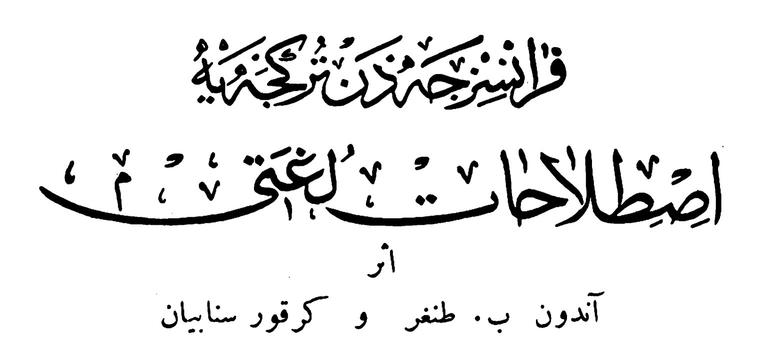
فرانسزجه‌دن ترکجه‌یه اصطلاحات لغتی

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-TURC

DES

TERMES TECHNIQUES

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-TURC

DES

TERMES TECHNIQUES

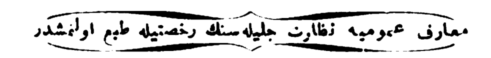
DES SCIENCES, DES LETTRES ET DES ARTS

PAR

ANT. B. TINGHIR ET K. SINAPIAN

TOME SECOND

I-Z

CONSTANTINOPLE

IMPRIMERIE & LITHOGRAPHIE K. BAGDADLIAN

1892

DICTIONNAIRE

DES

TERMES TECHNIQUES

DES SCIENCES, DES LETTRES ET DES ARTS.

علوم و فنون و ادبيات اصطلاحاتی جامع لغت

I

I, sm. (Chim.) — ou Io ايود | In, اينديوم | Ir, ايريديوم .
Ïambe, sm. (Litt.) عربيك و تد مجموعی كبی يونانيلرك شعر تفعله‌سی .
Ïambique, adj. (Litt.) مصراع اولوب جميع تفعله‌سی وتد مجموع وزننده اولان .
Iatralepte ou **Iatralipte,** sm. (Méd.) طبيب مطلی .
Iatraleptique ou **Iatraliptique,** sm. (Méd.) تداوی بالطلاء .
Iatrochimie, sf. (Méd.) طب كيميوی . On dit aussi Chimiatrie.
Iatromathématicien ou **Iatromécanicien,** sm. (Méd.) طبيب رياضی و يا ميخانيكی .
Iatrophysique, sf. حكمت طبيعيهٔ طبيه .
Ibéride ou **Ibéris,** sf. (Bot.) ايبريس، صليبيه فصيله‌سندن بياض چيچكلی بر فدان .
Ibis, sm. (Zool.) طيور مقبقبه ساكن المرزاع فرقه‌سندن طويل المنقار فصيله‌سندن ابو الحنس دنيلان عربستان لكلكی . | — blanc آق لكلك .
Icaquier, sm. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن مفصول ذو البلوط ذهبي فصيله‌سندن آمريقهٔ جنوبيه‌يه مخصوص بر نوع اريك آغاجی .
Ichneumon, sm. (Zool.) Ou Mangouste d'Egypte, ثدييه آكل اللحوم فرقه‌سندن ذباديه فصيله‌سندن نمس ياخود فرعون فاره‌سی | —, (Entomologie) mouche vibrante ou tribile, نمسيه قبيله‌سندن طرطر سينكی .
Ichneumonides ou **Ichneumoniens,** sm. pl. (Zool.) غشائی الجناح ذات المنقاب فرقه‌سندن آكل الشفيره فصيله سندن نمسيه قبيله‌سی .

Ichnographie, sf. (Archit.) بنانك ارتسام افقيسى .
Ichnologie, sf. (Géol.) مبحث آثار مستحاثه .
Ichor, sm. (Méd.) جراحت' صديد .
Ichoreux, euse, adj. (Méd.) صديدى .
Ichtyocolle, sf. Colle de poisson, غراء سمك، بالق طوتقالى .
Ichtyographie, sf. (Zool.) توصيف الاسماك .
Ichtyol, sm. (chim.) Goudron minéral obtenu d'un schiste en Tyrol, اختيول، برزيت معدنيدر .
Ichtyolithe, sm. (Géol.) سمك مستحاث' بالق مستحاثه سى .
Ichtyologie, sf. (Zool.) مبحث الاسماك .
Ichtyophage, sm. آكل اسماك | pl. بالقله تعيش ايدن قبائل بشريه يه دنيور .
Ichtyosaure, sm. (Géol.) جنسى حالا منقوض نيم بالق و نيم كرتنكله شكلنده عظايم بردكز ضبابيه سى مستحاثه سى' سمك ضبي .
Ichtyose, sf. (Méd.) داء السمك .
Icica sf. ou **Iciquier,** sm. (Bot.) غوماريه فصيله سندن كونلك آغاجى نوعى .
Iconographie, sf. تصاوير و تمثال مجموعه سى | رسم و تصويرعتيقه فنى .
Iconologie, sf. مبحث رسم وتصاوير .
Iconostrophe, sm. (Techn. et Phys.) مصور معكوس' حكاكارك استعمال ايتديكى بر آلت .
Icosaèdre, sm. (Géom.) ذوالعشرين الوجوه .
Icosandre, adj. (Bot.) ذوالعشرون اعضاء التذكير .
Icosandrie, sf. (Bot.) عشرون اعضاء التذكير .
Ictère, sm. (Méd.) Ou jaunisse, يرقان' صاريلق .
Ictérique, adj. et s. (Méd.) يرقانى' صاريلق اولان .
Idéal, e, adj. et sm. (Philos.) تخيل' خيال | (Beaux-arts.) كمال نهايت | (Géol.) Coupe —e, مقطع فرضى و يا خيالى .
Idéalisme, sm. (Philos.) مذهب خياليون | فلسفهٔ فكريه' مذهب فكريون | (Beaux-arts.) كمال نهايت .
Idéaliste, sm. (Philos.) خياليون . فكريون | (Beaux arts.) كمال نهايت طرفدارى .
Idéalité, sf. (Philos.) خياليت' تصوريت .
Idéation, sf. (Philos. et Physiol.) قوهٔ مفكره، تفكر .
Idée, sf. (Philos.) تصور ، فكر | مفهوم | — universelle مفهوم كلى | — particulière, مفهوم جزوى | —s adventices حسيات | —s innées وجدانيات ; —s factices حدسيات | —s كائناتدن بشقه كويا اجسام مستقله | (Méd.) —s fixes افكار ثابته | صفتنده بولنان حقائق .
Idem, adv. Par abréviation id. ايضاً' كذا .
Identique, adj. عينى | (Dipl.) Note—تقرير، متحدالمآل نوطه .
Identité, sf. (Math.) عينيت | — algébrique عينيت جبريه | (Dr.) هويت | Etablir l'— de qlqn. تحقيق هويت ايتمك ، برينك هويتى اثبات ايتمك | Carte d' — هويت سندى | (Philos.) هويت — absolue | هويت مطلقه | (Gram.) Rapport d'— اضافت بيانيه ده اولديغى كبى موصوفيت علقه سى .
Idéogramme, sm. صورتندن صرف نظرله معنايه دلالت ايدن اصول تحريرده مستعمل تصوير و شكل .

Idéographie, sf. تصویر الفکر | — ou écriture idéographique ، صورتدن صرف نظرله تصویرله معنایه دلالت ایتمکلك و بو بابده بعض ملل شرقیه‌ده مستعمل اصول تحریر .

Idéologie, sf. (Philos.) مبحث الافکار ' مبحث الفکر | تصورات | فلسفهٔ حسیون .

Idéologue ou **Idéologiste**, sm. (Philos.) مبحث الافکار اربابی | حسیون .

Idio-électricité, sf. (Phys.) الکتریقیت دلکی .

Idiogynie, sf. (Bot.) افتراق اعضاء تأنیث .

Idiome, sm. لهجه بر ملته مخصوص لسانلر فصیله‌سی ' بر ملته مخصوص | آنالسان لغت .

Idiopathie, sf. (Méd.) مرض مستقل ' علت ذاتیه .

Idiopathique, adj. (Méd.) **V. Paralysie.**

Idiosyncrasie, sf. (Méd.) استعداد' بر فرده مجبول اولدیغی طینت و طبیعت جسمانیه شخصی .

Idiotie, sf. (Méd.) فدمیت ' بدلالق ، بلاهت فکریه .

Idiotique, adj. (Ling.) Langue — لهجه ' لسان مادرزاد ، آنالسان .

Idiotisme, sm. (Gram.) افاده شیوهٔ هر لسانه مخصوص ، ایجاز | (Méd.) فدمیت . سرسملك ' فدامت .

Idoine, sm. (Dr.) اهل اولان (شهادته) .

Idolâtre, sm. بتپرست ' عابداصنام | —s, بدپرستان ، عبدهٔ اصنام ، وثنیون .

Idolâtrie, sf. بتپرستلك ، عبادت اصنام .

Idole, sf . بت ، وثن ' صنم ، شمن .

Idotée, sf. (Zool.) بر نوع دکز حیوانات مقشره متعاویة الارجال فرقه‌سندن صوغلیجانی .

Idylle, sf. (Litt.) کوچوك غزل ' بهاریه | چوبانلغه دائر غزل.

If, sm. (Syl.) آغاجی صنوبریه صنفندن قاضمیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان پورصوق سرند ، قاضم .

Igasurine, sf. (Chim.) جوز مقیئن .

Igasurique, adj. (Chim.) Acide — حامض جوز مقیی .

Igname, sf. (Bot.) ایغنام | — batate جاپونیا پاتاتسی .

Igné,ée, adj. (Météor.) ناری **V. Météore.** | (Géol.) Terrains—s اراضئ ناریه.

Ignicole, sm. آتشپرست ، کبر .

Ignition, sf. (Phys. et Géol.) حمو ' احتراق .

Ignorance, sf. جهالت، عدم علم | — crasse جهل مرکب .

Iguane, sm. (Zool.) ضبابیه فرقه‌سندن ایغوانیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص لحمی ینور بر نوع بیوك کلر .

Iguaniens, sm. pl. (Zool.) ضبابیه فرقه‌سندن ایغوانیه فصیله‌سی .

Iguanodon, sm. (Géol.) ایغوا نودون ' عظیم قره‌کلری مستحاثه‌سی .

Ile, sf. (Géogr.) آطه ' جزیره | —Réunion de maisons آطه .

Iléite, sf. (Méd.) التهاب دقاق .

Iléo, adj. (Anat.) دقاق | — -cæcal دقاق اعوری | Valvule — -cœcale دسام دقاق اعوری | - -colique دقاق قولونی | (Méd.) — -diclidite, sf. التهاب دقاق دسام .

Iléon ou **Iléum,** sm. (Anat.) دقاق ، شيردن .

Iles, sm. pl. (Anat.) حرقفات .

Iléus, sm. (Méd.) Colique de miserere ou passion iliaque , تغلف امعاء، ارحم يارب، ايلاوس .

Iliaco, adj. (Anat.) حرقفی | —- musculaire حرقفی، عضلی | —- trochantin , adj. حرقوفی، تروخانتری | Muscle —- trochantin عضلهٔ حرقفی، تروخانتریه .

Iliaque, adj. (Anat.) حرقفی | Os —, **V. Os** | (Méd.) Passion — **V. Iléus**.

Ilicine, sf. (Chim.) شرابة الراعين ، ايليسين .

Ilicinées, sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ شرابة الراعیه و یاخود آصربیه .

Ilio, adj. (Anat.) حرقفی | —- sacro-fémoral ou grand-fessier, حرقفی، عجزی، فخذی | —- abdominal ou petit oblique du bas ventre , حرقفی، بطنی و ترعریض | —- aponevrosi-fémorol ou fascia lata , حرقفی، فخذی | —- capsulo-trochantin , حرقفی، مدوری | —- costal ou carré des lombes, حرقفی، ضلعی | —- créti-tibial ou couturier , حرقفی، قنزعی، قصبه | —- fémoral ou coxo-féméral , حرقفی، فخذی | —- ischio-trochantérien ou petit fessier , حرقفی، ورکی، مدوری | —- lombaire حرقفی، قطنی | — lombi-costal حرقفی، قطنی، ضلعی | —- pectiné حرقفی، عانی | —- prétibial , حرقفی، قرن قصبی | —- rotulien حرقفی، رضفی | —- scrotal حرقفی، صفنی .

Ilion, sm. (Anat.) حرقفه .

Illégal, e, adj . (Dr.) مخالف قانون، مخالف شرع، مخالف احکام قانونیه ونظامیه

Illégalité, sf. (Dr.) مخالفت قانونه، نظامه شرعه | قانون معاملهٔ، حرکت نامشروعه، شکنانه .

Illégitime, adj. (Dr.) نامشروع، غیر مشروع | مغایر عدالت | Femme — مزنیه | Enfant — حرامزاده، ولد زنا، ولد نامشروع | Naissance — ولادت نامشروعه .

Illégimité, sf. (Dr.) عدم مشروعیت | — d'un titre , بر سندك عدم مرعیتی .

Illétré, e, sm. et adj. امی، یازی واوقومی اولمیان .

Illibéral, e, adj. Profession —e ایشجیلك، ایشجیلکی، ال ایشجیلکی .

Illiciées, sf. pl. (Bot.) آنیسون کوکی فصیله‌سی .

Illicite, adj. (Dr.) حرام، قانوناً ممنوع اولان | مخالف انتظام عامه‌یه و ادابه اولان | Moyens —s و سائط نامشروعه | Convention — مقاولهٔ ممنوعه .

Illimité, e, adj. نامحدود | بلامدت | Crédit — اچیق قره‌دیتو .

Illipé, sm. (Bot.) صابونیه فصیله‌سندن باسیا دنیلان بر شجر .

Illition, sf. (Pharm.) تمریخ .

Illogique, adj. نامعقول ، منطقه مغایر .

Illumination, sf. تذهیب | تنویر | قندیل دونتماسی، ایقاد قنادیل .

Illuminisme, sm. الهامیون طریق و مذهبی .

Illusion, sf. خیال | —des sens غلط حس | —d'optique, غلط حس بصری .

Illustrations, sf. pl. (کتاب و یا غزته)‌لرك اشکال و تصاویری .

Illustré, e, adj. مصور، رسملی .

Illustrissime, adj. شرافتلو .

Illutation, sf. (Pharm.) چامور بانیوسی ، چامور سورمه ، وجوده چامور التداوی لاجل تطیین

Ilménite, sf. (Min.) ايلمه نيت، تيتانلى تيمور .

Ilvaïte, sf. (Min.) ايلوايت، برسيليسيت حديد و كلسدر .

Image, sf. تصوير، صورت، تمثال | (Litt.) تشبيه | (Phys.) دائرهٔ مرئيه.

Imagerie, sf. (Comm.) تصوير و تمثال اعمال و فروختى .

Imaginaire, adj. (Math.) خيالى | Quantités — s كميات خياليه و يا موهومه | — sm. كميت خياليه و يا موهومه | (Méd.) Maladie — مرض خيالى.

Imaginatif, ve, adj. (Philos.) متخيل | Faculté — ve قوهٔ متخيله.

Imagination, sf. (Philos.) تفكر، قوهٔ متخيله و يا مفكره | — passive تخيل — — active ou créatrice, تصور .

Imbécillité, sf. (Méd.) حماقت. بلاهت، عجابنيت | (Dr.) عته، معتوهلق .

Imberbe, adj. 2g. كوسه، سنوط | (Hist. nat.) اجرد، امرد. تويسز .

Imbibition, sf. تبلل، نشف، امه .

Imbriqué, ée, adj. متراكب، ديزيلى اوسته اوست كبى كرميت | (Bot.) Feuilles— es اوراق متراكبه .

Imide, sf. . (Chim.) ايميد .

Imitation, sf. تقليد، تصنيع | ساخته، قلب | محاكره، مواغده | Les arts d'— رسامك وهيكلتراشلق (Mus.) بر مقامك سيرى .

Immanence, sf. (Philos.) اصليت .

Immanent, ente, adj. et sm. (Philos.) اصلى | صفت اصليه .

Immatérialisme, (Philos.) كائنات روحانيه نك وجودى قول و مذهبى .

Immatérialité, sf. (Philos.) روحانيت، عدم جسمانيت .

Immatriculation, sf. (Adm.) تسجيل، قيد رسمى | ثبت دفتر Livre d'— اساس دفترى

Immatriculer, va. (Adm.) اساس دفترينه قيد ايتمك | سجلات رسميه يه قيد ايتمك .

Immédiat, ate, adj. (Chim.) اصلى | Principe — ركن اصلى، جوهر اصلى .

Immémorial, ale, adj. (Dr.) قديم | De temps — من القديم | Usage— تعامل قديم .

Immersion, sf. (Méd.) غطس، مقل .

Immeuble, adj. et sm. (Dr.) غير منقول، منقول اولميان | —s اموال غير منقوله، عقار و اراضى و املاك كبى عن اصل اموال غير منقولات | — s par nature غير منقولات | — s par destination منقوله | — تيمور باش اشيا، جفتلك و اراضى تيمور باشى s | قانوناً غير منقول عد اولنان منقولات مثلا تيمور باش اشيا كبى، حكماً غير منقول fictifs — s par incorporation, ou par l'objet auquel ils s'appliquent, تبعا غير منقول .

Immigrant, sm. مهاجر، هجرت ايدن: مهاجر بر مملكته ترك ايتدكلرى مملكته نسبتله | اهاجرينه ترك ايتدكلرى مملكته نسبتله immigrants و نقل ايتدكلرى مملكته نسبتله émigrants و يا émigrés دنيلور.

Imminence, sf. وقوع مجرد | (Méd.) — morbide ازماع مرضى .

Imminent, ente, adj. لا محال، وقوعى مجرد، قريب الوقوع

Immiscer (s'), vpr. (Dr.) مداخله ايتمك | — dans une succession بر تركه اموالنه وضع اليد ايتمك .

Immixtion, sf. (Dr.) مداخله | تركه يه وضع اليد .

Immobile, adj. غير متحرك، ساكن، عطيل .

Immobilier, ière, adj. (Dr.) اموال‌غیرمنقوله‌یه متعلق | Biens—s اموال‌غیرمنقوله | Vente — e غیر منقول دعواسی | Action — e عقار ویا املاك فروختی .

Immobilisation, sf. (Dr.) اموال | بعض منقولاتك قانوناً غیر منقول عد ایدلمسی | منقولهٔ‌نك غیر منقوله نوعنه تحویلی | (Art mil.) عساكری سفربر حالندن اخراج ایتمه | سفائن بحریه‌یی سفربر حالندن اخراج ایتمه .

Immobilité sf. سكون، عدم حركت | (Art vét.) آت قسمنه عارض اولان صرعه علتی .

Immonde, adj. نجیس، ملوث | Animal — ترفا حیوان، طرفه .

Immondice, sf. نجاست | — légale نجاست حكمیه، حدث | — s سوپرندی، مزبله .

Immortalité, sf. (Philos.) حیات ابدیه، حیات سرمدی | — de l'âme خلدجان .

Immortelle, ou **Éternelle,** sf. (Bot.) مركبه فصیله‌سندن هر دم تازه یعنی قره باش اوتی .

Immunité sf. معافیت | — s معافیات، مساعدات

Immutabilité sf. عدم تغیر، عدم تحرك .

Impact, sm. اصابت، تصادم Point d' — نقطهٔ تصادم .

Impaction, sf. (Méd.) كسر متفتت .

Impair, e, adj. تك فرد، وتر | (Math.) Nombres — s اعداد غیر قابل تقسیم، تك عددلر .

Impalpable, adj. غیر قابل لمس | غیر لامس، ناعم .

Imparfait, sm. (Gram.) ماضی غیر معین و یا اتم | — déterminé حكایهٔ حال | —indéterminé حكایهٔ مضارع | — relatif روایت مضارع | — relatif déterminé روایت حال .

Impari, adj. (Bot.) وتری | — nervié ذوالعصبیات وتریه | — penné ریشیهٔ وتریه.

Imparisyllabe ou **imparisyllabique,** adj. (Gram.) انصرافی اسماده بر هجا علاوه اولنان اسمایه دینور ذوالهجاء زائده .

Imparité, sf. تكلك، فردانیت.

Impartable, adj. (Dr.) قابل تقسیم اولمیان .

Impasse, sf. (Dr.) چیقمماز زقاق، طریق خاص، كریوه .

Impastation, sf. تعجین | (Archit.) بغدادی صیوا، عجین | (Géol.) تعجین، مختلف معدنیاتك طبیعی و یا صنعی خرج واسطه‌سیله بربرینه قاینیوب كلوچه كسلمه‌سی .

Impédimenta, (Art mil.) عسكرك ثقلیه اغرلقلری .

Impénétrabilité, sf. (Phys.) عدم تنافذ، عدم قبولیت النفوذ.

Impénétrable, adj. (Phys.) غیر متنافذ، غیر قابل النفوذ .

Impenses, sf. pl. (Dr.) آخرك یا مشاركك مالنه ایدیلان مصارف تعمیریه | — utiles مصارف تعمیریهٔ نافعه | —nécessaires مصارف تعمیریهٔ ضروریه | —voluptuaires مصارف تعمیریهٔ تزیینیه .

Impératif, ive, adj. et sm. (Dr.) Lois —ves قوانین آمره | (Pol.) Mandat منتخبلرك انتخاب ایتدكلری ذاته ویردكلری تعلیمات قطعیه | (Gram.) امر | — présent امر حاضر | présent négatif نهی حاضر | — absent امر غائب | — absent négatif نهی غائب .

Impératoire. sf. (Bot.) خنزیریه قبیله‌سندن قرال اوتی صیوانیه فصیله‌سندن .

Imperforation, sf. (Méd.) عدم تثقب .

Impérial, ale, adj. شاهانه، سلطانی، ایمپراطورلغه مخصوص، ایمپراطوری | (Blason) Aigle—e ایكی باشلی وقنادلری آچیق قره قوش كه مثلا آوستریه دولتی آرمه‌سنده ترسیم اولنور .

Impérialisme, sm. (Pol.) ایمپراطورلق طرفدارلغی .

Imperméable, adj. et sm. (Phys.) غیرقابل الحلول | (Mar.) Ou waterproof قامسله .

Imperméabilité sf. (Phys.) عدم قابلیت الحلول .

Impersonnalité, sf. (Gram.) فعل اولوب یالکز غائب صیغه‌سی موجود اولمق حالتی، مجهولیت | عدم شخصیت

Impersonnel, elle, adj. (Gram.) یالکز غائب صیغه‌سی موجود اولان، غیر شخصی مجهول.

Impétigineux, euse, adj. et s. (Méd.) قوباء اصفری .

Impétigo, sm. (Méd.) ایمپتیقو، قوباء اصفر .

Impétrer, va. استدعا وطلبله بر امتیاز یا بر جهته مالك اولمق .

Implantation, sf. تشبیب، صاپلامه | (Anat.) غرس جنین (عجبا نباتدن)

Implication, sf. (Dr.) تعقیبات جزائیه‌یه داخل اولمه، ایجه | (Philos.) تناقض .

Implicite, adj. (Dr.) ضمنی .

Implicitement, adv. (Dr.) ضمناً .

Impliquer, va. (Dr.) تعقیبات جزائیه‌یه داخل ایتمك، تشریك ایتمك .

Impondérable, adj. (Phys.) غیر قابل الوزن، غیر موزون | Fluides — s سیالات غیر قابل الوزن .

Importateur, trice, adj. et sm. (Comm. et Econ. Pol.) ادخالات تاجری ادخالا تجی .

Importation, sf. (Comm. et Econ. Pol.) ادخال امتعه ادخال ادخالات Commerce d' — ادخالات تجارتی | Droit d' — ادخالات رسمی آمدیه، دخولیه رسمی .

Importer, va. (Comm. et Econ. Pol.) ادخال ایتمك | Marchandises importées ادخالات .

Imposé, e, adj. et sm. (Adm.) مطروح، مکلف | Les plus fort — s اك زیاده ویرکو ویرنلر .

Imposer, va. (Adm.) تکلیف و یا ویرکو طرح ایتمك | — un tribut خراج وضع ایتمك .

Imposition, (Adm.) مکلفیت تکلیف، ویرکو، رسم | (Impr.) صحیفه‌لرك دیره‌لنمسی .

Imposte, sf. (Archit) پرواز | — de croisée پنجره دکرلکی .

Impôt, sm. (Adm.) ویرکو، تکلیف میری | — foncier ویرکو، املاك و اراضی ویرکوسی | — proportionnel متناسب علی‌الولا تکالیف تناسبیه، تکلیف نسبی | — progressif دنیلان ویرکو، تکلیف مترقی | — sur le revenu تمتع ویرکوسی تکالیف مناسبهٔ علی‌الولا | — fixe تکلیف ثابت | — de quotité معین تکلیف | — de répartition توزیعلی تکالیف، توزیع صورتیله اولان تکلیف | — du sang کوبجه تحصیلی مقرر ویرکو قان ویرکوسی | V. aussi **Contribution**. | — territorial اجاره، زمین.

Imprégnation, sf. (Physiol.) شبع، تشیف .

Impresario, sm. بر تیاترونك مدیری | بر تیاترووده اویونجیلر طاقمنك مدیری .

Imprescriptible, adj. (Dr.) مرور زمانه تابع اولمیان، مرور زمانله ساقط اولمیان .

Impression, sf. (Physiol.) اثر، تأثیر | انطباع | ارتسام | (Techn.) طبع ایتمه، باصمه | قماش و سائره اوزرینه رسم واشکال باصمه (Techn.) طبع | Erreur d' — ترتیب سهوی | — des tissus قماش و منسوجات باصمه‌سی | (Zool.) — s musculaires آثار عضلیه | — s palléales آثار برنسیه .

Imprimé, ée, adj. et sm. مطبوع، بصمه | بصمه کتاب | — s, pl. کتب و رسائل | (Techn.) بصمه قماش و بز و سائره . | (Postes) اوراق مطبوعه | نسخ مطبوعه،

Imprimer, va. طبع و تمثیل ایتمك، باصمق (کتاب و قماش و بز و سائره) .

Imprimerie, sf. فن طباعت، طباعت | مطبعه‌جیلق | مطبعه، بصمه‌خانه | — Impériale مطبعهٔ عامره | — nationale فرانسه‌ده حکومتك مطبعه‌سی | — typoplastique تعویهٔ بالحروف مطبعه‌سی .

Imprimeur, sm. مطبعه‌جی، طابع | — éditeur طابع و ناشر .

Improductif, ive, adj (Ec. pol.) عقیم، غیر مثمر | Capital — غیر مثمر سرمایه.

Impropre, adj. یرامز | — au service ایشه یرامز، عمله‌مانده .

Improvisateur, sm. (Litt.) مرتجل، بالبداهه سویلیان .

Improvisation, sf. (Litt.) ارتجال، اقتراح، بیت، سوز بالبداهه سویلیان .

Imprudence sf. (Dr.) تدبیرسزلك، دقتسزلق | عدم احتیاط | Homicide par — دقتسزلقدن نشأت ایدن قتل | Coups et blessures par — دقتسزلقدن نشأت ایدن جرح وضرب .

Impubère, adj. et s. (Dr.) صبی، صغیر، غیر بالغ | — capable de discerner صغیر ممیز | — incapable de discerner صغیر غیر ممیز | — émancipé صبیٔ مأذون .

Impuissance, sf. عنانت، عنینلك، قدرتسزلك | (Physiol.) عنانه، حیقال .

Impuissant, ante, adj. et s. (Physiol.) عنین، جماعه قادر اولمیان .

Impulsion, sf. (Phys.) اندفاع، دفع | Force d' — قوهٔ اندفاعیه .

Impunité, sf. (Dr.) هدر | جزاسز قالمه .

Impureté, sf. جنابت، عدم خالصیت | — légale des Juifs یهودیلرك طرفه‌سی .

Imputabilité, sf. (Philos.) اسناد قابلیت، عزو، قابلیت .

Imputable, adj. لازم گلان، اجرای محسوبی لازم گلان، اجرای محسوبی جائز اولان (برحساب ویاسنده) لازم گلان .

Imputation, sf. (Fin. et Comm.) اجرای محسوب، ایراد مصرف ایتمه | (Dr.) اسناد، عزو | تأدیاتك بر دینه محسوبی | — s diffamatoires محل ناموس اسنادات .

Imputer, va. (Fin. et Comm.) محسوب ایتمك، ایرادمصرف ایتمك | تأدیاتی بر دینه محسوب ایتمك | (Dr.) اسناد، عزو ایتمك .

Inachus, sm. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قسمندن طویل الذنب فرقه‌سندن اوچ کوشه بر نوع دکز اشیوادسی .

Inaction, sf. عطالت، تعطل، آیلاقلق، ایشمزلك | (Dr.) بر حقك عدم استعمالی .

Inaliénabilité, sf. (Dr.) تملیك قابلیت عدم | عدم انتقال و فراغ .

Inaliénable, adj. (Dr.) تملیك قابل اولمیان | انتقال و فراغی جائز اولمیان .

Inalliable, adj. (Chim.) ممتنع الامتزاج، ممتنع الخلط .

Inamovibilité, sf. لاینعزللك، عزلدن مصونیت | قید حیات .

Inamovible adj. لاینعزل، اولان قید حیات شرطیله | (Chir.) Bandage — لفافهٔ موثوقه .

Inanition, sf. مخمصه، اریمه، آجلقدن .

Inanthéré, ée, adj. (Bot) معدوم الحشفه .

Inappétence, sf. (Méd.) عدم اشتها، اشتهاسزلق .

Inapprivoisable, adj. غیر قابل تأنیس، غیر مؤنس .

Inarticulé, ée, adj. (Zool.) معدوم المفصل | — s. sm. pl. معدوم المفصل قسمی (حیوانات) .

Inauguration, sf. رسم كشاد | كشاد | Discours d' — مقالهٔ اعلانیه | — d'une statue, d'une bâtisse, d'un édifice, etc. رسم كشاد مناسبتیله ایراد اولنان نطق بر بنا و هیكل و سائره‌نك تأسیسی و ركزی رسمی، مراسم كشاد، وضع اساس | Inaugurer une assemblée بر مجلسك رسم كشادینی اجرا ایتمك .

Inauration, sf. (Pharm.) حب و سائره‌یی یالدزلمه، تذهیب .

Incandescence, sf. وهج، توهج، وهجان | حمو ابیض، آتش حالی .

Incandescent, ente, adj. وهیج، آتش حالنده | Etat — حال وهجانده .

Incantation, sf. بیوجیلك، سحر | تداوی بالقرائة، افسون و رقیه اوقومه، تعزیم .

Incapable, adj. (Dr.) نا اهل، صالح اولمیان .

Incapacité, sf. (Dr.) عدم اهلیت، عدم صلاحیت | — de travail | ضرب و یا جرحدن ناشی ایشدن قالمه | — dans le service خدمته عدم اهلیت .

Incarcération, sf. (Dr.) حبس، توقیف | (Chir.) اختناق .

Incarnat, ate, adj. et subst. آچیق آل، تن رنكی .

Incarnatif, adj. (Méd.) متلحم، ملحم .

Incarnation, sf. تجسد، تجسم، تمثل .

Incendiaire, adj. et sm. حراق قصداً یانغین قوپان، یانغینجی، قونداقجی | (Méd.) Monomanie — جنت حریق .

Incendie, sm. حریق، یانغین | volontaire قصداً حریق، قونداقجیلق | Assurance contre l'— یانغینه قارشو سیغورطه، حریق سیغورطه‌سی | Bouche d'— حریق مورصلغی .

Incendié, ée, adj et sm. یانمش، محترق | — s, حریقزدكان.

Incération, sf. (Pharm.) تشمیع .

Incessibilité, sf. (Dr.) عدم قابلیت دور | عدم قابلیت فراغ، امتناع الفراغ .

Incessible, adj. (Dr.) غیر قابل دور | غیر قابل الفراغ، ممتنع الفراغ | Les pensions de retraite sont s تقاعد معاشلری غیر قابل فراغدر .

Inceste, sm. (Dr.) قزلباشلق | فجور القرابه، بین المحارم جماع، زناء اقربا .

Incestueux, euse, adj. (Dr.) Enfant— حرامزاده، زناء اقربادن تولد ایدن چوجق.

Inchoatif, ive, adj. et sm. (Gram.) انشائی | مبتدا | L'—et l'énonciatif مبتدا ایله خبر | Verbes - s افعال انشائیه | Proposition — ve جملهٔ انشائیه .

Incidemment, adv. (Dr.) متقابلاً | دعوای حادثه ضمننده .

Incidence, sf. (Fin.)—de l'impôt ویركونك انتقالی، عائدیتی | (Méd.) واردهٔ ساقطه | (Phys.) Angle d' — زاویهٔ ورود .

Incident, ente, adj. (Dr.) حادث | Demande—e دعوای حادثه | Requête—e متقابل استدعای حادث | Tierce opposition — e اعتراض الغیر طاری | Appel— استیناف | (Gram.) Proposition — e جملهٔ معترضه، جملهٔ اعتراضیه | — sm. (Dr.) دعوای حادثه | مسئلهٔ حادثه | Vider l'— avec le principal اساس دعوی دعوای حادثه‌یی ایله فصل وحكم ایتمك | (Dipl.) — diplomatique واقعهٔ دیپلوماتیقیه .

Incinération, sf. كوله تحویل ایتمه، ترمید | —des cadavres احراق اموات

Inciméré, ée, adj. كوله تحویل اولمش اولان.

Incirconcis, adj. m. et sm. اقلف ، سنتمز، عبور، غیر مختون

Incise, sf. (Gram.) جملهٔ استطرادیه .

Incisif, ive, adj. et sf. (Anat.) قاطع | Dents — ves ou—ves اوك دیشلری، ثنایا، اسنان قاطعه .

Incision, sf. (Chir.) يارمه، تشقيق، شق | (Beaux-Arts) چليك و سائره اوزرينه اويولمش اينجه رسم .

Incitabilité, sf (Physiol.) انتباهيت، تيقظيت .

Incitation sf. (Pol.) تحريكات، تسويلات | (Méd.) انتباه .

Inclinaison, sf. (Math.) ميل، تمايل | (Astr.) — d'une planète سياره‌نك انحراف | (Phys.) — de l'aiguille aimantée انحراف ابرهٔ مقناطيسيه | Boussole d' — بالينوزاس تعبير اولنان سمت آلتى | Aiguille d' — انحطاط ابره‌سى .

Inclure, va. درج ايتمك، لف ايتمك .

Inclus, use, adj. مندرج، ملفوف | Ci — لفاً كوندريلان، ملفوفاً | (Bot.) مندرج .

Incoercibilité, sf. (Phys.) عدم قابليت استعاب .

Incoercible, adj. (Phys.) غير قابل استعاب | Fluides — s سيالات غير قابل استعاب .

Incognito, adv. هيئت متنكره‌ده، تبديل قيافتله، متنكراً | —, sm. متنكر، هيئت متنكره | Garder l' — متنكر حالده بولنمق | Lever l'— كندوسنى طانتمق

Incohérence, sf. (Phys. et Chim.) عدم ارتباط، عدم لصوق .

Incohérent, ente, (Phys. et Chim.) مناسبتسز | غير مربوط، غير متلاصق .

Incomber, vn. (Dr.) ترتب ايتمك، تأييد ايتمك .

Incombustibilité, sf. (Phys.) عدم قابليت احتراق .

Incombustible, adj. (Phys.) غير قابل احتراق .

Income-tax, sm. (Fin.) انكلتره‌ده وجماهير متفقهٔ آمريقه‌ده ايراد ويركوسنك اسميدر .

Incommensurabilité, sf. (Math.) عدم قابليت مساحه، عدم اشتراك الميزان .

Incommensurable, adj. (Math.) غير مشترك الميزان غير قابل مساحه، عدد صحيحله و كسرله مساحه‌سى ممكن اولميان، V. **Nombre** .

Incommutable, adj. (Dr.) فضولى اولميان، جائز و مشروع اولان

Incompatibilité, sf. عدم قابليت امتزاج، عدم قابليت توفيق، عدم توافق | (Dr.) ايكى صفت ويا مأموريتك شخص واحده اجتماعنك عدم جوازى | — d'humeurs ضديت اخلاق، عدم توافق، تضاد .

Incompatible, adj. غير متناسب، ياقشمز، غير موافق | Fonctions, charges —s شخص واحده جمعى ممنوع اولان مأموريت، صفات .

Incompétence, sf. (Dr.) عدم وظيفه، عدم صلاحيت | — matérielle ou à raison de la matière, ذات مصلحتجه عدم وظيفه | — personnelle عدم صلاحيت | En général, on réserve les mots عدم صلاحيت pour l' — personnelle et on dit simplement عدم وظيفه pour l'— matérielle | Déclinatoire sur — دعوانك مرجعنه حواله طلبى، عدم وظيفه و عدم صلاحيته دائر اعتراض .

Incompétent, ente, adj. (Dr.) وظيفه‌دار اولميان، صلاحيتدار اولميان | Tribunal — وظيفه‌دار اولميان محكمه | Se déclarer — وظيفه‌دار اولمديغنى بيان ايتمك

Inconduite, sf. (Dr.) — notoire سيئات معروفهٔ احوال، شهرت سوء احوال .

Inconnue, sf. (Math.) مجهول .

Inconscience, sf. كندوينى غائب ايتمه، وله .

Incontinence, sf. عدم امساك | (Méd.) — d'urine سديكى طوته‌مامه، سلس البول .

Incorporation, sf. (Pol.) ضم، التحاق | ضميمهٔ ممالك | (Dr.) Immeuble par — تبعاً غير منقول | (Pharm.) تخليط الاجسام .

Incorporel, elle, adj. (Dr.) Choses — les, droits — s, حقوق، منافع .
Incrassant, e, adj. et sm. (Pharm.) متكثف، مكثف .
Incrimination, sf. (Dr) اتهام | جنايتله اتهام .
Incristallisable, adj. (Phys.) غير قابل تبلر | Substances—s غيرقابل تبلر مواد.
Incrustation sf. (Méd.) تحجر | قاقمه‌ايشى | (Techn.) قاقمه‌جيلق صنعتى | داخلاً قاپلامه.
Incubateur, sm. (His. Nat.) صنعى قولوچقه آلتى، مفرخ | Hydro — صيجاق صو واسطه‌سيله پيليچ چيقارمغه مخصوص آلت، مفرخ. مائى.
Incubation, sf. (His. Nat.) قولوچقه اوتورمه | خصون، تفريخ | قولوچقه اوتورمه، تفريخ (Méd.) نو ايجاد آلتلرله و يا صورت اخرله پيليچ چيقارمه، تفريخ صنعى | —artificielle | وقت تفريخ، برخسته‌لكك سرايتله ظهورى‌ا رسنده مرور ايدن مدت —Période d' | تفريخ Mettre des graines (de cocons) à l' — تخملرى اوياندرمق .
Incube, sm. كابوس، خناس .
Inculpation, sf. (Dr.) تهمت، اتهام | مجرميت، جرم .
Inculpé, sm. (Dr.) مظنون .
Inculte, adj. غيرمزروع، اعماردن خالى | Terrains—s اراضئ خاليه، اراضئ موات
Incunable, adj. et sm. (Impr.) طباعتك آوائل ايجادنده طبع و تمثيل قلنمش اولان كتب و رسائل .
Incurabilité, sf. (Méd.) عدم قابليت تداوى و شفاء و برؤ.
Incurable, adj. (Méd.) غير قابل برؤ | Maladies—s غير قابل تداوى وبرؤ امراض.
Incursion, sf. (Art Mil.) آقين، پلاچقه، چپول .
Indéclinabilité, sf. (Gram.) عدم قابليت انصراف
Indéclinable, adj. et sm. (Gram.) غير منصرف، مبنى | Les — s ادوات، كلمات غير منصرفه .
Indéfini, ie, adj. غير معين | بلا حدت | (Gram.) Passé — ماضئ غير معين | Pronoms — s مبهمات | (Bot.) غير محدود .
Indéhiscence, sf. (Bot.) عدم انفجار .
Indéhiscent, ente, adj. (Bot.) غير منفجر، عدم الانفجار | Fruits — s عديمة الانفجار اثمار .
Indélébile, adj. (Techn.) Encre — بوزلمز مركب، ثابت مركب .
Indemne, adj. بر ايشدن ضررسز چيقمش اولان | Sortir— ضررسز ضرردیده اولمامق. چيقمق، تلافى مافات ايتمك | Rendre — تضمين ايتمك .
Indemnisation, sf. تلافئ مافات | تضمين .
Indemnité, sf. بدل تضمين، تضمينات | تضمينات آقچه‌سى | — de guerre تضمينات حربيه | (Adm.) — de logement قوناق پاره‌سى | — de route خرجراه | (Dr.) — pour cause d'utilité publique . استملاك اولنان املاكك بدلى .
Indépendance, sf. استقلاليت، استقلال — politique استقلاليت ملكيه .
Indépendant, ante, adj. مستقل | Etat— دولت مستقله .
Indétermination, sf. (Gram.) تنكير | La détermination et l' — تعريف و تنكير .
Indéterminé, e, adj. غير معين | مجهول (Gram.) نكره، منكر | Mots — s كلمات منكره | (Math.)—es, sf. pl. غير معين تابتلر | Analyse —e جبرده تحليل غير معين | Problème — مسئله غير معينه | Coefficients — s, **V. Coefficient**.

Index, sm. فهرست | پاپالق طرفندن تنظیم اولنان کتب ممنوعه جدولی | محتویات جدولی | Congrégation de l'— جمعیق کتب | پاپالغه مخصوص کتب و رسائل معاینه | (Anat.) سبابه، شهادت پارمغی .

Indicateur, sm. | (Méc.)— de Watt میزان عمل محرك | — de vapeur میزان تضییق بخار | (Math.) تسویه روحنده دوا قبارجغی .

Indicatif, ive, adj. et sm. (Gram.) اخباری | صیغهٔ اخباریه | Mode — صورت اخباریه | — présent حال | Racines— ves ou pronominales, جذور ضمیریه .

Indication, sf. تدبیر، لزوم | علامت مبینه (Méd.) | علامت، اشارت | تعیین، ارائه .

Indice, sm. علامت، اشارت، سررشته | (Dr.) اماره | قرائن احوال (Phys.) — de réfraction قوهٔ کسریه نسبتی .

Indicolithe, sf. (Min.) عادی مائی یاقوت .

Indifférence, sf. (Philos.) عدم تعلق، عدم تقید | بیقیدی | نقار | (Chim.) - chimique اعتدال کیمیوی، عدم تعلقیت کیمیویه .

Indifférent, ente, adj. بیقید | Actes — s الافعال مباح اولان .

Indigénat, sm. اصلیت، یرلیلك .

Indigence, sf. احتیاج، فقر حال | Certificat d' — فقر حاله دائر علموخبر .

Indigène, adj. et sm. اصلی، یرلی | Tribunaux — s (en Egypte) (مصرده) محاکم اهلیه | (His· Nat.) بلدی، یرلی .

Indigeste, adj. (Méd.) سیکیلمز اولان، بطیءُ الهضم .

Indigestion, sf. (Med.) کظه، فساد هضم، سؤ هضم .

Indigne, adj. نالایق | (Dr.) میراثدن محروم، سبیبله محروم موانع ارث .

Indignité, sf. (Dr.) لایقسزلق، عدم استحقاق | میراثدن محرومیت .

Indigo, sm. نیل، جوید | —du Bengale جوید هندی.

Indigogène, sm. (Chim.) مولد نیل .

Indigolite, sf. (Min.) مائی طورمالین، اندیقولیت .

Indigotier, sm. (Bot.) فراشیه فصیلهسندن موسیه قبیلهسندن جوید فدانی، خشیشة النیل .

Indigotine, sf. (Chim.) اندیغوتین، نیلین .

Indigotique, adj. (Chim.) Acide — حامض نیل .

Indigue, sf. (comm.) تجارتده صاتیلان یووارلق جوید .

Indirect, ecte, adj. (Adm.) Contributions—es, impots —s, بالواسطه آلنان ویرکو و تکالیف که اکثریا رسومات دیوترجه ایدیلور | (Dr.) Avantage — تبرع، مواضعه و یا نام مستعارله هبه | (Gram.) Complément — مفعول غیر صریح .

Indiscernabilité, sf. (Philos.) عدم قابلیت تمییز، عدم مماثلت.

Indiscernable, adj. et sm. (Philos.) غیر قابل تمییز، غیر مماثل | Principe des — s عدم مماثلت قاعدهسی .

Indiscipliné, ée, adj. غیر منتظم، انتظامسز | (Art mil.) Troup es— عساکر غیر منتظمه .

Indisponibilité, sf. عدم قابلیت استعمال | موجود وقابل تصرف اولمامه .

Indisponible, adj. غیر قابل استعمال | Portion — شرعاً یاوصیت طریقیله جائز اولمیان مقدارکه شرعاً ثلثان مالدر .

Indisposition, sf. (Méd.) ناامزاج اولمه، مرض خفیف .

Indissolubilité, sf. (Chim.) عدم قابليت الحل | (Dr.) عدم انفساخ.

Indium, sm. (Chim.) Découvert par M. M. Reint et Kichter dans la blende de Freiberg. اجسام بسيطه‌دن انديوم.

Individu, sm. (Philos.) فرد | شخص.

Individualisme, sm. (Philos.) جمهورك منافعنی آراميوب يالكز افرادك منافعنی آرامق اصولی.

Individualité, sf. (Philos.) فردانيت، شخصيت | (Adm.) Feuille d' — مجمل احوال ورقه‌سی | (Gram. arabe) Nom d'— مصدر بناء نوع.

Individuel, elle, adj. (Philos.) فردی، شخصی | منفرد.

Indivis, ise, adj. (Dr.) تقسيم ايدلمامش، غيرمقسوم | شايع | Part—e حصهٔ شايعه | Propriétaire— مشارك، شايعا متصرف ويا مالك | Par—, loc. adv. شايعاً.

Indivisibilité, sf. (Dr.) عدم قابليت تقسيم، لايتجزا | L'—de l'aveu اقرارك قابل تقسيم اولمامسی.

Indivisible, adj. et sm. (Dr.) قابل تقسيم اولميان، لايتجزی | Obligation — قابل تقسيم اولميان تعهد | (Math.)—ou infiniment petit, اصغر نامتناهیٔ.

Indivision, sf. (Dr.) شيوع، شايعاً تصرف، مشاعاً تمليك.

Indo-européen, enne, adj. هند اوروپاوی | Langues — nes السنهٔ آريه يا هند آوروپاويه.

Indolent, ente, adj. (Méd.) غير موجع.

In-douze, adj. et sm. (Impr.) يكرمی درت صحيفه‌دن عبارت فورمه.

Indris ou **Indri,** sm. (Zool.) يديهٔ ذوالايد اربعه فرقه‌سندن طيفيه فصيله سندن ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص ميمون.

Indu, ue, adj. (Dr) واجب الادا اولميان، فضولی | —, sm. Répétion de l'— فضولاً مؤدانك استرداد دعواسی.

Inductif, ive, adj. (Phys.) مستنتج بالتعليل | (Philos.) استقرائی.

Inductile, adj. (Phys.) غير قابل انطراق، غير منجر.

Inductilité, sf. (Phys.) عدم قابليت انطراق، عدم انجرار.

Induction, sf. (Philos.) استقراء | قرينه، استخراج انتجه، جزئياتدن قضيهٔ كليه‌يی | (Phys.) الكتريق بالتأثير، جريان بالتأثير، استنتاج بالتعليل | Self -, **V. Inertie.**

Induit, ite, adj. (Phys.) متأثر | Courant — جريان متأثر.

Indult, sm. (Dr. canon) پاپا طرفندن برشخص ياهيئته احسان اولنان معافيت يالامتياز.

Induration, sf. (Méd.) تصلب.

Induré, ée, adj. (Méd.) متصلب | Chancre — قرحهٔ فرنكی علق يارەسی، افرنجيهٔ متصلبه.

Indusie, sf. ou **induse,** sm. (Bot.) سرخسيه‌لرك غشاء ثمره‌سی.

Industrie, sf. صنعت pl. صنايع | (Econ. pol.) — agricole صنايع زراعيه | — commerciale صنايع تجاريه | —manufacturière مانيفاتوره‌جيلق، اعمالات صناعيه | —artistique ou arts industriels فنون صناعيه | Louaged'—, **V. Louage**

Industriel, le, adj. et sm. صناعی | اهل صنعت، فابريقه صاحبی | Arts—s. **V. Industrie** | Centre — مركز معمولات صناعيه Produits—s معمولات صناعيه | Ville—le فابريقه‌لری چوق اولان مملكت | Ecole—le مكتب صنايع.

Induvie, sf. (Bot.) لباس ثمر.

Inédit, ite, adj. هنوز طبع ونشر اولنمامش اولان، نا مطبوع.

Inée, sf. (Bot.) دفلیه فصیله‌سندن بر زهرلی فداندر .

Inégalité, sf. عدم مساوات | —s sociales هیئت اجتماعیه‌جه اولان عدم‌مساوات.

Inembryonné, ée, adj. (Bot.) معدوم الرشیم .

Inéquilatéral, ale, adj. (Hist. Nat.) غیر مساوی الضلعین .

Inéquivalve, adj. (Zool.) غیر مساوی المصرعین.

Inerme, adj. (His. nat.) معدوم الشوك.

Inerte, adj. (Phys.) عدیم الحرکه، عاطل.

Inertie, sf. (Phys.) عطالت | L'—de la matière اشیاء مادیه‌نك عطالتی | —électrique ou self-induction, عطالت الکتریقیه.

Inexécution, sf. (Dr.) عدم اجرا.

Inexistence, sf. معدومیت، عدم وجود، عدم، یوقلق.

Inexploitable, adj. (Syl.) غیر قابل قطع | (Min.) ایشلدلمسی غیر قابل، اعمالی غیر ممکن .

Infaillibilité, sf. لایخطیلق.

Infaillible, adj. لایخطی .

Infamant, ante, adj. (Dr.) Peines—es مجازات تزذیلیه.

Infant, ante, s. اسپانیا وپورتوغال ولی عهدلرینه ویریلان لقب رسمی.

Infanterie, sf. (Art mil.) پیاده عسکری | —de ligne پیاده نظامیه عسکری، صف پیاده‌سی، پیاده یعنی آوجی، نشانجی وسائره‌دن تفریق ایچون مستعملدر | —de marine بحریه پیاده عسکری، بحریه سلاح انداز عسکری | —légère خفیف پیاده عسکری | Soldats d'— پیاده نفراتی ویا افرادی | Régiment d'— پیاده آلایی.

Infanticide, sm. (Dr.) بر آنا بابانك کندی یکی طوغان چوجغنی قتل ایله جنایتی، قتل ولد | قتل طفل، چوجق قتلی | —, adj. قاتل ولد.

Infection, sf. (Méd.) سرایت، انتان | —purulente ou pyohémie, تقیح دم | —putride انتان عفنی.

Infère, adj. (Bot.) اسفل، سفلی | Corolle— توبج اسفل | Ovaire— مبیض اسفل.

Inférieur, eure, adj. اسفل، سفلی | (Dr.) Tribunal, juge — درجهٔ اولی محکمه‌سی، حاکمی.

Infernal, e, adj. (Chim.) Pierre—e جهنم طاشی، حجر جهنم.

Inférobranches, sm. pl. (Zool.) **V. Nudibranches.**

Infester, va. یاغمه وتالان ایتمك | —le pays مملکتی یاغمه وغارت ایتمك.

Infiltration, sf. صیزمه، ترشح | (Méd.) ارتشاح.

Infini, sm. (Philos.) بعد مجرد، جو لا یتناهی | (Math.) تناهی، ابعاد، نامتناهی .

Infiniment petit, sm. (Math.) نامتناهی اصغر | Méthode des—s اصول نا متناهیهٔ اصغر .

Infinitésimal, ale, adj. (Math.) نامتناهی | Calcul— حساب نامتناهی | (Pharm.) Dose— مقدار نامتناهی.

Infinitif, sm. (Gram.) فعلك صیغهٔ مصدریه‌سی، مصدر. **V. Nom d'action.**

Infirme, adj. et sm. (Méd.) علیل، سقط | (Gram. arabe) Lettre—s حروف علت.

Infirmer, va. (Dr.) نقض ایتمك، ابطال ایتمك | استینافاً فسخ ایتمك.

Infirmerie, sf. خسته خانه، دار المعلولین | — du Dépot حبسخانهٔ عمومیه خسته‌خانه‌سی.

Infirmier, ère, s. خسته باقان، خسته‌خانه خدمتچیسی | (Art mil.) تیمارجی عسکری .

Infirmité, sf. (Méd.) معلوليت، سقطلق.
Inflammabilité, sf. قابليت احتراق، قابليت اشتعال.
Inflammable, adj. مشتعل، قابل احتراق، قابل اشتعال | Matières — s مواد مشتعله.
Inflammation, sf. (Chim.) تسعر، اشتعال | (Méd.) التهاب | (Art vét.) شراره، الكتريقيه ايله لغماره آتش ويرمه.
Inflammatoire, adj (Méd.) التهابى | Fièvre— حماء التهابيه | Couenne — غمامهٔ التهابيه.
Infléchi, ie, adj. (His. nat.) ملتوى الى الداخل | (Math.) منعطف | Arc — سهم منعطف.
Inflexion, sf. (Géom.) انعطاف | Point d'— نقطهٔ انعطاف | (Phys.) اشعه‌نك انكسارى | (Gram.) صيغهٔ فعل | — s positives صيغ مثبته | — s négatives صيغ منفيه | -s actives صيغ معلومه | —s passives صيغ مجهوله | — s négatives potentielles صيغ عدمى الاقتدار.
Infliger, va. (Dr.) —une peine ترتيب جزا، تحديد مجازات ايتمك | — une amende جزاى نقدى حكم ايتمك.
Inflorescence, sf. (Bot.) تزهر | وضعيت ازهار | —s définies ou terminales, تزهرات محدوده | —s indéfinies تزهرات نا محدوده | — s mixtes تزهرات مختلفه | —s solitaires تزهرات مركبه.
Influence, sf. تأثير، نفوذ | (Pol.) Zône d'— دائرهٔ نفوذ.
Influencer, va. (Pol.) اجراى نفوذ ايتمك، تنفيذ ايتمك.
Influenza, sf. (Méd.) نزله، مستوليه، انفلوئنجه خسته‌لكى.
In-folio, adj. et sm. (Impr.)— ou format—, هر طبقه‌سى ايكى‌يه قاتلانه‌رق درت صحيفه‌دن عبارت اولان فورمه.
Information, sf. تحقيقات، تدقيقات، استخبار | (Dr.) تحقيقات اوليه | استنطاقنامه، شهودك افادات مضبوطه‌سى، ژورنال، ضبطنامه (Adm.) —de commodo et incommodo, **V. Enquête** | (Art. mil.) دشمنه دائر اخبارات ومعلومات استحصالى.
Informé, ée, adj. et sm. (Dr.) Plus ample— اكمال تحقيقات | Conclure à un plus ample— اكمال تحقيقاته قرار ويرمك | (Pol.) Dans les cercles bien—s واقف احوال اولان محافلده.
Informer, va. (Dr.) اجراى تحقيقات ايتمك | تحقيقات جزائيه‌ده بولنمق | **V.** aussi **Information.**
Infraction, sf. — d'un ordre امر خلافنه حركت | — à un traité حكام معاهده خلافنه معامله | (Dr) —s à la loi جرائم، افعال ممنوعه | — s, fautes disciplinaires, جرائم انضباطيه، تقصيرات انتباهيه | Agent de l'— فاعل جرم | Patient de l'— مفعول جرم | Le fait de l'— ذات جرم | Eléments essentiels ou constitutifs de l'— جرمك شرائط اساسيه‌سى | Eléments, circonstances accessoires ou accidentels de l'—, جرمك احوال فرعيه‌سى | Tentative d'— جرمه تصدى ويا تشبث جرم | Concours d'— اجتماع جرائم | Participation à une— جرمه اشتراك | - de ban منفادن فرار.
Infra-marginal, ale, adj. (Zool.) تحت بصرى | Anus— شرج تحت بصرى.
Infundibuliforme, adj. (Bot.) قمعى الشكل، خونى بيچيمنده.

Infusibilité, sf. (Phys.) عدم قابليت ذوبان .
Infusible, adj. غير قابل ذوبان ، غير مذاب .
Infusion, sf. (Pharm.) نقع ، منقوع .
Infusoires, sm. pl. (Zool.) حوينات ابتدائيه شعبه‌سندن ڤيعيه فرقه‌سی ، صو امثالی نقيعيه مايعده خرده‌بيننله کوريله‌بيلن حوينات | — ciliés نقيعيه مهدبه | — flagellifères حامل الاسواط .
Inga, sm. (Bot) مستجيه فصيله‌سندن سنطيه قبيله‌سندن مکسيقه ايالتنه مخصوص بر نوع اقاسيه آغاجی .
Ingénieur, sm. مهندس | — de l'Etat دولت مهندسی | — civil بلديه مهندسی | — militaire عسکری مهندس ، حرب مهندسی ، ارکان | — des ponts et chaussées طرق و معابر مهندسی | — des mines et forêts اورمان و معادن مهندسی | — de la marine بحريه مهندسی | — - mécanicien چرقجی ، ماکنه‌جی .
Ingesta, sm. pl. (Méd.) ادخالات .
Ingrédient, sm. (Pharm.) جزؤ دوا .
Inguinal, ale, adj. (Anat.) مغبنی | Veines —es اورده مغبنيه | (Méd.) Hernie — e فتق مغبنی .
Inhabile, adj. (Dr.) صالح اوليان ، اهل اوليان .
Inhalateur, sm. (Méd.) آلت منشق .
Inhalation, sf. (Physiol.) Syn. d'Absorption, انشاق ، امتصاص | (Méd.) — phénique انشاق فنيکی .
Inhibition, sf. (Dr.) ممنوعيت .
Inhibitoire, adj. (Dr.) Lettres — s تحذيرنامه‌لر .
Inhumation, sf. جنازه کومه ، تدفين ، دفن | — précipitée مدت نظاميه‌سی تمام اولمدن دفن موت .
Inia, sm. (Zool.) قيطيسيه ذوی الاسنان فرقه‌سندن يونس فصيله‌سندن بر نوع هند دکزلرينه مخصوص يونس بالغی .
Iniencéphale, sm. (Térat.) خروج الدماغ من القفا .
Inimitié, sf. عداوت ، دوشمنلق | — capitale عداوت دنيويه .
Initial, iale, adj. et sf. (Gram.) اولی | حرف اول | Lettres—es ou — es, اوائل حروف اوليه | (Gram. arabe.) فاالفعل | (Phys.) Vitesse—e سرعت ابتدائيه | Les —es, حروف منفرده ، مارقه حرفلری .
Initiative, sf. سوائق ، دلالت | —des lois تکليف قوانين | —parlementaire پارلامنتونك تکليف قوانين حق .
Injecteur, sm. (Mécan.) ماکنه‌سنيده ايتيکتر دنيلان آلت بخار .
Injection, sf. (Méd.) احتقان ، تنقيه | (Syl.) — des bois اخشابك تسقيه‌سی .
Injonction, sf. (Dr.) تفهيم ، اخطار .
Injure, sf. (Dr.) اطالهٔ لسان ، تحقير .
Innavigabilité, sf. (Dr.) مراکب بحريه‌نك سير و سفره عدم قابليتی .
Inné, ée, adj. (Philos.) جبلی ، فطری ، همزاد | Idées—es وجدانيات | (Dr.) Droits—s حقوق مولوده .
Innervation, sf. (Anat.) قوه عصبيه | Fonction d'— وظائف عصبيه .
Innominé, ou **Innomé, ée,** ou **Innommé, ée,** adj. (Anat.) بی اسم ، لا اسم له | Os —s عظم لااسم | Artère—e شريان لااسم .

Inocérame, sm. (Géol.) ناعمة عديمة الرأس ذات الجنب قوقى فرقه‌سندن طیبریه فصیله‌سندن بر نوع استردیا مستحاثه‌سی .
In-octavo, adj. et sm. (Impr.) بر طبقه‌سی سکزه قاتلانه‌رق اون آلتی صحیفه‌دن عبارت (فورمه) .
Inoculable, adj. (Méd.) ملقح، قابل تلقیح .
Inoculation, sf. (Méd.) اشیلامه، تلقیح .
Inondation, sf. طغیان میاه، صو باصمه . On dit aussi débordement.
Inorganique, adj. (His. nat.) غیر عضوی ، غیر آلی | Règne — معدنیات | Chimie — کیمیای غیر عضوی و یا معدنی | Corps s اجسام غیر آلیه .
Inosculation, sf. (Méd.) تفحم، مفاوهه، مفاغمه .
Inosite, sf. (Chim.) اینوزیت .
Inovulé, ée, adj. (His. nat.) معدوم البیضه .
In partibus, loc. adv. Evêque — خرستیان اولمیان بر مملکته تعیین اولنان و اولمملکته کوندرلمیان پیسقوپوس .
In-plano, adj. et sm. (Impr.) بهر فورمه‌سی برر یاپراقدن عبارت اولان (صحیفه) .
Inquart sm. ou **Inquartation,** sf. (Chim.) Ou quartation, آلتونی تصفیه ایچون وزننك اوچ مثلی کومش قاتمه عملیاتی .
In-quarto, adj. et sm. (Impr.) بهر طبقه‌سی درده قاتلانه‌رق سکز صحیفه‌دن عبارت اولان فورمه .
Inquiétude, sf. قلق، اضطراب | تلاش، اندیشه .
Insaisissabilité, sf. (Dr.) قانوناً بر شیئك حجزینك عدم جوازی، قابل حجز اولمامه
Insalivation, sf. (Méd.) ترطیب باللعاب، تلعب .
Insalubre, adj. (Méd.) مضر صحت | Etablissements—s مضر صحت تأسیسات . Soigement .
Insalubrité, sf. (Méd.) عدم جیادت، قزارت، وخامت .
Insanité, sf. (Méd.) دیوانه‌لك، جنت .
Inscription, sf. کتابه، لوح، لوحه | Prendre ses—s مکاتب عالیه‌یه قید اولنق | (Art. mil.) — maritime نفرات بحریه‌نك قیدی . **V.** aussi **Maritime** | (Dr.) قید، تسجیل | — hypothécaire ترهین قیدی | — de rente اسهام عمومیه‌نك قیدی | — de faux ساخته‌کارلق دعواسنك اقامه‌سی .
Inscrire, va. (Math.) داخلاً تخطیط ایتمك | (Dr.) S'— vpr. — en faux ساخته‌کارلق دعواسی اقامه ایتمك .
Inscrit, ite, adj. (Math.) مرسوم، داخلی | Polygone— ذوکثیر الاضلاع داخلی | Angle — زاویهٔ مرسومه | Circonférence —e محیط مرسوم .
Insectes, sm. (Zool.) حیوانات مفصلیه‌دن حیوانات حلقیه شعبه‌سندن حشرات یاخود هوام قسمی .
Insecticide, adj. et sm. (Pharm.) قاتل هوام | قاتل هوام مایع و یا ماده .
Insectivores, sm. pl. (Zool.) طیور آکل الهوام نوعی | ثدیهٔ آکل الحشارات فرقه‌سی .
Insectologie, sf. syn. d'Entomologie. **V.** ce mot.
In-seize, sm. (Impr.) بهر طبقه‌سی اون آلتی‌یه قاتلانه‌رق اوتوز ایکی صحیفه‌دن عبارت فورمه .
Insensibilisateur, sm. (Méd.) محیی الحس .

Insensibiliser, va. حسی تجرید ایتمك، حسیزلشدیرمك .

Insensibilité, sf. (Méd.) عدم الحاسه، معدومیت الحس .

Insensible, adj. (Méd.) عدیم الحاسه، معدوم الحس .

Insertion, sf. غزته‌یه درج و نشر | —s judiciaires اعلانات عدلیه، نشریات عدلیه | (Anat.) اندغام | (Bot.) ارتکاز | — hypogyne ارتکاز تحت المبیض | — périgyne ارتکاز حول المبیض | — épigyne ارتکاز علی المبیض | (Gram.) اندماج، تضمین | اندراج | — euphonique اندراج سماعی .

Insinuation, sf. (Litt.) تلویحات، تناسب کلام کبی صنعتاره دینور .

Insipide, adj. (Chim.) لذتسز، سلیخ، بی طعام .

Insipidité, sf. (Chim.) لذتسزلك، سلاخت .

Insolation, sf. (Méd.) Coup de soleil, هوا اورغونی، کونش اورمه، تشمس .

Insolubilité, sf. (Chim.) عدم انحلال .

Insoluble, adj. (Chim.) اریمز، غیر منحل (صوده) .

Insolvabilité, sf. (Dr.) ایفای دیوندن عجز | غرامت .

Insolvable, adj. (Dr.) ایفای دیندن عاجز | غریم .

Insomnie, sf. (Méd.) اویقوسزلق، یقظه، ارق، سهر .

Insoumis, ise, adj. et sf. Fille — e ou — e, دائرهٔ عائده‌سنده مقید اولمیان فاحشه .

Insoumission, sf. (Art mil.) عدم اطاعت | یوقلامه‌ده سنجاق آلتنده حاضر اولمامه .

Inspecter, va. تفتیش ایتمك، تفتیش ایتمك، معاینه و تفتیش ایتمك .

Inspecteur, sm. انسپکتور، مفتش | — général مفتش عمومی | — des forêts اورمان مفتشی | — des domaines impériaux املاك همایون مفتشی .

Inspection, sf. معاینه، تفتیش | مفتشلك | Tournée d'— دورو تفتیش | Faire une tournée d'— دوره چیقمق | Commission des — s à la Grande Maîtrise de l'Artillerie طوپخانهٔ عامره معاینه و تجربه دائره‌سی | Commission des constructions et des —s à la Grande Maîtrise de l'Artillerie طوپخانهٔ عامره‌ده ابنیه و سوق قومسیونلری .

Inspirateur, adj. et. sm. (Anat.) — ou muscle—, مشهق یاخود عضلهٔ مشهقه .

Inspiration, sf. الهام، وحی | (Anat.) شهیق، نفس آلمه .

Instabilité, sf. عدم ثبات .

Instable, adj. غیر ثبات | Equilibre— موازنهٔ غیر ثابته .

Installation, sf. امر اسکان و اقامه | تأسیسات | —intérieure تأسیسات داخلیه .

Instance, sf. (Dr.) دعوی | محاکمه | — par défaut محاکمهٔ غیابیه | Péremption d'— استدعانك ابطالی (بر ایشك ارقه‌سی بر مدت معینه ظرفنده آرانلمامسندن) | Reprise d'— تجدید استدعا، تجدید محاکمه | Tribunal de première — درجهٔ اولی محکمه‌سی | En première — بدایةً | Durant l'— اثنای مخاصمه‌ده .

Instantané, ée, adj. لحظی، آنی، آن واحده‌ده | Photographie—e آن واحده‌ده یاپیلان فوطوغرافیه | (Pharm.) Cataplasme — ضماد لحظی | (Phys) Force —e, **V. Force** | (Dr.) Délits —s جرائم آنیه .

Instillation, sf. (Pharm.) علاجی طمله طمله آقیتمه، ترشیح، تقاطر .

Instinct, sm. (Physiol.) حس حیوانی، سوق طبیعی | قریحه | — de conservation حس تحفظ .

Instinctif, ive, adj. حس حیوانی‌یه متعلق، سائق الطبیعیه | قریحه‌زار .

Instituer, va. (Dr.) تشکیل ایتمك، تعیین | — un héritier تعیین وارث ایتمك | وصیت طریقیله تعیین وارث ایتمك .

Héritier institué وصيتله تعيين اولنان وارث | — une commission برقومسيون تشكيل اجتمك .

Institut, sm. طريق، طريقت | — de France فرانسه دارالفنونى | — Pasteur پاستورك عملياتخانه‌سى | —antirabique, **V.** ce mot | — bactériologique انواع عديده‌مكروبيه دارالفنونى .

Instituteur, sm. مكتب مديرى ' معلم، مربى، خواجه | مكاتب ابتدائيه خواجه‌سى .

Institution, sf. تشكيلات، مؤسسات | مكتب | —s militaires مؤسسات عسكريه | (Dr.) — contractuelle زوجاتك يكديكرينه ياخود اولادينه نكاح مقاوله‌نامه‌سنده محرر وصيت طريقيله تعيين وارث | — d'héritier اولان وصيتى .

Instructeur, sm. خواجه، معلم | Officier — معلم ضابط | تعليمجى، معلم | Juge — مستنطق .

Instruction, sf. معارف، تحصيل علم، تدرس، تعليم و تربيه | —s تعليمات، تعليماتنامه | (Adm.) — publique معارف عموميه | Ministère de l'— publique معارف عموميه نظارتى | — primaire تدريسات ابتدائيه | — secondaire تدريسات اعداديه | — supérieure تدريسات عاليه | (Dr.) — d'une affaire, d'un procès. تحقيقات استنطاقيه، تدقيقات ابتدائيه | — criminelle اصول محاكمات جزائيه | Juge d'— مستنطق | — écrite اوراق اوزرينه محاكمه | (Art mil.) تعليم | — de bataillon طابور تعليمى | — d'artillerie طوپچى تعليمى .

Instruire, va. (Dr.) — un procès (بر دعواده) تدقيقات و تحقيقات اجرا ايتمك | دعوايى رؤيت ايتمك .

Instrument, sm. آلت | —s ادوات و آلات | —s aratoires آلات و ادوات زراعيه | —s de chirurgie ادوات جراحيه | —s ou —s de musique, آلات موسيقيه، آلات، سازلر، چالغى آلتلرى، لهويه | (Math.) —s de précision آلات مدققه | —s de mathématiques آلات رياضيه | —s de physique حكمت طبيعيه آلتلرى | —s de chimie ادوات كيمويه | —s topographiques آلات هندسيه | (Dr.) سند، حجت | (Diplom.) — s معاهدات و مقاولات | (Econ. pol.) —s, agents, وسائط طبيعيه | (Gram.) Nom d'— اسم آلت .

Instrumentaire, adj. (Dr.) Témoins—s جميع وسندات رسميه حين تنظيمنده بولنان شهود، شهود الحال .

Instrumental, ale, adj. موسيقى آلتيله اجرا اولنان | (Gram.)—, sm. مفعول معه

Instrumentation, sf. (Mus) بر موسيقى هواسى چالغى آلتلرينه كوره ترتيب مقام بسته‌له .

Instrumenter, va. (Dr.) اجراى تبليغات | سندات و مقاولات رسميه تنظيم ايتمك رسميه ايتمك .

Insubmersible, adj. (Mar.) غير قابل غرق، باتمز | Bateau — باتمز صندال .

Insubordination, sf. (Dr.) اطاعتسزلق | (Art mil.) عسكرك آمرينه عدم اطاعتى .

Insuffisance, sf. (Méd.) عدم كفايت، نا تماميت | — aortique عدم كفايت ابهرى .

Insufflateur, sm. (Méd.) — nasal منفخ انفى .

Insufflation, sf. (Méd.) تنفيخ، نفخ | —s nasales نفوخ انفيه .

Insulte, sf. حقارت، تحقير .

Insurgé, sm. عاصى ' باغى | Les —s اهل فسده .
Insurrection, sf. بغايت' طغيان' عصيان .
Intaille, sf. (Techn.) ذیقیمت طاشلر اوزرینه یاپیلان شکل محکوك .
Intangibilité, sf. (Pathol.) عدم قابلیت لمس .
Intégral, ale, adj. (Math.) Calcul — حساب تمامى | —e, sf. تمام .
Intégrant, ante, adj. (Chim.) سالم | Molécule —e ذره' سالمه — Partie — e جزؤ متمم .
Intégrité, sf. (Pol.) تمامیت | —territoriale تمامیت ملکیه .
Intégromètre, sm. (Math.) حساب تفاضلی مجموعلرینی بولمغه مخصوص آلت .
Intégropalléale, adj. (Zool.) ذوالبرنس تام .
Intellect, sm. قوه' ذکا' قوه' مدرکه' عقل .
Intellectuel, elle, adj. عقلی | Facultés — les حواس عقلیه—Lois — les قوانین عقلیه .
Intelligence, sf. فکر' عقل' لب' | فراست' ذکاوت' | Bonne — حسن معاشرت .
Intelligibilité, sf. درجۀ مفهومیت .
Intempérance, sf. (Méd.) عدم اعتدال' عدم اقتصاد' پرهز طوتمامه .
Intempéries, sf. pl. صغوق صیجاق' شدائد هواء .
Intendance, sf. وکیلخرجلق مأموریتی | — militaire لوازمات عسکریه ادارەسی | لوازم دائرەسی | — générale لوازمات عمومیه دائرەسی .
Intendant, sm. کتخدا' کهیا' وکیلخرج | — militaire لوازم مأموری | — général لوازم رئیسی | — d'un régiment آلای امینی .
Intensif, ive, adj. (Gram.) Verbe —s عربینك افعیلال بابی کبی بناسی کثرت و شدت بیان ایدن افعاله دینور' افعال التکثیر | Forme—ve صیغۀ تکثیریه .
Intensité, sf. شدت' سرعت | (Gram.) کثرت' تکثیر | — de l'action حدثك کثرتی | (Math.) Etalon d'— واحد قیاسی' شدت .
Intenter, va. (Dr.) — un procès اقامۀ دعوی ایتمك .
Intention, sf. نیت' مقصد' مرام | (Dr.) قصد | مقصد' مراد | (Dr. mus.) عمد .
Intentionnel, elle, adj. (Dr.) قصدی' عن قصد | — Question — le جرمك عن قصد جرمی قصداً ایشلیوب ایشلەمسی مسئلەسی' قصد مسئلەسی | Délit—ou dolosif, عن قصد جرم | Délit non — — من غیر قصد جرم .
Interarticulaire, adj. (Anat.) بین المفاصل .
Intercadence, sf. (Méd.) تخلل .
Intercalaire, adj. (Astr.) Jours —s ایام فتره' ایام ضمیمه .
Intercellulaire, adj. (His. nat.) بین المجروی .
Interception, sf. (Chir.) لفافۀ مانعه .
Intercervical, ale, adj. (Anat.) بین الرقبی .
Intercidence, sf. (Mus.) V. **Diaptose**.
Interclaviculaire, adj. (Anat.) بین الترقوی .
Intercostal, ale, adj. (Anat.) بین الاضلاع Muscle — عضلۀ بین الاضلاع .
Intercurrent, ente, adj. (Pathol.) منضم' عارضی | Maladies — es امراض منضمه .
Interdiction, sf. (Adm.) ممنوعیت' زجر' منع | — d'une fonction, d'une

charge, امر تجارتك زجر و منعى | مأموریتدن ال چکدرمه (Dr.) — de commerce | محجوریت، حجر | — judiciaire ou simplement — | معاملات تجاریه‌نك منعى، Mainlevée ou levée de l'—, فك حجر | — légale معاملات ذاتیه‌دن اسقاط جزاسى | — des droits civils, civiques et de famille حقوق مدنیه و اهلیه‌دن اسقاط | — de communiquer اختلاطدن منع | — de séjour بر محلده اقامتدن منع اولنمه جزاسى .

Interdire, va. (Dr.) منع ایتمك | حجر ایتمك | آفوروس ایتمك | V° aussi **Interdiction**.

Interdit, ite, adj. (Dr.) محجور | مأموریتندن ال چکدرلمش اولان | Subst. — ecclésiastique مجازات روحانیه‌دن آفوروس .

Interépineux, euse, adj. (Anat.) بین الشوك .

Intéressé, ée, adj. et sm. منفعتدار، صاحب علاقه، علاقه‌دار | —s, sm. pl. ou parties — es اصحاب علاقه، علاقه‌داران .

Intérêt, sm. منفعت، علاقه | L'— public منفعت عمومیه، منافع عمومیه | — privé منافع خصوصیه | (Ec. pol. et Dr.) —, dans une société, حصهٔ شرکت | نما، فائض، | — légal فائض نظامى | — usuraire فاحش فائض | Taux de l'— سنوى یوزده آلنق فائض | — simple عادى فائض | — du commerce فائضك حدى | — des — s ou — s composés, فائض مرکب، فائضك فائضى | —s accumulés بلا پروتستو ولا طلب لازم کلن فائض | —s dûs de plein droit متراکم کذشته | — conventionnel مقاول، مشروط اولان کذشته | —s judiciaires ou moratoires, یوم دعوى یا یوم اخطاردن اعتباراً ایشلیان فائض | Dans l'— de la loi نفعاً للقانون | Pourvoi dans l'— de la loi نفعاً للقانون تمییز دعوى | Dommages — —s ضرر و زیان | —s civils تضمینات (دعاوئ جزائیه‌ده) | — de la distinction اختلافك ثمره‌سى | (Math.) — simple فائض مفرد | — composé فائض مرکب | —échu ایشلمش فائض .

Interférence, sf. (Phys.) تکاسر ضیاء | Principe des — تکاسر ضیا قاعده‌سى | — des ondes sonores اهتزازات صوتیه‌نك تکاسرى .

Interfixe, sm. (Gram.) لاحقهٔ وسطیه .

Interfoliacé, ée, adj. (Bot.) بین الوریقیت .

Intérieur, eure, adj. et sm. داخلى | داخل | داخل مملکت | Ministère de l'— داخلیه نظارتى .

Intérim, sm. (Adm.) مأموریت وکالتى | Par — وکالةً | Administrer par — وکالةً اداره ایتمك .

Intérimaire, sm. (Adm.) مأموریت وکالتنده بولنان، وکالةً اداره ایدن مأمور .

Intérimat, sm. (Adm.) مأموریت وکالتى .

Interjection, sf. (Gram.) حرف ندا، ندا .

Interjeter, va. (Dr.) — appel استیناف دعوى ایتمك، استیناف ایتمك .

Interligne, sf. سطر آره‌سى، کرندى، سطور آره‌سنه یازیلان کلمات | (Impr.) انترلین .

Interlinéaire, adj. Traduction — سطرلر آره‌سنه قونیلان عبارات مترجمه‌سى ترجمه .

Interlocutoire, adj. ou sf. (Dr.) Jugement — احساس ایتدیرن نتیجهٔ حکمى قرار، قرار قرینه .

Interlope, adj. et sm. Commerce — اشیای ممنوعه یالکاچاق اشیا تجارتى .

Interlune ou **Interlunium,** sm. (Astron.) آخر شهرده قمرك كورنمامسی، محاق.

Intermaxillaire, adj. (Anat.) بين الفكين | Os — عظم بين الفكين.

Intermédiaire, adj. Commerce — امتعهٔ اجنبيه‌نك ديار اجنبيه‌ده فروختی | Sortes — s اوسط نوعلر.

Intermittence, sf. (Méd.) نوبت، تقطع.

Intermittent, ente, adj. (Méd.) متقطع، نائب | Fièvre—e, **V. Fièvre** | (Phys.) متقاطع الظهور | Fontaine — e فوارهٔ متقطعه.

Intermusculaire, adj. (Anat.) بين العضلات.

Internat, sm. ليلی مكتب | ليلی و نهاری اصولی.

International, ale, adj. دولی، بين الملل، بين الدول | Congrès—بين الدول قونغره | Relations — es مناسبات دوليه | Droit — حقوق دول، حقوق بين الدول | Traités -- aux عهود دوليه | Caractère — ماهيت دوليه.

Interne, adj. et sm. خسته‌خانه‌لرده قالان طبيه طلبه‌سی | ليلی شاكرد | ليلی، داخلی | (Bot.) Bouton — كم داخلی.

Internement, sm. (Dr.) قلعه‌بند ايتمه، قلعه‌بندلك.

Interner, va. قلعه‌بند ايتمك | بر محلده اقامته مأمور ايتمك | (Comm.) — des marchandises امتعه‌يی درون مملكته ادخال ايتمك.

Internonce, sm. نونس وكيلی، پاپا حضرتلرينك ايكنجی درجه‌ده ايلچيسی.

Interosseux, euse, adj. (Anat.) بين العظام | Artères — ses شرايين بين العظام.

Interpariétal, ale, adj. (Anat.) بين الجداريت | Os — ou os carré عظم بين الجدارين.

Interparlementaire, adj. (Pol.) پارلامنتو مجلسلری بيننده اولان | Conférence — هردولت طرفندن اعزام اولنان پارلامنتو اعضاسندن مركب قونغراس | Congrès —de la paix صلح وصلاحك بقاسی حقنده دول معظمه طرفندن اعزام اولنان پارلامنتو اعضاسندن تشكل ايدن صلح قونغره‌سی.

Interpellation, sf. (Pol.) استجواب، هيئت وكلايه مجلس مبعوثان يا اعيانده ايديلان سؤال | (Dr.) تنبيه رسمی، تنبيه.

Interpinné, ée, adj. (Bot.) ريشيهٔ بين الرياش | Folioles — es وريقات ريشيهٔ بين الرياش.

Interpolation, sf. علاوهٔ تحريفيه، تعديل مابين السطرين | (Math.) دور تابعلر خانه‌لرينك املاسی.

Interposé, ée, adj. (Dr.) Personne — e نام مستعار.

Interposition, sf. (Dr.) — de personne نام مستعاره مراجعت | (Anat.) خلال | Génération par — تكون خلالی.

Interprétation, sf. تفسير | — des lois تفسير قوانين | — authentique تفسير رسمی | — légale تفسير نونی | — doctrinale تفسير علمی.

Interprète, sm. مترجم | ترجمان — juré يمينلی مترجم.

Interpréter, va. تفسير ايتمك | — une loi برقانونی تفسير ايتمك.

Interrègne, sm. (Pol.) فترت، فصلهٔ حكومت.

Interrogatif, ive, adj. (Gram.) استفهامی | Verbes -- s افعال استفهاميه | — négatif استفهام انكاری.

Interrogation, sf. استجواب | (Gram.) استفهام ' Le mot sur lequel tombe l'— مسئول عنه | Point d'— علامت استفهام .

Interrogatoire, sm. (Dr.) استنطاق | استنطاقنامه' استنطاق ضبطنامه‌سی | En matière civile, استجواب | — sur faits et articles مواد حقوقیه‌ده طرفیندن برینك تعیین اولنان نائب معرفتیله استجوابی .

Interroger, va. (Dr.) استنطاق ایتمك | استجواب ایتمك .

Interrompre, va. قطع ایتمك . V. **Interruption** .

Interruption, sf. تعطیل' انقطاع، سكته | (Pol.) – des relations politiques مناسبات پولتیقیه‌نك انقطاعی | (Dr.) — de prescription مرور زمانك انقطاعی' مرور زمانه تابع اولان شیئك‌ید اخره كچمسیله مرور زمانك انقطاعی — naturelle | قطعی | —civile حضور حاكم یاخود اخطارنامه تبلیغیله مرور زمانك انقطاعی | — d'instance, Syn. de Péremption.

Interscapulaire, adj. (Anat.) بین الكتفین .

Intersection, sf. (Math.) تقاطع' فصل مشترك | Point d'— نقطهٔ تقاطع | — s des plans سطوحك فصل مشتركلری | Point d'— des axes de l'hyperbole ou du parabole, نقطهٔ محدثه .

Interstice, sf. (Phys.) فضاء' خلال .

Intersticiel, elle, adj. (Phys.) خلالی، فضائی | Dépot — رسوب فضائی .

Intertransversaire, adj. (Anat.) بین المستعرضات | Ligaments — s اربطهٔ بین المستعرضات .

Intertrigo, sm. (Méd.) شحطه، التهاب احتكاكی .

Intertropical, ale, adj. (Géog.) بین المدارین | Régions— es مواقع' بین المدارین | Iles — es جزائر بین المدارین .

Intervalle, sf. اثنا' مدت | آره، فاصله | — lucide فیصل، مدت صحو | (Mus.) فاصله' بسیطه' بر صدایی برقاچ ضرب مقداری | موسیقیده بر ضرب زمانی، فاصله — simplé بر قاچ صدایی بر ضرب زماننده تغنی ایتمه' فاصلهٔ متركبه | — composée | مد ایتمه .

Intervalvulaire, adj. (Anat.) بین المصرعین .

Intervenant, sm. (Dr.) مداخل' داخل دعوی اولان | (Dr. comm.) توسط طریقیله بالواسطه تأدیه ایدن، متوسط .

Intervenir, vn. (Dr.) توسط ایتمك، مداخله ایتمك | — à un procès داخل دعوی اولمق | Faire — داخل دعوی ایتمك . V. aussi **Intervention** .

Intervention, sf. (Dr.) توسط، مداخله | داخل دعوی | — à un contrat بر مقاوله‌نامه‌یه داخل اولمه‌كه مثلا كفالت طریقیله اولور | Tierce- — دخالت دعوی | (Pol.) مداخله | — armée سلاحله مداخله، مسلحاً مداخله | Non- — عدم مداخله | — | — militaire مداخلهٔ عسكریه | — étrangére مداخلهٔ اجنبیه | (Dr. Comm.) بالتوسط قبول' بالتوسط تأدیه .

Intervertébral, ale, adj. (Anat.) بین الفقرات .

Interview, sm. (Pol.) استجواب | ملاقات .

Interviewer, va. (Pol.) استجوات ایتمك | ملاقات ایتمك .

Intestat, sm. (Dr.) وصیت ایتمامش اولان | Succession ab — بلا وصیت وفات ایدنك میراثی .

Intestin, sm. (Anat.) معاء، باغرصق | — grêle اینجه باغرصقلر، امعاء رقیقه | Gros — امعاء غلیظه' قالین باغرصق .

Intestinal, ale, adj. (Anat.) معائی | Vers — aux صوغلجان، دیدان معائیه .
Intestinaux, sm. pl. (Zool.) دیدان الامعاء فرقه‌سی .
Intimation, sf. (Dr.) اخبار رسمی، اخطار رسمی | استیناف دعوی دعوتیه‌سی .
Intimé, ée, s. (Dr.) مستأنف علیه .
Intimer, va. ترهیب یا اخافه ایتمك | (Dr.) اخطارات | محکمهٔ استینافه جلب ایتمك رسمیه اجرا ایتمك | — des ordres اوامر تبلیغ ایتمك .
Intolérance, sf. عدم جواز، عدم مساعده | عدم قبول | عدم تحمل، عدم .
Intonation, sf. (Mus.) بر هوا ومقامك سیر واداسی | هر بر سسه مخصوص مقام و ترنمك اجراسی .
Intoxication, sf. (Méd.) تسمم، زهرلنمه | — miasmatique. **V.** ce dernier mot .
Intrados, sm. (Archit.) Ou douelle intérieure, مرکزك و یا قبه‌نك قوس داخلیسی .
Intra-muros, adv. (Art mil.) داخل سور
Intramusculaire, adj. (Anat.) داخل العضلات .
Intransigeant, eante, adj. et sm. جاح، غیر متراضی، اوزلاشمز، سرکش | غیر مؤتلف .
Intransitif, ive, adj. (Gram.) لازم | Verbes — s افعال لازمه .
In-trente-deux, adj. et sm. (Impr.) بهر طبقه‌سی اوتوز ایکی‌یه قاتلانه‌رق آلتمش درت صحیفه‌دن عبارت فورمه .
Intrinsèque, adj. مخصوص، ذاتی | Vice — عیب قدیم | (Fin.) Valeur — قیمت اصلیه، قیمت حقیقیه .
Introducteur, sm. — des ambassadeurs, تشریفاتی، خارجیه .
Introductif, ive, adj. (Dr.) Requête — ve d'instance مبدأ دعوی عرضحالی
Introduction, sf. ادخال، مدخل | (Mus.) پیشرو | (Dr.) — d'instance بدأ دعوی، مبدأ دعوی | (Pol.) — d'un ambassadeur برسفیرك حضور حکمداری‌یه ادخالی | Lettre d'— توصیه‌نامه
Intromission, sf. (Méd.) ادخال .
Intronisation, sf. جلوس، تخته قویمه، تخته قعود .
Intropion, sm. (Méd.) شتره، واخله .
Introrse, adj. (Bot.) متوجه داخل | Anthère — خشفهٔ متوجههٔ داخله .
Intrus, use, adj. et s. نابغ، بلا صلاحیت صفت رسمیه‌ده بولنان .
Intrusion, sf. بلا صلاحیت صفت رسمیه‌ده بولنمه .
Intuitif, ive, adj. (Philos.) تصوری، کشفی | Vérités — ves نسبت حکمیه‌سز بیلنان معلومات تصوریه .
Intuition, sf. (Philos.) مکاشفه، نسبت حکمیه‌سز بیلمکلك قوتی | اعمال عقل وتفکره حاجت قالمیه‌رق حقائقك درکنه مدار اولان حس بطنی .
Intumescence, sf. (Méd.) انتباج، تنبج .
Intussusception, sf. (His. nat.) نموّ داخلی .
Inuline, sf. (Chim.) اینولین، قنسین .
Invagination, sf. (Méd.) تفلق معاء .
Invalidation, sf. فسخ، ابطال .

Invalide, sm. (Art mil.) عليل ومتقاعد عسكر، معلول.
Invalider, va. (Dr.) — un acte, un mariage, etc. برسندك حكمنى فسخ وابطال برنكاحى فسخ ايتمك | — une élection برانتخابى نظامه مغاير اولمسندن طولايى كأن لم يكن عد ايتمك.
Invasion, sf. استيلا | (Méd.) تهاجم.
Inventaire, sm. (Dr.) دفتر مفردات | Bénéfice d'—, **V. Bénéfice** | — après décès دفتر قسام، تحرير تركه | (Comm.) موجوده دفترى | اموال اشيا دفترى، Dresser l'— تحرير اموال | Livre des—s اجمال دفترى، خلاصه دفترى، اجمال، خلاصه ايتمك | Récolement d'— **V. Récolement.**
Inventer, va. كشف ايتمك | اختراع، ايجاد ايتمك.
Inventeur, sm. موجد، مخترع | — d'un trésor ملتقط | موجد، دفينه بولان.
Invention, sf. كشف | اختراع، ايجاد Brevet d'— اختراع براتى | (Litt.) شرائط كلاميه‌دن معدود اولان اقسام ثلثه‌دن برى.
Inventorier, va. (Dr.) ثبت دفتر ايتمك | مفردات دفترينى تنظيم ايتمك.
Inverse, adj. معكوس | (Litt.) Proposition — قضيهٔ معكوسه | (Math.) En raison — des carrés des distances مسافات مربعنك عكسى نسبتنده.
Inversement, adv. (Math.) معكوساً | — proportionnel معكوساً متناسب.
Inversion, sf. (Litt.) عكس وتبديل | (Méd.) انقلاب احشاء.
Invertébrés, sm. pl. (Zool.) Ou non-vertébrés, حيوانات معدوم الفقرات.
Investigation, sf. تفتيش، تحرى، تفحص | (Logique) Méthode d'— طروق استنتاجيه.
Investir, va. توجيه ايتمك | تقليد قضا (Art mil.) احاطه ايتمك | محاصره‌يه آلمق.
Investissement, sm. (Art mil.) احاطه | محاصره.
Investiture, sf. توجيه | Droit d'— حق توجيه | Instrument d'— توجيه براتى | Ferman d'— منشور.
Inviolabilité, sf. (Dr.) عدم قابليت نقض | مصونيت، مصونيت | تعرضدن مصونيت | — personnelle مصونيت شخصيه | (Pol.) — de la couronne ذات حكمدارينك مصونيتى.
Inviscation, sf. (Pharm.) تلزيج.
Invocation, sf. — des antécédents امثالنه مراجعت | — de la loi حكم قانونه مراجعت.
Involucelle, sf. (Bot.) لفافهٔ جزئيه، لفيفه.
Involucre, sf. (Bot.) لفافهٔ زهره.
Involuté, ée, adj. (Bot.) مطوى، انسجى، بوكلش، مطمور.
Iodate, sm. Chim.) ايوديت.
Iode, sm. (Chim.) ايود دنيلان جسم بسيط.
Iodhydrate ou **hydriodate,** sm. (Chim.) ايود مائيت.
Iodhydrique, adj. (Chim.) Acide — حامض ايود ماء.
Iodique, adj. (Chim.) Acide — حامض ايود.
Iodisme, sm. (Méd.) تسمم ايودى، داء ايود.
Iodobenzoyle, sm. (Chim.) ايودوبنزئيل، ايود جاويل.
Iodochlorure, sm. (Chim.) ايود قلور.
Iodoforme, sm. (Chim.) ايپودوفورم، ايور نمل.
Iodométhyle, sm. (Chim.) ايپودمتيل.

Iodopiques, sf. pl. (Géol.) ایود وبرومی حاوی بولنان معدن صولری .

Iodure, sm. (Chim.) مركبات مثنائیهٔ ایود | — de fer ایود حدید | — de potassium ایود پوتاسیوم .

Iolithe, sf. (Min.) Syn. de Fahlunite, **V.** ce mot.

Ionidium, sm. (Bot.) On dit aussi Jonidium, فصیلهٔ بنفشیه‌دن بر نوع آلتون کوکی فدانی .

Ionique, adj. (Archit.) Ordre — اصول معماریهٔ ایونی .

Ipécacuanha, sm. (Bot.) فوه‌ یه فصیله‌سندن آلتون کوکی فدانی نوعی، عرق ذهب | — gris ou annelé, آق آلتون کوکی | — bâtard, **V. Pédilanthe.**

Ipomée, sf. (Bot.) فصیلهٔ علیقیه‌دن ماداغسقار اطه‌سنه مخصوص بر نوع چالپا .

Ipso-facto, adv. بالفعل | حسب الحال .

Iriartea, sm. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن فوفولیه قبیله‌سندن آمریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص بر نوع خرما اغاجی .

Iribin, sm. (Zool.) طیور جارحهٔ نهاریه فرقه‌سندن شواهین فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبیه مخصوص برنوع قره طوغان .

Iridées ou **iridacées,** sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ سوسنیه .

Iridérémie, sf. (Méd.) عدم قزحیه، فقدان قزحیه .

Iridite, sf. (Méd.) On dit aussi iritis, التهاب قزحیه .

Iridium, sm. (Chim.) ایریدیوم .

Iridodialyse, sf. (Méd.) انفصال قزحیه .

Iridoptose, sf. (Méd.) سقوط قزحیه .

Iridotomie, sf. (Chir.) خزع قزحیه .

Irine, sf. (Pharm.) کافور نبقشه‌سی .

Iris, sm. (Anat.) طبقهٔ قزحیه | (Bot.) سوسنیه فصیله‌سنك نمونه‌سی سوسن نوعی | — de Florence فیورنسا سوسنی | — commun ou blanc, اشك لاله‌سی دنیلان مائی سوسن | — fétide ou glaïeul puant, سوسن متعفن | — jaune صاری سوسن، سوسن اصفر .

Irisation, sf. سلاح نامه‌لوسی اوزرنده ایدیلان جوهر | (Phys.) تقزح | — du verre جامك تقزحی .

Irisé, ée, adj. (Phys.) Couleurs — es الوان متقزحه، الوان منشوره .

Iritis, sm. (Méd.) **V. Iridite.**

Ironie, sf. (Litt.) توریه، استهزا | (Philos.) تجاهل عارف، تهانف .

Irradiation, sf. (Phys.) تشمشع | (Méd.) تشعع .

Irrationnel, elle, adj. (Math.) غیر منطاق، اصم | Expression algébrique — le افادهٔ جبریهٔ صما .

Irrecevable, adj. (Dr.) غیر مقبول | Action— مسموع اولمیان دعوی .

Irréductible, adj. (Chim.) غیر قابل اعاده | (Chir.) غیر قابل رد | (Math.) غیر قابل اختصار .

Irréfragable, adj. کسنه طرفندن وضع انکشت اعتراض اولمیان، مسمط .

Irrégulier, ière, adj. غیر منتظم، غیر مطرد | (Gram.) غیر قیاسی، سماعی | Verbes —s افعال غیر قیاسیه، افعال سماعیه | (Gram. arabe) Pluriel — جمع مکسر | (Art mil.) Troupes — es عساکر غیر منتظمه، باشی بوزوق | (Dr.) Successeurs — s, **V. Succession et successeur.**

Irréprochable, adj. (Dr.) Témoin — طعنی قابل اولمیان شاهد.
Irrévocable, adj. غیر قابل فسخ | (Dr.) Acte — فسخی قابل اولمیان، عقد لازم | Donation — قابل رجوع اولمیان هبه، عقد.
Irrigateur, sm. (Chir.) مسقاة | (Techn. et Hydraul.) صو فسقیه‌سی آلتی، صوارق.
Irrigation, sf. (Hydraul.) تسقیه، اروای اراضی، ترلا واراضی‌یی ارقلرله اسقا ایتمه | (Méd.) اسقاء.
Irritabilité, sf. (Méd.) قابلیت تخرش.
Irritant, sm. (Méd.) مخرش.
Irroration, sf. (Méd.) تخرش.
Irroration, sf. (Méd.) تسقیه وضع ایتمه | تسقیه، آیاز و باشبغه قویمه. آیازلاتمه.
Isabelle, adj. et sm. (Art vét.) آت قسمندن قوله یعنی آچیق صاری رنکنده اولان.
Isadelphie, sf. (Térat.) توئمان متلا صقین (عجائباتدن).
Isamique, adj. (Chim.) Acide — حامض ایزام.
Ischiagre, sf. (Méd.) نقرس ورکی.
Ischial, ale, ou **ischiatique,** adj. (Anat.) ورکی.
Ischiatocèle ou **ischiocèle,** sf. (Méd.) فتق ورکی.
Ischio, adj. (Anat.) ورکی | —- anal ou releveur de l'anus, ورکیٔ شرجی | —- caverneux, se, adj. et sm. ورکیٔ لهفی | —- clitoridien, ne, adj. et sm. ورکیٔ بظاری | —- coccygien, ne, adj. et sm. ورکیٔ عصعصی | —- créti-tibial ou demi-tendineux, ورکیهٔ عرقیهٔ قصبیه | —- fémoral ou grand-adducteur de la cuisse, ورکیهٔ فخذیه | —- fémoro-péronien ou biceps crural, ورکیهٔ فخذیهٔ شظیه | —- pénien, ne, adj. ورکیٔ قضیبی | —- périnéal, e, adj. ورکیٔ عجانی | —- popliti-tibial ou demi-membraneux, ورکیهٔ مابضیهٔ قصبیه | —- prostatique ou abaisseur de la vessie, ورکیهٔ پروستاتیه | —- pubi-fémoral ورکیهٔ عانیهٔ فخذیه | —- pubi-prostatique ou transverse du périnée, ورکیهٔ عانیهٔ پروستاتیه | —- sous-clitorien, ne, adj. et sm. ورکیهٔ تحت البظریه | —- sous-trochantérien ou carré de la cuisse, ورکیهٔ تحت الدوریه | —- spini-trochantérien ou jumeaux de la cuisse, ورکیهٔ شوکیهٔ مدوریه.
Ischion, sm. (Anat.) قالچه، ورك.
Ischiopage, sm. (Térat.) توئمان متحد بالورك (عجائباتدن).
Ischnophonie, sf. (Méd.) ضعفیت صداء.
Ischnotie, sf. (Méd.) نحافت وجود.
Ischurétique, adj. et sm. (Pharm.) دافع اسر، دافع عسرت تبول.
Ischurie, sf. (Méd.) سدیك زوری، اسر، عسرت بول.
Iskilps ou **skilip,** sm. اسکیلیپ، انقره محوزه‌سی.
Isobarométrique, adj. (Météor.) Lignes —s بارومتروجه متساوی التضییق اولان خطوط.
Isocarde, sm. (Zool.) ناعمهٔ عدیمهٔ الرأس مستقیم القعوقعه ذو البرنس تام فرقه‌سندن قلبیه فصیله‌سندن برنوع استریدیا.

Isocèle ou **isoscèle,** adj. (Géom.) متساوی الضلعین، متساوی الساقین | Triangle — مثلث متساوی الساقین.

Isochimène, adj. (Géog.) متساوی الحراره شتائیه | Lignes -s خطوط متساویة الحراره شتائیه.

Isochrone, adj. (Méc. et Phys.) متساوی الزمان | Vibrations — s هتزازات متساویة الزمان.

Isochronisme, sm. (Méc. et Phys.) تساوی الزمان.

Isocline, sm. (Météor.) Ligne d'égale inclinaison, خط متساوی المیل.

Isodynamique, adj. (Météor.) متساوی المقناطیسیت | Lignes — s خطوط متساویة المقناطیسیت.

Isogéotherme, adj. et sm. (Météor.) متساوی الحرارة الارض | Lignes—s خطوط متسایة الحرارة الارض.

Isogone, adj. (Géom.) متساوی الزوایا | (Météor.) —, sm. ligne d'égale déclinaison, خط متساوی الانحراف.

Isographie, sf. (Techn.) استنساخ مکاتیب فنی.

Isogyne, adj. (Bot.) متساوی الاعضاء التأنیث.

Isolant, ante, adj. (Phys.) عازل، مفرد، غیر ناقل.

Isolateur ou **isoloir,** sm. (Phys.) مجرد، سیالهٔ الکتریقه‌یی تفرید ایدن آلت.

Isolement, sm. (Phys.) تجرید، تجریدیت، تفرید، انفراد | Mauvais — ناقص تجریدیت | Bon — مکمل تجریدیت | (Adm.) آیرمه، خسته‌لرک خسته اولمیانلردن ایله عدم اختلاطی اصولی.

Isomère, adj. (Chim.) متساوی الترکیب | Corps — s اجسام متساویة الترکیب.

Isomérie ou **isomérisme,** sm. (Chim.) تساوی الترکیب.

Isomérique, adj. (Chim.) ذوالتساوی الترکیب | Radical — جذر ذوالتساوی الترکیب.

Isomorphe, adj. (Phys.) متشابه الاشکال | Corps — s اجسام متشابهة الاشکال.

Isomorphisme, sm. (Phys.) تشابه الاشکال.

Isopérimètre, adj. et sm. (Géom.) متساوی المحیط | Figures — s اشکال متساویة المحیط | Polygones convexes — s ذوالکثیر الاضلاع محدب متساوی المحیط | Méthode des — s محیط دائره‌نك قطری بیننده‌کی نسبتی حساب ایتمه قاعده‌سی.

Isophylle, adj. (Bot.) متساوی الاوراق.

Isopode, adj. et sm. (Zool.) متساوی الارجال — s حیوانات متساویة الارجال | Crustacés — s حیوانات مقشره متساویة الارجال.

Isoprène, sf. (Chim.) ایزوپرن، غوتاپرقاده بولنان بر فحم ماثیتدر.

Isothère, adj. (Météor.) متساوی الحراره صیفیه | Lignes — s خطوط متساویة الحراره صیفیه.

Isotherme, adj. (Météor. et Phys.) متساوی الحراره | Lignes — s خطوط متساویة الحراره.

Isothermique, adj. (Météor. et Phys.) ذوالتساوی الحراره | Lignes—s خطوط ذوتساویة الحراره.

Issues, sf. pl. قاریشیق وآرتیق اون | سپیتی اونی.

Isthme, sm. (Géog.) برزخ، برزخنده | — de Panama پنامه برزخی | (Anat.) ثغر، بوغاز.

Istiure, sm. (Zool.) حيوانات ضبابيه فرقه‌سندن ذوالاعضاء تناسلية خفيه فصيله‌سندن بر نوع قنادلی کلر .

Itaague ou **étague,** sf. (Mar.) قاندلیا، مانطی | — de vergue de hunier غابیه مانطی | — de vergue de perroquet باباقنغو قندلیاسی | Palan à —, **V. Palan.**

Itacolumite, sf. (Min.) الماس و آلتونی حاوی صخوره دینور .

Italique, adj. Lettres—s ایتالیك، آوروپا یازیلرینك اکری حروفی .

Itée, sf. (Bot.) کاسریه فصیله‌سندن آمریقه‌نك ویرجنیا ممالکنه مخصوص بر کوزل فدانی.

Itératif, ive, adj. (Dr.) مکرر، ایکی دفعه اجرا ایدیلان | (Gram.) تأکیدی، تکثیری | Verbes—s افعل تکثیریه .

Itinéraire, adj. et sm. رهبر، یول خریطه‌سی، فهرست، یوله و سیاحته منسوب | Mesures —s طول وبعد ومسافه اولچیلری . ممکات طریقیه، منازل، استقامتنامه

Iule, sm. (Zool.) هزارپا شعبه‌سندن ذوالاقدام مضاعفه فرقه‌سندن بر نوع قرق آیاق .

Ive, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن قناریه اوتی قبیله‌سندن آمریقه‌نك بر نوع یبان سرویمی .

Ivette, sf. (Bot.) Espèce de germandrée | — musquée مسکی کمافیطوس | — chamœpitys قیصه‌جق محمود، کما فیطوس .

Ivoire, sm. عاج، فیل دیشی | — brut خام فیل دیشی | — vert de Sibérie سبیریانك یشیل فیل دیشیمی | — végétal عاج نباتی | — artificiel صنعی فیل دیشی .

Ivraie, sf. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن شعیریه قبیله‌سندن کولچر نوعی، زوان | — enivrante دلیجه دنیلان نبات .

Ivresse, sf. (Dr.) سرخوشلق، سکر، سکر حالی | — publique علنی سکر حال ,

Ixia ou **ixie,** sf. (Bot.) سوسنیه فصیله‌سندن سنبلتبر نوعی .

Ixode, sm. (Zool.) زیرده‌کی دیکیه فصیله‌سندن کنه وصقرغه نوعی، طلح، قراد | — ricin کوپك کنه‌سی.

Ixodidés, sm. pl. (Zool.) حیوانات عنکبوتیه قسمندن آقاریه فرقه‌سندن دبقیه فصیله‌سی .

Ixore, sf. (Bot.) فویه فصیله‌سندن هندستان وآمریقه‌یه مخصوص بر نوع قهوه آغاجی .

J

Jabiru ou **jabirre,** sm. (Zool.) سنغال ممالکنه مخصوص بر نوع بیوك لکلك .
Jable, sm. (Techn.) فوچی تختەسنك پیوندەکی نبدرمه | فوچی تختەلرینه ایدیلان یبو یاپی .
Jabloire, sf. (Techn.) فوچیجینك یبو آوادانلغی .
Jaborandi, sm. (Bot.) Ou policarpe, سذابیه فصیلەسندن غایتله معرق بر فداندر، یابوراندی .
Jabot, sm. (Zool.) قانسه، قوش قورساغی .
Jaca ou **jacka,** sm. (Bot.) **V. Jaquier.**
Jacamar, sm. (Zool.) طیور متسالقه فرقەسندن آمریقەنك بر نوع سرچه قوشی .
Jacana, sm. (Zool.) طیور مقیقیه طویل الاصابع فرقەسندن منطقهٔ حارەده بولنور بر نوع یلوه قوشی .
Jacapa, sm. (Zool.) آمریقەیه مخصوص بر نوع چالی قوشی .
Jacaranda, sm. (Bot.) بیغنونیاسیه فصیلەسندن بر نوع پلسنك آغاجی، سیاه گل آغاجی نوعی .
Jacée, sf. (Bot.) مرکبه فصیلەسندن بر نوع قنطریون چیچکی .
Jacent, ente, adj. (Dr.) لقطه، صاحبسز | Biens—s صاحبی اولمیان، صاحبسز اموال | Succession — e بیت الماله عائد ترکه، وارث معروفی میدانده اولمیان متروکات .
Jachère, sf. (Agric.) نطاس، دیکلندرمك اوزره حاضرلنوب بر مدت ترك ایدلمش ترلا | Terrain en— هرك | — complête ou absolue, ایکی سنەلك خورات، ویا مزرعه | — verte ou fourragère نطاس، بچیلوب حیوان رعی ایچون اوتی براغلمش ترلا .
Jacinthe, sf. (Bot.) Ou hyacinthe, زنبقیه فصیلەسندن بروا قیه قبیلەسندن سنبلیه | — des prés مائی سنبل | — des bois مور سنبل | تحت قبیلەسندن سنبل نوعی، سنبل | — muguet صاری سنبل | (Min.) **V. Hyacinthe.**
Jacka, sm. (Bot.) ژاق، آمریقەنك بر نوع اکمك آغاجی .
Jaco ou **jacquot,** sm. (Zool.) Ou perroquet cendré, آمریقەنك کوشی رنکده پاپاغنی که پك مقبولدر .
Jacobée, sf. (Bot.) ژاقوبه، قناریه یعنی انواعندن بر نوع .
Jacobites, sm. pl. شـام وموصل طرفلرنده متوطن یعقوبیلر، یعقوبیه مذهبنه سلوك ایدن خرسنیانلر .
Jacobson, (Organe de), (Anat.) عضو ژاقوبسـون .
Jacquinier, sm. (Bot.) تەئوفراسـته فصیلەسندن آمریقەنك بر نوع چیچکی، ژاکینیا .

Jactation ou **jactitation**, sf. (Méd.) اضطراب، قلق .

Jade, sm. (Min.) جعرکلیه، یشم دنیلان صرت طاش | — vert clair, V. **Néphrite**.

Jaguar, sm. (Zool.) امریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع قاپلان هره جنسندن .

Jairow, sm. (Zool.) ژرو، بر نوع غزال اسیدر .

Jais, jaïet ou **jayet**, sm. (Min.) سنك موسى، قره کهربا | — artificiel قره صیرچه .

Jalap, sm. (Bot.) علیقیه فصیله‌سندن چالاپا نوعی | — mal ou léger، مغزالی الشکل قرمزی چالاپا، کاذب چالاپا | Faux — یاخود ارکك چالاپا | Faux — à odeur de rose کل رایحه‌لی قرمزی چالاپا .

Jalon, sm. (Géom.) مساحه ایچون مستعمل شاخص .

Jalonner, va. (Géom. et Ponts et Ch.) وقازیقلر رکز وتعیینیله استقامت آلمق شاخص .

Jalousie, sf. (Archit.) پنجره قفسی | (Bot.) اوچ رنکلی قطیفه چیچکی .

Jambage, sm. (Archit.) دوزلك | — en pierre کراسته وخطیللری برلشدرمکه مخصوص طاش دوزلك | — en briques طوغله خطیل .

Jambe, sf. (Anat.) ساق، بجاق | (Archit.) — de force کمر آغاجی | — d'encoignure کوشه تملی | (Mar.) غابیه چوردکی دنیلان خلاط | — de force de pavois کوپشته پونتالی .

Jambette, sf. (Techn.) چکمه دنیلان بر نوع چاقو | (Mar.) —s de tableau قیچ پوسته‌لری | — de garde-corps دون آغاجی .

Jambier, ère, adj. et sm. (Anat.) ساق | — ou tibial antérieur، ساقٔ قدامی یاخود قصبیٔ قدامی | — ou tibial postérieur، ساقٔ خلفی یاخود قصبیٔ خلفی | — ou plantaire grêle، ساقٔ رقیق یاخود خفیٔ رقیق .

Jambonneau, sm. (Zool.) پینس دنیلان بیوك میدیه نوعندن بر جنسی .

Jambosier, sm. (Bot.) آسیه فصیله‌سندن امریقه‌نك الماس آغاجی دنیلان فدانی .

Jamesonite, sf. (Min.) ژامسونیت، بر آنتیمون مکبرت حامل رصاص خلاقیدر .

Janiceps, sm. (Térat.) ذوالوجهین منعکسین (عجابٔتدن) .

Janire, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن مشطیه فصیله‌سندن بر نوع طراق .

Janissaires, sm. pl. اوائلده ممالك شاهانه‌ده بولنان یکی چریلر .

Jansénisme, sm. قدری تصدیق وارادهٔ جزئیه‌یی کلیاً انکار معناسنده اوله‌رق قطولیك بیننده جانسه نیوس نام عالمك مذهبی .

Jante, sf. (Techn.) عربه تکرلکنك اپسیدی .

Janthine, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن مشطیه فصیله‌سندن بر نوع مور طراق .

Jaquette, sf. جاکت دنیلان لباس | (Art. mil.) یکی هوچکیس اصولنده سریع آتشلی طوپك ناملوسنك عبارت بولندیغی بورینك ایکی طرفنده بولنان قطعه‌که ژاکت دینور | — de devant مذکور طوپ ناملوسنك اوك ژاکتی | — de derrière مذکور طوپ ناملوسنك آرقه ژاکتی .

Jacquier ou **jaca**, sm. (Bot.) شجرالخبز، اوراق تام اتمك آغاجی .

Jarbière, sf. (Techn.) قاصناجیلرك تیمور قصناق دیدکلری آلت .

Jarde ou **jardon,** sm. (Art vét.) آتك بجاغنده چيقان اور .

Jardin, sm. روضه، باغچه، | — fleuriste چیچك باغچه‌سی | — fruitier میوه باغچه‌سی، میوه‌لك | — potager ou maraîcher سبزوات باغچه‌سی، بوستان | — pépinière فداناق، فیده باغچه‌سی، یاصدیق و | — botanique نباتات باغچه‌سی | — public ملت باغچه‌سی | — d'acclimatation, V. ce mot. | (Mar.) — d'amour كمینك باغچه‌لكی | — du tambour پروانه چیقمه‌لری | Elongis du — du tambour طاولونباز پایی .

Jardinage, sm. باغچه‌بانلق صنعتی | فن ترویص | (Syl.) Méthode du — باغچوانلق اصولی، قطع اشجار انفرادی .

Jardinière, sf. ژاردینه‌را دنیلان بر نوع ایکی | تزیینات فدانلرینه مخصوص صاقصی مقاصلی بوجکه ویریلان بر اسمدر (Zool.) | یانلی عربه .

Jarosse, sf. (Bot.) فاوا یاخود فوعه دنیلان بر نوع بورچاق .

Jarre, sf. كوپ | sm. شعیر غلیظ، كوركلرك قالین طوی وقیللری .

Jarret, sm. (Anat.) مأبض | (Zool.) ساق، باجاق .

Jarretière, sf. دیز باغی | Ordre de la — انكلتره‌ده دیز باغی نشان ورتبه‌سی | (Mar.) قالیچه .

Jars, sm. (Zool.) علجوم، اركك قاز .

Jas, sm. (Mar.) — d'ancre چپو | — en fer اهن چپو | (Techn.) طوزلالرده بیوك حوضه دینور .

Jaserau ou **jaseron,** sm. چفت ایشی آلتون زنجیر .

Jaseur, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن بر نوع قره طاوق .

Jasione, sf. (Bot.) جرسیه فصیله‌سندن بر نوع اویوز اوتی .

Jasius, sm. (Zool.) اولی باشی دنیلان بیوك بر نوع كوندز كلبكی .

Jasmin, sm. (Bot.) یاسمینیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان یاسمین نوعی | — à grandes fle··s ou d'Espagne, غایت كوزل قوقولی کریدفولی یاخود یاسمینی | — jonquille یاسمین نوعی | — bâtard یبان یاسمینی | — d'Arabie عربستان یاسمینی | — sambac زانباقه بكزر بر نوع یاسمین .

Jasminées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ متحده تحت المبیض صنفندن یاسمینیه فصیله‌سی .

Jaspe, sm. (Min.) دهنه، طونوق عقیق كه یشمه بكزر در | — égyptienne یخف مصری | — sanguin قان طاشی .

Jassus, sm. (Zool.) ذوالجناحیت النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن بر نوع جرجر بوجكی .

Jatte, sf. (Techn.) كردل، بیوك قواطه | (Méd.) Cul-de- — یاری بلدن آشاغیسی طوتمز اولان، كوتورم .

Jauge, sf. (Techn.) حده عیاری | آناختارلی موصلق | استماره چبوغی | (Dr. Mar.) مقدار استیعاب، مقدار تحمل | Certificat ou patente de—, سنجاق براتی .

Jaugeage, sm. (Techn.) استماره ایتمه | (Dr. mar.) — d'un navire سفینه‌نك تعیین درجهٔ استیعاب، بر كمینك قدم | درجهٔ استیعابی، طونیلاته مقدارینك تعیین وحسابی اوله‌رق صو چكمه‌سی .

Jaumière, sf. (Mar.) دومن دلیكی | Tambour de — دومن قوغانی .

Jaune, adj. et sm. صاری، اصفر، صاری | صاری رنك | — de Paris صاری بویا | —

de chrome قروم صاریسی | — aladin صاری ایپك بویاسی | — de Naples صاری مرمر | (Anat.) مینا یلرك قوللاندیغی ناپولی صاریسی | (Min.) — antique Corps — جسم اصفر | Ligaments — s اربطهٔ صفرا . (Méd.) Fièvre —, **V. Fièvre.**

Jaunisse, sf. (Méd.) صاریلق علتی | برقان٬ صاریلق · ایپکلره عارض اولور صاریلق علتی .

Javart, sm. (Art vét.) جرذ٬ آت و صیغر آیاغنده پیدا اولور بر نوع بیجلهان علتی .

Javelle, sf. (Agric.) بغدای دمتی٬ صاپ | (Chim.) Eau de — بخت ق‌وریق٬ پوتاسیوم .

Javelot, sm. بر نوع حربه٬ جوکان .

Jécoraire, adj. (Anat.) کبدی Syn. d'hépatique.

Jectigation, sf. (Méd.) اضطراب اختلالی .

Jeffersonite, sf. (Min.) Syn. d'Augite. **V.** ce mot.

Jéjunum, sm. (Anat.) معاء صائم صائم .

Jérose, sf. (Bot.) **V. Rose de Jéricho.**

Jèse ou **jesse,** sm. (Zool.) مرخو المسیح بطی خرشفی الادمه فرقه‌سندن آوروپا نهر- لرنده بولنور بر نوع صازان بالغی .

Jésus, sm. (Impr.) بطال٬ طبقه‌لری بیوك بر نوع اعلا باصمه کاغدی .

Jet, sm. (Dr. mar.) — de marchandises (pour le salut du navire) سفینه‌نك قوشـلرك وخصوصـا طوغانك سلامتی ایچون) دکزه مال آتمه٬ دکزه مال القاسی | (Techn.) آتمه٬ انداخت (Art mil.) | فسقیه صوبی d'eau — | آیاقلرینه اوریلان کوستك | Amplitude du — انداخت منزلی | Hauteur du — محرك مرمینك غایت منزلی | — de balle قورشون تپه‌سی | (Mar.) Ancre à — کوچك طونوز تیموری .

Jetage, sm. (Art vét.) آت قسمنك سقاوه علتیکه سموکی آقار .

Jetée, sf. لیمان آغیزلرینه یاپیلان سد و بند | نهرلره یاپیلان ریختم٬ (Mar.) مندرك .

Jeter, va. آتمق٬ انداخت ایتمك٬ تمل آتمق | — les fondements وضع اساس ایتمك | — un pont کوپری قورمق | (Bot.) —, vn. آغاج طومورجق سورمك | (Mar.) — le loch پاراکته آتمق | — l'ancre تیموری فونده ایتمك .

Jeton, sm. (بعض شرکتلرك) مجلس اداره (Adm.) | اویونده استعمال اولنان فیشه اعضاسنك مجلسده حاضر بولندقلری کونلر ایچون اخذ ایتدکلری اجرت .

Jeu, sm. اویون٬ لعب | — de bourse بورسه اویونی | — x de hasard بخت اویونلری٬ مقامرات٬ هر نوع قمار اویونلری | Maison de — x قمارخانه | — x corporels اعمال تکر ایله اولان کورش وجناستیك مثللو بدن اویونلری | — x intellectuels لغز٬ مضمون لفظی٬ معما وجناس ولغز مثللو اویونلر | — de mots اویونلر یعنی بازیچه٬ علنا اجرا ایدیلان اویونلر٬ لعبیات عمومیه | — x publics مضمون معنوی | — d'esprit | (Techn.) — d'orgue ارغانون بوریلری | — x pyrotechniques لعبیات ناریه | (Méc.) — des dents d'une roue دیشـلی چرخك چقور محلی — de la roue بر دینك اویون یا قماردن متولد اولدیغنه دائر | (Dr.) Exception de — اهتزاز چرخ | — x privilégiés (آت یاریشی کبی) قانوناً مشروعیتی تصدیق ایدیلان اویون | اعتراض (Mar.) — de voiles طاقم یلکن | — d'avirons طاقم کورك .

Jeûne, sm. اوروج٬ صوم | اتکسیمی٬ پرهیز .

Jeunesse, sf. کنجلك٬ شبابت٬ سن الفتوه .

Joaillerie, sf. (Techn. et Indus.) خواهرجيلك، قويومجيلق | مجوهرات | — en faux قره قويومجيلق .

Joaillier, sm. (Techn. et Indus.) مجوهرجى، قويومجى .

Jockey-club, sm. (انكلترهده) فرس جنسنك اصلاحى ايچون تأسيس اولنمش بر شركت تشويقيه .

Joindre, va. ربط ايتمك، لف ايتمك | (Dr.) برلشدرمك | — deux causes, deux instances, معاً رؤيت ايتمك اوزره ايكى دعوايى برلشدرمك | — le profit du défaut, **V. Profit.**

Joint, sm. اك يرى، اك يرى، قايناق يرى | (Archit.) ايكى طاش آرهسى | — en coupe طرناقلى رابط | — de lit ربط مركزى | (Méc.) رابط | — à onglet تمل اكى | (Ch. de fer.) | — éclisse رأيلرك برلشديكى محل | —, e, adj. (Dr.) Profit—, **V. Profit.**

Joint-stock, sm. (Fin.) حصه‌دارلر شركت ديوننڭدن بربرينه متكفلا مسئول اولملق اوزره متشكل بانقه‌لر، اشتراك وكفالت متقابله اساسى اوزرينه تشكل ايدن بانقه‌لر .

Jointure, sf. (Anat.) Syn. d'articulation, مفصل، اويناق يرى .

Joli-bois, sm. (Bot.) Syn. de Daphné mézéréon, **V. Daphné.**

Jonc, sm. (Bot.) خيزرانيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان خيزران، صازاوتى نوعى | — fleuri اسل، بوريا، حصيراوتى قوغالق | — épars قانده صازى | — marin دكز بالق وآصمه باغلامق ايچون صازى | — d'Inde هند قامشى، خيزران | — glauque قوللانيلان قوغان يعنى عادى صاز | — congloméré حصيرجى صازى | — odorant قصب الذريره .

Joncacées ou **joncées,** sf. pl. (Bot.) ذات الفلقه ذوالسويد اصنفندن خيزرانيه وياخود اسليه اصيله‌سى .

Jonchaie, jonchère ou **joncière,** sf. صازلق، اجه .

Jonction, sf. (Ch. de fer.) ربط والصاق، التحاق، التصاق | Lignes de — التصاق خطلرى، خطوط التصاقيه | (Dr.) ايكى دعوانك برلشدرلسى، توحيدى | (Art mil.) — de deux armées ايكى اردونك برلشمه‌سى .

Jongermannie, sf. (Bot.) **V. Jungermannie.**

Jonidium, sm. (Bot.) **V. Zonidium.**

Jonquille, sf. (Bot.) Ou narcisse—, فصيلهٔ نرجسيه‌دن فوليا دنيلان نركس نوعى .

Joséphinie, sf. (Bot.) رجليه فصيله‌سندن آوستراليايه مخصوص بر نوع كوزل چيچكلى فدان .

Jottereau, sm. (Mar.) آنا دركلرك يوقاريسنده بالچيق كبى ايكى آغاجكه معونه دنيلوب قورچته‌لر آنك اوزرينه سريلور واوستنه چناقلق دوشنور | Courbe de — چتال ياغود ياترمه پراچول .

Joubarbe, sf. (Bot.) فصيلهٔ لحميه‌دن حى العالم يعنى طام قوروغى نوعى | — des toits اصل طام قوريغى | Petite — ou orpin blanc, آق قيا قوروغى .

Joue, sf. (Anat.) خد، يناق، رخ | (Zool.) خد، وجن | (Art mil.) —! نشان آل (قوماندەسى) | — de l'embrasure مزغال يناغى | (Mar.) — d'une poulie مقاره طبله‌سى .

Joues-cuirassées, sf. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن ذوالخدود الدرعيه فصيله‌سى .

Jouée, sf. (Archit.) قپو وپنجره‌لرك متصل بولندقلری دیوارك ثخنی .

Jouet, sm. (Techn.) — d'enfants ملعبه، چوجق اویونجغی | آت باشلغنك آغزه‌گلان صولوق زنجیری .

Joug, sm. (Agric.) زیواله، یوغ | مقرت، بویوندوراق .

Jouir, va. (Dr.) انتفاع ایتمك | متصرف، مالك اولمق .

Jouissance, sf. (Dr.) انتفاع، منفعت | تمتع | — légale ولیلرك تحت ولایتلرنده بولنانلرك اموالندن حق انتفاعی | Abus de —, **V. Abus** | (Fin.) سهام عمومیه رأس المالی تأدیه — Action de | وتحویلات فائضلرینك تأدیه‌سی مشروط اولان میقات اولنوب یالکز تمتع و فائض طلبنه حق ویرن حصه‌سندی .

Jour, sm. روز، یوم، کون | —s fériés ایام تعطیلیه، یورطی کونلری | — ouvrable عادی کون، ایش کونی | (Comm.) —s de faveur ou de grâce, ایام مساعده یعنی بعض ممالکده پولیچه‌نك تأدیه‌سیچون ویریلان وعده | (Mar.) —s de planche ایام توقف، استاریا | (Dr.) پنجره، نظارت | Se mettre à — مخابراتی ویا دفاتری حسابلاتی کونی کونه قید ایتمك | (Météor.) — sidéral یوم نجمی | — solaire vrai یوم شمسی حقیقی | — solaire moyen یوم شمسی متوسطه | —s complémentaires ایام منضمه .

Journal, sm. جریده، غزته | — officiel رسمی غزته | — officieux غیر رسمی غزته | — semi-officiel نیم رسمی غزته | (Comm.) یومیه دفتری، روزنامچه، روزنامه | (Mar.) — de bord سفینه یومیه دفتری ویا جورنالی | — des signaux اشارات قید دفتری .

Journalier, ière, adj. et sm. یومی | کونده‌لکجی | Frais —s مصارفات یومیه

Journalisme, sm. مطبوعات | غزته‌جیلق .

Journée, sf. کوندوز، یومیه، کونده‌لك | کونده‌لك ایش | — de travail عمله مکلفه‌نك هر کون ایچون ویردیکی بدل نقدی

Jouvence, sf. Fontaine de — اب حیات .

Jubarte, sf. (Zool.) بحر شمالیده بولنور بر نوع قنادلی بیوك بالنه بالغی .

Jubé, sm. منبر .

Jube, sf. طوغلغه تپه‌لکی | ارسلان یله‌سی .

Jubilé, sm. یکرمی بشنجی یا اللنجی سنهٔ دوریه .

Judaïsme, sm. مذهب موسی، موسویلك، موسویت .

Judicatum solvi, loc. lat. (Dr.) Caution — فرانسه‌ده وبعض ممالکده یرلو علیهنه براجنبی طرفندن اقامهٔ دعوی اولندقده خصمنك مصارف وضرر وزیاننه تقابل ایده‌بلمك ایچون آلنان کفالت نقدیه، اجنبی مدعیدن النان کفالت آقچه‌سی .

Judiciaire, adj. عدلی | L'ordre — صنف حکام، مأمورین عدلیه | Organisation — تشکیلات عدلیه | Police — ضابطهٔ عدلیه | Pouvoir — قوهٔ عدلیه | محکمه معرفتیله اجرا ایدیلان، محاکمه منسوب | Caution — محکمه‌جه آلنان کفیل | Vente — محکمه قراریله فروخت | Conseil — وصی، سفیه | Autorités—s محاکم نظامیه مأمورینی | Section — au Conseil d'Etat شورای دولت محاکمات دائره‌سی | (Litt.) Genre — مدافعه ایله اجرا ایدیلان فصاحت | Astrologie — فن نجوم .

Jugal, ale, adj. (Anat.) وجنی | Os — aux عظمین وجنین، الماجق کمیکلری .

Juge, sm. (Dr.) حاکم، قاضی | محکمه اعضاسی | — commissaire نائب، قومیسر اعضا، ژوژ قومیسر | — d'instruction مستنطق اعضا، مستنطق | — de paix

s — | اقامتگاه محکمه‌سی، حکام طبیعیه s naturels — | دائرهٔ صلحیه حاکمی، حاکم الصلح du fait اساس ماده‌یی فصل ایدن حکام یعنی بدایت واستئناف محکمه‌لری | Règlement de —s, **V. Réglement** | — Suprême حاکم مطلق | — délégué ou — suppléant نائب.

Jugé, ée, adj. (Dr.) محکوم‌به، فصل اولنمش، حکم اولنمش | Chose —e قضیهٔ محکوم بها | Jugement passé en force de chose —e اعلام اکتساب قطعیت ایتمش.

Jugement, sm. (Philos.) قوهٔ حاکمه، قوهٔ ممیزه | (Dr.) محاکمه | اعلام | — dont est appel اعلام مستأنفبه | — avant faire droit اره‌قراری | — arbitral حکم علامی | —en dernier ressort درجهٔ قطعیه‌ده ویریلان اعلام | — sur requête استدعا اوزرینه ومدعی علیه جلب اولنمیه‌رق ویریلان قرار | — par défaut اعلام غیابی | — contradictoire اعلام وجاهی.

Jugeoline, sf. (Bot.) سمسم هندی، کوشنه، هند صوصامی.

Juger, va. (Dr.) محاکمه ایتمك، فصل ایتمك، حکم ایتمك.

Julgandées, sf. pl. (Bot.) جوزیه فصیله‌سی.

Juglandine, sf. (Chim.) جوزك یشیل قبوغندن چیقاریلان بر ماده، جوزین.

Jugulaire, adj. et subs. (Anat.) وداجی | Veines —s اوردهٔ وداجیه | Glandes —s غدد وداجیه | —, sf. بویون طماری، حبل الورید، وداج.

Jujubier, sm. (Bot.) عنابیه فصیله‌سندن عناب آغاجی نوعی، تیرخون.

Julep, sm. (Pharm.) جلاب، زلب.

Julien, enne, adj. Année —ne سنهٔ رومیه | Ere —ne تاریخ رومی | Calendrier — تقویم رومی.

Julienne, sf. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن رشادیه قبیله‌سندن بر نوع چابر چیچکی.

Julis, sm. (Zool.) **V. Girelle.**

Jumeau, elle, adj. et sm. (Anat et Térat.) توأم، ایکیز **V.** aussi **Jumelles.**

Jumeler, va. (Mar.) — une vergue بر سرنی جرغنه ایتمك.

Jumelles, sf. pl. (Techn.) چفته تخته وسائره، چفته | چفته دوربین | (Mar.) Pendeur de — قشقه دیك ونتوس **V.** aussi **Gaburon.**

Jument, sf. (Zool.) حجر، مادیان، قیصراق | — non dressée یوند.

Jumentés, sm. pl. (Zool.) حیوانات ثدیه‌دن خیلیه فرقه‌سی.

Jumenteux, euse, adj. (Méd.) خیلی | Urine —se بول خیلی.

Jungermannie ou **jongermannie,** sf. (Bot.) کبدیه فصیله‌سندن بر صارمشق نوعی.

Jungle, sf. هندستانده بولنان جسیم قامشلق وصازلقلره دینور | (Méd.) Fièvre des —s حمای ژونغلی.

Junon, sf. (Astr.) جینون دنیلان سیاره | (Myth.) الهه ملکه‌سی اولوب ژوپیترك زوجه‌سیدر.

Junte, sf (Pol.) اسپانیا و پورطوقالده بعض مجالسه ویریلان اسمدر.

Jupiter, sm. (Astr.) مشتری دنیلان سیاره | (Myth.) ژونونك زوجی واسکی یونانیلرك الهه‌سنك رئیسی.

Jurande, sf. (Adm.) اصناف کتخدالغی | اوسته باشیلغی هیئتی | لونجه اوطه‌سی.

Jurassique, adj. (Géol.) ژوراسی | Formation — تشکلات ژوراسیه.

Juratoire, adj. (Dr.) Caution — محكمه‌یه معین بر شیئك ابرازینی یاخود اثبات وجود ایتمكی یمینله تعهد، تعهد بالیمین .
Juré, sm. (Dr.) انجمن حكم اعضاسی | ممیز | هیئت عدول اعضاسی .
Jurer, va. (Dr.) قسم ایتمك، یمین ایتمك .
Juridiction, sf. (Dr.) دائرهٔ حكم، دائرهٔ قضاء | قضاء، حق قضاء | Degrés de — | درجات محاكم | Epuiser tous les degrés de — محاكمك جمله‌سندن كچمك | — d'instruction تحقیق واستنطاقه مأمور اولانلر | — de jugement محكمه مأذون محاكمك | — contentieuse حق محاكمه وحكم | — gracieuse اولانلر، حكام، محاكم | Conflit de — اختلاف مرجع | بلا مخاصمه اولان مقررات و معاملاتی
Juridique, adj. (Dr.) قانونی، نظامی .
Jurisconsulte, sm. دعوی وكیلی، اووقات | مشاور | قانونشناس، فقیه .
Jurisprudence, sf. مقروات محاكم اصول تطبیقات قانونیه | تعامل محاكم | علم حقوق | Recueil de — مجموعهٔ مقررات محاكم .
Juriste, sm. عالمای حقوقدن، حقوق عالمی .
Jury, sm. (Dr.) — de cour d'assises ژوری، هیئت عدول | — de concours, d'examens, هیئت ممیزه | — d'expropriation, حكم انجمنی.
Jus, sm. (Pharm.) اوز، صو، عصاره .
Jusant, sm. (Mar.) Syn. de Reflux, جزر . **V. Marée.**
Jusée, sf. (Techn.) دباغلرك قوللاندیغی شربت .
Jusquiame, sf. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن باك اوتی نوعی، بنج | — noir, **V. Hanebane.**
Jusquiamine, sf. (Chin.) بنجین .
Jussiée, sf. (Bot.) حاریه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بطاقلق صازی نوعی .
Juste, adj. (Dr.) — titre شرائط لازمهٔ خارجیه‌یی محتوی سند، اوصاف | معتبر سند | خارجیه‌یی حاوی اولان سند | sbst. Le juste et l'injuste حق و باطل .
Justesse, sf. (Art mil.) صحت | — du tir صحت اصابت، صحت انداخت .
Justice, sf. عدالت | — absolue عدالت مطلقه | — distributive عدالت قاسمه | — commutative جهت عدلیه، عدلیه | قسط مبادله | Rendre la — احقاق حق ایتمك | — civile ادارهٔ امور عدلیهٔ ملكیه | مأمورین عدلیه | ادارهٔ امور عدلیه | — militaire ادارهٔ امور عدلیهٔ عسكریه | Code de — militaire عسكری جزا قانوننامه‌سی | Ministère de la — عدلیه نظارتی | Théorie de la — absolue عدالت مطلقه نظریاتی | Déni de — احقاق حقدن امتناع | Maison de — حبسخانه | Cour de — سوابق مكروه دیوان عالی | — de paix محكمهٔ صلحیه، دائرهٔ صلحیه | Repris de — اصحابی .
Justiciable, adj. (Dr.) دائرهٔ قضایه تابع، تابع .
Justicie, sf. (Bot.) Ou carmantine, سیلان اطه‌سنه مخصوص بر نوع جوز آغاجی .
Justicier, va. (Dr.) حكماً اعدام ایتمك .
Justificatif, ive, adj. (Dr.) Pièces — ves اوراق مثبته .
Justification, sf. (Impr.) سطرلرك بونجه موازنه‌سی | (Dr. et Comm.) اثبات، صحت | — personnelle برائت شخصیه .
Jute ou **jutte,** sm. (Bot.) Ou chanvre de l'Inde, هند كندری نوعی .
Juxtalinéaire, adj. Traduction — عبارات مترجمه‌سی یانی باشنه قونیلان ترجمه.
Juxtaposition, sf. (Min.) اضافهٔ اجزاء، نمو خارجی.

K

K, sm. (Métrol.) اشارتدر کیلومترو وکیلوغرامه | (Chim.) پوتاسیوم .

Kabardin, sm. (Comm.) هندستانده واقع تیبت ایالتندن کلان مسك .

Kabbalisme, sm. Syn. de Cabale, **V**. ce mot.

Kæmpférie, sf. (Bot.) زنجبیلیه فصیله‌سندن حولنجان نوعی .

Kaïnca ou **caïnca**, sm. (Bot.) قهوهیه فصیله‌سندن ینقا نوعی .

Kaïnite, sf. (Min.) قاینیت، برکبریتیت مکرر پوتاسیوم خلقیدر .

Kakatoès, sm. (Zool.) **V. Cacatoès**.

Kaléidophone, sm. (Phys.) اهتزازنما .

Kaléidoscope ou **caléidoscope**, sm. اشکالنما، چیچك دوربینی دنیلان معروف اویونجق .

Kalmie ou **kalmia**, sf. (Bot.) فصیلهٔ حلنجیه‌دن شجرالوردیه قبیله‌سندن قلمیه دنیلان بر نوع چیچك فدانی .

Kamichi, sm. (Zool.) طیور مقبقبه طویل الاصابع فرقه‌سندن آمریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص بر نوع قره هندی .

Kangourou ou **kanguroo**, sm. (Zool.) حیوانات مکیسه‌دن آوستralیایه مخصوص قانغوری نوعی .

Kantisme, sm. (Philos.) حکیم مشهور قانتك اصول فلسفه‌سی .

Kaolin, sm. (Min.) قائولن، فغفور طوپراغی، پورسلن طوپراغی .

Karabé, sm. (Min.) کهربا | Faux — ou copal, کاذب کهربا، راتنج برازیلیا .

Kassu, sm. (Pharm.) بر نوع کاد هندی .

Katran, sm. (Bot.) اسربیه فصیله‌سندن بر نوع بهمن که کوکی دباغتده مستعملدر .

Kava ou **ava**, sm. جزایر بحرمحیطده مستعمل بر نوع مسکر مایع .

Kellovien (terrain), (Géol.) Syn. d'étage callovien, **V. Callovien**.

Kéloïde, sf. (Méd.) Syn. de Chéloïde, **V**. ce mot.

Kélotomie, sf. (Chir.) خزع اورام .

Kennédie, sf. (Bot.) فصیلهٔ فراشیه‌دن لوبابیه قبیله‌سندن آوسترالیایه مخصوص بر نوع صارمشق .

Kénozoïque, adj. (Géol.) Formation ou période — تشکلات ویا دور حیوانیهٔ جدیده .

Képler, (Lois de), (Astr.) سیاراتك حرکاتنه متعلق کپلرك قوانینی .

Kérapseude, sf. (Art vét.) قرن کاذب .

Kératine, sf. (Chin.) قرنین .

Kératite, sf. (Méd.) التهاب قرنيه .
Kératocèle ou **cératocèle**, sf. (Méd.) فتق قرنيه .
Kératoglosse ou **cérato-glosse**, sm. (Anat.) قرنيهٔ لسانى .
Kératomalacie, sf. (Méd.) استرخاى قرنيه .
Kératonyxis, sf. (Chir.) تثقيب قرنيه .
Kérato-pharyngien, enne, ou **cérato-pharyngien, enne**, adj. et sm. (Anat.) قرنيهٔ بلعوميه | قرنيهٔ بلعوى .
Kératotome ou **cératotome**, sm. (Chir.) مخزع قرنيه .
Kératotomie ou **cératotomie**, sf. (Chir.) خزع قرنيه.
Kéraunographique, sf. ترسيم صاعقه، يلدرمك اورديغى يرده حاصل اولان بعض علائمه دينور .
Kermès, sm. (Comm.) قرمز | — animal قرمز حيوانى | — minéral قرمز معدنى، كبريتلى حمض آنتيمون | (Syl.) Chêne — پورنار ميشه‌سى .
Kérone, sf. (Zool.) نقيعيهٔ مهدبه فرقه‌سندن وشعرى الشكل طاقمندن بر نوع منقع .
Kérosolène, sm. (Chim.) كروصولن، اتر پترول .
Kerrie, sf. (Bot.) حلزونيه فصيله‌سندن بر نوع قيصى كلى .
Kersantite, sf. (Min.) كرسانتيت، بر ديوريت ميقائيدر .
Ketmie, sf. (Bot.) خبازيه فصيله‌سندن خاتميه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان ابوالمسك | — musquée ou guimauve veloutée, ليف قباغى وعندن هند باميه‌سى | — gombo ou gombaut, عادى باميه | — d'Orient ou des jardins, dite aussi guimauve royale, آغاج ابه كومجيسى | — rouge قرمزى خطمى | — rose de Chine چين كلى، پنبه خطمى .
Keuper, sm. (Min.) كوپر، مارن قزحى.
Keupérien, enne, ou **Keuprique**, adj. (Géol.) Formation — ne تشكلات قزحيه .
Kevel, sm. (Zool.) آفريقهٔ جنوبيه مخصوص بر نوع غزال .
Khalife ou **calife**, sm. خليفه، خليفهٔ مسلمين .
Khalifat, sm. Syn. de Califat. **V.** ce mot.
Khamsin, sm. (Météor.) ايام بحور، خمسين دنيلان صام يلى .
Kiastre ou **chiastre**, sm. (Chir.) لفافهٔ صليبيه .
Kibisitome, sm. (Chir.) مخزع محفظهٔ بلوريه .
Kilo, sm. (Métrol.) كيلو، يكى اوقه، وقيهٔ جديده. Syn. de Kilogramme.
Kilogramme, sm. (Comm.) كيلوغرام، وقيهٔ اعشاريه. Syn. de Kilo.
Kilogrammètre, sm. (Méc.) كيلوغرامتره، ماكنه‌لرك واحد قياسىٔ عملى.
Kilolitre, sm. (Métrol.) كيلوليتره، يوز ليتره‌دن عبارت مايعات اولچيسى .
Kilomètre, sm. (Géom.) فرسخ اعشارى، كيلومتره، ميل اعشارى .
Kilomètrique, adj. (Géom.) كيلومتريه دائر | Horo - — (Compteur) بر ساعتده قاچ كيلومتره قطع ايتديكنى مشعر عربه‌لرده مستعمل ساعت | (Ch. de fer.) Garantie — كيلومترو باشنه ويريلان تأمينات آقچه‌سى.
Kilostère, sm. (Géom.) بيك مكعب مترودن عبارت مسعه .
Kimméridien (Etage), (Géol.) طبقات ژوراسيه‌دن طبقهٔ كيمميريه .
Kinésithérapie, sf. (Méd.) تداوىٔ بالحركه

Kinique, adj. (chim.) Acide — جامض قنەقنە . On dit plutôt Quinique.
Kinkajou, sm. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقەسندن زبادیه فصیلەسندن آمریقهٔ جنوبیە مخصوص بر نوع پیان کدیسی .
Kino, sm. (Pharm.) هندستانك کینوصمغی .
Kiotome, sm. (Chir.) مخزع لجام .
Kirrhonose ou **Kirrenose,** sf. (Méd.) اسوداد اصفر .
Kirsch, ou **Kirsch-Wasser** sm. کیرش، ویشنە راقیمی.
Kiselynhr, sm. (Min.) یالکز دیاتومەسە قبوقلرندن مرکب بولنان ترپولی طاشی .
Klaprothite, sf. (Min.) Syn. d'Azurite, **V.** ce mot.
Klebschiefer, sm. (Min.) قلبشیفر دنیلان بر معدن .
Kleptomanie, sf. (Méd.) مانیاء سرقت .
Klingstein, sm. (Min.) **V. Phonolithe.**
Klopémanie, sf. Syn. de Kleptomanie.
Knébélite, sf. (Min.) کینەبلیت، برمانغا نزذوسیلیسیت خلائیدر .
Koala, sm. (zool.) حیوانات مکیسەدن فلامنك جدیدە مخصوص بر نوعی .
Kober, sm. (Zool.) شواهین فصیلەسندن آوروپایه مخصوص کیجه طوغانی نوعی .
Koch (bacille de) ou **Kochine,** sf. (Zool.) ورم علتی میقروبی، قوخ باسیلی .
Kolpodes, sm. pl. (Zool.) حیوانات نقیعیهٔ مهدبەدن متساوی الاهداب فرقەسندن اولان حیواناتە دیتور .
Kopeck, sm. قاپیك دنیلان روس آقچەسی .
Koumis, sm. قیصرق سودنیك اختمارە کتورلمسیله استحصال اولنور بر نوع آیران، قومیس .
Kourelion, sm. (Bot.) قزیل سومام .
Kousso, sm. (Bot.) Syn. de Cousso et de Brayera, **V.** ces mots.
Krach, sm. (Bourse.) بورسەلردە بعضاً وقوعە کلان فوق العادە تنزل فیئات، بورسە بحرانی .
Krains ou **krouffes,** sm. pl. (Géol.) **V. Krouffes.**
Kramérie ou **ratanhia,** sf. (Bot.) پولیغالیه فصیلەسندن راطانیا دنیلان فیدان .
Kreuzer ou **kreutzer,** sm. قرایسر دنیلان آوستریا اقچەسی .
Krouffes, sm. pl. (Géol.) On dit aussi Krains et brouillages, طاش کوری معدنلری طبقاتی .
Kruomètre, sm. (Météor.) مقیاس تثلج .
Kunthie, sf. (Bot.) نخلیه فصیلەسندن فوفلیه قبیلەسندن بر نوع جوز بوا .
Kutira, sm. (Pharm.) بصرە صمغی .
Kwas, sm. بر نوع ایچکی، چاودار صویی .
Kymographe, sm. (Méd.) کیموغراف، نبص نویس .
Kyste, sm. (Méd.) کیسە | — sébacé کیسهٔ دهنیه | — mélycéris کیسهٔ عسلیه | — pileux کیسهٔ شعریه | — séreux کیسهٔ مصلیه | — hydatique, **V. Hidatidien.**
Kystique, adj. (Méd.) کیسی.
Kystotome, sm. (chir.) Ou cystotome, مخزع کیسە .
Kystotomie, sf. (chir.) Ou cystotomie, خزع کیسە .

L

L, sf. ou sm. **LL. AA.** Leurs Altesses مقامنه ترخیاتدندر | **LL. MM.** | انکلیز لیراسی **Lst.** | ایمپراطور و ایمپراطوریچه حضراتی ، قرال و قرالیچه حضراتی **Lt.** عثمانلی لیراسی | (Chim.) **L**, lanthane, بر معدن لانتان ، یکی کشف اولنمش | **Li**, lithium, دینلان جسم بسیط لیتیوم .

La, sm. (Mus.) موسیقی اسقالهسنك آلتنجی پردهسی 'لا' دوکاه | — dièse مایه، کردی | — bémol شهباز .

Labarraque (Liqueur de), (Chim.) Cholorure de soude, مایع لاباراق، قلور سودیوم .

Labbe ou **stercoraire**, sm. (Zool.) طیور متکففه طویل الاجنحه فرقهسندن برکه فصیلهسندن شمال دکزلرینه مخصوص بر نوع بیوك مارطی .

Labdacisme, lambdacisme, sm. ou **lallation**, sf. (Méd.) لثغه سویلرکن لامی رایه قلب ایتمك محذوری .

Labdanum, sm. V. **Ladanum** .

Labelle, sm. (Bot.) شفیره، شفیفه ,

Labéon, sm. (Zool.) مرخو المسیح، بطنی خرشفی الادمه فرقهسندن سازان فصیلهسندن نیل نهرینه مخصوص بر نوع سازان بالغی .

Labial, ale, adj. (Anat.) شفوی | Muscle — عضلهٔ شفویه | (Dr.) Offres —es شفاهاً یاخود تحریراً (فقط آقچه ابراز اولنمیهرق) تأدیه دین تکلیفی | (Gram.) —es sf. pl. ou lettres —es, حروف شفویه | Les moyennes —es حروف شفویهٔ مجهوره | Les ténues —es حروف شفویهٔ مهموزه .

Labiatiflore, adj. (Bot.) ذوالا زهارشفتین .

Labidomètre ou **labimètre**, sm.(Chir.) ذوالمقیاس، ملقط جنین ، برکللی منکنه.

Labidostomes, sm. pl. (Zool.) مفطی الجناح رباعی الارساغ فرقهسندن داثرویه فصیلهسندن تفاح الذهبی قبیلهسندن ملقطی الفم نوعی، بوینوزلی بوجکلر صنفی .

Labié, ée, adj. (Bot.) شفوی | Corolle —e تویج شفوی | (Zool.) Ours — بیوك دوداقلی ایی، دب شفوی .

Labiées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ متحده تحت المبیض صنفندن شفویه فصیلهسی .

Laboratoire, sm. اعمالخانه، استحضار خانه، دار لاستحضار معمل | — de chimie کیمیاگرخانه، کیمیاخانه | — de physique حکمتخانه | — municipale بلدیه استحضار خانهسی | (Chim.) تنور منعکس اللهیك اوجاق چنبری .

Labour ou **labourage,** sm. (Agric.) فلاحت، چفت سورمه، طوپراغی سورمه | — à la charrue صپان ايله چفت سورمه | — à la bêche طوپراغی بللمه .
Labrador, sm. ou **labradorite,** sf. (Min.) لابرادوريت، بر نوع كلسلی و صودلی فلسپات .
Labre, sm. (Zool.) شفه، حيوانات ناعمه‌نك حافهٔ سفلاسنه مقابل اولان حافهٔ علياس، | — ou vieille de mer, مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذنب بحری هوام فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان بيوك بر نوع لاپينا بالغی .
Labroïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذنب بحری فصيله‌سی.
Laburnum, sm. (Bot.) Faux ébénier ou cytise des Alpes, صاری صالقم آغاجی .
Labyrinthe, sm. تيه، نهانخانه، ظلما | (Anat.) تجويف اذن، تيه .
Labyrinthiformes, sm. pl. (Zool.) مشوك المشبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن تيهی الشكل فصيله‌سی .
Labyrinthodon, sm. (zool.) طبقهٔ صدفيه‌يه منسوب بر نوع جسيم ضبابيه مستحاثه‌سی.
Lac, sm. (Géog.) كول، غدير، بحيره | — salé طوزلی كول .
Lacération, sf. (Dr.) شق، ييرتمه | — d'un écrit, d'un titre بر ورقه‌نك، بر سندك شقيله محوی .
Laceret ou **lasseret,** sm. (Techn.) مرانغوزلرك كوچوك بورغيسی .
Lacertiens, sm. pl. (Zool.) صنابيه فرقه‌سندن ذوالسانين فصيله‌سی .
Lacet, sm. (Techn.) ايلك، خناق، كمند | — de bras (dans les carosses) عربه‌لرده قول آصقيسی | — s (roulets d'une selle) اكرده چانطه قايشی | (Mar.) قورچته قيطانی .
Lachnolème, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذنب بحری فصيله‌سندن آنتيل اطه‌لرينه مخصوص بر نوع لورك بالغی .
Lacinié, ée, adj. (Bot.) متفرع | Feuille — e ورق متفرع.
Lacis, sm. شبيكه | (Anat.) بياحه .
Lack, sm. لاق، هندستانك يوز بيك روپی قيمتنده بر سكه‌سی .
Laconisme, sm. (Litt.) وجوز، ايجاز، وحازه | افادات موجزه .
Lacryma-christi, sm. ايتاليادە وزوف بركانی جوارنده بولنان باغلرده يابيلان بر قيمتلی شراب ناميدر .
Lacrymaire, sf. (Zool.) متساوية الاهداب فرقه‌سندن بر نوع نقيعيهٔ مهدبه .
Lacrymal, ale, adj. (Anat.) دمعی | Appareil — جهاز دمعی | Glande —, **V. Glande** | Point —, **V. Point** | (Méd.) Tumeur — e درم دمعی .
Lacrymine, sf. (Chim.) دمعين، مادهٔ عضويهٔ دمع .
Lacs, sm. شريد، قوردون | قيطان .
Lactaire, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن اسكمری فصيله‌سندن هند دكزلرينه مخصوص بر نوع قوليوز بالغی .
Lactate, sm. (Chim.) لبنيت | — de fer لبنيت حديد .
Lactation, sf. (His. nat.) ارضاع | تلبن، امزرمه .
Lacté, ée, adj. (His. nat.) لبنی | (Méd.) Diète — e حميهٔ لبنيه | Farine — e سودلی اون | (Astr.) Voie — e مجره، كهكشان، تنين فلك .
Lactescent, ente, adj. (His. nat.) ملبن، سودلی، ذواللبن .

Lactifère, adj. (Anat.) حامل لبن | Vaisssaux —s اوعيهٔ لبنيه .
Lactigène, adj. (Méd.) مكون لبن .
Lactine, sf. (Chim.) Ou sucre de lait, لبنين، سود شکری .
Lactique, adj. (Chim.) Acide — حامض لبن .
Lactomètre, sm. **V. Galactomètre.**
Lactone, sm. (Chim.) Acétone de l'acide lactique, لبنون .
Lactoscope, sm. **V. Galactoscope.**
Lacto-variolique, adj. (Méd.) جدری، ملینه منسوب .
Lactucarium, sm. (Pharm.) مارول سودی، مارول شروبی، عصاره خس .
Lactucine ou **lactucone,** sf. (Chim.) خسین .
Lactucique, adj. (Chim.) Acide — حامض خس .
Lacune, sf. (Dr.) (بر ورقه یا سطرده) نقصان | بیاض محل، آچیق یر | (His. nat.) خلال | (Bot.) —s intercellulaires حوالی، مابین الجرات .
Lacustre, adj. (His. nat.) غدیری | Animaux —s حیوانات غدیریه | Plantes —s نباتات غدیریه | (Géol.) Terrains —s اراضی غدیریه | Formations —s تشکلات برکیه .
Ladanum ou **labdanum,** sm. (Bot.) لادن دینلان عربستان صمغی .
Ladre, adj. et sm. (Méd.) اویوزلی، ذوالجذام، مسکین | Porcs —s اریوزلی طوکزلر .
Ladrerie, sf. (Méd.) مسکینخانه | جذام | مسکین علتی، جذام | (Vét.) طوکزلره عارض اولور اویوز علتی .
Læmodipodes, sm. pl. (Zool.) **V. Cystibranches.**
Lagénorhynque, sm. (Zool.) قیطیسیهٔ ذوی الاسنان فرقه‌سندن یونس فصیله‌سندن بر نوع یونس بالغی .
Lagerstrœmie, sf. (Bot.) لیتراسیه فصیله‌سندن لاجرسترمیا دنیلان فدان (باغچوان آمریقانک لیلاق لفاسترنیا) | — de la reine | هندلفا سترنیاسی de l'Inde — | زبانزدی لفاسترنیاسی .
Laget, sm. (Bot.) مازریونیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص دانتلا آغاجی .
Lagomys, sm. (Zool.) حیوانات ثدیه‌دن قواضم فرقه‌سندن ارنبیه فصیله‌سندن سبریایه مخصوص قویروقسز بر نوع طاوشان .
Lagoni, sm. pl. (Géol.) برکانلر بخارینک تکثفندن حاصل اولان غدیرلره دینور .
Lagope, sm. (Bot.) طاوشان آیاغی دنیلان بر نوع تیرفیل .
Lagopède, sm. (Zool.) Ou perdrix de neige, دجاجیه فرقه‌سندن دجاج جبلیه فصیله‌سندن قار قوشی دنیلان بر نوع ککلك .
Lagophthalmie, sf. (Méd.) عین ارنب، طوشان کوز .
Lagostome, sm. (Méd.) Syn. de bec-de-lièvre, **V.** ce mot | (Zool.) **V. Viscache.**
Lagotriche ou **lagothrix,** sm. (Zool.) امریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص بویلی مایمونلر نوعی .
Lagrie, sf. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن رقبیه فصیله‌سندن بر نوع نقیمیه مهدبه .
Laguillière, sf. (Techn.) ایغرب دنیلان بیوك نوع آغ .
Lagune, sf. (Géog.) دکز کنارلرنده و آطه‌لر آراسنده بولنان بطاقلق کبی کوللره دینور.
Laïc, adj. et sm. **V. Laïque.**

Laiche, sf. ou **carex,** sm. (Bot.) فصیلهٔ قلقاسیه‌دن نجیه صیارناسی .

Laïcisation, sf. طریق دنیویه‌یه سلوك ایتدرمه٬ اموردنیویه‌یی تدریس | جسمانیت اصولی مکاتب و خستەخانەلر اداره و مأمورینك رهباندن آلنمسیله اداره و مأمورین جسمانیه‌یه | ویرلمسی .

Laïcité, sf. جسمانیت٬ رهبان طریقاتنه منسوب اولمامقلق | — de l'enseignement . تدریسات جسمانیه ، تدریساته رهبان طاقمنك عدم مداخلەسی

Laie, sf. (Zool.) یبانی دیشی طوکز | (Syl.) فروخت اولنه‌جق اورمانده آچیلان طریق.

Lainage, sm. (Comm.) یوك قماشلری طرازلامه | یوك و صوف قماش | پاغی و قبا یوك عملیاتی .

Laine, sf. پشم٬یوك٬پاغی | Bêtes à —, **V. Bête** | Tonte de— یوك قرقمی | — d'Andrinople قصاب باشی یوکی | — d'Anatolie آناطولی یوکی | — brunâtre ou panachée d'Anatolie بوز سیاه یوك | — crépue قره‌قچان یوکی | — tondue قیرقلمش یوك | — arrachée یولمه یوك ' — crottée چاقلداقلی یوك | — sale ییقانمامش یوك | — filée یوك ایپکی .

Laïque ou **Laïc,** adj. et sm. عوام ناسدن اولان٬ طریق روحانی‌یه | جسمانی٬ غیر روحانی منسوب اولمیان .

Lais, sm. pl. دکز و نهرلر کنارنده پیدا اولان اراضی‌که طوپوق دینور٬ میل وقومك لحق | (Syl.) تراکمندن حصوله کلان اراضی٬ تایی اورمانلرده براغیلان اشجار احتیاطیه .

Laisse, sf. یولتار ٬ کوپکلرك بوینته اصیلان ایپ .

Laisser faire, laisser-passer, sm. سربستی٬ معاملات قاعده‌سی.

Laisser-passer, sm. (Adm.) پاصو ، بلا اجرت یا بلا رسم بر شخصك یا بر شیئك مروریته دائر مساعده | — délivré par la douane (pour les marchandises en transit امراریه تذکره‌سی٬ حسبی علوخبر .

Lait, sm. سود ، شیر، لبن | — d'amande بادم سوییه‌سی ، لبن لوز | — végétal لبن نباتی | (Dr.) Frère de — سود قرنداش، رضیع | Sœur de — سود قزقرنداش٬ رضیعه | Parenté de — سود قرنداشلق٬ رضاع | (Chim.) — de soufre کوکرت قیغی | (Min.) — de roche مرمر ایلیکی | (Comm.) — condensé سود خلاصه‌سی .

Laite ou **laitance,** sf. (Zool.) خصی المسك .

Laiterie, sf. قایمقخانه | مانده٬ سودخانه .

Laiteron ou **laitron,** sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن خس کاذب٬ یبانی مارول نوعی .

Laiteux, euse, adj. (Bot.) لبنی | Plantes —ses نباتات لبنیه | (Méd.) Maladies —ses امراض لبنیه .

Laitier ou **litier,** sm. (Min.) دمیر دوکه‌سنك اوزرینه چیقان جروف٬ دمور جروفی.

Laiton, sm. (Min.) Ou cuivre jaune, پرنج ، صاری تنکه | — en rouleau بورمه تخته تنکه | — en tablette صاری تنکه دوز تخته .

Laitue, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن خس نوعی٬ مارول | — pommée طوپ صلاطه | — frisée آندریا صلاطه٬ قیوریجق صلاطه | — romaine ، خس عادی مارول | — sauvage, **V. Prénante** | — vireuse آجی مارول .

Laize, sf. قماش اکی | (Mar.) یلکن یاپراغی .

Lallation, sf. (Méd.) **V. Labdacisme.**

Lama ou **llama,** sm. (Zool.) پدیهٔ مجتره فرقه‌سندن جملیه فصیله‌سندن بر جدید یعنی آمریقه‌یه مخصوص بر نوع دوه٬ لاما .

Lamanage, sm. (Dr. et Mar.) ليمان قلاغوزينك | قلاغوزلق اجرتی | نهر ويا ليمان قلاغوزلغی سفينه‌يه و برديكی خط استقامت .
Lamaneur, sm. (Mar.) Ou pilote — نهر ياليمان قلاغوزی .
Lamantin, sm. (Zool.) ثدية بحريه‌دن ملائك بحريه فرقه‌سندن دكز كوزلی نوعی .
Lamarckisme, sm. (Philos.) طبيعيوندن مشهور لامارقك اصولی .
Lambdoïde, adj. (Anat.) Suture — درز لامی .
Lambeau, sm. شريحه، ات پارچه‌سی | ريزه، قطعه، پارچه .
Lambis, sm. (Zool.) مهره بوغخی ديشلان حلزوندن بيوك نوعی .
Lambourde, sf. (Archit.) دوشمه كريشی .
Lambris, sm. (Archit.) كلوی، | اوطه ديواريشك صيوا و تزيينات خشبيه‌سی | — d'appui اوطه ديوارنده صيوا الق ديشلان قطعه | — de revêtement اوطه ديوارلرنده صنداليه‌لقدن يوقاری اولان اوست صيوا | بغدادی صيوا .
Lambrisser, va. (Archit.) بغدادی صيوه، ويا تخته قاپلامه .
Lambruche ou **lambrusque,** sf. (Bot.) يبانی آصمه، يبانی آصمه چبوغی .
Lame, sf. معدن صفحه ويا تخته‌سی | بيچاق و قليج مقوله‌سنك نامليش | — de laiton پرنج لوحه‌سی | —s de clivage صفايح تفليقيه | (Techn.) — de cylindre d'un moulin دكرمن طاشی قصناغی | (Art mil.) — de poudre باروت بيده‌سی | — de ressort ياى لوحه‌سی | — de la détente تفنكك تتيك آياغی | (Bot.) صفيحه، كميجيلرك اوچرله ديدكاری بيوك | (Mar.) رشيمك صفيحه‌لری | —s de l'embryon صفحه | قطع ميـاه، ليمانك دوكمه ريختيمی | Brise — طالغه | — sourde بايغين طالغه | كاسر امواج، طالغه قيران | Creux des—s طالغه آره‌سی .
Lamelle, sf. اينجه و كوچوك تخته، لوحه، صفيحه .
Lamellé, ée, adj. (Hist. nat.) صفيحی، لوحی .
Lamellibranches, sm. pl. (Zool.) Syn. d'Acéphales, ناعمة عديمة الرأس ياخود ذوالغلصمة المصفح شعبه‌سی .
Lamellicornes, sm. pl. (Zool.) مغطى الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن مصفح فصيله‌سی .
Lamellirostres, sm. pl. (Zool.) Ou Anatidées طيور متكففة الرجل فرقه‌سندن صفيحی المنقار فصيله‌سی .
Lamie, sf. (Zool.) اسماك ذوالفم مغنى عضروفی الجناح فرقه‌سندن ذوالافواه جنبيه فسيله سندن بيوك نوع كوپك بالغی | مغطى الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن طويل القرن فصيله‌سندن سكود آغاجنه مخصوص بر نوع بوجك .
Lamier, sm. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن حزاميه قبيله‌سندن انجرهٔ ابيض نوعی، باللی بابا | — blanc, **V. Ortie.**
Laminage, sm. (Techn.) تصفيح، سيلندردن كچورمه عملياتی | Fabrique de — حده فابريقه‌سی .
Laminaire, sf. (Bot.) شنهٔ بحريه‌دن اشنهٔ اغبشه فصيله‌سندن اشنهٔ صفيحيه قبيله‌سنك نمونه‌سی اشنهٔ سكريه نوعی | — comestible اشنی مغذی | — saccharine اشنی شكری | — digitée اشنی اصبعی .
Laminariées, sf. pl. (Bot.) اشنهٔ بحريه‌دن اشنهٔ اغبشه فصيله‌سندن اشنهٔ صفيحيه قبيله‌سی .
Laminé, ée, adj. (Techn.) سيلندرون كچورلمش | Articles —s سيلندرون كچورلمش خوردوات .

Laminerie, sf. (Techn.) حده دستکاهی، حده سیلندر خانه‌سی .
Lamineux, euse, adj. (Anat.) صفحوی | Tissu — نسج صفحوی .
Laminoir, sm. (Techn.) حده سیلندری | (Phys.) اسطوانی حده، مسقع .
Lampadaire, sm. (Art mil.) قول آصقیمی .
Lampadorama, sm. (Phys.) مصباح الالوان .
Lampas, sm. (Vét.) آتك آغزی ایچنده چیقان اورکه بقله دیشور .
Lampascope, sm. (Phys.) لامپا سقوپ، حکمت طبیعیه‌ده مستعمل برنوع خیال فناری.
Lampe, sf. (Techn.) مصباح، لامپه، فنار | — mécanique ou — Carcel چیفته فیتللی قورسار لامبه‌سی، ماکنه‌لی لامبه | — de sûreté امنیت فناری | — hinks لامبه | — incandescente الکتریق لامبه‌سی | — à arc مقوس الکتریق لامبه‌سی | — à pétrole پترول غازی لامبه‌سی | — électrique الکتریق لامباسی .
Lampion, sm. قندیل | (Art mil.) استحکام مشعله‌سی .
Lampiste, sm. (Techn.) لامبه‌جی، لامبه و فنار و قندیل یاپان و صاتان | تیمور یولی موقفنده (و یا مکتب وخسته‌خانه مثللو محلرده اولدیغی کبی) فنار و لامبه‌لرك حفظ وتطهیرینه مأمور اولان لامبه‌جی .
Lampisterie, sf. (Techn.) لامبه تجارتی | لامبه‌جیلق | موقفلرده و بعض بیوك اداره‌لرده لامبه‌لرك حفظنه مخصوص محل .
Lampourde, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن قناریه اوتی قبیله‌سندن خشیشةالخنازیره، صیرچه اوتی .
Lampris ou **chrysotose,** sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن اسکمری فصیله‌سندن آی بالغی .
Lamproie, sf. (Zool.) عضروفی الجناح فرقه‌سندن ذوالفم مستدیر فصیله‌سندن پترو میزون بحری نوعی، جرمك بالغی .
Lampsone, sf. (Bol.) مرکبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن خشیشةالبزاز نوعی، شبراق اوتی .
Lampyre, sm. (Zool.) منشاری القرن فصیله‌سندن براعیه قبیله‌سندن آتش بوجکی نوعی، یراعه، شبتاب .
Lampyrides, sf. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن یراعیه قبیله‌سی .
Lan, sm. (Mar.) **V. Lans.**
Lana philosophica, (Chim.) صوف فیلصوفی، حمض توتیا .
Lance, sf. (Art mil.) رمح، مزراق، نیزه | — à feu طوب و اشارت ماهتابی | — d'une pompe à incendie یانغین طولمبه‌سنك بوریسی | (Mar.) — de sonde دکزك دیبی معاینه‌یه مخصوص اسقاندیل | — torpille (tube) طورپیل طوپی | (Chir.) — de Mauriceau رمح موریسو .
Lancement, sm. (Mar.) — d'un vaisseau سفینه‌نك صویه ایندرلمسی، روی دریایه تنزیلی .
Lancéolé, ée, adj. (Bot.) رمحی | Feuille — e ورق رمحی .
Lancer, v. a. (Mar.) — un vaisseau بر سفینه‌یی روی دریایه تنزیل ایتمك | (Dr.) — un ajournement, un mandat, جلب، مذکره اصدار ایتمك، تبلیغ ایتدرمك .
Lancette, sf. (Chir.) نیشتر، مبضع .
Lancettier, sm. (Chir.) محفظهٔ نیشتر .

Lancier, sm. (Art mil.) مزراقلی سواری | مزراقلی، مزراقلی عسکر .
Lancinant, ante, adj. (Méd.) واخز | Douleur —e وجع واخز .
Lancis, sm. (Archit.) آچیلش دلیکلری طیقایه‌رق دیوار تعمیری .
Lançon, sm. (Zool.) Syn. d'équille, **V.** ce mot.
Landamman, sm. (Pol.) لاندمان، اسویچره‌ده ناحیه مدیرلرینه ویریلان اسمدر.
Landau ou **landaw,** sm. لاندو عربه‌سی .
Lande, sf. قیر، قوملق، یوزجه دینلان قومسال محل .
Landit ou **Lendit,** sm. مکتب شاکردانك جیمناستیق اویونلری .
Landstag, sm. (Pol.) لاندستاق، ساقسونیاده ملت مجلسنك اسمیدر .
Landsthing, sm. (Pol.) لاندستین، دانیمارقه‌ده مجلس اعیانك اسمیدر .
Landsturm, sm. (Art mil.) آلمانیاده مستحفظ عسکری، نفیر عام .
Landwehr, sm. (Art mil.) آلمانیاده عساکر ردیفه‌یه ویریلان اسمدر .
Laneret ou **lanier,** sm. (Zool.) شواهین انواعندن لاچین دینلان بر نوع طوغان.
Langage, sm. نطق | طرز افاده، شیوه، لسان | — ordinaire عوام زبانزدی | — naturel لسان حال، افادهٔ مرام طبیعیه | — artificiel افادهٔ مرام صنعی | (Dr.) Ecart de فضاحت لسانیه | اطالهٔ لسان .
Langelandie, sf. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارصاغ فرقه‌سندن آکل الخشب فصیله سندن کوزمز بر نوع بوجك .
Langouste, sf. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل فرقه‌سندن طویل الذنب فصیله‌سندن دکز بوجکی دینلان بر نوع ینکچ .
Langrayen, sm. (Zool.) عصافیر مسرس المنقار فرقه‌سندن عقایق فصیله‌سندن هنده مخصوص بر نوع اورمجك قوشی .
Langue, sf. (Anat.) لسان، زبان، دیل | (Chir.) — de serpent بر نوع نیشتر، لسان افعی | (Gram.) — maternelle آنا لسانی، لسان مادرزاد | — suppositive لسان حال | —s touraniennes السنهٔ تورانیه | —s aryennes السنهٔ آریه | —s agglutinantes السنهٔ التصاقیه | —s de flexion السنهٔ تصریفیه | —s monosyllabiques السنهٔ واحد الهجاء | —s indo-européennes ou indo-germaniques, السنهٔ هند اوروپایه | —s sémitiques السنهٔ سامیه | —s orientales السنه شرقیه | —s vivantes السنه مستعمله و یا جدیده | —s mortes السنهٔ میته، السنهٔ قدیمه | — mère لسان اصلی، لسان مادری | — sœur لسان خواهری، لسان معاصر .
Languette, sf. (Hist. nat.) لسینه، دیلجك | (Techn.) ترازی شاهینی | ترازی دیلی، قپاق، سکیل | دوغرامه لامبه‌سی | لسان مزمار، دودوك دیلی | —, cliquet d'une roue, دیشلی چرخك کوستکی — pour bouvet کینوس تیغی | (Math.) مسطره هدفه‌سنده طولانی اینجه آره‌لق .
Langueur, sf. کسل، رخاوت | (Méd.) فتور، انحطاط | (Comm.) کساد.
Laniaire, adj. et sf. (Zool.) —s ou dents —s, اسنان ناییه، اسنان مخرقه | (Bot.) —s verticillées اسنان نابیهٔ حلقویه .
Lanice (Bourre), (Techn.) سراجلره یرار یوك قرنديسی كه بچاق دینلور .
Lanidées ou **laniadées,** sf. pl. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عقایق فصیله‌سی .
Lanier, sm. (Zool.) **V. Laneret.**

Lanoline, sf. (Chim.) لانولين، مادهٔ لحافيه .
Lans ou **lan,** sm. (Mar.) هر نه سببه مبنی اولور ایسه اولسون كمينك بولدن موقتاً انحرافی، دوشمه‌سی | دوشمه زاویه‌سی .
Lantanier, sm. (Bot.) وربناسه فصيله‌سندن بر نوع آمريقه فستقی آغاجی .
Lanterne, sf. (Techn.) فانوس، فنار | — sourde خرسز فناری | (Phys.) — magique خيالجی فناری، مصباح المسخر | (Archit.) بنانك اوزرينه فنار شكلنده یاپیلان بر صالقم و یا مسكت خارتوجی | (Art mil.) — à mitraille نوع جامكان و يا قبه | — gargousse خارتوج چانطه‌سی .
Lanternier, sm. فنار یاپان و صاتان، فنارجی .
Lanthane, sm. (Chim.) لانتان دينلان جسم بسيط .
Lanugineux, euse, adj. (Hist. nat.) يوكلی، معهن .
Laparotomie, sf. (Chir.) خزع بطن .
Laper, vn. et va. كوپك وكدی مقوله‌سی سوصه‌مك، ديلىريله يالامق، ولوغ ايغك، لجذ ايتمك .
Laphrie ou **laphrye,** sf. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن واسع الفم فصيله‌سندن ملجائيه قبيله‌سندن بر نوع ياللديزلی بوجك .
Lapidaire, sm. et adj. الماستراش، جواهرجی | ذی قيمت طاشلری ايشليان، حكاك | كتابهٔ سنكه دائر | حجری .
Lapidation, sf. طاشلامه، رجم .
Lapin, sm. (Zool.) پديهٔ قاضمه فرقه‌سندن ارنبيه فصيله‌سندن آطه طوشانی نوعی، سحله | — de garenne بسلنمش آطه طوشانی .
Lapis ou **lapis-lazuli,** sm. ou **lazulite,** sf. (Min.) لاجورد طاشی .
Laps, lapse, adj. قتوليك دينی بالرضا قبول ايتدكدنصكره ينه ترك ايدنه دينور .
Lapsus, sm. (Gram.) سهو، خطاء | — calami سهو قلم | — linguæ سهو لسان.
Laque, sf. لقا، لوك | غومالاقه .
Larain, sm. (Zool.) **V. Larnus.**
Larcin, sm. (Dr.) كيزليجه وحيله ايله و فقط جبر و شدت استعمال اولمیه‌رق وقوعبولان سرقت، اخذ .
Lard, sm. طوكزك طيش ياغی، سحفهٔ خنزير، ودك خنزير .
Lardacé, ée, adj. (Méd.) مودك | Tissus —s انسجهٔ مودكه .
Lardizabalées, sf. pl. (Bot.) كوالفلقتين توبع منفصلة الوريقات صنفندن لارديزا باليه فصيله‌سی .
Large, sm. (Mar.) لجه، انكين دكز | Tenir le — آچيقده اكلمك | Gagner le — آچيغه چيقمق | Courir au — آچيغه باش ويرمك .
Largeur, sf. وسعت، كنكشلك، اتساع، عرض، ان .
Largo, adv. (Mus.) لارغو، موسيقيده تأنی اشارتی .
Largue, sm. (Mar.) بوش | كمی يوريوشلرندن بری اولوب لارغو حالنده كيتمه‌سنه دينور كمينك روزكار زاويه‌سی .
Larguer, va. (Mar.) مولا ايتمك | — les voiles فوره يلكن ايتمك | — un cordage بر ايپی لاشقه ايتمك .
Laricio (pin), (Syl. et Bot.) اشجار مخروطيه‌دن صاری چام نوعی، لاريچيو چامی .
Larinus ou **larain,** sm. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فصيله‌سندن ترهخلا دينلان قوزه‌يی یاپان بوجك .

Larme, sf. دمع ' سرشك، اشك، كوز ياشى | (Hist. nat.) صمغ و رجنه طاملهسى | (Phys.) — de verre ou batavique, جام قبارجنى، دمع زجاجى | (Bot.) — de Job, **V. Larmille.**

Larmier, sm. (Anat.) كيسهٔ دمعيه | (Archit.) طاملهلق ' صيچان اولوغى .

Larmille, sf. (Bot.) Ou larme de Job, نجيليه فصيلهسندن تسبيح اوتى .

Larmoiement. sm. (Méd.) سيلان دمع .

Larrates, sm. pl. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقهسندن حضار فصيلهسندن لاريه قبيلهسى .

Larre, sm. (Zool.) بالادهكى لاريه قبيلهسندن هاوجه عارض اولور بر نوع بوجك .

Larve, sf. (Zool.) مقنعه . بطيطه | - cylindrico-cônique مقنعهٔ اسطوانى' مخروطى | غول ' قونجلوس .

Larvé, ée, adj. (Méd.) **V. Fièvre.**

Laryngé, ée, adj. (Anat.) حنجرى | Artère —e شريان حنجرى | (Méd.) Phtisie —e سل حنجرى ' بوغاز ورمى .

Laryngisme, sm. (Méd.) تشنج حنجرى .

Laryngite, sf. (Méd.) التهاب حنجره | — ulcéreuse syn. de phtisie laryngée, **V. Laryngé.**

Laryngoscope, sm. (Chir. et Phys.) حنجره بين .

Laryngotomie, sf. (Chir.) خزع حنجره .

Larynx, sm. (Anat.) حنجره ' خيرتلاق .

Lasseret, sm. **V. Lacert.**

Lassitude, sf. (Méd.) تعب ' ومعت .

Last, sm. (Mar.) لاسته ' ايكى يوز عدد صيغر دريسى ياخود سكسان كيله اعتبارى بر كمى اولچيمى .

Lastage, sm. (Mar.) كمى حمولهسنك لاسته اعتباريله حسابى و النان رسمى .

Lasting, sm. لاستين دنيلان يوك بز، قماش .

Latanier, sm. (Bot.) نجيليه فصيلهسندن ماداغسقار آطهسنه مخصوص برنوع خرما آغاجى .

Latent, ente, adj. مختفى | (Phys.) Chaleur —e حرارت مختفيه | (Hist. nat.) Vie —e حيات مختفيه | (Dr.) **V. Vice, Servitude.**

Latéral, ale, adj. (Hist. nat.) جانبى | Embryon — رشيم جانبى | (Géom.) Face —e وجه و يا سطح جانبى | (Dr.) Parenté —e, ligne —e, فروع اصلدن اولان قرابت ' ورثه | Légat — ou à latere, **V. Légat à latere et Latere.**

Latere, lat. (Pol.) Légat à — پاپا طرفندن على الاكثر موقتاً بر حكومت نزدينه يا برمجلس عمومى روحانى نزدينه اعزام اولنان مأمورين و سفرايه بو اسم ويريلوركه بونلر قاردينااللردن انتخاب اولنور | سفير مخصوص .

Latérigrades, sf. pl. (Zool.) عناكب فصيلهسندن ذوالارجل جانبيه نوعى .

Latéroflexion, sf. (Phys.) انعطاف جانبى .

Latex, sm. (Bot.) لبن نباتى .

Laticifère, adj. (Bot.) Vaisseaux —s اوعيهٔ لبنيه .

Latin, ine, adj. لاتين | Rit — روماقتوليك كليساسى آيينى | (Mar.) Voile —e **V. Voile.**

Latinisant, sm. قتوليك اولايان ممالكده لاتين كليسا نه تابع اولان | لاتين كليساسى آيين و مذهبندن اولان .

Latiniser, va. لاتين ايتمك، يعنى شرق قتوليكارينه مخصوص آيين روحانيلرك لاتين كليساسنه قلب ايتمك .

Latinisme, sm. لاتين لسانته مخصوص شيوه .

Latiniste, sm. لاتين شناس، لاتين لسانتده عالم اولان .

Latirostres, sm. pl. (Zool.) واسع المنقار طيوره دينور .

Latitude, sf. (Géog.) عرض | — septentrionale ou — Nord, عرض شمالى | — méridionale ou — Sud, عرض جنوبى | (Astr.) — héliocentrique **V.** ce mot | — géocentrique عرض بين المركز الارض، عرض مركزى | (Mar.) Haute — يوكسك عرض | Basse — آلچاق عرض | — moyenne وسط عرض، عرض وسطى . | (Pol.) مأذونيت | Laisser toute — مأذونيت كامله اعطا ايتمك .

Latrie, sf. جناب حقه مخصوص اولان عبادت، عبادت الله .

Latrodectes, sm. pl. (Zool.) عناكب قسمندن عناكب نساجه فرقه‌سندن طاش جزايره مخصوص بوى دينلان اوروپجك نوعى | — malmignattes اوروپجكى نوعى .

Latte, sf. (Archit.) خاطل | لاطه دينلان تحته | — carrée درت كوشه خاطل | contre — — خاطل آستارى | — voltige پداوره، اينجه لاطه | (Art mil.) سوارى قليچى | (Mar.) —s d'écoutilles انبار آغزى قوشاقلرى .

Lattis, sm. (Archit.) كرميت آلتى بغدادیسى .

Laudanum, sm. (Pharm.) لاودانوم ، آفيون روحى .

Laumonite, sf. (Min.) لومونيت، بر سيليسيت بالماء آلومينيوم خلقيدر .

Lauréacées, sf. pl. (Bot.) **V. Laurinées.**

Lauréat, ate, adj. et sm. برمسابقه‌ده يا توزيع مكافاتده مكافاته نائل اولان | Poëte — ملك الشعرا | Poëte — en Angleterre انكلتراده حكمدارك يوم ولادتنده و ييل باشنده برر مدحيه يازمغه مأمور اولان شاعر .

Laurier, sm. (Bot.) شجر الغار، فصيلهٔ غاريه‌نك نمونه‌سى اولان دفنه آغاجى نوعى | — — cerise ou — — amandier, ورديه فصيله‌سندن كراز نوعندن طفلان آغاجى | — benjoin عسلبند آغاجى | — — rose, laurose, laurelle ou oléandre, دفليه فصيله‌سندن | — — tin فصيلهٔ بيلسانيه‌دن بر نوع قار طوپى آغاجى | — St. Antoine ou épilobe, ياق اوتى | — — tulipier ou magnolier, مانيوليا آغاجى .

Laurine, sf. (Chim.) Ou laurostéarine، غارين .

Laurique, laurélique ou **laurostéarique,** adj. (Chim.) Acide — حامض غار .

Laurose, sf. (Bot.) **V. Laurier.**

Lavage, sm. (Méd.) غسل، ييقامه | (Min.) صوده ييقامه، تصفيهٔ بالما .

Lavande, sf. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن حسامه نوعى، لوانطه اوتى | — aspic اركك لوانطه .

Lavandière, sf. (Zool.) Syn. de Bergeronnette **V.** ce mot.

Lavange ou **lavanche,** sm. (Géol.) جبال عظيمه‌دن اينن سيلره ويريلان اسم در، سيلاب . On dit plutôt avalanche.

Lavaret ou **corégonus,** sm. (Zool.) مرخو المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن صوم فصيله‌سندن آلا بالق نوعندن بك بالغى جنسى .

Lavatère, sf. (Bot.) خبازيه فصيله‌سندن خبزه قبيله‌سندن بر نوع آغاج ايه كومه‌جيسى .

Lave, sf. (Géol.) لاو، مواد مذابهٔ بركانيه | مايعهٔ محرقه و يا معدنيه، مواد حجريه .

Lavement, sm. (Méd.) Syn. de Clystère، حقنه، تنقيه ،

Lavignon, lavagnon ou **mactromya,** sm. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس الجيبى فرقه‌سندن تلينيده فصيله‌سندن بر نوع اشيرادس .

Lavis, sm. (Peint.) خريطه و رسم ايچون مستعمل يك رنك صولى بويا .

Lavoir, sm. ايدستخانه | چاشورلق | چامشوى خانه .

Lavure, sf. (Techn.) رمادلردن استحصال اولنان كموش و آلتون | رماد يقامه عملياتى .

Laxatif, ive, adj. et sm. (Pharm.) مرخيه | مرخى، ملين .

Laye, sf. پاتقا، اورمان | (Techn.) طاشجينك ديشلى واريوزى | (Mus.) ارغانون كوروكى ايچنده يول .

Layetier, sm. (Techn.) قوطيجى، قاصناقجى .

Layette, sf. اينجه و خفيف قوطى و صندوق و چكمه .

Lazaret, sm. مسكين خانه | تحفظخانه، قرانتنه تحفظخانه‌سى .

Lé, sm. (Techn.) قوماشك طرافلامه‌سى | Fer de — چيبار .

Leader, sm. (Pol.) فرقهٔ سياسيه رئيسى | — de l'opposition رئيس فرقهٔ مخالفين | — d'un journal بر غزته‌نك اك ايو محررى، سر محرر | — article غزته نسخه‌سنك باش مقاله‌سى .

League, sm. (Métrol.) انكلترهده مساحه مقياسلرندن تقريباً بش بچق كيلومترولق بر مسحه .

Léberkise, sf. (Min.) لبركيز، بر پيريت مقناطيسيدر .

Lécithine, sf. (Chim.) Syn. de protogon, لسيتين، مادهٔ دماغيه، دماغين .

Leçon, sf. درس، سبق | تدريس، تعليم | قرائت، تلاوت | — de choses, **V. Chose.**

Lecteur, sm. قارى | — آلمانياده و بعض سائر ممالكده دارالفنون خواجه معاونلرينه ويريلان اسمدر Avis au — افادهٔ للمحرره، افادهٔ مؤلف .

Lecture, sf. قرائت، تلاوت، اوقومه | Enseignement de la — قرائتك صورت تدريسى | Méthode de — اصول قرائت | — graduée قرائت تدريجيه | — à haute voix تجويد، بلند آواز ايله قرائت | Cabinet de — قرائتخانه | Comité de — بعض تياترولرده اويونلرى اوقويوب موقع تماشايه وضع اولنه‌جقلرى انتخاب ايدن هيئت مميزه | (Pol.) مذاكره | Première, seconde, troisième —, برنجى، ايكنجى، اوچنجى مذاكره | (Impr.) پرووالرك تصحيحى .

Lécythide ou **lécythis,** sm. (Bot.) آسيه فصيله‌سندن لطيميه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان آمريقهٔ جنوبى‌نك بر نوع مرسين آغاجى .

Lécythidées, sf. pl. (Bot.) آسيه فصيله‌سندن لطيميه قبيله‌سى .

Léda, sf. (Zool.) آتيده‌كى لديده فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان بر نوع دكز سليانغوزى .

Lédidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جيبى فرقه‌سندن لديده فصيله‌سى .

Lédon ou **lédum,** sm. (Bot.) خلنجيه فصيله‌سندن شجرالورديه قبيله‌سندن بر نوع لادن آغاجى | — à larges feuilles ou thé de Labrador, لابرادور چايى | — des marais ou romarin sauvage, يبانى ببريه .

Légal, ale, adj. (Dr.) قانونى، شرعى | نظامى | Médecine —e طب قانونى | Dépôt — آثار مطبوعه‌دن ايكيشر نسخه‌سنك معارف نظارتنه ويرلمه‌سى .

Légalisation, sf. (Dr.) صح، ويزه | تصديق رسمى، امضا يا مهر تصديقى .

Légalisé, ée, adj. (Dr.) رسماً مصدق | Copie —e صورت مصدقه، نسخهٔ مصدقه .

Légaliser, va. (Dr.) رسماً تصديق ايتمك | ويزه و تصديق .

Légalité, sf. (Dr.) قانونيت | مشروعيت .

Légat, sm. (Pol.) پاپانك سفير كبيرى | پاپا ايلچيسى ' پاپا سفيرى — latéral ou à latere. **V. Latere.**

Légataire, sm. (Dr.) موصى‌له | — universel جميع تركه‌نك موصى لهى | — à titre universel تركه‌نك نصف، ثلث كبى بر جزؤ شايعنه موصى له اولان | — particulier بر عين و يامبلغ معين موصى لهى .

Légateur, sm. (Dr.) موصى .

Légation, sf. پاپا سفير كبيرلكى، پاپاسفيرلكى | كوچك‌سفارت سفارت هئيت سفارتخانه، .

Lège, adj. (Mar.) بوش (كمى)، حمولەسز (كمى) .

Légende, sf. خرافه، دستان، اسطوره، | جدول مبين تعريفى اشاراتك انواع خريطه‌لرده | مداليه و سكه اطرافنده‌كى يازى | —s populaires اهاليه اوته‌دنبرو مشهور اولان حرافات و مناقب .

Léger, ère, adj. (Art mil.) خفيف | Infanterie —e خفيف پياده.

Légèreté, sf. خفيفلك، خفت | (Phys.) خفت، رقاقت .

Légion, sf. (Art mil.) آلاى | — de gendarmerie ژاندرمه آلايى، ضبطيه آلايى | — étrangère اجنبى لژيونى، فرانسه‌نك اجنبى كوكلولرندن مركب ايكى آلاى عسكريسى | — d'honneur فرنسانك لژيون دونور نشانى دينور .

Légionnaire, sm. (Art mil.) اجنبى لژيونى نفرى، اجنبى كوكللو نفرى | لژيون دونور نشانى حائز اولان .

Législateur, sm. واضع قانون | شارع .

Législatif, ive, adj. وضع قوانينه متداثر | Pouvoir — قوهٔ تشريعيه، قوهٔ قانونيه. | Dispositions —ves احكام قانونيه | Mesures —ves تدابير تنظيميه | Assemblée —ve هيئت تشريعيه | Section —ve au Conseil d'Etat شوراى دولت تنظيمات دائره‌سى | Corps — هيئت و يا مجلس قوانين | Conseil — هئيت تنظيميه (En Egypte) مصرده شوراى نواب .

Législation, sf. وضع قوانين | قوانين و نظامات موضوعه | — comparée حقوق تطبيقيه | — des mœurs قوانين تهذيبيه .

Législature, sf. هيئت تنظيميه | هيئت تنظيميه‌نك مدت مأموريتى .

Légiste, sm. قانونشناس | Conseiller — حقوق مشاورى | Médecin — طبيب قانونى.

Légitimaire, adj. (Dr.) Droits —s حقوق ارثيهٔ نظاميه | Portion — وصيتله تركى جائز اولميان مقداركه شرعاً ثلثاندر، حصهٔ ارثيهٔ مفروضه | Héritiers —s اصحاب فرائض | —s, sm. pl. اصحاب فرائض .

Légitimation, sf. (Dr.) ولد نامشروعك ولد مشروع طانلمسى، تحليل | (Pol.) رخصتنامه‌لرك تحقيق و تصديق .

Légitime, adj. (Dr.) قانونى، مشروع | Femme — زوجهٔ منكوحه | Enfant — ولد مشروع | Intérêt — فائض نظامى | — défense مدافعهٔ مشروعه | —, sm. وصيت ايله تركى جائز اولميان مقدار تركه، فروض مقدره .

Légitimé, ée, adj. (Dr.) ولد مشروع مرەسنه كچمش .

Légitimer, va. (Dr.) تحليل ايتمك، ولد نامشروعى مشروع طانيمق .

Légitimiste, sm. (Pol.) اصول مشروعيت | حكمدارلرك وراثتله انتقالى طرفدارى | طرفدارى | خصوصيله فرانسه‌ده بوربون طرفدارلرينه دينور .

Légitimité, sf. (Dr.) مشروعيت | (Pol.) حكمدارلقك وراثتله انتقالى اصولى .

Legs, sm. (Dr.) وصيت، موصى‌به | — pieux جهت خيره وصيت، وقف بالوصايه | — particulier بر عين يا مبلغ معين وصيتى | — universel جميع تركه‌نك وصيتى | — à

titre universel نصف و ثلث كبى بر جزؤ شايع ايله اولنان وصيت ، دراهم مرسله ايله اولان وصيت | Acquittement, payement des — تنفيذ وصايا .

Léguer, va. (Dr.) توريث و يا ايصاء ايتمك ، وصيت طريقيله ترك ايتمك ، وصيت ايتمك .

Légume, sm. (Bot.) Syn. de Gousse, ثمر بقلى | (Agric.) سبزه .

Légumine, sf. (Chim.) Ou caséine végétale, جبن نباتى ، بقلين .

Légumineuses, sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتين ذو الورىقات توبجية منفصله حول المبيض صنفندن بقليه فصيله سى .

Leiche, sm. (Zool.) عضروفى الجناح ذو الفم مخنى فرقه سندن ذو الافواه جنبيه فصيله سندن بحار شماليه يه مخصوص چوقه بالغى نوعى .

Léiocères, sf. pl. (Zool.) بعض طبيعيون طرفندن مجلا بويثوزلى يسان اوكوزلرينه ويريلان بر اسم در .

Léiocome ou **liocome,** sm. (Chim.) املس الاشعار ، بر نوع دكسترين .

Léma, sm. (Zool.) مغطى الجناح رباعى الارساغ فرقه سندن حسن الرجال فصيله سندن قرن الحمل قبيله سندن سبزه يه عارض اولور بر نوع بوجك .

Lemme, sm. (Log.) دليل اقناعى ، قياس جدلى | (Math.) قضيه .

Lemming, sm. (Zool.) ثديية قاضمه فرقه سندن نورج ممالكنه مخصوص نورج آطه طاوشانى دنيلان بر نوع كوسته بك .

Lemnacées, sf. pl. (Bot.) ذات الفلقه معدوم السويدا صنفندن غديريه فصيله سى .

Lemniscate, sf. (Math.) فرانسز سكزى (8) شكلنده منحنى ، منحنى معوج .

Lemnisque, sm. (Chir.) لفيفة جرحه .

Lémuriens, sm. pl. (Zool.) Ou faux singes, ثديية ذو الايد الاربعه فرقه سندن طيفيه فصيله سى يعنى اقراد كاذبه فصيله سى .

Lendit, sm. **V. Landit.**

Lénitif, ive, adj. (Méd.) ملين | Electuaire — معجون ملين .

Lente, sf. (Zool.) بيت سركه سى ، صواب .

Lenticelle, sf. pl. (Bot.) عديسات، آغاج دالرى قبوغى اوزرنده كى بياض لكه لره ديرلر .

Lenticulaire, adj. (Hist. nat.) عدسى الشكل ، عدسى | (Anat.) Os — عظم عدسى .

Lenticule, sf. (Bot.) Ou lentille d'eau, غديريه قبيله سندن صو مرجمكى ، عدس مائى .

Lentigo, sm. (Méd.) Syn. d'Ephélide, صاك لكه سى ، برص .

Lentille, sf. (Bot.) فراشيه فصيله سندن جلبانيه قبيله سنك مرجمك نوعى ، عدس | — rouge قزيل مرجمك | — d'eau ou lemna, **V. Lenticule** | (Phys.) عدس | — convergente عدس متقارب | — divergente عدس متباعد | — bi-convexe عدس محدب مضاعف | — bi-concave عدس مقعر مضاعف | — plan-convexe عدس مستوئ محدب | — plan-concave عدس مستوئ مقعر | —s ménisques divergentes عدس محدب على المقعر متباعد | (Techn.) بيوك ساعتلرده رقاصك آغر شاغى | (Méd.) چقيد، كلف، چيل بوزوغى |

Lentilleux, euse, adj. et s. (Méd.) چوپور ، اكلف ، چيل بوزوقلى .

Lentisque, sm. (Bot.) بلادريه فصيله سندن فستوقيه قبيله سندن صاقز آغاجى نوعى | Gomme de — ضرو ، طمله صاقزى .

Léonin, ine, adj. (Dr.) Contrat —, clause — e, نفعى عاقديندن يالكز برينه شعر منحصر اولوب | Société —e شركت ابضاع | (Litt.) شعر مصرعى ، منحصر اولان مقاوله ، شرط

اورطه‌سی دوی سیله مقفی اولان که مزدوجك بر نوعیدر •

Léonotis, sf. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن خزامیه قبیله‌سندن امید برونته مخصوص بر نوع آرسلان قویروغی آغاجی .

Léontiasis, sm. (Méd.) داء الاسد، بر نوع آلا تنلك .

Léontodon, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن بر نوع قره هندبا، آرسلان دیشی .

Léonure, sm. **cardiaque**, sf. ou **agripaume**, sm. (Bot.) آرسلان قویروغی یاخود پرپرامه‌سی، ذنب الاسد .

Léopard, sm. (Zool.) ندیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن پارس نوعی که ترکجه یوز وعربجه فهد دینور | — à crinière, syn. de Guépard, **V.** ce mot.

Lépicène, sf. (Bot.) حثالهٔ کأسیه .

Lépidier, sm. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن فلسیه قبیله‌سندن بر نوع تره .

Lépidinées, sf. pl. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن فلسیه قبیله‌سی .

Lépidodendron, sm. (Géol.) ذات الالقاح خفیه نامیهٔ قمه نوعندن طاش کموری معدنلرنده بولنان شجر خرشفی مستحاثه‌سی .

Lépidoïde, adj. (Hist. nat.) شبه فلس، شبه خرشف .

Lépidolèpre, sm. (Zool.) **V. Grenadier.**

Lépidolithe, sf. (Min.) لیتینلی میقا، بر نوع مور میقا، لەپیدولیت .

Lépidope, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن اسکومری فصیله‌سندن مناقوب بالغی .

Lépidoptères, sm. pl. (Zool.) احشارت قسمندن آلنجی خرشفی الجناح فرقه‌سی | —s diurnes ou papillons proprement dits, خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سی که اصل کلبك نوعیدر | — nocturnes ou phalènes, خوشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سی که کیجه پروانه‌سی نوعیدر | — crépusculaires ou sphinx, خرشفی الجناح فرقه‌سندن فجریه فصیله‌سی که بیوك کلبکلر نوعیدر .

Lépidosarcome, sm. (Méd.) ورم لحمیٔ خرشفی .

Lépidosaures, sm. pl. (Zool.) **V. Scincoïdiens.**

Lépidosirène, sf. (Zool.) اسماك ایله ضفادعیه بیننده‌کی انقلابی تشکیل ایلیان بر نوع برەزیلیا قوربغه‌سی .

Lépisme, sm. (Zool.) آتیده‌کی قشریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان شکرو تخته‌یه عارض اولور اوفق بوجك نوعی .

Lépismées ou **lepismènes**, sf. pl. (Zool.) عصبی الجناح فرقه‌سندن قشریه فصیله‌سی .

Lépisostée, sf. (Zool.) مرخو المسبح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن رنکیه فصیله‌سندن آمریقهٔ مرکزی انهارینه مخصوص بر نوع بالق .

Léporide, sm. (Zool.) عادی طاوشان ایله آده طاوشانندن حاصل اولان ملس .

Léporidés ou **léporinés**, sm. pl. (Zool.) ندیهٔ قاضمه فرقه‌سندن ارنبیه فصیله‌سی .

Lèpre, sf. (Méd.) جذام، آلاتلك، مسکینلك | — tuberculeuse ou éléphantiasis, داء الفیل | — anesthésique جذام معطل حسی | — systhématisée جزام منهاجی .

Lépreux, euse, adj. et sm. (Méd.) مجذوم، مسکین، آلاتلی .

Léproserie, sf. (Méd.) دارالمجذومین، مسکینخانه .

Lepte, sm. (Zool.) حیوانات عنکبوتیه قسمندن جربیه فرقه‌سندن بیت نوعی .
Leptomite, sf. (Bot.) — de l'épiderme اشنیٔ بشره | — du mucus utérin اشنیٔ مخاطیٔ رحمی | — de l'œil اشنیٔ عینی .
Lepton, sm. لپطون، یونان اصول مسکوکاتنده بر سانتیم یعنی تقریباً ایکی پاره . Pl. lepta.
Leptophide, sm. (Zool.) حیات مشکوك الزبیب فصیله‌سندن افعیه فرقه‌سندن زهرسز بر نوع اوزون ییلان .
Leptopus, sm. (Zool.) Syn. de Dactyléthre et d'Engistoma, امید برونته مخصوص دیلمز و قویورقسز بر نوع قوربغه .
Leptosomus, sm. (Zool.) Syn. de Courol **V.** ce mot.
Leptosperme, sm. (Bot.) آسیه فصیله‌سندن رقیق البزور قبیله‌سنك نمونه‌سی اسقورپیت اوتی نوعی .
Leptospermées, sf. pl. (Bot.) آسیه فصیله‌سندن رقیق البزور قبیله‌سی .
Leptothrix buccal, (Bot.) اشنیٔ خیطیٔ فمی .
Lepture, sf. (Zool.) آتیده‌کی رفیق الذنب قبیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آغاج چوروکلرینه عارض اولان بر نوع بوجك .
Lepturètes, sf. pl. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن طویل القرن فصیله‌سندن رقیق الذنب قبیله‌سی .
Leptynite, sf. (Min.) لپتینیت، اندفاعات برکانیه‌دن معدود بر نوع فلدسپات .
Lernée, sm. (Zool.) حیوانات مقشره‌نك ماصیه فرقه‌سندن بالقلر اوزرنده بولنور بر نوع طفیل.
Lésé, ée, adj. (Dr.) متضرر | مغبون | La partie —e طرف متضرر اولان .
Léser, va. (Dr.) اضرار ایتمك | مغبون قیلق .
Lésion, sf. (Dr.) ضرر | غبن | — excessive ou énorme، غبن فاحش | — minime غبن یسیر | (Méd.) آفت | —s organiques آفات عضویه | —s des fonctions آفات وظائف .
Lésionnaire, adj. (Dr.) Condition — غبنی موجب اولان شرط .
Lessertie, sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سوسیه قبیله‌سندن امید برونته مخصوص بر نوع چیچك، لیسرسیا .
Lessivage, sm. (Techn.) بوغاطه یاپمه، چماشوری بوغاطه‌دن كچورمه عملیاتی .
Lessive, sf. (Techn.) بوغاطه | کوللی صو | (Chim.) ماء قلوی .
Lessonie, sf. (Bot.) اشنیهٔ بحریه‌دن اشنیهٔ آغباشیه فصیله‌سندن اشنیهٔ صفحیه قبیله‌سندن آمریقه و اوستورالیایه مخصوص هر نوع دکز یوصونی .
Lest, sm. (Mar.) صابورا، کمی صفره‌سی | — dormant qui est généralement formée de gueuses, یرلی صفره که اکثریا تیورلامه‌لردن عبارت اولور | — volant عاریتی صفره | Vaisseau sur — بوش سفینه، یالکز صفره یوکلی سفینه .
Lestage, sm. (Mar.) (کمی‌یه) صفره یوکله عملیاتی .
Léthargie, sf. (Path.) سبات. نوم مستغرق .
Léthargique, adj. (Méd.) سباتی .
Léthifère, adj. (Méd.) متلف، مهلك | Cas —s وقوعات متلفه .
Lettre, sf. (Gram.) حروف ، یازی | —s majuscules باش‌لی یازیلر ، حروف کبیره | — minuscules کوچك یازیلر، حرف صغیره | —s romaines فرنك حرفلری | —s numérales حسابه ، ابجد حروفی ، ابجد رقمی ، باصمه‌سنك طوغری حروفاتی

حروف —s solaires | داٸر کتب و رسائلده مستعمل ارقامه دلالت ایدن حروف شمسیه | —s lunaires حروف قمریه | —s conjointes حروف متصله | —s disjointes حروف منفصله | —s infirmes حروف العلت | —s orthographiques حروف الاملا | —s de prolongation حروف المد | —s radicales حروف الاصلیه | حروف زائدهٔ مجتلبه، حروف سماعیه —s euphoniques | زوائد —s serviles | —s substituées حروف مقلوبه | —s sincopées حروف محذوفه | —s métaplastiques حروف مبدله | —s ponctuées حروف معجمه | —s dépourvues de points diacritiques حروف مهمله | —s marquées d'un point حروف موحده | —s marquées de deux points حروف مثناة | —s marquées de trois points حروف مثلثه | —s douces حروف خفیفه | —s dures حروف ثقیله | —s mixtes حرف تابعه | —s ténues ou les ténues, حروف مهموسه | —s moyennes ou les moyennes. حروف مجهوره | —s sonores حروف مصوته | —s sourdes حروف صامته | (Comm.) نمیقه، نامه، مکتوب | — recommandée تعهدلی مکتوب | (Dr.) La — d'un traité, d'une convention, etc. بر معاهده، بر مقاوله نامه‌نك نامه‌نك الفاظ و مبانیسی، منطوق **V.** aussi **Esprit** | — de change سفتجه، قامبیال، برنجی پولیچه | — de change tirée par première, seconde, troisième, ایکنجی و اوچنجی نسخه اوزریشه یابیلان پولیچه | — de voiture ارسالیه قائمه‌سی | — de crédit اعتبار مکتوبی | — degage رهنامه | — avocatoire اخطار نامه | — dehortatoire تنبیهنامه | —inhibitoire تحذیر نامه | — de sauvegarde معصونیتنامه | (Adm.) تحریرات، مکتوب | — circulaire تعمیماً یازیلان تحریرات، تحریرات عمومیه | — avec valeur déclarée حاوی اولدیغی مبالغ خبر ویریلان مکتوب | Violation de — مکاتیب کشادی | — d'introduction توصیه نامه | (Dipl.) — autographe خط دستله محرر نامه، نامه | —s de créance اعتماد نامه | —s de rappel وداعنامه | —s de récréance عودتنامه | — réversale, **V. Réversale** ; — de cabinet بر حکمداردن دیکر حکمداره ارسال اولنان بر حکومت خارجیه نظارتندن دیکر حکومتك خارجیه اعتمادنامه | — de chancellerie نظارتنه ارسال اولنان اعتمادنامه | —s patentes برات، بیورلدی، رؤس | — de grâce عفواصرنامه‌سی، عفو امری | (Litt.) —s, ادبیات، علوم ادبیه | Belles —s علم ادب وتاریخ.

Lettrine, sf. (Impr.) مراجعت علامتی مقامنده طباعتده مستعمل کوچرك حروفاته دینور.

Leucanie, sf. (Zool.) خرشنی الجناح فرقه‌سندن قوزی قولاغی اوزرنده بولنور برنوع پروانه.

Leucanthème, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن اورطه‌سی بیاض بر نوع صاری پاپادیا.

Leucéthiopie, sf. (Méd.) آلبنوسیت.

Leucine, sf. (Chim.) لوسین، قانده و نسج رئویه‌ده بولنور بر ماده.

Leucite, sf. (Min.) **V. Leucolite.**

Leucocyte, sm. (Anat.) کریوه، کریوهٔ بیضا.

Leucocythémie ou **leucocytose,** sf. (Méd.) تکثر کریوات بیضاء دم.

Leucodermie, sf. (Méd.) برص جلدی | — syphilitique برص جلدیٔ افرنجی.

Leucolite, leucolithe ou **leucite,** sf. (Min.) لوقولیت، آق سیلان طاشی.

Leucoma ou **leucome,** sm. (Méd.) ودق، آق بنك.

Leucophlegmatie, sf. (Méd.) التهاب ابیض.

Leucophrys, sm. (Zool.) حیوانات نقیعیه فرقه‌سندن قوربغه بغرصاقلرنده بولنور بر نوع منقع مهدب.

Leucorrhée, sf. (Méd.) سائلات بیضا، سیلان ابیض .
Leurit, sm. (Min.) یونانستانده میلو شهری جوارنده بوندن اوچ درت سنه اقدم کشف اولنمش بر نوع کوش معدنی .
Leurre, sm. شاهین و آتمجه‌یی کیرو چاغرمق ایچون کوستریلان قرمزی مشین پارچه‌سی که اولطه‌نك بالق و یا سائر شکلنده قورشون زوقه‌سی . — de plomb | یوفتری دینور
Levain, sm. (Chim.) خمیر، مایه .
Levant, sm. (Géog.) شرق، مشرق، کون طوغیسی .
Levantin, ine, adj. et. s. شرقی | شرقیه‌دن اولان ' اقوام شرقیه اهالیسنه منسوب ' شرق اهالیسنه منسوب — , sm. (Mar.) | سرت اسن کون طوغیسی روزکاری .
Levé, sm. (Math.) خریطه | — des plans خریطه تنظیم و ترسیمی فنی | — rapide خریطهٔ مستعجله | — expédié خریطهٔ سریعه | — de reconnaissance خریطهٔ استکشافیه | — à coup-d'oeil خریطهٔ تخمینیه .
Levée, sf. (Dr.) رفع، فك | — d'un cadavre, d'un corps, بر نعشك جانب تخلیهٔ سبیل جنازه قالدرلمدن خانه‌ده ایدیلان دعا | حکومتدن قالدیرلمسی | — des arrêts | — des impôts تحصیل و جبایت تکالیف | — des scellés رسماً فك مهر | — d'une prohibition بر ممنوعیتك رفعی | — du conseil بر مجلسك طاغلمه‌سی وقتی | (Art. mil.) - de troupes جمع عساکر، جمع عسکر | — en masse نفیر عام | — d'un siége رفع محاصره | (Hydraul.) نهرلر کنارینه یاپیلان سد و بند .
Lève-nez, sm. (Mar.) قاندلیسا صپانی | قارولاطی خلا .
Lever, va. (Dr.) رفع ایتمك، فك ایتمك | — la séance مجلسك ختامنی بیان ایتمك ' مجلسی قپاتمق، طاغتمق V. aussi **Levée** | (Bourse) — les titres, (بورسه اصطلاحندن) اسهام یا تحویلاتی چکمك .
Lever, sm. (Astr.) طلوع | — du soleil طلوع شمس | — d'un astre بر نجمك طلوعی.
Lever, sm. (Méc.) مشعط | مانیولا | — droit مستقیم مانیولا | — coudé منکسر عضد مشعط، مانیولا | Premier genre de — برنجی نوع مانیولا | Bras de — مانیوله قولی | — de pompe طلومبه قولی | (Chir.) مانیولا، مشعط | (Mus.) — pneumatique ou mécanisme de Barker, ارغانونك مشعط هوائیسی | (Mar.) — à main باصیق مناوله‌سی | — à frein فرهن ' ال مناوله‌سی | — de mise en train سارتین مناوله‌سی | — d'embrayage واره‌کله قولی .
Lévigation, sf. (Pharm.) تسفیف .
Lèvre, sf. (Anat.) لب، دوداق، شفه | — supérieure شفهٔ علیا | — inférieure شفهٔ سفلی | — rétractile شفهٔ قابل انکماش .
Levrier, sm. (Zool.) تازی دینلان نوع کوپك | (Mar.) اینجه اوزون سرعتله کیدن پوسته واپوری .
Lévulose, sf. (Chim.) لەویلوز ' بر نوع قنسین .
Levure, sf. (Chim.) زبدماء شعیر ' بیرا مایه‌سی .
Lexicographe, sm. لغت کتابی یازان و نشر ایدن | لغویون .
Lexicographie, sf. مبحث لغات ' علم لغت | (Gram.) — ou lexigraphie, مبحث حروف معانی .
Lexicologie, sf. علم لغت .
Lexicologue, sm. عالم لغات ' اهل لغت ' ائمهٔ لغتدن اولان .
Lexique, sm. لغت مخصوصه | لغت، لغات ' احجهٔ لغات .

Leyde (Bouteille de) (Phys.) قارورهٔ ليد .

Lézard, sm. (Zool.) ضبابيه فرقه‌سندن ذوالسانين فصيله‌سنك نمونه‌سى ضبه ويا عظايه | — vert صحبل، يشيل كرتنكله | Grand — vert ou — ocellé, نوعى، كلر، كرتنكله | — gris بوزجه دينلان كرتنكله | بنكلى يشيل كلر، عظايه | — d'eau صوكلرى .

Lézarde, sf. ديوار چاتلاغى .

Lherzolite, sf. (Min.) لرزوليت، بر نوع پيروكسن .

Liais, sm. (Min.) بنالرده و قاپاق كبى قوللانيلور سرت آق طاش .

Liaison, sf. (Archit.) ربط، ديوارلرك خرجلى صيره‌لامه عمليانى | — à sec قورى يعنى خرجسز كاركير اعمالى | — de joint خرجلى ديوار و يا كاركير اعمالى | — croisée سطرا بغلمه، بغله‌لرك ارانه‌ى مبين شكل | (Mus.) — ou ligature, بخوارى ديوار اعمالى | Grande — وصل | — euphonique ارتباط سماعى .

Liane, sf. (Bot.) على العموم نباتات متشبثه‌يه دينور .

Lias, sm. (Min.) لياس، انكلتره‌نك بر نوع سرت كرنج طاشى .

Liasien, enne, adj. (Géol.) Etage — طبقهٔ ژوراسيه‌نك ايكنجى لياسيه طبقه‌سى .

Liasse, sf. اوراق، كاغد و مكتوب دسته ويادمتى، پاكت | Mettre en— مكتوبلرى دسته‌لمك.

Libage, sm. (Archit.) يونتلمامش تمل طاشى .

Libelle, sf. (Litt.) رسالهٔ هجويه، هجويه | — diffamatoire محل ناموس ورقه .

Libellé, ée, adj. et sm. (Dr.) اصولى وجهله تنظيم اولنمش | اصول تحرير، صك | متن .

Libeller, va. (Dr.) اصولى وجهله تحرير و تنظيم ايتمك | (Fin.) — un mandement, une ordonnance, محل صرف كوسترمك .

Libellule, sf. (Zool.) Vulg. demoiselle, عصبى الجناح فرقه‌سندن سريدالقرن فصيله‌سندن قز بوجكى نوعى كه بر نوع يوسفجق در .

Liber, sm. (Bot.) الواح قشر، طبقهٔ كتابيه .

Libératif, ive, adj. (Dr.) اسقاط حقوق مؤدى، مبرى، ابراىى متضمن .

Libération, sf. (Dr.) تخليهٔ سبيل | اسقاط | ابراء، تبريهٔ ذمت | — d'une servitude | — de l'État دين عمومينك امحاسى ، تأديه‌سى | — de territoire دشمان عساكرينك مملكتى تخليه ايتمه‌سى | (Art. mil.) خدمت عسكريه‌دن معافيت | استبدال .

Libéré, ée, adj. برى الذمه | —, sm. ou forçat —, **V. Forçat** | (Art. mil.) استبدال نفرى | (Fin.) Actions entièrement —es بدللرى تماماً تسويه اولنمش حصه سنداتى | Actions —es de moitié, du tiers, etc. بدللرينك يالكز نصف يا ثلثى تسويه اولنمش حصه سنداتى .

Libérer, va. (Dr.) تخليهٔ سبيل ايتدرمك | اسقاط ايتمك ! ذمتى ابرا ايتمك (Art. mil.) عسكرى استبدال ايتمك | (Fin.) بدلنى تسويه ايتمك .

Liberté, sf. اختيار | سربستى | (Dr.) — provisoire موقتاً تخليهٔ سبيل | — provisoire sous caution كفالتله موقتاً تخليهٔ سبيل | — des cultes سربستئ آيين، سربستئ اديان | — du travail سربستئ اعمال .

Libéthinite, sf. (Min.) ليبه‌تينت، بر نحاس ذوالفوسفور خلاصه‌يدر .

Libouret, sm. (Techn.) سكرتمه و چپارى دينلان اولطه نوعى .

Libraire, sm. كتابجى | صحاف | — - éditeur تابع و ناشر، كتابجى و ناشر .

Librairie, sf. كتابجيلق | كتابجى دكانى | كتبخانه | كتابجى اصنافى .

Libration, sf. (Phys.) قرص مرئى قمرك محيطنك تغير معلوم جزئيسنك سبب صوريسى اولان حركت ميزانيه .

Libre, adj. سربست | — - arbitre ارادهٔ جزئیه | Traduction — سربست ترجمه | Villes —s المانیاده مستقلاً اداره اولنان بعض شهرلر | (Ch. de fer) Voie — اچیق یول | (Adm.) Papier — تمغاسز، پولسز کاغد | — coutume بلارسم ادخال | — pratique تمیز، پراتیقه.

Libre-échange, sm. (Comm.) سربستیٔ مبادله.

Libre-échangiste, sm. (Comm.) سربستیٔ مبادله طرفداری.

Libretto ou **libret,** sm. بر اوپرانك كفتهسی.

Lice, sf. ملعب، جولانكاه | میدان مسابقه | قانجق زاغر | (Techn.) — ou lisse, **V.** ce mot.

Licence, sf. اذن، رخصت | اجازتنامه | تخریج، اجازت | (Litt.) اجازت | — poétique ضرورت وزن، زحاف | (Adm.) رخصتیه | صیدماهی التزامی | بیعیه رسمی، بیعیه | — ou droit de — (مسكرات) رخصتیه رسمی.

Licencié, sm. مأذون | مخرج، صاحب اجازتنامه | — en droit مكتب حقوق مأذونی | —ès lettres ادبیات مأذونی | —ès sciences علوم مأذونی | حقوقدن مأذون (Art. mil.) رخصتلی، طاغدلمش، رخصت ویرلمش اولان.

Licenciement, sm. (Art mil.) — des troupes عسكرك، اوردولرك طاغیدلمسی، عسكرلرك استیداالرینی اجرا ایتمه | طاغلمی.

Licencier, va. طاغیتمق | -- une école, etc. بر مكتبی موقتاً قپامق ، بر مكتب شاكردانی طاغیتمق.

Liche, sf. (Zool.) مشوك المسبح حرشفی الادمه فرقهسندن اسكومری فصیلهسندن آلتی پارمق دنیلان پلاموت نوعی.

Lichen, sm. (Bot.) حزاز، شیب، یوصونی نوعی، شیبیه فصیلهسنك نمونهسی قیا یوصونی | — d'Islande ou cétraire, اسلاندا شیبی ، دكز قطاتی | — pyxidé شیب صونی | — pulmonaire شیب رئوی، جكر اوتی | — de muraille دیوار یوصونی، شیب جداری | (Méd.) تمركی کبی دریده بر قرمزی لكه، داء الشیب | — ruber acuminatus قرمزی داء الشیب مؤنف.

Lichénées, sf. pl. **lichens,** sm. pl. ou **lichénacées,** sf. pl. (Bot.) شیبیهٔ ذات الالقاح خفیه مولدالطرفین قسمندن شیبیه فصیلهسی | — coniothalamées شیبیهٔ ذات غباریه | — idiothalamés شیبیهٔ مقشره | — gasthérothalamées شیبیهٔ ذات البزور مستوره | — hyménothalamés شیبیهٔ ذات البزور مكشوفه | — médicinaux شیبیهٔ طبیه | — tinctoriaux شیبیه صبغیه.

Lichénine, sf. (Chim.) لیكنین، خرازین، سیبین.

Lichénographie, sf. توصیف الاحزاز.

Lichénostéarique, adj. (Chim.) Acide — حامض حزاز.

Licitation, sf. (Dr.) قابل تقسیم اولمیان عقار مشتركك بالمزایده فروختی | — volontaire حصهدارانی بالغ و مكلف اولان عقار مشتركك مزایده ایله فروختی | — judiciaire عقار مشتركك حكماً بالمزایده فروحتی.

Licite, adj. (Dr.) حلال | قانوناً جائز اولان، مشروع.

Liciter, va. (Dr.) قابل تقسیم اولمیان عین مشتركی بالمزایده فروخت ایتمك.

Licorne, sf. (Zool.) بعض طبیعیون قولنجه كركدانه دینور، ابوالحزن | — de mer, syn. de Narval **V.** ce mot | (Astr.) خرتیت جلهٔ كوكبیهسی.

Licou, sm. (Techn.) یولار، چیلبیر.

Lie, sf. رسوب، خمر، شراب طورتیسی .

Lié, ée, adj. باغلی | معقود .

Liège, sm. فلین یونانی، میشه آغاجی منطاری، منطار | Chêne — منطار میشه‌سی | — fossile فلین مستحات .

Lien, sm. (Dr.) قرابت | Double — قرابت لاب والام | Simple — یالکز بر جهتدن قرابت یعنی قرابت لاب یاخود قرابت لام | (Archit.) باغ، بند | — d'assemblage کوشه بند | — en contre fiche میللی کوشه بند .

Lientérie, sf. (Méd.) ذالق الامعاء .

Lientérique, adj. (Méd.) ذالق الامعائی .

Lierne, sf. (Bot.) Ou clématite des haies, یبانی فیل بهار | (Archit.) کیرش، کمر طاشلرینك اوستنده قبارتمه‌لی اوست زه | آلتنه قونیلان طبان آغاجی و یا خاطل .

Lierre, sm. (Bot.) یلسانیه فصیله‌سندن صارمشق نوعی، لبلاب، علیق | — terrestre ou chamécisse, شفویه فصیله‌سندن بر مروری، بر صارمشقی، لبلاب الارض .

Lieu, sm. محل، مکان، موقع | — public مجمع ناس، عمومه عائد محل، قهوه خانه وتیاترو کبی ممر ناس | Les —x saints محال مقدسه | Etat de —x ou des —x, احوال محلیه‌یی مبین دفتر | (Philos. et Litt.) —x communs قواعد اساسیهٔ منطقیه‌دن اولان صنعات قریب مبتذل | خمسهٔ مشهوره | (Art mil.)— de gîte قوناق محلی | — de séjour ارام محلی مکان تأدیه، محل تأدیه | (Dr.) — de livraison مکان تسلیم | — du payement | — de la promesse محل تعهد، تعهد اولنان محل | (Géom.) — géométrique محل هندسی .

Lieue, sf. (Géog.) درت کیلومترودن عبارت طول اولچمی، فرسخ | — marine فرسخ بحری یعنی ٥٥٥٧ ذراع عشاری | — marine d'Angleterre (انکلترانك) ٥٥٥٨ ذراع عشاری دکز میلی .

Lieutenance, sf. (Art mil.) ملازملك .

Lieutenant, sm. قائممقام | (Art mil.) ملازم اول | Sous -— ملازم ثانی | —- colonel قائممقام | —- général فریق | — de vaisseau قوروت قپودانی، بحریه قول آغاسی .

Lièvre, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن ارنبیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان طاوشان نوعی، ارنب | — marin ou aplysie ارنب البحر .

Ligament, sm. (Anat.) رباط | — cervical رباط عنق .

Ligamenteux, euse, adj. (Anat.) رباطی .

Ligature, sf. (Chir.) ربط، خیط عاقد | — temporelle ربط موقت | — permanente ربط دائم (Mus.) — ou liaison, **V.** ce mot.

Ligie, sf. (Zool.) حیوانات مقشره متساویة الرجل فرقه‌سندن و قنفسیه فصیله‌سندن صاری بر نوع دکز بوجکی .

Lignage, sm. (Dr.) صوی، نسب .

Lignager, ère, adj. et sm. (Dr.) همنسب، برنسبدن اولان، برصویدان | Retrait — برنوع حق شفعه یعنی بایعه بردرجه‌ده قرابتی اولانلرك عقار مبیع اوزرنده اولان حق شفعه‌سی .

Ligne, sf. (Math.) خط | — droite خط مستقیم | — brissé ou polygonale, خط منکسر | — courbe خط منحنی | — oblique خط مائل | —s trigonométriques انساب مثلثیه | — circulaire خط مستدیر | —s convergentes خطوط متقاربه | —s divergentes خطوط متباعده | —s égales خطوط متساویه | —s adjacentes خطوط

متجاوره | — géodésique خط اقصر | — horizontale خط افق | — verticale
خط شاقولی | — perpendiculaire خط عمودی | — mixte خط مختلط | (Art mil.)
صف، قدمه، خط | — de jonction خط واصل | — de bataille خط حرب، خط محاربه
| — d'opérations خط حرکات | — d'opérations intérieures داخلی خطوط حرکات
| — de foi خط اعتماد ' Partager en —s قدمه‌لره تقسیم ایتمك | S'avancer sur
plusieurs —s بر قاچ قدمه اوزره یورویش اجرا ایتمك | — de mire نشان خطی،
خطی | — de mire artificielle نشانگاه ایله آرپه‌جق اوزرندن گچن خط، خط رمی
صنعی | — de mire naturelle افق ایله آرپه‌جق اوزرندن گچن خط، خط رمی طبیعی |
— de feu آتش خطی | — à ouvrages détachés استحکام منفرد ایله تشکیل اولنان خط
| — de gorge بوغاز خطی | — de frontière خط حدود | — fortifiée مستحکم
خط | — de colonne قول ایله طابور نظامی | — à intervalles خطوط مستحکمهٔ
منفصله | — à tenailles خط مقراضی | —s continues خطوط مستحکمهٔ متصله |
—s fuyantes خطوط فراریه | —s à redans et courtines اوق طابیه‌لرندن متشکل
خطوط | —s à bastion خطوط طابیوی | — de défense خط مدافعه | — de re-
traite خط رجعت | — de sentinelles نوبتجی خطی | — de circonvallation
محیط معکوس | — de contrevallation محیط مقابل | —s d'investissement
محاصره خطلری | — capitale خط اصلی | Infanterie de — پیاده عساکر نظامیه‌سی
| Se mettre en — بر صف حرب آلمق | Troupes de — عساکر نظامیه | Equi-
page de —, **V. Equipage** | Officiers de — موظف ضابطان | (Géog.)
— de partage des eaux خط تقسیم میاه | — de plus grande pente خط میل
اعظم | — de faite خط اساس | — de séparation خط فصل | — de thalweg
خط اجتماع میاه | — de démarcation خط حدود | (Astron.) — de collimation
V. ce mot ' — des absides بر سیاره حرکتنك محور کبیری | — de déclinaison
خط انحراف | — équinoxiale خط استواء، خط اعتدال، معادل لیل و نهار | (Phys. et
Méd.) —médiane محورکبیر | — neutre خط مجتنب | — d'ombre خط ظل | —de
lumière خط ضیا | — de poussée خط سوق | — de résistance خط مقاومت | —
de moindre résistance اك قیصه مقاومت خطی | (Ch. de f.) —s de l'Etat
حکومته عائد شمندوفر خطلری، میری تیمور یوللری | — de raccordement, de jonction
خطوط التصاقیه، ربط و الحاق خطلری | —s ferrées تیمور یول خطلری | (Pêche) اولطه |
—flottante سکرتمه اولطه‌سی | — de fond دیب اولطه‌سی، پراقطه | (Techn.) چیرپی ایپی
— de conduite مسلك، خط حرکت (Comm.) Mettre en — de compte داخل
| (Pol.) حساب ایتمك | (Adm.) —s de communication خطوط اختلاطیه، خطوط مخابره
| —s télégraphiques تلغراف خطلری | —s téléphoniques تلفون خطوطی | — de
douanes گمرك خطی | (Dr.) جهت قرابت، قرابت، سلسله | — ascendante قرابت
اصلیه | — descendante قرابت ولادت، قرابت فرعیه | — directe جهت السلسله
| — collatérale کلاله، جهت کلاله | (Mus.) —s supplémentaires supérieures
زیر صدالر ایچون یوقاریدن ترك اولنان بش چیزگی —s supplémentaires inféri-
eures پس صدالر ایچون آشاغیدن ترك اولنان بش چیزگی | (Mar.) صاولو | — de
pavillon سنجاق صاولوسی | — de sonde اسقاندیل صاولوسی | — de loch پراکته
صاولوسی و یا صیچیمی | — de flottaison سفاینك حوله خطی | — d'eau chargée
حوله طونه خطی | — de foi پرووه خطی | Vaisseau de — حرب سفینه‌سندن قالیون
| — de front پورده خطی | — de file پرووه خطی .

Lignée, sf. (Dr.) نسل، ذریت .
Ligneux, euse, adj. (Bot.) خشبی | Corps — جسم خشبی | Tissu — نسیج خشبی | Couches —ses طبقات خشبیه | Plantes —ses نباتات خشبیه .
Lignine, sf. (Chim.) خشبین، مادهٔ خشبیه، رکن خشبی .
Lignirode (Gomme), (Pharm.) هند صمغی، سنغال صمغی .
Lignite, sf. (Géol.) Ou bois fossile, خشب مفحم، خشب متحات .
Ligule, sf. (Bot.) لسین | (Zool.) ہامتاره اولان نوعندن دینور . لیغول، ذات الفوهتین
Liguliflores, sm. pl. (Bot.) ذات الازهار لسینیه قبیله‌سی .
Lilas sm. (Bot.) زیتونیه فصیله‌سندن عضائیه قبیله‌سندن لیلاق | — royal سلطانی لیلاق | — commun عادی لیلاق، پاسقالیه چیچکی | — de Perse بودور لیلاق | — de terre ou muscari, دیترك چیچکی .
Liliacées, sf. pl. (Bot.) ذات الفلقه ذوالسویدا صنفندن زنبقیه فصیله‌سی .
Limace, sf. (Zool.) آتیده‌کی بذاقیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان سموکلی بوجك نوعی ' صفیر و آته عارض اولور شاب علق | (Vét.) بذاقه .
Limacidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة الرئویه فرقه‌سندن بذاقیه فصیله‌سی .
Limaçon ou **colimaçon,** sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة الرئویه فرقه‌سندن حلزونیه فصیله‌سندن صالیانغوز نوعی ' حلزون Vulg. Escargot | (Anat.) بیلانقوی زدبان، حلزونی مردیون | (Techn.) Escalier en — حلزون الاذن .
Limaille, sf. (Techn.) اکه طالاشی، براده | — de fer تیمور اکیندیسی، تیمور توزی .
Limande, sf. (Zool.) ذوالجنب سابح فصیله‌سندن قالقان باوریسنه بکزر کدی بالغی نوعی | (Mar.) خلاط صارغیسی که مشمع و یا بادرنه دینور .
Limander, va. (Mar.) — un cordage بر خلاطی مشمعلامق .
Limbe, sm. (Astron.) قرص | (Math.) قوس ؛ تقسیمات دائره‌سی | — du sextant حاشیه، قرض ورق | (Bot.) سکستانت قوسی .
Lime, sf. (Techn.) مبرد ' اکه | — ordinaire عادی اکه ' صانلی اکه | — sourde ou — smothe, جرب اکه‌سی | — méplat پیاطه اکه، دوز اکه | — demi-ronde میشکرد اکه | — fendante فنار اکه‌سی | — à une taille عادی اکه | — à deux tailles چاپراست اکه | — queue de-rat صیچان قویروغی اکه | — tiers-point اوچ کوشه اکه | — plate یاصی اکه | (Zool.) بیوك دکزلره مخصوص بر نوع استردیا | (Bot.) طاتلی لیمون .
Lime-bois, sm. (Zool.) Ou lymexylon, مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن بر نوع تخته قوردی .
Limettier, sm. (Bot.) بر تقانیه فصیله‌سندن طاتلی لیمون آغاجی .
Limeur, sm. (Techn.) اکه‌جی | — mécanique ماکنه‌لی اکه، اکه ماکنه‌سی .
Limicoles, sm. pl. (Zool.) V. **Echassiers.**
Limier, sm. (Chasse.) زاغر دینلان بیوك نوع آو کوپکی .
Limitatif, ive, adj. (Dr.) صورت قطعیه‌ده تحدید و تعیین ایدن | Clause —ve, disposition —ve قید احترازی | Legs — برعین معین وصیتی .
Limite, sf. سنور، حدود، حد | —s convenues حد معروف | (Math.) — d'une quantité variable بر مقدار متحولك حدودی | — de l'erreur d'un nombre

\| بر معادله جذورینك حدودی \| — des racines d'une équation بر عددك حد مهوی
Méthode des —s حدود قاعدهسی .

Limité, ée, adj. محدود، تحدید ایدلمش \| (Math.) Quantité —e مقدار محدود .

Limiter, va. تعیین حدود ایتمك ؛ تحدید ایتمك .

Limitrophe, adj. همحدود، همجوار، \| متصل \| Les pays —s ممالك متجاوره .

Limnée, sm. (Zool.) زیردهکه محدبه فصیلهسنك نمونهسی اولوب نهرلرده بولنور بر نوع صالیانغوز .

Limnéidées, sf. pl. (Zool.) ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة الرئویه فرقهسندن محدبه فصیلهسی .

Limnorie, sf. (Zool.) حیوانات مقشره متساویة الرجال فرقهسندن قنفسیه فصیلهسندن کمی کرستهلرینه عارض اولور بر نوع دکز بوجکی .

Limodore, sf. (Bot.) ثعلبیه فصیلهسندن لحیه قبیلهسندن بر نوع چکدم فدانی .

Limon, sm. (Géol.) طین، صلصال \| (Techn.) عربه چتال اوقنك هر بر قولی، عربه اوقی \| نردبان بسمقلرینك شیو تختهسی \| (Bot.) کبات لیمونی .

Limonade, sf. لیموناطه \| — gazeuse غازوز دینلان لیموناطه \| — sulfurique کوکورتلی لیموناطه .

Limonellier, sm. ou **limonie,** sf. (Bot.) برتقانیه فصیلهسندن هندستانك پورتقال آغاجی نوعی .

Limonier, sf. (Art mil.) یدك آتی، دیب حیوانی .

Limonier ou **limonnier,** sm. (Bot.) برتقانیه فصیلهسندن کبات لیمونی آغاجی نوعی .

Limonière, sf. (Techn.) عربهنك چتال اوقی .

Limonite, sf. (Min.) لیمونیت، بالماء حدید محمض خلقی \| — compacte لیمونیت کثیف \| — en grains لیمونیت حبوبی .

Limoselle, sf. (Bot.) فصیلهٔ خنازیریهدن سیبطوریه قبیلهسندن برنوع بطاقلق صازی .

Limosinage ou **limousinage,** sm. (Archit.) یغل و کر مثللو قبا کارکیرلر یاپمه اصولی .

Limule, sm. (Zool.) حیوانات مقشره ایله حیوانات عنکبوتیه بیننده‌کی انتقالی تشکیل ایلیان ذوالذنب سیفی فصیلهسندن هندستان چغانوسی نوعی .

Lin, sm. (Bot.) کتانیه فصیلهسنك نمونهسی اولان کتن نوعی، کتان \| Graine de — کتان تخمی — de montagne بیان کتانی، طاغ کتانی \| — purgatif ou cathartique کتان منق .

Linacées ou **linées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین نویج منفصلة الوریقات تحت المبیض صنفندن کتانیه فصیلهسی .

Linaigrette, sf. (Bot.) Ou ériophore, فصیلهٔ قلقاسیهدن بطاقلق کتانی نوعی .

Linaire, sf. (Bot.) فصیلهٔ خنازیریهدن نوروزیه قبیلهسندن آرسلان آغزی نوعی، نوروز اوتی .

Linçoir, sm. (Archit.) دوشمه کریشلرینك طیاندیغی طبان ویا خاطل .

Linéal, ale, adj. (Dr.) بر نسلدن متسلسل اولان .

Linéaire, adj. (Math.) خطی \| Dessin — رسم خطی \| (Bot.) Feuilles —s اوراق خطیه .

Linéaments, sm. pl. (Chiromancie) اساریر، النده و یوزنده اولان چیزگیلر .

Linées, sf. pl. (Bot.) **V. Linacées.**

Linge, sm. بز \| جامه شوی، جامه \| — de corps ایچ جامهشوری \| — de table

. پاچاوره استار و پشکیر مثللو او بزلری — de ménage | سفره بزلری
Lingerie, sf. (Comm.) . چاشور اوطه‌سی | بزاعمال وفروختی | بزازلق، بیاضجیلق
Lingot, sm. سبیکه، کولچه | —s d'or et d'argent .کولچه‌لر، آلتون وکموش کولچه‌لری
Lingotière, sf. (Techn.) . قویوجیلرك ایریجه دیدکاری آلت | مسبکه
Lingual, ale, adj. (Anat.) Ou glossien لسانی | Artère - e شریان لسانی | (Gram.) Les —es ou liquides, sf. pl. ou consonnes —es, syn. de semi-voyelles, . حرف اللین، حروف اللسان
Linguatule, sf. (Zool.) حیوانات مقشره ایله حیوانات طفیلیهٔ داخلیه بیننده کوپك . و آته عارض اولور بر نوع قورت
Lingue, sf. (Zool.) مرخو المسبح تحت العضدی فرقه‌سندن ذوالرأس معری فصیله‌سندن . اوزون مورینا بالغی
Linguelle, sf. (Zool.) **V. Diphyllide.**
Linguet, sm. (Mar.) . طولاب ویا ایرغادك کیرو کیتمه‌سنی منع ایدن دیش‌که قاستانیوله دینور
Linguiste, sm. . لسانیون، علم السنه عالمی
Linguistique, sf. . علم السنه
Lingule, sf. (Zool.) آتیده‌کی لسینیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان دکز قیالرینه یاپیشور بر . نوع میدیا
Lingulidées, sf. pl. (Zool.) حیوانات مقشره عضد رجلیه ذوالنتؤ عضدی فرقه‌سندن . لسینیه فصیله‌سی
Liniment, sm. (Pharm.) . مروخ
Linnée, sf. (Bot.) . بیلسانیه فصیله‌سندن لونیمره قبیله‌سندن بر نوع خانم الی، لینه
Linotte, sf. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن کتان . قوشی نوعی
Linteau, sm. (Archit.) قپو وپنجره سوکه و دکزلکی | اوست اشیك ، لجاف . دیرك باشلغی دینلان کرسته
Linyphie, sf. (Zool.) عناکیب رتویه فرقه‌سندن عناکیب نساجه فصیله‌سندن دیوار . اوروجکی نوعی
Lion, sm. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن هره فصیله‌سندن آرسلان ، اسد، شیر | (Astron.) . اسد برجی
Lionceau, sm. (Zool.) . ارسلان انیکی، شبل
Lionne, sf. (Zool.) .شیرماده، دیشی آرسلان، لبوة
Lioube, sf. (Archit.) Ou gueule de loup, . کراسته‌لره ایدیلان قورت آغزی
Liparie, sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن رتمیه قبیله‌سندن امید بروننه مخصوص بر نوع . چیچك فدانی
Liparis ou **cycloptère,** sm (Zool.) .اسکمرینك قارنی بنکلی نوعی‌که لیپاری دینور
Liparocèle, sf. (Méd.) . ورم شحمی
Liparolés, sm. pl. (Pharm.) . ادویهٔ شحمیهٔ مزیته
Lipique, adj. (Chim.) Acide — . حامض شحم
Lipogramme, sm. (Litt.) حروف هجادن بر یا برقاچنی بالالتزام بولندیرمامق بدیعه‌سی‌که . حذف دینور
Lipome, sm. (Méd.) . اور، سلعه، ورم شحم
Lipothymie, sf. (Méd.) . اغماء

Lippitude, sf. (Méd.) رمص اجفان، کوز چپاقلانمه‌سی.
Lipyrie, sf. (Méd.) ليفوريا دينلان بر نوع صيتمه.
Liquation, sf. (Min.) قل، استصفاء.
Liquéfacteur, sm. (Phys.) مميع | — des gaz de Cailletet قايته‌نك مميع غازاتى.
Liquéfaction, sf. (Chim. et Phys.) امتياع | تمييع.
Liquéfiable, adj. (Chim. et Phys.) قابل امتياع | قابل تمييع.
Liqueur, sf. مايع، مسكر | — s مشروبات | (Chim.) — arsénicale مايع آرسنيق | —s spiritueuses مايعات كئوليه، مسكرات.
Liquidambar, sm. (Bot.) شجر عنبر سائل، عنبر آغاجى نوعى، فصيلهٔ عنبريهٔ سائله‌دن | — d'Amérique آمريقه‌نك عنبر آغاجى | — oriental شجر ميعهٔ سائله، قره‌كونلك | — ou baume d'ambre عنبر سائل.
Liquidateur, sm. (Dr.) مصاف، ليكيداتور، رؤيت محاسبه‌يه مأمور.
Liquidation, sf. (Dr.) قطع محاسبه | قطع معاملات وحسابات | تسويهٔ حسابات | تصفيه | - des dettes تصفيهٔ ديون | Loi de — تصفيهٔ ديون قانونى | — d'une société برشركتك قطع محاسبه ومعاملاتى | (Comm.) صاتش، مزاد ايجه | (Bourse) ليكيداسيون يعنى قطع حساب.
Liquide, adj. et sm. (Chim.) سائل، مايع | (Gram.) Les —s ou consonnes —s, **V. Lingual** | (Fin.) ايليشكسز | صاف، صفى | Créance — ايليشكسز | Valeurs —s تحويلات اوليان منازع فيه يعنى ايليشكمز | آله‌جق.
Liquider, va. قطع معامله و تصفيهٔ محاسبه ايتمك | تصفيهٔ ديون ايتمك | تصفيه ايتمك | قطع ايتمك.
Liquidité, sf. (Chim.) مايعيت | سائليت.
Liquoriste, sm. انواع مشروبات و مسكرات ياپان و صاتان، پونجى.
Lis ou **lys,** sm. (Bot.) زنبق اولان نمونه‌سى فصيله‌سنك زنبقيه | — blanc بياض زنبق | — turc بر نوع زنبق دينلان طوغ شاهى | — orangé صارى زنبق.
Liserolle, sf. ou **évolvulus,** sm. (Bot.) عليقيه فصيله‌سندن برنوع قهقهه چيچكى.
Liseron, sm. (Bot.) عليقيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان اوكسوز اورغانى نوعى | — des haies يبان قهقهه‌سى، چيت صارمشى | — des champs ou liset, چادر چيچكى دينلان يبان صارمشغى | — à feuille de guimauve خطمى صارمشق.
Liset, sm. (Bot.) Syn. de liseron des champs, **V. Liseron.**
Liseur, sm. اوقويجى، قارى | — de pensée عراف، مسروق.
Lisier ou **lizier,** sm. (Agric.) كوبره شربتى.
Lisière, sf. (Techn.) صنيفه، قماش كنارى | سجف، زه.
Lissage, sm. (Techn.) كاغد و قماش مثللولرك پرداختى و آنك عملياتى.
Lisse ou **lice,** sf. (Techn.) بز وقماش دستكاهى طراغى | Haute — عمودى طراق | Basse — افقى طراق | (Mar.) كمينك اوچ بش صره بورده قاپلامه‌سى | — d'appui كوپشته آغاجى | — de garde-corps آغيز قوشاغى | — de pavois كوپشته قاپلامه‌سى | — de passerelle كوپرى وارده‌ولاسى | — de couronnement مورفيدار قيچ | — de bastingage قونتره كوپشته | (Art vét.) — ou liste, آتك آلننده آقيته دينلان بنك.
Lisseur, sm. (Techn.) مهره‌زن، پرداختچى، كاغد و قماش مثللولرى پرداخت ايدن.
Lissoir, sm. (Techn.) مصقل، پرداخت سلندرى، مهره.
Liste, sf. پوصله | فهرست | دفتر | دفتر اسامى | دفتر مفردات | جدول | — des pro-

motions توجیهات یوصله‌سی — | civile تخصیصات حکمداری، تخصیصات سنیه | (Adm.) — civile خزینه خاصه ، خزینهٔ حکمداری | Scrutin de —, **V. Scrutin** — électorale انتخابات ورقه‌سی، انتخاب دفتری .

Listeau ou **listel,** sm. (Archit.) پرواز، شیشه | — d'arrêt قبارغه زهی | — de traverse کوشه قبارغه‌سی .

Liston, sm. (Mar.) — rouge indiquant la ligne d'immersion maximum, سفینه‌نك اك زیاده یوکلی صوکسیمی خطی، سفینه‌نك درجهٔ نهایه‌ده یعنی اعظمی صوکسیمی خطی ارائه ایدن خط احمر .

Lit, sm. یتاق، فراش | — mécanique قاریوله کبی ماکنه‌لی یتـاق | (Dr.) Enfants de même بر آنا و بر بابادن اولان اولاد ، اولاد لام و لاب | (Géog.) — d'une fleuve بر نهرك مجراسی | (Min.) — d'une pierre بر طاشك یتاغی | — tendre بر طبقه‌نك طوانی | — dur بر طبقه‌نك طبانی | (Mar.) — du vent دیکنه روزکار .

Liteau, sm. (Archit.) چیتا، پرواز .

Lthagogue, adj. et sm. (Pharm.) طاردالحصات .

Litharge, sf. (Chim.) مردسنك | — d'or صاری مردسنك | — d'argent آق مردسنك.

Lithiase, sf. (Méd.) تکون حصات .

Lithiasique ou **lithique,** adj. (chim.) Acide — حامض حصات .

Lithine, sf. (Chim.) Oxide de lithium, لیتین، حمض لیتیوم .

Lithobie, sm. (Zool.) هزارپا قسمندن ذوالرجل الفکی فرقه‌سندن طاشلر اوزرنده بولنور بر نوع اوتوز آیاقلی قرق آیاق .

Lithocérame, sm. (Min.) کثیف پورسلان .

Lithochromie, sf. V. **Chromolithographie .**

Lithoclaste, sm. (Chir.) Ou percuteur à détente, مجرش حصات .

Lithocolle, sf. (Techn.) لیطوطول، قیوجیلرك استعمال ایتدیکی بر نوع معجون .

Lithodome, sm. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن ام الحلول فصیله‌سندن دکز طاشلرینی دلان بر نوع میدیا .

Lithographie, sf. طاش باصمه‌سی، لیطوغرافیا | طاش مطبعه‌سی | — photographique ou photolithographie, فوطوغرافیه رسملرینی طاش باصمه‌سیله اخراج ایتمه اصولی.

Lithographique, adj. لیطوغرافیه‌یه منسوب | Pierre — باصمه طاشی | Imprimerie — طاش باصمه خانه‌سی .

Litholéine, sf. (Chim.) حصات مزیت .

Lithologie, sf. (Méd.) مبحث الحصات | (Min.) مبحث الاحجار .

Lithonéphrite, sf. (Méd.) التهاب کلیهٔ حصات .

Lithontriptique, adj. et sm. (Pharm.) محلل حصات .

Lithophages, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ آکل الحجر نوعی .

Lithophanie, sf. (Techn.) چینی و فغفور اوزرینه نیم شفاف نقشلر اعمالی اصولی .

Lithophytes, sm. pl. (zool.) نباتات متحجره، نباتات محجره .

Lithoprisie, sf. (Méd.) نشر حصات .

Lithoscope, sm. (Chir.) حصا تبین .

Lithotome, sm. (Chir.) مخزع حصات .

Lithotomie, sf. (Chir.) خزع حصات .

Lithotritie, sf. (Méd.) تفتیت الحصات .

Lithotypographie, sf. . اجزا و طاشله استنساخ اصولی و آنك مطبعه‌سی
Litière, sf. . اخورده بارکیر و سائره‌نك صمان یا اوتدن یتاغی | تذکره
Litigant, ante, adj. (Dr.) خصم | —s, sm. pl. متخصمین .
Litige, sf. (Dr.) نزاع، منازعه | مخاصمه | En — منازع‌فیه، مختلف‌فیه .
Litigieux, euse, adj. (Dr.) منازع‌فیه، دعوالی | Droits — حقوق منازع‌فیها | Question —se مسئلهٔ منازع فیها .
Litisdécisoire, adj. (Dr.) قطع منازعه ایدن | Serment — اسباب حکمدن اولان یمین، دعوایی قطع ایدن یمین .
Litispendance, sf. (Dr.) دعوانك ایکی محکمه‌ده رؤ ق ... | مدت معلقیت | اقامه اولنان دعوانك دیکر بر محکمه‌ده — Exception de | اثنای مخاصمه، وقت مخاصمه | دردست رؤیت بولندیغنه دائر اعتراض .
Litorne ou **litourne**, sf. (Zool.) . فرانسه‌یه مخصوص بر نوع آردیج قوشی
Litote, sf. (Litt.) . ذکر جزؤ اراده‌ٔ کل صنعتی که بر نوع توریه در
Litre, sm. (Métrol.) . اون ایکی قوطی، لیتره، یکی اولچك
Littéraire, adj. ادبی | Œuvres —s آثار ادبیه | Histoire — تاریخ ادبی | Critique — تنقید ادبی | Propriété — حق تألیف .
Littéral, ale, adj. حرفی، لغوی | Sens — معنای لفظی، معنای لغوی | Traduction —e حرفیاً ترجمه، حرف بحرف ترجمه | (Math.) Grandeurs —es مقادیر حرفیه | (Gram.) Langue —e لسان عتیق .
Littérateur, sm. ادیب .
Littérature, sf. ادبیات، علوم ادبیه | — scientifique ادبیات علمیه .
Littoral, ale, adj. et sm. ساحلی | ساحل، قیی | سواحل، حدود بحریه | ساحل | جهتنده‌کی مملکتلر | (Géol.) Dépôts — aux رسوبات ساحلیه | (Zool) Oiseaux —aux طیور ساحلیه .
Littorine, sf. (zool.) . آتیده‌کی ساحلیه فصیله‌سندن بر نوع مهره یعنی قاطر بونجغی
Littorinidées, sf. pl. (zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی قسمندن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن ساحلیه فصیله‌سی .
Lituite, sf. (Géol.) . ارض سیلوریده بولنان مرجول الرأس حیواناتدن بر نوع مستحاثه
Liturgie, sf. (Relig.) . هر مذهبك آیین روحانیسنجه اولان اصول، منسك
Liure, sf. باغ، بند | (Mar.) — du beaupré جوادره‌یی باش بودوسلامه‌یه ضبط ایدن تریزنقه خلاطی و یا زنجیری .
Livarde, sf. (Mar.) . عادی قایق رانده‌سنك کیز سرنی
Livèche, sf. (Bot.) .صیوانیه فصیله‌سندن ملکیه قبیله‌سندن یبان کرفسی نوعی، سلام اوتی
Livide, adj. (Méd.) . بوقال رنکی ! کابی، مور
Livrable, adj. et sm. (Dr.) تسلیمی لازم کلان، تسلیمی ممکن اولان | مقدور التسلیم | (Comm.) مال حاضر، موجود امتعه .
Livraison, sf. تسلم، تسلیم | Faire, donner — تسلیم ایتمك | Prendre — تسلم ایتمك | سلم ایله اشترا، ایلروده تسلیم اولنمق اوزره مبایعه | Achat sur — (Ch. d. f.) قبول | Prendre — قبول ایتمك | (Librairie) جزؤ، نسخه | Ouvrage parraissant par — جزؤ جزؤ نشر اولنان کتاب .
Livre, sm. (Métrol.) لیبره، یارم کیلو | کتاب | —s sacrés کتب مقدسه | (Comm.) دفتر | —s de commerce دفاتر تجاریه | — auxiliaire دفتر معاون | Grand —

دفتر كبير | Tenue des —s اصول دفترى، دفتر طوتمه اصولى، دفتر طوتمه | — -journal, **V. Journal** et **Partie** | (Fin.) Grand — de la Dette Publique دفتر كبيرى ديون عموميه | (Pol.) — bleu مائى كتاب يعنى مائى قپاقلو اولوب امور خارجيه يه متعلق محرراتى حاوى فرانسه حكومتى طرفندن نشر اولنان كتاب، هر دولت بو نوع محرراتى برنك قپاقلى كتابده نشر ايتديرر | (Mar.) — de bord كمينك يوميه ژورنالى، سفينه نك ژورنال دفترى | (Monnaie) —, sf. ليرا | — turque عثمانلى ليراسى | — sterling انكليز ليراسى | — égyptienne مصر ليراسى .

Livrée, sf. بيوك خانه لرده خدمتجيلك ايدنلرك تلبس ايلدكلرى اونيفورمه، خدمه اونيفورمه سى .

Livrer, va. تسليم ايتمك | à — تسليمى مشروط اولان، تسليمى ايجاب ايدن، ايلروده تسليمى | — à la justice جهت عدليه يه تسليم ايتمك | Vente à — سلم | (Bourse)

Livret, sm. امنيت صندوقى طرفندن | پوليس اداره سى طرفندن عمله يه ويريلان دفتر مودعلره ويريلان جزؤدان | (Mar.) — registre سفائنده ليبره طو تعبير اولنان دفتر | — police جزؤدان شكلنده سيغورطه پوليچه سى .

Lixiviation, sf. (Chim.) تذويب بالتحليل | كولى ييقايوب طوزينى چيقارمه عملياتى .

Lloyd, sm. (Mar.) سير سفائن و سيغورطهٔ بحرى شركتى و يا قومپانيه سى .

Lobaire, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنى برنسى الغلصمه فرقه سندن برنوع دكز حلزونى | —, adj. (Anat.) فصى .

Lobe, sm. (Anat.) فص | — frontal فص جبهى | — moyen ou sphénoïdal, فص وتدى | — postérieur ou occipital, فص قفوى | —s des poumons فصوص رئويه | (Bot.) —s des feuilles فصوص اوراق .

Lobé, ée, adj. (Hist. nat. et Anat.) مفصص، مفصوص .

Lobéliacées, sf. pl. (Bot.) فصيلهٔ جرسيه دن مفصول فصوصيه فصيله سى .

Lobélie, sf. (Bot.) بالاده كى فصوصيه فصيله سنك نمونه سى اولان لوبليا نوعى | — syphilitique فرنكى اوتى .

Lobule, sf. (Hist. nat. et Anat.) فصيص | — ou lobe de l'oreille, فص، نباكوش، قولاق يوشاغى .

Local, ale, adj. L'autorité —e حكومت محليه | Les autorités — es مأمورين محليه | Taxes — es تكاليف محليه . Coutume —e عرف خاص، عرف وعادت بلده | (Méd.) محلى، موضعى | Climat — اقليم محلى | sm. محل، قوناق .

Localisation, sf. برمحله تخصيص واستقرار، حصر وتحديد، انحصار | (Méd.) تمكن، تقرر .

Localité, sf. محل، موقع | (Adm.) Les —s حكومات محليه .

Locataire, s. 2 g. (Dr.) مستأجر | Principal — بر مأجورك مجموعى استيجار ايدن، مستأجر اول | Sous — — متأجر ثانى .

Locateur, sm. مستأجر ثانى . Inusité .

Locatif, ive, adj. (Dr.) ايجاره منسوب ومتعلق | Prix — ايجار | Réparations —ves قانوناً مستأجره عايد تعميرات | Valeur —ve اجر مثل، تخمين اولنان بدل ايجار | Risques —s **V. Risque** | (Gram.) —, sm. ou commoratif, مفعول فيه .

Location, sf. (Dr.) عقد ايجار | ايجار، استيجار | مأجور | بدل ايجار | خصوصيله ايجار عقار و منقولات | — simple ايجارهٔ واحده | — irrévocable اجارهٔ لازمه | Sous — — ايجار ثانى .

Loch, sm. (Mar.) پاركته | Touret de — پاركته طولابى | Ligne de — پاركته سيچمى و يا صاولوسى | Ampoulette de — منوط، قوله | Bateau de — پاركته

| اسقرو پراکته، ساعت پراکته، نوع ایجاد مشعرلی پراکته | — enregistreur تخته‌سی | Jeter le — پراکته‌یی آتمق .

Loche, sf. (Zool.) مرخو المسح بطی خرشفی الادمه فرقه‌سندن صازان فصیله‌سندن چوپره بالغی نوعی .

Lochies, sf. pl. (Méd.) چوجق طوغدقدنصکره گلان قان، نفاس .

Lochiorrhée, sf. (Méd.) سیلان نفاس .

Locomobile, sf. (Méc.) لوقوموبیل، متحرك بخار ماکنه‌سی .

Locomotion, sf. (Physiol.) حرکهٔ اختیاریه، حرکهٔ ارادیه | (Méc.) حرکهٔ انتقالیه | تحرك | — aérienne ou aviation, هواده سیرسفر، سیاحت هوائیه .

Locomotive, sf. (Ch. d. f.) لوقوموتیف، تیمور یولی قطارینك بخار ماکنه‌سی | — routière خطلی لوقوموتیف .

Locomotivité, sf. (Physiol.) قابلیت تحرك | قوهٔ محرکه .

Loculaire, adj. (Bot.) غرببی، مسکنی .

Loculicide. adj. (Bot.) Ou loculicité, **V. Déhiscence.**

Locum tenens, sm. وکیل، قائمقام .

Locustaires ou **locustiens,** sm. pl. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن طفار فصیله‌سندن جراد قبیله‌سی .

Locution, sf. (Gram.) ترکیب | — adverbiale حال ترکیبی | حرف ظرف مرکب، — prépositive ترکیب جاری | حرف جر مرکب، — conjonctive حرف عطف مرکب، ترکیب عطفی | — permutative (arabe) بدل غلط .

Lodoïcée, sf. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن بوراسینه قبیله‌سندن مالدیو آطه‌لرینه مخصوص بر نوع قوقا آغاجی، شجر جوزهندی .

Lof, sm. (Mar.) کمی بوریه‌کیدر ایکن روزکاره دونمش اولان طرف | Virer — pour — مولە قونطره هیساپونیا (قوماندەسی) | Lève les —s ! (قوماندەسی) پوجه آلاباندە ایتمك .

Loffer, va. (Mar.) کمی صوبره ایتمك | Loffez ! (قوماندەسی) روزکاری یقایه آل | Loffe toute ! (قوماندەسی) صوبره .

Loganiacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ، متعده تحت المبیض صنفندن جوزیهٔ مقیئه فصیله‌سی .

Loganie, sf. (Bot.) جوزیهٔ مقیئهٔ فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان لوغانیا چیچکی فدانی .

Logarithme, sm. (Math.) لوغاریته | — népérien لوغاریته‌نك موجدی اولان (نەپرك) لوغاریته‌سی | Système de —s لوغاریته اصولی | Système décimal de —s اصولی اعشاریه لوغاریته‌سی | — logistique, **V.** ce mot.

Logarithmique, adj. (Math.) لوغاریته‌یه منسوب | Règle — لوغاریته جدولی | —, sf. اولان بر منحنی غیر جبری‌یه دینور (y—log. x) معادله‌سی .

Loge, sf. بویت، مسکن | (Bot.) دائره | اصناف لونجه‌سی .

Logement, sm. اقامتگاه، مسکن، قوناق | Billet de — قوناق تذکره‌سی | (Art mil.) — des troupes عسکرك امر اسکانی | — d'un canon قونداغك نامه‌لی یتاغی | — de platine چاقمق یتاغی | (Mar.) — d'équipage طائفه موقعی .

Logique, adj. et sf. منطقی | (Gram.) Analyse — تحلیل نحوی | — sf. علم منطق، منطق .

Logis, sm. اقامتگاه، مسکن | Corps de — بر بنانك دیوانخانه‌سی | Maréchal des — بلوك امینی .

Logistique, adj. (Astron.) Logarithme — مستعمل ثانیه لوغاریتمه‌سی علم هیئتده.

Logographie, sf. استنوغرافیه‌نك اصول عتیقه‌سی .

Logogriphe, sm. (Litt.) قلب نوعندن لغز .

Logomachie, sf. (Litt.) نزاع لفظی .

Loi, sf. قانون، نظامنامه | شریعت | —s morales قوانین معنویه | —s physiques قوانین طبیعیه | —s intellectuelles قوانین عقلیه | —s mécaniques قوانین میخانیکیه | —s chimiques قوانین کیمیویه | — militaire قانون عسکری | — civile قانون مدنی | —s concernant l'état et la capacité des personnes احوال شخصیه قوانینی | — de police et de sureté قوانین ضابطه | Les —s de la guerre قوانین حربیه | — fondamentale ou constitutionnelle, قانون اساسی | — organique نظامنامهٔ اساسی | —s naturelles قوانین طبیعیهٔ | —s positives قوانین موضوعه | Initiative des —s قانونك تكلیفی | —s agraires زراعت قانوننامه‌سی | Bulletin des —s مجموعهٔ قوانین | —s pénales قوانین جزائیه | —s qui abrogent la peine ملغیٔ جزا اولان قوانین | —s qui adoucissent la peine مخفف جزا اولان قوانین | —s confirmatives قوانین مصدقه | —s exceptionnelles قوانین استثنائیه | —s fondamentales قوانین اساسیه | —s interprétatives قوانین مفسره | —s préventives قوانین احتیاطیه | — martiale ادارهٔ عرفیه قانونی | — des garanties تأمینات قانونی .

Loïmologie, sf. (Méd.) مبحث طاعون .

Loir, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضه فرقه‌سندن کمه فصیله‌سندن تیون نوعی | — commun قورشونی تیون | — muscardin قزیل تیون .

Loligidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول الرأس حامل محاجم عشاری الرجل فرقه‌سندن محبریه فصیله‌سی .

Lomatie, sf. (Bot.) پروتئاسه فصیله‌سندن آمریقایه مخصوص بر نوع قزیل بویا آغاجی .

Lombago, sm. (Méd.) **V. Lumbago.**

Lombaire, adj. (Anat.) قطنی | Nerf — عصب قطنی .

Lombes, sf. pl. (Anat.) قطن، بلك ایکی یانلری، بوکر .

Lombo, adj. (Anat.) قطنی | — abdominal, e, قطنیٔ بطنی | — costal, e, قطنیٔ ضلعی | Nerf — sacré عصب قطنیٔ عجزی .

Lombric, sm. (Zool.) حیوانات خرطینیه عدیم الغلصمه نوعندن بر صوغلوجانی جنسی، خرطان .

Lombrical, ale, adj. (Anat.) Nerf — عصب خرطانی | (Zool.) Ascaride —, **V. Lombricoïde.**

Lombricoïde, adj. (Zool.) Ascaride — ou lombrical, آت واشكده بولنور صوغلوجان نوعی، طوال مستدیر .

Loméchuse, sf. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوقصیر الجناح نمحدی فصیله‌سندن قاریقه‌لرله تعیش ایدر بر نوع بوجك .

Lomantacées, sf. pl. (Bot.) ذوالمغانق قسمی نباتاته دینور بقلیه فصیله‌سندن .

Long, gue, adj. et sm. اوزون، مدید، طویل | (Dr.) Assignation à —s jours مدت طویله اوزره ایجار | Bail à —ues années, à — terme, اوزون مدتله جلب واحضار | Voyage de — cours سفربعید، سیاحت مدیده | Capitaine de — cours

عضلهٔ dorsal — | عضلهٔ طویلهٔ عنقیه du coup — (Anat.) | اچیق مكز قپودانی
عضلهٔ طویلهٔ flêchisseur — | عضلهٔ طویلهٔ مبعده abducteur — | طویلهٔ ظهریه
. عضلهٔ طویلهٔ شظیه péronier — | عضلهٔ طویلهٔ باسطه extenseur — | بضه

Longe, sf. (Techn.) طوغان آیاغنه قایشدن و ساٸره‌دن ایتدیری كنت یا | چیلبر، بولار
. كوستك، سباق

Longévité, sf. عمر مطول، طول العمر .

Longicornes, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن طویل القرن
. فصیله‌سی

Longilabres, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحیة النصف غیر متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن
. فسافس بریه فصیله‌سندن طویل الشفه قبیله‌سی

Longimanes, sm. pl. (Zool.) قیطیسیهٔ آكل الحشایش طویل الجنیح فصیله‌سیكه بحر
. سفیده مخصوص فالیانوس نوعی

Longimétrie, sf. (Math.) فن مساحهٔ ابعاد .

Longipalpes, sf. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقصیر الجناح
. غمدی فصیله‌سندن ذواللوامس طویله قبیله‌سی

Longipèdes. sm. pl. (Zool.) طیور طویل الرجال قسمی .

Longipennes ou **macroptères,** sm. pl. (Zool.) طیور متكففة الرجل
. فرقه‌سندن طویل الریشات تحت فرقه یاخود فصیله‌سی On dit aussi Grands voiliers.

Longirostres, sm. pl. (Zool.) طیور مقبقبه ساكن المزراغ فرقه‌سندن طویل المنقار
| ثدیهٔ وحیدة المشیه شعبه‌سندن عدیمة الاسنان فرقه‌سندن طویل الخطم فصیله‌سی | فصیله‌سی
. حامل المنقار فرقه‌سندن سوسیه فصیله‌سندن طویل المنقار قبیله‌سی

Longitarses, sm. pl. (Zool.) طویل الرسغ فصیله‌سی .

Longitude, sf. (Géog.) طول | — orientale طول شرقی | — occidentale
طول غربی | (Astr.) — astronomique طول رصدی، طول هیٸی | — géocentrique طول من المركز الارض | — héliocentrique, **V.** ce mot.

Longitudinal, ale, adj. (Géom. et Astr.) طولی ، طولانی | Plan — خریطهٔ
| Coupe —e مقطع طولانی .

Longrine, sf. (Archit.) كریش، طبان .

Longueur, sf. (Math.) اوزونلق، بعد، طول | Mesures de — طول ، ممسحات
. اولچیلری

Longuevue, sf. (Opt.) اوزون دوربین | بحریه‌ده مستعمل تك دوربین .

Lonicérées, sf. pl. (Bot.) بیلسانیه فصیله‌سندن لونیسریه قبیله‌سی .

Looch, sm. (Pharm.) لعوق | — huileux لعوق زیتی | — blanc لعوق بیاض .

Lophiodon, sm. (Géol.) آتیده‌كی عرفی الاسنان قبیله‌سندن اراضیٔ ثلثه‌ده بولنان بر نوع
. جسیم ثدیه مستحاثه‌سی

Lophiodontides, sm. pl. (Zool.) ذات الاظلاف قسمندن خیلیه فرقه‌سندن عرفی
. الاسنان قبیله‌سی

Lophobranches, sm. pl. (Zool.) اسماك عظمیهٔ قسمندن متشكله الغلصمه فرقه‌سی
یعنی اسماك Ostéodermes اشبو فرقه لغو اولنوب حاوی اولدیغی اسماك شمدیكی حالده |
. ادمهٔ عظمیه نامیله یاد ایدلكده در

Lophophore, sm. (Zool.) Ou Monaul دجاجیه فرقه‌سندن تذارج فصیله‌سندن و
. هندستان طاوسی نوعی

Lophosperme, sm. (Bot.) خنازيريه فصيله‌سندن نوروزيه قبيله‌سندن مكسيقايه مخصوص صارمشق نوعى .

Lophyre, sm. (Zool.) غشائى الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن حامل منشار فصيله‌سندن جزاير بحر محيطه مخصوص ايغوانيه فصيله‌سندن برنوع ضبابيه | چام آغاجنه مخصوص برنوع بوجك .

Loquet, sm. قپو مندالى، مندال .

Loqueteau, sm. (Techn.) پانجور و يا قناد مندالى .

Loranthacées, sf. pl. (Bot.) دبقيه فصيله‌سى .

Loranthe, sf. (Bot.) دبقيه فصيله‌سنك نمونه‌سى كه كستانه آغاجى اوزرينه صاريلور برنوع صارمشقدر .

Lord, sm. انكلتره‌ده مجلس اعيان اعضاسنه و بعض بيوك حاكمله و پسقپوسلره و بعض اصلزادكانه ويريلان لقب رسميدر .

Lord-maire, sm. لونده شهراميني .

Lordose, sf. (Méd.) تقوس .

Lorgnette, sf. (Opt.) قيصه چيفته دوربين .

Lorgnon, sm. (Opt.) تك جاملى كوزلك .

Lori ou **loris**, sm. (Zool.) لورى دينلان پاپاغان نوعى .

Loricaire, sf. (Zool.) مرخو المسبح بطنى خرشفى الادمه فرقه‌سندن رماديه فصيله‌سندن كويان دكزلرينه مخصوص بر نوع اسقورپيد بالغى .

Loricère, sf. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن آكل اللحوم فصيله‌سندن اورمانلره مخصوص بر نوع بوجك .

Loriot, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن فيلوريا فصيله‌سندن صارى آصمه قره‌باش اسكته . — à tête noire | فيلوريا قوشى — d'Europe | قوشى نوعى

Loris, sm. (Zool.) ثدية ذوالايدالاربعه فرقه‌سندن طيفيه فصيله‌سندن سيلان آطه‌سنه مخصوص بر نوع ميمون | **V.** aussi **Lori.**

Lormerie, sf. (Techn.) نعلبورلق | نعلبور اشياسى و نعلبور و چيويجى و سراج .

Lorum, sm. (Zool.) بعض قوشلرك غاغاسندن كوزينه قدر تويسز اولان قطعه‌يه دينور، قطعهٔ معرى .

Losange, sm. (Géom.) معين | (Archit.) Moulure — قاپارمه‌لى معين .

Losse ou **lousse**, sm. (Techn.) فوچيجينك ال زمينى كه بر نوع بورغى در .

Lot, sm. نصيب، حصه (Dr.) | عرصه، اراضى سهمى — de terre | طاقم | قسم | حصه | بر پارتى مال | قسم، طاقم (Comm.) | حصه‌لرك تعيينى، تفريقى Composition des —s | اكراميه‌لى تحويلات Valeurs à —s | اك بيوك اكراميه Gros — | (Fin.) اكراميه |

Lote ou **lotte**, sm. (Zool.) Ou Morice longue, مرخو المسبح تحت العضدى قسمندن خرشفى الادمه فرقه‌سندن ذوالرأس معرى فصيله‌سندن اوزون مورينه بالغى نوعى .

Lotées, sf. pl. (Bot.) بقليه فصيله‌سندن سوسيه قبيله‌سى .

Loterie, sf. پيانقو، لوطاريا | — nationale ملى پيانقو .

Lotier, sf. (Bot.) بقراشيه فصيله‌سندن سوسيه قبيله‌سندن برنوع بيان بزلياسى، خندقوق نوعى .

Lotion, sf. (Pharm.) غسل | —s émollientes مغسلات ملينه | — funéraire تنشوى، اولولرى ييقامه .

Lotir, va. (Dr.) تعيين و تفريق حصص ايتمك | تقسيم ايتمك .

Lotissement, sm. (Dr.) تعيين و تفريق حصص .

Lotos ou **lotus**, sm. (Bot.) نيلوفريه فصيله‌سندن فول مصرى نوعى، سدره .

Lotte, sm. (Zool.) **V. Lote.**

Louage, sm. (Dr.) ايجار، استيجار | Contrat de — عقد ايجار، ايجار مقاولەسى | — de choses اجارهٔ ادمى، عمل اوزرينه وارد اولان اجاره | — d'ouvrage اجارهٔ عيان | Prix de — estimé par experts اجر مثل | Prix de — fixé par le contrat اجر مسما .

Loubine, sf. (Zool.) Ou loup de mer, ذئب بحرى، دكز قوردى دينلان بالق .

Louche, adj. (Méd.) شاشى، احول | (Techn.)—, sm. دليك بيوتمكه مخصوص مثقب تيغى | جوربا كفچەسى .

Louchet, sm. (Agric.) كسكين بل .

Loué, ée, adj. (Dr.) مأجور، كرالى، كرالانمش | La chose —e مأجور .

Louer, va. (Dr.) ايجار ايتمك | استيجار ايتمك .

Loueur, sm. (Dr.) كرايه ويرن، مؤجر | — de bêtes de somme مكارى .

Loup, sm. (Zool.) كرك، ذئب، قورت نوعى، آكل اللحوم فرقەسندن كلبيه فصيلەسندن پديهٔ | — noir سياه قورت | — rouge d'Amérique آمريقانك قزيل قورتى | — des prairies ou cayotte, قاليفورنيايه مخصوص بر نوع يبانى كوپك | — cervier, **V. Lynx** | — de mer, **V. Loubine** | — marin ou anarrhique, كدى بالغى | (Astr.) ذئب جملهٔ كوكبيەسى | (Chir.) قرحهٔ آكله | (Mar.) Gueule de — غانچه قوروزى باغى .

Loupe, sf. (Phys.) بسيط ميقرو سقوب، پرتوسز | — diaphragmée زارلى پرتوسز | — à tirage pour la mise au point متعدد جاملى پرتوسز | (Méd.) ورم ذئبى | (Bot.) بعض آغاجلرك كتوكنده پيدا اولان اور .

Lourd, de, adj. آغير، ثقيل | Marché — كسادو طورغون پياسه .

Lousseau, ousseau ou **lousset,** sm. (Mar.) كمى وقايغك سنتينه محلى، ديبى .

Loutre, sf. (Zool.) آكل اللحوم فرقەسندن صاكسار جنسندن صو سمورى، ثديهٔ ذئب الماء | — de mer, **V. Enhydre.**

Louart, louvat ou **louveteau,** sm. (Zool.) قورت انيكى .

Louve, sf. (Zool.) ذئبه، ديشى قورت .

Louvoyage, sm. (Mar.) وولطه سيرى .

Louvoyer. va. (Mar.) كمى وولطه ايتمك .

Lover, va. (Mar.) — un cordage بر خلاطى رووده ايتمك .

Loxarthre, sm. (Chir.) انحراف مفصل .

Loxodromie, sf. (Mar.) فن سير سفائندن مرقاطور سيرى .

Loxonema, sf. (Géol.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنى ذوالغلصمة المشطى فرقەسندن اهراميه فصيلەسندن بر نوع حلزون مستحاثەسى .

Loyer, sm. (Dr.) اجاره، بدل ايجاره، اجرت | Donner à — ايجاره ويرمك | Prendre à — استيجار ايتمك | Bail à — ايجار عقار، ايجار غير منقول، بدل اجاره نك وقت تأديەسى | Chose donnée à — عين مأجور | Chose prise à — عين مستأجر .

Lubrification, sf. (Pharm.) تدليج، تذليق .

Lucane ou **cerf-volant,** sm. (Zool.) آتيدەكى مطيريه قبيلەسنك نمونەسى اولان بيوك نوع مقاءلى بوجك .

Lucanides, sm. pl. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقەسندن ذوالقرن مصفح فصيلەسندن مطيريه قبيلەسى .

Lucarne, sf. (Archit.) آیدینلق باجه‌سی | طام و چاتی باجه‌سی | تپه جامی .
Lucide. adj. (Dr.) Folie — جنون مطبق | Intervalle — مدت صحو .
Lucidité, sf. (Phys.) براقلق، شفافت .
Lucifer, sm. (Astr.) Ou Vénus, زهره دنیلان سیاره .
Luciline, sf. (Comm.) لوسیلین، بیاض پترول غازی .
Lucimètre, sm. (Phys.) مقیاس ضیاء .
Lucine, sf. (Zool.) آتیده‌کی ضیائیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب دکز کنارنده‌کی قوملرده بولنور بر نوع قوقعه .
Lucinidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن ضیائیه فصیله‌سی .
Luciole, sf. (zool.) Nom vulgaire du lampyre, شبچراغ، آتش بوجکی .
Lucre, sm. (Dr.) — cessant محروم قالنان کار .
Luctueux, euse, adj. (Méd.) مؤنّن | Respiration —se تنفس مؤنّن .
Lucules, sf. pl. (Astron.) امواج مضیهٔ شمس .
Ludier, sm. (Bot.) فلاقورتیه فصیله‌سندن مولوك آطه‌لرینه مخصوص لودیه تعبیر اولنور بر نوع شجیره .
Ludion, sm. (Phys.) لودیون یعنی زجاجدن کوچك برقاب درونده بولنان برقوقلالی آلت .
Luette, sm. (Phys.) کوچك دل، لهات .
Lumachelle, sf. (Géol.) ضیائیه فصیله‌سندن برخیلی مستحاثاتدن عبارت قارنبیا مرمری .
Lumbago ou **lombago,** sm. (Méd.) Colique néphrétique, لومباغو، وجع قطنی .
Lumière, sf. (Phys.) آیدینلق، نور، ضیا | — électrique ضیاء الکتریقی | — diffuse, **V. Diffus** | (Cosmog.) — cendrée ضیاء رمادی | — polarisée ضیاء مستقطب | — zodiacale ضیاء منطقه البروج | (Art mil.) فالیه دلیکی، فالیه ثقبه‌سی | Champ de — فالیه یووه‌سی | Tape de — فونیه کورطپاسی | (Math.) هدفه ثقبه‌سی.
Lumineux, euse, adj. (Phys.) منیر، مضی | Corps اجسام مضیه . **V.** aussi **Méthéore.**
Lump ou **lompe,** sm. (Zool.) مرخو المسیح تحت العضدی خرشفی الادره فرقه‌سندن شمال دکزلرینه مخصوص بر نوع اسکمری .
Lunaire, adj. et sf. (Astron.) قمری | Mois — شهر قمری | Année — سنهٔ قمریه | Orbite — مدار قمری | (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن چیرچیر قبیله‌سندن آی چیچکی نوعی ، رمرام .
Lunaison, sf. (Astr.) شهر قمر ، دور نسبیٔ قمری . On dit aussi révolution synodique.
Lunatique, adj. et sm. (Méd.) آیصار، قمری | (Vét.) آت قسمنك کوزنی خسته‌لکنه اوغرامش اولانه دینور .
Lune, sf. (Astron.) ماه، آی، قمر | Les phases de la — صفحات قمر | Pleine — آی طولیسی، بدر، بدرتام | Nouvelle — آی یکیسی، محاق . **V.** aussi **Interlunium** | (Bot.) — d'eau بیاض نیلوفر چیچکی | (Art mil.) Demi —, **V. Demi lune.**
Lunetier, sm. (Techn.) دوربینجی | کوزلکجی | کوزلك بایان و صاتان .

Lunetière, sf. (Bot.) صليبيه فصيله‌سندن رشاديه قبيله‌سندن كوزلك اوتى نوعى .

Lunette, sf. (Techn.) دوربين | كوزلك | — à branches قولاقلى كوزلك | — ordinaire قولاقسز كوزلك | (Astron.) — astronomique دوربين فلكى ، رصد ، | — méridienne بر كوكبك مطلع استوائيسى بولمغه مخصوص دوربين | رصد دوربينى | — d'approche ou longue vue اوزون تك دوربين | — à double image ou micromètre prismatique, مقياس خرده‌بين دوربينى | (Archit.) كمر باجه‌سى | (Art mil.) بر نوع آى طابيه .

Luni-solaire, adj. (Astron.) Année — سنهٔ قمريهٔ شمسيه، سنهٔ كبيره‌كه ۵۳۲ سنهٔ شمسيه‌دن عبارت اولوب خسوف و كسوفلك تاه بر دوريدر .

Lunistice, sm. (Astron.) بدر تام | — austral بدر تام جنوبى | — boréal بدر تام شمالى .

Lunule, sf. (Math.) هلال | (Anat.) طيرناغك ديبنده اولان بياض لكه .

Lunulé, ée, adj. (Bot.) هلالى | Organes —s اعضاء هلاليه .

Lunure, sf. (Syl.) اشجارك درونده اولوب هلاليه دينلان علت .

Lupin, sm. (Bot.) فراشيه فصيله‌سندن سوسيه قبيله‌سندن آجى بقله نوعى ، ترمس ، يهودى بقله‌سى .

Lupuline, sf. (Bot.) Ou Minette dorée, صارى يونجه نوعى .

Lupus, sm. (Méd.) قرحهٔ آكله | — érythémateux لوپوس احرارى .

Lusin, sm. (Mar.) (قلمنك قاصاسى اعمال ايدركن) كل بوكه .

Lustrage, sm. (Techn.) هر نوع قماشلرى جلا و پرداخت ايته عمليانى .

Lut, sm. (Techn.) معجون | طين حكمت، لوكون .

Luth, sm. (Mus.) لاوطه، عود .

Luthérianisme, sm. لوتر طرفندن احداث اولنمش اولان پروتستانلق مذهبى .

Lutraire, sf. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جيبى فرقه‌سندن مياسيده فصيله‌سندن بر نوع آشيوادس .

Lutte, sf. كورش، مصارعه | قوچ قاطيمى .

Luxation, sf. (Chir.) Syn. de déboitement, وجودك اعضاسندن برى محلندن چيقمق .

Luxe, sm. سوس ، زينت ، دارات | كلفت | طنطنه ، دبدبه | Objets de — سوسلى اشيا، مزينات اشياسى | Articles de — مكيفات .

Luxure, sf. شهوانيت، نفس اماره تنپرورى .

Luzerne, sf. (Bot.) فراشيه فصيله‌سندن سوسيه قبيله‌سندن يونجه نوعى | — cultivée ou sainfoin, قبا يونجه، قرط .

Luzule, sf. (Bot.) خيزرانيه فصيله‌سندن بر نوع چاير اوتى .

Ly, sm. (Métrol.) چينك درتيوز مترو طولنده بر مسافه‌سى .

Lycanthropie, sf. (Méd.) جنت ذئب .

Lycée, sm. مكتب اعدادى نوعندن اولان مكاتبه دينور | —s Impériaux (En Turquie), مكاتب سلطانيه .

Lychnanthe ou **cucubale,** sf. (Bot.) قرنفليه فصيله‌سندن برنوع چوكن فدانى .

Lychnipe ou **lychnis,** sf. (Bot.) قرنفليه فصيله‌سندن سيلنه قبيله‌سندن خشيشة السراج نوعى .

Lyciet, sm. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن قره چالی نوعی .

Lycope, sf. (Bot.) Ou marrube aquatique, شفویه فصیله‌سندن نعنعیه قبیله‌سندن صو فراسیونی .

Lycoperdecées, sf. pl. (Bot.) فطریهٔ ذات البزیرات اساسیه مدور الشکل صنفندن فقعیه فصیله‌سی .

Lycoperdon, sm. (Bot.) شحمة الارض ، بالاده‌کی فقعیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان قورت منطاری نوعی .

Lycopode, sm. (Bot.) کبریتیه فصیله‌سندن قورت آیاغی دیشلان بر یوصون نوعی ، کبریت نباتی .

Lycopodiacées, sf.pl. (Bot.) نباتات ذات الز القاح خفیه نامیهٔ قمه صنفندن کبریتیه فصیله‌سی .

Lycorexie, sf. (Méd.) جوع ذئب .

Lycose, sf. (Zool.) عناکیب رئویه فرقه‌سندن عناکیب نساجه فصیله‌سندن قیا اوروجکی نوعی .

Lycus, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن یراعه قبیله‌سندن بر نوع آلتش بوجکی .

Lygée, sm. (Zool.) آتیده‌کی دجیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولوب سبزه‌لر اوزرنده بولنور سیاه بر کوجك بوجك .

Lygéens, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحیة النصف غیر متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فسافس بریه فصیله‌سندن دجیه قبیله‌سی .

Lygodium, sm. (Bot.) سرخسیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع اکرلتی اوتی .

Lymexylon, sm. (Zool.) **V. Lime-bois.**

Lymphadénite, sf. (Méd.) التهاب غدد لنفاویه .

Lymphangite, sf. (Méd.) التهاب عقد و اوعیهٔ لنفاویه .

Lymphatique, adj. (Anat.) لنفاوی | Appareil ou système — جهاز لنفاوی | Vaisseaux —s اوعیهٔ لنفاویه | Ganglions —s عقد لنفاویه | (Méd.) Tempérament — مزاج لنفاوی .

Lymphe, sf. (Anat.) لنفا | — de Cotugno لنفهٔ اذن داخلی | — plastique ou médium unissant de Hunter, لنفای مشکل .

Lymphite, sf. (Méd.) التهاب اوعیهٔ لنفاویه .

Lymphorragie, sf. (Méd.) سیلان لنفا .

Lymphotomie, sf. (Méd.) خزع اوعیهٔ لنفاویه .

Lynch (Loi de) آمریقه‌ده بعض محلرده اهالی طرفندن اجرا ایدیلان قصاص .

Lyngode, adj. (Méd.) Fièvre — حماء مأقی .

Lynx, sm. (Zool.) Ou loup-cervir, هره فصیله‌سندن و شاق نوعی | — des anciens ou caracal, تفه ، قره قولاق نوعی .

Lyonsia, sf. (Zool.) Ou Magdala, نامیهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن بر نوع دکز هلزونی .

Lypémanie, sf. (Méd.) ملانخولیا ، سودا .

Lyre, sf. (Mus.) بربط ، اسکیلرك سنطوری | (Astron.) شلیاق جملهٔ کوکبیه‌سی | (Zool.) **V. Menure.**

Lyré, ée, adj. (Bot.) عودی | Feuille —e ورق عودی .

Lyrique, adj. (Litt.) Poésie — غزلیات ومرثیه مثللو اشعار .

Lyrisme, sm. (Litt.) تهالك شعريه، تهيج شاعرانه .
Lysimachie, sf (Bot.) رييميه فصيله‌سندن بهاريه قبيله‌سندن نركس نوعی، قاسم چیچکی.
| — commune ou souci d'eau, صو نركسی .
Lysimachiées, sf. pl. (Bot.) رييميه فصيله‌سندن بهاريه قبيله‌سی .
Lysol, sm. (Chim.) ليزول، قطران ياغيله بذر ياغندن مركب بر مخلوط .
Lysses, sf. pl. (Méd.) بثور داء الكلبي .
Lythracées, lythrariées ou **salicariées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين تويج منفصلة الوريقات حول المبيض صنفندن ليتراسيه فصيله‌سی .

M

M. sm. موسيو | **MM.** موسيولر | **Mr** موسيو | **Mrs** موسيولر | **Mme** مادام | **Mmes** ماداملر | **Mlle** مادموازل | **Mlles** مادموازللر | **Me** مه‌تر، آووقات Abrév. de Maitre. **V.** ce mot | (Chim.) **Mg.** مغنزيوم | **Mn.** مانغانز | **Mo.** موليبدن .
Mabea, sm. (Bot.) فربيونيه فصيله‌سندن آمريقانك چبوق آغاجی .
Mabouier, sm. (Bot.) **V. Morisonie.**
Macacu, sm. (Méd.) برازيليا حماسی .
Macadam, sm. (Techn.) ماقادام، عادی شوسه، طاش قرنديسيله ياپيلان شوسه .
Macadamisage, sm. (Techn.) طاش قرنديسيله شوسه ياپمه و بونك اصولی .
Macaque, sm. (Zool.) برعتيق اقرادندن شادی ميمونی نوعی .
Macareux, sm. (Zool.) طيور متكففة الرجل غواصه فرقه‌سندن بحر شماليه مخصوص بر نوع مارطی .
Macaron, sm. (Techn.) بادم غرابيه‌سی | (Mar.) كوچك كميلروده اوزرينه پالاستره قاپلامه‌لری چاقيلان پوسته تخته‌لری .
Macaronée, sf. (Litt.) Ou poésie macaronique , مختلف لسان كلمه‌لرينی لسان واحدكبی استعمال ايله انشاد و تدوين اولنان مضحك اشعار .
Macaroni, sm. (Techn.) ماقارنه دينلان معروف خمير و طعام .
Macaronique, adj. (Litt.) Poésie —, **V. Macaronée.**
Macédoine, sf. (Art cul.) درلو سبزه باصديسی | (Litt.) منظوم و منثور هر نوع آثاری شامل مجموعه .
Macération, sf. (Pharm.) ايصلاتمه، تعطين، مرس | (Réligion) اذای نفس، چله .
Maceron, sm. (Bot.) صيوانيه فصيله‌سندن ازميريه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمه‌جق دينلان يبان مغدانوزی نوعی .
Machærodus, sm. (Géol.) اراضی ثالثه‌ده بولنمش كدييه مماثل بر حيوان مستحاثه‌سی .

Machaon, sm. (Zool.) Ou grand porte-queue, حرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن بیوك بر نوع كلبك .

Mache, sf. (Bot.) سنوریه فصیله‌سندن فرنك صلاطه‌سی نوعی | — des maraîchers ou doucette, فرنك صلاطه‌سی .

Mâchecoulis, sm. (Art mil.) **V. Mâchicoulis.**

Mâchefer, sm. (Techn.) تیمور بوقی، طوال، حكل .

Mâchelier, ière, adj. et sf. (Anat.) فكی، چكه‌یه دائر | Dents —s ou —s, **V. Molaires.**

Machiavélisme, sm. (Philos.) (ماكیاوللی)نك اصولی .

Mâchicoulis, sm. (Art mil.) اوائلده قلعه برجلرینه ایدیلان مزغال دلیكلری .

Machile, sm. (Zool.) **V. Forbicine.**

Machination, sf. تسویلات | (Théâtre) تیاترونك ماكنه وپرده و ادوات سائره‌سی .

Machine, sf. (Techn.) آلت، ماكنه | چرخ، طولاب | — outil ماكنه دستكاهی | — à gros ciseaux مقاص دستكاهی | — à scier بچقی دستكاهی | — à forer دلیك زمبه دستكاهی | — à bec-d'âne دیك دلیك دستكاهی | — à poinçonner دستكاهی | — à raboter پلانیه دستكاهی | — à river پرچین دستكاهی | — à aléser پرداخت دستكاهی | — à coudre دیكیش ماكنه‌سی | — à écrire یازی ماكنه‌سی | (Phys.) (Méd.) et (Hydraul.) — de compression آلت ضاغطه، آلت تضییق | — pneumatique آلت تخلیة الهوا | — à un piston بر طلومبه‌لی ماكنه | — à double piston ایكی طلومبه‌لی ماكنه | — élévatoire صویك ترفیعنه مخصوص ماكنه | — athmosphérique هوائی ماكنه | — à simple effet بسیط ماكنه، تك طلومبه‌لی ماكنه | — à double effet قومپاوند ماكنه‌سی، مركب ماكنه | — à air comprimé هواء مضیقلی ماكنه | — à gaz غازلی ماكنه | — à double épuisement تخلیهٔ مضاعف ماكنه‌سی | — électrique الكتریق ماكنه‌سی | — d'Atwood اجسام ساقطه ماكنه‌سی | — éléctromagnétique آلت الكتریق مقناطیسی | — hydraulique صوبا صقیمی، صو جندره‌سی، آلت مائیه | (Art mil.) — infernale لغم | —s de guerre اوائلده مستعمل منجنق انواعی | (Mar.) واپور ماكنه‌سی | Puissantes —s offrant les garanties voulues قوتلی و امنیتلی ماكنه‌لر | — à haute pression جبری ماكنه، های پره‌زور ماكنه | — à basse pression لوو پره‌زور ماكنه، غیر جبری ماكنه | — oscillante رقاص ماكنه‌سی | — à action directe مستقیم الحركه ماكنه , — à vapeur استیم ماكنه‌سی، بخار ماكنه‌سی | — sans condensation, syn. de — à haute pression | — à condensation, syn. de — à basse pression | — horizontale افقی ماكنه | — verticale عمودی ماكنه | — à rotation دوار ماكنه | — à mâter ماچونه | Balancier de — ماكنه‌نك یچی | Chambre de — چرخ اوطه‌سی | — à trois cylindres اوچ سیلندرلی ماكنه | (Agric.) —s agricoles بخارله تحریك اولنان هر نوع آلات زرعیه | — à cribler قالبور و یا الك ماكنه‌سی | — à faucher اوراق ماكنه‌سی | — à labourer صبان ماكنه‌سی | (Econ. pol.) هرنوع آلات و ادوات | (Théâtre) تیاترولرده مستعمل ایپ، چرخ و سائره | (Math.) — arithmétique, syn. de Arithmomètre, **V.** ce mot.

Machinerie, sf. (Techn.) بر تأسیساتك كافهٔ آلات و ادواتی | — d'une écluse بر صو حوضنك و یا دكرمن ارقنك كافهٔ آلات و ادواتی .

Machiniste, sm. (Techn.) ماكینه‌جی | (Ch. de f.) تیمور یوللرنده قطار ماكینستی |

Chef — باش ماكینستی تیمور یوللرینك | (Théâtre) تیاترولرده پرده و صحنه‌نك تزییناتنه مأمور تزییناتجی و یا ماكنه‌جی.

Mâchoire, sf. (Anat. et Zool.) فك، چكه | — supérieure ou syncrânienne, فك اعلا | — inférieure ou diacrânienne, فك اسفل | (Mar.) ~ de la corne de brigantine كیز چتالی.

Macigno, sm. (Min.) فیورنسه طاشی دینلان بر نوع غره طاشی.

Macis, sm. (Pharm.) بسباسه.

Macle, sf. (Min.) وجوه متناظریه اوزره بلوراتك اجتماعی كه بلورات توأمیه دینور | بر نوع آندالوزیت طاشی **V.** aussi **Macre.**

Maclure, sm. (Bot.) توتیه فصیله‌سندن آمریقایه مخصوص توت آغاجی نوعی.

Maclurite ou **chondrodite,** sf. (Min.) Magnésie silicofluatée, برمغنزیای ذوسیلیسیت و فلعور خلقیدر.

Maçon, sm. دیوارجی | رنجبر، یاپو عمله‌سی | Maître — ایرغاد باشی، اوسته | Aide — چراغ، رنجبر.

Maçonnerie, sf. (Archit.) دیوارجیلق | دیوار | كاركیر | En — كاركیر اوله‌رق | Travaux de — عملیات جداریه | — grosse ou limousinage, **V.** ce mot. | — légère هرنوع صیواجیلق ایشی | Franc — **V. Franc-maçonnerie.**

Maçonnique, adj. فرانماسونلغه متعلق | Loge — فرانماسون لوجه‌سی.

Macouba, sm. آمریقه‌ده واقع مارتینیك جزیره‌سنه مخصوص غایت نفیس قوقولی توتون وانفیه.

Macque, sf. (Techn.) فلاز دینلان كتان طوقمغی.

Macraspide, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن مصفح فصیله‌سندن خنافس قبیله‌سندن بر نوع طوكزلان بوجكی.

Macrauchénie, sf. (Géol.) آمریقهٔ جنوبیه‌ده واقع پطاغونیا آیالتنده كشف اولنمش بر نوع كركدان مستحاثه‌سی.

Macre, sf. (Bot.) فصیلهٔ ملحیه‌دن كول كستانه‌سی نوعی.

Macreuse, sf. (Zool.) اوردك انواعندن سونه وقیل قویروق دنیلان سیاه نوع دكز اوردكی.

Macrobiotique, sf. مبحث تطویل عمر.

Macrocéphale ou **mégacéphale,** adj. et sm. كبیر الرأس، كباس، باشی بیوك.

Macrocheilus, sm. (Géol.) اراضی حیوانیهٔ قدیمه‌یه مخصوص ناعمهٔ ذات الرجل البطنی قسمندن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن و اهرامیه فصیله‌سندن بر نوع مستحاثه.

Macrochirie. sf. (Térat.) بیوك و اوزون الّی، كبر الید.

Macrocosme, sm. (Philos.) عالم كبیر.

Macrodactyles, sm. pl. (Zool.) طیور مقبقبه فرقه‌سندن كبیر الاصابع اولان طیوره دینور | مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن دبوسی القرن فصیله‌سندن طویل الاصابع قبیله‌سی.

Macroglosse, adj. (Zool.) طیور كبیر اللسان نوعی.

Macron;que, sf. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن دبوسی القرن فصیله‌سندن طویل الاصابع قبیله‌سندن بر نوع یوسفجق بوجكی.

Macronyx, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن دبوسی القرن فصیله‌سندن امید بورننه مخصوص چایر قوشی نوعی.

Macrophthalme, sm. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقه‌سندن ذوالجبهة سفلی فصیله‌سندن هند دكزلرینه مخصوص بر نوع قوقعه.

Macropode, sm. (Zool.) مشوك المسبح حرشفي الادمه فرقه‌سندن بلعوميهٔ ئیهی الشکل فصیله‌سندن چین کوللرینه مخصوص بر نوع کوچك یشیل بالق | مفطی الجناح مختلف الارساغ ثدیهٔ قاضمه s pl. — | فرقه‌سندن ذوالجسد اسود فصیله‌سندن سنه‌غال ایالتنك بر نوع کلبکی فرقه‌سندن کبیر القائمه فصیله‌سی .

Macropodie, sf. (Térat.) (عجائباتدن) کبیرة القدمیت .

Macropodiens, sm. pl. (Zool.) Ou araignées de mer, حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقه‌سندن ذوالحاد المنقار فصیله‌سندن عناکب بحریه قبیله‌سی ، دکز اوروبجکی نوعی .

Macropodium, sm. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن خیریه قبیله‌سندن قار چیچکی نوعی .

Macroprosopie. sf. (Térat.) (عجائباتدن) کبیرة الوجهیت .

Macroptères, sm. pl. (Zool.) Syn. de Longipennes, **V.** ce mot.

Macrorhine, sm. (Zool.) ثدیهٔ بحریه‌دن فیل بحری، خرطوملی آیی بالغی .

Macroscélide, sm. (Zool.) ثدیهٔ آکل الحشرات فرقه‌سندن آفریقه‌یه مخصوص قزیل تیون نوعی .

Macroskélie, sf. (Térat.) (عجائباتدن) کبیرة الساقیت .

Macrosomatie, sf. (Térat.) (عجائباتدن) کبیرة الجسدیت .

Macrosperme, adj. (Bot.) کبیرة الحبه .

Macrosporange, sm. (Bot.) محفظهٔ بزور کبیره .

Macrospore, sf. (Bot.) کبیر البزر .

Macrothérium, sm. (Géol.) عدیمة الاسنان نوعندن اراضئ ثالثه‌ده بولنمش بر نوع بیوك قیا کلری .

Macroures, sm. pl. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل فرقه‌سندن قصیر الذنب فصیله‌سی .

Mactre, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن بر نوع طراق .

Mactromya, sm. (Zool.) Syn. de Lavignon, **V.** ce mot.

Maculature, sf. (Impr.) قره‌لانمش لکه‌لنمش فنا باصلمش کاغد ،

Madapolam, sm. (Comm.) مادامپول دینلان بز .

Madarose, sf. (Méd.) سقوط شعر .

Madéfaction, sf. (Phar.) لیبا و ساڭرهیی ایصلاتمه ، ترطیب ، تبلیل .

Madi, sm. ou **madia,** sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن قندیه قبیله‌سندن آمریقه‌نك شیلی ممالکنه مخصوص بر نوع اوت، مادیا .

Madrague, sf. (Techn.) ایغریب طوربه‌سی و یا لیواری .

Madrépore, sm. (Géol.) حیوانات مرجانیهٔ حجری المسکن قسمندن حیوانات زهریه فرقه‌سندن مادرپور دینلان بیاض مرجان نوعی | عرق اللؤلؤ .

Madréporides, sm. pl. (Zool.) ارض سیلوریده بولنان حیوانات ناعمه‌دن بر نوع ، مادرپورید .

Madréporiforme, adj. (zool.) مادرپوری الشکل | Corps — جسد و یا جسم مادرپوری الشکل .

Madréporique, adj. (Géol.) مادرپوری | Terrains —s اراضئ مادرپوریه .

Madrier, sm. (Techn.) قلاص تخته‌سی، دوشمه تخته‌سی | چفته طولاب دینلان میشه کراسته‌سی .

Madrigal, sm. (Litt.) مقطعات نوعندن اولان کوچرك اشعار نکته‌لی یاخود عاشقانه قطعه .

Maestoso, adv. (Mus.) موسیقیده غایت پس اشارتی .
Maestro, sm. (Mus.) موسیقی اوستاسی، مشهور موسیقی شناس .
Maffié, ée ou **mafflu, ue,** adj. آبلق صورتلی .
Magasin, sm. شونه، مخزن | مغازه | دكان | —s généraux ou docks, كمرك انترپولری و یا عمومی انبارلری | (Art mil.) — d'une arme à feu, **V. Fusil.** | — à poudre جبخانه | —s militaires عسكر انبارلری | — aux vivres ارزاق انباری | (Litt.) رسالهٔ ادبیه، رسالهٔ فنیه .
Magasinage, sm. ادخار در انبار ایتمه، انبار و مغازه‌یه | مغازه كراسی | Droit de — انبار رسمی، ارضیه .
Magasinier, sm. (Techn.) انبار مأموری ، انبارجی | انبار امینی ، شونه امینی | كیلارجی | Chef - — كیلارجی باشی، انبار مدیری .
Magdala, sf. **V. Lyonsia.**
Magdaléon, sm. (Pharm.) یاقی خوری .
Magicien, sm. بیوجی، سحار، ساحر، سحرباز .
Magicienne, sf. بیوجی قاری، ساحره، سحاره .
Magie, sf. بیوجیلك، سحر | — blanche سیمیا | — noire ارواح جیثه‌نك جعلی سحر .
Magistère, sm. (Chim.) زبد، قیق .
Magistral, ale, adj. (Pharm.) وقتی ، امری | Médicament — دواء وقتیه | (Art mil.) Ligne —e خط اساسی، آتش خطی .
Magistrat, sm. (Dr.) حاكم | پولیس قومیمری | مستنطق | مأمورین ملكیه‌دن بیوكلرینه دخی بو اسم ویریلور .
Magistrature, sf. (Dr.) حاكملك | محاكمه اعضاسی | حكام، هیئت حكام، محاكم | — debout مدعی عمومی ومعاونلری | — assise حكام، محاكم .
Magma, sm. (Chim. et Pharm.) كوسبه، عصیر .
Magnanerie, sf. (Techn.) قوزه بوجكاریبی یتشدرمكه مخصوص محل، بوجكالك، بوجكخانه .
Magnanier, sm. (Techn.) بوجكجی | بوجكخانه صاحبی .
Magnésie, sf. (Chim.) مغنزیا، مغنزیوم حامض | — calcinée قاورلمش مغنزیا، مكلس مغنزی | Carbonate de — ou — carbonatée, فحمیت مغنزیا، مفحم مغنزیا | — boratée, **V. Boracite** | — hydratée, **V. Brucite** | — silicatée ou magnésite, مغنزیای ذوسیلیسیت، مغنزیت | — silicofluatée, **V. Maclurite** | - sulfatée ou épsomite, بر مغنزیای مكبرت خلقیدر .
Magnésite, sf. (Min.) Ou écume de mer, مغنزیت دینلان لوله طاشی . **V.** aussi **Magnésie.**
Magnésium, sm. (Chim.) اجسام بسیطه‌دن مغنزیوم .
Magnétique, adj. (Phys.) مقناطیسی | Attraction — قوهٔ جاذبهٔ مقناطیسیه | courant — جریان مقناطیسی | Faisceau — حزمهٔ مقناطیسیه | Fluide — سیالهٔ مقناطیسیه | (Météor.) Equateur — دائرهٔ استواء مقناطیسی | Méridien — نصف النهار مقناطیسی | (Méd.) Médecine — طبابت مقناطیسیه .
Magnétisme, sm. (Phys.) قوهٔ مقناطیسیه، مقناطیسیت | — animal مقناطیسیت حیوانیه | — terrestre مقناطیسیت آرضیه | — rémanent مقناطیسیت متباقیه .
Magnétite, sf. (Min.) مانیه تیت، حدید مقناطیسی .

Magnéto-électrique, adj. (Phys.) مقناطیسی، الکتریق | Machine — آلت مقناطیسیهٔ الکتریقیه .

Magnétomètre, sm. (Phys.) میزان المقناطیسی .

Magnétologie, sf. (Phys.) مبحث المقناطیسی .

Magnoliacées, sf. pl. (Bot.) مانیولیاسیه فصیلهسی .

Magnoliées, sf. pl. (Bot.) مانیولیاسیه فصیلهسندن مانیولیه قبیلهسی . .

Magnolier, sm. (Bot.) بالادهکی مانیولیه قبیلهسنك نمونهسی مانیولیا آغاجی نوعی | — glauque ou arbre de castor, ویرژینی قندقنهسی .

Magot, sm. (Zool.) افراد فصیلهسندن نسناسیه قبیلهسندن قویروقسز میمون نوعی .

Maguey, sm. (Bot.) Ou agave de Cuba, آمریقهنك قوبا جزیرهسنه مخصوص بر نوع عود آغاجی .

Mahaleb, sm. (Bot.) Ou cerisier odorant, قوش کرازی دینلان یبانی آغاج که یمیشنه محلب وادریس دینور، ادریس آغاجی، محلب .

Mahari, sm. (zool.) **V. Méhari.**

Mahogon, sm. (Bot.) ماهونیه فصیلهسندن آمریقهیه مخصوص ماهون آغاجی نوعی .

Mahométisme, sm. مذهب وامت محمدیه | مسلمانلق، دین اسلام، اسلامیت .

Mahone ou **mahonne,** sf. (Mar.) هر نوع معونیه | — pontée عرب معونهسی.

Mahonie, sf. (Bot.) فصیلهٔ زرشکیهدن ماهونیا چیچکی و فدانی .

Mahratte, sm. (Litt.) هندستانك مخراط ممالکنه مخصوص لسانی، مخراط لسانی .

Maïa, sm. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقهسندن ذوالمنقارحاد اصل دکز آیینهسی فصیلهسندن دکز آیینهسی نوعی | — squinade ou araignée de mer, دینلان حیوان که بر نوع بیر پاغوریه در .

Maïeutique. sf. (Philos.) فن مناظرهدن معلومدن مجهولی استدلال اصولی .

Maigre, adj. et sm. ات کسیی | یاوان، پرهیز | آریق، ناحل، لاغر، ضعیف | Jour خرستیان کلیساسنجه ات اکلی ممنوع اولان ایام، پرهیز کونی .

Maigreur, sf. (Méd.) آریقلق، هزال | ضعفت، ضعیفلق .

Mail, sm. (Techn.) انواع طوقماقلره علمدر، واریوس .

Maille, sf. (Techn.) تیمور حلقه، زره اورکوسی | هر نوع آغ اورکوسی و یاکوزی | Cotte de —s جبه | (Pêche) Filet à —s étroites طار اورکولی آغ | Sac à —s étroites pour les anchois خمسی آغی، قورنا .

Maillechort ou **melchior,** sm. (Min.) باقر و نیکل و توتیادن عبارت بر خلیطه در، مالکیور .

Maillet, sm. (Techn.) آغاج طوقمق | قویوجیلرك طوقماق میانهسی .

Mailloche, sf. (Techn.) طاشجیلرك تیمور واریوسی که دیشنکی دخی دینور .

Maillon, sm. (Mar.) بقله | لینغ متاولهسی | Un — de chaîne بر کلید زنجیر | Entretoise d'un — لوقه .

Maillure, sf. (Hist. nat.) بعض بیوك قوشلرك تویلری اوزرندهکی حلقوی بنکره دینور .

Maïmon, sm. (Zool.) هندستانك قیصه قویروقلی شبله میمونه دینور .

Main, sf. (Anat. et zool.) دست، ال، ید | De la — à la — بلا سند، عن ید، یداً بید | — de papier یکرمی بش طبقهدن عبارت کاغد دستهسی | (Techn.) ال کلبتانی | (Comm.) — courante ou brouillard, ال دفتری، مسوده دفتری | De première — بلا واسطه، طوغریدن طوغری یه | De se-

conde — ایکنجی الدن، بالواسطه | Chevaux de — یدك بارکیرلری | (Mar.) — courante اسکله وارده‌ولەسی ; (Litt.) Nouvelles à la — غزته‌لرده فقرات مضحکه، لطائف | (Jeu) — cheude پیشدی .

Mainate, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن زرزوریه فصیله‌سندن جاوا آطه‌سنه مخصوص بر نوع قره طاوق .

Main-d'œuvre, sf. مصارف اعمالیه، مصارف انشائیه | اجرت اعمالیه | اعمال، اعمالیه | ایشجیلك | V. aussi **Main.**

Main-forte, sf. امداد و معاونت | Prêter — امداد و معاونت ایتمك .

Mainlevée, sf. (Dr.) فك حجز، رفع حجز | فك حجز | — judiciaire حکماً فك حجز | — volontaire رضاءً فك حجز .

Main-militaire, sf. (Art mil.) قوهٔ مسلحه | جهت عسکریه .

Mainmise, sf. (Dr.) وضع ید .

Mainmorte, sf. (Dr.) اموالك فراغ و انتقالنك عدم قابلیتی | Biens, propriétés de — مقاطعه‌یه ربط اولنان عقارات که اکثری جماعات رهبانیه اموالنه علم اولور .

Maintenue, sf. (Dr.) استصحاب V. **Maintien.**

Maintien, sm. ابقاء، محافظه، بقا .

Maire, sm. (Adm.) اوروپاده دائرهٔ بلدیه رئیسی | ناحیه مدیری | Adjoint du — مدیر یا بلدیه رئیسی معاونی | — de Londres ou lord —, لوندره‌ده شهر امینی | (Mar.) Tête de — مارسپت و وارده قاوو جوزی .

Mairie, sf. (Adm.) ناحیه مدیرلکی | ناحیه قوناغی | دائرهٔ بلدیه ریاستی | بلدیه دائره‌سی.

Maïs, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن جاورسیه قبیله‌سندن مصر بغدایی نوعی | — blanc لازوت، بیاض قوقوروس .

Maison, sf. (Archit.) دار، خانه، او، قوناق | — démontable عاریتی خانه | (Comm.) — de commerce ou absolument —, تجارت اوی، تجارتخانه، تجارتگاه | — de banque بانقه | — de ville, — commune, بلدیه قوناغی، حکومت قوناغی | — de santé خسته‌خانه، بیمارخانه، دارالشفا | — d'arrêt توقیفخانه | — garnie لوقانطه، اوتل | — d'asile اصلاحخانه | — de tolérance دارالفحش، عموخانه | — publique عموخانه | — de jeu قمارخانه | — mortuaire دار الموتی | -- royale خاندان قرالی | — impériale خاندان ایمپراطوری | — du roi حکمدارك معیتی | — militaire حکمدارك معیت عسکریه‌سی | — civile du roi, de l'empereur, قرالك ویا ایمپراطورك معیت ملکیه‌سی Gens de — اتباع، خدمتکاران .

Maistrance, sf. (Mar.) لیمانلرده مارینل باشی ونوستروموو بحریه چاوشلری وملازملری هیئتی | Ecole de — مارینل مکتبی .

Maître, sm. ایرغاد باشی | خواجه، معلم | اوسطه باشی، اوسته | (Archit.) — ouvrier | — en trait چاتینك آنا دیرکی | — pilier آنا دیرکی | — poteau آنا دستکی | (Min.) — fossé معدنلرده آنا قیوسی | (Adm.) فرانسه‌ده دعوی وکیللرینه و معامله وکیللرینه و مقاولات محررلرینه ویریلان لقب در | — des cérémonies تشریفاتی، تشریفاتجی | Grand — des cérémonies باش تشریفاتجی En Turquie تشریفات عمومیه ناظری | Grand — des cérémonies du Divan Impérial تشریفاتیٔ دیوان همایون | Grand — de l'Artillerie طوپخانهٔ عامره مشیری |

Grand — du Palais مابين مشيرى | (Art mil.) — canonnier طوپ اوستەسى | (Mar.) — d'équipage پورسون، مارينل رباشى | Contre -— نوستروموا | — d'hôtel قاروت، مائده سالار | Premier — بحريه باش چاوشى | Second — بحريه چاوشى | Quartier — بحريه اونباشيمى .

Maîtresse, sf. معلمه | بر خانەنك باش قدينى | (Archit.) — ferme آنا چاتيسى | — muraille آنا ديوارى | — voûte آنا كمرى | (Mar.) — ancre اكوز تيمورى | — partie كمينك بل پايى .

Maîtrise, sf. اوستەلق، اوستە باشيلق | اصناف كتخدالغى | Grande — de l'Artillerie طوپخانهٔ عامره مشيريتى | Bureau de la — des cérémonies تشريفات قلمى.

Majesté, sf. شوكت، حضرت، عظمت | Sa — Impériale le Sultan ذات شوكتسمات حضرت پادشاهى | Sa — le Schah de Perse شهامتلو ايران شاهى حضرتلرى | Sa — Impériale حشمتلو ايمپراطور حضرتلرى، ذات حضرت ايمپراطورى | Sa — Royale حشمتلو قرال حضرتلرى | Sa Très-Gracieuse — حشمتلو انكلتره قراليچەسى | Sa—Catholique حشمتلو اسپانيا قرالى | Sa — Impériale et Royale حشمتلو اوستريا و مجار ايمپراطورى | Sa — très chrétienne سابقا فرانسه قراللرينه ويريلان لقب .

Majeur, eure, adj. et s. Force —e, **V. Force** | (Religion) Ordres —s, طريقت خرستيانيەده پيسقپوسلق ، پاپاسلق درجەلرى | Excommunication —e بيوك حرم | (Dr.) آفوروس، | كبير، رشيد، سن رشيده واصل اولان | —e, (en logique), كبرا، قضيهٔ كبرى | (Mus.) ماجوره | Demi-ton — يميطونو ماجوره .

Majolique, sf. (Indust.) بر نوع چينى آوانى كه ماجوليقه دينور .

Major, sm. (Art mil.) بيك باشى | — général اركان حاربيه ميرلواسى | Adjudant —, **V. Adjudant** | — de la gendarmerie طابور آغاسى | Chirurgien — باش جراح | — de place ايكنجى قوماندان .

Majorat, sm. سابقا اصلذادكانك اولاد و احفادينه مشروط اولان عقارات موقوفه .

Majordome, sm. مطبخ مديرى .

Majorité, sf. (Dr. et Pol.) سن رشد، كبريت | اكثريت آرا | اكثريت | Grande — اكثريت عظيمه | — absolue اكثريت مطلقه | — relative اكثريت نسبيه | — des deux tiers اكثريت ثلثان | — en somme et en nombre اكثريت مبلغيه و شخصيه .

Majuscule, adj. et sf. كبير خط ، باشلى خط | Lettres —s كبير يازيلر .

Maki, sm (Zool.) Ou lémur, ثديهٔ ذوالايد اربعه فرقەسندن طيفيه يعنى اقرادكاذبه فصيلەسندن ماداغسقار آطەسنه مخصوص بر نوع ميمون .

Mal, sm. كوتولك، شر | — métaphysique شر معنوى | — moral شر اخلاق | — physique وجع | (Méd.) داء، سوء، مرض | — de mer دكز طوتمەسى | — هدام، caduc, épilepsie, صرعه | — de cœur, غثيان، بولانتى | — de dents ديش آغريسى | — de gorge خناق | — du pays, syn. de Nostalgie, **V.** ce mot — de montagne مرض جبلى .

Malabathrum, sm. (Pharm.) Syn. de Cinnamome, **V.** ce mot.

Malachie, sf. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقەسندن مرخو الادمه فصيلەسندن و ميليريد قبيلەسندن بر نوع كوچك قزيل بوجك .

Malachite, sf. (Min.) مالاكيت، دهنهٔ فرنكى، باقر طاشى، برنوع يشيل سماق كه اصلنده بر ذوالفحميت بالماء احضر در .

Malacie, sf. (Méd.) وحام، توحم، وحم، آش يرمه .

Malacodermes, sm·pl. (Zool.) مفطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن منشارى القرن فصيله‌سندن مفصول مرخو الادمه فصيله‌سى .

Malacologie, sf. (Hist. nat.) مبحث حيوانات ناعمه .

Malacoptérygien, sm. (Zool.) مرخو المسبح | —s قسمى | اسماك مرخو المسبح — | مرخو المسبح abdominaux مرخو المسبح بطنى شعبه‌سى | — subbrachiens مرخو المسبح تحت العضدى شعبه‌سى | — apodes مرخو المسبح عديمة الرجل شعبه‌سى .

Malacosarcose, sf. (Méd.) استرخاء عضلات .

Malacostéose, sf. (Méd.) استرخاء عظام .

Malacostracés, sm. pl. (Zool.) حيوانات مقشره‌دن مرخو القشر فرقه‌سى .

Malacozoaires, sm. pl. (zool). Nom donné dans la classification de De Blainville à l'embranchement des mollusques, (دوبله‌نويل)ك تصنيفنجه حيوانات ناعمه شبعه‌سنه ويريلان اسمدر .

Malactique, adj. (Pharm.) ملين .

Malade, adj. et s. خسته، مريض | —s militaires مرضاء عسكريه .

Maladie, sf. مرض ، خسته‌لق ، داء | —s internes ou médicales, امراض داخليه | —s externes ou chirurgicales, امراض خارجيه | —s congénitales امراض خلقيه | —s acquises امراض مكتسبه | —s sporadiques امراض منفرده | —s endémiques امراض بلديه | —s épidémiques امراض مستوليه | —s contagieuses امراض ساريه | —s chroniques امراض مزمنه | —s nerveuses امراض عصبيه | — syphilitique فرنكى علتى، مرض افرنجى | —s héréditaires امراض موروثه | —s symptomatiques امراض عرضيه | — d'Addison, **V. Bronzée** | —de Paget علت پاژه | — bleue, syn. de Cyanose, **V.** ce mot | — imaginaire, **V.** ce mot | —s de la peau امراض جلديه، درى خسته‌لكلرى | (Dr.) — mortelle ou dernière —, مرض موت .

Maladif, ive, adj. مرضى، خسته‌لكلى، عليل المزاج، خسته مزاج .

Maladrerie, sf. (Méd.) دار المجذمين، مسكينخانه .

Malagma ou **malagme,** sm. (Pharm.) هر نوع موضوعات ملينه‌يه دينور .

Malaire, adj. (Anat.) خدى، وجنى | Apophyse — نتوء وجنى .

Malaise, sf. (Méd.) قيرقلق، راحتسزلك، بيحضورى .

Malambo, sm. **V. Mélambo.**

Malandre, sf. (Art vét.) عرنه، بعلغان خسته‌لكى .

Malandrie, sf. (Méd.) Ancien syn. de Lèpre, جذامك اسكى اسميدر .

Malaptérure, sm. مرخو المسبح بطنى خرشفى الادمه فرقه‌سندن رعاديه فصيله‌سندن سمك الكتريق، رعات نوعى .

Malaria, sf. (Méd.) هواى وخيم | تصعدات مرزغيه .

Malarmat, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن رعاديه فصيله‌سندن بر نوع اوكسوز بالغى .

Malate, sm. (Chim.) تفاحيت | — de fer تفاحيت حديد، الماچليكى .

Malaxation, sf. (Pharm.) تعجين | (Physiol.) — stomacale تعجين معدوى .

Malaxer, va. (Pharm.) تعجين ايتمك، يوغورمق .

Malaxide ou **malaxis,** sf. (Bot.) سحلبيه فصيله‌سندن منفصل مرخويه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان بطاقلق سحلبی نوعی .

Malaxidées, sf. pl. (Bot.) سحلبيه فصيله‌سندن منفصل مرخويه قبيله‌سی .

Malbrouc ou **malboroug,** sm. (Zool.) اقراد طويل الذنب شعبه‌سندن بر نوع ميمون .

Malcoha, sm. (Zool.) طيور متسالقه فرقه‌سندن ابو الامدنيه فصيله‌سندن آسيای شرقيه مخصوص بر نوع آغاج قاقان .

Malcolmie, sf. (Bot.) صليبيه فصيله‌سندن رشاديه قبيله‌سندن ماخوذ قرنفلی نوعی .

Maldenté, ée, adj. (Art vét.) ديشلرك وضعيت قبيحه‌سی بولنان (فروسه دينور) .

Mâle, adj. et sm. (His. nat.) ار، نر، اركك، مذكر | (Dr.) Descendance — ذريتك ذكوری .

Malebouche, sf. (Méd.) آغز قوقوسی، اطرام، بخر .

Malédiction, sf. لعنت، بد دعا .

Maléfice, sf. نشره، افسون، عزيمت .

Malesherbiacées, sf. pl. (Bot.) فلكيه فصيله‌سنه قريب مالسربيه فصيله‌سی .

Malesherbie, sf. (Bot.) مالسربيه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان و شيلی ممالكنه مخصوص بولنان بر نوع تزيينات چيچكی .

Malformation, sf. (Hist. nat. et Physiol.) سوء تشكل .

Malicore, sm. (Pharm.) قشر الرمان، نارقبوغی .

Malignité, sf. (Méd.) رداءت، خباثت .

Malin, igne, adj. (Méd.) خبيث، ردی | Pustule —igne بثرردی | Fièvre —igne حماء رديه .

Malique, adj. (Chim.) Acide — حامض تفاح .

Malle, sf. باول صندوق، يولجی صندوغی | (Adm.) پوسته چانطه‌سی | — ou poste — پوسطه عربه‌سی | La — des Indes هند پوسته‌سی | La — de Brindizi برنديزی پوسته‌سی .

Malléabilité, sf. (Phys.) قابليت تطرق، قابليت انطراق، مرانت | (Techn.) لدانت، چكيچه گله، مرانت، تطرق .

Malléable, adj. (Phys.) قابل تطرق، قابل انطراق، مارن | (Techn.) چكيچه گلان، لدين، مارن .

Malléolaire, adj. (Anat.) كعبی .

Malléole, adj. (Anat.) Vulg. cheville du pied, كعب، طوپوق كميكی .

Malmignatte, sf. (Zool.) **V. Latrodecte.**

Maloïle, sm. (Chim.) الما ياغی، عطر تفاح .

Malonique, adj. (Chim.) Acide — حامض مالونيك .

Malope, sf. (Bot.) خبازيه فصيله‌سندن رقميه قبيله‌سندن دكز كنارلرينه مخصوص بر نوع ابه كومجی .

Malopées, sf. pl. (Bot.) خبازيه فصيله‌سندن رقميه قبيله‌سی .

Malpighiacées, sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتين ذو الوريقات توجية منفصله تحت المبيض صنفندن انجر آنتيليه فصيله‌سی .

Malpighie, sf. ou **malpighier,** sm. (Bot.) انجر آنتيليه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان آنتيل آطه‌لرينه مخصوص بر نوع كراس آغاجی | — glabre au moureiller, انجر آنتيلی .

Malt, sm. (Indust.) مايه مقامنده بيرا ايچون قوللانيلان چيملنمش آرپه، مالتا | بيره پوصه‌سی .

Malthe sf. ou **pissasphalte,** sm. (Min.) صولی زفت، معدن زفتی .

Maltose, sf. (Chim.) اریه شکری، بیره شکری، مالطوز، سکرشعیر .
Malure, sm. (Zool.) **V. Mérion.**
Malvacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توبجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن خبازیه فصیله‌سی .
Malvées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌کی خبازیه فصیله‌سندن مخرزه قبیله‌سی .
Malversation, sf. (Dr.) مأمورین ارتکاباتی، اختلاس .
Malvoisie, sf. (Comm.) قبرس وقندیه شرابلرینه ویریلان بر اسم‌در .
Mamanpian, sm. (Méd.) ام العلیقه دینلان مرض .
Mamellaire, adj. **V. Mamillaire.**
Mamelle, sf. (Hist. nat.) پستان، ممه، ثدی | — pectorale (chez l'espèce humaine), ثدی صدری | — pectorale (chez certains animaux), بعض حیواناتك ذائد امجیکی که سودی کاز، ثعل | — abdominale ثدی بطنی | — inguinale ثدی معبنی .
Mamelon, sm. (Anat.) سعدانه، امجیك، حلمه | (Bot.) حلمه | Géog.) تل، تپه‌جك .
Mamelonné, ée, adj. (Bot.) امجیکلی، متحلم | Racine —e جذر متحلم .
Mamelouk ou **mameluk,** sm. کوله‌من، مملوك، اسکی مصر عسکری .
Mamillaire ou **mammillaire,** adj. (Anat.) حلمی | (Bot.) —, sf. صباریه فصیله‌سندن بر قاچ نوع فراعون انجرلرینه دینور .
Mammaire, adj. (Anat.) ثدیی | Glandes —s غدد ثدییه .
Mammalogie, sf. (Zool.) مبحث ذوات الثدیه .
Mammée, sf. (Bot.) رالبخیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع قیمتی آغاجی .
Mammelière ou **mamelière,** sf. (Art mil.) آوائلده زرهك کوکسلکی که لیاچه دینور ایمش، صدره .
Mammifère, sm. (Zool.) ذوی الثدی | —s حیوانات فقریه شعبه‌سندن برنجی ذوات ثدیه شعبه‌سی | — placentaires ou monodelphes, حیوانات ثدیه ذات المشیه قسمی | — didelphes ou marsupiaux, حیوانات ثدیه عدیمهٔ المشیه قسمی | — monotrèmes ou ornithodelphes, حیوانات ثدیه وحید الثقبه | — fossiles حیوانات ثدیهٔ مستحاثه | — carnivores ثدیهٔ آکل اللحوم | — insectivores ثدیهٔ آکل الحشارات .
Mammite ou **mastite,** sf. (Méd.) التهاب ثدی .
Mammouth ou **mammonth,** sm. (Zool.) فیل محمودی، ماموت دینلان جسیم فیل مستحاثه‌سی .
Man, sm. (Zool.) Ou Ver blanc, فاك فاك دینلان بوجك سرفه‌سی .
Manacou, sm. (Zool.) هندستانه مخصوص بر نوع کدی که تویندن کورك یاپیلور .
Manakin, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص قزیل سرچه نوعی .
Mancenillier, sm. (Bot.) Ou hippomane, آمریقه‌یه مخصوص مانسنیلا دینلان بر نوع الما آغاجی .
Manche, sm. (Techn.) قبضه، قولپ، صاپ | (Zool.) — de couteau ou solen, هرنوع صو | کورك طویه‌جی سولینس دینلان برنوع دکز مخلوق | (Mar.) — d'une rame, کورك طویه‌جی | — en toile بز مانیقه | — en cuir مشین مانیقه | — de dalot فرنکی مانیقه‌سی | — de sucement. مانیقه‌سی
Manche, sf. (Techn.) یکه، اثواب قولی | (Pharm.) — ou — d'Hippocrate, مرشح بقراط | (Géog.) مانش دکزی .

Mancheron, sm. (Agric.) صبان قولی و یا بصقیمی .
Manchette, sf. قولچق | (Impr.) کتابك کنارنده ایدیلان حشیه | (Zool.) — de Neptune, **V. Rétépore.**
Manchon, sm. (Techn.) بیلازیك، مانشون | میل یووه‌سی، یووا | (Art mil.) سریع آتشلی هوچکیس طوپلرنده اولدیغی کبی نامولوس مویلولری ایله مجهز اولمیوب مویلولری حاوی بر قوان اوزرینه موضوعدرکه مذکور قوانه مانشون دینور .
Manchot, sm. (Méd.) چولاق، اقطع، اجزام، ید مقطوع | (Zool.) — ou apénodyte, طیور متکففة الرجل غواصه فرقه‌سندن و عدیم الطیران فصیله‌سندن آوسترالیایه مخصوص بر نوع قنادسز بالقجی .
Mancienne ou **mantiane,** sf. (Bot.) **V. Viorne.**
Mancône, sf. (Bot.) مستحیه فصیله‌سندن پارکریه قبیله‌سندن سنه غامی‌یه مخصوص بر نوع اکرلق اوتی .
Mandant, ante, s. 2 g. (Dr.) موکله، موکل .
Mandarine, sf. (Bot.) یوسف افندی و مندارنیا دینلان یمش .
Mandarinier, sm. (Bot.) فصیلهٔ برتقانیه‌دن ماندارنیا آغاجی .
Mandat, sm. (Dr.) توکیل، وکالت | Acte qui fait l'objet du — موکل به | — spécial وکالت خاصه | — ou acte de —, وکالتنامه | — général وکالت عامه | Donner — توکیل ایتمك | Révocation du — وکالتدن عزل | Renonciation au — وکالتدن استعفا | (Dr. crim.) مذکره | — d'amener احضار مذکره‌سی | — d'arrêt غیر موقت توقیف مذکره‌سی | — de comparution جلب مذکره‌سی | — de dépôt موقت توقیف مذکره‌سی | (Adm.) — de payement تأدیه امری | حواله | — de poste پوسته حواله‌نامه‌سی، پوسته سندی | (Comm.) — de change حواله سندی | (Pol.) — impératif **V. Impératif.**
Mandataire, s. 2. g. (Dr.) وکیله، وکیل | — gratuit وکیل متبرع | — salarié وکیل بالاجره | (Pol.) —s du peuple مبعوثان .
Mandaté, ée, adj. (Adm.) صورته ربط اولنان | تأدیه امری ویرلمش اولان .
Mandater, va. (Adm.) صورته ربط ایتمك | ویرلمه دیمك (حواله ایتمك) .
Mandement, sm. (Dr.) جلب، احضار | روحانی بیورلدی | بیورلدی .
Mandibule, sf. (Zool.) قوش منقاریني تشکیل ایدن قطعه‌لردن بهری، فکیك | فکیه، تاشیر، آلت چکه .
Mandore, sf. (Mus.) درت تللی عود .
Mandragore, sf. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن یبروح الصنم نوعی، عبدالسلام، قان قوریدان، لفاح بری .
Mandrerie, sf. (Techn.) سپتجیلك صنعتی .
Mandrill, sm. (Zool.) بر عتیق اقرادی فرقه‌سندن کلبی الرأس فصیله‌سندن بر نوع قوریوقسز بیوك شبك .
Mandrin, sm. (Techn.) تیمور دلمکه مخصوص زمبه | چرخجی چرخنك دائره‌سی تیمورجی مثقبی | ویدالی میل | — d'un tour ماکنه‌سی .
Manducation, sf. (Physiol.) تأکل، یمه، اکل .
Manège, sm. چرخه | آت تعلیمی | آت تعلیمی میدانی | (Méc.) بر حرکت دوریه‌یی حرکت شاقولی‌یه تحویله مخصوص آلت .
Manèque, sm. (Pharm.) Variété de noix muscade, کوچك هندستان جوزی .

Manet, sm. (Techn.) مانیات آغی دیتلان بر نوع دوز اورکولی آغ .
Manette, sf. (Techn.) طوپراقدن فدان چیقارمغه مخصوص کوچك کورك .
Manganate, sm. Syn. de manganésiate .
Manganèse, sm. (Chim.) مانغانز | Peroxyde de — ou pyrolusite, پیرولوسیت ، حمض اخیر مانغانز | — carbonaté, **V. Diallogite** | Sesquioxyde de —, syn. de braunite, **V.** ce mot | — oxydé rouge, **V. Hausmanite** | — oxydé hydraté ou acerdèse, مانغانز محمض بالما | — silicaté ou rhodonite, مانغانز ذوسیلیسیت | — silicaté sulfurifère, **V. Helvine** | — sulfuré ou alabandine, مانغانز مکبرت | — métallique مانغانز معدنی .
Manganésiate sm. (Chim.) مانغانزیت .
Manganeux, euse, adj. (Chim.) Oxyde — ou protoxyde de manganèse, حمض اول مانغانز .
Manganides, sm. pl. (Min.) صخور مانغانزیه | — arséniurés صخور مانغانزیهٔ ارسنیقیه | — sulfurés صخور مانغانزیهٔ مکبرته | — oxydés صخور مانغانزیهٔ محمضه | — hydratés صخور مغانزیهٔ بالما | — phosphatés صخور مانغانزیهٔ ذوفوسفوریت | — cilicatés صخور مانغانزیهٔ ذوسیلیسیت | — carbonatés صخور مانغانزیهٔ ذوکحمیت .
Manganique, adj. (Chim.) Acide — حامض مانغانز | Oxyde —, syn. de sesquioxyde de manganèse, حمض یکنیم مانغانز .
Manganosulfocyane, sm. (Chim.) مکبرت مانغانز کیانوس .
Manglier ou **palétuvier,** sm. (Bot.) ذات الاغصان جذریه فصیلهسندن آمریقهیه مخصوص بر نوع صاقز آغاجی .
Mangoustan ou **brindonier,** sm. (Bot.) رالابجیهٔ فصیلهسندن رالابجیه نقطیه قبیلهسندن خرء الحمام و یاخود جوز الجنان نوعیکه هندستانك الذاللذیذ پورتقالیدر | Faux ou handol, **V. Sandoricum.**
Mangouste, sf. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقهسندن زبادیه فصیلهسندن نمس نوعی | — d'Egypte ou rat de Pharaon, **V. Ichneumon** | — à bandes ou mungos, هند نمسی | (Bot.) جوزالجنان .
Mangue, sf. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقهسندن زبادیه فصیلهسندن آفریقهٔ جنوبییه مخصوص بر نوع بیوك نمس .
Manguier, sm. (Bot.) بلادریه فصیلهسندن شجرتین هندی، هندستانه مخصوص بر نوع انبغر آغاجی .
Mani, sm. (Bot.) بورو نوبیا، رالابجیه فصیلهسندن آمریقهنك کویان ممالکنه مخصوص بر نوع قطران آغاجی .
Maniaque, adj. et s. 2 g. (Méd.) مانیائی، مشغوف .
Manichordion, sm. (Mus.) اوائلده مستعمل بر نوع پیانو، چیبالو .
Manicle, sf. (Techn.) بعض صنایعده مستعمل اکرتی آلت صاپی .
Manicorde, sm. (Techn.) کاغد فابریقهلرنده الده اعمال اولنان کاغدك قالبی دیبنیده بولنان تل قفس .
Manicou, sm. (Zool.) آمریقهٔ شمالییه مخصوص بر نوع صاریق .
Manie, sf. (Méd.) مانیا، مراق .
Maniement, sm. استعمال | سائره قوللانمه | سلاح و | اسلحه تعلیمی | (Méd.) مس ، جس ، تجسیس .

Manière, sf. رسم و موسيقى و سائره طرز و اسلوب وطور وسيرى .

Manifestant, sm. (Pol.) نمايشجى .

Manifestation, sf. (Pol.) تظاهر، نمايش .

Manifeste, sm. (Pol.) بياننامه | (Comm.) مانيفستو، حموله قائمه‌سى | Bureau du — مانيفستو قلمى .

Maniguette, sf. (Pharm.) Ou malaguette, بزرالجنان، آمريقه‌قاقوله‌سى، كينه بيبرى .

Manihot, sm. (Bot.) Syn. de Manioc, مانيوقه ياخود تاپيـوقه جنسندن اولان نباتلره علمدر .

Manille, sf. (Techn.) زنجير غومنه‌سنك بهر | منتشه‌لى زنجير حلقه‌سى | (Mar.) كليد | — d'ancre عنله كايدى | — de chaine زنجير كليدى | — d'affourche حلقه‌سى | پرمچه كليدى | Boulon de — كليد ميلى .

Manioc, sm. (Bot.) فربيونيه فصيله‌سندن مانيوقا آغاجى نوعى | — doux طاتلى مانيوق | — ordinaire عادى مانيوق .

Manipulateur, sm. (Techn.) مرسله، تلغرافخانه‌لرده تلغراف ويرمكه مخصوص آلت، مانيپولاتور، مفتاح الكتريق .

Manipulation, sf. (Techn.) ال ايله اعمال، عمليات باليد .

Manipule, sf. (Pharm.) قبضه ، آويج .

Manique ou **manicle,** sf. (Techn.) كفنه و يا مانيكت دينلوب بعض صنعتكارلرك استعمال ايتديكى مشين يارم الديوندر .

Maniveau, sm. (Techn.) چواليا، منطار وبالق وچيلك كبى شيلر وضعنه مخصوص سپت .

Manivelle, sf. (Méd.) مانيولا، مناوله | — soudée ديرسك مناوله | (Techn.) قول، مناوله ، صاپ .

Manne, sf. (Pharm.) من، قدرت حلواسى | — céleste من سماوى | — alhagi ou — de Perse, عجم قدرت حلواسى | — capacy قپاس منى | — de Sinaï من سينا ياخود طرفاء | (Techn.) ونه‌ديك سپتى مثللو قولبلى سپت .

Mannequin, sm. مانكن، تصويره، انسان شكلنده قوقله كه بعضاً آلات داخليه ايله تحريك ايتدريلور .

Mannet, sm. (Zool.) **V. Hélamys.**

Mannitartrate, sm. (Chim.) من طرطريت .

Mannite, sf. (Chim.) منيت .

Manœuvre, sm. (Techn. et Archit.) عمله ، ايشجى | ايرغات | Chef des —s ايرغات باشى .

Manœuvre, sf. (Art mil.) حركت جسيمه، تعليم ، مانوره | Grandes —s بيوك مانوره‌لر | Champ de — مانوره اراضيسى، مانوره ميدانى | (Mar.) دكز تعليم بحرى ، مانوره‌سى، صنعت بحريه | —s majors كمينك اينجه و قالين بالجمله خلاطلرى | استراليه و —s courantes يلكنه متعلق اينجه چارمچ و پاتريسه كبى اـل آرمه يعنى آنا خلاطلرى | s dormantes كمينك ديرك و سائره قالين خلاطلرى كه سلوپچه دينور | خلاطلر و چيمه‌لر كه s passées à contre كمينك قيچندن باشنه آنا آرمه‌سى ياخود ثابت آرمه‌سى دينور | طوغرى كيدن خلاطلره يعنى قونتره ميجانه استرالياسى كبيلره دينور | —s passées à tours كمينك باشندن قيچنه طوغرى كيدن خلاطلره يعنى غراندى وميجانه ديركلرينك استرالياس كبيلره دينور | (Dr.) —s frauduleuses حيل و دسايس | —s abortives اسقاط جنين معامله‌سى | —s à l'intérieur اتفاق خفى داخلى .

Manomètre, sm. (Phys.) مقياس الغازات ، مانومترو | — à air comprimé

مضغوط مانومترو | — à air libre هوائی مانومترو، منبسط مانومترو | — métallique مانومترو ، کیج ، (Mar.) | مفتوح مانومترو | — fermé معدنی مانومترو | ou anéroïde واترکیج | Tube de — کیج | — à niveau d'eau مشعرالبخار | - indicateur توریه شیشه‌سی .

Manoque, sf. (Mar.) قورزه اولمش خلاط | (Techn.) یاپراق توتون دمتی .

Manorhine, sf. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن آوسترالیایه مخصوص بر نوع فیلوریا قوشی .

Manoscope, sm. (Phys.) مقیاس ثقلت هواء .

Manoul, sm. (Zool.) مانول دینلان بر نوع قره قولاق .

Manque, sf. عدم، فقدان، نقصان، ندرت | (Comm.) — de demande طلب و شپارش فقدانی | (Art mil.) قصور ، تکاسل .

Manquement, sm. تقصیر، تکاسل | —s aux devoirs d'une charge publique وظیفهٔ مأموریتی ایفاده تکاسل اتمه .

Manquer, vn. قصور ایتمك، تکاسل ایتمك | نا موجود اولمق، بولنمامه | (Mar.) — à virer کورکیره موله اولمق .

Mansarde, sf. (Archit.) شیروان ، بر قسمی یصیه و دیکر قسمی دیکجه اولان قیرمه‌لی طام باجه‌سی | طام و یا سقف | طاوان ایچی .

Mante, sf. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن سریع المشی فصیله‌سندن برنسیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان اوچار چکرکه نوعی .

Manteau, sm. خلعت، برنس | — d'honneur خلعت فاخره، خلعت افتخار | (Hist. nat.) برنس الحیوان | (Techn.) اوجاق باجه‌سی و قبه‌سی، فرون قپاغی .

Mantelet, sm. (Techn.) عربه کوروکی | (Mar.) لومبار قپاغی .

Manticore, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آکل اللحوم فصیله‌سندن کبیرالرأس قبیله‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بیوك نوع قره بوجك .

Mantides ou **mantidiens,** sm. pl. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن سریع المشی فصیله‌سندن برنسیه قبیله‌سی .

Mantille, sf. (Art mil.) بیوك چاپلی سریع آتشلی طوبلرك اوزرینه کچوریلان چلیك قوانلره دینور .

Mantisie, sf. (Bot.) **V. Globbée.**

Mantisse, sf. (Math.) لوغاریتمه‌نك انساب اعشاریه‌سی، لوغاریتمه‌نك عدد اعشاریسی .

Manuel, sm. بر صنعت و یا حرفته متعلق کتاب | مجموعه ، مبحث مختصر .

Manuel, elle, adj. بالید ، اکه ایله یاپیلان | Travail — ال ایشی | (Dr.) Don —, donation —le, هدیه، یداً بید ایدیلان هبه .

Manufacture, sf. معمولات، اعمالات، مصنوعات | مانیفاطوره | فابریقه | اعمال، ایشلمه | فابریقه‌جیلق | — de coton معمولات قطنیه | — de chanvre قناویچه .

Manufacturé, ée, adj. (Comm.) Produits —s, objets —s اشیاء مصنوعه، مصنوعات، معمولات .

Manufacturier, ière, adj. et sm. (Comm.) مصنوعاته دائر، مانیفاطوره‌یه متعلق معمولات صناعیه ، باجمله فابریقه مصنوعاتی | Industrie —e مانیفاطوره‌جی | مانیفاطوره صناعی‌سی .

Manulée. sf. (Bot.) خنازیریه فصیله‌سندن امید بروننه مخصوص بر نوع نبات .

Manuluve ou **maniluve,** sm. (Méd.) ال پیقامه ، حمام الیدی .

Manumission, sf. آزاد، اعتاق، عتق .
Manuscrit, sm. مسوده | ال یازیسی، خط دست .
Manustupration, sf. Ou masturbation, آبازه ، استمناء بالید .
Manutention, sf. (Adm.) اداره، محافظه | (Art mil.) — des vivres عسکرك فرون ادارەسی | فرون و اتمك انباری | Colonne de — صحره اتمکجیلر قولی | (ch. de fer) Droit de — تحمیلیه و اخراجیه .
Maou, sm. (Bot.) Syn. de cauratari, **V.** ce mot.
Mappemonde, sf. (Géog.) کرهٔ مسطحه، کره، تسطیح کره | — céleste کرهٔ مسطحهٔ سماء .
Maquereau, sm. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمهٔ فرقەسندن واسکمری فصیلەسنك نمونەسی اولان اسکمری نوعی، اسقومرو بالغی | — chevillé چیروز بالغی | — salé قولیوز اسکمری ترشیمی | — jaspé ou bréau, قوپا بالغی | — bâtard ou caraux, بالغی (Bot.) | Groseille à —, **V. Groseille** مجار اوزومی .
Maquette, sf. (Techn.) هیکلتراشلرك اورنك مقامنده یاپدقلری هیکل طاصلغی | رساملرك متعدد پارچەلردن یاپدقلری صنم اورنکی .
Maquignon, sm. آت دلالی ، آت جانبازی .
Mara, sm. (Zool.) Ou lièvre pampa, حیونات قاضمه فرقەسندن آمریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع طاوشان .
Marabou ou **marabout,** sm. (Religion) مرابطه | (Zool.) هندستان وسنغال ممالکنه مخصوص بر نوع لکلك که مرابط دینور .
Maraîcher, ère, adj. et sm. (Agric.) سبزه باغچوانی، فلاز | سبزەیه متعلق بوستانجیلق، Culture —e | سبزه باغچەسی، بوستان — Jardin | سبزواتجی | بوستانجی بوستانجیلق فنی | سبزه زرعی .
Marais, sm. طاللی صو بطاقلغی، چوراقلق | d'eau douce — | مرزغ، منالق، بطاقلق | — à bruyères صازلق، قوندرەلق | — vert صازلق ، قامشلق | — salant بطاقلقلرك املاسی، بطاقلقلری Dessèchement des — | ملحه، طوزله اوجاغی، طوزله قورورتمه | (Méd.) Fièvre des — بطاقلق ایصتمەسی، حمای مرزغیه .
Maranta ou **marante,** sm. (Bot.) فصیلهٔ حولجانیەدن آمریقەیه مخصوص بر نوع قامش | — à feuilles de balisier, آراروت قامشی | — galanga حولجان فدانی .
Marantacées, sf. pl. (Bot.) Syn de cannacées, جولجانیه فصیلەسی .
Marasme, sm. (Méd.) صوك درجه آریقلق، نهوکه، تقحل، قحول، قحل .
Marasque ou **marasca,** sf. (Bot.) آوستریایه مخصوص اوفق کراز نوعی .
Marasquin, sm. (Comm.) ماراسکینو دینلان ایچکی .
Marattia, sm. (Bot.) سرخسیه فصیلەسندن ماراتیه قبیلەسنك نمونەسی اولان یبان رازیانەسی نوعی .
Marattiées, sf. pl. (Bot.) سرخسیه فصیلەسندن ماراتیه قبیلەسی .
Maraudage, sm. (Art mil.) چاپولجیلق، آقینجیلق | پلاچقه، یغماجیلق، پلاچقه ایتمه .
Maraude, sf. (Art mil.) منهوبات، آقین، چاپول | پلاچقه، یغما .
Marauder, va. (Art mil.) چاپوله وارمق | یغما ایتمك، پلاچقه ایتمك .
Maraudeur, sm. (Art mil.) سارق، خرمز | آقینجی، چاپولجی ا یغماجی، پلاچقەجی .
Maravédi ou **maravédis,** sm. اسپانیانك تقریباً اوچ پاره قیمتنده برکوچك سکەسی .
Marbre, sm. (Min.) مرمر ، خارا | — blanc de Carrare سود مرمری ، قراره مرمری | — onyx ou albâtre calcaire, رخام، صو مرمری | — rouge بر نوع قزیل مرمر | — brut خام مرمر طاشی | سماق، قزیل مرمر .

Marbré, ée, adj. (Techn.) مرمر تقليدى، مرمر ايشلى | Papier — ابرو كاغدى .
Marbrière, sf. (Min.) مرمر اوجاغى، مرمر معدنى .
Marbrure, sf. (Techn.) مرمر تقليدى ايش | ابرو نقشى .
Marc, sm. رسوب، طورتو، كسبه، پوصه | — de raisin جبره | — de café قهوه تلوه‌سى | — de malt بيرا كوسبه‌سى، بيرا طورتوسى | (Dr.) Au — le franc غرامة هركسك حصه يا آلەجغى نسبتنده .
Marc ou **mark,** sm. مارق، آلمانيانك تقريباً آلتى غروش قيمتنده بر سكه‌سى .
Marcassin, sm. (Zool.) هنوز برياشنده اولميان يبان طوكزى ياوريسى كه چوربه دينلور، ميكچين .
Marcassite, sf. (Min.) مارقشيطه، حجرالنور دينلان بر نوع حديد مكبرت خلقيدر .
Marceau, sm. (syl.) Saule — ou marsaule, اورمان سوكودى، مارصو سوكودى .
Marceline, sf. (Min.) كموش رنكنده بر مانغانز ذوسيليسيت خلقيدر .
Marcescence, sf. (Bot.) تقحل | انقباض .
Marcescent, ente, adj. (Bot.) متقحل | متقبض .
Marcgraviacées ou **margraviacées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجيۀ منفصله تحت المبيض صنفندن مارقغراويه فصيله‌سى .
Marchais (hareng), (Comm.) قابل فروخت اولان رينغا بالغى .
Marchand, ande, s. تاجر، تاجره، بازركان | Petit — ou — en détail — طوپدن صاتيجى، كليات اوزره معامله ايدن تاجر | — en gros پراكنده صاتيجى | — ambulant هر نوع زقاق صاتيجيسى | (Dr.) —e publique تاجره .
Marchand, ande, adj. Femme —e تاجره صاتيجى قارى | Prix — فابريقه فيئاتى | Place —e تجارتكاه، تجار يطاغى، تجارت محلى | Bâtiment — تجار كيسى، سفائن تجاريه | Marine —e بحريۀ تجاريه، سفائن تجاريه .
Marchandage, sm. (Comm.) پازارلق، پازارلق ايتمك | قباله | برمتعهد ايله متعهد ثانى بيننده اولان مقاوله .
Marchander, va. پازارلق ايتمك، پازارلغى كسمك .
Marchandise, sf. مال، امتعۀ تجاريه | — de contrebande قچاق مالى | —s laissées ad valorem عيناً ترك اولنان اشيا | —s prohibées اشياء ممنوعه | (Dr. intern.) Le pavillon couvre la — بر سنجاق اشيايى تخليص ايدر يعنى بيطرف بر دولت سنجاغى حامل سفينه‌ده بولنان دشمن امتعه‌سى مصادره اولنه‌ماز .
Marchantie, sf. (Bot.) ذات الالقاح خفيه صنفندن كبديه فصيله‌سندن صو كنارلرنده بولنور بر نوع يشيل صاز .
Marche, sf. يوريمه، كيديش، مشى، سير | (Comm.) — des affaires معاملات تجاريه‌نك روش و جريانى | (Art mil.) مشى، يورويش | — militaire مشئ عسكرى | — pressée سير سريع | — forcée منزل يورويشى | — de flanc يان يورويشى | Colonne de — يورويش قولى | Profondeur de — يورويش قولنك عمقى | —! , interj. ايلرى | بر دونمانك سير سفر نظامى | (Mar.) Ordre de — قوماندەسى، مارش قوماندەسى (Mus.) مارش دينلان هوا | ارغانونك باصماقلرى | (Archit.) — d'un escalier نردبان باصمغى، قدمه | (Techn.) — ou marchette, آياقلق، باصارق، معلى | — de tisserand چولها دستكاهى آياقلغى .
Marché, sm. الخذ و اعطا، آليش ويرش | پازارلق | سوق، چارشو، پازار، پازار يرى اوجوزلق، اهونيت | Bon — رائج محلى، بياسه فيئاتى | Cour du — بياسه حالى، پياسة | — à prix fait كوتورى پازار | Devis et —s دوائر ميريه‌يه تعهد والتزام | — au comptant بيع قطعى، پشين پازارلق | — de fournitures لوازمات اعطاسى مقاوله‌سى،

مبایعات میریه | — en bloc صفقهٔ واحده | (Bourse) — à terme وعده‌لو معامله | — ferme پشین معامله | — libre ou a prime, بخشیش ایله معامله .

Marchepied, sm. (Mar.) مارسپت | Estrope de — مارسپت آیاغی | — du bout de vergue جونده مارسپتی | Chemin de contre-hallage, یدك چکیلان قیینك مقابلنده بولنان قپی و یول .

Marck, sm. V. **Marc.**

Marcottage, sm. (Agric.) آغاج سورکونلرینی طالدرمه یاپمه عملیاتی | — par drageon آغاج دالّری اطرافنه خونی ایله کوك سورکونلرندن یاپیلان طالدرمه | — en l'air دالی یره کومه‌رك طوپراق قویوب بعده کوکلند کجه اجرا ایدیلان طالدرمه | — chinois بر قاچ دالدرمه یردن یاپمه اصولی .

Marcotte, sf. (Agric.) فسل ، طالدرمه .

Mare, sf. غدره، ماء راکد .

Marécage, sm. مرزاغ، چوراقلق | خلاب، بطاقلق محلی، بطاقلق .

Marécageux, euse, adj. مرزاغی چوراق، بطاق | Terrains — اراضیٔ مرزاغیه، بطاقلق محللر .

Maréchal, sm. — ou — ferrant نعلبند | (Art mil.) مشیر | — du palais سرای مشیری | Le — du Palais Impérial مابین همایون ملوکانه مشیری | — de la cour (En Europe) بر حکمدارك سرای ناظری | — de camp سواری میرلواسی | — des logis سواری چاوشی | Chef — de logis سواری باش چاوشی | (Comm.) Houille —e توزلی معدن کوری .

Maréchalat, sm. (Art mil.) مشیرلك، مشیریت .

Maréchalerie, sf. (Techn.) نعلبندلك .

Maréchaussée, sf. (Art mil.) اوائلده فرانسه‌ده ژاندارمه احداثندن اول موجود سواری ضابطه‌سی .

Marée, sf. (Géog.) جذرومد | — haute ou grande —, hautes eaux, مدکامل | — basse ou basses eaux, جذرکامل | — totale مدمتوسط | — descendante ou jusant, جذر | — montante ou flot, مد | Morte — ou morte eau, جذر کامل .

Marékanite, sf. (Min.) مارەقانیت، رمل حالنده بولنان عقیق اسود .

Marelle ou **mérelle,** sf. طوقوزجین اویونی | چوجقلرك اوینادیغی قایدراق .

Maremmatique, adj. (Méd.) Fièvre — حمای مرزغیه .

Maréographe ou **marégraphe,** sm. (Géog.) مقیاس جذر و مد .

Margarate, sm. (Chim.) لؤلوئیت ، مارغاریت | — de potasse مارغاریت حمض پوتاس .

Margarine, sf. (Chim.) لؤلوئین، مارغارین .

Margarinosulfurique ou **sulfomargarique,** adj. (Chim.) Acide — حامض کبریت مارغار .

Margarique, adj. (Chim.) Acide — حامض لؤلؤ، حامض مارغار .

Margarite, sm. (Min.) کاسلی میقا، مارغاریت، برسیلیسیت مکرر آلومینیوم وکاس خلقیدر .

Margarone, sf. (Chim.) حمض مارغارون .

Marge, sf. حافه | کنار، هامش، تحشیه حاشیه | Laisser une — فاصله براقمق | Transporter en — درکنار ایتمك، تحشیه ایتمك .

Marginal, ale, adj. Note —e تحشیه، حاشیه، هامش | (Bot.) دائری، بزری .

Marginé, ée, adj. (Bot.) محول، ذوحافه، کنارلی | Surface —e سطح محول .

Marginelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن بر نوع مقبول مهره بونجغی .

Margousier, sm. (Bot.) Syn. d'Azedarach, **V.** ce mot .

Margraviacées, sf. pl. (Bot.) **V. Marcgraviacées.**

Margriette ou **margrillette,** sf. (Comm.) آوروپالیلرك آفریقه‌ده فروخت ایتدکاری بونجق نوعی .

Marguerite, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن پاپادیه نوعنه دینور | Petite — ou paquerette, عادی پاپادیه چیچکی | Grande — ou œil-de-bœuf , اقحوان، اوکوز کوزی دینلان بیوك نوع پاپادیا | — jaune ou chrysanthème coronaire, ترلاپاتی پاپادیا نوعندن چایرلرده بولنور بر نوع — Reine | دینلان بیوك نوع صاری پاپادیا .

Marguillerie, sf. وفهیه، کلیسا قیملکی | کلیسا جمعیتی اعضالغی .

Marguiller, sm. وافه، کلیسا قیمی | کلیسا جمعیتی اعضاسی .

Mari, sm. زوج، قوجه | (Dr.) Adultère du — زوج طرفندن وقوع بولان زنا .

Mariage, sm. ازدواج، نکاح | Contrat de — نکاح مقاوله‌نامه‌سی | Acte de — ازدواج ملکی، مناکحات مدنیه، نکاح مدنی، مأمور مخصوص حضورنده عقد نکاح | — civil روحانی نکاح، ازدواج مذهبی، آیین مذهبیه | — religieux نکاحکه روحانی نکاح دکلدر | — in extremis مرض موتده اولان نکاح | — morganatique, **V.** **Morganatique** | — mixte ازدواج مختلط، آیرو آیرو مذهبدن اولان زوج و زوجه‌نك نکاحی | — subséquent ولدزنا تولدندن صکره ازدواج | Dissolution de — فسخ نکاح | — à la détrempe متعه | — clandestin ازدواج خفی .

Marianite, sf. (Min.) Soude nitratée, ماریانیت، بر حمض صودیوم ذوآزوتیت خلقیدر.

Marie-salope, sf. (Mar.) لیمانلرده متراکم قوم و بالچق و سائره‌یی خارج مملکته طاشیمغه مخصوص طراق واپوری .

Marigot, sm. (Géog.) آمریقه‌ده بعض نهرلر منصبنك تشکیل ایتدیکی جریانلره دینور .

Marikina ou **singe-lion,** sm. (Zool.) سبن فرقه‌سندن خپالین فصیله‌سندن بر نوع آمریقه میمونی .

Marin, sm. ملاح، کمیجی، مارینل و علی العموم طائفه .

Marin, ine, adj. بحری | Carte — بحریه خریطه‌سی، دکز خریطه‌سی | Lieue —e میل بحری، دکز میلی .

Marinade, sf. (Comm.) کمیلرده طوزلی ات وسائره‌یه دینور | مارینانه دینلان ات و بالق.

Marine, sf. فن بحری | فن ملاحت | قوهٔ بحریه | — militaire ou de l'Etat, امور بحریهٔ عسکریه | — marchande سفن تجاریه، امور بحریهٔ تجاریه | Corps de la — بالجمله امرا وضابطان وافراد، هیئت بحریه | Ministère de la — بحریه نظارتی | Ministre de la — بحریه ناظری | Infanterie de — بحریه پیاده عسکری | Soldat de — بحریه سلاح انداز نفری | Aspirant de — بحریه‌ده ملازم ثانی Les cadets de la — بحریه مکتبندن نشأت ایدن مهندسین | (syl.) Bois de — کمی کرسته‌لری، ترسانه کرسته‌لری .

Marines, sf. pl. ارسام بحریه، دکز منظره‌لرینی کوسترن طابلولر .

Maringouin, sm. (Zool.) آمریقه‌نك آنتیل آطه‌لرینه مخصوص بیوك نوع سیوری سینکی.

Marionnette, sf. قوقله | خیالجی رسمی .

Marisque, sm. (Méd.) فصيلهٔ قلقاسیه‌دن آمریقه‌یه (.Bot) | مایه اصل مه‌سی، ورم ثلین مخصوص حب اللذيذ نوعی .

Maritime, adj. بحری، ساحلی | ساحلی، سواحلنشين | Puissances —s دول بحریه | Division — فرقهٔ بحریه | Inscription — بحریه نفراتنك اخذی اصولی | Arsenal — دولت ترسانه‌سی | Droit قوانين بحريه ، حقوق بحریه | Code de commerce — تجارت بحریه قانوننامهٔ تجارت بحریه | Préfecture — لیمان اداره‌سی | Commerce — | Prise — غنايم بحريه | Législation نظامات بحریه .

Marjolaine, sf. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن سعتر نوعی، مرزنکوش، ساطور اوتی | — vivace مرزنکوش خالد .

Marmelade, sf. (Pharm.) مربع | رچل .

Marmenteau, sm. (Syl.) فرانسه‌ده کبیر فونه‌لرده تزیینات ایچون ترك اولنان اشجار احتیاطیه‌یه ویریلان اسمدر .

Marmite, sf. (Techn.) کوکم، تنجره | (Phys.) — de Papin ou autoclave, تنجرهٔ پاپین .

Marmolite, sf. (Min.) بر میلیسیت بالما ومغنزيوم خلق اولوب برنوع يشيل صماقی طاشيدر .

Marmose, sf. (Zool.) آمریقه‌نك بعض سواحلنده بولنور بر نوع صاریك .

Marmotte, sf. (Zool.) کوسنبك، حیوانات ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن سنجابیه فصیله‌سندن طاغ صیچانی نوعی | — d'Allemagne, **V. Hamster.**

Marmouset, sm. (Archit.) نیا عنوانده مستعمل قباجه هیکل .

Marnage, sm. (Agric.) تارلالره اوزلی و کرچلی طوپراق قاتمه عملیاتی .

Marne, sf. (Min.) کثرتله غصاری حاوی بولنان کرچ طاشلرینه دینور، کیمی | — مارن، calcaire مارن کلسی | — argileuse مارن غضاری | — siliceuse مارن سیلیسی | — sableuse مارن اوجاغی، مارن رملی .

Marnière. sf. (Min.) مارن معدنی .

Marno-calcaire, adj. (Min.) مارنیٔ کلسی | Dépôts —s رسوبات مارنیهٔ کلسیه .

Maronage, sm. (Syl.) فرانسه‌ده اهالیٔ قرانك میری اورمانلرندن احتیاجلرینه مخصوص کرسته‌لك اشجار قطعی حق، حق احتطاب .

Maroquin, sm. (Techn.) تلاتين، کچی دریسندن یاپیلان هر نوع و هر رنك سختیان روغانلی | — à fleurs چیچکلی تلاتين | — coloré الوان تلاتين .

Maroquinage, sm. (Techn.) کچی دریسی تقلیداً طانه کوندن مشین و سختیان یاپمه عملیاتی .

Marotique, adj. (Litt.) Style — (قلمان مارو) نام شاعر طرز افاده‌سنی تقلیداً انشاد و تدوین اصولی .

Marouflle, sf. رسامارك مشمع و بزلری یاپشدرمق ایچون قوللاندقلری برنوع قوتلی طوتقال .

Maroute, sf. (Bot.) Ou camomille puante, بابونج کاوی، ایت پاپادیه‌سی .

Marque, sf. مارقه، علامت، عیار | عیار تمغاسی | (Comm.) بر مارقه‌یی حائز مال | Les —s de l'Inde هند مارقه‌لیماللر | Les —s Françaises فرانسز ماللری | —s des matières d'or et d'argent آلتون وكوش تمغاسی | —s de fabrique et de commerce مارقه‌لر، علامات فارقه | (Dr.) Lettres de — قورصانلق فرمانی | (Boul.) چتله | تمغا .

Marqué, ée, adj. مارقه‌لی | تمغالی | Pièce de monnaie —e قلب سکه .

Marquer, va. مارقه اورمق، علامت وضع ایتمك | تمغالامق | (Art mil.) — le pas یرنده صایمق .

Mraqueterie, sf. (Techn.) صدفلی اشیاء | صدفجیلك | اویمه‌جیلق | ابنجه مرانغوزلق.
Marquise, sf. (Techn.) تنته | سایه‌بان | — d'une tente چادر الکلکی.
Marquois, sm. (Min.) فلونکساریلر بر اسطوانه شکلی اخذ ایلدکارنده بو اسم ویریلور، بئر طبیعی.
Marron, sm. (Bot.) بروسه کستانه‌سی نوعندن اولان بیوك نوع کستانه | — noir آت کستانه رنکنده اولان قوزی منطاری | — d'eau کول کستانه‌سی | — d'Inde کستانه‌سی | (Techn.) کستانه اشنکی.
Marron, onne, adj. قومرال، کستانه رنکنده | Courtier — تذکره‌سز دلال | (Dr.) Esclave fugitif آبق.
Marronnage, syn. (Dr.) کوله فراری، اباق.
Marronnier, sm. (Bot.) بروسه کستانه‌سی آغاجی | — d'Inde کستانهٔ خیلیه فصیله‌سندن آت کستانه‌سی نوعی.
Marrube, sm. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن خزامیه قبیله‌سندن خشیشة الکلب، فراسیون نوعی | — noir فراسیون اسود | — blanc فراسیون ابیض | — aquatique, V. **Lycope.**
Marrubiées, sf. pl. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن قبیلهٔ فراسیونیه.
Mars, sm. (Chim.) آهن، حدید، تیمور | (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن الث کوزل | (Astron.) مریخ سیاره‌سی | (Art mil.) Champ de — تعلیمخانه، کلبکره ویریلور اسمدر تعلیم میدانی.
Marsh (Appareil de), (Chim.) بعض اجسامده آرسنیقك وجودینی تعیین ایچون استعمال اولنان جهاز مارش.
Marsiléacées, rhizospermées ou **salvinées,** sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الالقاح خفیه فرقه‌سندن مارسیلیه فصیله‌سی.
Marsilée, sf. (Bot.) بالاده‌کی مارسیلیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوپ چایلرده بولنان بر نوع صو چکدی.
Marsouin, sm. (Zool) قیطیسهٔ ذوی الاسنان فرقه‌سندن دخمی یعنی یونس فصیله‌سندن قونتره باش بودوسلامه‌سی یعنی باش بودوسلامه استاری | (Mar.) — d'avant طوکز بالغی نوعی.
Marsupiaux, sm. pl. (Zool.) Ou didelphes, حیوانات ثدیه قسمندن حیوانات حیوانات مکیسه فرقه‌سندن ذوالاصابع | — éleutrodahéctyles مکیسه ویا کیسیه فرقه‌سی حیوانات مکیسه فرقه‌سندن ذوالاصابع متصله | — syndactyles منفصله فصیله‌سی فصیله‌سی | — américains آمریقه‌یه مخصوص حیوانات مکیسه فرقه‌سی | — australiens آوسترالیا قطعه‌سنه مخصوص حیوانات مکیسه فرقه‌سی.
Martagon, sm. (Bot.) زنبق انواعندن قزیل زنباق نوعی.
Marte ou **martre,** sf. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن دلقیه فصیله‌سی | زرداوا، بافنك | — zibeline سمور.
Marteau, sm. (Techn.) هر نوع چکیج | Gros — طوقمق، وارپوز | Tête de — چکیجك دویکیسی | — à rayonner دکرمن چکیجی | — d'abattage (dans les ateliers) طیامه چکیجی | — à frapper devant (dans les ateliers) وارپوز | — d'armes کلنك | — à sertir ou martelet, قیوجیلرك میانه دیدکلری اوفق چکیج | — pilon à vapeur فابریقه وترسانه‌لرده بخارله متحرك شاهمردان | (Syl.) — de l'Etat عظم مطرقة | (Anat.) مطرقه، اورماجیلرك میری چکیجی و یا تمغاسی | (Phys.) — d'eau غضروفی الجناح ذوالفم منحنی فرقه‌سندن ذوالافواه جنبیه فصیله‌سندن صو مطرقهٔ ماء | (Zool.) چولهاسی نوعی | ناعمهٔ عدیمهٔ الراس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن طیبریه فصیله‌سی.

Martelage, sm. (Syl.) میری چکیجی اورمه ، ضرب تمغا | Opération du — اورمانلرده ضرب تمغا عملیاتی .

Martelet, sm. (Techn.) قیوجی میانه‌سی | هر نوع اوفق چکیج .

Marteline, sf. (Techn.) طاشجیلرك دیشلی دیدكلری دیشلی واریوزی .

Martial, ale, adj. (Art mil.) Cour —e دیوان حرب | Loi —e قوانین عرفیه | (Chim.) — ou ferrugineaux, حدیدی | Pyrite — پیریت حدیدی .

Marticle, sm. (Mar.) کمیلرده چپا دینلان اینجه خلاط .

Martin, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن سودانیه فصیله‌سندن برنوع طاوق | — chasseur سبیطریه فصیله‌سندن اورمانلرده بولنور طاغ قرلانغجی نوعی | — pêcheur عصافیر ذات الاصابع متصله فرقه‌سندن سبیطریه فصیله‌سندن دکز قیرلانغجی نوعی | — pêcheur huppé تپه‌لی قزیل نوع دکز قیرلانغجی .

Martinet, sm. (Techn.) تیمور دوکمکه مخصوص شاهمردان، قطیس | (Zool.) عصافیر مشقوق المنقار فرقه‌سندن عواریه فصیله‌هندن کچی صاغان دینلان طاغ قیرلانغجی نوعی .

Martingale, sf. (Techn.) آتك باشلغی آلتنده‌کی کلپسر دینلان قایش | (Mar.) جیوادره‌نك صقالی | Hauban de — صقال ونتوسی .

Martin-pêcheur, sm. (Zool.) **V. Martin.**

Martin-sec, sm. (Bot.) صوك بهارده چیقار برنوع قیش آرمودی، بك آرمودی .

Martin-sire, sm. (Bot.) قیش آرمودلرندن بوزطوغان آرمودی نوعی .

Martoire, sm. (Techn.) چیلنکرلرك ایکی دوکیلی طوقماغی .

Martre, sf. (Zool.) **V. Marte.**

Martyrologe, sm. (Litt.) تذکرهٔ الشهدا .

Marum, sm. (Bot.) **V. Germandrée.**

Marzeau, sm. (Zool.) دوکز قسمنك بویی آلتنده بولنان اور یعنی شقاق .

Masaride, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن ذوالاجنحهٔ مضاعفه فصیله‌سندن بربرستان آریسی نوعی .

Mascarille, sm. (Bot.) غریقون نوعندن بر نوع ینور منصار .

Mascarin, sm. (Zool.) ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص سیاه باشلو بر نوع پاپغان .

Mascaron, sm. (Archit.) بعض فرش و کتابه و پرواز آلتلرینه تزیینات مقامنده یاپیلان باش رسمی .

Masculin, ine, adj. et sm. (Gram.) مذکر | — singulier مفرد مذکر | — pluriel جمع مذکر | Genre — تذکیر | (Litt.) Rime —e فرانسه اشعارنده اخرنده (e) حرفی بولنمیان قافیه‌یه دینور، قافیهٔ ساکنه | (Dr.) Ligne —e ورثهٔ ذکور .

Masculinité, sf. ذکورت، ارککك، فحله، فحوله | (Gram.) مذکریت، تذکیر .

Masque, sm. ماسقه | سپر، اورتو | (Min.) قپاق، سپر | (Mar.) — à fumée دومان وارده | (Art mil.) سریع آتشلی طوپلری و طوپجی دوشمن طرفندن انداخت ایدیلان مرمیاتدن ستر و محافظه‌یه مخصوص اولمق اوزره قونداغك اوك طرفنه چلیك الواحندن معمول و میلی اوله‌رق موضوع سپرلك نام دیکرله ماسکه‌یه دینور .

Mass, sm. (Métrol.) آلمانیه و آوستریایه مخصوص اکیالدن اولوب برلیترا جمنده بر نوع اولچك در .

Massage, sm. دلك . اوغمه | (Méd.) ال ایله وجودی باصه‌رق اوغمه .

Masse, sf. کلت، یغین، کومه، جم، فوج | (Phys.) کتله، جوهر، هیولا | — des corps کتلهٔ اجسام، جوهر اجسام | (Astron.) کتله، رکم، جرم | La — du soleil شمشك کتله‌سی

s— | كتله (Géol.) | كتلهٔ دماغيه، ركم دماغى cérébrale — | ركم (Anat.) | شمسك جرى مرانفوز | طاشبجى و قالديرجى مثللولرك طوقماغى (Techn.) | كتول معدنيه minérales — | carrée درت كوشه طوقمق | — à tranchée كسكيلى طوقمق | — d'armes چكيچى | (Bot.) — d'eau ou massette, **V. Massette** | اوائلده مستعمل ششپر و طوپوز بر جهت عسكريه‌يه صرف اولنمق اوزره اردوده جمع ايديلان احتياط آقچه‌سى (Art mil.) | Feux de — sur commandement قومانده ايله يايلم | Feux de — يايلم آتشى | بر توكه‌نك، بر شركتك نقد | ماسه، غرماء اصحاب مطلوب (Dr.) | حواله — couvrante | آتشى موجودى | — active مجموع مطلوبات | — passive مجموع ذممات | — chirographaire عادى الدجقلولرك ماسه‌سى | Formation de la — générale عموم ماسه‌نك تشكيلى .

Massé, ée, adj. (Art mil.) Divisions —es يناشق فرقه‌لر .

Masselotte, sf. (Techn.) پوطه‌ده قالان معدن بوقى كه طولبند دينور .

Massepain, sm. بادم غرابيه‌سى .

Masser, va. وجودى باصمق، اوغمق، دلك ايتمك .

Masset, sm. (Min.) كوچك فابريقه‌لرده اصاغه اولنان تيمور قطعه‌سى .

Masséter, sm. et adj. (Anat.) Muscle — عضلهٔ مضغيه .

Massétérin, ine, adj. (Anat.) مضغى | Artère —e شريان مضغيه | Veine —e وريد مضغيه | Nerf — عصب مضغى .

Massette, sf. (Bot.) Ou masse d'eau, اسليه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان وقوغان ديلان عادى قامش نوعى، اسل .

Masseur, sm. وجودى ال ايله باصان و اوغان دلاك و يا بونى كندوسنه كسب اتخاذ ايتمش حكيم .

Massicot, sm. (Chim.) Ou protoxyde de plomb, حمض اول رصاص | چناق صيرى ايچون مستعمل ماسيقو .

Massier, sm. عصادار | كرزدار، تبرباز .

Massif, ive, adj. et sm. مصمت، صوم | اكلوجه | (Art mil.) — d'un ouvrage — | غيطله، ماسيف، اورمانك صيق طرفى، اورمانك صيقلق حالى (Syl.) | طوپراق سپرى serré صيق ماسيف | — incomplet ou clairiéré, غير منتظم ماسيف .

Massonie, sf. (Bot.) زنبقيه فصيله‌سندن بر واقيه قبيله‌سندن اميد بورننه مخصوص بر تزيينات چيچكى، ماسونيا .

Massue, sf. اوائلده مستعمل دسته چوپ، كرز، دبوس، بوزطوغان | (Bot.) — d'Hercule ايت خيارى .

Mastic, sm. هر نوع معجون، لوكون و لوك | (Techn.) علك رومى، مصطكى، صاقز | لوكونلى صارمه، صويولجى صارمه‌سى — des fontainiers | — des vitriers جامجى معجونى | — hydrofuge مفرماء معجون .

Mastication, sf. (Hist. nat.) مضغ، چيكنه | تلعب .

Masticatoire, sm. (Pharm.) مهيج اللعاب، عالك، صاقز نوعندن اولان .

Mastigadour, sm. (Art vét.) مهيج الروال | لجام مهيج الروال .

Mastige, sm. (Zool.) مفطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن ملسين فصيله‌سندن ديار اجنبيه‌يه مخصوص بر نوع كلبك .

Mastite, sf. (Méd.) **V. Mammite.**

Mastodonte, sm. (Géol.) ذوالخرطوم انواعندن و فيل جنسندن عظيم الهيكل قديم بر حيوان مستحاثه‌سى .

Mastodynie, sf. (Méd.) الم ثدى، ممه آغريسى .

Mastoïde, adj. (Anat.) حلمی الشکل | Apophyse — نتؤ حلمی الشکل .
Mastoïdien, enne, adj. (Anat.) حلمی | Cellules —nes حجرات حلمیه | Gouttière —ne میزاب حلمی .
Mastoïdo, adj. (Anat.) حلمی | —- auriculaire حلمیٔ آذنی | —- conchinien اذنیهٔ خلفیه، صوانیهٔ حلمیه | —- génien حلمیهٔ ذقنیه .
Masturbation, manustupration, sf. Ou onanisme, آبازه، استمناء بالید.
Masures, sf. pl. (Archit.) مولوز، ییقندی، بنا انقاضی .
Mat, ate, adj. طونوق، اصم | Or — طونوق آلتون | (Méd.) Son — صداء اصم | (Echec.) — au roi شطرنج اویونده شاه مات .
Mât, sm. (Mar.) چبوق، دیرك | Grand -— غراندی دیرکی | Grand bas -— غراندی آنا دیرکی | — de misaine, **V. Misaine** | — d'artimon میجانه دیرکی | Flèche du — d'artimon میزانه قونتره پاپی | — de beaupré جوادره دیرکی | Flèche de grand — غراندی قونتره پاپی | - de hune, **V. Hune** | Grand — de hune غراندی غابیه دیرکی | Bas — آنا دیرکی، قولونا دیرکی | Bas -— d'artimon میزانه آنا دیرکی | — à pible ou d'une seule pièce, یکپاره دیرك | — à brisures ou d'assemblage متعدد پارچه‌لردن معمول دیرك | — de fortune عاریتی ویا موقت دیرك | — de perroquet بابا فنفو چبوغی ویا پاپی | — de perroquet de fougue میزانه غابیه دیرکی | — de cacatois قونتره پاپی | — de perruche میزانه بابا فنفو پاپی — de senau یان یلکن ایکنه‌سی | Pied de — دیرکك آلت باشی | Clef de — قشقوال | Caler un — بر چبوغی مزه استره ایتمك | Dépasser un — برچبوغی آریا ایتمك | Guinder un — بر چبوغی هیسا ایتمك | Deux -—s ایکی دیرکلی کمی | Trois -—s اوچ دیرکلی کمی | — de cocagne یاریش دیرکی **V.** aussi **Cocagne.** | Feu de tête de — سلیون فناری .
Matagon, sm. (Bot.) ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص بر نوع فندق آغاجی .
Matalista, sm. (Pharm.) ماتالیستا ، آمریقه‌ده چیقار بر مسهل کوك .
Matamata, sf. (Zool.) سلحفیه فرقه‌سندن -لحفیهٔ غربیه فصیله‌سندن (کویان) ممالکنه مخصوص اوزون بوینوزلی طوسبغه نوعی .
Matasse, sf. (Comm.) Soie en — ou matteau, هنوز بوکولمامش تل ایپك طوره‌سی.
Maté, sm. (Pharm.) Ou thé de Paraguay, پاراغوای چایی .
Matelas, sm. مندر، دوشك | (Mar.) — de blindage زره یصدیغی و یا آرمه‌سی .
Matelot, sm. (Mar.) هر نوع طائفه کمیجی، ماریتل | بحریه نفری | Loyer des —s طائفه‌لرك اجرتی | — d'avant باشدن ایکنجی سفینه | — d'arrière کیرودن ایکنجی سفینه | —s du commandant برفیلو قوماندان کمیسنك اوکنده و آردنده بولنان ایکی حرب سفینه‌سی | — de 1ère classe برنجی صنف کمیجی | — de pont عادی نفر | — s engagés au profit ou au frêt کمینك نولنه یاخود سفردن حصل اوله‌جق کاره حصه‌دار اولمق اوزره استخدام اولنان طائفه .
Mâter, va. (Mar.) بر کمینك دیرکنی دیکمك | Machine à —, **V. Machine.**
Mâtereau, sm. (Mar.) یدك سرنی و یا دیرکی | موقتاً اکلنان سرن پاره‌سی، یامه .
Matérialisme, sm. (Philos.) فلسفهٔ مادیون، مذهب مادیون .
Matérialiste, sm. (Philos.) مادیون .
Matérialité, sf. (Philos.) مادیت | هیولائیت ، جسمانیت .
Matériaux, sm. pl. لوازمات، مالزمه | — de construction بنا و انشایه متعلق جوار مالزمهٔ انشائیه، مواد انشائیه | — ou — de démolition, انقاض | — na-

turels صوکرجی، کرج و چیمنتو مثللو مالزمهٔ طبیعیه | طاش و تیمور مثللو — artificiels مالزمهٔ صنعیه | Matériel et — de bonne qualité اعلا جنسدن ادوات و مالزمه .

Matériel, elle, adj. جسمانی، مادی | Travail — مشغولیت مادیه، اشتغال وجودی | (Dr.) Faux — بلاقصد اجرا ایدیلان ساختهکارلق .

Matériel, sm. تجملات، طاقم | آلات و ادوات | تیمور باش اشیا | — fixe ادوات ثابته | — roulant ادوات متحرکه | — de transport ادوات نقلیه | — de guerre مهمات حربیه، لوازمات حربیه | — de l'Artillerie طوپچی مالزمهسی | (Gram.) — d'une langue بر لسانك تجملات صرفیهسی .

Maternel, elle, adj. امی، مادرزاد | Langue —le آنا لسانی، لسان مادرزاد | (Dr.) Ligne —le جهت الام | Aïeule —le جدهٔ فاسده | Ecoles —les

Maternité, sf. آنالق، امیت، امومت | — légitime امیت مشروعه | — naturelle امیت طبیعیه | — ou hospice d'enfants trouvées ولادتخانه .

Mathématicien, sm. ریاضیون .

Mathématique, adj. ریاضی | Sciences —s, علوم ریاضیه | Physique — علم حکمت ریاضیه .

Mathématiques, sf. pl. علوم ریاضیه | — pures علوم ریاضیهدن جبر هندسه و رقمه دینور | — appliquées علوم ریاضیهدن اعمالات حسابیه جرائقال وهیئت وسائرهیه دینور | Instruments de — آلات ریاضیه و یا هندسیه .

Mathiole, sf. (Bot.) **V. Matthiole.**

Matico, sm. (Pharm.) ماتیقو، فلفل .

Matière, sf. اصل، ماده، جوهر | (Phys.) Propriétés de la — خواص ماده | — organisée مادهٔ عضویه | Essence de la — ماهیت ماده ، ذات ماده | (Philos.) — première غیر معین ماده ، مادهٔ اصلیه | — seconde مادهٔ مشکله، مادهٔ ثانیه | (Bot.) — verte, **V. Protococcus,** | (Méd.) — médicale ou pharmacologie, مفردات طبیه | (Adm.) — imposable مواد مکلفه | (Dr.) — civile مواد حقوقیه | — criminelle مواد جزائیه | — personnelle مواد شخصیه | — réelle دعوای عین | — mixte مواد مختلطه | — commerciale مواد تجاریه | — sommaire **V. Sommaire** | Incompétence en raison de la — عدم وظیفه | (Indus.) —s premières موادکلیه ، مواد ابتدائیه | —s brutes خام اشیا | — d'or et d'argent مواد سیم و زر | (Art mil.) —s explosibles مواد ناریه و یا اشتعالیه .

Matin, sm. صباح، صبح | (Astron.) Etoile du — ou Vénus, صباح یلدزی، سحر یلدیزی، زهره .

Mâtin, sm. (Zool.) چومار نوعندن اولان کوپکلره دینور .

Matinée, sf. صباحدن اویلهیه قدر اولان وقت، صباح وقتی .

Matisie, sf. (Bot.) فصیلهٔ شجر صائفهدن آمریقانك (پرو) ایالتنه مخصوص برنوع قیمی آغاجی .

Matité, sf. (Méd.) اصمیت | — du son صدانك اصمیتی .

Matoir, sm. (Techn.) هاشه | قیوجیلرك بر نوع مصقله قلمی | قیوجیلرك پلاقه عیار تیمورجیلرك | (Mar.) کوفترس، قلفات قلمی | تختهسی دیدکلری آلت .

Maton, sm. ou **matte,** sf. یوغورت | زیتون یاغی پوصهسی. **V.** aussi **Matte.**

Matourée, sf. (Bot.) فصیله خنازیریهدن غراسیولیه قبیلهسندن یبان فسلکنی نوعی .

Matras, sm. (Chim.) مطره .

Matricaire, sf. (Bot.) مرکبه فصیلهسندن قندیه قبیلهسندن و رادیقیا اوتی نوعی | — camomille عادی پاپادیا .

Matrice, sf. (Anat.) دول يتاغى، رحم | (Techn.) قالب | قالب ديشيمى | (Adm.) قوچانلى دفتر | —s du rôle des contributions ويركو اساس دفترى | (Métrologie) اوزان و اكيال واحد قياسيسى .

Matricide, sm. قاتل والده | آناسنى اولدرمه، قتل والده .

Matricule, adj. et sf. — ou registre —, سجل، آنا دفترى، كتوك دفترى | (Art mil.) كنيه دفترى | Numéro — كنيه نومروسى .

Matrimonial, ale, adj. ازدواجى، نكاح و ازدواجه متعلق .

Matrimonialité, sf. درجهٔ مناكحات، قابليت ازدواج .

Mattage, sm. (Mar.) قلفات ايتمه، قلفات .

Matte, sf. (Min.) اذابه فرونلرنده برنجى دفعه اولەرق اذابه اولنميان دوكمه كه اكثريا كبريت ايله ممتزج اولور .

Matteau, sm. **V. Matasse.**

Matthiole, sf. (Bot.) Ou mathiole, صليبيه فصيلەسندن خيريه قبيلەسندن خزاما دينلان يبانى شببوى نوعى | — blanchâtre, vulg. violier, باغچه شببويى | — annuelle قاغرلى شببوى .

Matton, sm. (Techn.) دوشمەلك طوغله، آچاپ طوغله .

Maturatif, ive, adj. et sm. (Pharm.) منضج | Les —s منضجات .

Maturation, sf. (Bot.) انتضاج، ينع .

Mâture, sf. (Mar.) ديرك طاقمى، بركمى و يا سفينه ديركلرينك هيئت مجموعەسى .

Mature, sf. (Zool.) حيوانات مقشره عشارى الرجل قصير الذنب فرقەسندن ذوالفم الحاد فصيلەسندن كوچك بر نوع جغانوس .

Maturité, sf. نضج .

Maubèche, sf. (Zool.) طيور مقبقيه ساكن المرزاغ فرقەسندن طويل المنقار فصيلەسندن شمال دكزلرينه مخصوص بر نوع يلوه قوشى .

Mauge ou **maugère,** sf. (Mar.) كميلرده هم لوچەلرك دريدن قپاقلرينه و همده سائر مشمع و درى اولوقلره دينور .

Maurelle, sf. (Bot.) Tournesol des teinturiers, خشيشة الصبغه، ايت اوزومى .

Mauret, sm. ou **maurette,** sf. (Bot.) يبان مرسينى يميشى .

Mauricie, sf. (Bot.) نخليه فصيلەسندن قلبيه قبيلەسندن آمريقانك كويان ممالكنه مخصوص بر نوع قامش .

Mausolée, sm. مرقد، تربه، مقبره .

Mauvais, aise, adj. فنا، قبيح، كوتى | — caractère سوء خلق | —e foi, حيله. **V. Foi** | — traitement بد معامله | (Phys.) — conducteur غير ناقل (الكتريق) | — sang جانى صيقلمه، حدت طويعه .

Mauve, sf. (Bot.) خنازيريه فصيلەسندن مخبزه قبيلەسنك نمونەسى اولان خباز نوعى، ابەكومجى | Petite — ou fromageon, كوچك نوع ابەكومجى، خباز صغير | — sauvage ou grande — يبانى ابەكومجى .

Mauviette, sf. (Zool.) فرانسەده سميز چاير قوشنه ويريلان بر اسم .

Mauvis, sm. (Zool.) فرانسەده ازومله بسلنور بر نوع آردج قوشى .

Mauvisque, sm. (Bot.) خبازيه فصيلەسندن خاتميه قبيلەسندن آمريقەيه مخصوص بر كوچك آغاج .

Maxillaire, adj. (Anat.) فكى | Os —s عظام فكيه | Sinus جيب فكى .

Maxillo, adj. (Anat.) فكى | —- alvéoli-nasal ou abaisseur de l'aile du nez, فكى، سنخى، انفى | —- labial ou triangulaire des lèvres, فكى، شفوى | —- labi-nasal ou élévateur commun de l'aile du nez et de la lèvre supérieure, فكى، شفوى، انفى | —- narinale ou transverse du nez, فكى تخرى | —- palpébral ou orbiculaire des paupières, فكى چفنى | —- sclé-roticien ou petit oblique de l'œil, فكية صلبيه .

Maxima, sm. (Phys.) حدنهايه، اعظمى، غاية قصوا | Théorie des — et des minima, اعظميت و اصغريت نظريه سى | Thermomètre à — et minima, اعظمى و اصغرى مقياس حرارت يا خود غاية قصوا و غاية ادنا ميزان حرارت .

Maxime, sf. قاعدهٔ كليه | ضرب مثل، كلام كبار .

Maximum, sm. et adj. 2 g. درجهٔ غايه، درجهٔ نهايه، حد نهايه، حد اكبر، حد منتها | اعظمى | — et minimum اعظميت و اصغريت | Au — اك زياده، نهايت النهايه | Degré — اعظم درجه، نهايت درجه | Tarif — اعظمى تعرفه | (Math.) اعظميت، برتابعك حد اعظميله حد اصغرى | Le — et le minimum d'une fonction حد اعظم | (Dr.) Le — d'une peine جزانك اك آغرى، درجهٔ نهايه سى | Le — et le minimum d'une peine جزانك درجهٔ نهايه و درجهٔ ابتدائيه سى، حد اصغريله حد اكبرى | Faire le — نرخ .

Mayonnaise, sf. (Art cul.) مايونز ديتلان بر نوع طراطور .

Mazdéisme, sm. (Religion.) آتشپرستى، كبرلرك مذهبى .

Mazéage, sm. (Min.) دوكمه تيمورى يكيدن قال ايتمكه عملياتى .

Mazerie, sf. (Min.) دوكمه تيمورى يكيدن قال ايتمه مخصوص قالخانه .

Mazurka ou **Mazourque,** sf. (Mus.) مازورقه ديتلان چالغى هواسى و بو هوا ايله اجرا اولنان رقص .

Méadia, sf. (Bot.) Dodécathéon — آمريقه يه مخصوص برنوع كوزل كل چيچكى وفدانى.

Méandre, sm. (Géog.) برنهرك طولاشق محلى، كردابى | (Archit.) صو تزييناتى، بورغاج.

Méandrine, sf. (Zool.) كثيرة الرجليهٔ زهريه دن ذوالمسكن حجرى نوعندن بر جنس پوليپ، مه اندرين .

Méat, sm. (Anat.) مجرى، مماخ | — auditif مجراى سمعى | — urinaire مجراى بولى | — cystique مجراى مرارى | (Bot.) —s intercellulaires مجراى بين الحجرات .

Mécanicien, sm. اهل ميخانيكى | ماكنه جى، چرخجى | Ingénieur — ماكنه مهندسى | Ouvrier — واپور و لوقوموتيف چرخجيسى | (Mar.) چرخجى | — en chef بر واپور سر چرخجى | — en seconde ou 2ème —, ايكنجى چرخجى | Maitre — ماكنه سنك باش ايشجيسى | — adjoint چرخجى معاونى .

Mécanique, sf. et adj. ميخانيكى، جر اثقالى | فن ميخانيكى، فن جر اثقال | — rationnelle ou théorique, فن جر اثقال نظرى | — appliquée فن جر اثقال تطبيقى | — céleste فن حركات اجرام سماويه | — animale فن جر اثقال حيوانى | Arts —s صنايع ميخانيكيه | — chimique فن ميخانيكى كيميوى .

Mécanisme, sm. تركيب اجزا | هيئت تركيبيه | حالات ميخانيكى | — d'une machine برالتك مجموع چرخلرى، بر ماكنه نك اصولى و ترتيبات داخليه سى، بر ماكنه نك متحرك و ثابت اقسامى | — d'horlogerie بر ساعتك تركيب اجزاسى و بالجمله آلاتى طاقمى | — de la voix humaine صداى انسانينك حالات ميخانيكيه سى | — grammatical اصول

صرفیه ، ترکیب اجزای صرفی | (Mus.) — de Barker, **V. Levier pneumatique.**

Mèche, sf. فتیل | — de bougie موم فتیلی | — plate یتصی لامبه فتیلی | — à pétrole غاز فتیلی | — cylindrique یوارلاق لامبه فتیلی | (Art mil.) لغم و طوپ فتیلی | — vive اشتعالی سریع فتیل | — lente اشتعالی بطی فتیل | — à baguette مثقب و سائره تیغی | (Techn.) حربی یووه‌سی اچغه مخصوص آلت | (Mar.) — ou arbre de cabestan, ایرغات محوری | — du gouvernail دومن کبیر آغاجی .

Méchoacan, sm. (Pharm.) مچوقان، راوند ابیض .

Mécomètre, sm. (Chir.) مقیاس جنین .

Méconate, sm. (Chim.) مقونیت | — de morphine مقونیت مورفین .

Méconine ou **mécone,** sf. (Chim.) مقونین .

Méconique, adj. (Chim.) Acide — حامض مقون .

Méconium, sm. (Pharm.) بیاض خشخاش آفیونی | (Anat.) چوجق تولد ایتدکدنصکره قارنندن چیقان ایلك نجسی، عق .

Médaille, sf. مدالیه | — d'honneur نشان افتخار | — de mérite لیاقت مدالیه‌سی | — des arts صنایع مدالیه‌سی | —s antiques آثار عتیقه‌دن معدوم اولان مدالیه‌لر | — de sauvetage تخلیصیه مدالیه‌سی .

Médaillon, sm. بیوك نوع مدالیه | تزیینات مقامنده تعلیق اولنان مدالیون | (Archit.) بنالرده بعض مسنم تصویرلری حاوی میدالیه شکلنده مدور چارچوبه .

Médecin, sm. طبیب، حکیم، هکیم | — civil عادی هکیم، ملکیه طبیبی | — municipal بلدیه طبیبی | — militaire طبیب عسکری | — en chef سر طبیب | — rasoriste, **V. Rasoriste.**

Médecine, sf. طب، طبابت، فن طبابت | فن طب، هکیملك | — ou médicament, علاج، دوا | — légale طب قانونی | — magnétique, **V. Magnétique** | — prophylactique طبابت ا-تحفاظیه | — spéculative ou pathologie, علم امراض | — opératoire ou chirurgie فن جراحی | — vétérinaire طبابت بیطریه | Ecole de — مکتب طبی، طبیه مکتبی | Académie de — انجمن طب | Faculté de — طب دارالفنونی.

Médiaire ou **médian, ane,** adj. وسطی، متوسط | (Anat.) Veine —e ورید متوسط | Nerf — عصب متوسط (Bot.) Nervure —e عصیب متوسط .

Médiante, sf. (Mus.) مدیانته دینلان موسیقی اشارتی .

Médiastin, sm. (Anat.) حیز مثلث | — antérieur حیز مثلث قدامی | — postérieur حیز مثلث خلفی | — du cerveau مشول دماغی | (Bot.) صلیبیه فصیله-ندن بولنان نباتاتك اثمارینی تنصیف ایدن حاجزه دینور .

Médiastin, ine, adj. (Anat.) حیز مثلثی | Artères —es شرایین حیز مثلثیه .

Médiastinite, sf. (Méd.) التهاب حیز مثلثی .

Médiat, iate, adj. بالواسطه | غیر مطلق | Corps —s اجسام غیر مطلقه .

Médiateur, trice, s. متوسطه، متوسط، مصلحه. مصلح | (Philos.) — plastique متوسط مشکل .

Médiation, sf. (Pol.) وساطت، توسط | — armée توسط مسلح | (Astr.) زوال نجم.

Médiatisation, sf. (Pol.) بر ممالك مجتمعه‌ده واقع حکومات صغیره‌نك حکومات کبیره‌یه تابع اولوب ممالك مجتمعه حکومتنه بالواسطه تابع اولمسی کیفیتی .

Médical, ale, adj. علم طبابته منسوب، طبی | Matière — e, **V. Matière** | Sciences — es علوم طبیه .

Médicament, sm. دارو، دوا، علاج | —s simples ادویهٔ بسیطه | —s composées ادویهٔ مرکبه | —s externes خارجدن استعمال اولنان ادویه | —s internes داخلاً استعمال اولنان ادویه .

Médicamentation, sf. (Méd.) مداوات، تدویه، علاج ویرمه، علاجلامه .

Médication, sf. (Méd.) اصول تداوی، مداوات، معالجه .

Médicinal, ale, adj. (Méd.) علاجه متعلق، دوائی | Plantes —es نباتات دوائیه.

Médicinier, sm. (Bot.) فربیونیه فصیله‌سندن کورقاس آغاجی نوعی | — commun ou pignon d'Inde, هند فستیقی آغاجی | — manihot, syn. de Manioc, **V.** ce mot | — d'Espagne ممهل فندق آغاجی .

Médisance, sf. قهل، غیبت | ذم، نم .

Méditation, sf. تفکر، تأمل | مراقبه | (Philos.) et (Litt.) حکمت وتصوف و دیانته متعلق سنوحات، و آکا دائر نظم و رساله .

Méditerranée, sf. et adj. (Géog.) ایچ دکزی | La — آق دکز، بحر سفید .

Méditullium, sm. (Anat.) Syn. de Diploé, **V.** ce mot.

Médium, sm. (Mus.) میان، آره‌سی، تیز ایله پس | (Anat.) — unissant de Hunter, **V. Lymphe.** | (Hypnotisme) ارواح ایله اختلاطه واسطه اولان کمسنه، واسط.

Médius, sm. (Anat.) وسطی، اورطه بارمق .

Médullaire, adj. (Anat.) مغزی، مخی | Artères —s شراین مخیه | Veines —s اورده‌ٔ مخیه | Canal — قنات مخیه | Substance — ou moelle, مادهٔ دماغیه یعنی مخ | (Bot.) Rayons —s اشعهٔ مخیه | Etui — محفظهٔ مخیه، غلاف مخ .

Médulle, sf. (Bot.) — interne مخ داخلی | — externe مخ خارجی .

Médulline, sf. (Chim.) مخین .

Médullite, sf. (Méd.) التهاب مخ عظم .

Méduse, sf. (Zool.) حیوانات شعایه‌دن حامل اقراص فرقه‌سندن حیوانات نباتیهٔ هلامیه‌دن اصل دکز فرجی و یا نجم البحر نوعی، دکز آناسی | — proprement dite ou aurélie, دکز آناسی دینلان معلوم حیوان | —s microscopiques نجوم البحر خرده‌بینیه | (Astr.) Tête de — بر ساوش جلهٔ کوکبیه‌سنده واقع الغول نجمی | (Myth.) اساطیرالاولینده کندویه باقانی طاشه تحویل ایتمک قوهٔ روحانیه‌سنی حائز پری .

Meeting, sm. میتنغ، جمعیت .

Mégacéphale, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آکل للحوم فصیله‌سندن کبیر الرأس بر نوع قره بوجك .

Mégachile, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن عامل العسل فصیله‌سندن و نحلیه قبیله‌سندن کل آریسی نوعی .

Mégaderme, sm. (Zool.) خفاشیه فرقه‌سندن خفاشیهٔ عادیه فصیله‌سندن الك بیوك نوع یراسه که شیطان قوشی و یا ات قناد دینور .

Mégalithiques (Monuments), زمان جاهلیتده انشا اولنوب آلان آثاری موجود اولان انواع هیاکل و ابنیهٔ جسیمه‌یه دینور .

Mégalodon, sm. (Géol.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن و قلبیه فصیله‌سندن بر نوع مستحاثه .

Mégalonyx, sm. (Géol.) ناقصة الاسنان فرقه‌سندن آمریقهٔ شمالیده مکشوف عظیم بر

عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن آمریقهٔ جنوبیه مخصوص (Zool.) | حیوان مستحاثه‌سی
. بر نوع قزیل قرعه

Mégalope, sf. (Zool.) مرخو المسیح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن و فصیلهٔ رنّیه‌دن
حیوانات مقشره عشاری الرجل طویل الذنب فرقه‌سندن | آمریقه‌یه مخصوص بر نوع رینغا بالغی
. دکز بوجکنه بکزر بر نوع ینکچ

Mégalosaure, sm. (Géol.) ضبابیه فرقه‌سندن اوتوز قدمدن متجاوز بر جسیم کرتنکاه
. مستحاثه‌سی، مغالوصور

Mégalosplanchnie, sf. (Méd.) تکبر حشو .

Mégalosplénie, sf. (Méd.) تکبر طحال .

Mégapode, sm. (Zool.) (کوویه)نك تصنیفنجه حیوانات مقبقبه کبیر الاصابع فرقه‌سندن
. جزائر بحر محیطه مخصوص بر نوع ککلك

Mégaptère, sm. (Zool.) حیوانات ثدیه‌دن قیطیسیهٔ آکل الحشایش فرقه‌سندن بر نوع
. بیوك بالنه بالغی

Mégascope, sm. (Phys.) مغاسقوپ، رسم دوربینی .

Mégathères ou **mégathérides,** sm. pl. (Géol.) ثدیهٔ مستحاثه‌دن ناقصة
. الاسنان مستحات، مغاترید

Mégathérium, sm. (Géol.) ثدیهٔ مستحاثه‌دن ناقصة الاسنان فرقه‌سندن آمریقهٔ جنوبیده
. مکشوف عظیم بر نوع فیل مستحاثه‌سی

Mégathiris ou **aryope,** sm. (Zool.) ناعمهٔ عضد رجلیه‌دن سلوکیه فرقه‌سندن
. تریده فصیله‌سندن بر نوع آشیوادس

Mégie ou **mégisserie,** sf. (Techn.) الدونلك دری اینجه دری و سختیان دباغتی
. و آنك فنی، سپیجیلك

Mégissier, sm. (Techn.) الدیون دریسی و اینجه دریلر دباغی ، سپیجی .

Méhari ou **mahari,** sm. (Zool.) آفریقه‌ده صحراء کبیر چولنه مخصوص بر نوع
. هجین که مخاری دینور

Méïonite, sf. (Min.) .میونیت، سیلیسیت آلومین وسیلیسیت جصدن مرکب بر جسم معدنی

Mélaleuque, sm. (Bot.) .فصیلهٔ آسیه‌دن جزائر بحر محیطه مخصوص بر نوع تسبیح آغاجی

Mélambo ou **malambo,** sm. (Pharm.) ملامبو ، آمریقه‌یه مخصوص بر نوع
. آجی آغاج قبوغی

Mélampyre, sm. (Bot.) .خنازیریه فصیله‌سندن سمسمیه قبیله‌سندن خنطهٔ سودا، قره بغدای

Mélampyrine, sf. (Chim.) قره بغدایدن مخرج بر ماده، ملامپرین .

Mélancolie, sf. (Méd.) ملانخولیا، قره سودا | اندیشه، حزن .

Mélancolique, adj. (Méd.) قره سودالی، ملانخولیالی، سوداوی | اندشناك، محزون .

Mélané, née, adj. (Méd.) Affecté de mélanose, سوید، منسود .

Mélanémie, sf. (Méd.) اسوداد .

Mélange, sm. (Chim.) خلط ، مخلوط | — frigorifique مخلوط مبرد | Méthode des —s مخالیط قاعده‌سی | (Dr.) خلط، اختلاط .

Mélanie, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مرزغیه
. فصیله‌سندن طاتلی صولرده بولنور بر نوع حلزون

Mélanique, adj. (Méd.) سوادی | (Chim.) Acide — حامض سواد .

Mélanisme, sm. (Méd.) داء السواد .

Mélanite, sf. (Min.) ملانیت، بر نوع سیاه سلیمان طاشی .

Mélanochroïte, sf. (Min.) . ملانو قروئيت، بر رصاص ذو قروميت خلقيدر

Mélanogallique ou **métagallique,** adj. (Chim.) Acide— حامض متاعفص.

Mélanome, sm. (Méd.) . ورم سواد

Mélanope, sm. et adj. . قره كوزلى (ادم)، ادعج

Mélanopside, sm. (Zool.) ناعمة ذات الرجل البطنى ذوالفلصمة المشطى فرقه‌سندن مرزغيه فصيله‌سندن بر نوع صايلانغوز .

Mélanose, sf. (Méd.) . انسواد

Mélanosporées, sf. pl. (Bot.) . اشنية ذات البزيرات سودا قسمى

Mélanotrique, adj. (Méd.) . اسودالاشعار

Mélanourine, sf. (Méd.) . سياه سديك، بول اسود

Mélantérite, sf. (Min.) . زاج قبريس، ملانتريت، بر حديد مكبرت خلقيدر

Mélanthacées ou **colchicacées,** sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه‌دن لاحلاحيه فصيله‌سى .

Mélanthe, sf. (Bot.) لاحلاحيه فصيله‌سندن خربقية قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان لاحلاح، اميد برونى چيكدمى نوعى .

Mélaphyre, sm. (Géol.) . ملافير، پورفيراسود ديئلان بر نوع صخور

Mélasictère, sm. (Méd.) . بر قان اسود، بر نوع قره صاريلق

Mélasis, sm. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن منشارى القرن فصيله‌سندن بر نوع اوزقانق بوجكى .

Mélasme, sm. (Méd.) . شائبة سودا

Mélasomes, sm. pl. (Zool.) مغطى الجناح مختلف الرسغين فرقه‌سندن ذوالجسدا سود فصيله‌سى.

Mélasse, sf. (Pharm.) Sirop de sucre, . قواملى شكر، شكر شربتى، ملاس

Mélassique, adj. (Chim.) Acide — . حامض ملاس

Mélastomacées, sf. pl. (Bot.) ساليقاريه فصيله‌سنه قريب اسودالقميه فصيله‌سى.

Mélastome, sm. (Bot.) بالاده‌كى اسودالقميه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان و آمريقه‌يه مخصوص بولنان بر نوع آغاج .

Melchior, sm. **V. Maillechort.**

Méléagrina, sf. (Zool.) ناعمة عديمة الرأس فرقه‌سندن طيبريه فصيله‌سندن بر نوع آشيوادس.

Méléagrides, sm. pl. (Zool.) . دجاجيه فرقه‌سندن غرغريه فصيله‌سى، چ طاوغى نوعى

Mélecte, sm. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حامل عسل فصيله‌سندن ونحليه قبيله‌سندن بر نوع يبان آريسى .

Mêlée, sf. (Art mil.) . قارغاشه، عربده، مصادمه

Méléna ou **mélène,** sm. (Méd.) Vulg. maladie noire, مرض اسود، سياه قان قوصمه علق .

Mélet, sm. (Zool.) **V. Esprot.**

Melette, sf. (Zool.) Ou stoléphore, . فصيلة رنكيه‌دن بر نوع لذيذ خمسى بالغى

Mélèze, sm. (Bot.) . فصيلة تنوبيه‌دن قره چام نوعى، ونه‌ديك ترمنتى آغاجى، ملز چاى

Méliacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجية منصله تحت المبيض صنفندن قبقابيه فصيله‌سى، تسبيح آغاجى نوعى .

Mélianthe, sm. (Bot.) آتيده‌كى ذوالازهار عسليه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان آفريقه‌نك سنجاق ديكى نوعى، صو يونجه‌سى .

Mélianthées, sf. pl. (Bot.) مزوج الاوراق فصيله‌سندن ذوالازهار عسليه فصيله‌سی.
Méllicéris, sm. (Méd.) سلعهٔ عسليه .
Mélicerte, sf. (Zool.) نجم البحر فرقه‌سندن بر نوع آقالف، بر نوع دکز آناسی .
Mélide, sf. (Art vét.) اشکاره عارض اولور سقوه علق .
Mélidore, sm. (Zool.) اورمانلرده بولنور بر نوع بیوك قیرلانغچ قوشی .
Mélie, sf. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقه‌سندن ذوالجبهٔ مستدیره فصیله‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بر نوع چنانوس .
Mélier, sm. (Bot.) اسود القمیه فصیله‌سندن آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص بر نوع بیوك بر نوع بیاض اوزوم | یپراقلی آغاج .
Mélilot, sm. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سوسیه قبیله‌سندن اطرفیل یعنی صاری یونجه . ماڭی یونجه یاخود مسکی اطریفیل — bleu ou trèfle musqué, | نوعی، اکلیل الملك
Mélinet, sm. (Bot.) سنجاریه فصیله‌سندن بر نوع صیغر دیلی .
Mélinite, sf. (Art mil.) ملینیت، یکی بر نوع دومانسز باروت .
Mélinose, sf. (Min.) Plomb molybdaté, رصاص اصفر، صاری قورشون معدنی .
Mélipone, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حامل عسل فصیله‌سندن نحلیه قبیله‌سندن صو قمز بر نوع آری .
Mélique, sf. (Bot.) نحلیه فصیله‌سندن حلبیه قبیله‌سندن قیلچیقلی بغدای نوعی .
Mélisse, sf. (Bot.) ترنجانیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان ملیسا یعنی اوغل اوتی، بقلهٔ بقلة المسبوت، بغدای ملیساس | calament — | بیانی اوغل اوتی | népeta — | اترجیه .
Mélissinées ou **mélissées,** sf. pl. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن ترنجانیه قبیله‌سی.
Mélissine, sf. (Chim.) بالمومی‌ده بولنور بر ماده، ملیسین .
Mélitée, sf. (Zool.) نجم البحر فرقه‌سندن قلبی الشکل بر نوع دکز آناسی .
Mélithémie, sf. (Méd.) دم معسل .
Mélithypérurie, sf. (Méd.) تبول معسل .
Mélitophiles, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن مصفح فصیله‌سندن خناس قبیله‌سندن بر نوع یلابق بوجك .
Mélitose, sf. (Chim.) اوقالیپتوس آغاجندن آقان مندن مخرج بر نوع شکر .
Mélitoptyalisme, sm. (Méd.) تقشع معسل .
Mélitte ou **méllithe,** sm. (Min.) ملیت، لیغنیت معدنی درونده بولنور بر نوع کهربا.
Mellate, sm. (Chim.) عسلیت | — d'alumine ou mellite, عسلیت آلومین .
Melléolé, sm. (Pharm.) دواء معسل، معسله .
Mellifères, sm. pl. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حامل عسل فصیله‌سی.
Mellilite, sm. (Min.) ملیلیت، بر سیلیسیت حدید خلقیدر .
Mellique, adj. (Chim.) معسلی | Acide — حامض معسلی .
Mellite, sf. (Min.) **V. Mellate** | (Pharm.) انکبین، معسلات .
Mellonure, sm. (Chim.) ملون مثنی | — de potassium ملون پوتاسیوم .
Mélocacte, sm. (Bot.) فصیلهٔ صباریه‌دن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع قاقتوس فدانی یعنی بر نوع فرعون اینجیری .
Mélochie, sf. (Bot.) زنبقیه فصیله‌سندن ملوخیه دینلان فدان .
Mélodermie ou **mélanodermie,** sf. (Méd.) اسوداد جلد .
Mélodie, sf. (Mus.) نغمه، ترانه، آهنك هوا و مقام | بر مقامه مخصوص قرار پرده‌سی.
Mélodiste, sm. (Mus.) ترانه پرداز .

Mélodramaturge, sm. (Litt.) فاجعه نویس .
Mélodrame, sm. (Théat.) انتقام و خیانت و قتل کبی حرکاتله قاریشیق تیاترو، فاجعهٔ مؤثره .
Méloé, sm. (Zool.) مغطی الجناح مختلف الرسغین فرقه‌سندن رقبیه فصیله‌سندن ذروحیه قبیله‌سندن ترلالرده اولور بر نوع طوکزلان بوجکی .
Mélogale, sm. (Zool.) هندستانك ماورا الکنکه ممالکنه مخصوص بر نوع صاکسار .
Melon, sm. (Bot.) فصیلهٔ قثائیه‌دن قاون نوعی، بطیخ | — musqué شمامه | — d'eau ou pastèque, قارپوز .
Mélongène ou **melongène,** sf. (Bot.) Syn. d'Aubergine, بادنجانیه فصیله‌سندن بادنجان نوعی | — ovoïde بوستان بادنجانی | — allongé کمر بادنجانی .
Mélonide, sf. (Bot.) الما و آرمود مثللو یمشلره دینور، ثمر تفاحی .
Mélonie, sf. (Géol.) حیوانات خرده‌بینیه‌دن ذوالثقبات هوای القطعه‌دن بر نوع فورامینیفر مستحاثه‌سی .
Mélonnée, sf. (Bot.) بر نوع آسمه قباغی .
Melonnière, sf. (Agric.) قاون ترلاسی .
Mélopée, sf. (Mus.) آهنك و نغمه ترتیبی صنعتی، نغمه پردازی .
Mélophages, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن مولد الشفیره فصیله‌سندن قویون صاقیرغه‌سی نوعی .
Méloplaste, sm. (Mus.) ارقام و اشارت مخصوصه ایله تعلیم موسیقی اصولی .
Méloplastie, sf. (Chir.) تصنیع الخده .
Mélose, sf. (Chir.) تحری بالمسبار، ادخال مسبر .
Mélyre, sm. (Zool.) آتیده‌کی ملیرید قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع چیچك بوجکی .
Mélyrides, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن ملیرید قبیله‌سی .
Mémarchure, sf. (Art vét.) آت و باکیر قسمنك طرناق قاقمه‌سی، بورقلمه .
Membrace, sf. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن صرصریه فصیله‌سندن بر نوع جرجر بوجکی .
Membrane, sf. (Hist. nat.) غشاء، زار | غشاوه | (Anat.) — muqueuse غشاء مخاطی | — séreuse غشاء مصلی | — synoviale غشاء زلالی | — fibreuse غشاء لیفی | —s cérébrales اغشیهٔ دماغیه | Fausses —s اغشیهٔ کاذبه | —s accidentelles اغشیهٔ عارضیه .
Membraneuses, sf. pl. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فسافس بریه فصیله‌سندن و یاخود طویل‌الشفه قبیله‌سندن مفروق غشائیه قبیله‌سی یعنی هر نوع تخته کهله‌لری .
Membraneux, euse, adj. (Hist. nat.) غشائی .
Membraniforme, adj. (Hist. nat.) شبه غشائی، غشائی الشکل .
Membranule, sf. (Anat.) غشی، غشاچه، زارجق .
Membre, sm. (Adm.) مجلس اعضاسی، اعضا | — à vie قیدالحیات اعضا | — sur- | numéraire اعضا ملازمی | (Anat.) عضو، طرف | — s supérieurs اطراف عالیه | — s inférieurs اطراف سافله | — s interdigitaux اعضاء بین الاصابع | — viril ou —, abs. قضیب، ذکر | (Math.) طرف | Les deux —s d'une équation رمعادله‌نك

بوجی پوسته‌سی | ایکی طرفی حدی | — premier طرف اول | (Mar.) پوسته | — de coltis.

Membrette, sf. (Archit.) کمر آیاغی.

Membrure, sf. (Archit.) بر نوع انبار اولچیی مخصوص اولیجمکه اودون اوروپاده | آوروپاده اودون اولچمکه مخصوص بر نوع انبار اولچیی | قورولمش پوسته | کمینک قابورغه‌لری (Mar.) | قپو پنجره وسائره چارچوبه‌سی | — d'avant باش پوسته‌سی | — courbée منحنی پوسته | Contre - — مقوس پوسته | — de tableau قیچ پوسته‌سی | — en fer تیمور چارچوبه | — d'un canot فلکه اسقارموزی.

Méméographe, sm. (Phys.) Appareil d'Edison pour reproduction authographique en noir, ادیزونك سیاه بویا ایله استنساخ اولنور بریکی مستنسخ آلتی.

Mémoire, sf. قوه حافظه، حافظه، خاطر | خاطره | — artificielle ou mnémotechnie, حافظهٔ صنعیه | — visuelle حافظهٔ بصریه.

Mémoire, sm. مخطره | لایحه، مذکره | تذکیر خاطر | حساب پوصله‌سی، پوصله | —s, وقایعنامه، سرگذشت.

Mémorandum, sm. مموراندوم، بیاننامه | (Dr.) مذکره.

Mémorial, sm. (Comm.) یومیه دفتری.

Ménacanite. sf. (Min.) Syn. de fer titané, **V. Fer.**

Menace, sf. (Dr.) تهدید.

Menacer, va. تهدید ایتمك | — rune مشرف خراب اولمق.

Ménager, ère, adj. اداره، امور بیتیه‌یه متعلق | (Dr.) Eaux —es کهریز صولری | Droit de laisser écouler les eaux —es حق مسیل.

Ménagerie, sf. حیوانات وحشیه و مفترسه جانبازخانه‌سی | حیوانات مربیه خانه‌سی.

Ménagogue, adj. (Méd.) مطمث. Syn. Emménagogue.

Mendicité, sf. تسئل، تسأل، دیلنجیلك.

Mendole, sf. ou **mendol,** sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ازمارید فصیله‌سندن پابوچ ازماریدی نوعی.

Meneaux, sm. pl. (Archit.) بر چارچوبه‌نك بولمه‌لرینه دینور.

Menées, sf. pl. (Pol.) القاآت و تسویلات، الجاآت، سایقه | Neutraliser les — القاآت و تسویلاتی حکمسز و یاخود تأثیرسز براقمق.

Ménides, sm. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ازمارید فصیله‌سی.

Ménidrose, sf. (Méd.) عرق طمثی.

Ménilithe, sf. (Min.) منیلیت، بر نوع عین الشمس.

Méninges, sf. pl. (Anat.) اغشیهٔ دماغ، سحایا.

Méningé, ée, سحائی، اغشیهٔ دماغی.

Méningite, sf. (Méd.) التهاب سحایا، التهاب اغشیهٔ دماغ.

Méningocèle, sf. (Méd.) فتق اغشیهٔ دماغ، فتق سحایا.

Méningo-encéphalite, sf. (Méd.) التهاب سحایا و دماغ.

Méningophylax, sm. (Chir.) مخفص، ایندیریجی آلت.

Méningose, sf. (Anat.) مفصل غشائی.

Ménisperme, sm. (Bot.) آتیده‌کی ذات البزور هلالیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان ماهیز هرویه دینلان آغاج.

Ménispermées ou **ménispermacées,** sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتین ذو الوریقات توییجیه تحت المبیض صنفندن ذات البزور هلالیه فصیله‌سی.

Ménispermine, sf. (Chim.) سم السمك، منیسپرمین.

Ménisque, sm. (Opt.) محدب على المقعر .
Ménobranches, sm. pl. (Zool.) ضفادعيه قسمندن ظاهر الذنب ذات الغلصمة الدائمه فرقه‌سندن ذوالغلصمة القويه فصيله‌سی .
Ménon, sm. (Zool.) دريسندن كوزل تلالئين پاپیلان آسيانك بر نوع كچيسی .
Ménopome, sm. (Zool.) ظاهر الذنب فرقه‌سندن ذوالغلصمة القويه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بر نوع درت آياقلی قوربغه .
Ménórrhée, sf. (Méd.) عادت شهريه .
Ménostase, sf. (Méd.) امساك طمث، احتباس طمث .
Menottes, sf. pl. ميونجق، بيلكچه، كلچه .
Ménoxénie, sf. (Méd.) تعوض طمث، رحمك غيری عضودن هرآی ظهور ايدوب عادت شهريه يرينه قائم اولان نزف .
Mensole, sf. (Archit.) Syn. de clef de voûte, كمر آنا خناری .
Menstruation, sf. (Physiol.) وقت حيض | حيض، طمث .
Menstrue, sm. (Chim.) محلل | (Physiol.) —s sf. pl. قادينلرك آی باشيسی، دم حيض .
Menstruel, elle, adj. (Physiol.) طمثی، حيضه دائر .
Mensurable, adj. (Math.) قابل مساحه .
Mensurabilité, sf. (Math.) قابليت مساحه .
Mensuration, sf. (Math.) مساحه، عمليات مساحه | علم مساحه .
Mentagre, sf. (Méd.) چكه‌يه عارض اولور بر نوع طوزلی بلغم، داء الذقن .
Mentagrophyte, sm. (Méd.) منبت داء الذقن .
Mental, ale, adj. ذهنی، عقلی، شعوری | (Méd.) Maladies —es علل عقليه .
Mentavaia, sm. (Zool.) ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص بر نوع ككلك .
Menthe, sf. (Bot.) نعنع، شفويه فصيله‌سندن نعنعيه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان نانه | نعنع متعوج، قبويرجق | — crépue ليمون نانه‌سی، قوقولی نانه | — poivrée نعنع فلفلی نعنع مائی، صو | — aquatique نعنع بری، فلسكون، يبان نانه‌سی | — sauvage نعنع نانه‌سی | — romaine نعنع احضر .
Menthoïdées, sf. pl. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن نعنعيه قبيله‌سی .
Menthol, sm. (Chim.) Alcool Menthylique, كئول نعنعی .
Mention, sf. ذكر، تذكار | — honorable ذكر جميل .
Mento-labial, ale, adj. (Anat.) ذقنی شفوی | Muscle — عضلهٔ ذقنی شفويه .
Menton, sm. (Anat.) ذقن، چكه | Double — غبغب، قيديق، كردان .
Mentonnet, sm. (Techn.) قپو خروسی و يا چيرتلاق | (Art mil.) خمبره قولبی | سريع آتشلی طوپلرك قوروق des canons à tir rapide | خمبره و يا اوبوسك كوزی مقانزمه‌سنده قمانك يان جهتلری اوزرنده بوش قوانلری كيروبه چكمكه مخصوص ايكی عدد طرناغه نام ديكرله چكه‌جكاره دينور .
Mentonnier, ère, adj. (Anat.) ذقنی | Artère —e شريان ذقنی | Nerf — عصب ذقنی | (Chir.) Bandage — چكه باغی، لفافهٔ ذقنيه .
Menuet, sm. (Mus.) ايكی كشی طرفندن اجرا ايديلوب قيويرمه دينلان رقص نوعی و بونكه چالنان هوا .
Menu-gros, sm. (Techn.) قيوجيلرك پيقانمش رمادی .
Menuiserie, sf. (Techn.) مرانغوز ايشلری و طوغرامه و اعمالاتی | مرانغوزلق | —

en fer بر کمی قپاره‌لرینك (Mar.) | تیمور و معمولات قفس و چارچوبه و تیموردن اشیا . طاوشانلق یعنی اینجه مرانغوزلق ایشلری

Menuisier, sm. مرانغوز | Ouvrier — دورکر .

Ménure sm. ou **lyre,** sf. (Zool.) عصافیر مضرس‌المنقار فصیله‌سندن فولاسنك جدیده مخصوص بر نوع قره طاوق‌که شلیاق قوشی دخی دینور .

Ményanthe ou **minyanthe,** sm. (Bot.) جنطیانیه فصیله‌سندن ذوالازهار صغیره قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان آجی یونجه و یا صو یونجه‌سی نوعی .

Ményanthées, sf. pl. (Bot.) جنطیانیه فصیله‌سندن ذوالازهار صغیره قبیله‌سی .

Menziézie, sf. (Bot.) خلنجیه فصیله‌سندن آندرومده قبیله‌سندن ممالك شمالیه‌یه مخصوص بر نوع فونده اوتی .

Méon, sm. (Bot.) **V. Méum.**

Méphitique, adj. منتن | Exhalaison — سطوع منتن .

Méphitisme, sm. انتان، نتانت .

Méplat, ate, adj. یصی، یتصی، سطیح | Fer — یتصی تیمور | Ligne — e خط فارق .

Mer, sf. (Géog.) بحر، دریا، دکز | —s intérieures بحار داخلیه | Bras de — کورفز | —s fermées بحار مسدوده | —s enclavées بحار محدوده | Pleine — انکین، آچیق دکز، لجه | (Dr. inter.) Liberté des —s سربستیٔ بحار | — noire بحر سیاه، قره دکز | — méditerranée بحر سفید، آق دکز | (Mar.) Haute — ou le large, انکین، آچیق دکز | — haute مد زمانی، مد کامل | — basse جزر کامل | — étale مد حالنده اولان دکز، آنافور | — au traverse بوردەدن دکز | — clapoteuse چیرپینتلی دکز | — debout پرووەدن دکز | — modérée معتدل دکز | — longue یوکسك دکز، بیوك طلغه‌لی دکز | — houleuse ou grosse —, سرت دکز | — courte صیق طلغه‌لی دکز | Embarquer un coup de — دکزلری چوللامق .

Mérangène, sf. (Bot.) **V. Mélongène.**

Mercantile, adj. (Eco. pol.) تجاری | Système — تجارت نقدیه اصولی .

Mercaptan, sm. (Chim.) Sulfhydrate d'éthyle, کبریت مائیت اتیل، مرقاپتان .

Mercenaire, adj. et sm. اجرتله مستخدم کمسنه، مزدور .

Mercerie, sf. (Comm.) تحفجی‌مغازه‌سی | امتعهٔ تحفیه، اشیاء تحفیه | ایبکجیلك، تحفجیلق .

Mercier, ière, s. 2 g. (Comm.) ایبکجی، تحفجی .

Mercure, sm. (Chim.) زیبق ، جیوه | — argental ou amalgame natif, ملغمهٔ خلقیه | Oxyde de —, **V. Oxyde** | — chloruré ou calomel natif, زیبق حلو خلقی | — natif زیبق خلقی | — sulfuré, syn. de cinabre, **V.** ce mot | — doux طاتلو سان | (Astron.) عطارد نجمی .

Mercuriale, sf. (Comm.) سعر ، اسعار دفتری ، زخایر و سائره رایجی | (Bot.) فربیونیه فصیله‌سندن انجره، امریقه قبیله‌سندن خشیشة المطارد، بر فسلکن | — vivace یبانی بر فسلکن .

Mercurialisme, sm. (Méd.) داء زیبق .

Mercuriaux, sm. pl. (Pharm.) ادویهٔ زیبقیه، زیباقیات .

Mercurides, sm. pl. (Min.) صخور زیبقیه | — simples صخور زیبقیهٔ بسیطه | — sulfurés صخور زیبقیهٔ مکبرته | — séléniurés صخور زیبقیهٔ سلنیومیه | — chlorurés صخور زیبقیهٔ قلوریه | — iodurés صخور زیبقیهٔ ایودیه .

Mercuriel, elle, adj. (Chim.) زیبقی | (Méd.) Eau — le ماء زیبقی | Frictions

—les دلكات زيبقيه | Stomatite —le التهاب فم زيبقى | Tremblement — رعشهٔ زيبقيه .

Mère, sf. آنا، ام، والده، مادر | Eau — آنا سو | - goutte صيقلمش اوزومدن كوملك دينلان اصل قبا يپاغى | Dure-— **V. Dure-mère** | Pie-—, **V. Pie-mère** | — perle بيوك اينجى، شاهدانه | — laine طملايان شيرا | Langue — لسان اصلى، آنا لسان | Reine-— والده سلطان | patrie وطن اصلى .

Mérendère, sf. (Bot.) لحلاحيه فصيلەسندن بر نوع آجى چيكدن، مراندر .

Mérendérées ou **mélanthacées,** sf. pl. (Bot.) لحلاحيه فصيلەسى .

Merganette, sm. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقەسندن شيلى ممالكنه مخصوص بر نوع اوردك .

Mergule, sm. (Zool.) Vulg. Colombe de Groënland, غروانلاند ممالكنه مخصوص بر نوع قره بطاق .

Méridien, sm. (Astron. et Géog.) نصف النهار | Premier — مبدأ طول اولان نصف النهار، دائرهٔ مبدأ طول | — céleste نصف النهار ارض | — terrestre نصف النهار سما | — de Paris پارس نصف النهارى | — de Londres ou de Greenwich, غرانويچ نصف النهارى | — magnétique نصف النهار مقناطيسى | — principal نصف النهار مشهور | — universel مبدأ طول عمومى | Altitude de — غايت ارتفاع، ارتفاع نصف النهار | Différence de — تفاوت عرضين .

Méridienne, sf. (Astr. et Géog.) — ou ligne —, خط نصف النهار، دائرهٔ نصف النهار | — du temps moyen وقت وسطى منحنيسى | Lunette — ou instrument des passages, كواكبك مطلع استوائيسى بولمغه مخصوص دوربين .

Mérinos, sm. (Zool.) آفريقەيه مخصوص مرينوز قويونى | (Comm.) مرينوس دينلان بر نوع شالى .

Mérion ou **malurus,** sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقەسندن ذوالمنقارالحاد فصيلەسندن افريقەيه مخصوص بر نوع چالى بلبلى .

Merise, sf. (Bot.) نبق، يبان كراسى، قوش كراسى .

Merisier, sm. (Bot.) شجر نبق، قوش كراسى آغاجى، ورديه فصيلەسندن لوزيه قبيلەسندن يبانى كراس آغاجى نوعى | — rouge قرمزى يبانى كراس آغاجى | — noir سياه يبانى كراس آغاجى .

Mérithalle, sm. (Bot.) فدان ساقنك بوغوملرى، بين العقدتين ساق .

Merlan, sm. (Zool.) مرخو المسبح تحت العضدى شعبەسندن خرشفى الادمه فرقەسندن ذوالرأس معرى فصيلەسندن مرلانوس نوعى | — noir ou charbonnier, بر متره طولنده اولور قره مرلانوس بالغى .

Merle, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقەسندن سودانيه فصيلەسنك نمونەسى اولان قره طاوق نوعى، سودانيه | — à collier بوغماقلى قره طاوق | — d'eau, hydrobate ou cincle, صو قره طاوغى .

Merlin, sm. صيغير اولدرمكه مخصوص بيوك تيمور طوقمق | واريوس دينلان بيوك نوع طوقمق | (Mar.) اوچله، خلاط مورنل | — à trois fils اوچله مورنل | — à deux fils قيرچيله مورنل .

Merlon, sm. (Art mil.) طابيەلرده ايكى منرغال بيننده اولور سپر .

Merluche sf. ou **merlus,** sm. (Zool.) مرخو المسبح تحت العضدى شعبەسندن خرشفى الادمه فرقەسندن ذوالرأس معرى فصيلەسندن مرلوچ دينلان بالق، اشك بالغى .

Merlut, sm. (Comm.) قويون و كچی پوستكیسی .
Mérocèle, sf. (Méd.) فتق اربی، فتق فخذی .
Mérodon, sm. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن ذولقرن حادی فصيله‌سندن سير فيد قبيله‌سندن نركس چيچكنه عارض اولور بر نوع بوجك .
Mérou, sm. (Zool.) **V. Serran.**
Merrain, sm. فيچی تخته‌سی اعمالنه صالح پارمه كراسته .
Mérulaxe, sm. (Zool.) عصافير مخروطی المنقار فرقه‌سندن آمريقهٔ غربيه‌يه مخصوص بر نوع قارينجه قوشی .
Mérulius ou **mérule,** sm. (Bot.) فطريهٔ ذات البزيرات اساسيه مدور الشكل صنفندن بر نوع قاو منطاری .
Merveille, sf. خارق‌العاده، عجيبه، غريبه | Les sept —s du monde زمان قديمك عجائب سبعهٔ مشهوره‌سی | Les —s de la nature خوارق طبيعت .
Merveilleux, sm. (Litt.) اساطير الاولين و منظومه و اشعارده جن و پری وديو مثللو اشخاص وهميه‌يه دينور .
Mérycisme, sm. (Méd.) داء المجتر، داء المجدر .
Mérycologie, sf. (Zool.) مبحث المجترات .
Mésange, sf. (Zool.) عصافير مخروطی المنقار فرقه‌سندن پاريديه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان اسكته قوشی نوعی | — charbonnière ou mésengère, باشدن قره دينلان اسكته قوشی نوعی | — petite charbonnière ou cendrille, باغری قره دينلان برنوع اسكته قوشی | — bleue et azurée, ماوی باشدن قره .
Mésaraïque, adj. (Anat.) Syn. de mésentérique, **V.** ce mot.
Mésembryanthème, sm. (Bot.) بوز چيچكی . Syn. de Ficoïde, **V.** ce mot.
Mésembryanthémées, sf. pl. (Bot.) Syn de Ficoïdées, **V.** ce mot.
Mésengère, sf. (Zool.) **V. Mésange charbonnière.**
Mésentère, sm. (Anat.) ماساريقا .
Mésentérie, sf. (Méd.) سل غدد ماساريقيه .
Mésentérique ou **mésaraïque,** adj. (Anat.) ماسارق | Veines —s اوردهٔ ماساريقيه | Plexus — ضفيرهٔ ماساريقيه | Artère — شريان ماسارق | Glandes —s غدد ماساريقيه .
Mésentérite, sf. (Méd.) التهاب ماساريقا .
Mésite, sf. (Chim.) مزيت .
Mésitèque, adj. (Chim.) Alcool — كئول مزيتی .
Mesmérisme, sm. (Phys.) مقناطيسيت حيوانيه، اصول مسمر .
Mésocæcum, sm. (Anat.) رباط اعور .
Mésocarpe ou **mézocarpe,** sm. (Bot.) حاق ثمر، وسط ثمر، ميوه‌نك اورته قطعه‌سی .
Mésocéphale, sm. (Anat.) قنطرهٔ وارولیه .
Mésochondriaque, adj. (Anat.) Muscle — عضلهٔ بين الغضروفيهٔ شرن .
Mésocôlon, sm. (Anat.) رباط قولون .
Mésoderme, sm. (Bot.) حاق الادمه .
Mésoépididyme, sm. (Anat.) حاق بربخ .
Mésogastre, sm. (Anat.) حاق البطن .
Mésolobaire, adj. (Anat.) بين الفصين .

Mésolobe, sm. (Anat.) Corps calleux, بين القصين .
Mésomérie, sf. (Anat.) بين الفخذين .
Mésomètre, sm. (Anat.) رباط رحم .
Mésomphale, sm. (Anat.) Syn. d'ombilic, كوبك، سره .
Mésophryon, sm. (Anat.) مابين الحاجبين .
Mésophylle, sm. (Bot.) حاق الورق .
Mésophyte, sm. (Bot.) عنيق .
Mésoprion, sm. (Zool.) مشوك المسح خرشفی الادمه فرقەسندن خانیه فصیلەسندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع اسپاری بالغی .
Mésorectum, sm. (Anat.) رباط معاء مستقیم .
Mésosperme, sm. (Bot.) قشر بزر .
Mésothénar, sm. (Anat.) Paume de la main, حاق الشاحة وخشیه .
Mésothorax, sm. (Zool.) صدر وسطی، حاق الصدر .
Mésotype, sm. (Min.) مزوتیپ، بر نوع نطرون | Une de ses variétés est appelée Natrolithe, **V.** ce mot.
Mésoxalique, adj. (Chim.) Acide — حاق حامض حامض .
Mésozoïque, adj. (Géol.) حیوانیهٔ متوسط | Formation ou période —, تشکلات و یا دور حیوانیهٔ متوسط .
Mesquis, sm. (Techn.) قویون دریلرینی خشیشة الدباغ ایله تربیه ایتمه اصولی .
Mess, sf. (Art mil.) ضابطانه مخصوص طعام ماصەسی .
Message, sm. (Pol.) نامه | نطق، مقاله | — présidentiel رئیس طرفندن ایراد اولنان مقاله | — téléphoné تلفونله اجرا اولنمش مقاله | — téléphonique تلفونله اجرا اولنان مخابره .
Messager, sm. ساعی، پیك، نامەرس، اولاق | (Zool.) — ou secrétaire, آفریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع طوغان قوشی .
Messagerie, sf. منزل عربەلری شرکتی | —s maritimes مسافری قومپانیەسی، فرانسز واپورلری قومپانیەسی .
Messe, sf. لیتوریا، قداس | Grand' — موسیقی و نغماتله اجرا ایدیلان قداس کبیر .
Messie, sf. مسیح ، مسیحا .
Messier, sm. (Agric.) باغ و تارلا و محصولات و مزروعاتك محافظەسنه مأمور ایدیلان بکجی و ناظر .
Mestèque, sf. (Comm.) مستك ، عادی قرمز .
Mestre, sm. (Mar.) — ou arbre de —, مایستره دیرکی | Voile de — مایستره یلکنی .
Mesurage, sm. (Math.) اولچمه ، مساحه | (syl.) Mode de — des bois, حطب و سائرەنك مساحهٔ جمیەلری اصولی .
Mesure, sf. اولچی، مساحه، اولچمه | مقیاس، ممسحه | Unité de — ، واحد اصلی و واحد قیاسی | —s nouvelles et anciennes, مقیاسات جدیده وعتیقه | Poids et —s اوزان و اکیال | —s de la quantité مقادر ممسحەلری | Système de poids et —s مساحات و اکیال و اوزان اصولی | —s de longueurs طول مقیاسلری، ممسحات | —s des surfaces سطح مقیاسلری و یا ممسحاتی | —s des volumes حبوبات و اجسام و اکیال اولچیلری | —s des capacités مایعات مقیاسلری، حجم مقیاسلری | —s des poids اوزان مقیاسلری | —s de temps زمان مقیاسلری، ازمنه اولچیلری | —s

agraires اراضی اولچیلری ، مساحه مقیاسلری | —s itinéraires, **V. Itinéraire**, مسافه مقیاسلری | — des volumes géométriques اجسام هندسیه مساحه‌سی | — des volumes non-géométriques اجسام غیر هندسیه‌نك مساحه‌سی | (Mus.) نوطه‌لرك اصول ضربی | — à trois temps simple اوچ درتلك ، واص قاپلی یعنی ذیللان اصول ضرب، سنکین سماعی | — à quatre temps et à capelle, درت درتلك شکل و اصولی، آغیر دویك ، مارش، یوروك دویك | — à quatre temps simple آلتی اوچ سکزلك ، یوروك جورجنه | — brève ایکی درتلك، یوروك دویك ایله صوفیان | — à deux temps composés سکزلك: جورجنه | — à deux temps simples وزن (Litt.) | (Art mil.) هیچ تعلیمده مبارزین بیننده براغیلان مناسب مسافه | (Adm.) Adopter ou prendre les —s nécessaires تدابیر لازمه‌یی اتخاذ ایتمك | —s de contrôle تدابیر تفتیشیه | —s de précaution que le cas exige ایجاب حالدن اولان تدابیر احتیاطیه | —s sévères تدابیر شدیده | —s efficaces تدابیر موثره .

Métabole, sf. (Litt.) عکس و تبدیل دیدیلان صنعت بدیعه .

Métabolique, adj. (Méd.) تحویل ترکیبی .

Métabolisme, sm. (Méd.) تحویل ترکیب .

Métacarpe, sm. (Anat.) مشط الید، مشط ید .

Métacarpien, enne, adj. (Anat.) مشط یدی Ligament — رباط مشط یدی | Os — عظم مشط یدی .

Métacarpo-phalangien, enne, adj. (Anat.) مشطی سلامی .

Métacentre, sm. (Phys. et Mar.) مرکز تحول، مرکز متحول .

Métacétique ou **propionique,** adj. (Chim.) Acide — حامض مؤخر آچتون .

Métacétone, sf. (Chim.) مؤخر روح خل، مؤخر آچتون .

Métacétyle, sm. (Chim.) مؤخر آچتون بیخ .

Métachorèse, sf. (Méd.) انتقال امراض .

Métachronisme, sm. (Litt.) بر وقوعاتك تاریخی وقت صحیحندن اول کوسترمکله اجرا اولنان تحریف تاریخ .

Métacondyle, sm. (Anat.) لقمهٔ موخره .

Métagenèse, sf. (Physiol.) Syn. de génération alternante, تناسل متوالی، تولد متوالی .

Métairie, sf. (Agric.) مزارعه وجهله ایجار اولنان چفتلك | چیفتلك .

Métal, sm. et **métaux,** sm. pl. معدن، معادن | متالك معدن | — battu ورق کاذب | — monoatomiques معادن واحدالذره | — diatomiques معادن ثنائی الذره | — triatomiques معادن ثلاثی الذرات | — tétratomiques معادن رباعی الذرات | — hexatomiques معادن سداسی الذرات | — précieux معادن ذیقیمت | — natifs معادن خلقیه، معادن ثابته .

Métaldéhyde, sm. (Chim.) مؤخر آلدهید .

Métalepse, sf. (Litt.) ذکر ملزوم اراده لازم و یا ذکر لازم اراده ملزوم صنعتی .

Métallifère, adj. (Min.) حامل معادن، حامل معدن .

Métallique, adj. (Min.) متالك، معدنی | Corps —s اجسام معدنیه و یا متالیکیه | Substances —s مواد معدنیه، مواد متالیکیه | Eclat — شعشعهٔ معدنیه | Science — مسکوکات معدنیه، متالیك نقدی | (Bourse et Comm.) مدالیا فنی | Monnaies —s موجود نقدی، نقد موجود | Encaisse — متالیك آقچه‌لر .

Métallisation, sf. (Min.) استحصال معدن، تمعدن، فلزاتك بالفعل معدنه تحويلى .
Métallographie, sf. توصيف معدنيات .
Métalloïde, sm. (Chim.) شبه معدن | — s monoatomiques شبه معادن واحد الذره .
Métallothérapie, sf. (Méd.) تداوئ بالمعدن .
Métallurgie, sf. مبحث | معدنياتك قال و ازابه و تصفيه عملياتى فنى | صنايع معدنيه استحصال معادن .
Métallurgique, adj. صنايع معدنيه‌يه دائر | معادن استحصالنه متعلق | Opérations —s معدنياتك قال و ازابه و تصفيه‌سى مثللو عمليات .
Métamère, adj. (Chim.) مؤخر التركيب | Corps —s اجسام مؤخر التركيب .
Métamorphique, adj. (Géol.) مستحال | Roches —s صخور مستحاله .
Métamorphisme, sm. (Géol.) استحاله | — des roches استحالهٔ صخور | — de contact استحالهٔ بالتماس .
Métamorphopsie, sf. (Méd.) غلط بصر .
Métamorphose, sf. (Hist. nat.) تناسخ، انتساخ | — complète تناسخ كامل | — incomplète تناسخ ناقص .
Métapectine, sf. (Chim.) متاپكتين .
Métapédium ou **métapède,** sm. (Anat.) مشط القدم .
Métaphore, sf. (Litt.) مجاز، استعاره .
Métaphorique, adj. (Litt.) مجازى، مستعار .
Métaphragme, sm. (Zool.) جدار فاصل .
Métaphrase, sf. (Litt.) شرح، تفسير | ترجمهٔ لفظيه و حرفيه .
Métaphysicien, sm. متألهين، حكيم، اهل حكمت .
Métaphysique, sf. et adj. ماوراى طبيعت | حكمت الهى، علم حكمت عقليه، علم حكمت ماوراى طبيعته دائر، متافيزيقى | علم حكمت غير طبيعه‌يه منسوب و متعلق | Abstractions —s مجردات حكميه، خيالات متافيزيقيه | Preuves —s براهين متألهين .
Métaplasme, sm. (Litt. et Gram.) تحريف، ترخيم، ابدال، زحاف .
Métaplastique, adj. (Gram.) Lettres —s حروف مجتلبه و حروف محذوفه‌يه دينور .
Métaporopoïèse, sf. (Méd.) استحالهٔ مسامات .
Métaptose, sf. (Méd.) انتقال موقع امراض .
Métaschématisme, sm. (Méd.) تحول مرض .
Métastase, sf. (Méd.) متاستاز، انتقال مرض .
Métastatique, adj. (Méd.) انتقالى، منتقل | Abcès — قرحهٔ انتقاليه .
Métatarse, sm. (Anat.) مشط القدم .
Métatarsien, enne, adj. (Anat.) مشط قدمى | Os —s عظام مشط قدميه | Phalanges —nes سلاميات مشط قدميه | Veines —nes اوردهٔ مشط قدميه .
Métatarso-phalangien, enne, adj. (Anat.) مشط قدمئ سلامى .
Métathèse, sf. (Gram.) بركلمه‌ده تبديل حروفله اجرا ايديلان ابدال | (Méd.) مصرف .
Métathorax, sm. (Zool.) صدر خلفى .
Métaux, sm. pl. (Chim. et Min.) **V. Métal.**
Métayage, sm. (Agric.) اورطاقجيلق اصولى، مزارعه اصولى، مزارعه .
Métayer, sm. (Agric. et Dr.) اورتاقجى، مزارع .
Méteil, sm. (Agric.) ملس، چاودارله مخلوط حنطه .

Métel, sm. (Bot.) كول كستانهسی .

Métempsycose, sf. روحك برجسددن ديكرينه انتقالی، تناسخ، تناسخ ارواح .

Météore, sm. (Astron.) حادثهٔ هوائیه، علامت هوا | —s athmosphériques ou aériens, علائم جویه، حادثات هوائیه | —s ignés علائم ناریه | —s lumineux علائم مضیه | —s aqueux علائم جویهٔ مائیه .

Météorine, sf. (Bot.) عین صفا , On dit aussi Souci.

Météorique, adj. (Astron.) علائم سماویه‌یه متعلق، علائم جوی | (Bot.) Fleurs —s ازهار علائم جویه | (Min.) Fer — سمادن هبوط ایدن خالص تیمور کلوچه‌سی، حدید سماوی | Pierre — حجر آسمان .

Météorisation, sf. (Art vét.) حیواناته عارض اولور شیشکینلك تنفخ بطن ، و صیصقه‌لق .

Météorisme, sm. (Anat.) انتفاخ بطن، خربه . Syn. de Météorisation .

Météorite, sm. (Astron.) سمادن هبوط ایدن هرنوع احجار کتله‌لری، احجار سماویه، متئورونیت .

Météorographe, sm. (Phys.) علائم‌نویس، مشعر علائم جویه .

Météorologie, sf. علم علائم جویه، مبحث علائم جویه .

Météorologiste, sm. علائم جویه اهلی و یا اربابی، جویون .

Météoromancie, sf. تفأل بالعلائم جویه .

Météoroscope, sm. (Astron.) آثارنما، مقیاس علائم جویه .

Méthémérin, ine, adj. (Méd.) یومی | Fièvre —e حمای یومیه .

Méthode, sf. منهج، قاعده، طریق، اصول | — grammaticale قواعد صرفیه ، اصول صرفیه | — scientifique اصول فنیه | — expérimentale اصول تجربیه | — démonstratif, **V. Démonstratif** | — d'enseigement اصول تدریس | — de lecture اصول قرائت | (Phys.) — des doubles pesées وزن مکرر اصولی .

Méthodique, adj. بر قاعده و اصوله مطابق، بر اصول اوزره، اصولی .

Méthodisme, sm. (Relig.) بعض مسائل جزئیه خصوصنده انکلترانك مذهبندن آیرلمش بر مذهبه دینور متودیزم، مذهب اصولیون .

Méthodiste, sm. متودیست، اصولیون، مارالذکر مذهبه تابع اولان .

Méthylamine, sf. (Chim.) متیلامین .

Méthyle, sm. (Chim.) متیل | — violet معدن‌کوری قطرانندن استخراج اولنور مور بر بویا .

Méthylène, sm. (Chim.) اودون روحی، مادهٔ خمر | Bleu de — متیلن مائیسی .

Méthylique, adj. (Chim.) Alcool — ou esprit de bois, اودون روحی، حامض متیل | Ether — اتر متیلی .

Métier, sm. حرفت، صنعت | (Techn.) قماش و بز و چولها دستکاهی | — automatique ماکنه‌لی دستکاه | — de tisserand جلاج دستکاهی | — à bras چوراب دستکاهی **V.** aussi **Lisse** | — à broder محاکه، کرکف .

Métis, isse, adj. et s. 2 g. خلاسی، ملز .

Métissage, sm. خلاسیت، ملز انجه .

Métonomasie, sf. (Litt.) بر اسم خاصك السنهٔ سائره‌یه ترجمه‌سیله اجرا ایدیلان تبدیل لفظی صنعتی .

Métonymie, sf. (Litt.) توریه، بدل لفظی نوعندن مجاز مرسل صنعتی .

Métopage, sm. (Térat.) توأمین متحدین بالجبهه (عجائباتدن) .

Métope, sf. (Archit.) اصول معماریهٔ دوریه ستونلری صچاقلری بیننده واقع قطعهٔ مربعه‌یه دینور .

Métræmorrhoïdes, sf. pl. (Méd.) باسور رحمی .

Métrage. sm. تعداد | مساحه | ذراع اعشاری ایله مساحه .

Métralgie, sf. (Méd.) الم رحم .

Mètre, sm. مترو، متره، ذراع اعشاری | — carré ذراع مربع، ذراع متره مربع، بحر، (Litt.) | متره مکعب، ذراع مکعب، ذراع اعشاری مکعبی — cube | اعشاری مربعی شعر وزنی .

Métrique, adj. de 2 g. مترویه متعلق | Système — اصول اعشاری .

Métrite, sf. (Méd.) التهاب رحم .

Métrocampsie, sf. (Méd.) انعطاف رحم .

Métrocèle, sf. (Méd.) فتق رحم .

Métrodynie, sf. (Méd.) وجع رحم .

Métrologie, sf. (Math.) فن مساحه و توزین | توصیف اوزان و اکیال .

Métromanie, sf. (Méd.) مانیاء رحم . On dit plutôt nymphomanie.

Métronome, sm. (Mus.) **V. Echomètre.**

Métropéritonite, sf. (Méd.) التهاب رحمی صفاق .

Métrophlébite, sf. (Méd.) التهاب اورده‌ٔ رحم .

Métropole, sf. پایتخت، مجمیه | سر بیسقپوسلق و یا متروپولید مقری اولان شهر | Eglise — بر شهرده سر پیسقپوسك مقری اولان اولو کلیسا .

Métropolitain, sm. et adj مترو‌پولید | Eglise —e سر پسقوپوس کلیساسی .

Métroptose, sf. (Méd.) سقوط رحم .

Métrorrhagie ou **métrorragie,** sf. (Méd.) نزف رحم .

Métrorhexie, sf. (Méd.) تمزق رحم .

Métrotomie, sf. (Chir.) خزع رحم .

Métrosideros, sm. (Bot.) آسیه فصیله‌سندن آوسترالیا آطه‌سنه مخصوص بر نوع مرسین آغاجی .

Metteur, sm. (Techn.) — en œuvre طونادیجی دینلان قویوجی | (Impr.) — en page صحیفه باغلایان، مرتب، جمله صحیفه شکلنه قویان حروفاتی دیزلمش .

Mettre, va. (Techn.) — en mouvement حرکته قویمق، تحریك ایتمك | (Dr.) — en demeure تضییق ایتمك، اختار ایتمك | اخطار ایتمك | (Art mil.) — une chose au couvert contre une attaque بر شیئی بر تعرضدن مصون قلمق | — quelqu'un en joue بریی هدف اتخاذ ایتمك .

Meuble, sm. et adj. اثاث بیت، اشیای بیتیه، موبیلیا | Biens —s اشیاء منقوله .

Meule, sf. (Techn.) — de moulin دکرمن طاشی | — gisante ou gite, دکرمنك آلت طاشی | — courante ou tournante, دکرمنك اوست طاشی | — à aiguiser بیله‌یکو طاشی، کوسله طاشی | — de paille ou de foin, طیناز دینلان صامان ویا اوت ییغنی.

Meulière, sf. (Min.) برنوع سیلیسلی غره، بنا و دکرمن طاشلری ایچون مستعمل طاش نوعی.

Méum ou **méon,** sm. (Bot.) Fenouille d'ours, صیوانیه فصیله‌سندن کاشمیه قبیله‌سندن رازیانهٔ دب نوعی آیی زرنه‌سی .

Meunerie. sf. طحنیه، دکرمنجیلك .

Meunier, sm. دکرمنجی، طحان، آسیاکیر | (Zool.) بوغمقلی قارغه .

Meurtre, sm. قتل، اولدرمه | Tentative de — قتله تصدی .

Meurtrier, sm. اولدرن، قاتل .
Meurtrissure, sf. (Méd.) بره ، زده ترضیض .
Meute, sf. سورکون آوی ایچون قوللانیلان آو کوپکلری سوریسی .
Mévente, sf. (Comm.) ضررینه صاتیش .
Mézéréine, sf. (Chim.) مازریونین، دفنین .
Mézéréon ou **mézéréum,** sm. (Bot.) Bois gentil, مازریون، طول ابدال آغاجی .
Mézocarpe. sm. (Bot.) **V. Mésocarpe.**
Mezzanine, sf. (Archit.) بنانك ایکی یوکسك قاتی آره‌سنده‌کی کوچك قاتنه واشبو قاتك پنجره‌لرینه دینور .
Mezzo-soprano, sm. (Mus.) نوا ایله تیز بیننده اولان صدا .
Mezzo-tinto, sm. (Peinture) بلوطی، بلوطلی رنك، نیم رنك .
Mi, sm. (Mus.) می، عشیران | — naturel ناتورل می، حسینی | — dièse می دیه‌سیز، عجم | — bémol می بامول، بیاتی، حصار .
Miasmatique, adj. (Méd.) متصعد، تصعدی، میاسموسی | Intoxication — تسمم تصعدی .
Miasme, sm. (Méd.) تصعد، میاسموس | —s paludéens تصعدات مرزغیه .
Miaulement, sm. ضغو، مغو، کدینك میاولامه‌سی .
Mica, sm. (Min.) میقا، آق معدن، اورن پولی .
Micacé, ée, adj. (Min.) مقائی .
Micaschiste, sm. (Min.) میقاشیست، قوارز و میقادن عبارت بر شیست .
Micocoulier, sm. (Bot.) لوزیه فصیله‌سندن چتلنبك آغاجی نوعی .
Miconie, sf. (Bot.) اسودالنمیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص برنوع شجیر، میقونی .
Micracoustique, adj. (Phys.) مسمی، مسمع .
Microbe, sm. (Zool.) et (Méd.) حوینات صغیره‌دن میقروب | — bactérien میقروب خلائی، میقروب بقتری | — aërobique میقروب هوائی | — anaërobique میقروب غیر هوائی | — sceptique میقروب عفنی | — zymogène میقروب مختمر | — chromogène میقروب مولد الوان | — pathogène میقروب مولد مرض | — de la fièvre jaune حماء اصفر میقروبی | — cholérigène مولد هیضه میقروب | Atténuation des —s میقروبلرك ترقیقی | Culture des —s سائل و مایع معقم ایچون میقروب یتشدرمه .
Microbie, sf. فن میقروبی، فن میقروب | — technique فن میقروب عملی | — morphologique فن میقروبی صوری، فن میقروب شکلی .
Microbiologie, sf. (Zool.) et (Méd.) مبحث انواع میقروب | — pathogène مبحث میقروب مولدالمرض . **V.** aussi **Bactériologie.**
Microbique ou **microbien, enne,** adj. (Zool.) et (Méd.) میقروبی | Maladies —s ou —nes, امراض میقروبیه | Envahissement — استیلاء میقروبی | Germe — جرثومهٔ میقروبیه .
Microcéphale, sm. فدم .
Microcéphalie, sf. (Méd.) فدمیت .
Microchimie, sf. (Chim.) تحلیل خرده‌بینی .
Microcidine, sf. (Chim.) میقروسیدین، ناافتول و سوده‌دن مرکب یکی بر دافع تعفندر .
Micrococcus ou **micrococque,** sm. (Zool.) برنوع میقروب، میقرو قوقکوس .
Microcosme, sm. آدم، عالم صغرا .

Microcyste, sm. (Bot.) كيسهٔ صغيره .
Microgastre, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن آكل الشفيره فصيله‌سندن نمسيه قبيله‌سندن لحنه بوجكی نوعی .
Microglosse, sm. (Zool.) بيوك نوع پاپغان، پاپوازی آطه‌سنه مخصوص برنوع قره پاپغان.
Micrographe, sm. (Phys.) خرده نويس .
Micrographie, sf. (Phys.) خرده نويسی، خرده‌بين، توصيف مصغرات، مبحث .
Microlépidoptères, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح ليليه فرقه‌سندن سوسيه فصيله‌سندن خرشفی الجناح صغيره قبيله‌سی .
Micromètre, sm. (Phys.) مقياس كسور صغيره | مقياس خرده‌بينی، مقياسلی خرده‌بين | (Astron.) — objectif شمسك قطرينی مساحه‌يه مخصوص مقياس | — prismatique تقسيم ماكنه‌سی، منشوری ميقرومترو .
Micrométrie, sf. (Phys.) مقايسهٔ خرده‌بينيه، مقياس مصغرات .
Micrométrique, adj. (Phys.) مقياس خرده‌بينی | Vis — مقياس خرده‌بينی ويده‌سی .
Micro-organisme, sm.(Zool.) عضويت سفليه (ميقروب، باقتری، باسيل مثللو حوينات).
Microphone, sm. (Phys.) خرده‌شنو، ميقروفون، آلت مصوت .
Microphonie, sf. (Phys.) خرده شنوی، صوت خفی .
Microphonique, adj. (Phys.) مصوته متعلق و منسوب | Récepteur — ملق مصوت | Transmetteur — موصل مصوت .
Microphyte, sm. (Bot.) نباتات عنصريه‌يه ديئور .
Microplanète, sm. (Astron.) نجوم صغيره، سيارهٔ صغيره .
Micropsie, sf. (Méd.) نظر مصغر .
Microptère, adj. (Zool.) صغير الجناح .
Micropyle, sm. (Bot.) ثقيبهٔ كليه .
Microscope, sm. (Phys.) خرده‌بين | — simple بسيط خرده‌بين | — composé مركب خرده‌بين | — binoculaire چفته خرده‌بين | — solaire شمسی خرده‌بين | — à gaz غازلی خرده‌بين | — photoélectrique الكتريقلی خرده‌بين .
Microscopie, sf. (Phys.) استعمال خرده‌بين فنی، فن خرده‌بينی .
Microscopique, adj. (Phys.) خرده‌بينی | Formes —s اشكال خرده‌بينيه | (zool.) Animalcules —s حوينات خرده‌بينيه | (Bot.) Champignons —s فطور خرده‌بينيه .
Microsélène, sm. (Astron.) قمر صغير، قمير .
Microsporange, sm. (Bot.) محفظهٔ بزيره .
Microspore, sm. (Bot.) بزيره .
Microsporon, sm. (Bot.) فطور خرده‌بينيه‌دن فطرصغيرالبزور، ميقروسپورون | — mentagrophyte فطر داء الذقن | — furfur فطر داء النخال .
Microstome, sm. (Zool.) بر نوع طورنه بالغی .
Microtasimètre, sm. (Phys.) مقياس ناقليت الكتريق .
Microtéléphone, sm. (Phys.) ميقروتلفون، تلفون مصغر .
Microzoaires, sm. pl. (Zool.) Syn. d'Infusoires **V.** ce mot.
Miction, sf. (Méd.) ايشه‌مه ، تبول .
Micturition, sf. (Méd.) صيق صيق ايشه‌مه آرزوسی، استبوال .
Midas, sm. (Zool.) **V. Mydas.**

Midi, sm. جهت جنوبیه، جنوب، قبله (Géog. et Météor.) | تیمورز، زوال، ظهر، اوکلین، اوکله | — vrai ou réel, زوال حقیق | — moyen ou apparent, زوال وسطی وياظاهری.
Midshipman, sm. (Mar.) انکلترهده بحریه ملازم ثانیسی .
Miel, sm. شهد، عسل، بال | — épuré صیرلمش بال، رواق بالی | — vierge چیك بال، صاری اوغول بالی | Rayon de — کومج | Gâteau de — بال پتکی | — jaune چیك بال | (Pharm.) — scillitique عسل عنصلی | — mercuriel عسل زیبقی .
Miellat, sm. **V. Miellée.**
Miellé, ée, adj. (Pharm.) باللی ، معسل .
Miellée, Miellat, sm. ou **miellure,** sf. عسل نباتی .
Mignardise, sf. (Bot.) بیاض و کوچك قرنفیل چیچکی .
Mignonne, sf. (Impr.) مینیون دینلان یدی پونطولق بر نوع کوچك حروفات .
Mignonnette, sf. (Techn.) قادینلرك طوقماق دینلان آلتله یاپدقلری برنوع خفیف دانتله.
Migraine, sf. (Méd.) یاریجه دینلان یارم باش آغریسی، شقیقه .
Migration. sf. (Zool.) هجرت، بالق و سائره حیواناتك آقینی | (Géol.) — des mers انتقال بحار | — des âmes, تناسخ ارواح .
Mikado, sm. میقادو، جاپون حکمدارینك اسمیدر .
Mikanie, sf. ou **mikanier,** sm. (Bot.) مرکبه فصیلهسندن شبه نجمیه شعبهسندن ابوسنائیه قبیلهسندن آمریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع صارمشق .
Mikiri, sm. (Zool.) آمریقهٔ جنوبینك پرو ممالکنه مخصوص بر نوع شبك .
Mil, sm. (Bot.) **V. Millet.**
Milan, sm. (Zool.) طیور جارحهٔ نهاریه فرقهسندن شواهن فصیلهسندن چایلاق نوعی، حدایه | — royal ou commun, vulg. écoufle, قوجهلاق دینلان بر نوع بیوك چایلاق .
Milandre, sm. (Zool.) Ou Galeus, غضروفی الجناح ذوالفم منحنی فرقهسندن ذوالاعواه جنبیه فصیلهسندن ایکی آرشون طولنده بر نوع کوپك بالغی .
Mildew, sm. ایپك بوجکنه عارض اولور پاس علتی
Miliaire, adj. et sf. (Méd.) داء الجاورسیه، جاورسیه، جاورس | Fièvre — حماء جاورسیه .
Milice, sf. (Art mil.) ملیس، میلیس، ملی عسکری | عساکر ملکیه، ملی عسکری .
Milieu, sm. وسط | مکان، معاش | محیطات | (Géog.) Empire du — چین حکومتی .
Miliole, sf. (Zool.) حیوانات ابتدائیه شعبهسندن فورامینیفر یعنی ذوالثقبیات فرقهسندن عقیق القطعه فصیلهسندن دکزلرده بولنور بر نوع کوچك حیواناته دینور .
Militaire, adj. et sm. عسکر ، عسکری، حربی | Grades — s رتب عسکریه | Administrations — s دوائر عسکریه | Ecole — مکتب حربیه | Ecoles — s مکاتب عسکریه | Art — فنون عسکریه، فن حرب | Justice — محاکم عسکریه | Exécution — عسکری اعدام جزاسی | Législation — نظامات عسکریه | Musique — عسکر موسیقهسی | Service — خدمت عسکریه | Carrière — سلك عسکری | Occupation — اشغال عسکری | Colombophilie — حمائم بوری عسکری | Rendre les honneurs — s مراسم احترامیهٔ عسکریهیی ایفا ایتمك | (Dr.) Testament عسکرك سفر حالنده ایتدیکی وصیت .
Militant, ante, adj. (Art mil.) متحارب، محارب .
Militarisme, sm. (Pol.) اصول حکومت عسکریه .
Mille, sm. (Mar.) دکز میلی، میل بحری، ۲٦۲۰ ذراع معماری اعتبار اولنان میل بحری | — géographique میل جوغرافی | — anglais انکلترا میلی (۱٦۰۵ مترو) | — marin français فرانسزلرك میل بحریسی (۱۸۵۲ متره) .

Mille-feuille, sf. (Bot.) قیصوم، جوان پرچمی چیچكی | — noir سیاه جوان پرچمی .
Mille-fleurs, sm. (Bot.) Vulg. Thlapsi des prés, یبانی قوش اتكی فدانی .
Millénaire, adj. et sm. الفی، بیك عددینه منسوب | اون عصردن عبارت دهر |
(Art mil.) عسكریجه بیك باشی | (میله ناریزم) مذهبنه تابع اولان آتیده‌كی .
Millénarisme, sm. (Relig.) حضرت عیسی‌نك قیامتدن اول دنیایه كلوب بیك سنه
حكومت ایده‌جكی قول و مذهبی .
Mille-pertuis, sm. (Bot.) هیپریقونیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان قلیج اوتی نوعی ،
قویون قیران، هیپریقون .
Mille-pieds ou **polypodes,** sm. pl. (Zool.) هزارپا فرقه‌سندن اولان حیواناتك
عوام بیننده‌كی اسمیدر. قرق ایاق .
Millépore, sm. (Zool.) Vulg. dentelle de mer, كثیرة الرجلیه‌دن برنوع حیوانات
زهریه كه دكز دانتله‌سی دینور .
Millésime, sm. سكه و مدالیه اوزرنده بولنان تاریخ .
Millet ou **mil,** sm. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن جاورسیه قبیله‌سندن داری نوعی، صاری
داری، جاورس | — en grappes جیوه داریسی | — long ou alpiste, قوش اوتی .
قناریه یمی | Gros — ou houque sorgho, بوز داری .
Milliaire, adj. et sm. نصبه منسوب | Pierres ou bornes —s ou simplement —s, حدود طاشلری، مسافه نصبلری .
Milliard, sm. (Math.) میلیار، بیك میلیون .
Milligramme, sm. (Métrol.) میلیغرام، معشار درهم، یكی بغدای
Millilitre, sm. (Métrol.) معشار اولجك .
Millimètre, sm. (Métrol.) میلیمترو، معشار ذراع | — carré معشار ذراع مربع |
— cube معشار ذراع مكعب | Déci — — عشر معشار ذراع | Centi — — عشیر معشار ذراع.
Millouin ou **milouin,** sm. (Zool.) میلوین، شمال دكزلرینه مخصوص بونوع اوردك.
Millston, sm. (Min.) انكلتره‌ده دكرمن طاشی اخراج اولنان صخوره دینور .
Milphose, sf. (Méd.) Chute des cils, كرپیك دوكولمه‌سی، سقوط اهداب .
Mime, sm. مقلد، مضحك | اوائلده تقلیدلی بر نوع تیاترو اویونی .
Mimétèse, sm. (Chim.) میمه‌تز ، بر آرسنیقیت رصاص خلقیدر .
Mimique, sf. لسان حال | مقلدلك، تقلیدی، دیلمز .
Mimodrame, sm. میمودرام، اوضاع و تقلید ایله اجرا ایدیلان درام، پانتومیم نوعندن.
Mimographe, sm. میوغراف، اوضاع و تقلید ایله اجرا ایدیلان تیاترو اویونلری یازان محرر.
Mimosa, sf. (Bot.) فصیلهٔ مستحیه‌دن و قبیلهٔ سنطیه‌دن میموزه نوعی، كوسكن آغاجی .
Mimosées, sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتین ذو الوریقات تویجیهٔ منفصیله حول المبیض صنفندن
مستحیه فصیله‌سی .
Mimosite, sf. (Min.) میموزیت، صخور بركانیه‌دن و دوله‌ریت نوعندن بر فلسپاتدر .
Mimule, sm. (Bot.) خنازیریه فصیله‌سندن و غراسیولیه قبیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص
بر نوع تزیینات فدانی .
Mimusope, sm. (Bot.) ساپونیه فصیله‌سندن هندستان و آوسترالیایه مخصوص بر نوع
زیتون آغاجی .
Mine, sf. كنز، معدن، جوهر | معدن | معدن اوجاغی، معدن قیوسی، قیو | Exploitations des —s معادنك استخراج و ایشلتمه‌سی | Aérage des —s معدنلرك تهویه‌سی |
Administration des —s, **V. Forêts** | Ministère de l'Agriculture des

—s et forêts زراعت و اورمان و معدن نظارتی | Ecoles des —s معادن مکتبی | Garde- —s معـادن قوریجیمی | Ingénieur des —s معدن مهندسی | — de plomb, syn. de graphite, **V.** ce mot Barre à — معدنجی کولنکی | (Art mil.) لغم | Puits de — لغم قیوسی | Contre- — لغم ابطالی ایچون محاصرین طرفندن | Chambre ou fourneau de la — لغم خزینه‌سی | (Mar.) — یاپیلان لغم مقابلی | sous-marine دکز لغمی | — sous-marine contrôlée de la terre ادارەلی دکز لغمی | — électro-automanique الکتریقلی ذات‌الحرکه دکز لغمی .

Miner, va. (Min. et art mil) لغم آچمق، لغم قازمق .

Minerai, sm. (Min.) خام معدن، فلز معدن، جوهر، معدن | — de fer تیمور فلزاتی | Gisement de —s مواد معدنیه یتاقلری .

Minéral, ale, adj. (Géol. et Min.) معدن ترابی، معدنی . **V.** aussi **Minéraux** | Règne — معدنیات، اقنوم معدنی، جمادات | Eaux —es میاه معدنیه، معدن صولری | Alcali —, ancien nom de la soude, سودانك عتیق اسمی | Caméléon — مانغانزیت حمض پوتاسیوم | Kermès —, **V. Kermès** Huiles —es پترول نوعندن اولان زیوت معدنیه .

Minéralisateur, adj. et sm. (Chim.) مکسب معدنیت | Corps —s اجسام مکسبهٔ معدنیت .

Minéralisation, sf. (Min.) تمعدن، اکتساب معدنیت .

Minéralogie, sf. معدنیات، مبحث معدنیات، فن معدنیات | — appliquée فن معدنیات تطبیقی .

Minéralogique, adj. منسوب فن معدنیاته، مبحث معدنی، معدنی | Base — کسمه، تراب معدنی | Classification — تصنیف معادن، تصنیف معدنی .

Minéralogiste, sm. عالم فن معدنیات منتسبی، معدنیون .

Minéraux, sm. pl. هر نوع معادن، معدنیات، معادن ترابیه | — métalliques ou métaux معادن متالیکیه، متالك معدنلر . **V.** aussi **Métal** | — lithoïdes ou pierres, احجار معدنیه .

Minette, sf. (Bot.) Vulg. Lupuline, **V.** ce mot.

Minerve, sf. (Myth.) اساطیر الاولینده عقل و ذکا الهه‌سی .

Mineur, eure, adj. et sm. (Min.) معدنجی | (Dr.) صغیر، غیر بالغ، صبی | یتیم، صغیر، اصغر | — émanicipé صغیر مأذون | Biens de —s اموال ایتام | (Mus.) برتام صدا ایله برنیم صدادن | Sixte —e دوردن لا صداسنه قدر اولان فاصله | Tierce —e عبارت فاصله .

Mineure, sf. (Log.) قضیهٔ صغرا | صغرا، قیاس منطقینك حد صغراسی .

Miniature, sf. مینیاطوره دیتلان انجه رسم اصولی | بر بنا و یا سائره‌نك مصغری .

Miniaturiste, sm. مینیاطوره‌جی، مینیاطوره یازان و یاپان رسام .

Minier, ère, adj. (Min.) معدنه متعلق، معدنی | Industries —es صنایع معدنیه .

Minière, sf. (Min.) فوق التراب معدن اوجاغی، سطحی معدن محلی، معادن سطحیه .

Minima, adv. et adj. (Phys.) اصغر، ادنا، غایهٔ . **V.** aussi **Maxima.**

Minimum, sm. اصغریت، حداصغر، حداصغر، اك خفیف درجه | اقل، اصغری | Au — لااقل | Degré — اصغر درجه، اقل درجه | (Dr.) — de la peine جزانك حد اصغری، جزانك اك خفیف درجه‌سی | **V.** aussi **Maximum.**

Ministère, sm. وساطت، معرفت | نظارت، دائره | نظارت قوناغی، دائره‌سی | — égyptien مصر هیئت نظاری | — des Affaires Etrangères, de la Justice, etc. خارجیه وعدلیه و سائره نظارتی | — l'Inde struction Publique معارف نظارتی |

— des fondations pieuses ou — de l'Evkaf, اوقاف همایون نظارتی | —de la Guerre باب سرعسکری، امور حربیه، دائرهٔ | — de la Marine بحریه نظارتی | — de l'Intérieur داخلیه نظارتی | — de la Liste Civile خزینهٔ خاصهٔ شاهانه نظارتی | — des Finances خزینهٔ مالیه، مالیه نظارتی | — de l'Agriculture, des Mines et Forêts, زراعت و اورمان ومعادن نظارتی | — du Commerce et des Travaux Publics, تجارت و نافعه نظارتی | — de la Justice et des Cultes, عدلیه و مذاهب نظارتی | — de la Police ضبطیه نظارتی | (Pol.) هیئت وکلا | Changement de — هیئت وکلا تبدلی | Former un — هیئت وکلای تشکیل ایتمك | (Dr.) — public مدعیٔ عمومیلك | — des avocats, des huissiers, des notaires, دعوی وکیللری، مباشرلر ومقاولات محررلری مأموریتی | Par — d'huissier, de notaire مقاولات محرری، مباشر معرفتیله.

Ministériel, elle, adj. ناظره منسوب، نظارت و هیئت وکلایه متعلق | هیئت وکلا | مجلس مبعوثانده امر نظارتپناهی، امر سامی، امر عالی | Banc — طرفداری | Ordre — هیئت وکلانك بولندیغی ماصه | Officiers —s **V. Officiers.**

Ministre, sm. ناظر | هیئت وکلا اعضاسی | — d'Etat ou — sans portefeuille, مجلس وکلا مأموری، مجالس عالیهیه مأمور | Tous les —s en activité et en disponibilité, بالجمله منصوب و مغزول وکلا | (Pol.) Premier — باش وکیل، رئیس وکلا | — سفیر، اورته ایلچی، ایکنجی درجه سفیر | (Diplom.) هیئت وکلا رئیسی، رئیس وکلا | — résident بر دولت نزدنده مقیم سفیر، مقیم ایلچی | — plénipotentiaire مرخص ایلچی و یا سفیر.

Minium, sm. (Chim.) سولوکن، حمض ثانیٔ رصاص.

Mink, sm. (zool.) صاکسار انواعندن فنلاندیایه مخصوص بر نوع قیر صیچانی.

Mino, sm. (zool.) Ou Mainate de Dumont, گینه ممالکنه مخصوص بر نوع قره طاوق.

Minoratif, ive, sm. et s. (Pharm.) مرخیه.

Minoration, sf. (Méd.) ارخاء.

Minorité, sf. (Dr.) صغر، حال صغر، صغرسن، اصغریت | (Pol.) اقلیت | Parti de la — اقلیت طرفی.

Minot, porte-lof ou **pistolet,** sm. (Mar.) قونطره متافوره‌سی.

Minoterie, sf. (Techn.) دکرمن فابریقه‌سی | طعنیه اداره‌سی | تحمیصجیلك، تحمیص.

Minotier, sm. دکرمنلر صاحبی، دکرمن فابریقه‌توری | دکرمنجی، تحمیصجی.

Minuscule, adj. et sf. کوچك، مصغر، صغیر | (Gram.) Lettres —s ou —s, کوچك حروفلر، حروف صغیره.

Minute, sf. (Métrol.) دقیقه | (Adm.) مسوده | (Dr.) نسخهٔ اصلیه، سندات رسمیه‌نك نسخهٔ اصلیه‌سی | اساس قیدی.

Minuter, va. تسوید ایتمك، مسوده قلمه آلمق.

Minyanthe ou **minyante,** sm. (Bot.) **V. Ményanthe.**

Miocène, adj. (Géol.) Etage ou terrain —, طبقه و یا ارض میوسی.

Mira ou **miraceti,** sm. (Astron.) میرا، حوت جمله کوکبیه‌سنده واقع بر نجم متحرك، میدر.

Mirabelle, sf. (Bot.) بر نوع صاری قوقولی اریك، عین بقر و یاخود آینه باقان اریکی.

Mirabilite, sf. (Min.) میرابیلیت، بر کبریتیت سودیوم خلقیدر.

Miracle, sm. معجزه | (Chim.) — chimique معجزهٔ کیمیویه.

Mirage, sm. (Phys.) یوصارق، نمایشاب، سراب.

Mire, sf. (Topog.) میرا، شاخص | — à voyant هدفه‌لی تسویه شاخصی | — par-

lante ناطق شاخص | (Art mil.) طوپ و تفنك آرپه‌جقی | درجه نشانکاهی | Point de — نشانکاه، هدف | Ligne de — خط رمی، نشان خطی | Guidon de — central مرکز آرپه‌جقی .

Mirfak, sm. (Astron.) بر ساوش جمله کوکبیه‌سنده واقع مرفق نجمی .

Mirliton, sm. (Mus.) قامش دودوك .

Mirobolan, sm. (Bot.) **V. Myrobolan.**

Miroir, sm. (Phys.) مرآت، آیینه | — ardent مرآت موقد | — en glace étamée صیرلی بلور آیینه | — en métal معدن صفحه‌سندن معمول آیینه | — plan مسطح آیینه، دوز آیینه | — sphérique مرآت مستدیره | — concave مقعر آیینه | — convexe محدب آیینه | — parabolique بیضی آیینه | — magique آیینهٔ دوران .

Miroitement, sm. (Phys.) انعکاس مرآت، خاره‌لنمه .

Miroiterie, sf. (Techn.) آیینه‌جیلق صنعت و تجارتی .

Miroitier, sm. آیینه تاجری | آیینه‌جی .

Miropyle, sm. (Bot.) ثقبهٔ کلیه .

Misaine, sf. (Mar.) پرووه | Mât de — پرووه دیرکی | Bas mât de — پرووه آنا دیرکی | Petit-mât de hune de — پرووه غابیه چبوغی | Vergue de — ترینکت سرنی | Hune de — پرووه چناقلغی | — ou voile de —, غابیه پرووه یلکنی | Haubans de — پرووه آنا آرمه‌سی وچارمغلری | Petit mât de perroquet de — پرووه قونتره پایی | Petit-mât de flèche de — پرووه بابافنغو پایی | Gui ou bombe de — وله استرالیا بومبه‌سی | — goëlette وله استرالیا یلکنی .

Misanthrope, sm. خرچیل، آدمجیل، بغیض .

Misanthropie, sf. (Méd.) آدمجیللك، نفرت الانسان، بغض الانسان .

Miscellanées, sf. pl. (Litt.) مقتطفات فنیهٔ مختلفه مجموعه‌سی .

Miscibilité, sf. (Pharm.) قاریشه‌بیله، قابلیت خلط .

Miscible, adj. (Pharm.) قارشمه‌سی ممکن، قابل اختلاط، قابل خلط .

Mise, sf. وضع، قویمه | — en train حرکته وضع | — en train des travaux عملیاته ابتدار، عملیاتك موقع اجرایه وضعی | — en exécution موقع اجرایه وضع | (Adm.) — en disponibilité آچیغه چیقارمه، عزل | — à la retaite تقاعد ایتمه، اجرای تقاعد | (comm.) Etre de — موده اولمق | Etre de — (pour les monnaies) رایج اولمق | — à prix تقدیر قیمت، تخمین قیئات | (Dr.) هر بر شریکك وضع حصهٔ مصیبه، حصهٔ شایعه، سرمایهٔ موضوعه | پی، مزایده‌ده ضم | ایتدیکی سرمایه — sociale | — en vente بیعه عرض، صاتیلغه چیقارمه | — اول مزاد، مزایده‌ده ایلك ویریلان بدل | — en accusation اتهام قراری، اتهام | — en jugement تحت محاکمه‌یه آلمه | — en cause داخل دعوا | — en liberté تخلیهٔ سبیل | — en demeure اخبار کیفیت | sans aucune — en demeure اخطاره حاجت قالقسزین | — à prix de la tête d'une criminel بر جانینك رأس مقطوعنی کتورنه مکافات وعدی .

Miserere, sm. (Méd.) **V. Iléus.**

Misodendron, sm. (Bot.) دبقیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص برنوع شجیر .

Misogynie, sf. (Méd.) قاری قسمندن قاچمه، کسرة النساء، بغض النسا .

Mispickel, sm. (Min.) Fer arsénical, **V. Fer.**

Mission, sf. سفارت، هیئت | مأموریت مخصوصه | — médicale هیئت صحیه | En — مأموراً | Envoyer en — مأموریت مخصوصه ایله اعزام ایتمك | — extraordi-

naire مأموریت فوق‌العاده | Les —s étrangères دول اجنبیه سفارتلری | Chef de — سفیر | (Relig.) —s, نشر دینه چالیشان رهابین طریقتلری

Missionnaire, sm. مطاوع، میسیونار، نشر دین ایچون کوندریلان راهب .

Missive, sf. مرسله، نامه .

Mistral ou **maëstral,** sm.(Mar.) بحرسفیدده اسن قره‌یل روزکارینه ویریلان اسمدر .

Mite, sf. (Zool.) حیوانات عنکوتیه سعبه‌سندن و آقارید فرقه‌سندن بقله و سائره‌یه عارض پینیر وات مثللرله کورکه و البسه‌یه | — domestique ou ciron, اولور قورت نوعی عارض اولور کوکه نوعی قورت .

Mithridate, sm. (Pharm.) معجون میتریدات .

Mitigation, sf. (Pol.) تخفیف، تعویه | (Dr.) — de la peine تخفیف جزا .

Mitigé, ée, adj. (Pol.) مخفف، تعویه اولنمش .

Mitoyen, enne, adj. (Dr.) مشترك | Mur — مشترك دیوار | Puits — مشترك قیو.

Mitoyenneté, sf. (Dr.) اشتراك، مشتركلك | Abandon de — مشتركلك حقنك ترکی.

Mitraille, sf. (Art mil.) صالقم | تیمور کسمه‌لری | Boîtes à —s پشرو .

Mitrailleuse, sf. (Art mil.) صالقم طوپی، میترالیوز طوپی .

Mitral, ale, adj. (Anat.) اکلیلی | Valvule —e دسام اکلیلی .

Mitrasacme, sf. (Bot.) جنطیانیه فصیله‌سندن ذوالازهار صغیره قبیله‌سندن اوسترالیایه مخصوص بر نوع فدان .

Mitre, sf. (Archit.) اوجاق تپه‌سی، باجه | (chir.) — d'Hippocrate لفافهٔ اکلیلیهٔ بقراط | (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مهریه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی | (Techn.) شیو کونیه | (Relig.) پسقپوس تاجی .

Mitréole, sf. (Bot.) جنطیانیه فصیله‌سندن ذوالازهار صغیره قبیله‌سندن آمریقهٔ شمالیه مخصوص بر نوع فدان .

Mitte, sf. (Méd.) تعصدات کنفیه .

Mixte, adj. (Dr.) مختلط | Tribunal — محکمهٔ مختلطه | Causes —s دعوای عین ثبوتی احد عاقدینك وبر شخص ثالثك و دعوای شخصیه ایله مخلوط دعوا | Condition — اختیارینه متوقف اولان شرط | Commission — مختلط قومسیون | (Méd.) مخلوط | Corps —s اجسام مخلوطه | (Ch. de f.) Train — مختلط قطار | Pont — نیم کارکیر کوپری | (Relig.) Mariage — (آوستریاده) بر قتولیك ایله آخر مذهب افرادندن بری بیننده وقوع بولان عقد نکاح .

Mixtiligne, adj. (Géom.) خطوط مختلطه‌دن عبارت | Figures —s خطوط مختلطه‌دن عبارت اشکال هندسیه .

Mixtion ou **mixture,** sf. (Chim. et Pharm.) مخلوطه، خلاط .

Mnémie, sf. (Zool.) کثیرة الرجلیه‌دن حامل مشط فرقه‌سندن بر نوع آقالف .

Mnémonique ou **mnémotechnie,** sf. حفظ و ازبرلمه اصولی، علم حفظ، رموزات مخطره فنی .

Mnémonique ou **mnémotechnique,** adj. حفظ وازبرلمکه یاردی اولان، رموزات مخطره‌یه دائر و متعلق .

Mobile, adj. et sm. متحرك، غیر ثابت | (Méc.) قوهٔ محرکه | آلت متحرکه | (Art mil.) Garde — عساکر ملیهٔ متحرکه | Colonne — سیار قول | Bataillons de —s متحرك کارزلر | ملی عسکری طابورلر | (Techn.) Etau — دستگاه منکنه‌سی | Fosses —s | (Relig.) Fêtes —s هر سنه تغیر ایدن اعیاد خرستیانیه .

Mobilaire, adj. (Dr.) منقول، منقولاته متدائر | Richesse — ثروت منقوله | Contribution — منقولات ویرکوسی .

Mobilier, sm. مفروشات، موبیلیا، اثاث بیت، خانه اشیاسی .

Mobilier, ère, adj. اثاث بیته متعلق، اموال منقولهیه دائر | منقولاته متعلق | Crédit —, **V. Crédit** | Succession —e اشیای بیتیه واموال منقولهدن عبارت ترکه | Saisie —ére منقولات حجزی | Action —ère منقول دعواسی | Effets —s اشیای منقوله .

Mobilisation, sf. (Art mil.) عسکری سلاح آلتنه آلمه، سفر | حال سفربری، سفربرلك | (Dr.) بر حالنه وضع | غیر منقولك حکماً منقول عد ایدلمسی .

Mobiliser, va. (Art mil.) عسکری سلاح آلتنه الق، عسکری سفر بر حالنه قویمق | (Dr.) غیری منقولی حکماً منقول عد ایتمك .

Mobilité, sf. (Méc.) تحرك، قابلیت حرکت | (Art mil.) — des troupes عساکرك خاصهٔ تحرکی .

Moche, sf. (Indus.) هنوز بوکولمامش ایپك طرهسی .

Mochlique, adj. et sm. (Pharm.) ممهل قوی و اکا متعلق و منسوب .

Moco ou **mococa,** sm. (Zool.) برهزیلیایه مخصوص سنجاب نوعی .

Modal, ale, adj. (Log.) Proposition —e قضیهٔ شرطیه یا مقیده | (Dr.) برشرط ویا قیده متعلق | (Gram.) صورتی | Exposants —aux افعالك صورتیه که لوا حق صورتیه که ... صورتلرینی تشکیل ایدن بر طاقم زوائده دینور .

Modalité, sf. (Logiq.) عرض، عرضیت | (Dr.) قید، تقیید | (Mus.) قرر پردهسنك و موسیقی اصوللرینك اشکالی تعیین .

Mode, sm. (Philos.) ماهیت | (Logiq.) —s du sillogisme قیاسك ضروبی، ضرب | (Dr.) — de jouissance صورت تصرف، صورت انتفاع | (Gram.) صورت فعل، صورت | — indicatif صورت اخباریه | — subjonctif ou optatif, صورت انشائیه و یا التزامیه | — conditionnel صورت شرطیه | — obligatoire صورت وجوبیه | — impératif صورت امریه | — infinitif صورت مصدریه | (Mus.) مقاماتك طرز و ضرب اصولی، دم تك اصولی | قرار ایچون معین پرده، موسیقی ضربی | (Bot.) — de reproduction اصول تناسلیه | — sexué اصول تناسلیهٔ جنسیه | — asexué اصول تناسلیهٔ غیر جنسیه | (Adm.) — d'exécution صورت اجرا، صور اجرائیه | — d'exécution des travaux اعمالاتك صورت انشائیهسی .

Mode, sf. (Indus.) موده، طرزجدید و نوین | Articles de — موده اشیا و امتعه

Modelage, sm. (Techn.) مودل وقالب یاپمه | بر شیئك قالبنی وطاصلاغنی یاپمه .

Modèle, sm. (Techn.) اورنك، قالب، مودل، نمونه | مثل و بنا و سائرهنك مودلی | (Agric.) Ferme — نمونه چفتلکی | Champ — نمونه ترلاسی | (Indus.) —s de fabrique بر فابریقهنك بر تجارتگاهك اختراعکردهسی اولوب متصرف اولدیغی مودللر .

Modelé, sm. (Peint.) رسم وفن تصویرده اشکالك تصویر و تقلیدی .

Modeleur, sm. رسم قالبجیسی | اورنکجی | قالبجی، مودلجی .

Modénature, sf. (Archit.) پرواز قبارتمهلرینك تناسب و چاپلری .

Modérateur, sm. (Méc.) بخارك خروجنی تنظیم ایدن ناظم | (Indus.) Lampe à — بر نوع پیستونلی لامبه .

Modération, sf. تعدیل، تخفیف | کسب اعتدال | (Adm.) — d'impots ویرکونك عفوی طلبی .

Moderato, adv. (Mus.) اصول ضربدن مودراتو تعبیر اولنوب اعتدال اوزره چالنور .
Modéré, ée, adj. et sm. مخفف، معتدل | (Pol.) Les —s اعتدالپروران فرقه‌سی.
Moderne, adj. جدید، متأخیر | Histoire— تاریخ متأخیرین، تاریخ جدید | Arts —s صنایع جدیده | Les —s, sm. pl. متأخرین .
Modicité, sf. اوجوزلق، رخص، اهونیت | — des prix فیئاتلرك دوشكلكی .
Modificateur, sm. (Méc.) بعض ماكنه‌لرده ایلرویه وگیرویه ایتدرن برآلت، معدل .
Modification, sf. تبدیل، تغیر | تغییر، تعدیل | (Mus.) —s, accidents ou altérations, درجه درجه تیز و پسلنان درجات صدا كه یدی صدای اصلیه‌نك یكری بر قسمه تقسیم اولنان شكللر در | (Gram.) —s euphoniques تغیرات سماعیه | — organiques تغیرات عضویه، تغیرات مخرجیه .
Modillon, sm. (Archit.) بنا پروازی آلتنده دیرسك كبی اولان كوچرك فرشاره دینور.
Modiole, sf. (Zool.) طاشلری اویان بر نوع میدیا .
Modulation, sf. (Mus.) پرده‌لرك تبدیلی، | دم تك اصولنك تعدیلی | بر مقامك سیری | — de la voie هزج | تبدیل صوت .
Module, sm. (Archit.) میدالیا قطری | واحد معماری، چاپ | (Math.) — d'un système هر قنغی بر لوغارتمه اصولنك لوغارتمه انسابنی بولمق ایچون نیبرك لوغارتمه‌سی انسابنی ضرب ایدیلان عدده دینور، لوغارتمه‌ده دائمی اولان مقدار و یا امثال رقمی | — de l'imaginaire dans la théorie des quantités imaginaires اعداد موهومه قاعده‌سنده كمیت موهومه افاده‌سی .
Modus vivendi, sm. (Pol.) صورت ائتلافیهٔ موقته، صورت تسویهٔ موقته .
Moelle, sf. (Anat.) ایلیك، نخاع، مخ | — allongée نخاع مستطیل، مخ مستطیل | — épinière ou vertébral, نخاع شوكی، مخ شوكی | (Bot.) اوز، مخ | — centrale مخ مركزی | — corticale مخ قشری .
Moellon, sm. (Archit.) اورك طاشی | Petit — كوچوك مولوز طاشی | — d'appareil قیرلمش دیوار طاشی | — piqué یونتلمش دیوار طاشی | — concassé جاركوشه كوچوك اورك طاشی .
Moeurs, sf. pl. اخلاق | خصائل | عادات، طبایع | Les bonnes — اداب عمومیه | Certificat de bonne vie et — حسن حال شهادتنامه‌سی | Information de vie et de — تزكیهٔ احوال | Attentat aux — **V. Attentat** | Outrage aux— **V. Outrage.**
Mofette ou **moufette,** sf. (Chim.) غاز غیر متنسم، سطوع مهلك | (Géol.) حامض قاربون غازی منبعلرینه موفت دینور .
Mogilalisme, sm. (Méd.) لكنتهٔ دائمه .
Moha, sm. (Bot. et Agric.) هند داریسی كه اكثریا یشیل ایكن بچیلوب حیواناته ویریلور.
Mohair, sm. (Comm.) تفتیك، كچی تفتیكی | — crépu قیوریجق وطره‌لی تفتیك | — ou étoffe en —, ou moire, تفتیكدن منسوج قماش .
Mohatra, sm. (Dr.) Contrat — بیع مخاطره .
Moi, sm. (Philos.) بن، نفس | Non-— نفسك غیری، غیر، اعیان خارجیه .
Moignon, sm. (Méd.) قطعه | — conique قطعهٔ مخروطیه .
Moindres carrés (Méthode des), (Math.) جبرده اصغر مربعات قاعده‌سی .
Moine, sm. راهب، كشیش | (Hist. nat.) آلاجه رنك بر نوع آبی بالنی | صبره و تقته‌لره

. تپه‌لی بعض قوشلره دینور | بر نوع میمون | عارض اولور سیوری بورنلی بر نوع قره بوجك

Moineau, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سنك نمونه‌سی خانه‌لر یقیننده اولان سرچه قوشی نوعی، کنجشك، عصفور | — domestique ou franc, بولنان سرچه قوشی | — sauvage ou des bois, syn. de friquet ou hambouvreux, **V. Friquet.**

Moins-value, sf.(Comm.) تدنیٔ فیئاتدن متولد فرق | نقصان فیئات، نقصان قیمت، نقصان | — de la terre نقصان ارض .

Moire, sm. (Comm.) **V. Mohair.**

Moiré, ée. adj. et sm. (Comm.) . خاره‌لی | کزی وخاره ومحر یاخود مواره دینلان قماش

Mois, sm. (Astron.) آی، ماه، شهر | — lunaires شهور قمریه | — solaires ou civils, شهور شمسیه .

Moise, sf. (Archit.) قوشاق، اکلی کیرش، رابطه باغی | — horizontale d'un cintre, . برکمرك کریشی، اپاق باغی

Moisi, ie, adj. . متکرج، کوفلی

Moisissures, sf. pl. کرج، کفکرج، نمدن حاصل اولان کوف که بر نوع فطور صغیره . اجتماعندن عبارتدر

Moisson, sm.(Agric.) وقت حصاد، اوراق وقتی | حزازه، حصاد، اورقلامه، اکینلرك بیچیلمسی . محصولات | بیچیلان اکینلر، اکینلر s— |

Moissonneuse, sf. (Agric.) Machine à moissonner, محصاد، آت حصاد، . طربان ماکنه‌سی

Moiteur, sf. . عرق خفیف | ندی ، نم ، نملك

Moka, sm. (Comm.) . مخا قهوه‌سی یعنی یمن قهوه‌سی

Molaire, adj. et sf. (Anat.) —s, ou dents —s, .آز ودیشلری، اضراس، اسنان طاحنه

Molasse ou **mollasse,** sf. (Min.) متکثبات کلسیه‌یه وریلان اسم‌در | (Géol.) Etage des —s, . قالون طبقه‌سی

Môle, sm. (Mar.) لیمان آغزینه یاپیلان ریختم | — d'un pont کوپری باشی دولمه‌سی | — avancé لیمانك اکینه طوغری سدلی ریختمی | (Anat.) جنین کاذب | (Zool.) — ou orthagoriscus, vulg. poisson-lune, ادمهٔ عظمیه متلاصق الفکین فرقه‌سندن . ذوالاسنان معری فصیله‌سندن آی بالغی نوعی، سمك قمری

Moléculaire, adj. (Phys.) ذراتی، فردی | Attraction — قوهٔ جاذبهٔ فردیه | Poids — ثقلت فردیه | (Physiol.) Absorption — . امتصاص ذراتی

Molécule, sf. (Phys.) ذره | (Chim.) جزؤ فرد | — intégrante اجسام بسیطه‌یی تشکیل ایدن جزؤ فرد بسیط | — constituante اجسام مرکبه‌یی تشکیل ایدن جزؤ فرد مرکب | — chimique . جزؤ فرد کیمیوی

Molène, sf. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن وربناسیه قبیله‌سندن صغیر قوپروغی نوعی | — commune ou bouillon blanc, نبات مذکورك کچی قولاغی دینلان نوعی | — noire . قره صغیر قوپروغی

Molette, sf. (Techn. et Pharm.) مهموزك قاشی، تکرلکی | مجرش، دسته‌سنك | (Vétér.) . آتك آیاغنه اینن قره صو

Molimen, sm. (Méd.) . سعی، جهد

Mollasse, sf. (Min.) **V. Molasse.**

Molle, sf. (Bot.) Poirier d'Amérique, . آمریقه‌نك بیر آغاجی

Mollet, sm. (Anat.) سمانق ساق، بالدير .

Mollusques, sm. pl. (Zool.) حيوانات ناعمه شعبه‌سی | Groupe ou embranchement des — شعبهٔ ناعمه | — à coquilles bivalves حيوانات ناعمهٔ ذات الصدفين | — à coquille univalve حيوانات ناعمه ذات الصدف | — céphalopodes ناعمهٔ مرجول الرأس فرقه‌سی | — ptéropodes ناعمهٔ ذات الرجل جانبيه فرقه‌سی | — gastéropodes ناعمهٔ ذات الرجل البطنی فرقه‌سی | — acéphales ناعمهٔ عديمة الرأس فرقه‌سی | — brachiopodes ناعمهٔ عضدرجليه فرقه‌سی | — cirrhopodes ناعمهٔ ذات الرجل السلوكيه فرقه‌سی | — bryozoaires ناعمهٔ طفيليه فرقه‌سی | — scutibranches ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة الدرق فرقه‌سی | (Méd.) — contagieux حيوانات ناعمهٔ ساريه .

Mollusquoïdes, sm. pl. (Zool.) شبه ناعمه فرقه‌سی .

Molosse, sm. (Zool.) حفاشيهٔ عاديه فصيله‌سندن آرنبودلقده بولنور برنوع چوبان كوپكی | (Litt.) يونان ولاتين اشعارنده موجود وتد مجموع نوعندن برتفعله | آمريقه‌يه مخصوص برنوع براسه .

Moluscelle, sm. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن حزاميه قبيله‌سندن ديكنلی ايواوغل اوتی نوعی .

Moly, sm. (Bot.) تزيينات مقامنده باغچه‌لرده بولنور بر نوع صاری چيچكلی چيكدم .

Molybdade, sm. (Chim.) موليبديت .

Molybdène, sm. (Chim.) موليبدن | — sulfuré ou molybdénite, موليبدن مكبرت

Molybdénite, sm. (Chim.) V. **Molybdène.**

Molybdeux ou **molybdique,** adj. (Chim.) Acide — حامض موليبدن .

Moment, sm. (Math.) آن | — d'inertie آن عطالت | Centre des —s مركز آن | —s virtuels قوه‌ده اولان آنلر | — d'une force بر قوتك آنی | Théorie des —s آوان نظريه‌سی، آن قاعده‌سی .

Momie, sf. موميا .

Momordique, sf. (Bot.) فصيلهٔ قثائيه‌دن ايت خياری نوعی | — élatérium اشك خياری .

Momot, sm. (Zool.) عصافير سريد المنقار فرقه‌سندن برەزيليايه مخصوص برنوع مونطه قوشی .

Monacanthe, sm. (Zool.) اسماك ادمهٔ عظميه فرقه‌سندن متلاصق الفكين فصيله‌سندن آمريقه دكزلرينه مخصوص وحيد الشوك بر بالق نوعی .

Monachisme, sm. (Relig.) اصول انزواء كشيشلك .

Monade, sf. (Philos.) ذرهٔ حسيه، مادهٔ وحدت | (Zool.) —s حيوانات نقيعيهٔ مجرده | — lentille نقيعيهٔ مجردهٔ عدسيه .

Monadelphe, adj. (Bot.) واحد الاخوه، ذو الوحد الاخ | Etamine — عضو تذكير ذوالوحيد الاخ .

Monadelphie, sf. (Bot.) وحدت الاخوه، احادية الاخ .

Monadisme, sm. ou **monadologie,** sf. (Philos.) ذرات حسيه اصول و فلسفه‌سی .

Monandre, adj. (Bot.) وحيد التذكير | Fleur — زهرهٔ وحيد التذكير .

Monandrie, sf. (Bot.) احادية التذكير .

Monanthère, adj. (Bot.) (لينه)نك تصنيفنجه برنجی قسم وحيدالحشفه بناتاته دينور .

Monarchie, sf. (Pol.) قراللق، ايمپراطورلق | حكومت منفرده .

Monarchisme, sm. (Pol.) اصول حكومت منفرده .

Monarde. sf. (Bot.) آتيده‌كی مونارديه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمريقهٔ شماليه‌يه مخصوص برنوع چای | — didyme پانسيلوانيا چايی .

Monardées, sf. pl. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن موناردیه قبیله‌سی .

Monarque, sm. پادشاه، سلطان | قرال، ایمپراطور | حکمدار .

Monastère, sm. (Relig.) کشیشخانه، مناستر | — chrétien رباط، صومعه | — payen دیر .

Monastique, adj. (Relig.) مناستر و دیره منسوب | Ordres —s طریقات روحانیه | Vie — مناستر عمری، حالت انزواء .

Monaul, sm. (Zool.) **V. Lophophore.**

Monaut, sm. تك قولاقلی، تك قولاق، قولاقمز (کدی و کوپك حقنده) .

Monceau, sm. اوبك، استیف | کومه، پشته، تومسك، کثیب .

Monde, sm. عالم، کیتی، جهان، دنیا | ارض | کائنات | Ancien — اسکی دنیا، برعتیق | Nouveau — یکی دنیا، بر جدید | Origine du — مبدأ عالم | — visible عالم ناسوت | — invisible ou spirituel, عالم غائب، عالم لاهوت و یا ملکوت | — préhistorique فطحل، قبل التاریخ کائنات | — des effets ou l'autre —, اخرت | — des causes ou ce —, بولندیغمز دنیا | (Astron.) Système du — هیئت‌سمانك یعنی اجرام فلکیه‌نك سیر و حرکاتی مبین قوانین حکمیه‌یه دائر اصول | Pluralité des —s کثرت عوالم | — physique, **V. Nature.**

Mondé, ée, adj. (Comm.) منتخب، مقشی، آییقلانمش | Orge — آرپه شعریه .

Monder, va. (Comm.) انتخاب، تقشر ایتمك، آییقلامق .

Mondificatif, ive, adj. et sm. (Pharm.) منظف، منقی .

Mondification, sf. (Chir.) et (Pharm.) تنظیف، یاره تمیزلمه .

Mone, sf. (Zool.) آفریقهٔ غربیه‌یه مخصوص افراد طویل الذنب فرقه‌سندن بر نوع شبك .

Monère, sm. (Physiol.) جرثومهٔ فردیه .

Monésia, sf. (Bot. et Pharm.) مونزیا، برهزیلیاده نشو ونما بولور برآغاج و آنك قبوغی .

Monétaire, adj. مسکوکاته متعلق، سکه‌یه دائر | مسکوك | نقدی | Système — اصول مسکوکات | Unité — ou étalon —, مسکوکات واحد قیاسیسی | ضرب سکه، اصول مسکوکات Union — اتحاد ضرب مسکوکات | Stock — موجود نقدی | Conférence — اقوام لاتینیه میانده منعقد مسکوکات قونفرانسی | Convention — latine مسکوکات عهدنامه‌سی | Musée — مسکوکات موزه خانه‌سی | Presse — سکه زمبه‌سی .

Monétisation, sf. معدنیاتك مسکوکاته تحویلی | ضرب سکه .

Moniliforme ou **monilaire,** adj. (Bot.) تسبیحی الشکل، سبحی الشکل .

Monimiacées, sf. pl. (Bot.) وردیه فصیله‌سنه قریب مونیمیه فصیله‌سی .

Monimie, sf. (Bot.) مونیمیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص بر شجر در .

Moniteur, sm. مکتب قلفه‌سی .

Monitor, sm. (Mar.) زرهلی دوبا | (Zool.) ضبابیه فرقه‌سندن ذواللسانین فصیله‌سندن بیوك نوع کار، عدمل .

Monnaie, sf. پاره، آقچه، نقد، سکه، مسکوکات | —s d'appoint ou divisionnaires مانغر نوغندن اولان اقچه، مسکوکات صغیره، کسورات | — fourrée ستوقه | Hôtel de la — ضربخانه | — fiduciaire ou papier - —, اوراق نقدیه، قوائم نقدیه | —s réelles ou effectives, مسکوکات صحیحه و یا نقدیه | — d'or آلتون آقچه | — d'argent سیم آقچه | — du dessous au titre کم عیار سکه، عیاری آشاغی سکه | — métallique مسکوکات معدنیه، متالك اقچه | —s de billon (باقر و نیکل مثللر)

قلب — Fausse فرسوده مسکوکات، سیلیك آقچه‌لر —s rognées | مسکوکات مغشوشه | —s de change پولیچه مقوله‌سندن اولان قوائم آقچه .
Monnayage, sm. سکه‌کنلك، سکه زنلك، ضرب سکه | ضرب سکه عملیاتی .
Monnayé, ée, adj. مسکوك، نقد | Argent — نقد سیم، مسکوك سیم .
Monnayeur, sm. سکه‌کن، سکه زن | Faux — قلبزان، قلاب .
Mono, (particule) (Hist. nat.) وحید معناسنی مشعر بر خیلی کلمات اوله وضع اولنور لاتینجه بر لاحقه در .
Monoatomique, adj. (Chim.) وحیدالذره . Corps —s اجسام وحیدالذره | Métaux —s, **V. Métal.**
Monobasique, adj. (Chim.) ذوالوحیدالاس، اساس موحد .
Monoblepsie, sf. (Méd.) بیناء یکی، ایکی کوزله ایو کوره‌میوب یالکز برکوزله ایو کورمه.
Monocarpe, adj. (Bot.) وحیدالثمر .
Monocarpellé, ée, adj. (Bot.) Pistil — عضو تأنیث احادی ثمیره .
Monocarpien, enne, adj. (Bot.) Plantes —nes واحد الثمر، مدت حیاتنده بر کره میوه ویرن نباتات .
Monocéphale, sm. et adj. (Hist. nat.) واحد القمه .
Monocéphalien, enne, adj. (Térat.) (توأم) وحید الرأس .
Monocère, sm. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن قرنیه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی | وحید القرن، تك بوینوزلی حیواناته علمدر .
Monochlamydé, ée ou **monopérianthé, ée,** adj. (Bot.) وحیدالغلاف | —es, sf. pl. نباتات ذوالوحید الغلاف .
Monochrome, adj. (Hist. nat.) وحید اللون | (Bot.) Plantes —s نباتات وحید اللون .
Monocle, adj. et sm. (Opt.) وحید العین | تك کوزلك | (Chir.) Bandage — لفافهٔ وحید العین .
Monocline, adj. (Bot.) Syn. d'hermaphrodite, خنثی، احادی الفراش | Plantes —s نباتات احدی الفراش .
Monocorde, sm. (Mus.) نوع ایجاد بر تللی بر نوع آرمونیق | تك تللی کمانه .
Monocotylédone ou **monocotylédoné, née,** adj. (Bot.) ذات الفلقه، وحید الفلقه | —s ou —es, sf. pl. نباتات ذات الفلقه شعبه‌سی | —s ou —es périspermées, نباتات ذات الفلقه ذوالسویدا قسمی | —s ou —es apérispermées, نباتات ذات الفلقه معدوم السویدا قسمی .
Monodactyle, adj. (Zool.) وحید الاصبع .
Monodelphes, sm. pl. (Zool.) Ou placentaires, وحید المشیمه، وحید الرحم. **V. Mammifères.**
Monodon, sm. (Zool.) Nom vulg. du Narval. **V.** ce mot.
Monœcie, sf. (Bot.) (لینه‌نك) تصنیفنجه نباتات ذوالوحید المسکن و یا احادی المسکن .
Mono-épigyne, adj. (Bot.) وحید اعلی المبیض | Etamine — اتامین یعنی عضو تذکیر وحید اعلی المبیض .
Monoépigynie, sf. (Bot.) (ژوسیونك) تصنیفنجه نباتات وحید اعلی المبیضیه قسمی.
Monogame, adj. et sm. بر زوجه‌سی اولان، واحد الزوج . بردفعه‌تزوج‌ایتمش‌اولان .
Monogamie, sf. بر زوجه آلمه اصولی، وحید الزوجیت | (Bot.) لینه‌نك تصنیفاتنجه وحید الزوجیت .

Monogastrique, adj. (Zool) وحيد المعده .
Monogenèse, sf. (Hist. nat.) تناسل وحيد .
Monogénie, sf. (Hist. nat.) ذوالوحيد الجنس .
Monogénisme, sm. (Physiol.) ذوالوحيد الجنس اصولى .
Monogramme, sm. طغرا، شفره ; — Impérial طغراى غراى همايون .
Monographie, sf. تعريفنامه، بالكز بر شيدن بحث ايدن كتاب و يا رساله | — médicale رسالهٔ مخصوصهٔ طبيه .
Monogyne, adj. (Bot.) وحيد تأنيثى، وحيد التأنيث .
Monogynie, sf. (Bot.) تصنيفنجه ذوالوحيد التأنيث، وحيد التأنيثيه (لينه‌نك) .
Monohypogyne, adj. (Bot.) وحيد الاسفل المبيض .
Monohypogynie, sf. (Bot.) ذوالوحيد اسفل المبيض، وحيد الاسفل المبيضيه .
Monoïque, adj (Bot.) احادى المسكن، وحيد المسكن .
Monolithe, adj. et sm. نصيبه، ديكيلى طاش | يكپاره طاشدن معمول .
Monolittère, adj. (Gram.) وحيدالحرف،فرادى | Syllabes — s احادىالحرفهجالر .
Monologue, sm. (Litt.) مداح نطقى | تجريد، منفرداً ايراد اولنان نطق و سائره .
Monomachie, sf. مشاجره، مبارزه .
Monomane, sm. et adj. (Méd.) وحيدالجنه .
Monomanie, sf. (Méd.) جنت وحده .
Monôme, sm. (Math.) ذوالحد وحيد، واحدالحد | — rationnel ذوالحد واحد حقيقى | — entier ذوالحد واحد تام .
Monométallisme, sm. (Econ. pol.) (مسكوكاتده) واحد قياسى اصولى | — et bimétallisme مسكوكات ايچون بر واحد قياسى اتخاذى اصولى ايله ايكى واحد قياسى اتخاذى اصولى .
Monomètre, adj. et sm. (Litt.) واحد الوزن .
Monopégie, sf (Méd.) الم مستقر الرأس .
Monopérianthé, ée, adj. (Bot.) V. **Monochlamydé.**
Monopérigyne, adj. (Bot.) وحيد حول المبيض .
Monopérigynie, sf. (Bot.) ذوالوحيد حول المبيض، وحيد حول المبيضيه .
Monopétale, adj. (Bot.) وحيد التويج، وحيد الوريق توجيه .
Monophiodontes, sm. pl. (Zool.) ديشلرى مدت عمرنده بر دفعه ظهور ايدن حيوانات ثديه‌يه ديئور .
Monophylle, adj. (Bot.) وحيد الورق | Calice — كأس وحيد الورق .
Monopode, adj. (Zool.) وحيد القدم .
Monopodie, sf. (Térat.) ذوالوحيد القدم (عجائبانده) .
Monopole, sm. انحصار، مونوپول | انحصار | اصول انحصار | يد وحيد اصولى | امتياز | — d'Etat انحصار دولت | (Comm.) Articles de — انحصار معمولاتى .
Monopoliser, va. انحصار صورتيله اداره ايتمك، تحت انحصاره آلمق .
Monopse, adj. et sm. (Térat.) تك كوزلى، يكچشم، وحيد العين .
Monopsie, sf. (Térat.) (عجائبانده) احاديث العين، براديلشده تك كوزلى اولمقلق .
Monoptère, adj. (Zool.) وحيد المسبح (اسماك) | (Archit.) چاتيسى ديركلرله طوتدرلمش اولان (بنا) .
Monorail, sm. et adj. (Ch.de f.) تك رايلى خط | تك رايلى | Système — تك رايلى

نك رايلی و چيفت رايلی تيمور يولی اصولی . **V. Système** | Voie — et bi-rail شمندوفر خطی . **V. Voie.**

Monorchide, adj. (Méd.) وحيد الخصيه .

Monorchidie, sf. (Méd.) وحدت الخصيه .

Monorimé, ée, adj. et sm. (Litt.) ترجيع و تركيبکبی متحد القافيه اولان ابيات و آکا منسوب .

Monosépale, adj. (Bot.) وحيد الوريق كأسی، وحيد الكأس | Calice — كأس وحيد الوريق .

Monosperme, adj. (Bot.) وحيد البزر | Fruit — ثمر وحيد البزر .

Monostigmaté, ée, adj. (Bot.) وحيد الاستغمات، وحيد السمه .

Monostome, adj. (Zool.) وحيد الفم .

Monostyle, adj. (Bot.) وحيد الابره .

Monosyllabique, adj. (Gram.) وحيد الهجا | Langues —s السنهٔ وحيد الهجا .

Monosyllabe, sm. (Gram.) كلهٔ وحيدة الهجا، بر هجالی كلمه .

Monothéisme, sm. (Relig.) توحيد باری، وحدانيت الله | اصول توحيد .

Monothéiste, sm. (Relig.) موحد، وحدانيت اللهه ايمان ايدن | كتابی .

Monothélisme, sm. (Relig.) حضرت عيسی‌ده لاهوت و نا سوتك امتزاجندن ناشی كنديسنده يالكز بر ارادهٔ واحده موجود اولملك لزومی اعتقادندن عبارت برخرستيان مذهبی .

Monotis, sm. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس ذوالجنب سابح فرقه‌سندن طبيريه فصيله‌سندن بر نوع دكز حلزونی .

Monotone, adj. (Mus.) (مقام) تك پرده‌لی .

Monotrème, adj. (Zool.) وحيد النقبه | —s, sm. pl. ou ornithodelphes, حيوانات ثديه عديمة المشيمه‌دن وحيدالثقبه تحت فرقه‌سی .

Monotrope, sf. (Bot.) آتيده‌كی وحيد الشكل فصيله‌سندن چام آغاجی كوكلرنده بيتر بر نوع نبات طفيلی .

Monotropées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجيه تحت المبيض صنفندن وحيد الشكل فصيله‌سی .

Monotype, adj. (Hist. nat.) متشابه الاجناس، متشابه الصور .

Monozoïcité, sf. (Zool.) فرديت، انفراديت .

Monradite, sf. (Min.) مونراديت، بر مغنزيای ذوالسيليسيت خلقيدر .

Monsonie, sf. (Bot.) ابريه فصيله‌سندن اميد برونته مخصوص بر نوع عطر چيچكی .

Monstre, sm. (Térat.) عجيب ، مسخ | —s unitaires عجائبات وحيديه | —s par défaut ناقص الاطراف عجائبات | —s par excès زائد الاطراف عجائبات | —s doubles عجائبات توأميه | —s autosites عجائبات نموّ بالنفس | —s omphalosites ذوالسرهٔ مشترك عجائبات | —s parasites عجائبات طفيليه | —s doubles autositaires نموّ مشترك اولان عجائبات توأميه | —s doubles parasitaires طفيلی عجائبات توأميه | —s imaginaires عجائبات موهومه | (Zool.) عظيم الهيكل وآكل اللحم حيوانات ديشور، جناور | —s marins دكز جناورلری | (Art mil.) Canons —s بيوك چاپلی جسيم طوبلر .

Monstrueux, euse, adj. (Térat.) عجيبی، مسخی .

Monstruosité, sf. عجيبيت، مسخ | —s animales عجيبيات حيوانيه | —s végétales عجيبيات نباتيه .

Mont, sm. (Géog.) منفرد طاغ، جبل | (Anat.) — de Vénus جبل زهره | (Adm.) — de piété اشیای منقوله اوزرینه اقراضات صندوقی، امانت صندیقی .

Montage, sm. (Méc.) ماکنالرك قورلمسی .

Montagne, sf. (Géog.) کوه، جبل، یوکسك طاغ | Chaîne de —s سلسلهٔ جبال ، جبال متسلسله | Cime de — ذروهٔ جبال، شاهقه | Plateau de — یایلا | Climat de — اقلیم جبلی | Min.) Bleu de —, syn. d'Azurite, **V.** ce mot .

Montant, sm. (Techn.) پاینده، قول، قلاغوز دیرکی | Les —s de la têtière باشلغك شاهمردانك | Les —s à coulisse d'une sonnette ou d'un mouton, چکه قایشی | — de chevalet قلاغوز دیرکلری | سهپا آیاغی | (Archit.) — de cloison بوله خطیلی | —s de porte قپو چارچیوه‌سی | (Min.) —s (dans le boisage des mines) معدن لغملرینك چارچیوه آیاقلری | — chandelier کوچك پاینده | (comm.) بدل، ثمن | مجموع، یکون .

Mont-de-piété, sm. **V. Mont.**

Monte, sf. (Hist. nat.) نزوق، نزاء، آشمه .

Monte-charge, sm. (Méc.) توقاری قالدرمغه و علی الخصوص فابریقه‌لرده تپه‌دن طولان فرونلره کمور و سائره طاشیماغه مخصوص هر نوع تکرلکلی آلت و ماکنه‌یه علمدر | جبخانه صندوقی .

Montée, sf. یوقوش، میل، یماچ | (Archit.) — de voute ارتفاع کمری | — d'une arche قعر کمر | (Hist. nat.) — à la bruyère آصتی‌یه چیقمه (قوزه بوجکلری) .

Monter, va. (Archit.) — un toît بر چاتی قورمق | (Art mil.) — un canon طوپی قونداغه بندرمك .

Montgolfière, sf. آلتی آچیق بالون .

Monticule, sf. (Géog.) تل، تومسك، تپه، کوچك طاغ | (Anat.) جبیل، دماغچه‌نك سطح اعلاسندن اولان حدبه .

Montoir, sm. بینك طاشی | (Vét.) آتك صول طرفی، میسرهٔ فرس | Hors le — میمنهٔ فرس، آتك صاغ طرفی .

Montre, sf. (Techn.) جیب ساعتی، قویون ساعتی | Cadran de — ساعت میناسی | Ressort moteur de la — ساعتك زنبرکی | Le spirale de la — ساعتك پاندولی | — à verge ou à ancre, ماشه‌لی ساعت | — à cylindre طولابلی ساعت | — marine ou à longitude, بحریه‌ده مستعمل طول ساعتی | — à répétition چالار ساعت | — à réveil اویاندرمه ساعتی | (Comm.) موستره | موستره جامکانی | (Mus.) -s d'une orgue ارغانون بوریلری .

Montrer, va. اظهار ایتمك، ارائه ایتمك | (Dr.) — le corpus delicti جرمه آلت اولان شیئی ارائه ایتمك .

Monture, sf. مطیه، رکوب، رخش، بینك حیونی .

Monument, sm. اثر عالی، بنای عظیم، هیکل | بقعه، بندر | —s publics اماکن امیریه | —s historiques آثار تاریخیه | Dégradation de —, **V. Dégradation** | —s anciens هیاکل و آثار قدیمه | —s préhistoriques قبل التاریخ آثار | —s religieux هر نوع معابد عظیمه | —s militaires هر نوع انشاآت آثار قطعلیه و استحکامات عسکریه | —s civils هر نوع سرای و ابنیهٔ امیریه و بلدیه | —s commémoratifs تذکیر نام ایچون انشا ایدیلان هر نوع ابنیه و هیاکل | —s funéraires هر نوع مدفن و مرقد و تربه و اهرام .

Monumental, ale, adj. متین، رصین، عظیم، هیکللی | Fontaine —e هیکللی عظیم چشمه .
Moque, sf. (Mar.) مانسقه و یاخود پارپله مقاره‌سی .
Moquette, sf. (Techn.) — ou mouvant, قوشبازلرك قوللاندیغی پتلیا قوشی | (Comm.) Tapis — انکلیز خالیسی نوعندن اولان خالیلره علدر .
Moqueur, sm. (Zool.) مجمعهٔ آمریقه‌ده بولنور و ایصلق چالار بر نوع قره طاوق .
Morailles, sf. pl. (Vét.) نعللانلدیغی وقت بیکرك بورننه کچوریلان یواشه .
Moraillon, sm. (Techn.) کلید کوپریسی | — ou porte-cadenas, ویده‌لی حلقه .
Moraines, sf. pl. (Zool.) صلصال جودیه، غلاسیه یعنی بوز دریالرینك اتکلرنده و یان طرفلرنده و اوزرلرنده بولنان رسوباته دینور | — latérales جانبی مورنلر | — profondes قعری مورنلر | — terminales انتهائی مورنلر | — frontales جبهی مورنلر.
Moral, ale, adj. ادبی | قلبی | معنوی | اخلاقه متعلق، اخلاق | Matériel et — مادی و معنوی | Philosophie —e علم اخلاق | Théologie —e علم کلام | Etre — شخص معنوی | Préjudice —e مضرت معنویه | Conviction —e نتیجهٔ عقلیه، جزم معنوی .
Morale, sf. اداب | حسن اخلاق | تهذیب اخلاق | حصه | — générale ou publique, اداب عمومیه .
Moralisation, sf. ترویض، تهذیب اخلاق .
Moraliste, sm. علماء اخلاقدن ، اخلاقیوندن | (Litt.) تهذیب اخلاقه مناسب کتب نشر ایدن مصنف .
Moralité, sf. حکمیات | استقامت اخلاق | Certificat de — تزکیه شهادتنامه‌سی .
Moratoire, adj. (Dr.) Intérêts —s ایام متأخره کذشته‌سی .
Moravianisme, sm. (Relig.) اخوان متحدین تسمیه اولنان پروتستان مذهبی و آنك عقائدی .
Morbide ou **morbifique,** adj. (Méd.) ممرض، مرضی | Phénomènes —s علائم مرضیه | Affection — علت مرضیه | Virus — مادهٔ مولدهٔ مرضیه .
Morbilleux, euse, adj. (Méd.) حصبی، قیزاموغه متعلق .
Morceau, sm. قطعه، حذفه، پاره، پارچه | (Anat.) — de diable ou — frangé, قطعهٔ هدبیه | (Mus.) فصل .
Morcellement, sm. (Dr.) — de la propriété
Mordache, sf. (Techn.) اوجاق ماشه‌سی | — de l'étau یای چکه‌سی .
Mordançage ou **alunage,** sm. (Inds.) شاب و سائره ایله قماشلری پرداخت ایچه عملیاتی .
Mordant, sm. (Peint.) مثبت اللون | آلتون ورق معدن اوزرینه یاپشدرمغه مخصوص ورنیق.
Mordéchi ou **mordéhi,** sm. (Méd.) هندستانه مخصوص موردهی تعبیر اولنور بر نوع قولرا .
Mordelle, sf. (Zool.) مغطی الجناح مختلف الارساغ فرقه‌سندن رقبیه فصیله‌سندن برنوع بوجك.
Moréacées ou **morées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توتیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن توتیه فصیله‌سی .
Moreau, sm. (Zool.) قره یاغز آت، ادهم .
Morée, sf. (Bot.) سوسنیه فصیله‌سندن یبان سوسنی نوعی .

Morélie, sf. (Zool.) حنشیه فرقه‌سندن، حیات مشکوك الزبیب فصیله‌سندن ثعبان نوعندن آفریقه‌یه مخصوص زهرسز بیوك نوع ییلان .

Morelle, sf. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان عنب الثعلب نوعی | — noire, vulg. crève-chien, ایت اوزومی | — tubéreuse ou pomme de terre, بطاطس | — pseudo quinquina قنهٔ کاذب، مرجان بیری | — ovigère یموطه بیاض بادنجان، | — mélongène ou aubergine, بادنجان | بادنجانی .

Morénie, sf. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن فوفولیه قبیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص برنوع خرما آغاجی .

Moresque ou **mauresque**, adj. دولت امویه‌یه منسوب، مغربی | Architecture — مغرب طرز معماریسی | Peintures —s منقوشات مغربیه .

Moret, sm. (Bot.) یبان مرسینك میوه‌سی .

Morfil, sm. (Techn.) خام فیل دیشی | تیزناك قیلاغی .

Morfondure, sf. (Vété.) سقاوه و یا سقاغی دینلان علت، سیلان انفی .

Morgagni (humeur de), (Anat.) خلط مورغانی .

Morgeline, sf. (Bot.) آنا غالیس عشبی، قناریه اوتی .

Morgue, sf. (Adm.) موتاخانه، مجهول نعشلرك لاجل التشخیص وضع اولندیغی محل عمومی، حبسخانه‌ده معاینه اوطه‌سی | موتاتشریحخانه‌سی .

Morille, sf. (Bot.) فطور ذات البزیرات محفظیه صنفندن مغشیه فصیله‌سندن قوزی کوبکی منطاری نوعی .

Morillon, sm. خام زمرد | (Zool.) قیل قویروق دینلان برنوع اوردك | (Bot.) قره چاوش دینلان بر نوع اوزوم .

Morin, sm. (Indust.) صاری بقامدن چیقاریلان صاری بویا .

Morinde, sf. (Bot.) فویه فصیله‌سندن هند توتی نوعی .

Morine, sf. (Bot.) مشطیه فصیله‌سندن هندستانه مخصوص برنوع فدان | (Chim.) توتیت .

Moringe, sf. (Bot.) بانیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بان فدانی .

Moringées, sf. pl. (Bot.) بقلیه فصیله‌سندن منفاصل بانیه فصیله‌سی .

Morion, sm. (Art mil.) اوائلده استوه | اوائلده مستعمل تیمور طاش، طوغلمه، مغفر | (Zool.) دینلان عسکری جزا ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن ذوالمغفر فصیله‌سندن بر نوع دکز خلزونی .

Morioplastie, sf. (Chir.) تصنیف عضو .

Morisonie, sf. ou **mahoulier**, sm. (Bot.) فصیلهٔ کباریه‌دن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع الما آغاجی .

Mormon, sm. (Relig.) مورمون، آتیده‌کی مورمون مذهبنه سالك اولان آدم .

Mormonisme. sm. (Relig.) آمریقه‌ده نو ظهور بر مذهبکه داخل اولانلر استدکلری قدر قاری الورلر .

Mormyre, sm. (Zool.) مرخو المسیح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن کراکیه فصیله‌سندن آق‌دکرده و مرمره دکزنده بولنور برنوع طاش بالغی‌که مورموروس دینور | نیلده بولنور مرجان بالغی.

Morosité, sf. (Méd.) شراسه، حزن .

Moroxite, sf. (Min.) موروکسیت، ماویمترك یشیل آپاتیت نوعی اولوب برکلس ذوفوسفور خلقیدر .

Morphée, sm. (Myth.) نوم الهی ومعبودی | sf. (Méd.) بعضاً یوزه عارض اولور برنوع

پورطقال وزيتون آغاجلرى يابراقلرينه (.Bot) | آبراش علتى كه مايه‌سيلدن حاصل اولور، مورفه عارض اولور بر نوع صاك علتى .

Morphine, sf. (Chim.) مورفين، برشبه قلوى نباتيدر | Acétate de — خلتيت مورفين.

Morphinomanie, sf. (Méd.) مانياء مورفين .

Morpho, sm. (Zool.) خرشفى الجناح فرقه‌سندن پاريه فصيله‌سندن وشبه فراشيه قبيله‌سندن نقشلى كلبك نوعى، خرطيط .

Morphologie, sf. مبحث اشكال | (Gram.) اشكالندن باحث فن | كلالاتك تحولات و | (Physiol.) مبحث اشكال اجساد .

Morphologique, adj. مبحث اشكاله منسوب | صورى، شكلى | (Gram.) كلماتك تحولات و اشكالنه متعلق .

Morpion, sm. (Zool.) قمقم، قرق آياق دينلان طاوق بيتى .

Morrène, sf. (Bot.) Nom vulg. de l'hydrocharis, **V.** ce mot.

Mors, sm. (Techn.) — ou frein, قنطارمه آغزلغى | شكيمه، لجام، كم، شيش | — à canon brisé قنطارمه | — à la turque نعلچه‌لى كم | — à berge بادملى شيش | Prendre le — aux dents كم آلمامق، باشى آلوب كيتمك | — de l'étau منگنه چكه‌سى | — de la tenaille قيصاجك آغزى | (Bot.) — du diable كچيك اوتى .

Morse, sm. (Zool.) ثدية بحريه‌دن آيى بالغى نوعندن قطب شمالى دكزلرينه مخصوص دكز آفتى و مورس دينلور بر جناور، دكز اينكى .

Morsure, sf. (Méd.) عضه، لدغه، ايصريق | — compliquée لدغة مختلطه | — simple لدغهٔ بسيطه .

Mort, sf. موت، اولوم، مرك، وفات | — générale موت عمومى | — partielle موت قسمى | — naturelle موت طبيعى | — accidentelle موت عارضى، قضا، وفات | — apparente موت ظاهرى | — réelle موت حقيقى | (Dr.) — civile حقوق مدنيه‌دن اسقاط | Peine de — ou peine capitale, اعدام جزاسى | Condamner à — اعدامه حكم ايتمك | — naturelle اجل موعود، حلول اجل ايله وفات | — violente اجل قضا | (Bot.) — aux chiens ou colchique d'automne, قاتل كلب، صوك بهار چيكدى | — aux poux بيت اوتى | (Min.) — aux rats صيچان اوتى .

Mortadelle, sf. (Art cul.) موتادللا، دوكز اتيله يابيلان بر نوع كودن .

Mortaillable, adj. اوانلده حق ايراثدن محروم اولان سپاهى رعيه‌سنه دينور ايدى .

Mortaisage, sm. (Techn.) لامبه ويا يووه آچمه | طوغرامه‌لره ديشى كچمه آچمه عملياتى .

Mortaise, sf. (Techn.) كرتيك، لامبه | طوغرامه كچمه‌سنك ديشيسى، زيوانه ويا قاپووه‌سى | — d'une poulie مقاره يووه‌سى | (Mar.) — de clef قاشقوال دليكى .

Mortalité, sf. وفيات | مقدار وفيات | — annuelle وفيات سنويه | Table de — بر سنه ظرفنده تولد ايدنلردن بهر سنه نهايتنده وفات ايدنلرك مقدارينى مبين جدول، وفات جدولى .

Mort-bois, sm. (Syl.) اشجارك قورومشد اللرى و مذكور داللرى قطع ايتمك حقى .

Morte-eau, sf. (Mar.) قمرك تسديلرى اثناسنده جذر ومدك خفيف صورتده وقوعى حالتى .

Mortel, elle, adj. موتى | مخر | مهلك | Maladie —le علت محلكه . **V.** aussi **Maladie** | Blessure —le جرحهٔ مهلكه | (Relig.) Péchés —s كبائر | Les —s, sm. pl. هالكه، هلكاء، ابناء الزمان .

Morte-saison, sf. كساد موسم، كسادلق وقتى .

Mortier, sm. (Archit.) خرج | — ordinaire قبا وعادى خرج | — blanc قيطيقلى وكيرجلى خرج | — bâtard كيرجلى قبا خرج | — gras اوزلى خرج | (Art mil.) — | توبخ هاون | — en bronze دبيك هاون، مخار | (Techn.) هاون تكنه‌سى، هاون en cristal بللور هاون .

Mortification, sf. (Méd.) تموت .

Mort-né, adj. et sm. مرده زاد، سليل متوفى، سليل ميت، سليل. اولى طوغان .

Mortuaire, adj. موتى | Chambre — دارالموات، دارالموت، موتخانه | Frais — جنازه — تكفين و تجهيز مصارفى | Registre — وفيات دفترى، سجل وفيات | Extrait — علموخبرى، وفات قيدى .

Morue, sf. (Zool.) ذوالرأس فرقه‌سندن الادمه خرشنى شعبه‌سندن تحت العضدى مخوالمسيح معرى فصيله‌سندن مورينا بالغى نوعى | — franche بيوك باشلى مورينا بالغى | Petite — ou dorsch, كوچك نوع مورينا بالغى | — longue, **V. Lote.**

Morve, sf. سموك | (Art vét.) رعام، سقوه علتى .

Morveux, euse, adj. (Art vét.) رعوم، رعامى، سموكلى، سقاوه‌لى .

Mosaïque, adj. et sf. موسوى | Loi — شريعت موسويه | (B-arts) موزايقا، رنكارنك طاشلر، موزايقه طاشى | رنكارنك معمول طاشلرله ياپيلان نقس و تصوير .

Mosaïsme, sm. (Relig.) موسويلك، موسويت، موسويه، شريعت .

Mosasaure, sm. (Géol.) موزاسور، ضبابيه فرقه‌سندن ذوالسانين فصيله‌سندن دور طباشيريده يشامش بر حيوان مستحاثه‌سى .

Moscatelle ou **moscatelline,** sf. (Bot.) بلسانيه فصيله‌سندن باغ صارمشغى ديلان فدان .

Moscouade, sf. (Indust.) خام شكر .

Moscendrum ou **mosandrum,** sm. (Chim.) آمريقه‌نك قارولين آيالتنده يكى كشف اولنمش و سريومه مشابه بر معدن .

Mot, sm. (Gram.) كلمه، لغت | — composé كلمهٔ مركبه | — s déclinables كلمات منصرفه | —s indéclinables كلمات غير منصرفه | — s impersonnels كلمات غير شخصيه | — — racine مشتق منهٔ حقيقى، جذر اصلى، كلمهٔ مجرده | (Art mil.) — d'ordre سرليل، پاروله | (Litt.) Bon — كلام كبار، مضمون .

Moteur, trice, adj. (Méc.) محرك | Force —trice قوهٔ محركه .

Moteur, sm. (Méc.) محرك | — premier ou naturel, محرك اول يا طبيعى | — secondaire ou intermédiaire, محرك ثانى و يا متوسط | — à gaz غاز محركى .

Motif, sm. سبب | (Dr.) —s, اسباب موجبه | Exposé de — اسباب موجبه لايحه‌سى، اساس تزيينات | (Archit.) رسم | (Mus.) قرار پرده‌سى | — décoratif اسباب موجبه ايرادى.

Motilité, sf. (Méc.) قوهٔ متحركه، تحرك .

Motion, sf. (Pol.) تكليف (بر مجلس اعضاسى طرفندن ايديلان) | — d'ordre مذاكره اولنه‌جق موادك صره‌سنه دائر تكليف .

Motivé, ée, adj. (Dr. et Pol.) اسباب موجبه‌لى، اسباب موجبه‌سى كوسترلمش .

Motiver, va. (Dr.) — un arrêt بر حكمك موجبه‌سنى ارائه و بيان ايتمك .

Motricité, sf. (Méd.) قوهٔ تحريكيه، قابليت تحرك .

Motte, sf. (Archit. مدره، كسك | — à brûler ياقمق ايچون قوللانيلان تزك .

Motteux, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن عندلبيه فصيله‌سندن اق كوت ديلان قيا قوشى نوعى .

Motu-proprio, loc. adv. کندو اختیاریله، کندیلکندن، خودبخود | قریحه، قریحه‌دن | Prendre une décision de — کندو اختیاریله بر قرار اتخاذ ایتمك .

Mou, molle, adj. et sm. یموشاق، لین، ملایم | چکرجیلرك صاتدیغی جکر | (Mar.) — d'un cordage دوبلین | Bâtiment — دوشمه‌سی چوق سفینه .

Mouchard, sm. جاسوس | ضابطه خفیه‌سی .

Mouche, sf. (zool) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذو القرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سنك نمونه‌سی سینك نوعی، ذباب، مکس | — domestique عادی سینك | — à viande, — bleue ou vomisseuse, ذباب لحمی، ماوی سینك، ات سینکی | — des boeufs ذباب غنمی، صیغر سینکی | — dorée ou des cadavres, ذباب قیطانی، یشیل سینك | — à chien, syn. d'hippobosque, V. ce mot | (Méd.) —s طلق مخیر، ایلیك آغریسی | ذروح، لصق ذروح | —s volantes ذباب طیار | (Mar.) موش واپوری | (Astr.) برج ذباب .

Moucherolle, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن بالع ذباب فصیله‌سندن بر نوع اینجر قوشی .

Moucheron, sm. (Zool.) کوچك نوع سینکلرك کافه‌سنه علمدر، اوس .

Moucheté, ée, adj. (His. nat.) منقط، بنکلی | همچ، محذل | Blé — خسته‌لکلی بغدای | Fleuret — دوکمه‌لی مچ .

Mouchette, sf. مذلفه، موم مقاصی | (Archit.) قورنیزه‌نك اینجه پروازی که طام چوره‌سی دینور | (Techn.) یوارلق آوادنلغی | — à grain d'orge یکاقلی کوجتره .

Moucheture, sf. (Hist. nat.) بنك | (chir.) تشریط .

Mouette, sf. (Zool.) طیور متکففة الرجل فرقه‌سندن طویل الریشات فصیله‌سندن برکه نوعی، کوچرك مارطی | — rieuse کولکن مارطی، مرزوم | — cendrée آق مارطی | — grise یلقوغان مارطی .

Moufette, sf. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن دلقیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع قوقارجه کلیغیك | (Chim.) V. **Mofette.**

Mouflard, e, adj. et s. 2 g. عناب، انافی، بورناز | قناق، آبلاق یوزلی .

Moufle, sf. (Méc.) مانسقه و ماندوز دینلان بیوك نوع پالانقه | (Mar.) لنکر پالانقه‌سی | (Min.) — sm. قال اوجاغی | (Chim.) بر نوع کیمیاکر پوطه‌سی | (Chasse.) قفاز، آوجی الدیوانی .

Mouflettes, sf. pl. (Techn.) هاویه‌نك صاپی .

Mouflon, sm. (Zool.) مجوف القرن فرقه‌سندن یبانی قویون نوعی .

Mouillage, sm. (Mar.) مرسی، لیمان | Feu de — تیمور فناری | (Comm.) شرابه صو علاوه برله قوتنی اعاده ایچون اسپرتو قاتمه اصولی، تخلیط مسکرات .

Moulage, sm. (Techn.) تسبیك، اصاغه | قالبلامه عملیاتی، قالبه دوکمه | مودلخانه .

Moule, sf. (Zool.) ناقمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس التام فرقه‌سندن ام الخلول فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان میدیه نوعی، ام الخلول | — comestible اکله صالح میدیه، ینور میدیه | — des étangs ou anodonte, طاتلی صومیدیه‌سی، کول و نهر میدیه‌سی | (Peint.) — des peintres ou mulette, یالدیز میدیه‌سی | (Techn.) —, sm. قالب، چاپ | طاشجی مسطاری | — à balles قورشون قالبی | — coquille معدندن قالب ترجه‌سی | — en plâtre آلچی‌دن قالب | (Art culin.) — à pâte پاسطه قالبی .

Moulin, sm. (Techn.) طاحونه، آسیاب، رحی، دکرمن | — à bras ال دکرمنی | — à vent یل دکرمنی | — à vannes ou à volets, آرقلی و صواقلی دکرمن | — à

vapeur بخارلی دکرمن، ماکنه‌لی دکرمن | — à manège حیوان واسطه‌سیله چویریلان | — à eau صو دکرمنی | — à turbines صو ایله چویریلان چرخلی دکرمن | — à pied ferme سدالی و آرقلی نهر دکرمنی | — à foulon چیربیجی دیکی .

Moulinage, sm. (Techn.) ایپکی چرخدن چکمه عملیاتی .

Moulinet, sm. (Techn.) بوجرغات میلی | (Méc.) — de Woltmann مقیاس سرعت ماء .

Moulure, sf. (Archit.) صچاق، قورنیزه، اویمه، کنار زه و قبارتمه مثللو تزیینات | —s plates مزینات مجسمه | —s rondes مزینات محدبه | —s cintrées مزینات مقعره | —s de lancis پنجره و قپو پروازلری .

Moureiller, sm. (Bot.) **V. Malpighies.**

Mourette, sf. (Bot.) اشك زیتونی دینلان بیوك نوع زیتونك آغاجی .

Mourine ou **myliobate,** sf. (Zool.) غضروفی الجناح ذوالفم منحنی فرقه‌سندن ذوالافواه جنبیه فصیله‌سندن بیوك بر نوع واطوس بالغی | — aigle ou pastenague, طرپانه دینلان بیوك بر نوع واطوس بالغی .

Mouron, sm. (Bot.) — des oiseaux, morgeline ou alsine, قرمزی فاره قولاغی | — rouge ou anagallide, آنا غالیس عشبی، مائی فاره قولاغی | — d'eau, **V. Samole.**

Mousquet, sm. (Art mil.) اوائلده مستعمل آلای یوزان دینلان فتیللی تفنك .

Mousquetaire, sm. (Art mil.) اوائلده سلاح انداز سواری نفرینه دینور ایدی .

Mousqueterie, sf. (Art mil.) یردن بوشادیلان فتیللی تفنکلرك آتشی | Feu de — هر نوع تفنك آتشی .

Mousqueton, sm. (Art mil.) پیشطوف، قیصه و آغزی کنکیش بر نوع سواری قرابینه‌سی .

Moussache, sf. (Pharm.) مانیوقه توزی، موساش .

Mousse, sf. (Bot.) ذات الالقاح خفیه تامة بالذروه فصیله‌سندن یوصون نوعی، اشنه، مهق | — d'Islande ou carragahen, فرنکستانك جکر اوتی | — de Corse قورسیقا یوصونی | — de Ceylan سیلان دکز قطائفی | —s acrocarpes اشنهٔ ذات الاقمه فصیله‌سی | — aquatique دکز قطائفی نوعندن اولان صو یوصونی | —s pleurocarpes اشنهٔ ذات الجنب | —s cladocarpes اشنهٔ ذات الشعبه | —s schistocarpes ou andréacées اشنهٔ ذات الشقیق | (Zool.) — chèvre بوینوزسز کچی | (Mar.) صبیان، موچو، کمیجی چیراغی .

Mousseline, sf. (Comm.) دلبند، صقانقور | — de laine اینجه شالی .

Mousseron, sm. (Bot.) یوصون آلتنده بیتن منطار نوعی، کچی منطاری، آق منطار .

Moussons, sf. pl. (Météor.) ملتم، موسم روزکارلری، ریاح متناوبه | — de printemps ایلك بهار ملتمی، پورپاز ملتمی | — d'automne صوك بهار ملتمی، لدوس ملتمی .

Moustache, sf. شارب، بیق | (Mar.) — ou fausse balancine, بیق ویاخود ماستاچو .

Moustiquaire, sf. (Techn.) رکاه، پشه‌خانه، جبینلك .

Moustique, sf. (Zool.) سیوری سینك .

Moût, sm. (Agric.) اوزوم صویی، مسطار، شیره | — cuit پکمز .

Moutarde, sf. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن خردل نوعی، سناب — noire, vulg. sénevé noir, عادی خردل، قره خردل | — blanche, vulg. sénevé blanc, بیاض یاخود انکلیز خردلی | — rouge قزیل خردل | — des champs, vulg. sanve, یبانی خردل | Essence de — خردل روحی | (Comm.) خردل .

Moutardelle, sf. (Bot.) یبانی قاشق اوتی .

Mouton, sm. (zool.) ثدیهٔ مجتره فرقه‌سندن بقریه فصیله‌سندن قویون نوعی ، غنم ، میش، داوار | — mâle ou bêlier, ارکك قویون، قوچ | — femelle ou brebis, دیشی قویون، ماریه | — domestique عادی قویون | — sauvage ou mouflon, یبان قویونی | — d'un an, agneau ou agnelle, طوقلی | — de deux ans ou antenois, شیشك | — de trois ans اوکج | — à large queue de Caramanie قرمان قویونی | — à laine crépue قیویرجق قویون | — croisé هیرك | — à queue moyenne (Mihalitz) ماغلیج قویونی | — espagnol ou mérinos, اسپانیول قویونی | — de la race de Sologne ou — solognote, حلجا، بوینوزسز قیون جنسی | — à longues jambes چوماق قویون، قهد | — du Cap, syn. d'Albatros, **V.** ce mot | (comm.) قویون دریسی | — noir سیاه قویون دریسی، سیاه سختیان | — teint رنکلی سختیان | (Méc.) شاهمردان | — à bras کوچك شاهمردان | — automoteur à vapeur قازیق قاقمغه مخصوص بخارلی شاهمردان .

Moûture, sf. (Techn.) طحن، اوکوتمه | دکرمن حقی، طحنیه | Impôt sur la — مطحونات ویرکوسی .

Mouvance, sf. سپاهیلك تابعیتی .

Mouvant, ante, adj. (Gram.) متحرك | Lettres —es حروف متحرکه | (Géol.) Sables —s قیناق قوملر .

Mouvement, sm. (Méc.) حرکت | — uniforme حرکت متساویه | — régulier حرکت منتظمه | — uniformément accéléré حرکت متزایدهٔ منتظمه | — varié حرکت متحوله | — accéléré حرکت معجله، حرکت متزایده | — retardé حرکت مؤخره | — continu حرکت ممتده | — alternatif حرکت متناوبه و یا متبادله | — rectiligne حرکت مستویه ویا مستقیمه | — circulaire ou de rotation, حرکت مستدیره ویا دورانیه | — perpétuel حرکت دائمه | — d'oscillation حرکت رقصیه | Quantité de — مقدار حرکت | (Astr.) — diurne حرکت مقرنس سماء، حرکت یومیه | — annuel حرکت سنویه | — moyen حرکت متوسطه | — apparent حرکت اضافیه و یا ظاهره | — rétrograde حرکت رجوعیه | —s de la terre حرکات ارض | (Phys.) — réflectif حرکت منعکسه | — oblique حرکت مائله | (Techn.) — d'horlogerie ساعت آلتی | (Zool.)— vibratile حرکت اهتزازیه | (Physiol.) — volontaire حرکت اختیاریه و یا ارادیه | -- involontaire حرکت اضطراریه، غیر اختیاریه و یا غیر ارادیه | (Mus.) موسیقیده سرعت سیر | (Art mil.) — tournant چویرمه حرکتی | — enveloppant احاطه حرکتی | — en campagne حرکت سفریه | — défensif حرکت تعرضیه | — de retraite رجعت حرکتی | — en avant ایلری حرکت | (comm.) — du port لیمانده آمدوشد سفائن، لیمانك حرکتی | — de bourse بورسه فیئاتلرینك اوینامه‌سی | — des fonds اسهامك تبدیل فیئاتی | — de la population مقدار نفوسك تبدلی | (Mar.) Bâtiment aux —s durs (چوق صاللانان) سفینه آز جیلکی دکز.

Mouvementé, ée, adj. (comm.) ایشلك، کرمیتلی | Le marché est — پیاسه رواجلی، کرمیتلیدر .

Moxa, sm. (Pharm.) موقسا، چین یاقیسی | الکتریق ایله اجرا ایدیلان کی.

Moye, sf. (Min.) طاش ایلکی .

Moyen, sm. واسطه، چاره، تدبیر | (Dr.) —s, دلائل، ادله | —s du pourvoi اسباب نقضیه، تمییز استدعاسنده کوستریلان اسباب نقضیه | Voies et —s, **V. Voies** | —s de commuuication طرق احتلاطیه، وسائط مخابره و اختلاطیه | —s de trasport

وسائط نقليه | — ou — pécuniaire, وسائط نقديه | (Math.) Les —s et les extrêmes وسطين و طرفين .

Moyen, enne, adj. متوسط، اوسط، وسطى | Chiffre — رقم وسطى ، عدد متوسط | (Astr.) Temps — وقت وسطى، وقت متوسط | Mouvement —, **V. Mouvement** | Heure —ne ساعت وسطى | Lieu محل متوسط | Parallaxe —ne اختلاف منظر متوسط | Vitesse —ne سرعت متوسط | (Log.) — terme حد اوسط .

Moyenne, sf. حدادسط مقدار متوسط حد وسط | En — حساب وسطى، حساب متوسطه | (Math.) وسط | — proportionnelle ou géométrique, تنصيف نسبى، وسط ايله | — arithmétique وسط عادى، ثالث متناسب متناسب | On dit qu'une quantité est partagée en — et extrême raison, quand sa plus grande partie est — proportionnelle entre la quantité elle-même et sa plus petite partie, هرقنغى بر مقدار، وسط و طرف متناسب اوزره منقسم دردبو مقدار مذكورك حد اعظمى ، اولمقدارله معاً حد اصغرى بيننده وسط متناسب اولمسنه دينور | (Gram.) —s حرف مجهوره، متنفسه —s aspirées | حروف مجهوره، خالصه —s pures | حروف مجهوره .

Moyeu, sm. (Techn.) تكرلك پورياسى | دينكل باشلغى | (Mar.) — d'hélice اسقرو پروانه كوبكى .

Mozarabe ou **mosarabe,** adj. مستعرب (عربيدن مأخوذ) .

Muance, sf. (Mus.) **V. Mutation.**

Mucédinées ou **mucorinées,** sf. pl. (Bot.) فطور ذات البزيرات محفظيه صنفندن متكرجه فصيله‌سى .

Mucilage, sm. (Pharm.) ايه كوجى كبى بعض نباتاتك قاطى صويى، لعب، غروى .

Mucilagineux, euse, adj. (Pharm.) لزج، لزوجتلى، لعابى، ذوالغروى .

Mucine, sf. (Chim.) موسين، غلوتين .

Mucique, adj. (Chim.) Acide — حامض صمغ، حامض موسيق .

Muco-pus, sm. (Méd.) مخاط قيحى .

Mucor, sm. (Bot.) فصيلهٔ متكرجه‌نك نمونه‌سى اولان عادى كوفكه قطور صغيره‌دن عبارتدر .

Mucosine, sf. (Chim.) موقوزين، مخاطين .

Mucosité, sf. (Méd.) ماده، مخاطيه .

Mucroné, ée, adj. (Bot.) انيقى، مؤنف | Feuille —e ورق انيقى .

Mucuna, sm. (Bot.) بقليه فصيله‌سندن برەزيليا ممالكنه مخصوص نخود نوعى .

Mucus, sm. (Anat.) مخاط | — nasal سوموك، مخاط انفى | Syn. de Mucosité.

Mue, sf. (Zool.) قرنصه، قوشلرك | تسول، انحصاص، حيواناتك توك و درى دكشدرمه‌سى | — du faucon طوغان تولكى، تكريز | — du serpent ييلانك كوملك تولكى، تناثر شعر | — de la voix جوجوق سسنك اركلشمه‌سى دكشدرمه‌سى .

Muet, ette, adj. et s. 2 g. ديلسز، ايكم، اخرس | (Gram.) Lettres —tes حروف غير ملفوظه | E —, **E** فرانسز لسانه مخصوص غير ملفوظ | H —, **H** فرانسز لسانه مخصوص مفقود التلفظ | (Géog.) Carte —e, **V. Carte.**

Mufle, sm. (Zool.) آرسلان و اينك مثللولرك بورنه دينور، مرمه .

Muflier ou **mufle-de-veau,** sm. (Bot.) خنازيريه فصيله‌سندن نوروزيه قبيله‌سندن آرسلان آغزى .

Muge, sm. (Zool.) مشوك المسيح خرشفى الادمه فرقه‌سندن كفال فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان

کفال بالغی نوعی | — sauteur ایلاریا بالغی | — capiton ناچوز دینلان بیوك نوع کفال | — à large tête, vulg. cabot ou mulet de mer, خاص کفال | — à lèvres cachées پلاتریته دینلان سیفری بورونلی کفال | — à grosses lèvres قانبوط ویودور کفال دینلان نوعی .

Mugiloïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن کفال فصیله‌سی .

Mugissement, sm. نعیج، لجب، بعض حیواناتك وعلی الخصوص صیغرك بوكورمه‌سی ، صولرك چاغلدیسی، زمزمه |

Muguet, sm. (Bot.) سپار ناتیه فصیله‌سندن بیوك انجو چیچکی نوعی | — des bois ou aspérule odorante, آق آصمه | — anguleux, **V. Grenouillet** | (Méd.) قلاع، آغز آغریسی که آغزده بزلر پیدا اولور .

Muid, sm. (Comm.) اوروپاده وفرانسه‌ده ۲۶۸ لیتره‌لك فوچویه دینور .

Muire, sf. **V. Mure.**

Mulasserie, sf. (Agric.) استبغال، قاطر یتشدرمه اصولی .

Mulassière, adj. f. (Zool.) Jument — قاطر طوغرمغه صالح قیصراق ، والدة البغل، فرس بغلی .

Mulâtre, adj. et sm. (Physiol.) آق ایله قره‌دن متولد کیمسه | خلاسی، ملز، مکس .

Mule, sf. (Indust.) قاطر دینلان بر نوع تخته پابوجی | (Zool.) بغله، دیشی قاطر | (Méd.) —s, طبانك صفوق ایصرمه‌سی، نفخة قرية عقبیه .

Mulet, sm. (Zool.) استر، بغل، قاطر | ملز، ملس | Canard — اوردك ملس | V. aussi **Muge.**

Mulette, sf. (Zool.) نامیهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن اتحادیه فصیله‌سنك غونه‌سی اولان نهرلر میدیاسی نوعی | — des peintres یالدز میدیاسی .

Mull-Jenny ou **mule-Jenny,** sf. (Techn.) پاموق فابریقه‌لرنده اوزرینه بر خیلی مقاره‌لر صاریلور چیقرق عربه‌سی .

Mulle, sf. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن خانیه فصیله‌سندن تکیر وباربونیا بالغی نوعی .

Mullicite, sf. (Min.) موللیسیت، بر حدید ذو فوسفوریت خلقیدر .

Mulot, sm. (Zool.) Vulg. Rat des champs, ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن که صیچانی نوعندن طاغ صیچانی که آق طاوشان دخی دینور | Petit — ترلا صیچانی | Grand — جارطیل صیچان، لغم فاره‌سی | — volant آمریقهٔ‌نك مارتینیك جزیره‌سنه مخصوص بر نوع یراسه‌سی .

Mulquinerie, sf. (Indust.) اواثلده شمالی فرانسه‌ده کتان بزی فابریقه‌لرینه دینور ایدی .

Mulsion, sf. (Physiol.) اهتشام، سود صاغمه .

Multicapsulaire, adj. (Bot.) کثیر المحافظ .

Multicaule, adj. (Bot.) کثیر السوق | Plantes — نباتات کثیرة السوق .

Multicéphale, adj. (Térat.) (عجائباتدن) کثیرة الرؤس .

Multicolore, adj. (Hist. nat.) کثیر الالوان، رنکارنك، رنکاموز .

Multicuspidé, ée, adj. (Bot.) کثیر المؤنفات .

Multifide, adj. (Bot.) کثیر الشقوق .

Multiflore, adj. (Bot.) کثیر الازهار | Plantes —s نباتات کثیرة الازهار .

Multiforme, adj. (Hist. nat.) کثیر الاشکال .

Multilobé, ée, adj. (Bot.) کثیر الفصوص .

Multiloculaire, adj. (Bot.) Fruit — ثمرهٔ کثیرة المساکن | (Zool.) Coquille — قوقعهٔ کثیرة المساکن .

Multimamme, adj. (Zool.) كثيرالثدايا .

Multiovulé, ée, adj. (zool.) كثير البييضات .

Multipare, adj. (Zool.) بر بطندن بر قاچ ياورى طوغورمه، حسقل، كثيرالحساقل .

Multipartite, adj. (Bot.) ذوالاقسام كثيره .

Multipétalé, ée, adj. (Bot.) كثير الوريقات تويجيه .

Multiple, sm. (Math.) اضعاف، امثال | Commun — امثال مشترك | Le plus petit commun — اصغر امثال مشترك | Les —s et les sous —s, (بر عددك) اضعاف و اجزاسى | (Géom.) —, adj. اضعف، متكثر، متعدد | Point — نقطهٔ متكثره، مركز متعدد .

Multiplicande, sm. (Math.) مضروب .

Multiplicateur, sm. (Math.) مضروب فيه | (Phys.) — électrique مقياس مضاربهٔ الكتريق | — galvanique ou galvanomètre, آلت مكثره .

Multiplication, sf. (Math.) اعمال اربعهدن ضرب | — des nombres entiers اعداد صحيحهنك ضربى | Table de — ou de Pythagore, كرات جدولى | — des fractions كسوراتك ضربى | — algébrique كميات جبريهنك ضربى | Signe de — ou multiplié par (×), ضرب اشارتى | (Hist. nat.) تكثر، تكثير | Organes de — اعضاء تكثيريه .

Multipolaire, adj. (Anat.) كثير الاقطاب | Nerf — عصب كثير الاقطاب .

Multitubulaire, adj. كثير الانابيب | (Méc.) Chaudière — بوريلى قازغان .

Multivalve, adj. et sm. (Zool.) كثير المصارع .

Mungos, sm. (Zool.) **V. Mangouste.**

Municipal, ale, adj. بلدى | Règlements —aux نظامات بلديه | Administration —e ادارهٔ بلديه | Cercle — دائرهٔ بلديه | Corps — هيئت بلديه | Organisation —e تشكيلات بلديه | Agent — بلديه چاوشى .

Municipalité, sf. بلديه | دائرهٔ بلديه | بلديه قوناغى | هيئت بلديه .

Munition, sf. (Art mil.) مهمات | لوازمات | —s de guerre مهمات حربيه | —s de bouche مهمات اكاليه | —s navales ترسانه كراسته و مهماتى، مهمات بحريه | Pain de — تعيين اتمكى .

Munitionnaire, sm. عسكرك ارزاق متعهدى | (Mar.) كيسهدار، سفينه وكيل خرجى .

Muqueux, euse, adj. et sf. (Anat.) مخاطى | Membrane —se ou —se, غشاء مخاطى | (Méd.) Maladies —ses ou phlegmasies —ses, امراض مخاطيه | Fièvre —s حماء مخاطيه .

Mur, sm. (Archit.) جدار، ديوار | — en moellons مولوز ديوار | — d'enclos باغچه و سائره ديوارى، قورى ديوار | — en talus قدمهلى ديوار، شيو ديوار | — de face بر بنانك يوز ديوارى | — latéral يان ديوار | — de refend بولمه ديوارى | — mitoyen مشترك ديوار | —s de contour ou gros —s, بر بنانك انا ديوارلرى | — de clôture محافظه ديوارى | — d'appui ديوار آياغى، پاينده ديوارى | — planté قازيق اوزرينه ياپيلان ديوار | — de dossier بنا ديوارينك چاتيدن يوقارى چيقان قسمى كه قورقولق دينور | — en surplomb, déversé ou projeté, بل ويرمش اولان ديوار | — bouclé ou soufflé, چاتلامش و مائل انهدام اولان ديوار | — de soutènement دستك ديوار، قدمهلى و سدلى ديوار، پاينده ديوارى | — de boussillage كربيج ديوار | — crénelé مدافعهلى ديوار .

Muraille, sf. (Archit.) جسیم دیوار | سور، قلعه دیواری | (Véter.) جدار حافر | (Mar.) آلابانده، کوپشته .

Mural, ale, adj. (Géog.) Carte —e دیواره اصیلان خریطه | (Astr.) Cercle — دائرۂ جداریه دینلان آلت .

Murchisonien (Etage), (Géol.) طبقۂ مورشیسونیه .

Murchisonite, sf. (Min.) مورشیسونیت، ارض سیلوریده بولنان بر نوع معدن .

Mûre, sf. (Bot) توت | — sauvage ou — des haies, مورمی، بوکورتلن .

Mure ou **muire,** sf. (Techn.) طوضزلرده آنا صولرینه دینور .

Murène, sf. (zool.) Vulg. flûte, مرخو المسبح معدوم الرجل خرشفی الادمه فرقه‌سندن صالوری الشکل فصیله‌سندن شاقت و یاخود بومرینا دینلان بیوك یلان بالغی نوعی .

Murex, sm. (Zool.) صدف فرفری، اسکرلت بوجکی .

Murexide, sm. (Chim.) مورکسید، فرفریت نشادر، فرفریت آمونیاق .

Muriate, sm. (Chim.) قلور مائیت | — de soude عادی طوز، قلورمائیت سود .

Muriatique, adj. (Chim.) Acide — ou chlorhydrique, طوز روحی، حامض قلورماء .

Muricidées, sf. pl. (Zool.) ناعمۂ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمۂ المشطی فرقه‌سندن فرفریه فصیله‌سی .

Muridés, sm. pl. (Zool.) حیوانات قاضمه فرقه‌سندن قواریه فصیله‌سی .

Mûrier, sm. (Bot.) توتیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان توت آغاجی نوعی | — noir شجر توت اسود، قره توت آغاجی | — blanc شجر توت بیاض، اق توت آغاجی | — à papier قبوغندن کاغد یاپیلان توت آغاجی .

Murin, sm. (zool.) خفاشیۂ عادیه فصیله‌سندن شیطان قوشی دینلان بر نوع یراسه .

Muriqué, ée, adj. (Bot.) مشوك، تیکنلی | Semences —es بزور مشوکه .

Murmure, sm. میرلدی | فریاد، فغان | ترانه | چاغلدی، | (Méd.) — respiratoire لغط تنفس .

Murrhinite, sf. (Min.) مورهینیت، اوائلده مشهور برمعدنکه قلعورین اولدیغی محتملدر .

Musacées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذوالسویداادن موزیه فصیله‌سی .

Musagète, sm. (Mythol.) اساطیر الاولینده علوم و فنون مربیه‌لرینك ساقئی دیمك اولوب آپولونك بر لقبی در .

Musaraigne, sf. (zool.) ثدیۂ آکل الحشارات فرقه‌سندن سیفری صیچان نوعی | — commune ou musette, عادی سیفری صیچان .

Musc, sm. (Zool.) —ou porte-musc, قره‌جه نوعندن مسك کیکیسی ویا اهوسی | Poche de — مسك کیسه‌سی | — de Tonquin طونکاین یعنی چین مسککه اك اعلا جنسیدر | — kabardin کوبك مسکی | — de Bengale بنغاله مسکی | — artificiel صنعی مسك، تقلید مسك .

Muscade, sf. (Bot.) هندستان جوزی، جوز الطیب، جوز بوا | Rose — مسك کلی .

Muscadier, sm. (Bot.) هندستان جوزی اغاجی، فصیلۂ بوائیه‌نك نمونه‌سی اولان شجر | — aromatique جوز الطیب نوعی | بسباسه آغاجی | — à suif آمریقه‌نك یاغ آغاجی، شجر شحم .

Muscardin, sm. (Zool.) **V. Loir.**

Muscardine, sf. (Agric.) ایپك بوجکارینه عارض اولور کرچ علق .

Muscari, sm. (Bot.) زنبقیه فصیله‌سندن دیترك چیچکی نوعی | — chevelu, vulg. vaciet, قندیللی سنبل | — monstrueux بر لیلاق .
Muscat, sm. (Bot.) مسکت اوزومی | مسکت شرابی | — blanc مسکت چاوشی .
Muscatelle, sf. (Bot.) اسپانیه‌نك مالاقه شهرینه مخصوص برنوع رزقی اوزومی .
Muscatelline, sf. (Bot.) Ou musc végétal, مسك نباتی .
Muschelkalk, sm. (Géol.) موشلقالق، طبقهٔ مدفیه‌ده بولنور بر نوع کلس .
Muscides, sf. pl. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سی .
Muscinées, sf. pl. (Zool.) موسینه فصیله‌سی، کرجیه کروهی .
Muscle, sm.(Anat.) عضله، انسانده بالق اتی، بیوك سکر | —s volontaires عضلات اختیاریه | —s longs عضلات طویله | —s larges عضلات عریضه | —s courts عضلات قصیره | — brachial عضلهٔ عضدیه | — fémoral عضلهٔ فخذیه | — iliaque عضلهٔ حرقفیه | - dentelé عضلهٔ مسننه | — rhomboïde عضلهٔ شبهٔ معینه | — carré عضلهٔ مربعه | — trapèze عضلهٔ منحرفه | — extenseur عضلهٔ باسطه. **V. Extenseur** | — élévateur عضلهٔ رافعه | — abaisseur عضلهٔ مبسطه | — abducteur عضلهٔ مبعده | — adducteur عضلهٔ مقربه | —s fléchisseurs عضلات قابضه | — s antagonistes عضلات متضاده | — labial عضلهٔ شفویه | — buccinateur عضلهٔ مبوقه | —s inspirateurs عضلات مشهقه | —s expirateurs عضلات مزفره | (Méd.) Survie des —s بعد الوفات عضلاتك بر ایام برحیات قالمی کیفیتی .
Muscovite, sf. (Min.) موسقوویت، پوتاسلی میقا .
Musculaire, adj. (Anat.) عضلی | Force — قوهٔ عضلیه | (Méd.) Contractilité —, تقلص عضلی | **V. Myotilité.**
Musculature, sf. (Physiol.) هیئت مجموعهٔ عضلات .
Musculeux, euse, adj. (Anat.) معضلی، سکرلی .
Musculine, sf. (Chim.) عضلین .
Musculo-cutané, ée, adj. (Anat.) عضلیٔ جلدی .
Muse, sf. (Myth.) اساطیر یونانیه‌ده صنایع نفیسه الهه و یا مربیه‌لرندن هر بری .
Museau, sm. (Zool.) کوپك وکدی و دلکو مثللولرك برونی، خطم | (Anat.) — de tanche فوهٔ رحم .
Musée, sm. موزه خانه، موزه | نمونه خانه | — de tableaux رسم موزه خانه‌سی، نکار خانه | — des antiquités آثار عتیقه موزه خانه‌سی | — de la marine بحریه موزه خانه‌سی | — d'histoire naturelle تاریخ طبیعی موزه خانه‌سی | — de l'école des arts et des métiers مکتب صنایع موزه‌خانه‌سی .
Muselière, sf. (Techn.) غمامه، لواشه، بوروندوراق .
Muserolle, sf. (Techn.) رشمه، بورونساق .
Musette, sf. (Mus.) غایده | (Art mil.) عسکره مخصوص طغارجق | (Zool.) **V. Musaraigne.**
Muséum, sm. — d'histoire naturelle تاریخ طبیعی موزه‌خانه‌سی .
Musical, ale, adj. موسیقیه دائر، موسیقی | (Phys.) Bruit — قرقره، زئیر موسیقی.
Musicien, enne, s. 2 g. موزیقه‌جی، موسیقی شناس | چالغیجی، سازنده .
Musicomanie, sf. (Méd.) مانیای موسیقی .
Musif ou **mussif, ive,** adj. (Chim.) Or — کبریت ثانیٔ رصاص .

Musique, sf. موسیقی، چالغی | چالغی طاقمی، سازنده طاقمی | موسیقی هواسی | — vocale تغنی، خانندەلك، سرود | — instrumentale آلتله اجرا ایدیلان آهنك، سازندەلك | — de concert قونچرتو، قهوەخانەلردە اجرا ایدیلان موسیقی | — militaire عسکر موسیقەسی، عسکر هوالری .

Musoir, sm. (Archit.) ریختم باشی | کوپری آیاغی سپری | — d'une écluse بند صواغی .

Musophage, sm. (Zool.) طیور متسلقەدن آمریقەیە مخصوص بر نوع آغاج قاقان قوشی .

Musqué, ée, adj. (Zool.) مسکلی | Chat — ou civette, مسك کدیسی، زباد | Chat — de l'Asie آسیانك مسك کدیسی، ربّاح .

Mussif, ive, adj. (Chim.) **V. Musif.**

Mussitation, sf. (Méd.) تمرمر .

Mustélidés, sm. pl. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقەسندن دلقیە فصیلەسی .

Mutabilité, sf. قابلیت تحرك، قابلیت انتقال .

Mutacisme, sm. (Méd.) سویلر ایکن (م، ب، پ) حرفلرینی فنا و یا مکرراً تلفظ ایتمه کبی پلتکلك، لثغهٔ شفویه .

Mutage, sm. (Indust.) شراب مقولەسی قیزوب اکشیمسون ایچون آلچی و سائره قاتمه، تعویق اختمار .

Mutation, sf. تبدیل | تملیك | املاك وقوعاتی | (Dr.) وقوعات | (Adm.) تبدیل مأموریت تملك | Droit de — رسم فراغ و انتقال | (Mus.) —s ou muances, اوائلده یدی نوطه یرینه آلتی نوطه بولندیغی وقت یدنجی نوطه‌یی اکمال ایچون اجرا ایدیلان تبدلاته دینور ایدی .

Mutilation, sf. (Chir.) اوائلده برون وقول و سائره | بر عضوی کسمه، جدع کسمه جزاسی، تقطیع .

Mutillaires, sm. pl. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقەسندن مختلف الاجناس فصیلەسندن سماسم قبیلەسی .

Mutille, sf. (Zool.) بالادەکی سماسم قبیلەسنك نمونەسی اولان قنادلی قارنجه نوعی | — multicolore آلاجه قارنجه .

Mutique, adj. (Bot.) عدیم الشوك | (Zool.) معدوم السن، صینیق دیشلی .

Mutisie, sf. (Bot.) مرکبه فصیلەسندن برەزیلیایە مخصوص بر نوع تزیینات فدانی .

Mutisme, sm. ou **mutité**, sf. (Méd.) خرس، بکم، دلسزلك .

Mutombo, sm. (Bot.) Cèdre de la Jamaïque, آمریقەنك جامایقه آطەسنە مخصوص بر نوع سروی .

Mutualité, sf. مشارکت، تقابل، مقابله بالمثل | اعانهٔ متقابله | (Adm.) اصول معاونت متقابله .

Mutuel, elle, adj. مشارك متقابل | Enseignement — تدریسات متقابله، امر تدارس | Assurance —le متقابل سیغورطه | Secours — تعاوت، معاونت متقابله | Garantie —le کفالت متسلسله .

Myacidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقەسندن میاسیده فصیلەسی .

Myce, sm. (Méd.) لحم زائد کثوی .

Mycéli ou **mycélium**, sm. (Bot.) میچلیوم، فطیر، خیوط فطریه .

Mycétozoaires, sm. pl. (Zool.) حوینات شبه فطریه .

Mycétologie ou **mycologie**, sf. (Bot.) مبحث الفطور .
Mycoderme, sm. (Bot.) فطور خردهبينيهدن فطر خلى .
Mycose, sm. (Chim.) چاودار مهموزندن استخراج اولنان بر نوع شكر: ميقوز .
Mydas ou **midas**, sm. (Zool.) ثديهٔ آكل اللحوم فرقهسندن دلقيا فصيلهسندن جوه آطهسنه مخصوص بر نوع كايچك | آتيهدهكى منتنيه قبيلهسنك نمونهسى اولان اك بيوك نوع قنادلى بوجك .
Mydasiens, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحين فرقهسندن مشوك الظهر فصيلهسندن منتنيه قبيلهسى .
Mydriase, sf. (Méd.) فلج قزحيه .
Mye, sf. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جيبى فرقهسندن ميايده فصيلهسنك جنس نمونهسى اولان بر نوع قوم ميدياسى .
Myélite, sf. (Méd.) التهاب نخاع شوكى .
Myélocone, sf. (Méd.) غبار مخى .
Myélocytes, sf. pl. (Méd.) حجيرات نخاعيه .
Myéloïde, adj. (Méd.) شبه نخاع .
Myélomalacie, sf. (Méd.) استرخاء نخاع .
Myélome, sm. (Méd.) ورم نخاع .
Myéloplaxes, sf. pl. (Anat.) صفائح مخيه .
Myélosarcome, sm. (Méd.) سرطان نخاعى .
Mygale, sf. (Zool.) عناكب نساجه فرقهسندن قصير الرأس قبيلهسندن بر اورومجكى نوعى، كهول
Mygindе, sf. (Bot.) فصيلهٔ شرابة الراعيهدن آريقهٔ وسطىيه مخصوص برنوع تزيينات فدانى .
Mylabre, sm. (Zool.) مغطى الجناح مختلف الرسغين فرقهسندن رقبيه فصيلهسندن برنوع قودوز بوجكى .
Mylacéphale, sm. (Térat.) معدوم الرأس والشكل (عجائباتدن) .
Myliobate, sm. (Zool.) **V. Mourine.**
Mylodon, sm. (Géol.) ثديهٔ مستحاثهدن عديمة الاسنان فرقهسندن مغاتريوم نوعنه قريب بر حيوان مستحاثهسى .
Myloglosse, adj. et sm. (Anat.) ضرسىٔ لسانى .
Mylohyoïdien, enne, adj. et sm. (Anat.) ضرسىٔ لامى .
Mylopharyngien, enne, adj. et sm. (Anat.) ضرسىٔ بلعومى .
Myocarde, sm. (Anat.) مادهٔ عصبيهٔ قلب .
Myocardite, sf. (Méd.) التهاب قلب .
Myocèle, sf. (Méd.) ورم عضلى .
Myocéphale ou **myiocéphale**, sm. (Méd.) عنبيه، رأس ذباب .
Myocoélite, sf. (Méd.) التهاب عضلهٔ بطنيه .
Myoconque, sm. (Géol.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس تام فرقهسندن ام الحلول فصيلهسندن طبقهٔ برييهدن طبقهٔ فالونيهيهقدر مشاهده اولنور برنوع ميديا مستحاثهسى .
Myodaires, sm. pl. (Zool.) بعض هواميون طرفندن ذبابيه قبيلهسنه ويريلان اسمدر .
Myodésopsie ou **myodopsie**, sf. (Méd.) رؤيت ذباب .
Myodinie, sf. (Méd.) رثيهٔ عضليه .
Myographie, sf. (Anat.) توصيف العضلات .
Myoïde, adj. (Anat.) شبه عضلى .

Myolemme, sm. (Anat.) غلاف عضله .
Myologie, sf. (Anat.) مبحث عضلات .
Myonite, sf. (Méd.) **V. Myosite.**
Myopathie, sf. (Méd.) داء العضلي، مرض عضلي .
Myope, adj. et s. 2 g. (Méd. et Opt.) قصير البصر، كوته بين، مطخطخ | (Zool.) —, sm. ذو الجناحين فرقه‌سندن ذوالقرن حادى فصيله‌سندن وقونوپسر قبيله‌سندن بر نوع چيچك بوجكى.
Myophone, sm. (Phys.) بعدالروفات عضلاتك تقلصندن حاصل اولان صوتى ارائه‌يه مخصوص بر نوع حساس ميقروفون .
Myophorie, sf. (Géol.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن مثلثيه فصيله‌سندن ارض ترپازيده بولنور بر نوع اشيوادس مستحاثه‌سى، ميوفورى .
Myopie, sf. (Méd.) طخطخه، قصر البصر، كوته بينى .
Myopore, sm. (Bot.) آتيده‌كى مثقوب الاوراق فصيله‌سنك جنس نمونه‌سى اولوب آوسترالياپه مخصوص بر نوع آغاجدر .
Myoporinées, sf. pl. (Bot.) وربناسه ياخود بارسطاريزنيه فصيله‌سنه قريب مثقوب الاوراق فصيله‌سى .
Myopotame, sm. (Zool.) Syn. de Coypou, آمريقهٔ جنوبى‌يه مخصوص بر نوع قوندوزدر.
Myose, sf. (Méd.) تقلص داءِى حدقه .
Myosite ou **myonite,** sf. (Méd.) التهاب عضلات .
Myosotis, sm. (Bot.) فصيلهٔ سنجاريه‌دن فاره قولاغى وبعض محلده من نكوشكى ومحبت چيچكى دينور .
Myosurus, sm. (Bot.) Vulg. Ratoncule, شقيقيه فصيله‌سندن نعمانيه قبيله‌سندن صيچان قويروغى فدانى .
Myotilité, sf. (Méd.) Contractilité musculaire, عضليت، تقلصيت عضليه .
Myotome, sm. (Chir.) مخزعهٔ عضله .
Myotomie, sf. (Anat. et Chir.) خزع الاضلات .
Myre, sm. (Zool.) صالورى الشكل فصيله‌سندن ميفره ديلان بيوك نوع ييلان بالغى .
Myriagramme, sm. (Métrol.) اون بيك غرام .
Myriamètre, sm. (Métrol.) ميريامترو، اون بيك ذراع اعشارى، فرسخ اعشارى .
Myriapodes, sm. pl. (Zool.) حيوانات حلقيه شعبه‌سندن هزارپا قسمى | — diplopodes, **V.** ce dernier mot | — chilopodes, **V.** ce mot.
Myrica, sm. (Bot.) **V. Galé.**
Myricacées ou **myricées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجيهٔ منفصله حول المبيض صنفندن ميرياسيه فصيله‌سى .
Myricine, sf. (Chim.) ميريسين .
Myriophylle, sm. (Bot.) فصيلهٔ ملحيه‌دن باطاقلقلرده بولنور بر نوع چمن .
Myriozoon, sm. (Zool.) آتيده‌كى هزار پايان فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان بر نوع قرق آياق.
Myriozoonidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ طفيليهٔ اشنه فرقه‌سندن هزار پايان فصيله‌سى.
Myristacées ou **myristicacées,** sf. pl. (Bot.) فصيلهٔ جوز طيبيه، فصيلهٔ بوائيه .
Myristicine, sf. (Chim.) ميريستيسين، كافور جوز بوا .
Myristique, adj. (Chim.) Acide — حامض ميريستين .
Myrmécie, sf. (Méd.) ثؤلول، بر نوع سكيل .

Myrmécobie, sm. (Zool.) حیوانات مکیسه‌دن اوستралیایه مخصوص برنوع صاکسار .
Myrmécophage, sm. (Zool.) Syn. de Fourmilier, **V.** ce mot.
Myrmécophile, sm. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن طفار فصیله‌سندن زله قبیله‌سندن بر نوع جرجر بوجکی .
Myrmice, sf. (Zool.) Ou fourmi rouge, قارنجه انواعندن قزیل قارنجه نوعی .
Myrmidon, sm. (Zool.) Ou fourmilier didactyle, ثدیهٔ عدیمة الاسنان فرقه‌سندن نمليه فصیله‌سندن بر نوع کوچك حیوان .
Myrobolan ou **myrobalan,** sm (Pharm.) هلیله | — citrin صاری هلیله | — indis قره هلیله | — chébule اسمر هلیله | — d'Egypte ou datte du désert, مصر هلیله‌سی .
Myrolé, sm. (Pharm.) دواء معطر .
Myronate, sm. (Chim.) خردلیت | — de potasse خردلیت پوتاسیوم .
Myronique, adj. (Chim.) Acide — حامض خردلی .
Myrosine, adj. (Chim.) زلال خردل .
Myrosma, sm. (Bot.) فصیلهٔ خولجانیه‌دن آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص بر نوع تسبیح آغاجی .
Myrosperma ou **myroxyle,** sm. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن صوفوریه قبیله‌سندن طولوبلسنکی آغاجی .
Myroxylique, adj. (Chim.) Acide — حامض فحم عسلبند .
Myrrhe, sf. (Pharm.) مرصافی | — en larmes دانه‌لی مرصافی .
Myrrhide, sf. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن کزبریه قبیله‌سندن قوقولی فرنك مغدانوزی .
Myrsine, sf. (Bot.) آتیده‌کی میرسینیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان قره مرسین آغاجی .
Myrsinées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیه تحت المبیض صنفندن میرسینیه فصیله‌سی .
Myrtacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن آسیه فصیله‌سی .
Myrte, sm. (Bot.) آسیه فصیله‌سندن میرته قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان مرسین نوعی، آس | — commune هر دم بهار، اس بری | — bâtard یبان مرسینی .
Myrtées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌کی آسیه فصیله‌سندن میرته قبیله‌سی .
Myrtiforme, adj. (Bot.) آسی الشکل .
Myrtille, sf. (Bot.) اولمز دیکن دینلان بر نوع یبان مرسینی .
Mysticètes, sm. pl. (Zool.) **V. Cétacés.**
Mysticisme, sm. (Philos.) مذهب و اصول تصوف، طریق صوفیون .
Mysticité, sf. (Philos.) معرفة الله | تصوف .
Mystique, adj. (Philos.) وجدی، متصوف، تصوفی | Ecole — حکمت صوفیون | Extase — وجد و حال | (Dr.) Testament — موصی طرفندن امضا ایدیلوب مظروفاً و مهموراً مقاولات محررینه تودیع اولنان وصیتنامه | —, s. 2 g. صوفی، اهل تصوف | —, sf. علم تصوف .
Mythe, sf. (Myth.) خرافه، اسطوره، مصال، افسانه .
Mythologie, sf. فن خرفات قدیمه، اساطیر الاولین .
Mythologiste ou **mythologue,** sm. خرافیون، اساطیر الاولین اربابی .
Mytilidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن ام الحلول فصیله‌سی .

Mytiloïde, sm. (Zool.) ناعمهٔ عديمةالرأس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن طيبريه فصيله‌سندن بر نوع استرديا .

Myure, adj. (Méd.) Pouls — نبض ذنب الفار .

Myxine, sf. (Zool.) Syn. de Gastrobranche, **V.** ce mot.

Myxœdème, sm. (Méd.) تورم مخاطی .

Myxogastres ou **myxomycettes,** sm. pl. (Bot.) فطور مخاطيه .

Myxosarcome, sm. (Anat.) قيلهٔ لحميه .

Myzine, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حفار فصيله‌سندن منحنيه قبيله‌سندن آمريقهٔ شماليه‌يه مخصوص بر نوع بوجك .

N

N, sm. ou sf. (Géog.) شمال غربی، قره يل **NO,** | شمال شرقی، پويراز **NE,** | يلدز، شمال **N** | شمال شمال غربی، يلدز قره يل **NNO,** | يلدز پويراز، شمال شمال شرقی **NNE,** | quart **NE,** يلدز كرته پويراز | **N** quart **NO,** يلدز كرته قره يل | **NE** quart **N,** پويراز كرته كون **NE** quart **E,** | قره يل كرته يلدز **NO** quart **N,** | پويراز كرته يلدز | **NO** quart **O,** قره يل كرته باطی | **N°** نومرو | (Chim.) آزوت | **Na,** صوديوم | **Nb,** نيوبيوم | **Ni,** نيكل .

Nabab, sm. عربينك نواب لفظندن محرف اولوب هندده بعض حكامه لقب اولديغی كبی انكلترالی اغنيايه دخی كنايه طريقيله اطلاق اولنور .

Nable, sm. (Mar.) كمی يا فلوقه‌نك قرينه‌سنده ياپيلان لوچه .

Naboth (Glandes de), (Anat.) غدد نابوت .

Nacarat, adj. m. et sm. لعل رنكی | ترنجی رنك .

Nacelle, sf. (Mar.) قايق، تكنه، صندال | بالون بشيكی | (Bot.) زورق | (Zool.) **V.** **Navicelle.**

Nache, sf. (Techn.) مشين و درينك پاچه‌سی .

Nacre, sf. (Indust.) صدف | — franche بياض صدف، هند صدفی | — bâtarde blanche عروسك دينلان صدف | — bâtarde noire سياه عروسك .

Nacré, ée, adj. صدفی، مصدف، صدفلی | صدف رنكنده | يلابق، صدف | Substance —e مادهٔ مصدفه .

Nacrier, sm. (Techn.) — ou ouvrier —, صدفجی .

Nacrite, sf. (Min.) ناقريت، بر سيليسيت آلومينيوم خلقيدر .

Nadir, sm. (Astron.) ناظر سمت الرأس كه سمت القدم در .

Nafé, sm. (Pharm.) اشهرمسك كوبكى | نافعه، نافه‌دن معرب اولوب برنوع ليف قباغى ميوه‌سيدر.
Naffe, sm. (Pharm.) Eau de — چيچك صوبى.
Nage, sf. سباحت، كشط، يوزمه | يوزكجلك | (Mar.) Chef de — حلهجى | Banc de — اوطورق.
Nageant, ante, adj. (Bot.) سابح.
Nagelfluhe, sm. (Min.) ناكلفلوخ، متكثبات كلسيه‌يه ويريلان بر اسمدر.
Nageoire, sf. (Zool.) بالق قنادى، مسبح، سابحه | — pectorale مسبح صدرى | — ventrale ou abdominale, مسبح بطنى | — anale مسبح مقعدى | — dorsale مسبح ظهرى | — caudale مسبح ذنبى.
Nageur, sm. سباح، يوزكج، شناور | (Zool.) —s, syn. de Palmipèdes, **V.** ce mot.
Nagor, sm. (Zool.) غزال نوعندن اولوب مستقيم القرن اولانه ديثور.
Naïade, sf. (Mythol.) ناعده، اساطير الاولين اصطلاحاتندن اولوب چشمه ونهرلر الهه‌لرينه | (Bot.) آتيده‌كى ناعديه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولوب طاتلى و طوزلى صولرده بولنور | دينوردى بر نوع نباتدر.
Naïadées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذوالسويدا قسمندن ناعديه فصيله‌سى.
Naïde, sm. (Zool.) **V. Naïs.**
Nain, aine, adj. et s. 2 g. جوجه، نغاش، قصيرالقامه | (Hist.nat.) بودور، يانق‌قالان.
Naïs ou **naïde,** sm. (Zool.) حيوانات خراطينيه حامل حرير فرقه‌سندن عديم الغلصمه تحت فرقه‌سندن طاتلى صو صوغليجانى.
Naissain, sm. (Zool.) بعض حيوانات ناعمه‌لر ايله بالقلرك يمورطه‌لرينه دينور.
Naissance, sf. ولادت، طوغمه، تولد | Jour de — يوم ولادت | Acte de — ولادت علم و خبرى، تذكره‌سى | Déclaration de — اخبار ولادت | Lieu ou pays de — مسقط رأس | Nombre des —s تولدانك عددى | — d'un droit بر حقك حدوثى | — du Prophète Mohammed مولود شريف، مولد نبى.
Naïveté, sf. (Litt.) صفوت لسان، ساده‌لك.
Naja ou **naïa,** sm. (Zool.) افعيه فرقه‌سندن حيات زبيبيه فصيله‌سندن كوزلكلى ييلان نوعى | — d'Afrique مصرك انكرك ييلانى.
Nandhiroba, sm. (Bot.) Syn. de Feuillée, ييلان جوزى، جوزالحيه.
Nandhirobées, sf. pl. (Bot.) ثنائيه فصيله‌سندن مفصول مورقه و ياخود جوزالحيه فصيله‌سى.
Nandine, sf. (Bot.) فصيلهٔ زرشكيه‌دن هندوچينيه مخصوص برنوع عنبر بارس شجيرى.
Nandou, sm. (Zool.) طيور مقبقبه فرقه‌سندن قصير الاجنحه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص دوه قوشى نوعى.
Nanguer, sm. (Zool.) غزال نوعندن آفريقه‌نك سنغال قطعه‌سنه مخصوص ييان اوكوزى نوعى.
Nankin, sm. (Indust.) نانكين دينلان صارى كتن بزى.
Nanisme, sm. (Térat.) نغاشيت، جوجه‌لك.
Nanocéphale, s. 2 g. (Térat.) نغاشى الرأس (عجائباتدن).
Nanocormie, sf. (Térat.) نغاشى الجذع (عجائباتدن).
Nanomélie, sf. (Térat.) نغاشى الاطراف (عجائباتدن).
Nanti, ie, adj. (Dr.) رهن مقابلنده اولان، رهنلو | Avances —es رهنلى اقراضات، ترهينات.

Nantir, va. (Dr.) ترهين ايتمك | تأمينات ويرمك، قارشولق کوسترمك | Se — des effets d'une succession ترکه اموالنه وضع اليد ايتمك .

Nantissement, sm. (Dr.) ترهين، قارشولق، تأمينات | رهن، عقد رهن .

Napacé, ée, adj. (Bot.) Ou napiforme, لفتی الشکل. شلجمی الشکل .

Napel, sm. (Bot.) **V. Aconit.**

Napelline ou **aconitine,** sf. (Chim.) آقونيتين، خانقينين .

Naphtaline, sf. (Chim.) نفتين، نافتالين .

Naphte, sm. (Min.) طاش ياغی، معدنی نفت ياغی .

Naphtol, sm. (Chim.) نافتول .

Naphtoschiste, sm. (Min.) Schiste bitumineux, نافتوشيست، شيست قاری .

Napoléone, sf. (Bot.) ناپوليونيه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولوب آفريقهٔ غربيه‌يه مخصوص بر نوع تزيينات فدانی .

Napoléonées, sf. pl. (Bot.) آبنوسيه فصيله‌سندن متشکل ناپوليونيه فصيله‌سی .

Napoléonisme, sm. (Pol.) ناپوليون طرفدرانی و فرقه‌سی .

Nappe, sf. (Indust.) بالق آغنك طوربه‌سی | کيك پوستی | قوش طوتمغه مخصوص آغ | سفره بزی | ناپ، اورتی دبو معبور اندفاعيه‌نك ديکر صخره‌لرك اوزرينه يايلمسنه اطلاق اولنور (Géol.) | (Géom.) سطح مستدير . **V. Hyperboloïde.**

Narcaphte, sm. (Comm.) کونلك آغاجنك قبوغی .

Narcéine, sf. (Chim.) آفيوندن استخراج اولنور شبه قلويلردن بری نارسه‌ين .

Narcisse. sf. (Bot.) فصيلهٔ نرجسيه‌دن و زرينيه قبيله‌سندن زرين نوعی، زرن | — des bois ou des prés, يبانی نرکس، چاير نرکسی | — de Constantinople ou à bouquet, فوليا، زرين قدح | — des poëtes, jeannette ou œillet de Pâques, يبانی زرين، اورن کلی | — jonquille, **V.** ce mot | — odorant, vulg. grosse jonquille, بيوك نوع فوليا | — polyanthe عادی زرين .

Narcissées, sf. pl. (Bot.) نرجسيه فصيله‌سندن زرنيه قبيله‌سی .

Narcotico-âcre, adj. (Chim.) مخدر حريف .

Narcotine, sf. (Chim.) نارقوتين، خدرين .

Narcotique, adj. et sm. (Chim.) مخدر، اويوشدريجی | منوم | Les —s ادويهٔ منومه .

Narcotisme, sm. (Méd.) داء الخذر .

Nard, sm. (Bot.) نجليله فصيله‌سندن شعريه قبيله‌سندن سنبل رومی نوعی، نردين | — indien ou spicanard, سنبل الطيب، سنبل هندی | — celtique ou valériane celtique, اصل سنبل رومی .

Nardoa, sm. (Zool.) افعيه فرقه‌سندن حيات مشکوك الزبيب فصيله‌سندن ثعبان نوعندن بر جنس زهرسز بيوكييلان .

Narica, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن حليه فصيله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Narine, sf. (Anat.) بورون دليکی، منخر .

Narratif, ive, adj. (Gram.) نقلی | Passé — ماضئ نقلی | (Dr.) Procès-verbal — وقوع حالی مبين مضبطه .

Narration, sf. (Litt.) مکتبلرده شاکردانك قلمه آلديغی وظيفه | — oratoire ارکان حکايهٔ منظومه | — historique حکايهٔ تاريخيه | — poétique کلاميه‌دن تحکص ديثلان رکن .

Narthecium, sm. (Bot.) خيزرانيه فصيله‌سندن آوروپا و آمريقه‌يه مخصوص بر نوع صوصازی .

Narval, sm. (Zool.) Monodon ou vulg. licorne de mer, قیطیسیهٔ ذوی الاسنان فرقه‌سندن یونس فصیله‌سندن دوکز بالغی نوعندن بوینوزلی بیوك نوع یونس که دکز کرکدانی دینور .

Nasal, ale, adj. (Anat.) انفی | Fosses —les حفرات انفیه، مناخر | Os — عظم انفی (Gram.) —e, sf. ou consonne —e ou bien lettre —e, حرف انفی | —e dentale حرف انفیٔ دماغی که لسان (ن) حرفیدر | La —e cérébrale حرف انفیٔ سنی که (ن) حرفیدر | La —e labiale حرف انفیٔ شفوی که (م) حرفیدر | ترکی‌یه مخصوص صاغر (کٔ) در .

Nasalité, sf. (Méd.) خیم‌خیملق، غنه | بورونده سویله‌مکلك . V. aussi **Nunnation.**

Nasard, sm. (Mus.) ارغانونك انسان بروندن چیقان سس مثللو بر پرده‌سی .

Naseau, sm. (Art vét.) صیغر و آت قسمنك بورون دلیکی، منخر حیوان .

Nasillard, arde, adj. et s. 2 g. (Méd.) آغن، خیم خیم .

Nasique, sm. (Zool.) بر عتیق اقرادی فرقه‌سندن اقراد و قوره‌دن هند چینی‌یه مخصوص اوزون برونلی بر نوع میمون .

Nasitor, sm. (Bot.) یبانی صو تره‌سی .

Naso, adj. (Anat.) انفی | — - lobaire, adj. انفیٔ قصی | — - oculaire انفیٔ عینی | — - palatin, e, adj. انفیٔ حنکی | — - palpébral, e, adj. انفیٔ جفنی | — - sourcilier, e, adj. انفیٔ حاجبی .

Nasologie, sf. (Anat.) توصیف الانف .

Nason, sm. (Zool.) مشوك المسج خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذوالجبهٔ طویله فصیله‌سندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع پلاموط بالغی .

Nassauvia, sf. (Bot.) آتیده‌کی ناصویه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص بر نوع فدان .

Nassauviacées, sf. pl. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن مفصول ناصویه فصیله‌سی .

Nasse, sf. (Techn.) بالق سپتی | (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن فرفریه فصیله‌سندن بر نوع قاطر بونجغی .

Nasselle, sf. (Techn.) صیدآلتندن اولوب کوچك نوع بالق سپتی .

Nassonne. sf. (Techn.) چغانوس و پاغوریا مثللولری طوتمغه مخصوص بالقجی سپتی .

Nassule, sf. (Zool.) حیوانات ابتدائیه‌دن نقعیه مهدبه فرقه‌سندن ناسول دینلان نوعی .

Nastus, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن حلبیه قبیله‌سندن بر نوع قامش .

Natabilité, sf. قابلیت سباحت .

Natal, ale, adj. ولادته منسوب | Jour — یوم ولادت | Pays — صله، مسقط رأس .

Natalité, sf. (Adm.) تولدات .

Natation, sf. یوزیجلك، سباحت | فن سباحت، اصول شناوری | Ecole de — مکتب سباحت | Art de la — فن سباحت .

Natatoire, adj. (zool.) سبحی، مسبحی | Vessie — کیس مسبحی .

Nates, sm. pl. (Anat.) الیتین .

Natice, sf. (Zool.) آتیده‌کی حلیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع دکز حلزونی .

Naticidées, sf. pl. (zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن حلیه فصیله‌سی .

Naticelle, sf. (Géol.) حلیه فصیله‌سندن طبقهٔ فالونیه‌ده بولنور بر نوع دکز حلزونی .

Natif, ive, adj. خلقی، طبیعی، اصلی | Or — ذهب خلقی .

Nation, sf. قوم، امت | ملت .

National, ale, adj. قومی | ملی | Garde —e. **V. Garde** | Défense —e مدافعهٔ ملیه | Richesse —e ثروت ملیه | Les nationaux, sm. pl. تبعه‌لر، یرلیلر .

Nationaliste, sm. (Pol.) Les —s, فرقهٔ ملیه (ایرلاندده) .

Nationalité, sf. قومیت | تابعیت | Principe des —s قومیت اوصولی ، قاعدهٔ تابعیت | Loi sur la — تابعیت قانونی | Changement de — تبدیل تابعیت | Acquisition de — تابعیت احرازی | Recouvrir sa — تابعیت اصلیه‌سنه رجعت ایتمك Patente de — تابعیت تذکره‌سی | Constater la — تحقیق تابعیت ایتمك | Bureau des —s تابعیت قلمی | (Mar.) — d'un navire سفینه‌نك تابعیتی | Acte de — d'un navire سنجاق براتی .

Nativité, sf. (Rel.) ولادت | — de Jésus-Christ میلاد حضرت عیسی | — de la Ste. Vierge ولادت حضرت مریم | — de St. Jean Baptiste ولادت حضرت یحیی | (Astron.) Thème de — هیئت عتیقه یعنی علم نجوم اصطلاحاتندن اولوب حین ولادتده سیاره‌نك قراتنه دینور .

Natrium, sm. (Chim.) Nom du Sodium, ناتریوم، صودیومك بر اسمیدر .

Natrocrènes, sm. pl. (Min.) میاه قلویهٔ بارده اولان حماملر و قاپلوجه‌لره دینور .

Natrolithe, sm. (Min.) مزوتیپ نوعندن ناطرون طاشی . **V. Mésotype.**

Natromètre, sm. (Chim.) مقیاس سود، مقیاس نطرون .

Natron, natrum ou **urao,** sm. (Chim.) ناطرون، ثانی فحمیت صود خلقیدر .

Natropigues, sf. pl. (Min.) میاه قلویه یعنی فحمیت صودی حاوی بولنان صولر .

Natrothermes, sm. pl. (Min.) میاه قلویهٔ حاره اولان حمام و قاپلوجه‌لره دینور .

Natte, sf. یره سریلان حاصر .

Naturalisation, sf. یکی تابعیت احرازی، تابعیت جدیده‌یه دخول | تملك، استیطان، فوق‌العاده اوله‌رق تابعیته قبول | سلك تابعیته ادخال، امتلال | تبدیل تابعیت | Grande — طبیعتلانمه، تأهیل، استئناس، | (Physiol.) | تابعیت علموخبری، تابعیتنامه | Lettres de — تأنیس .

Naturaliser, va. سلك تابعیته ادخال ایتمك، سلك تبعه‌یه قبول ایتمك | — français, anglais, etc. فرانسزلو، انکلیزلی طانیمق، فرانسز انکلیز، تابعیتنه قبول ایتمك | Se — تابعیت جدیده‌یه داخل اولمق .

Naturalisme, sm. (Philos.) فلسفهٔ طبیعیون | موسیو (زولا) نام رومانجینك احوال وعادات انسانیه‌یی حقیقت حاله مطابق اوله‌رق تعریفنه ویردیکی اسمدر .

Naturaliste, sm. (Philos. et Litt.) طبیعیون | (Hist. nat.) تاریخ طبیعی عالمی .

Naturalité, sf. اهالیٔ اصلیه وقدیمه صفتی | Droit de — اهالیٔ اصلیه وقدیمه حقوق.

Nature, sf. طبیعت، قدرت | ماهیت | هیت | — ou monde physique, کائنات و موجود اتك هیئت عمومیه‌سی | — animée حیوانات | — inanimée جمادات | — humaine طبیعت بشریه | — divine ماهیت الهیه | Les trois règnes de la — موالد اولدیرلمش، اورلمش حیوانات رسمی، خصوصیله صید حیوانی رسمی | ثلثه (Peinture) — morte | Peindre d'après — اصلنه‌باقه‌رق ترسیم ایتمك | (Philos.) ماهیت | (Dr.) La — des biens اموالك نوعی En — عیناً | Revenus en — عینیات | Prestation en — **V. Prestation** | (Adm.) Redevance en — مرتبات عینیه، عیناً ویریلان ویرکو | Objets pris en — عیناً آلنان اشیا، اشیای عینیه | Immeuble par —, **V. Immeuble** | (Méd.) — tuberculeuse درنی الطبیعه | — atropique ضموری الطبیعه.

Naturel, elle, adj. طبیعی، خلقی، منشی | (Dr.) Droit — حقوق طبیعیه . **V.**

Droit | Mort —le اجل موعود، موت طبیعی | Enfant — ولد غیر مشروع | Juge —, **V. Juge.**

Nauclée, sf. (Bot.) اویه فصیله‌سندن هند صارمشقی نوعی که اندن کینو صمغی استحصال اولنور .

Naucler, sm. (Zool.) نوقلر، آمریقهٔ شمالیه مخصوص بر نوع چایلاق .

Naucore ou **naucorise,** sf.(Zool.) ذوالجناحیت النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فساقس مائیه فصیله‌سندن بر نوع صو کهله‌سی .

Naucrate, sf. (Zool.) Syn. de Fanfre, **V.** ce mot.

Naufrage, sm. (Mar.) قضای بحری، غرق سفینه، غرق، باتمه | Droit de — اشیاء مغروقه‌نك ضبط و مصادره‌سی حقی .

Naufragé, ée, adj. (Mar.) قضا زده، مغروق .

Naulage, sm. (Mar.) Syn. de Fret, **V.** ce mot.

Naumachie, sf. (Mar.) دکزده اجرا ایدیلان جنك تقلیدی، محاربهٔ بحریه تقلیدی .

Nauséabond, onde, adj. (Méd.) معده بولاندران، بولاندریجی، مغثی .

Nausée, sf. (Méd.) غثیان، بولانتی، بولانمه | Avoir des — s بولانمق .

Nauséeux, euse, adj. (Méd.) بولانمه‌یه دائر، غثیانی .

Nautile, sm. (Zool.) آتیده‌کی سجیه فصیله‌سندن کوزل قابوقلی بر قاچ نوع دکز حلزونلرینه دینور .

Nautilidées, sf. pl. (Zool.) ناعهٔ مرجول الرأس حامل لوای فرقه‌سندن سجیه فصیله‌سی .

Nautique, adj. سیر سفائنه دائر، بحری | Art — سیر سفائن فنی | Astronomie — فن هیئت بحریه .

Nautonier, sm. (Mar.) کمی و قایق رئیسی | کمیجی .

Naval, ale, adj. بحری | سفینه‌یه متعلق | سیر سفائنه منسوب | Ecole — بحریه مکتبی | Combat — ou bataille —e محاربهٔ بحریه | Art — فن سیر سفائن، فن بحری | Forces —es قوای بحریه | Division —e دونما فرقه‌سی | Armée —e عساکر بحریه | Architecture —e انشاآت بحریه فنی .

Navet, sm. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن کرنبیه قبیله‌سندن شلجم نوعی، لفت، شلغم | — d'un rouge vineux, rabioule ou rave de Limousin, قینالی شلغم | Chou — —, rutabaga ou — de Suède, ترلا شلغمی، شلغم لحنه‌سی، یر لحنه‌سی | — du diable ou bryone commune, شیطان شلغمی .

Navette, sf. (Bot.) کوچك نوع شلغم | (Techn.) مکوك، مکیك | — des tisserands چولها و جلاه قلهمی | Chas ou fosse de la — مکیك دلیکی | Espoulin ou canette de la — مکیك قلمی و یا ماسوره‌سی | (comm.) Faire la — (آقچه و یا پولیچه حقنده) اوته‌ده بروده سوروکلتمك .

Navicelle ou **nacelle,** sf. (Zool.) زورقی الشکل بعض نوع قوقعه‌لره دینور .

Naviculaire, adj. (Bot.) زورقی | Organe — اعضای زورقیه | (Zool.) زورقی الشکل | (Anat.) Syn. de Scaphoïde, زورقی .

Navicule, sf. (Zool.) حیوانات نقیعیه‌دن بعض راکد صو و لیمانلرده بولنور غایت کوچك بر نوع حلزون .

Navigabilité, sf. (Mar.) قابلیت سیر سفائن | قابلیت سیر و حرکت | — d'un cours d'eau بر نهرك سیر سفائنه قابلیتی .

Navigable, adj. (Mar.) سیر سفائنه قابل | Cours d'eau -s et flottables, سیر سفائنه و صال یوزدرمسنه قابل اولان انهار .

Navigateur, sm. کمیجی، سیاح بحری | Célèbre — ملاح مشهور .

Navigation, sf. سیر سفائن | فن ملاحت | فن سیر سفائن | — maritime سیر سفر داخل ممالکده سیر سفائن، سیر سفائن | دریا، سیر بحری | — intérieure ou fluviale نهری | — cotière ou cabotage, سیر سفر ساحلی، سیاحت ساحلیه | — de long cours ou hauturière, دور عالم کمی اوزون یولجیلق | — au bornage سیر سفر مستوی | — à la rame کورکله سیر سفر | — à la voile یلکنله سیر سفر | — à vapeur واپورله سیر سفر | — aérienne ou aérostation بالونله سیاحت اصولی | هواده سیر و سیاحت | — orthodromique دائرهٔ عظیم اوزرینه سیر سفر | — loxodromique مرة تور سیری | — à latitude moyenne وسط عرضین سیری | — oblique سیر مائل | — parallèle سیر موازی | — à l'aide des cartes سیر مستوی | — estimée زوال درسیله، یومیه حسابیله سیر | — par estime قبا قومپاسله سیر، پراکته حسابیله سیر .

Naviguer, vn. سیاحت بحریه ایتمك | سیر سفائن ایتمك، سفر ایتمك | — sous pavillon ottoman (کمی) عثمانلی سنجاغنی حامل اولمق | — à profit commun sur le chargement حمولهدن حاصل اولهجق کار اورتهنك اولمق شرطیله سفر ایتمك .

Naville, sf. (Agric.) جدول، آرق، کوچك قنال .

Navire, sm. سفینه، کمی، مرکب بحری | کشتی، واپور | —s marchands سفائن بحریه | —s de guerre سفائن حربیه | — cuirassé زرهلی کمی | — école تعلیم سفینهسی | —s convoyeurs سفائن قطاری | — à aubes ou à roues, پروانهلی کمی، یاندن قلهلی سفینه | — à trois hélices اوچ اسقورلی واپور | — à tourelle چرخلی سفینه | — en fer آهن سفینه | — en bois اخشاب سفینه | — à double fond دابل بوتوملی سفینه | — blindé زرهلی سفینه | — à hélice اسقرو سفینه | — gréé en trois-mâts اوچ دیرکلی کمی، تام آرمهلی سفینه | — hydrographe مساحه سفینهسی | Position du — پونط سفینهسی | (Astron.) Le — ou le Vaisseau, سفینهٔ نوح .

Naye, sf. (Mar.) قلفاتجی چیوسی .

Né, ée, adj. طوغمش، متولد | Mort - —, **V. Mort-né** | Nouveau - —, **V. Nouveau-né.**

Néant, sm. هیچلك، یوقلق | فنا، عدم .

Néarthrose, sf. (Anat.) مفصل جدید .

Nébuleuse, sf. (Astron.) آثار الغیم، سحابه | — résoluble ou résolue, سحابهٔ سهل الانحلال، سحابهٔ مفروقه | — non-résolue ou proprement dite, سحابهٔ مقرونه | — de Messier مسیهنك سحابهسی .

Nébuleux, euse, adj. (Astron.) سحابی، مغیم | بلوطلی | | Lambeau — vague قطعهٔ مغیهٔ غیر محدوده | Etoile —se نجم سحابی .

Nécessaire, adj. (Rélig.) L'être — واجب مطلق | (Dr.) Dépôt — بر قضا وقوعنده حفظ ایچون ایدیلان ایداع، ایداع اضطراری .

Nécessité, sf. لازمیت، ایجاب | حاجت، احتیاج | اقتضاء، لزوم | —s premières بسائطك احتیاجات ضروریه | (Philos.) — logique التزام منطقی | — métaphysique تصورندهکی لزوم | — physique لزوم طبیعی | (Mythol.) طالع الههسنك دختری .

Nec plus ultra, sm. آندن اوته‌سی اولمز، اوج، حدانتها .
Nécrobie, sf. (Zool.) بعض حیوانات جیفه‌لرنده بولنور بر نوع مور سینك .
Nécrogène, sf. (Zool.) تقروزلق، نباتات اوزرنده تکون ایدن طفیلاته دینور .
Nécrologe, sm. وفیات دفتری .
Nécrologie, sf. وفیات مشاهیرله ترجمهٔ حالی | صورت وفاتك بیانی .
Nécromancie, sf. اولولردن فال باقمه، تفأل بالموتا .
Nécrophagie, sf. جیفه خواری، خسته و گبرمش حیوان یمه .
Nécrophobie, sf. (Méd.) خوف الموت .
Nécrophore, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن دبوسی القرن فصیله‌سندن مجنبیه قبیله‌سندن بر نوع قره بوجك .
Nécropole, sf. ناووس، تحت الارض قبرستان .
Nécropsie, sf. (Méd.) معاینهٔ موت، تفتیش موت، کشف میت .
Nécroscopie, sf. (Méd.) معاینهٔ موت .
Nécrose, sf. (Méd.) نخره، ناخر .
Nectaire, sm. (Bot.) Ou glande florale, نکتر، اعضای رحیقیه .
Nectar, sm. (Bot.) چیچك اوزی، رحیق | (Mythol.) ناردنك، آب حیات .
Nectarifère, adj. (Bot.) نکترداری، حامل رحیق | Glandes —s غدد نکتاریه .
Nef, sf. (Archit.) کلیسانك محرابی جهتی، معبر .
Nèfle, sf. (Bot.) دونکل، موشموله .
Néflier, sm. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن تفاحیه قبیله‌سندن موشموله آغاجی نوعی | — commun عادی موشموله آغاجی | Grand — بش بیق موشموله‌سی آغاجی | — de Japon جاپون موشموله‌سی .
Négatif, ive, adj. et sm. صورت منفیه، منفی | (Dr.) Conflit — ایکی محکمه‌نك بر ایشده عدم وظیفه‌یه قرارلرندن حاصل اولان اختلاف، عدم صلاحیت اختلافی | Voix —ve رأی دافع | (Philos.) — ou proposition —ve, قضیهٔ سالبه | (Phys.) Electricité —ve الکتریق منفی | Electro - —, **V. Electro-négatif** | Pôle — قطب منفی | (Math.) Quantités —ves مقادیر منفیه | (Gram.) Impératif présent — (arabe) نهی حاضر | Impératif absent — نهیٔ غائب | Voix —ve (En turc) افعالك صیغ منفیه‌سی، بناء نفی | Particule —ve ادات نفی | (Adm.) Réponse —ve جواب رد .
Négation, sf. (Gram.) نهی، نفی | صورت منفیه | انکار .
Négatoire, adj. (Dr.) Action — منع مداخله دعواسی، منع معارضه دعواسی .
Négligence, sf. (Dr.) دقتسزلق، تقصیر، تکاسل، اهمال .
Négoce, sf. اخذ و اعطا، تجارت .
Négociable, adj. (Comm.) Effets, titres —s, قابل حواله، قابل دور وجیرو | سهل البیع، سهل دور و فروخت اولان سندات | Valeurs —s بورسه‌ده آلنوب صاتیله بیله‌جك اسهام و تحویلات .
Négociant, sm. بیوك تاجر، بازرکان .
Négociateur, trice, s. مذاکره مأموری، مکالمه مأموری .
Négociation, sf. (Pol.) مکالمه، مکالمات | مذاکرات | مخابرات | — de la paix

سندات تجاریه‌نك (.comm) | مخابرات ومذاکراته کیرشمك -- Entrer en | مذاکرات صلحیه اخذ و فروختی، دور و جیروسی .

Négocier, va. کالمه‌ده بولنمق، اجرای تجارت ایتمك | (.Pol) اجرای مذاکره ایتمك | (Comm.) — un effet de commerce بر سند تجاری‌یی فروخت ایتمك، قیردرمق .

Negotiorum gestor, sm. (Dr.) Gérant d'affaire, وکل حل و عقد امور، وکیل امور | Agir en qualité de — وکیل صفتیله حرکت ایتمك .

Nègre, adj. et sm. سیاه‌عرب، زنجی | Traite des —s, **V. Traite** | Race — ou éthiopienne عرب خبشی .

Négrerie, sf. اسیر بازاری .

Négrier, ère, sm. et adj. اسیرجی، امرای زنجیه تاجری | Vaisseau — امرای زنجیه کیسی | — ou capitaine —, امرای زنجیه نقل ایدن کمی قپودانی .

Négus ou **négous,** sm. خبشستان قرالی، خبش حکمداری، نجاشی .

Neige, sf. قار، برف، ثلج | — rouge قرمزی قار | — persistante دائمی قار .

Neille, sf. (Techn.) قیچی طبقامغه مخصوص کندردن و یا ایپدن استوپو .

Nélombo ou **nélumbo,** sm. (Bot.) نلومبیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان نیلوفر هندی نوعی .

Nélumbiacées ou **nélumbonées,** sf. pl. (Bot.) نیلوفریه فصیله‌سنه قریب نیلومبیه فصیله‌سی .

Némate, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن حامل منشار فصیله‌سندن و سرفهٔ کاذبه قبیله‌سندن سوکوت آغاجی بوجکی .

Nématoïdes, sm. pl. (Zool.) حیوانات حلقیه شعبه‌سندن دیدان معائیه قسمندن خیطی الشکل دیدان امعا فرقه‌سی، دیدان اسطوانی فرقه‌سی . **V.** aussi **Helminthes.**

Némerte, sm. (Zool.) شریطیهٔ بحریه قسمندن شریت شکلنده دیدان بحری نوعی .

Némoblaste, adj. (Bot.) Embryon - رشیم خیطی .

Némocères, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن خیطی القرن فصیله‌سی .

Némopanthe, sm. (Bot.) فصیلهٔ آس‌بریه‌دن آمریقهٔ شمالی‌یه مخصوص برنوع پرنار آغاجی .

Némosome, sm. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن آکل الاخشاب فصیله‌سندن قره آغاجه عارض اولور بر نوع بوجك .

Némoure, sf. (Zool.) عصبی الجناح فرقه‌سندن مستوی الریشات فصیله‌سندن لؤلؤئیه قبیله‌سندن اورمانلرده بولنور بر نوع کوچك بوجك .

Nénuphar ou **nénufar,** sm. (Bot.) نیلوفریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان نیلوفر | صاری نیلوفر — jaune | بر نوع چادر چیچکی، آق نیلوفر — blanc | چیچکی فدانی — bleu مائی نیلوفر .

Néo-catholicisme, sm. (Relig.) نو اصول قتولیکلك مذهبی .

Néo-christianisme, sm. (Relig.) قتولیك مذهبنك عقائدینی تبدیله چالیشان بعض ارباب قلمك پوزیتیویزمه یقین طریق و مسلکلری .

Néocomien (Etage), (Géol.) طبقات تباشیریه‌نك برنجیسی بولنان طبقهٔ نئوقومیه .

Néoctèse, sf. (Min.) نئوقتز، برەزیلیایه مخصوص بر نوع حدید ذوالارسنیقیت خلقیدو .

Néogala, sm. (Physiol.) لبن اول، ایلك سود .

Néographie, sf. یکی املا اصولی اتخاذی .

Néo-Lamarckisme, sm. (Philos.) مشهور طبیعیوندن لامارقك اصولی، انقلاب جدیده‌سی .

Néolatin, ine, adj. لاتین لساندن منشعب اولان (لسانلره دینور) .
Néologie, sf. اصطلاحات جدیده و کلمات محدثه ادخالی .
Néologisme, sm. یکی کله ایجادی | مولد، مولدات | اصطلاحپردازلق .
Néologue, sm. موجد لغات، لغت ایجاد ایدن، اصطلاحپرداز .
Néoménie, sf. (Astron.) غره | هلال، قمر جدید .
Néoméris, sm. (Hist. nat.) قیطیسیهٔ ذوی الاسنان فرقه‌سندن یونس فصیله‌سندن اصریقه‌نك آنتیل آطه‌لری دکزلرنده بولنور حامل‌کاس | و داخسیه قبیله‌سندن بر نوع دوکز بالغی . بر نوع دکز یومونی .
Néopédie, sf. اطفالك تعلیم و تربیه‌سنه دائر اصول جدید .
Néoplase, sf. (Min.) نئوپلاز، بر حدید ذوکبریتیت خلقیدر .
Néoplastie, sf. (Chir.) تصنیع .
Néoplatonisme, sm. (Philos.) (پلوتن) نام فیلسوفك افلاطونك فلسفه‌سنه قریب اصول جدید فلسفه‌سی .
Néorama, sm. (Opt.) نه‌ئوراما، پانورامه نوعندن بر آلت در .
Néothermes, sm.pl.(Min.) اصول جدید اوزرینه یاپلمش ایلیجه و حمام وبانیولره دینور .
Néottiées, sf. pl. (Bot.) ثعلبیه فصیله‌سندن و کنیه قبیله‌سی .
Nèpe, sf. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فسافس مائیه فصیله‌سندن . نپتیه قبیله‌سندن بر نوع صو کهله‌سی
Népenthe ou **népenthès,** sm. (Pharm.) خشیش، بنك، دافع الغصه | (Bot.) . آتیده‌کی بنکیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولوب هندستانه مخصوص بر نوع بنك فدانی
Népenthées, sf. pl. (Bot.) . زراونديه فصیله‌سندن مفصول بنکیه فصیله‌سی
Népète, sf. (Bot.) . آتیده‌کی نپتیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان کدی اوتی نوعی
Népétées, sf. pl. (Bot.) . شفویه فصیله‌سندن نپتیه قبیله‌سی
Néphéline. sf. (Min.) . نفه‌لین، بر سیلیسیت مکرر آلومینیوم و پوتاسیوم خلقیدر
Néphélion, sm. (Méd.) کوزده‌کی مسافر، سحاب عین. On dit aussi Nubécule .
Néphélis, sm. (Zool.) . بر نوع سولوك
Néphélium, sm. (Bot.) **V. Euphoria.**
Néphralgie, sf. (Méd.) Colique néphrétique, الم الکلیه | — rhumatisante, syn. de Lumbage, **V.** ce mot.
Néphrelmintique, adj. (Méd.) Maladie — مرض دیدان کلیوی.
Néphremphraxie, sf. (Méd.) . انسداد کلیه
Néphrétique, adj. (Méd.) کلوی | Colique —, **V. Néphralgie** | Bois — . مکسیقانك بقلیه فصیله‌سندن بر نوع فدان
Néphridion, sm. (Anat.) . بوبرك یاغی، شحم محیط کلیه
Néphrite, sf. (Méd.) التهاب کلیه، ذات الکلیه | (Min.) — ou jade vert clair, . یشیلترك یشم
Néphrocèle, sf. (Méd.) . فتق کلیه
Néphro-gastrique, adj. (Anat.) . کلیٔ معدی
Néphrographie, sf. (Anat.) . توصیف الکلیه
Néphrologie, sf. (Méd.) . مبحث الکلیه
Néphropyose, sf. (Méd.) . تقیح کلیه
Néphrorrhagie, sf. (Méd.) . نزف کلیه

Néphrotomie ou **néphrolithotomie,** sf. (Chir.) خزع الكليه .

Népides, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحية النصف متجاوزة الاجنحه فرقه‌سندن فسافس مائيه فصيله‌سندن پتيد قبيله‌سی .

Népotisme, sm. خويشانپروری، تصاحب و صحابت اقربا و منسوبين، صحابت .

Neptune, sm. (Mythol.) اساطير الاولينده دكز الهی، نپتون | (Astr.) نپتون يلدزی، آرق .

Neptunien, enne, adj. (Géol.) Terrains —s ou sédimentaires, اراضیٔ نپتونيه و يا رسوبيه | Théorie —ne طبقات ارضك رسوباتدن حصوله كلديكی قولی .

Néréide, sf. (Mythol.) اساطير الاولينده حوریٔ بحری | (Zool.) آتيده‌كی ابواربعين بحری فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع دكز قرق آياغی .

Néréididées, sf. pl. (Zool.) حيوانات خراطينيه‌دن حامل حرير فرقه‌سندن ذوالغلصمة الظهوريه تحت فرقه‌سندن ابو اربعين بحری فصيله‌سی .

Nerf, sm. (Anat.) عصب، سكر | —s cérébraux-spinaux ou de la vie organique, اعصاب دماغیٔ شوكيه | —s sympathiques, vaso-moteurs ou de la vie végétative, اعصاب علاقويه | —s moteurs اعصاب محركه | —s de la sensibilité générale اعصاب حسيهٔ عموميه | —s de la sensibilité spéciale اعصاب حسيهٔ خصوصيه | —s optiques اعصاب بصريه | —s olfactifs اعصاب شميه | —s acoustiques ou auditifs, اعصاب سمعيه | —s rachidiens اعصاب فقاريه | —s cervicaux اعصاب رقبيه | —s dorsaux اعصاب ظهريه | —s lombaires اعصاب قطنيه | —s sacrés اعصاب عجزيه | —s crâniers اعصاب قحفيه | —s vagues ou pneumogastriques, اعصاب رئویٔ معديه | —s sensitifs اعصاب حسيه | (Techn.) — de bœuf صيغر سكرندن ياپيه قرباج | (Min.) معدن طماری .

Nerf-féru ou **nerf-férure,** sf. (Art. vét.) آت قسمنك ديز قپاغنده حاصل اولان ياغر .

Nérinée, sf. (Géol.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اهراميه فصيله‌سندن طبقهٔ باژوسيه‌دن تاطبقهٔ سنونيه‌يه قدر بولنور بر نوع مستحاثه .

Nérion ou **nérium,** sm. (Bot.) دفليه فصيله‌سندن زقوم آغاجی نوعی .

Nérite, sf. (Zool.) آتيده‌كی قرنيه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان و بوينوزه بكزر بر نوع دكز حلزونی .

Néritidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن قرنيه فصيله‌سی .

Néritopside, sf. (Zool.) بالاده‌كی قرنيه فصيله‌سندن بر نوع بيوك دكز حلزونی .

Néroli, sf. (Pharm.) بر نوع عنبريه، عطر نارنج .

Nerprun, sm. (Bot.) عنابيه فصيله‌سندن تبرخونيه قبيله‌سندن آق ديكن ويا بيك ديكنی نوعی | — purgatif شوكهٔ مسهل، قره چالی | — des teinturiers شوكة الصباغين، جهری آغاجی .

Nerval (baume), (Pharm.) بلسم نروال .

Nervation, sf. (Bot.) هيئت مجموعهٔ اعصاب، اعتصاب | — simple اعتصاب بسيط | — ramifiée اعتصاب متفرع .

Nerveux, euse, adj. (Hist. nat. et Anat.) عصبی | سكرلی، سكره دائر | Tissu — نسج عصبی | Système — جملهٔ عصبيه | Centres — جمل و يا مراكز عصبيه | Plexus — ضفيرهٔ عصبيه | Tubes — انابيب عصبيه | Cellules —ses حجيرات عصبيه |

Fluide — سيالهٔ عصبيه | (Méd.) Maladies —ses امراض عصبيه | Tempérament — مزاج عصبى .

Nervimoteur, trice, adj. (Physiol.) محرك اعصاب .

Nervimotilité, sf. (Physiol.) تحرك اعصاب .

Nervimotion, sf. (Physiol.) حركت عصبيه .

Nervin, e, ou **nevritique,** adj. et sm. (Pharm.) مقوى الاعصاب | —s, ادويهٔ مقوية الاعصاب .

Nervosisme, sm. (Méd.) مرض عصبى .

Nervosité, sf. (Méd.) عصبيت | حركب اعصابيه .

Nervule, sf.(Bot.) Syn. de cordon pistillaire, عصيب . **V.** aussi **Cordon.**

Nervure, sf. (Bot.) عصبيه، عصبيات، يابراق طمارى | — primaire عصبهٔ اولى | —s latérales عصبيات جانبيه | —s secondaires عصبيات ثانيه | —s tertiaires عصبيات ثالثه | — médiane عصبيهٔ وسطيه | (Archit.) كمر كوشه‌لرينه ايديلان قبارتمه | (Techn.) كتابلرك شيرازه‌لرنده‌كى ايپلره دينور .

Nestor, sm. (Zool.) فلامنك جديد آطه‌لرينه مخصوص بر نوع بيوك پاپاغان قوشى .

Nestorianisme, sm. (Relig.) خرستيانلقك مذهب عديده‌سندن نسطورى مذهبى .

Net, ette, adj. et sm. پاك، تميز، صاف | Mettre au — تبييض ايتمك | Texte — مصحح | Produits —s حاصلات صافيه | Bénéfice — تمتع صاف | Montant — مقدار صوك فيئات، اسقونتوسى قابل | Poids — نقلت صافيه | Prix — صاف، يكون صاف | Revenus —s واردات صافيه | Patente — تميز پراتيقه . اولميان فيئات

Nettoiement, sm. (Syl.) اورمانلرك تطهيرى | Coupe de — قطع تطهيرى .

Neume, sm. (Mus.) زمزمه، ازكى .

Neurologie, sf. (Méd.) مبحث اعصاب .

Neuropathologie, sf. (Méd.) علم امراض عصبيه .

Neutralisation, sf. (Pol.) حال بيطرفى | حال بيطرفيه وضع | (Chim.) تأثيرسز براقمه، تعديل، امحا .

Neutraliser, va.(Pol.) حال بيطرفيى اعلان ايتمك | حال بيطرفيه وضع ايتمك، بيطرف عدايتمك | **V.** aussi **Menées** | (Chim.) تعديل ايتمك، امحا | تأثيرسز براقمق، حكمسز براقمق | Se — محو اولمق | و يا محو ايتمك .

Neutralité, sf. (Pol.) حال بيطرفى | بيطرفلق، حال بيطرفى | قاعدهٔ بيطرفى | — armée بيطرفى، وظائف بيطرافيه رعايت ايتمك، مسلح | — provisoire موقت بيطرفلق | Garder la — حال بيطرافيده بولنمق | Violer la — بيطراقلغه خلل ويرمك | — permanente دائمى بيطرفلق | — pleine et entière بيطرفئ كامل | — limitée بيطرفئ محدود | — volontaire بيطرفى اختيارى | — obligatoire بيطرفئ مجبورى | — conventionnelle بيطرف اولان اراضى‌يى تفريق ايدن خط | Ligne de — عهداً لازمكلان بيطرفى | Observer une stricte — بيطرافلغه تماميله رعايت ايتمك .

Neutre, adj. et sm. (Pol.) بيطرف | Droit des —s بيطرفلر حقوقى | Pavillon — بيطرف دولت سنجاغى | Etat — بيطراف دولت | Marchandises —s بيطرف اموالى | (Chim.) معتدل | Corps —s اجسام معتدله | (Bot.) Fleurs —s ازهار عاقره | (Zool.) Insectes —s هوام عاقره | زهره معدوم الاعضاء تناسليه | (Gram.) مؤنث ومذكر اولميوب جنس ثالث اولان (مجمد) كه عربيده اشبو مجمد جنسى موجود اولميوب مستونيك | كلياً غيريسى ايسه‌ده برخيلى السنه‌ده موجود اولوب جماداته مخصوصدر | Verbe — فعل لازم .

Neuvième, sf. (Mus.) درجات صدادن طقوز صدای تامی حاوی اصول | — majeure اون اوچ نصف صدایی حاوی اصول | — mineure اون درت نصف صدایی حاوی اصول .

Névé, sm. (Météor.) طاغلرك نواحیٔ عالیه‌سی تختنده بولنان عظیم قار کتله‌سنه دینور .

Neveu, sm. یکن Petit - — ou arrière - —, یکن زاده .

Névralgie, sf. (Méd.) الم عصب، سکر علق | — faciale الم عصبیٔ وجهی .

Névrilème, sm. (Anat.) غلاف عصب .

Névrilémite, sf. (Méd.) التهاب غلاف عصب .

Névrine ou **choline,** sf. (Chim.) نورین، شبه قلویٔ دماغ .

Névrite, sf. (Méd.) التهاب عصب .

Névrodermie, sf. (Méd.) مرض عصبیٔ جلدی .

Névrographie, sf. (Anat.) توصیف الاعصاب .

Névrologie, sf. (Anat.) مبحث الاعصاب .

Névrome, sm. (Méd.) ورم عصبی .

Névromimosie, sf. (Méd.) نورو میموزی: مرض اعصاب مقلد .

Névropathie, sf. (Pathol.) داء الاعصاب .

Névroptères, sm. pl. (Zool.) هوام قسمندن دردنجی عصبی الجناح فرقه‌سی | — subulicornes مذکور عصبی الجناح فرقه‌سندن سرید القرن فصیله‌سی | — planipennes مذکور فرقه‌دن مستوی الریشات فصیله‌سی | — plicipennes مذکور فرقه‌دن ملتوی الریشات فصیله‌سی .

Névrose, sf. (Méd.) نوروز، مرض عصبی | Grande — مرض عصبی کبیر .

Névrosthénie, sf. (Méd.) تهیج عصبی .

Névrotome, sm. (Chir.) مخزع عصب .

Névrotomie, sf. (Chir.) خزع العصب | (Art vét.) — plantaire ستیصال عصب خفیٔ فرس .

Nez, sm. (Anat. et Hist. nat.) بورون، انف | — droit دوز و یا طوغری بورون | — aquilin, **V.** ce mot | — camus ou épaté, **V. Epaté.**

Niais, sm. (Zool.) طوغان یاوریسی و یا پالازی .

Niche, sf. (Anat.) حفیره صدفیه .

Nichet, sm. (Techn. et Agric.) فوللق یومورطه، فول .

Nichoir, sm. (Agric.) قوشخانه | قولوچقه قفسی .

Nickel, sm. (Chim. et Min.) اجسام بسیطه‌دن نیکل معدنی | — arséniaté ou nickelocre, نیکل ذوالآرسنیقیت | — arsénié, nickéline ou kupfernikel, نیکل آرسنیق | — sulfuré ou harkise, نیکل ذوالکبریتیت .

Nickélides, sm. pl. (Min.) صخور نیکلیه | — arséniurés صخور نیکلیهٔ آرسنیقیه | — antimoniurés صخور نیکلیهٔ آنتیمونیه | — sulfurés صخور نیکلیهٔ کبریتیه .

Nickéline, sf. (Min.) بر نوع نیکل، نیکلین .

Nicotiane, sf. (Bot.) توتون فداننك اسکی اسمیدر | — rustique ou tabac à feuilles rondes, مدور یاپراقلی توتون فدانی | — paniculée ou tabac de Brésil, برەزیلیا دخانی | — quadrivalve درت مصرعلی دخان فدانی . **V. Tabac.**

Nicotianées, sf. pl. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن دخانیه قبیله‌سی .

Nicotianine, sf. (Chim.) نیقوسیانین، توتون یاپراقلرندن اخراج اولنور برمهلك زهردر .

Nicotine, sf. (Chim.) نیقوتین، دخانین، دخان اوراقندن استخراج اولنور برشبه قلویدر .

Nid, sm. یووه، آشیانه، وکنه | — de poule فوللق | (Géol.) —s, اوکان | (Art mil.) — de pie بر نوع مترس .

Nidamentum, sm. (Anat.) غشاء وکنی .

Nidoreux, euse, adj. (Méd.) (نفسی) قوقمش یومورطه کبی کریه قوقان، متعفن .

Nidulaire, sf. (Bot.) فطریة ذات الزبرات اسامیه مدور الشکلدن چوروك آغاجلرده بولنور بر نوع منطار .

Nielle, sf. (Techn.) صوات، سوادایشی | (Bot.) — ou agrostemme commune, قرەمق | Maladie du blé, بغدایلره عارض اولور یانق علق، برقان .

Niellé, ée, adj. صاوالی | Argent — صاوالی کوش .

Nier, va. انکار ایتمك، طانیمامق .

Nigaud, sm. (Zool.) یلقوغان مارطی دینلان کوچك نوع مارطی .

Nigelle, sf. (Bot.) شقیقیه فصیلەسندن خربقیه قبیلەسندن چورك اوتی نوعی، حبة السوداء، شهنیز | — des champs یبانی چورك اوتی .

Nigrine, sf. (Min.) Ou fer titané, **V. Fer.**

Nilgau ou **Nil-gaut,** sm. (Zool.) هندك کشمیر ایالتنه مخصوص بیوك نوع غزالی .

Nille, sf. (Techn.) جام چارچیوەلر کنارینه قونیلان خلقەلی ویده | مناوله صاپی .

Nilomètre, sm. (Métrol.) مقیاس نیل، نیلك صوینی اولچمکه مخصوص ستون .

Nimbe, sm. (Relig.) خرستیان رسام‌لرینك بعض عزیزلر باشنه ترسیم ایتدکلری دائره، هاله.

Nimbus, sm. (Météor.) اکثریا اوزون طبقه شکلنده و قره بلوطلره دینور، صغاناق بلوطی، مدرار، یغاق .

Niobé, sm. (Astron.) لوتر طرفندن کشف اولنمش بر سیاره در، نیوبه .

Niobium, colombium ou **pélopium,** sm. (Chim.) نیوبیوم دینلان جسم بسیط .

Nipa, sm. (Bot.) آتیدەکی نیپیه فصیلەسنك نمونەسی اولوب صوند آطەلرینه مخصوص نیپیا دینلان بر نوع خرما آغاجیدر .

Nipacées, sf. pl. (Bot.) نخلیه فصیلەسنه قریب نیپیه فصیلەسی .

Niso, sm. (Zool.) ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالغلاصمة المشطی فرقەسندن اهرامیه فصیلەسندن بر نوع دکز حلزونی .

Nitèle, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقەسندن حفار فصیلەسندن برنوع کوچك سینك.

Nitescence, sf. (Opt.) زهره، یقق، کوزلری قماشدران بیاضلق .

Nitidulaires, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقەسندن دبوی القرن فصیلەسندن یقیقیه قبیلەسی .

Nitidule, sm. (Zool.) بالادەکی یقیقیه قبیلەسنك نمونەسی اولان و نجاست اوزرنده بولنان بر نوع سینك .

Nitraire, sf. (Bot.) آتیدەکی آزوتیه فصیلەسنك نمونەسی اولوب سبریایه مخصوص برنوع شجیر .

Nitrariées, sf. pl. (Bot.) فصیلة شرابة الراعیه دن منفصل آزوتیه دینلان کوچك برفصیله .

Nitrate, sm. (Chim.) آزوتیت | — d'argent آزوتیت فضه، جهنم طاشی | — d'ammoniaque آزوتیت نوشادر | — de bismuth آزوتیت بیزموت، بیزموت قایمغی | — de potasse ou nitre, کهرچله .

Nitratine, sf. (Min.) نیترالین، شیلی کهرچلەسی، سودلی کهرچله .

Nitre, sm. (Chim.) Vulg. Salpêtre, آزوتیت پوتاس، سورج، کهرچله | — naturel قال اولنمامش کهرچله | — purifié قال اولنمش کهرچله .

Nitreux, euse, adj. (Chim.) سوریجی، کهرچلەلی | Acide — حامض آزوتی .

Nitrière, sf. (Min.) کهرچله معدنی و یا اوجاغی .
Nitrification, sf. (Chim. et Géol.) استحالهٔ سورجیه .
Nitriles, sm. pl. (Chim.) مرکبات آزوتیه‌دن نیتریل صنفی .
Nitrique, adj. (Chim.) Acide — حامض آزوت، کذاب .
Nitrite ou **azotite,** sm. (Chim.) آزوتیق | —s, قولرا میقروبلرینك مرکب اولدیغی ماده .
Nitroaniline, sf. (Chim.) نیترو آنیلین .
Nitrobenzine, sf. (Chim.) نیتروبنزین، معدنی آجی بادم روحی .
Nitrocellulose, sf. (Chim.) Ou cellulose nitrée, ذوالسروج مادهٔ جرویهٔ .
Nitrogène, sm. (Chim.) Syn. d'Azote, سورج، آزوت .
Nitroglycérine, sf. (Chim.) نیتروغلیسرین .
Nitromètre, sm. (Chim.) مقیاس کهرچله .
Nitromuriatique, adj. (Chim.) Acide — ou eau régale, ماء زرین .
Nitropicrique, adj. (Chim.) Acide — حامض نیتروپیکریك .
Nitropigues, sm. pl. (Min.) کهرچله‌یی حاوی اولان صولر .
Nitrothermes, sm. pl. (Min.) کهرچله‌یی حاوی اولان صیجاق قاپلوجه‌لر .
Niveau, sm. (Math. et Géom.) حذا، سطح مستوی، سطح افق | — d'eau صوتسویه‌سی
| — à bulle d'air تسویه روحی | — vrai افق حقیقی | — apparent افق مرئی
| — de la mer سطح بحر، سطح دریا | (Ch.de f.) Passage à — سطح زمین کچیدی،
سطح کچیدی | Courbes de — خطوط منحنیهٔ محاذیه | — commun سطح سویه | —
moyen سطح متوسط | (Archit.) — de maçon دیوارجی چرپیسی و یاکونیه‌سی |
(Méc.) بخارلی ماکنه و یا واپور قزغانلرینك صو ترازیسی .
Nivellement, sm. (Top.) تسویه عملیاتی | راقم اصولی | — simple تسویهٔ بسیطه
| — composé تسویهٔ مرکبه | Courbe de — تسویه منحنیسی .
Nivéole, sf. (Bot.) فصیلهٔ نرجسیه‌دن چیکدم انواعی .
Nivereau, sm. (Zool.) Ou pinson de neige, قار قوشی دینلان بر نوع اسپنوز .
Nobiliaire, adj. et sm. اصیلزاده لکه دائر | Particule —, اصلزادکان اسملرینه
اعلاوه اولنان ادات که فرانسزجه‌ده (de) و آلمانجه‌ده (Von) ترکجه‌ده اکثریا زاده دیو
ترجمه اولنه‌بیلور | بر مملکتك خاندان و زادکاننك انساب و آرمه‌لرینی مبین مجموعه‌سی .
Noble, adj. et sm. اصیل، اصیلزاده | زادکان، نجیب | Classes —s اصلزادکان صنوفی .
Noblesse, sf. اصالت، اصلزاده‌لك، نجابت | اصلزادکان، زمرهٔ خواص، شرفا | Titres
de — مراتب اصلزادکان .
Noce, sf. دوکون، سور، ولیمه | نکاح | Premières —s ایلك نکاح | Secondes
—s ایکیدن نکاح صکره قالدقدن طول | —s d'argent ازدواجك یکرمی بشنجی سنهٔ دوریه‌سی،
کومش دوکونی | —s d'or ازدواجك اللنجی سنهٔ دوریه‌سی، آلتون دوکونی | —s de
diamant الماس دوکونی، ازدواجك یتمش بشنجی سنهٔ دوریه‌سی .
Noctambule, adj. et s. 2 g. (Méd.) سائر فی النوم، طائف اللیل، سائر فی المنام .
On dit plutôt Somnambule .
Nocthore, sm. (Zool.) **V. Nyctipithèque.**
Noctillon, sm. (Zool.) آمریقهٔ جنوبیه مخصوص برنوع یراسه فصیله‌سندن حفاشیهٔ عادیه .
Noctiluque, sf. (Zool.) وهمان کتورن ظهوره دکزلرده یقاموز الجذردن رجلی حیوانات
منقع نوع بر اولان قدر باشی طوپلی .

Noctuélites, sf. pl. ou **noctuéliens,** sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن ذوالقوامس طویله فصیله‌سی .

Noctuelle, sf. (Zool.) بالاده‌کی ذوالقوامس طویله فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع کیجه پروانه‌سی .

Noctule, sf. (Zool.) حفاشیهٔ عادیه فصیله‌سندن فرانسه‌یه مخصوص بر نوع بیوك یراسه .

Noctuo-bombycites, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن دیدان قزیهٔ لیلیه قبیله‌سی .

Noctuo-phalénites, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن فراشیهٔ لیلیه قبیله‌سی .

Nocturne, adj. Attaque — کیجه وقتی ایدیلان حمله، کیجه چاپولی، شبخون | (Zool.) لیلی | Rapaces —s طیور جارحهٔ لیلیه | Animaux —s حیوانات لیلیه | Yeux —s عیون لیلیه | —s, sm pl. خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سی .

Nodale (Ligne), (Phys.) خط فاصل اهتزاز .

Noddi, sm. (Zool.) دکز قیرلانغیجی نوعندن جزائر بین المدارینده بولنور بر نوع کوزل قوش .

Nodosité, sf. دوکوملیلك، عقدیت | (Méd.) **V. Nodus.**

Nodule, sm. (Min.) رسوبات حامل معادن صخره‌لر درونده منتشر اوله‌رق کتول صغیره هیئتنده بولنورلر ایسه نودول دینور .

Nodus, sm. (Méd.) Ou Nodosité, عقدیه .

Noël, sm. ولادت حضرت عیسی | میلاد عیسی یورطیسی، یوجوق .

Nœud, sm. دوکوم، عقده | — gordien کور دوکوم | — coulant ایلمك | (Chir.) — d'emballeur قانی دیندرمکه مخصوص بر نوع لفافه | (Bot.) آغاج و فدان بوغومی، بوداق | (Méd.) عجره، عقده | — vital عقدهٔ حیاتیه | Entre- — مابین العقدتین | (Méd.) عروق منعقده، عجره | (Syl.) — gâté ou grisette, عقدهٔ منفسده علتی | (Astron.) —s d'une planète بر سیاره‌نك عقده‌لری | —s de la lune قمرك عقده‌لری یعنی فلك قمرك دائرهٔ کسوف و خسوفی قطع ایتدیکی نقطه‌لری | (Mar.) باغ، جوز | — de vache یومه باغی | — double چیفته باغ | — d'écoute سنجاق باغی | — de grelin مزو و ولطه‌لی یومه باغی | — d'arrêt قروپی | — de chaise simple تك ازبارچو باغی | — de chaise double چفته ازبارچو باغی | — de jambe de chien مارغاریت باغی | — de bois دولکر باغی | — de tête d'alouette simple یومه جوزی | — cul-de-porc simple فنارلی یومه جوزی | — tête de maire مارسپت و وارداقاوو جوزی | — d'écoute double چفته باغی | Demi- — دوکوم | — d'enflêchure اسقالاریا باغی | — plat جادان باغی | — de fil de caret فلاسه باغی | — de hauban چارمیخ جوزی | — de trésillon قاویلیا باغی | — de bosse بدن باغی | — d'anguiller صوغالی باغی — de la ligne de loch پاراکته دوکومی | پاراکته‌تك ایکی دوکومی آره‌سنده‌کی مسافه یعنی ۱۵ مترو ۴۳ سانتیمترو در | Nœud de 60 au degré ou mille marin میل بحری که ۱۸۵۲ مترو در .

Noir, ofre, adj. et sm. قره، سیاه، اسوه | قره بویا | قره‌لق | ظلمت، قره‌لق | — animal سیاه | — d'aniline کمیکدن یاپیلان قره بویا | — d'ivoire فیل دیشیدن مخرج قره بویا | — d'Espagne اسپانیا قره بویاسی که منطار قره‌سیدر ; غاریبالدی بویاسی | Les —s اسرای زنجیه، زنجیلر | Traite des —s, **V. Traite.**

Noire, sf. (Mus.) موسیقیده بر درتلك نوطه شکلی .

Noir-museau, sm. (Véter.) Syn. de Barbouquet, **V.** ce mot.

Noisetier, sm. (Bot.) Syn. de Coudrier, **V.** ce mot | — d'Amérique, **V. Omphalier.**

Noisette, sf. (Bot.) فندق، بندق .

Noix, sf. (Bot.) جوز، کردکان | — verte تازه جوز | — de coco ou d'Inde, کوچك هندستان جوزی | — de galle عفص، مازو | — muscade بیوك هندستان جوزی | — vomique اوفق یلبازه شکانده بعض قارغه بوکن، جوز مقی | (Zool.) چوزی | (Mar.) بوتك لوب اتی | — de gigot طانه‌نك اوموزنده‌کی اور | (cul.) قورقمه‌لره دینور | بوجرغادك مانیوله میلی | غایبـه ویا باپافنغو دیرکلرینك آلت اوجی که ماونه یتـاغی دینور | (Techn.) قهوه و بوبر واشالی دکرمنلرك دوننده‌کی دیشلی چرخ | — de robinet موصلق ویده‌سی .

Nolanacées, sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ علیقیه‌دن منفصول جلجلیه فصیله‌سی .

Nolane, sf. (Bot.) بالاده‌کی جلجلیه فصیله‌سـنك نمونه‌سی اولوب آمریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص بر نوع شجیر در .

Noli me tangere, sm. (Méd.) لاتمسی، ایلنجتمه بنی .

Nolis. sm. (Mar.) Syn. de Frêt, **V.** ce mot.

Nolissement, sm. (Mar.) Syn. d'Affrètement, **V.** ce mot.

Noliser, va. (Mar.) Syn. d'Affrèter, **V.** ce mot.

Nom, sm. نام، اسم، آد | — de famille شهرت | — social عنوان شرکت، فیرما | Es — — مذکور الاسم | Agir au — de . . . . فلانك نامنه حرکت ایتمك | Agir au — et aux risques de . . . . فلانك نام و کار و ضررینه حرکت ایتمك | Sous son — کندی حسابنه | Figurer en — dans un contrat بر مقاوله‌ده شخصاً و اسماً بولنمق | (Gram.) اسم | — commun ou appellatif, اسم عام | — propre اسم خاص، علم | —s collectifs اسماء جامعه | — générique اسم جنس | — abstrait اسم مصدر | — d'action اسم حدث، مصدر | — d'action essentiel ou primitif, مصدر اصلی | — d'action adouci ou déclinable, مصدر تخفیفی | —s dérivés اسماء مشتقه | —s composés اسماء مرکبه | —s déterminés اسماء معرفه | —s indéterminés اسماء منکره | — d'action spécifique حصل مصدر | — d'action hyperbolique مبالغه اسم مصدر | — superlatif et comparatif (arabe) اسم تفضیل | — d'agent de l'action اسم فاعل | — d'agent hyperbolique de l'action مبالغهٔ اسم فاعل | — de patient اسم مفعول | — de temps اسم زمان | — de lieu اسم مکان | — de résidu ou de résultat de l'action, اسم اثر فعل | — d'unité de l'action (arabe) مصدر بناء مره | — d'individualité ou de l'espèce de l'action (arabe), مصدر بناء نوع | — relatif اسم منسوب | — diminutif اسم تصغیر .

Noma ou **nome,** sm. (Méd.) نوما، برنوع یاره، کوچك چوجقلرك دریسنده حاصل اولور .

Nomade, adj. et sm. کوچبه، بدوی، خیمه نشین | Peuples —s عشائر | (Bot.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حامل عسل فصیله‌سندن نحلیه قبیله‌سندن بارس جوارنده بولنور بر نوع آری .

Nomarchie, sf. (Adm.) ولایت .

Nomarque, sm. (Adm.) والی .

Nombre, sm. کمیت | (Math.) عدد، کمیت | — entier عدد تام، عدد صحیح | — fractionnaire عدد کسری | — fractionnaire décimal عدد کسری اعشاری |

Espèces de —s انواع اعداد | Formation des —s تشكيل اعداد | Propriétés des —s خواص اعداد | Divisibilité des —s اعدادك قابليت تقسيمى | —s premiers اعداد اصليه | —s complexes اعداد مركبه | Décomposition des —s en facteurs premiers اعدادك مضروب اصليلرينه افرازى | — incommensurable غير قابل مساحه اولان اعداد | —s commensurables اعداد قابل مساحه كه اعداد صحيحه و اعدادكسريه‌يه دينور | — irrationnel عدد اصم | — rationnel عدد تام و يا منطق | — abstrait عدد مجرد | — concret عدد متجانس | (Astr.) — d'or اون طقوز سنه‌دن عبارت اولان دور قمرك بهر سنه سنه دينور | (Gram.) Le genre et le — كميت و كيفيت .

Nombril, sm. (Anat.) Syn d'Ombilic, سره، كوبك .

Nomenclature, sf. فهرست لغات، اصطلاحات لغتى | لغت جدولى | — détaillée مفصل و مشروح جدول | (Bot.) مبحث اصطلاحات | (Chim.) — chimique اصطلاحات كيمويه | (Art mil.)

Nominal, ale, adj. جعلى، اسمى، اعتبارى | Valeur —e قيمت اعتباريه، قيمت موضوعه | Appel — تعيين اسم ايله يوقلامه | Capital — رأس المال اعتبارى، سرمايهٔ اعتبارى | (Philos.) Nominaux, sm. pl. فلسفهٔ صوريه اربابى .

Nominalisme, sm. (Philos.) فلسفهٔ صوريه .

Nominatif, sm. (Gram.) مرفوع، مجرد .

Nominatif, ive, adj. Liste —ve اسامى جدولى | (Dr.) اسميه محرر | Titres —s اسميه محرر اسهام و سندات .

Nomination, sf. بر مأموريته نصب و تعيين، توجيه | —s, توجيهات .

Non-activité, sf. بر مأمورك آچيقده قالمسى | مدت معزوليت .

Nonagésime, sm. (Astron.) دائرهٔ خسوف و كسوفك هر دقيقه‌ده افقه نسبتله اك زياده ارتفاعنده بولنان ۹۰ درجه‌سى .

Non-aliénabilité, sf. (Dr.) عدم قبليت فراغ، عدم قابليت تمليك .

Non-armement, sm. (Pol.) عدم تسليحيت، عدم مسلحيت .

Non-avenu, ue, adj. كان لم يكن، حكمسز، غير واقع .

Nonce, sm. نونس، پاپانك بيوك سفيرى .

Nonciature, sf. (Pol.) نونسلق، پاپانك بيوك سفيرلكى | پاپا سفيرينك قوناغى .

Non-concordance, sf. (Gram.) عدم مطابقت .

Non-conformiste, sm. (Pol.) مقدما انكلتراده اعتدال اوزره بولنميان بر فرقه طرفدارى .

Non-être, sm. (Philos.) عدم وجود، عدم | معدوميت .

Non-intervention, sf. (Pol.) بر دولتك ديكر دولت امورينه عدم مداخله اصولى، عدم مداخله‌سى .

Non-jouissance, sf. (Dr.) عدم انتفاع | محروميت | عدم استفاده .

Non-lieu, sm. (Dr.) منع محاكه | Ordonnance de — منع محاكه قرارى .

Non-moi, sm. (Philos.) اعيان خارجيه | ماسواء انا .

Nonobstant, adv. (Dr.) — opposition ou appel, اعتراض و يا استيناف اولنمه دخى .

Non-paiement ou **non-payement,** sm. عدم تأديه ; En cas de — تأديه اولنمديغى حالده .

Nonpareille, sf. امثالمز معناسنه اولوب هر نوع مصنوعات و امتعه‌نك الك كوچكنه غايت اينجه بر نوع حروفاته دينور | (Impr.) دينور .
Non-possesseur, sm. (Dr.) ذى اليد اولميان. خارج .
Non présent, ente, adj. غائب | معدوم | نا موجود .
Non-recevable, adj. (Dr.) غير مسموع .
Non-recevoir, va. (Dr.) Fins de — عدم مسموعيت اعتراضى' ادعاسى .
Non-sens, sm. ناقص صدا (Mus.) | بيمعناسوز' نابجا سوز .
Nontronite, sf. (Min.) نونترونيت' فرانسه‌ده بولنور بر سيليسيت حديد خلاتيدر .
Non-usage, sm. (Dr.) متروكيت | عدم استعمال' ترك .
Non valeur, sm. (Dr.) نقصان قيمت' نقصان | — d'une terre نقصان ارض | عمانده و مهلولين عسكريه يه دينور (Art mil.) | فروخق غير قابل اشيا | ممتنع التحصيل بقايا ,—s .
Non-vertébrées, sm. pl. (Zool.) حيوانات غير فقريه قسمى . **V. Invertébrés.**
Noologie, sf. (Philos.) Syn. de Psychologie, مبحث روح .
Nopage, sm. (Techn.) قماشلرك چفت تللرينى آييرمق و دارازلريى چيقارمق عملياتى .
Nopal, sm. (Bot.) صبار' قرمز آغاجى | (Pharm.) صباريه فصيله‌سى آغاجلرندن اخراج اولنان صمغ نوپال .
Nopalées ou **cactées,** sf. pl. (Bot.) صباريه فصيله‌سى .
Nord, sm. (Géog. et Mar.) شمال' يلدز . **V.** aussi **N.**
No-restraint, (Méd.) مجنونلرك يالكز نظارت تحتنده بولنديرمسيله اصول تداويسى .
Noria, sf. (Techn. et Méc.) بستان طولابى .
Norium, sm. (Chim.) نوريوم' وجودى هنوز مشكوك كبى اولان بر جسم بسيط معدنى .
Normal, ale, adj. معتاد' مقنن' طبيعى' على العاده | Etat — حال طبيعى' حال مقنن | Etablissement — نمونه تأسيساتى | Ecole —e دار المعلمين | Ecole —e de filles دار المعلمات | (Géom. et Phys.) ناظم | —e, sf. ou ligne —e, خط ناظم | Sous - —e تحت ناظم .
Norme, sf. دستور العمل | — principale اس الحركت .
Nosencéphale, sm. (Térat.) معدوم الدماغ (عجايبادن) .
Nosocome, sm. تيمارجى' خسته باقان' خسته‌خانه خدمه‌سى .
Nosocomial, ale, adj. تيمارستانى' خسته‌خانه‌يه دائر .
Nosogénie, sf. (Méd.) تكون امراض .
Nosographie, sf. (Méd.) توصيف الامراض | — chirurgicale توصيف الامراض جراحى .
Nosologie, sf. (Méd.) مبحث الامراض .
Nosophore, sm. (Chir.) سرير مجروحين .
Nostalgie, sf. (Méd.) داء الصله' صله‌يه‌مه‌سى علتى .
Nostoc ou **Nostoch,** sm. (Bot.) نوستوق' اشنيهٔ حضرا نوعندن نمناك عالرده بولنور بر نوع يوسون .
Nota, sm. ذيل' شرح | — bene | تحشيه | تعليقات .
Notabilités, sf. pl. بر مملكت وجوه و اهالئ معتبره‌سى .
Notables, sm. pl. Les — d'un pays وجوه و اشراف مملكت .

Notacanthe, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن اسقومری فصیله‌سندن ذوالجناحین فرقه‌سندن مشوك الظهر فصیله‌سی | —s, بر نوع بالق.

Notaire, sm. (Adm.) مقاولات محرری | دوادار، دویدار | Etude de — مقاولات محررلکی دائره‌سی، یازوخانه‌سی | Clerc de — مقاولات محرری کاتبی | Charge de — مقاولات محرری مأموریتی.

Notalgie, sf. (Méd.) صیرت آغریسی، الم ظهر.

Notariat, sm. (Adm.) مقاولات محررلکی | Le — du Tribunal de 1ère Instance de Stamboul درسعادت بدایت محکمه‌سی مقاولات محررلکی.

Notarié, ée, adj. (Adm.) مقاولات محرری طرفندن تنظیم اولنان | Acte — مقاولات محررینك تنظیم ایتدیکی سند رسمی.

Notation, sf. هر فننی بر علم و صنعتك معانیسی اشارتله ارائه ایتمه فنی | (Comm.) رموزات کیمیویه | (Chim.) — chimique امتعه اوزرینه اشارتله فیئات وضعی | (Mus.) — musicale موسیقی نوطه‌لرینك اساس و قاعده‌سنه توفیقاً ترتیب و تنظیمی.

Note, sf. (Comm.) حسابنامه، حساب پوصله‌سی، فاطوره | تعلیقات | d'avocat اجرت وکالت حسابی | تقریر، نوطه، مذکره | (Diplom.) نظر اعتباره آلمق | Prendre — امضالی تقریر، ممضی نوطه | — signée تقریر شفاهی | — verbale رسمی نوطه، تقریر رسمی | — officielle مشترك | — collective متحدالمآل نوطه‌لر | —s identiques نوطه | — responsive تحریرات و یا مذکرهٔ جوابیه | — marginale, V. ce mot | (Mus.) موسیقی نوطه‌سی، سسك هر بر مختلف پرده‌سی | —s diatoniques درجات ناتورل یعنی یدی عدد تام صدالر | صدانك حاوی اولدیغی درت درجه صدالر | —s naturelles نوطه‌لرك اوکلرینه بر نقطه قونلدقده نصف قوت تزایدیغی ارائه ایدن شکللر | —s pointées اصول ضربك خارجنده اوله‌رق غایت اینجه یازیلان نوطه‌لره دینور | Petites —s | — de goût ou appogiature, باطوته‌لرك دروننده نغمه‌لره تحسین ایچون غایت خفیف و قیصه صدالری اشعار ایچون چیزکیلرك اوزرلریله آره‌لرینه وضع اولنان پارچه دینلان اشارت | —s accidentelles درجه درجه تیز و پسلنان و درجات صدا تسمیه اولنان اشکال.

Notice, sf. مجمل، خلاصه | — biographique ترجمهٔ حال خلاصه‌سی.

Notification, sf. اشعار | تبلیغ، اخبار | اخطار | — officielle تبلیغات رسمیه | Acte de — تبلیغنامه، اخبارنامه.

Notifier, va. توصیه و اخطار ایتمك | تبلیغ و یا اخبار ایتمك | اشعار ایتمك.

Notions, sf. pl. معلومات | تصور، فکر | — préliminaires معلومات ابتدائیه | — élémentaires معلومات عنصریه، معلومات مختصره.

Notobranches, sm. pl. (Zool.) حیوانات نامیه قسمندن ذوالغلصمة الظهریه فرقه‌سی.

Notochlène, sf. (Bot.) سرخسیه فصیله‌سندن بسفائجیه قبیله‌سندن معدوم الغشا نوعی.

Notocorde, sf. (Anat.) Ou ligne primitive, رشیم حیوانیده ظاهر اولان خط ابتدائی.

Notodelphes, sm. pl. (Zool.) ضفادعیه معدوم الذنب فرقه‌سندن ضفدع فصیله‌سندن ذوالرحم ظهری قبیله‌سی.

Notodonte, sf. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن اخلامور اغاجی اوزرنده بولنور بر نوع کلبك.

Notoire, adj. (Dr.) متواتر، شهرت شایعه ایله بیلنان | متعارف | —, sf. کویا علوم جامعه‌یه مالك اولمق اوزره اجرا ایدیلان بر نوع سحر.

Notonecte, sm. (Zool.) آتیده‌کی سباح ظهریه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع بیاض فنادلی و سیاه رنكلی صو كهله‌سی .

Notonectidées, sf. pl. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فسافس مائیه فصیله‌سندن سباح ظهری قبیله‌سی .

Notopodes, sm. pl. (Zool.) (میلن ادوارس)ك سریع المشی قبیله‌سنه مقیس اولان (لاتره‌ی)ك حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقه‌سندن سباح رجلی قبیله‌سی .

Notoriété, sf. بداهت، شهرت، معروفیت | — publique علنیت، معلومیت عامه | بر شیئك تحریریه‌سی مقامنه قائم اولمق اوزره شهودك (Dr.) شهرت شایعه | Actes de — اخبارانی اوزرینه مأمور مخصوص طرفندن تنظیم اولنان سندكه اخبار حجتی دینور .

Notornis, sm. (Zool.) طیور متیقبه فرقه‌سندن طویل الاصابع تحت فرقه‌سندن فلمنك جدید جزیره‌سنده بولنور غایت بیوك بر نوع قارتال قوشی .

Notorrhize, sf. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن اولان نباتاتك جذیر ظهریسی .

Notoryctes ou **typhlops,** sm. pl. (zool.) آوسترالیاده هنوز كشف اولنمش حیوانات مكیسه فرقه‌سندن بر نوع كورستیك .

Notothérium, sm. (Géol.) حیوانات مكیسه‌دن كركدان جسامتنده اوسترالیاده بولنور بر نوع مستحاثه .

Notus, sm. (Météor.) لودوس دینلان معلوم روزكار .

Noue, sf. (Archit.) ایكی چاتی آره‌سنه قونیلان اولوق | ایكی چاتی آره‌سی | — ou noquet, مورینه بالغنك چكر (Pêche) | چایرلق، مرعی (Agric.) | دلیكلی طوغله، مجف طوغله و باغرصقلری .

Noué, ée, adj. (Bot.) ملقح | Frouit — ثمر ملقح | (Méd.) مكسح .

Nouement, sm. عقده، تعقید | — d'aiguillette عقده، اعراس .

Nouet, sm. (Pharm.) چیقی، كیسه .

Noueux, euse, adj. (His. nat.) معقد | بوداقلی، دوكوملی .

Nougat, sm. (culin.) حلویاتدن قوز حلواسی مثللو قوری حلوالره دینور، ماندولتا .

Nouilles, sf. pl. (Culin.) اوریشته دینلان بر نوع خمور ایشی .

Noulet, sm. (Archit.) چاتی دره‌سی | — chevron چاتی لاطه‌سی .

Noumènes, sm. pl. (Philos.) مشاهداتك ضدی اولان یقینیات بدیهیه‌یه دینور .

Nourisson, sm. هنوز سوددن كسلمامش چوجق، ولد رضاعی .

Nourou, sm. (Zool.) افراد انسانی الشكل فصیله‌سنده ... ستانه مخصوص برنوع بیوك میمون .

Nouveau, velle, adj. یكی، جدید، نو | — testament عهد جدید، انجیل شریف | (Géog.) — - monde بر جدید، یكی دنیا، آمریقا | (Comm.) A — حساب جدید | Solde à — حساب جدیدده بقیه | —elle lune, **V. Lune** | (Dr.) Charges —elles دلائل جدیده | —elle œuvre (ابنیه‌نك) وضع قدیمنك تغییری | Dénonciation de —elle œuvre وضع قدیمك تغییرندن طولایی تعطیل عملیات استدعاسی .

Nouveau-né, ée, adj. et s. 2 g. یكی طوغمش، سلیمه، نوزاد، سلیل، سلیله .

Nouveauté, sf. (comm.) یكی موده امتعه، تحفیه | یكی چیقان شی، نوده | Hautes —s صوك موده شیلر | Magasin de —s تحفجی دكانی و یا مغازه‌سی | Marchand de —s تحفجی .

Nouvelle, sf. حوادث | Fausses —s اراجیف | Publication de fausses —s نشر اراجیف | Assurance sur — خبر اوزرینه واقع سیغورطه .

Novacule, sf. (Zool.) مشوك المسيح خرشني الادمه فرقه‌سندن ذئب بحری فصيله‌سندن بر نوع لورك بالغی، منسل .
Novaculite, sf. (Min.) نوواكوليت، اوستره طاشی نوعندن اولان صخوره دينور .
Novale, sf. (Agric.) يكی آچلش تارلا . **V.** aussi **Terre.**
Novation, sf. (Dr.) تجديد عقد | تجديد سند | — par substitution de débiteur حواله .
Novatoire, adj. (Dr.) تجديد عقده دائر .
Nover, va. (Dr.) تجديد عقد ايتمك .
Novice, sm. بر طريقته هنوز داخل اولان، طالب | عجمی | چيراق | (Mar.) بحريه‌ده موچودن يبوك ماريتل چراغی .
Noviciat, sm. طلبه‌لك مدتی | عجميلك | چيراقلق مدتی | چيراقلق .
Noyale ou **noyalle,** sf. (Mar.) يلكن بزی .
Noyau, sm. (Bot.) نوات، چكردك | (Chim.) Théorie des —x مراكز قاعده‌سی طوپ (Art mil.) | يرلی نردبانلرك طبان آغاجی | (Archit.) — d'escalier | مركز شلل شمس اختركيسودارلرك رأسی (Astron.) | مجفی تشكيل ايچون طوپ قالبنك اورطه‌سنه قونيلان سيلندر .
Noyer, sm. (Bot.) آمريقهٔ — noir | جوزيه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان جوز آغاجی نوعی آمريقه‌نك لوزيان ايالتنه مخصوص بر نوع — cendré | شماليه مخصوص قره جوز آغاجی اوزون ميوه‌لی جوز آغاجی | — de Ceylan ou carmentine, **V. Justicie** | — de la Jamaïque ou Sablier, **V.** ce mot | — du Japon, syn. de Ginkgo, **V.** ce mot.
Noyure, sf. (Techn.) ويده يووه‌سی .
Nu, ue, adj. et sm. چيپلاق، معری، عريان، مجرد، حاقی، برهنه‌پا، يالين آياق — pieds | — tête باشی آچيق | برهنه‌سر، باشی آچيق | (Dr.) — e propriété رقبه، رقبهٔ ملك | — propriétaire صاحب رقبه | (Archit.) — de mur ديوار يوزی | (Bot.) Graines —es بزور معريه .
Nuage, sm. (Météor.) بلوط، ابر، سحاب | (Méd.) سحاب، ادراك اوزرينه طوپلانان كوپوك .
Nuaison, sf. (Mar.) هوانك و يا اسن روزكارك مدت دوامی .
Nuance, sf. (Phys.) رنك، درجهٔ لون .
Nubécule, sf. (Méd.) **V. Néphélion,**
Nubile, adj. (Dr.) بالغ | Age — سن بلوغ | مراهق .
Nubilité, sf. (Dr.) سن بلوغ | سن مراهقه .
Nucelle, sf. (Bot.) جسم جروی بييض .
Nucifrage, sm. (Zool.) Syn. de Casse-noix, **V.** ce mot.
Nucléaire, adj. (Anat.) **V. Epithélium.**
Nucléi, sm. (Astron.) شمسك اوزرنده‌كی شوائبك مركزی مقامنده بولنان نوات .
Nucléiforme, adj. (Hist. nat.) نواتی الشكل .
Nucléobranches, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی شعبه‌سندن ذوالغلصمهٔ النواتی فرقه‌سی .
Nucléole, sm. (Hist. nat.) نويت .
Nucléolite, sf. (Zool.) آتيده‌كی نواتی الشكل فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع دكز قورقمه‌سی .

Nucléolitidées, sf. pl. (Zool. et Géol.) ناعمة منفذ الجلد شبه الجلد المشوك فرقەسندن نواتى الشكل فصيلەسى .

Nuculaine, sm. (Bot.) ثمار نواتيه .

Nucule, sf. (Bot.) نوات، ثمار نواتيه | (Zool.) ناعمة عديمة الراس مستقيم القوقعه ذوالبرنس تام فرقەسندن بعضلرنجه قوسيه فصيلەسنك نمونەسى اولان و بعضلرنجه نواتيه فصيلەسندن بولنان بر نوع كوچك دكز طراغى .

Nuculées, sf. pl. (Zool.) ناعمة عديمة الراس مستقيم القوقعه ذوالبرنس تام فرقەسندن نواتيه فصيلەسى .

Nuculine, sf. (Zool.) ناعمة عديمة الراس مستقيم القوقعه ذوالبرنس تام فرقەسندن قوسيه فصيلەسندن بر نوع آشيوادس .

Nudibrances ou **inférobranches,** sm. pl. (Zool.) ناعمة ذات الرجل البطنى شعبەسندن ذوالغلصمة المعرى فرقەسى .

Nudicoles, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحية النصف غير متجانسة الاجنحه فرقەسندن قساقمى بريه فصيلەسندن ذوالعنق معرى قبيلەسى .

Nudipèdes, sm. pl. (Zool.) دجاجيه فرقەسندن ذوالرجل معرى فصيلەسى .

Nuée, sf. (Météor.) غمام، صيق و بيوك بلوط .

Nue-propriété, sf. (Dr.) رقبه، رقبة ملك .

Nuire, vn. (Dr.) اضرار اجمك | Intention de — اضرار قصدى .

Nul, ulle, adj. حكمسز | (Dr.) باطل | كأن لم يكن .

Nullipores, sm. pl. (Min. et Géol.) معدوم المسامات .

Nullité, sf. (Dr.) بطلان | عيب، خطاء موجب الفاسى عقدك بر | — absolue مطلق بطلان، اولان | A peine de — كأن لم يكن طوتلق | — relative **V. Relatif.**

Numéraire, sm. (Fin.) نقود، نقد | En — نقداً | Valeur — قيمت نقديه | Paiement en — نقداً تأديه | Achat de — pour le compte de la Monnaie مبايعه جيلق .

Numéral, ale, (Gram.) اعدادى، عددى | Adjectif — صفت اعداديه . **V. Numératif** | (Litt.) Vers — (مصراع) تاريخ .

Numérateur, sm. (Math.) صورت، كسرك صورتى .

Numératif, sm. (Gram.) Les —s اسماء اعداد، اعداد | - s ordinaux اعداد رتبيه | —s cardinaux اعداد اصليه | —s fractionnaires اعداد كسريه | —s distributifs اعداد توزيعيه | —s multiples اعداد تضعيفيه .

Numération, sf. (Math.) تعداد و ترقيم | Système de — اصول تعداد | — parlée اعدادك قرائت و تعدادى | — écrite اعدادك تحرير و ترقيمى | — décimale ترقيم اعشارى | (Dr.) — des deniers تعداد نقود .

Numérique, adj. (Math.) عددى | Méthode ou système — اصول ترقيم، اصول عدديه .

Numéro, sm. نومرو، عدد، رقم | — d'ordre صيره نومروسى | — des maisons رقم ابواب | — matricule, **V.** ce mot.

Numérotage, sm. عدد و نومرو وضعى، رقم وضعى | (Syl.) Opération de — اشجار قائمه‌يه نومرو وضعى عملياتى .

Numéroteur, sm. نومرو وضعنه مخصوص ماكنه و يا آلت .

Numismate, sm. فن مسکوکات عالمی، میدالیه و مسکوکات عتیقه اهل وارباتی .
Numismatique, sf. فن مسکوکات | — ancienne فن مسکوکات عتیقه | — moderne فن مسکوکات جدیده .
Numismatographie, sf. تقویم مسکوکات .
Nummulaire, sf. (Bot.) ربیعیه فصیله‌سندن بهاریه قبیله‌سندن بر نوع نارکس چیچکی .
Nummulite, sm. (Géol.) فورامینیفر یعنی ذوالثقبات حلزونی القطعه فرقه‌سندن طبقهٔ سوه سونیه‌ده بولنور بر نوع مستحاثه .
Nummulitique, adj. (Géol.) نمولیتی | Calcaire — کلس نمولیتی .
Nuncupatif, ive, adj. (Dr.) Testament — سند رسمی‌یه مربوط وصیتنامه .
Nunnation, sf. (Gram. arabe) Ou voyelle nasale, تنوین | La — exprime l'indétermination et l'article (ال) la détermination, تنوین تنکیر در و ال تعریفیدر | — rythmique تنوین الترنم .
Nuphar, sm. (Bot.) نیلوفر فصیله‌سندن صاری زنباق نوعی .
Nuque, sf. (Anat.) اکسه کوکی، نقرهٔ قفا .
Nutation, sf. (Astron.) محور ارضك تمایلی، کره‌نك اهتزاز مجبوریسندن حاصل اولان تمایل فی الشمس (Bot.) | تمایل .
Nutricine, sf. (Techn.) صیغراقی اوزیله بعض زخیره توزی قاریشدیله‌رق یاپیلان بر نوع غدا .
Nutrition, sf. (Physiol.) اتفاق واغاشه | اغدا، تغدیه، تنذیه | تغذی، تغدی | Suractivité de la — تزاید تغدی .
Nyctage, sm. (Bot.) Vulg. Belle-de-nuit, اخفشیه فصیله‌سندن گیجه صفا چیچکی .
Nyctaginées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن اخفشیه فصیله‌سی .
Nyctalope, adj. et s. 2 g. (Méd.) اخفش، اجهر .
Nyctalopie, sf. (Méd.) خفش، جهر .
Nyctanthe, sm. (Bot.) یاسمینیه فصیله‌سندن عربستان یاسمینی .
Nyctère, sm. (Zool.) خفاشیهٔ عادیه فصیله‌سندن آسیا و آفریقه‌یه مخصوص ات قنات دیثلان بر نوع یراسه .
Nyctérente, sf. (Zool.) کلبیه فصیله‌سندن کلاب حقیقیه قسمندن بر نوع بیان کوپکی .
Nyctéribie, sf. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن مولد الشفیره فصیله‌سندن قمل ذبابی قبیله‌سندن یراسه اوزرنده طفیلیت حالنده یاشار بر نوع بوجك .
Nycticèbe, sm. (Zool.) ثدیهٔ ذوالاید الاربعه فرقه‌سندن طیفیه یعنی اقراد کاذبه فصیله‌سندن بر نوع میمون .
Nycticée, sm. (Zool.) خفاشیهٔ عادیه فصیله‌سندن پارقنات دیثلان بر نوع یراسه .
Nycticorax, sm. (Zool.) گیجه قوشلرندن آلاجه بایقوشه و گیجه قرغه‌سنه و بالیقچینه ویریلان بر اسمدر .
Nyctipithèques, sm. pl. (Zool.) Ou Nocthores, آمریقه‌یه مخصوص میمونلردن سبن فرقه‌سندن اقراد ذوالعادات ارضیه فصیله‌سندن اقراد لیلیه نوعی .
Nymphale, sm. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن شبه فراشیه قبیله‌سندن قواق آغاجنه مخصوص بر نوع بوجك .
Nymphe, sf. (Mythol.) حوری | — du paradis حوری العین | (Zool.) کلبك طیرطلندن صکره کیردیکی قورت حالی، نغف، شفیره، عروس .

Nymphéacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجية منفصله تحت المبيض صنفندن نيلوفريه فصيله‌سى .

Nymphée, sf. (Archit.) اطراف اصنام و هياكل ايله مزين و مستور حوض .

Nymphéen, enne, adj. (Géol.) ماء لذيذدن مترسب بعض صخور و اراضى‌يه دينور .

Nymphipares, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن مولد شفيرتين تحت فرقه‌سى .

Nymphite, sf. (Méd.) التهاب شفيرتان .

Nymphœa, sm. (Bot.) Syn. de Nénuphar, نيلوفر چيچكى .

Nymphomanie, sf. (Méd.) ماينماء غلمت، جنون غلمت، ننفومانيا .

Nymphotomie, sf. (Chir.) خزع الشفيره .

Nypa, sm. (Bot.) هندك بر نوع خرما آغاجى .

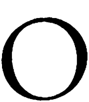
Nyssa, sm. (Bot.) آتيده‌كى نيساسيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولوب آمريقهٔ شمالى بطاقلقلرنده بولنور بر نوع اريك آغاجى .

Nyssacées, sf. pl. (Bot.) صندالية فصيله‌سنه قريب آمريقهٔ شمالى‌يه مخصوص نيساسيه فصيله‌سى .

Nysson, sm. (Zool.) آتيده‌كى وخزيه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولوب هاوج چيچكى اوزرنده بولنور بر نوع بوجك .

Nissoniens, sm. pl. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن خفار فصيله‌سندن وخزيه قبيله‌سى .

Nystagme, sm. (Méd.) غمز تشنجى .

O, sm. (Géog.) Ouest, غرب، باطى ؛ **O. N. — O.** باطى قره يل ، غرب شمال غربى |
O. S. — O. غرب جنوب غربى، باطى لودوس | **O.** quart **N. — O.** باطى كرته قره‌يل
O. quart **S. — O.** باطى كرته لودوس | (Chim.) Oxygène, مولد الحموضه ; **Os,**
osmium, اوسميوم .

Oasis, sf. مزلفه، الواح، غوطه .

Oban ou **obanc,** sm. جاپونيانك يكرمى ايكى عيارده برنوع سبيكه‌سى كه (٩٠) فرانق قدر قيمتلى بر سكه در .

Obclavé, ée, adj. (Bot.) بيضاء معكوس .

Obconique, adj. (Géom.) مخروط منعكس | (Bot.) Involucre — لفافهٔ مخروطيهٔ منعكسه .

Obcordé, ée, ou **obcordiforme,** adj. (Bot.) قلب منعكس | Pétale — وریق تویج قلب منعکس .
Obédience, sf. انقیاد، بیعت، طاعت | Lettre d'— اجاز تنامه .
Obélisque, sm. دیکیلی طاش، نصب .
Obéré, ée, adj. (Dr.) غریق بالدیون، مستغرق دیون | Succession —e مستغرق دیون ترکه .
Obérer, va. (Dr.) تدیین ایتمك، مستغرق دیون قیلمق | S'— مستغرق دیون اولمق .
Obèse, adj. (Méd.) افراط درجه‌ده سمیز، مبطان، مسمون .
Obésité, sf. (Méd.) افراط سمیزلك، فرط سمانه .
Obier, sm. (Bot.) فصیلهٔ بلسانیه‌دن یبانی قار طوپی آغاجی که قزیل یمیشی اولور .
Obisie, sf. (zool.) حیوانات حلقیه قسمندن حیوانات عنکبوتیه شعبه‌سندن عقربیه فرقه‌سندن حامل ملقط نوعندن طاش آلتلرنده بولنور بر عقربی .
Objectif, sm. مرام، مقصد، مرآت انعکاس | (Phys.) مرئیات جامی، عدسهٔ مرئیه | خرده‌بینك کوچك و دوربینك بیوك جامی | — simple عدسهٔ مرئیهٔ بسیطه | — double عدسهٔ مرئیهٔ مضاعفه .
Objectif, ive, adj. (Philos.) تصدیقاته دائر، تصدیقی، متأثر | (Gram.) Complément — (arabe) المفعول به .
Objection, sf. (Dr.) اعتراض | —s, اعتراضات .
Objectivité, sf. (Philos.) تصدیقیت .
Objet, sm. مقصد، موضوع له، مبنی علیه | نسنه، ماده | L'— d'une science, d'un art, موضوع | —s de dévotion اشیای مقدسه | — encombrant حوالهٔ اشیا | (Dr.) —s اشیا، اموال | — trouvé لقطه | — de la convention معقود علیه | (Dr. musul.) — (dans le commerce) مال متقوم | Droit qui fait l'— de l'aveu مقر به | — ou droit litigieux, مصلح عنه .
Oblade, sf. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقه‌سندن قره‌کوز فصیله‌سندن بر نوع صاراغوس بالغی .
Oblation, sf. حسنات، مبرات .
Obligataire, s. 2 g. (Fin. et Bourse) استقراض تحویلات صاحبی | —s, اصحاب تحویلات .
Obligation, sf. مکافیت، مجبوریت | (Relig.) Devoir d'— فرض | وجوب | (Dr.) تعهد | —s, تعهدات | الزام . pl. الزامات | —s alternatives تردید صورتیله اولان تعهدات | — divisible, V. ce mot | —s indivisibles, V. ce mot | —s conditionnelles شرطه معلق تعهدات | — solidaire, V. ce mot | — naturelle, V. ce mot | —s naissant de quasi contrats et de délits تعهدات فعلیه، تصرفات فعلیه | —, écrit, تحویل، دین سندی، تعهد سندی | Faire honneur à ses —s تعهداتی ایفا ایتمك | (Fin.) استقراض حصه سندی، استقراض تحویلات عمومیه‌سی .
Obligatoire, adj. مجبوری، جبری | Service — خدمت مجبوریه | Instruction — تعلم، تدرس مجبوری .
Obligatoire, sm. (Gram.) — ou mode —, فعل وجوبی، صورت وجوبیه | — présent وجوبی حالی | — imparfait déterminé حکایهٔ فعل وجوبی | — plus-que-parfait حکایهٔ ماضی وجوبی | — futur استقبال وجوبی .

Obligé, ée, sm. et adj. (Dr.) مديون متعهد | Le principal — اصيل، اصل مديون.

Obliquangle, adj. (Géom.) Triangle — مثلث مائل الزوايا .

Oblique, adj. et sm. (Géom.) مائل | Ligne — خط مائل | (Art mil.) اكرى | — à droite صاغه اكرى | — à gauche صوله اكرى | (Anat.) عضلهٔ مائله | Grand — ou — externe de l'abdomen, عضلهٔ مائلهٔ كبيره Petit — ou — interne de l'abdomen, عضلهٔ مائلهٔ صغيره .

Obliquité, sf. (Géom.) تمايلات، مائليت | — d'une sphère بر كره‌نك مائليتى | (Astron.) — de l'écliptique دائرهٔ خسوف و كسوفك مائليتى .

Oblitération, sf. (Chir.) انسداد | (Dr) ابطال | سيلنمه .

Oblitérer, va. (Chir.) انسداد اجتمك | (Dr.) ابطال اجتمك | S'— سيلنمك .

Oblong, gue, adj. (Géom.) بيضى، عريض، مطول .

Obovale, adj. (Géom.) بيضىٔ معكوس، بيضىٔ منعكس .

Obron, sm. (Techn.) صندوق كليدينك پرسيسى يعنى منداى .

Obronnière, sf. (Techn.) صندوق كليدى پرسيسنك اوست پارچه‌سى .

Obscurantisme, sm. معارفك نشر و تعميمى عليهنده اولانلرك مسلك و افكارى .

Obsécration, sf. (Litt.) كلام استمدادى .

Observance, sf. (Relig.) قواعد مذهبيه‌يه اطاعت | طريقت، طريقت روحانيه .

Observateur, sm. اصحاب تحقيق، اولى الابصار | (Géom.) ناظر .

Observation, sf. مطالعه | مشاهده، ملاحظه، اعتراض | ترصد | (Log.) يقينياتدن مشاهدات | — externe مشاهداتدن حسيات | — interne مشاهداتدن وجدانيات | Méthode d'— اصول مشاهدات | (Astron.) ترصد | —s astronomiques ارصادات، مشاهدات رصديه | (Art mil.) ترصد | Corps, armée d'— ترصد اوردوسى | Poste — ترصد موقعى | Colonne d'— ترصد قولى | (Adm.) Quarantaine d'— احتياط قرانتينه‌سى | (Pol.) L'— des traités احكام عهديه‌يه رعايت .

Observatoire, sm. (Astron.) مرباء، مرصد، رصدخانه | — météorologique Impérial رصدخانهٔ عامره .

Observer, va. (Art mil.) ترصد اجتمك، ترصد آلتنده بولندرمق (Pol.) رعايت اجتمك | — une stricte neutralité قاعدهٔ بيطرافيه‌يه تماميله رعايت اجتمك | — une stricte étiquette اصول تشريفاته فوق العاده رعايت اجتمك .

Obsession, sf. (Méd.) همزه، صجرت، قلق | — criminelle morbide همزهٔ جنائيهٔ مرضيه | — pathologique همزهٔ مرضيه | — théorique همزهٔ نظريه | — impulsive همزهٔ سائقه .

Obsidienne, sf. (Min.) زجاج بركانى، سياه عقيق، عقيق اسود .

Obsolet, ète, adj. (Gram.) متروك، استعمالدن ساقط .

Obstétrical, ale, adj. (Méd.) ولادى .

Obstétrique, sf. (Méd.) فن ولادت .

Obstruction, sf. (Pol.) عوق و تأخر | (Méd.) — ou opilation, تسدد، انسداد | — intestinale انقباضلق، انسداد معائى .

Obtenir, va. استحصال اجتمك | نائل اولمق | — un jugement بر قرار، بر اعلام استحصال اجتمك .

Obtention, sf. نائليت، استحصال | — d'un grade بر رتبه‌يه نائليت .

Obturateur, trice, adj. سداد، مسدد | (Anat.) Trou — ثقبهٔ مسدده |

Muscle — عضلهٔ مسدده | Artère —trice شریان مسدد | (Chir.) —, sm. مسدد | (Art mil.) -- de canon قپاق ایله نامل‌لو آره‌سنده طبیعی الحصول اولان باروت غازلرینك حرارتنی منع ایتمکه مخصوص غاز سده‌سی .

Obturbiné, ée, adj. (Hist. nat.) مخروط منعکس .

Obtus, use, adj. (Géom.) منفرج | Angle — زاویهٔ منفرجه | (Bot.) منفرج‌الذروه.

Obtusangle, adj. (Géom.) منفرج الزاویه .

Obus, sm. (Art mil.) اوبوز، خمپره | — à anneaux حلقه‌لی اوبوس | — de siège محاصره اوبوسی | — double ایکی قاتلی اوبوس | — ordinaire عادی اوبوس | — à segments پارچه‌لی خمپره | — à balles شرانپیل خمپره | — de campagne خفیف ابوس، صحرا ابوسی | - - torpille طورپیل اوبوسی | — à la spartelle, syn. d'— à balles, **V.** plus haut.

Obusier, sm. (Art mil.) اوبوس طوپی | خمپره هوانی .

Obvoluté, ée, adj. (Bot.) مطمر منعکس .

Oca, sm. (Bot.) اوقا، آمریقه‌نك بعض محلرنده اوتندن اتخاذ ایتمك پاپیلور بر نوع پاتاتس .

Occase, sf. (Astron.) **V. Amplitude.**

Occasion, sf. فرصت | مناسبت | D'— کلپیر، الدن دوشمه | Marchandises d'— الدن دوشمه مالار | A l'— de بومناسبتله | Profiter de l'-- فرصتدن استفاده ایتمك .

Occasionnel, elle, adj. مسبب، باعث، موجب .

Occident, sm. (Géog.) غرب، مغرب | جهت غربیه .

Occidental, ale, adj. (Géog.) مغروبی، غربی | Pays — aux ممالك غربیه .

Occipital, ale, adj. (Anat.) قفایه متعلق و منسوب، قفائی، قفوی | Os — عظم قفا | Muscle — عضلهٔ قفویه | Trou — ثقبهٔ قفویه .

Occipito, adj. (Anat.) قفوی | — - altoïdien, enne, adj. قفوی، اطلسی | — - axoïdien, enne, adj. قفوی، محوری | — - cotyloïdien, enne, adj. قفوی، حقی | — frontal, e, adj. et sm. قفوی، جبهی | — - latéral, e, adj. قفوی، جنبی | — - méningien, enne, adj. et sm. قفوی، سحائی | — - pariétal, e, adj. قفوی، جداری | — pétreux, euse, adj. قفوی، صخروی . **V. Hiatus** | — - sacré, e, adj. قفوی، عجزی | — - sacro-iliaque, adj. قفوی، عجزی، حرقفی .

Occiput, sm. (Anat.) قفا که عظم قفادن متشکلدر .

Occlusion, sf. (Méd.) حالت انسداد .

Occlusif, ive, adj. (Gram.) Letters —ves حروف مهموسه .

Occultation, sf. (Astron.) قمرك بر سیاره‌نك اوکندن مرور ایتمسنه دینور، خسوف، کوکب، خسف .

Occulte, adj. مستور، خفی | Sciences - s علوم غیبیه، علم سرائر، علوم خفیه .

Occultisme, sm. علم غیب **V.** aussi Cabale et Kabbalisme .

Occupant, sm. (Dr.) واضع الید، وضع‌ید ایدن | Le premier — اك اول وضع‌ید ایدن.

Occupation, sf. مشغولیت، اشتغال، مشغله | اشغال، استیلا (Art mil.) | ضبط، اله کچورمه | Armée d'— اشغال اردوسی، اقامت اردوسی | (Dr.) احراز .

Occuper, va. (Art mil.) اشغال ایتمك، استیلا ایتمك | ضبط ایتمك، اله کچورمك | (Dr.) احراز ایتمك .

Océan, sm. (Géog.) بحر محیط، قاموس | — atlantique بحر محیط اطلاسی | — gla-
Perdre l'— افاتهٔ فرصت ایتمك .

cial, **V.** ce mot | — pacifique بحر محیط شرق | Grand — بحر محیط کبیر | — indien بحر محیط هندی .

Océanidées, sf. pl. (Zool.) نجم البحر خرده بینیدن قاموسیه فصیله‌سی .

Océanie, sf. (Géog.) قطعات خمسه‌دن اوقیانوس قطعه‌سی، جزائر بحر محیط | (Zool.) بالاده‌کی قاموسیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع کوچك دکز آناسی .

Ocellaire ou **ocellé, ée,** adj. (Zool.) احور، آلاجه بنکلی | Plaques —s الواح حورا .

Ocelle, sf.(Zool.) حاره، حور، بعض حیواناتك توییاوزرنده‌کی کوزکبی بنکلره دینور، جوهر .

Ocelot, sm.(zool.) آمریقه‌نك مکسیقا ایالتنه مخصوص بنکلی غایت بیوك برنوع یبان کدیسی .

Ochlocratie, sf. (Pol.) اسافل ناسك رأس حکومتده بولنمسی اصولی .

Ochna, sf. (Bot.) زیرده‌کی اوخناسیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع یاسمین آغاجی .

Ochnacées, sf. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن اوخناسیه فصیله‌سی .

Ochre ou **ocre,** sf. (Min.) آشی بویاسی، طین حدیدی، طوپراق بویا | — rouge طین احمر | — jaune طین اصفر، صاری بویا .

Ochroïte, sf. (Min.) **V. Cérite.**

Ochroma, sf. (Bot.) فصیلهٔ بائوبابیه‌دن جامایقا آطه‌لرینه مخصوص برنوع بائوباب آغاجی .

Ochthère, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سندن بر نوع کوچرك بوجك .

Ocre, sf. **V. Ochre.**

Ocréa, ou **Ocrée,** sf. (Bot.) هدب اصفر، غلیف .

Octaèdre, sm. (Géom.) ذوثمانیة الوجوه، مثمن الوجوه | — régulier ذوثمانیة الوجوه منتظم | — pyramidé ثمانیة السطوح اهرامی .

Octandre, adj. (Bot.) ثمانی التذکیر، ذوالثمانیة التذکیر .

Octandrie, sf. (Bot.) ثمانیة التذکیر .

Octant, sm. (Mar.) ثمن دائره، اوقتانت | (Astr.) تربیع اول و ثانی ایله تسدیس اول و ثانی بیننده مساوی مسافه‌ده بولنان وجوه اربعهٔ قمره دینور .

Octave, sf. (Mus.) یدی صدانك درجات اربعه‌سندن بهری یعنی بر ضرب زمانسده تغنی ایکنجی — Première | برنجی درجه الك قبا صدالر | Deuxième — ایکنجی اولنان یدی صدا | Troisième — اوچنجی درجه تیز صدالر | Quatrième — دردنجی درجه قبا صدالر | درجه الك تیز صدالر | (Litt.) سکز بیتدن مرکب بر نوع شعر .

Octavin, sm. (Mus.) کوچك نوع فلاوطه .

Octavo (in), adv. (Impr.) **V. In-octavo.**

Octil, adj. m. (Astron.) ایکی کوکب بیننده قرق بش درجه بولنان | Aspect — ثمین .

Octogone, sm. (Géog.) ذوثمانیة الاضلاع | (Art mil.) سکز طابیه‌لی استحکام .

Octogynie, sf. (Bot.) ثمانیة التأنیث .

Octopétalé, ée, adj. (Bot.) ذوثمانیة الوریقات تویجیه .

Octophylle, adj. (Bot.) ذوثمانیة الوریقات | ذوثمانیة الاوراق .

Octopodes, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول الرأس حامل محاجم فرقه‌سندن ذوثمانیة الارجال تحت فرقه‌سی .

Octostyle, adj. (Archit.) اوکنده سکز عدد ستونی بولنان (بناء) .

Octroi. sm. (Adm.) شهر کرکی | شهر کرکی اداره‌سی .
Octroyer, va. احسان ایتمك .
Octylène ou **caprilène,** sm. (Chim.) اوقتیلن و یا قاپریلن .
Octylique ou **caprilique,** adj. (Chim.) اوقتیلی | Alcool — الكول اوقتیلی .
Oculaire, adj. (Anat.) عینی | (Opt.) —, sm. عدس عینی | (Dr.) Témoin — رأی العین کورن شاهد .
Oculine, sf. (Zool.) کثیرة الرجلیهٔ زهریه‌دن بعض شجری مسکنلری اولان مادرپورلره دینور .
Oculiste, sm. (Méd.) کوز حکیمی، کحال | Médecin — طبیب کحال .
Oculistique, sf. (Pathol.) کحالی، فن کحاله .
Oculo, adj. (Anat.) عینی | — - moteur-commun, sm. محرك مشترك عین | — - musculaire, adj. et sm. عینیٔ عضلی | — - zygomatique, adj. عینیٔ غذاری .
Ocymoïdées ou **ocimoïdées,** sf. pl. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن ریحانیه قبیله‌سی .
Ocypode, sm. (Zool.) آییده‌کی سریع الرجل قبیله‌سندن ساحل قوملرنده بولنور بر نوع اوفق بوجك .
Ocypodiens, sm. pl. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقه‌سندن ذوالجبههٔ سفلی فصیله‌سندن سریع الرجل قبیله‌سی .
Ocyptère, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سندن فرانسه و آلمانیه‌ده چیچکلر اوزرنده بولنور بر نوع کوچك سینك .
Ocyroé, sm. (Zool.) حیوانات شعاعیه‌دن کثیرة الرجلیه قسمندن آقالف فرقه‌سندن بر نوع دکز آناسی .
Odacanthe, sf. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آکل اللحوم فصیله‌سندن حاصر صازلرینه عارض اولور بر نوع بوجك .
Odax, sm. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذنب بحری فصیله‌سندن بر نوع لورك بالغی .
Odaxesme, sm. (Méd.) حکهٔ لثیه .
Ode, sf. (Litt.) قصیده، ترکیب بند .
Odeur, sf. رایحه، قوقو، بوی | —s aromatiques روایح عطریه | —s fragrantes روایح یاسمینیه | —s ambrosiaques روایح عنبریه | —s alliacées روایح ثومیه | —s fétides روایح کریهه | —s vireuses روایح مؤذیه | —s nauséeuses روایح غثیانیه | —s agréables روایح طیبه | —s désagréables روایح ردیه .
Odomètre, sm. **V. Hodomètre.**
Odontagre, sf. (Méd.) الم اسنان | (Chir.) کلبتان اسنان .
Odontalgie, sf. (Méd.) الم السن، دیش آغریسی .
Odontalgique ou **anti-odontalgique,** adj. (Méd.) مضاد الم السن | Remède — دیش علاجی .
Odontiase, sf. (Méd.) علائم خروج وسقوط اسنان .
Odontite. sf. (Méd.) ورم الاسنان .
Odontogénie, sf. (Physiol.) توالد اسنان، تکون اسنان .
Odontognathe, sm. (Zool.) مرخو المسیح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن رنکیه فصیله‌سندن آمریقه‌نك کویان ممالکی دکزلرینه مخصوص بر نوع بیوك صردالیه بالغی .
Odontoïde, adj. (Anat.) Apophyse — تتؤ سنی .

Odontolithe, sm. (Méd.) تقلح اسنان، ديشلرك اوزرينه مواد قلاحيه‌نك تجمعى .
Odontologie, sf. (Anat.) مبحث الاسنان .
Odontome, sm. (Méd) ورم سن .
Odontorrhagie ou **Odontorragie,** sf. (Méd.) سيلان دم فى السن .
Odontotechnie, sf. (Méd.) حرفة الاسنان .
Odorant, ante, adj. قوقولى، رائح، ذوالرايحه .
Odorat, sm. (Physiol.) مشام، قوهٔ شامه .
Odoration, sf. اشتمام، استشمام .
Odoriférant, ante, adj. كوزل قوقولى، خوشبو، لطيف الرايحه .
Odynère, sm. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن ذوالجناح مضاعف فصيله‌سندن و زنبوريه قبيله‌سندن بر نوع اشك آريسى .
Œcodème, sm. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن مختلف الاجناس فصيله‌سندن نمليه قبيله‌سندن آمريقهٔ وسطى‌يه مخصوص بر نوع بيوك قارينجه .
Œcophore, sm. (Zool.) خرشفى الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سندن بغداى و ذخائره عارض اولور بر نوع قورت .
Œcuménique, adj. (Relig.) عمومى | Concile — پيسقپوسلردن مركب مجلس روحانى عمومى | Patriarche — روم پطريقى .
Œdémateux, euse, adj. (Méd.) اوزيماوى، مستقى .
Œdème, sm. (Méd.) اوزيما، مستق .
Œdémère, sf. (Zool.) مغطى الجناح مختلف الرسغين فرقه‌سندن ذوالجناح ضيق فصيله‌سندن بر نوع چچك بوجكى .
Œdicnème, sm. (Zool.) طيور مقبقبه ساكن المرزاغ فرقه‌سندن ياغمورقوشى فصيله‌سندن بر نوع كوچك طوى .
Œdilite, sf. (Min.) Variété de mésotype, مزوتيپ انواعندن بر نوع نطرون، اوديليت .
Œdipode, sm. (Zool.) مستقيم الجناح فرقه‌سندن طفار تحت فرقه‌سندن جراديه فصيله‌سندن قزيل چكركه نوعى .
Œil, sm. (Anat.) كوز، چشم، عين | Blanc de l'— ou sclérotique, كوز آق، صلبه، بياض العين | — cerné چاكر كوز | — pers الا كوز | (Zool.) — simple ou lisse, stemmate, عين بسيط | — composé عين مركب | (Bot.) فدان كوزى | (Techn.) — artificiel اكرتى كوز، عين صنعى | — de marteau چكيچ دليكى | — du ressort زنبورك دليكى | (Archit.) بنالرده جناح | — de dôme قبه پنجره‌سى .
Œil-de-bœuf, sm. (Archit.) تپه جامى، دكرمى پنجره | (Bot.) اوكوز كوزى دينلان بر نوع پاپاديه | (Mar.) Ou panneau vitré, لومبوز .
Œil-de-chat, sm. (Min.) عين الخور .
Œil-de-perdrix, sm. (Min.) يشيل نوع دكرمن طاشى | (Méd.) سيكيل :
Œil-de-pie, sm. (Mar.) Trou pratiqué au coin d'une voile, ماطه .
Œil-de-serpent, sm. (Min.) بعض بالق ديشلرى مستحاثاتنه دينور .
Œillé, sm. (Zool.) اوزرلرنده كوز شكلنده حاره‌لرى بولنان برقاچ نوع كوپك بالقلرينه دينور .
Œillère, sf. (Chir.) مغطس عينى | (Techn.) قوشوم باشلغنك كوزلكى | (Anat.) Dent — كوز ديشى، سن عينى .
Œillet, sm. (Bot.) قرنفليه فصيله‌سندن سيلنه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان قرنفل چيچكى نوعى | — commun ou — - giroflée, عادى قرنفل | — rouge ou — à ratafia,

— | پسند دیثلان بر نوع فولیا — de Chine | آق قرنفل — blanc | قرمزی قرنفل — barbu ou — | مرکبه فصیله‌سندن قندیه قبیله‌سندن مکسیقا و هند قرنفلی نوعی d'Inde خلاط قاصه‌سی | متافیون (Mar.) | حسن یوسف وآرنبود قرنفیلی de poète et jalousie, | Cheville à — مایه .

Œilleton, sm. (Agric.) قرنفیل بچی | فشقین وکنار مثللو فدانلرك کوکندن سورن فدان | (Opt.) رصد دوربینلرینك کوزه کلان قطعه‌سی .

Œillette ou **oliette,** sf. (Bot.) تخمندن بر نوع یاغ استخراج اولنان قیمرلی خشخاش | (Archit.) یان طرافده‌کی کوجك جناحلر —s latérales | کوجك جناح .

Œnanthe, sf. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن کاشمیه قبیله‌سندن شوکران مائی نوعی | — safranée شوکران زعفرانی | — fistuleuse ou persil des marais, شوکران انبونی | — aquatique ou fenouil, صو بالدرانی که بر نوع رازیانه در .

Œnanthique, adj. (Chim.) Ether — اتر خمر | Acide — حامض اتر .

Œnocarpe, sf. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن فوفولیه قبیله‌سندن انواعی آمریقه‌ده بولنور خرما آغاجی .

Œnol ou **mésitylène,** sm. (Chim.) انول .

Œnolature, sf. (Pharm.) دوای مخمر .

Œnolé, sm. (Pharm.) خمر طبی .

Œnoline, sf. (Pharm.) خمرین .

Œnologie, sf. توصیف خمور .

Œnomanie, sf. (Méd.) مانیاء خمر، جنت خمر .

Œnomel, sm. (Pharm.) خمر بنجبین .

Œnomètre, sm. مقیاس خمر .

Œnophile, sm. شراب مراقلیسی | Société — شراب تجارتی شرکتی .

Œnothéracées ou **onagrariées,** sf. pl. (Bot.) اوناغراریه یاخود خماریه فصیله‌سی .

Œsophage, sm. (Anat.) مری، قزیل اویکن .

Œsophagien, enne, adj. (Anat.) مرئی .

Œsophagisme, sm. (Méd.) تشنج مرئی .

Œsophagite, sf. (Méd.) التهاب مری، ذات المری .

Œstre, sm. (Zool.) آتیده‌کی هجیجیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان کوکم و ایویز نوعی که آت صیغر و طواره قونار: هجیج .

Œstrides, sm.pl. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذو القرن حادی فصیله‌سندن هجیجیه قبیله‌سی .

Œstromanie, sf. (Méd.) غلبهٔ شهوت .

Œuf, sm. (Zool.) یمورطه، بیضه، تخم مرغ | Blanc d'— یمورطه آقی، بیاض البیض، ماح | Jaune d'— یمورطه صاریسی، مح، صفرة البیض | Membrane coquillière de l'— یمورطه زاری | Coquille ou coque de l'— یمورطه قبوغی، قیض | — de coq صاریسی آز یعنی مخمز یمورطه | (Phys.) — électrique بیضهٔ الکتریقیه دینلان بر نوع کوچك الکتریق فانوسی | (Bot.) بعض نوع منطارلره علمدر | — de Pâques بیقهٔ سرخ .

Œuvre, sf. et sm. —s de bienfaisance امور خیریه | —s pies خیرات ومبرات | (Litt.) —s littéraires آثار ادبیه | —s inédites بر مؤلفك متروکات قلمیه‌سی | —s complètes آثار کامله، کلیات | Chef —— اثر عالی، اثر نادره، صنایع و مؤلفات | Sous —— ایدیلان اجرا الفرق آصقی‌یه ویا آکرتی‌یه | (Archit.) یاپی، بناء، انشاآت | نفیس

بر بنانك قطعات متفرعه‌سی | برينانك قطعات اساسيه‌سی — Hors d'— Gros ؛ تعميرات | Main d'— كوندلك و يوميه مثللو اجرت، اجرت اعماليه ، V. aussi **Main** | ايشله‌مك ، Mettre en — | قوروجی اصطلاحاتندن اولوب طاش اورنه ديتور (Techn.) اعمال اتمك | Metteur en — مقلابيجی | (Dr.) Dénonciation de nouvel —, **V. Dénonciation** | Exécuteur des hautes —s, **V. Exécuteur** | (Mar.) —s mortes اكمی قرينه‌سنك صو كسيمندن يوقاری اولان بورده‌لری | —s vives هرنوع كرسته وتخته‌لر | اكمی قرينه‌سنك صو كسيمندن آشاغی اولان بورده‌لری | (syl.) Bois d'— | (Art mil.) Hors d'— چرز مثللو اطعمه .

Œuvré, ée, adj. (Indus.) معمول، مصنوع | Fer — معمول تيمور .

Offense, sf. (Dr.) اطالهٔ لسان | فضاحت لسانيه | اخلال ناموسی .

Offensif, ive, adj. (Art mil.) تعرضی، تجاوزی | Alliance —ve اتفاق تعرضی | Alliance —ve et défensive اتفاق تعرضی و تدافعی .

Offensive, sm. (Art mil.) تجاوز، تعرض | Prendre l'-- تعرضه باشلامق | — tactique تعرض تعبيه‌وی | — stratégique تعرض سوق الجيشی .

Office, sm. مغازه، يازوخانه، | معامله وكيللرينك و مقاولات محررلرينك مأموريتلری | Vénalité des —s بو نوع مأموريتلرك قابليت بيع و فراغی | (Pol.) Bons —s مساعئ جميله، حسن توسط | Offrir ses bons —s عرض حسن توسط اتمك | (Dr.) D' — مواد جنائيـه‌ده محكمه بلا طلب طرفين، محكمه طرفندن، رأساً . قرانتنه‌خانه، صحيه مركزی | طرفندن تعيين اولنان وكيل مدافع | (Adm.) — de santé

Officiel, elle, adj. رسمی | Semi - — نيم رسمی | Caractère — صفت رسميه | Religion —le دين رسمی .

Officier, sm. (Art mil.) ضابط | —s généraux امرای عسكريه | —s supérieurs بيوك ضابطان، بيوك رتبه‌لی ضابطان | —s d'administration اداره ضابطانی | —s brevetés شهادتنامه‌لی ضابطان | —s inférieurs ou sous - —s, كوچك ضابطان ، كوچك رتبه‌لی ضابطان | — commandant قوماندار آمر | — entretenu صنف حرب ضابطی | — militaire بريه ضابطی | — comptable d'un régiment آلای كاتبی | —comptable d'un bataillon طابور كاتبی | — d'ordonnance امر ضابطی | — instructeur معلم ضابط، تعليمجی | (Mar.) de marine بحريه كوكرته ضابطی، | — en second وظيفه‌دار ضابط | — mécanicien چرخجی ضابطی | — général سنجاق ضابطی | — de l'infanterie de marine بحريه سلاح انداز ضابطی | — marinier بحريه چاوشی | — troisième كوكرته اوستروموسی | — de quart وارديه ضابطی | (Adm.) —s de l'état civil نفوس مأمورينی | —s de la force publique قوهٔ مسلحه ضابطانی | —s de police judiciaire ضابطهٔ عدليه مأمورلری | —s publics et ministériels مقاولات محررلری و معامله وكيللری و مباشيرلر و ميری دلاللری | — de paix, **V. Paix** | — municipal بلديه چاوشی | (Méd.) — de santé صحيه مأموری .

Officieux, euse, adj. نيم رسمی | من غير رسمی | (Dr.) Tutelle —se, **V. Tutelle.**

Officinal, ale, adj. (Pharm.) مستحضر | Préparations —es مستحضرات مخزنيه | (Bot.) مخزنی | Espèces —es انواع مخزنيه صيدلانيه .

Officine, sf. (Pharm.) اجزاخانه اعمالخانه‌سی | اجزاخانه | استحضارخانه .

Offrant, sm. Le plus — اك زياده پی سورن، اك زياده آرتيران .

Offre, sf. تكليف | عرض، صاتيلغه چيقاريلان مال | —s de service عرض خدمت | (Dr.) — ايجاب | L'— et l'acceptation ايجاب و قبول | —s réelles دائنك لسبب استيفاى مطلوبدن امتناعى تقديرنده تأديەسى لازمكلان مبالغك مديون طرفندن حكومت وزنەسنه توديعى | (Ec. pol.) عرض | L' et la demande عرض و طلب .

Ogival, ale, adj. (Achit.) طاق كره منسوب | Style — غوتيك ديتلان طرز معمارى .

Ogive, sf. (Archit.) طاق كر | دائرهٔ بيضيه' — pointue | سيفرى طاقلى كر | — sur-baissée باصيق طاق كر | — surhaussée قالقق طاق كر | — lancéolée بشيك اورتيمى طاق كر .

Ogre, sm. غول بيابانى، اوماجى .

Ohm, sm. (Phys.) قواى الكتريقيەدن مقاومت و احد قياس‌سى، ادم .

Oïdium, sm. (Bot.) فطور ذات البزيرات محفظيه صنفندن معدى الشكل فصيلەسندن اصل‌آصمه چبوقلرينه عارض اولان كوللمه منطارى | — tuckeri كوللمه ديتلان منطار نوعى | — albicans آغز ايچنده پيدا اولان بياض بزلرك منطارى | — aurantiacum ou — du pain, فطر جنزى .

Oie, sf. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقەسندن صفيحى المنقار فصيلەسندن بطيه قبيلەسنك نمونەسى اولان قاز نوعى | — sauvage يبان قازى | — de neige قطب شماليده بولنور قزيل قنات ديتلان كومشى قاز | — rieuse بياض قاز

Oignon, sm. (Bot.) زنبقيه فصيلەسندن زنبقيه سنبليه قبيلەسندن صوغان نوعى، بصل، پيار | — ordinaire عادى قبا صوغان | — rouge قزيل صوغان | — blanc آق صوغان | — d'Espagne آريەجق صوغانى .

Oing, sm. (Techn.) عربه تكرلكلرينه قونيلان طوك ياغى .

Oiseau, sm. (Zool.) مرغ، طير، قوش | —x, de basse-cour كومس حيواناتى | —x, حيوانات فقريه شعبەسندن ايكنجى طيور قسمى | —x accipitres, rapaces ou —x de proie, طيور جارحه و يا صيديه فرقەسى | —x grimpeurs, V. ce mot | —x palmipèdes طيور متكففة الرجل فرقەسى | —x échassiers, V. ce mot | —x gallinacés, V. ce mot | —x passereaux عصافير فرقەسى | —x aqua-tiques طيور مائيه | —x sylvains طيور مشجريه | —x carnassiers طيور لاحمه | —x chanteurs طيور مغنيه | —x de passage طيور مهاجره، آتين و كچيد قوشلرى | —x de chasse وحوش، شكره | — - mouche خضارى، آرى قوشى | — du Paradis ou paradisier, هما، جنت قوشى | — mécanique طير صنعى، يالاندن قوش.

Oiseleur, sm. (Techn.) قوش طوتان قوشجى، قوشباز .

Oiselier, sm. (Techn.) قوش صاتان قوشجى .

Oisillon, sm. (Zool.) طيير، فرخ، مرغك، قوش پلازى .

Oison, sm. (zool.) قاز پلازى .

Olace, sf. (Bot.) آتيدەكى اولاشينيه فصيلەسنك نمونەسى اولان هندستانه مخصوص بر نوع صارمشق .

Olacinées, sf. pl. (Bot.) صنداليه فصيلەسنه قريب اولاسينيه فصيلەسى .

Oldenlandie, sf. (Bot.) فويه فصيلەسندن هندستانه مخصوص برنوع كوك بويا فدانى .

Oldhomia, sm. (Géol.) — radiata et — antiqua, ارض قامبريده كشف اولنمش ايكى نوع مستحاثات .

Oldread sandstone, sm. (Géol.) ارض دوونىٔ متوسطەدەكى كلس و شيستلردن مركب غرهٔ احمر عتيق .

Oléacées, sf.pl. (Bot.) ذو الفلقتين ذو الوريقات تويجيه تحت المبيض صنفندن زيتونيه فصيله‌سی.
Oléagineux, euse, adj. (Indus.) زيتی | Graines —ses حبوبات زيتيه .
Oléandre, sm. (Bot.) **V. Laurier-rose.**
Oléate, sm. (Chim.) زيتيت | — de soude زيتيت حمض صوديوم .
Olécranarthrocace, sf. (Méd.) التهاب مفصل مرفقی .
Olécrane, sm. (Anat.) ديرسك اوجی، رأس مرفق زج .
Oléène, sm. (Chim.) بر نوع فحم مائيت، اوله‌ئن .
Oléfiant ou **oléifiant, ante,** adj. (Chim.) Gaz —, **V. Ethylène.**
Oléine, sf. (Chim.) **V. Elaïne.**
Oléinées, sf. pl. (Bot.) زيتونيه فصيله‌سندن زيتيه قبيله‌سی .
Oléique, adj. (Chim.) Acide — حامض زيتی .
Oléomètre, sm. (Chim.) مقياس زيوت .
Oléophosphorique, adj. (Chim.) Acide — حامض زيت فوسفور .
Oléoricinique, adj. (Chim.) Acide — حامض زيت خروع .
Oléosaccharum, sm. (Pharm.) سكر مدهن، سكر مزيت، زيوت عطرية السكريه .
Oléracé, ée, adj. (Bot.) لخنه و بو مثللو سبزه‌لره متعلق، حضروی .
Oléule, sf. (Pharm.) زيت معطر .
Oléyle, sm. (Chim.) زيت بيج .
Oléum cinereum, sm. (Chim.) زيت رمادی .
Olfactif, ive, adj. (Anat.) شمی | Nerf — عصب شمی | Membrane —ve ou pituitaire, غشاء شمی .
Olfaction, sf. (Physiol.) استشمام، قوهٔ شامه، شم .
Oliban, sm. (Pharm.) Syn. d'encens, كونلك.
Oligarchie, sf. (Pol.) حكومت خواص .
Oligiste, sm. (Géol.) اوليژيست، حديد احمر محمض | — métalloïde شبه معدنی اوليژيست | — terreux اوليژيست ترابی .
Oligocène, adj. (Géol.) Etage — ائوسن طبقه‌سنك فوقنده بولنان طبقهٔ اوليغوسن.
Oligocéphale, adj. (Bot.) قليل القمه .
Oligochronomètre, sm. (Phys.) وقتك كسورات صغيره‌سنی اولچمكه مخصوص بر نوع قرونومترو ساعتی .
Oligoclase, sf. (Min.) اوليغو قلاس، بر نوع فلدسپات .
Oligophylle, adj. (Bot.) قليل الاوراق .
Oligopsychie, sf. (Méd.) جبانت، بلاهت .
Oligosialie, sf. (Méd.) آغزده توكروكك اكسيلمه‌سی، حذب .
Oligotrichie, sf. (Méd.) قلت الشعر .
Oligotrophie, sf. (Méd.) قلت تعهدی .
Olinde, sf. (Art mil.) اينجه قليج، مغول .
Olinique, adj. (Chim.) Acide — حامض شبه زيت .
Olivacé, ée, ou **olivâtre,** adj. فستقی، زيتونی .
Olivaire, adj. زيتونی الشكل | Eminence ou corps — شاخهٔ زيتونيه | (Pharm.) Cautère — كی زيتونی .
Olive, sf. (Bot.) زيتون دانه‌سی، زيتون | Huile d'— روغن زيت، زيتون ياغی | (Archit.)

ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن شبه (Zool.) | تزیینات زیتونیه —s
زیتونیه فصیله‌سندن زیتونه مشابه بر نوع دکز قوقعه‌سی .

Olivénite, sf. (Min.) اولیونیت، بر نحاس ذوالا رسنیقیت بلاماء خلقیدر .

Olivette, sf. (Syl.) زیتون اورمانی، زیتونلق .

Olividées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن شبه
زیتونیه فصیله‌سی .

Olivier, sm. (Bot.) زیتونیه فصیله‌سندن زیتیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان شجر زیتون، زیتون آغاجی | — mourette ou négrette, اشك زیتونی آغاجی .

Olivin, sm. ou **olivine,** sf. (Min.) اولیون، معدور برکانیه‌دن بر نوع زیتونی بللور .

Ollaire, adj. (Min.) Pierre — یموشق بر نوع زیتونی طاش، حجر انائی .

Oloffe, oloffée ou **auloffée,** sf. (Mar.) کمینك روزکار آلتنه کله‌سی .

Olographe ou **holographe,** adj. (Dr.) Testament — موصینك کاملاً
خط دستیله یازلمش وصیتنامه .

Olyctérope, sm.(zool.) ثدیهٔ عدیمة الاسنان فرقه‌سندن امید بروننه مخصوص بر نوع دوکوز .

Olympiades, sf.pl. اسکی یونانیلر بیننده حسابات تاریخیه ایچون متخذ اولان درت سنه مدتی .

Olympique, adj. (Mytho.) Jeux — s یونان قدیمده اولمپیا اویونلری دینلان
عموی مسابقه‌لر .

Olyra. sf. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن جاورسیه قبیله‌سندن آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص اریه نوعی .

Omagre, sf. (Méd.) نقرس الکتف .

Ombelle, sf. (Bot.) صیوان .

Ombellifères, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقان تویجیهٔ منفصله حول المبیض
صنفندن حیوانیه یاخود خیمیه فصیله‌سی | — aromatiques حیوانیهٔ عطریه .

Ombellule, sf. (Bot.) حیوان صغیر .

Ombilic, sm. (Anat.) کوبك، ناف، سره .

Ombilical, ale, adj. (Anat.) کوبك اوجی، سروی | Cordon — حبل سروی .

Ombiliqué, ée, adj. (Hist. nat.) کوبکلی، مسرر .

Ombrageux, euse, adj. (Vétér.) Cheval — حائف یعنی اورکك آت .

Ombre, sf. (Phys.) کولکه، ظل | — frangée ou apothéose, ظل مهدب |
(Peint.) رسملرده‌کی کولکه | Terre d'— ایتالیانك اومبری آیالتندن کلور بر نوع کستانه
رنکنده آشی ویاسی | —s chinoises لعبیات ظلیه | (Zool.) مرخو المسیح خرشفی الادمه
فرقه‌سندن صوم فصیله‌سندن بالتیق بحرینه مخصوص بر نوع آلا بالغی .

Ombrelle, sf. اومبرلا دینلان شمسیه | (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی برنسی الغلصمه
فرقه‌سندن مورقه فصیله‌سندن شمسیه‌یه بکزر بر نوع قوقعه .

Ombrette, sf. (Zool.) طیور مقبقبه فرقه‌سندن سکینی المنقار تحت فرقه‌سندن تپه‌لی
لکلك نوعی .

Ombrine, sf. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ملکیه فصیله‌سندن بر نوع
دکز کوزلی دینلان بالق .

Ombromètre ou **pluviomètre,** sm. (Phys.) میزان المطر .

Omentite, sf. (Méd.) التهاب سرب .

Omission, sf. سهو، قصور، ذهول | — volontaire حطیئه | — involontaire
خطاء | (Dr.) ترك، عدم اجرا

Omnastrèphe, sm. (Zool.) ناعمة مرجول الرأس حامل محاجم عشارى الرجل فرقه‌سندن شبه حجريه فصيله‌سندن بر نوع سوبيه بالغى .
Omnibus, sm. اومنيبوس ديلان عربه‌سى .
Omnigraphe, sm. (Techn.) نوايجاد سيار فوطوغرافيه آلتى .
Omnipotence, sf. قوت كامله، قدرت .
Omniscience, sf. (Relig.) علم كل .
Omnivores, sm. pl. (Zool.) آكل كل مأكولات فرقه‌سندن اولان حيوانات .
Omo-claviculaire ou **coraco-claviculaire,** adj. (Anat.) غرابى ترقوى .
Omocotyle, sf. (Anat.) جوف عنابى .
Omo-hyoïdien, enne, adj. (Anat.) كتفيهٔ لاميه .
Omophage, adj. (Zool.) چيك ات يين، آكل اللحم نى .
Omophron, sm. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن آكل اللحوم فصيله‌سندن ذو الرجل بسيط قبيله‌سنه ن اغاج كوكارنده و قوملرده بولنور يوو'رلق و يوز رنك بر بوجك .
Omoplate, sf. (Anat.) كورك كميكى، عظم كتف Epine de l'— شوك الكتف .
Omphalier, sm. (Bot.) فربيونيه فصيله‌سندن انجرهٔ آمريقه قبيله‌سندن آمريقه‌نك كوبان ايالتنه و آنتيل اطه‌لرينه مخصوص بر نوع صارمشق آغاجى | — à trois étamines ou noisetier d'Amérique, امريقه‌يه مخصوص بر نوع فندق آغاجى .
Omphalocèle, sf. (Anat.) Syn. de hernie ombilicale, فتق سرى .
Omphalode, sm. (Bot.) قمر بزده واقع صريره .
Omphalo-mésentérique, adj. (Anat.) سرىٔ مساريقى .
Omphalophlébite, sf. (Méd.) التهاب وريد سرى .
Omphalorragie, sf. (Méd.) نزف سرى .
Omphalosite, adj. (Térat.) **V. Monstre.**
Omphalotomie, sf. (Chir.) خزع حبل سرى .
Onagrariées ou **œnothéracées,** sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتين ذو الوريقات تويجيهٔ منفصله حول المبيض صنفندن اوناغراريه و ياخود حماريه فصيله‌سى .
Onagre, sm. (Zool.) يحمور، عير، يبان اشكى | — mâle عيران، اركك يبان اشكى | — femelle عيره، ديشى يبان اشكى | Petit — قولون، يبان مركبى سپاسى | (Bot.) اشك قولاغى، حماريه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان حشيشة الحمار .
Onanisme, sm. استمنا، ابازه
Once, sf. (Métrol.) ٢٧ غرام ياخود سكز درهم عتيق ثقلتنده بر وزندر | (Zool.) يوز و قره قولاق جنسندن و پارس نوعندن بر حيوان .
Oncidie, sf. (Bot.) اونسيديا، سحلبيه فصيله‌سندن وانده قبيله‌سندن برنوع تزيينات فدانى .
Oncotomie, sf. (Chir.) فتح الخراج .
Onction, sf. (Méd.) اوغمه، تمريخ، طلا | (Litt.) صنعت خطابتده رقت آميز تقريره | (Relig.) Extrême - — مسحهٔ عوض مسح ديننور .
Onctuosité, sf. دهانت، لمس دهنى .
Ondatra, sm. (Zool.) حيوانات قضمه فرقه‌سندن قواديه فصيله‌سندن آمريقه‌نك قنادا ايالتنه مخصوص مسك فاره‌سى .
Onde, sf. (Phys.) اهتزاز، موج | —s sonores اهتزازات صوتيه | —s lumineuses اهتزازات منيره | —s électriques اهتزازات الكتريقيه | (Méd.) — envahissante موج مستولىٔ مرض .

Ondée, sf. (Météor.) بغره، بردنبره شدتله یاغان صغاناق .

Ondulation, sf. (Phys.) تلاطم، اهتزاز | Système des —s اهتزازات اصولی | Théorie des —s اهتزازات نظریه‌سی، فرض تلاطم .

Ondulatoire, adj. (Phys.) اهتزازی، تموجی | Mouvement — حرکت تموجیه .

Ondulé, ée, adj. (Hist. nat.) متموج | Feuille —e ورق متموج .

Onéirocritie, sf. تفأل بالرویا | فن تعبیر رویا .

Onéreux, euse, adj. آغیر، مصارفی داعی اولان، مؤنتی چوق اولان | (Dr.) Titre — عوض | Conventions à titre — معاوضات مالیه .

Onglade, sf. (Méd.) طیرناق شیشوب دوشمه، ظفر ملتحم .

Ongle, sm. (Anat.) طرناق، ظفر | — plat انسان طرناغی مثللو دوز طرناق | Matrice de l'— طرناغک آناسی، ام ظفر | (Zool.) —s rétractiles اظفار منکمشه | — caudal طفر ذنبی | (Méd. et Chir.) — incarné ou onyxis, آته کیرمش طیرناق، ظفر ملتحم .

Onglée, sf. (Méd.) خدرالبنان، پارمق اوجلرینک صغوقدن اویوشمسی .

Onglet, sm. سائر بر رسم و یا کاغد یاپشدرمق ایچون کتابلرك یاپراقلری درونـده براغیلان قیصه شریدکبی کاغد پارەسی | (Bot.) ظفیر، ظفیره، تویج | (Math.) — sphérique شرحهٔ کره | — cylindrique شرحهٔ اسطوانه، اسطوانه دیلمی | (Archit.) دیلیم کره، قیوجیلرك جاپلا (Techn.) | تزیینات معماریه‌نك ٤٥ درجه‌ده اولان اشبو قطعه‌لرینه دینور | چارچیوه و سـائره پروازلرینی شیو و منتظم صورتده کسمك ایچون | Boite à — قلبی قوللانیلان بر نوع قوطی .

Onglette, sf. (Techn.) قیوجیلرك قوللاندیغی قالین اینکلا قلم که بر نوع بوشاتمه قلمیدر .

Onglon, sm. (Zool.) (حیواناتده) طرناق قابوغی، قشر ظلف .

Onguent, sm. (Pharm.) مرهم | — d'altée خطمی مرهم | — basilicum قصاب مرهمی | — emplâtre لصوق زاتنجیه | — mercuriel ou napolitain, جیوه مرهمی | — diachylon طالیون مرهمی | — épispastique مرهم منفط .

Onguiculé, ée, adj. (Bot.) ذوالظفیر | Plantes —es وریقات تویجیهٔ ذوالظفیر | (Zool.) —s, sm. pl. ou Mammifères —s, ثدیهٔ ذوالظفیر قسمی .

Oniromancie ou **onirocritie,** sf. تعبیر تفأل بالرویا، استخاره .

Onicomancien, sm. معبر .

Onirodynie, sf. (Méd.) منام موذی .

Onisele, sf. (Zool.) ذوالمفقر فرقه‌سـندن المشطی ذوالفلصمة البطنی ذات الرجل باجمهٔ فصیله‌سندن بحار حارەده بولنور بر نوع دکز حلزونی .

Onite, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فوقه‌سندن ذوالقرن مصفح فصیله‌سندن خنافس قبیله‌سندن کوبره بوجکی .

Onocrotale, sm. (Zool.) Syn de Pélican, بیوك صقا قوشی، بغرتلاق قوشی .

Onomastique, adj. ادم اسمنه منسوب | Fête — اسم یورطیسی .

Onomatologie, sf. مبحث الاصطلاحات .

Onomatomanie, sf. (Méd.) مانیاء لغت .

Onomatopée, sf. (Gram.) کلهٔ تقلیدیه، اصواتدن اولان کله، مهملات .

Onoporde, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن خرشفیه قبیله‌سندن آق دیکن دیشلان بر نوع دوه دیکنی .

Onosme, sf. (Bot.) فصیلهٔ سنجاریه‌دن اشك ماورلی نوعی .

Ontologie, sf. (Philos.) حکمتدن علم موجودات مجرده مبحثی، مبحث مکونات .
Onychie, sf. (Méd.) التهاب ام الظفر .
Onychophagie, sf. (Méd.) طرناقلرینی ییمه، اکل الاظفار .
Onychophyme, sm. (Méd.) نفخ الاظفار، ورم ظفر .
Onychoptose, sf. (Méd.) طرناق دوکولمەسی، سقوط ظفر .
Onyx, sf. (Min.) یشیم انواعندن اولوب بیاض و سیاه و شریدکبی خطلر ایله منقوش اولانه دینور، جزع .
Onyxis, sm. (Méd.) Ou ongle incarné, **V. Ongle.** طرناق باطمه .
Onzième, sf. (Mus.) ون بر صدای اصلیەدن عبارت اولان اصولی ارائه ایدن اشارت .
Oolithe ou **oolite,** sf. (Min.) اوئولیت، بالق یومورتەسی کبی دانەلی بر نوع کرج | Grande — اوئولیت کبیر | — d'Oxford اوکسفورد اوئولیتی، طاشی، حجر بیضی .
Oolithique, adj. (Géol.) اوئولیتی | Fer — قوم شکلنده بر حدید محض خلقیدر .
Oospore, sf. (Bot.) مبیض بزری | Reproduction par —s تناسل بالمبیض بزری .
Opacité, sf. (Phys.) طونوقلق، عدم شفافت، کثافت .
Opale, sf. (Min.) قوارس نوعندن عین الشمس دینلان ذیقیمت طاش .
Opalin, ine, adj. (Min.) عین شمس نوعندن | (Méd.) لبنی اللون، صود رنکنده .
Opaque, adj. طونوق، غیر شفاف، مظلم، کثیف .
Opéra, sm. (Théat.) اوپرا موسیقی ایله اجرا ایدیلان فاجعه | — comique مضحك کولنجلی اوپرا، اوپرا بوف | — bouffe اوپرا .
Opérateur, sm. (Méd.) اوپراتور، بر خستەخانەده عملیات جراحیەیه مأمور اولان جراح ویا حکیم | (Géom.) آلات هندسیەیی تراب اوزرنده استعمال و خریطه اخراج ایدن مهندس .
Opération, sf. عمل، معامله، ترتیب | (Math.) —s fondamentales اعمال اصلیه | (Chir.) عملیه، عمل، عملیات . (Art mil.) —s ou —s militaires, حرکات حربیه، حرکات عسکریه | Base d'—s اس الحرکات | Ligne d'—s خط حرکات | (Comm.) معامله | (Bourse) —s à primes, c'est-à-dire, stellages, doublés à la hausse, doublés à la baisse, پریملی یعنی آشاغی دوبله و یوقاری دوبله تعبیر اولنان معاملاتك کافەسی | —s compensées قارشولاشدیرلمش اولان معاملات | — à termes وعدەلی معاملات .
Opératoire, adj. (Chir.) عملی | Médecine — طب عملی .
Operculaire, sf. (Bot.) قوبه فصیلەسندن آوستورالیایه مخصوص بر نوع قناقنا فدانی .
Opercule, sm. (Bot.) سدید | (Zool.) بالق قولاغی، سدید .
Operculé, ée, adj. (Hist. nat.) ذوالسدید .
Opérette, sf. (Théat.) اوپرەت، کوچك اوپرا .
Ophiase ou **ophiasis,** sf. (Méd.) دازلق، داء الحنش .
Ophicéphale, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقەسندن بلعومیهٔ تیهی الشکل فصیلەسندن هندە مخصوص بر نوع ییلان بالغی .
Ophicléide, sm. (Mus.) باندو موسیقەده قوللانیلان بیوك نوع بوری چالغیسی .
Ophidiens, sm. pl. (Zool.) پلاچیوتوم قسمندن افعیه فرقەسی یاخود خنشیه فرقەسی .
Ophioglosse, sm. (Bot.) لسان الحیه، ییلان دیلی دینلان فدان .
Ophiolithe, sf. (Min.) ییلان طاشی، حجر ثعبانی .
Ophiologie, sf. (Hist. nat.) مبحث الحیات .

Ophion, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن آکل الشفیره فصیله‌سندن تمسیه قبیله‌سندن بر نوع بوجك .
Ophiostome, sm. (Zool.) دیدان معائیهٔ خیطیه نوعندن انسان اوزرنده حال طفیلیده بولنور ذات الفم جنسی .
Ophioxyléés, sf. pl. (Bot.) دفلیه فصیله‌سندن حشب الثعبانی قبیله‌سی .
Ophisaure, sm. (Zool.) ضبادیه فرقه‌سندن مجتمعهٔ آمریقه‌ده بولنور بر نوع ییلان .
Ophisure, sm. (Zool.) مرخو المسیح عدیمة الرجل خرشفی الادمه فرقه‌سندن صلوری الشکل فصیله‌سندن بر نوع زارغانا بالغی .
Ophite, sm. (Min.) اوفیت، بر نوع یشیل صماق طاشی .
Ophiure, sm. (Zool.) آتیده‌کی ثعبانی الذنب فرقه‌سنك نمونه‌سی ییلانقوی بر نوع دکز توقعه‌سی .
Ophiuridées, sf. pl. (Zool.) مقنفذ الجلد قسمندن ثعبانی الذنب فرقه‌سی .
Ophiuse, sf. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن بر نوع کیجه پروانه‌سی .
Ophrydées, sf. pl. (Bot.) سحلبیه فصیله‌سندن شبه سحلبیه قبیله‌سی .
Ophrys, sm. (Bot.) بالاده‌کی شبه سحلبیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع سحلب .
Ophryte, sf. (Méd.) التهاب حاجب .
Ophtalmie, sf. (Méd.) رمد، کوز آغریسی | — purulente رمد متفیج .
Ophtalmique, adj. (Méd.) عینی .
Ophtalmocèle, sf. (Méd.) جحوظ مقله، حروج مقله .
Ophtalmocopie, sf. (Méd.) تعب عین .
Ophtalmodynie, sf. (Méd.) الم عینی .
Ophtalmographie, sf. (Anat.) توصیف العین .
Ophtalmolithe, sf. (Méd.) حصات عینیه .
Ophtalmologie, sf. (Méd.) مبحث العین .
Ophtalmologique, adj. (Méd.) مبحث العینه منسوب | Clinique — سریریات عینیه .
Ophtalmomètre, sm. (Opt.) مقیاس العین .
Ophtalmoscope, sm. (Chir.) دیده‌بین، چشمبین .
Ophtalmoscopie, sf. (Chir.) استعمال چشمبین .
Ophtalmotomie, sf. (Chir.) خزع عین، تشریح عین .
Opiacé, ée, adj. et sm. (Pharm.) آفیوندار، آفیونی .
Opiamique, adj. (Chim.) Acide — حامض آفیون .
Opiat, sm. (Pharm.) معجون .
Opilation, sf. (Méd.) Syn. d'Obstruction, انسداد، طیقانمه .
Opiner, vn. بیان رأی ایتمك، رأی ویرمك، اعطای رأی ایتمك .
Opinion, sf. رأی | فکر | مطالعه | — publique افکار عمومیه | — privée افکار ذاتیه | — prédominante آرای غالبه، الك زیاده قوت بولمش فکر | — de la majorité اکثریتك رأیی | — de la minorité اقلیت رأیی .
Opisthcyphose, sf. (Méd.) قانبورلق، حدبه .
Opisthographe, sm. اوائلده کاغدك ایکی یوزینه یازلمش قوانین و بعض فرمانلره دینور که اندر بولنور .
Opisthotonos, sm. (Méd.) کزاز خلفی، تمدد خلفی .
Opistoglyphes, sm. pl. (Zool.) اوپیستو غلیف قسمی، بو نوع قورقونجلی ییلانلری حاویدر .

Opium, sm. (Comm. et Pharm.) آفیون | Masse d'— آفیون طوپاغی .
Opobalsamum ou **opobalsame,** sm. (Pharm.) بلسم مکی، مکه پلسنکی .
Opocéphale, sm. (Térat.) (عجائباتدن) ذوالرأس مقلی .
Opodeldoch, sm. (Pharm.) اوپودلدوق . صابون کافوری .
Opopanax ou **opoponax,** sm. (Pharm.) اوپوپوناقس، کاوشیر یاخودجا وشیر .
Opossum, sm. (Zool.) آمریقه‌نك صاریك نوعندن یاوریسنی قارننده طاشور برنوع سنجابی .
Opotérodontes, sm. pl. (Zool.) اوپوترودونت قسمی، کوچك زهر مزجه یلانلره دینور .
Opportun, e, adj. جوسیر موافق مصلحت | موافق، مساعد .
Opportunisme, sm. (Pol.) موافق وقت و حال مسلکی .
Opportuniste, sm. (Pol.) موافق وقت و حال مسلکی طرفداری .
Opposable, adj. (Dr.) — aux tiers اشخص ثلاثه‌یه قارشو حکم و تأثیری اولان .
Opposant, ante, s. 2 g. (Dr.) اعتراض علی الحکم ایدن | معترض | — à la saisie, au concordat, حجز، قونقورداتویه مخالفت ایدن و یا مخالف بولنان .
Opposé, ée, adj. مخالف | ناظر، متواجه، محاذی، متضاد | (Log.) مباین | (Bot.) Feuille —e ورق متقابل | (Géom.) متقابل، متناظر | Angle — زاویهٔ متقابله | Diamétralement — قطراً یکدیکرینه متقابل .
Opposition, sf. مخالفت | (Pol.) فرقهٔ مخالفه، فرقهٔ معترضه، مخالفین، خلافکیران | (Log.) مباینت | (Dr.) اعتراض | — à un jugement par défaut اعتراض على الحکم | Requête d'— اعتراض استدعاسی | Susceptible d'— قابل اعتراض | Former — اعتراض ایتمك | Tierce — اعتراض الغیر . **V.** aussi **Tierce** | — à paiement آله‌جق حجزی | (Astr.) تقابل، تواجه | — de la lune ou pleine lune, بدر تام، آی طولیسی .
Oppression, sf. (Méd.) ثقلت صدر، نفس طوتلمه‌سی .
Opprobre, sm. رسوایلق، فضاحت، شناعت .
Opsigone, adj. (Anat.) متأخر الظهور | Dent — ou dent de sagesse, صوك چیقان دیش، سن الحلم .
Opsimose, sf. (Min.) اوپسیموز، بر نوع سیلیسیت مانغانز خلقیدر .
Opsiomètre ou **optomètre,** sm. (Opt.) مقیاس البصر .
Opsomane, adj. et s. 2 g. (Méd.) مشغوف الاطعمه .
Optatif, sm. (Gram.) — ou mode —, فعل التزامی و یا فعل تمنی | — présent تمنیٔ حال | — imparfait حکایهٔ فعل تمنی | — parfait ماضیٔ فعل تمنی | — plus-que-parfait حکایهٔ ماضیٔ فعل تمنی .
Optation, sf. (Litt.) ترجی، اظهار تمنی .
Opter, va. (Dr.) اختیار ایتمك .
Opticien, sm. (Méd.) کوزلکجی، دوربینجی .
Optimisme, sm. (Philos.) نیکبینی، نیکبینلك .
Optimiste, sm. نیکبین .
Option, sf. (Dr.) خیار | مخیرلك | Droit d'— حق اختیار، حق خیار | Droit d'— stipulé par les parties خیار شرط | Droit d'— résultant de l'erreur sur les qualités de la chose vendue خیار وصف | Droit d'— résultant du non-paiement du prix خیار نقد | Droit d'— résultant de la non-inspection de la chose vendue خیار رؤیت .

Optique, adj. (Anat.) بصری | Nerf — عصب بصری | Trou — ثقبهٔ بصریه | Propriétés —s خواص بصریه | (Phys.) —, sf. مبحث الضیاء مبحث بصری | Instruments d'— آلات بصریه .

Optographie, sf. (Phys.) Ou photographie rétinienne, رسم شمسیٔ عینی یعنی کوز درونده وقوعبولان بر نوع فوطوغرافیه .

Optomètre, sm. (Opt.) **V. Opsiomètre.**

Opuntia, sm. (Bot.) صباریه فصیله‌سندن فرعون ایغیری مصرایجیری | — nopal, vulg. raquette, قرمز آغاجی .

Opuscule, sf. رساله .

Or, sm. (Min. et Chim.) اجسام بسیطه‌دن آلتون، ذهب، زر | — natif ذهب خلق، شذره | — en coquille یالدز آلتونی | — mussif, **V. Mussif** | — vert یشیل آلتون | Batteur d'— ورقجی .

Oracle, sm. هاتف | استخاره | Consulter l'— استخاره ایتمك ، هاتفدن استکناه احوال ایتمك .

Orage, sm. (Météor.) نخره، قره‌ده واقع اولان بوره .

Oraison, sf. (Litt.) ندبه | — funèbre مرثیه | (Relig.) — dominicale ورد .

Oral, ale, adj. فمی، شفاهی | Examen — ou absolument l'—, امتحان شفاهی | Tradition —e نقل .

Orang, sm. (Zool.) ثدیهٔ ذوالاید اربعه شعبه‌سندن افراد انسانی الشکل نوعندن نسناسیه قبیله‌سندن برعتیق میمونلری جنسندن بورنه‌ئو آطه‌سنه مخصوص نسناس نوعی | — - outang صوند آطه‌سنه مخصوص بر نوع نسناس .

Orange, sf. (Bot.) پورتقال، نارنج | — de Yaffa یافه پورتقالی | — de Barbarie طرابلس پورطقالی .

Orangeade, sf. پورتقالاته، پورتقال لیموناته‌سی .

Oranger, sm. (Bot.) فصیلهٔ برتقانیه‌نك نمونه‌سی اولان پورتقال آغاجی نوعی، شجرالنارنج | Eau de fleurs d'— چیچك صویی .

Orangette, sf. (Pharm.) پورتقال قوزالغی .

Orang-outang, sm. (Zool.) **V. Orang.**

Orateur, sm. (Litt.) متکلم، نطوق، خطیب، قائل .

Oratoire, adj. (Litt.) Genre — اصول خطابت | Convenances —s شرائط کلامیه | Mœurs —s, **V. Mœurs.**

Oratorio, sm. (Mus.) بر فقرهٔ دینیه‌یه دائر ترتیب اولنان مفصل بر نوع نطعه .

Orbe, sm. (Géom.) مدار | مدار مسطح، سطح مداری .

Orbiculaire, adj. (Hist. nat.) مدور، مستدیر، مداری | Demi — نصف مستدیر .

Orbicule, sf. دویر | (Géol.) زیرده‌کی دویریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب طبقهٔ فالونیه‌ده بولنور بر نوع مستحاثه .

Orbiculé, ée, adj. مستدیره، مسطحه .

Orbiculidées, sf. pl. (Zool.) تابعهٔ عضدرجلیه‌دن ذوالرجل زراعیه فرقه‌سندن دویریه فصیله‌سی .

Orbiculoïde, sf. (Géol.) بالاده‌کی دویریه فصیله‌سندن طبقهٔ ئوقومیه‌ده بولنور بر نوع مستحاثه .

Orbitaire, adj. (Anat.) جاجی، مداری | Fosse —, **V. Orbite** | — supérieur et inférieur, **V. Fente.**

Orbite, sf. (Anat.) — ou fosse orbitaire, حجاج، محجز، مدارالعين، كوزچقورى | (Astr.) محرك | — de la terre ou écliptique, محرك ارض، دائرهٔ خسوف وكسوف .

Orbito, adj. (Anat.) حجاجى | — - extus-scléroticien حجاجيهٔ صلبيهٔ وحشيه | — - intus-scléroticien حجاجيهٔ صلبيهٔ انسيه | — - maxilli-labial مداريهٔ فكيهٔ شفويه | — - palpébral مداريهٔ جفنيه .

Orbitolithe, sf. (Zool.) ذوالثقبات مستدير القطعه‌دن بر نوع دكز صدفى .

Orcanète ou **orcanette,** sf. (Bot.) شنجار، اشك مارولى كوكى، هوا جوا كوكى .

Orcéine ou **orcine,** sf. (Chim.) اورسين دينلان بر نوع قزيل بويا .

Orchestie, sf. (Zool.) حيوانات متقشره ذوالرجل محيطى فرقه‌سندن جراد البحر كاذبه فصيله‌سندن بر نوع دكز تكه‌سى .

Orchestration, sf. (Mus.) بر موسيقى طاقمنك و يا اوركستره‌نك متشكل اولديغى سازلر ايچون آيروجه تنظيم ارلنان نوطه‌لر ؛ براوركستره طاقمنك تام اهنك اجرا ايتمسى ايچون اتخاذ اولنان ترتيب و تدابير | بر بسته‌نك نغمه‌لرينى آوروپا سازلرينك قابليت و وظيفه‌لرينه كوره آيرو آيرو سازلره تقسيم ايتمك ديمك اولوب حالبوكه بو تقسيمات دخى پرده اعتباريله و قولاقلرمزه قارمه قاريشق كلديكى اوزره عثمانلى قاعدهٔ موسيقيه‌سنجه ملايمت پرده‌يه طبان طبانه ضد بر حالده پرده آچمقدن عبارتدر .

Orchestre, sm. (Mus.) موسيقى طاقمى، ساز طاقمى | اوركستره .

Orchestrino ou **orphéon,** sm. (Mus.) قولپندن چيويريله‌رك چالنان بر نوع طولالى پيانو .

Orchestrion, sm. (Mus.) ال ايله چيويريله‌رك چالنور بر نوع ارغانون .

Orchidées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه معدوم السويدا صنفندن ثعلبيه فصيله‌سى

Orchiocèle, sf. (Méd.) قيلة الخصية .

Orchis, sm. (Bot.) ثعلبيه فصيله‌سندن شبه ثعلبيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان ثعلب نوعى | — mâle مذكرويا اركك ثعلب | — à deux feuilles ايكى ياپراقلى ثعلب .

Orchite, sf. (Méd.) التهاب خصيه .

Orchotomie, sf. (Méd.) خزع خصيه .

Orcine, sf. (Chim.) **V. Orcéine.**

Ordinaire, adj. et sm. (Dr.) معتاد، عادى | Juridiction — محاكم عاديه (جزائيه) نفرو اونباشيلرك يوميه | (Art mil.) بر پيسقپوسك دائرهٔ حكم ومأذونيتى | (Relig.) نسبتله | طعام و ارزاق يعنى تعييناتى | (Méd.) Les —s عادت، عادت شهريه .

Ordinal, ale, adj. (Math.) Nombre — عدد رتبى | (Gram.) Adjectif numéral — صفت عدديهٔ رتبيه .

Ordination, sf. (Relig.) پاپاسلرك رسم تقديسى .

Ordonnance, sf. امر، امرنامه | قرارنامه | — Impériale امرنامهٔ ايمپراطورى | Par — Impériale (En Turquie) ارادهٔ عليه | با ارادهٔ سنيه | — vizirielle امر نظارتپناهى | — ministérielle امرضابطى، | (Art mil.) — ou officier d'—, ياور | — d'exercice تعليمنامه | Etre à l'— نظامنامه موافق كيتمش اولمق | (Dr.) منع محاكمه قرارى | — de non-lieu حجز قرارنامه‌سى | — de saisie قرارنامه، قرار | — de renvoi لزوم محاكمه قرارى | — d'exéquatur اعلامات اجنبيه‌نك اجراسى | حكم قرارنامه‌سنك محكمه‌جه تصديقى | —s de police اوامر ضبطيه | (Fin.) امرى | **V. Ordonnancement** | (Méd.) رچته .

Ordonnancement, sm. (Fin.) Ou ordonnance de paiement, تأديه امری، اعطا امری .
Ordonnancer, va. (Fin.) تأديه امر ويرمك. اعطايه امر ويرمك .
Ordonnateur, sm. (Fin.) آمر اعطا .
Ordonnée, sf. (Math.) شعبهٔ عموديه | — polaire شعبهٔ عموديهٔ قطبيه | (Alg.) خط ترتيب .
Ordre, sm. صره | امرنامه | تنبيه،امر | مرتبه | — hiérarchique سلسلهٔ مراتب، اصول مراتب | D'— supérieur با امر عالی | — viziriel امر عالی | (Hist.nat.) صنف، فرقه | (Art mil.) —s du jour اوامر يوميه | — du jour بياننامه | Adresser un — du jour بر بياننامه نشر ايتمك | — de marche يوروييوش نظامی، سير نظامی | — de colonne de marche يول قول نظامی | — de bataille صف حرب نظامی | — oblique نظام مائل | — en colonne قول نظامی | — convexe نظام محدب | — à distance serrée يقين نظام | — à distance entière آچيق نظام | — de retraite رجعت نظامی | — profond عميق محاربه نظامی | — mince ملاصق نظام | Mot d'— پاروله | (Pol.) — du jour مذاكره اولنه‌جق موادك جدولی، فهرست مذاكرات | Demander l'— du jour بر تكليفك رديله فهرست مذاكراته داخل بولنان موادك | Porter à l'— du jour جدول مذاكراته داخل ايتمك | Passer à l'— du jour بر تكليفك رديله جدول مذاكرات مرءسيله مذاكره ايتمك، ويا امور مذاكره‌سنی طلب ايتمك | Rappel à l'— انتظامه رعايته دعوت | Adopter l'— du jour pur et simple مذاكرات جدولنده مندرج موادك عادياً اجرای مذاكره‌سنه اعطای رأی ايتمك | گروه، صنف، طريق، طريقت | (Adm.) — de chevalerie اهل صليبلر زماننده متشكل عسكری رهبان طريقتی | — monastique ou religieux, طريقت روحانيه | — publique انتظام عمومی، انتظام عامه | —s étrangers رتب اجنبيه | — des avocats دعوی وكيللری جمعيتی | Conseil de l'— دعوی وكيللری جمعيتی هيئت دائمه‌سی | (Dr.) — des créanciers آلاجقلولرك مرءسی | Procédures d'—, **V. Procédure** | — de succession ورثه‌نك درجه‌سی | Billet à — سپارش سندی، امره محرر سند | Clause à — امر قيدی | (Dr. musul.) — judiciaire مراسله | (Comm.) Mettre son — au dos d'un effet بر سندی جيرو ايتمك | (Archit.) طرز معماری، طرز انشاء | —dorique طرز معماریٔ دوری | — ionique طرز معماریٔ ايونی | — corinthien طرز معماریٔ قورنتی | Les ordres d'architecture ottomane sont au nombre de trois طرز معماریٔ عثمانی اوچ نوعدر | 1. — échanfriné طرز معماریٔ مخروطی | 2. — bréchiforme طرز معماریٔ مستوی | 3. — cristalisé طرز معماریٔ مجوهری .
Oréade, sf. (Myth.) اساطير يونانيه‌ده طاغ پريسی .
Oréide, sf. (Min.) اوره‌ئيد، لعل رنكنده بر نوع تركيب معدنی .
Oréillard, sm. (Zool.) حيوانات ثديه‌دن ذوالیدين الجناحيتين فرقه‌سندن خفاشيهٔ عاديه فصيله‌سندن اوفق قولاقلی يراسه‌لر نوعی .
Oreille, sf. (Anat.) گوش، اذن، قولاق | Pavillon de l'— صدفهٔ اذنيه، صدفه | — interne اذن داخلی | — externe اذن خارجی | — moyenne اذن وسطی (Bot.) — d'ours آيی پنجه‌سی | (Vét.) Cheval à — de renard قامش قولاق آت | (Mar.) — d'un cordage خلاط قولاغی | — de l'ancre لنگر طرناغی .

Oreillette, sf. (Anat.) اذين | — droite اذين ايمن | — gauche اذين ايسر | (Bot.) ينور بر نوع غريقون يعنى قوزى منطارى .

Oreillon, sm. (Méd.) ورم نكفى، قبا قولاق | (Art mil) طوغلغه‌نك قولاجغى | (Techn.) — de seau قوغا قولاغى .

Oréographie ou **orographie.** sf. (Géog.) توصيف جبال، طاغلرك و مرتفع اووه‌لرك احوالنى توصيف فنى .

Orexine, sf. (Pharm.) اوركسين، محرك اشتها بر علاج .

Orfèvre, sm. (Techn.) ساده‌كار، دينلان قويومجى .

Orfèvrerie, sf. (Techn.) ساده‌كار ايشى، زركرى | سيم و زرآوانى و معمولات | Grosse — كوش قاشيق و چتال مثللو معمولات | Petite — قبا ساده‌كار معمولاتى | — - joaillerie مجوهرات، يوزوك و بيلازك مثللو ساده‌كار ايشلرى | — - bijouterie قره قويومجيلق، قره قيومجى معمولاتى | — d'imitation طوناديجى ايشلرى

Orfraie, sf. (Zool.) Ou olsifrage, دكز انباباسى ويا طوشابجيلى، عقاب البحر .

Orfroi, sm. (Indus.) قلابدان و صيرمه ايشلرى | كزى مثللو ايپك قماشاره عملدر .

Organdi, sm. (Indus.) دلبند نوعندن بر قماش .

Organe, sm. (Hist nat.) آلت، عضو | —s élémentaires اعضاى عنصريه ، اعضاى بسيطه | —s de la végétation ou —s végétatifs, اعضاى منبته | —s accessoires ou dérivés , آلات ضميمه | -- s de la reproduction اعضاى متعصله، آلات تناسليه | —s de la nutrition اعضاى مغذيه، آلات تغذيه | —s de la génération اعضاى تناسليه | —s de multiplication اعضاى تكثيريه | — ambulatoire رجل كاذب | —s de la locomotion آلات حركت، اعضاى محركه | —s des sens الات حسيه | (Gram.) — d'articulation مخرج | (Pol.) —, (Journal) غزته، جريده، واسطۀ نشرافكار، مروج افكار | — de publicité .

Organique, adj. (Hist. nat.) آلى، عضوى | Règne — حيوانات ونباتات | Corps —s اجسام عليه، اجسام عضويه | Chimie — كيمياى عضوى | Substances —s مواد عضويه | Loi des corrélations —s قانونى مناسبات عضويه | (Méd.) Lésions —s آفات عضويه | (Pol.) Règlement — نظامنامۀ اساسى | Loi — قوانين داخليه | Statut — نظامنامۀ داخلى .

Organisation. sf. (Adm.) تسيقات، تنظيمات | انتظام، ترتيب | تشكيلات | — des tribunaux تشكيلات محاكم | — judiciaire تشكيلات عدليه | — judiciaire pénale تشكيلات محاكم جزائيه | — administrative تشكيلات اداره، تنسيق اداره | — militaire تنسيقات عسكريه | (Hist. nat.) اكتساب عضويت، تعضو .

Organisé, ée, adj. (Hist. nat.) متعضو | (Chim.) Substance —e مادۀ متعضوه.

Organisme, sm. (Hist. nat.) تعضو، عضويت، بدن، هيئت عضويه ! ترتيب عضوى | (Pol.) — politique تعضوسياسى .

Organiste, sm. (Mus.) ارغانون چالان، ارغانونجى .

Organogénie, sf. (Physiol.) مبحث تكون اعضاء .

Organographie, sf. (Physiol.) مبحث الاعضاء ، توصيف الاعضاء .

Organographique, adj. (Physiol.) توصيف الاعضائى .

Organoleptique, adj. (Phys. et Chim.) تأثر الاعضائى | Qualités —s خواص تأثرالاعضائيه .

Organométallique, adj. (Chim.) عضوی٬ معدنی | Substances —s مواد عضوی٬ معدنیه .

Organsin, sm. (Techn.) قماشك آرغاجی ایچون قوللانیلان ایپكلی آتقی تلی .

Orgasme, sm. (Méd.) Syn. d'Eréthisme, **V.** ce mot.

Orge, sf. et sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن شعیریه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان شعیر نوعی، آرپه٬ جوین | — d'hiver قیش آرپه‌سی | — d'été یاز آرپه‌سی | — à deux rangs ou petite —, كوچك دانه‌لی آرپه | — à larges épis روسیه آرپه‌سی | — distique ثنائی المصراع آرپه | — mondé آرپه شعریه | — perlé شعیر مقشر، نمچه آرپه‌سی٬ یلدز شعریه .

Orgeat, sm. (Pharm.) فقاع٬ بادم سویه‌سی .

Orgelet ou **orgeolet,** sm. (Méd.) Vulg. grain d'orge ou compère loriot, شعیره، آرپه‌جق .

Orgue, sm. et **orgues,** sf. pl. (Mus.) ارغانون | — à cylindre ou de Barbarie, لانتزنه دینلان چالغی | — américaine آمریقه ارغانونی | Point d'— موسیقیده طوراق اشارتی٬ فاصله | (Min.) —s géologiques ثقبات معدن .

Orichalque, sm. (Chim.) صاری پرنج و هلالی دینلان بر نوع طومبق .

Orient, sm. (Géog.) كون طوغریسی، خاور، مشرق، شرق | Extrême — — منتهای شرق٬ **V.** aussi **Extrême-Orient** | Grand — — بر مملكتده فارمسونلرك شرق كبیر دیدكاری بیوك لونجه‌لری .

Oriental, ale, adj. et sm. (Géog.) شرقی | شرق اهالیسندن . Langues —es السنهٔ شرقیه .

Orientalisme, sm. السنهٔ شرقیه ربوبیتی .

Orientaliste, sm. متفرق٬ مستشرق | —s, sm. pl. شرقیون٬ السنهٔ شرقیه اربابی، مستشرقین | Congrès des —s مستشرقین قونغره‌سی .

Orientation, sf. پوصله ایله ارصاد، پوصله‌یی جهتنه وضع ایتمك٬ پوصله‌یی توجیه .

Orienter, va. (Mar.) آریا یلكن ایتمك٬ یلكنلری كوزلجه روزكاره ویرمك | — devant derrière طونبه براصیه ایتمك | (Géom.) جهتنه وضع ایتمك٬ بر آلتی توجیه ایتمك .

Orifice, sm. بر قابك دلیكی٬ ثقبه | (Anat.) فوهه، فتحه، ثقبه | — pylorique ثقبهٔ بوابیه | — cardiaque ثقبهٔ قلبیه | (Méc.) — d'un tube فتحهٔ انبوبه | — d'aspiration منفس | — d'introduction مدخل .

Origan, sm. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن فودنج نوعی | — vulgaire قودنج٬ ككیك اوتی، ریغانی .

Originaire, adj. et sm. (Géog.) اصلی | Les —s d'un pays بر مملكتك اهالی٬ قدیمه و اصلیه‌سی | (Dr.) Demande — دعوای اصلی | Demandeur — مدعی٬ اصلی.

Original, ale, adj. et. sm. (Dr.) اصلی | اصل | نسخهٔ اصلیه٬ اصل | — d'un acte بر سندك اصلی | Certifier conforme ou pour copie conforme à l'— مقابله شده٬ اصلنه مطابق .

Origine, sf. منبع | منشأ، مبدأ | Certificat d'— منشا٬ محلندن مصدق شهادتنامه‌سی | — de l'homme مبدأ نشأت انسانیه | Dans l'— اصلنده .

Orin, sm. (Mar.) شماندره پلاماری، شماندره خلاطی .

Oriolidés, sm. pl. (Zool.) فرقه‌سندن فیلوریا فصیله‌سی٬ عصافیر مفترس المنقار .

Orion, sm. (Astr.) النسق و یا الجبار جملهٔ كوكبیه‌سی | L'Epée d'— سیف الجبار .

Oripeau ou **clinquant,** sm. (Techn.) چاقه و فوبا دینلان ساخته ورق .
Orle, sm. (Archit.) ستون قوشاغی .
Orme, sm. (Bot. et Syl.) درداریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان قره آغاج نوعی . غافت ، دردار | — champêtre صحاری قره آغاج | — de montagne جبلی قره اغاج | — à trois feuilles آمریقه قره آغاجی .
Ormier, sm. (Zool.) Nom vulgaire de l'haliotide, **V.** ce mot.
Ormière, sf. (Bot.) Nom vulgaire de la spirée ulmaire, **V. Spirée.**
Ormosie, sf. (Bot.) بقلیه فصیله‌سندن سفوریه قبیله‌سندن آمریقه‌نك کویان ممالکنه مخصوص ارغوان آغاجی .
Orne ou **ornier,** sm. (Bot.) **V. Frêne.**
Ornemaniste ou **ornementiste,** sm. (Techn.) تزیینات معماریه صنعتکاری .
Ornement, sm. (Archit.) زینت، مزینات، تزیینات معماریه. تزیینات، اورنتا .
Ornementation, sf. (Archit.) مزینات معماریه | بناتزیینی منعق .
Ornière, sf. تکرلك ایزی .
Ornithodelphes, sm. pl. (Zool.) **V. Monotrème.**
Ornithogale, sm. (Bot.) زنبقیه فصیله‌سندن برواقیه قبیله‌سندن سنبلیه تحت قبیله‌سندن توکوروك اوتی نوعی، حشیشة البزق .
Ornitholithe, sm. (Géol.) انواع طیورك عظام مستحاثه‌سنه ویریلور بر اسمدر .
Ornithologie, sf. (Zool.) علم حیوانات اقسامندن مبحث الطیور .
Ornithologiste, sm. طیوریون، طیریون .
Ornithope, sm. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سلائیه قبیله‌سندن قوش آیاغی دینلان بر نوع تیرفیل .
Ornithorhynque, sm. (Zool.) حیوانات ثدیه وحید الثقبه فرقه‌سندن ذوالمنقارالطیر نوعی، اوسترالیانك بنصی غاغالی درت آیاقلی بر نوع غریب اوردکی .
Orobanche, sf. (Bot.) آتیده‌کی اوروبا نخیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع نبات طفیلیه .
Orobanchées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیه تحت المبیض صنفندن اوروبا نخیه فصیله‌سی .
Orobe, sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن جلبانیه قبیله‌سندن آق برچاق نوعی .
Orognosie, sf. (Géol.) مبحث ماهیت جبال و صخور .
Orographie, sf. **V. Oréographie.**
Oronge, sf. (Bot.) غاریقون نارنجی، فطر ذهبی | — vraie غاریقون صادق | — fausse غاریقون کاذب .
Orphelin, ine, s. لطیم ، یتیم ، اوکسوز .
Orphelinat, sm. (Adm.) ایتامخانه، ایتام و بیوایکانه مخصوص خیراتخانه .
Orphéon, sm. (Mus.) جمعیتله اجرا ایدیلان نغمه و ترنم | ترانه جمعیق .
Orphéoniste, sm. موسیقی جمعیق اعضاسی | —, instrument, **V. Orchestrine.**
Orphie, sm. (Zool.) مرخو المسیح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن کراکیه فصیله‌سندن زارغانا دینلان بالق نوعی .
Orpiment, sm. (Min.) صاری زرنیق، زرنیخ اصفر .
Orpin, sm. (Bot.) لحمیه فصیله‌سندن قیا قوروغی نوعی .

Orque, sm. (Zool.) Syn. d'Epaulard, **V.** ce mot. طورینه وياخود اورکینوز بالغی.
Orseille, sf. (Pharm.) صبغ شیبی .
Ortalide, sf. (Zool.) ذوالجناحين فرقەسندن ذوالقرن حادى فصیلەسندن ذبابیه قبیلەسندن بعض نباتات اوزرنده بولنور اوفق بر نوع سینك .
Orteil, sm. (Anat.) آیاق پرماغی، اصبع قدم | Grand — آیاغك باش پارمغی | Petit — آیاغك صیرچه پارمغی .
Orthagorisque, sm. (Zool.) **V. Môle.**
Orthides, sm. pl. (Géol.) ارض سیلوریده بولنان حیوانات ناعمەدن بر نوع مستحاثه .
Orthis, sm. pl. (Géol.) ارض سیلوریده بولنان حیوانات ناعمهٔ عضدرجلیەدن بر نوع مستحاثه .
Orthocératides, sm. pl. (Géol.) ارض سیلوریده بولنان مرجول الرأس حیوانات مستحاثەسی .
Orthocère, sm. (Zool.) مغطی الجناح مختلف الرسغین فرقەسندن ذوالجسد اسود فصیلەسندن بر نوع بوجك .
Orthoconques, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس شعبەسندن مستقیم القوقعه قسمی | — sinupalléales قسم مذکوردن ذوالبرنس جیبی فرقەسی | — intégropalléales قسم مذکوردن ذوالبرنس التام فرقەسی .
Orthodontosie, sf. (Chir.) ضنعت استقامة الاسنان ، دیشلرك طبیعی و عارضی انحرافلرینی تسویه ایتمه فنی .
Orthodoxe, adj. et s. 2 g. (Relig.) اورتودوقس L'Eglise — روم کلیساسی .
Orthodoxie, sf. (Relig.) اورتودوقسلق .
Orthodromie, sf. (Mar.) کمی ایله محل مقصوده بر خط مستقیم اوزره کیدلمك اصول و حسابنك قاعدەسی .
Orthognathe, adj. (Zool.) مستقیم الفك .
Orthogonal, ale, adj. (Géom.) ذوالزاویهٔ قائمه | Projection — e ارتسام عمودی .
Orthographe, sf. (Gram.) املا، اصول املا | — gramaticale املای صرفی | — usuelle بین الناس مرعی اولان املا، املاء جاری .
Orthographie, sf. (Géom.) خطوط مستقیمه واسطەسیله ترسیم، رسم مسطح، ترسیم انکشافی، بنانك ارتفاع هندسیسی | (Archit.) مستقیم .
Orthographique, adj. (Gram.) املایه منسوب و متعلق Signes — s املاده مستعمل اشارت | (Géom.) Projection — ارتسام انکشافی .
Orthologie, sf. (Litt.) علم صحت بیان، حسن ترتیل، اطراد اوزره سوز سویلەمك فنی .
Orthomorphie, sf. (Méd.) صنعت استقامت شکل .
Orthopédie, sf. (Méd.) قاصیقجیلق و چیقیقجیلق صنعتی، فن درستسازی .
Orthopédiste, sm. (Méd.) قاصیقجیلق، چیقیقجیلق، درستساز .
Orthophonie, sf. (Litt.) حسن تلفظ .
Orthoplocé, ée, adj. (Bot.) Embryon — رشیم مستقیم الملوی .
Orthopnée, sf. (Méd.) بر نوع ضیق نفس علتی، تنفس انتصابی، انتصاب تنفسی .
Orthoptères, sm. pl. (Zool.) حشارات قسمندن مستقیم الجناح فرقەسی | — coureurs فرقهٔ مذکورەدن سریع المشی فصیلەسی | — sauteurs فرقهٔ مذکورەدن طفار فصیلەسی .

Orthorrhombique, adj.(Min.) Systéme — de cristalisation تبلرك اصول معين المستقيمي .

Orthose, sm. (Min.) بر نوع پوتاسلی فلدسپات، حجر القمر. حجر الشمس. | — adulaire حجر القمر شفافی .

Orthosides, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سندن مستقيم الصاعق قبيله‌سی .

Orthosie, sf (Zool.) بالاده‌كی مستقيم الصاعق قبيله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان غايت ارفق بر نوع كيجه پروانه‌سی .

Orthospermées, sf. pl (Bot.) مستقيم البزور تحت قبيله‌سی .

Orthotome, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن آوسترالیایه مخصوص بر نوع قيرلانغج قوشی .

Orthotric, sm. (Bot.) اشنهٔ ذات القمه فصيله‌سندن بر نوع يوسون .

Orthotrope, adj. (Bot.) Embryon — رشيم مستقيم الاستقامه .

Ortie, sf. (Bot.) انجريه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان انجره نوعی، قراص، قريصه، ايصرغان اوتی | — brûlante ديكنلی ايصرغان | — blanche ou lamier blanc, قريص ابيض، بياض باللی بابا | — rouge قريص احمر | — grièche كوپك ايصرغانی | — puant قريص متعفن | — de mer ou acalèphes, انجرة البحر، دكز ايصرغانی .

Ortiée, adj. (Med.) Fièvre — حمای انجريه، قوردشن .

Ortive, adj. f. (Astr.) Amplitude —, **V. Amplitude.**

Ortolan, sm. (Zool) عصافير مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوريه فصيله‌سندن يلوه قوشی نوعی .

Orvale, sf. (Bot.) صريميه، بر نوع آطه چايی .

Orvet ou **anguis,** sm. (zool.) ضبابيه فرقه‌سندن سقانقوريه فصيله‌سندن حيهٔ اعور نوعی ، كوريلان .

Orviétan, sm. (Pharm.) ترياق افعی .

Orycte, sm. (Zool.) مغطی الجناح فرقه‌سندن دباغلرك قوللانديغی قبوق توزلری ايچنده بولنور بر نوع بوق بوجكی .

Oryctère, sm. (Zool.) حيوانات ثديه‌دن قاضمه فرقه‌سندن امير برونته مخصوص بر نوع كوستبك .

Oryctérope, sm. (Zool.) ثديهٔ ناقصة الاسنان فرقه‌سندن آكل نمل فصيله‌سنه قريب آمريقای جنوبی‌يه مخصوص بر نوع آطه طوشانی .

Oryctognosie ou **oryctographie,** sf. Syn. de Géognosie et de Minéralogie.

Oryx, sm. (Zool.) Chamois du Cap ou Pasan, آفريقای جنوبی‌يه مخصوص بر نوع بيوك غزال .

Oryzées, sf. pl. (Bot.) نجليه فصيله‌سندن ارزيه قبيله‌سی .

Os, sm. (Anat.) عظم، كميك، استخوان | — longs عظام طويله | — plats عظام مسطحه | — courts عظام قصيره | — lenticulaire عظم عدسی | — cribleux ou ethmoïde, عظم غربالی | — iliaque عظم حرقفی | — occipital عظم قفا | (Zool.) — marsupiaux عظام كيسيه .

Osane, sm (Zool.) آفريقای وسطی‌يه مخصوص بر نوع يبان اوكوزی .

Osanore, adj.(Chir.) Dents —s اوزانور، پورسلندن معمول بر نوع صنعی ديشلره دينور .

Osar, sm. (Géol.) . اسوجده کائن صخور سیاره ایله مستور برطاقم قوم ینبوعلرینه دینور
Oscabrion, sm. (Zool.) Ou Chiton, حیوانات مقشره ذوالرجل سلوکیه‌دن دکز قیالری اوزرنده بولنور بر نوع دکز صدفی .
Oschéite, sf. (Méd.) . التهاب الصفن، ذات الصفن
Oschéocèle, sf. (Méd.) . حیاسی دوشمه، دبه‌لك، فتق صفن
Oscillaire ou **oscillatoire,** sm. (Bot.) اشنهٔ احضریه‌دن مفصلیه صنفندن دیوار دیبلرنده و راکد صولرده بولنور بر نوع صاز | —s, اشنیات تاوسه | — de l'intestin . اشنیٔ متنوس معاء
Oscillation, sf. (Phys.) رقاصلرك حرکت واحده‌سی، نوس، رقص، رجفه | حرکت اهتزازیه، اهتزاز، ارتجاج | Centre d'— مرکز رقص .
Oscillographe, sm. (Phys.) مقیاس رجفات | (Mar.) تلاطمنویس | — double . کمینك صالندیسی اشعاره مخصوص بر نوع چفته رقاصلی آلت
Oscine, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سندن . آریه قوردی نوعی
Oscitant, e, adj. (Méd.) ثائب | Fièvre —e . حمای ثائبه
Oscitation, sf. (Méd.) Syn. de Bâillement, **V.** ce mot.
Osculateur, trice, adj. (Géom.) Cercle — دائرهٔ مقترنه | Plan — . مستویٔ مقترن
Osculation, sf. (Géom.) . ایکی منحنینك داخلاً تماسی
Oseille, sf. (Bot.) . راوندیه فصیله‌سندن حماض نوعی، قوزی قولاغی
Osier, sm. (Bot.) . شوعه، بر قاچ نوع سوکوت آغاجنه دینور که صورغون باشلوجه‌سیدر
Osmazôme, sf. (Pharm.) . اوسمازوم، ات خلاصه‌سی، خلاصهٔ لحم
Osmiridium, sm. (Chim.) اوسمیریدیوم، اوسمیوم ایله ایریدیومدن مرکب بر خلیطهٔ . معدنیه در
Osmium, sm. (Chim.) . اجسام بسیطه‌دن اوسمیوم
Osmonde, sf. (Bot.) . آتیه‌دکی سرخسیهٔ مزهره قبیله‌سنك نمونه‌سی بر نوع اکرلتی اوتی
Osmondées, sf. pl. (Bot.) . سرخسیه فصیله‌سندن سرخسیهٔ مزهره قبیله‌سی
Osmose, sf. (Chim.) حلول | قوهٔ حلولیه .
Osphrésiologie, sf. (Physiol.) . مبحث الشامه
Osphromène, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن بلعومیهٔ تیهی الشکل فصیله‌سندن چینده نهرلرده بولنور بر نوع بالق | — gourami چیندن فرانسه‌یه نقل . اولنمش بر نوع صازان بالغی
Ossature, sf. (Hist. nat.) هیئت مجموعهٔ عظام، هیئت عظمیه | (Géol.) — terrestre هیئت مجموعهٔ روابط ارض | (Archit.) — d'une voûte بر کمرك کریشلامه‌سی | — d'un bâtiment بر بنانك قفسی | — d'un vitrail . بر جامکانك قفسی
Ossec, osset ou **oussas,** sm. (Mar.) . کمینك سینتنه محلی
Osséine ou **ostéine,** sf. (Chim.) . عظمین، کمیکلردن چیقاریلان بر نوع ژلاتین
Osselet, sm. (Anat.) عظیمه، آشیق دینلان کمیك | — s de l'oreille عظیمات اذن | (Bot.) —s, ثمار نواتیه‌ده موجود عظیمات | (Jeu) —s, . آشیق اویونی
Ossements, sm. pl. انسان و حیوان کمیکلری ییغینی | — s fossiles . عظام مستحاثه
Osseux, euse, adj. (Hist. nat.) عظمی | (Zool.) Poissons — اسماك . عظمیه شعبه‌سی

Ossification, sf. (Anat.) كميكلشمه، تعظم .
Ossifluent, ente, adj. (Méd.) Abcès — خراج متعظم .
Ossifrage, sf. (zool.) **V. Orfraie.**
Ostagre, sf. (chir.) مقبضة العظم .
Ostéite, sf. (Méd.) التهاب عظم .
Ostéocampsie, sf. (Méd.) انحنای عظم، تقوس عظم .
Ostéocèle, sf. (Méd.) فتق عظمی .
Ostéocolle, sf. (Pharm.) كميك طوتقالی، غراء العظم، مندب عظم .
Ostéocope, adj. (Méd.) كاسر | Douleurs —s اوجاع كاسره .
Ostéocystoïde, sm. (Méd.) ورم عظمی متكيس .
Ostéodermes, sm. pl. (Zool.) ادمهٔ عظميه فرقه‌سی (اسماك) .
Ostéogénie, sf. (Anat.) تكون عظام، تكوين عظام .
Ostéographie, sf. (Anat.) توصيف عظام .
Ostéolithe, sf. (Géol.) عظم متحجر .
Ostéologie, sf. (Anat.) مبحث اعظام .
Ostéolyse, sf. (Méd.) انحلال عظم .
Ostéomalacie, sf. (Méd.) استرخای عظم، تلين عظم .
Ostéomyélite ou **ostéomélite,** sf. (Méd.) التهاب مخ عظم .
Ostéophyte. sm. (Anat.) زائدهٔ عظميه .
Ostéoplastie, sf. (Chir.) ترميم عظم، تصنيع عظم .
Ostéosarcome, sm. ou **ostéosarcose,** sf. (Méd.) تلحم عظم .
Ostéosclérose, sf. (Méd.) تعجج عظم .
Ostéostéatome, sm. (Méd.) تشعم عظم .
Ostéotome, sm. (Chir.) منشار زنجيری، مخزع عظم .
Ostéotomie, sf. (Chir.) خزع العظام .
Ostéotylose, sf. (Méd.) تصلب عظم .
Ostéozoaires, sm. pl. (Zool.) Syn. de Vertébrés, حيوانات فقريه، حيوانات ذات الفقرات .
Ostioles, sf. (Hist. nat.) Orifices des éponges, ثقبات اسفنج .
Ostracés ou **ostracidés,** sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس فرقه‌سندن سلجيه فصيله‌سی .
Ostracisme, sm. (Pol.) نفی شديد .
Ostracite, sf. (Géol.) Huître fossile, استريديا مستحاثه‌سی .
Ostracodes, sm. pl. (Zool.) حيوانات مقشره مقطوع القشر فرقه‌سندن شبه قوقعه فصيله‌سی .
Ostrea, sm. (zool.) — virgula كيمبريج فضاريی تشكيل ايدن برنوع استريديا مستحاثه‌سی | — deltoïde كيمبريج طبقه‌سنده موجود كذا بو نوع مستحاثه | — expensa كيمبريج طبقه‌سی اوزرنده موجود مغور كليسيه‌ده بولنان بر نوع مستحاثه .
Ostréiculture, sf. (Pêche) استريديا يتشدرمك اصول و صنعتی .
Osyris, sm. (Bot.) صنداليه فصيله‌سندن آفريقهٔ شماليه‌ده بولنور بر نوع شمشير اغاجی .
Otacoustique, adj. et sf. (Phys.) فن مسمع | مكمل مسمع .
Otage, sm. رهن شخصی | —s de guerre رهن حربی، كفلای حرب .

Otalgie, sf. (Méd.) الم اذن .
Otarie, sf. (Zool.) آسیای شمالیه مخصوص قولاقلری اوزون بر نوع آبی بالغی .
Otenchyte, sf. (Chir.) محرقهٔ اذن، قولاق شرینغه‌سی .
Othonne, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن امید بورونته مخصوص بر نوع تزیینات چیچکی .
Otite, sf. (Méd.) التهاب اذن ، (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سندن اورمانلرده آق دیکنلر اوزرنده بولنور بر نوع کوچك بوجك .
Otocéphale, sm. (Térat.) نمؤ بالنفس عجائباتدن اولوب متحد الاذنین نوعنه دینور .
Otoconie, sf. (Méd.) غبار اذن .
Otocyon, sm. (Zool.) کلبیه فصیله‌سندن یبان کوپکلری نوعی .
Otogon, sm. (Zool.) قواضم فرقه‌سندن ارنبیه فصیله‌سندن سیبریایه مخصوص بر نوع کوش رنکنده طوشان .
Otographie, sf. (Anat.) توصیف الاذن .
Otolithe, sf. (Méd.) حصاة الاذن .
Otologie, sf. (Anat.) مبحث الاذن .
Otomys, sm. (Zool.) قواضم فرقه‌سندن قوادیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع یبان صیچانی .
Otoplastie, sf. (Chir.) تصنیع الاذن .
Otorrhée, sf. (Méd.) سیلان اذن .
Otoscope, sm. (Méd. et Chir.) منظر اذن، اذن بین .
Ototomie, sf. (Chir.) خزع الاذن .
Ottoman, ane, adj. et sm. (Géog.) عثمانی، عثمانلو | Empire — ممالك محروسهٔ شاهانه، ممالك عثمانیه | Langue —e لسان عثمانی، عثمانلوجه | (Techn.) —e, sf. صدیرلی قناپه، صدیر .
Ouaiche, sf. (Mar.) Ou ouache, **V. Houache.**
Ouailles, sf. pl. (Relig.) بر پیسقپوس و یا راهبك جماعتی افرادی .
Ouanderou, sm. (Zool.) بر عتیق اقرادندن شادی دینلان میمونلرك یلهلی نوعنه دینور .
Ouate, sf. (Indus.) والته، قطن مندوف .
Ouest, sm. (Géog. et Mar.) باطی. مغرب، غرب . **V.** aussi **O.**
Ouïe, sf. (Physiol.) قوهٔ سامعه، سمع | (Zool.) بالقلرك قولاغنه دینور .
Ouillage, sm. (Techn.) فوچی‌دن اکسیلان شرابك یرینه عینی جنسندن شراب علاوه ایتمه عملیاتی .
Ouistiti, sm. (Zool.) آمریقه میمونلرندن سبن فرقه‌سندن حبالیه فصیله‌سندن اوئیستیتی یعنی غایت حالم میمونلر نوعی .
Oulite, sf. (Méd.) التهاب لثه .
Ouragan, sm. (Météor.) قاصیرغه، عاصفه، بری فورطنه .
Ouranographie, sf. (Astr.) علم تعریف هیئت سماء .
Ouraque, sm. (Anat.) حبل مثانی، اوراق .
Ourdissage, sm. (Techn.) اولامه، قماشك اریشی حاضرلامه عملیاتی .
Ourdissoire, sm. (Techn.) قماشك اریشی قومغه مخصوص تخته .
Ourébie, sf. (Zool.) آفریقه‌نك قره‌جه بوینده بر نوع یبان اوکوزی .
Ourlet, sm. (Techn.) قیویرمه. کنار باصدرمه (Archit.) چاتی اوزرینه قونیلان قورشون تخته‌لرینك اك یری | (Bot.) بعض سرخسیه‌ده اثمارك شکل مطوسی .

Ours, sm. (Zool.) ثدیهٔ آكل اللحوم فرقه‌سندن دببه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان آیی نوعی، دب | — blanc بیاض آیی .

Ourse, sf. (Zool.) دیشی آیی ، دبه | (Astr.) Grande — ou Chariot, دب اكبر | Petite — ou petit chariot, دب اصغر .

Oursin, sm. (Zool.) ناعمهٔ مقنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن شبه الجلد مشوك فرقه‌سندن شبه زبیب فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان دكز كستانه‌سی نوعی، قنفذ البحر | — - bouton, V. **Fibulaire.**

Oursine, sf. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن ازمیریه قبیله‌سندن امید برونته مخصوص آیی پنچه‌سی دینلان فدان .

Outarde, sf. (Zool.) طیور مقبقبه ساكن المزراغ فرقه‌سندن مضغوط المنقار فصیله‌سندن طوی قوشی نوعی، حباری | Grande — ou — barbue, طویدار دینلان بیوك نوع طوی | Petite — ou canepetiére, طویلاق دینلان و عربستانه مخصوص اولان طوی قوشی نوعی .

Outil, sm. (Techn.) هرنوع آلات وادواته علمدر، اوادانلق | — de côté چیقرقجی وطورنوجیلرك ایكی یانلی قلمی | — plat حكاكار چرخی | Machines - —s بالجمله اصناف و صنعتكارلرك استعمال ایتدكلری دستكاه و ماكنه‌لر .

Outillage, sm. (Techn.) هیئت مجموعهٔ آلات، آلات و ادوات طاقمی، اوادانلق .

Outrage, sm. (Dr.) تحقیر، حقارت | – par paroles اطالهٔ لسان | — par voies de fait معاملهٔ تحقیریه | — à des magistrats, fonctionnaires, حكام و مأمورینه حقارت | — aux bonnes mœurs آداب عمومیه‌یه منافع حركت | — publique à la pudeur, مغایر عار و حیا حركت علنیه .

Outrageant, ante, adj. (Dr.) مخل ناموس | Paroles —es مخل ناموس سوزلر، الفاظ تحقیریه .

Outre, sf. (Comm.) خیك، سأب، طولوم .

Outremer, sm. (Peint.) لاجورد طاشندن یاپیلان مائی بویا .

Outre-tombe, sm. ماورای قبر، اخرت .

Ouvert, erte, adj. مفتوح، آچیق | A force —e علناً، جبرایله | (Comm.) Compte — آچیق حساب، قپادلمامش حساب | Payer à bureau — درحال تأدیه ایتمك.

Ouverture, sf. (Hist. nat.) دلیك، ثقبه، فرجه | (Zool.) — extérieure pour la défection مقزره | (Géom.) — d'un angle بر زاویه‌نك درجهٔ وسعتی | (Archit.) — du viaduc كوپرینك كوزی | (Mus.) موسیقینك ابتداسنده چالنان پیشرو، فاتحه، مقدمه، كریزكاه | (Pol.) — d'une assemblée بر مجلسك كشادی، یاخود آچیلسی | — de la discussion مذاكره‌یه بدأ و مباشرت | Discours d'— مقالهٔ افتتاحیه، كشاد نطقی | (Dr.) — de la faillite افلاسك كشادی | — d'une succession بر تركه‌نك تحریری، تركه‌نك كشادی | — à cassation, à requête civile, تمییزی، اعادهٔ محاكمه‌یی موجب سبب .

Ouvrable, adj. Jour — ایش كونی .

Ouvrage, sm. ایش، عمل، كار | تألیف، تصنیف، اثر قلمی | (Archit.) —s d'art انشاآت ویا اعمالات صناعیه | —s, travaux et matériel, اعمالات، آلات و ادوات | (Dr.) Louage d'— عمل اوزرینه وارد اولان اجاره، اجارهٔ آدمی | (Dr. musul.) Chose que le maître confie à l'ouvrier pour que celui-ci exécute l'— qu'il s'est engagé à faire, مستأجر فیه | (Art. mil.) استحكام | — fermé قپالی استحكام | —s avancés استحكامات مخرجه | —s détachés استحكامات مفرزه | —s à

corne بورنوز طابیه | — à couronne تاج طابیه | — intérieur, redoute, استحکامات داخلیه، رجعتگاه | — non-revêtu استار دیواری اولمیان استحکام | — ouvert آچیق استحکام | — principal محیط اصلی | — secondaire ایکنجی درجه‌ده استحکام | — de terre طوپراق طابیه | —s vus de revers ظهرندن کوریلان استحکامات .

Ouvrier, sm. عمله، ایشجی | کوندلکجی | ایرغاد | — - charpentier دورکر | — - mécanicien چرخجی .

Ouvrir, va. (comm.) — un crédit قره‌دیتو آچق | — un compte حساب آچق | (Art mil.) — le feu آتشه باشلامق .

Ouvroir, sm. (Techn.) فقیر قادین و قیزلره مخصوص ایشجی دستکاهی و یا خانه‌سی .

Ovaire, sm. (Zool.) مبیض، یومورطه بزلری | Hile d'— سرهٔ مبیض | (Bot.) مبیض | — supère مبیض اعلا | — infère مبیض اسفل .

Ovale, adj. et sm. (Géom.) بیضا، بیضی | — de Cassini قاسینیك بیضاسی .

Ovariotomie, sf. (chir.) خزع مبیض .

Ovarisme, sm. (Physiol.) مذهب مبیضیون .

Ovarite, sf. (Méd.) التهاب مبیض .

Ovation, sf. تلطیف، آلقیش | التفاتنامه .

Ove, sm. (Archit.) تزیینات معماریهٔ بیضیه .

Ové, ée, adj. (Hist. nat.) بیضی الشکل .

Ovibos, sm. (zool.) Bœuf musqué, ذوات الظلفندن آمریقهٔ شمالیه مخصوص بقر مسکی نوعی .

Oviculture, sf. (Zool.) قوش یتشدرمك فنی .

Oviducte, sm. (Anat.) مجری البیض، مجرای بیضیه | Canal de l'— قنات بیضیه .

Ovigénèse ou **oviparité,** sf. (Zool.) Génération par œuf, تناسل بیضی.

Ovillé, ée, adj. (Zool.) سبجی | Déjection —e ثفل سبجی | Excréments —s نجاست سبجیه، قویون ترسی نوعندن اولان نجاست .

Ovipare, adj. et sm. (Zool.) مولد البیض | —s, سکا .

Ovisac, sm. (Anat.) کیس مبیضی .

Ovogénie, sf. (Physiol.) تکون بیض .

Ovoir, sm. (Techn.) قیوجیلرك نیقاوار دیدکلری قلم .

Ovologie, sf. (Zool.) مبحث بیضه .

Ovovivipare, adj. et s. (Zool.) مولد بیض حی .

Ovulaire, adj. (Hist. nat.) بییضی .

Ovulation, sf. (Méd.) سقوط بییضیه .

Ovule, sf. (Hist. nat. et Anat.) بییض، بییضه، دغیه | — vivifiée بییضهٔ حیه | (Bot.) — orthotrope بییض مستقیم الاستقامه | — anatrope بییض منعکس الاستقامه | — campylotrope بییض منحنی الاستقامه | (Zool.) ناقهٔ ذات الرجل البطی . ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مهریه فصیله‌سندن بر نوع اوزونجه مهره یونجقی .

Oxacides, sm. pl. (Chim.) حامضات مولدالحموضه .

Oxalate, sm. (Chim.) حماضیت | — de chaux حماضیت جص | — de fer حماضیت حدید .

Oxalide, sf. (Bot.) حماضیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان واوشقون دینلان برنوع بر صارمشقی .

Oxalidées, sf. pl. (Bot.) حماضیه فصیله‌سی .

Oxalique, adj. (Chim.) Acide — حامض حماض .
Oxalurie, sf. (Méd.) تبول حاضيت .
Oxalurique ou **anabénique,** adj. (chim.) Acide — حامض بول حماضيت.
Oxamide, sf. (Chim.) اوکسامید .
Oxatyle, sm. (chim.) اوکساتیل، حامض بنج .
Oxéolat, sm. (Pharm.) دواء خلي .
Oxéolé, sm. (Pharm.) خل طبي .
Oxfordien, enne, adj. (Géol.) Etage — طبقهٔ اوقسفوردیه .
Oxybase, sf. (Chim.) حمض اساس .
Oxybromure, sm. (Chim.) اوقسیبرومور، بروم حمضي .
Oxycéphale, sm. (Zool.) بر خیلی وقت باشلو باشنه بر نوع بالق نظر اولنوب میفره دیدلان بیوك نوع پیلان بالغنك رشمیدر .
Oxychéile, sm. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن ذوالشفهٔ حادى فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع کوچك بوجك .
Oxychloracétyle, sm. (chim.) اوقسیقلوراستیل .
Oxychlorate, sm. (Chim.) اوقسی قلوریت .
Oxychlorocarbonique, adj. (Chim.) Acide — حامض اوقسیقلورفحم | Ether — اتر اوقسیقلورفحم .
Oxychlorokakodyle, sm. (chim.) اوقسیقلورو قاقودیل .
Oxychlorure, sm. (chim.) اوقسیقلورور، قلور حمض .
Oxycoïe, sm. (Méd.) حدت سامعه .
Oxycrat, sm. (Pharm.) ماء مخلل .
Oxycyanobenzoyle, sm. (chim.) حمض کیانوس عسلبند بنج .
Oxycyanure, sm. (Chim.) اوقسی سیانور، کیانوس حمض .
Oxydable, adj. (Chim.) قابل تحمض .
Oxydation ou **oxygénation,** sf. (Chim.) تحمض .
Oxyde, sm. (Chim.) حمض | —s métalliques حمضات معدنیه ویا متالیکیه | —s basiques ou salifiables, حمضات اساسیه ویا قابل ملح | — de cuivre حمض نحاس | — d'étain حمض رصاص | — rouge de mercurc قرمزی سرور | — noir de mercure سیاه سرور | — jaune de mercure صاری سرور .
Oxydé, ée, adj. (Chim.) محمض .
Oxydule, adj. et sm. (Chim.) حمیض .
Oxygénable, adj. (Chim.) قابل تحمض .
Oxygène, sm. (Chim.) مولدالحموضه .
Oxygéné, ée, adj. (Chim.) محمض ، ذوالمولدالحموضه | Principes —s مواد ذوالمولدالحموضه .
Oxyhydrique, adj. (Chim.) Gaz — مولدالمائى هوا غازى .
Oxyiodure, sm. (chim.) ایود حمض .
Oxymel, sm. (Pharm.) سرکنکبین، سرکنجبین .
Oxymétrie, sf. (Chim.) مقایسهٔ حمضات .
Oxyopie, sf. (Méd.) حدت باصره .
Oxyosphrésie, sf. (Méd.) حدت شامه .

Oxyphénol, sm. Chim.) اوقسیفنول .
Oxyphlegmasie, sf. (Méd.) التهاب شدید .
Oxyphonie, sf. (Méd.) حدت صوت .
Oxyphosphure, sm. (Méd.) فوسفور حمض .
Oxyregmie, sf. (Méd.) معده آكشیه‌سی، تجشیهٔ حامضه .
Oxyrynque, adj. et sm. (Zool.) ذوالمنقار الحاد | —s, حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیرالذنب فرقه‌سندن ذوالمنقار الحاد فصیله‌سی .
Oxyrrhodin, sm. (Pharm.) خل وردی .
Oxysaccharum, sm. (Pharm.) سکر مخلل .
Oxysel, sm. (Chim.) ملح حمض .
Oxystomes, sm. pl. (Zool.) (میلن ادوارسك تصنیفنجه) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیرالذنب فرقه‌سندن ذوالفم الحاد فصیله‌سی .
Oxysulfure, sm. (Chim.) کبریت حمض .
Oxysylvique, adj. (Chim.) Acide — حامض اوقسی سیلویك .
Oxyton, one, adj. et sm. (Gram.) اماله قسمندن اولوب هجاء اخیرینه اصابت ایتمش اولانه دینور، ممال .
Oxytriques, sf. pl. (Zool.) نقیعیهٔ مهدبه قسمندن شعری الشکل طاقمندن بر نوع در .
Oxyure, sm. (Zool.) دیدان معائیه طاقمندن بر نوع ذوالذنب رقیق | — vermiculaire اوقسیور دیدانی .
Oyant, sm. (Dr.) — compte حساب ویریلن کیمسه، محاسب الیه .
Ozène, sm. (Méd.) نتانة الانف، قرحهٔ خیشوم، اوزن .
Ozocérite ou **ozokérite,** sf. (Chim.) Cire minérale, اوزوسریت، شمع معدنی، بر صاقزی .
Ozonateur, sm. (Pharm.) آتیده‌کی (اوزونه‌ئین) له تبخیر ایتمکه مخصوص دافع تعفن بر نوع آلت، اوزوناطور .
Ozone, sm. (Chim.) هوای نسیمی یعنی مولدالحموضه‌نك قوقولی اولان حالت ثانیه‌سی، بوی، عوزون، اوزون .
Ozoné, ée, adj. (Chim.) اوزونلی، ذوالعوزون .
Ozonéine, sf. (Chim.) اوزوندن مخرج دافع تعفن بر نوع مایع، (اوزونه‌ئین) .
Ozonomètre, sm. (Chim.) مقیاس العوزون .
Ozonométrie, sf. (Chim.) مقایسهٔ عوزون .

P

P, sm. | **P. S.** ou postscriptum, تحشیه، شرح | (Mus.) **P.** = piano, **V.** ce mot | **PP.** = pianissimo, **V.** ce mot | (Math.) **P.** = pied, قدم | **p.** = pouce, پوص، پارمق | (Chim.) **P.** ou **Ph.** فورسفور **Pb.** قورشون، اسرب | **Pd.** پالادیوم | **Pt.** پلاتین .

Paca, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن خنازیر بحریه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص بر نوع کوچوك طوکز .

Pacage, sm. رعی، حیوانات رعی | مرعی | اوتلاقیه | مرج، بسی محلی | Droit de — ou de parcours, حق رعی، اوتلاقیه، حیوانات رعی ایتدیرمك حقی، مرعی حقی .

Pacavier, sm. (Bot.) آمریقه‌یه مخصوص قره جوز آغاجی .

Pachina, sf. (Min.) ایتالیانك طوسقانا سواحلنده تشکیل ایتمش برتوف بحریدر .

Pachirier, sm. (Bot.) شجر طائف فصیله‌سندن بائوبابیه قبیله‌سندن آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص بر نوع بیوك قاقائو آغاجی .

Pachyblépharose, sf. (Méd.) ضخامت جفن .

Pachydermatocèle, sf. (Méd.) ورم ضخم الجلد .

Pachydermes, sm. (Zool.) حیوانات ثدیه قسمندن ضخیمة الجلد فرقه‌سی .

Pachyméningite, sf. (Méd.) التهاب سحایای متضخمه .

Pacification, sf. (Pol.) تسکین، اصلاح | — d'un pays بر مملکتی اصلاح ترفیه وتسکین ایتمه | Système de — اصول اصلاحیه .

Pacifique, adj. صلحپرور، مسالمتکارانه، آشتی‌پرور | (Géog.) Océan — بحر محیط شرقی .

Pacini (Corpuscules de), (Méd.) جسیمات پاچینی .

Pacotille, sf. (Comm.) ایلیشیك، قپودانه عائد اشیا | کمیجی مالی، سفائن طائفه‌سنك کندو حسابلرینه صاتمق اوزره برابر آلدقلری مال | Marchandises de — اوروپاده صاتلمیوب مستعمراته کوندریلان ادنا مال و امتعه، ادنا جنس مال .

Pacquage, sm. (Techn.) بالقلری فوچی‌یه استیف ایتمه عملیاتی | بالق طوزلایجیلغی صنعتی، صلامورجیلق .

Pacte, sm. عهد، پیمان، میثاق | (Dr.) شرط | مقاوله، مشارطه | — social شرکت مقاوله‌سی | — commissoire برطرفك تعهدنی عدم اجراسی حالنده دیکر طرفك فسخ عقده اولان صلاحیتی، شرط فسخ | — de réméré شرط وفا .

Padou, sm. (Comm.) ایپکلی و یوکلی شرید و قوردله .

Paganisme, sm. (Relig.) بدپرستلك | مجوسيلك | زمان جاهليت .
Page. sm. مصاحب | آق اغا | خاصكى، ايچ اوغلانى .
Page, sf. صحيفه | (Impr.) Mise en —s كتاب صحيفه‌لرينك ترتيبى | Mettre en —s صحيفه باغلايان اشجى .
Pagel, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن قره‌كوز فصيله‌سندن مرجان بالغى نوعى .
Pagination, sf. (Impr.) ترقيم صحائف | ترتيب صحائف .
Pagode, sm. (Relig.) بتخانه، بتكده .
Pagodite ou **agalmatolithe,** sf. (Min.) پوت طاشى، رسم طاشى .
Pagre, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن قره‌كوز فصيله‌سندن اوكسوز دينلان بالق نوعى .
Pagure, sm. (Zool.) زيرده‌كى پاغوريه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان پاغوريا نوعى .
Paguriens, sm. pl. (Zool.) حيوانات مقشره عشارى الرجل قصير الذنب فرقه‌سندن پاغوريا فصيله‌سى .
Paiement ou **payement,** sm. (Comm.) اقچه تأديه‌سى | تأديه، ادا | — à compte على الحساب تأديه | — comptant پشين تأديه | — en numéraire نقداً تأديه | Anticiper un — بر مبلغى بروجه پشين تأديه ايتمك | Effectuer un — تأديه ايتمك | Trainer un — تأديه‌يى سوروندرمه‌يه براقمق | — à terme مقسطاً تأديه | **V.** aussi **Payement.**
Païen, enne, adj. et s. اهل الجاهليت، مشرك | ترسا، بدپرست، مجوسى .
Paillasse, sf. منذر | صدير | (Théâtre) پالياچو، مضحك اويونجى .
Paille, sf. (Agric.) تبن، صمان | (Min.) ذيقيمت طاشلرك صوينده بولنان قصور .
Pain, sm. اتمك، خبز، نان | كله | — de sucre كله شكر | — blanc خاص اتمك | — bis سميدجى اتمكى | — de luxe فرانجله | — de munition تعيين اتمكى | — à cacheter اوستيا دينلوب اواثلده مكتوب ياپشدريلور ايدى | — d'épice بهارلى اتمك | — de cire بالموى طوپاغى | — d'émail مينا كولچه‌سى | — de trouille زخيره كوسبه‌سى .
Pair, sm. شفع، چفت | (Bourse et Comm.) بدل مثل | فيئات | تساوى | Etre au — باشه باش اولمق | Au dessous du — بدل مثلندن دون | Rembourser au — بدل مثليله تأديه ايتمك، باش باشه تأديه ايتمك | (Jeux) — ou non, تك مى چفت مى .
Paire, sf. ايكى عدد، بر چفت .
Paisson, sm. (Agric.) اورمان و قوريلرده حيواناتك رعى ايتديكى شيلره دينور .
Paix, sf. صلح | حضر | مصالحه، مسالمت | Temps de — وقت حضر | Pied de — وقت حضر، وقت حضر موجودى | صلح عهدنامه‌سى، معاهدۀ صلحيه، صلحنامه | Traité de — مقدمات صلحيه | Préliminaires de la — مذاكرات صلحيه | Négociations de la — | — fourrée ou platrée, صلح بى دوام | (Dr.) La — publique اسايش عمومى | Justice de —, juge de —, **V. Justice** et **Juge** | Tribunal de — صلح محكمه‌سى | Gardien de la — بلديه چاوشى (پاوسده) | Officier de — پوليس چاوشى .
Palafittes, sf. pl. (Géol.) اسويچره‌ده كلئن كوللرده‌كى مزرعۀ مختلفه‌يه دينوركه درونلرنده آثار بنى بشره تصادف اولنور .

Palais, sm. سرای | Le — Impérial سرای همایون | سرای پیسقپوسلرك قلردیثال و مر دائره‌لرینه و سفرا و پرنسلرك خانه و قوناقلرینه دخی بو اسم ویریلور | — de Justice ou le —, محاکم دائره‌سی، عدلیه دائره‌سی | Termes, style de — اصطلاحات عدلیه، صك قوانین | Maréchal du — سرای مشیری، مابین مشیری | (Anat.) نطع، دماغ، حنك | Voile du — شراع الحنك .

Palan, sm. (Mar.) پالانقه | — de bouline پوریثا پالانقه‌سی | — de retraite قبا صورتو پالانقه‌سی | — de canot فلکه پالانقه‌سی | — à itaque دربسه پلانقه‌سی | — à deux poulies ایکیشر دیللی طوپ پلانقه‌سی | — de dimanche یاخود مانطی قپان | — de garde آبلی | — de garde de brigantine واردیه پلانقه‌سی | — de garde de misaine-goëlette پوقرووه آبلیمی | Affaler le — رانده آبلیسی | Tirer le پوریا پلانقه ایمك | Passer le — پلانقه‌یی ترمولیه پلانقه ایمك | Reprendre le — قاوانجه پلانقه ایمك طوتامق .

Palanche ou **palachie,** sf. یوغوردجی و صالبجی و سائره‌نك کوکوم و سائره‌یی قالدیرمق ایچون صیرتلرینه اوردقلری صیریق .

Palançon, sm. (Archit.) باغداديلرك آلتنده‌کی کیریشلر و خاطلره دینور .

Palancre ou **palangre,** sf. (Pêche) پاراقطه دینلان چوق ایکنه‌لی اولطه .

Palanque, sf. (Art mil.) تخته پالانقه .

Palanquin, sm. محفه، تخت‌روان | (Mar.) طورسلوم پلانقه‌سی | — de ris جامدان طورسلوی | — de misaine ترینکت طورسلوم پلانقه‌سی | — sous le vent زوزکار آلتی طورسلوم پلانقه‌سی | Hisser les —s لوا طورسلوم ایمك .

Palastre, sf. (Techn.) کلید اقسامندن اولوب تخته‌سنه دینلور .

Palatal, ale, adj. (Gram.) حنکی | Consonnes —es حروف حنکیه .

Palatin, ine, adj. (Anat.) حنکی | Os —s عظام حنکیه .

Palatite, sf. (Méd.) التهاب حنك .

Palato, adj. (Anat.) حنکی | — -pharyngien, enne, adj. et sm. حنکی بلعومی | — -salpingien, enne, adj. et sm. حنکی نفیری | — -staphylin, sm. ou releveur de la luette, حنکی لهاتی .

Pale, sf. (Mar.) کورك پالاسی یعنی یاتصی طرفی | — d'aviron پورته پالاسی | (Méc.) — de biez صواق قپوسی .

Paléacé, ée, adj. (Bot.) ذوالفلسات، سمانه بکزر .

Paléage, sm. (Comm.) ذخایر مثللولری کورکه‌مه و صاوورمه عملیاتی .

Palée, sf. (Hydr.) بند و سد مثللولری طوتدرمغه ویرلشدرمکه مخصوص قاتیلان قازیق صیره‌سی .

Palefroi, sm. آلای آتی، طوتانمش آت، رخش .

Paléine, sf. (Chim.) پاموق باروتنه بکزر بر نوع یکی باروت .

Palémon, sm. (Zool.) آتیده‌کی تکه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان تکه و یا قاریدس نوعی .

Palémoniens, sm. pl. (Zool.) خیوانات مقشره عشاری الرجل فرقه‌سندن طویل الذنب فصیله‌سندن تکه قبیله‌سی .

Paléographie, sf. علم کهنخوانی، فن خطوط عتیقه | — diplomatique فن آثار سیاسیهٔ قدیمه .

Paléologie, sf. فن احوال والسنهٔ قدیمه علمی، تدقیق و تفتیش احوال والسنهٔ قدیمه .

Paléontographie, sf. تعریف مستحاثات قدیمه .

Paléontologie, sf. علم متحجرات، مبحث مستحاثات .

Paléosaure, sm. (Géol.) ضبابیه فرقه‌سندن ذوالسانین فصیله‌سندن تمساح مستحاث .

Paléothérides, sf. pl. (Géol.) اثوـن طبقه‌سنده مشهود ذات الاظلاف فرقه‌سندن بهر آیاغنده اوچ پارمق بولنان پالئو توریدس قبیله‌سی .

Paléothérium, sm. (Géol.) حیوانات ثدیه‌دن خیلیه فرقه‌سندن بر نوع کرکدان مستحاثه‌سی .

Paléozoïque, adj. (Géol.) حیوانیهٔ قدیم | Période ou formation — تشکلات و یا دور حیوانیهٔ قدیمه .

Paleron, sm. (Véter.) آت و سائره حیواناتك جداوی .

Pâles couleurs, sf. pl. (Méd.) Syn. de Chlorose, فقرالدم، لون خاسف .

Palestines, sf. pl. (Impr.) یکرمی ایکی پونطه‌لق بر نوع بیـوك دوکمه حروفات که پالستین دینور .

Palette, sf. (Peint.) رسامارك بویا تخته‌سی و یا بویا لوحه‌سی | (Méc.) چرخ و پروانه طاسه‌سی، | (Méd.) قان چناغی و یا لکنی | (Phys.) مجداف | مثللورك یتصی تخته‌سی .

Palétuvier, sm. (Bot.) **V. Manglier.**

Pali, sm. (Gram.) سانسقریت یعنی اسکی هند لسانتك الك خالص اولان پالی لسانی .

Palicour, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن آمریقه‌نك قاریجه ایله بسلنور بر نوع اسپنوزی .

Palier, sm. (Archit.) نردبان و سائره صحنلغی | — circulaire دکرمی صحنلغی | Demi - — مربع صحنلق | (Ch. de f.) تیمور یول خطنك قطعهٔ مستویه‌سی | (Méc.) ماکنه‌لرده میل یتاغی | (Mar.) یتاق | Grand - — آنا یتاق .

Palimpseste, sm. اصل اسکی یازیسی سیلینوب اوزرینه باشقه یازی یازلمش اولان ترشه و رق وکتابه دینور .

Palindrome, sm. (Litt.) قلب مستوی، مقلوب مستوی دینلان صنعت بدیعه .

Palindromie, sf. (Méd.) عودت مرض .

Palingénésie, sf. (Philos.) تجدد .

Palinodie, sf. (Litt.) اولکی اثرنده بسط ایتمش اولدیغی فکری تکذیب وانکارله بر شاعرك انشاد ایلدیکی اثر ثانی .

Palissade, sf. (Art mil.) شرامپول قازیغی .

Palissage, sm. (Agric.) آغاجلری چارداق و دیوار و آصمه‌لق اوزرینه یاتورمق ایچون بودامه عملیاتی .

Palissandre ou **palixandre,** sm. (Bot.) یکی دنیا پلسنکی آغاجی که قویی رنك مقبول تخته‌سی اولور .

Palisson, sm. (Techn.) دباغ موشته‌سی .

Paliure, sf. (Bot.) عنابیه فصیله‌سندن تبرخونیه قبیله‌سندن یبان عنابی نوعی .

Palladium, sm. (Chim.) پالادیوم دینلان جسم بسیط معدنی .

Pallas, sm. (Myth.) اساطیر یونانیه‌ده حرب الهه‌سی | (Astr.) پالالاس سیاره‌سی .

Palléal, ale, adj. (Hist. nat.) مبحث الاصداف‌ده برنس الحیوانه دینور، برنسی .

Palliatif, tive, adj. et sm. (Méd. et Pharm.) مموه .

Palliation, sf. (Méd.) تمویه .

Palmaire, adj. (Anat.) کفی، راحی | Aponévrose — وتر عریضی کفی .

Palmatifide, adj. (Bot.) کفیه منشق .

Palmatiflore, adj. (Bot.) ذوالوريقات تويجية كفيه .

Palmatinervé, ée, adj. (Bot.) ذات العصيبات كفيه .

Palmatiparti, ite, adj. (Bot.) ذات الفصوص كفية منقسمه .

Palme, sm. الك اكى، درت پارمق اكى | (Bot.) sf. خرما دالى و يپراغى .

Palmé, ée, adj. (Hist. nat.) راحى، كفى | Patte —e رجل كفى | Feuille —e ورق كفى .

Palmette, sf. (Archit.) تزيينات معمارية نخليه .

Palmier, sm. (Bot.) نخل، هر نوع خرما آغاجلرينه علمدر | —s, sm. pl. نباتات ذات الفلقه ذوالسويدا صنفندن نخليه فصيله‌سى | — nain, syn. de Chamærops, **V.** ce mot | — de Thébaïde, crucifère ou doum, مقل، شجرالدوم .

Palmilobé, ée, adj. (Bot.) مفصوص ريشى | Feuille —e ورق مفصوص ريشى .

Palmiparti, ite, adj. (Bot.) مقطوع كفى | Feuille — ورق مقطوع كفى .

Palmipède, adj. et sm.(Zool.) ذورجل الكفى | —s, **flabellipèdes** ou **nageurs,** sm. pl. طيور قسمندن آلتنجى سباحه ياخود متكففة الرجل فرقه‌سى | — longipennes, **V.** ce mot | — cryptorhines طيور متكففة الرجل خفى المنقار تحت فرقه‌سى | — plongeurs طيور متكففة الرجل غواصه تحت فرقه‌سى .

Palmi-phalangiens, sm. pl. (Anat.) Ou lombricaux de la main, عضلات راحيهٔ سلاميه، عضلات خراطينيهٔ يد .

Palmiséqué, ée, adj. (Bot.) مشروح كفى | Feuille —e ورق مشروح كفى .

Palmiste, sm. (Bot.) ايميشى ينور بكزو لحنه‌يه تپه‌سنده كه آغاجى خرما نوع ايو اك جان دينوب خرما آغاجنك تپه‌سنده لحنه شكلنده حاصل اولان لذيذ كوريه — Chou - — | اولور مذكور خرما آغاجى آلتنده بولنور بر نوع اوزون (Zool.) | ياپراق بر كنديسنه دينور قويروقلى سنجاب .

Palmite, sf. (Bot.) خرما آغاجى اوزى، خرما آغاجنك ايليكى .

Palmitine, sf. (Chim.) پالميتين، نخلين .

Palmitique, adj. (Chim.) Acide — حامض پالميتين .

Palmityle, sm. (Chim.) پالميتيل .

Palombe, sm. (Zool.) يبان كوكرجينى .

Palomet, sm. (Bot.) سنجابى غريقون .

Palonnier, sm. (Techn.) عربه فلاقه‌سى .

Palpable, adj. (Méd.) قابل لمس، ملموص .

Palpation, sf. (Méd.) معاينهٔ باليد، تلمس .

Palpe, sf. (Zool.) آلت لامسه، ملماس | —s filiformes لوامس خيطى الشكل | —s tentaculiformes لوامس لاحق الشكل .

Palpébral, ale, adj. (Anat.) جفنى | Artères —es شرايين جفنيه | Muscles —s عضلات جفنيه .

Palpeurs, sm. pl. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن ملمسين فصيله‌سى .

Palpicornes, sm. pl. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن لامسه فصيله‌سى .

Palpitation, sf. (Méd.) يورك چارپندیسى، خفقان | رعشه، خلجان .

Palplanche, sf. (Archit.) تمل صرنى .

Paludéen, enne, adj. مرزغى | (Méd.) Fièvre —ne حماى مرزغيه .

Paludicelle, sf. (Zool.) ناميهٔ طفيليهٔ اشنه فرقه‌سندن طائلی صولرده بولنور بر نوع صاز بوجکی .

Paludine, sf. (Zool.) آتیده‌کی مرزغیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب طاتلی صولرده بولنور بر نوع حلزون .

Paludinés, sm. pl. (Zool.) ناميهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مرزغیه فصیله‌سی .

Palustre, adj. (Hist. nat.) بطاقلقلرده تنیشن ویا شایان، مرزغی .

Pamelle ou **paumelle,** sf. (Bot.) کوچك نوع آرپه، سلت .

Pamoison, sf. (Méd.) اغماء | استغراق .

Pampa, sf. (Géog.) آمریقهٔ جنوبی‌ده کائن وسیع صحرالره ویریلان اسمدر .

Pampe, sf. (Bot.) اکین یاپراغی، بغدای مثللولرك یپراقلرینه دینور .

Pamphlet, sm. (Pol.) هجویه، هجونامه، رسالهٔ هجویه .

Pamphlétaire, sm. (Pol.) مؤلف هجونامه، هجویه نویس، هاجی .

Pamplemousse ou **pampelmousse,** sm. (Bot.) قزمه‌سی ، پورطقال عطری، دیکنلی بر نوع پرپاما آغاجی .

Pampre, sm. (Archit.) بعض تزیینات معماریه‌ده کوریلان آصمه یاپراقلری و داللری .

Pan, sm. اتك، دامن، ذیل | (Archit.) سطح بناء | — de mur دیوار قطعه‌سی | — coupé ایکی دیوارك فصل مشترکنده وسوقاق آغزنده سهولت اولمق اوزره اکچرویه چکیلان، حمائل | سقف کناری | — de comble بغدادی دیوار خاطللری | —s de bois قطعه‌سی | — de voûte کمر اتکی | (Myth.) اساطیر یونانیه‌ده زراعت پریسی .

Panabase, sf. (Min.) Ou cuivre gris, کوشی باقر، پاناباز، نحاس سنجابی .

Panacée, sf. (Pharm.) علاج کل، دوای عام .

Panache, sm. (Hist. nat.) صورغوج | (Archit.) بنا کوشه‌لرینه یاپیلان ربع کمر .

Panaché, ée, adj. (Hist. nat.) رنکامیز، متلون | Fleur —e زهرهٔ متلونه.

Panade, sf. (Culin.) اکمك تریدی، اتمك آشی، مرت .

Panage, sm. (Syl.) رعی خنازیر، اورمانلرده جناور رعی ایتدرمه | Droit de — اورمانلرده رعی خنازیر حقی .

Panais, sm. (Bot.) حیوانیه فصیله‌سنه خنزیریه قبیله‌سندن بیان هاوجی نوعی، جزر بری.

Panard, adj. et sm. (Véter.) (فرس) اعقل، ایت اللی (آت) .

Panaris, sm. (Méd.) داحس، قیرلاغان قورلنان | — superficiel ou tourniole ات یاران، طوکز بورنی | — profond طولامه، طانه بورونی .

Panax, sm. (Bot.) بلسانیه فصیله‌سندن ژنسنك فدانی .

Pancaliers, sm. (Bot.) پانقالیه، بر نوع قیورجق لحنه .

Pancarpe, sm. (Archit.) چلنك نوعندن اولان تزیینات معماریه .

Pancarte, sf. اعلاننامه | طابله، یافته .

Pancréas, sm. (Anat.) لوزالمعده، اوزدن ویا اوزدان، پانقراس .

Pancréatalgie, sf. (Méd.) الم پانقراس .

Pancréatique, adj. (Anat.) پانقراسی | Suc — عصارهٔ پانقراسیه .

Pancréatite, sf. (Méd.) التهاب پانقراس .

Panda, sm. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن دببه فصیله‌سندن هندستانه مخصوص اندر بر نوع آیی .

Pandanées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذوالسویدا صنفندن پاندانیه فصیله‌سی .

Pandanus, sm. (Bot.) بالاده‌کی پاندانیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان آناناسه مشابه بر نوع شجر .

Pandectes, sf. pl. (Dr.) توسطنیان قیصرك امریله تألیف اولنمش رومالولرك قوانین کلیه‌سی مجموعه‌سی .

Pandémonium, sm. مجمع شیاطین .

Pandiculation, sf. (Méd.) کرنمه، اسنرایکن کریلمه، تفرش، تمطی .

Pandore, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمهٔ الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن غرابی الشکل فصیله‌سندن بر نوع آشیوادس .

Pandour, sm. (Art mil.) پاندر، مجارستانك عسکر نفری .

Panduriforme ou **panduré, ée,** adj. (Bot.) کثاری‌الشکل | Feuille — ورق کثاری الشکل .

Pandynamomètre, sm. (Méc.) مقیاس القوهٔ عمومی .

Panégyrique, sm. (Litt.) مدحنامه، مدیحه، مدحیه | — d'un mort ندبه .

Panégyriste, sm. ندبه نویس، مدحیه خوان، مادح .

Pangolin, sm. (Zool.) ثدیهٔ ناقصة الاسنان فرقه‌سندن آکل النمل فصیله‌سندن هندستانه مخصوص بر نوع قیاکلری .

Panharmonicon, sm. (Mus.) هر نوع موسیقی آلتلرینك صدالرینی چیقاران بر نوع ارغانون .

Panic ou **panis,** sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن جاورسیه قبیله‌سندن قرەجه داری . برياق، آق داری — millet blanc | عرب داریسی — millet | نوعی، جاورس، برباق

Panicaut, sm. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن صانیکوله قبیله‌سندن دوه الماسی نوعی، حاقر . دیکنی، قرصعنه، طوقوس

Panicées, sf. pl. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن جاورسیه قبیله‌سی .

Paniconographie, sf. (Peinture) کاغد اوزرینه یاپیلموب قالب کبی باصیلان هر نوع قره قلم و یا بویالی رسم فنی .

Panicule, sf. (Bot.) سنبلهٔ متفرعه .

Paniculé, ée, adj. (Bot) ذوالسنبلهٔ متفرعه .

Panier, sm. هر نوع سپته عملدر | (Archit.) Arcade ou voûte à anse de —, یاتصی کمر | (Min.) — d'ancrage تیمور سپق .

Panification, sf. (Techn.) اکمك یاپمه، تخبیز | (Art mil.) Département de la — فرونلر دائره‌سی .

Panique, sf. قورقه‌شه‌لق، هیجان عمومی، دهشت عمومیه، تزلزل عمومی .

Panislamisme, sm. (Pol.) اتحاد اسلام، اتحاد مسلمین .

Panne, sf. (Hist. nat.) طوکز و بعض حیواناتك قارننده‌کی ایچ یاغی، صحیفه | (Comm.) چاتی مقاصلامه‌سی — faîtière | مهیه‌کرشی | آشق (Archit.) | بر نوع قطیفه‌که فلپا دخی دینور | (Techn.) چکیچ چتالی | (Mar.) Etre en — کمی یلکنلری قاچه ایدوب طورمق | Mettre en — کمی‌یی صوبرا ایتمك | Brassez en —! (قوماندەسی) براصیه فلیو! .

Panneau, sm. چارچیوه‌نك جام اوی | طاوشان آغی و یا طوزاغی | — de selle اکر قارپوزی | (Archit.) کتابه | — d'archivolte دور کتابه‌سی | —x de porte قپو آینه‌لری | — de tête کرسی طاشی | — d'une pierre de taille یونتمه طاشك یان سطحی | (Mar.) — d'écoutille انبار قپاغی | — vitré لومبوز .

Panneautage, sm. (Chasse.) چوك آغلر و طوزاقلرله طوشان و آطه طوشانی مثللو حیوانات آولامه اصولی .

Panneton, sm. (Téchn.) مسلاط، آناختار دیشی، اسنان مفتاح .

Pannicule, sm. (Anat.) نسیج حجروی، تحت الجلد .

Pannus ou **panus,** sm. (Méd.) كوز دومانلانمه‌سی، سبل .

Panonceaux, sm. pl. (Dr.) بعض ممالك مقاولات محررلرینك و محضرلرینك قپولرینه وضع ایتدكلری لوحه‌لره دینور .

Panopée, sf. (Zool.) ناعمة عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن میاسیده فصیله‌سندن بر نوع دكز صدفی .

Panoplie, sf. (Art mil.) سلاح آرمه‌سی، اسلحه طاقمی | سلاحلق .

Panoptique, adj. (Archit.) جید النظر اولان (بنا) .

Panorama, sm. (Opt.) پانورامه، منظرهٔ كلیه، منظرهٔ عمومیه .

Panorographe, sm. (Peinture) منظره‌نویس .

Panorpe, sf. (Zool.) Vulg. mouche-scorpion, زیرده‌كی ذباب عقربی فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع عقربه بكزر سینك .

Panorpides, sm. pl. (Zool.) عصبی الجناح فرقه‌سندن ذوالریشات مسطحه فصیله‌سندن مفصول ذباب عقربی فصیله‌سی .

Pansage, sm. (Véter.) آت و بیكیر قسمنك تیماری .

Pansard, arde, s. 2 g. et **pansu, sue,** adj. اشجل، ضخیم، بیوك قارینلی .

Panse, sf. (Zool.) Ou herbier ou rumen, حیوانات مجتره‌نك برنجی معده‌سی، كرش، اشكمبه .

Pansement, sm. (Méd.) تیمار، غیار .

Panspermie, sf. (Physiol.) مذهب انتشاریت بزور، انتشاریت جراثم .

Pantélégraphe, sm. (Phys.) پانته‌لغراف، یازو ورسملرك عینی استخراج ایدن برنوع تلغراف آلتی .

Pantène ou **pantenne,** sf. (Pêche) بیلان بالغی طوتمغه مخصوص بر نوع آغ .

Panthéisme, sm. (Philos.) حكمت اشراقیه، پانته‌ئسم .

Panthéon, sm. (Mythol.) كافهٔ الهه‌یه مخصوص مشترك معبد | مدفن مشاهیر .

Panthère, sm. (Zool.) ثدیهٔ آكل اللحوم فرقه‌سندن هره فصیله‌سندن پارس نوعی، ببر .

Pantière, sf. (Chasse.) طاوشان مثللو حیواناتی آولامق ایچون قوللانیلان بیوك نوع طوزاق .

Pantin, sm. خیالده كوستریلان مقوی رسملركی قوقله‌لره دینور .

Pantographe, sm. (Géom.) خریطه بیوتمكه ویا كوچلتمكه مخصوص آلت، پانطوغراف .

Pantoire, sf. (Mar.) قامچی | — de bras براصیه قامچیسی | — de traversière فاشقه قامچیسی .

Pantomètre, sm. (Géom.) بر نوع معماری كونیه‌سی، پانطومترو .

Pantomime, sm. (Théatre.) تیاتروده اجرا ایدیلان دیلسز اویونی، لسان حال ایله اجرا آیدیلان مضحكه كه پانتومیما دینور .

Pantophobie, sf. (Méd.) خوف الكل .

Paon, sm. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن تذاریج فصیله‌سندن طاوس قوشی نوعی | — domestique عادی طاوس قوشی | — blanc آق طاوس، ابوالوش | — sauvage قیر قوشی نوعندن یبانی طاوس | — spicifère جاپونیه‌نك تپه‌لی طاوسی .

Papauté, sf. پاپالق، پاپالق عنوان و مسندی .

Papavéracées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن خشخاشیه فصیله‌سی .

Papavérine, sf. (Chim.) پاپاورین، خشخاشین .

Papayacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن ثنائیه فصیله‌سنه قریب پاپایاسیه فصیله‌سی .

Papayer, sm. (Bot.) بالاده‌کی پاپایاسیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص پاپایا دینلان قاون آغاجی نوعی .

Pape, sm. عموم قطولیك مذهبنك رئیس روحانیسی اولان پاپا، پاپا خضرتلری .

Papegai ou **papegaut,** sm. (Zool.) یشیل پاپاغانلر نوعی | (Art mil.) قوش شکلنده هدف ویا آماج .

Papeterie, sf. (comm.) کاغدجیلق | هر نوع کاغد تجارتی، کاغدجیلق | کاغد اعمالی | کاغد خانه .

Papier, sm. کاغد، قرطاس | Rame de — کاغد طوپی | Main de — کاغد دسته‌سی Feuille de — کاغد طبقه‌سی | — vélin اعلا تقریرلك کاغد | — à calquer ممان کاغدی | — buvard سونکر کاغدی | — marbré الوان و ابرو کاغدی | mâché ایفجه مقوی کاغدی | — de soie ایپکلی کاغد | — peint ou — pour peinture، دیوار کاغدی | (Pharm.) —s médicamentés قرطاس مدوی | — - filtre سوزکچ کاغدی | (Chim.) — réactif معیار کاغدی | — de verre صومپاره کاغدی | (Comm.) — | لوندره، پارس اوزرینه پولیچه | — sur Londres, sur Paris, پولیچه، قامبیال court قیصه وعده‌لی پولیچه | — long اوزون وعده‌لی پولیچه | (Dr.) — timbré پولمز و تمغاسز کاغد، هدی ورقه | — libre تمغالی کاغد، ورقهٔ صحیحه | — - monnaie قائمه، قوائم نقدیه | —s domestiques دفاتر و اوراق ذاتیه ویا شخصیه | (Mar.) —s de bord سفینه اوراقی .

Papilionacé, ée, adj. (Bot.) فراشی | Corolle —e تویج فراشی .

Papilionacées, sf. pl. (Bot.) فراشیه فصیله‌سی .

Papillaire, adj. (Anat.) حلیمی | Corps — جسم حلیمی | (Bot.) Feuille — ورق حلیمی .

Papille, sf. (Anat.) حلیمه | — nerveuse حلیمهٔ عصبیه | — vasculaire حلیمهٔ وعائیه | (Bot.) —s stigmatiques حلیمات استغماتقیه .

Papilloma, sm. (Méd.) ورم حلیمی، سرطان حلیمی .

Papillon, sm. (Zool.) هر نوع کلبکه علمدر | —s, خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سی , **V. Lépidoptères** | — blanc بیاض کلبك، فراشه | — coloré نقشلی کلبك، خرطیط | (Mar.) باجه قپاغی | پرووه وغراندی وفوره دیرکلرینك کیزیلکنلرینه دینور | (Ch. de f.) تیمور یول لوقوموتیفلرنده اوجاق و کلغانلرك قپاق قلاغوزی .

Papillonides, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن شبه فراشیه قبیله‌سی .

Papion, sm. (Zool.) کلبی الرأس فرقه‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع میمون .

Pappe, sf. (Bot.) انکنار و دوه دیکنلری فدانلرنده و میوه‌لرنده بولنان صازلق، قنزعه .

Pappifère, adj. (Bot.) انکنار ودوه دیکنی میوه‌لری کبی صازلی اولان، حامل قنزعه .

Papule, sf. (Méd.) بر نوع سکیل، حطاطه .

Papuleux, euse. adj. (Méd.) حطاطی | Affections —ses علل حطاطیه .

Papyrus, sm. کولان، سعد | اوائلده بر نوع صازدن یاپیلان کاغدکه ابردی دینورمش کاغدی، صاز کاغدی .

Paquebot, sm. (Mar.) پوسته واپوری، پوسته واپوری، يولجی و .

Paquerette. sf. (Bot.) Ou petite marguerite, مركبه فصيله‌سندن وشبه مجميه قبيله‌سندن بياض پاپاديه نوعی .

Paquerolle, sf. (Bot.) پاپاديه نوعندن اورته‌سی يوكسك اولانه دينور .

Paquet, sm. (Comm.) دسته ، پاكت .

Paquetage, sm. (Art mil.) كوچك آغرلق .

Parabole, sf. (Géom.) قطع مكافی | Arc de — سهم قطع مكافی | (Litt.) تشبيه وتنظير .

Parabolique, adj. (Géom.) قطع مكافی‌يه منسوب | Arc — ou arc de parabole, سهم قطع مكافی | (Opt.) Miroirs —s مرايای مكافيه .

Paraboloïde, sm. (Géom.) شبه قطع مكافی | — de révolution قطع مكافی مجسم زائد | — elliptique قطع مكافی مجسم ناقص | — hyperbolique قطع مكافی مجسم .

Paracentèse, sf. (Méd.) بزل | — ou empyème du thorax, تبزيل صدر .

Paracentrique, adj. (Phys.) متساوی المركز .

Paracéphales ou **paracéphaliens,** sm. pl. (Térat.) عجائبات وحيدهٔ ذوالسرهٔ مشتركه‌دن ذوالرأس غير مشكل .

Parachronisme, sm. (Litt.) بر شيئك زمان وقوعنی تاريخ حقيقيسندن صكره كوسترمكدن عبارت اولان تحريف تاريخ .

Parachute, sm. (Phys.) پاراشوت، سپر سقوط، آلت سقوط ويا سقوطيه .

Paraclose, sf. (Mar.) سينتينه يولی قپاغی .

Paracousie, sf. (Méd.) ضعف سمع، طرش .

Paracsotte, sm. عربه چامورلغی .

Paracyésie, sf. (Méd.) حمل خارج رحم .

Parade, sf. (Art mil.) بيوك رسم كچيد | منتظم خطوه ايله رسم كچيد | مچ و قليچ اويونلرنده ضربه‌يی چلمه | Cheval de — آلای آتی، رخش .

Paradiastole, sf. (Litt.) صنايع معنويه‌دن تفريق .

Paradière, sf. (Mar.) طاليان .

Paradigme, sm. (Gram.) امثله | —s réguliers امثلهٔ مطرده .

Paradisier, sm. (Zool.) Ou oiseau de paradis, عصافير مخروطی المنقار فرقه‌سندن غربان فصيله‌سندن جنت قوشی نوعی، هما .

Paradoxe, sm. (Litt.) خوارق العاده، خارق العاده | دعوای مجرد | (Phys.) — hydrostatique de Pascal (غرابت مايعات) پاسقالك موازنت مايعاته دائر اولان دعوای مجردی .

Paradoxure, sm. (Zool.) ثدييهٔ آكل اللحوم فرقه‌سندن زباديه فصيله‌سندن هندستانه مخصوص بر نوع بيوك مسك كديسی .

Parafe ou **paraphe,** sm. امضا حلزونی، امضا صحی، صح .

Parafer ou **parapher,** va. امضا يرينه ياليكز بر حلزون وضع ايتمك صح كشيده ايتمك، صحلامق .

Paraffine, sf. (Chim.) پارافين، بعض آغاج و معدندن چيقاريلان بر نوع بالموی .

Parafibrine, sf. (Chim.) شبه ليفين .

Parafoudre, sm. (Phys.) تلغراف آلتلرينی محافظه ضمننده اختراع ايدلمش برنوع سپر صاعقه .

Parage, sm. (Mar.) سير سفائنه قابل اولان سواحل .

Parageustie ou **paragneustie,** sf. (Méd.) فسادالذوق، فسادالذوق .

Paraglosse, sf. (Méd.) تورم لسان | (Zool.) بعض آكل اللحوم حشاراتك ديلی آلتنده بولنور لوامس مشمره دينور .

Paragoge, sf. (Gram.) آخرکلاته لواحق انضمامی، لحوق، الحاق .
Paragogique, adj.(Gram.) مجتلب، منضم | Lettres —s حروف زائده، حروف مجتلبه.
Paragomphose, sf. (Méd.) اندماج ناقص .
Paragraphe, sm. فقره | بند | فقره اشارتی (§) مطبوعاتده | (Dr.) فقرهٔ قانونیه.
Paragrêle, sm. (Phys.) سپر برده .
Paraguatan, sm. (Bot.) آمریقهٔ شمالینك برکوچك آغاجی که قبوغی بر نوع بویایه صالحدر، قشر پاراغواطان .
Paraguay roux, sm. (Bot.) ایهقان، بیانی تره .
Paralée, sf. (Bot.) آمریقه‌نك غویان ممالکنه مخصوص ابنوسیه فصیله‌سندن برنوع طربزون خرماسی آغاجی .
Paralipomènes, sm. pl. (Relig.) توراتك ذیلی مقـامنده اولان ایکی فصلی که سفرالذیل دینور .
Paralipse, sf. (Litt.) **V. Prétérition.**
Parallactique, adj. (Astr.) اختلاف منظره متعلق | Machine —, **V. Equatorial.**
Parallaxe, sf. (Astr.) تحویل مکان، زیغان، اختلاف منظر | — de hauteur d'un astre برکوکبك اختلاف منظری | — diurne ou géocentrique, ارضك تحول یومیمی | — annuelle اختلاف منظر سنوی | — moyenne solaire اختلاف منظر اوسط شمسی | (Méd.) زوغان، مراکبهٔ عظم .
Parallèle, adj. et sm. (Géom.) متوازی، موازی | Droites —s خطوط مستقیمهٔ متوازیه | (Astr.) —s ou cercles —s, دوائر متوازیه .
Parallélépipède, sm. (Géom.) منشور متوازی الاضلاع، متوازی السطوح | — rectangle متوازی المستطیلات | (Méd.) — des forces قوانك متوازی السطوحی .
Parallélisme, sm. (Géom.) توازی، متوازیت | درجهٔ متوازیت .
Parallélogramme, sm. (Géom.) متوازی الاضلاع | (Méc.) — des forces قوانك متوازی الاضلاعی .
Parallélographe, sm. (Géom.) آلت توازی، جدول متوازیات .
Paralogisme, sm. (Log.) منطق اصطلاحاتندن اولوب طروق اسـتنتاجیه‌دن قیاس فاسده دینور .
Paralysie, sf. (Méd.) کوتورملق، فلج | — essentielle ou idiopathique, فلج ذاتی ویا مستقل | — sympathique فلج اشتراکی | - symptomatique فلج عرضی | — agitante ou tremblante, فلج راعش | — générale فلج عمومی | — partielle فلج قسمی .
Paralytique, adj. et s. 2 g. (Méd.) مقعد، کوتوروم، مفلوج .
Paramagnétisme, sm. (Min. et Phys.) جاذبیت مقناطیسیه .
Paramagnétique, adj. (Min. et Phys.) جاذب مقناطیسی | Corps —s اجسام منجذبهٔ مقناطیس .
Paramaléique, adj. (Chim.) Syn. de Fumarique, **V.** ce mot.
Paramécies, sf. pl. ou **paraméciens,** sm. pl. (Zool.) حوینات نقیعیه‌دن متساوی الاهداب فرقه‌سی .
Paramètre, sm. (Géom.) خط متوسط، ضلع قائم .
Paramorphisme, sm. (Chim.) متساویهٔ الاشکال .

Parangon, sm. (Min.) عذورسز و قصورسز الماس | (Impr.) Grand — يكرى بر اونسكز پونطه‌لق دوكمه حروفات . | Petit — پونطه‌لق حروفات
Parangonner, va. (Impr.) مختلف اولان حروفاتى شكل و قطعه و پونطه‌لرى بر صره‌يه ديزوب ترتيب ايتمك .
Paranthélie, sf. (Météor.) هالهٔ متقابلهٔ كاذبه .
Paranymphe, sm.(Méd.) اطبانك اجازت نطقى | عروسبر، كيسه، كوتران كايى، صاغدیچ .
Parapegme, sm.(Astr.) زائچه، اسمدر، وير يلور زيجه مشعر غروبنى و طلوع كواكبك .
Parapet, sm. قورقولق | (Art mil.) استحكام سپرى .
Parapétale, sm. (Bot.) صحيفهٔ تويجيه .
Paraphernal, ale, adj. (Dr.) زوجه‌نك اولميوب داخل جهازه ، غير جهازى اموال زوجه . | Biens —aux اداره‌سنده قالان، جهازه داخل اوليان
Paraphimosis, sm. (Méd.) پارافيموزيس تضيق خلقى .
Paraphonie, sf. (Méd.) صوت رديه .
Paraphrase, sf. (Litt.) تأويل، توضيح، تفسير، تشريح كلام .
Paraphrénésie ou **paraphrénite,** sf. (Méd.) التهاب حجاب حاجز .
Paraphrosynie, sf. (Méd.) هذيان حميه .
Paraphyse, sf. (Bot.) خيط عقيم، خيط محجوب .
Paraplégie, sf. (Méd.) فلج اسفل .
Parapleurésie ou **parapleurite,** sf. (Méd.) ذات الجنب كاذب .
Parapoplexie, sf. (Méd.) سكتهٔ كاذبه .
Parasange, sf. (Métrol.) فرسنك، فرسخ قديم .
Pararthrème, sm. (Méd.) خلع ناقص .
Parasélène, sf. (Météor.) قمرله بعضاً قمرك يانده ويا اطرافنده كورينوب هاله‌نك كلياً مغايريدر، قمر كاذب، عكس قمر .
Parasitaire, adj. (Hist. nat.) طفيلى | (Zool.) Castration —, اخصاى طفيليه | (Méd.) Anti - — دافع طفيل | (Térat.) —s, sm. pl. عجائبات توأميه‌دن طفيليه قسمى .
Parasite, adj. et sm. طالقاوق، كاسه‌ليس | (Hist. nat.) طفيل ؛ طفيلى | —s épizoaires حيوانات طفيليهٔ جلديه ويا خارجيه | —s entozoaires حيوانات طفيليهٔ داخليه | —s indirects طفيلات موقته | (Bot.) —s vrais طفيلات حقيقيه | —s faux طفيلات كاذبه | (Agric.) نباتات مضره .
Parasiticide, adj. et sm. (Méd.) هالك طفيلات، دافع طفيلات .
Parasitifère, adj. et sm. (Hist. nat.) حامل طفيلات .
Parasitisme, sm. (Physiol. et Méd.) طفيليت | — morbide طفيليت مرضيه .
Parasitogénie, sf. (Méd.) مولد طفيلات، مكون طفيلات .
Parasol, sm. شمسيه ، افتابيه | (Bot.) فطور شمسيه ، غريقون نوعندن اولان منطار | — blanc آق قوزى منطارى .
Paratartrique, adj. (Chim.) Acide — ou racémique, حامض راسميك بر نوع حامض طرطير .
Paratitles, sm. pl. (Dr.) خلاصهٔ مجموعهٔ قوانين .
Paratonnerre, sm. (Phys.) ييلدرم چبوغى، سپر صاعقه .
Paratopie, sf. (Méd.) انتزاع، تبدل موضع .

Paratrimme, sm. (Méd.) احرار ضغطى .
Paravent, sm. پاراوان، سپرلك، تخته‌پرده .
Parc, sm. ديوار ويا چيتله محاط قورى، قوريلق | آولاق، نخجيرگاه، صيدگاه | — à bes-
tiaux آغيل، حيوانات آغيلى | - de mer طاليان | — aux poissons ليوار، بالقلاوه،
جاپيه | — aux huîtres دكزده استريديا ترلاسى | — des sauniers ملحه‌لرده طوز
طاوه‌سى | (Art mil.) — d'artillerie پارق، طوپچى پارق .
Parcage, sm. (Agric.) ترلالرى تذبيل ضمننده حيوانات رعى ايتمه | — libre حيواناتى
صربست صورتده رعى ايتمه اصولى | — au piquet حيواناتى قازيغه باغلايه‌رق ترلالرى
تذبيل ايتمه اصولى .
Parcellaire, sm. املاك و عرصه‌لرك مساحه و افرازى عملياتى | Cadastre —
بهر قطعه اراضى واملاكك مساحه و تخمينى ايله اجرا ايديلان تحرير املاك .
Parcelle, sf. قطعه، پارچه | — de terrain عرصه، قطعهٔ اراضى، افراز اولنمش اراضى .
Parchemin, sm. (Comm.) رق، اديم، ترشه | — artificiel ou papier —,
ترشه كاغدى .
Parcheminier, sm. (Comm.) ترشه ياپان و صاتان .
Parcière, adj. (Dr.) Tenir à — بر وجه مسا ت زراعت ايتمك .
Parcours, sm. بر قاچ قريه‌نك يكديكرى مرعيلرنده حيوانات رعى | كذركاه، ممر
ايتدرمه‌سى، مشتركاً رعى | Droit de — مشتركاً رعى حق | — d'été اوتلاقيه، يايلاقيه
| — d'hiver قيشلاقيه .
Pard, sm. (Zool.) پارس و بلنكه ويريلور بر اسمدر .
Pardalote, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن عقاعق فصيله‌سندن آمريقهٔ
جنوبيه‌يه مخصوص بر نوع كوچك صقصغان قوشى .
Paré, ée, adj. (Dr.) Exécution —e بلاحكم اجرا | Titre — بلاحكم اجراسى
قابل اولان سند رسمى، بلاحكم قابل اجرا سند .
Pareaux, sm. pl. (Pêche) آغلرك آلت طرفنه قونيلان دليكلى طاشلر .
Paréchèse, sf. (Gram.) تكرير صدا، عينى صدا ويا هجانك تكررى .
Parégorique, adj. (Méd.) مسكن | Remèdes —s ادويهٔ مسكنه .
Parelle, sf. (Bot.) لاپاده دينيلان بر نوع قيا يوصونى، عرق المهل .
Parement, sm. البسهٔ رسميه قولى آغزى، فورما قولى آغزى | (Archit.) بنا و ديوار
قالديرمك كنار طاشى | طاشلرينك طيش يوزى سطح خارجيسى | — d'appui پنجره‌نك دكزلك
طاشى كه ايكى يوزلى اولور | — brut بعض بنالرده طيش طرفه قونيلان يونتلمامش طاش
| —s de menuiserie مرانغوز ايشلرنده و طوغرامه‌لرده كوزه كورينان جهتلرى .
Parémiographie ou **parémiologie,** sf. (Litt.) ضروب امثال مجموعه‌سى.
Parencéphale, sm. (Anat.) Syn. de Cervelet, دماغچه .
Parencéphalite, sf. (Méd.) التهاب دماغچه .
Parencéphalocèle, sf. (Méd.) فتق دماغچه .
Parenchymateux, euse, adj. (Anat. et Hist. nat.) حشوى .
Parenchyme. sm. (Anat. et Hist. nat.) حشو، نسج خلجى | —s glandulaires
احشاء غدديه .
Parénèse, sf. Litt.) نصيحت نوعندن اولان وعظ، مواعظه .
Parénétique, sf. (Litt.) علم فصاحتدن خطابت قسمى .
Parent, ente, adj. et sm. اقربا، قريب | —s, انا و بابا، والد و والده،

ابوين ، والدين | Grands —s اجداد و جدات | —s par alliance صهراء | — au degré dirimant محرم | Proches —s اقارب ، يقين اقربا | —s éloignés اوزاقدن اقربا .

Parenté, sf. قرابت، قربيت، اقرابالق، خصملق | Degré de — قرابت درجه‌سى | — par alliance صهر، صهريت | — légale مبتنى ايله بنى ايدن بيننده اولان قرابت | Proximité de — قرب درجه | — naturelle قرابت نسبيه | — en ligne directe ou — directe نسب بالطول، قرابت قريبه | — ascendante قرابت اصليه | — descendante قرابت فرعيه | — collatérale نسب بالعرض .

Parenthèse, sf. (Gram.) جملهٔ معترضه | معترضه .

Parer, va. (Art mil.) سلاح و سائره ضربه‌سنى منع و برطرف ايتمك، چلمك | (Mar.) — un cordage بر خلاطى نطا ايتمك | — à virer آلسته تيره‌موله قوماندەسنى ويرمك | — les manœuvres نتا سلوبچه ايتمك .

Parère, sm. (Dr.) عرف و عادت تجاريه‌نك اثباتى ضمننده معتبران تجاران طرفندن ويريلان شهادتنامه، تجار شهادتنامه‌سى | رأينامه .

Parésie, sf. (Méd.) فلج خفيف .

Paresseux, sm. pl. (Zool.) ثدية عديمة الاسنان فرقه‌سندن بطى الحركه فصيله‌سى | — à trois doigts ou aïs , مارالذكر بطى الحركه فصيله‌سندن ذوالثلثة الاصابع دينلان آمريقهٔ جنوبى‌نك بر نوع كدى قدر ميمونى | — à deux doigts ou unaus, مذكور بطى الحركه فصيله‌سندن ذوالاصبعين دينلان بر نوع كدى ياورىسى قدر ميمون | — du Bengale بنغاله‌نك كوپكلر قدر بر نوع ميمونى .

Parfait, aite, adj. et sm. (Dr.) تام، تمام | Obligation —e | (Gram.) —, prétérit ou passé, ماضى، ماضىٔ معين | — déterminé ماضىٔ شهودى | — indéterminé ماضىٔ نقلى | (Hist. nat.) كامل، كماله رسيده اولمش، مكمل .

Parfilage, sm. (Techn.) قماش و صرمه‌يى چوزمه و سوكمه عملياتى .

Parfond, sm. (Pêche.) زوقه‌لى اولطه | سرپمه دينلان صاچمه‌لى آغ .

Parfum, sm. رايحهٔ طيبه | —s simples عطريات طبيعيه | —s composés عطريات مركبه | —s liquides عطريات مايعه، چيچك صولرى | —s secs عطريات يابسه .

Parfumerie, sf. (Comm.) عطريات فابريقه‌سى و يا مغازه‌سى | عطريات، مواد عطريه .

Pargamine, sf. (Méd.) داء السمك .

Pargasite, sf. (Min.) پارغانيت، المانيه‌ده بولنور بر نوع آمفيبول .

Parhélie ou **Parélie,** sf. (Météor.) عكس شمس، شمس كاذب .

Parhélique, adj. (Météor.) Cercle — دائرهٔ هالهٔ شمس .

Pari, sm. Ou gageure, بحث، اوج، سباق، سبق .

Pariade, sf. (Chasse)ككلكلرك چيفتلشمه زمانى كه او اثناده صيدى ممنوعدر .

Paridées, sf. pl. (Bot.) صپارنائيه فصيله‌سندن پاريده قبيله‌سى .

Paridés, sm. pl. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن پاريديه فصيله‌سى يعنى اسكته انواعى .

Pariétaire, sf. (Bot.) انجريه فصيله‌سندن خشيشة الزجاج نوعى، ياپشقان اوتى .

Pariétal, ale, adj. et sm. (Anat.) جدارى | عظم جدارى ، باش چناغنك يان كميكلرى .

Parinervé, ée, adj. (Hist. nat.) ذات العصبين .

Paripenné, ée, adj. (Hist. nat.) ريشى توأمى، ريشىٔ شفعى .

Parisette, sf. (Bot.) صپارنائیهٔ فصیله‌سندن یاریده قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان دلکو اوزوی نوعی .

Parisien, enne, adj. (Géol.) پارسی | Etage — طبقهٔ پارسیه .

Parisienne, sf. (Impr.) پاریزین، بش پونطولق بر نوع کوچك حروفات .

Parisyllabique ou **parisyllabe,** adj. et sm. (Gram.) مساوی هجالی ، متساوی الهجاء .

Parité, sf. مشابهات | متشابه .

Parjure, sm. (Dr.) حنث ، یلان یره یمین ایدن، حانث | خلف، یلان یره یمین .

Parkéria, sf. (Bot.) پارکریا، آتیده‌کی پارکریه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان برنوع اکرلق اوتی .

Parkériées, sf. pl. (Bot.) سرخسیه فصیله‌سندن پارکریه قبیله‌سی ، آمریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص بعض اکرلق اوتلرینی حاویدر .

Parkésine, sf. (Indus.) پارکزین که قاوچوق تقلیدی بر نوع ماده در .

Parkie, sf. (Bot.) آتیده‌کی پارکیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان آمریقه‌نك برنوع قهوه آغاجی .

Parkiées, sf. pl. (Bot.) مستحیه فصیله‌سندن پارکیه قبیله‌سی .

Parkinsonie, sf. (Bot.) خیارشنبریه‌فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص برنوع خیارشنبر آغاجی .

Parlant, ante, adj. (Géog.) ناطق | Carte —e et carte muette, ناطق واسم خریطه | (Dr.) Signification — à personne تبلیغ شخصه ذاته، .

Parlement, sm. (Pol.) انکلتره‌ده عوام قماره‌سیله لوردلر مجلسنك | ملت مجلسی، پارلامنتو حکومت مشروطه‌لرده مجلس اعیان و مجلس مبعوثان | اسمیدر .

Parlementaire, adj. et sm. پارلامنتویه متعلق | Usages, procédés —s, پارلامنتولرده، مجلس مبعوثانلرده مرعی اولان اصول وعادات | Commission d'enquête — پارلامنتو تحقیقات قومسیونی | (Art mil.) نامه رس، مکالمه مأموری | Vaisseau —, **V. Vaisseau** | Pavillon — نامه رس بیراغی , **V.** aussi **Pavillon.**

Parlementarisme, sm. پارلامنتو اصولی .

Parleur, euse, s. 2 g. لافزن، کووزه | (Litt.) Bon — میرکلام، سلاف .

Parloir, sm. تنفسخانه ، مکالمه اوطه‌سی .

Parmacelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذولغلصمة الرئویه فرقه‌سندن بذاقیه فصیله‌سندن برهزیلیایه مخصوص بر نوع صالیانموز .

Parméliacées, sf. pl. (Bot.) شیبیه فصیله‌سندن پارملیاسیه قبیله‌سی .

Parmélie, sf. (Bot.) بالاده‌کی پارملیاسیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع قیا یوصونی .

Parmesan, sm. (Culin.) ایتالیانك لومبارديا ایالتنه مخصوص اولوب کچی سودندن یاپیلان پارمجانه پینیری .

Parmophore, sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی فرقه‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Parnasse, sf. (Myth.) اساطیر یونانیه‌ده علوم و صنایع الهه‌سنه منسوب بر طاغ اسمیدر، پارناس .

Parnassie, sf. (Bot.) مستور بالطل فصیله‌سندن بعض بطاقلقلرده بولنور بر نوع چیمن که قره جکر اوتی دینور .

Parnassien, sm. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن بهاریه فصیله‌سندن شبه فراشیه قبیله‌سندن طاغ کلبکی نوعی .

Parnus, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن دبوسی فصیله‌سندن قولاقلی بر نوع کوچك کلبك .

Parodie, sf. (Litt.) تهزيل •
Parodier, va. (Litt.) تهزيل ايتمك .
Paroi, sf. ايچ يوز | بولمه | (Anat.) جدار | — du crâne جدار قحف | (Vétér.) آتك طرناغى .
Paroir, sm. (Techn.) دباغ مهره‌سى | پرادوا، قوچچى موشته‌سى | نعلبند سونتراشى .
Paroisse, sf. (Adm.) محله‌سى • بر كليسانك دائرهٔ روحانيه‌سى | ادارهٔ روحانيه | انكلترانك تقسيمات ملكيه‌سندن الك كوچكى، محله .
Parole, sf. سوز، كلام | سخن، ضرب مثل | Science de la — علم كلام | — d'honneur ناموس حق ايچون ويريلان سوز | (Pol.) Demander la — سوز استمك | Porter la — توجيه يا ايراد كلام ايتمك | Prisonnier sur — سوزى اوزرينه اسير .
Paromphalocèle, sf. (Méd.) فتق جوار سره .
Paronomase, sf. (Litt.) صنايع لفظيه‌دن جناس ناقص ديئلان كلام .
Paronomasie, sf. (Litt.) شبه اشتقاق و ترادف لفظى ديئلان صنعت •
Paronychie, sf. (Bot.) زيرده‌كى داحسيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان بر نوع قاصق اوتى | (Méd.) داحس، ات باران .
Paronychiées, sf. pl. (Bot.) فصيلهٔ لاذبليه‌دن مفصول و قرنفليه فصيله‌سنه قريب داحسيه فصيله‌سى •
Paronyme, sm. (Litt.) لغت مشترك، لفظ مشترك .
Paronymie, sf (Litt.) اشتراك الفاظ .
Paropsie, sf. (Méd.) اختلاف بصر، تكدر بصر .
Parorchide, sf. (Méd.) خصيهٔ سقيه يعنى غير نازله .
Parorchido-entérocèle, sf. (Méd.) خصيهٔ سقيه مع الفتق .
Parotide, sf. (Anat.) نكفه، غدهٔ نكفيه .
Parotidien, enne, adj. (Anat.) نكفى | Glande —ne غدهٔ نكفيه | Conduit — ou canal de Sténon, مجراى نكفى •
Parotidite ou **parotite,** sf. (Méd.) Vulg. Oreillon, تورم نكفى، قباقولاق .
Parou, sm. (Techn.) بز و خاصه مثلثلولرينه ويريلان قولا و پرداخت •
Paroxyntique ou **paroxystique,** adj. (Méd.) اشتداد امراضه متعلق | Jours — s ايام اشتداد مرض .
Paroxysme, sm. (Méd.) اشتداد مرض .
Paroxyton, one, adj. et sm. (Gram.) املاء قسمندن اولوب ماقبل الآخر هجايه اصابت ايتمش اولان كلاته دينور .
Parpaing, sm. (Archit.) ديوارده پنجره وقپولر سوكه طاشارى مثللو ايكى يوزى يونتلمش طاشاره دينور •
Parque, sf. (Myth.) اجل پريسى ، اساطير الاولينده حبل حياتى اغزال وقطع ايتمكه مأمور اوچ الهادن بهرى .
Parquet, sm. (Techn.) پاركه • صنعتكارى اوطه دوشمه‌سى | (Dr.) مدعىٔ عموميلك | مدعىٔ عموميلك دائره‌سى | (Bourse) بورسه‌ده مبايعه‌جيلرك بولنديغى محل | (Mar.) كميلرده صفره انبارى •
Parquetage, sm. (Techn.) پاركه تفريشى عمليانى .
Parqueterie, sf. (Techn.) انواع پاركه طوغرامه‌لرى اعمالى •
Parrain, sm. صاغديچ ، والقتير پدرى .

Parraqua, sm. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن آلکتور فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص بر نوع هند طاوغی .

Parricide, sm. (Dr.) قاتل والد | قتل والد ، قتل الابوین .

Parsisme, sm. (Relig.) مذهب زردشت فارسی .

Part, sf. (Méd.) حمل | — d'enfant جنین ، ولاده ، نوزاد | — légitime ولد مشروع | — illégitime ولد غیر مشروع | Exposition de — چوجق براقمه ، بر محله ترك | Suppression de — اخفای مولود | Supposition de — تحریف وکتم مولود ایجه | Substitution de — استبدال مولود .

Part, sf. حصه | حصهٔ مصیبه | اشعار ، اخبار | Lettre de — ou de faire —, اخبار ولادت ، اخبار وفات ، اخبار نکاح تذکره‌سی | (Comm.) D'autre —, de l'autre —, دیکر طرفده ، صحیفهٔ سابقه یا آتیه‌ده | (Dr.) — virile, **V. Virile,** | — indivise حصهٔ شایعه .

Partage, sm. قسمت ، مقاسمه ، تقسیم ، افراز ، انقسام | — proportionnel تقسیم غرماء ، | (Dr.) Action de — دعوای قسمت ، تقسیم دعواسی | — amiable تقسیم متناسب | قسمت رضا | — judiciaire قسمت قضا | — de succession تقسیم ترکه | — provisionnel ou de jouissance, مهایات ، قسمت منافع | — d'ascendants پدر یا والده یا اصول طرفندن اموال‌لرینك هبه یا وصیت طریقیله ورثه‌لری بیننده تقسیمی | (Dr. mus.) — de division قسمت جمع | — de séparation ou par lots, قسمت فرد ، قسمت تفرید | — des juges محکمه اعضاسی بیننده تساوی آرا | (Pol.) — des voix تساوی آراء | (Géog.) Ligne de — des eaux خط تقسیم میاه .

Partageable, adj. (Dr.) قابل قسمت ، قابل تقسیم | Commodément — هر بر حصه‌دن انتفاع ممکن اولمق اوزره قابل تقسیم .

Partageant, ante, s. 2 g. (Dr.) متقسم ، حصه‌دار ، تقسیم ایدن حصه‌دار .

Partager, va. (Dr.) تقسیم ایتمك | (Pol.) تساوی آراء وقوعنده اکثریت حصولی ایچون رأی ویرمك .

Partance, sf. (Mar.) واپور و کمی مثللولرك عزیمت و یا حرکتی ، قالقمه‌سی | Pavillon de — عزیمت باندره‌سی .

Partenaire ou **partner,** sm. قمار و کاغد اویونلرنده اورتاق ، همباز .

Parterre, sm. تیاتروده آلت قات ، | باغچه‌لرده چیچك تارلاسی ، شکوفه‌زار | بر یوزی ، بر یر قاتی .

Parthenium, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن قناریه تخمی قبیله‌سندن آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص بر نوع پاپادیه .

Parthénogénèse, sf. (Physiol.) تناسل بکری .

Parthénope, sm. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیر الذنب فرقه‌سندن ذو المنقار الجاد فصیله‌سندن بر نوع ینگچ .

Parti, sm. (Pol.) فرقه | —s politiques فرق سیاسیه | — conservateur محافظه کاران فرقه‌سی | — libéral سربستی فرقه‌سی | — progressiste ترقیپروران فرقه‌سی .

Partiaire, adj. (Dr.) Colon — مزارع ، اورتاقجی | Colonage — مزارعه .

Partialité, sf. طرف طوتمه ، طرفکیرلك .

Partible, adj. (Bot.) قابل انقسام ، یارمه .

Partibus, V. **In partibus.**

Participant, ante, adj. (Dr.) حصه‌دار | اشتراك ايدن .

Participation, sf. (Dr.) حصه‌دارلق | اشتراك | Société en — حصه‌دارلق وجهله شركت | (Comm.) Comptes en — حسابات و يا معاملات مشتركه | En — حصه‌دارلق وجهله، مشتركاً .

Participe, sm. (Gram.) صيغهٔ مشتركه، مشتركه | (Gram. arabe) صله ، موصول ، اسم موصول | (Gram. europé.) — présent اسم فاعل، مشتركهٔ حاليه | — passé اسم مفعول، مشتركهٔ ماضيه | (Gram. turq.) بالجمله صله فعللرينه علمدر، صيغهٔ صله | —s actifs موصوف فاعلى اولان صله‌لر | —s passifs موصوف مفعولى اولان صله‌لر | —s simples بسيط صله‌لر | —s composés مركب صله‌لر .

Participial, ale, adj. (Gram.) صله‌يه متعلق | Phrases —les صله جمله‌لرى | Formes —les صيغ صله .

Particularisme, sm. (Pol.) افكار تفرد .

Particulariste, sm. (Pol.) افكار تفردكارانه منتسبى | Opinions —s افكار تفردكارانه .

Particularité, sf. خصوصيت | خصيصه | (Log.) علم منطقجه بر قضيه‌نك جزئيت جهتيله اولان كيفيتى .

Particule, sf. (Gram.) حرف، لاحقه، ادات | —s d'une langue بر لسانك بالجمله ادواتى | —s dérivatives ou formatives, حروف اشتقاقيه | — restrictive حرف استدراك | — pour éveiller l'attention حرف تنبيه | —s qui influent sur les sens حروف معانى | — corrélative ادات ترديد | s d'exception حروف الاستثنا | (Chim.) جزؤ | — nobiliaire, V. **Nobiliaire.**

Particulier, ière, adj. et sm. خصوصى، خاص | شخص | فرد، احادناس | —s, افراد، اشخاص | Secrétaire — كاتب خصوصى | (Log.) جزئى | Proposition — ère قضيهٔ جزئيه | (Dr.) Legs, héritier, —, V. ces mots | Actes entre —s افراد بيننده ياپيلان سندات .

Partie, sf. قطعه، جزؤ، قسم | (Comm.) پارتى، طاقم | (Compt.) —, article de compte, اسامى، قلم | — simple اصول موجدهٔ دفترى، اصول عاديهٔ دفترى | — double اصول مضاعفهٔ دفترى | (Dr.) طرف , pl. طرفين | —s ouïes طرفين بعد الاستماع | — civile مدعى شخصى | — opposante معترض طرف | — défaillante متمرد ، تغيب ايدن طرف | La — intéressée علاقه‌دار اولان طرف | — diligente اك اول مراجعت ايدن طرف، اك اول تشبث ايدن طرف | — contractante عاقد , pl. عاقدين | Prise à —, V. **Prise** — adverse خصم، مدعى عليه | — condamnée محكوم عليه | — qui à triomphé محكوم له | — lésée متضرر، مغبون | — requérente مدعى ، صاحب دعوى | Mettre les —s en l'état طرفينك حال سابقلرينه ارجاعى | (Adm.) — prenante آخذ، اخذ ايدن | (Gram.) Les —s du discours اقسام كلمات | (Art mil.) —s belligérantes طرفين متحاربين | (Mus.) صدانك اساس تنغمى يعنى هوا ارك مقامى | (Math.) — aliquote, V. ce mot | (Géom.) —s droites قطعات مستويه ، قطعات مستقيمه | — s courbes قطعات منحنيه | (Mar.) —s et armements بر كمينك اقسام و تجهيزاتى | — arrière قيچ پايى | — avant پرووه پايى | — basse انبار پايى .

Partiellement, adv. قسماً | (Comm.) Payer — مقسطاً تأديه ايتمك | — ou totalement قسماً و ياكاملاً .

Partisan, sm. طرفکیر، طرفدار .
Partite, adj. et sf. (Bot.) یاپراغك یاریقلرینه دینور، مقطوع، منقطع، منقسم .
Partitif, ive, adj. (Gram.) Article -- حرف تعریف تبعیضی .
Partition, sf. (Mus.) بر تیاترو یا اویونده هر سازنده‌نك حصهٔ موسیقیه‌سی | (Bot.) بر یاپراغك ایکی یاریغی آره‌سنده‌کی پارچه‌لره دینور، قطعه .
Parturition, sf. (Hist. nat.) نتاج، ولاده، وضع حمل | Douleurs de — مخاض .
Parulie, sf. (Méd.) فلغمون لثی .
Parvis, sm. (Archit.) بر کلیسا و یا معبدك اوك حولیسی، پیشکاهی .
Pas, sm. خطوه، قدم، آدیم | — géométrique خطوهٔ هندسیه | (Méc.) — d'hélice خطوهٔ حلزون | — de vis ویده یبوی، بیچ، ویده خطوه‌سی | (Art mil.) — سرعتلی خطوه | — de charge مزید آدیم | — de route یول آدیمی | (Bot.) — d'âne خشیشة السعال، اوکسوروك اوتی | (Géog.) قره‌ده و یا دکزده طارکچید .
Pasan, sm. (Zool.) **V. Oryx.**
Pasigraphie, sf. لسان عمومی، خط عمومی .
Paspale, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن عرب دارسی نوعی .
Passage, sm. فقره | (Dr.) مرور | Droit de — حق مرور | — de souffrance **V. Souffrance.** | Prix de — مروریه | کچید، چارشی | (Astr.) بر سیاره‌نك مروری | — d'un astre au méridien بر کوکبك نصف النهاردن مروری | (Ch. de f.) —s à niveau تیمور یولی خطی اوزرنده بولنان سطح زمین کچیدلری | — de rivière چای کچیدی | (Zool.) Oiseaux de — **V. Oiseaux.**
Passager, sm. (Mar.) سیاح، واپور و کمی یولجیسی .
Passager, ère, adj. کچیجی، فانی | موقت | Poissons —s آقین بالغی ، کچید بالغی (Bot.) Fleurs —ères ازهار فانیه .
Passant, sm. کچن، دونن، کچن | Les —s یولدن کچنلر، مارین و عابرین .
Passation, sf. (Dr.) — d'un contrat بر مقاوله‌نامه‌نك تنظیمی | (Comm.) — d'un article بر قلمك و یا حسابك قیدی .
Passavant, sm. (Adm.) مسکرات حسبی تذکره‌سی | (Mar.) اسکله باشی، طاوه .
Passe, sf. (Géog.) کچید، طاربوغاز | (Art mil.) —s ou attentes, اپولت کوپریسی (Physiol.) —s magnétiques اوخشامه و صیوامه | (Impr.) Mains de — مطبعه‌لرده بوزیله‌جق کاغدی یرینه قویمق اوزره ماکنه‌جی‌یه ویریلان فضله کاغدلر .
Passé, sm. (Gram.) ماضی | — défini ماضیٔ معین | — indéfini ماضی غیر معین (Gram. turq.) — affirmatif ou déterminé, ماضیٔ شهودی | — narratif ou dubitatif, ماضیٔ نقلی | — antérieur ماضیٔ مقدم .
Passe-carreau, sm. (Techn.) پاسقارو، ترزیلرك اوتی تخته‌سی .
Passe-debout, sm. (Adm.) مسکرات ترانسیت تذکره‌سی .
Passe-lacet, sm. (Techn.) یورغانجی چوالدزی .
Passement, sm. صیرمه شریت، صیرمه خرج .
Passementerie, sf. (Comm.) سیکشلك، صیرمه کشلك، صیرمه‌جیلق | صیرمه و قلابدان ایشلری .
Passementier, sm. (Comm.) سیکش، صیرمه‌کش | صیرمه‌جی .
Passe-méteil, sm. (Comm.) مخلوط ذخیره، ملز ذخیره | بغدای ایله قاریشق چودار .

Passe-parole, sm. (Art mil.) پاسه پاروله .

Passe partout, sm. (Techn.) پاسپارتو، هر نوع رسمه مخصوص مقوی چارچیوه | طاوشان آناختاری .

Passe-poil, sm. (Techn.) شریدکی دیکش آره‌سنه قونیلان تریز .

Passeport, sm. (Adm.) پساپورط | — périmé مدتی ختام بولمش پساپورط | (Diplom.) Demander des —s پساپورطلرینی طلب ایتمك | تأمیننامه .

Passer, va. — licencié, docteur, etc, مأذونیت، مفتیلك امتحانلرنده قبول اولنمق | (Comm.) — un ordre سپارش ویرمك | — un article برقلم اشیانی قید ایتمك | — en compte محسوبنی اجرا ایتمك | — au crédit de quelqu'un بركسنه‌یه | — une lettre de change à l'ordre de quelqu'un بر پولیچه‌یی مطلوب قید ایتمك | بر کیمسنه‌یه جیرو ایتمك .

Passerage, sf. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن خروسجق اوتی نوعی | Grande — جیرجیر دیلان قدان | Petite — باغچه ترەسی | — cultivée, vulg. cresson alénois, بیان ترەسی .

Passereau, sm. (Zool.) سرچه‌قوشی | — x طیورقسمندن عصافیر فرقه‌سی | — dentirostres عصافیر مضرس المنقار فصیله‌سی | — fissirostres عصافیر مشقوق المنقار فصیله‌سی | — conirostres عصافیر مخروطی‌المنقارفصیله‌سی | ténuirostres عصافیر رقیق المنقار فصیله‌سی | — syndactyles عصافیر سرید المنقار فصیله‌سی .

Passerelle, sf. (Mar.) کمینك ایچنده اولان کوپری | — longitudinale آلابانده سوقاغی | — de tambour طاولومباز کوپریسی | — volante سواری کوپریسی | — de vigie نوبتجی کوپریسی | — du commandant قلاغوز کوپریسی | Rouffle — تیمور یول چکیدی (ch. de f.) | کوپری وارده صولی | Tablier de — کوپری قاره‌سی .

Passerine, sf. (Bot.) مازریونیه فصیله‌سندن بر نوع دفنه آغاجی .

Passe-rose, sf. (Bot.) **V. Rose.**

Passe-tèque, sm. (Mar.) قارنی یاریق بیوك مقاره که پاستقا یاخود ماستقا دینور .

Passe-velours, sm. (Bot.) Ou célosie, فصیله‌ٔ لاذبلیه‌دن بر نوع بیوك قطیفه چیچکی .

Passe-violet, sm. (Techn.) بعض بیچاق و سائره اوزرینه یاپیلان منویش .

Passible, adj. (Dr.) مستحق | — d'amende جزای نقدی‌یه مستحق

Passif, ive, adj. منفعل، مفعول | Etat — حال قوه | Obéissance —ve بلا اختیار اطاعت | Jouer un rôle — بر حال بیقیدیده بولنمق | (Gram.) مجهول Verbe — فعل مجهول | Voie — ive بناء مجهول | (Comm.) Dette —ive دین، ذمت | —, sm. آچیق، دیونات Exagèration de — | Commerce — ممالك اجنبیه‌ده ایدیلان مبایعات | (Chim. et Phys.) Etat — حالت منفعله .

Passiflore, sf. (Bot.) آتیده‌کی خزارنیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان خزارن چیچکی که چرخ فلك دخی دینور .

Passiflorées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالورلقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن خزارنیه فصیله‌سی .

Passion, sf. قوه | نفس | احتساس، نفس | شهوه، مراق | Les —s humaines شهوات نفسانیه | (Philos. musul.) —s proprement dites, هوای نفسانی، شهوات | —

instigatrice (—s irracibles de Platon), نفس اماره | (Méd.) — iliaque, **V. Iléus.**

Passivité ou **passiveté,** sf. (Gram.) مفعوليت، مجهوليت .

Passoire, sf. (Culin.) كفكير ديتلان معلوم مطبخ سوزگچی .

Passoline, sf. (Comm.) Syn. de Raisin de Corinthe, قوش اوزومی .

Pastel, sm. (Bot.) **V. Guède** | (Peinture) پاستل قلمی، رساملرك استعمال ایتدیکی بویالی بر نوع قورشون قلم .

Pastenague, sf. (Zool.) **V. Mourine.**

Pastèque, sf. (Bot.) فصيلهٔ قثائیه‌دن قارپوز نوعی، فج، بطیخ اخضر .

Pasteurisation, sf. (Méd.) صو و سائر ماده‌لر درونده بولنان میقروبلری دفع و امراضك انتقالنی منع ایتمك ضمننده طبیب مشهور پاستورك اصول تطهیریه‌سی | — à froid des vins, etc. شراب و سائره‌نك بلاحرارت میقروبلردن تطهیری .

Pastiche, sm. (Litt.) بر شاعرك طرز افاده و شیوه‌سی تقلیداً یاپیلان شعر و یا اثر | بر رسامك طرز نقش و ارسامنی تقلیداً یاپیلان رسم .

Pastillage, sm. (Culin.) چیچك و حیوانات وسائره رسمنده شکرلمه‌لر یاپمه صنعتی و بو وجهله یاپیلان انواع شکرلمه‌لره دینور .

Pastille, sf. (Pharm.) قرص، پاستیل | مسکجیلرك فروخت ایتدیکی قرص | — de menthe نعنع شکری .

Pastoral, ale, adj. (Litt.) راعی، رعائی | Poëme —e ou pastorale, اشعار راعیه | Lettres —es رسائل راعیه | Genre —e طرز انشاد رعائیه | (Mus.) —e, sf. چوبان هواسی .

Pat, sm. (Jeux) شطرنج اویوننده پات .

Pâtache, sf. (Mar.) ترسانه‌لرده قره‌غولخانه اتخاذ اولنمش اسکی سفینه‌لره دیتور | گمرك واپوری | طاولومبازلی واپور .

Patas, sm. (Zool.) خبشستانه مخصوص شبك و سنغال نوعندن طویل الذنب اقراد .

Patate ou **batate,** sf. (Bot.) فصيلهٔ عایقیه‌دن بر نوع صارمشق که کوکارنده پاتاطه دیتلان بر نوع یر الماسی حاصل اولور .

Patatras, sm. دوشن نسنه‌نك آوازی، لدمه، پات .

Patchouli, sm. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن نعنعیه قبیله‌سندن تفارك اوتی یعنی پاچولی اوتی .

Pâte, sf. (Culin.) اتمك خمیری | عجین، خمور | —s alimentaires ou —s d'Italie مقارنا و اوریشته و قوسقوس مثللو خمیر ایشلری | — pour le potage ترخانه | — filé تل قطائفی | — feuilletée یوفقه | — desséchée de certaines pulpes de fruits, هر نوع پستلره دینور | —s moulées هر نوع مقوی خمورلری | (Pharm.) — de lichen عجین شیب .

Pâté, sm. (Culin.) هر نوع قیمه‌لی و پینرلی بورکره شملدر | (Art mil.) بطاقلق محللرده | (Impr.) حرفلری دوکولمش و قارشمش فورمه | یاپیلان منفردطابیه .

Patelette, sf. (Art mil.) پالاسقه قپاغی .

Patelle, sf. (Zool.) آتیده‌کی طبقیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع مخروطی دکز حلزونی .

Patellidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة الدرق فرقه‌سندن طبقیه فصیله‌سی .

Patenôtre, sf. (Archit.) تزيينات بيضيه فوقنه پاپيلان تزيينات معمارية تسبيحيه .

Patent, ente, adj. (Adm.) Lettres —entes برات ، منشور .

Patente, sf. اختراع براتى | برات، رؤس | — souveraine de propriété pleine (mulk) et entière des terres ملكنامه | (Fin.) پاتنته | Droitde — پاتنته بولاشق ويركوسى | (Adm.) — de santé صحيه تذكرهسى، قرنتنه تذكرهسى | — brute پاتنته | — nette تميز پاتنته .

Patenté, ée, adj. تذكرهلى (اصناف يا تاجر) .

Patère, sf. پاترا، معدندن پرده قولى | (Archit.) بعض بناصچاقلرينه ايديلان دستى شكلنده تزيينات معماريه .

Paternel, elle, adj. لاب، پدرانه، پدره منسوب، ابه متعلق | Puissance —elle ولايت | Ligne —elle جهت الاب .

Paternité, sf. ابوت، باباليق، پدرلك | Recherche de la — تحقيق ابوت .

Pathétique, adj. (Litt.) رقتاميز، اشتياق، موثر، سوزناك | —, sm. لسانك يوركه رقت ويرر اولان طرزى، تلوع .

Pathogène, adj. (Méd.) مولد مرض | Microbes —s مولد مرض ميقروبلر .

Pothogénie, sf. (Méd.) تكون مرض .

Pathognomonique, adj. (Méd.) Signes —s علامات يقينية مرض .

Pathol, sm. (Bot.) قمعرله .

Pathologie, sf. (Méd.) علم امراض | — générale امراض عموميه | — spéciale امراض خصوصيه | — chirurgicale ou externe, امراض خارجيه | — médicale ou interne, امراض داخليه .

Pathologique, adj. (Méd.) امراضى، مرضى | علم امراضه منسوب ومتعلق | Anatomie — تشريح مرضى | Absorption - امتصاص مرضى .

Pathologiste, sm. (Méd.) مرضيون .

Patibulaire, adj. Fourches —s عقابين، دار آغاجى .

Patience, sf. صبر | Jeu de — پاسيانس دينلان كاغد اويونى | (Bot.) راونديه فصيلەسندن بر نوع قوزى قولاغى، لاپادا .

Patient, sm. (Gram.) اسم مفعول ، المفعول .

Patin, sm. بوز اوزرنده قايمغه مخصوص بر نوع نعلين كه ايويك دينور، اياق قيزاغى | (Archit.) نردبان طبانى .

Patinage, sm. ايويك ايله بوز اوزرنده قايمه و يوريمه .

Patine, sf. (Min.) باقير معمولات اوزرنده وقتله پيدا اولان قرارتى كه قره پاس دينور

Patis, sm. (Agric.) قريەلره مخصوص اولوب خالى محللردن و اراضئ خاليەدن اتخاذ قلنان مرعالره دينور .

Patisserie, sf. (Art cul.) هر نوع پاسته و بورك | هر نوع پاسته و خمير ايشلرى مثللولرك تجارت و حرفتى .

Patissoire, sf. (Art cul.) خمور تختەسى .

Patisson, sm. (Bot.) قيش قباقلرندن قدس انكنارى دينلان بر نوع قباق .

Patois, sm. (Litt.) قبا لسان، كويلو لسانى .

Patouille, sf. ou **patouillet,** sm. (Min.) معدن فلزاتى مخلوط بولندقلرى طوپراقدن آييرمغه مخصوص سلندر .

Patraque, sf. (Techn.) خروسلی و سائر اویونجقلی ساعتلره دینور .
Patriarcal, ale, adj. پطریقلکه متعلق | Siége — پطریقلك کرسیسی | Eglise —ale پطریقلك مقامنه منسوب کلیسا .
Patriarcat, sm. پطریقلك | پطریقخانه .
Patriarche, sm. پطریق | Le titre de — est رتبتلو .
Patrie, sf. وطن، صله | — d'adoption وطن متخذ | Enfants de la — اولاد وطن .
Patrimoine, sf. پدر یا والده‌دن قالان مال، ثروت | مامالك | Séparation des —s V. **Séparation.**
Patriotisme, sm. وطنپروری، حب الوطن .
Patron, sm. بر صنعت ویا حرفت مربی | اوسته، دستگاه و فابریقه صاحبلری، عمله ایشلدن | (Techn.) سر دومن | (Mar.) و یا موکلی | ترزی قالبی و یا اورنکی .
Patronage, sm. حمایه | Sous le Haut — de S. M. I. Le Sultan ذات حضرت پادشاهینك حمایهٔ فیضوایهٔ ملوکانه‌لرنده | (Dr.) — des libérés محبسدن چیقان محکومینك اصول حمایه و تربیه‌سی .
Patronat, sm. عمله یشلدنلر، تأسیسات صناعیه صاحبلری .
Patronymique, adj. (Gram.) لقب وکنیه‌یه منسوب | Noms —s القاب .
Patrouille, sf. (Art mil.) قول | قول کزمه | کیجه کزن قول | — de ronde دوریه قولی | — d'éclaireurs کشف قولی | — de découverte تجسس قولی .
Patte, sf. (Zool.) بعض حیوانات ایاغی، پنجه، مخلب | (Mar.) خلاط متافیونی | — de ris چادان متافیونی | —s d'une ancre تیمور لنکر طرناقلری | Elingue à —s بورینه پاطه‌سی | — de bouline بوغمانك اوجنده‌کی تیمور چنبر | — d'anspect ایزبرو | (Hortic.) — ou Mouiller en — d'oie باشدن اوچ لنکر براقه‌رق کمی‌یی تیمورلمق | (Bot.) — griffe, وبعیه چیچکی وشقایقده اولدیغی کبی بعض نباتاتك کوکلرینه ویریلان براسمدر | — de lapin قزیل ترفیل | — d'araignée باغچه‌لرده توره دیلان چورك اوتی | — de lièvre عادی ترفیل | (Archit.) کوشه بندی، کنت | — en bois آغاج کنت | — de rais تکرلك چاریغی .
Patte-d'oie, sf. بر قاچ یول آغزی | (Mar.) پاطه ، V. aussi **Patte.**
Pattinsonage, sm. (Min.) قورشون فلزاتی قال ایتکمزین مخلوط بولندیغی سائر موادن تفریقه مخصوص بر اصول .
Pattu, ue, adj. (Zool.) چاتشرلی، آیاقلری تویلی .
Pâturage, sm. (Agric.) مرعی | علی العموم چایرلق و اوتلاقیه‌لره دینور | رعی .
Pâture, sf. (Agric.) رعی، بر قریه‌نك من القدیم مرعی اولان یرلرده حق رعیی | Vaine — d'été یایلاقیه .
Paturin, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن حلبیه قبیله‌سندن صاری یونجه نوعی .
Paturon, sm. (Vétér.) آت قسمنك بوقاغیلغی، حوشب اکوستك یری .
Pauciflore, adj. (Bot.) قلیل الازهار .
Paucifolié, ée, adj. (Bot.) قلیل الاورق .
Paullinie, sf. (Bot.) تنوبیه فصیله‌سندن آمریقهٔ وسطی‌یه مخصوص بر نوع صارمشق .
Paulownia, sm. (Bot.) خنا زیریه فصیله‌سندن ژاپون جزائرینه مخصوص برنوع آیوا آغاجی .
Paume, sf. (Anat.) ال آیه‌سی، راحه، کف .
Paumelle, sf. (Bot.) کوچك دانه‌لی آرپه ، یاز اریه‌سی | (Techn.) ایچیلرك النه کیدکلری مانیکت .

Paumillon, sm. (Agric.) صبان بویوندوراغی، صبان فلاقه‌سی .

Paumure, sf. (Zool.) کیك بوینوزینك چتال اوجی .

Paupérisme, sm. (Pol.) فقرانك ازدیادی، حال فقرك توسعی .

Paupière, sf. (Anat.) جفن، کوز قپاغی | — supérieure کوزك اوست قپاغی | — inférieure کوزك آلت قپاغی .

Pause, sf. (Litt.) کلام و نظمك توراق یری، وقف، مقطع | (Mus.) درت درتلك اس | Demi — ایکی درتلك اس دینلان علامت توقف | دینلان علامت تنفس .

Pauxi, sm. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن الکتور فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبینك بر نوع هندیسی | — Pierre ou hoccan, آمریقهٔ جنوبینك سیاه تویلی بر نوع هندیسی .

Pauvre, adj. et sm. فقیر | Droit des —s بعض ممالکده تیاترولر حاصلاتندن اعانهٔ عمومیه تأسیساتی منفعتنه النان نسبی ویرکو .

Pavage, sm. قالدرم انشاسی | قالدیرم | | — | en bois اودون قالدیرم دوشمه | — en pierre طاش قلدیرم دوشمه .

Pavé, sm. قالدیرم | قالدیرم طاشی | — de cailloux چاقللی قالدیرم .

Pavesade, sf. (Mar.) کمیلرده شنلك کونلری چکیلان الوان پارچه‌لری، آلای سنجاقلری | وارداوله | بیراق دونغاسی .

Paveur, sm. قالدیرمجی .

Pavie, sf. (Bot.) یارمه اولمیوب اللی شفتالی و فلیق دینلان بر نوع شفتالی .

Pavier, sm. (Bot.) کستانهٔ خیلیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص آت کستانه‌سی آغاجی .

Pavillon, sm. سراپرده، خرکاه، اوتاغ، مظله | (Mar.) سفینه سنجاغی، باندره | Enquête du — سفینه‌نك تحقیق تابعیتی | Assurer son — سنجاق چکرایکن برپاره طوپ آتمق | — de signal اشارت فلامه‌سی | — d'embarcation فلکه سنجاغی | — marchand تجار سفائنی سنجاغی | — de partance حرکت فلامه‌سی | Hisser ou arborer le — هیسا سنجاق ایتمك | Baisser ou amener le — سنجاق ایندرمك | — parlementaire پارلامنتو، متارکه فلامه‌سی | Drisse de — سنجاق صاولوسی | Battant d'un — سنجاق چپه‌سی | Etamine de — سنجاغك بزی | Mettre le — en berne مزه‌ستره سنجاق ایتمك | (Anat.) — de l'oreille قولاق قاقرداغی، صدفهٔ اذنیه | (Bot.) — ou étendard, علم، خیمه | (Mus.) بوری نوعندن اولان چالغیلرك تکیش طرفی | (Techn.) — d'une carrose قاروچه و عربه کوروکی | (Pol.) — neutre بیطرف دولت سنجاغی .

Pavimenteux, euse, adj. (Anat.) رصفی | **V. Epithélium.**

Pavois, sm. (Mar.) الوان پارچه‌لری، بیراق | بورده، کوپشته | Petits — طونوز سنجاقلری | — de la poulaine کمانه پایی .

Pavoiser, va. (Mar.) شنلك کونی کمی‌یی الوان پارچه‌لریله طوناتمق، آلای سنجاقلری چکمك .

Pavonie, sf. (Bot.) خبازیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع ابه کومجی آغاجی | (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن شبه فراشیه قبیله‌سندن بر نوع کلبك .

Pavot, sm. (Bot.) خشخاشیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان خشخاش نوعی | — blanc آق خشخاش | — coquelicot کلنبك چیچکی | — somnifère ou des jardins, سیاه خشخاش | — cornu, **V. Glaucienne.**

Payable, adj. (Comm.) تأدیه‌سی مشروط، تأدیه اولنه‌جق، لازم الادا | — à vue آویستا، حین ابرازنده ویا کورلدکده تأدیه‌سی مشروط | — au domicile اقامتکاهنده تأدیه‌سی لازمکلان .

Payant, ante, adj. (Fin.) Partie —ante تأديه ايدن طرف .
Paye, sf. (Art mil.) عساكر معاشى | عمله اجرتى | Haute — فضله معاش .
| Morte — (vieux) عسكر متقاعدى معاشى .
Payé, ée, adj. (Comm.) مؤدا . تأديه اولنمش .
Payement, sm. (Comm.) اودمه، ادا، تأديه | —, à compte على الحساب تأديه |
— au comptant پشيناً ويا نقداً تأديه | — par intervention بالتوسط تأديه | Suspension des —s تعطيل تأديات , Dation en — قضاى بالمثل ; V. aussi **Paiement** | (Dr. musul.) — anticipé معجله .
Payer, va. ايفاى تعهد ايتمك | ادا ايتمك، تأديه ايتمك .
Payeur, sm. تأديه ايدن، مؤدى | تأديات مأمورى، مصرف مأمورى .
Pays, sm. (Géog.) حطه، ممالك، اولكا، ديار، مملكت | — - bas, فلامنك | (Méd.) Mal de —, syn. de Nostalgie, V. ce mot.
Paysage, sm. كويلك | كويلك رسمى .
Paysagiste, sm. كويلك رسمى ياپان رسام .
Péage, sm. (Adm.) كوپرى ليمان و بعض يرلردن چكمك ايچون ويريلان آقچه ، مروريه ، اجرت مروريه ، رسوم مثللولرك صورت ايفاسى .
Peau, sf. (Indus.) دباغت اولنمدق هر نوع درى | — de vache vernie واكتو | — de veau ويدالو | — de veau lustrée لوسترين | — de veau en couleur روغانلى سختيان | (Anat.) جلد، انسان دريسى، بشره | (Méd.) Maladies de la — درى خستەلكلرى، امراض جلديه | (Zool.) — aréolée جلد ذوالسكنج .
Peaucier ou **peaussier, ière,** adj. (Anat.) Muscle — عضلهٔ جلديه .
Peaussier, sm. (Techn.) سختيانجى، دريجى | سختيان و درى تجارى .
Pébrine, sf (Agric.) ايپك بوجكارينه عارض اولور قرەطبان علتى .
Pécari, sm. (Zool.) ذات الاظلاف فرقەسندن خنزيريه فصيلەسندن آمريقهٔ جنوبيه مخصوص بر نوع كوچك خنزير .
Peccant, ante, adj. (Méd.) Humeur —e خلط فاسد .
Pêche, sf. بالقجيلق | بالق آوى، صيد ماهى | — fluviale انهارده صيد ماهى | — côtière ساحلده صيد ماهى | Grandes —s بحار بعيدەده صيد ماهى، بالينه و بعض سائر بالقلر ايچون سفر ايله صيد ماهى | — maritime صيد ماهئ بحرى | — à la ligne ou à l'hameçon اولطه ايله بالق صيدى | — au filet آغله بالق صيدى | Délit de — صيد ماهى نظاماتنه قارشو حركت | (Bot.) شفتالى، دراق | — pubescente تويلى شفتالى | — lisse تويسز شفتالى | Avant — يارمه شفتالى | — pavie فليق، اتلى شفتالى ، يارمه اولميان شفتالى .
Péché, sm. معصيت، صوچ، كناه، ذنب | (Rel. mus.) —s mortels معاصئ كبيره، كبائر | —s véniels معاصئ صغيره، صغائر | (Rel. chrét.) —s mortels ou capitaux, خطئيات مميته | —s véniels ou habituels, خطئيات عرضيه | — originel معصيت اصليه كه خرستيانلرجه حضرت آدمك كناهى اولوب بنى بشره انتقال ايتمش و وافتيز ايله عفو اولنمقده در | Les sept —s capitaux خرستيانلرجه كبائردن اولان يدى كناهلر كه كبر، حسد، غضب، حرص، شهوت، طعام، بخل در، معاصئ كبيرهٔ سبعه .
Pêcher, sm. (Bot.) وردريه فصيلەسندن لوزيه قبيلەسندن شفتالى آغاجى نوعى، شجر خوخ، معجر بر قوق .
Pêcherie, sf. طاليان | بالقلاوه، بالق يتاغى، محل صيد ماهى .

Pechstein, sm. (Min.) Ou résinite, پشتين، عارى الشكل و جام كبى اولان بر نوع پورفير .

Péchurane, sm. (Min.) پشوران، اورانيوم و مولدالحموضه‌دن مركب بر معدندر .

Péchurin, sm. ou **péchurine,** sf. (Bot.) آمريقه‌نك برەزيليا ايالتنه مخصوص بر نوع دفنه‌نك بادمى .

Péchyagre, sf. (Méd.) نقرس مرفق .

Pecquet (Canal de), sm. (Anat.) قنات پكه .

Pectase, sm. (Chim.) موسيو قرەمى طرفندن بعض اثمارده مكشوف برنوع مايه، پكتاز .

Pectate, sm. (Chim.) پكتاتيت .

Pectine, sf. (Chim.) Gelée végétale, بالجمله اثمارده موجود بولنان صمغه مشابه بوركن اصليه دينور، پكتين .

Pectiné, ée, adj. (Anat.) مشطى | Muscle — ou sus-pubio-fémoral, عضلهٔ مشطيه | (Zool.) Branchies —es غلصمات مشطيه .

Pectinibranches, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنى ذوالغلصمة المشطى فرقه‌سى .

Pectinidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس ذات الجنب قوقعى فرقه‌سندن مشطيه فصيله‌سى .

Pectique, adj. (Chim.) Acide — حامض منعقد، حامض پكتيك .

Pectis, sf. (Bot.) پكتيس، مركبه فصيله‌سندن ورنونياسيه قبيله‌سندن آمريقهٔ حاره‌يه مخصوص بر نوع تزيينات چيچكى .

Pectolite, sf. (Min.) پكتوليت، بر سيليسيت بالماء سوديوم حلقيدر .

Pectoral, ale, adj. et sm. (Anat.) صدرى | Muscle عضلهٔ صدريه | Grand — عضلهٔ صدريهٔ كبيره | Petit — عضلهٔ صدريهٔ صغيره | (Méd.) Remèdes —aux ادويهٔ صدريه | (Zool.) Mamelles —ales ثدياء صدريه | Nageoires —ales, **V. Nageoire.**

Pectoriloque, sm. (Méd.) كوكسندن سوز سويليان، متكلم صدرى .

Pectoriloquie, sf. (Méd.) Voix caverneuse تكلم صدرى .

Pectose, sf. (Chim.) پكتوز، بعض اثمارده بولنان بوركن اصليدر .

Péculat, sm (Dr.) مأمورين اختلاسى، سرقت اموال اميريه .

Pécule, sf. (Droit romain) رقيق اولانلرك ياخود تحت ولايتده بولنانلرك قزانديغى اقچه .

Pécuniaire, adj. نقدى | Secours —s اعانهٔ نقديه | Peine — جزاى نقدى | Intérêts —s منافع نقديه .

Pédagogie, sf. تربيهٔ اطفال | تربيه و تدريس اطفال | اصول تربيه و تدريس اطفال | علم تربيهٔ اطفال .

Pédagogue, sm. مربىٔ اطفال، معلم و يا مدرس اطفال .

Pédale, sf. (Mus.) دم طوتمه نوطه‌سى | پدال، پيانو مثللو چالغيلرك آياصمق بانى | (Techn.) هر نوع آياقلق | Balance à — آياقلى ترازى .

Pédalé, ée, adj. (Bot.) Ou pédalinervé, رجلى الاعصاب، ارغانونى | Feuiles —ées اوراق ارغانونيه .

Pédalinées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات توئجيه تحت المبيض صنفندن رجليه فصيله‌سى .

Pédarthrocace, sf. (Méd.) سرطان عظم .

Pédestre, adj. آیاقلی، قائم | Statue — هیکل ویا صنم قائم .
Pédicelle, sf. (Bot.) هر چیچکه مخصوص اولان صاپی ویا دالجغی، ذنیب .
Pédicéllé, ée, adj. (Bot.) ذوالذنیب | (Zool.) —ées, sf. pl. (کوویه)نك تصنیفنجه ناعمهٔ مقنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن ذوالذنیب فرقه‌سی .
Pédicellule, sf. (Bot.) ذنیب صغیر .
Péditulaire, adj. et sf. (Méd.) Maladie — مرض منقمل، داء القمله | (Bot.) بیت اوتی، حشیشهٔ القمله .
Pédicule, sm. (Hist. nat.) ذنب | (Méd.) بعض شیشلرك صاپی شکلنده اولان قطعه‌سی، ذنب .
Pédiculé, ée, adj. (Bot.) صاپلی، ذوالذنب .
Pédicure, sm. (Méd.) آیاق و ناصور هکیمی، ناسورجی .
Pédieux, euse, adj. (Anat.) قدمی | Artère —se شریان قدمی .
Pédilanthe, sm. (Bot.) Ipécacuanha bâtard, فصیلهٔ فربیونیه‌دن یبانی آلتون کوکی .
Pédiluve, sm. (Hyg.) آیاغی صویه قومه. حمام قدم .
Pédimane, adj. et sm. (Zool.) یدی القدم .
Pédina, sm. (Géol.) ناعمهٔ مقنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن شبه الجلد مشوك فرقه‌سندن ياژوسیه طبقه‌سنده موجود بر مستحاثه .
Pédipalpes, sm. pl. (Zool.) (لاترەیل) طرفندن حیوانات حلقیه قسمندن حیوانات عنکبوتیه شعبه‌سندن عقربیه فرقه‌سنه ویریلان بر اسمدر .
Pédipes, sm. pl. (Géol.) **V. Piétin.**
Pédionalgie, sf. (Méd.) آیاق آغریسی، الم قدم .
Pédomètre, sm. Syn. de hodomètre, خطوه ساعتی .
Pédonculaire, adj. (Bot.) ذنب زهری، ذنب زهره‌یه متعلق .
Pédoncule, sm. (Bot.) چیچك صاپی، ذنب زهره | — uniflore ذنب وحیدالزهر | — biflore ذنب ذات الزهرتین | — multiflore ذنب کثیر الازهار | — pétiolaire ذنب ورق | — épiphylle ذنب فوق الورق | (Anat.) —s cérébelleux اذناب دماغچویه | —s du cerveau اذناب دماغیه .
Pédonculé, ée, adj.(Bot.) مذنب، ذوالذنب | (Zool.) —és, sm. pl. (لاترەیل)ك تصنیفنجه ناعمهٔ عضدرجلیه ذوالذنب فرقه‌سنه دینور .
Pédotrophie, sf. (Hyg.) مبحث غدا الاطفال، مبحث اعاشهٔ اطفال .
Pédum, sm. (Zool.) Vulg. Houlette, ناعمهٔ عدیمة الرأس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن مشطیه فصیله‌سندن بر نوع رنکاموز طراق .
Pégase, sm. (Myth.) اساطیر الاولینده فرس مجنح، | (Astr.) Cheval ailé ou Grande-Croix, نصف کرهٔ شمالیه‌ده واقع فرس اکبر جملهٔ کوکبیه‌سی | (Zool.) اسماك عظمیه فرقه‌سندن متمشکاة الغلصمه فصیله‌سندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع اوچار کوپك بالغی .
Pegmatite ou **granitine,** sf. (Min.) پکماتیت ویاخود غرانیتین، اقشام مجتمعه‌سی بیوك پارچه‌لردن مرکب غرانیته دینور .
Pehlévi ou **pehlvi,** sm. (Litt.) پهلوی لسانی .
Peignage, sm. (Indust.) یوك یپاق و کتان و کندر مثللولری طرامه عملیاتی، ترجیل .
Peigne, sm. طراق ، مشط ، شانه | (Techn.) تیمور طراق ، یوك و کتان مجزامی |

ناعمهٔ عدیمهٔ (Zool.) | ویده یاپیغه مخصوص پافته دینلان آلت | طوقماقچی لامه‌سی | بر طراغی . الرأس ذات الجنب قوقی فرقه‌سندن مشطیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان طراق نوعی

Peigneuse, sf. (Indust.) — mécanique مخصوص طرامغه مثللولری وکتان یپاغی طراق و یا مجزا ماکنه‌سی .

Peignure, sf. (Techt.) طاراندی، مشاطه .

Peinchebec, sm. (Min.) پنشبك، توتیا ایله نحاس خلیطه‌سنه دینور .

Peine, sf. (Dr.) مجازات، جزا | — de mort ou — capitale, اعدام جزاسی | —s corporelles, مجازات جسمانیه و یا نود بدنیه | —s afflictives, correctionnelles, infamantes, **V.** ces mots | —s de simple police معاملهٔ تکدیریه، مجازات تکدیریه | Prescription des —s مجازاتك مرور زمانله سقوطی | Cumul des —s اجتماع مجازات | —s disciplinaires مجازات انضباطیه | — réformatrice اصلاح اخلاق موجب جزا | — réparable قابل تلافی جزا | La — doit être personnelle مجازات شخصه مخصر اولملیدر | La — doit être proportionnée au délit جزا جرمله متناسب اولملی .

Peintre, sm. مصور، رسام | — en bâtiment نقاش، یاغلی بویاجی .

Peinture, sm. مصورلك، رساملق | رسم بویاسی | — à l'huile یاغلی بویا | — en bâtiment ou grosse —, نقاشلق، نقش، بنا بویالامه .

Péjoratif, ive, adj. et sm. (Gram.) تنفیری ، ادات تنفیر | Suffixes —s لواحق تنفیریه .

Pékan, sm. (Zool.) آمریقهٔ شمالینك قنادا ایالتنه مخصوص بر نوع صاکسار .

Pékin, sm. (Comm.) چین جانفسی دینلان قماش .

Peko ou **pekoë,** sm. (Pharm.) لونی کموشی و قوقوسی اعلا بقو چایی .

Pelade, sf. (Méd.) Syn. d'Alopécie, صلع، سعفه .

Pelage, sm. (Zool.) حیوانات ثدیه‌نك تویی و یا طوی .

Pélagie, sf. (Méd.) پوللی ییلانجق دینلان خسته‌لق .

Pélagiens, sm. pl. (Zool.) Syn. de Longipennes, **V.** ce mot.

Pélagique, adj. (Géol.) قعری | Dépots —s رسوبات قعریه .

Pélagosaure, sm. (Géol.) پلاغوسور، تمساح مستحاثه‌سی .

Pélamide, sf. (Zool.) مشوك المسبح خرشنی الادمه فرقه‌سندن اسکومری فصیله‌سندن پلامود بالغی نوعی | — commune ou bonite à dos rayé, پاچوطه دینلان بیوك نوع پلامود .

Pélard, adj. m. (Syl.) Bois — اشجار مقشرهٔ قائمه، قبوغی صویلمش آغاج .

Pélargonier ou **pélargonium,** sm. (Bot.) صاردله چیچکی نوعندن طورنا غاغاسی ویا پلارغونیا دینلان چیچك و فدان | — odorant قوقولی صاردله چیچکی | — à fleurs عطر چیچکی .

Pélécanidés, sm. pl. (Zool.) طیور سباحه فرقه‌سندن بجعیه فصیله‌سی .

Pélécine, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن آکل الشفیره فصیله‌سندن بر نوع یبان آریسی .

Pélécoïde, adj. et sm. (Math.) شبه تبر، شبه تبری .

Pélécophore, sm. (Zool.) مغطی الجناح خمای الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن ملیرید قبیله‌سندن بر نوع کوچرك بوجك .

Pélerin, sm. (Rel. mus.) حاجی | (Rel. chrét.) زائر، هاجی | Les —s musul-

mans حجاج مسلمين | Haut fonctionnaire chargé de conduire les —s امير الحج | (Zool.) غضروف الجناح ذوالفم مخفی فرقه‌سندن ذوافواه جنبیه فصیله‌سندن آمریقهٔ شمالی دکزلرینه مخصوص بر نوع بیوك جسم كوز بالغی .

Pélérinage. sm. (Rel. mus.) حج، حاجیلك | (Autres relig.) زیارت، هاجیلك | Lieu de — محل حج، زیارتکاه .

Pélican, sm. (Zool.) طیور متکففة الرجل خفی المنقار تحت فرقه‌سندن بجعیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان باغرتلاق قوشی نوعی، بجعه، بیوك سقا قوشی | (Chir.) کلبتان الاخراس .

Pélite, sf. (Géol.) بلیت، غایت رقیق دانه‌لی اولان صخور مکسوره‌یه یعنی کیللی طاشلره دینور .

Pellagre, sf. (Méd.) بوزوق مصر بغدایی یمه‌دن حاصل اولان بر نوع اویوز خسته‌لکی، پلاغرا .

Pelle, sf. (Techn.) هر نوع کورکه علمدر، مجرفه | — ronde مدور کورك .

Pelleron, sm. (Techn.) سـتره، کوچرك اتمکجی و یا فرونجی کورکی .

Pelleterie, sf. کورك تجارتی، کورکجیلك .

Pelletier, sm. کورك یاپان و صاتان، کورکجی .

Pellicule, sf. (Hist. nat.) جلیده | نخاله، کپك .

Pélohémie, sf. (Méd.) تغلظ دم .

Pélopée, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حفار فصیله‌سندن و مضیقه قبیله‌سندن بیوك نوع مقاصلی بوجك .

Pelopium, sm. (Min.) نیوبیوم دینلان متالك معدنك دیکر بر اسمیدر، په‌لوپیوم .

Pelotage, sm. (Indus.) ایپلیك، تیره و ابریشیم مثللولری صاروب یومقلامه عملیاتی .

Pelote, sf. (Indus.) یومق، هر نوع یومغه علمدر | اینه، طوپلو یاصدیغی | (Véter.) ال خبره‌سی | بعض آت و بارکیرك آلننده‌کی نشان که آقچه و یا صقار دینور | (Art mil.) .

Peloton, sm. (Art mil.) بلوك، نصف بلوك، پیاده‌ده یارم بلوك، سواریده طاقم | — d'exécution اعدام جزاسنك اجراسنه مأمور اولان عساکر بلوکی، عسکری .

Peltaire, sf. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن جیرجیر قبیله‌سندن بر نوع جیرجیر فدانی .

Pelté, ée, adj. (Bot.) مجنی، ترسی | Feuille —e ورق مجنی .

Peltiforme, adj. (Bot.) مجنی الشکل، ترسی الشکل .

Peltigère, sf. (Bot.) شیبیه فصیله‌سندن پارملیاسیه قبیله‌سندن طوپراق ویوصون اوزرنده بیتر بر نوع بیوك شیب .

Peltinerve, adj. (Bot.) ترسی الاعصاب | Feuilles —s اوراق ترسیة الاعصاب .

Peltocéphales, sm. pl. (Zool.) حیوانات مقشرهٔ ماصیه فرقه‌سندن ترسی الرأس فصیله‌سی .

Peluche, sf. (Indus.) پلوش دینلان بر نوع اوزون حاولی قطیفه .

Pelvien, ienne, adj. (Bot.) حوصلی | Aponévrose —ne وتر عریضی حوصلی .

Pelvimètre, sm. (Chir.) مقیاس حوصله .

Pelvitrochantérien, ienne, adj. (Anat.) حوصلیٔ مدوری .

Pemmican, sm. (Culin.) یولجیلقده استعمال اولنق اوزره یاپیلان قاورمه .

Pemphigus, sm. (Méd.) Fièvre vésiculaire ou bulbeuse, فقاع .

Pénal, ale, adj. (Dr.) جزائی، جزایه متعلق | Code — جزا قانونامه‌سی | Matière —e مواد جزائیه | Dispositions —es احکام جزائیه | Clause —e نذیر | Procédure —e اصول محاکمهٔ جزائیه .

Pénalité, sf. (Dr.) مجازات | اصول جزائیه .
Pénates, sm. pl. (Myth.) الهۀ بیتیه .
Penchant, sm. (Philos.) رغبت، میل طبیعی | — acquis میل مکتسب .
Pendaison, sf. (Dr.) آصمه، صلب .
Pendant, ante, adj. et sm. معلق، معلقده اولان | Affaires —tes معلقده مانده و مانداز و ماطه کبی کوچرك | (Mar.) قلیچ اصقیسی | نظیر ، مثل | قالمش ایشلر | — de navire کمی فلاندرەسی | مقارەلرە دینور .
Pendeloque, sf. پنچه ، پرو ، دینور | ذیقیمت طاشلردن آرمودی الشکل اولانلره آویزه بللوری .
Pendentif, sm. (Archit.) قبه طاونڭ کوبکی | — en cul-de-lampe آویزه شکلنده تزیینات معماریه .
Pendule, sf. اصمه ساعت | رقاصلی دیوار ساعتی | (Phys.) —, sm. رقاص | — simple رقاص بسیط | — composé رقاص مرکب | — compensateur رقاص معدل، رقاص متلاقی | (Art mil.) — balistique بالیستیق رقاصی دینلان آلت .
Penduline, sf. (Zool.) آغاج داللری اوزرینه یووه یاپان بر نوع اسکته قوشی .
Pène, sm. (Techn.) کلید دیلی | — à demi-tour یایلی کلید دیلی | — en bord صندوق کلید دیلی | — dormant هر نوع قپو کلیدی دیلی .
Pénéacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توبجیۀ منفصله حول المبیض صنفندن پنیاسیه فصیلەسی .
Peneau, sm. (Mar.) Faire — لنکری قوندەیه آلسته ایتمك .
Pénée, sf. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل طویل الذنب فرقەسندن جراد مائی فصیلەسندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع قاریدس .
Pénéen, enne, adj. (Géol.) Etage — ou terrain —, syn. de Permien, V. ce mot.
Pénélope, sf. (Myth.) اساطیر یونانیەده اولیسك زوجەسی و تلماقك والدەسی اولان | (Zool.) پنەلوپ نام قادین دجاجیه فرقەسندن آلکتور فصیلەسندن آمریقۀ جنوبیه یه مخصوص بر نوع سوکلون | — guan ou Yacou, مذکور سوکلون جنسندن تپەلی نوعی .
Pénétrant, ante, adj. نافذ، ثاقب | (Chir.) Plaie —e جرحۀ نافذه .
Pénétration, sf. تثقیب، نفوذ | — d'esprit سرعت انتقال، تفکر ثاقب | (Géog.) بوکبی ممالکه کیرمك | Voies de — ممالك وحشیه و غیر معلومەنك ایچروسنه سیاحت ایچون طرق | (Art mil.) مرمیاتك نفوذ و تأثیری .
Péniche, sf. (Mar.) وارده قوسطه، قرەغول ایچون استعمال اولنان سفائن حربیۀ صغیرەیه دینور .
Pénicillé, ée, adj. (Bot.) ذوالاشعار حزمیه .
Penicillum ou **penicillium,** sm. (Bot.) فطور ذات البزرات محفظیه صنفندن متکرجه فصیلەسندن فطور خبزیه یعنی اکمك و پنیر منطاری .
Pénide, sm. (Pharm.) Sucre tors, قامش حلواسی ..
Pénil, sm. (Anat.) Mont de Vénus, قذقۀ زهره .
Péninsule, sf. (Géog.) جغرافیه اصطلاحنجه برزخی کنیش اولان جسیم شبه جزیره | شبه جزیره دینور که دیکرلرینه presqu'île اطلاق اولنور .
Pénis, sm. (Anat.) قضیب ، ذکر .
Pénitence, sf. (Relig.) توبه، استغفار | نذر | چیله، ریاضت .

Pénitencerie, sf. (Relig.) روماده پاپالغه مخصوص امور وجدانیه‌یه متعلق بعض مسائلك حلنه مأمور محکمه .

Pénitencier, sm. (Art mil.) محبس | — militaire عسکری محبس .

Pénitentiaire, adj. اصول حبسه متعلق | محبسلره متعلق | Système — اصول حبسیه | Congrès — محبوسینك اصلاحنه دائر انجمن .

Pennage, sm. (Zool.) قوش قسمنك تویی مجموعی و علی‌الخصوص قنادینك توی وقیللری مجموعنه دینور .

Pennard, sm. (Zool.) قیل قویروق دینلان اوزون قویروقلی اوردكه دینور .

Pennatifide ou **pinnatifide,** adj. (Bot.) ریشی المشقوق | Feuille — ورق ریشی المشقوق .

Pennatilobé ou **pinnatilobé, ée,** adj. (Bot.) ریشی‌المفصوص | Feuille —e ورق ریشی المفصوص .

Pennatipartite ou **pinnatipartite,** adj. (Bot.) ریشی المتجزی .

Pennatule, sf. (Zool.) کثیرالرجلیهٔ مرجانیه‌دن قلمه شبیه بر نوع دکز فرجی .

Penne, sf. (Zool.) طیورك ریشی جناحی وذنبی، ییلك | —s rémiges قوش قنادینك اك اوزون تویلری، قنادچلیکی، شهپر، شاهبال، خوافی | —s rectrices قوش قنادینك سائر سرنلری — | Faire la کمی سرنلرینك اوجی‌که جونده دینور (Mar.) | یلکلری، مناکب آلبوره اجمك .

Penné ou **pinné, ée,** adj. (Bot.) ریشی | Feuille —e ورق ریشی .

Pennifide, adj. (Bot.) منشق ریشی | Feuille — ورق منشق ریشی .

Penniforme, adj. (Bot.) ریشی الشکل .

Pennilobé, ée, adj. (Bot.) مفصوص ریشی | Feuille —e ورق مفصوص ریشی .

Pennine, sf. (Min.) پنین، بر سیلیسیت بالماء آلومینیوم خالقیدر .

Pennipartite, adj. (Bot.) مقطوع ریشی | Feuille — ورق مقطوع ریشی.

Penniséqué, ée, adj. (Bot.) مشروح ریشی | Feuille —e ورق مشروح ریشی .

Pennisète, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن جاورسیه قبیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص بر نوع دیکنلی طاری که صورت دارسی دیرلر .

Penny, sm. (Monnaie) Pl. pence, انکلیز مسکوکاتندن اولوب بر شلینك اون ایکیده بر قیمتنده یعنی تقریباً یکرمی پاره در .

Pénombre, sf. (Astron.) شبه ظل، نیم سایه ، خسوفدن اول وصکره مشاهده اولنان خفیف کولکه | Cône de — شبه ظل مخروطی .

Penon, sm. (Mar.) روزکار کوسترمکه مخصوص پینل .

Pensant, ante, adj. (Philos.) Faculté —e قوهٔ مفکره .

Pensée, sf. (Philos.) فکر | تفکر، تخیل | Libre — افکار سربسته | (Bot.) — ou violette tricolore, هرجائی بنفشه ، منکشه انواعندن عادی منکشه | — sauvage زهر الثالوث .

Pension, sf. طلبه‌نك مکتب اجرتی | اجرت تعیش، ادرار، کرا ویمك پاره‌سی | تخصیصات | یاتلیز اوکله طعامی ایدیلان مکتب | Demi — داخلی مکتب | (Dr.) — alimentaire نفقه | — viagère قید حیات شرطیله ویریلان معاش | —s civiles ملکیه تقاعد معاشی | — de retraite تقاعد معاشی | — de disponibilité معزولیت معاشی | — militaire عسکری تقاعد معاشی | — de réforme, pour infirmité, accordée aux veuves مواسات .

Pensionnaire, sm. داخلی مکتب شاکردی | Demi — نصف داخلی، نصف لیلی، یالکز اوکله طعامی ایدن مکتب شاکردی .

Pensionnat, sm. نهاری مکتب، داخلی مکتب .

Penta et **pent,** sm. بر خیلی اصطلاحات فنیه ماقبلنده بولنور زوائددرکه خماسی معناسنده مستعملدر .

Pentacorde, sm. (Mus.) بش تللی عود .

Pentacrine, sf. (Zool.) مقنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن هلبیهٔ متحرکه فرقه‌سندن آمریقه‌نك آنتیل آطه‌لرینه مخصوص بر نوع دکز قرجی که خماسی الهلب دینور .

Pentadelphe, adj. (Bot.) خماسی الاخوه .

Pentaèdre, sm. (Géom.) خماسی الوجوه، مخمس مجسم .

Pentafilon, sm. (Bot.) بش بیق دینلان فدان .

Pentagone, adj. et sm. (Géom.) خماسی الاضلاع، ذوالخمسة الاضلاع، مخمس | مخمسی | — régulier مخمس منتظم | — étoilé مخمس نجمی .

Pentagyne, adj. (Bot.) خماس الاناث .

Pentagynie, sf. (Bot.) خماسیة الاناث .

Pentamères, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح فرقه‌سندن خماسی الارساغ شعبه‌سی | (Géol.) ناعمهٔ عضدرجلیه‌دن ارض سیلوریده بولنور بر نوع مستحاثات .

Pentamérides, sm. pl. (Zool.) پنتامریده ناعمهٔ عضدرجلیه‌دن ارض سیلوریده بولنور بر نوع مستحاثات .

Pentamètre, sm. (Litt.) مصراعلری بش تفعله‌دن عبارت اولان لاتین اشعارینه دینور .

Pentandre, adj. (Bot.) خماسی الذکور، خماسی التذکیر .

Pentandrie. sf. (Bot.) خماسیة الذکور، خماسیة التذکیر .

Pentapétale, adj. (Bot.) خماسی الوریقات تویجیه .

Pentaphylle, adj. (Bot.) خماسی الاوراق .

Pentarchie, sf. (Pol.) بش رئیسله اداره اولنان حکومت .

Pentasperme, adj. (Bot.) خماسی البزور .

Pentastome, sm. (Zool.) — tœnioïde دیدان طفیلیه‌دن آت و کوپکلرك باشنده بولنور اوزون بر قورت .

Pentateuque, sm. (Relig.) توراتك اسفار خمسه‌سی | (Chir.) — chirurgical اقسام خمسهٔ جراحیه (vieux) .

Pentatome, sm. (Zool.) Vulg. punaise des bois, قسافس بریه‌دن اورمانلرده بولنور بر نوع تخته کهله‌سی .

Pente, sf. (Ch. de f.) میل، انیش، نشیب | موقع منحط | —s et rampes انیشلر و یوقوشلر | Inclinaison des —s انیشلرك درجهٔ میلانی | Lignes de plus grande — میل اکبرك خطوطی .

Pentélique, adj. (Min.) یونانستانك پانتلیك طاغندن اخراج ایدیلان اك اعلا نوع مرمره دائر .

Penture, sf. (Techn.) قپو و قپاد منتشه‌سی | رزه دیشیسی | رزه | — flamande | (Mar.) —s mâles ایکنه‌جك ارککی | —s femelles ایکنه‌جك دیشیسی .

Pénultième, adj. et sf. (Gram.) ماقبل الاخر | ماقبل الآخر اولان حرف | Anté — ماقبل الاخردن مقدم | (Litt.) Voyelle — ردف .

Péonie, sf. (Bot.) آیی قولاغی، یبان شاتایق .

Péoniées, sf. pl. (Bot.) شقیقیه قبیله‌سی .
Pépérin, sm. ou **pépérine,** sf. (Géol.) پوزولان نوعندن بر صخور، پەپەرین .
Pépie, sf. (Zool.) طیوره مخصوص خسته‌لکدن عقدهٔ لسان، دیل آلق، دیلجك .
Pépin, sm. (Bot.) الما و آرمود و قاون مثللولرك چکردکنه دینور، حفص .
Pépinière, sf. (Hort. et Syl.) باغچه‌لرده یاپیلان فدان یصدیغی | نهالستان، فدانلق، مشجره .
Pépite, sf. (Min.) حبوبات ذهبیه، شذره .
Péplide, sf. (Bot.) لیتراسیه فصیله‌سندن فرفر اوتی نوعی | — pourpiére ou pourpier sauvage, فیرفر دینلان یبانی سمیز اوتی .
Péponide, sf. (Bot.) ثمر بطیخی، بطیخه، قارپوز، قاون و خیار مثلاو یمشاره دینور .
Pépons, sm. pl. (Bot.) قرع یعنی قباق انواعندن صاری چیچکلی اولانلره دینور .
Pepsine, sf. (Chim) هضمین، پپسین | — pure خالص پپسین | — amylacée نشسته‌لی پپسین .
Peptonate, sm. (Chim.) پپتونیت | — de fer پپتونیت حدید .
Peptones, sm. pl. (Chim.) مواد پپتونیه .
Peptonisation, sf. (Physiol.) مواد غذائیه‌نك معده‌ده پپتونله اختلاطی کیفیتی .
Per, préf. lat. (Chim.) اصطلاحات کیمیویه‌ده مستعمل رموزاتدن اولوب برزائده توفیریه‌در .
Péramèle, sm. (Zool.) آوستورالیایه مخصوص حیوانات مکیسه فرقه‌سندن اولوب قانغوروبه مشابه بر حیوانادر .
Péramys, sm. (Zool.) **V. Hémiure.**
Pérapétale, adj. (Bot.) Corolle — ذیلات تویجیه .
Pérat, sm. (Min.) Charbon aggloméré, طاش کوری و قوق کبی نسنه‌لرله یاپیلان طوندورمه کور، کرپچ کور .
Pérathérium, sm. (Géol.) دور ثالثده یاشامش حیوانات مکیسه‌دن صاریغه مشابه بر نوع حیوان مستحاثه‌سی .
Perçage, sm. (Techn.) دلمه، تثقیب عملیاتی .
Percale, sf. (Indus.) پرقال دینلان غایت صیق پاموق بزی .
Percaline, sf. (Indus.) صرمه بزی، قبا پرقال دینلان سیرکجه پاموق بزی .
Perce ou **perçoir,** sm. (Techn.) هر نوع بورغی و مثقب کبی آلتلره علمدر | — bourdon چالغیجی بورغوسی .
Perce-bois, sm. (Zool.) آغاج و کراسته و تخته‌لری دلان و اویان هر نوع قورته علمدر .
Perce-crâne, sm. (Chir.) مثقب القحف .
Perce-neige, sm. (Bot.) نرجسیه فصیله‌سندن وزرینیه قبیله‌سندن آق چیکدم نوعی .
Percentage, sm. (Banq.) یوزده شو قدر آلمه، یوزده شو قدر نما .
Perce-oreille, sm. (Zool.) **V. Forficule.**
Perce-pierre, sf. (Bot.) **V. Criste-marine.**
Percepta, sm. pl. (Hyg) حفظ الصحه‌جه معتبر طوتیلان و حواس اوزرینه تأثیر ایدن بالجمله مؤثرلره علمدر .
Percepteur, sm. (Adm.) فرانسه‌ده | ویرکو واموال میریه تحصیلداری، تحصیلدار | جابی بو اسم یالکز طوغریدن طوغری‌یه آلنان تکالیف و جزای نقدیه‌لرك تحصیلنه مأمور اولانلره ویریلور | — des dimes معشر، اعشار مأموری .
Perceptibilité, sf. (Physiol.) قابلیت احتساس .

Perceptible, adj. (Physiol.) محسوس ، قابل احتساس .

Perception, sf. (Adm.) تحصيل ، استيفا | جبايت ، جبايت تكاليف | Bureau des —s تحصيلات قلمى | (Philo.) ادراك | —s externes مدركات خارجيه | —s internes مدركات باطنيه | —s naturelles مدركات طبيعيه | —s acquises ادراكات مكتسبه .

Percer, va. (Techn.) دلك ، تثقيب ايتمك | Cliquet à — جيرجير مثقب ،

Perce-verre, perce-carte, sm. (Phys.) شراره ، الكتريقيه اصراريله مخصوص جام و يا كاغد لوحه‌سى .

Percevoir, va. (Adm.) تحصيل ايتمك ، قبض ايتمك | استيفا ايتمك | (Phylos.) ادراك ايتمك .

Perche, sf. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن خانيه قبيله‌سنك نمونه‌سى | انواع صيريقه علمدر | اولطه قامشى | (Techn.) اكيك يوينوزى | اولان خانى بالغى نوعى (Mar.) صندال وكمى قانجه‌سى .

Perchis, sm. (Syl.) قطر اسفلى اون‌عشير ذراع اولان اشجاره دينور | Haut — قطر اسفلى اون ايله يكرى عشير ذراع اولان اشجاره دينور | Bas - — اسفلى يكرى عشير ذراع آره‌سنده اولان اشجاره دينور .

Perchlorate, sm. (Chim.) فوق قلوريت ٠

Perchlorique, adj. (Chim.) Acide — حامض فوق قلور .

Perchlorite ou **Oxychlorate,** sm. (Chim.) فوق قلوريق .

Perchlorure, sm. (Chim.) فوق قلور | — de fer فوق قلور حديد | —s مركبات قلوريه .

Perchoir, sm. (Agric.) قوش و كومس حيواناتنه مخصوص تونك ٠

Percide, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن خانيه فصيله‌سندن بحر محيطه مخصوص بر نوع خانى بالغى .

Perclus, use, adj. (Méd.) كوتورم ، اكتع ، مكسح ، مقعد .

Percnoptère, sm. (Zool.) طيور جارحهٔ نهاريه فرقه‌سندن عقابين فصيله‌سندن مصر آقباباسى نوعى .

Percoïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن خانيه فصيله‌سى .

Perçoir, sm. (Techn.) **V. Perce** | بيز .

Percussion, sf. (Méd.) وجودى يوقلامه ، قرع | (Mus.) Instruments de — زيل و طاول كبى آلات موسيقيه | (Art mil.) ضربه | Armes à — ضربه‌لى سلاحلر ، خروسلى سلاحلر | Carabine à - centrale مركزى آتشلى قرابينا .

Percuteur, sm. (Art mil.) مضرب ، اسلحهٔ ناريه خروسى .

Perdreau, sm. (Zool.) ككليك يلاسى ، سلج | (Art mil.) —x يشرو كله .

Perdrix, sf. (Zool.) دجاجيه فرقه‌سندن ككليك فصيله‌سى ، قبجه | — grise چيل ككليك ، اجل | — rouge قزيل ككليك ، قطاع | — blanche ou arbenne, آق ككليك | — de mer ou giarole, **V.** ce mot | — de neige ou lagopède, **V.** ce mot.

Perdu, ue, adj. (Fin.) A fonds — رأس المالى ترك ايتمك اوزره | Placer à fonds — قيد حياتله بر معاش آلنوب حين و فائده رأس المال مستقرضه ترك اولنمق شرطيله آقچه ويرمك | Salle des pas —s محكمه ديوانخانه‌سى ،

Père, sm. بابا، پدر، اب | — de famille ذی عیال و اولاد | چولق چوجق صاحبی، — adoptif اختیارك پدر، متبنی، تبنی ایدن | — putatif | Le Saint —, le Très-Saint —, پاپا حضرتلری | (Dr.) En bon — de famille کندو مالی کبی | User d'une chose en bon — de famille آخرك برشیئی کندو مالی کبی خفظ ایتمك | Destination de — de famille اعداد من طرف السلف ، معدله .

Pérébier, sm. (Bot.) انبیریه فصیله سندن کویان ممالکنه مخصوص بر نوع انجیر آغاجی .

Péremption, sf. (Dr.) مرور زمانله برحقك سقوطی | — d'instance مدت معینه‌نك انقضاسیله تعقیب اولنمیان استدعانك ابطالی | — d'action مرور زمانله سقوط دعوی | — de jugement آلتی آی اجرا ارلنمیان حکم غیابینك کأن لم یکن عدی .

Péremptoire, adj. قطعی المفاد، مسکت، قطعی | Arguments —s دلائل مسکته | Preuves —s دلائل ملزمه | Excuse — معذرت تامه | (Dr.) Exception — de forme اصولاً استدعانك ردی اعتراضی | Exception — de fonds اساساً دعوانك ردی اعتراضی .

Pérennibranches ou **branchifères,** sm. (Zool.) ضفادعیه فرقه‌سندن ذات الغلصمة الدائمه فصیله‌سی .

Péréquation, sf. (Adm.) — des impôts ویرکو وتکالیفك نسبت عدیله ومتساویه اوزره طرح و توزیعی .

Perfectibilité, sf. (Philos.) قابلیت اکتساب کمال و ترقی .

Perfection, sf. مکملیت، کمال | (Relig.) Les —s de Dieu صفات الهیه .

Perfectionnement, sm. اکمال، اصلاح | (Adm.) Brevet de — اکمالات براتی .

Perfoliation, sf. (Bot.) مقدم تورق، اوراقك ازرار درونده‌کی وضعیتی .

Perfolié, ée, adj. (Bot.) Feuilles —es اوراق ملتصقه .

Perforant, ante, adj. (Méd.) ثاقب | Mal — وجع ثاقب .

Perforateur, sm. (Techn.) قیالری دلمکه مخصوص چلیك بورغی | مثقب دستکاهی .

Perforatif, ive, adj. (Chir.) Trépan — جراح منقبی .

Perforation, sf. (Techn.) تثقیب، دلمه | (Méd.) تثقیب .

Pergulariées, sf. pl. (Bot.) اسقلبیوسیه فصیله‌سندن پرکولاریه قبیله‌سی .

Péri, préf. lat. (Hist. nat.) بر خیلی اصطلاحات فنیه اوائلنه کلهرك حول معناسنه بر زائده در | (Myth.) —, sm. پری .

Périanal, ale, adj. (Anat.) حول الشرج .

Périanthe, sm. (Bot.) غلاف زهره ، محفظهٔ زهره .

Périblaste, sm. (Bot.) غلاف جرثوم .

Périblepsie, sf. (Méd.) بصر متحیر .

Péribole, sm. (Méd.) انتقال مرضی | (Archit.) V. **Péridrome.**

Péricarde, sm. (Anat.) شغاف، تامور، غلاف القلب، یورك ظرفی، غشاء القلب .

Péricardique, adj. (Anat.) شغافی، تاموری .

Péricardite, sf. (Méd.) التهاب شغاف، التهاب تامور .

Péricarpe, sm. (Bot.) غلاف ثمره، محیط ثمره .

Périchondre, sm. (Anat.) غلاف غضروف، محیط غضروف .

Périchondrite, sf. (Méd.) التهاب غلاف غضروف .

Périclinanthe ou **péricline**, sm. (Bot.) حول الفراش .
Péricline, sm. (Min.) پريقلين، فلدسپات انواعندن بر سيليسيت آلومينيوم خلقيدر .
Péricorollie, sf. (Bot.) تويج حول المبيضى .
Péricrâne, sm. (Anat.) سمحاق جمجمه .
Péricyste, sf. (Méd.) التهاب محيط مثانه .
Périderme, sm. (Bot.) محيط ادمه .
Périididyme, sm. (Anat.) غلاف ابيض خصيه .
Périididymite, sf. (Méd.) التهاب غلاف ابيض خصيه .
Péridion, sm. (Bot.) بعض فطريه‌لرده بولنور محفظهٔ تناسليه .
Péridot, sm. (Min.) Hyalite des volcans, chusite ou chrysolithe, صخور بركانيه‌ده بولنور بر نوع بلورکه زبرجد دخی دينور .
Péridrome ou **péribole**, sm. (Archit.) بعض بنا اطرافنده بولنان حولى ويا سايه‌بان .
Périéciens ou **périociens**, sm. pl. (Géol.) خط استوا و قطبلره مساوى بعدده و فقط متقابل بلدەده مقيم سکنه‌يه دينور .
Périencéphalite, sf. (Méd.) — diffuse التهاب قشر دماغى .
Périérèse, sf. (Méd.) شق حلقوى .
Périgée, sm. (Astron.) حضيض ارض، حضيض | — d'une planète بر سياره‌نك حضيضى .
Périgone, sm. (Bot.) محيط تناسليه .
Périgyne, adj. (Bot.) حول المبيض . V. aussi **Dialypétale.**
Périhélie, sf. (Astron.) حضيض الشمس .
Péril, sm. (Dr.) مخاطره، تهلكه | A ses frais, risques et —s مصارف و ضرر كار و ضررى كندوسنه عائد زيانى كندوسنه عائد اولمق اوزره | A ses risques et —s اولمق شرطيله .
Périlepsie, sf. (Méd.) پريچيك، پرى علق .
Périmé, ée, adj. مدت معينه‌سنك مروريله حكممز قالان، مدت معينه‌سى مرور ايدن .
Périmètre, sm. (Géom.) مساحهٔ محيطيه، مجموع اضلاع، پيرامن .
Périmétrite, sf. (Méd.) التهاب محيط رحم .
Périnéal, ale, adj. (Anat.) عجانى | (Méd.) Hernie —e فتق عجانى .
Périnée, sm. (Anat.) بين السبيلين، عجان | Déchirure de — تمزق عجان .
Périnéo-clitorien, ienne, adj. et sm. (Anat.) عجانىٔ بظرى | — ou constricteur du vagin, معصرهٔ مهبليه .
Périnéorrhaphie, sf. (Chir.) خياطة العجان .
Périnéphrite, sf. (Méd.) التهاب محيط كليه .
Périnerve, sm. (Anat.) محيط حزمية الاعصاب .
Périnyctide, sf. (Méd.) انجريهٔ ليليه، قورداش .
Période, sf. (Astron.) دور، انقلاب | (Méd.) دور | (Litt.) بر قاچ جمله‌دن عبارت اولان تركيب تام | (Géol.) — géologique دور ژه‌ئولوژى، دور ارضى | — archaïque دور قديم | — paléozoïque دور حيوانات قديمه — mézoïque دور حيوانات متوسطه | — caïnozoïque دور حيوانات جديده | — anthropozoïque دور انسانى | — quaternaire دور رابع .

Périodicité, sf. (Méd.) موقوتیت | تحویل، تناوب الظهور

Périodique, adj. موقوت،متناوب،دوری | (Méd.)Fièvre — حمامتناوبه | (Astron.) Etoiles —s ou changeantes کواکب متحوله ویا متناوبة الظهور | Revue — مجموعهٔ موقوته | Les —s ou publications —s, اوراق موقوته .

Périodontite, sf. (Méd.) التهاب محیط اسنان ، التهاب غلاف سنخ .

Périœciens, sm. pl. (Géog.) **V. Périéciens.**

Périone, sm. (Méd.) غلاف ساقط .

Périoste, sm. (Anat.) سمحاق، قشر عظم .

Périostéite ou **périostite,** sf. (Méd.) التهاب سمحاق .

Périostéotomie, sf. (Chir.) خزع سمحاق .

Périosto-médullite, sf. (Méd.) التهاب سمحاق والمخ .

Périostose, sf. (Méd.) تورم سمحاق .

Péripatéticien, enne, adj. et sm. (Philos.) مشائی | Philosophie —ne لفظاً طائف و ماشی دیمك اولوب درسلری کزینه‌رك واقع اولمغله ارسطالیس حکیمك اصول حکمتی ، فلسفهٔ مشائیون .

Péripatétisme, sm. (Philos.) Syn. de Philosophie péripatéticienne, **V.** ce dernier mot.

Péripétie, sf. (Litt.) تبدیل ناکهانی، تنکر و تغیر حال .

Périphérie, sf. (Géom.) محیط شکل | اطراف اربعه .

Périphonie, sf. (Gram.) السنهٔ هند اوروپاویه‌ده لواحقك جذور و مشتق منهلر اوزرینه اجرا ایلدیکی بر نوع تأثیر صدائی .

Périplome, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن آناتیده فصیله‌سندن بر نوع آشیوادس .

Périphrase, sf. (Litt.) Syn. de Circonlocution, **V.** ce mot.

Périphrastique, adj. (Gram.) مطنب | Temps —s ازمنهٔ مطنبه .

Périple, sm. (Mar.) سیر سفر ساحلی، سیر سواحل .

Périploque, sf. (Bot.) اسقلبیوسیه فصیله‌سندن بحر سفید سواحلنده بولنور بر نوع قره صارمشق .

Péripneumonie, sf. (Méd.) ذات‌الجنب والرئه — contagieuse (Art vét.) ذات‌الجنب والرئه ساری .

Périproctique, adj. (Anat.) شرجی .

Périproctite, sf. (Méd.) التهاب شرج .

Périptère, sm. (Archit.) اطرافی ستونلر ایله محاط اولان بنا .

Périr, vn. (Dr.) تلف اولمق | — corps et biens سفینه‌ده بولنان مال وجان تلف اولمق.

Périsciens, sm. pl. (Géog.) منطقهٔ منجمده‌ده ساکن اولوب کندو کولکه‌لری برکون ظرفنده افقك اطرافنی طولاشان اهالی .

Périscopique, adj. (Opt.) Verres —s زجاج عدسی . بر طرفی دوز دیکر طرفی محدوب یاخود بر طرفی مقعر دیکر طرفی محدب جاملر .

Périsperme, sm. (Bot.) محیط بزر، قشر بزر، سویدا . Syn. Episperme ou endosperme.

Périspermé, ée, adj. (Bot.) ذوالسویدا | Monocotylédones —s ذوالفلقه ذوالسویدا .

Périsplémie, sf. (Méd.) التهاب محیط طحال .

Périspomène, adj. (Gram.) اماله قسمندن اولوب یونان لساننده صوك هجالرینه

ینه مذکور لسانه مخصوص امالهدن اولوب — Pro | بر نوع مد عارض اولان کلاته دینور
. ماقبل الاخر هجالرینه مذکور مد عارض اولان کلاته دینور

Périsporange, sm. (Bot.) غشاء مخاطئ جسیمات سرخسیه .

Périspore, sm. (Bot.) طرف ثمر ذوالالقاح خفیه .

Périsporion, sm. (Bot.) فطور ذات البزیرات محفظیهدن یاتالس و چیچکلر اوراقنه عارض اولور بر نوع منطار .

Périsprit, sm. (Philos.) بعض فیلسوف اعتقادنجه هر کلهنك اثنـای تلفظنده روحك خروجیله برلکده چیقان محفظهٔ سیاله .

Périssologie, sf. (Litt.) تکریر غیر مفید دینلان بر نوع اطناب .

Péristaltique, adj. (Physiol.) استداری | Mouvement — ou péristole, حرکت دیدانیه و یا مستدیره .

Péristaminé, ée, adj. (Bot.) ذوالذکور حول المبیض .

Péristaminie, sf. (Bot.) ذوالتذکیر حول المبیض، ذکور حول المبیض .

Péristaphylin, ine, adj. et sm. (Anat.) محیط لهات | عضلهٔ محیط لهات .

Péristaphyli-pharyngien, enne, adj. et sm. (Anat.) محیطلهاتبلعومی | عضلهٔ محیط لهات بلعومی .

Péristole, sf. (Physiol.) V. **Péristaltique**.

Péristome, sm. (Bot.) حول فم .

Péristyle, sm. (Archit.) بنا حولیمی دروننده دیرك صرهسی .

Périsystole, sf. (Physiol.) قرب انقباض قلب .

Périteste, sm. (Anat.) غلاف ابیض خصیه . V. **Périddidyme.**

Périthèce, sm. (Bot.) مثمرات، مثمر | Reproduction par —s تناسل بالمثمرات .

Péritoine, sm. (Anat.) صفاق، غشاء مستبطن بطن، پریطون .

Péritonéal, ale, adj. (Anat.) صفاقی ، پریطونی .

Péritonite, sf. (Méd.) التهاب پریطون ، التهاب صفاق .

Péritonorrhémie ou **péritonéorrhagie,** sf. (Méd.) نزف صفاق .

Péritonotrypie, sf. (Chir.) تثقیب پریطون، تثقیب صفاق .

Pérityphlite, sf. (Méd.) التهاب محیط اعور .

Péri-utérin, ine, adj. (Anat.) محیط رحم .

Perkinisme, sm. (Méd.) دوقتور پرکینك الم اعضایه قارشـو اتخاذ ایتدیکی اصـول تداوی ، پرکینیزم .

Perle, sf. لؤلؤ ، در ، اینجو | Mère —— شاهدانه دینلان غایت بیوك اینجو | —s fines خاص اینجو | —s fausses ou artificielles, الوان سیلانی بونجق، اینجوی کاذب، بعض تزیینات معماریهده اینجو رسمنده فصل مشترك نقطهٔ تقاطعلری دیزیسنه (Archit.) | خرزه آییدهکی لؤلؤئیه (Zool.) | غایت اینجه درت پونطهلق حروفاته دینور (Impr.) | دینور اتر اینجولری (Pharm.) —s d'éther | قبیلهسنك نمونهسی اولان بر نوع اورمان بوجکی .

Perlé, ée, adj. لؤلؤئی | (Culin.) Orge —e یلدیز شعریه ، نجه آرپهسی .

Perlides, sm. pl. (Bot.) عصابی الجناح فرقهسندن مستوی الریشات فصیلهسندن لؤلوئیه قبیلهسی .

Perlier, ère, adj. (Zool.) Huîtres —es اصدافدردار، اینجو چیقاریلان استریدیالر .

Perlites, sm. (Min.) فلدسپات انواعندن پرلیت دینلان بر نوعی .

Permanence, sf. دیومت، ایقمسی، اجرای مذکرات دائمهده صورت بر مجلسك | Se

déclarer en — ادامهٔ مجلس ایتمك | (Adm.) مرکز قومیسرلکی | (Art mil.) — des armées عسکرك دوام موجودیتی .

Permanent, ente, adj. دائمی | Commission —e دائمی قومسیون | (Art mil.) Fortifications —es استحکامات جسیمه .

Permanganate, sm. (Chim.) — de potasse فوق مانغانیت پوتاس .

Perméabilité, sf. (Phys.) قابلیت تنفیذ .

Perméable, adj. (Phys.) قابل تنفیذ ، قابل تنفذ .

Permien, enne, adj. (Géol.) Etage — ou pénéen, طبقهٔ پرمیه .

Permis, sm. رخصتنامه | — de chasse آو تذکرهسی | — de circulation پاسو .

Permission, sf. اذن | رخصت .

Permissionnaire, sm. (Art mil.) اذنلی عسکر و یا ضابط .

Permutation, sf. (Adm.) بجایش | (Math.) علم حسابده تبادلات قاعدهسی | (Gram.) — des lettres infirmes حروف علتك اعلالی ، معتلات | Règles de — اعلال قاعدهلری .

Permuter, vn. (Adm.) بجایش ایتمك .

Perne, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس ذات الجنب قوقی فرقهسندن طیبریه فصیلهسندن بر نوع اشیوادس .

Pernicieux, euse, adj. (Méd.) Fièvre —se حمای مهلکه .

Pérodictique ou **potto,** sm. (Zool.) ثدیهٔ ذوالاید الاربعه فرقهسندن طیفیه فصیلهسندن آمریقهیه مخصوص بر نوع دلکو .

Péroné, sm. (Anat.) انفجك کمیکی ، شظیه ، قصبهٔ صغری .

Péronéo, adj. (Anat.) شظی | — - malléolaire, شظیٔ کعبی | — - sous-phalangettien du premier orteil, شظیٔ تحت السلیهٔ صغیرهٔ ابهام القدم | — - sous-tarsien شظیٔ تحت الرسغیٔ قدمی | — sus-métatarsien شظیٔ فوق مشطیٔ قدمی | — - sus-phalangettien commun شظیٔ فوق سلیهٔ صغیرهٔ مشترکه | — - sus-phalangettien du pouce شظیٔ فوق سلیهٔ صغیرهٔ ابهام | — - tibial, e, شظیٔ قصبی .

Péronier, ère, adj. et sm. (Anat.) شظیٔ | Artère —e شریان شظی .

Péronospore, sm. (Bot.) فطور خیطی البزور فرقهسندن پاتاتسه عارض اولور برنوع کوچرك منطار .

Péroraison, sf. (Litt.) نطق رسمینك خاتمه و نتیجهسی .

Pérot, sm. (Syl.) اورمانلرده قطع اشجار دوریشك ایکی مثلنده بولنان اشجار احتیاطیهیه دینور .

Peroxyde, sm. (Chim.) حمض اخیر | — de manganèse ou pyrolusite, پیرولوزیت ، بر حمض اخیر مانغانز خلقیدر .

Perpendiculaire, adj. et sm. (Géom.) عمودی | عمود | Plan — سطح عمودی .

Perpendicule, sm. (Géom.) خط شاقولی . Peu usité.

Perpétration, sf. (Dr.) ایقاع جرم | ارتکاب .

Perpétuel, elle, adj. دائمی ، مؤبد ، مستمر | (Pol.) Alliance —le اتفاق دائمی | (Dr.) A —le demeure (attaché) غیر منقوله دائماً تابع اولان منقول ، مستقر | (Phys.) Mouvement —, V. ce mot.

Perpétuité, sf. استمرار ، دیمومت ، ابد | (Dr.) A — مؤبداً | Travaux forcés à — مؤبداً کورك جزاسی | Exil à — نفی ابد | Détention à — مؤبداً قلعه بندلك

| (Adm.) Concession à -- بر قبرستانده دائمی صورتده قالمق اوزره ویریلان محل .

Perquisition, sf. (Dr.) ضابطه طرفندن تحری | — domiciliaire ضابطه طرفندن خانه تحریسی | Mandat de — تحری مذکرەسی .

Perquisitionner, va. (Dr.) اجرای تحریات ایتمك .

Perré, sm. (P. et Ch.) طاش کوپریلرده ایکی باشی محافظه ایچون ایدیلان طوله .

Perriches, sf. pl. (Zool.) دره فصیلەسندن آمریقەیه مخصوص اوزون قویروقلی پاپاغانلر نوعی .

Perron, sm. (Archit.) زقاق قپوسی طیشاروسنده اولان نردبان و صحنلق | سکی ، بینك طاشی .

Perroquet, sm. (Zool.) طیور متسالقه فرقەسندن دره فصیلەسی، هرنوع پاپاغنه علمدر | —s à queue courte قیصه قویروقلی پاپاغنلر ایله قاقاطو انواعی | —s à queue longue اوزون قویروقلی پاپاغنلرکه آرا نوعی در | — cendré ou jaco, **V. Jaco** | — vert یشیل پاپاغان | (Mar.) — ou voile du —, پاپافنغو یلکنی | Petit — پرووه پاپافنغو | Grand — غراندی پاپافنغو | Haubans de — سارتیەلر | Bonnette de — قورداليچين یلکنی | Vergue de — پاپافنغو سرنی | Voile de — de misaine پاپافنغو پرووه یلکنی | — de fougue میزانه غابیه یلکنی | — volant پاپافنغو قونترەسی | Mât de — پاپافنغو چبوغی | Voile d'étai du grand — باستارده، غراندی پاپافنغو یلکنی .

Perrotine, sf. (Indus.) یکی ایجاد اولنمش بر نوع کرکف .

Perruches, sf. pl. (Zool.) دره فصیلەسندن بر عتیق پاپاغنلری انواعی که طوطی و دودو قوشی اجناسیدر | (Mar.) —, sf. میزانه پاپافنغو یلکنی | Mât de — میزانه پاپافنغو چبوغی | Etai de — میزانه باستارده | Cacatois de — میزانه قونطره یلکنی | Etai de cacatois de — میزانه قونتره استرالباس .

Perruque, sf. بعض اویونجیلر و دازلر طرفندن قوللانیلان باش پروقەسی ، یالاندن صاچ طاقمی .

Perruquier-coiffeur, sm. (Techn.) پروکار ، پروقەجی ، بربر .

Pers, erse, adj. (Physiol.) الا ، شهلا | Yeux — الا گوز ، عیون شهلا .

Persea (laurus) ou **avocatier**, sm. (Bot.) فصیلهٔ غاریەدن و فارسیه قبیلەسندن آمریقەیه مخصوص بر نوع آرمود آغاجی .

Persée, sf. (Astron.) فارس یاخود برساوش جملهٔ کوکبیەسی .

Persées, sf. pl. (Bot.) غاریه فصیلەسندن فارسیه قبیلەسی .

Persel, sm. (Chim.) — de fer حمض اخیر حدید ملحی .

Persicaire, sf. (Bot.) راوندیه فصیلەسندن ذوائیه قبیلەسندن آراقیطون نوعی ، نیل چیچی ، چوید اوتی | — à indigo بیره اوتی .

Persicot, sm. (Comm.) شفتالی راقیسی .

Persienne, sf. (Archit.) پنجره قفسی و یاخود پانجوری .

Persil, sm. (Bot.) صیوانیه فصیلەسندن آنیسونیه قبیلەسندن مقدنوس نوعی ، ایجقان | — frisé قاتمرلی مقدانوس | Faux —, **V. Ciguë** | — de Macédoine فلیبه مقدانوسی | — de montagne طاغ مقدانوسی | — des marais. **V. Oenanthe** | — d'âne ou cerfeuil sauvage, فرنك مقدانوسی | — bâtard طاغ کرفسی ، یبان مقدانوسی .

Persistant, ante, adj. (Bot.) خالد | Feuille —e ورق خالد .

Personnalité, sf. (Philos.) شخصيت · ذاتيت | — virtuelle شخصيت مقدره | (Dr.) شخصيت | — morale شخصيت معنويه | — civile صفت رسمية قانونيه | — des lois قوانينك شخصيتى | Faire des —s شخصياته كيرشمك | Principe de la — des lois pénales قوانين جزائيه‌نك شخصيت قاعده‌سى .

Personne, sf. شخص | — individuelle ou physique, شخص ذى روح، شخص متشخص | — morale شخص معنوى ، شخص مفروض | (Dr.) Parlant à sa — مبلغ عليهك شخصنه تبليغ ؛ كندو شخصنه اجراى تبليغات اولنه‌رق ; Signification à — | — civile شخص رسمىٌ معنوى | (Relig.) Les trois —s اقانيم ثلثه | (Gram.) نطقده واقع اشخاص ثلثه‌دن بيرى | Première — متكلم | Deuxième — مخاطب | Troisième — غائب .

Personné, ée, adj. (Bot.) شخصى | Corolle —e تويج شخصى .

Personnées, sf. pl. (Bot.) Syn. de Scrofulariées, بعض نباتيون طرفندن خنازيريه فصيله‌سنه ويريلان بر اسمدر، فصيلهٔ شخصيه .

Personnel, elle, adj. ذاتى ، شخصى | (Dr.) Lois —les قوانين شخصيه | Contribution, côte —le ويركوى شخصى | Statut — احوال شخصيه | Droit — حقوق شخصيه | Action —le دعواى شخصى | (Pol.) Fait, question —le, مسئلهٔ شخصيه، مادهٔ شخصيه | (Gram.) Désinences —les ضمائر فعليه .

Personnel, sm.(Adm.) مستخدمين | مأمورين | اركان، هيئت | Le — de l'ambassade مأمورين سفارت ، هيئت سفارت | — technique مأمورين فنيه، هيئت فنيه .

Personnification, sf. تشخيص ، تجسيم | (Litt.) مشاكله ديلان صنعت بديعيه | تمثال مجسم .

Personnifié, ée, adj. متشخص ، مجسم | Intelligence —e ذكاء مجسم .

Perspective, sf. (Math.) فن مناظر | — linéaire مناظر خطيه، مناظر خطوط | — aérienne مناظر لونيه .

Perspicacité, sf. فطانت ، سرعت انتقال ، دهاء .

Perspiration, sf. (Physiol.) انفضاج خفيفه، انفضاج غير محسوس .

Persuasion, sf. (Litt.) الزام ، اقناع | Moyens de — وسائط مقنعه .

Persulfure, sm. (Chim.) كبريت اخير .

Perte, sf. (Comm.) زيان، ضرر | Vendre à — زيانله صاتمق | —s et dommages ضايعات وخسارات | Profits et —s كار و ضرر | (Dr.) فقد، ضياع، تلف | — par cas fortuit قضاءً تلف | — des droits civils حقوق مدنيه‌دن اسقاط | — de la nationalité تبعيتدن اسقاط؛ تبعيتك ترکی | — d'un navire بر سفينه‌نك تلفى | (Méd.) — de sang اضاعهٔ دم .

Pertérébrant, ante, adj. (Méd.) خارز | Douleur —e الم خارز .

Pertinent, ente, adj. (Dr.) Faits —s

Pertuis, sm. (Géog.) ايكى آطه بيننده واقع كچيد و يا بوغاز | (Méc.) صواق دليكى .

Perturbateur, sm. مخل انتظام .

Perturbation, sf. اخلال انتظام | (Phys.) ارتجاف | — de l'aiguille aimentée ابرهٔ مقناطيسينك ارتجافى .

Pertuse, adj. f. (Bot.) Feuille — ورق مثقوب .

Pérule, sf. (Bot.) لفافهٔ خارجیهٔ زر .

Perveuche, sf. (Bot.) دفلیه فصیله‌سندن قلیه قبیله‌سندن عشبهٔ عاریه نوعی ، جزایر منکشه‌سی | Petite — ou — mineure, کوچك نوع جزائر منکشه‌سی | Grande — ou — majeure, بیوك جزائر منکشه‌سی | — de Madagascar ماداغسقار اطه‌سنه مخصوص بر نوع منکشه آغاجی .

Pesade, sf. (Véter.) بیکر شاخ قالقمه .

Pesage, sm. وزن ، طارتمه ، توزین | قنطاریه ، قنطار رسمی | Instruments de — هر نوع توزین آلتلری .

Pesamment, adv. آغیرجه | (Art mil.) — armé پرسلاح | (Mar.) Bâtiment — chargé زیاده یوکلی سفینه .

Pesanteur, sf. (Phys.) ثقلت | جاذبهٔ ارض | — spécifique ثقلت اضافیه .

Pèse-acide, sm. (Chim.) میزان حامضات .

Pesée, sf. (Phys.) وزن ، توزین | Méthodes des doubles —s وزن مکرر اصولی .

Pèse-grains, sm. (Métrol.) ذخایرو بغدای قنطاری .

Pèse-lait, sm. (Chim.) Ou galactomètre, میزان لبن .

Pèse-lettres, sm. میزان مکاتیب ، مکتوب وزنه‌سی .

Pèse-liqueur, sm. (Chim.) میزان مایعات .

Pèse-moût, sm. (chim.) Sym. de Glucomètre, مقیاس مسطر .

Peser, va. وزن ایتمك ، طارتمق | (Mar.) — raide un cordage برخلاطی کرکیلتمك .

Pèse-sel, sm. (Chim.) میزان املاح .

Peseur, sm. (Adm.) قنطارجی ، طارتیجی | — public قنطارجی ، قنطار مأموری .

Peson, sm. (Métrol.) عادی قنطار نوعندن اولان میزانلره دینور | (Techn.) — ou verteil, ایك و سائره آغیرشاغی .

Pessaire, sm. (Bot.) فرزج ، زوفه ، صوفه .

Pesse, sf. (Bot.) فصیلهٔ ملحیه‌دن صوچامی دینلان بر نوع نبات ، آت قویروغی .

Pessimisme, sm. (Philos.) بدبینی | مسلك فلاسفهٔ بدبینی .

Pessimiste, sm. (Philos.) بدبین .

Peste, sf. (Méd.) یورجق ، طاعون ، وبا .

Pestiféré, ée, adj. et sm. (Méd.) یورجقلی ، وبائی .

Pestilentiel, elle, adj. (Méd.) وبائی ، طاعونی .

Pétale, sm. (Bot.) ورق توبج ، ورقهٔ توبجیه | — sessile ورق توبج عدیم الذنب | —s onguiculés ورقات توبجیه ذوالظفیر .

Pétalite ou **berzélite,** sf. (Min.) بر نوع فلدسپات ، پتالیت .

Pétaloïde, adj. et sm. (Bot.) شبه توبج ، شبه توبجی | (Zool.) Ambulacre — فاصلهٔ لوامس شبه توبجی .

Pétarrasse, sf. (Techn.) قلافاتجی بالطه‌سی .

Pétard, sm. اوائلده بر نوع آغاجدن قیصه طوپ | کستانه فشنکی .

Pet-d'âne, sm. (Bot.) Ou onoporde, اشك دیکنی که بر نوع دوه دیکنی در .

Pet-de-diable, sm. (Bot.) **V. Sablier.**

Pet-de-nonne, sm. (Culin.) مافیش و قورابیه دینلان حلویات ، خاصرلوقه .

Pétéchial, ale, adj. (Méd.) تمشی | Fiévre —e حمای تمشیه ، اوروپا تیفوسی .

Pétéchies, sf.pl.(Méd.) تمش ، بعض خسته‌لکلارده وجودده ظهور ایدن ایغنه سیوریجه‌لر .

Pétiolaire, adj. (Bot.) ذنبی | Pédoncule —, **V. Pédoncule.**

Pétiole, sm. (Bot.) ذنب ورق | — ailé ذنب مجنح | — articulé ذنب مفصليه | — commun ذنب عام .

Pétiolé, ée, adj. (Bot.) مذنب ، ذوالذنب .

Pétiolule, sm. (Bot.) ذنيب ، ذنب قصير .

Petit, ite, adj. صغير ، كوچك | (Mar.) — perroquet پرووه پاپافنغو | — cacatois پرووه لانسه | Etai de — cacatois پرووه لانسه استراليا | — cabestan پرووه ايرغادی | يومه ياخود — - hunier پرووه غابيه .

Petita, sm. (Dr.) مدعابه ، طلب | Plus — طلبدن فضله ، مدعابهدن فضله .

Petit-chêne, sm. (Bot.) **V. Germandrée.**

Petite-centaurée, sf. (Bot.) قنطريون صغير ، كوچك قنطريون .

Petite-chélidoine, sf. (Bot.) شقيقيه فصيلهسندن دوكون چيچكی نوعی .

Petite-ciguë, sf. (Bot.) Ou faux persil, شوكران صغير ، كوچك بالدران .

Petite-vérole, sf. (Méd.) Ou variole, جدری ، چيچك خستهلغی .

Petit-four, sm. (Art cul.) كوچوك پاستهلره عملدر .

Petit-grain, sm. (Indust.) پورتقال ياپراغندن مخرج بر نوع عطريات .

Petit-gris, sm. (Zool.) سبريا سنجابی دينلان بيوك نوع سنجاب .

Petit-houx, sm. (Bot.) جوبان پوسكولی . **V.** aussi **Fragon.**

Pétition, sf. استدعا ، عرضحال | (Log.) — de principe, دور و تسلسل | — collective محضر عمومی | (Pol.) Droit de — عرضحال اعطاسی حق | (Dr.) — d'hérédité دعوای ميراث .

Pétitionnaire, sm. (Dr.) مستدعی ، صاحب عرضحال ، معطیٔ عرضحال .

Pétitionnement, sm. (Dr.) اعطای عرضحال | — ou — général, عرض محضر ، محضر عمومی .

Pétitionner, vn. (Dr.) استدعا ايتمك ، عرضحال ويرمك .

Petit-lait, sm. (Agric.) آيران ، پينير صويی .

Pétitoire, adj. et sm. (Dr.) Action — ملك دعواسی ، ملكيت دعواسی | Agir au — مدعی برعينی ملكی اولديغنی ادعا ايله استرداديی طلب ايتمك .

Petits-fonds, sm. (Mar.) قارن ، بورمه تختهلری موقعی .

Petivérie, sf. (Bot.) Ou vétiver, آفريقهنك بيت اوتی .

Pétoncle, sm. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس تام فرقهسندن قوسيه فصيلهسندن بر نوع استريديا .

Pétrel, sm. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقهسندن طويل الريشات فصيلهسندن يغمور قوشی يعنی فورطنه مارطيمی نوعی .

Pétreux, euse, adj. (Anat.) صخری | Os — عظم صخری | Nerfs — اعصاب صخريه .

Pétricole, sm. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جيبی فرقهسندن زهريه فصيلهسندن بر نوع طراق .

Pétrification, sf. (Géol.) تحجر | —s متحجرات | — artificielle متحجرات صنعيه .

Pétrin, sm. (Techn.) پناقوت ، خمير تكنهسی | — mécanique ماكنهلی خمير تكنهسی .

Pétro, adj. (Anat.) صخری | — - occiptal, ale, adj. صخریٔ قفائی | — - salpingo-pharyngien, sm. صخریٔ نفيری بلعومی | — - salpingo staphylin ou

péristaphylin interne, صغری نفیری لهاتی | — - sphénoïdal, ale, adj. صغری وتدی | — - staphylin, sm. صغری لهاتی .

Pétrodactyles, sm. pl. (Géol.) Syn. de Lézards volants, قنادلری الیوم یراسه جناحلرینه مشابه بر نوع کار مستحاثه‌سی، ضباب عوامه .

Pétrole, sm. (Min.) زیت حجری ، معدن نفتی ، پترول غازی | Mèche à — لامبه فتیلی ، غاز فتیلی .

Pétrolifère, adj. (Min.) حامل پترول | Couche — طبقهٔ حامل پترول .

Pétroline, sf. (Chim.) پترولین ، قاربون مولدالماء پترول .

Pétrosilex, sm. (Min.) عقیق چاقمق طاشی ، فلدسپات انواعندن پتروسیلکس نوعی .

Pétunia, sm. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن دخانیه قبیله‌سندن پطونیا نوعی .

Pétunzé, sm. (Min.) چینده فغفور اعمالنده صیر مقامنده مستعمل برنوع عادی فلدسپات .

Peucédane, sm. (Bot.) Ou fenouil de porc, صیوانیه فصیله‌سندن خنزیریه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان خنزیر رازیانه‌سی ، بخور الاکراد .

Peucédanées, sf. pl. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن خنزیریه قبیله‌سی .

Peuryle, sf. ou **térébilène,** sm. (Chim.) تره‌بیلن ، زیت سائل ترمنتین .

Peuple, sm. اهالی ، خلق | ملت | جماعت | قوم ، امت .

Peuplement, sm. (Syl.) افراد کثیره | — complet افراد کثیرهٔ منتظمه .

Peuplier, sm. (Bot.) لاذبلیه فصیله‌سندن قواق آغاجی نوعی | — blanc ou ypréau, آقچه قواغی ، صورغون | — tremble دیتراك قواق | — baumier بلسنك قواغی | — noir قره قواق | — d'Italie سلوی قواغی .

Pévarones, sm. pl. (Culin.) ببر دانه‌سی | ببر ترشیشی .

Peyer (Glandes de), (Anat.) غدد پیر .

Pézize, sf. (Bot.) فطور ذات البزرات محفظیه صنفندن فطور معشیه جنسندن بیوك نوع صاپسز منطار .

Pfenning ou **pfennig,** sm. بر سانتیم قیمتنده و قراچرك جهاریکی اولان آلمانیه سکه‌سی ، فنینك .

Phacidie, sf. (Bot.) فطور ذات البزرات محفظیه صنفندن آغاج قبوغی و یاپراقلری اوزرنده نشو و نما ایدر بر نوع کوچك منطار .

Phacitis, sf. (Méd.) التهاب طبقهٔ بلوریه .

Phacochère, sm. (Zool.) ثدیهٔ ذات الاظلاف فرقه‌سندن خنزیریه قبیله‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بر نوع خنزیر .

Phacohydropisie, sf. (Méd.) استسقای بلور .

Phacohyménitis, sf. (Méd.) التهاب محفظهٔ بلور .

Phacoïde, adj. (Anat.) شبه عدسی | Corps — جسم شبه‌عدسی .

Phacomalacie, sf. (Méd.) استرخای بلوریه .

Phacops, sm. pl. (Géol.) فاقوس، ارض دوونیده حیوانات قشریه‌دن ذوالثلاثة الفصوص دینلان بر نوع مستحاثات .

Phacopyosis, sm. (Méd.) تقیح بلوریه .

Phacosclérose, sf. (Méd.) تخشن بلوریه .

Phacus, sm. (Zool.) حیوانات نقیعیهٔ حامل الاسواطدن طاتلی صولرده بولنور غایت اوفق و مرجمك شکلنده حوینات دینور .

Phaéton, sm. فیطون دینلان عربه | (Astron.) بعضكره شمسك الاعنه سیارەسنه ویریلور بر اسمدر .

Phagédénique, adj. (Méd.) آكل | Ulcère — قرحهٔ آكله | (Charm.) Eau — ماء آكل .

Phagédénisme, sm. (Méd.) آكلیت ، تأكل .

Phagocytes, sm. pl. (Physiol.) دمده متداول جرات كیرەیه دینور .

Phalacrose, sf. (Méd.) ضلع ، صاچ دوكولمسی .

Phalange, sf. (Anat.) بوغمق كمیكاری ، پارمق قملری ، سلام ، سلیمه ، برجم | —s métacarpiennes سلامیات مشط الیدیه | —s métatarsiennes سلامیات مشط قدمیه .

Phalanger, sm. (Zool.) آوسترالیایه مخصوص حیوانات مكیسەدن بر نوع صاریك .

Phalangette, sf. (Anat.) سلیمهٔ صغیره .

Phalangides, sm. pl. (Zool.) حیوانات عنكبوتیه قسمندن دردنجی ذوالسلامیات فرقەسی .

Phalangine, sf. (Anat.) پارمقلرك اورته بوغومی ، سلیمه .

Phalangose, sf. (Méd.) زوغان اهداب .

Phalaridées, sf. pl. (Bot.) نجیلیه فصیلەسندن لامعه قبیلەسی .

Phalaris, sm. (Bot.) بالادەكی لامعه قبیلەسنك نمونەسی اولان بر نوع طاری كه قناریه یمی و قوش اوتی دینور .

Phalarope, sm. (Zool.) طیور مقبقبه ساكن المزاغ فرقەسندن طویل المنقار فصیلەسندن قطبلرده بولنور بر نوع چوللق .

Phalène, sf. (Zool.) لینەنك تصنیفنجه خرشفی الجناح لیلیه فرقەسندن اولان هر نوع كیجه پروانەلرینه ویریلان بر اسمدر .

Phalénides ou **phalénites**, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقەسندن لیلیه فصیلەسندن فراشیه قبیلەسی .

Phallite, sf. (Méd.) التهاب قضیب .

Phallus, sm. (Bot.) فطریهٔ ذات البزرات اساسیەدن بر نوع منطار .

Phanérogames, sm. pl. (Bot.) ذوالالقاح ظاهره .

Phantasme, sm. (Méd.) وهم باطل .

Phantasmagorie, sf. خیال فناریله ظللر كوسترمه صنعتی ، خیالجیلق .

Phare, sm. دكز فناری ، سواحل فناری | Administration des —s فنارلر ادارەسی | — flottant فنار دوبەسی | — électrique الكتریقلی ساحل فناری | Droit de — فنار رسمی .

Pharmaceutique, adj. اسپنچاری ، صیدلانی | Produits —s مستحضرات اسپنچاریه ، صیدلانیه .

Pharmacie, sf. فن صیدلانی ، فن اسپنچاری | اجزاخانه | — civile ملكیه اجزاخانەسی | — portative اجزا قوطیسی .

Pharmacien, sm. اجزاجی ، اسپنچار .

Parmacochimie, sf. فن صیدلانی كیمیوی .

Pharmacolite, sf. (Min.) فارماقولیت ، بر كلس ارسنیقی خلقیدر .

Pharmacologie, sf. صیدله ، بحث اقربازین .

Pharmacopée, sf. كتاب صیدله ، مجموعهٔ ادویه | علم الاحضار الادویه .

Pharmacosidérite, sf. (Min.) فارماقو سیدریت ، بر حدید آرسنیقی خلقیدر .

Pharyngien, enne, adj. (Anat.) بلعومی | (Zool.) —s, sm. pl. مشوك المسبح

مذکور بلعومیه | —s labyrinthiformes خرشنی الادمه فرقه‌سندن بلعومیه فصیله‌سی فصیله‌سندن تیهی الشکل قبیله‌سی .

Pharyngite, sf. (Méd.) التهاب بلعوم .

Pharyngocarcinie, sf. (Méd.) سرطان بلعوم .

Pharyngocèle, sm. (Méd.) فتق بلعوم ، سقوط بلعوم .

Pharyngo-glossien, enne, adj. (Anat.) Syn. de Glosso-pharyngien, **V.** ce mot.

Pharyngotome, sm. (Chir.) مخزع بلعوم .

Pharyngotomie, sf. (Chir.) خزع بلعوم .

Pharynx, sm. (Anat.) بلعوم ، خرتلاق .

Phascogale, sm. (Zool.) Syn. de Dasyure, **V.** ce mot.

Phascolarctos, sm. (Zool.) آوستралیایه مخصوص حیوانات مکیسه‌دن بر نوع قوریروقسز صاریك .

Phascolome, sm. (Zool.) حیوانات مکیسه‌دن آوستراليا جزائرينه مخصوص برنوع فاره .

Phascolothérium, sm. (Géol.) ارض ژوراسینك طبقهٔ اسفلیه‌سنده بولنان ذات الرحمين مستحاثه‌سی .

Phase, sf. (Astron.) صفحه ، وجه | Les —s de la lune صفحات قمر | (Méd.) Les —s d'une maladie بر خسته‌لغك درجات مختلفه‌سی .

Phaséole, sf. (Bot.) آتیده‌کی لوبابیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بوکروجه نوعی .

Phaséolées, sf. pl. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن لوبابیه قبیله‌سی .

Phaséomannite, sf. (Chim.) فاصولیه‌ده بولنور بر نوع غلوقوز، فازه ئومانیت .

Phasianelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مدور العضد فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Phasianidés, sm. pl. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن تذارج فصیله‌سی .

Phasie, sf. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سندن یالچی بر نوع سینك .

Phasme, sm. (Zool.) زیرده‌کی طیفیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص بولنان بر نوع سینك .

Phasmiens, sm. pl. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن سریع المشی فصیله‌سندن طیفیه قبیله‌سی .

Phatagin, sm. (Zool.) ثدیهٔ عدیمة الاسنان فرقه‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بر نوع طاطو .

Phé, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن روسیه‌نك وولغه نهری سواحلنده بولنور بر نوع کوستبك .

Phébus, sm. Myth.) ضیا آللهی مقامنده آپولون معبودینه ویریلان بر اسمدر .

Phélensulfide, sm. (Chim.) فلانسولفید ، فلانکبریت .

Phéllandre, sm. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن شوکران مائی نوعی، صو رازیانه‌سی .

Phénacétine, sm. (Chim.) فنولدن استحصال اولنور فناستین، بر نوع آنتیپرین .

Phénacodontides, sm. pl. (Zool.) ذات الظلف فرقه‌سندن فناقودونتیت فصیله‌سی .

Phénakisticope, sm. (Opt.) خیالاتنمای کاذب .

Phénakite, sf. (Min.) فناکیت ، بر نوع غوارص درکی بر سیلیسیت غلوسین خلقیدر .

Phénate, sm. (Chim.) فنیت | — de quinine فنیت کینیت .

Phénicoptère, sm. (Zool.) Syn. de Flammant, **V.** ce mot.

Phénigme, sm. (Méd.) تفجر، تحمر .

Phénique ou **carbolique,** adj. (Chim.) Acide — حامض فنيك .

Phénix, sm. (Myth.) عنقا، سیرغ | (Astr.) جنوبی کرهٔ شمالیه‌ده واقع ققنوس جمله نصف کوکبیه‌سی .

Phénol ou **spyrol,** sm. (Chim.) فنول، ماده، بر مخرج قطرانندن کوری معدن .

Phénomène, sm. علامت | (Philos.) مشاهدات | —s de l'âme et ses facultés خصائص روحیه و افعال روحانیه | —s physiques حسیات | —s de conscience وجدانیات | (Phys.)—s naturels آثار طبیعیه | —s capillaires آثار شعریه .

Phénoiménisme, sm. (Philos.) اصول مشاهدات .

Phényl-acotinamique, sm. (Chim.) فنیل آقوتینلی فنیل آقوتینامیق، .

Phénylamine, sf. (Chim.) فنیلامین، بر نوع غازیالدی بویاسی .

Phényle, sm. (Chim.) فنیل، فنولك اساسی | Salycilate de —, syn. de Salol, **V.** ce mot.

Phényllydrazine, sm. (Chim.) فنیلیدرازین .

Phiacétonine, sf. (Chim.) فیاستونین .

Philadelphées ou **philadelphacées,** sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتین ذو الوریقات تویجیه منفصله حول المبیض صنفندن اخیه فصیله‌سی .

Philanthe, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حفار فصیله‌سندن آکل اللحوم قبیله‌سندن بر نوع قوم آریسی .

Philanthrope, sm. et adj. محب بشر، انسانیتپرور .

Philanthropie, sf. حب بشر، انسانیتپرورلك .

Philanthropique, adj. انسانیتپرورانه | Société — انسانیتپرور جمعیتی .

Philatélie, sf. پوسته و مکتوب پوللری اخذو اعطاسی و تدارك وجمعی .

Philatéliste, sm. پوسته و مکتوب پوللری ایله تجارت ایدن و طوپلایان .

Philédon, sm. (Zool.) عصافیر مضرسی المنقار فرقه‌سندن سودانیه فصیله‌سندن هنده مخصوص بر نوع صاری آصمه قوشی .

Philarmonique, adj. (Mus.) محب موسیقی | Société — جمعیت موسیقیه .

Philippique, sf. (Litt.) نطق شدید | —s دیموستن طرفندن ماکدونیه حکمداری فلیپ علیهنده ایراد ایتدیکی شدید نطقلره دینور .

Philippium, sm. (Chim.) فیلیپیوم، هنوز کشف اولنمش بر معدن .

Philipsite, sf. (Min.) Ou cuivre panaché, فلیپسیت، بر نحاس و حدید مکبرتدن عبارت بر معدندر .

Philobiosie, sf. (Philos.) حب الحیات، عشق حیات .

Philologie, sf. علم السنه، علم تدقیق السنه، فن لغات رایا، فن لغات مختلفه | — comparée مقایسهٔ لغات مختلفه، علم مقایسهٔ لغات والسنه .

Philologue, sm. علم تدقیق السنه معلمی و یا منتسبی .

Philomathie, sf. معارفپروری، حب علوم .

Philomathique, adj. معارفپرور | Société — معارفپروران جمعیتی .

Philomèle, sf. (Litt.) عاشق غریب کبی شعرا نزدنده بلبله ویریلان بر اسمدر .

Philonium, sm. (Pharm.) معجون مخذر .

Philopatridalgie, sf. (Méd.) Syn. de Nostalgie, **V.** ce mot.

Philosophale, adj. f. Pierre — اکسیر اعظم، کیمیا طاشی .

Philosophe, sm. حکیم ، فیلسوف .
Philosophie, sf. فلسفه ، حکمت، علم حکمت | — naturelle حکمتدن علم اسباب و نتائج طبیعیه، علم اخلاق | — morale علم حکمت ادبیه | — de l'histoire حکمت تاریخ | — moderne فلسفهٔ جدیده | — classique فلسفهٔ تدریسیه | Pseudo - — لاعن اصل حکمت تسمیه اولنان مغالطه و سفسطه | — du droit pénal حکمت حقوق جزا — (Impr.) اون پونطه‌لق بر نوع کوچك حروفاته دینور .
Philosophique, adj. فلسفی، فلسفه‌یه متعلق | Doctrine — مذهب فلسفی | Questions — مسائل فلسفیه .
Philosophisme, sm. مغالطه وسفسطه‌دن عبارت بر طریق فلسفه، ساخته فلسفه .
Philtre, sm. شراب العشق | (Anat.) تقره .
Phimosis, sm. (Méd.) تضیق قدامی .
Phlébectasie, sf. (Méd.) توسع ورید .
Phlébemphraxie, sf. (Méd.) انسداد ورید .
Phlébeurisme, sm. (Méd.) Ou varice, دوال .
Phlébite, sf. (Méd.) التهاب ورید .
Phlébologie, sf. (Pathol.) مبحث اورده .
Phléborrhagie, sf. (Méd.) نزف وریدی .
Phlébotome, sm. (Chir.) نشتر، مفصد، قان بالطه‌سی .
Phlébotomie, sf. (Chir.) قان المه، فصد وریدی .
Phlegmagogue, adj. et sm. (Pharm.) مفرغ قشع .
Phlegmasia alba dolens ou **leucoflegmatie,** (Méd.) اوزیمای ابیض مؤلمه .
Phlegmasie, sf. (Méd.) التهاب داخلی، التهاب .
Phlegmatie, sf. (Méd.) استسقای عمومی، اوزیما
Phlegmatique, adj. et s. 2 g. (Méd.) لنفاوی .
Phlegmon, sm. (Méd.) غلغمون ، فلغمون .
Phlegmoneux, euse, adj. (Méd.) فلغمونی ، غلغمونی | Erésipèle — حمره، فلغمونیه .
Phlegmorrhagie, sf. (Méd.) سیلان مخاطی ، سیلان بالغمی .
Phlogistique, sm. et adj. (Phys.) مادهٔ احتراقیه | (Méd.) التهابی .
Phlogistiqué, ée, adj. (Chim.) غیر محمض .
Phlogopyre, sf. (Méd.) حای التهابی .
Phlogose, sf. (Méd.) التهاب سطحی ، التهاب .
Phlomide, sf. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن بر نوع آطه چایی .
Phloorétine, sf. (Chim.) فلورتین .
Phlorizine, sf. (Chim.) الما و آرمود مثللو آغاجلر قبوقلرندن استحصال اولنان بر ماده ، فلورزین .
Phlox, sm. (Bot.) پولمونیاسیه فصیله‌سندن نقل جیچکی نوعی .
Phlyctène, sf. (Méd.) قبارجق، نقطه .
Phocénine, sf. (Chim.) آیی بالغی یاغندن استخراج اولنان ماده، فوسنین .
Phocéniens, sm. pl. (Zool.) یونس فصیله‌سندن دخسیه قبیله‌سی .
Phocénique, adj. (Chim.) Acide — حامض فوسنی .

Phœnicine, sf. (Chim.) جوهرنیله، جوید چوهری .
Phœnodine, sf. (Physol.) فونودین ، ملون دم .
Pholade, sf.(zool.) آتیده‌کی وریپه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب ساحللرده طاشلره وکمیلره عارض اولان بر نوع میدیه .
Pholadidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عدیمهٔ الرأس مستقیم القوقعه ذولبرنس جبیبی فرقه‌سندن وریپه فصیله‌سی .
Pholadomye, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمهٔ الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جبیبی فرقه‌سندن میاسیده فصیله‌سندن بر نوع دکز صالیانغوزی .
Pholérite, sf. (Min.) فوله‌ریت ، بر سیلیسیت بالماء آلومینیوم خلقیدر .
Phonascie, sf. (Phys.) تعلیم الصوت .
Phonation, sf. (Physiol.) تصویت ، سسلنمه .
Phonautographe, sm. (Phys.) محرر صوت ، اصواتمشعر .
Phonéidoscope, sm. (Phys.) راسم الاصوات .
Phonéidoscopique, adj. (Phys.) Anneaux —s figurant les sons (voyelles, اصدا یعنی حرکاتی (جیوه ارزریته) رسم ایدن راسم الاصوات حلقه‌لری .
Phonétique, adj. et sf. ou **phonologie,** sf. (Gram.) تصویتی ، صوتی | فن تصویت | Règles —s قواعد تصویتیه | (Mar.) Signaux —s pour la marine بحریه‌ده مستعمل اشارات صوتیه .
Phonique, adj. (Gram.) صوتی | Système — d'une langue بر لسانك اصول صوتیه‌سی | Lois —s قوانین صوتیه | (Phys.) Centre — مرکز صوت ، مرکز صوتی .
Phonocamptique, adj. (Phys.) انعکاس صوتی | Centre — نقطه و یا مرکز انعکاس صوت .
Phonogramme, sm. (Phys.) فونوغرافلرك بالمومندن یاخود قلای کاغدندن معمول سیلندری .
Phonographe, sm. (Phys.) صدانویس ، فونوغراف ، مصورالصورت ، مصوت .
Phonographie, sf. (Gram.) علم اصوات ملفوظه ، فن تخطیط اصوات .
Phonolite, sf. (Min.) Klingstein ou porphyre leucostinique, فونولیت دینلان بر نوع پورفیر .
Phonologie, sf. (Gram.) مبحث اصوات ملفوظه ، مبحث اصداء و الفاظ .
Phonomètre, sm. (Phys.) مقیاس صداء و صوت .
Phonométrie, sf. (Phys.) فن مقایسهٔ صدا .
Phonomimique, adj. (Gram.) Méthode — صاغر و دیلسزلرك تعلیمنه مخصوص بر نوع سهیل اصول تدریسیه .
Phonophore, sm. (Phys.) فونوفور ، خطوط تلغرافیه‌نك قوتنی تزیید ایتمکه مخصوص بر آلتدر .
Phonoscope, sm. (Phys.) فونوسقوب، انستانتانه یعنی بر آنده آلنان فوطوغرافیا آلتلرندن اولوب سوز سویله‌ین ادمك اشکال وجهیه‌سنی صره‌سیله آلمق دخی بو تطبیقات داخلنده‌در .
Phonospasmie, sf. (Méd.) تشنج صوتی .
Phoque, sm. (Zool.) ثدییهٔ بحریه‌دن و حیوانات ذوالمعاشین قسمندن قولاقسز آیی بالغی نوعی | — commun ou veau marin, دکز طانه‌سی | — à trompe ou macrorhine, دکز فیلی .
Phormium, sm. (Bot.) زنبقیه فصیله‌سندن حزمیه قبیله‌سندن فلامنك جدیده مخصوص بر نوع کندر .

Phorus, sm. (Zool.) ناعمهٔ مجول البطن ذوالغلصمة المشطى فرقهسندن مدور العضد فصیلەسندن قوءلرده بولنور بر نوع دکز حلزونی .

Phosgène, adj. et sm. (Chim.) فوسژن، مولد الضیا .

Phosphate, sm. (Chim.) فوسفوریت | — de chaux فوسفوریت جص | — de fer فوسفوریت حدید | Sous - — تحت فوسفوریت .

Phosphaté, ée, adj. (Chim.) ذوفوسفوریت | Chaux —e ou apatite, آپاتیت .

Phosphatique, adj. (Méd.) فوسفوری | Concrétions —s حصات فوسفوریه .

Phosphène, sm. (Opt.) علائم ضیائیهٔ عین ، شرارهٔ عین .

Phosphite, sm. (Chim.) فوسفوریتی | — de fer فوسفوریتیٔ حدید .

Phosphoglycérique, adj. (Chim.) Acide — حامض فوسفور غلیسرین .

Phospholéïne, sf. (Pharm.) فوسفولئین ، مخ بقر کتولی .

Phosphore, sm. (Chim.) فوسفور | — noir سیاهفوسفور | — rouge فوسفور احمر.

Phosphoré, ée, adj. (Chim.) ذوفوسفور، فوسفوری | Gaz hydrogène — مولدالماء غازیٔ فوسفوری .

Phosphorescence, sf. (Opt.) انتشار فوسفوری ، لمعان فوسفوری | — de la mer دکز یقاموزی .

Phosphorescent, ente, adj. (Opt.) لامع بالفوسفور، ناشر فوسفور | (Zool.) Insectes —s هوام لامع بالفوسفور | Mollusques —s ناعمهٔ متفسفره .

Phosphoreux, euse, adj. (Chim.) Acide — حامض فوسفوری | Chlorure — ou protochlorure de phosphore, **V. Protochlorure.**

Phosphorique, adj. (Chim.) Acide — حامض فوسفور .

Phosphorite, sf. (Min.) فوسفوریت ، بر جص ذوفوسفوریت خلقیدر .

Phosphorogénique, adj. (Phys.) مولد فوسفوریت | Spectre — طیف مولد فوسفوریت .

Phosphoroscope, sm. (Phys.) فوسفوربین .

Phosphures, sm. pl. (Chim.) مرکبات مثنائیهٔ فوسفور .

Phot, sm. (Phys.) Unité photométrique ou unité d'illumination, تنویر واحد قیاسی یعنی واحد قیاسیٔ ضیا .

Photizite, sf. (Min.) فوطوزیت ، بر منغانز ذوالسیلیسیت خلقیدر .

Photo-album, sm. (Phys.) Appareil de photographie instantanée à main, آن واحدده آلنور آلبون شکلنده سیار فوطوغرافیا آلتی .

Photocopie, sf. (Phys.) فوطوقوپی، فوطوغرافیەده اخراج ایدیلان قوپیالره دینور .

Photochromie, sf. (Phys.) Ou Chromophotographie, بویالی فوطوغرافیه صنعتی .

Photochronographique, adj. (Hist. nat.) Appareil — pour étudier les mouvements des insectes, des animaux, l'allure de l'homme, etc. حیوانات و حشاراتك حركاتنی و انسانك مشی و حرکتنی و سائره‌یی مطالعه ایتمکه مخصوص آلت .

Photo-éclair, sm. (Phys.) (فوطو اکلر) میغ میغ فوطوغرافیا اخراجنه مخصوص آلت .

Photogène, adj. et sm. (Phys.) مولد ضیا .

Photogénique, adj. (Phys.) مولد ضیائی ، مولد ضیا | Révolver —, **V. Révolver.**

Photographie, sf. (Phys.) ترسیم بالضیائی ، فطوغرافیه ، ضیانویسی ؛ پرتونویسی | — rétinienne, **V. Optographie** | — instantanée انستانتانه یعنی آن واحدده آلنان فوطوغرافیه .

Photolithographie, sf. (Techn.) **V. Lithographie.**

Photologie, sf. (Phys.) مبحث الضیاء .

Photomagnétique, adj. (Phys.) مقناطیسیت بالضیاء .

Photomécanique, adj. (Phys.) میخانیکی ضیائی | Impressions —s لونلی فوطوغرافیالر .

Photomètre, sm. (Phys.) مقیاس ضیاء .

Photométrie, sf. (Phys.) مقایسهٔ ضیاء .

Photométrique, adj. (Phys.) مقایسهٔ ضیایه منسوب | Unité —, **V. Phot.**

Photophobie, sf. (Méd.) خوف ضیاء .

Photophone, sm. (Phys.) مصوت الضیاء ، مصوت الحرارت .

Photophore, sm. (Phys.) فوطوفور ، محصل ضیاء الکتریق .

Photopsie, sf. (Méd.) خیطهٔ ضیائیه .

Photoptomètre, sm. (Phys.) مقیاس ضیاء صغیره .

Photoscope, sm. (Phys.) فوطوسقوپ ، یکی بر نوع فوطوغرافیه دوربینی .

Photosculpture, sf. (Phys.) فن حك ضیائی .

Photosphère, sf. (Astron.) شمسك طبقهٔ خارجیهٔ ضیائیه‌سی | (Phys.) بر نوع فوطوغرافیا آلتی .

Phrase, sf. (Gram.) کلام ، جمله ، عباره | — principale جملهٔ اساسیه | — incidente جملهٔ فرعیه | — simple کلام بسیط | — complexe کلام مرکب .

Phraséologie. sf. (Gram.) نحوك بر قسمی که مرکبات کلامیه دینور | (Litt.) هر محرره مخصوص شیوهٔ لسان و اصطلاحات .

Phrénésie, sf. (Méd.) هزیان عرضی ، التهاب سحایا .

Phrénétique, adj. et s. 2 g. (Méd.) سحایائی .

Phrénique, adj. (Anat.) حجاب حاجزی | Artère — شریان حجاب حاجزی | Centre — مرکز حجاب حاجزی ,

Phrénite, sf. (Méd.) التهاب حجاب حاجز .

Phréno-gastrique, adj. (Anat.) حجاب، حاجزی معدی .

Phréno-glottisme, sm. (Méd.) تشنج مزمار و حجاب حاجز .

Phrénologie, sf. (Path.) علم قیافت دماغ ، مبحث قحف .

Phrénopathie, sf. (Path.) تشویش ذهن .

Phréno-splénique, adj. (Anat.) حجاب حاجزی طحالی .

Phricoïde, adj. (Méd.) Fièvre — ou Fièvre algide حمای نافض .

Phrygane ou **frigane,** sf. (Zool.) زیره‌کی آکل الخشب فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع آغاج بوجکی .

Phryganiens, sm. pl. (Zool.) عصابی الجناح فرقه‌سندن ملتوی الریشات فصیله‌سندن آکل الخشب قبیله‌سی .

Phrygien, enne, adj. Bonnet — طرطور ، سیفوری کلاه .

Phryné, sm. (Zool.) عناكب قسمندن مصرك ابوشبك ديلان بر نوع اوروجكى .
Phrynosome, sm. (Zool.) آمريقه‌نك قاليفورنيا ايالتنه مخصوص اولوب كوزندن قان فيشقردان بر نوع كلرى , **V. Tapaye.**
Phtalique, adj. (chim.) Acide — حامض فتاليك .
Phtanite, sf. (Min.) فتانيت، غوارز ايله بر مقدار طلقدن عبارت بر نوع يشيم طاشى .
Phthiriase ou **phtiriasis,** sf. (Méd.) تقمل ، داء القمل .
Phthiridium, sm. (Zool.) زيرده‌كى قملذبابى قبيله‌سندن بر نوع بيت .
Phthiromyes, sf. pl. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن مولد شفيره فصيله‌سندن قملذبابى فصيله‌سى .
Phtisie, sf. (Méd.) ورم علق ، سلال ، سل | — galopante سل ركضى | — dorsale ou mal vertébral de Pott, ايليك ورمى، سل ظهرى | — laryngée كوكس ورمى، سل خيرتلاق ورمى ، بوغاز ورمى | — pulmonaire ou tuberculose, سل الرئه | — mésentérique ou carreau, باغرصاق ورمى , **V.** aussi **Carreau.**
Phtisique, adj. et s. 2 g. (Méd.) ورملى ، مسلول ، سلى .
Phtore, sm. (Chim) Syn. de Fluor, **V.** ce mot.
Phycées ou **phycoïdées,** sf. pl. (Bot.) **V. Fucacées.**
Phycite ou **pseudorcine,** sf. (Chim.) **V. Erythrite.**
Phycologie, sf. (Bot.) مبحث اشنيه .
Phylactère, sm. (Relig.) نسخه ، تعويذ ، رقيه .
Phylicées, sf. pl. (Bot.) عنابيه فصيله‌سندن فلكيه قبيله‌سى .
Phylique, sf. (Bot.) بالاده‌كى فلكيه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولوب اميد بروننه مخصوص بر نوع فونده فيدانى .
Phyllade, sf. (Min.) فيلاد ، قياغان طاشى نوعندن بر صفور در .
Phyllanthe, sm. (Bot.) زيرده‌كى آمبليقيه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان شجر آمبليقا .
Phyllanthées, sf. pl. (Bot.) فربيونيه فصيله‌سندن آمبليقيه قبيله‌سى .
Phyllidie, sf. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المعرا فرقه‌سندن بر نوع دكز ميدياسى .
Phyllie, sf. (Zool.) مستقيم الجناح فرقه‌سندن سريع المشى فصيله‌سندن طيفيه قبيله‌سندن بر نوع آغاج بوجكى .
Phyllirhoé, sm. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المعرا فرقه‌سندن بر نوع دكز فرجى .
Phyllocianique, adj. (Chim.) Acide — مادهٔ حمراى نبات، حامض فيلوسيانيك .
Phyllode, sm. (Bot.) ذنب شبه ورق .
Phylloïde, adj. (Bot.) فيلوئيد ، شبه ورق .
Phyllomanie, sf. (Bot.) فيضان الاوراق .
Phyllophore, sm. (Zool.) خفاشيه فرقه‌سندن ذوالفم ورق فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بيوك نوع يراسه .
Phyllopodes, sm. pl. (Zool.) حيوانات مقشرهٔ مغلصمة الرجل قسمندن ذوالرجل مورق فرقه‌سى .
Phyllosome, sm. (Zool.) دكز بوجكى ديلان برنوع استاقوزك سرفه‌سى يعنى ياوريسى .
Phyllostome, sf. (Zool.) زيرده‌كى ذوالفم مورق فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان آمريقه‌نك بيوك بر نوع يراسه‌سى .

Phyllostomidés, sm. pl. (Zool.) حفاشیه فرقه‌سندن ذوالفم ورق و یاخود ذوالفم مورق فصیله‌سی .
Phyllotaxie, sf. (Bot.) مبحث انتظام اوراق .
Phylloxanthine, sf. (Chim.) مادهٔ صفرای نبات .
Phylloxéra, sm. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن منصف الجناحیه فصیله‌سندن محب العنب ، فیلوکسرا .
Phyllure, sm. (Zool.) ضبابیه فرقه‌سندن اللامنك جدیده مخصوص بر نوع اکلی قویروقلی کلر .
Phymate, sm. (Zool.) ذوالجناحیة النصف غیر متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن قسافس بریه فصیله‌سندن غشائیه قبیله‌سندن بر نوع کهله .
Phymatine, sf. (Chim.) درنین .
Phymatoïde, adj. (Anat.) شبه‌درنی .
Phymatose, sf. (Méd.) علت درنیه .
Phyme, sm. (Méd.) درن .
Phyménie ou **phymohémie,** sf. (Méd.) قاشکسیای درنیه، سؤقنیهٔ درنیه .
Phymopéritonie, sf. (Méd.) تدرن صفاق، تدرن پریطون .
Physalide, sf. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن قاره قاوزه و کاکنج دینلان برنوع نبات .
Physalie ou **physale,** sf. (Zool.) حیوانات البحریهٔ بحریه حامل ممص فرقه‌سندن کثیرة الرجلیه نوعندن دکز قلاپوشق که بر نوع دکز فرجیدر .
Physe, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة الرئویه فرقه‌سندن کوللرده بولنور بر نوع حلزون .
Physicien, sm. حکمت طبیعه عالمی ، حکمت معلمی .
Physico-mathématique, adj. حکمیٔ ریاضی، طبیعیٔ ریاضی .
Physiocrate, sm. طبیعه ـ وزراعتی اساس اتخاذ ایدن علم ثروت اربابی .
Physiocratie, sf. طبیعت وزراعتی اساس اتخاذله بر نوع علم ثروت .
Physiognomonie, sf. علم قیافت، علم فراست، علم سیما.
Physiognosie, sf. علم الطبیعه .
Physiographie, sf. توصیف الطبیعه، علم حکمت طبیعیه‌دن توصیف موجودات طبیعیه .
Physiologie, sf. علم وظائف الاعضا \| — animale علم وظائف الحیاتیه، فیزیولوجیٔ حیاتی \| — végétale علم وظائف الاعضای نباتیه، فیزیولوجیٔ نباتی، مبحث افعال طبیعیه \| — générale فیزیولوجیٔ عمومی \| — spéciale فیزیولوجیٔ خصوصی \| — humaine فیزیولوجیٔ انسانی .
Physiologique, adj. فیزیولوجیق \| Doctrine — اصول فیزیولوجیقیه .
Physiologiste, sm. علم وظائف الاعضامنتسبی، فیزیولوجی عالمی .
Physionomie, sf. قیافت، جمال \| سیما ، چهره .
Physionomiste, sm. قائف، علم قیافت عالمی .
Physionotrace, sm. تصویر چیقارمغه مخصوص آلت، قیافتنویس .
Physionotype, sm. انسان چهره‌سنك قالبنی چیقاروب آلیجی و سائره دوکیله‌رك مجسم تصویر یاپمغه مخصوص آلت .
Physique, adj. et sf. حکمی ، طبیعی \| علم حکمت طبیعیه \| — expérimentale حکمت مجربه \| — amusante حکمت طبیعیهٔ لعبیه \| Evénement — آثار حکمیه \| A-

gent فاعل حکمی | — du globe حکمت طبیعیهٔ آرضیه | Climat — اقلیم طبیعی | Sciences —s علوم طبیعیه .

Physocarpe, adj. (Bot.) ذو الاثمار منتفخه .

Physocèle, sf. (Méd.) Syn. de Hernie intestinale. فتق معاء ریحی .

Physocéphale, sm. (Méd.) انتفاخ رأس .

Physomètre ou **physométrie,** sf. (Méd.) انتفاخ رحم .

Physophore, sf. (Zool.) حیوانات انجریهٔ بحریه حامل ممص فرقه‌سندن حامل کیس مسیجی دینلان بر نوع دکز قرجی .

Physotorax, sm. (Méd.) انتفاخ صدر .

Phytéléphas, sm. (Bot.) پاندانیه فصیله‌سندن بر نوع هندستان جوزی آغاجی که میوه‌سندن صنعی فیل دیشی یاپیلور .

Phytibranches, sm. pl. (Zool.) حیوانات مقشره متساویة الرجل فرقه‌سندن ذوغلعمة النباتیه فصیله‌سی .

Phytiphages, sm. pl. (zool.) ناعمهٔ آکل النبات فرقه‌سی .

Phytobiologie, sf. (Bot.) مبحث حیات نباتات .

Phytochimie, sf. (Chim.) کیمیای نباتی .

Phytochrome, sm. (Chim.) ملون نبات .

Phytodermie, sf. (Bot.) مرض جلدیٔ نباتی .

Phytogénésie, sf. (Bot.) تکون نبات .

Phytographie, sf. (Bot.) توصیف نباتات .

Phytoïde, adj. (Bot.) شبه نبات .

Phytolaccacées ou **phytolaccées,** sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ فیطولاقاسیه یاخود لقیه .

Phytolaque, sf. (Bot.) بالاده‌کی فصیلهٔ لقیه‌نك جنس نمونه‌سی اولان لق نباتی نوعی ' شکرجی بویاسی فدانی .

Phytolithe, sf. (Géol.) حصات نباتی ' نبات مستحات .

Phytologie, sf. (Bot.) مبحث النباتات .

Phyton, sm. (Bot.) نبات بسیط | فرد نباتی .

Phytonomie, sf. (Bot.) مبحث قوانین انباتیه .

Phytonymie, sf. (Bot.) اصطلاحات نباتیه .

Phytophages, sm. pl. (zool.) مغطی الجناح آکل النبات فصیله‌سی .

Phytotome, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع فیلورجین قوسی .

Phytotomie, sf. (Bot.) تشریح نباتی ' تشریح نبات .

Phytozoaires, sm. pl. (Zool.) حیوانات نباتیه .

Piaffement, sm. (Véter.) بیکرك اوك آیاقلریله اشیئمسی .

Pian, sm. (Méd) داء العلیق ' پیان دینلان مرض جلدی .

Pianissimo, adv. (Mus.) بر شرقی و نغمه‌نك بر و یا بر قاچ نوطه و یا باطوته‌سنك غایت خفیف چالنمسنه دائر بر اشارتدر .

Piano, sm. et adv. (Mus.) بر شرقی و سائره‌نك | پیانو دینلان مشهور آلت موسیقی کندو کندویه automatique — | بر و یا بر قاچ باطوته خفیف چالنمسنه دائر بر اشارتدر اباقله تحریك اولنور بر نوع پیانو podophone — | چالنور ماکنه‌لی پیانو .

Piarrhémie, sf. (Méd.) کثعم دم .

Piastre, sf. (Mon.) هر نوع غروشه علمدر | — d'Espagne بش فرانق قیمتنده اشپانیا غروشی .

Piaulement, sm. (Zool.) جیوادی | (Méd.) زثیر موسیقی، صوت وصیعی .

Pible (À), loc. adv. (Mar.) Mâture — قولونا دیرکی ، یکپاره دیرك | Compas — مهپالی پوصله .

Pic, sm. (Zool.) طیور متسالقه فرقه‌سندن تقاریه یاخود قراعیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان | قیز قوشی دینلان بر نوع آغاج قاقان | — vert ou pivert, آغاج قاقان نوعی ، قراع Grand — noir قزیلجه قارغه دینلان بیوجك نوعی | Grand — varié, Syn. d'Epeiche, V. ce mot | (Géog.) منفرد تپه ، ذروه | (Techn.) کولونك ، کوسکی | — à tête باشلی کولونك | — à roc طاش کولنگی | (Métro.) — ou pick, زراع، آرشون | (Mar.) جونده | چوردك | Point de — چوردك یقاسی | Drisse de — کیز قورداناسی .

Pica, sm. (Méd.) وحام ، وحمه ، فساد ذوق ، صقصفان اشتهاسی .

Picarel, sm. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ازمارید فصیله‌سندن ازمارید بالغی نوعی .

Picaut, sm. (Zool.) **V. Filet.**

Pichurine, sf. ou **pichurin,** sm. (Pharm.) پشرم ، جوز صاصفره‌سی .

Picidés, sm. pl. (Zool.) طیور متسالقه فرقه‌سندن تقاریه و یاخود قراعیه فصیله‌سی .

Pick, sm. **V. Pic.**

Pickpocket, sm. طرار ، یان کسیجی .

Picnite, sf. (Min.) پیکنیت، بر فلمور سیلیسیت آلومینیوم خلقیدر .

Picoline, sf. (Chim.) پیقولین ، آنیلین نوعندن بر جسم متساوی التركیب در .

Picot, sm. (Indus.) طیرطیر ، اویا دیشی .

Picote ou **picotte,** sf. (Méd.) جدری ، چیچك علتی .

Picoté, adj. (Méd.) چوپور ، چیل بوزوغی ، چیچك بوزوقلی .

Picotement, sm. (Méd.) مضیض ، کیجشمه .

Picramyle ou **stilbène,** sm. (Chim.) پیقرامیل .

Picrate, sm. (Chim.) پیکریت | — de potasse پیکریت پوتاسیوم .

Picride, sf. (Bot.) هندبیه فصیله‌سندن یابان هندباسی نوعی | — échinoïde رادیکیا دینلان نوعی .

Picrie, sf. (Bot.) خنازریه فصیله‌سندن هند چینی وچینه مخصوص طوپراق اودی دینلان نبات .

Picrine, sf. (Chim.) پیکرین .

Picrique, adj. (Chim.) Acide — حامض پیکریك .

Picrocrènes, sf. pl. (Géol.) پیکروقرن ، مغنزیایی حاوی بولنان منابع باره .

Picroglycion, sm. (Chim.) مادهٔ سکریهٔ مروحلو .

Picromel, sm. (Chim.) پیکرومل، صفره‌دن مستخرج بر مادهٔ مروحلو .

Picro-nitrate de potasse, sm. (Chim.) پیکرو نیترات دی پوطاس .

Picropigues, sm. pl. (Min.) et (Géol.) پیکروپیك، مغنزیی حاوی بولنان منابع .

Picrothermes, sm. pl. (Min.) et (Géol.) پیکروترم ، مغنزیی حاوی بولنان منابع حاره .

Picrotoxine, sf. (Chim.) پیکروتوقسین، بالق اوتندن مخرج غایت سمناك برماده در .

Picucule ou **pic-grimpereau,** sm. (Zool.) عصافير رقيق المنقار فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص كوچك نوع آغاج قاقان .

Picumne, sm. (Zool.) طيور متسالقه فرقه‌سندن نقاريه فصيله‌سندن ممالك حاره‌يه مخصوص بر نوع آغاج قاقان .

Pie, adj. آلاجه ، ابلق | Cheval — آلاجه آت ، فرس ابلق .

Pie, sf. (Zool.) عصافير مخروطى المنقار فرقه‌سندن غربان فصيله‌سندن صقصغان قوشى نوعى ، خرجال ، كستانه ، عقعق | — d'Europe ou margot, عواهق ، قره قرغه | — rouge اوروبجك قوشى | — bleu كوكجه قارغه | — grièche قرغه‌سى ، باقر قرغه .

Pièce, sf. قسم | دانه ، عدد | قطعه ، پارچه ، پاره | (Techn.) Emporte- —, V. **Emporte-pièce** | (Dr.) —s à l'appui ادعايى مؤيد اوراق | —s à conviction اشياى مضبوطه | —s justificatives اوراق مثبته | —s de comparaison مدار تطبيق ارلان اوراق | (Art mil.) هر نوع طوپه علدر | — de campagne چرخه قونداقدن طولار طوپ | طوپى ، صحره طوپى | — de siège محاصره طوپى | — à culasse | — fretée پارچه‌لى طوپ | — à tir rapide سريع آتشلى طوپ | — à âme rayée يپولى طوپ ، شش‌خانه‌لى طوپ | — à âme lisse قوال طوپ | —s de rechange يدك طاقمى (Mar.) — à pivot de sabord لومبار ميلى طوپ | — de retraite پكسانت ، سرچيا | — de tour à l'avant قيچ تعقيب طوپى | — de tour à l'arrière اكرى | تياتروده اويناتمق اوزره تأليف اولنمس منثور و يا منظوم اويون قطعه‌سى (Litt.) | تخته —s bigarrées d'arabe et de persan ملمعات | (Archit.) — de bois تخته ، پنجره | — de bois de brin يكپاره آغاج ، كتوك ، كوكده | — de chassis كراسته | قاعده‌لرى | —s démontables قابل انفكاك اقسام | (Comm.) Une — de vin ٢٣٠ ليره استعابنده بر فوچى شراب .

Pied, sm. (Anat.) آياق ، پا ، قدم ، رجل | — bot آغرج ، اكرى آياق | — plat جزؤ | دوزطبان | (syl.) Bois sur — اشجار قائمه | — cornier نصب آغاجى | (Litt.) وزنى ، تفعله | (Bot.) — d'alouette, dauphinelle des jardins, هزارن چيچكى | — d'alouette des champs يبانى هزاران چيچكى | — -de-chat بر نوع قره طاوشان قولاغى ديلان برنوع تيرفيل | — -de-lièvre باش اوتى ، كف الهره ، كدى آياسى | — -de-lion ou alchimille, آرسلان پنچه‌سى | — -de-poule ou chiendent commun, فلقاس ، يبلان يصديغى | طوكز آريغى | — -de-veau | (Archit.) — droit قبه ديرسكى | — droit d'un pont كوپرى آياغى | (Techn.) — -de-biche چتاللى مناوله ، كيك آياقلى كوسكى | — -de-chèvre ايكى چتاللى چكيچ | (Zool.) — -de-cheval قره كوز استريدياسى | (Art mil.) — de guerre حال سفربرى | — de paix حال حضر .

Piédestal, sm. (Archit.) كرسى طاشى ، صنم وهيكل وستون مثللولرك كرسيسى .

Piège, sm. (Techn.) قاق ، دام ، هر نوع قپان ، طوزاق .

Pie-grièche, sf. (Zool.) V. **Pie.**

Pie-mère, sf. (Anat.) ام رقيق .

Piéride, sf) (Zool.) خرشفى الجناح فرقه‌سندن نهاريه فصيله‌سندن شبه فراشيه قبيله‌سندن لخنه و شلغم كلبكى نوعى .

Pierre, sf. (Min. Géol. Chim.) سنك ، حجر ، طاش | —s fines ذيقيمت طاشلر | —s calcaires هر نوع احجار كلسيه ، بنا و قالديرم و اوجاق طاشلرى | —s artifici-

elles هر نوع صنعی طاشلر ، بالانجی و بابه طاشلر | — d'aigle, syn. de Géode, **V. Aétite et Géode** | — à aiguiser بیلیکو طاشی | — à bâtir هر نوع بنا طاشی | — à brunir مهره طاشی ، مصقله طاشی | — à chaux کرچ طاشی | — à fusil چاقمق طاشی | — infernale جهنم طاشی | — lithographique باصمه طاشی | — philosophale اکسیر ، کیمیا طاشی | — de taille یونمه طاش، بیوك صوكه طاشی، | — ponce سونکر طاشی ، پومزه طاشی | — à rasoir قیاق طاشی ، کوسله طاشی | — de touche محك طاشی ، استوره طاشی .

Pierrée, sf. (Archit.) خرجمز و ساده طاشله یاپلمش لغم .

Pierrerie, sf. (Techn.) قیمتلی چیپلاق طاشلره دینور .

Pierreux, euse, adj. (Techn.) طاشه دائر ، طاشلی ، حجری .

Pierrier, sm. (Art mil.) کیلرده مستعمل | اوائلده چقالوز طوپنه دینور ایمش | مرکزی میللی طوپ .

Pierrot, sm. (Théâtre) پانتومیماده پالیاچو و یا پاسقال دینلان ضحاك .

Pierrures, sf. pl. (Zool.) کیك مثللو حیواناتك بوینوزلری آلتنده بولنان چیقندیلره دینور .

Piété, sf. عفت ، دیانت ، دینداراق | Mont de —, **V. Mont.**

Piétin, sm. (Véter.) بعض حیوانات و اغنامه عارض اولان طباق علتی | (Zool.) — ou pédipe, ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Piétisme, sm. (Relig.) احکام دینیه‌یی حرفیاً اجرا اتمك اصولی و قاعده‌سی .

Piéton, sm. یایا ، ماشی ، رجیل ، طبانکش | (Art mil.) پیاده عسکری .

Piette, sf. (Zool.) طیور متکففة الرجل فرقه‌سندن صفیحی المنقار فصیله‌سندن قره بطاق دینلان دکز اوردکی نوعی .

Pieu, sm. (Archit.) یره قاقیلان هر نوع قازیغه علدر .

Pieuvre, sf. (Zool.) بلبلیه دینلان کوچك نوع اختاپوت .

Pieux, euse, adj. (Dr.) Legs — جهت خیره وصیت | Destination —se جهت خیر .

Piézoélectricité, sf. (Phys.) الکتریقیت انضغاطیه .

Piézoélectrique, adj. (Phys.) منضغط الکتریق | Cristaux —s بلورات منضغط الکتریقیه .

Piézomètre, sm. (Phys.) مایعاتك درجهٔ انضغاطنی اولچمکه مخصوص مقیاس انضغاط .

Piffre, sm. (Techn.) ورقیجی طوقماغی .

Pigamon, sm. (Bot.) شقیقیه فصیله‌سندن نعمانیه قبیله‌سندن کوکرجین اوتی نوعی | — jaunâtre ou rue des prés, یابان راوندی و یا سدفی .

Pigeon, sm. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن حمامه تحت فرقه‌سی ، کوکرجین ، حمامه ، کبوتر | —s domestique اولرده و چفتلکلرده بسلنان هر نوع کوکرجینلره دینور | — poulet ou gros mondain, بیوك نوع کوکرجین، یمامه | — grosse-gorge دمکش و نواح و حق اوران دینلان کوکرجین | — culbutant آقمان کوکرجین | — tournant هوایه زیاده چیقان کوکوجین ، مرعش | — nonnain ou à capuchon, جیجی باش کوکرجین | — à cravate بوغملی کوکرجین | — bagadais بغداد کوکرجینی | — pattu چاقشیرلی کوکرجین | — sauvage یبان کوکرجینی، قوسقوغوق | (Art mil.)

— messager ou voyageur کبوتر نامه‌رس ، پوسته کوکرجینی .
Pigeonnage, sm. (Archit.) بنا درونده | ال ایله قارلمش آلچی ایله صیوامه عملیاتی . اینجه بغدادی دیوارلرینه دینور .
Pigeonnier, sm. (Agric.) تمزاد ، کوکرجینلك .
Pigment, sm (Physiol.) صباغ | — biliaire صباغ صفرائی | — sanguin صباغ دموی .
Pigmentaire, adj. (Physiol.) صباغی .
Pigne, sf. (Bot.) جیوه اوچدقدنصکره (Min) | صنوبر، مخروط، چام قوزالغی ویا فستقی (باقی قالان آلتون و یاکوش کلوچه‌سنه دینور .
Pignon, sm. (Archit.) بنا دیواریناك اوست مثلث قطعه‌سی | (Méc.) چرخ فناری | فنار چرخی | (Bot.) چام فستقی ، صنوبر | — d'Inde هند فستقی، فستق کرقس .
Pignoratif, ive, adj. (Dr.) Contrat — عقد استغلال ، استغلال .
Pignoration, sf. (Dr.) استغلال .
Pikrophyle, sm. (Min.) پیکروفیل، بر سیلیسیت بالماء مغنزیوم خلقیدر .
Pikrosmine, sf. (Min.) پیکروسمین ، بر سیلیسیت بالماء مغنزیوم خلقیدر .
Pilaire, adj. (Anat.) شعری . **V.** aussi **Pileux.**
Pilastre, sm. (Archit.) بنانك آیاق دیرکی ، کارکیر و جسیم دیرك که اکثریا درت و کنار دیرکی | — en lisière کومه دیرك ، نیم ستون | — encaissé زیاده کوشه‌لی اوله .
Pile, sf. کومه، ییغین، استیف | نضید، یازی طرف | ظهر سکه، سکه‌نك یازوسی | (Jeu) — ou face یازی می طغرا می | (Techn.) دبیك | — d'un moulin à poudre باروت دبیکی | (P. et ch.) — d'un pont کوپریلرده طاشدن کمر آیاغی | (Math.) — de boulets کله استیفی | — carré مربع استیف | — triangulaire اهرام مثلثی شکلنده استیف | — rectangulaire اهرام مربعی شکلنده استیف | (Phys.) — électrique منظومهٔ قائمه ، منظومهٔ الکتریقیه | — Wollaston تکنه‌لی منظومه | — à auges پیل | — s sèches یابس پیللر | — à courant constant مستقرالجریان منظومه | — à charbon کمور چبوقلی منظومه | — secondaire منظومهٔ ثانویه .
Piléole, sf. (Bot.) اکلیل فطری | (Géol.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .
Piléopsis, sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن نعلیه فصیله‌سندن قیالره یاپیشور بر نوع صدف .
Piléorhize, sm. (Bot.) قلنسودهٔ جذر .
Pilet, sm. (Zool.) Ou canard à longue queue, اوردك فرقه‌سندن یبان اوردکی نوعندن قیل قویروق دینلان بر نوع اوردك .
Pileux, euse ou **pilaire,** adj. (Anat.) شعری Système — جملهٔ شعریه .
Pilier, sm. (Archit.) دسترك، استناد ستونی | (Min.) آیاقلی دیرك، اباق | (Anat.) عود ، افلیك | Les —s du cerveau افلیکان دماغ .
Pilifère, adj. (Hist. nat.) حامل اشعار .
Piliforme, adj. (Hist. nat.) شعری الشکل .
Pilimiction, sf. (Méd.) تبول شعری .
Pillage, sm. آقین ، چاپول | نهب ، تالان ، یغما ، غارت .
Pilocarpine, sf. (Bot.) پیلوقارپین ، آمریقه‌نك غایت معرق بر فدانی .
Pilocierge, sm. (Bot.) فصیلهٔ صبار یه‌دن مکسیقایه مخصوص بر نوع بالموی آغاجی .

Pilon, sm. (Techn.) دسته سنك | يدالمخار، مدق، هوان الی .
Pilori, sm. تشهير ديركی ' سياست قازيغی .
Piloris, sm. (Zool.) حيوانات قاضمه‌دن قواديه فصيله‌سندن آمريقه‌نك آنتيل آطه‌لرينه مخصوص بر نوع ييان فاره‌سی .
Piloselle, sf. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن فاره قولاغی ديلان نبات' اذن الفار .
Pilosisme, sm. (Bot.) فيضان اشعار .
Pilotage, sm. (Mar.) قلاغوزلق | Droit de — قلاغوزلق رسمی | — de l'entrée عودت قلاغوزلغی | — de sortie عزيمت قلاغوزلغی | (P. et Ch.) قازيق قاقه‌رق پايلان انشاآت و ممر' قازيقلامه .
Pilote, sm. (Mar.) رهبر دريا ' كمی قلاغوزی | — côtier ساحل قلاغوزی | — lamaneur ليمان قلاغوزی | Bâteau - — قلاغوز صندالی | (Zool.) مشوك‌المسيح خرشفی الادمه فرقه‌سندن اسكمری فصيله‌سندن قوبا بالغی ديلان بالق | — - conducteur, V. **Faufre** | (Véter.) آتك آننده‌كی آقچه ديلان بنك .
Piloter, va. (P. et Ch.) قازيق قاقه | Machine à — قازيق‌قاقمغه مخصوص شاهمردان .
Pilotin, sm. (Mar.) تجار سفينه‌لرنده‌كی موچو .
Pilotis, sm. (Hydraul) قاقلمش قازيق مجموعی و يامره‌سی | قازيق اسقاره .
Pilulaire, adj. et sm. (Pharm.) حبی | مبلع حبوب .
Pilule, sf. (Pharm.) حب | —s d'Anderson آندرسون حبوبی | —s purgatives حبوب مسهله .
Pilulier, sm. (Pharm.) حب ياپمغه مخصوص آلت ' حب تخته‌سی، محبب .
Pilumne, sm. (Zool.) حيوانات مقشره عشاری الرجل قصيرالذنب فرقه‌سندن ذوالجبهة مستديره فصيله‌سندن بر نوع دكز صدفی .
Pimarique, adj. (Chim.) Acide — حامض پماريق (نفت ياغندن مخرج) .
Pimélée, sf. (Bot.) مازريونيه فصيله‌سندن آوستراليايه مخصوص بر نوع جوز آغاجی .
Pimélaires, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح مختلف‌الرسغين فرقه‌سندن ذوالجسم اسود فصيله‌سندن پچله قبيله‌سی .
Pimélie, sf. (Zool.) بالاده‌كی پچله قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع قره بوچك .
Pimélinique ou **pimélylique,** adj. (Chim.) Acide — حامض پچلينيك .
Pimélite, sf. (Méd.) التهاب نسج شحمی | (Min.) پمليت: بر سيليسيت بالماء آلومينيوم و نيكل خلقيدر .
Pimélose, sf. (Méd.) تشحم | — de foie كبد مشحم .
Piment, sm. (Bot.) بادنجانيه فصيله‌سندن قرمزی بوبر نوعی ، فلفل احمر | — annuel ou des jardins, يكی بهار | — de Maurice موريس بيبری | — de Cayenne ou — enragé آجی بيبر ' قاين بيبری .
Pimprenelle, sf. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن عليقيه قبيله‌سندن موسی‌آغاجی | Grande — ou sanguisorbe commune, بيوك ابدست بوزان اوتی | Petite — كوچك آبدست بوزان اوتی .
Pin, sm. (Bot. et Syl.) صنوبريه صنفندن تشريبه فصيله‌سندن چام آغاجی انواعی ' ارزه | — sylvestre صاری چام | — rouge اسقوچيانك قزيل چامی | — maritime قومسال چامی ، ساحل چامی | — pinier ou — parasol, فستق چامی | — Weymouth آمريقه‌نك ترمنق آغاجی | — laricio چيرالی چام' آق چام | — noir قره چام | — d'Alep حلب چامی .

Pinacle, sm. (Archit.) کنکره ، بنا اوزرنده انشا اولنان قله‌جك .

Pinacothèque, sf. (Peint.) نکارستان ، طابلو مشهزی .

Pinasse ou **pinace,** sf. (Mar.) درت چفته صندال وکیك .

Pinau, sm. (Bot.) زهرلی منطارلر انواعندن یالصی منطارلره دینور .

Pinçard, arde, adj. et sm. (Véter.) (آت قسمی) طرناق قاقان .

Pince, sf. (Techn.) تیمور مانیلا ، کولونك ، کوسکی | — recourbée چنکل کوسکی | — à pied de biche طوکز آیاقلی کوسکی | (Zool.) —s ou chélifères, عناکب عقربیه فرقه‌سندن حامل ملقط فصیله‌سی | **V.** aussi **Pinces.**

Pinceau, sm. (Techn.) هلب ، هر نوع بویا فورچه‌سی | (Zool.) —x de mer حیوانات حلقیه‌دن ساکن انبوبه‌یه دینور .

Pince-nez, sm. (Opt.) قولسز کوزلك ، بورونه طاقیلان کوزلك .

Pinces, sf. pl. (Techn.) هر نوع قیصاج | — - à-vis ال منکنه‌سی | — monseigneur اسقارپله | — à coulant سورمه قیصاج | — plates دل کلبتانی | — à pointes بورونلی قیصاج | (Chir.) ملقط | (Min.)— à tourmalines طورمالین ماشه‌سی | (Zool.) استاقوس مقوله‌سنك قیصاچلری | (Véter.) آت قسمنك طرناق اوجی .

Pincette, sf. (Techn.) ماشه | چنبز | قویوجیلرك چفت دیدکلری آلت .

Pinchbeck ou **peinchebec,** sm. (Min.) پنشبك ، هلالی نوعندن اولان بر نوع پرنج .

Pinéal, ale, adj. (Anat.) صنوبری | Glande —e غدهٔ صنوبریه .

Pineau, sm. (Bot.) فرانسه‌نك بورغون آیالتنه مخصوص بر نوع قره اوزوم .

Pingouin, sm. (Zool.) طیور متکاثفة الرجل غواصه فرقه‌سندن سبطریه فصیله‌سنك نمونه‌سی بولنان و بحر منجمد جنوبی‌یه مخصوص اولان بر نوع بالقجین قوشی ، سبطر . **V.** aussi **Pengouin.**

Pinguicula, sf. (Méd.) شحمیه ، پنکیقولا .

Pinier, sm. (Bot.) **V. Pin.**

Pinique, adj. (Chim.) Acide — حامض پنیك .

Pinite, sf. (Min.) پینیت ، سیلیسیت پوتاسیوم ایله سیلیسیت الومینیومدن مرکب بر معدن .

Pinnatifide ou **pennatifide,** adj. (Bot.) مشقوق ریشی | Feuille — ورق مشقوق ریشی .

Pinnatifolié ou **pennatifolié, ée,** adj. (Bot.) مشقوق الاوراق | Plante —e نبات مشقوق الاوراق .

Pinnatipède, adj. (Zool.) مشقوق الرجل .

Pinne, sf. (Zool.) Ou pinne marine, vulg. Jambonneau, ناعمهٔ عديمة الرأس قسمندن مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن ام الحلول فصیله‌سندن پینس دینلان بیوك نوع میدیا | — rouge قزیل پینس .

Pinné ou **penné,** adj. (Bot.) ریشی | Feuilles —es اوراق ریشیه .

Pinnigena, sf. (Géol.) ناعمهٔ عديمة الرأس قسمندن ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن طیبریه فصیله‌سندن بر نوع پینس مستحاثه‌سی .

Pinnothère ou **pinnotère,** sm. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیرالذنب فرقه‌سنك ذوالجبهة سفلی فصیله‌سندن پینس درونده بولنور بر نوع کوچك چغانوس .

Pinnule, sf. (Bot.) رویش ، رویشه | (Opt.) هدفه ، فرجه ، پینل | — du sextant سکستانت پینلی | Alidade à —s هدفه‌لی مسطره و یا عضاده .

Pinson, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن اسپینوز قوشی نوعی | — de neige ou nivereau, قار قوشی .

Pinsonnière, sf. (Zool.) Syn. de Mésange charbonnière, **V. Mésange.**

Pintade ou **peintade,** sf. (Zool.) غرغره ' دجاجیه فرقه‌سندن غرغریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان چ طاوغی نوعی | — méléagride, vulg. Poule de Guinée ou ginatte, آفریقانك سودان طاوغی ، دجاج الحبش .

Pintadeau, sm. (Zool.) چ طاوغی یلاوسی .

Pintadine, sf. (Zool.) باعمهٔ عدیمة الرأس قسمندن ذات الجنب قوقی فرقه‌سندن طیریه فصیله‌سندن اینجو میدیاسی نوعی .

Pioche, sf. (Techn.) هر نوع قازمه‌یه علمدر | باغچه‌بان چاپه‌سی .

Piocheur, sm. (Art mil.) قازمه‌جی نفری .

Pion, sm. (Jeu.) شطرنجده طاش و یا بیداق | دامه و طاوله پولی .

Pionnier, sm. (Art mil.) استحکام حفریه نفری .

Pipa, sm. (Zool.) زیرده‌کی بیپادیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمریقهٔ جنوبییه مخصوص بر نوع قوربغه .

Pipadés, sm. pl. (Zool.) ضفادعیهٔ بی‌ذنب فرقه‌سندن بیپادیه فصیله‌سی .

Pipal, sm. (Bot.) Ou arbre des Banians, هند و ایرانه مخصوص پنغاله اینجیری آغاجی .

Pipe, sf. (Techn.) هر نوع توتون چبوغی و لوله‌سی .

Pipeau, sm. (Techn.) اوکسه | قوشچی سپسیسی .

Pipée, sf. (Techn.) اوکسه و پتلیا و چیفرتغانلر ایله قوش آوی .

Pipéracées ou **pipéritées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن الفلفلیه فصیله‌سی .

Pipérées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌کی فلفلیه فصیله‌سندن بربریه قبیله‌سی .

Pipérin, sm. ou **Pipérine,** sf. (Chim.) فلفلین .

Pipette, sf. (Chim.) بر مایعی بر قابدن دیکر قابه نقل ایتمك ایچون مستعمل انبوبه .

Pipistrelle, sf. (Zool.) خفاشیهٔ عادیه فصیله‌سندن عادی یراسه یعنی کوچك کیجه قوشی نوعی .

Pipit, sm. (Zool.) عصافیر مفترس المنقار فرقه‌سندن ذوالمنقار الحاد فصیله‌سندن قیش اینجیر قوشی نوعی .

Piquant, ante, adj. et sm. (Hist. nat.) شوك | واخز | Poils — s اشواك واخزه .

Pique, sf. (Art mil.) قرغی | پیاده مزراغی .

Piqué, sm. (Comm.) پیکه دنیلان پاموق قماش .

Pique-bœuf, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن سنغال ایالتنه مخصوص بر نوع سرچه قوشی .

Piquet, sm. (Art mil.) استناد قره‌غولی | —de camp اردوکاه نوبتجیسی — (Architect.) هر نوع قازیقه علمدر | -- d'une tente چادر قازیغی، وند | (Jeu) پیکت دنیلان کاغد اویونی .

Piquette, sf. (Comm.) لانغاروز و لانکر دنیلان ایچکی .

Piqueur, sm. (P. et Ch.) مهندس معیتنده قازیق قاقان مأمور | ایرغار باشی، پیکور .

Piqûre, sf. (Méd.) بوجك و سائره حيواناتك صوقمه‌سی، وخز، شكه | — anatomique وخز تشريحى .
Pirate, sm. (Mar.) قورصان، دكز حيدودى .
Piraterie, sf. (Mar.) قورصانلق، دكز حيدودلغى .
Piratinier, sm. (Bot.) آمريقه‌نك كويان ايالتنه مخصوص بر نوع اتمك آغاجى .
Pirène, sf. (Bot.) **V. Pyrène.**
Piriforme ou **pyriforme,** adj. (His. nat.) امرودى الشكل، ارمودى .
Pirigara, sm. (Bot.) آسيه فصيله‌سندن لطيميه قبيله‌سندن خشب متعفن دنيلان آمريقه‌نك بر نوع آغاجى .
Pirogue, sf. (Mar.) آغاج كتوكندن اويولمش يكپاره صندال .
Piroll ou **pirolle,** sm. (Zool.) عصافير مخروطى المنقار فرقه‌سندن غربان فصيله‌سندن هند دكزلرينه مخصوص بر نوع ايپك قوشى .
Pirouette, sf. دورتام، چرخه | (Méd.) دوامه .
Pis, sm. (Zool.) ضرع، داوار قسمنك ممه‌سى، امجيكى .
Pisciceptologie, sf. (Pêche) مبحث صيدماهى | صيدنامه .
Pisciculture, sf. بالق بسيله‌مك و يتشدرمك اصولى | صيدماهى فنى، حرفت السمك .
Pisciforme, adj. (His. nat.) بالق بچمنده، سمكى الشكل .
Piscine, sf. (Pêche) بالقلاوه، بالق لوارى .
Pise, sf. (Zool.) حيوانات مقشره عشارى الرجل قصير الذنب فرقه‌سندن ذوالمنقار الحاد فصيله‌سندن دكز آيينه‌سى نوعندن بر حيوان .
Pisé, sm. (Archit.) Construction en— كربيچدن ياپلمش ديوار و سائره .
Pisiforme, adj. (His. nat.) حمصى الشكل | (Anat.) Os— عظم حمصى الشكل .
Pisolithe, sm. (Géol.) حجر حمصى، مرجك طاشى .
Pisolithique, adj. (Géol.) Calcaire— كلس حمصى .
Pissasphalte, sm. (Min.) قفر اليهود دنيلان بر نوع قطرانلى زفت .
Pisse, sf. (Vétér.) آت قسمنه عارض اولور آريقلامه خسته‌لكى .
Pissement, sm. (Physiol.) ايشمه، تبول | — de pus, syn. de Pyurie, تبول قيح | — de sang, syn. d'Hématurie, تبول دم .
Pissenlit, sm. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن هندبيه قبيله‌سندن هندباى برى نوعى، قره هندبا اوتى .
Pissoir, sm. ازقه و ميادينده اهالى‌يه مخصوص بولخانه‌لره دينور .
Pistache, sf. (Bot.) شام فستغى، پسته | — de terre ير فستغى .
Pistachier, sm. (Bot. et Syl.) بالادريه فصيله‌سندن فستقيه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان شام فستغى آغاجى | — térébinthe ترمنتى آغاجى | — lentisque اصل صاقز آغاجى | — atlantique آمريقه‌نك ساقز آغاجى | Faux—, **V. Staphylier.**
Pistaciées, sf. pl. (Bot.) بالادريه فصيله‌سندن فستقيه قبيله‌سى .
Pistacite, sf. (Min.) پيستاسيت **V. Delphinite**
Piste, sf. (Chasse) اثر، حيوان ايزى | Se mettre sur les—s de, ايزينى قوغالامق.
Pistil, sm. (Bot.) عضو تأنيث، پيستيل | — abortif نقيص عضو تأنيث .
Pistillaire, adj. (Bot.) عضو تأنيثى، پيستيلى | Cordon—, **V. Nervule.**
Pistole, sf. (Métrol.) پارس حبسخانه‌سنده | اسپانيانك ۱۳ فرانق قيمتنده بر آلتون سكه‌سى مبلغ مقابلنده ايجار اولنان اوطه و يتاق محلى .

Pistolet, sm. پیشطوف، طبانجه | — d'arçon قبور طبانجه‌سی | (Phys.) — de Volta وولطه‌نك الکتریق طبانجه‌سی .

Piston, sm. (Méc.) واپور و لوقوموتیف و سائره ماکنه‌لرك و طلومبه مثللولرك بقراجی، پیسطون | Tige de — مذکور بقراجك قولی، پیسطون رود | Course du — پیسطونك هر بر استروق، دوره | — hydrostatique لوحهٔ ماء | (Mus.) Cornet à —, **V. Cornet.**

Pitcairnie, sf. (Bot.) فصیلهٔ اخناسیه‌دن (پەرو) ایالتنه مخصوص بر نوع تزیینات فدانی .

Pitch, sm. (Méc.) پروانه بَیجی یعنی بر دوره‌ده قطع ایلدیکی مسافه .

Pithéciens ou **pithécins,** sm. pl. (Zool.) بر عتیق افرادی فصیله‌سندن نسناسیه قبیله‌سی .

Pithèque, sm. (Zool.) نسناس دنیلان میمون نوعی .

Pithomètre, sm. (Métrol.) فوچیلرك حجمنی اولچمکه مخصوص بر نوع استیماره چبوغی .

Piton, sm. (Techn.) پیطون دنیلان حلقه‌لی ویده .

Pitonellus, sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی قسمندن ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن مدور العضد فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Pitpit, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن زرزوریه فصیله‌سندن آمریقه‌نك بر نوع قره باش قوشی .

Pitta ou **brève,** sm. (Zool.) عصافیر مفترسی المنقار فرقه‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بر نوع چوبان الدادن قوشی .

Pittacale, sm. (Min.) پیطاقال، حسن‌الزفت .

Pittizite, sf. (Min.) پیتیزیت، پیریت انواعندن بر قاچ نوع حدید مکبرتلره دینور .

Pittoresque, adj. مصور | دهقانی، دلنشین | رساملره مخصوص.

Pittospore, sm. (Bot.) زیرده‌کی علیکیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان آفریقه‌نك بر نوع یاسمین آغاجی .

Pittosporées, sf. pl. (Bot.) عنابیه فصیله‌سندن مفروق علیکیه فصیله‌سی .

Pituitaire, adj. (Anat.) نخامی | Fosse — ou selle turcique, خفرهٔ نخامیه | Gland— غدهٔ نخامیه | Membrane— ou de Schneider, غشاء نخامی .

Pituite, sf. (Physiol.) نخام، بلغم .

Pityriasis ou **pittriase,** sm. (Méd.) باش قوناغی، کپك، کپ، حزازه | — rubra pilaris علت نخالیهٔ شعریه، قرمزی علت | — rosé de Gibert علت نخالیهٔ وردیه.

Pivert, sm. (Zool.) **V.** aussi **Pic,** ورق قوشی، یشیل آغاج قاقان.

Pivoine, sf. (Bot.) شقیقیه فصیله‌سندن شقائق نوعی، آیی قولاغی | — officinale ou péone, دیشی شقائق | — en arbre ou — mou-tan, چین ممالکنه مخصوص شقائق آغاجی .

Pivot, sm. (Bot.) عمود جذر | (Méc.) محور، میل | (Art mil.) — d'opérations محور حرکات | — du corps چاتاق قلاغوزی .

Pivotant, ante, adj. (Bot.) عمودی | Racine —e جذر عمودی .

Pizzicato, sm. (Mus.) کمانلرك یای ایله چالنمیوب ال ایله چالنمسنی ارائه‌یه مخصوص اشارت .

Placage, sm. (Techn.) مرانقوز وطوغرامه‌جی ایشلرنده مستعمل قاپلامه، قاپلامه تخته‌سی | — de gazons چیم قاپلامه | (Mar.) — de l'encre تیمور یصدیغی تیمور یصدیغی .

Placard, sm. زقاق و سائر محلاره یاپشدیریلان اعلان | (Impr.) بر صحیفه‌نك یالکز بر یوك . (Archit.) طرفنه یاصیلان پرووه

Place, sf. میدان، موقع، محل | — publique مجمع ناس اولان محل | (Comm.) پیاسه | — marchande ou — de commerce, تجارتگاه محل | Négocier un billet sur — بر پولیچه‌یی پیاسه‌ده فروخت ایتمك و یا قیردرمق | Sur — محلنده | (Art mil.) — d'armes تعلیمخانه | — forte ou — de guerre قلعه، موقع مستحکم | — d'armes rentrante جمعیتخانهٔ داخلی | — d'armes saillante جمعیتخانهٔ خارجی | (Dr.) Remise de — en — بر پولیچه‌نك بر شهردن دیکرینه کشیده اولنمسی . مغایرت محال،

Placement, sm. Bureau de — خدمتکاران اداره‌سی، خدمتکاران دلالخانه‌سی | (Comm.) آقچه‌نك صورت استعمالی، آقچه تنمیه‌سی | — d'argent استرباح، تنمیه | — des marchandises امتعه‌نك سورومی .

Placenta ou **délivre,** sm. (Anat.) دول یتاغی، مشیمه، صوك | (Bot.) مشیمه، سلا.

Placentaire, adj. et sm. (Anat.) مشیمی | (Bot.) هیئت مشیمیه | (Zool.) —s ou monodolphes, **V. Mammifères** | (Méd.) Bruit — زئیر مشیمی .

Placentation, sf. (Bot.) مشیمیت، وضع اسلا | — centrale مشیمیت مرکزیه | — axile مشیمیت محوریه | — pariétale مشیمیت جداریه | — basilaire وضع اسلا، قاعدی .

Placentérien, ienne, adj. (Anat.) مشیمی | Cloison — حجاب مشیمی .

Placentite, sf. (Méd.) التهاب مشیمه .

Placer, va. (Comm.) — de l'argent آقچه تنمیه ایتمك، استرباح ایتمك .

Placers, sm. pl. (Min.) قالیفورنیا و آوسترالیاده‌کی آلتون معدنلرینه دینور .

Placet, sm. (Dr.) عریضه، استدعانامه .

Placier, ière, adj. (Comm.) امتعه دلالی، تجار دلالی .

Placoïdes, sm. pl. (Zool.) Syn. de Plagiostomes, **V.** ce mot .

Placune, sf. (Zool.) نامهٔ عدیمة الرأس ذوالجنب قوقعی فرقه‌سندن سلجیه فصیله‌سندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع استریدیا .

Plafond, sm. (Archit.) سقف، طاوان | Faux — یوکسك طاوان آلتنه ایدیلان کاذب طاوان .

Plage, sf. (Mar.) ساحل | — de sable ریکستان، قومسال | (Géol.) —s émergées دور رابعه‌ده دکز صولری تحتنده تشکل ایدن و شمدی شاطی البحر خروج ایتمش اولان رسوباته تشکلات شاطی البحر تسمیه اولنور .

Plagiaire, sm. (Litt.) منتحل .

Plagiat, sm. (Litt.) انتحال .

Plagionite, sf. (Min.) پلاژیونیت، بر آنتیمون مکبرات رصاص خلقیدر .

Plagiostomes ou **placoïdes,** sm. pl. (Zool.) غضروفی الجناح ذوالفم منحنی فرقه‌سی .

Plagiotermes, sm. pl. (Zool.) پلاجیوترم، زواءلفدن برنجی فرقه .

Plagiures, sf. pl. (Zool.) بعض طبیعیون و علی الخصوص لینه‌نك قیطلیسیه فرقه‌سنه ویردیکی اسمدر .

Plaidant, adj. (Dr.) Avocat — وكيل مدافع .

Plaider, va. (Dr.) وكالت ايتمك، مدافعه ايتمك | محاكه ايتمك، مرافعه اولمق .

Plaideur, euse, s. (Dr.) مترافع pl. مترافعان، متخصمين .

Plaidoirie, sf. (Dr.) محاكمه، مرافعه .

Plaidoyer, sm. (Dr.) مدافعه‌نامه | وكيل محاكمه‌سى .

Plaie, sf. (Méd.) جرحه، ياره | — par instrument tranchant قرحه. بيچاق و يا سلاح ياره‌سى | — par instrument piquant وخز. شيس، بيز ياره‌سى | — contuse ياغر، يانق ياره‌سى | — envenimée ايصريق، نهشه | — par arrachement امتشان، بره، صيبرلمه ياره‌سى | — par morsure عقرب و آرى صوقمه‌سى ايله پيدا اولان ياره، لدغه | — virulente نهبه، قودوز ياره‌سى، آزغين ياره .

Plaignant, ante, s. et adj. (Dr.) مشتكى، دعواجى .

Plaine, sf. (Géog.) صحرا، باديه، دوز اووه، اووه | Climat de — اقليم صحرى .

Plaint-chant, sm. (Mus.) ترانه، تام قرار، تام اهنك .

Plainte, sf. (Dr.) شكايت، اشتكاء | اشتكاء، شكايتنامه | Porter — اشتكا ايتمك، شكايتنامه تقديم ايتمك | Sujet de — داعئ اشتكا .

Plaisance, sf. تنزه، اكلنجه | Bateau de— تنزه واپورى | Maison de— تنزهگاه صيفيه .

Plaisir, sm. حظ، كيف | —s naturels لذائذ طبيعيه | —s sensuels لذائذ نفسانيه حظوظ شهوانيه | —s de l'esprit حظوظ عقليه، صفاء خاطر .

Plan, sm. (Géom.) (Math.) et (Méc.) پلان، سطح مستوى، مستوى | خريطهٔ موقعيه، خريطه | — perpendiculaire سطح عمودى، مستوى عمودى | — directeur سطح موجه | — de projection سطح ارتسام | — coté سطح راقم | — objectif سطح انشائى | — projetant سطح راسم | — vertical سطح شاقولى | — incliné سطح مائل | — de repère سطح اصلى | — de comparaison سطح تطبيق، خط اصلى | Levé des —s تخطيط اراضى، **V. Levé** | Lever un — بر محلك خريطه‌سنى آلمق | — d'alignement استقامت خريطه‌سى | (Ch. de f.) — général خريطهٔ عموميه | —d'ensemble هيئت عموميه‌يى مبين مكمل خريطه | — coté قطعات منحنيهٔ محاذيه‌يى ارائه ايدر خريطه | — géométral d'un terrain بر اراضينك خريطهٔ هندسيه‌سى | — des études définitives كشفيات قطعيه خريطه‌لرى | - cavalier مرتفع خريطه | (Phys.) — d'épreuve معيار لوحه‌سى | (Astr.) —s horaires سطوح الساعه | — méridien سطح نصف النهار | (Art mil.) كشف پلانى | — de tir نشان خطى | — de revers سطح ظاهرى | — de glaces شيو صحرا سطحى .

Plan, ane, adj. (Géom.) مسطح، مستوى | Angle — زاويهٔ مسطحه | Surface—e سطح مستوى | Figure —e شكل مستوى | (Opt.) Lentille — - concave et lentille — - convexe, **V. Lentille.**

Planaire, sm. (Zool.) ديدان معايه قسمندن ديدان شريتيهٔ بحريه فرقه‌سندن بطاقلقلرده بولنور اوفق قورد نوعى .

Planche, sf. (Syl.) هر نوع تخته‌يه عملدر | (Techn.) تخته، لوحه | (Dr.) Jours de — ايام توقف، استاريه .

Plancher, sm. (Archit.) زمين، دوشمه‌سى، اوطه و سائره دوشمه‌سى | — à languette كچمه و لامبه‌لى دوشمه | (Méc.) — d'une écluse صواق طبانى .

Planchette, sf. پلانچته دنيلان و خريطه اخراجنه (Géom.) | پداوره، اينجه تخته
مخصوص آلت .

Plançon, sm. (Mar.) قوغوش دنيلان قاپلامه تختهسى | (Agric.) — ou plantard ,
سوكوت و صورغون مثللولردن ايديلان طالدرمه .

Plane, sf. (Techn.) بعض | مرانغوز و كوركجيلرك قوللانديغى بيچاق كه پلانيا دينور
صنداليهجى بيچاغى | — à la main | اصنافك قوللانديغى دهره و يا طاهره .

Planère, sf. (Bot.) درداريه فصيلهسندن سيبريا قره آغاجى نوعى .

Planet, sm. (Techn.) قوريوجيلرك استار ديدكلرى نسنه .

Planétaire, adj. et sm. (Astr.) كوكبى | Système — عالم شمسى، هيئت مجموعهٔ
سيارات | Heure — ساعت كوكبى | Le — كرهٔ مصنعهٔ سماء .

Planète, sf. (Astr.) كوكب سياره، سياره | —s inférieures سيارات سفليه | —s
supérieures سيارات علويه | —s intra-mercurielles سيارات بين المريخ والشمس .

Planeur, sm. (Techn.) كوش و باقر آوانى ياپان قبارهجى .

Planimétrie, sf. (Géom.) هندسهٔ مسطحه .

Planipennes, sm. pl. (Zool.) عصبى الجناح فرقهسندن ذوالريشات مسطحه و ياخود
مستوى الريشات فصيلهسى .

Planirostres, sm. pl. (Zool.) عصافير فرقهسندن مسطح المنقار فصيلهسى كه
(كوويه) نك مفكوك المنقار فصيلهسنه معادلدر .

Planisphère, sm. (Géog.) خريطهٔ مسطحه، رسم مسطح | — terrestre كرهٔ
مسطحهٔ ارض | — céleste كرهٔ مسطحهٔ سماء، خريطهٔ سما .

Planoir, sm. (Techn.) مصقله دنيلان پرداخت آلتى .

Planorbe, sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنى ذوالغلصمة الرئويه فرقهسندن محدبه
فصيلهسندن بطاقلقلارده بولنور بر نوع حلزون .

Plant, sm. (Agric.) تخله، نونهال، كنج فيدان، فيده | تخل، فدان |
Jeune — تازه فدان .

Plantage, sm. (Agric.) آغاج فدانلريى و سبزه و سائره فيدهلرينى ديكمه عملياتى،
فيدهله .

Plantaginées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجية تحت المبيض صنفندن
جليه فصيلهسى .

Plantain, sm. (Bot.) لسان الحمل، بالادهكى جليه فصيلهسنك جنس نمونهسى اولان
سيكرلى اوتى فدانى | — à grandes feuilles بيوك سيكرلى ياپراغى | — lancéolé
كوچك سيكرلى ياپراغى | — pulicaire ou pucier, قارنى ياريق اوتى | — d'eau قاز
آياغى دنيلان اوت .

Plantaire, adj. et sm. (Anat.) خفى | — externe خفى خارجى | Aponévrose
— خفى وتر عريضى | Muscle — ou — grêle, **V. Jambier** et **Fémoro.**

Plantanier, sm. (Bot.) بانان يعنى موز دنيلان يمش آغاجى .

Plantard, sm. (Agric.) **V. Plançon.**

Plantation, sf. (Agric. et Syl.) مغروسات | فدان و آغاج ديكمه، غرس، تغريس
غرس اشجار | فدانلق محلى، تخلستان | — par touffes مغروسات مجتمعه | — par sujets isolés مغروسات مفروقه .

Plante, sf. (Anat.) — du pied آيا، آياق طبانى | راحة القدم | (Bot.) هر نوع

نباتات —s herbacées نباتات خشبيه | —s ligneuses آغاج و فدانه علدر، نبات | عشبيه | —s grasses نباتات لحميه | —s vivaces نباتات خالده | —s annuelles نباتات بريه | —s bisannuelles نباتات ذوالسنتين | —s terrestres نباتات سنويه | —s aquatiques نباتات مائيه | —s marines نباتات بحريه | —s acaules نباتات | —s grimpantes نباتات متسالقه | —s parasites نباتات طفيليه | — s sous-fructescentes نباتات شبيه شجيره | —s exotiques نباتات اجنبيه | —s d'ornement نباتات تزيينيه | —s alimentaires نباتات مغذيه | —s potagères نباتات بقليه، سبزوات، حضروات | —s carnivores ou insectivores, نباتات آكل الهوام .

Planteur, sm. (Agric.) مستملكاتده هر بر زراعه ويريلان اصمدر .

Plantigrades, sm. pl. (Zool.) حيوانات ماشية الحفيه .

Planti-sous-phalangien, enne, adj. (Anat.) تحت سلامية الخف .

Plantoir, sm. (Agric.) فيده قازيغى .

Planton, sm. (Art mil.) ضابط خدمتجيسى بولنان نفر | امر چاوشى .

Plantule, sf. (Bot.) كوچك فدان، فلىز، نباتچه .

Planure, sf. (Techn.) تلاش، پلانيا يونغه‌سى .

Plaque, sf. (Techn.) طابله، پلاقه، تخته، معدندن و آغاجدن ياپيلان هر نوع لوحه و قاپولرك بوغازنده‌كى لوحه، ضبطيه و عسكر و اوكبيلرك قوشاق‌طوقه‌سى | (Art mil.) صفحه | — de couche تفنكك دبيك طبانى | — de décoration نشان پلاق | — en brillant مرصع پلاقه | (Mar.) — de blindage زره لوحه‌سى | — de blindage mixte قومپوزيت زره لوحه‌سى | — à revêtement d'acier چليك يوزلى لوحه | (Méc.) — fusible سلامت والى خدمتنى ايفا ايچون مقدما مستعمل لوحهٔ مذابه | (Ch. de f.) — tournante متحرك لوحه | — de chemin de fer تبديل استقامت ماكنه‌سى | — de cylindre سيلندر قپاغى | (Hist. nat.) —s ventrales ou abdominales, فلوس بطنيه | —s ocellaires فلوس حدقيه | —s génitales فلوس تناسليه | (Méd.) — de Peyer الواح پهير، بقاع پهير | — muqueuse بقعهٔ مخاطيه .

Plaqué, ée, adj. et sm. (Techn.) كموش و آلتون قاپلامه ، كوش و آلتونله قاپلى اوانى | قاپلامه .

Plaqueminier, sm. (Bot.) آبنوسيه فصيله‌سندن كرمشك آغاجى نوعى | — d'Orient ou faux lotus, طربزون خرمه‌سى آغاجى | — ébène هندك اصل آبانوس آغاجى.

Plaquette, sf. (Impr.) كتاب اجزاسنه علاوه اولنان قپاق كبى كاغدلره ديئور .

Plasma, sm. (Physiol.) قان صويى، مادهٔ مشكله | مادهٔ مصوره | (Bot.) — germinatif مادهٔ مشكلهٔ منتشه .

Plasmatique, adj. (Physiol. et Bot.) مصورى، مشكلى | Cellules —s حجرات مشكله .

Plasmodium, sm. (Bot.) پلازموديوم، فطير مخاطى .

Plasticité, sf. (Indus.) قابليت تعيين، قابليت تخمير، قابليت تخمر .

Plastique, adj. (Indus.) يوغوريله‌بيلور، شكلى، مشكل، مصور | Arts —s رسم، نقش، اويماجيلق، هيكلتراشلق) فنون شكليه) | (Physiol.) Force — قوهٔ مصوريه | (Philos.) Médiateur — واسطهٔ مصوره | (Chir.) — sf. ou autoplastie, تصنيع عضو .

Plastron, sm. (Art mil.) پلاسترون، زرهك سينه‌بندى، صدريه | (Techn.) هزاة ،

قابلوميغه مثللولرك آلت قبوغی، جوشن (Zool.) | قوشومك كومولدورکی | مشين كوكسلك
جوشن قصی، چفانوس مثللولرك آلت قبوغی sternal — | صدری .

Platane, sm. (Bot.) آتيده‌كی دلبيه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان چنار آغاجی نوعی، صنار، دلب .

Platanées, sf. pl. (Bot.) فصيلهٔ لوزيه‌دن مفروق دلبيه فصيله‌سی .

Plataniste, sm. (Zool.) قيطيسيه فرقه‌سندن يونس فصيله‌سندن كنكه نهرينه مخصوص بر نوع يونس بالغی .

Platax, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن خرشفی الاجنحه فصيله‌سندن هند دكزلرينه مخصوص بر نوع قره‌كوز بالغی .

Plat-bord, sm. (Mar.) بورده تيريزی | كمی كوپشته‌سی | Lisse de — سفينه‌نك اوچنجی چپا تخته‌سی .

Plateau, sm. (Géog.) يايلا، مرتفع و مستوی اووه | (Techn.) — de balance ترازی كوزی، كفه‌سی | (Bot.) قرص | (Phys.) الكتريق ماكنه‌سنك دوارهٔ زجاجيه‌سی | (Mar.) — balancine صراحيلك .

Plate-bande, sf. (Archit.) دوز و اكليه پرواز | (Agric.) باغچه‌لرده اكليه و ترلا كنارى | اوزونجه چيچك ترلالرينهٔ دينور .

Plate-forme, sm. (Art mil.) طوپ ميدانی، استحكام و قطعه‌لرده ميدان مزغال | (Archit.) بعض بنالرده چاتی يرينه ايديلان تخته‌پوش | اوكنده طوپه مخصوص تخته‌پوش .

Plate-longe, sf. (Techn.) سركش حيوانی نعللامه ايچون قوللانيلان طابقور قولانی .

Plathelmintes, ou **platotes,** sm. pl. (Zool.) پلاتلمنت، ديدان امعاء عريضه .

Platine, sm. (Min.) پلاتين، بياض آلتون | Eponge de — سونكر شكلنده پلاتين | (Techn.) —, sf. كليد طبله‌سی | ساعتك ايكی تخته‌سندن بهری | تفنكك چاقمق تخته‌سی | خرده‌بين يايننك اوست طرفی .

Platonicien, sm. (Philos.) حكمت افلاطونيه‌يه تابع اولان كمسنه، افلاطونيون .

Platonique, adj. (Philos.) Amour — قوری محبت، عشق خيالی .

Platonisme, sm. (Philos.) حكمت افلاطونيه، فلسفهٔ فكريه .

Plâtrage, sm. (Techn.) آلچيلامه عملياتی | (Agric.) آلچی ايله كوبرهلمه، تزبيل جبسی .

Plâtre, sm. (Min.) آلچی، جبس، صاروج: آلچی | Pierre à — آلچی طاشی، يرمع | — au sas آلچی توزی | — gris قبا آلچی | — blanc خالص آلچی .

Platreau, sm. (Min.) خام آلچی طاشی .

Platrière, sf. (Min.) آلچی معدنی، آلچی اوجاغی .

Platte, sf. (Mar.) بورده پتاليه‌سی .

Platycarcin, sm. (Zool.) حيوانات مقشره عشاری الرجل قصيرالذنب فرقه‌سندن ذوالجبههٔ مستديره فصيله‌سندن بر نوع پاغوريا .

Platycerium, sm. (Bot.) سرخسيه صنفندن بسفائجيه فصيله‌سندن بر نوع اكرلتی اوتی .

Platylobier, sm. (Bot.) بقلبه فصيله‌سندن سوسيه قبيله‌سندن آوسترالياية مخصوص بر نوع كوچك آغاج .

Platyome, sm. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن حامل المنقار فصيله‌سندن آمريقهٔ وسطی‌يه مخصوص بر نوع بوجك .

Platyomides, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سندن ذوالكتف مسطح قبيله‌سی .

Platyrrhinins, sm. pl. (Zool.) آمریقه میمونلرندن یتصی بورونلی میمونلرینه دینور.
Platyrynque, sm. (Zool.) اسد بحری دنیلان بر نوع آبی بالغی .
Platysomes, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن ذوالوجود مسطح فصیله‌سی .
Plèbe, sf. (Pol.) عوام، اسافل ناس .
Plébiscite, sm. (Pol.) آرای اهالی، آرای عمومیهٔ ملت .
Plectognathes, sm. pl. (Zool.) اسماك عظمیه قسمندن آلتنجی متلاصق الفکین فرقه‌سی .
Plectre ou **plectrum,** sm. (Mus.) قانون کبی چالغیلرك زخمه، تازیانه دینلان مضربی .
Pléiades, sf. pl. (Astr.) اولکر، ثریا، پلوین | (Litt.) زمرهٔ شعرا .
Plein, eine, adj. طولو، مشحون، مملو | (Dipl.) —s pouvoirs مرخصیت کامله، وکالت عامه | (Dr.) De — droit راساً، خودبخود، بلا محاکمه | (Bot.) کامل | Fleur —e قاتمرچیچك، زهرهٔ کامله | (Mar.) Près et — آلدیغنه اورصه قوماندهسی | —e mer لجه، انکین دکز | (Météor.) —e lune آی طولیسی، بدر تام | Année —e سنهٔ معتدله، سنهٔ کامله | Jour — تام کون | En — jour کوندوز کوزی .
Plein, sm. (Philos.) ملاء | (Hist. nat.) وسط لفافه .
Plénière, adj. f. Cour — مجلس عمومی | (Rel.) Indulgence — مغفرت عمومیه.
Plénipotentiaire, adj. et sm. (Dipl.) مرخص، مرخص سفیر | Ministre — مرخص اورته ایلچی .
Plénitude, sf. امتلا، مکملیت، تمامیت | (Méd.) — des sens تمامیت حواس .
Plenum dominium, sm. (Dr. romain) ملکیت کامله، ملکیت تامه .
Pléomazie, sf. (Méd.) تعدد ثدیه .
Pléonasme, sm. (Litt.) حشو، لفظ زائد استعمالی، حشو قبیح.
Pléonaste, sm. (Min.) Ou spinelle noir, سیاه لعل طاشی .
Plérome, sm. (Philos.) عالم غیب، عالم ارواح .
Plérose, sf. (Méd.) تکون لحم، سمیزلنمه، اعادهٔ سمن .
Plérotique, adj. et sm. (Méd.) مکون لحم، ملحم، سمین .
Plesconie, sf. (Zool.) نقیمیهٔ مهدبه‌دن عنکبوت مائیه نوعی .
Plésiosaure, sm. (Géol.) پله‌زیوزور، اراضئ ثانیه‌ده بولنمش پیلان شکلنده بیوك بر نوع مستحاثه .
Plésius, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن دبوسی القرن فصیله‌سندن خنفسیه قبیله‌سندن جاوا آطه‌سنده بولنور بر نوع طوکرلان بوجکی .
Plessimètre, sm. (Méd.) مقرع .
Plessimétrie, sf. (Méd.) استعمال مقرع .
Pléthore, sf. (Méd.) امتلاء دم .
Pléthorique, adj. (Méd.) امتلاء دمی .
Pleurésie, sf. (Méd.) ذات الجنب، التهاب غشاء جنب | Fausse — صولی صانجیان ذات الجنب کاذب .
Pleurétique, adj. (Méd.) ذات الجنبی .
Pleureur, euse, adj. et s. 2 g. نواحه، نواح | (Bot.) Saule — صالقم سوکوت | Frêne — صالقم دیشبوداق | (Zool.) Singes —s اقراد نواحه فرقه‌سی .

Pleurite, sf. (Méd.) Syn. de Pleurésie .
Pleuritides, sf. pl. (Mus.) ارغانون کوروکاری .
Pleurobranches, sm. pl. (Zool.) ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالبرنس مغلصم فرقه‌سندن نصف مورقه فصیله‌سندن ذوالجنب مغلصم قبیله‌سی .
Pleurocarpes, sm. pl. (Bot.) **V. Mousses.**
Pleurocèle, sf. (Méd.) فتق جنبی .
Pleurocénadelphe, adj. sm. (Térat.) ملتصقة الجنینین .
Pleuroconques, sm. pl. (zool.) ناعمة عدیمة الرأس قسمندن ذات الجنب قوقعی فرقه‌سی .
Pleurodynie, sf. (Méd.) Ou fausse pleurésie, وجع جنب، رثیة جنبیه .
Pleurogyne, adj. (Bot.) ذات الاناث الجانبیه .
Pleuronécrosie, sf. (Méd.) ذات الجنب غنغرنی .
Pleuronectes, sm. pl. (Zool.) مرخو المسیح تحت العضدی فرقه‌سندن ذوالجنبساع فصیله‌سی، چاچه بالغی نوعی .
Pleuro-péricardite, sf. (Méd.) ذات الجنب و الشغاف .
Pleuro-pneumonie ou **pleuro-péripneumonie,** sf. (Méd.) ذات الجنب والرئه .
Pleurorhize, adj. (Bot.) جانبی الجذر، ذوالرشیم جانبی **V. Crucifères.**
Pleurorragie, sf. (Méd.) نزف جنب .
Pleurorrhée, sf. (Méd.) سیلان جنب .
Pleurorhizées, sf. pl. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن ذوالرشیم جانبی قبیله‌سی
Pleurostéose, sf. (Méd.) تعظم جنب .
Pleurothotonos, sm. (Méd.) کزاز جنبی .
Pleurotomaire, sf. (Géol.) ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اذن البحر فصیله‌سندن بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .
Pleurotome, sm. (Zool) ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مغزلیه فصیله‌سندن بر نوع دکز چانیسی .
Plèvre, sf. (Anat.) پلور، جنب، غشاء مستبطن صدر .
Plexus, sm. (Anat.) ضفیره | — cervical ضفیرهٔ رقبیه | — nerveux, **V. Nerveux.**
Pli, sm. قات، التوا | بوکلم، قیوریم | قیرم، دوروم | پوت | بوروشق | ظرف | sous — مطویاً، مظروفاً | Sous — cacheté مظروفاً ومهوراً .
Plicatile, adj. (Hist. nat.) ملتوی، قابل التوا | Feuilles —s اوراق ملتویه .
Plicatule, sf. (Zool.) Ou harpace, ناعمة عدیمة الرأس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن مشطیه فصیله‌سندن بر نوع آشیوادس .
Plicipennes, sm. pl. (Zool.) عصبی الجناح ملتوی الریشات فصیله‌سی .
Plie, sf. (Zool.) مرخو المسیح تحت العضدی قسمندن خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذوالجنب ساع فصیله‌سندن پیسی بالغی نوعی .
Plinthe, sf. (Archit.) دیرکك باش طابله‌سی، ستونك مربع قاعده‌سی | — de lambris صیوا دیبی، اتك تخته‌سی .
Pliocène, adj. (Géol.) Etage — طبقة ثلثة ارضدن اولوب طبقة پلیوسنیه تسمیه اولنور .

Pliosaure, sm. (Géol.) پليوصور، بيوك ييلان شكلنده بر نوع مستحاثه .
Plique, sf. (Méd.) داءالشعير .
Plissage, sm ou **pliure,** sf. (Impr.) تجديد اولنه‌جق كتاب اورمه‌لرينك قاتلامه و بوكه عملياتى .
Plissé, ée, adj. (Bot.) Feuille —e ورق مروحى ويا ملتوى .
Plissure, sf. (Techn.) بورمه، قاصيندى | بوكلامه .
Ploc, sm. (Comm.) دريلر اوزرندن چيقاريلان توى و يوك قيرنديسى كه طوزاق و يا اسقارتو دينلور .
Plocage, sm. (Comm.) يوك و ياغى‌يى طراقلايوب قرنديسنى صچمه و آيرمه عملياتى، اسقارتو چيقارمه .
Plocamie, sf. (Bot.) اشنيه شعبه‌سندن قرمزى نوع دكز صارى .
Plocamier, sm. (Bot.) قويه فصيله‌سندن قناريه آطه‌لرينه مخصوص بر نوع قناقنا آغاجى.
Ploiement, sm. (Art mil.) عساكرك صف نظامندن قول نظامنه كچمسى .
Ploière, sf. (Zool.) ذوالجناحية النصف غير متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فساقس بريه فصيله‌سندن حامل غبار قبيله‌سندن چيچكلر اوزرنده و خانه‌لر درونده بولنور بيوك نوع حمام بوجكى .
Plomb, sm. (Min.) رصاص، اسرب، قورشون | — argentifère سيملى قورشون | — arséniaté رصاص ذوالارسنيقيت خلق | — arsénié رصاص ذوالارسنيق خلق | — carbonaté ou céruse native, رصاص ذوالفحميت خلق | استوبج خلقى | — chloro-phosphaté, **V. Pyromorphite** | — chloro-arséniate ou mimétrèse, رصاص قلوري ذوالارسنيقيت، ميمه‌تز | — sulfuré ou galen, غالن ، رصاص مكبرت خلق | — molybdaté ou — jaune, syn. de Mélinose. **V.** ce mot | Mine de —, **V. Plombagine,** | Oxyde de — fondu مردسنك | (Indus.) — en saumon قورشون مهر | كولچه قورشون | (Techn.) Fil à —, **V. Fil** | — de sonde اسقنديل، اولطه قورشونى .
Plombage, sm. (Techn.) ترصيص، قورشون قاپلامه عملياتى | (Ch. de f.) قورشون ترصيصى الاسنان، ديشلرى (Chir.) | تمغا و يا مهر ايله قورشونلامه، قورشون مهر وضعى طولدرمه عملياتى .
Plombagine, sf. (Min.) Ou graphite ou mine de plomb, پلومباژين ، غرافيت، قلم قورشونى، صوبا بوياسى، شيطرنجين .
Plombaginées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالورقات توبجيه تحت المبيض صنفندن شيطرنجيه فصيله‌سندن شيطرنجية صحيحه قبيله‌سى | — vraies شيطرنجيه فصيله‌سى .
Plombé, ée, adj. (Min.) قورشونى، اسربى، رصاصى | قورشونلى | قورشون تمغا ايله قورشونلانمش .
Plomberie, sf. قورشونجيلق صنعتى | قورشون فابريقه‌سى، قورشونخانه .
Plombeur, sm. (Techn.) قورشونجى | (Ch.de fer) تمغاجى، كمركلرده و تيمور يوللرده ماللر و واغونلر اوزرينه قورشون تمغا اوران مأمور .
Plombée, sf. (Pêche) بيوك بالق آغلرينه اصلان طاشلره دينور، مهره طاشى .
Plombides, sm. pl. (Géol.) صخور رصاصيه — simples صخور رصاصية بسيطه | — séléniures صخور رصاصية سلنيوميه | — tellurés صخور رصاصية تللوريه | — sulfurés صخور رصاصية مكبرته | — oxydés صخور رصاصية محمضه | — molybdatés

صخور رصاصيهٔ ذوموليبدن — chromatés صخور رصاصيهٔ ذوقروميت | — carbonatés صخور رصاصيهٔ ذوفحميت | — chlorurés صخور رصاصيهٔ قلوريه .

Plombier, sm. (Techn.) قورشونجى ، قورشون قاپلايان و ايشليان | Fontainier — صويولجى .

Plombifère, adj. (Min.) قورشونلى، حامل رصاص .

Plongeant, ante, adj. (Art mil.) Tir — صاپلانيجى انداخت .

Plongée, sf. (Art mil.) استحكام سپرينك اوستى، شيو فوقانى .

Plongeon, sm. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقه‌سندن طيور سباحه تحت فرقه‌سندن و غواصه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان قره‌بطاق نوعى، غماسه .

Plongeur, sm. غواص، طالغيچ | Appareils —s طالغيچ ادواتى .

Plongeurs, sm. pl. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقه‌سندن طيور سباحه تحت فرقه‌سى .

Ploutocratie, sf. ثروت جسيمه‌نك قليل العددكسان يدنده تقرر و تجمعى | — américaine آمريقه‌نك اصحاب ثروت جسيمه‌سى .

Pluchée, sf. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن شبه تجميه قبيله‌سندن آمريقهٔ جنوبيه‌يه مخصوص بر نوع قوقولى چاير اوتى .

Pluie, sf. (Météor.) باران، مطر، ياغمور | — artificielle صنعى ياغمور | Saison de —s موسم امطار | — de soufre صارى توز ياغمورى | — de sang قوزى قار دوشمه‌سى .

Plumage, sm. (Zool.) ريشه، قوش تويى ويا طونى .

Plumasseau, sm. (Techn.) كوچك توى سپوركه | (Chir.) وسادهٔ تساله .

Plumasserie, sf. (Techn.) انواع تويلرى دوزمه و حاضرلامه صنعتى .

Plumatelle, sf. (Zool.) نامهٔ طفيليهٔ اشنه‌دن طاللى صولرده بولنور بر نوع غايت كوچك آختاپوت.

Plumbago, sm. (Bot.) Syn. de Dentelaire, **V.** ce mot.

Plume, sf. هر نوع قلمه وقلم ديلنه علدر | — métallique چليك ياخود تيمور قلم ديلى | (Hist. nat.) ريش، يلك، توى .

Plumeau, sm. (Techn.) بيوك توى سپوركه .

Plumée ou **plomée,** sf. (Techn.) طاشجيلقده بر طاشك قباسنى آلمه يعنى طاسلامه عمليانى .

Pluméricées, sf. pl. (Bot.) دفليه فصيله‌سندن قليه قبيله‌سى .

Plumetis, sm. (Techn.) بر نوع قسطون ايشى، قبارتمه فستون .

Plumeux, euse, adj. (Hist. nat.) تويلى، ريشى .

Plumifère ou **plumigène,** adj. (Hist. nat.) مكون ريشات، حامل ريشات .

Plumipèdes, sm. pl. (Zool.) دجاجيه فرقه‌سندن ذوالرجل ريشى فصيله‌سى‌كه‌چاقشرلى قوشلر انواعى در .

Plumitif, sm (Dr.) ضبط ورقه‌سى | Tenir le — ضبط ايتمك .

Plum-pudding, sm. (Art cul.) پودينغا دنيلان بر نوع حلويات .

Plumulaire, sm. (Zool.) حيوانات انجريه‌دن بر نوع كه كثيرة الرجليهٔ قليه ديشور.

Plumule, sf. (Bot.) Ou tigelle, ريش، فدانك سويقى، هنوز سورمكه باشلايان .

Pluralité, sf. تعدد، كثرت | — des mondes تعدد عوالم | (Pol.) اكثريت **V.** aussi **Majorité** | (Gram.) جمع **V. Pluriel.**

Pluriel, sm. (Gram.) جمع | (Gram. arabe)— de petite pluralité جمع قلت | — de grande pluralité جمع كثرت | — des —s جمع الجموع | — régulier جمع سالم | — irrégulier جمع مكسر .
Pluriloculaire, adj. (Hist. nat.) كثير المسكن، كثير الحجرات .
Pluripartite, adj. (Bot.) كثير الاقسام .
Plurivalve, adj. (Hist. nat.) كثير المصارع .
Plus, adv. (Math.) زائد | Le — petit اصغر | Le — grand اعظم | — ou moins زائد ر يا ناقص V. aussi **Diviseur,** et **Multiple.**
Plusie, sf (Zool.) خرشفي الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سندن بر نوع قنادلی بوجك .
Plus-payé, sm. (Dr.) فضله مؤدی، فضولاً تأديه اولنان .
Plus-pétition, sf. (Dr.) Ou plus-petita, طلبدن فضله .
Plus-que-parfait, sm. (Gram.) ماضیٔ اتم | (Gram. turq.) — déterminé حكايهٔ ماضیٔ شهودی | — indéterminé ou dubitatif روايت ماضی نقلی | — antérieur حكايهٔ ماضیٔ نقلی .
Plus-value, sf. فضلهٔ حاصلات، فضلهٔ واردات | فضلهٔ فيئات، فضلهٔ قيمت، فضله | (Dr.) فضله .
Plutocratie, sf. (Pol.) بر حكومتك اغنيا طرفندن اداره اولنمسی اصولی .
Plutonien, ienne, adj. (Géol.) پلوتونی، ناری | Roches — nes صخور ناريه .
Plutonisme, sm. (Géol.) طاغلرك آتش قوتيله حصوله كلديكی ادعا وقولی .
Pluvial, ale, adj. (Météor.) ياغموره دائر، مطری | Eaux —es مياه مطريه .
Pluvier, sm. (Zool.) طيور مقبقبه ساكن المرزاغ فرقه‌سندن ياغمور قوشی فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان ياغمور قوشی نوعی .
Pluvieux, euse, adj. (Météor.) مطير، ياغمورلی، چپل | Temps — ايام مطريه، ياغمورلی هوا .
Pluviomètre ou **udomètre,** sm. (Météor.) مقياس مطر، ميزان المطر .
Pnéobiomantie, sf. (Méd.) استخراج حيات نوزاد .
Pnéomètre, sm. (Méd.) Ou pneumatomètre, مقياس نفسی .
Pneumarthrose, sf. (Méd.) ريح مفصلی .
Pneumatique, adj. (Phys.) هوائی | Machine — آلت تخلية الهوا | Briquet — حراقهٔ هوائيه | Canon — مدفع هوائی | Cuve — **V. Cuve.**
Pneumatistes, sm. pl. (Philos.) هوائيون .
Pneumatocèle, sf. (Méd.) ادره، خايه‌يومه دبه‌لك يعنی يل ايشوب .
Pneumato-chimique, adj. (Chim.) هوائیٔ كيميوی | مجمع غازات .
Pneumatode, adj. (Méd.) منتفخ .
Pneumatologie, sf. (Path.) مبحث امراض ريحيه | (Philos.) علم كائنات روحانيه.
Pneumatomètre, sm. (Méd.) V. **Pnéomètre.**
Pneumatomphale, sf. (Méd.) فتق سریٔ ريحی .
Pneumatorrachis, sm. (Méd.) ريح شوكی .
Pneumatose, sf. (Méd.) ريح، علت ريحيه، استهواء .

Pneumobranches, sm. pl. (Zool.) ضفادعیه فرقه‌سندن ذوالریهٔ مغلصمه فصیله‌سی .

Pneumocarcinie, sf. (Méd.) سرطان رئوی .

Pneumocèle, sf. (Méd.) فتق رئوی .

Pneumoclasie, sf. (Méd.) تمزق رئوی .

Pneumoderme, sm. (Zool.) آتیده‌کی رئوی الادمه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بحر محیطك بر نوع ناعمه‌سی .

Pneumodermidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذات الرجدل الجناحیه فرقه‌سندن رئوی الادمه فصیله‌سی .

Pneumogastrique, adj. et sm. (Anat.) رئویٌ معدی | Nerf —, **V. Nerf**.

Pneumographe, sm. (Méd.) رئه نویس .

Pneumographie, sf. (Anat.) توصیف الرئه .

Pneumohémorragie, sf. (Méd.) Ou pneumorragie نزف رئوی .

Pneumolithiase, sf. (Méd.) داءالحصات رئویه .

Pneumologie, sf. (Path.) مبحث الرئه .

Pneumomalaxie, sf. (Méd.) استرخاء رئه .

Pneumomélanosie, sf. (Méd.) السواد رئویه .

Pneumonalgie sf. (Méd.) الم رئه، خناق صدر .

Pneumonécrosie, sf. (Méd.) موت الرئه، غانغرن رئه .

Pneumonie, sf. (Path.) ذات الرئه، التهاب رئه، آق جکر التهابی .

Pneumonique, adj. (Path.) ذات الرئوی .

Pneumonitophymie, sf. (Méd.) ذات الرئه درنی .

Pneumonitopyite, sf. (Méd.) تعظم رئه .

Pneumopathie, sf. (Path.) مرض الرئه .

Pneumopéricarde, sm. (Méd.) ریح شغاف .

Pneumopleurésie, sf. (Méd.) ذات الجنب و الرئه .

Pneumorragie, sf. (Méd.) **V. Pneumohémorragie.**

Pneumorrhée, sf. (Méd.) سیلان رئه .

Pneumothorax, sm. (Méd.) ریح صدر .

Pneumotomie, sf. (Path.) تشریح الریه .

Pochade, sf. (Des.) بویالی رسم تصلاغی .

Poche, sf. جیب، کیسه، قوبون | (Zool.) حیوانات مکیسه‌نك کیسه‌سی | (Véter.) —s gutturales آت قسمنك یا کاقلری آووردلری و درونده اولان کیسه‌لر، کستین حلقیتین | (Min.) اریمش معدنی آلمغه مخصوص کفچه .

Pochette, sf. (Méd.) جیب کاچه‌سی | (Math.) — mathématique مهندس استوجی.

Podagraire, sf. (Bot.) Syn. d'Egopode, **V.** ce mot.

Podagre, sf. (Méd.) نقرس قدم | —, sm. نقرس قدمیه مبتلا اولان .

Podalyre, sm. (Bot.) آتیده‌کی ذوالرجل عددی قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع تزیینات چیچکی .

Podalyriées, sf. pl. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن ذوالرجل عددی قبیله‌سی .

Podarthrocace, sf. (Méd.) التهاب مفصل قدم .

Podencéphale, sm. (Térat.) (عجائباتدن) ذوالدماغ مرجل .
Podocarpe, sm. (Bot.) قاضميه قبیلەسندن آمریقەیه مخصوص بیوك برنوع بوروسوق آغاجی .
Podocère, sm. (Zool.) حیوانات مقشره ذوالرجل حیطی فرقەسندن بر نوع كوچك قسكه .
Podogyne, adj. (Bot.) Pistil — عضو تذكير ذات الرجل .
Podomètre, sm. Syn de hodomètre, **V.** ce mot.
Podophone, adj. (Mus.) **V**· **Piano**·
Podophtalmaire, adj. (Zool.) حیوانات مقشرەدن ذوالعیون رجلیه فرقەسی .
Podophylle, sm· (Bot·) زیرده‌كی ورق رجیله فصیلەسنك نمونەسی اولان بر نوع آنبرباریس فدانی .
Podophyllées, sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ زرشكیەدن منفصل ورق رجلیه فصیلەسی .
Podopsides, sm· pl. (Zool.) **V. Spondyle.**
Podosperme, sm· (Bot.) رجل بزر **V.** aussi **Funicule**.
Podostémacées, sf. pl. (Bot.) آسیای جنوبییه مخصوص خشایش مائیه صنفندن ذوالرجل لیفی فصیلەسی .
Podostémon, sm· (Bot·) بالاده‌كی ذوالرجل لیفی فصیلەسنك نمونەسی اولان بر نوع یوصون .
Podotrochilite, sf· (Méd·) التهاب بكرهٔ قدم .
Podure, sf· (Zool·) زیرده‌كی ذوالذنب مرجل فصیلەسنك نمونەسی اولان بر نوع غایت اوفق و قنادسز سینك .
Podurelles, sf· pl· (zool.) عدیمة الاجنحه ذوالذنب ·مهدب فرقەسندن ذوالذنب مرجل فصیلەسی .
Pœcilopes ou **pœcilopodes,** sm· pl· (Zool·) حیوانات قشریەدن برنجی ذوالرجل مختلف فصیلەسی .
Poêle, sm· طواق، كلین طواغی | (Techn·) طاوه | صوبا | — en fonte دمیور صوبا | — en faïence چینی صوبا .
Poêlier, sm· (Techn.) صوباجی | — fumiste صوبا یاپان و قوران .
Poêlon, sm· (Techn·) كوچك صوبا | كوچك طاوه | -- à alcool قامینتو، روحدان .
Poème, sm· (Litt·) منظومه، منظوم، اثر منظوم | — épique ou épopée, داستان | — dramatique ou tragédie, **V.** ce mot | — comique ou comédie, منظوم قومدیا — bucolique ou églogue, اشعار راعیه | — lyrique ou ode, قصیده pl· قصائد | — satirique ou satire, هجویه | — élégiaque ou élégie, غزل، غزلیات | — mystique مثنوی | — dont chaque stance est terminée par la répétition de mêmes vers ترجیع بند | — composé de plusieurs stances égales تركیب‌بند | Recueil de —s lyriques d'un poète دیوان | **V.** aussi **Poésie**.
Poésie, sf. (Litt·) شعر، نظم | فن شعر، اصول شعر | — rhytmique اقوام شرقیه ده اولدیغی كبی اجزا و اركانی هجالری اوزرینه مؤسس اولان اشعار اصولی | — métrique لاتین ویونان اقوامنده اولدیغی كبی اجزا و اركانی محتوی اولدیغی هجالرك تلفظی اعتباریله اولان اشعار اصولی | **V.** aussi **Poème.**

Poétastre, sm. (Litt.) کندیسنه شاعر سوسی ویرن' متشاعر . On dit aussi **Poétereau.**

Poète, sm. (Litt.) شاعر | — mystique عاشق شیدا .

Poétesse, sf. (Litt.) شاعره .

Poétique, adj. (Litt.) شعره متعلق، شعری | Licences —s یا قافیه و یا ضرورت وزن ایچون تجویز اولنان خطیئلر V. aussi **Licence** | Génie — طبیعت شعریه | Œuvres —s آثار شعریه | —, sf. ou art —, اصول شعر، علم عروض | اصول شعره دائر اثر .

Pogostémon, sm. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن نعنعیه قبیله‌سندن بر نوع پاچولی‌فدانی.

Poids, sm. (Techn.) ساعت طوپی | (Phys.) ثقلت | وزن، طارتی | — spécifique ثقلت نسبیه | — relatif ثقلت مطلقه | — absolu وزن مخصوص، ثقلت اضافیه | — atomique آتوم وزنی' وزن ذراتی | (Métrol.) درهم' آغرلق، ثقلت' وزن، طارتی | — et mesures اوزان و اکیال | — brut ثقلت غیر صافیه | — net معطاره ثقلت ' بلالطاره ثقلت ' ثقلت صافیه | Unité de — واحد قیاسی' وزن | Mesures des — اثقال اولچیلری | Faux — ساخته درهملر | (Adm.) — publics قنطار اداره‌سی ' اوزان و اکیال اداره‌سی .

Poignard, sm. (Techn.) هر نوع قما و خنچره علمدر.

Poignée, sf. (Techn.) مشت | قبضه | آوچ | (Top.) زنجیر قبضه‌سی .

Poignet, sm. (Anat.) Ou carpe, رسغ‌الید' معصم، بیلك .

Poil, sm. (Hist. nat.) شعر' اینجه قیل' توی | — de chèvre کچی قیلی | — soyeux de chèvre فلیك' تفتیك | — de chameau وبر' دوه تویی | (Bot.) —s glanduleux اشعار غددیه .

Poilu, ue, adj. (Hist. nat.) قیماسی' قیللی، منشعر، مشعر | (Bot.) Tige —e ساق منشعر .

Poinciane ou **poincillade,** sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سناء آمریقی | — élégante طاوس چیچکی یاخود اسپانیا قرانفلی .

Poinçon, sm. (Techn.) زمبه | جلیك قلم | ارکك چاقمه | دیرویش | بیز | (Adm.) اسق وبابا ویاخود پاپاس دنیلان چاتی کراسته‌سی (Archit.) | عیار تمغاسی' سیم وزر تمغاسی .

Poinçonnage uo **poinçonnement,** sm. (Adm.) زر و سیم مسکوکات و معمولات و آوانی‌یه عیار تمغاسی اورمه .

Poinçonneuse, sf. (Techn.) زمبه ماکنه‌سی، دلیك زمبه‌سی .

Point, sm. (Géom.) نقطه | —s singuliers d'une courbe بر منحنینك نقاط خصوصیه‌سی | —s isolés d'une courbe بر منحنینك خطوط منفرده‌سی | —d'intersection نقطهٔ تقاطع | — de rebroussement نقطهٔ انقلاب | — de tangence نقطهٔ تماس | (Dr.) — de droit جهت قانونیه | — de fait جهت اساسیه و یا فعلیه | (Gram.) مفرزه ' نقطه‌لی مفرز | — et virgule اصول جدیده' تنقیطده قاطعه' نقطه | Deux —s نقاط مفسره' شارحه | Plusieurs —s نقاط مرسله | — d'interrogation علامت استفهام، استفهامیه | — d'exclamation علامت استغراب' تعجبیه | — final نقطهٔ انتها | —s de suspension نقاط تقدیریه | — - voyelles حرکات رسمیه | —s diacritiques حروف عربیه اوزرنده‌کی نقاط | (Mus.) موسیقی نوطه‌سنده نقطه | — d'orgue موسیقی نوطه‌سنده قورنا تعبیر اولنان اشارت | (Méc.) — d'appui نقطهٔ استناد | — matériel نقطهٔ مادیه | — d'application نقطهٔ تطبیق | — mul-

tiple نقطهٔ مشترکه | (Art. mil.)—s d'observation ترصد نقطه‌لری | —s straté-
giques نقاط حربیه و یا سوق الجیشیه | — de départ مبدأ، اس الحرکات | —de tir
انداخت نقطه‌سی | —s détachés نقاط مفرزه | — de mire نقطهٔ هدف | (Astr.)
—s équinoxiaux, V. **Equinoxe** | — du jour نقطهٔ طلوع شمس ، شفق
| Les quatre —s cardinaux جهات اربعهٔ اصلیه | —s collatéraux, V.
Collatéral | (Anat.) —s ciliaires نقاط هدبیه , —s lacrymaux نقاط دمعیه
| (Méd.) — de côté ou pongitive، یان آغریسی، الم جنب | (Mar.) پونط سفینه،
پونط | Faire le — دریاده پونط سفینه‌یی تعیین ایتمك V. aussi **Estime** | — d'ar-
rivée نقطهٔ ورود | — de départ نقطهٔ حرکت | — corrigé نقطهٔ تصحیح | —d'é-
coute اسقوط یقاسی | Cargue - — قونتره اسقوط | Chute au — اورصه
یقاسی، غرادین یقاسی | — d'amure قونتره یقاسی | — de drisse چتال یقاسی | —
de pic چوردك یقاسی | — ou angle du bas de la voile یلکننك آشاغیکی کوشه‌سی
| (Impr.) دوکه حروفاتك اولچیسی اولان پونطو | (Techn.) —s, diverses ma-
nières de coudre, دیکیش انواعی، انواع خیاطه | ایکنه ایشی، دیکیم ، سوزنی | —
devant ایکنه اوکی، شولال | — arrière ایکنه آردی، ماتتقا | — de côté یان
دیکیشی | — d'ourlet باصدرمه، خزیب | — à la turque اوبه دیکیی، سوزنی | —
croisée چاپراست .

Pointage, sm. (Mar.) خریطه اوزرینه پونط سفینه‌یی تعیین عملیاتی، کرتریز ایتمه عملیاتی
| (Art mil.) طوپی درسه ایتمه ، توجیه ایتمه | Roue de — d'un canon برطوپك
درسه طولابی | Vis de — ارتفاع اسقروسی | Théorie du — درسه نظریاتی .

Pointe, sf. (Techn.) کوچك نوع قارفیچه | طورزحك | حکاك قلمی | — de Paris قارفیچه
| (Jeux) — du trictrac طاولی خانه‌سی .

Pointeau, sm. (Techn.) بر نوع دلیك زمبه‌سی، نقطه زمبه‌سی .

Pointer, va. (Art mil.) — une pièce بر طوپی درسه ایتمك، توجیه ایتمك | —
en chasse باشه درسه ایتمك | — en belle طوغری درسه ایتمك | — en retraite
قیچ اوموزلغنه درسه ایتمك | (Mar.) کرتریز ایتمك .

Pointeur, sm. (Art mil.) طوپ ایله نشان آلان، نشانجی | (Mar.) کرتریز مأموری.

Pointillé, sm. نقطه‌لامه عملیاتی، نقاط خارجیه تقسیم، ترسیم نقاط .

Pointure, sf. (Impr.) —s مطبعه ماکنه‌سنك ایکنه‌لری | (Techn.) الدوین و بوتین
اولچیسی، نومروسی .

Poire, sf. (Bot.) آرمود، کمثره | — fondante آقچه آرمودی نوعی | — beurrée
انقره آرمودی نوعی | — de certeau بوزطوغان آرمودی | (Art mil.) — à poudre
باروت قابی، باروتلق | (Pharm.) — à injection لاستیق شرینغه .

Poiré, sm. (Comm.) آرمود شرابی .

Poireau ou **porreau,** sm. (Bot.) زنبقیه فصیله‌سندن پراصه ، کراث، کندنه
| (Méd.) الده چیقان سکیل، ات بزی .

Poirée, sf. (Bot.) فصیلهٔ اسفناخیه‌دن سلقیه قبیله‌سندن پازی نوعی، سلق V. aussi
Bette.

Poirier, sm. (Bot.) وردیه فصیله‌سندن تفاحیه قبیله‌سندن آرمود آغاجی ، شهرکثری
| — avocat ou avocatier, آووقات دنیلان آرمود آغاجی .

Pois, sm. (Bot.) قراشیه فصیله‌سندن جلبانیه قبیله‌سندن بزلیا ، بسله | Petits —

بزلیاسی فرنك | — verts تازه بزلیا | — pointu ou — chiche, حمص، نخود | — de merveille عجائب بزلیا | — de senteur ou gesse odorante, عطرشاهی | (Pharm.) — à cautère نخود یاقیسی، حمصه، یاقیحبه‌سی | (Culin.) — rôtis لبابی .

Poison, sm. سم ، زهر | —s corrosifs سموم اکاله | —s narcotiques سموم مخدره | —s narcotico-âcres سموم مخدرهٔ حریفه | —s septiques سموم عفنیه .

Poisser, va. (Techn.) زفتلمك، تزفیت ایتمك .

Poisson, sm. (Zool.) حیوانات فقریه شعبه‌سندن بشنجی اسماك قسمی | —s osseux, **V. Gnathodontes,** | —s plats, **V. Pleuronectes** | —s fossiles اسماك مستحاثه | — anthropomorphe, syn. de Dugong, **V.** ce mot | — volant, syn. d'Exocet, **V.** ce mot | — de St. Pierre دولكربالغی | (Astr.) برج حوت | — austral حوت جنوبی .

Poissonnerie, sf. (Comm.) بالق بازاری | بالقخانه .

Poitrail, sm. (Véter.) صدرحیوان، لبه | (Techn.) سینه‌بند، کوکولدروك | (Archit.) اوست اشیك .

Poitrinaire, adj. et s. 2 g. (Méd.) صدری، کوکس علق | مسلول .

Poitrine, sf. (Anat.) صدر، کوکس، سینه .

Poivre, sm. (Bot.) فلفل، ببر | — d'Etiopie خبش ببری | — couronné ou — du Thivet, توت ببری یاخود فلفل مموج | — de la Jamaïque جاقه ببری | — long دارفلفل ، باچ ببر ، قرمزی ببر | — cubèbe کبابه تخمی | — blanc آق ببر | — noir قره ببر | — d'eau صو ببری .

Poivrier, sm. (Bot.) فلفلیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان بر فدانی نوعی .

Poix, sm.(Comm.) زفت | — grasse ou — jaune, چام صاقزی | — noire قره صاقز | — minérale, syn. de Pissasphalte, **V.** ce mot | — résine زفت راتینج .

Polacre, sf. (Mar.) بحر سفیدك چكدرمه نوعندن اولان کیمی، پولاقه .

Polaire, adj. (Astron.) قطبی | Cercle — مدار قطب، دائرهٔ قطب | Cercle — arctique مدار قطب شمالی | Cercle—antarctique مدار قطب جنوبی | Etoile—, **V. Etoile** | (Géom.) —, sf. et adj. خط قطبی | Triangles —s مثلثات قطبیه .

Polakène ou **carpodèle,** sf. (Bot.) ثمار فقیرهٔ مجتمعه .

Polancre, sf. (Pêche) چاولیا، بالق سپتی .

Polarimètre, sm. (Opt.) مقیاس استقطاب، میزان القطب .

Polarisation, sf. (Opt.) استقطاب، تقطب | Plan de — سطح استقطاب | — de la lumière استقطاب ضیاء | — chromatique استقطاب متلون | — par réflexion استقطاب بالانعكاس | — par simple réfraction استقطاب بالانكسار بسیط | — par double réfraction استقطاب بالانكسار مضاعف | — circulaire ou rotatoire, استقطاب دوری .

Polariscope, sm. (Opt.) Ou analyseur, استقطابنما | — d'Arago آراغونك استقطابنماسی .

Polarisé, ée, adj. (Opt.) مستقطب، مقطب | Lumière —e ضیاء مستقطب | Rayon — شعاع مقطب .

Polariseur, sm. et adj. (Opt.) مقطب ، مستقطب | Appareils —s آلات مستقطبه .

Polarité, sf. (Opt.) تطبيت | — électrique قطبيت الكتريقيه | — magnétique قطبيت مقناطيسيه .

Polatouche, sm. (Zool.) V. **Ecureuil.**

Polders, sm. pl. (Géol.) فلامنكده دكز كنارنده‌كى تشكلات لجيۀ بحريه و نهريه‌يه دينور .

Pôle, sm. (Astron.) قطب | — céleste قطب سما | — terrestre قطب ارض | — boréal ou arctique قطب شمالى | — austral ou antarctique, قطب جنوبى | — géographique قطب حقيقى | (Phys.) — magnétique قطب مقناطيس | — mathématique قطب رياضى | —s d'une pile برمنظومۀ الكتريقيه‌نك قطبلرى | — négatif قطب منفى | — positif قطب مثبت .

Pole, sm. (Zool.) پيسى بالغى بر نوع دنيلان بالغى كون .

Polémique, sf. (Litt.) علم جدل | قلم مناقشه‌سى ، تهاجى .

Polémiste, sm. (Litt.) متهاجى ، قلم مناقشه‌سى سون منقد .

Polémoine, sm. ou. sf. (Bot.) زيرده‌كى دلبوثيه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سى اولان نقل چيچكى ويا قوزغون قليجى نوعى ، دلبوث .

Polémoniacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات نوبجيه تحت المبيض صنفندن دلبوثيه فصيله‌سى .

Polenta, sf. (Culin.) ايتاليا ده مصر بغدايندن ياپيلان بر نوع طعام .

Polianite, sf. (Min.) پوليانيت ، صخور مانغانزيۀ محضه‌دن بر نوع .

Police, sf. (Adm.) ضبطيه ، اداره ضبطيه | ضابطه ، پوليس | — générale اداره ضابطه عموميه | — intérieure انضباط داخلى | — municipale ضابطۀ بلديه | — administrative ضابطۀ ملكيه ، اداره ملكيه | — de sûreté V. **Sûreté** | — judiciaire ضابطۀ عدليه | — militaire ضابطۀ عسكريه | — sanitaire ضابطۀ صحيه | — médicale ضابطۀ طبيه | Réglement de — sanitaire pour les animaux ضابطۀ صحيۀ حيوانيه حقنده نظامنامه | Ministère de la — ضبطيه نظارتى | Préfet de — ضبطيه ناظرى | Commissaire de — پوليس قوميسرى | Département des commissaires de — تفتيش دائره‌سى | Etre sous la surveillance de la haute — ضبطيه نظارتى تحتنده بولنمق | Agent de —, V. **Agent** | Agents de la — secrète خفيه پوليس مأمورلرى | Chef de la — (d'un vilayet) ولايتده آلاى بكى | (Dr.) Tribunaux de simple — قباحتلرك رؤيتنه مأمور محاكم | — correctionnelle جزا محكمه‌سى | Contravention de simple — قباحت | Peines de — correctionnelle مجازات تكديريه | Salle de — V. **Salle** | (Comm.) — d'assurance سيغورطه پوليچه‌سى ، قائمه‌سى ، سندى | — de chargement حوله سندى ، قونوشمنطو .

Policemen, sm. (Adm.) انكلتره‌ده ضابطه مأمورلرينه دينور .

Polichinelle, sf. (Jeux) قوقله | صويتارى | چورجيغاباز .

Poliorcétique, adj. et sf. (Art mil.) فن محاصره و مدافعه | فن محاصريه دائر .

Polissage, sm. (Techn.) جلا ، پرداخت ، صيقال .

Polissoir, sm. (Techn) مهره | پرداخت آلتى ، مصقله .

Poliste, sf. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن ذوالاجنحهٔ مضاعفه فصیله‌سندن صقیعیه قبیله‌سندن اشك آریسی نوعی .

Politique, adj. et. sf. سیاسی ، پولیتقی ، پولتیقه ، امور سیاسیه | Droit — حقوق سیاسیه | Economie —, **V. Economie** | —s, sm. pl. ou hommes—s, رجال سیاسیه ، سیاسیون | — , sm. علم سیاسی ، پولتیقه ، سیاسیات | Flétrir la — de quelqu'un برینك مسلك پولتیقه‌سنی تقبیح ایتمك | (Litt.) Eloquence — فصاحت سیاسیه ، خطابت سیاسیه .

Pollen, sm. (Bot.) طلع .

Pollénine, sf. (Techn.) پولله‌نین ، طلعین .

Pollicitation, sf. (Dr.)

Pollinifère, adj. (Bot.) حامل طلع .

Pollinique, adj. (Bot.) طلعی | Tube — انبوبهٔ طلعیه .

Pollution, sf. (Méd.) — ou — nocturne, احتلام .

Pollux, sm. (Astr.) **V. Gémeaux.**

Polyacanthe, sm. (Zool.) خرشفی الادمه فرقه‌سندن ثیبی الشکل فصیله‌سندن برنوع قیلچیغلی بالق .

Polyadelphe, adj. (Bot.) کثیرالاخ ، کثیرالاخوه .

Polyadelphie, sf. (Bot) کثیرة الاخ ، کثیرة الاخوه .

Polyamatypie, sf. (Impr.) دوکه حروفاتی یکدن قالبه دوکه اصولی .

Polyandre, adj. (Bot.) کثیرالتذکیر ، کثیرالاتامین .

Polyandrie, sf. (Relig.) تعدد ازواج | (Bot.) کثیرة التذکیر ، کثیرة الاتامین .

Polyanthe, sf. (Bot.) چوقه چیچکی | — ou **polyanthé, ée,** adj. کثیر الازهار .

Polyatomique, adj. (Chim.) کثیرالذرات .

Polybasique, adj. (chim.) کثیرالاساس | Acide — حامض کثیر الاساس .

Polybasite, sf. (Min.) پولیباریت ، بر نوع آنتیمون مکبرت خلقیدر .

Polyborus, sm. (zool.) Syn. de Caracara, **V.** ce mot.

Polycarpe, adj. (Bot.) کثیرالاثمار .

Polycéphale, adj. et sm. (Térat.) (عجایباتدن) کثیرالرؤس | (Bot.) کثیر القمله .

Polycholie, sf. (Méd.) فرط صفرا ، کثرة صفرا .

Polychreste, adj. (Pharm.) کثیرالاستعمال | Sel — کبریتیت پوتاس .

Polychroïsme, sm. (Min.) کثرت الالوان .

Polychroïte, sm. (Chim.) پولیقروئیت ، زعفرانك مادهٔ ملونه‌سی .

Polychrome, adj. (Archit.) کثیرالالوان ، الوان نقشلی | Architecture — فن معماریٔ لونی .

Polychromie, sf. (Peint.) تنقیش کثیر الاوان .

Polyclinique, sf. (Méd.) معاینه‌خانهٔ طبی .

Polycladie, sf. (Hist. nat.) کثیرة الشعاعات .

Polycotylédone, adj. (Bot.) کثیرالفلقه .

Polycystinées, sf. pl. ou **radiolaires,** sm. pl. (Zool.) حیوانات ابتدائیه‌دن سارقودیه فرقه‌سندن بر نوع فورامنفیر .

Polydactyle, adj. et sm. (Anat.) كثیرالاصابع .
Polydactylie, sf. (Anat.) Doigts surnuméraires, كثیرة لاصابع .
Polydème ou **polydesme,** sm. (zool.) هزارپا قسمندن ذوالاقدام مضاعفه فرقه‌سندن بر نوع قرق آیاق .
Polydipsie, sf. (Méd.) اغتلال، عطاش .
Polyèdre, adj. et sm. (Géom.) ذوالکثیر الوجوه، ذوالکثیر السطوح | — régulier ذوالکثیر السطوح منتظم | Angle — زاویهٔ ذوالسطوح کثیره، زاویهٔ مجسمه .
Polyerque, sf. (Zool.) Fourmi roussâtre، قازر، قزیل قاریجه .
Polyéthylénique, adj. (Chim.) کثیرالاتیلن | Base — اساس کثیرالاتیلن .
Polygala ou **polygale,** sm. (Bot.) پولیغالیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان پولیغالا نوعی، سود کوکی دنیلان اوت .
Polygalées, sf. pl. (Bot.) خنازیریه فصیله‌سندن مفصول پولیغالیه فصیله‌سی .
Polygalique, adj. (Chim.) Acide — حامض پولیغالا .
Polygame, adj. et s. 2 g. (Relig.) کثیرالنکاح، متعددالزوجات | (Bot.) مزاوج .
Polygamie, sf. (Relig.) کثرة نکاح، تعدد زوجات | (Bot.) مزاوجه .
Polygastriques, sm. pl. (Zool.) حیوانات نقیعیه‌دن ذوکثیرالمعد فرقه‌سی .
Polygéné, ée, adj. (Hist. nat.) کثیرالنوع .
Polygénisme, sm. (Philos.) نوع بشرك عروق عدیده‌دن متشکل بولندیغی قول و مذهبی .
Polyglotte, adj et sm. برقاچ لسان بیلان، کثیرالسان | Dictionnaire — السنهٔ مختلفه اوزره محرر لغت کتابی .
Polygonacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن ذاتیه فصیله‌سی .
Polygonatum, sm. (Bot.) صپارناتیه فصیله‌سندن مهر سلیمان اوتی .
Polygone, sm. (Géom.) ذوکثیرالاضلاع | — funiculaire ذوکثیر الاضلاع حبلی | — inscrit ذوکثیر الاضلاع داخلی | — circonscrit ذوکثیر الاضلاع خارجی | — régulier ذوکثیر الاضلاع منتظم | — régulier étoilé ذوکثیر الاضلاع منتظم نجمی | (Math.) Nombres —s بر سلسلهٔ عددیه‌نك حدودی | (Art mil.) طوپچی تجربه | — میدان محاربه محلنك خریطهٔ عمومیه‌سی | تعلیمخانه‌سی: اسلحه تجربه‌خانه‌سی، پولیغون extérieur پولیغون خارجی | — intérieur پولیغون داخلی .
Polygonées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌کی ذواتیه فصیله‌سندن راوندیه قبیله‌سی .
Polygramme, sm. (Gram.) اوروپا لسانلرنده ph و th کبی ایکی حرفله اشارت اولنان صداره دینور .
Polygraphe, sm. (Techn.) مستنسخ، یازی ماکنه‌سی | (Litt.) مواد متنوعه مؤلف ومحرری .
Polygraphie, sf. (Litt.) مواد متنوعه‌یه دائر کتب نشر ایتمه | خطوط خفیه فنی استعدادی .
Polygyne, adj. (Bot.) کثیرالتأنیث .
Polygynie, sf. (Bot.) کثرة التأنیث .
Polyhalite, sf. (Min.) پولیهالیت، برکبریتیت مضاعف جص و سود و پوطاسیوم خلقیدر .

Polylymphie, sf. (Méd.) كثرة اللنفا .
Polymérisme, sm. ou **polymérie,** sf. (Chim.) كثرة الاعضاء .
Polymignite, sf. (Min.) پولیمیکنیت. بر تیتانیت زیرقون واتیریا وجص وحدید خلقیدر .
Polymorphe, adj. (Phys.) کثیر الصور، کثیر الاشکال .
Polymorphisme, sm. (Phys.) کثرة الصور، کثرة الاشکال .
Polynème, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن خانیه فصیله‌سندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع صاری ازمارید .
Polynôme, sm. (Math.) ذوالحدود کثیره. ذوالکثیر الحدود .
Polynychie, sf. (Méd.) کثرة الاظفار .
Polyodon, sm. (Zool.) غضروفی الجناح ذوالفم منحنی فرقه‌سندن آمریقه‌نك میسیسپی نهرنده بولنور بر نوع مرسین بالغی .
Polyommate, sm. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن شبه‌فراشیه قبیله‌سندن بر نوع رنکلی کلبك .
Polyopsie, sf. (Méd.) تعددبصر، تعدد مرئیات .
Polyorexie, sf. (Méd.) جوع شدید .
Polype, sm. (Méd.) لحم نابت، پولیپ، اختاپوت | — vésiculeux پولیپ حویصلی .
Polypes, sm. pl. (Zool.) حیوانات شعاعیه‌دن کثیرة الرجلیه فرقه‌سی، اختاپوت وبلبلیه انواعی | — nus ou gymnopolypes, **V.** ce mot | — zoanthaires کثیرة الرجلیه‌دن حیوانات زهریه — | کثیرة الرجلیه‌دن حامل مشط نوعی — cténophores | — corallaires کثیرة الرجلیه‌دن حیوانات مرجانیه نوعی | — gélatineux بیاض مرجانی تشکیل ایدن حیوانات، پولیپ هلامی | — à polypier **V. Sympolypes.**
Polypétale, adj. (Bot.) کثیر الورقات | Corolle — تویج کثیر الورقات .
Polypeux, euse, adj. (Méd.) لحم زائدی | Excroissance —se لحوم زائدهٔ پولیپیه .
Polyphagie, sf. (Méd.) اوبورلق، اکالیت .
Polypharmaque, adj. et sm. (Méd.) کثرت ادویه استعمال ایدن (طبیب) .
Pol. phylle. adj. (Bot.) کثیرالاوراق .
Polypier, sm. (zool.) مسکن پولیپ | —s dendroïdes شجری مسکنلر | —s pierreux حجری مسکنلر .
Polypiforme, adj. (Méd.) پولیپی الشکل، پولیپی .
Polypode, sm. (Bot.) قبیلهٔ بسفائجیه‌دن بسفائج نوعی. اخراس الکلب اوتی .
Polypodiacées ou **polypodiées,** sf. pl. (Bot.) مرخسیه فصیله‌سندن بسفائجیه قبیله‌سی .
Polypo-méduses, sf. pl. (Zool.) کثیرة الرجلیهٔ نجمیه فرقه‌سی | — campanulaires کثیرة الرجلیهٔ نجمیه‌دن جرسیه فصیله‌سی .
Polypore, sm. (Bot.) قاو منطری جنسی | — amadouvier قاو منطری، کثه .
Polyporé, ée, adj. (Hist. nat.) کثیر المسامات .
Polyptère, sm. (Zool.) مرخو المسبح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن رنکیه فصیله‌سندن نیله مخصوص بر نوع کوپك بالغی .
Polyptote, sm. (Litt.) بر عبارەده تکرر جمل .
Polyscope, adj. (Opt.) کثیرالمرئیات .

Polysépale, adj. (Bot.) كثير الوريقات كأسيه | Calice — كأس كثير الورقات .
Polysialie, sf. (Méd.) صاليانك چوقلغى، كثرت لعاب .
Polysome, adj. (Hist. nat.) كثير الاجساد .
Polysomie, sf. (Térat.) (عجائباتدن) ذوالكثير الاجساد .
Polysperme, adj. (Bot.) كثير البزور .
Polysporé, ée, adj. (Bot.) كثير الاسپور .
Polystémone, adj. (Bot.) كثير الذكور .
Polystic, sm. (Bot.) سرخسيه فصيله‌سندن بسفائجيه قبيله‌سندن بر نوع اكرلتى اوتى .
Polystome, adj. (Zool.) ذوالكثير الافوه .
Polystyle, adj. (Archit.) (بنا) كثير الستون | (Bot.) كثير الاناث .
Polysulfure, sm. (Chim.) كثير الكبريتيت .
Polysyllabe ou **polysyllabique,** adj. et sm. (Gram.) كثير الهجاء .
Polytechnique, adj. (Techn.) كثير الفنون | Ecole — مهندسخانه مكتبى ، مكتب فنون و صنايع .
Polythalame, adj. (Zool.) كثير المسكن .
Polythéisme, sm. (Relig.) شرك ، مشركيت .
Polytric, sm. (Bot.) اشنه فصيله‌سندن كثير الاشعار دنيلان بر نوع يوصون .
Polytrichie, sf. (Méd.) افراط اشعار .
Polytypage, sm. (Impr.) ديزلمش صحيفه‌نك آلچى و يا سائره ايله قالبنى آلوب قورشون دوكيله‌رك باصيله‌جق صحيفه‌لرى تكثير و تمثيل ايچه صنعتى .
Polytypeur, sm. (Impr.) بالاده‌كى قالب دوكه صنعتنده ماهر اولان، پوليتيپور .
Polyurie, sf. (Méd.) Ou diabète insipide، كثير التبول، نفاص .
Polyurique, adj. et s. 2 g. (Méd.) بوال، متبول .
Polyzoïcité, sf. (Méd.) معيشت حيوانات متكثبه .
Polyzoïque, adj. (Hist. nat.) ذوالحيوانات مجتمعه .
Polyzonie, sf. (Zool.) هزارپا قسمندن ذوالاقدام مضاعفه فرقه‌سندن بر نوع بر صوغليجانى .
Pomacanthe, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن خرشفى الاجنحه فصيله‌سندن بر نوع هندستان بالغى .
Pomacées, sf. pl. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن تفاحيه قبيله‌سى .
Pomacentre, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن ملكيه فصيله‌سندن هند دكزلرنده بولنور طاوس بالغى نوعى .
Pomatome, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن خايته فصيله‌سندن بر نوع قره‌كوز بالغى .
Pommade, sf. (Pharm.) مرهم، پومات، طلا | —s، مرهملر، پوماتات | —nitrique قايمق مرهمى | — mercurielle جيوه مرهمى، طلاء زيبق | — de crème آزوتى
Pomme, sf. (Bot.) سيب، الما، تفاح | — vermeille تفاح عجائب | — d'amour ou tomate دوماتس | — de paradis كبات ليمونى | — de pin چام قوزالغى | — de terre ou patate, پتاتس، پاتاته | (Anat.) — d'Adam ou cartilage thyroïde، خرتلاغو، درق | (Techn.) — d'arrosoir ou paumelle, ابدان، صو توغاسى سوزگچى | (Mar.) شاقه | — de tire-veille پطريسه جوزى | — du grand-mat غراندينك شاپقه‌سى .

Pommé, ée, adj. (Bot.) Chou — كوبكلى لحنه، باش لحنه | Laitue —e طوپ صلاطه .

Pommeau, sm. (Techn.) قليج قبضه‌سنك اوجى | اكرك اوك قاشى .

Pommelé, ée, adj. (Véter.) قيرجل، سيسلى قير، بقله قيرى (ات قسمنك طوكى) .

Pommelière, sf. (Véter.) اينك ورمى، سل الرئة بقر .

Pommelle, sf. (Techn.) Ou pomme d'arrosoir, **V. Pomme** | — des corroyeurs دباغ مشطه‌سى | (Archit.) پانجور منتشه‌سى | — équerre كونيه‌لى پانجور منتشه‌سى .

Pommette, sf. (Anat.) وجنه، الماجق .

Pommier, sm. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن تفاحيه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان الما آغاجى | — sauvage اكشى الما آغاجى | — acerbe طاتلى الما آغاجى | — douce نوعى | اخلاط دينلان يبانى الما آغاجى .

Pomologie, sf. (Agric.) مبحث اشجار مثمره .

Pompadour, sm. (Zool.) آمريقه‌نك قزيل قناريه‌سى | (Comm.) پومپادور دنيلان قماش .

Pompe, sf. (Hydr. et Phys.) طلومبه | Corps de la — طلومبه‌نك كوكده‌سى | — aspirante امچه طلومبه | — foulante باصمه طلومبه | — centrifuge دافع طلومبه | — élévatoire رافع طلومبه (خانه‌لرده بولنـان) | — d'épuisement طلومبه‌سى (كميلرده‌بولنان) بوشالتمه طلومبه‌سى | — à chapelet چالپاره‌لى‌طلومبه | — de compression هوا تضييقلى طلومبه | — à air هوا طلومبه‌سى | — à air à double effet ذوالحركتين هوا طلومبه‌سى | — horizontale افقى طلومبه | — à simple effet تك حركتلى طلومبه | — verticale عمودى طلومبه | — alimentaire بسى طلومبه‌سى | Archi — — سينتينه قپوسى | Heuse d'une — طلومبه باقراجى | — à incendie حريق طلومبه‌سى | — à vapeur بخارلى طلومبه .

Pompe, sf. طنطنه، دبدبه | —s funèbres بعض‌ممالكده جنازه قالديران وجنازه‌آلايلرينى ترتيب ايدن اداره .

Pomper, va. (Mar.) طلومبه چكمك | سينتينه‌يى صرمره ايتمك .

Pompholyx, sm. (Méd.) فقاع | (Chim) حمض توتيا .

Pompier, sm. طلومبه‌جى | —irrégulier باشى بوزوق طلومبه‌جى | (Art mil.) اطفائيه نفرى، اطفائيه عسكرى | Sapeur — — بالطه‌جى اطفائيه نفرى | Régiment de —s اطفائيه آلايى .

Pompile, sm. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن خفار فصيله‌سندن مضيقيه قبيله‌سندن بر نوع بوجك .

Ponce pierre) ou **pumite,** sf. (Min.) سونكر طاشى، پومزه طاشى .

Ponceau, sm. (Bot.) Vulg. Coquelicot, گلنجك چيچكى .

Poncette, sf. (Peinture) رسم وساره استنساخنده قوللانيلاق كور توزى چيقينى .

Poncif ou **poncis,** sm. (Peinture) استنساخ اولنه‌جق رسمك مقوى قالبى .

Poncire, sm. (Bot.) كبات ليمونى .

Ponction, sf. (Chir.) بزل ، بط .

Ponctuation, sf. (Gram.) تنقيط و تقييد ، اعجام | — d'un texte arabe اضباط | آوروپا لسانلرنده و شمديكى حالده لسان تركيده مستعمل اولان اشارات تحريريه‌نك تنقيط، اصول تنقيط، وضعى اصولى | Signes de la — اشارات تنقيط. **V. Point.**

Ponctué, ée, adj. (Hist. nat.) منقط، منقوط | نقطوى | Vaisseaux —s اوعيه منقطه | (Gram. arab) نقطه‌لى، معجم .

Pondérabilité, sf. (Phys.) قابليت توزين، قابليت وزن | موزونيت .

Pondérable, adj. (Phys.) قابل توزين، قابل وزن | موزون | Corps —s اجسام موزونه .

Pondération, sf. (Phys.) موازنهٔ عموميه | امتزاج | تناسب و .

Pondeuse, sf. (Hist. nat.) بيوض، چوق يمورطلايان طاوق .

Ponère, sf. (Zool.) قارينجه انواعندن بيوك و قره قرينجه نوعى .

Poney ou **ponet,** sm. (Zool.) انكليز مدللوسى دينلان كوچك نوع آت .

Pongitif, ive, adj. (Méd.) بطى، بزلى | Douleur — ve الم بزلى .

Pongo, sm. (Zool.) قره نسناس، بر نوع سياه اورانغوطان .

Pont, sm. (Archit.) پل، جسر، كوپرى | — de pierre قنطاره، طاش كوپرى، كاركير كوپرى | — en bois تخته كوپرى | — mixte نيم كاركير كوپرى | — de fer تيمور كوپرى | — fixe ثابت كوپرى | — mobile متحرك كوپرى — à bascule اكرتى كوپرى | — pivotant ميل اوزرنده متحرك كوپرى، باصقيلى كوپرى | — roulant ou à coulisse, چكمجه دينلان متحرك كوپرى | — flottant سابح كوپرى | — suspendu آصمه كوپرى | — volant جسر طيار | — de bâteaux دوبه كوپرى | — de radeaux صال كوپرى، طومباز كوپرى | — de chevalets سهپا كوپرى | — de cordages خلاطلى كوپرى | — de pilotis قزيق كوپرى | (Adm.) -s et chaussées طرق و معابر اداره‌سى، طرق و معابر | (Art mil.) —s militaires عسكرى كوپرى | — - levis جسر معلق، قالقار كوپرى | — de gabions سپت كوپرى (Mar.) قيچ كوكرته، كوپرى اوستى | — de passerelle كوكرته | انبار | — de dunette اوست قات كوكرته‌سى، فوقانى كوكرته | — supérieur قصره كوكرته‌سى | — inférieur اورطه قات طاولون كوكرته‌سى | — principal پلاوره كوكرته‌سى | — intermédiaire قونطره طاولون | Faux - — كوكرته‌سى و يا وسط كوكرته | Premier — d'un vaisseau de guerre اوچ انبارلينك طوپ انبارى | Deuxième — d'un vaisseau de guerre اوچ انبارلينك اورطه طوپ انبارى | Troisième — d'un vaisseau de guerre اوچ انبارلينك پلاوره‌سى | Vaisseau à trois —s اوچ انبارلى سفينه | Plancher de — انبار يتاغى | Courbe de — پراچول پلاوره و ياكبير پراچول | (Anat.) — de Tarin قنطرهٔ طارن | — de Varole ou protubérance cérébrale, قنطرهٔ وارول .

Ponte, sf. (Agric.) موسم تبييض | مقدار بيضا | تبييض، يومورطلامه .

Ponté, ée, adj. (Mar.) كوكرته‌لى | Navire à voile — كوكرته‌لى يلكن سفينه .

Pontédériacées, sf. pl. (Bot.) جسريه فصيله‌سى .

Pontédérie, sf. (Bot.) آمريقاى شماليلنك صو نركسى، جسريه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سى .

Pontet, sm. (Art mil.) تفنك قورقولغنك كوپريسى .

Pontife, sm. پاپا | Le Souverain — پاپا حضرتلرينه ويريلان اسم در .

Pontifical, ale, adj. پاپا حضرتلرينه منسوب | Habit — پاپانك البسه‌سى | پيسقپوسلرك بولنه‌جقلرى مراسم و آيينلره دائر كتاب —sm. | پسقپوس البسه‌سى .

Pontificat, sm. پاپالق | بر پاپانك مدت حكومتى .

Ponton, sm. (Mar.) طومباز | اسپالاطه | صال، دوبه | — - mâture ديكمه دوبه .

Pontonnerie, sf. (Art mil.) كوپريجيلك .

Pontonnier, sm. (Art mil.) کوپریجی عسکری و یا نفری .
Pontuseau, sm. (Techn.) کاغد فابریقه‌لرند کاغد قالبلری اوزرنده چاپراست طوران پرنج تله دینور .
Pope, sm. روس ، بلغار ، صرب و صلاو پاپاسلرینه ویریلان اسمدر .
Popeline, sf. (Comm.) پوپلین دینلان ابنجه قماش .
Poplité, ée, adj. (Anat.) مأبضی . **V. Fémoro.**
Poppysme, sm. اوپمه آوازی ، شاپردی ، مض .
Populace, sm. خلق ، عوام ناس ، آیاق طاقمی .
Populage, sm. (Bot.) شقیقیه فصیله‌سندن خربقیه قبیله‌سندن بر نوع صاری صونرکسی .
Populaire, adj. بین‌الناس ، بین‌العوام | بین‌العوام مشتهر اولان .
Popularité, sf. توجه عمومیه | صیت | اشتهار ، شهرت .
Population, sf. اهالی | نفوس | — absolue نفوس مطلقه | — relative نفوس نسبیه .
Populéum, sm. (Pharm.) Ou onguent — قواق مرهمی ، مرهم غرب .
Populine, sf. (Chim.) غربین .
Porc, sm. (Zool.) ثدیهٔ ذات الظلف فرقه‌سندن خنزیریه تحت فرقه‌سنك نمونه‌سی اولان خنزیر نوعی ، طوکز ، خوك | — marin ou marsouin, طوکز بالغی | — - épic قنفذ ، دلدل ، ثدیهٔ قاضمه‌دن اوقلی کیرپی | (Mar.) Cul-de- — فلادور جوزی | Cul-de- — simple قنارلی بوسه جوزی .
Porcelaine, sf. (Indus.) فغفوری ، پورسلن | — opaque اسکی معدن | (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذو الغلصمة المشطی فرقه‌سندن مهریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان مهره بونجغی و یا بیوك نوع قاطر بونجغی | (Méd.) الحمیرهٔ خفیفه .
Porcellane, sf. (Zool.) حیوانات مشقره عشاری الرجل طویل الذنب فرقه‌سندن بر نوع چغانوس .
Porcellanite, sf. (Min.) پورسلانیت ، معادن کورینك احراقندن حصوله کلان برنوع مادهٔ زجاجیه .
Porcellie, sf. (Géol.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذو الغلصمة المشطی فرقه‌سندن اذن البحر فصیله‌سندن بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .
Porcellion, sm. (Zool.) حیوانات مقشره متساویة الرجل فرقه‌سندن قنفسیه فصیله‌سندن سکز ایاقلی بر نوع تسبیح بوجکی .
Porc-épic, sm. (Zool.) **V. Porc.**
Porchaison, sf. (Chasse) یبان طوکزینك سمیرلندیکی | یبان طوکزی آوینك موسمی موسم .
Porche, sm. (Archit.) صحن ، قپونك طیش دهلیزی | — cintré کمرلی صحن .
Porcher, sm. (Agric.) خوکبان ، طوکز چوبانی .
Porcherie, sf. (Agric.) طوکزخانه | طوکز آخوری .
Porcine, adj. f. (Zool.) Race — عرق خنزیر ، طوکز جنسی .
Porcins, sm. pl. (Zool.) ثدیهٔ ذات الظلف فرقه‌سندن خنزیریه تحت فرقه و یا فصیله‌سی .
Pore, sm. (Phys.) مسام ، مسامه | (Anat.) فتحهٔ مسامه ، مسامه | (Bot.) مسامه ، فویهه | —s intérieurs مسامات داخلیه | —s extérieurs مسامات خارجیه .
Poreux, euse, adj. (Hist. nat.) مسامی | ذومسام ، ذوالمسامات .
Porisme, sm. (Géom.) حقیقت هندسیه | بر حقیقت هندسیه‌یی منتج اوله‌جق سؤاله دینور .

orliérie, sf. (Bot.) مزدوج الاوراق فصيلەسندن (پرو) ايالتنه مخصوص بر نوع پيغمبر آغاجى .

Porocèle, sf. (Méd.) فتق صفنى ، نفنى .

Poromphale, sf. (Méd.) فتق سرى ، نفنى .

Porosité, sf. (Phys.) ذومساميت خاصەسى ، مساميت .

Porphyre, sm. (Min.) پورفير ، سماق مرمر | — rouge antique قرمزى سماق مرمر ، پورفير احمر عتيق ، حجر الارقش | — quartzifère پورفير قوارصى .

Porphyrhamine, sf. (Chim.) پورفير آمين .

Porphyrisation, sf. (Pharm.) پورفره ، غايت اينجه دوومه ، سحق .

Porphyrite, sf. (Mus.) پورفيريت ، قرمزى پورفير .

Porphyrogénète, adj. پدرينك زمان حكومتنده تولد ايدن پرنس .

Porphyroïde, adj. (Min.) شبيه پورفيرى | Granit — ou pétrosilex, قزيل غرانيت .

Porrigineux, euse, adj. (Méd.) سعفى .

Porrigo, sm. (Méd.) سعفه ، پوريغو ، باش چيبانى .

Port, sm. (Mar.) — maritime, — de mer, مرسا ، ليمان | —s naturels طبيعى ليمانلر | —s artificiels صنعى ليمانلر | —s militaires عسكرى ليمانلر | — ouvert آچيق ليمان | — de commerce تجارتگاه ليمان | — franc پورتو فرانقو ، سربست ليمان | Office de — ليمان ادارەسى و يا اوطەسى | Capitaine de — قاپودانديپورت ، ليمان رئيسى | Réglement de — ليمان نظاماتى | (Comm.) اجرت نقليه | — de lettre پوسته اجرتى | Franc de — بلا اجرت نقليه | En — payé اجرت نقليەسى تأديه اولنەرق | Arrivé à bon — (سفينه) سالماً واصل اولمق | (Adm.) — d'armes سلاح طوتمه ، سلاح طاشيمه | — de l'uniforme اونيفورمه كيمه | — de décoration نشان طاقمه ، نشان تعليق .

Portable, adj. (Dr.) Dette — داننك اقامتگاهنده تأديەسى لازمكلان دين .

Portage, sm. (Comm.) اجرت نقليه | نقل اشيا | (Mar.) كمى صرنلرينك اورطەلرى كه جونده دينور .

Portail, sm. (Archit.) باب كبير ، دروازه ، سراى و قوناق مثللولرك بيوك قپوسى .

Portatif, ive, adj. نقلى سهيل | Dictionnaire — جيب لغتى .

Porte, sf. (Archit.) در ، باب ، هر نوع قپويه علمدر | — cochère بر خانەنك عربه قپوسى | — bâtarde خانەلرك زقاق قپوسى | (Adm.) Contributions des —s et des fenêtres قپو و پنجره ويركوسى | La Sublime — باب عالى | (Anat.) Veine- وريد باب | Eminence — شامهٔ باب .

Porté, ée, adj. (Cosmog.) Ombre —e ظل مورت ، ظل مرتسم .

Porte-à-faux, sm. (Archit.) ايكى كريش ويا سارەنك ربط نقطەسنك آلتى معلقده قالمه | (Ch. de f.) Le — des rails compté de l'axe des traverses . تيور جبوقلرك يكديكرينه ربط اولنەجق محللرك ايكى طبان آغاجى آراسنه تصادف ايلديكى نقطه ، نقطهٔ معلقه .

Porte-affiches, sm. يافته تختەسى .

Porte-aiguilles, sm. ابرەدان ، ايكنەلك | حامل ابره .

Porte-aiguillon. sm. (Zool.) ذات اللسان فرقەسى غشائى الجناح قسمندن .

Porte-amarre, sm. (Mar.) جان قورطاران خلاطى .

Porte-arme, sm. (Art mil.) سلاحلق .

Porte-bonheur, sm. تسخه، تعویض، طلسم مثللو کویا اغور کتیران شئ .
Porte-bossoir, sm. (Mar.) غربوه پراچولی .
Porte caustique, sm. (Méd.) ناقل کاوی .
Porte-crayon, sm. قورشون قلم محفظه‌سی | قورشون قلم صاپی یا تیمور معدن .
Porte-drapeau, sm. (Art mil.) بیراقدار ، سنجاقدار .
Portée, sf. بر شیئک درجهٔ اهمیتی | — de tout le monde استفاده‌گاه عمومی | — de l'esprit عقلک ایریمی ، حوصله | (Opt.) — de vue مدی البصر ، کوز ایریمی | (Art mil.) آتیم ، منزل | غایت منزل | — de fusil, de canon تفنك اتداع | بنا طبان وکراسته و یا طاشلرینك سطح خارجیسی | (Archit.) و طوپ منزلی D'une — de 10 mètres اون متره آتساعنده | (Méd.) — de l'arbre شافت یتاغی | (Hist. nat.) حمل ، محصول حمل | مجموع ولدان | (Mus.) بش عدد متوازی نوطه‌کاغدینك خطاری .
Porte-écuelle, sm. (Zool.) تحت العصدی خرشتی الادمه فرقه‌سندن مرخو المسیح قرصی الشکل فصیله‌سندن بر نوع واطوس بالغی .
Porte-enseigne, sm. (Art mil.) علمدار ، سنجاقدار .
Porte-épée, sm. (Art mil.) قلیج طاسمه‌سی ، ذوابه .
Porte-étendard, sm. (Art mil.) سواری سنجاقدار .
Porte-étriers, sm. (Art mil.) اوزنکی قایشی و یا قولانی .
Porte-étrivières, sm. (Art mil.) اوزنکی قولانك حلقه‌سی .
Porte-fer, sm. (Techn.) — à repasser اوتی اسقاره‌سی .
Porte-feu, sm. (Art mil.) آتشدان | — ordinaire ماهتاب | Fusée —, **V. Fusée.**
Portefeuille, sm جزودان | (Comm.) تحویلات وسندات تجاریه وپولیچه موجودی | (Pol.) نظارت | Ministre sans —, **V. Ministre.**
Porte-foret, sm. (Techn.) بش کوشه منکنه‌سی | — ordinaire جیرجیر مثقابی | — à engrenage دیشلیلی جیرجیر مثقابی .
Porte-hauban, sm. (Mar.) پالاسرتیه | — de misaine پرووه پالاسرتیه‌سی | — d'artimon میزانه پالاسرتیه‌سی | Grand — غراندی پالاسرتیه‌سی .
Porte-loupe, sm. (Méd.) حامل عدیسه .
Porte lumière, sm. (Phys.) ناقل ضیا .
Porte-manger, sm. (Art cul.) سفر طاسی ، سیتیل .
Porte-mèche, sm. (Méd.) حامل فتیل ، فتیلدان .
Porte-moxa, sm. (Méd.) حامل موقصه ، موقصه‌دان .
Porte-musc, sm. (Zool.) Syn. de Musc, **V.** ce mot.
Porte-obus, sm. (Art mil.) اوبوس طوپی | — hydraulique خمبره هایدرولیکی .
Porte-or ou **portor,** sm. (Min.) سیاه مرمر صاری طمارلی ، پورطور .
Porte-pierre, sm. (Méd.) حامل حجر ، حجردان .
Porter, va. (Compt.) قید ایتمك ، یکورمك | (Dr.) Se — appelant استئناف ایتمك | Se — partie civile شخصی اولمق مدعیٔ .
Porte-scie, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن حامل منشار فصیله‌سی .
Porte-torpille, sm. (Art mil.) طورپیدو استمبوطی . **V.** aussi **Torpille.**
Porteur, sm. (Dr.) حامل | Tiers — حامل ثالث | Titre au — حاملنه محرر سند

| Bon au — آچيق بونو ، حاملنه محرر دين سندی | (Techn.) Chaise à —s سـدیه .

Porte-vergues, sm. (Mar.) Syn. de Herpes, **V.** ce mot.

Porte-voix, sm. (Mar.) مكالمه بوريسی | (Phys.) هنبوقه ، ناقل صدا .

Portion, sf. حصه ، قسم | (Dr.) — disponible, **V. Quotité.**

Portique, sf. (Archit.) قپو سپری ، رواق | بعض بنالرك اوكنه انشا ايديلان ديرك آلتی و یا کمر آلتی .

Portlandien, enne, adj. (Géol.) Etage — طبقات ژوراسیه‌نك نهایتنده بولنان طبقهٔ پورتلانديه .

Portor, sm. (Min.) **V. Porte-or.**

Portrait, sm. (Peint.) انسان رسم و یا تصویری | (Litt.) سیرت ، توصیف .

Portulaca, sf. (Bot.) پورطولاقه ، چيچكلی سمیز اوت ، ایپك چیچکی .

Portulacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوریقات تویجیهٔ متصله حول المبيض صنفندن فرفخيه فصيله‌سی .

Portulan, sm. (Mar.) دکز قلاغوزلری ایچون (رهبر دریا) کتابی .

Portune, sf. (Zool.) زرده‌کی قرجونیه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع چفانوس .

Portuniens, sm. pl. (Zool.) حیونات مقشره عشاری الرجل قصيرالذنب فرقه‌سندن ذوالجبهة مستديره فصيله‌سندن قرجونيه قبيله‌سی .

Pose, sf. (Peint.) وضعیت | (Techn.) فرش ، وضع ، قویمه | وضعیه | — de tuyaux بوری تفرشی .

Posidoniées, sf. pl. (Bot.) ناییادیه فصيله‌سندن پوسیدونیه قبيله‌سی .

Posidonomye ou **posidomye,** sf. (Géol.) ناعمهٔ عديمة الرأس ذات الجنب قوقعی فرقه‌سندن طبیریه فصيله‌سندن بر نوع دکز طراغی .

Positif, ive, adj. مثبت، صریح، حقیقی | Droit — حقوق موضوعه | Lois —ves قوانین موضوعه | (Gram.) Préposition —ve جملهٔ مثبته | (Math.) Quantités —ves مقادیر مثبته | Sciences —ves, **V. Science** | (Phys.) Pôle — قطب مثبت | (Mus.) —, sm. ارغانونك اوكنه وضع اولنان بر نوع كوچك آلت .

Position, sf. موقع | موقع ، مسند | مقام ، منصب | وضعیت | حال | (Art mil.) —s militaires مواضع عسکریه | Prendre — اخذ موضع ایتمك | (Math.) Règle de fausse — ترکیب و تعدیل قاعده‌سی .

Positivisme, sm. (Philos.) مذهب اثباتیون ، فلسفهٔ مثبته .

Positiviste, sm. (Philos.) اثباتیون ، فلسفهٔ مثبته اربابی .

Posologie, sf. (Pharm.) مبحث مقادیر ادویه .

Possédé, ée, s. 2 g. (Relig.) مجذوب | مأروض ، جنی چارپمش اولان .

Posséder, va. (Dr.) ذی‌الید اولمق، متصرف اولمق، تصرف ایتمك . **V. Possession.**

Possesseur, sm. (Dr.) متصرف | ذی‌الید | — de bonne foi زعم شرعی ایله متصرف | — de fait ذی‌الید | — pacifique بلانزاع متصرف .

Possessif, ive, adj. (Gram.) اضافی | Pronoms —s ضمائر تملیکیه ، ضمائر اضافیه .

Possession, sf. (Dr.) تصرف ، تملك ، **V.** aussi **Propriété** | — de fait ou détention, ذی‌الیدلك | — précaire على طریق الامانت تصرف ، امانت | — immémoriale من القديم تصرف | — d'état نسب معروف | — de bonne |

foi زعم شرعی ایله تصریف | Envoi en — بعدالحکم اموالنك ورثه‌سنه مفقودك موتیله تسلیمی | — illégale غصب | — paisible بلانزاع تصرف | (Géog.) —s مستملکات | (Relig. et Méd.) همزات الشیاطین .

Possessoire, adj.(Dr.) Action — تصرف دعواسی | V. **Complainte, Réintégrande, Dénonciation.**

Possibilité, sf. امکان ' قابلیت | (Syl.) قطع امکانی | — en général عموماً قطع امکانی | — par l'étendue وسعت اعتباریله قطع امکانی ' — par volume حجم اعتباریله قطع امکان .

Possible, adj. et sm. (Philos.) ممکن ، وقوعی ملحوظ | Les êtres —s ممکن الوجود جواهر | Le — ممکن الوجود .

Postal, ale, adj. (Adm.) پوسته‌یه متعلق | Taxe —e پوسته اجرتی | Carte —e پوسته ورقه‌سی . V. aussi **Carte** | Mandat — ou de poste, پوسته حواله‌سی | Colis — پوسته پاکتی | Bâteau — پوسته واپوری .

Postdiluvien, ienne, adj. (Géol.) بعدالطوفان | Terrains —s بعدالطوفان تحدث ایدن اراضی .

Poste, sm. مقام | (Art mil.) موقع | — fortifié موقع مستحکم | — de police پولیس مرکزی | — de secours اعانهٔ مجروحین موقعی | Abandon de — موقعی ترك و صاوشمه .

Poste, sf. (Adm.) پوسته ' پوسته‌خانه | قوناق، منزل | قوناق پوسته‌سی | Ministère des —s et télégraphes تلغراف و پوسته نظارتی | — aux lettres پوسته‌خانه ، مکاتیب پوسته‌سی | — aux chevaux منزلخانه | — locale شهر پوسته‌سی | — restante پوسته‌خانه‌ده توقیف اولنمق اوزره | Bureau de — پوسته مرکزی | Timbre - — پوسته پولی | — internationale اتحاد پوسته‌سی .

Postérieur, eure, adj. مؤخر | (Hist. nat.) خلفی | — et antérieur خلفی وقدامی .

Postériori (à) loc. adv. معقباً ، عاقبةً ' نتائج حاله کوره | (Philos.) آنی | Argument — دلیل آنی . V. aussi **Argument** | — ou à priori عاقبةً و یا وهلةً | Raisonner une proposition — بر تکلیفی حصوله کتوره‌جکی نتائج وعواقبه کوره پیش نظر مطالعه‌یه آلمق | V. aussi **Priori.**

Postérité, sf. ذریت ' نسل .

Postface, sf. (Litt.) خاتمهٔ کتاب ، خاتمه للمحرره .

Posthite, sf. (Méd.) التهاب غلفه ، ذات الغلفه .

Posthume, adj. (Méd.) Enfant — پدرینك وفاتندن صکره طوغان چوجق ' شوع | (Litt.) Œuvre — مؤلفنك وفاتندن صکره موقع انتشاره قونیلان اثر .

Postiche, adj. (Techn.) ساخته' دوزمه' عاریتی | یالاندن' یالانجی' کاذب' حشوی .

Postliminie, sf. ou **postliminium,** sm. (Pol.) Droit de — دشمنك ضبطنه کچمش اولان اشیانك منکیت جهتیله حال سابقلرینه ارجاعیله صاحبلرینه اعاده‌سی حق .

Post-opératoire, adj. (Chir.) مؤخر عملی | Traitements —s مداوات مؤخرهٔ عملیه .

Postpositif, ive, adj. (Gram.) Particules —ives عربجه‌ده اولدیغی کبی مجرورینك اخرینه وضع اولنان ادوات جاره‌یه دینور .
Post-scriptum, sm. ذیل مکتوب | تحشیه ، شرح .
Postulant, sm. طالب ، مرید | ملازم .
Postulat ou **postulatum,** sm. (Philos.) طروق استناجیه‌دن قیاس اقترانی‌یه مصادرات | —s دینور .
Postulation, sf. (Dr.) دعوی وکالتی ، خصومته وکالت .
Postuler, va. (Dr.) خصومته وکیل اولمق، معاملات دعوی‌یی بر نامنه اجرا ایتمك .
Posture, sf. طورش ، وضعیت بدن ، هیئت .
Pot, sm. هر نوع چناق چوملکه علمدر ، عتاد | — de chambre مبول ، خاوروز | Papier— اویون کاغدی جنسندن اولان کاغد | — de vin بخشیش، رشوت | (Art mil.) — à feu ال ایله آتیلان پترو، ال خمبره‌سی | (Litt.) — pourri مختلف هوالردن مرکب شرق | (Méd.) — fêlé (bruit de) فخار مشقوق .
Potable, adj. قابل شرب , **V. Eau.**
Potager, ère, adj. et sm. سبزه‌یه متعلق ، احضر | بوستان ، سبزه باغچه‌سی | Plantes —es سبزوات .
Potalie, sf. (Bot.) جوزیهٔ مقیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع بسباسه آغاجی .
Potamées ou **potamophiles,** sf. pl. (Bot.) Syn. de Naïadées, **V.** ce mot.
Potamide ou **potamite,** sf. (Zool.) نهرلرده موجود کافهٔ انواع قاپلو بغه‌لره علمدر .
Potamot, sm. (Bot.) نایادیه فصیله‌سندن نهرلرده و دره‌لرده بولنان بیان تره‌سی نوعی .
Potamys, sm. (Zool.) Syn. de Myopotame, **V.** ce mot.
Potasse, sf. (Chim.) پوتاس ، حمض پوتاسیوم | — du commerce ou alcali végétal, تجارتده فروخت اولنان پوتاسه | — caustique پوتاس کاوی | — muriatée ou sylvine, سیلوین ، بر قلور سودیوم خلقیدر .
Potassium ou **kalium,** sm. (Min.) پوتاسیوم دینلان جسم بسیط .
Poteau, sm. دیرك | — télégraphique تلغراف دیرکی | (Mar.) — d'ammarage پلامارلق بابا ، پلامار پوسته‌سی .
Potée, sf. (Chim.) — d'étain حمض رصاص .
Potence, sf. مشنقه ، دار آغاجی | (Mar.) — d'embarcation فلکه سهپاسی .
Potentiel, elle, adj. et sm. (Gram.) اقتداری | صیغهٔ اقتداریه | Verbe — فعل اقتداری | (Méd.) کاویٔ بطی | (Phys.) — électrique قوهٔ ، مطمار الکتریقی فاعلهٔ الکتریقیه | — magnétique مطمار مقناطیسی | — thermo-dynamique مطمار قویٔ بالحرازه | — électro-statique مطمار الکتریقیٔ بالموازنه | Fonction —le تابع مطماری .
Potentielle, sf. (Bot.) وردیه فصیله‌سندن پوتانتیل یاخود بش پارمق اوتی .
Potera, sm. (Techn.) اولطه‌نك بالق شکلنده قورشون زوقه‌سی .
Poterie, sf. (Indus.) هر نوع چناق چوملك اعمالی صنعتی ، چوملکجیلك | هر نوع آوانیٔ ترابیه ، چناق چوملك .
Poterne, sm. (Art mil.) استحکاملرده کیزلی قپو ، پوترن .

Potestatif, ive, adj. (Dr.) طرفینك اختیارینه متوقف اولان ' اختیاری | Condition —ive شرط اختیاری .

Potiche, sf. (Indus.) چین و چاپونك فغفوری و چینی قابلرینه دینور .

Potin, sm. (Min.) قزیل پرنج | قورشونلی پرنج | — jaune صاری پرنج ، قلایلی پرنج ، آق پرنج | — gris .

Potion, sf. (Pharm.) جرعه ، شروب نوعندن اولان علاج | — gommeuse جرعهٔ صمغی | — huileuse جرع زیتی | — huileuse émulsionnée جرع زیتی مستحلب .

Potiron, sm. (Bot.) قرعه | فصیلهٔ ثنائیه‌دن حلواجی قباغی | — jaune بال قباغی .

Potroo ou **potorou,** sm. (Zool.) آوسترالیایه مخصوص حیوانات مکیسه‌دن طویل الرجال فرقه‌سندن بر نوع قانغوری .

Pott (Mal de), sm. (Méd.) Ou mal vertébral, داء پوط .

Pou, sm. (Zool.) ذو الجناحیة النصف عدیم الاجنحه قسمندن و طفیلی حشراتدن بیت ' قمله ' کهله | — de la tête باش بیتی | — du corps جسد کهله‌سی | — des malades خسته بیتی | — du pubis قاصیق بیتی ' بین العوام قرق اایاق ، کنه ، قملة العانه .

Pouce, sm. (Anat.) انکشت ز ' ابهام ' باش پارمق | (Hydraul.) — d'eau ou de fontenier, صو یولجیلری اولچیسندن بر لوله یعنی سکز ماسوره در | (Métrol.) — anglais انکلیز پوسی که ٦٥,٥ میلیمتره‌دن عبارتدر | پارمق | فرانسز پارمغی | — turc زراع معماری پارمغی که ٣,١٥٨ سانتیمتره در | Ancien — français فرانسه‌نك عتیق اولچیلرندن ٢٧ میلیمتره طولنده پارمغی .

Poucettes, sf. pl. (Adm.) مجرملرك پارمقلرینه اوریلان کلیچه .

Poud, sf. (Métrol.) پود ' روسیه اوزانندن اولوب اون آلتی کیلو ثقلتنده بروزنیدر .

Pouding, sm. (Art cul.) انکلیز حلویاتندن اولوب پودینغا دینلان بر نوع پاسطه در .

Poudingue, sf. (Géol.) پودنغ ، متکتلات .

Poudre, sf. غبار ، هر نوع توزه شملدر | — d'or آلتون قومی | (Pharm.) مسحوق، سفوف | —s composées مساحیق مرکبه | — cathartique مسحوق منقی | — de Dower مسحوق دوور | —`de riz پودرا دینلان توز | (Art mil.) باروت | — nouvelle ou dualine دوالین ، نوایجاد باروت | — sans fumée دومانسز باروت | — à canon طوپ باروتی | — du guerre blanche بیاض طوپ باروتی | — de chasse آو باروتی | — noire سیاه باروت | — à caillou ایری دانه‌لی چاقل باروتی | — chocolat ou brune, چوقه‌لاته باروتی | — prismatique پریزماتیق باروتی یعنی منشوری الشکل دانه‌لردن مرکب باروت | — d'obus خمبره باروتی | — - coton ou coton - —, V. Coton | Effets brisants de la — باروتك مالك اولدیغی قیریجیلق خاصه‌سی .

Poudrerie, sf. (Art mil.) باروت فابریقه‌سی ' باروتخانه .

Poudrette, sf. (Agric.) انسان کوبره‌سی .

Poudrière, sf. (Art mil.) بوکله باروت انبارلرینه | باروتخانه | جبخانه‌لك، جبخانه دپوسی (poudrerie) کلمه‌سی دخی یالکز باروت فابریقه‌لرینه منحصر اولور مختص اولدیغی کبی .

Pouillot, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عندلیبه فصیله‌سندن چالی بلبلی نوعی .

Poulailler, sm. (Agric.) کومس ' طاوق کومسی .

Poulain ou **poulin,** sm. (Zool.) قولون ، طای ، مهر .

Poulaine, sf. (Mar.) کمی کانه‌سی .

Poulard, sm. (Agric.) فرانسه‌ده زرع اولنور بر نوع یوشق بغدای .

Poularde, sf. (Art cul.) ابليق، ايبلق طاوق ' بسى طاوق .

Poule, sf. (Zool.) طاوق ' دجاجه ' ماكيان | — d'eau ou gallinule, صوطاوغى؛ برهاك | — des bois يبان طاوغى | — sultane ou talève قير قوشى | (Bot.) — pondeuse يمورطه بادنجانى .

Poulet, sm. (Zool.) پيليچ ' فرخ .

Pouliche ou **pouline,** sf. (Zool.) ديشى طاى ؛ مهره .

Poulie, sf. (Techn.) بكره ، هر نوع مقاره‌يه علمدر | — mobile متحرك مقاره | — fixe ثابت مقاره | Système de —s مقاره تركيبى | — coupée بيرتماجلى مقاره | —s différentielles پلانقه نوعندن تفاضلى مقاره‌لر | — folle فوله مقاره‌سى | Axe d'une — بر مقاره‌نك ميلى | Caisse de — مقاره دليكى | (Mar.) مقاره ' طورنو | — de bras براسيه طورنوسى | — de cargue استينقه‌طورنوسى | — de cargue-fond مزو طورنوسى | — de cargue bouline صله‌بورون طورنوسى | — de cargue-point قونطره اسقوت طورنوسى | — de capon غربوا مقره‌سى | — double ايكى ديللى مقاره | — triple اوچ ديللى مقاره | — à violon مقاره روله | — de traversière فشقه مقاره‌سى | — de drisse قانديسه مقاره‌سى | — à croc قانجه مقاره‌سى | — ferrée تيمور صپانلى‌مقاره | — de bout-de-vergue آموره‌طورنوسى | — de retour آياق طونوسى | — de balancine مانتبله طورنوسى | — de palanquin آياق‌پاستيقه‌سى | — d'écoute اسقوط بونجغى | — coupée طورسولوم طورنوسى | — à émerillon قوردونلى طورنو | — à fouet قامچيلى طورنو | — de drosse de gouvernail دومن زنجيرى طورنوسى | Joue d'une — مقاره طبله‌سى | Essieu d'une — مقاره بورونى | Goujure d'une — مقاره اولوغى | Estrope d'une — مقاره صپانى | Réa d'une — مقاره ديلى | Caisse d'une — مقاره وجودى يا بدنى | Dé d'un rouet ou réa d'une — مقاره ديليك پرونچه‌سى | Cosse d'un rouet d'une — مقاره‌نك حلقه يا رادانسه‌سى .

Poulieur, sm. (Techn.) مقاره‌جى ' مقاره ياپان و صاتان .

Poulinière, sf. (Zool.) Ou jument — طاى‌لق قيصراق ' رمكه .

Pouliot, sm. (Bot.) حبق ' ياربوز | — de montagne طاغ يارپوزى ' فودينج .

Poulpe, sm. (Zool.) ناعمهٔ مرجول الرأس فرقه‌سندن حامل ثمانى الرجل تحت فرقه‌سندن بلبليه ديئلان اوفق نوع اختاپوط .

Pouls, sm. (Physiol.) نبض | (Méd.) — rare آغير آتان نبض ' نبض نادر | — serré صيق آتان نبض ، نبض مشدود .

Poumon, sm. (Anat.) آق جكر ، رئه | (Zool.) Faux — رئهٔ كاذبه .

Pound, sm. (Métrol.) انكليز اوزاننده | — avoir du poids ٤٥٣ غرام | — troy ٣٧٣ غرام | — sterling انكليز ليراسى .

Poupart, sm. (Zool.) پاغوريا | (Chir.) Ligament de — رباط پوپار .

Poupe, sf. (Mar.) كمينك قيچى ' پوپا | كمينك قيچ كوپشته‌سى | Couronnement de la — كمينك قيچ كوپشته‌سى اوستى .

Poupée, sf. قوقله | (Techn.) چيقريقجى وحكاك مثللولرك چرخلرنده‌كى آغاج قبه | (Mar.) (محوراوزرنده) يان يومه بابالرينه دينور .

Pour, sm. Le — et le contre, له و عليه | برايشك حسن و قبحى .

Pourcent, sm. (Fin.) يوزده ' يوزده مقدار قتمى .

Pourcentage, sf. (Fin.) يوزده شوقدر حسابى .

Pourparler, sm. (Pol.) محاوره ، مذاکره | قیل وقال | Entrer en — مذاکره یه گیرشمك | Etre en — دردست مذاکره اولمق .

Pourpier, sm. (Bot.) فرفخیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان سمیز اوتی نوعی ، بقلة الحمقا | — sauvage رجله ، یبانی سمیز اوتی | — à grandes fleurs فرفری دیکلان سمیز اوتی | — de mer فرفخ بحری ، دکز سمیز اوتی .

Pourpoint, sm. فرمنه و چپکن دیکلان لباس .

Pourpre, sf. (Indust.) فرفری دیکلان بویا | — de Cassius فرفر قاسیوس | sm. (Méd.) — blanc ou fièvre miliaire, داء الفرفیر | (Zool.) ناعمة مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن فرفیر بحری دیکلان بر نوع حلزون | — ou couleur ارغوان ، ارجوان .

Pourpré, ée, adj. (Hist. nat.) فرفیری ، ارغوانی ، ارجوانی | (Méd.) Fièvre —e حمای فرفیریه .

Pourrétie, sf. (Bot.) بائوبابیه فصیله‌سندن آفریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع بائوباب آغاجی .

Pourri, ie, adj. (Hist. nat.) مفسوخ ، رمیم ، چوررمش ، چوروك .

Pourrissage, sm. (Techn.) كاغد فابریقه‌لرنده پچاوره‌لری چوروتمك عملیاتی .

Pourriture, sf. (Hist. nat.) رم ، فسخه ، چورومه | (Méd.) عفونه ، فسخه | — d'hopital فسخهٔ مارستان | (Syl.) علت رمیه .

Poursuite, sf. تمشیت | (Dr.) تعقیب pl. تعقیبات | —s judiciaires تعقیبات عدلیه | — civile تعقیبات حقوقیه | —s pénales تعقیبات جزائیه | —s criminelles تعقیبات جنائیه .

Poursuivant, sm. (Dr.) تعقیب ایدن ، معقب .

Poursuivre, vv. (Dr.) تعقیب ایتمك | — un procès تعقیب دعوی ایتمك .

Pourvoi, sm. (Dr.) تمییز دعوا | مجالس اداره مقرراتنه قارشو شورای دولته مراجعت | Rejeter le — تمییز استدعاسی رد ایتمك | — en grâce, **V. Recours.**

Pourvoir (se , vpr. (Dr.) بر طریق قانونیه مراجعت ایتمك | محکمه‌یه مراجعت ایتمك | — en appel استئناف دعوی ایتمك | — en cassation ou absolument —, تمییز دعوی ایتمك | — au Conseil d'Etat شورای دولتجه تمییز دعوی ایتمك .

Pousse, sf. (Bot.) آت قسمنك صولوغان خسته‌لکی ، اشجارك دال سوره‌سی | (Véter.) ضیق نفس .

Poussée, sf. (Archit.) دیوار و کمر و سائره بل ویرمه | (Phys.) قوهٔ تبعیدیه | — des liquides سوق مایعات (Méd.) اندفاع ، طفاحه .

Poussière, sf. توز ، غبار | — cosmique غبار عالمیه | —s organiques غبار عضویه .

Poussif, ive, adj. (Vétér.) صولوغانلی ، ضیق نفسلی .

Poussin, sm. (Agric.) فرخ ، جیوجی .

Poutre, sf. (Archit.) خطیل | دوشمه طبانی .

Poutrelle, sf. (Archit.) مرتك ، کریش | — en fer پوترل ، تیمور کیریش | — de guindage ربط و یا باغ کریشی .

Pouvoir, sm. اقتدار ، قوت ، قدرت ، مکنت | قوه | (Dr.) صلاحیت | مأذونیت | وکالت | (Pol.) Les —s publics قوای عمومیه | — législatif قوهٔ قانونیه ، قوه

تشریعیه | — judiciaire قوهٔ عدلیه | — exécutif قوهٔ اجرائیه | — politique قوهٔ سیاسیه | — admistratif قوهٔ اداره | — temporel قوهٔ جسمانیه، حکومت جسمانیه | — spirituel قوهٔ روحانیه ، حکومت روحانیه | Vérification des —s مبعوثانك تدقیق انتخاباتی | — constituant قوهٔ اساسیه | Etre au — موقع اقتدارده بولنمق | Arriver au — موقع اقتدارده گلمك | Pleins —s مرخصیت کامله | Fondé de —s وکیل ، مرخص | — discrétionnaire رئیس محکمه‌نك بعض خصوصاتده اولان صلاحیت مستقله‌سی | (Phys.) — émissif قوهٔ ناشره | — réflecteur قوهٔ عاکسه | — absorbant قوهٔ بلعیه | (Méd.) — bactéricide قوهٔ مهلکهٔ باقتری .

Pouzzolane, sf. (Min.) سانطورین طوپراغی ، پوزولان .

Pragmatique, adj. et sm. حقیقی | اوروپا تاریخنجه مشهور بعض امرنامه و نظامنامه‌لره دینور .

Prairie, sf. (Agric.) مرغزار ، چایرلق | مرغ ، چایر | — artificielle مرغ صنعی | — naturelle مرغ طبیعی .

Praline, sf. (Pharm.) آوروپانك بادم شکری .

Prame, sf. (Mar.) پرامه دینلان بر نوع چکدیری .

Prangosier, sm. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن ازمیریه قبیله‌سندن هنده مخصوص بر نوع آیریق اوتی .

Prase, sf. (Min.) یشیل عقیق .

Prasiées, sf. pl. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن کراشیه قبیله‌سی .

Prasium, sm. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن کراشیه قبیله‌سندن صیتمه آغاجی دینلان بر نوع ایلفین آغاجی .

Praticable, adj. قابل المرور ، سهل المرور | Chemin — قابل مرور و عبور اولان طریق .

Praticien. sm. صاحب تجربه ، ماهر | Médecin — تجربه‌کار طبیب .

Pratique, sf. تمرین ، ممارسه | عملیات ، تطبیقات | ادمان ، ملکه | Dans la — تطبیقاتده | (Techn.) قوقله اویناداناك آغزلری ایچنده‌کی دودوك ، آغزلق | (Relig.) —s religieuses مناسك | (Comm.) مشتریلر ، مشتری | Avoir une bonne — مشتریسی چوق اولمق | معاملات ، معامله | (Mar.) پراتیقه | Recevoir — پراتیقه آلمق | Admettre en libre — سفینه‌یه پراتیقه ویرمك | (Dr.) معاملات عدلیه | — générale معاملهٔ متعارفه .

Pratique, adj. تطبیقی ، عملی | Théorique et — نظری و عملی | Ecole — d'agriculture زراعت عملیات مکتبی .

Pré, sm. (Agric.) راغ ، چمنستان ، کوچك چایرلق .

Préachat, sm. (Dr.) سلف ، تسلف .

Préadamite, adj. (Histoire) قبل الآدم ، حضرت ادمدن اول اولان .

Préalable, adj. (Pol.) Question — سائر موادّدن اول مذاکره اولنه‌جق ماده ، مادهٔ متقدمه | Demander, réclamer la question — بر تکلیفك ردیله سائر مذاکره اولنه‌جق موادك تدقیقی طلب ایتمك .

Préambule, sm. مقدمه ، دیباجه | (Dr.) — d'une loi مقدمهٔ قانون | — d'un traité عهدنامه مقدمه‌سی .

Prébende, sf. (Dr.) بعض کلیسالر رهبانته مخصص ایراد .

Précaire, adj. et sm. (Dr.) امانت | عاریت | مستعار | Nom — نام مستعار .

Précatif, ive, adj. et sm. (Gram.) رجائی ، مترجی | ادات ترجی .

Précaution, sf. احتیاط | Mesures de — تدابیر احتیاطیه | (Litt.) —s oratoires اركان كلامیه‌دن اولان ابتدائك غایت سلیس و فصیح و موجز المآل اولمسی .

Précédent, sm. (Dr.) سابقه ' امثال | امثال سابقه | امثال سابق ' تعامل سابق | تعامل قدیم | Créer un — امثال اولمق | — légal امثال قانونیه ، قاعدهٔ متقدمهٔ قانونیه | Mauvais — سوء امثال | Sans — امثالی نامسبوق .

Préceintes, sf. pl. (Mar.) كمینك چپا تخته‌لری | —s de tour كمینك قوشاق قابلامه‌لری .

Précepte, sm. (Relig.) عقیده pl. عقائد | Les —s d'une religion بر مذهبك عقائد و مناسكی .

Précepteur, sm. مربی |

Précession, sf. (Cosmog.) حركت رجعت مدارین | — des équinoxes استقبال نقطتین اعتدالین .

Précipitant, sm. (Chim.) مترسب | معیار مترسب .

Précipitation, sf. (Chim.) ترسب | ترسیب | —s aqueuses ترسبات مائیه .

Précipité, sm. (Chim.) رسوب | — blanc رسوب بیاض | — arborescent رسوب متشجر | ثفل ' چوكندی ' طورتی .

Préciput, sm. (Dr.) فرانسه قانوننده وارثه حصهٔ قانونیه‌سی مراثندن ماعدا وصیت | — conventionnel نكاه مقاوله‌نامه‌سنده زوجینك بربرینه طریقیله ویریلان نقد یا اشیا وصیتی .

Précision, sf. (Phys.) صحت ' دقت ' وضوح | Avec — كال وضوحله | Instruments de — آلات مدققه ، معیار آلتلر | — de tir صحت ' صحت اصابت اندراخت | Balance de — میزان مدقق | (Litt.) — du style وضوح .

Précoce, adj. (Hist. nat.) نابموسم ، بكوری | Enfant — وقتندن اول طوغان چوجق ' خدیج .

Précocité, sf. (Hist. nat.) خداج ' بكور | وقتندن اول یتشمه .

Préconisation, sf. (Dr. canon.) تصدیق مأموریت روحانیه‌نك پاپا طرفندن علناً .

Précordial, ale, adj. (Anat.) جوار قلب | Région —e ناحیهٔ جوار قلب .

Précurseur, eure, adj. et sm. (Méd.) معلن ' مبشر .

Prédécesseur, sm. (Adm.) سلف .

Prédestination, sf. (Relig.) قدر ' قضا | تقدیر الهی .

Prédétermination, sf. (Relig.) Ou prémotion physique, تقدیر الهی .

Prédicat, sm. (Philos.) محمول | (Gram.) مسند | خبر .

Prédicatif, ive, adj. (Gram.) Racines —ves, syn. d'attributives, **V. Attribrutif.**

Prédigestion, sf. (Physiol.) مقدم الهضم .

Prédisposition, sf. (Méd.) استعداد .

Prédorsal, ale, adj. (Anat.) جوار ظهر .

Prédorso-altoïdien, ienne, adj. (Anat.) جوار ظهری ' اطلسی .

Préembryon, sm. (Hist. nat.) مقدم رشیم .

Prééminence. sf. حق تقدم | تقدم بالمرتبه .

Préemptif, ive, adj. (Dr.) شفعه‌یه دائر .

Préemption, sf. (Dr.) شفعه | حق شفعه | — en cas d'expropriation منافع عموميه ايچون استملاك اولنان محللرك انشاآت عموميه‌يه عدم تخصيصلرى حالنده متصرف كمرك رسمنى عيناً استيفا ايتمه‌حق، صاحبلرندن (douanes) — | سابقلرينك حق استردادى آلنان رسوم ايچون بيان اولنان قيمت نسبتنده امتعه‌يى اداره‌نك آلمغه اولان حق .

Préexistence, sf. قدم الوجود | تقدم بالزمان .

Préface, sf. ديباجه ، مقدمهٔ كتاب .

Préfectoral, ale, adj. (Adm.) متصرفلغه دائر ، متصرفى .

Préfecture, sf. (Adm.) متصرفلق ، متصرفيت | — de la Ville شهر امانتى | — de police ضبطيه نظارتى | Conseil de — لوا مجلس اداره‌سى | Conseil de la — de la Ville مجلس امانت | — du port ليمان اداره‌سى .

Préférence, sf. (Dr.) ترجيح ، رجحان | Droit de — حق رجحان | Venir ou être de — احق اولمق ، حق رجحانى اولمق .

Préfet, sm. (Adm.) متصرف، فرانسه‌ده (دهپارتمان) ك اك بيوك مأمورى كه ولايت عسكرى بولنمديغندن متصرفلره مقابلدر | — de la Ville شهر امينى | — maritime ليمان قوماندانى | — du port ليمان رئيسى | — de police ضبطيه ناظرى | — ou — des études مكتبلرده درس ناظرى .

Préfixe, sm. (Gram.) كلماتك اولنه لاحق اولان ادوات و زوائد ، لاحقهٔ اوليه .

Préfloraison, sf. (Bot.) Ou estivation، تصيف ، مقدم تزهر | — valvaire مقدم تزهر مصرعى | — valvaire induplicative مقدم تزهر مصرعىٔ منثنىٔ الى الداخل | — valvaire réduplicative مقدم تزهر مصرعىٔ منثنىٔ الى الخارج .

Préfoliation, sf. (Bot.) مقدم تورق .

Préhenseur ou **préhensile,** adj. (Hist. nat.) متناول | Oiseaux —s طيور متناوله .

Préhension, sf. (Hist. nat.) تناول .

Préhistoire, sf. فطحل ، ازمنهٔ مظلمه | تاريخ مظلم .

Préhistorique, adj. فطحلى ، قبل التاريخ | Monde — قبل التاريخ دنيا ، فطحل | Temps —s ازمنهٔ مظلمه | Anthropologie — قبل التاريخ علم بشر .

Préjudice, sf. غدر، خلل | زيان ، ضرر | Au — de quelqu'un فلانك ضرر ، ضرر ، اضرار (Dr.) | و زيانته اوله‌رق | Porter — اضرار ايتمك | Sans — des droits de qlq. فلانك حقوقنه خلل كتورلمكسزين .

Préjudicial, ale, adj.(Dr.) Frais —aux اول امرده اعطاسى لازم كلان خرجلر.

Préjudiciel, elle, adj. (Dr.) Questions —les مسائل مستقدمه ، مسائل مستأخره .

Préjugé, sm. اعتقاد باطل ، وهم ، فكر باطل ، باطله .

Préjuger, va.(Dr.) احساس‌ايتديرمك | — le fond نتيجهٔ حكمى احساس ايتديرمك.

Prélard, sm. (Mar.) قايق و يا معونه‌لرده امتعه اوزرينه چكيلان مشمع اورتى و يا تنته .

Prélat, sm.(Relig.) رتبهٔ عاليهٔ روحانيه اصحابى كه پاپا وقاردينالر وپيسقوسلردن عبارتدر .

Prélature, sf. (Relig.) مراتب عاليهٔ روحانيه .

Prêle, sf. (Bot.) خيليه فصيله‌سندن زنبرك اوتى ، ذنب الخيل نوعى | — des champs اولامه يونجه .

Prélegs, sm. (Dr.) تقسيم تركه‌دن اول افراز اولنان حصه .

Prélèvement, sm. (Comm.) پشيناً بالافراز اخذ ايتمه | (Dr.) افراز ،

Préliminaire, adj. et sm. ابتدائی | (Pol.) Les —s de paix . مقدمات صلح | (Adm.) Enquête — تحقیقات ابتدائیه و یا اولیه | مقدمات صلحیه .

Prélombaire, adj. (Anat.) جوارقطن .

Prélombo-sus pubien, sm. (Anat.) Ou petit psoas, جوارقطن فوق‌العانه .

Prélombo-thoracique, adj. (Anat.) جوارقطن صدری .

Prélombo-trochantinien, sm. (Anat.) Ou grand psoas, جوارقطن مدوری .

Prélude, sm. مقدمه | (Mus.) پیشرو | تقسیم | (Méd.) —s, سوابق ، اوائل .

Prématuré, ée, adj. نابوسم ، موسمسز | عاجل | Mort —e اجل عاجل .

Préméditation, sf. (Dr.) تصمیم و تصور ، تصمیم | Avec — بالتصمیم | Sans — بلا تصمیم | Homicide avec —, **V. Assassinat** | Homicide sans —. **V. Meurtre.**

Prémices, sf. pl. (Bot.) نوباره . اوکجه طوغان | باکوره ، باشوره ، طرفانده میوه ، حیوان ، نوزاد .

Premier, ière, adj. et sm. برنجی ، اولی ، ابتدائی | (Comm.) Matières —es خام اشیاء ، مواد ابتدائیه | (Dr.) Les —s juges بدایت محاکمی ، بدایت حکامی | — ressort, —e instance. **V.** ces mots | — état حال سابق | Rétablir dans le — état حال سابقه ارجاع ایتدرمك | (Math.) Nombre — عدد اصلی .

Prémisses, sf. pl. (Philos.) مقدمات قیاس ، قیاس منطقینك مقدمه‌لری که مقدمتین دینور .

Premne, sf. (Bot.) بارسطاریه فصیله‌سندن عنبیه قبیله‌سندن یارمجه دینلان کوچرك بر آغاج .

Prémolaires, sm. pl. (Anat.) ou petites molaires ارحاء جوار اضراس .

Prémonitoire, adj. (Méd.) اولی ، مخبر | Diarrhée — اسهال اولیه .

Prémotion, sf. (Philos.) قدرت قدیمهٔ الهیه ، ارادهٔ الهیه‌نك افعال عباده اراده جزئیه‌لرینی محو ایتمیه‌جك صورتده تعلق .

Prémourant, ante, adj. et s. 2 g. (Dr.) متوفیهٔ اولا ، متوفای اول .

Prenant, ante, adj. (Fin.) Partie —e اخذ ایدن ، آخذ طرف | (Dr.) Le moins — تقسیمده اك از حصه آلان | (Hist. nat.) Queue —e ذنب متلفف ، صاریلور قویروق .

Prénanthe, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن کاهی نوعی ، یبان مارولی .

Prendre, va. — des mesures تدابیر اتخاذ ایتمك | — les armes سلاحه صارلمق | — le parti de qlq. برینك طرفنی طوتمق | — à témoin استشهاد ایتمك | — le large کنی آلارغه ایتمك ، آچیغه چیقمق | — en considération نظر اهمیته آلمق | — fait et cause pour qlq. برینه توسط ایتمك | — congé مساعده استمك | (Comm.) — une somme à intérêt فائضله آقچه استقراض ایتمك .

Preneur, sm. (Dr.) استیجار ایدن ، مستأجر .

Prénom, sm. آد ، اسم ذاتی | Nom et — اسم و شهرت .

Préoccupation, sf. (Physiol.) مشغله ، اشتغال ذهنی .

Préopercule, sm. (Zool.) جوارسدید .

Préparate, adj. et sm. (Anat.) — ou veine —, syn. de Veine frontale, ورید جبهی .

Préparateur, sm. مستحضر ؛ مجهز .

Préparatifs, sm. pl. (Art mil.) تدارکات | — de guerre تدارکات حربیه | — militaires تدارکات عسکریه | — de voyage تدارکات سفریه .

Préparation, sf. تهیئه ' استحضار ؛ حاضرلامه .

Préparatoire, adj. 2 g. Ecole — مکتب اعدادی | (Dr.) Jugement — قرار اعدادی | Adjudication — مزایدهٔ ابتدائیه، ایلك مزایده ویا مناقصه | Actes —s معاملات اعدادیه، معاملات استحضاریهٔ ابتدائیه .

Prépondérance, sf. تقدم ، تفوق ' رأی پروری | رجحانیت .

Prépondérant, ante, adj. (Pol.) Avoir voix —e رأیی مرجح اولمق | En cas de partage le président à voix —e تساویٔ آراء وقوعنده رئیسك رأیی مرجح طوتیلور .

Préposé, sm. (Anat.) مأمور | — de la douane کمرك قولجیسی .

Prépositif, ive, adj. (Gram.) مجروری ، جری | Locution —ve, V. ce mot | Particules —ves (arabe) حروف جاره .

Préposition, sf. (Gram.) حرف جر ' جار | (Gram. arabe) La — et son complément, جار ایله مجرور .

Prépuce, sm. (Anat.) غلفه ' قلفه ' سنت دریسی .

Prépucial, ale, adj. (Anat.) قلفی ، غلفی .

Prérectal, ale, adj. (Anat.) جوار مستقیم | Intestin — معاء جوار مستقیم .

Prérogative, sf. (Adm.) امتیازات ، معافیات .

Présage, sm. احکام نجمیه ' احکام ، خیرده ویا شرده مستعمل اولور ' فال | Heureux — سعد | Mauvais — نحس .

Presbyte, adj. et s. 2 g. (Opt.) اوزاقدن ایو کورن ' شیثان ، مدید البصر .

Presbytère, sm. (Relig.) بر دائرهٔ روحانیه‌یه مأمور پاپاسك قوناغی .

Presbytérianisme, sm. (Relig.) اسقوچیاده مرعی اولان پروتستانلق مذهبی .

Presbytériens, sm. pl. (Relig.) سلسلهٔ مراتب روحانیه‌یی رد ایدن پروتستانلرکه اسقوچیا پروتستان کلیساسنه تابع اولانلر دیکدر .

Presbytie ou **presbyopie,** sf. (Opt.) مدالبصر .

Prescience, sf. (Relig.) علم الغیب ' علم سابق ' جناب حقك علم سابقی .

Prescriptible, adj. (Dr.) مرور زمانه تابع .

Prescription, sf. (Dr.) مرور زمان | — acquisitive تملکه سبب اولان مرور زمان | — libératoire بر اثقی موجب اولان مرور زمان | — quinquennale تجارت قانونلرنجه مرعی اولان بش سنه‌لك مرور زمان | Interrompre la — مرور زمانی قطع ایتمك | — des peines مجازاتك سقوطی | Joindre la — مرور زمانلرك جمعی | (Méd.) امر ' رچته .

Prescrire, va. (Dr.) مرور زمانله مالك اولمق | — une dette مرور زمانله دین ساقط اولمق | Se—, vpr. مرور زمانله ساقط اولمق .

Préséance, sf. (Adm.) حق تقدم ، تشریفاتجه حق تقدم، تقدم بالشرف .

Présence, sf. حضور ' وجود | Faire acte de — اثبات وجود ایتمك | — d'es-

prit بداهت ، ارتجال ، حاضر جوابلق | (Adm.) Jeton de —, **V. Jeton** | (Dr.) وجود ، عدم غيبت .

Présent, ente, adj. et sm. حاضر | موجود | (Gram.) حال ، صيغهٔ حاليه | — absolu ou déterminé فعل حال | — indéterminé ou aoriste, فعل مضارع | Indicatif — صيغهٔ اخباريه‌نك زمان حالى | Subjonctif — صيغهٔ انشائيه‌نك زمان حالى | Conditionnel — صيغهٔ شرطيه‌نك زمان حالى | Infinitif — صيغهٔ مصدريه‌نك زمان حالى .

Présentation, sf. (Dr.) ابراز | Payable à — حين ابرازنده تأديه اولنه‌جق | (Adm.) Droit de — بعض مأمورينك خلفلرينى انتخاب و تعيين حق | (Méd.) اغتلال ، بزور | (Relig.) — de la Ste Vierge عيدالتقدمه ، مريم آنانك معبدده تقديمى .

Présenter, va. ابراز ايتمك ، ارائه ايتمك | (Comm.) — un effet à l'acceptation بر پوليچه‌يى قبول ايچون ابراز ايتمك | (Art. mil.) — les armes سلامه طورمق .

Préservatif, ive, adj. et sm. (Méd.) دافع | قاپوت ، قليف .

Préservation, sf. (Méd.) وقايه ، محافظه | صون ، صيانت .

Présidence, sf. (Adm.) رياست ، رئيسلك | رياست قوناغى | Première — رياست اولى | Sous - — رياست ثانيه .

Président, sm. (Adm.) رئيس ، مدير | — du conseil مجلس رئيسى | Premier — رئيس اول | Sous - — رئيس ثانى | — d'âge سنا قدملى اولان رئيس | Le — du VI Cercle municipal آلتنجى دائرهٔ بلديه مديرى .

Présomptif, ive, adj. (Dr.) Héritier — وارث معروف ، وارث اقرب | (Pol.) Héritier — du trône ولى عهد .

Présomption, sf. تصلف ، انانيت ، خودپسندلك | (Dr.) l'homme — de قرائن ، قرينهٔ قطعيه | — légale فرض قانونى | — de juris et de jure خلافنه بينه اقامه‌سى جائز اوليان فرض قانونى .

Prespinal, ale, adj. (Anat.) مقدم شوكى .

Presqu'île, sf. (Géog.) شبه جزيره ، نيم جزيره | — des Balkans بالقان شبه جزيره‌سى .

Presse, sf. (Adm.) مطبوعات | — étrangère مطبوعات اجنبيه | — locale مطبوعات محليه | — intérieure مطبوعات داخليه | — périodique مطبوعات موقوته | Liberté de la — سربستى مطبوعات | Délit de — مطبوعات جرائمى | (Techn.) — typographique, -- à imprimer ou machine à imprimer طبع ماكنه‌سى ويا دستكاهى ، مطبعه ماكنه‌سى | — à bras ال دستكاهى | — à cylindre سيلندرلى طبع دستكاهى | — à copier قوپيا ماكنه‌سى | — à plomber قورشون زمبه‌سى | (Méc.) هر نوع باصق ، جندره و منكنه‌يه علمدر | — à coins ياغ منكنه‌سى | — hydraulique ضاغط الماء ، صو جندره‌سى | — monétaire سكه زمبه‌سى ، سكه ماكنه‌سى | — à vis جندره .

Presse-artère, sm. (Chir.) ضاغط شريان .

Presse-étoupe, sm. (Mar.) صالمستره صنديغى ، استافين بوكس .

Pressentiment, sm. (Physiol.) بر انسانك ايچروسنه طوى اولمه ، استشمام قلبى ، احتساس قلب .

Presse-urèthre, sm. (Chir.) ضاغط مجراى بول .

Pression, sf. (Phys.) تضييق — atmosphérique تضييق هوا ، تضييق جوى | — ordinaire تضييق عادى | Haute — هاى پره‌زور ، تضييق عالى ، تضييق جبرى

| Basse — لوو پرەزور' تضییق ادنا | (Techn.) Cylindre de haute — تضییق عالی سیلندری . V. aussi **Machine.**

Pressirostres, sm. pl. (Zool.) طیور مقبقبه ساکن المزاع فرقه‌سندن مضغوط المنقار قبیله‌سی .

Pressoir, sm. (Techn.) زیتون و اوزوم مثللولری صیقمغه مخصوص باصق و منکنه، معصره .

Pressurage, sm. (Techn.) تعصیر ، باصق و منکنه آلتنده ازمه عملیاتی .

Prestant, sm. (Mus.) ارغانونك اهنك هواسی .

Prestataire, sm. (Adm.) محله مکلفه .

Prestation, sf. (Dr.) — de serment اجرای تحلیف ، ادای یمین | (Adm.) — en argent بدل نقدی | — en nature تکلیف الخدمه ' جمعهٔ مکلفه‌نك خدمتی | — d'hommage اجرای رسم بیعت .

Presternum, sm. (Zool.) مقدم قص .

Prestidigitateur, sm. (Techn.) شعبده‌باز ' حقه‌باز .

Prestidigitation, sf. (Techn.) شعبده بازی ' حقه‌بازلق .

Prestige, sm. (Techn.) شعبده ، حقه | کوز بایغه ' آل ، نیرنك | حیثیت | Dépourvu de tout — هر کونه حیثیت و اهمیتدن عاری .

Présure, sf. (Art cul.) انفحه ' پینیر و یا یوغورت مایه‌سی .

Prêt, sm. (Dr.) اقراض ' قرض | — usuraire فاحش فائضله قرض | — sur gages رهن مقابلنده قرض | — hypothécaire عقار رهن ایله قرض | (Dr. musul.) — à usage ou commodat, عاریت | — de consommation قرض' اقراض .

Prétendant, sm. (Pol.) مدعی ، راغب ' راقب .

Prête-nom, sm. (Dr.) نام مستعار .

Prétention, sf. (Pol.) مطالبات ، ادعا .

Prétérit, sm. (Gram.) فعل ماضی ' ماضی .

Prétérition ou **prétermission,** sf. (Litt.) صنایع بدیعیه‌دن تلمیح صنعتی .

Prêteur, sm. (Dr.) مقرض | —à usage معیر .

Prétexte, sm. تعلل | بهانه' وسیله | Sous — de صرورشته اتخاذ ایدرك' بهانه‌سیله .

Prétibial, ale, adj. (Anat.) مقدم القصبی .

Prétibio, adj. (Anat.) — - digital مقدم قصبی' اصبعی | — - sus-phalangétaire مقدم قصبی' فوق سلمیهٔ صغیره .

Prétoire, sm. (Dr.) صلح محکمه‌سی اوطه‌سی .

Prêtre, sm. (Relig.) پاپاس ' راهب .

Prêtresse, sf. (Relig.) زمان جاهلیتده معبدده مستخدم راهبه .

Prêtrise, sf. (Relig.) ترهب ' رهبانیت ' پاپاسلق .

Preuve, sf. (Dr.) اثبات ' برهان ، دلیل | — littérale بینهٔ تحریریه | — testimoniale شهادت ' بینهٔ شخصیه | Faire la — اثبات ایتمك ، اقامهٔ بینه ایتمك | Système de —s légales بینات قانونیه اصولی | (Math.) میزان .

Prévaricateur, sm. et adj. (Dr.) مرتکب ' مرتکب مأمور .

Prévarication, sf. (Dr.) مأمورینك ارتکاباتی و نفوذ مأموریتی سوء استعمالی .

Préventif, ive, adj. احتیاطی | (Adm.) Mesures —ves تدابیر احتیاطیه |

(Dr.) Mesures —ves تدابیر مانعه | Emprisonnement — قبل الحکم محبوسیت، قبل الحکم حبس، توقیف .

Prévention, sf. (Adm.) احتیاط | (Dr.) حال مظنونیت ، مظنونیت .

Prévenu, nue, s. (Dr.) مظنون علیه، مظنون .

Prévertébral, ale, adj. (Anat.) مقدم فقرات .

Prévision, sf. احتمالات | تخمین و استدلال | (Adm.) تخمینات، ممکنات | Budget de — بودجه‌نك واردات و مصارفات ممکنه بودجه‌سی | —s budgétaires واردات و مصارفات ممکنه‌سی | Fonds de — احتیاط آقچه‌سی .

Prévôt, sm. (Adm.) حاکم | اوائلده صو باشی | (Mil.) نظامیه قانون ضابطی .

Prévôté, sf. (Art mil.) — militaire نظامیه قانون مأموریتی .

Prévu, vue, adj. (Dr.) — par la loi قانونده تصریح اولنمش ، قانوناً مصرح .

Priacanthe, sm. (Bot.) مشوك المسج خرشق الادمه فرقه‌سندن خانیه فصیله‌سندن آمریقه‌نك برەزیلیا ممالکنه مخصوص بر نوع قره‌کوز بالغی .

Priapisme, sm. (Méd.) انعاظ مؤلم ، نعوظ مؤلم .

Priapite, sf. (Méd.) التهاب قضیب .

Prière, sf. (Relig.) دعاء ، مناجاة | —s orales آدعیهٔ شفاهیه | —s mentales ادعیه معنویه .

Prieur, sm. (Relig.) مناستر باش پاپاسی ، رئیس دیر | (Rel. mus.) دعاجی افندی .

Primaire, adj. (Adm.) ابتدائی ، اولی | (Adm.) Enseignement — تدریسات ابتدائیه | Ecole — مکتب ابتدائی | Ecole — supérieure مکتب رشدی | (Géol.) Epoque — دور ابتدائی | Terrains —s اراضیٔ ابتدائیه | (Pol.) Assemblée — ایلك درجه‌ده اولان منتخبلر جمعیتی .

Primat, sm. (Relig.) دائره روحانیه‌سی برقاچ پیسقبوسلغی حاوی اولان سرپیسقپوسلق .

Primates, sm. pl. (Zool.) Syn, de Quadrumanes, V. ce mot.

Prime, sf. مکافاة ، احسان | — de dénonciation مخبرلره ویریلان اخباریه | (Dr.) اکرامیه | — d'assurance سیغورطه اجرتی | — ou profit maritime, تمتع بحری | (Fin. et Bourse) بخشش | Faire — فضله‌سی ، باشی اولمق | (Art mil.) — de rengagement ترك تذکره عطیه‌سی .

Primer, va. (Fin. et Bourse) اکرامیه ویرمك | (Dr.) احق اولمق، حق رجحانی اولمق | Etre primer — مکافاته ، اکرامیه‌یه مظهر اولمق .

Primeurs, sm. pl. (Agric.) باشوره ، بواشیر ، طورفانده یتشدریلان میوه و سبزه .

Primevère, sf. (Bot.) ربیعیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان هر دم تازه چیچکی ، زهر الربیع | — oreille-d'ours چوقه چیچکی .

Primipare, adj. (Physiol.) اولیة الولاده ، ایلك طوغوران .

Primitif, ive, adj. et sm. اصلی ، اولی ، ابتدائی | (Phys.) Couleurs —ives طیف شمسینك الوان اصلیه‌سی | (Géol.) Terrains —s اراضی ابتدائیه | (Dr.) Mettre en son état — حال سابقنه ارجاع ایتمك | (Gram.) کلهٔ اصلیهٔ غیر مشتقه | Verbes —s افعال حقیقیه | Les —s مشتق منهلر .

Primogéniture, sf. (Pol.) اکبریت | Droit de — حق اکبریت | (Dr.) اکبر اولاده مشروط وقف .

Primulacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ تحت المبیض صنفندن ربیعیه فصیله‌سی .

Primulées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌کی ریبعیه فصیله‌سندن زهرالربیع قبیله‌سی .

Prince, sm. پرنس | امیر | —s de sang (en Turquie) , شهزادکان | —s de sang (en Europe) , خاندان ایمپراطوری و یا قرالیه منسوب پرنسلر | — consort انکلتراده قرالیچه‌نك زوجنه ویریلان اسم | Les —s de l'Eglise قاردینالر، سرپیسقپوسلر و پیسقپوسلر | Le — des médecins ابن سینا .

Principal, ale, adj. et sm. اصلی ' باشلوجه | (Dr.) Demande —e دعوی اصلیه | — obligé اصیل ' اصل مدیون | Somme —e ou le —, اصل‌مال، رأس‌المال، آنا | Le — اساس دعوی .

Principauté, sf. پرنسلك | امارت | بکلك | — autonome امارت مختاره .

Principe, sm. (Adm.) اصل pl. اصول | —s d'ordre نظام وانتظام قواعدی | — d'autorité اساس حکومت | (Philos.) —s بدیهیات عقلیه | —s (dans le système de kant) اولیات | (Phys.) قانون ، قاعده | — d'Archimède ارشمیدك قانونی | (Chim.) ماده ، رکن ، عنصر | —s immédiats ارکان‌اصلیه | —s suroxygénés مواد فوق‌المولد الحموضه | —s surhydrogénés مواد فوق المولد الماء | — actif مادهٔ مؤثره | — vital مادهٔ حیاتیه | (Dr.) — de la personnalité des lois pénales قوانین جزائیه‌نك شخصیت قاعده‌سی | — de la territoralité des lois pénales, **V. Territorialité** | — d'exterritorialité خارج ازمملکت قاعده‌سی | (Myth.) — du bien selon le dualisme des anciens Persans, هرمزد | — du mal selon les Persans , آهرمن | (Log.) Pétition de —, **V. Pétition.**

Prinos ou **apalanche,** sm. (Bot.) فصیلهٔ آس بریه‌دن‌آمریقهٔ شمالیه مخصوص بر نوع چوبان پوسکولی .

Printemps, sm. بهار ' ایلك بهار ' ربیع ' فصل ربیع .

Priocères, sm. pl. (Zool.) Syn. de Serricornes, **V.** ce mot.

Priodonte, sm. (Zool.) Syn. de Grand tatou, **V. Tatou.**

Prion, sm. (Zool.) طیور متکففة الرجل فرقه‌سندن طویل الاجنحه تحت فرقه‌سندن امید بورننه مخصوص بر نوع مارطی .

Prione, sf. (Zool.) زیرده‌کی منشاریه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان آغاج کتوکلرنده بولنان بوز ونك بیوك نوع مقاصلی بوجك .

Prioniens, sm. pl. (zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن طویل القرن فصیله‌سندن منشاریه قبیله‌سی .

Prionoderme, sm.(Zool.) دود انفی، بعض حیوانات بورنلرنده بولنان قورت نوعی .

Prionops ou **bagadais,** sm. (zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن آفریقه چوللرینه مخصوص بر نوع صقصفان قوشی .

Prionote, sm.(Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذوالحدود درعیه‌فصیله‌سندن بر نوع قیرلانغیچ بالغی .

Priori (à), loc. adv. (Philos.) لمی | Argument — دلیل لمی . **V.** aussi **Argument** et **Postériori.**

Priorité, sf. قدم ' اقدمیت | تقدم بالزمان | تقدم ، رجحان | (Fin.) Actions, obligations de — اسهام ممتازه ' تحویلات ممتازه | Titres de — حق تقدمی حائز حصه سنداتی .

Prise, sf. آله ' اخذ | | — d'eau صو اخذی | Donner — سببیت ' محل ویرمك

ويرمك | V. aussi **Supercherie** | (Dr.) — de corps اخذ وكرفت | Ordonnance de — de corps اخذ وكرفت امرى | — à partie اشتكا عن الحكام | —s sur l'ennemi غنيمت ، غنائم | (Dr. marit.) —s maritimes مصادرات بحريه ، غنائم بحريه محكمه‌سى | Droit de — حق اغتنام | Tribunal des —s غنائم بحريه محكمه‌سى | Bonne — بوناپريزا ، حلال غنيمت | — d'eau شرب ، حق شرب | (Techn.) — d'essai چاشنى آلته .

Prisée, sf. (Adm.) مزايده اولنه‌جق اشيايه فيئات وضعى ، تقدير قيمت ، خراج .

Priseur, sm. (Adm.) مزايده مأمورى | Commissaire — اشياى منقوله مهرى‌دلالى .

Prismatique, adj. (Géom.) منشورى ، منشورى الشكل | (Art mil.) Poudre —, V. **Poudre.**

Prisme, sm. (Géom.) منشور | — triangulaire منشور مثلث | — droit منشور قائم | — quadrangulaire منشور ذواربعة الاضلاع | — tétragonal منشور مربعى | — pentagonal منشور مخمسى | — hexagonal منشور مسدسى | — oblique منشور مائل | (Phys.) — ditétragonal منشور مربعى مضاعف | — dihexagonal منشور مسدسى مضاعف | — rectangulaire منشور مستطيلى | — régulier منشور منتظم | — de Nicol نيقولك منشورى | Tronc de — ou — tronqué منشور ناقص | Peines —ives a la liberté حبس جزالرى .

Prismenchyme, sm. (Bot.) نسج منشورى ، قريب منشورى .

Prismoïde, sm. (Géom.) شبه منشور .

Prison, sf. (Adm.) محبس ، حبسخانه | محبوسيت ، حبس جزامى | — centrale جبسخانهٔ عمومى .

Prisonnier, sm. (Adm.) محبوس ، محبسده اولان | (Art mil.) — ou — de guerre, اسير حرب | — sur parole سوز اوزرينه اسير | Echange de —s استبدال اسرا .

Pristipome, sm. (Zool.) مشوك المسبح مخرشفى الادمه فرقه‌سندن ملكيه فصيله‌سندن بر نوع دكز ملكى بالغى .

Privatif, ive, adj. et sm. (Gram.) سلبى | — ou particule —ve ادات سلب | (Dr.) Peines —ves محروميت جزالرى | Peines —ves de certains droits بعض حقوقدن محروميت جزالرى | Peines —ves des biens اموالدن محروميت جزالرى .

Privation, sf. (Dr.) محروميت ، حرمان | (Gram.) سلب .

Privé, ée, adj. خصوصى ، مخصوص | شخصى ، ذاتى | (Dr.) Acte sous-seing — سندات بغير رسميه | Délits —s جرائم خصوصيه | En son propre et — nom كندو شخصى نامنه .

Privilège, sm. (Dr.) امتياز ، حق امتياز | امتيازلى رهين .

Privilégié, ée, adj. (Dr.) ممتاز ، امتيازلى | Créance —e ديون ممتازه | امتيازلى آلمجق | Créancier — امتيازلى دائن | (Adm.) Bureau des provinces —es ولايات ممتازه قلمى .

Prix, sm. فى ، فيئات ، بها | (Comm.) ثمن ، بدل ، بها | قيمت ، دكر | فى ، فيئات | — coûtant ou — de revient, برشيئك مال اولديغى فيئات ، سرمايه فيئاتى | — de fabrique فابريقه فيئاتى | — courant رائج فيئات ، جارى فى | — courant فيئات جدولى ، اسعار جدولى | — du marché اسعار | — fait ou marché

à — fait, کتوری‌بازار | Vendre à non — — سرمایه‌دن دون فیئاتله صاتمق، دکرندن دون فیئاتله فروخت ایتمك | Etre sans — عدم اوجوز، فوق‌الحد بهالی اولمق | Etre sans — رغبتدن ناشی فیئاتی اولمامق | — élevé فاحش فیئات، غالی بها | Bas — دون فیئات | (Dr.) — de vente ثمن | — convenu ou — fixé d'un commun accord par les parties, ثمن مسما | — fixé par experts ثمن مثل | — de louage اجر | — fixé par le contrat اجر مسما | — de louage estimé par experts اجر مثل | — de jouissance d'une chose اجرت | (Instruct.) مكافات | Distribution des — توزیع مكافات.

Probabilisme, sm. (Philos.) اخلاق و عقائدده احتمالاته تابع اولمق لزومی قولی، مذهب احتمالیون.

Probabilités, sf. pl. (Math.) Calcul des — احتمالات قاعده‌سی | Théories des — appliquées احتمالات تطبیقیه نظریه‌سی.

Probable, adj. محتمل | Vie — عمر محتمل | Epoque — مدت محتمله.

Probation, sf. امالیه | مدت تجربه | Frais ou droit de —, عالیه، امالیه اجرتی.

Problématique, adj. مشكوك، موهوم.

Problème, sm. (Math.) مسئله، سؤال | — d'arithmétique علم حسابه دائر مسائل | — de physique حكمت طبیعیه مسئله‌سی | —s déterminés مسائل معینه | —s indéterminés مسائل غیر معینه | (Géom.) —s graphiques مسائل ترسیمیه | (Philos.) قضیهٔ موهومه.

Proboscide, sm. (Zool.) ذوالجناحیت النصف وذوالجناحین فرقه‌لرندن اولان هوامك خرطوملرینه دینور.

Proboscidiens, sm. pl. (Zool.) حیوانات ثدیه قسمندن ذوالخرطوم فرقه‌سی.

Procatarctique, adj. (Méd.) Syn. de prédisposant. مهیئ.

Procédé, sm. (Techn.) اعمالات و عملیات فنیه و صناعیه‌ده اتخاذ قلنان اصول، قاعده و طریق.

Procéder, va. اجرای معامله ایتمك، تشبثات قانونیه‌ده بولنمق.

Procédure, sf. (Dr.) اصول محاكمه | تحقیقات عدلیه | Code de — civile اصول محاكمهٔ حقوقیه | Code de — pénale اصول محاكمهٔ جزائیه | Vice de — خطای اصولی.

Procéleusmatique, adj. (Litt.) یونان اشعاری تفعله‌سندن اولوب درت سبب خفیفدن مركب جزؤلی اولانه دینور.

Procès, sm. (Dr.) دعوی | — pendant دردست رؤیت دعوی | (Anat.) زائده | — ciliaires زوائد هدبیه.

Processe, sf. (Zool.) بحر سفیده مخصوص تكه و قاریدس انواعی.

Procession, sf. (Relig.) طواف، تطوف، تطابور طولاشدرمه، ملا الناس اجرا ایدیلان آیین روحانی آلایی.

Processionnaire, adj. (Zool.) Chenilles —s سرفات مستطیله.

Processus, sm. (Hist. nat.) استطاله | (Relig.) — de l'idée religieuse فكر مذهبینك تعمیم و انتشاری.

Procès-verbal, sm. (Dr.) ضبطنامه | Dresser — ضبطنامه تنظیم ایتمك | Porter au — ضبطنامه‌یه درج ایتمك | Rectification au — ضبطنامه‌نك تصحیحی |

(Adm.) ضبط ورقه‌سی ، مضبطه | — des gardes forestiers اورمان قوریجی و بکجیلرینك ضبط ورقه‌سی .

Prochronisme, sm. وقایع تاریخیه‌نك زمان حقیقیسندن اول عد اولنمسی ایله واقع اولان تحریف تاریخ .

Procidence, sf. (Chir.) سقوط ، انسدال .

Proclamation, sf. (Pol.) اعلاننامهٔ رسمی | (Art mil.) بیاننامه .

Proclitique, adj. et sf. (Gram.) زائد ، اولی | لاحقهٔ اولیه | Monosyllabes —s لاحقه اولیه واحدالهجا .

Procombant, ante, adj. (Bot.) زاحف ، مضجع .

Procréation, sf. (Physiol.) مولدات | نسل ، تسلسل | تکثر بالتولد .

Proctalgie, sf. (Méd.) الم صرم ، الم شرج ، الم .

Proctite, sf. (Méd.) التهاب شرج .

Proctocèle ou **proctoptase,** sf. (Méd.) فتق مستقیم ، انسداد شرج ، خروج مقعد .

Proctorrhagie, sf. (Méd.) نزف شرجی .

Proctotrupe, sm. (Zool.) غشائی الجناح فرقه‌سندن آکل الشفیره فصیله‌سندن یمورطه‌لری ذوالجناحین سرفه‌لری اوزرینه القا ایدن بر نوع کوچك بوجك .

Procuration, sf. (Dr.) وکالت | — ou acte de —, وکالتنامه | Par — | آچیق وکالتنامه، وکیلك اسمی آچیق براغیلان وکالتنامه | — en blanc بالوکاله ، وکالةً | Fonder de — توکیل ایتمك | — irrévocable وکالت دوریه .

Procureur, sm. (Dr.) وکیل | — fondé وکیل مرخص | وکیل عمومی | مدعیٔ عمومی | — impérial, (en Turquie), — de la République (en France) بدایت محکمه‌سی مدعیٔ عمومیسی | — général استئناف مدعیٔ عمومیسی | — général à la Cour de cassation باش مدعیٔ عمومی .

Procyon, sm. (Astron.) کلب اکبر جملهٔ کوکبیه‌سنده واقع شعراء الشامیه کوکبی .

Pro deo, loc. lat. (Relig.) فی السبیل الله .

Procuste, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آکل اللحوم فصیله‌سندن ذوالرجل بسیط قبیله‌سندن بر نوع قره بوجك .

Prodiagnose, sf. (Méd.) مقدمهٔ معرفه .

Prodigalité, sf. اسراف | (Dr.) سفه .

Prodige, sm. (Relig.) غریبه ، خارق العاده .

Prodigue, adj. et sm. (Dr.) سفیه | — interdit سفیه محجور | V. aussi **Conseil.**

Prodrome, sm. (Litt.) بر علم و یا فنه دائر مقدمه و مدخل | (Méd.) رسیس ، علامات متقدمه .

Producteur, trice, adj. et sm. (Ec. pol.) مستحصل | Forces —trices قوای استحصالیه | Les —s محصللر .

Productif, ive, adj. (Agric.) منبت ، محصولدار ، برکتلی | (Ec. pol.) متمتع ، نمائی | Dépenses —ives مصرفیات متمتعه .

Production, sf. (Agric.) حاصلات | مستحصلات | اوراق مبرزه | (Min.) — en or آلتون — | محصول | استحصال (Ec pol.) | اوراق مبرزه | ابراز (Dr.) | استطاله (Chir.) | مستحصلاتی du sol محصولات ارضیه | — industrielle محصولات صناعیه | Coût de — مصارف استحصالیه .

Productidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عضدرجلیه‌دن ذوالرجل ذراعیه فرقه‌سندن مستحصله فصیله‌سی .

Productus, sm. (Géol.) بالاده‌کی مستحصله فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب انجق اراضئ حیوانیهٔ عتیقیه بولنور برنوع طراق مستحاثه‌سی .

Produire, va. (Dr.) ابراز اتمك | — des témoins شهود اقامه اتمك | (Ec.pol.) استحصال اتمك ، حصوله کتورمك .

Produit, sm. (Ec. pol.) حاصلات ، محصول | نتاج | —s du sol محصولات ارضیه | —s industriels معمولات صناعیه ، معمولات | —s matériels حاصلات مادیه | — immatériels محصولات غیر مادیه | (Dr.) غله | Acte de — اوراق مبرزه پوصله تبلیغی | (Comm.) —s bruts حاصلات غیر صافیه | —s nets حاصلات صافیه | —s indigènes محصولات محلیه | (Math.) حاصل | حاصل ضرب | (Chim.) —s chimiques مستحضرات کیمیویه | —s abstractifs مستحصلات تقطیریه .

Proembryon, sm. (Bot.) مقدم رشیم .

Proéminence, sf. (Anat.) بروز ، چیقندی ، نتو .

Proencéphale, sm. (Térat.) ذوالمقدم الدماغ (عجبا باتدن) .

Professeur, sm. معلم ، مدرس ، مکتب خواجه‌سی ، استاد | معلم رتبه‌سی | —s publics معارف نظارت جلیله‌سندن تعیین اولنان معلملر | — particulier خصوصی معلم | (Mar.) — d'hydrographie سفائنده بحریه معلمی .

Profession, sf. صنعت ، حرفت ، مشغولیت | —s libres ou libérales معلملك ایشجیلك ، ال ایشجیلکی | — manuelle و هکیملك و آووقاتلق مثللو سربست صنعتلر | — ambulante یابانجیلق ، سرکیجیلك ، کزکینجیلك | (Relig.) اقرار علنی | — de foi کلهٔ شهادتی سویلمه ، اقرار دین .

Professionnel, elle, adj. صنعته متعلق ، صناعی | Ecole —le صنایع مکتبی | Enseignement — تدریسات صناعیه | (Dr.) Secret — اسرار اصناف سری ، مسلك | (Adm.) Taxe —le, **V. Taxe.**

Professo(ex), loc. adv. lat. Traiter une matière — بر ماده‌دن وقوف تام ایله بحث اتمك .

Profil, sm. (Dess.) رسم شطری | مسفر ، نیمرخ ، یان طوریش | (Géom.) رسم مقطوع ، مقطع | — en long ou — longitudinal, مقطع طولانی | — - type, — en travers ou — transversal, مقطع عرضانی | — droit مقطع عمودی | — de détails فروعات مقطعی .

Profit, sm. کار ، فائده | منفعت | تمتع | نما | Au — de quelqn. فلانك منفعتنه | (Dr.) — du défaut حکم غیابی ، حکم غیابیدن حاصل اولان منفعت | Jugement de — joint آیری آیری مدتلرله احضار اولنان متعدد مدعی علیهدن مدت قصیره ایچون جلب اولنان کلدیکی حالده اك اوزون مدتك انقضاسنه دکین حکم غیابینك تأخیری قراری | — maritime, **V. Prime** | Bâtiment frété au — سفردن حاصل اوله‌جق کاره اشتراك ایله استیجار سفینه | (Comm.) —s et pertes کار و ضرر | Compte de —s et pertes کار و ضرر حسابی .

Profondeur, sf. عمق ، درینلك .

Pro-forma, loc. adv. مجرد صوری .

Progéniture, sf. (Hist. nat.) تولدات ، صلب | اولاد .

Proglossis, sm. (Méd.) مقدم لسان .

Proglottis, sm. (Zool.) تنیانك اصلندن منفك اولان قطعاتندن | کیفیت تکون دیدان هر بریته دیرلر .

Prognathe, adj. (Physiol.) چکه‌سی طیشرو طوغری چیقمش اولان ، مستطیل الفك .

Prognose, sf. (Méd.) انذار .

Prognostic, sm. (Méd.) Syn. de Pronostic, **V.** ce mot.

Programme, sm. پروغرام | اجمال | فهرست ، جدول .

Progrès, sm. ترقی | Voie de — شهراه ترقی .

Progressif, ive, adj. (Ec. pol.) مترقی | Impôt — تکلیف مترقی .

Progression, sf. (Math.) سلسلهٔ تناسب عددی علی الولا ، سلسلهٔ تفاضلیه — arithmétique croissante سلسلهٔ عددیهٔ متزایده | — arithmétique décroissante سلسلهٔ عددیهٔ متناقصه | — géométrique ou par quotient, سلسلهٔ هندسیه و یاخود تناسب هندسی علی الولا | — arithmétique سلسلهٔ عددیه .

Progressiste, adj. et sm. (Pol.) ترقیپرور | ترقیویان | Le parti — ترقیپروران فرقه‌سی .

Prohibé, ée, adj. یساغ ' ممنوع | Armes —es اسلحهٔ ممنوعه — (Dr.) Degré —, **V. Parent.**

Prohibitif, ive, adj. نهی ' مزدجر | (Adm.) Mesures —ives تدابیر و یا معاملهٔ زجریه | (Ec. pol.) مانع | Droits —s رسوم مانعه | (Dr.) Empêchement — قرانسز قانوننجه نکاحك عقدینه مانع اولوب فقط بعدالعقد فسخنی موجب اولمیان اسباب .

Prohibition, sf. (Adm.) ممنوعیت ، منع | زجر ' نهی ' ازدجار .

Proie, sf. (Chass.) شکار ، طعمه | Oiseaux de —, **V. Oiseau.**

Projecteur, sm. (Phys.) مقذاف ، منعکس | — électrique تجسس الکتریق اشارت فناری | (Mar.) — des côtes بورده فناری | — de signaux اشارت فناری .

Projectile, sm. (Art mil.) قذیفه ' مرمی | — de canon گله و دانه مثللو طوپ مرمیسی | — lumineux ضیادار مرمی | — cylindro-conique مرمی اسطوانی مخروطی .

Projection, sf. (Méc.) رمی ' قوهٔ سائقه و اندفاعیه | (Géom.) مرتسم ' ارتسام | — d'un point بر نقطه‌نك مرتسمی | — d'une droite بر خط مستقیمك مرتسمی | Plans de — ارتسام سطحاری | Plan vertical de — ارتسام عمودی سطحی | Plan horizontal de — ارتسام افقی سطحی | (Astr.) et (Géog.) ارتسام | — orthographique ارتسام انکشاقی | — stéréographique ou — perspective, مناظری | — de Mercator ou développement cylindrique, مرقاطور انکشاقی دینلان انکشاف اسطوانی | — homalographique ou système Babinet, بابینه‌نك اصول ارتسامی | — de Ptolémée ou développement conique, باطلومیوسك انکشافی یاخود انکشاف مخروطی | — ou développement de Flamsteed, تخطیط اراضی خریطه‌لرینی یاپمق ایچون قوللانیلان فلامستید انکشافی .

Projet, sm. پروژه | تصویر | (Dr.) — de loi قانون لایحه‌سی | Contre- — لایحهٔ معکوسه . **V.** aussi **Contre-projet** | —s grandioses تصورات عظیمه.

Projetant, ante, adj. (Géom.) راسم | Ligne —e خط راسم | Cylindre —, **V.** ce mot.

Prolapsus, sm. (Méd) انسدال ' سقوط .

Prolégomènes, sm. pl. (Litt.) مقدمات کتاب ' محرره ' المؤلفه .

Prolepse, sf. (Litt.) علم بدیعك توجیه دینلان صنعتی درکه تقدیر اولنان اعتراضه جوابدن عبارت اولور .

Proleptique, adj. (Méd.) Fièvre — حمای نائبهٔ مقدمه .

Prolétaire, adj. et s. 2 g. عوامدن اولان، عوام ناسدن، اسفل ناس .

Prolétariat, sm. عوام، عوام ناس، اسافل ناس .

Prolifération, sf. (Physiol.) تکثر | (Bot.) تحصل عارضی .

Prolifère, adj. (Bot.) متناسل، متحصل عارضی .

Prolification, sf. (Physiol.) انقسام تناسل .

Prolifique, adj. (Physiol.) تناسلی، انقسامی .

Proligère, adj. (Bot.) حامل جرثومه .

Prolixe, adj. (Litt.) مفصل، مطول، مطنب .

Prolixité, sf. (Litt.) تطویل، اطناب .

Prologue, sm. (Litt.) دیباجه، سرنامه | تیاترو اویوننك مقدمه‌سی .

Prolongation, sf. تمدید | (Dr.) — de délai تمدید مدت | — d'une concession تمدید مدت امتیازیه | (Gram. arab.) Lettres de — حروف المد .

Prolonge, sf. (Art mil.) تقنیه عربه‌سی .

Prolongement, sm. تمدید، امتداد | دوام، اوزانغه | (Anat.) — rachidien استطالهٔ سیسائیهٔ مخ شوکی .

Promerops, sm. (Zool.) عصافیر رقیق المنقار فرقه‌سندن هدهد نوعندن امید برونته مخصوص جنت قوشی .

Promesse, sf. (Dr.) وعد | Simple — وعد مجرد | (Fin. et Bourse) تحویل، پرومس .

Promissoire, adj. (Dr.) Serment — یمین منعقده .

Promontoire, sm. (Géog.) ساحل دیرسکی، رأس | (Anat.) شاخهٔ طبله .

Promoteur, sm. معقب، محدث، پیرو .

Promotion, sf. (Anat.) توجیهات، توجیه | ترفیع رتبه | —s officielles توجیهات رسمیه .

Prompt-bourgeon, sm. (Bot.) زر سریع، بر سنه‌ده ایکنجی دفعه اوله‌رق یتیشان طومورجقلره دینور .

Promulgation, sf. (Adm.) صدور، سنوح | اعلان | (Dr.) نشر واعلان قوانین .

Pronateur, adj. m. et sm. (Anat.) — ou muscle —, مکب، عضلهٔ مکبه | Rond —, **V. Epitrochlo.**

Pronation, sf. (Anat.) کب، اکباب .

Pronom, sm. (Gram.) ضمیر، کنایه | —s personnels ضمائر شخصیه | —s démonstratifs ضمائر اشارتیه، اسماء اشارت | —s relatifs ضمائر نسبیه | —s corrélatifs ضمائر مبهمه | —s interrogatifs ضمائر استفهامیه | — réfléchi (turc), ضمیر مطاوع (کندی) | —s isolés (turcs) ضمائر منفصله | —s conjoints ou —s suffixes, ضمائر متصله | —s possessifs ضمائر اضافیه | —s verbaux (Désinences personnelles turques), ضمائر فعلیه | — conjonctif (turc) ضمیر وصفی (کی) | —s indéfinis (francais) مبهمات | —s conjonctifs (arabes) اسماء موصوله، موصولات | — affixe représentant le nominatif (arabe),

ضمیر متصل مرفوع | — de séparation (arabe) ضمیر الفصل | — de corroboration (arabe) ضمیر التأکید | — d'état ضمیر الشان .

Pronominal, ale, adj. (Gram.) ضمیری | Racines —es ou indicatives, جذور ضمیریه | Adverbes —aux ظروف ضمیریه | Verbes —aux (français) افعال ضمیریه .

Prononcé, sm. (Dr.) تفهیم | — du jugement قرارك تفهیمی .

Prononciation, sf. (Gram.) تلفظ | (Pol.) ایراد .

Pronostic, sm. حکم | (Méd.) اماره ؛ انذار .

Pronostication, sf. (Myth.) توسم ' بر شیئی ظن صحیح ایله ادراك ایتمه | استدلال ، تفأل ' کهانت .

Pronostique, adj. (Méd.) انذاری | Signes —s علائم و یا امارات انذاریه .

Propagande, sf. (Relig.) ارشاد و استرشاد | نشر دین | La — پرو پاغاندا ، روماده نشر دین جمعیتی | (Pol.) نشر افکار .

Propagation, sf. (Pol.) نشر ، انتشار | (Relig.) — de la foi نشر دین | (Physiol.) انتشار ' انتشار .

Propagules, sf. pl. (Bot.) غبار شیب .

Propension, sf. (Phys.) تمایل ، بر جسمك بر جهته طوغری میل و توجهی .

Prophète. sm. (Relig.) پیغمبر ، رسول ، نبی .

Prophétie, sf. کرامت، غیبدن خبر ویرمه .

Prophylactique, adj. (Méd.) استحفاظی ، تحفظی | Mesures —s تدابیر استحفاظیه | Médecine — طبابت واقیه .

Prophylaxie, sf. (Méd.) استحفاظ | اصول تحفظ | وقایه .

Prophyse, sf. (Bot.) زهره' عاقره' اشنیه .

Propionique, adj. (Chim.) Acide — ou métacétique, حامض پروپیونی یاخود حامض مؤخر آچتون .

Propionitrile, sm. (Chim.) Ou cyanure d'éthyle, پروپیونیتریل ، کیانوس اتیل .

Propithèque, sm. (Zool.) Maki à beurre, ثدیهٔ ذوالاید اربعه فرقه‌سندن طیفیه فصیله‌سندن ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص بر نوع میمون .

Propitiation, sf. (Relig.) یمن ، میمنت | Sacrifice de — نذر ، تکفیر .

Propitiatoire, adj. (Relig.) سعید ' نذری | میمنته دائر .

Propolis, sm. (Hist. nat.) دوال ' پره بولی ، آریلرك قوغانلرینی ضیوادقلری ماده .

Proportion, sf. (Math.) تناسب ' نسبت | — arithmétique, par différence ou d'équidifférence, تناسب عددی | — géometrique ou par quotient, تناسب هندسی | (Chim.) —s définis تناسب معینه | —s chimiques مقادیر کیمیویه .

Proportionnel, elle, adj. et sf. (Math. et Géom.) متناسب | Moyenne —le وسط متناسب | Quantités —les مقادیر متناسبه | Nombres —s اعداد متناسبه | Quatrième —le رابع متناسب | Partage — تقسیم متناسب | Lignes —les خطوط متناسبه | Deux quantités qui varient proportionnellement ou qui sont directement —les عینی نسبتده تحول ایدن ایکی مقدار یاخود مبسوطاً متناسب ایکی مقدار | Deux quantités qui varient en raison inverse ou

qui sont inversement —les عکسی نسبتده تحول ایدن ایکی مقدار یاخود معکوسا متناسب ایکی مقدار .

Proposition, sf. (Gram.) جمله | — verbale ou pleine, جملهٔ فعلیه | — nominale ou elliptique, جملهٔ اسمیه | — circonstantielle جملهٔ ظرفیه | — principale جملهٔ اصلیه | — incidente ou subordonnée, جملهٔ فرعیه | (Log.) قضیه | — universelle قضیهٔ کلیه | — particulière قضیهٔ جزئیه | — singulière ou individuelle, قضیهٔ مخصوصه | — universelle affirmative, قضیهٔ موجبهٔ کلیه ، موجبهٔ کلیه | — universelle négative قضیهٔ سالبهٔ کلیه ، سالبهٔ کلیه | — particulière affirmative قضیهٔ موجبهٔ جزئیه ، موجبهٔ جزئیه | — particulière négative قضیهٔ سالبهٔ جزئیه ، سالبهٔ جزئیه | Ces quatre dernières espèces de —s s'appellent محصورات اربعه | — simple (non conditionnelle) قضیهٔ حملیه | — conditionnelle قضیهٔ شرطیه | — disjonctive قضیهٔ منفصله | (Pol.) تکلیف | Faire des —s تکلیفاتده بولنمق | Contre - —s تکلیفات متقابله .

Propre, adj. et sm. (Log.) خاص | Le — et l'accident خاص وعرض | (Dr.) Le — de succession اموال موروثهٔ غیر منقوله | (Gram.) Nom —, **V. Nom** | Sens — et sens figuré معنای حقیق و معنای مجازی | Amour — عجب ، عزت نفس ، حب نفس .

Propriétaire, s. 2 g. (Adm.) متصرف ، صاحب | (Dr.) مالك | Nu - — رقبه مالکی ، صاحب رقبه | Celui qui agit, sans droit, en — sur la chose d'autrui, فضولی .

Propriété, sf. (Phys. et Chim.) خاصه | — physiques et chimiques خواص حکمیه و کیمیویه | —s médicinales خواص طبیه | (Dr.) ملك | ملکیت ، تملك | Constitution de — تملیك | Titre constitutif de — ملك سندی | — mobilière ملك منقول | — immobilière ملك غیر منقول | Nue - — رقبهٔ ملك ، رقبه | Pleine — (le dominium plenum des particuliers) ملك , V. aussi **Superficiaire** | — absolue ملك مطلق | — dérivée ملك بالسبب | — foncière ملکیت ارضیه | (Litt.) — littéraire حق تألیف | (Gram.) حقیقت .

Propulseur, sm. (Méc.) مسوق ، سایق | (Mar.) پروانه | — à hélices jumelles چفته اسقرو پروانه .

Propulsion, sf. (Méc.) تحریك افقی | قوهٔ سوقیه ، سوق | (Méd.) دفع ، ذق .

Propylamine, sf. (Chim.) پروپیلامین ، بر نوع آمونیاق .

Propylées, sf. pl. (Archit.) عتیق بنا و معبدلرده مدخلی تشکیل ایلیان ستونلی و کمرلی باب .

Propylène, sm. (Chim.) پروپیلن ، بر فحم ثانی مولدالماء در .

Propylique, adj. (Chim.) Acide — حامض پروپیلی .

Propylite, sf. (Min.) پروپیلیت ، قوارسی حاوی تراشیت .

Prorata (Au), loc. adv. حصه‌یه کوره | غرامةً | متناسباً ، نسبةً .

Prorogation, sf. (Dr.) امهال ، تمدید مدت | — d'enquête کشف مدتنك تمدیدی | — de juridiction توسیع وظائف | — de délai مسافه ایچون مدت قانونیه‌یه

تمدید مرعیت . d'une loi — | تعطیل اجتماعات (Pol.) | علاوه اولنان ایام
Prosaïser, vn. (Litt.) کلام منظومی نثر ایتمک که حل ایتمک دینور .
Prosateur, sm. (Litt.) نثراً یازان ادیب ، ناثر ، منشی .
Proscenium, sm. (Archit.) تیاتروده صحنه‌نك اوك جهتی .
Proscolex, sm. (Zool.) بر محجملی حویصل ، حویصل منتشه .
Prose, sf. (Litt.) کلام منثور | نثر .
Prosecteur, sm. (Méd.) محضر تشریح .
Prosélyte, s. 2 g. (Relig.) مهتدی | (Pol.) طرفدار .
Prosenchyme, sm. (Bot.) نسج لیفیٔ نباتی .
Prosodie, sf. (Litt.) علم عروض | تجوید .
Prosonomasie, sf. (Litt.) قافیه ، مقفا کلام .
Prosopalgie, sf. (Méd.) الم وجهی ، الم عصب وجهی .
Prosopographie, sf. (Litt.) Syn. d'hypotypose, **V.** ce mot.
Prosopopée, sf. (Litt.) تکلم صامت | صنایع بدیعیه‌دن مشاکله دینلان صنعت | تقدیر حاضر ناطق .
Prostate, sf. (Anat.) پروستات .
Prostatique, adj. (Anat.) پروستاتی .
Prostatite, sf. (Méd.) التهاب پروستات .
Prostatocèle, sf. (Méd.) ورم پروستات .
Prostato-péritonéal, ale, adj. (Anat.) پروستاتیٔ صفاقی .
Prosternation, sf. (Relig.) تسجید ، سجده ، سجود .
Prosthèse, sf. (Litt.) ادخال ، علاوه | (Gram.) ابتدا ممکن اولسون ایچون بعض کلمه اولنه حرکه انضمامی .
Prostitution, sf. استفراش ، مباغات | Maison de — دارالفحش .
Prostome, sm. (Zool.) دیدان معائیه شعبه‌سندن شریتیهٔ بحریه فرقه‌سندن مقدم الفم دینلان دیدان نوعی .
Prostration, sf. (Méd.) هبط | — des forces هبوط القواء .
Prostyle, sm. (Archit.) آنجق عنوانده ستونلری بولنان ابنیهٔ عتیقه‌یه دینور .
Prosyllogisme, sm. (Log.) قیاس مرکب .
Protagon, sm. ou **cérébrine,** sf. (Anat.) Syn. de Lécithine, **V.** ce mot.
Protagoniste, sm. (Théâtre) تیاترولرده برنجی رولی اوینایان باش اویونجی .
Protase, sm. (Litt.) بر شعر و یا دیوانده نتیجه‌یی حاوی اولان قسمنه دینور .
Prote, sm. (Impr.) باش مرتب .
Protéacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن پروتئاسیه فصیله‌سی .
Protecteur, trice, adj. et s. حامی | (Ec. pol.) Système — اصول حمایه ، حمایهٔ تجارت اصولی | Droits —s رسوم حامیه | (Pol.) Puissances —trices دول حامیه .
Protection, sf. حمایه | (Ec. pol.) اصول حمایه | (Dr. musul.) Périmètre de — حریم .

Protectionnisme, sm. (Ec. pol.) اصول حمایه مسلکی | حمایهٔ تجارت داخلیه | محافظهٔ محصولات و مصنوعات داخلیه اصولی .

Protectionniste, sm. (Ec. pol.) اصول حمایه طرفداری .

Protectorat, sm. (Pol.) حمایه، حمایهٔ سیاسیه | Etablir le — تأسیس حمایه اجتمك .

Protée, sm. (Zool.) ضفادعیه ذات الغلصمة الدائمه‌دن بر نوع سمندر مائی | (Bot) بالاده‌کی پروتئاسیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آفریقهٔ جنوبیه مخصوص بولنان بر نوع جوز آغاجی .

Protégé, sm. (Pol.) محمی ، حمایه تحتنده بولنان .

Protéiforme, adj. (Zool.) V **Difflugie.**

Protéine, sf. (Chim.) پروتئین ، مادهٔ ابتدائیه .

Protéique, adj. (Chim.) Substances —s مواد پروتئیه ، مواد ابتدائیه .

Protèle, sm. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن عیلامیه فصیله‌سندن آفریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع چقال .

Protélectrique, sm. (Phys.) پروتلکتریق، کوچك پاکتلر و محررات نقلنه مخصوص تواجاد اصول الکتریق | Ligne de — پروتلکتریق خطی | Transporteur du — پروتلکتریق ناقلی .

Protéranthé, ée, adj. (Bot.) ذات التزهر المقدم .

Protéroglyphes, sm. pl. (Zool.) زهرلی ییلانلر قسمی ، حیات ذوالذبیب .

Protestantisme, sm. (Relig.) پروتستانلق | پروتستان مذهبی .

Protestation, sf. (Dr.) پروتستو ، پروتستونامه | Acte de — پروتستونامه .

Protesté, ée, adj. (Dr.) پروتستو اولنمش ، پروتستو ایدلمش .

Protester, va. (Dr.) پروتستو اجتمك | پروتستو کشیده اجتمك .

Protêt, sm. (Dr.) پروتستو | Acte de — پروتستونامه | — faute d'acceptation عدم قبول پروتستوسی | — faute de payement عدم تأدیه پروتستوسی .

Prothèse, sf. (Chir.) تصنیع ، ترمیم | — oculaire تصنیع بصری .

Prothorax, sm. (Zool.) مقدم صدر، حشارات صدرینی تشکیل ایدن قطعه ثلثه‌دن بری .

Proto, adj. (Chim.) کیمیا اصطلاحنجه اول معناسنه در.

Protochlorure, sm. (Chim.) قلور اول | — de fer قلور اول حدید | V. aussi **Phosphoreux.**

Protococcus ou **protococcos,** sm. (Bot.) Syn. de Matière verte, اشنیه فصیله‌سندن اشنیهٔ خضرا نوعی .

Protocole, sm. (Pol.) پروتوقول ، ضبطنامه ، سند عمومی | Bureau du — قواعد تشریفاتیه ، تشریفات دائره‌سی .

Protogala ou **protogale,** sm. (Physiol.) لباء ، آغیز دینلان ایلك سود .

Protogène ou **protogyne,** sm. (Min.) پروتوژین ، آلپ طاغی غرانیتی .

Protoméningite, sf. (Méd.) التهاب ام صلبه .

Protonema, sm. (Bot.) نبات اول ، بر طفیلك اوزرنده نشوونما بولدیغی نبات .

Protonotaire, sm. (Adm.) پاپانك کتابت خدمتنده بولنان بعض مأمورین عالیه‌سی .

Protoorganismé, sm. (Hist. nat.) Syn. de Protophyte, V. ce mot.

Protophylles, sf. pl. (Bot.) اوراق بزریه .

Protophyte, sm. (Hist. nat.) Syn. de Protoorganisme, نبات ابتدائی .

Protoplasma ou **protoplasme,** sm. (Hist. nat.) مكون اول | مادهٔ مادهٔ مصورهٔ نبات | مشكلهٔ انسجه .

Protoptère, sm. (Zool.) اسماك ايله ضفادعيه بيننده برنوع آفريقه دكزلرينه مخصوص پيلان بالغى .

Protoscolex, sm. (Hist. nat.) پروتو سقولكس يعنى رشيم مسدس الزوايا .

Protosel, sm. (Chim.) ملح موحد .

Prototype, sm. (Techn.) آنا قالب | نمونهٔ اصلى ، نمونهٔ اول .

Protovestiaire, sm. (Adm.) اثوابى ، اثوابجى باشى .

Protoxyde, sm. (Chim.) حمض اول | — de mercure حمض اول زيبق .

Protozoaires, sm. pl. (Zool.) اقسام حيواناتك بشنجى شعبه‌سى كه حوينات بسيطه ويا حيوانات ابتدائيه ديئور .

Protozoïdes, sm. pl. (Zool.) شبه حوينات بسيطه .

Protozoïque, adj. (Géol.) حيوانىٔ ابتدائى | Période — دور غرانيتى ، دور حيوانىٔ ابتدائى .

Protraction, sf. (Méc.) جرمقدم ، سوق اول .

Protubérance, sf. (Anat.) حدبه | — annulaire ou cérébrale, pont de Varole, قنطرهٔ وارول | —s cylindroïdes, **V.** ce mot | (Astr.) —s roses du soleil حدبات ورديهٔ شمس .

Protuteur, sm. (Dr.) وصىٔ منضم .

Proue, sf. (Mar.) كمينك پرووه‌سى ، باشى | باش اوموزلغى | — de babord اسكله باش اوموزلغى | — de tribord سنجاق باش اوموزلغى .

Proustite, sf. (Min.) پروستيت ، آرسنيقلى كوش .

Prouver, va. (Dr.) اثبات ايتمك .

Provenance, sf. (Comm.) مخرج ، مورد | —s موارادات | Marchandises de — étrangère امتعهٔ اجنبيه | (Adm.) Bâtiment de — suspecte شبهه‌لى محلدن كلان سفينه .

Provende, sf. (Vétér.) بعضاً حيواناته يديريلان مخلوط حبوبات ، غداى مسمنه .

Proverbe, sm. (Litt.) آتالر سوزى ، قول مشهور ، ضرب مثل .

Provignage, sm. (Agric.) عكيس، باغ چبوقلرينى دالدرمه عمليانى .

Provin, sm. (Agric.) دالدرمه ياپيلان باغ چبوقلرندن حصوله كلان شاخ .

Province, sf. (Géog.) ايالت | (En Turquie) ولايت | —s privilégiée ايالات ممتازه | En — طشره‌ده .

Proviseur, sm. فرانسه‌ده مكاتب اعداديه مدرلرينه ويريلان اسمدر .

Provision, sf. مالزمه ، نواله | —s de bouche زاد ، توشه ، آزيق ، قومانيا ، مأكولات | (Art mil.) s de guerre, syn. de Munitions de guerre, **V. Munition** | (Dr.) — alimentaire نفقه | Par — موقت اجرا ايله ، موقتاً | (Comm.) قومسيون آقچه‌سى | پوليچه و سندات تجاريه قارشولغى ، بدل ، قارشيلق | Une — de 10 p. % قومسيون | يوزده اون نسبتنده بر قومسيون | Faire la — à qulqu'un pour un effet برينه پوليچه بدلى ارسال ايتمك .

Provisionnel, elle, adj. (Dr.) Partage — مهايا ، مهاياة تقسيم .

Provisoire, adj. et sm. (Dr.) موقت | Exécution — اجراى موقت | (Fin.) Douzième — بودجه‌نك بهر ماه ايچون اولان تخصيصاتى .

Provisorat, sm. مکتب سلطانی مدیرلکی | مکتب اعدادی مدیرلکی .
Provocateur, sm. (Dr.) مشوق ، محرك ، مسبب .
Provocation, sf. (Dr.) اغوا ، تحریك .
Provoquer, vn. (Dr.) تحریك و اغـوا ایتمك | — en duel دوئلویه دعوت ایتمك .
Proximité, sf. (Dr.) قرابت ، قربیت | — de degré قربت درجه ، قربت | (Gram.) قربیت ، مجاورت | — et éloignement بعدیت و مجاورت ، بعد و مجاورت | Verbes de — افعال مقاربه .
Proyer, sm. (Zool.) آوروپاده بولنور بر نوع یلوه قوشی .
Prud'homme, sm. (Adm.) لونجه اوطه‌سی اعضاسی ، اصناف لونجه‌سی اعضاسی | Conseil de —s لونجه اوطه‌سی .
Pruine, sf. (Bot.) بعض چیچك و منطارلر اوزرنده بولنور توز ، غبار فواکه .
Prune, sf. (Bot.) آلو ، اریك ، اجاصه | Pour les différentes espèces, **V. Prunier.**
Pruneau, sm. (Comm.) اجاص مجفف ، اریك قوریسی .
Prunelle, sf. (Anat.) Syn. d'Iris, مردمك چشم ، كوز ببکی ، حدقه | (Bot.) چقال اریکی | (Comm.) قره ماندوله قماشی .
Prunellier, sm. (Bot.) Epine noire ou prunier épineux, یبانی اریك که چقال اریکی آغاجی دخی دینور .
Prunier, sm. (Bot.) وردیه فصیله‌سندن لوزیه قبیله‌سندن اریك آغاجی ، شجر اجاص کوکم آغاجی ، یبانی اریك — sauvage | عادی یشیل اریك آغاجی — domestique | باردا‌ق اریکی آغاجی — mirabelle اماسیه اریکی آغاجی | — grosse reine Claude | تربه اریکی آغاجی | — damas violet مردم اریکی آغاجی | | — damas noir | آل اریکی آغاجی | — de Monsieur جان اریکی آغاجی | — damas rouge | — diapré اینا باقان یعنی عین البقر اریکی آغاجی | — épineux, **V. Prunellier.**
Prurigineux, euse, adj. (Méd.) حکی .
Prurigo, sm. (Méd.) سیوئلجه ایله برابر وجودك کیجیشمه‌سی ، قورجه ، حکه ، تحرش .
Prurit, sm. (Méd.) وجودك زیاده کیجیشمه‌سی ، حکهٔ شدیده .
Prus ou **prux,** sm. pl. (Techn.) سرن و آغاج صاللرینه ایدیلان باغلر ، صال باغی .
Prussiate, sm. (Chim.) مرکبات مشتائیهٔ کیانوس .
Prussique, adj. (Chim.) Acide — ou cyanhydrique, طفلان صویی ، حامض کیانوس ماه .
Psalmodie, sf. (Relig.) الحان ، ترنم | ترتیل مزامیر .
Psaltérion, sm. (Mus.) قانون دینلان چالغی آلتی .
Psammite, sf. (Min.) پشامیت ، صخور مکسوره رقیقه‌دن بر نوع .
Psammobie, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمهٔ الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن تللینیده فصیله‌سندن بر نوع یاتصی میدیا .
Psaturose, sf. (Min.) پساتوروز ، بر فضهٔ ذوالانتیمون مکبرت خلقیدر .
Psaume, sm. (Relig.) مزمور | Le livre des —s زبوردن مزامیر کتابی .
Psautier, sm. (Relig.) زبور | مجموعهٔ مزامیر .
Psélaphe, sm. (Zool.) زیرده‌کی لمسیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب اورمانلرده بولنور بر نوع سینك .

Psélaphiens, sm. pl. (Zool.) مفطی الجناح ثلاثی الارساغ فرقه‌سندن لمسیه فصیله‌سی .
Psellisme, sm. (Méd.) سویلر ایکن لسانده واقع اولان قصورلره دینور ' لکنه عجمة اللسان .
Pséphite, sm. (Géol.) پیسه‌فیت ' صخور مکسوره کبیره‌دن بر نوع .
Pseudarthrose, sf. (Méd.) مفصل کاذب .
Pseudencéphale, sm. (Térat.) ذوالدماغ کاذب (عجائباتدن) .
Pseudo, adj. lat. کاذب معناسنه اولوب بعض کلمات اولنه وارد اولان بر لاحقه در .
Pseudoblepsie, sf. (Opt.) غلط الرؤیه .
Pseudocarpe, sm. (Bot.) غلاف ثمر کاذب .
Pseudochromie ou **dyschromatopsie,** sf. (Opt.) غلط رؤیت الوان.
Pseudomembrane, sf. (Hist. nat.) غشاء کاذب .
Pseudomorphisme, sm. (Hist. nat.) استحالهٔ کاذبه .
Pseudomorphose, sf. (Min.) شکل کاذب .
Pseudo-nevroptères, sm. pl. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن عصبی الجناح کاذبه تحت فرقه‌سی .
Pseudonyme, sm. et adj. نام مجازی' نام مستعار | Prendre un — تخلص ایتمك.
Pseudoplasme, sm. (Physiol.) مادهٔ مصورهٔ کاذبه .
Pseudo-pleurésie, sf. (Méd.) ذات الجنب کاذب .
Pseudopus, sm. (Méd.) قیح کاذب | (Zool.) سیبریا و قریمده بولنور بر نوع بیوك کلر .
Pseudorcine, sf. (Chim.) **V. Erythrite.**
Pseudorexie, sf. (Méd.) اشتهای کاذب .
Pseudoscope. sm. (Opt.) دوربین کاذب ' اشکال دوربینی .
Pseudosperme, adj. (Bot.) ذوالبزور کاذبه . **V.** aussi **Fruit.**
Psile, sf. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقب فرقه‌سندن آکل الشفیره فصیله‌سندن بر نوع بغدای قوردی .
Psilomélane, sm. (Min.) پسیلوملان ' بر مانغانز محمض حامل باریت بلماء در .
Psittacidés ou **psittacins,** sm. pl. (Zool.) طیور متسالقه فرقه‌سندن ببغا فصیله‌سی .
Psittacin, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن بر نوع کوچك پاپاغان .
Psittacule, sf. (Zool.) طیور متسالقه فرقه‌سندن بالاده‌کی ببغا فصیله‌سندن لوری دیدیلان بر نوع کوچك پاپاغان .
Psoas, sm. (Anat.) پسواس | Grand — پسواس کبیر | Petit — پسواس صغیر .
Psodyme, sm. (Térat.) متوأم القطن (عجائباتدن) .
Psoïte, sf. (Méd.) التهاب پسواس .
Psoque, sf. (Zool.) عصبی الجناح فرقه‌سندن مستوی الریشات فصیله‌سندن بر نوع اودون قوردی .
Psoralier, sm. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سوسیه قبیله‌سندن قبا یونجه نوعی .
Psore, sf. (Méd.) Syn. de Gale, اویوز ' جرب .
Psorentérie, sf. (Méd.) جرب المعا .
Psoriasis, sm. (Méd.) داء الصدف ' تصدف .

Psorique, adj. (Méd.) جربی | Virus — مادهٔ ساریهٔ جرب .
Psorophthalmie, sf. (Méd.) جرب الاجفان .
Psoropte, sf.(Zool.) عناکب شعبه‌سندن هوام جربیه فرقه‌سندن قاطع اللحم فصیله‌سندن آتك اوروزی بوجکی .
Psorosperme, sm (Zool.) علت پاژه‌کی بعض علتلرده بولنور بر نوع طفیل .
Psychagogique, adj. (Philos.) منبه روح .
Psyché, sm. بر نوع آینه | (Zool.) آیاقلی و متحرك بیوك زیره‌کی روحیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع پروانه .
Psychiatrie, sf. (Méd.) طبابت مجانین .
Psychides, sm.pl.(Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن روحیه قبیله‌سی .
Psychique, adj. (Philos.) روحی | Sciences —s علم احوال روح .
Psychologie, sf. علم روح ، مبحث الروح ، معرفت نفس ناطقه | — expérimentale علم روح عملی | — rationnelle علم روح حقیقی .
Psychologique, adj. علم روحه منسوب | (Méd.) Impotence — عنانهٔ روحیهٔ .
Psychologue, sm. علم روح عالمی .
Psychomancie, sf. تفأل بالروح .
Psycho-physiologie, sf. مبحث الروح و الفیزیولوجی .
Psycho-physiologique, adj. مبحث الروح و الفیزیولوجی‌یه دائر | Etude — مطالعات روحیهٔ فیزیولوجیقیه .
Psychotria, sm. (Bot.) فوبه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبی‌یه مخصوص بر نوع آلتون کوکی فدانی .
Psychrologue, sm. (Méd.) مداویٔ بالماء بارد .
Psychromètre, sm. (Phys.) مقیاس برودت هوا ، مقیاس نبرد ، مقیاس سرد .
Psyctique, adj. et sm. (Pharm.) ملطف .
Psydracie, sf. (Méd.) پسیدراچیا ، بر نوع مرض جلدیدر .
Psylle, sm. (Zool.) Ou faux puceron, ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن منتصف الجناح فصیله‌سندن بر نوع آغاج بیتی .
Psyllion ou **Psyllium,** sm. (Bot.) بوغا یتراغی ، قطونا ، قارنی یاریق .
Ptarmigan, sm. (Zool.) Ou perdrix de neige, چیل ککلیك ، قبجه .
Ptarmique, sf. (Bot.) آقصیریق اوتی ، عود العطس .
Ptélée, sf. (Bot.) خشب اصفر فصیله‌سندن آمریقه‌نك ممالك حاره‌سنه مخصوص بر نوع قره آغاج .
Ptéride, sf. (Bot.) فصیلهٔ بسفایجیه‌دن ایلغین دیتلان بر نوع اوت .
Ptérocarpe, sm. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن یکی دنیا پلسنکی قبیله‌سندن قرداش قانی آغاجی | — drago ou à sang-dragon, اصل قرداش قانی آغاجی | — à santal rouge, قرمزی صندال آغاجی .
Ptérocère, sm. (Zool.) نامهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مخروطیه فصیله‌سندن دکز قیالری آلتنده بولنور بر نوع حلزون .
Ptérodactyle, sm. (Géol.) زواحف مستحاثه قسمندن ضبابیه فرقه‌سندن ذات الالقاح خفیه فصیله‌سندن بر نوع قنادلی کلر مستحاثه‌سی .
Ptérodonte, sm. (Géol.) نامهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن اراضئ تباشیریه‌ده بولنور بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .

Ptérogon, sm. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن فجریه فصیله‌سندن ابوالهول قبیله‌سندن بر نوع كلەبك .

Ptéromys, sm. (Zool.) Syn. d'Ecureuil volant, **V. Ecureuil.**

Ptérophore, sm. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن بر نوع بیاض پروانه .

Ptéropodes, sm. pl. (Zool.) حیوانات ثدیه‌دن خفاشیه فرقه‌سندن مرجول الجناح فصیله‌سی که آت قناد دینلان الك بیوك یراسه نوعنی حاویدر .

Ptérygiens, sm. pl. (Zool.) (لاتره‌ی) ك تصنیفنجه مرجول الجناح و مرجول الرأس فصیله‌لرینی حاوی اولان ناعمهٔ ذوالجناحیه فرقه‌سی .

Ptérygine, sm. (Bot.) ذیل غشائیٔ بزر .

Ptérygion, sm. (Méd.) سنك قنادی دینلان كوز خسته‌لكی .

Ptérygo, adj. (Anat.) جناحی | — - anguli-maxillaire ou grand ptérygoïdien, عضلهٔ جناحیهٔ كبیره | — - colli-maxillaire ou petit ptérygoïdien, عضلهٔ جناحیهٔ صغیره ; — - maxillaire جناحیٔ فكی | — - palatin, ine, جناحیٔ حنكی | — - pharyngien, ienne, جناحیٔ بلعومی | — - staphylin ou péristaphylin externe, جناحیٔ لهاتی | — - syndermo-staphyli-pharyngien ou constricteur supérieur du pharynx, عضلهٔ قابضهٔ علویهٔ بلعومیه .

Ptérygographie, sf. (Anat.) توصیف ارياش .

Ptérygoïde ou **ptérygoïdien, ienne,** adj. et sm. (Anat.) جناحی, **V.** aussi **Ptérygo** | Apophyse — نتؤ جناحی .

Ptérygome, sm. (Méd.) امتلاء مزمن فرج .

Ptilinus, sm. (Zool.) آنیده‌کی ریشیه قبیله‌سندن سكود آغاجنده بولنور بر نوع بوجك .

Ptilose, sf. (Méd.) قاشلرك دوكولمه‌سی ، سقوط اهداب .

Ptinlores, sf. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن ریشیه قبیله‌سی .

Ptolémaïque, adj (Astr.) كرهٔ ارض مركز عالم اتخاذ برله سیاراتك حركاتی آكا كوره حساب اولنمق اوزره بطلمیوسك اصول هیئتنه منسوب .

Ptomaïne, sf. (Chim.) پتومایین .

Ptyalagogue, adj. et sm. (Méd.) مسیل اللعاب ، (علاج) سالیا آقیدیجی .

Ptyaline, sf. (Chim.) پتیالین ، لعابین .

Ptyalisme, sm. (Méd.) كثرت لعاب .

Ptychocère, sm. (Géol.) مرجول الرأس ناعمهٔ بر نوع بولنور تباشیریه‌ده اراضیٔ .

Ptysmagogue, adj. et sm. (Méd.) مقشع ، منخم .

Puant, ante. adj. (Méd.) منتن ، متعفن ، مسنون .

Puanteur, sf. (Méd.) نتن ، نتنه ، تعفن ، انتان ، انتنان ، كریه قوقه .

Pubère, adj. et s. 2 g. (Dr.) بالغ ، بالغه | — capable de discernement بالغ ممیز .

Puberté, sf. (Dr.) بلوغ | Age de — سن بلوغ .

Pubescence, sf. (Hist. nat.) تشعر ، تویلنمه .

Pubescent, ente, adj. (Hist. nat.) مشعر ، متشعر ، عهنی ، تویلی .

Pubien, ienne, adj. (Anat.) عانی | Région —ne ناحیهٔ عانیه | Articulation —ne مفصل عانی .

Pubio, adj. (Anat.) عانی | — - coccygien annulaire عانیٔ عصعصیٔ حلقوی | — - fémoral ou adducteur de la cuisse , عانیٔ فخذی ' مقربهٔ فخذیه | — - ombilical ou pyramidal du bas-ventre, عانیٔ سری ' اهرامیٔ بطن اسفل | — - sternal ou du droit bas ventre, عانیٔ قصی .

Pubis, sm. (Anat.) قاصیق کمیکی ' عانه .

Public, sm. خلق ' ملاءالناس ، عموم | En — علناً ، علی ملاءالناس ، مواجههٔ عمومیه .

Public, ique, adj. علنی | عام ، عموی | Fonctionnaires —s مأمورین دولت | L'interêt — منافع عمومیه | Charges —iques تکالیف | Dette —ique دیون عمومیه | Crieur — منادی | Affaires —iques امور عامه | Maison —ique عمومخانه | Femme —ique فاحشه .

Publication, sf. طبع و نشر | اعلان | انتشار | —s نشریات .

Publiciste, sm. مصنف سیاسی .

Publicité, sf. اعلانیت | انتشار ، موقع انتشار ، میدان انتشار | La — des débats اعلانیت محاکمه | Frais de — اعلانات مصارفی | Livrer à la — ساحهٔ انتشاره وضع ایتمك | Organe de —, **V. Organe.**

Puccinie, sf. (Bot.) ذات الالقاح خفیهٔ طفیلیه‌دن ذخایر اوزرنده بعضاً بولنور بر نوع خرده‌بینی منطار .

Puce, sf. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن مص عدیم الجناحیه فصیله‌سندن پیره نوعی ، برغوث | — pénétrante de l'Amérique du sud ou chique, آمریقهٔ جنوبینك شیق | (Méd.) — maligne ou — de Bourgogne, بثرهٔ ردیه پیره‌سی .

Puceau, sm. قاری کورمامش آدم ، بکر ، آیم .

Pucelage, sm. (Physiol.) قیزلق ، غذره ، بکاره .

Puceron, sm. (Zool.) ذوالجناحیهٔ النصف مجانسة الاجنحه فرقه‌سندن متصف الجناحیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان چیچك بیتی نوعی .

Puddlage ou **pudlage,** sm. (Min.) دوکمه تیموری حادیه و چکمه‌یه طیانیقلی اولان وقت یوغورمه عملیاتی .

Pudendum, sm. (Anat.) اعضای استحیائیه .

Pudeur, sf. (Physiol.) حیا ، حجاب | (Dr.) Attentat à la —, **V. Attentat.**

Puerpéral, ale, adj. (Méd.) Fièvre —e لوغوسه حماسی ، حمای نفاسیه .

Puffin, sm. (Zool.) طیور مقبقبه ساکن المرزاع فرقه‌سندن طویل الاجنحه فصیله‌سندن بحر منجمده مخصوص بر نوع مارطی .

Pugilat, sm. (Art mil.) یومروق اویونی ، ملاکزه ، تلاکم ، مشترتی .

Puiné, ée, adj. (Dr.) اصغر ، ایکنجی اوغل .

Puisage, sm. (Dr.) صو المه ، شرب | Droit de — حق شرب | Droit de — à une eau courante شرب خاص .

Puisard, sm. (Archit.) لغم و صو یولی باجه‌سی ، کفضیه | (Mar.) سینتنه قیوسی .

Puisatier, sm. (Techn.) قیوجی ، قیو قزان لغمجی .

Puissance, sf. (Pol.) دولت | Les grandes —s دول معظمه | Les —s signataires دول ممضیه | —s contractantes دول متعاهده | —s garantes دول ضامنه | —s secondaires حکومات صغیره | (Dr.) — paternelle ولایت ، ولیلك | — maritale حقوق زوج | — législative, etc, **V. Pouvoir** | (Méc.) قوت | — vive قوهٔ فاعله | (Math.) Degré de — درجهٔ قوت |

| Elever à une — بر قوته ترفيع و يا رفع اتمك | (Philos.) قوه | En — قوه‌ده | De — en acte قوه‌دن فعله .

Puits, sm. (Archit.) چاه ، بئر ، قيو | (Min.) — de carrière ou de mine, معدن قيوسى، اوچاغى | — artésien آرتزين قيوسى ، بورغى صويى | (Mar.) — aux chaines زنجيرلك ، زنجير اولوغى .

Puliculaire, adj. et sf. (Méd.) Eruption — اندفاع برغوثى | (Bot.) مركبه فصيله‌سندن پيره اوتى نوعى .

Pullulation, sf. (Physiol.) تعدد ، تكثر ، تفرط | — des bactéries باقتريلرك تكثرى .

Pulmo-aortique, adj. (Anat.) رئوىٔ ابهرى .

Pulmobranches, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ مجول البطن فرقه‌سندن رئوى الغلصمة ياخود ذو الغلصمة الرئويه تحت فرقه‌سى .

Pulmonaire, adj. (Anat.) رئوى | Artère — شريان رئوى | Veines —s اوردهٔ رئويه | (Méd.) Phtisie سل رئوى | Catarrhe — نزلهٔ رئويه | (Bot.) —, sf. فصيلهٔ سنجاريه‌دن حشيشة الرئه ، جكر اوتى نوعى .

Pulmonaires, sm. pl. (Zool.) عناكب قسمندن عناكب رئويه فرقه‌سى .

Pulmonés, sm. pl. (Zool.) (كوويه)نك تصنيفنجه ناعمه قسمنك برنجى ذو الرئه فرقه‌سى كه بالاده‌كى ذو الغلصمة الرئويه فرقه‌سنه توافق ايدر .

Pulmonie, sf. (Méd.) Syn. de Phtisic pulmonaire, **V. Phtisic.**

Pulmonique, adj. (Méd.) مسلول ، متورم ، ورملى .

Pulmonite, sf. (Méd.) التهاب رئه .

Pulpation, sf. (Pharm.) تلبيب ، معجون ياپمه عمليانى .

Pulpe, sf. (Bot.) ميوه‌لرك اتى و ياخود اوزى ، لب | (Pharm.) ميوه‌لردن ياپيلان معجون ، لب | (Anat.) — cérébrale لب دماغى .

Pulpeux, euse, adj. (Pharm.) ميوه اتى كبى و آكا بكزر ، لبى .

Pulpoire, sf. (Pharm.) ميوه اللرندن معجون ياپه‌جق آلت ، ملبب .

Pulsatif, ive, adj. (Méd.) نابض | Douleur —ve وجع نابض .

Pulsatille, sf. (Bot.) منكشه رنكنده اولان طاغ لاله‌سى .

Pulsation, sf. (Méd.) نبضان ، طمار آتمه .

Pulsilage, sm. (Méd.) مشعر نبض .

Pulsimètre, sm. (Méd.) مقياس نبض .

Pultacé, ée, adj. (Pharm.) ملبوب ، لاپه كبى اولان ، يخنى .

Pultenée, sf. (Bot.) فراشيه فصيله‌سندن ذو الرجل عددى قبيله‌سندن آوستراليايه مخصوص بر نوع تزيينات شجيرى .

Pulvérin, sm. (Art mil.) طوپلرده قوللانيلان آغيز اوتى و يلمه وفونيه دينلان اينجه باروت ، اوتلق .

Pulvérisateur, sm. (Pharm.) مسحق ، مسحاق ، پولوريزاتور ، آلت تجزئه .

Pulvérisation, sf. (Pharm.) تهييج ، تسحيق ، سحق | (Min.) — par frottement سحق بالاحتكاك | — par intermède سحق بواسطة الاجسام .

Pulvérulence, sf. (Méd.) et (Pharm.) تغبر، تترب، تهييج | — des narines تغبر مناخر .

Pulvérulent, ente, adj. (Hist. nat.) et (Pharm.) مغبر ، مترب ، توزلى .

Pulvicule, sf. (Astr.) جزؤ منفرد ، مادۀ منفرده .
Pulvinite, sf. (Géol.) ناعمۀ عديمة الرأس ذات الجنب قوقى فرقەسندن طبقۀ مرجانيەده بولنور بر نوع استريديا مستحاثەسى .
Puma, sm. (Zool.) Syn. de Cougouar, يكى دنيا آرسلانى ديلان حيوان .
Pumicite ou **pumite,** sf. (Min.) كف دريا ، سونكر طاشى .
Punais,aise, adj. et sm. (Méd.) منتن الانف ، بورنى قوقان .
Punaise, sf. (Zool.) ذوالجناحية النصف متجانسة الاجنحه فرقەسندن بقه فصيلەسنك نمونەسى اولان تحته كهلەسى نوعى ، بقه ، غسك .| —s terrestres, syn. de Géocorises, V. ce mot | —s d'eau, syn. d'hydrocorises, V, ce mot | — des bois آغاج كهلەسى .
Punaisie, sf. (Méd.) Syn. d'Ozène, نتانة الانف ، قرحۀ خيشوم .
Puncticulaire, adj. (Méd.) Fièvre — حماء نقطويه .
Punctiforme, adj. (Hist. nat.) نقطوى الشكل .
Punctum saliens, (Physiol.) رشيمده موجود قلبك حالت مبنائيەسى .
Punir, va. (Dr.) مجازات ويرمك | Droit de — حق مجازات .
Punissable, adj. (Dr.) جزايه مستحق .
Punition, sf. (Dr.) جزا ، مجازات .
Punka, sm. هندستانده مستعمل بيوك نوع اصقيلى يلپازه .
Pupa, sm. (Zool.) ناعمۀ ذات الرجل البطنى ذوالغلصمة الرئويه فرقەسندن حلزونيه فصيلەسندن بر نوع دكز بوتجغى .
Pupillaire, adj. (Anat.) حدقى | (Dr.) Substitution —
Pupille, sf. (Anat.) مردمك چشم ، كوز ببكى ، انسان العين ، حدقه | — artificielle حدقۀ صنعيه | (Dr.) تحت وصيتده اولان يتيم .
Pupipares, sm.pl.(Zool.) ذوالجناحين عضدى القرن فرقەسندن مولد الشفيره فصيلەسى .
Pupivores, sm. pl, (Zool.) غشائى الجناح ذات المثقاب فرقەسندن آكل الشفيره فصيلەسى .
Pur, ure, adj. خالص ، صافى | (Pol.) — et simple بلاقيد و شرط ، غير مشروط .
Purée, sf. (Culin.) پوره ، ازمه | — de pomme de terre پاتاتس ازمەسى .
Purgatif, ive, adj. et sm. (Méd.) et (Pharm.) مسهل | —s extractifs مسهلات خالصه .
Purgatoire, sm. (Relig.) مطهر .
Purge, sf. (Dr.) — d'hypothèque ou — légale فك رهن ، رهن قيدينك رفعى .
Purger, va. (Dr.) — l'hypothèque رهنى فك ايتمك | — le défaut ou la contumace احكام جزائيۀ غيابيەيه قارشو اعتراض ايله اثبات وجود ايتمك | — le défaut اعتراض على الحكم ايتمك | (Adm.) — une quarantaine قرانتنه مدتنى اكمال ايتمك ، قرانتنه چيقارمق .
Purification, sf. تصفيه | (Relig.) تطهير ، طهارت .
Puriforme, adj. (Méd.) قيحى | Crachats —s نخامات قيحيه .
Purin, sm. (Agric.) كوبره شربتى | Fosse à — كوبرەلك .
Purisme, sm. (Litt.) اصطلاحپردازلق قصورى | سخن سنجلك طاصلامه .
Puritanisme, sm. (Relig.) انكلتره‌ده كويا سائر پروتستانلردن زياده صوفى اولانلرك مذهبى .

Purpura, sm. (Méd.) فرفریه ، داء القرفیر .

Purpurate, sm.(Chim.) فرفریت | — d'ammoniaque ou murexide, موره کسید ، فرفریت نشادر .

Purpurine, sf. (Chim.) فرفرین ' فرفریه ماده‌ٔ بر مخرج فدانندن بویا کوك .

Purpurique, adj. (Chim.) Acide — ou érythrique, حامض فرفیر .

Purser, sm. (Mar.) انکلترەنك بکالك و بیوك تجار کیلرینك خواجه‌سی مقامنده اولان ضابطی .

Purulence, sf. (Méd.) تقیح ' ایرینلنمه | جراحت باغلامه .

Purulent, ente, adj.(Méd.) ایرینلنمش' ایرینلی' متقیح | Foyer — مرکز متقیح .

Pus, sm. (Méd.) قیح ، ایرین ، جراحت .

Pustule, sf. (Méd.) بثر ، قبارجق | — maligne بثره‌ٔ خبیثه ' قره قبارجق .

Pustuleux, euse, adj. (Méd.) بثری ' قبارجقه دائر .

Putatif, ive, adj. (Dr.) موهوم' وهمی | Père — بر چوجغك پدری ظن اولنوب اسباب فسخیه اولدیغی حالده فقط زوجینك اسباب حقیقهٔ پدری اولمیان | Mariage — مذکوره‌یی بیلیه‌رك عقد ایلدکاری نکاح .

Putier ou **putiet,** sm. (Bot.) اریك نوعندن اولوب بیان ویشنه‌سی دینلان آغاج .

Putois, sm. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن دلقیه فصیله‌سندن قوقارجه دینلان قیر صاکصاری نوعی ، دلق منتن .

Putréfaction, sf. (Physiol.) تفسخ ' چورومه .

Putrescence, sf. (Méd.) تعفن ' عفونتلنمه .

Putrescible, adj. (Physiol. et Méd.) قابل تفسخ ، متفسخ .

Putride, adj. (Méd.) عفنی | Fièvre — ou adynamique, حمای عفونیه | Fermentation — اختمار عفنی .

Putridité, sf. (Méd.) Ou état putride, عفونت .

Putrilage, sm. (Méd.) جزؤ متفسخ ' جزؤ متعفن ' جراحت پارچه‌سی .

Pycnogonides, sm. pl. (Zool.) عناکب فرقه‌سندن ذوالکثیف الرکبه نوعی ' طفولیت حالنده بالقلر اوزرنده یاشار اوفق دکز بوجکلری .

Pycnomètre, sm. (Phys.) پیقنومترو ، شیشه اعولی آلتی .

Pyélectasie, sf. (Méd.) توسع حویضه .

Pyélite, sf. (Méd.) التهاب حویضه ، التهاب غشاء حویضه .

Pyélonéphrite, sf. (Méd.) التهاب کأس کلیوی .

Pygargue, sm. (Zool.) طوشانجل انواعندن دکز آقباباسی نوعی .

Pygaster, sm. (Zool.) ناعمهٔ مقنفذ الجلد شبه جلد مشوك فرقه‌سندن ذوالمغفر فصیله‌سندن طبقهٔ سنومانیه‌ده بولنور بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .

Pygmée, sm. (Térat.) جوجه ' نغاشی .

Pygomèle, sm. (Térat.) کثیرالاطراف سفلی (عجائباتدن) .

Pygopage, sm. (Térat.) ملتصقة الالیتین (عجائباتدن) .

Pygorhynchus, sm. (Géol.) ناعمهٔ مقنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن شبه جلد مشوك فرقه‌سندن قلب البحر فصیله‌سندن طبقهٔ باژوسیه‌ده بولنور بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .

Pygurus, sm. (Géol.) مارالذکر قلب البحر فصیله‌سندن طبقهٔ باژوسیه‌ده بولنور بر نوع آشیو ادس مستحاثه‌سی .

Pyine, sf. (Chim.) قیحین ' پیین .

Pyléphlébite, sf. (Méd.) التهاب ورید باب .

Pylore, sm. (Anat.) معده‌نك بغرصاقلره آچيلان آغزى ، بواب .
Pylorique, adj. (Anat.) بوابى | Valvule — دسام بوابى | Muscle — عضلهٔ بوابيه .
Pylorocarcinie, sf. (Méd.) سرطان بواب .
Pyogène, adj. (Méd.) مولد قيح | V, aussi **Staphycoccus.**
Pyogénie, sf. (Méd.) تكون قيح .
Pyohémie, sf. (Méd.) تقيح دم .
Pyoïde, adj. (Méd.) شبيه قيح .
Pyokératie, sf. (Méd.) خراج قرنيه .
Pyolithe, sf. (Méd.) حصات قيحى .
Pyomètre, sm. (Méd.) تقيح رحم ، رحمك جراحتلنمه‌سى .
Pyonéphrite, sf. (Méd.) تقيح كليه .
Pyonévrie, sf. (Méd.) تقيح اعصاب .
Pyophtalmie, sf. (Méd.) تقيح عين .
Pyorrhagie ou **pyorrhée,** sf. (Méd.) سيلان قيح .
Pyothorax, sm. (Méd.) جراحت صدر ، تقيح صدر .
Pyozoaire, sm. (Méd.) حوينات قيحيه .
Pyrale, sm. (Zool.) زيرده‌كى ذوالجناح سقفى قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان آصمه قوردى نوعى .
Pyralides, sm. pl. (Zool.) حرشفى الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سندن ذوالجناح سقفى قبيله‌سى .
Pyrallolite, sf. (Min.) بيرالوليت ، بر نوع سيليسيت خلقيدر .
Pyramidal, ale, adj. (Anat.) هرمى | Os — عظم هرمى | (Math.) Nombres —aux اعداد هرميه .
Pyramide, sf. —s d'Egypte اهرام مصريه | (Anat.) هرم | (Géom.) اهرام | — triangulaire اهرام مثلثى | — quadrangulaire اهرام مربعى | — pentagonale اهرام مخمسى | — régulière اهرام منتظم | — tronquée ou tronc de —, اهرام ناقص | — sphérique اهرام كروى | (Phys.) (En cristallographie) — tétragonale اهرام مربعى | — ditétragonale اهرام مربعى مضاعف | — rhomboïdale اهرام معينى | — monoclinique اهرام واحد الفراش | — triclinique اهرام ذوالثلثة الفراش | — hexagonale اهرام مسدسى | — dihexagonale اهرام مسدسى مضاعف .
Pyramidelle, sf. (Zool.) زيرده‌كى اهراميه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان بر نوع اهرام شكلنده دكز بوجكى .
Pyramidellidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنى ذوالغلصمة المشطى فرقه‌سندن اهراميه فصيله‌سى .
Pyrargyrite, sf. (Min.) پيرارژريت ، قرمزى كموش .
Pyrélaïne, sf. (Chim.) پيره‌لاين ، برزيت طيار عضوى در .
Pyrène ou **pirène,** sf. (Bot.) موشموله مثللو ميوه‌لره دينور ، ثمار نواتى .
Pyrénoïde, sm. (Bot.) شبهٔ نوات .
Pyrénomycètes, sm. pl. (Bot.) **V. Thécasporées.**
Pyrèthre, sm. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن قنديه قبيله‌سندن عاقر قرحا ، نزله اوتى | — officinal اودر قاهر اوتى .
Pyrétique, adj. (Méd.) ايصتمه‌يه دائر ، حمى ، حموى .

Pyrétologie, sf. (Méd.) مبحث الحميات .
Pyrexie, sf. (Méd.) حالت حميه ' حميات .
Pyrhéliomètre, sm. (Phys.) مقياس حرارت الشمس .
Pyriforme ou **piriforme,** adj. (Hist. nat.) آرمودی الشكل .
Pyrina, sm. (Géol.) ناعمهٔ مقنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن شبه جلد مشوك فرقه‌سندن ذوالمغفر فصيله‌سندن اراضئ تباشيريه‌يه مخصوص بر نوع آشيوادس مستحاثه‌سی .
Pyrique, adj. (Techn.) صنايع ناريه‌يه مخصوص و متعلق .
Pyrite, sf. (Min.) پيريت ' مركبات كبريتيهٔ معدنيهٔ خلقيه .
Pyriteux, euse, adj. (Min.) پيريتی حاوی و ياخود پيريته منسوب .
Pyroacétique, adj. (Chim.) **V. Esprit.**
Pyrobalistique, sf. (Art mil.) داخلی باليستيق فنی .
Pyrochlore, sm. (Min.) پيروقلور ' بر نوع تيتانيت جص خلقيدر .
Pyroélectricité, sf. (Phys. et Min.) الكتريقيت ناريه .
Pyroélectrique, adj. (Phys.) Corps —s اجسام الكتريقيهٔ ناريه .
Pyrogallique, adj. (Chim.) Acide — حامض پيروغاليق .
Pyrogéné, ée, adj. (Chim.) Corps —s اجسام موالدة الحراره .
Pyrogénèse, sf. (Chim.) تولد حراره .
Pyroïde, adj. (Géol.) Terrains —s اراضئ شبه ناريه .
Pyrolatrie, sf. (Relig.) آتشپرستی ، آتشپرستلك .
Pyrole, sf. (Bot.) مونوتروپيه فصيله‌سندن اخلاط آغاجی نوعی ' پيرولا | — à feuilles rondes يوواراق ياپراقلی اخلاط | — ombellée صيوانی اخلاط .
Pyroligneux, euse, adj. (Chim.) Acide — حامض ' اودون سركه‌سی خل خشبی .
Pyrologie, sf. (Phys.) مبحث ماهيت نار و حرارت ' مبحث النار .
Pyrolusite, sf. (Min.) Syn. de Peroxyde de manganèse, پيرولوزيت ، بر مانغانز اخير محمض .
Pyromalique, adj. (Chim.) Acide — ناری حامض تفاح .
Pyromancie, sf. آتشله فال باقمه ، تفأل بالنار .
Pyromanie, sf. (Méd.) جنت حريقيه .
Pyromaque, adj. (Min.) Silex —, syn. de Pierre à fusil, چاقمق طاشی .
Pyroméride, sm. (Min.) **V. Diorite.**
Pyromètre, sm. (Phys.) ميزان النار ' مقياس نار | — à cadran بسيطه‌لی مقياس النار .
Pyromorphite, sf. (Min.) Ou plomb chlorophosphaté. پيرومورفين ، يشيل قورشون معدنی .
Pyromucique, adj. (Chim.) Acide — حامض مخاله .
Pyronomie, sf. (Méd.) استدراج حرارت .
Pyrope, sm. (Min.) بر نوع قزيل سليمان طاشی | هلالی نوعندن اسكی طومبق معدنی .
Pyrophore, sm. (Chim.) هوا كورنجه طوتيشان تركيبلره دينور، حامل حراره، آتشدار .
Pyrophorique, adj. (Chim.) آتشدار ، سريع الاشتعال .
Pyrophosphate, sm. (Chim.) — de fer ناری فوسفوويت حديد .
Pyrophosphorique, adj. (Chim.) Acide — حامض ناری فوسفوری .

Pyropigues, sm. pl. (Min.) زفتى حاوى بولنان منابع حاره .
Pyroscaphe, sm. (Mar.) طومباز، نهرلرده آلتى دوز واپورلره دينور .
Pyroscope, sm. (Phys.) حرارت بين .
Pyrosidérite, sf. (Min.) Syn. de fer hydroxydé, **V. Fer,**
Pyrosis, sf. (Méd.) Ou fer chaud, soda, حديد محمى .
Pyroskiérite, sf. (Min.) بيروسكله‌ريت ، بر سيليسيت بالماء آلومينيوم خلقيدر .
Pyrosome, sm. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس فرقه‌سندن بر نوع دكز قرجى .
Pyrosphère. sf. (Géol.) Ou barysphère , درون ارض، كرهٔ ثقليه، كرهٔ ناريه .
Pyrotartrique, adj. (Chim.) Acide — حامض نار طارطير .
Pyrotechnie, sf. آتشبازى ؛ فيشنكجيلك صنعتى ، صنايع ناريه .
Pyrotechnique, adj. صنعت ناريه‌يه منسوب ، نارى .
Pyrotique, adj. et sm. (Méd.) محرق | داغلايان | داغ .
Pyroxène, sm. (Min.) پيروكسن ، مواد بركانيه‌دن سيليسيت جص و سائره‌دن مركب بر معدندر .
Pyroxyle ou **pyroxyline,** sf. (Chim.) Syn. de Poudre-coton, خشب النار .
Pyroxylique, adj. (Chim.) Esprit —, **V. Esprit.**
Pyrrhonisme, sm. (Philos.) پيرونك لا ادريه مذهبى .
Pyrule, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطى ذو الغلصمة المشطى فرقه‌سندن مغزليه فصيله‌سندن بحار حارده بولنور ارمودى الشكل حلزون .
Pythagore (Table de), (Math.) **V. Table.**
Pythagoricien, sm. et adj. (Philos.) فيثاغوراس مذهبنه متعلق، فيثاغوراس مذهبى اهلى .
Pythagorique, adj. (Philos.) Régime — ou pythagorisme, فيثاغوريس حكيمك اتدن اجتناب ايتمك اصولى .
Pythagorisme, sm. (Philos.) **V. Pythagorique.** فيثاغوراس مذهبى .
Python, sm. (Zool.) افعيه فرقه‌سندن حيات، شكوك الذنيب فصيله‌سندن هند وآفريقه‌يه مخصوص زهرسز جسيم ييلانلر نوعى كه آژدر و قره ييلان دخى دينور ، ثعبان .
Pyulque, sm. (Chir.) طلومبهٔ قيح .
Pyurie, sf. (Méd.) تبول قيح .
Pyxide, sf. (Bot.) سكرلى ياپراغك يميشى كبى يميشلره دينور ، ثمرهٔ صون .
Pyxidie, sf. (Bot.) بان اوتنك يميشى كبى ميوه‌لره دينور ، ثمار صونيه .

Q

Q, sm. (Méd.) مقدار | **qs,** مقدار كافى .
Quadragésimal, ale, adj. (Relig. chrét.) صوم الاربعينه متعلق ، پيوك پرهيزه دائر .
Quadragésime, sf. (Relig. chrét.) La — ou Dimanche de la —, پيوك پرهيزك ايلك بازارى .
Quadrangulaire, adj. (Géom.) درت كوشەلى ، ذوالاربعة الزوايا | Prisme — منشور ذوالاربعة السطوح | Pyramide — اهرام ذواربعة السوجوه .
Quadrant, sm. (Géom.) طقسان درجەلك قوس ، ربع دائره .
Quadrat, ate, adj. (Astr.) Aspect — ou quartile, تربيع (كواكبك) .
Quadratique, adj. (Math.) جبرك ايكنجى درجەده اولان معادلاتنه دائر | Bi —, syn. de Bicarré, **V.** ce mot.
Quadratrice, sf. (Géom.) قوس مربع .
Quadrature, sf. (Astr.) وجوه قمردن برنجيمى و دردنجيسى، تربيع | سياراتك تربيعى | اول و تربيع اخير قمره دينور | (Géom.) — du cercle دائرەنك تربيعى .
Quadri ou **quadr,** ذواربعه ويا رباعى معناسنده اوائل كلماته لاحق اولور بر لاحقەدر .
Quadricarbure, sm. (Chim.) قاربون رابع ، فحم رابع | — d'hydrogène فحم رابع مولدالماء .
Quadridenté, ée, adj. (Bot.) رباعى الاسنان .
Quadrifide, adj. (Bot.) رباعى الاقسام .
Quadriflore, adj. (Bot.) رباعى الازهار .
Quadrijugué, ée, adj. (Bot.) ذات الرباعى التوأم .
Quadrijumeaux, adj. m. pl. (Anat.) توأم اربعه | Tubercules — ادران توأم اربعه .
Quadrilatère, sm. (Géom.) ذوالاربعة الاضلاع، رباعى الاضلاع | (Fort.) قلاع اربعه .
Quadrilittère, adj. (Gram.) رباعى | Verbes —s افعال رباعى المجرد | Verbes —s dérivés افعال ثلاثى مزيد فيه رباعى | Verbes dérivés des verbes —s رباعى مزيد فيه فعللرى .
Quadrillon, sm. (Math.) بيك تريليون، قادريليون، اون الى خانەلى رقمك اسميدر .
Quadrilobé, ée, adj. (Bot.) رباعى الفصوص .
Quadriloculaire, adj. (Bot.) رباعى المساكن ، رباعى الحجرات .
Quadrinôme, adj. et sm. (Math.) ذوالحدود اربعه .
Quadripartite, adj. (Bot.) رباعى الاجزا .

Quadriphylle ou **tétraphylle,** adj. (Bot.) رباعی الاوراق .
Quadrivalve, adj. (Hist. nat.) رباعی المصارع .
Quadrumanes ou **primates,** sm. pl. (Zool.) ثدیه قسمندن ذوالاید اربعه فرقه‌سی .
Quadrupèdes, sm. pl. (Zool.) بهائم ، چارپا قسمی ، ذات القوائم اربعه .
Quadruple, adj. (Math.) درت مثلی | (Pol.) — alliance اتفاق مربع | (Mus.) — croche آلتمش درتلك نوطه شکلی .
Quai, sm. (Mar.) سد ، ریختم | Bord-à- — قارین‌قارینه یناشمه | — d'embarquement et de débarquement تحمیل و تخلیه ریختمی | Droit de — ریختمه باغلامه رسمی .
Quaker, sm. (Relig.) انکلترا‌ده مستقل بر مذهب آدمی که عبادتلرنده درمه‌کی التزام ایدر ایمش .
Qualificatif, ive, adj. et sm. (Gram.) وصفی | نعت ، وصف | Adjectif — صفت | Adjectif — assimilé (arabe) صفت مشبهه .
Qualification, sf. توصیف | اتصاف | صفتلاندرمه | (Dr.) جرمك تعیین نوعی .
Qualifié, ée, adj. (Dr.) Aveu — اقرار مؤول ، اقرار مقید | Vol — اسباب مشدده ایله اولان سرقت .
Qualitatif, ive, adj. (Chim.) کیفی ، تکییفی | Analyse —ve تحلیل تکییفی .
Qualité, sf. صفت | مزیت | خاصه | کیفیت | (Dr.) صفت | Avoir — صفتی اولمق | — s d'un jugement, d'un arrêt, حکم اعلامك فقرهٔ حکمیه‌سندن ماعداسی | (comm.) جنس ، نوع | Première — برنجی نوع | — inférieure ادنا نوع | — supérieure اعلا نوع | —s courantes اجناس رائجه | (Philos.) —s premières خواص ابتدائیه | —s secondes خواص تالیه .
Quanti minoris, loc. lat. (Dr.) Action — عیبدن طولایی نقصان ثمن دعواسی.
Quantitatif, ive, adj. (Chim.) کمی، تقدیری | Analyse —ive تحلیل تقدیری، تحلیل کمی . **V.** aussi **Dosage.**
Quantité, sf. (Math.) کمیت ، مقدار | —s ou grandeurs concrètes ou continues, مقادیر غیر متجانسه | — absolue کمیت مطلقه | — négative کمیت منفیه | — rationnelle, **V.** ce mot | — irrationnelle کمیت اصمه | — irrationnelle analogue کمیت اصمهٔ متشابهه | — positive کمیت مثبته | —s imaginaires کمیات موهومه | —s réelles کمیت حقیقیه | (Log.) کمیت | — des propositions قضایانك کمیتی | (Litt.) علم عروضده بر هجانك خفت و یا ثقلت و یاخود مد و یا بر نوطه‌نك سرعت و لطافت جهتیله کیفیتی | (Mus.) قصر جهتلریله کمیت و کیفیتنه دینور | (Pol.) — négligeable اهمیتسز و لاشیءٔ حکمنده اولان نسنه .
Quantum, sm. (Adm.) مقدار | Le — de la dette دینك مقداری | **V.** aussi **Quorum,**
Quao, sm. (Zool.) هندستانك پنغاله طاغلرنده بولنور بر نوع یبانی بیوك کوپك .
Quarantaine, sf. (Adm.) قرانتینه | Etablir une — قرانتینه وضع ایتمك | Faire, observer la — قرانتینه بکله‌مك | — d'observation احتیاط قرانتینه‌سی .
Quarantenaire, adj. et sm. (Adm.) قرانتینه‌یه منسوب | قرانتینه بکلیان | Station — موقع تحفظ .
Quart, sm. ربع ، چاریك ، چهاریك | (Astr.) ربع دائره دینلان رصد آلتی | (Archit.) — de rond ربع دائره شکلنده تزیینات معماریه ، یووارلق پرواز | (Syl.) Le — ou

cubage au — sans déduit، بلا تنزیل محیط ربعنك مربعی ارتفاعنه ضرب اولنه‌رق حاصل اولان مساحهٔ جمیه | Le — des 4/5 ou cubage au 1/5 déduit, خمسی بعدالتنزیل محیط مربعنك ارتفاعیله ضربله حاصل اولان مساحهٔ جمیه | Le — des 5/6ème ou cubage au 1/6ème déduit، سدسی بعدالتنزیل محیط ربعنك مربعندن حاصل اولان مساحهٔ جمیه | (Mar.) — de service dans le port لیمان ترتیبی نوبتی | — de service sur la mer دکز ترتیبی نوبتی | Officiers de — نوبتچی ضابطلر | — de tribord اسکله پوسته‌سی نوبتی | — de babord صنجاق پوسته‌سی نوبتی | Diviser le — اسقانجه وارديه ایمك | Remplacer le — واردیه‌لری ترتیب ایتمك، بعدالزوال نوبتی، زوال وارديه‌سی | — de demi à 4 heure نوبت اخذ و تسلیم ایتمك | — de 4 à 6 heure ou petit —, برنجی آیدوس نوبتی ، برنجی اوکسوز وارديه‌سی | — de 6 à 8 heure ایکنجی ایدوس نوبتی ، ایکنجی اوکسوز واردیه‌سی | — de 8 à minuit قبل نصف اللیل نوبتی ، یاتسی وارديه‌سی | — de minuit à 4 heure ou — de minuit, بعدنصف اللیل نوبتی ؛ کیجه وارديه‌سی | — de 4 à 8 heure ou — de Diane, صباح نوبتی ، برنجی صباح وارديه‌سی | — de 8 à midi ou — du jour, قبل الزوال نوبتی ، ایکنجی صباح واردیه‌سی | — et — آیدوس وارديه‌سی | — libre سربست وارديه | - sur pied کوکرته نوبتی | — de vent ou rumb, روزکار کرته‌سی ، کرته | Demi - — ou demi-rumb، یارم کرته | — d'un aire de vent ou — d'un rumb، ربع کرته | **V.** aussi **Nord, Est, Ouest et Sud** | (Mus.) — de soupir, **V. Soupir** | Demi — de soupir, **V. Soupir** | (Art mil.) — de conversion تبدیل استقامت .

Quart, arte, adj. (Méd.) ربع | Fièvre — ou quartaine، درت کونده بر طوتان صیتمه ، حمای ربع .

Quartation, sf. (Chim.) **V. Inquart.**

Quartant, sm. (Métro.) مسکرات اولچیسی اولوب ٦٧ لیتره‌دن عبارتدر .

Quarte. sf. (Métro.) ازمنه مقیاساتندن اولوب ثالثه‌نك آلتمش جزوندن بریدر، رابعه | (Art mil.) بچ تعلیمنده بر ضربه‌یی ترسنه یعنی الی طیش طرفنه طوغری چویره‌رك چله | (Mus.) بش نیم صدادن مرکب — simple | ایکی بچق صدا مقداری اولان مد و یا فاصله | — diminuée ou fausse, ایکی تام صدادن ویا خود درت نیم صدالردن عبارت فاصله | — augmentée ou superflue, اوچ تام صدادن ویا آلتی نیم صدالردن مرکب فاصله .

Quartenier ou **quartinier,** sm. (Art mil.) اوائلده فرانسه‌ده محله قوماندارینه دینور ایمش .

Quarteron, sm. (Métro.) اوائلده بر لیتره‌نك چاریکی بر اولچی | تجارتده یوز عددیله صاتیلان شیلرك ٢٥ عددی .

Quarteron,onne, adj. بیاض زنجی و سائره قاریشق اولان ، ملس ، ملز .

Quartier, sm. محله | (Art mil.) — général قرارکاه ، اردو مرکزی | Grand — général قرارکاه عمومی | — générale de l'armée اردو قوماندانی هیئتی | — de cavalerie سواری قشله‌سی | — d'hiver قشلاقیه | Prendre les —s d'hiver قشلامق | (Astr.) تسدیس، تربیع، قمر دورینك ربعی | Premier — تربیع اول | Deuxième — تسدیس اول | Troisième — تسدیس ثانی | Dernier — تربیع ثانی | (Mar.) — de réduction معیار پوصله‌سی ، هدفه‌لی پوصله | — de reflection, syn. d'Octant، **V.** ce mot | (Syl.) — ou bûche refendue, کتوك یارمه‌سی.

Quartier-maître, sm. (Mar.) بحریه اونباشیسی | سردومن ، بکلك کیلرنده

دومن و پوصله و سائره‌یه مأمور چاوش | (Art mil.) — général ou — chef (En Allemagne) ، (آلمانیاده) ارکان حربیه رئیس ثانیسی یا وکیلی .

Quartile, adj. (Astr.) **V. Quadrat.**

Quartz, sm. (Min.) صوان ، قوارس ، چاقمق طاشنك اصل جوهری که پك چوق صغورده | دومانلی نجف — enfumé | شفاف قوارس که بر نوع عقیقدر hyalin — | بولنور — citrine لیمونی قوارس که مکه طاشی دینور .

Quartzite, sf. (Min.) قوارسیت ، شبه صوان ، قوارسی چوق و میقاسی از اولان بر نوع قوارس .

Quasi-contrat, sm. (Dr.) بلا عقد بر کیسه‌نك دیکر بر کیمسنه حقنده بر فعل مباحثه . شبه عقد .

Quasi délit, sm. (Dr.) بغیر قصد صنع و تقصیردن طولایی اضرار ، بلاقصد تعدی و تقصیر .

Quasimodo, sf. (Relig. chrét.) پاسقالیادن صکره کلان ایلك بازار .

Quassia, sm. (Pharm.) قواسیا ، آجی آغاج .

Quassier, sm. (Bot.) فصیلهٔ سیماروبیه‌دن آمریقه‌نك غویان ایالتنه مخصوص آجی آغاج نوعی .

Quassine, sf. (Chim.) قواسین | — amorphe قواسین غیر متبلر .

Quassite, sm. (Chim.) قواسیت .

Quaternaire, adj. (Chim.) مربع الترکیب | Composés —s مرکبات ذوالمربع الترکیب | (Géol.) Epoque — دور رابع .

Quaterné, ée, adj. (Bot.) مربع | Feuilles —es اوراق مربعه .

Quatrain, sm. (Litt.) رباعی ، درت مصرعلی شعر .

Quatre, adj. 2 g. درت ، جهار ، اربعه | (Pharm.) — - épices, sf. pl. عقاقیر اربعه | — - fleurs, sf. pl. ازهار اربعه | — - fruits اثمار اربعه | — - semences, بزور اربعه | (Mus.) — - mains ایکی کشی طرفندن درت الله اجرا ایدیلان آهنك .

Quatre-temps, sm. pl. (Relig. chrét.) فصول اربعه صومی که هر بر موسمك ایلك چهارشنبه جمعه و جمعه ایرتسی کونلری پرهیزیدر .

Quatriennal, ale, adj. (Adm.) (مأموریت) درت سنه سورن .

Quatuor, sm. (Mus.) درت نوع موسیقی آلتیله اجرا ایدیلان آهنك و یا فصل .

Quayage, sm. (Adm.) لیمانلرده ریختیم رسمی .

Quenelle, sf. (Art cul.) بورك و خمیر ایشلری درونته قونیلان قیمه و سائر خرج .

Quenouille, sf. (Techn.) اورکه | — pour filer la laine, کیرمان .

Quérable, adj. (Dr.) مدیونك اقامتکاهنده ایفاسی لازم کلان دین ، تعهد .

Quercinées, sf. pl. (Syl.) Syn. de Cupulifères. **V.** ce mot.

Quercitron, sm. (Bot.) آمریقه‌نك بویا میشه‌سی که قبوغندن صاری بویا دینیلان ماده اخراج اولنور .

Questeur, sm. (Dr. parl.) مجلس مبعوثان واعیانك اداره مالیه‌سنه مأمور | (Adm.) ایتالیاده ضبطیه مدیری .

Question, sf. قوانین عتیقه احکامنجه اقرار جرم ایچون مجرم و مظنونلری اشکنجه‌یه قویه ، اشکنجه ، اذیت | (Dr.) مسئله | — controversée مسئلهٔ مختلف فیها | —s préjudicielles مسائل مستأخره | (Pol.) سؤال | مسئله | — préalable, **V.** ce mot | Rappeler à la — صدد بحثدن چیقانی صدده دعوت | —s pendantes مسائل معلقه | — vitale مسئله حیاتیه .

Questure, sf. (Dr. parl.) مجالس اعیان ومبعوثانك اداره داخلیه ومالیه‌سنه مأمور هیئت | ایتالیاده ضبطیه اداره‌سی .

Quête, sf. فقرا و محتاجین ایچون اعانه جمع ، پاره طوپلامه | تکفف ، تسئل ، پاره طوپلامه .

Queue, sf. (Hist. nat.) قویروق ، ذنب ، دم | (Techn.) هر نوع آلت صاپی و قویروغی | — de billard بیلاردو استقاسی | (Archit.) — d'aronde مقراض ، کلاه طاییه | (Art mil.) — d'hirondelle صندوقچی کچمه‌سی ، قورت آغزی | (Mar.) — d'aronde صندوقلی پاریله | — de cochon دوکز قویروغی بورغی داخلی .

Queue-de-rat, sf. (Techn.) صیچان قوروغی اکه | (Mar.) قامچی قاویلیه .

Quiddité, sf. (Philos.) ماهیت . **V.** aussi **Forme**,

Quiescence, sf. (Gram. arabe) اسکان ، حال سکون | Signe de — علامت سکون ، جزم .

Quiescent, ente, adj. (Gram. arabe) مجزوم ، ساکن | Lettres —es حروف ساکنه ، سکنات | **V.** aussi **Concurrence**.

Quiétisme, sm. (Philos.) دیانتك کمال مراقبه ایله اطمئنان کلیدن عبارت اولدیغی قولی .

Quillage, sm. (Mar.) فرانسه لیمانلرنده بر تجار سفینه‌سنك ایلك دفعه لیمانه دخولنده آلنان لیمان رسمی .

Quille, sf. (Mar.) امورغه | Fausse — قونتره فرنیه ، قونتره اومورغه | Contre - — استار امورغه | — principale آنا امورغه | Ecart de — امورغه پاریله‌سی | — de côté یان امورغه‌سی | Rivet de — امورغه پرچینی | (Dr.) کمینك تکنه‌سی .

Quillier, sm. (Techn.) غریبه‌جیلرك بیوك بورغیسی .

Quina, sm. (Pharm.) کینا ، قینه .

Quinaire, adj. (Math.) خماسی ، مخمس .

Quinate, sm. (Chim.) قینیت .

Quincaillerie, sf. (Comm.) تیمور خردوات | تیمور خردواتجیلق .

Quincajou, sm. (Zool.) Syn. de Kinkajou, **V.** ce mot.

Quinconce, sf. (Techn.) معین شکلنده اولوب اورته‌سنده بر نسنه بولنماسندن حاصل باقلاوه کبی | — simple ساچاپاق شکلنده اولان مثلث الشکل | — double اولان مخمس اولوب اورطه‌سنده برنسنه بولنان مخمس الشکل | Rivetage en —, **V. Rivetage**.

Quinconcial, ale, adj. (Techn.) et (Bot.) مخمس | Feuille —e ورق مخمس .

Quindécagone, sm. (Géom.) ذو خمسی عشرة الاضلاع .

Quine, sm. (Jeux) طاوله اویوننده دوبش | پیانقو اویوننده یکدن چیقان بش نومرو .

Quinidine, sf. (Chim.) کینیدین .

Quinine, sf. (Chim.) کینین | Sulfate de — صولفاتو ، کبریتیت کینین .

Quinique, adj. (Chim.) Acide — حامض قینه .

Quinium, sm. (Chim.) خلاصهٔ قینه .

Quinoa, sm. (Bot.) فصیلهٔ اسفناجیه‌دن آمریقه‌نك (پرو) ایالتنه مخصوص بر نوع قدانی که میوه‌سی پرنج یرینی طوتار .

Quinogène, adj. (Chim.) مولدقینه .

Quinoïdine, sf. (Chim.) راتینج قینه ، شبه قینین | Borate de — بوریت کینوئیدین .

Quinoléine ou **leucoline,** sf. (Chim.) کینولهئین ، زیت قینا .
Quinologie, sf. (Chim.) مبحث قینا .
Quinquéfide, adj. (Bot.) منشق ذوالخمسه | Feuille — ورق منشق ذوالخمسه .
Quinquennal, ale, adj. (Dr.) بش‌سنه‌لك | Prescription —e پولیچه و امره حماسی السنین ، بش سنه‌ده بر (Hist. nat.) | محرر سند حقنده بش سنه‌لك مرور زمان واقع اولان .
Quinquérème, sf. (Mar.) اوائلده بش چفته قادرغه‌لره دینور ایدی .
Quinquet, sm. (Techn.) کنکه‌دینلوب اوائلده مستعمل اولان بیوك نوع یاغ لامبه‌سی | — d'applique دیوار ایچون قوللی لامبه .
Quinquina, sm. (Bot.) نویه فصیله‌سندن قنه‌قنه نوعی | — gris سنجابی یاخود چیبیق قنه‌قنه | — cartagène قرمزی قارتاژن قنه‌قنه‌سی | — callisaya ou jaune royal ، خنکاری صاری قنه‌قنه | — rouge قرمزی قنه‌قنه | — faux کاذب قنه‌قنه .
Quintaine, sf. (J. ux) اوائلده اوق ومزراق ایچون مستعمل نشانگاه و صیریق، آماج .
Quintal, sm. (Métrol.) هر نوع قنطار | — métrique یوز کیلو ثقلتنده اولان قنطار اعشاری .
Quinte, sf. (Mus.) بش تام صدادن عبارت اولان اصول | — juste ou naturelle آلتی نصف صدادن عبارت اولان اصول | — diminuée ou fausse, یدی نصف صدادن عبارت اولان اصول | — augmentée ou superflue, سکز نصف صدادن عبارت اولان اصول | (Méd.) نوبت سعال ، سعله .
Quintefeuille, sf. (Bot.) وردیه فصیله‌سندن بر نوع بش پارمق اوتی .
Quintessence, sf. (Pharm.) زبده ، خلاصه .
Quintette, sm.(Mus.) بش آلت ویا بش کیشی طرفندن اجرا ایدیلان فصل ویا نغمه .
Quinteux, euse, adj. (Art vét.) سرکش ، خویلی (ات و بارکیر) | (Méd.) متناوب السعال .
Quintil, adj. m. (Astr.) Aspect — تخمیس , **V.** aussi **Aspect.**
Quintillion, sm. (Math.) اون طقوز خانه‌لی رقمك اسمیدر ، کنتیلیون .
Quintine, sf. (Bot.) Ou embryonnaire, کیسهٔ رشیمیه .
Quintinie, sf. (Bot.) کاسریه فصیله‌سندن اسقالونیه قبیله‌سندن اوسترالیایه مخصوص بر نوع شجیره .
Quintuple, sm. (Math.) تخمیس | مخمس ، بر شیئك بش مثلی .
Quipos ou **quipus,** sm. (Math.) آمریقهٔ جنوبی اهالیسنك استعمال ایلدیکی برنوع ایپدن چورکه .
Quiproquo, sm. (Log.) Ignorance du sujet, اساسی جهل اوزرینه مبنی اولان قضیه ، قضیهٔ جهلیه .
Quiritaire, adj. (Dr. romain.) Domaine, propriété — رومالیلره مخصوص حق ملکیت که اراضئ عشریه مقابلیدر .
Quiscale, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن زرزوریه فصیله‌سندن آمریقهٔ شمالیه مخصوص بر نوع صاقصغان قوشی .
Quitre, sf. (Zool.) حیوانات بحریه انقاضندن بر نوع نجم بحری .
Quittance, sf. (Dr.) ابرانامه، ابرا | (Adm.) — de douane گمرك ادا تذکره‌سی .
Quittancer, va. (Dr.) ابرا ویرمك ، ابرا ایتمك .

Quitte, adj. 2 g. (Jeux) اویونده و حسابده تقابل ، پاطه ، قیت .
Quitus, sm. (Adm.) تبرئهٔ ذمت مضبطه‌سی | برائت ذمت (مأمورینك) .
Quivisia, sf. (Bot.) تسبیح آغاجی فصیله‌سندن ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص برنوع شجیر .
Qui-vive, sm. (Art mil.) (نوبتجی نعره‌سی) کیم در او .
Quomodéité, sf. (Philos.) کیفیت .
Quorum, sm. (Adm.) مجلس مذاکراتنك مرعیتی ایچون حضوری لازمکلان اعضانك حد نظامی ، عددی ، حد مقرری .
Quote-part, sf. حصه ، حصهٔ مصیبه .
Quotidien, ienne, adj. کونلك ، روزینه ، یومی | Journal — یومی غزته | (Méd.) Fièvre —ne حمای یومیه | Type — طرز یومی ، صورت یومیه .
Quotient, sm. (Math.) خارج قسمت .
Quotité, sf. (Dr.) — disponible هبه یاخود وصیتله ترکی جائز اولان مقدار ، نصاب تبرع | Légataire d'une — دراهم مرسله ایله موصی‌له اولان | (Adm.) Impôt de —, **V. Impôt** | (Pol.) — de cens منتخب یا منتخب اولمق صلاحیتی ویرن مقدار ویرکو | (Math.) کمیت .

R

R, sf. ou sm. مقبوض | **R°** کاغد صحیفه‌سنك یوز طرفی | (Chim.) **Rb,** روبیدیوم | **Rh,** رودیوم | **Ru,** روتنیوم .
Rabais, sm. (Comm.) تنزیل فیئات ، اسقونطو | تدنئ قیمت | Vendre au — تنزیل فیئات ایله صاتمق | Accorder un — تنزیل فیئات و یا اسقونطو اجمك ، اسقونطو اجمك | — ou adjudication au —, بالمناقصه احاله | **V.** aussi **Adjudication.**
Raban, sm. (Mar.) کوستك | قاپچی ، رادانسه . **V.** aussi **Ris.**
Rabat, sm. (Dr.) —, rabattement ou — de défaut, حکم ویرن محکمه طرفندن حکم غیابینك رفعی ، حکم غیابینك الغاسی .
Rabattement, sm. (Dr.) **V. Rabat.**
Rabbin, sm. (Relig.) خاخام ، حبر | Grand — خاخام باشی .
Rabbinat, sm. (Relig.) خاخاملق | خاخامخانه | Grand — خاخام باشیلق .
Rabbinique, adj. (Litt.) Langue — خاخاملر بیننده مستعمل جدید عبرانی لسانی .
Rabbinisme, sm. (Relig.) ربیت ، خاخاملرك مسلك و طریقی .
Rabdomancie, sf. دکنکله اجرا ایدیلان بر نوع تفأل .
Rabiéique ou **rabique,** adj. (Méd.) داء الکلبی ، قودوز علتنه دائر .

Rabioul ou **turneps,** sm. (Bot.) شلغم طورپی دینلان بر نوع بایر طورپی .

Rable, sm. (Techn.) مسعر ، آتش کوسکیسی | (Mar.) آلق دوز کیلرده آلت پوسته تخته‌لرینه دینور .

Rablure, sf. (Mar.) آشوز | — d'étambot قیچ بودوسلامه‌سی آشوزی | — de quille اومورغه آشوزی .

Rabot, sm. (Techn.) پرداخت آوادانلغی و یا رنده‌سی | — demi-rond یووارلق کوستره | — masculin ou féminin ارکك و یا دیشی پلانیه | — à lame dentée دیشلی رنده | — à double lames چفته تیغلی رنده | — mécanique رنده دستکاهی ، ماکنه‌لی رنده .

Raboteux, euse, adj. (Bot.) مشنج | Tige —se ساق مشنج .

Rabougri, ie, adj. (Bot.) بودور ، هرگی ، یانق و بیج قالمش اولان .

Racage, sm. (Mar.) طروسه چنبری | Bâtard de — چتال خلاطی .

Racahout, sm. (Pharm.) عربلرك رکعه دیدکلری طعام که پرنج و نشسته و سائره ایله یاپیلور .

Raccord, sm. (Techn.) هر نوع بوری و سائره‌یی ربط ایچون استعمال اولنان التصاق قطعه‌سی | التصاق بوریسی | — en T اوچ آغزلی بوری و یا بورمه | — en croix چاپراست بورمه ، درت آغیزلی التصاق بوریسی .

Raccordement, sm. (Ch. de f.) التصاق | ربط | Voies de — خطوط التصاقیه | — en biais شیو ربط | — en double biais چفته شیولی ربط .

Raccourci, sm. (Peint.) طوان رسملرنده اولدیغی کبی قیصه صورتده کوستریلان رسم اصولی .

Raccourcie, sf. (Zool.) ایپك بوچکلرینه عارض اولور قیصه‌لق علتی .

Race, sf. جنس ، صوی ، عرق ، نسل ، جیل | (Hist. nat.) عرق | —s humaines — عروق بشر | Division de la — humaine تقسیم انسال | — blanche ou caucasique, عرق ابیض ، نسل سام | — jaune ou mongolique, عرق اصفر ، نسل مغولی | — indo-persique نسل هندی ، ایرانی | — chinoise نسل چینی | — brune ou malaisienne, نسل مالزی | — rouge ou américaine, عرق احمر ، آمریقه نسلی | — éthiopienne نسل حبشی | — noire ou océano-africaine, عرق اسود ، نسل زنجی | (Zool.) — chevaline جنس فرس .

Racème, sf. (Bot.) عنقود .

Racémiforme, adj. (Bot.) عنقودی الشکل .

Racémique, adj. (Chim.) Acide — ou paratartrique, حامض راسمی و یا عنقودی .

Rachat, sm. (Comm.) تکرار اشتراء | — d'une rente ایراد سنوی‌یی طوپدن بر مبلغ اعطاسیله تأدیه | (Dr.) Pacte ou faculté de — ou de réméré, شرط وفاء | Somme d'argent donnée pour le — d'une peine, دیت | Vente avec façulté de — (Aliénation conditionnelle ou hypothécaire) فراغ بالوفاء | (Art mil.) — du service militaire بدل اعطاسیله خدمت عسکریه‌دن خلاص | — des prisonniers تخلیص اسراء .

Rachialgie, sf. (Méd.) الم شوکی ، الم فقاری .

Rachidien, enne, adj. (Anat.) فقاری ، شوکی | Bulbe — بصلهٔ شوکیه .

Rachis, sm. (Anat.) Ou épine dorsale, عمود فقاری | (Bot.) محور سنبله .

Rachisagre, sf. (Méd.) نقرس شوکی .
Rachitique, adj. et s. 2. g. (Méd.) ذوالرخیطی ، مکسح ، حثیل .
Rachitisme, sm. (Méd.) رخیطس ، حثل ، کساحه .
Rachitome, sm. (Chir.) مخزع الشوك .
Racinage, sm. (Techn.) بویا ایچون استعمال اولنان جوز یاپراغی صویی | مجلدلرك کتب اوزرینه ایتدکلری کله بکزر اشکاله دینور .
Racinal, sm. (Archit.) هر نوع دستك و طبانلره دینور .
Racine, sf. (Bot.) کوك ، جذر ، بیخ | — adventive جذر عارضی ، جذر منضم | — pivotante جذر عودی | — traçante جذر متقرع ، جذر متشعب | — tubéreuse جذر درنی | — oblique جذر منحنی | — rampante جذر متسالق | (Hist. nat.) جذر | (Pharm.) — de Colombo کوکرجین اوتی کوکی | (Gram.) جذر ، مشتق منه | —s verbales ou attributives, جذور فعلیه | —s pronominales ou indicatives , جذور ضمیریه | (Math.) — carrée جذر مربع | — cubique جذر مکعب | — exacte جذر تام | — deuxième ایکنجی قوتدن جذر | — irrationnelle جذر اصم | Extraction de la — carrée d'un nombre بر عددك جذر مربعی استخراج | (Dr.) Fruits pendants par —s هنوز دوشیرلمامش اثمار .
Rack ou **arack,** sm. (Comm.) عرق ارز ، پرنج راقیسی .
Racle, sf. (Techn.) قزاغی | هر نوع کابری .
Raclement, sm. (Méd.) Bruit de — زئیر مبشری .
Racloir, sm. (Techn.) هر نوع سیله و قازیه آلتی .
Raclure, sf. (Techn.) قازینتی .
Racoler, va. (Art mil) دوشیرمك .
Racoleur, sm. (Art mil.) دوشیریجی ضابط .
Raconde, sf. (Indust.) آمریقهٔ جنوبیه مخصوص قوبیو دینیلان حیوانك دریسی که تجارتده قوندوز دیه فروخت اولنور .
Rade, sf. (Mar.) مرسا ، تیمور یتاغی | — foraine روزکاردن محافظه‌سز لیمان ، آچیق لیمان .
Radeau, sm. (Syl.) صال | کراسته صالی ; — soutenu par des outres, کلك | (Mar.) طومباز .
Rader, va. (Comm.) قوطی و اولچیی سیلك ، سیلك .
Radiaire, adj. (Zool.) Animaux —s حیونات شعاعیه .
Radial, ale, adj. et sm. (Anat.) کعبری | — interne, **V. Epitrochlo.**
Radiation, sf. (Phys.) انتشار شعاع ، اشعاع ، تقضیب | —s lumineuses اشعاعات ضیائیه | (Dr.) — d'hypothèque رهن قیدینك ترقینی | (Art mil.) قیدینی بوزمه ، ترقین قید .
Radical, ale, adj. et sm. (Bot.) اصلی ، جذری | Feuilles —es اوراق جذریه | (Gram.) جوهر کله ، مادهٔ اصلیه | Lettres —es حروف اصلیه | (Chim.) اساس ، جذر | — acide اساس حامض ، جذر حامض | — acide monoatomique اساس حامض واحدالذره | — acide diatomique اساس حامض ذوالذرتین | (Math.) جذریه ، علامت جذر | (Géom.) Axe — محور جذری | Quantité soumise au —, مجذور | (Dr.) Nullité —e بطلان اساسی .
Radicant, ante, adj. (Bot.) مجذر | Tige —e ساق مجذر .

Radication, sf. (Bot.) تجذر ، كوكلمه .
Radicelle, sf. (Bot.) شبهٔ جذير ، جذر تالى .
Radicule, sf. (Bot.) جذير ، كوكجكز .
Radié, ée, adj. (Hist. nat.) متشعع ، سماعى | (Bot.) —es, sf. pl. فصيلهٔ متشععه .
Radier, sm. (Hydraul.) صو دروننده انشا ايديلان بنالرك تمل قطعهسى | آرق طبانى .
Radieux, euse, adj. (Hist. nat.) مشعشع ، مشعع ، پارلاق ، لامع .
Radio, adj. (Anat.) كعبرى | — - carpien كعبرى رسغى | — - cubital كعبرى زندى | — - palmaire كعبرى راحى | — - phalangettien du pouce ou fléchisseur long du pouce, قابضهٔ طويلهٔ ابهام ياخود كعبرى سلميهٔ صغيرهٔ ابهامى | — sus-palmaire كعبرى فوق الراحى .
Radiolite ou **sphérulite**, sf. (Géol.) ذات الرجل زراعيه شعبهسندن طبقهٔ نثوقوميهده بولنور بر نوع مستحاثه .
Radiomètre, sm.(Mar.) Ou arbalestrille, اوائلده مستعمل برنوع ارتفاع آلتى .
Radiophone, sm. (Phys.) منتقل الاصوات .
Radis, sm. (Bot.) فجل ، صليبيه فصيلهسندن هر نوع مزروع طورپه عللدر | — cultivé عادى طورپ | — noir سياه طورپ | — blanc بياض طورپ .
Radius, sm. (Anat.) كعبره | (Géom.) نصف قطر | Courbe d'un petit — نصف قطرى اوفق اولان منحنى .
Radoteur, euse, adj. et s. (Méd.) معتوه ، عتوه ، بوناممش .
Radoub, sm. (Mar.) كمى تعميرى | Bassin de — قورى حوض، كمى تعميرى حوضى.
Radouber, va. (Mar.) كمى و سائرهيى تعمير ايتمك | — par emploi de ras de carène ou de docks flottants, آلتنه فلوقه يورودوب قالديرەرق كمى و سائرهيى تعمير ايتمك .
Rafale, sf. (Mar.) سرپنديلى قوى روزكارى .
Raffes, sf. pl. (Techn.) خلاله ، دباغلرك درى قرنديسى .
Raffinage, sm. (Indus.) تطهير ، تصفيه (شكر و معادن حقنده) .
Raffiné, ée, adj. (Indus.) ساف ، مصفى ، تصفيه و يا تطهير اولنمش .
Raffinerie, sf. (Techn.) تصفيهخانه | (Min.) قالخانه .
Râffe, sf. (Bot.) Ou râpe, اوزومسز صالقم ، عشوش ، صالقم صاپى و يا چوپى ، صغير قسمنك قان چيبانى | (Véter.) مصير و سائره قوچانى | چوپى .
Rafraichissant, ante, adj. (Pharm.) ملطف ، مبرد ، سرينلديجى .
Rage, sf. (Pathol.) كلاب ، داء الكلب ، قودوز علتى .
Ragout, sm. (Art culin.) هر نوع سرّه بصديسنه عللدر .
Rague, sf. (Mar.) Ou paume de racage, طروسه جوزى .
Raie, sf. (Zool.) غضروفى الجناح ذوالفم منحنى فرقهسندن ذوالافواه جنبيه فصيلهسندن كدى بالغى نوعى | — commune واطوس بالغى | — bouclée ou clavelade, فوليا بالغى | — blanche ou cendrée, شيطان بالغى | (Opt.) خط ، يير | Les —s du spectre خطوط طيفيه | (Anat.) — de mulet خط البغل .
Raifort, sm. (Bot.) فجل برى ، يبان طورپى ، آجيرغه | — d'eau صو طورپى ، فجل ماء | — sauvage ou cranson, يبانى قشيق اوتى .
Rail, sm (Ch. de f.) راى ، تيمور يوللرينك چبوغى | — unique ou monorail,

تك رايلى | — unique surélevé تك و مرتفع رايلى | **V.** aussi **Monorail** | — double ou birail. چفت رايلى .

Railway, sm. (ch. de f.) تيمور يولنك انكليزجه اسميدر .

Raine ou **rainette,** sf. (Zool.) ضفادعيهٔ عديهٔ الذنب فرقه‌سندن ضفدع . فصيله‌سندن يشيل قوربغه نوعى .

Rainoire, sf. (Techn.) ديشى پرواز آوادانلغى كه بر نوع رنده در .

Rainure, sf. (Techn.) اولوق ، شطبه ، يو | ديشى پرواز ، لامبه | (Méd.) شقه .

Raiponce, sf. (Bot.) جرسيه فصيله‌سندن قاز آياغى كوكى .

Raire ou **réer,** vn. (Zool.) كيك مثللولر ملهمك و باغرمق ' نباح .

Rais, sm. (Techn.) تكرلك پارمقلغى ' تكرلك پارمغى .

Raisin, sm. (Bot.) عنب ' رز ' اوزوم | — sec قورى اوزوم | — de Corinthe قوش اوزومى ' كشنيش | — s de caisse رزاقى اوزومى | (Impr.) Papier grand — بيوك طبقه‌لى اعلا جنس كاغد .

Raisiné, sm. (Comm.) هر نوع يكمزلى رچلره علمدر | بكمز .

Raisinier, sm. (Bot.) ذوائيه فصله‌سندن راونديه قبيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بر نوع بيوك آغاج كه اوزوم آغاج ديئور .

Raison. sf. (Philos.) عقل ، ادراك | نفس ناطقه | (Dr.) Age de — سن رشد | (Pol.) — d'Etat منفعت دولت | — sociale عنوان شركت | ديته ، فرمه | (Math.) مضروب مشترك، فصل مشترك | La — d'une progression arithtique بر سلسلهٔ تفاضليه و يا عدديه‌نك فصل مشتركى | La — d'une progression géométrique بر سلسلهٔ هندسيه‌نك مضروب مشتركى | En — directe مبسوطاً متناسب | En — inverse des carrés des distances مسافات مربعنك عكسى نسبتنده وياخود متكافيةً متناسب | (comm.) A — de 6 % يوزده التى حسابيله .

Raisonnement, sm. (Philos.) طروق استدلاليه ، نسبت حكميه ، طرق استنتاجيه ، استدلال ، تعقل ، ناطقيت .

Rajah, sm. راجه ' راجم ، هندستانده بك و حكمدار معناسنه مستعملدر .

Râle, sm. (Méd.) Ou râlement, خيرلتى ' خرخره ' شهيق | (Zool.) آتيده‌كى سلويه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان يلوه قوشى نوعى ' سلوى | — des genêts بيلدرجين قلاغوزى | — d'eau صو يلوه‌سى | ديثلان بر نوع بيلدرجين .

Râlement, sm. (Méd.) **V. Râle.**

Ralingue, sf. (Mar.) يقا ايپى ، يلكنلرك يقاسى بوينجه اولان خلاط | غرادين خلاطى | Brasser en — سرنلرى براصيه فيلو ايتمك .

Ralinguer, va. (Mar.) يلكنلرى براصيه فيلو ايتمك .

Rallidés, sm. pl. (Zool.) طيور مقبقبه كبيرالاصابع فرقه‌سندن سلويه فصيله‌سى .

Ralliement, sm. (Art mil.) طوپلانمه . **V.** aussi **Signal** | Point de — طوپلانمه محلى .

Ramage, sm. (Zool.) قوشلرك جيولديسى ، زمزمه | (Techn.) قماشلرى حين اعمالنده قورتمق ايچون سرمه عملياتى .

Rambade, sf. (Mar.) واردامانه .

Rame, sf.(Comm.) كاغد طوپى كه اكثريا يكرمى دسته اولور | قبا اون | كيچكله قاريشق اون، | (Mar.) كورك ، مقذفه | ورزمه | هرك .

Rameau, sm. (Bot.) غصين ، داللجق ، فرع .

Rameur, sm. (Mar.) كوركجى | (Zool.) —s . ذوالجناحية النصف غير متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن فسافس بريه فصيله‌سندن قذافيه فصيله‌سى .

Rameux, euse, adj. (Bot.) متفرع ، متفصن .

Ramie, sf. (Bot.) آفريقه‌یه مخصوص حلفه دیدلان اوت .

Ramier, sm. (Zool.) منقار الدم، يبانى كوكرجين | Petit —, **V. Colombin.**

Ramification, sf. انقسام ، تشعبات | (Bot.) تفرع ، دالالنمه | —s دالرك هیئت مجموعه‌سى .

Ramille, sf. (Bot.) غصين صغير ، اینجه دال .

Ramingue, adj. et sm. (Art vét.) حرون ، هارين | هارين آت .

Ramollissement, sm. (Méd.) تليين، استرخاء | — du cerveau بيني صوكسلمه، استرخاء دماغ .

Ramonage, sm. (Techn.) اوجاق سپورمه عملياتى | اوجاق سپوريجيلك .

Ramoneur, sm. (Techn.) اوجاقجى ، اوجاق سپوريجى .

Rampant, ante, adj. (Hist. nat.) زاحف ، يرده سوريتن .

Rampe, sf. (Archit.) نردبان پارمقلغى | (Art mil.) شيو قطعه ، سطح مائل | (Anat.) — de limaçon جوف حلزون ، سلم | (Ch. de f.) يوقوش ، **V.** aussi **Pente.**

Rampin ou **pinçard,** sm. (Art vét.) طرناق قاقان حيوان .

Ramule, sf. (Bot.) Ou cladode, بعض نباتاتك يپراقلرينه دينور قوشقونماز مثللو .

Ramuliflore, adj. (Bot.) (غصين) مزهر .

Ramure, sf. (Zool.) كيك مثللو حيواناتك بوينوزلرينه و بوينوزلرينك هيئت مجموعه‌سنه دينور .

Ramuscule, sm. (Bot.) غصين اصغر ، فريع .

Ranatre, sf. (Zool.) ذوالجناحية النصف غير متجانسه الاجنحة فرقه‌سندن فسافس مائيه فصيله‌سندن نپيد قبيله‌سندن صو عقربى نوعى .

Rancanca, sm. (Zool.) طيور جارحهٔ نهاريه فرقه‌سندن شواهين فصيله‌سندن آمريقايه مخصوص بر نوع طوغان .

Rance, adj. (Phys.) كريه ، زنخ آجيلانمش ، بوزولمش .

Rancidité, sf. (Physiol.) كراهيت ، زناخت ، بوزولمه ، آجيلانمه .

Rançon, sm. اجرت تخليصيه ، فديهٔ نجات .

Rancune, sf. حقد ، بغض ، غرض | — s personnelles اغراض شخصيه .

Ranelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطى فرقه‌سندن فرفريه فصيله‌سندن بر نوع فرفرى حلزون .

Rang, sm. رتبه ، صره | — d'ancienneté قدم صره‌سى | (Art mil.) صف | — de bataille صف حرب | Officiers sortant du — آلايلى ضابطان | Mettre en — صره‌لرك | Eclaircissement des —s تعبيه ايتمك ، تسويهٔ صفوف ايتمك ، صره‌لامق سير كلشمسى .

Rangé, ée, adj. (Art mil.) ديزلمش ، ايستاده ، صفبسته | Bataille —e ميدان محاربه‌سى .

Ranger, va. (Art mil.) صيره‌لمق | تعبيه ايتمك | Se — en bataille صف حرب آچمق .

Ranidés, sm. pl. (Zool.) ضفادعيه فرقه‌سندن ضفدع فصيله‌سى .

Ranine, adj. et sf. (Anat.) — ou veine —, صردان ، ضفداعى .

Ranule, sf. (Méd.) Ou grenouillette, ضفدعیه ، قوربغەجق .

Rapaces, sm. pl. (Zool.) قسمندن طیور صیدیه و یا جارحه فرقەسی | سبع ، طیور — | diurnes مذکور فرقەدن نهاریه فصیلەسی | — nocturnes مذکور فرقەدن لیلیه فصیلەسی .

Rapacité, sf. (Zool.) سبعیت ، خنوست ، پارەلیجیلق .

Rapatelle, sf. (Indus.) فیل بزی | خرار قماشی .

Rapatriement, sm. (Adm.) صلحه گوندرمه ، تبادع .

Rapatrier, va. (Adm.) صلحه گوندرمه .

Râpe, sf. (Techn.) مسقق ، تورپی | مطبخ رندەسی | مرانفوزلرك راسپەسی | (Bot.) Syn. de Râfle, **V.** ce mot.

Rapé, sm. (Indust.) صیقلامش اوزومدن اعمال اولنمش بر نوع شراب .

Rapette, sf. (Bot.) سنجاریه فصیلەسندن سکرلی اوتی نوعی .

Raphanées, sf. pl. (Bot.) صلیبیه فصیلەسندن فجلیه قبیلەسی .

Raphanie, sf. (Bot.) رافانیت .

Raphé, sm. (Anat.) خیاطهٔ بارزه | (Bot.) — ou vasiducte, سرهٔ داخلیه .

Raphide, sf. (Bot.) بلور ابروی .

Raphidie, sf. (Zool.) آتیدەکی ابرویه قبیلەسنك نمونەسی اولان و اورمانلرده بولنان بر نوع سینك .

Raphidiens, sm. pl. (Zool.) عصبی الجناح فرقەسندن مستوی الریشات فصیلەسندن ابرویه قبیلەسی .

Rapide, adj. et sm. سریع | (Ch. de f.) Le — سرعت قطاری .

Rapides, sm. pl. (Géog.) انهار جسیمەده بولنان شلاله و جندل .

Rapière, sf. (Art mil.) میچ نوعندن اولان اینجه قلیچ .

Rapistre, sm. (Bot.) صلیبیه فصیلەسندن فجلیه قبیلەسندن صاری طورپ نوعی .

Rappe. sm. (Métrol.) اسویچرەنك بر سانتیم قیمتنده سکەسی ، راپ .

Rappel, sm. (Dipl.) عودت امری ، اعادەنامه ، استرجاع ، استعاده | Lettres de — وداعنامه | (Pol.) — à l'ordre حدودك خارجنه چیقلدیغنه دائر اخطار ، حد نظامنك اخطاری | — à la question صدده ارجاعه دائر اخطار ، صدد تجاوز اولندیغنه دائر اخطار | — au réglement نظامنامه دائره سنده حرکت اولنمسی اخطاری ، بحثه ارجاع اخطاری | (Art mil.) Signal de — رجعت اشارتی ، نظامك خارجنه چیقلمسنك اخطاری .

Rapport, sm. (Adm.) راپورتو ، راپور | تقریر | انها ، عرض ، تلخیص | — portant les signatures des membres d'un conseil, مضبطه | Avoir — تعلق اولمق | (Pol.) مناسبات ، روابط | —s amicaux مناسبات دوستانه | — confidentiel تحریرات محرمانه | — circonstancié تحریرات مفصله | (Dr.) — à succession بعض دولت قوانیننه گوره هبه اولنان مبالغك ترکەیه رد و اعادەسی ، مأخوذات واقعەنك ترکەیه رد و اعادەسی | — d'expert اهل وقوف راپورطوسی | — médical طبیب راپورطوسی | — d'examen médical معاینهٔ طبیه راپورطوسی | — à justice عقار، ایراد ایچون اولان ملك ، بر خصوصك محکمەنك تنیسبنه حوالەسی | Propriété de — اعدالاستغلال ، نسبت | (Math.) نسبت | — géométrique نسبت هندسیه | — arithmétique نسبت عددیه ، نسبت عادیه | (Syl.) — absolu نسبت مطلقه | — soutenu بر اورمانك محصوریتنه خلل گلمکسزین قطع اشجار ایدلمك کیفیتی که نسبت واسعه و یا نسبت مطلقه دنیلور

| (Chim.) تناسب | Loi des —s multiples تناسب اضافی قاعده‌سی | (Méd.) مناسبت ، مجاورت . | (Anat.) جثه ، جشاء

Rapporter, va. (Adm.) بر قانونك حکمی لغو ایتمك | انها ایتمك ، راپورطو ویرمك | — un بر قانونك اسباب موجبه‌سنی مجالس اعیان و مبعوثانده بیان ایتمك — une loi | — un بر محکمه ویردیکی حکمی اعاده ایتمك jugement | — un intérêt بر فائض کتورمك .

Rapporteur, sm. (Pol.) مضبطه مأموری | — à la commission budgétaire بودجه قومسیوننده راپورکاتبی | (Dr.) Juge — بعض خصوصاتده تقریر تنظیمنه مأمور اعضا و یا حاکم .

Rapsode, sm. (Mas.) اوائلده بر نوع عاشق ، داستانسرا .

Rapsodie, sf. (Litt.) اوائلده اوزون قصیده‌نك بردن اوقونه‌جق فصلنه دینمش اولوب شمدیکی حالده طمطراقلی داستان و مزین و مقطوع و رابطسز عباراتدن مرکب نثر قطعه‌سنه دینور .

Rapt, sm. (Dr.) جبراً قیز آشیرمه ، قاچیرمه ، قیز قاچیرمه .

Raptus, sm. (Méd.) مهاجمهٔ اخلاط ، هموم .

Râpure, sf. (Techn.) رنده تلاشی و قازینديسی ، براده .

Raquette, sf. (Bot.) Syn. Opuntia nopel, **V. Opuntia.**

Raréfaction, sf. (Phys.) تخلخل .

Raréfiable, adj. (Phys.) قابل تخلخل .

Raréfiant, ante, adj. (Phys.) مخلخل .

Ras, rase, adj. et sm. (Métrol.) Mesure —e سیله اولچی | (Art mil.) —e compagne آچیق صحرا | (Mar.) — ou — de carène, دوبه ، صال ، **V.** aussi **Radouber.**

Rascasse, sm. (Zool.) کوچك نوع اسقورپید بالغی .

Rasement, sm. (Art vét.) آت دیشلرینك چقورلغی محو المسی .

Raser, va. (Art mil.) بر ایله برابر ایتمك ، بر ایله یکسان ایتمك ، هدم ایتمك .

Rasoir, sm. (Techn.) اوستره ، موسی .

Rasorisme, sm. (Méd.) مذهب رازوری .

Rassade, sf. (Techn.) حرج ، بیلان باشی دیدکاری بونجق که خلتایه دیکیلور .

Rassemblement, sm. خلقك تجمع و تحشدی ، ازدحام ناس | (Art mil.) جمع و تحشد | — de troupes تحشید عسکری ، جمع عساکر | — ! طابور اول قوماندەسی .

Rassis, sie, adj. بیات ، بسمانده | Pain — بیات اتمك .

Rat, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن قوادیه فصیله‌سندن که و رطیل صیچانلر نوعی | — des champs قیر و تارلا صیچانی | — de montagne کوستبك .

Ratafia, sm. (Comm.) راطافیا ، بر نوع عنبریه که اکسیر دخی دینور .

Ratanhia, sm. (Pharm.) On dit aussi Krameria, راطانیه کوکی .

Rate, sf. (Anat.) طحال ، طلاق .

Râteau, sm. (Agric.) طراق | طیرمیق | — en bois بیا | (Astr.) النظم جملهٔ کوکبه‌سی .

Râtelier, sm. (Agric.) آخور عملکی | (Art mil.) — d'armes سلاحلق ، تفنکلك | (Mar.) دیش طاقمی | آرمادوره .

Ratellé, sm. (Art vét.) طوکز اویوزی .

Ratification, sf. (Dr.) اجازت ، اجازت لاحقه | (Dipl.) تصديق، معاملهٔ تصديقيه | تصديقنامه .

Ration, sf. (Art mil.) تعيينات ، معينات | Pain de — تعيين اكمكى .

Rationalisme, sm. (Philos.) بغير الهام عقل انسانى ايله استخراج اولنان حقائقدن بشقه هيچ بر شيئه اعتقاد ايتمامك اصول حكميى .

Rationnel, elle, adj. (Math.) منطق ' تام | Quantités — les كميات منطقه و يا تامه | (Philos.) عقلى ، ذهنى | (Astr.) Horizon — افق ذهنى | (Méd.) Traitement — تداوئ معقوله .

Ratissoire, sf. (Techn.) قزاغى .

Raton, sm. (Zool.) ثديهٔ آكل اللحوم فرقهسندن دببه فصيلهسندن آمريقهيه مخصوص كوچك نوع آيى .

Rature, sf. (Dr.) طلس ، تطليس | قازندى و سيلندى | محكوك محل .

Raucité, sf. (Méd.) بحه ' سس بوغورقلغى و يا قيصيقلغى .

Rauque, adj. (Méd.) بوغوق ، قيصيق ' اجٓ | Voix — قيصيق سس ' صوت اجٓ .

Ravalement, sm. (Archit.) صيوالامه عملياتى ' بر بنانك تكميل صيوا ايشى .

Rave, sf. (Bot.) صلييبه فصيلهسندن بايرطورپى نوعى ، فجل برى | — commune — | قره باير طورپى | — noirâtre قزيل باير طورپى | — hâtive بياض باير طورپى sauvage ترمه ، يبان طورپى | Chou - — فرنك لحنهسى .

Ravelin, sm. (Art mil.) قلعهنك ايكى طابيهسى بيننده اولان سپرك قارشوسنده وخندقك اوتهسندهكى بيوك آى طابيه .

Ravenala, sf. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذوالسويدا صنفندن موزيه فصيلهسندن ماداغسقار آطهسنه مخصوص بر نوع بيوك خرما آغاجى .

Ravin, sm. (Geog.) دره ' وادى | خندق .

Ravitaillement, sm. (Art mil.) ارزاق و مهمات ادخالى | تغذيه .

Rayage, sm. (Techn.) يبوآچه عملياتى ' يبوله | — en tube شششخانه حالنه صوقمه عملياتى .

Rayé, ée. adj. (Techn.) يبولى ، ششخانه | Fusil — يبولى تفنك | Canon — ششخانهلى طوپ | Non - — قوال | (Bot.) خطى ' مخطط | Vaisseaux — s اوعيهٔ مخططه ،

Rayer, va. (Art mil.) بر قيدى ترقين ايتمك | — des cadres ـلك عسكريدن قيدينى ترقين ايتمك .

Rayon, sm. (Phys.) شعاع ، خط شعاع | — calorifique شعاع حرورى | (Géom.) نصف قطر | — vecteur خط شعاع | — s vecteurs d'une ellipse بر قطع ناقصك خطوط شعاعيهسى | (Bot.) — s médullaires اشعهٔ مخيه و يا نخاعيه | (Agric.) — est syn. de Sillon, صبان ايزى | — de miel شهد ، بال پتاكى .

Rayonnant, ante, adj. (Phys.) منشع، مشعع | Chaleur — e حرارت منشعه.

Rayonnement, sm. (Phys.) شعع ، انشعاع | اشعاع | — de la chaleur انشعاع حرارت | — nocturne انشعاع ليلى .

Rayonnés, sm. pl. (Zool.) Syn. de Zoophytes. حيوانات نباتيه، حيوانات شبيهٔ بالنبات ' حيوانات شعاعيه .

Rayonneur, sm. (Agric.) تخم اككه مخصوص بر قاچ چتاللى صبان .

Rayure, sf. (Art mil.) ييو ، ششخانه | — en spirale ييوی حلزونی تفنك مجفنك آلتملو .
Raz ou **ras,** sm. (Géog.) رأس ، دكزلرده بورون | دكز آنافوری .
Raz-de-marée, sm. (Géog.) دكزك بوكسلمه وقبارمه‌سی ساحللرده دنطولايی فورطنه .
Razon ou **rason,** sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذئب بحری فصيله‌سندن بر نوع لورك بالغی .
Razzia, sm. (Art. mil.) آقين ، چاپول | يلاچقه ' الغار ' غارت .
Ré, sm. (Mus.) ره ' نوا ، يكاه | — bémol صبا | — aigu تيز نوا .
Réa ou **ria,** sm. (Mar.) پلانقه و مقاره ديلی | Filer un cordage à —, خلاطی بوشلايوب قايدرمق .
Réactif, sm. (Techn.) محك ' عيار | (Chim.) —s, معيارات .
Réaction, sf. (Mec.) حركت منعكسه ، عكس عمل | (Pol.) عكس تأثير | (Chim.) تعامل ، عكس عمل | (Méd.) Temps de — حس تأثير مدتی ، ويريلان بر اشارتك متأثر اولان طرفندن اول اشارتك حسنه قدر مرور ايدن زمان .
Réactionnaire, sm. (Pol.) ترقی شكن ، ترقی طرفداری مخالف .
Réajournement, sm. (Dr.) تكرار احضار ، تكرار محكمه‌يه جلب .
Réal, sm. (Monnaie) ريال ' بر نوع سكه مخصوص ممالكنه اسپانيا و پورتكيز .
Réalgar, sm. (Chim.) Arsenic sulfuré rouge, قرمزی ، احمر زرنيخ زرنيق .
Réalisation, sf. حصول ، اخراج فعله قوه‌دن | (Comm.) تحويلات ' نقده تحويل يا اموالك بالفروخت نقده تحويلی .
Réaliser, va.(Comm.) نقده تحويل ايتمك | (Dr.) — des offres نقداً تأديه يا تأمين تكليف ايتمك .
Réalisme, sm. (Philos.) مسلك حقيقيون ' مذهب حقيقيون .
Réalistes, sm. pl. (Philos. et B. arts) حقيقيون .
Réassignation, sf. (Dr.) تكرار جلب | (Fin.) — d'un fonds بر جهته تخصيص اولنان مبلغی ديكر جهته تخصيص .
Réassurance, sf. (Dr.) سيغورطه‌جينك درعهده ايتديكی تهلكه‌يی قسماً ويا كاملاً آخر سيغورطه‌جی‌يه تأمين ايتدرمه ' سيغورطهٔ ثانی و يا مكرر .
Reatu (in), loc. lat. (Dr.) Être in — جنايتله متهم بولنمق . Vieux .
Rebab ou **rebec,** sm. (Mus.) رباب ديلان قيصه طنبور شكلنده موسيقی آلتی .
Rebelle, sm. et adj. (Pol.) عاصی ، باغی ، سركش | (Méd.) Maladie — دوا پذير اولميان علت .
Rebellion, sf. (Pol.) طغيان | (Dr.) عصيان | — à la justice مأمورين عدليه‌يه جبراً مخالفت .
Rebinage, sm. (Agric.) ترلا و باغلره ايديلان ايكنجی بللمه و چاپه‌لامه عملياتی .
Reboisement, sm. (Syl.) بر محلده مجدداً اشجار غرسيله اورمان يتشدرمه عملياتی .
Rebondissant, ante, adj. (Méd.) Pouls — نبض و ثيب .
Rebouteur ou **renoueur,** sm. (Chir.) چيقيقچی ' قيرغجی ' جابر .
Rebroussement, sm. (Géom.) عودت ' انقلاب | Point de — نقطهٔ انقلاب .
Rébus, sm. (Jeux.) رسملی معمی ' معما مصور .
Rebut, sm. (Comm.) خرداله ' مارده ' كيبها | Marchandises de — دوكندی

مرسل عليهى بولنميان و مارده مال ، طاپون | (Postes) Mettre une lettte au — مكتوبى توقيف ايتمك .

Récalcitrant, sm. (Dr.) مخالفت ايدن ، متمرد .

Récapitulation, sf. اجمال ، خلاصه | — générale اجمال عمومى .

Recel ou **recèlement,** sm. (Dr.) يتاقلق | كتم واخفا | — de personnes اخفاى اشخاص .

Recélé, sm. (Dr.) Syn. de Recèlement, يتاقلق | — d'objets de succession اموال تركه مكتوماتى | — de criminels ارباب جنايتك اخفاسى .

Recèlement, sm. (Dr.) **V. Recel** et **Recélé** | — de grossesse كتم حمل ، كبه‌لك كتمى .

Recéler, va. (Dr.) يتاقلق ايتمك | كتم و اخفا ايتمك .

Recéleur, sm. (Dr.) يتاق ، يتاقلق ايدن ، مخفى .

Recensement, sm. (Adm.) تحرير نفوس ، تعداد نفوس | (Pol.) — des voix, des votes, تعداد آرا .

Récension, sm. (Philos.) تنقيدات فلسفيه .

Recépage, sm. (Agric.) باغ بودامه ، تشذيب .

Récépissé, sm. (Adm.) وصول علم و خبرى ، وصول | مقبوض سندى ، مقبوض | — à talon قوچانلى مقبوض .

Réceptacle, sm. حزينه‌لك ، چوپلك | (Bot.) — de la fleur حامل زهره ، مزهر | — du capitule مقر .

Réceptaculaire, adj. (Bot.) مزهرى .

Récepteur, sm. (Phys.) جهاز آخذ ، مغذه | — téléphonique تلفون مغذه‌سى | **V.** aussi **Microphonique.**

Réception, sf. (Pol.) قبول ، رسم قبول | استقبال | Salle de — سالون ، ديوانخانه | (Comm.) Accuser — d'une lettre بر مكتوبك وصولنى اشعار | Accusé de — (مكتوبك) وصولنك اشعارى ، اخبارى . (Dr.) — de caution كفيل آلمه ، كفيل آلنمه | (Adm.) — de travaux انشاآتك قبولى ، قبول | — provisoire موقتا قبول ، قبول موقت | — définitive قبول قطعى | (Phys.) اخذ | Poste de — des téléphones, تلفون خبرلرينى اخذه مخصوص مركز .

Réceptionnaire, sm. (Adm.) قابض | قبضمال ، اشياى مورووده مأمورى .

Recette, sf. (Adm.) تحصيلات ، حاصلات | مقبوضات | تحصيلات دائره‌سى | تحصيلات قلمى | —s de l'Etat واردات ميريه | Passer en — ايراد قيد ايتمك | —s brutes حاصلات غير صافيه | —s nettes حاصلات صافيه | (Pharm.) رچته .

Recevabilité, sf. (Dr.) مسموعيت ، قابليت استماع .

Recevable, adj. (Dr.) شايان قبول ، مسموع | Action — دعواى مسموعه .

Receveur, sm. (Fin.) تحصيلات مأمورى | قبضمال | مال مديرى | — particulier des finances فرانسه مأمورين ماليه‌سندن لوا محاسبه‌جيسى | — municipal بلديه تحصيلات مأمورى .

Recevoir, va. (Adm.) قبول . **V.** aussi **Réception** | (Dr.) اتهاب ايتمك | Capable de — اخذ تبرعه اهل ، اتهابه اهل | — partie intervenante بر كيمسه‌نك مداخل دعوى صفتيله محكمه‌جه قبولى | — à prouver بيانه حواله ايتمك | Fin de non- —, **V. Non-recevoir,**

Rechange, sm. (Techn.) يدكك ، يدك | Pièces de —, **V. Pièce** | Cheval de — يدك حيوانى | (Dr.) رقامبيو | — ou frais de — رقامبيو مصرفى ، قامبيو و رقامبيو مصارفنى تأديه ايتمك | Payer le change et le — اعاده مصرفى .

Réchaud, sm. (Techn.) منقال | آتشدان ، آتشلك .

Recherche, sf. تحرى | تدقيق و تحقيق | تتبع (Adm.) تحريات | Permis de — تحرى رخصتنامه‌سى | (Dr.) — de la paternité تحقيق ابوت | — de la maternité تحقيق اموت .

Rechignement, sm. (Méd.) تعبس ، تقطب ، يوز بورتارمه ، يوزاكشتمه .

Rechute, sf. (Méd.) نكاس ، نكس ، اوزنوك .

Récidive, sf. (Dr.) تكرر ، تكرر جرم .

Récidiviste, sm. (Dr.) مكرر ، جرائم مكروه صاحبى | سوابق مكروه صاحبى ، سابقه‌لى .

Récif ou **rescif,** sm. (Mar.) طاش دوكنديسى | (Géol.) سلسلة الجباجب ، ساحل رسيفلرى | - s frangeants ياليين قيالركه كسلمش بر طاقم دوكنديلر تشكيل ايده | —s barrières سد رسيفلرى .

Récipiendaire, sm. بر هئيته يا بر مجلسه رسماً اعضا قبول اولنان .

Récipient, sm. (Techn.) هر نوع ظرف ، قاب | (Chim.) وعا ، مأخذ | — florentin مأخذ فلورانتى | (Phys.) مأخذ .

Réciprocation, sf. (Astr.) كره اوضك حركت رقاصيه‌سنه ايقاع اولنان حركت موهومه .

Réciprocité, sf. (Dr.) تقابل ، مقابلة بالمثل | معاملة متقابله | (Gram.) مشاركت .

Réciproque, adj. (Dr.) مقابل | متقابل | (Gram.) مشارك | Verbe — فعل مشارك | (Log.) Termes —s الفاظ متقابله | Propositions —s قضاياى متقابله .

Récision, sf. (Dr.) **V. Rescision.**

Récit, sm. (Litt.) حكايه ، روايت ، نقل ، نقل كلام | (Mus.) يالكز بركشى طرفندن ويا بر آلت ايله اجرا آيديلان مقام .

Récitatif, sm. (Mus.) ره سيتاتيف ، اوپراده مقامسز اجرا ايديلان نغمه .

Réclamation, sf. طلب ، ادعا ، طلب و ادعا | (Dr.) استدعاى حقوق ، ادعاى حقوق | — d'état نسب دعواسى .

Réclame, sf. مشترى جلب ايتمك ايچون بر نوع اعلان و سائره .

Réclamer, va. طلب ايتمك ، استدعاى حقوق ايتمك .

Récliné, ée, adj. (Bot.) متمائل | Feuille —e ورق متمايل .

Réclusion, sf. (Dr.) موقت پرانغه جزاسى .

Reclusionnaire, sm. (Dr.) پرانغه بند ، پرانغه جزاسنه محكوم .

Récognitif, ive, adj. (Dr.) تصديق و اعتراف ايديجى ، مصدق .

Récolement, sm. (Dr.) اشيا دفترينك تحقيق محق | — d'inventaire اشيا دفترينك تطبيق .

Recommandation, sf. توصيه | التماس ، التماسنامه | (Dr.) — du débiteur دين ايچون محبوس بولنان كيمسه‌نك ديكر دين ايچون تكراراً حبسى | — du failli مفلسك توقيفى .

Recommandé, ée, adj. (Postes) تعهدلى | Lettre —e تعهدلى مكتوب | Non - — تعهدسز .

Recommander, va. (Dr.) **V. Recommandation** | (Postes) تعهد ایتدیرمك .
Récompense. sf. بدل ، عوض | مثوبه ، اجر ، مكافات .
Réconciliation, sf. (Dr.) توادع ، زوج ایله زوجه‌نك اصلاح بین ایتمه‌سی .
Reconduction, sf. (Dr.) تمدید عقد ایجار ، تمدید ایجار | — tacite ضمناً تمدید ایجار .
Reconnaissance, sf. (Dr.) سند | اقرارنامه | — d'écriture اقرار خط و ختم | — d'enfant اقرار نسب ، دعوت | (Diplom) طانیمه | — d'un gouvernement بر حكومتك رسماً طانیلمسی | (Art mil.) كشف ، استكشاف | —s offensives استكشافات تعرضیه | —s spéciales استكشافات مخصوصه | —s journalières استكشافات یومیه | — de terrain استكشاف اراضی ، كشف اراضی | Levé de — خریطهٔ استكشافیه | **V.** aussi **Signal** | (comm.) (بر فاطوره ویا سائره‌نك) سهو و خطادن سالم اولدیغنی تصدیق .
Reconnaître, va. (Dr.) **V. Reconnaissance** | (Diplom) تصدیق ایتمك ، رسماً طانیق .
Reconstitution, sf. (Dr.) ایراد تخصیص جدیدی .
Reconvention, sf. (Dr.) عقد ثانی Vieux | ادعای متقابله ، دعوای متقابله .
Reconventionnel, elle, adj. (Dr.) متقابل | Demande —le استدعای متقابله ، دعوای متقابله .
Reconventionnellement, adv. (Dr.) متقابلاً | — défendeur متقابلاً مدعی .
Record, sm. (Mar.) Course pour le — رقابت ایچون ایدیلان مسابقهٔ بحریه .
Recoupe ou **recoupette,** sf. (Agric.) بر سنه ظرفنده ایكنجی دفعه اجرا یونتیلان | كیكی دفعهٔ اوكوده‌رك آلنان اون | ایدیلان یونجه و اوت بیچمه‌سی (Archit.) طاشلرك قیرندیسی .
Recoupement, sm. (Archit.) كاركر بنالرده طاش صره‌لری آرالرنده براقلان وسیع فاصله | (Art mil.) تقاطع طریقیله خریطه اخذی | تقاطع طریقی .
Recourir, vn. (Dr.) مراجعت ایتمك ، رجوع ایتمك | — en cassation تمییز دعوا ایتمك | — contre un jugement بر اعلام علیهنه طرق قانونیه‌یه مراجعت ایتمك .
Recours, sm. (Dr.) رجوع | Droit de — حق مراجعت ، حق رجوع | — en cassation تمییز دعوی | — en grâce استدعای عفو | مرحمت حكمداری‌یه مراجعت | — comme d'abus . **V. Appel** comme d'abus | Voies de — طرق قانونیه | (Comm.) — contre les endosseurs بر پولیچه‌نك عدم تأدیه سندنطولایی جرانته‌لر علیهلرینه اقامه اولنان دعوی .
Recousse, sf. (Dr.) **V. Reprise**.
Recouvrement, sm. (Adm.) تحصیل ، جبایت | — des arriérés تحصیل تداخلات و بقایا | (Méd.) — de la santé كسب افاقت | (Mar.) بندرمه .
Récréance, sf. (Diplom) حكومت متبوعه‌سی طرفندن جلب ایدیلان سفیرك نزدنده بولندیغی دولت حكمداری جانبندن و داعنامه‌یه قارشو تسطیر اولنان جوابنامه كه عودتنامه دینور .
Récrément, sm. (Physiol.) افراز راجع ، قاندن بر آلت مفرزه اعانه‌سیله افراز اولندقدنصكره ینه امتصاص ایله رجعت ایدن اخلاط .

Récrémentitiel, elle, adj. (Physiol.) افراز راجعه عائد | (اخلاط) افراز راجعه .

Récrémento-excrémentiel, elle, adj. (Physiol.) افراز راجع فضلی، افراز راجعـده واقع اولان اخلاطك بر مقداریـنـك خروج و بر مقداریـنـك دخی قانه دخولنه دائر .

Récrimination, sf. (Dr.) سب و شتم .

Recru, sm. (Syl.) فدانلق اورمانی ، یکی یتشمه اورمان .

Recrudescence, sf. (Méd.) کسب اشتداد | نکس علامات مرض .

Recrue, sf. (Art mil.) قرعه نفری | عجمی نفر | —s اسنان عسکریه یه داخل اولان افراد ، افراد جدیده .

Recrutement, sm. (Art mil.) اخذ عسکر | Loi sur le — اخذ عسکر قانوننامه سی .

Recruter, va. (Art mil.) عسکر اخذ ایتمك ، عسکر آلمق .

Recruteur, sm. (Art mil.) قرعه مأموری .

Rectangle, adj. et sm. (Géom.) قائم الزاویه | مستطیل | Triangle — مثلث قائم الزاویه .

Rectangulaire, adj. (Géom.) مستطیلی ، متوازی المستطیلات .

Recteur, sm. (Adm.) دارالفنون دائره سی مدیری ، دارالفنون مدیری .

Recteur, trice, adj. (Bot.) معطر | (Zool.) Pennes —trices قوشـلرك قویروق تویلری ، ریشات ذنابیه .

Rectification, sf. (Adm.) تصحیح | تصحیح استقامت | یکی کزرکاه تعیینی | — des frontières حدود تصحیح | (Chim.) تقطیر مکرر ، تصفیه | (Géom.) — d'une courbe بر خط منحنی یه مساوی خط مستقیم ترسیمی ، تقویم .

Rectiflore, adj. (Bot.) ذوالازهار مستقیمه .

Rectiligne, adj. (Géom.) مستقیم الاضلاع | مستوی | Figure — شکل مستوی .

Rectinerve, adj. (Bot.) ذوالاعصاب مستقیمه .

Rectite, adj. (Méd.) التهاب سرم .

Recto, sm. کاغدك یوزی ..

Rectocèle, sf. (Méd.) فتق مستقیم ، فتق سرم .

Rectorrhémie ou **rectorrhagie,** sf. (Méd.) نزف سرم .

Rectovaginal, ale, adj. (Anat.) مستقیمی مهبلی ، سرمی مهبلی .

Rectovésical, ale, adj. (Anat.) سرمی مثانی .

Rectrices, sf. pl. (Hist. nat.) Syn. de Pennes —, **V. Recteur,** adj.

Rectum, sm. (Anat.) کودن دینلان قالین باغرصاق ، سرم ، مستقیم .

Reçu, sm. (Adm.) مقبوض سندی | وصول .

Recueil, sm. (Litt.) مجموعه | کلیات | مقتطفات ، مقتبسات .

Recuit, sm. ou **recuite,** sf. (Chim.) طاولامه | ایکی بیشمه .

Recul, sm. (Art mil.) طوپ و تفنكك سکردیمی یعنی کیرو تپه سی ، رجوع | Frein hydraulique pour amortir le — قونداقده کیرو تپه فعلنی تخفیف و تقلیل ایچون مایعلی توقیف آلتی .

Reculons (à), adv. (Art mil.) آردین آردین ، رجعت قهقری وجهله | (Mar.) قیچین قیچین .

Récurrent, ente, adj. (Anat.) راجع | Artère —e شریان راجع | (Math.) Série —e سلسلهٔ راجعه | (Litt.) Vers — s مقلوب مستوی اوزره یازیلان مصرع و یا بیت .

Récursoire, adj (Dr.) Action — رجوع دعواسی ، حق رجوع دعواسی .

Recurvirostre, sm. (Zool.) طیر منحنی المنقار دینلان دکز قوشی .

Récusable, adj. (Dr.) ردی قابل اولان ، ردی جائز اولان . **V. Récusation.**

Récusation, sf. (Dr.) قبول اجتماعك ، رد اجتك | — de juge رد حاکم ، رد اعضا | — de témoins شهودك طعنی .

Récuser, va. (Dr.) قبول اجتماعك ، رد اجتك .

Rédacteur, sm محرر | غزته محرری | — en chef سر محرر ، باش محرر | (Adm.) تحریرات کاتبی ، کاتب | — en chef d'un bureau قلم میزی .

Rédaction, sf. تألیف ، تصنیف | ترتیب و تنظیم ، تحریر ، قلمه آلمه | هیئت تحریریه | Bureau de — تحریرات قلمی .

Redan, sm. (Art mil.) اوق طابیه .

Reddition, sm. (Adm.) دور محاسبه | — de comptes حساب ویرمه ، ارائهٔ حساب | (Art mil.) — d'une ville, d'une place, بر شهرك ، بر قلعه‌نك تسلیمی .

Rédemption, sf. (Dr.) استخلاص | (Relig.) عیدنجات .

Redevance, sf. (Dr. musul.) مرتبات | — d'un terrain مقاطعه | — terrienne imposée sur les bois et terres et qui équivaut à la dime, اجارهٔ زمین | — fixe imposée sur le sol de certaines terres, مقاطعهٔ زمین.

Rédhibition. sf. (Dr.) عیبدن طولایی مبیعك ردی .

Rédhibitoire, adj. (Dr.) Action — عیبدن طولایی رد مبیع یا نقصان ثمن دعواسی | Vices —s, **V. Vice.**

Redondance, sf. (Litt.) حشو ، لزومندن زیاده کلام .

Redoublement, sm. (Gram.) تضاعف ، تشدید | Signe de — شده | (Mus.) **V. Octave.**

Redoul, sm. (Bot.) سعوقیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان سموق آسی | — à feuilles de myrte, vulg. corroyère, دباغ آغاجی ، حشیشة الدباغیه .

Redoute, sf. (Art mil.) ردوت | پلانقه | — cercle دائرهٔ ردوت . **V.** aussi **Ouvrage.**

Redressé, ée, adj. (Hist. nat.) دیك ، مقیم .

Redresseur, sm. (Chir.) — utérin فرزج .

Réducteur, sm. (Chim.) راد | (Chir.) مجبر .

Réductibilité, sf. (Chim.) قوهٔ تحویلیه | (Math.) قابلیت اختصار .

Réductible, adj. تنزیلی قابل اولان | (Math.) قابل اصلاح و یا اختصار | Fractions —s کسور قابل اختصار اولان | (Dr.) حد قانونیسندن فضله اولارق تنزیلی لازم کلان .

Réduction, sf. (Dr.) — des legs حد شرعندن ازید اولان وصیتك تنزیلی | | Action en — du prix نقصان ثمن دعواسی | (Log.) ابطال نقیض ایله اثبات مطلوب | (Chir.) تجبیر | (Chim.) معدنیات فلزاتك قالی ، رد ، ترجع | (Math.) اصلاح ، تحویل ، اختصار | Echelle de — مقیاس اختصار | Compas de —, **V. Compas** | — des termes semblables حدود مماثله‌نك اختصاری | — d'une fraction

بر کسرک اختصاری | — à l'unité واحده تحویل | — des angles à l'horizon زوایانک افقه تحویلی | — au centre برزاویه‌یی مرکزه ارجاع .

Réduire, va. (Math.) تحویل ، اصلاح ، اختصار اتمك | — les fractions au même dénominateur کسوراتی عینی مخرجه تحویل اتمك | (Chim.) معدنیات فلزاتی ذل اتمك | (Chir.) چیقمش کیکلری یرینه قویمق ، تجبیر اتمك .

Réduit, sm. (Art mil.) رجعتگاه | — de demi-lune نصف آی طابیه رجعتگاهی | — de place d'armes جمعیتگاه رجعتگاهی | (Mar.) — central مرکز بطاریه‌سی | Cuirassé à — central مرکز بطاریه‌لی زرهلی سفینه .

Réduplicatif, ive, adj. (Log.) Proposition —ive موضوعی شرطلی اولان قضیه . | (Gram.) مکرر ، مشدد | Syllabe —ive هجای مکرر | Signe — علامت تشدید ، شده .

Réduplication, sf. (Gram.) تکریر ، تشدید ، تضعیف | تکرار هجا و یا حرف | (Litt.) تکرار .

Réel, elle, adj. حقیقی | (Dr.) عینه متعلق | Droits —s عین اوزرینه اولان حقوق | Action —le عین دعواسی .

Réélection, sf. (Pol.) ایکنجی دفعه انتخاب ، تکرار انتخاب .

Rééligible, adj. (Pol.) تکرار انتخابی قابل .

Réensemencement, sm. (Syl.) اورمانلری یکیدن تخملامه ، تبزر | Méthode de — naturel et des éclaircies périodiques تبزر طبیعی و قطوع افصالیه اصولی .

Réexportation, sf. (Ec. pol.) بر مملکته ادخال اولنمان امتعه‌یی اخراج ، تکرار اخراج .

Réfaction, sf. (Comm.) وزناً نقصان یاخود جنسك فنالغندن طولایی اسقونطو .

Refend, sm. (Archit.) Murs de — داخلی بولمه دیوارلری .

Référé, sm. (Dr.) بعض مواد خصوصیه‌ده یالکز رئیس طرفندن ویریلان قرار ، استعجال دعواسی | Ordonnance sur — بلا محاکمه رئیس طرفندن ویریلان قرار .

Référence, sf. معلومات | توصیه | بر تاجر و یا بر شرکت حقنده ویریلان معلومات | Sections des —s حواله جمعیتی .

Référendaire, sm. (Adm.) آمدی ؛ آمدجی | Conseiller — دیوان محاسبات ممیزی | (En Turquie) Le Grand — آمدیٔ دیوان همایون | Bureau des —s آمدیٔ دیوان همایون قلمی .

Referendum, sm. (Dipl.) استیذانامه | Ad — استیذانه تعلیقاً .

Référer, va. (Dipl.) استیذان اتمك | (Dr.) — le serment یمینی اعاده اتمك .

Réfléchi, ie, adj. (Gram.) مطاوع | Verbe — فعل مطاوع | (Phys.) منعکس ، معکوس | (Dr.) Délit —, prémédité تعمداً جرم .

Réflecteur, sm. et adj. (Phys.) عکوس ، معکاس | Cercle — دائرهٔ منعکسه | Miroir — مرآت انعکاس ، عکوس مرایا | — acoustique مسماع منعکس .

Réflexe, adj. (Physiol.) منعکس | Mouvements —s حرکات منعکسه .

Réflexibilité, sf. (Physiol.) قابلیت انعکاس .

Réflexion, sf. (Phys.) انعکاس | Angle de — زاویهٔ انعکاس | (Astro.) Instruments à — آلات انعکاس آیینه‌لی دوربین نوعندن اولان رصدلر | (Philos.) تأمل ، تفکر | ملاحظه | —s, واردخاطر اولان ملاحظات | مطالعات .

Reflux, sm. (Mar.) جذر . V. aussi **Flux.**

Réformation, sf. (Adm.) تمثل | يكيدن تشكيل | V. aussi **Réformer**.

Réforme, sm. (Adm.) —s, اصلاحات ، تنظيمات | (Art mil.) — des hommes چورو که چيقارلمه | — des officiers ضابطانك آچيغه چيقارلمسى .

Réformé, ée, adj.(Art mil.) چوروکه چيقارلمش ' آچيغه جيقارلمش | (Relig. chr.) Eglise —e پروتستان كليساسى .

Réformer, va. (Art mil.) چوروکه چيقارمق | آچيغه چيقارمق | (Dr.) — un jugement بر حكمى فسخ و اصلاح ايتمك .

Réformiste, sm. (Pol.) تنظيمات و اصلاحات طرفدارى .

Refoulement, sm. (Hydr.) كيرويه سورمه ' اعاده | (Mar.) Tuyau de —, **V. Tuyau** | (Art mil.) كيرويه پوسكورتمك .

Refouloir, sm. (Art mil.) طومار ' پلاسطورپا .

Réfractaire, adj. et sm. (Chim.) ممتنع الاذابه ، متعاصى | Brique — عاصى طوغله ' عناد طوغلەسى | (Art mil.) افراد مزجوره .

Réfracteur, sm. (Phys.) — interférentiel مكسر .

Réfractif, ive, adj. (Phys.) كاسر | Force —ive قوهٔ كاسره .

Réfraction, sf. (Phys.) انكسار | انعطاف | Indice de — قرينهٔ انكسار | | — simple انكسار بسيط | — double انكسار مضاعف | V. aussi **Polarisation.**

Refrain, sm. (Mus.) نقرات | زمزمه .

Réfrangibilité, sf. (Phys.) قابليت انكسار ' قابليت انعطاف | Aberration de — تنقط بالانكسار .

Réfrangible, adj. (Phys.) قابل انكسار | Rayons —s اشعهٔ قابل انكسار .

Réfrigérant, ante, adj. et sm. (Chim.) قاطع الحراره ' مبرد | Mélanges —s مخلوطات مبرده .

Réfrigération, sf. (Chim.) تبريد | تبرد .

Réfringent, ente, adj. (Opt.) كاسر ضيا .

Refrognement ou **renfrognement,** sm. (Physiol.) يوز بورتارمه ' عبوست ، اكفهرار .

Refroidissement, sm. (Méd.) تبرد ' صغوق آلمه .

Refuge, sm. ملجاء ، پناه .

Réfugié, sm. (Pol.) ملتجى | —s politiques پولتيقه ملتجيلرى .

Refus, sm. (Dr.) رد ، استنكاف | امتناع ' اعراض | — de payer تأديەدن امتناع | — d'acceptation قبولدن امتناع .

Réfutation, sf. (Litt.) رد ' جرح | رديه .

Regain, sm. (Agric.) چاير و چيمنك اوچنجى دفعه بيچيلمەسندن حاصل اولان اوت .

Régalien, ienne, adj. حكمدارى ' حكمرانى | Fief — خاص همايون .

Régate, sf. (Mar.) كمى صندال و قايق يارشى ' دكز يارشى ، مسابقهٔ سباحت .

Regélation, sf. (Phys.) انجماد مكرر ، تكرار طوندرمه | تكرار طوڭه .

Régence, sf. (Pol.) نيابت حكومت | هيئت نيابت .

Régénération, sf. (Hist. nat.) تجديد ، تناسل جديد | تمثل | (Syl.) Coupe de — قطع متناسله .

Régent, ente, s. 2 g. (Pol.) نائبهٔ حكومت ، نائب الحكومت .

Régie, sf. (Adm.) اداره | انحصار | رژی | — intéressée مشترك المنفعه اداره | Exécution des travaux par — انشاآتك ادارةً اجراسی | (En Turquie) — coïntéressée des tabacs مشترك المنفعه انحصار دخان ادارهسی .

Régime, sm. (Pol.) اصول ادارهٔ حكومت ، اصول حكومت | (Dr.) — dotal اختلاط جهاز اصولی | — de communauté زوجينك مشاركت اموال اصولی | (Adm.) — sanitaire قرانتنه نظاماتی، قارنتينه اصولی | (Méd.) صورت معيشت، تدابير | (Bot.) Syn. de Spadice, عرجون | (Gram.) مفعول | — direct مفعول صريح | — indirect مفعول غير صريح | — direct déterminé مفعول به صريح | — direct indéterminé مفعول به غير صريح .

Régiment, sm. (Art mil.) آلای | — d'infanterie پياده آلايی | — de cavalerie سواری آلايی | — mixte مختلط آلای | — d'artillerie de réserve et du corps du génie احتياط ونمونه طوپجی آلايلری | — des artisans صنايع آلايی | — de sapeurs-pompiers اطفائيه آلايی .

Régimentaire, adj. (Art mil.) آلايه متعلق | Ecole — آلای مكتبی .

Région, sf. (Adm.) سمت ، سمت مشهور | ناحيه ، حوالی | (Anat.) ناحيه | — anale ناحيهٔ شرجيه | — buccale ناحيهٔ فميه | (Géog.) ناحيه | —s intertropicales نواحیٔ بين المدارين .

Régional, ale, adj. (Adm.) بر ناحيه‌يه منسوب | (Anat.) ناحيوی .

Régir, va. (Adm.) اداره ايتمك | (Gram.) — un cas de quelconque (en parlant d'un verbe), (فعل حقنده) بر مفعوله تعدی و يا عمل ايتمك .

Régisseur, sm. (Adm.) مدير | بالو و تياترو مثللولری اداره‌يه مأمور اولان كمسنه و يا مدير .

Régissant, sm. (Gram. arabe) Les —s grammaticaux عامللر ، عوامل .

Registre, sm. (Adm.) دفتر ، سجل | قيود | Les —s de l'état civil نفوس سجلاتی | Direction général des —s de l'état civil de l'Empire Ottomane سجل نفوس مديريت عموميه‌سی | Dépôt général des anciennes archives et des —s du Cadastre, دفترخانهٔ خاقانی | (Méc.) قرلدآق ، قپاق قلاغوزی | (Impr.) مطبوع كتاب صحيفه‌لرينك بر ياپراق اوزرنده يكديكرينه تطابق ايتمسی .

Réglage, sm. (Techn.) كاغد چيزمه و چيز كيله عملياتی | ساعت و سائره ماكنه‌لری تسويه ايتمه ، قورمه و دوزتمه .

Règle, sf. (Dess.) مسطر ، قدم ، جدول تخته‌سی ، جدول | — à calcul حساب جدولی | (Archit.) — de maçon طاشجی مسطری | (Math.) قاعده | — générale قاعدهٔ كليه | — de trois simple ثلثهٔ مفرده قاعده‌سی | — de trois composée ثلثهٔ مركبه قاعده‌سی ; Les quatre —s principales اعمال اربعه قاعده‌لری | — de trois simple directe ثلثهٔ مفردهٔ مبسوطه قاعده‌سی | — de trois simple inverse ثلثهٔ مفردهٔ معكوسه قاعده‌سی | — de société شركت قاعده‌سی | — conjointe تقسيم غرما قاعده‌سی | (Dr.) نظام ، قاعده | اصول | —s de droit قواعد حقوقيه | — générale قاعدهٔ عموميه | D'après les —s de l'art قواعد فنيه‌يه تطبيقاً ، فناً | (Méd.) —s, اوستون ، حيض ، عادت .

Règlement, sm. (Dr.) نظامنامه | —s administratifs نظامات اداره | —s d'administration publique ادارهٔ عموميه نظاماتی | Sous forme de — d'ad-

ministration publique اداره‌ٔ عموميه نظامنامه‌سی شكلنده | —s municipaux نظامات بلديه | — d'avaries خساراتك تسويه‌سی | — de juges تعيين مرجع | — de police ضابطه نظامنامه‌سی | — militaire نظامنامهٔ عسكری | — de service en campagne خدمت سفريه نظامنامه‌سی | (Comm.) تأديه ، تسويه | Jour de — تأديات كونی | — de compte تسويهٔ حساب .

Réglementaire, adj. (Dr.) نظامی ' نظامه متعلق | Mesures —s نظامنامه‌يه توفيقاً اتخاذ اولنان تدابير .

Réglementation, sf. (Adm.) نظام ، تحديد و تعيين ايله مخصوص نظامنامهٔ تحته وضع ايتمه .

Régler, va. (Comm.) تأديه و تسويه | (Dr.) — de juges تعيين مرجع ايتمك .

Réglet, sm. (Impr.) طباعتده مستعمل اوفق چيزكی و بونك دوكه قالبی .

Réglisse, sf. (Bot.) فراشيه فصيله‌سندن سوسيه قبيله‌سندن ميان كوكی فدانی ، سوس | Suc de — ميان بالی .

Réglure, sf. (Techn.) كاغد چيزكيلرينك هيئت مجموعه‌سی | كاغد چيزمه ، تسطير .

Régnant, ante, adj. (Pol.) موقع حكمداريده بولنان | جالس اورنك ، تخت نشين | Prince — بالفعل مسند حكمداريده بولنان پرنس | Famille —e خاندان پادشاهی ، خاندان حكمداری .

Règne, sm. (Pol.) حكمدارلق | سلطنت | زمان حكومت ' مدت سلطنت | — glorieux de S. M. I. Le Sultan عهد مسعود حضرت پادشاهی | (Hist. nat.) اقانيم ثلثه‌دن بهری ' زمره .

Régnicole, adj. et sm. (Dr.) يرلی | —s, تبعه | اصيل اولان اهالی .

Regrès, sm. (Dr.) تجديد جهت .

Régressif, ive, adj. (Log.) Chaîne syllogistique —ve ou Sorite, **V. Sorite.**

Régression, sf. (Litt.) علم بديعدن تقديم تأخير صنعتی .

Régularité, sf. (Adm.) انتظام ، اطراد | سياق و سباق | حسن ترتيب .

Régulateur, sm. (Méc.) معدل ، ناظم | (Techn.) ساعت ماشه‌سی | (Mar.) — de parcours d'une torpille بر طورپيلك مسافه ديشليمی | — d'immersion غطسيه طاقمی .

Régule, sm. (Chim.) معدن مصفا ، معدن صاف جزؤ | — d'antimoine تيمور بوزان .

Régulier, ière, adj. (Gram.) منتظم ، مطرد ، قياسی | Verbes —s افعال قياسيه | (Bot.) منتظم | Fleur —e زهرهٔ منتظمه | (Relig.) متعلق طريقت رهبانيه‌يه | Clergé — طريقاته منسوب رهابين .

Régulus, sm. (Astro.) رغولوس ، ثابته ' سياره ' بر واقع كوكبيه‌سنده جملهٔ الاسد قلب .

Régurgitation, sf. (Méd.) قلس .

Réhabilitation, sf. (Dr.) — du failli مفلسك اعادهٔ اعتباری | — des condamnés محكومينك اعادهٔ حقوق ممنوعه‌سی .

Réhabiliter, va. (Dr.) اعتبار ايتدرمك ، اعاده ' اعادهٔ اعتباره قرار ويرمك | **V.** aussi **Réhabilitation.**

Réimportation, sf. (Ec. pol.) اخراج اولنان امتعه‌يی تكرار ادخال ايتمه ، تكرار ادخال .

Rein, sm. (Anat.) بوبرك ، كليه | Les —s بل ، بوبركلر ، كليتان .
Reinaire, adj. (Anat.) كليوى .
Reine, sf. قراليچه ، حكمدار زوجه‌سى | مالكه ، ملكه | (Bot.) — des prés اوكوز عين بقر اريكى | — - Marguerite — - Claude | لحية التيس ، اركج صقالى كوزى ديشلان بيوك نوع صارى پاباديه .
Reinette ou **rainette,** sf. (Bot.) اماسيه الماسى نوعندن بر نوع كوزل الما .
Réintégrande, sf. (Dr.) استرداد تصرف دعواسى .
Réintégration, sf. (Adm.) مأموريته اعاده ، مأموريت سابقه‌سنه اعاده | — dans les biens اموالك اعاده و اعطاسى .
Rejet, sm. (Dr.) رد | — de la demande استدعانك ردى | Prononcer le — ردينى حكم ايتمك | (Bot.) كتوكك مقطعندن حصوله كلان سوركون .
Rejeton, sm. (Bot.) فليز ، فرخ ، شطاء .
Rejointement, sm. درز ، بنا طاشلرينك فصل مشتركلرينى درز ايدوب جلا ويرمه .
Réjouissance, sf. (Art cul.) قصابلرك اتى طارتدقلرى وقت برابر قويدقلرى مارده وخارداله .
Relâchant, ante, adj. (Méd.) مسترخى .
Relâche, sf. توقف ، سفينه‌نك برليمانه | (Mar.) اكلنه ، ديكنمه | تعطيل | بايدوس اوغرامه‌سى | — forcée قضاى بحريه دنطولايى سفينه‌نك توقفى .
Relâchement, sm. (Méd.) ارخاء ، استرخاء .
Relais, sm. پوسته منزلى ، منزل ، قوناق | (Phys.) ريله ، تلغرافخانه‌لرده يول دكزك چكلمسيله ميدانه كلان اراضى ، ساحل | (Dr.) دكشدرمكه مخصوص آلت .
Relatif, ive, adj. دائر ، منسوب ، متعلق | (Gram.) Noms —s اسماى منسوبه | Pronoms —s ضمائر نسبيه .
Relation, sf. (Gram.) مناسبت | (Math.) نسبت | (Log.) اضافت | (Pol.) —s, روابط ، مناسبات | —s amicales مناسبات دوستى | Entrer en —s مناسباته كيرشمك | Etre en —s مناسباتده بولنمق | Rupture des —s diplomatiques قطع مناسبات سياسيه .
Relégation, sf. (Dr.) فرانسه‌ده مستملكاته نفى و قلعه‌بندلك جزاسى .
Relégué, sm. (Dr.) جزاسنه محكوم Relégation
Relevé, sm. (Comm.) — de compte حساب پوصله‌سى ، دفتر يا سجل مخرجى | خلاصهٔ حسابيه .
Relèvement, sm. (Topo.) تعيين موقع | بر محلك خريطه‌سنك اخراجى | (Dr.) عفو | (Mar.) جهت ، كرتريز | — au compas پوصوله كرتريزى | — de la terre ساحل كرتريزى | — d'un navire بشقه بر كمينك كرتريزى | — d'une étoile بركوكبك جهت كرتريزى | — en degrés درجه جهتندن كرتريز | —se croisant آرقورى كرتريزى | — magnétique كرتريز مقناطيسى | Prendre un — كرتريز ايتمك .
Relever, va. (Art mil. et Mar.) دكشدرمك ، اسقانچا ايتمك .
Releveur, adj. et sm. (Mar.) مشيل ، رافع | Muscle — عضلهٔ رافعه .
Relief, sm. (Archit.) قبارتمه ، مسنم | Figure en — قبارتمه تصوير | Haut — مسنم اعلا | Bas — مسنم ادنا | Demi — مسنم اوسط | (Art mil.) — absolu ارتفاع اصلى | — du parapet حواله .
Relieur, sm. (Techn.) كتاب جلدليان ، مجلد .
Religieux, euse, adj. et s. دينى ، مذهبى | متدين ، ديندار | راهب ، راهبه .

Religion, sf. دين | مذهب | تقوى، ديانت | — d'Etat مذهب رسمى | Les différentes —s اديان مختلفه .

Reliquat, sm. (Comm.) بقية حساب ' قالان دين نتيجه‌سنده حساب ويريلان .

Reliquataire, sm. (Comm.) بقيهٔ حسابدن مديون .

Reliure, sf. (Techn.) تجليد ' جلدله | كتاب باغى ، كتاب جلدى | مجلدلك .

Relocation, sf. (Dr.) تجديد ايجار .

Remaniement, sm. (Adm.) تسويه | يكيدن الدن كچورمه | — des rues تسويهٔ طرق | (Impr.) حين تصحيحده سطر و صحيفه‌لرك يوروده‌سى .

Remblai, sm. (Ch. de f.) املا | املا ايديلان محل .

Remboursable, adj. (Comm.) واجب | وقت تأديه‌سى حلول ايتمش اولان التأديه ، لازم الادا .

Remboursement, sm. (Comm.) تأديه ، تسويه ، ايفا | بر اقراض ويا مصارفك تأديه‌سى | Prendre les frais en —, faire suivre les frais en — مصارفات واقعه‌يى قونشمتويه قارشولق ويرمك .

Rembourser, va. (comm.) تأديه ايتمك ، ايفا ايتمك ، تسويه ايتمك | تأديهٔ دين ايتمك .

Remède, sm. (Pharm.) دوا ، علاج | معالجه | —s officinaux ادويهٔ مستحضره | — magistraux ادويهٔ امريه | —s secrets معالجات مجهول تركيبى ، ادويه خفيه .

Remerciement, sm. ايفاى تشكر | Adresse de — عريضهٔ تشكرنامه ، تشكريه | Lettre de — التفاتنامه .

Réméré, sm. (Dr.) وفاء | Vente à — بيع بالوفاء | Pacte de — شرط وفا .

Remettre, va. (Comm.) تسليم ايتمك ' اعطا ايتمك | توديع ايتمك | تعليق ايتمك ' امهال ايتمك | اسقاط ايتمك ، ابرا ايتمك | — de l'argent dans une ville. بر محله پوليچه ايله آقچه كوندرمك .

Rémiges, sf. pl. (Zool.) قوشلرك قالين تويلر و قللرى ، كبار ريشات ، خوافى .

Réminiscence, sf. (Philos.) خيال قابلندن اولان تخطر .

Remise, sf. (Comm.) تسليم | توديع | تحصيليه ، اجرت تحصيليه | اسقونتو ، تنزيل | تمهيل ، تعليق ، مهل ويرمه | اسقاط ، ابراء (Dr.) | — de la dette ديندن ابرا | Demander la — استمهال ايتمه | — de place en place مغايرت محال | (Adm.) — des droits arriérés بقاياسندن معافيت تكاليف و يا ويركو | Demande en — تنزيل ويركو استدعاسى | — des voitures de place كرا عربه‌لرينه مخصوص نوبت مركزى | — des voitures عربه‌لق | — des caïks قايقخانه | Voiture de — كرا عربه‌سى .

Remisier, sm. (Bourse) بورسه سمسارى .

Rémission, sf. (Relig.) مغفرت ' عفو | (Méd.) خفت حمى ' سكونت حمى .

Rémittence, sf. (Méd.) تردد ، ارتداد .

Rémittent, ente, adj. (Méd.) Fièvre —e حماى متسكنه ، حماى متردده .

Remontage, sm. (Techn.) بر الت و ماكنه‌يى دوزلتمه وقورمه | بر ساعتى قورمه .

Remonte. sf. (Art mil.) سوارى حيواناتى مبايعه‌سى | La — du hara Impérial حارهٔ همايون ره‌مونت آلايى .

Rémora, sm. (Zool.) انكل بالغى ، سمك مصاصه .

Remords, sm. (Relig.) اضطراب ، وخم | — de conscience عذاب وجدانى .

Remorque, sf. (Mar.) يدك آله و چكمه ، يدك | كمى چكمه اصولى .
Remorqueur, sm. (Mar.) ريمورکور واپورى ، يدك چكن واپور .
Remous, sm. (Mar.) كمى كيدر ايكن صاغ و صول طرفلرندن دكز باينتيلرينك پيدا ايتديكى طالغه‌لره بعض اتافورلره ويريلور بر اسم در ، دوران الما .
Rempart, sm. (Art mil.) سپر ، بارو ، قلعه بدنى | سكردم | امداديه | Ligne de —s امداديه خطى | (Pol.) سد ممانعت .
Remplaçant, sm. (Art.) بدل تقدى ، بدل شخصى | بدل نفرى ، استبدال نفرى .
Remplacement, sm. (Art.) — ou — militaire بدل شخصى اعطاسى | استبدال | بدل شخصى اصولى ، بدل تقدى اصولى | (Dr.) **V. Remploi.**
Rempli, sm. (Techn.) قماش و لباسك قصندیسى .
Remplir, va (Dr.) — les formalités légales مراسم قانونيه‌يى ايفا ايتمك | مصروفات ، مقبوضاتى تأديه ايتمك .
Remplissage, sm. (Mar.) املا ، طولدرمه | Bande de — طاقوز لوچه‌سى .
Remploi, sm. (Dr.) استبدال ، فروخت اولنان اموال بدليله اموال سائره اشتراسى .
Rémunération, sf. (Dr) اجر | اجرت | مكافات .
Rémunératoire, adj. (Dr.) مكافاته دائر ، اجرى | Legs, donation —, مكافاةً ايديلان وصيت ، هبه .
Renaissance, sf. (Physiol.) تجديد حيات | (Histoire) دور تجدد ، زمان سعادت .
Rénal, ale, adj. (Anat.) كليوى | Artère —e شريان كليوى .
Renard, sm. (Zool.) ثدية آكل اللحوم فرقه‌سندن كلبيه فصيله‌سندن دلكو نوعى ، ثعلب ، روباه | Poisson. **V. Requin.**
Renchérissement, sm. (Comm.) غلا ، تزايد فيئات ، بهالانمه .
Rencontre, sf. (Art mil.) مصادمه ، چاتشمه | (Gram.) Syn. de Concurrence, **V.** ce mot | (Comm.) Marchandises de — الدن دوشمه وكله‌ پير مالل‌ر .
Rendement, sm. (Adm.) حاصلات ، واردات | — annuel حاصلات سنويه | — des impôts ويركو وارداتى | (Art mil.) — d'un canon بر طوپك تأثير نافع امثالى و يا مقدار حاصلاتى | (Méc.) بر ماكنه‌نك قوهٔ زنده‌سندن عبارتدر دنيلان بر قيمت معينه‌كه قوهٔ فنيه‌سى يعنى بر ماكنه‌نك تدقيق ومعاينه ايديلان — d'une machine مقدار حاصلاتى .
Rendez-vous, sm. راندهوو ، موعد تلاق ، ميعاد ملاقات | محل ، مجمع .
Rendre, va. (Art mil.) — les armes سلاحلرى تسليم ايتمك | — les honneurs militaires مراسم احتراميهٔ عسكريه‌يى ايفا ايتمك .
Rendu, ue, adj. (Dr.) صدور اولان ، صدور ايدن | Jugement — ويريلان حكم ، لاحق اولان حكم | Compte — ضبطنامه **V.** aussi **Compte** | (comm.) — à bord واپور و يا كميده تسليم اولمق اوزره .
Renégat, sm (Relig.) مرتد .
Rênes, sf. pl. لجام ، كم ، عنان | (Pol.) Tenir les — d'un gouvernement عنان حكومتى يد اداره‌سنه المق ، زمام حكومتى درعهده ايتمك .
Rénette, sf. (Techn.) نعلبند آلاتندن سونتراش ديلان آلت .
Renflement, sm. (Météor.) تحدب | — de la terre à l'équateur ارضك خط استواده‌كى تحدبى | (Anat.) — céphalique تحدب رأسى | — caudal تحدب ذنبى .
Renflouement, sm. (Mar.) استخلاص ، درياده اوطورمش بر كمى‌يى يوزدرمه

Renfort, sm. (Art mil.) عساکر امدادیه ، قوهٔ امدادیه ، امداد | (Mar.) — d'ancre تیمور یصدیغی | (comm.) —s. مواردات جدیده ، یکی کلان ماللر .

Rengagement, sm. (Adm. mil.) ترك تذکره .

Reniflement, sm. (Méd.) زکام الخنازیر .

Réniforme, adj. (Bot.) کلیوی الشکل .

Rénitence, sf. (Méd.) مقاومة .

Rénitent, ente, adj. (Méd.) مقاوم | Tumeur —e ورم مقاوم .

Renne, sm. (Zool.) حیوانات مجتره‌دن ظباء فصیله‌سندن جیران دینلان و دیشیلری دخی بوینوزلی اولان بر نوع کیك .

Renommée, sf. تزکیه ، صیت ، شهرت شایعه | (Dr.) Commune — تواتر | Prouver par commune — تواتراً اثبات ایتمك .

Renoncer, va. (Dr.) ترك حقوق ایتمك ، فراغت ایتمك | (Jeux) رنونس ایتمك .

Renonciation, sf. (Dr.) ترك حقوق ، فراغت | — à succession ترکه‌یه وضع ید ایتمامه | — à un droit ابرای اسقاط | — spéciale ابرای خاص | — générale ابرای عام | (Comm.) قصرید ، کف ید .

Renonculacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن شقیقیه فصیله‌سی .

Renoncule, sf. (Bot.) بالاده‌کی شقیقیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان ربعیه چیچکی نوعی ، کرید لاله‌سی | — des jardins بیوك دوكون چیچکی ، طورنا آیاغی | — scélérate زهرلی دوكون چیچکی ، حشیشة القاتل بقر | — bulbeuse قوربغه اوتی ، حشیشة الضفداع | — rampante صارغین دوكون چیچکی .

Renonculées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌کی شقیقیه فصیله‌سندن ربعیه قبیله‌سی .

Renouée, sf. (Bot.) ذواتیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان قره باشق دینلان بر نوع قره بغدای | — trainasse چوبان دکنکی ، عصاء الراعی .

Renoueur, rebouteur ou **rhabilleur,** sf. (Chir.) مجبر ، چیقیقچی ، قرقچی .

Renovation, sf. (Méd.) تجدید ، استکمال .

Renseignement, sm. معلومات | استخبار | Demander des —s معلومات طلب ایتمك | Prendre des —s کسب و یا استحصال معلومات ایتمك | Donner des —s اعطای معلومات ایتمك | —s authentiques استخبارات موثوقه | Bureaux de — تجار و صرافانك حال و اعتبارینه دائر معلومات اوطه‌سی | (Dr.) A titre de simple — معلومات قبیلندن اولمق اوزره .

Rente, sf. واردات کلیر ، ایراد | — annuelle واردات سنویه | Constitution de — بر کیسه‌یه بر مبلغ معین اعطاسیله ایراد تخصیصی مقاوله‌سی | — viagère قید حیاتله ایراد | (Fin.) —s sur l'Etat اسهام دولت | —s nominatives اسمه محرر اسهام | —s mixtes اصلی اسمه محرر وقوپونلری حاملنه اسهام | —s au porteur حاملنه عائد اسهام | — consolidée قونسولید اسهامی ، قونسولیده | (Econ. pol.) ایراد ارض ، ایراد | Loi de la — ایراد ارض قانونی .

Rentier, sm. (Econ. pol.) صاحب ایراد ، ایرادجی .

Rentraiture, sf. (Techn.) اورکو | اورو ، رفو .

Rentrant, adj. m. (Géom.) Angle — زاویهٔ متداخله .

Rentrée, sf. عودت ، یکیدن کیرمه | (Mus.) تکرر | (Comm.) تحصیل ، تسلیم |

—s, ادخالات ، تحصيلات ، مقبوضات | D'une — difficile متعسر التحصيل | Après la — بعدالتحصيل .

Renversement, sm· (Mus.) نوطه‌لرك انقلابی | (Art mil·) صاقلامه‌لی نظامنك اجراسی | (Méd.) انتكاس ، انقلاب .

Renvi, sm. (Jeux.) بعض اویونلرده طاو یاخود طاولامه .

Renvidage, sm. (Techn.) ایپلك مثللولری چیقریغه یاتلاشدره‌رق ماسوره‌لره صارمه عملیاتی ، ماسوره‌لامه .

Renvoi, sm. (Adm.) تعلیق | — dans les registres, livres, manuscrits, etc, تعلیقات | — à l'audience مجلسه حواله | (Dr·) — d'une cause دعوانك نقل دعوا | ایشك بر محکمه‌یه حواله‌سی | یوم اخره ابقاسی ، محاکمه‌نك تعلیق | Arrêt de — نقل دعوی قراری | — pour cause de sureté publique امنیت عمومیه‌یی محافظه ضمننده نقل دعوی | — pour cause de suspiscion légitime شبهه‌یی داعی اسباب مقبوله نظامیه یه بناءً نقل دعوی | —sous la surveillance de la police ضبطیه نظارتی آلتنه الما | (Méd.) تكریع ، تجشّی | (Comm.) اعاده ، کیرو کوندرمه .

Renvoi-instruire, sm. (Dr.) اکمال تحقیقات قراری .

Réorganisation, sf. (Adm.) تنسیق ، تنسیقات | — militaire تنسیقات عسکریه | (Physiol.) تعضو جدید .

Réparation, sf. (Dr.) مرمت ، تعمیر ، ترمیم | —s locatives مستأجره عائد تعمیرات ، مستأجرك منافعنه عائد جزئی تعمیرات | — grosses تعمیرات اساسیه ، مالك محافظه‌سنه دائر تعمیرات | — d'entretien اصلاح وصیانته متعلق تعمیرات | —s civiles تضمینات | ترضیه .

Répartiteur, sm. (Adm.) موزع ، ویركو توزیعات جداولنی تنظیم ایدن مأمور .

Répartition, sf. (Adm.) توزیع | — des impôts ویركو و تكالیفك طرح و توزیعی | Impôt de —, **V. Impôt.**

Repassage, sm. (Techn.) اوتوله | بیله‌مه .

Repasseur, euse, s. 2 g. (Techn·) اوتوجی .

Repentant, ante, s. (Relig.) تائب ، توبه‌كار .

Repentir, sm. (Relig.) توبه ، استغفار .

Répercussif, ive. adj. (Phys.) منعكس | (Pharm·) مردد ، مردع .

Répercussion, sf. (Phys.) كیرویه تپه | (Méd·) ارتداد ، ارتداع | (Ec. pol.) — de l'impôt ویركونك تأثیری ، سرایتی .

Repère, sm. (Math.) Point de — رپر ، تسویه‌یی تحقیق و تصحیح ایچون اشارت نقطه‌سی .

Répertoire, sm. (Adm.) منتظم دفتر اسامی | قید دفتری | (Comm.) دفتر فهرستی .

Répertorier, va. (Adm.) قید دفترینه كچورمك | (Comm.) — les lettres مكاتیب قوپیا دفترینك فهرستنی تنظیم ایتمك .

Répétiteur, sm. خواجه معاونی، مذاکره‌جی | (Géom.) Cercle — دائرهٔ مكرره .

Répétition, sf. تكرر ، تكریر ، تكرار | (Théâtre) پروه | (Dr·) Action en — استرداد دعواسی | — de l'indu, **V.** ce mot.

Repeuplement, sm· (Syl.) تبزر | — artificiel تبزر صنعی .

Repiquage, sm. (Agric.) فیده‌لری برندن چیقاروب بشقه محله آیرو آیرو دیكمه عملیاتی كه شاشیرتمه یاخود دینور .

Répit, sm. (Comm.) وعده ، مهلت .
Replétion, sf. (Méd.) امتلاء ، درجه‌مز شیشمانلق .
Repli, sm. (Anat.) قات ' دوروم ، مطوی | — membraneux مطوئ غشائی .
Replicatif, ive, adj. (Bot.) مطوی | Feuille —ive ورق مطوی .
Réplique, sf. (Litt.) رد کلام و جواب .
Réponse, sf. (Pol.) تحریرات جوابیه ' جواب | جوابنامه | En — à une interpellation — بر سؤاله جواباً .
Report, sm. (Compt.) یکون | نقل اولنان یکون | (Bourse) رپور یعنی دور معامله، تعطیل تأدیات تاریخینك محکمه‌جه | (Dr.) — de faillite بو معامله ایچون ویریلان فائض تعیینی .
Reporter, va (Compt.) نقل ایتمك | نقل یکون ایتمك | (Brouse) رپور معامله‌لاتنی اجرا ایتمك | (Dr.) — l'ouverture de la faillite تعطیل تأدیات تاریخی تعیین ایتمك .
Reporter, sm. رەپورتر ' غزته مخبری .
Repos, sm. (Comm. et Banq.) Valeurs de tout — برنجی درجه‌ده صاغلام تحویلات | Signature de tout — بك معتبر امضا | (Relig.) Pour le — de l'âme de qlq. فلانك استراحت روحی ایچون .
Repoussé, sm. (Techn.) قباره صنعتی ، قباره‌جی ایشی .
Repoussoir, sm. (Techn.) قاقه‌جی و قباره‌جی قلمی .
Représailles. sf. (Pol.) معامله‌ٔ متقابله‌ٔ خصمانه ، معامله‌ٔ متقابله‌ٔ انتقامیه | اخذ ثار .
Représentant, sm. (Adm. et Pol.) وکیل ¦ قائممقام | مرخص | Ministre — سفیر ، ایلچی | (Dr.) —s, en matière de succession
Représentatif, ive, adj. (Pol.) Gouvernement — انتخاب مبعوثان ایله اداره اولنان حکومت ، حکومت توکیلیه | Assemblée – ive مجلس مبعوثان .
Représentation, sf. (Théat.) موقع تماشایه وضع اولنان اویون ، تیاترو لعبیاتی ' لعبیات | — à bénéfice برینك منفعتنه اولان لعبیات، منفعت | (Pol.) — nationale هیئت مبعوثان | Frais de — مصارف تشریفیه و یا رسمیه | (Dr.) —, en matière de succession , مناسخه | Par voie de — بالمناسخه .
Représenter, va. (Adm. et Comm.) وکیل اولمق ' وکالت ایتمك ، مرخص اولمق | — une maison de commerce بر تجار اوینه وکالت ایتمك | (Dr.) — les livres de commerce دفاتر تجاریه‌یی ابراز ایتمك .
Répressif, ive, adj. (Adm.) تنکیلی ، زجری | Lois —ives قوانین زجریه | Mesures —ives تدابیر زجریه و تنکیلیه | Tribunaux —s محاکم جزائیه .
Répression, sf. (Adm.) تنکیل ، زجر | — des crimes, des délits, جنایاتك ، جرائمك زجر و منعی | — du brigandage تنکیل اشقیا .
Réprimande, sf. تکدیر ، توبیخ | — légale توبیخ شرعی ، معامله‌ٔ توبیخیه .
Repris, sm. (Dr.) — de justice سابقه‌لی ، جزا محکومی .
Reprise, sf. (Fin.) ایراد مصرف معامله‌سی | (Dr.) —s اموال مشترکه‌نك تقسیمندن اول بالافراز برکیسه‌یه ویریلان نقد ویا اموال | — d'instance تجدید دعوی | —des hostilités تجدید مخاصمات | —s matrimoniales اموال زوجینك تقسیمنده بالافراز النان مبلغ | —, syn. de Rescousse, دشمن النه کچن غنائمك تکرار اخذ واستردادی ' استرداد غنائم | (Techn.) رفو ' اوررو | (Mus.) بر یوزلی پارچه | — à la première برنجی طولاب |

— à la seconde ایکنجی طولاب | (Méd.) رجعت | (Comm.) کسب کرمیت ، تازه رواج .

Repriseur, sm. (Techn.) رفوکر ، اوروجی .

Reproche, sf. (Dr.) شهودك طعنی ، طعن .

Reprocher, vr. (Dr.) طعن ایتمك | — un témoin بر شاهدی طعن ایتمك .

Reproducteur, trice, adj. (Physiol.) متناسل ، تناسلی ، تحصلی ، محصل | Oragnes —s اعضای تناسلیه .

Reproductif, ive, adj. (Ec. pol.) Dépense, consommation ive, استحصال ثروتی مؤدی اولان مصرف .

Reproduction, sf. مستحصلات ، استحصال | (Dr.) آثار متنوعه‌نك تکرار طبعی | (Physiol.) تناسل ، تحصل | — agame تناسل تجزی ، تناسل ذوالحیات | — sexuelle تناسل توالدی | — consanguine اصطفی مزاوجه | Organes de— اعضای تناسل .

Reptation, sf. (Zool.) زحف ، بعض حیوانانه مخصوص سورونمه خاصه‌سی .

Reptiles, sm. pl. (Zool.) حیوانات فقریه شعبه‌سندن اوچنجی زواحف و یاخود مذکور حیوانات زاحفه قسمی | — sauriens, V. ce mot | — serpentiformes زواحف قسمندن ثعبانی الشکل فرقه‌سی | — fossiles زواحف مستحاثه .

Répudiation, sf. (Dr.) عدم قبول ، رد | طلاق ، تطلیق ، بوشامه .

Répudié, ée, adj. (Dr.) مطلق ، بوشانمش | Femme, épouse —e زوجهٔ مطلقه ، مطلقه .

Répudier, va. (Dr.) قبول اتمامك ، رد ایتمك | تطلیق ایتمك ، بوشامق .

Repudium, sm. (Dr. romain) نامزدلکك فسخی .

Répugnance, sf. نفرت ، عیاق ، تنفر ، استکراه .

Répulsif, ive, adj. (Phys.) دافع | Force —ve قوهٔ دافعه .

Répulsion, sf. (Phys.) دفع ، تبعید | قوهٔ دافعه | — moléculaire اجزای فردیه‌نك تباعدی ، تدافع اجسام .

Réputation, sf. صیت ، شهرت ، اشتهار | Acquérir — کسب اشتهار ایتمك .

Requérable, adj. (Dr.) Dette — دائنك طلب ایتمسی و بناءً علیه مدیونك بولندیغی محلده المسی لازمکلان دین .

Requérant, ante, adj. et sm.(Dr.) مستدعی | طلب و ادعا ایدن | La partie —e مستدعی طرف .

Requérir, va. (Dr.) طلب و ادعا ایتمك | — l'application de la loi قانونك تطبیقنی طلب و ادعا ایتمك | — la peine de mort اعدام حکمی طلب و ادعا ایتمك | (Police) استصحاب ایتمك | — la force armée قوهٔ مسلحه‌یی استصحاب ایتمك .

Requête, sf. (Dr.) استدعانامه ، استدعا | A la — de . . . فلانك طلبی اوزرینه | — civile اعادهٔ محاکمه | Chambres des —s استدعا دائره‌سی | Maître des —s شورای دولت ممیزی | Section des —s تفریق جمعیق .

Requin, sm. (Zool.) ذوالافواه جنبیه فصیله‌سندن کوپك بالغی نوعندن جام کوز بالغی نوعی | — bleu, vulg. faux ou renard, اوراق بالغی .

Réquisition, sf. (Dr.) طلب ، استدعا | A première — ایلك طلبده | — de la force armée قوهٔ مسلحه‌نك استصحابی | —s civiles تهلکه و قضا ظهورنده مأمورین حکومتك افراد ناسی حسبیاً خدمت ایتدرمسی | (Adm. mil.) —s militaires وقت حربده جهت عسکریه ایچون ات ، اوتی ، ارزاق و سائره تدارکی .

Réquisitoire, sm. (Dr.) مدعئ عمومینك طلب و ادعاسی | ادعانامه .
Rescindant, sm. (Dr.) عقودك اسباب فسخیه‌سی | عقودی مبطل اولان
Rescinder, va. (Dr.) ابطالیا فسخ عقد ایتمك | فرانسز قرانینی اصطلاحنده عیبدن طولایی فسخ ایتمك .
Rescision, sf. (Dr.) ابطال | فسخ , **V.** aussi **Rescinder** | Action en — فسخ دعواسی | عیبدن طولایی (Méd.) انقطاع ، استیصال .
Rescisoire, adj. (Dr.) اعلام بعدالفسخ حلی لازم کلان اساس ماده .
Rescription, sf. (Fin.) حواله ، حواله‌نامه .
Rescrit, sm. امر ، اراده | — Impérial خط همایون | — d'un Vali ou d'un Mutésarif, بیورلدی .
Réseau, sm. (Opt.) شبکه | (Ch. de f.) شمندوفر خطوطی شبکه‌سی | — ferré شبکهٔ حدیدیه | (Géom.) — principal (en triangulation), مثلثاتله مساحه‌ده مثلثات اساسیه‌یه دیشور .
Résection, sf. (Chir.) کسمه ، نشر .
Réséda, sm. (Bot.) آتیده‌کی خزامیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان محبت چیچکی ، رزدا ، خزام | — odorant خزام العطری .
Résédacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن خزامیه فصیله‌سی .
Réserve, sf. (Pol.) قید ، شریطه ، اختیار | احترازیه قیود ، قیود احتیاطیه | Sous — قید و شرطیله ، قیدیله | Sans — بلا قید و شرط ، بلااستثنا | (Dr.) — ou — légale, فروض مقدره ، وصیتله تبرعی غیر جائز اولان مقدار ترکه | (Fin.) احتیاط آقچه‌سی | Fonds de — احتیاط آقچه‌سی | (Syl.) —s, اشجار احتیاطیه | (Art mil.) — ou armée de —, عساکر ردیفه ، احتیاط اردوسی | — de l'armée active عساکر نظامیه احتیاطی | — de l'armée territoriale عساکر مستحفظه احتیاطی | Cadre de — امرای عسکریه‌سی ، یالکز وقت حربده استخداملری احتیاط جائز امرا صنفی | Troupes de — عساکر احتیاطیه | Régiment de — ردیف آلایی | — navale بحریه ردیفی ، بحریه احتیاطی | Premier ban de — ردیف صنف مقدم | Deuxième ban de — ردیف صنف تالی .
Réservé, ée, adj. (Dr.) Tous droits —s بالجمله حقوقك محافظه‌سیله | Dépens —s مصارف دعوا آیروجه تعیین اولنمق اوزره .
Réserviste, sm. (Art mil.) احتیاط عسکری | ردیف نفری ، ردیف .
Réservoir, sm. (Hydr.) صو خزینه‌سی | مجمع | صو حوضی | (Anat.) — de Pecquet پکه‌نك محفظه‌سی .
Résidence, sf. مقر | مسکن ، سکنا | موقتاً بولنیلان محل | — du Gouvernement مقر حکومت | — d'été صیفیه | — d'hiver شتائیه ، تابخانه | — à l'étranger دیار اجنبیه‌ده اقامت .
Résident, ente, adj. et sm. (Dipl.) مقیم | — ou ministre —, مقیم ایلچی | (Instruc.) Membre - (جمعیت علمیه و فنیه‌ده) دائمی اعضا .
Résiliation, sf. (Dr.) فسخ | — par suite d'éviction بالاستحقاق ضبطدن طولایی فسخ | — d'un commun accord اقاله .
Résilier, va. (Dr.) فسخ ایتمك | اقاله ایتمك . **V.** aussi **Résiliation.**
Résidu, sm. (Pharm.) رسوب ، طورطو ، پوصه | (Gram.) Nom de — de l'action اسم اثر فعل .

Résine, sf. (Pharm.) راتينج ، صاقز ، رچنه | — des conifères چام صاقزی | —s solides راتنج صلبه | — de Caïac راتينج خشب الانبيا | — de tacamaque راتنج لامع | — de caraque راتنج قاراق | — élémi طاقامقا رچینه‌سی .

Résinéine, résinone ou **résinéone,** sf. (Chim.) راتينجين ، رچنين .

Résineux, euse, sf. (Bot.) رچینه‌لی | Bois — رچینه‌لی آغاجلر ، چرا | Canaux — مجاری رچینیه .

Résinite, sf. (Min.) **V. Pechstein.**

Résistance, sf. (Méc.) قوه تحمليه ، قوه مقاومه ، مقاومت | — des solides آغاجلرك قوه تحمليه | — des bois à la flexion اجسام صلبه‌نك مقاومتی انحنائیه‌سی .

Résoluble, adj. (Méd.) سهيل الانحلال | (Astr.) Nébuleuses —s آثار الغيم .

Résolutifs, sf. pl. (Pharm.) محللات .

Résolution, sf. (Philos.) قصد ، قرار ، جزم | — criminelle قصد | (Dr.) فسخ | — des conventions عقودك فسخی | **V.** aussi **Annulation** | (Méd.) انحلال .

Résolutoire, adj. (Dr.) فسخی موجب | Condition — فسخی موجب شرط ، شرط مفسد .

Résonnance, sf. (Phys.) طنين ، سسك اوتمه‌سی ، تصوت .

Résonnateur, sf. (Phys.) كره مصوته | — électrique طنين انداز الكتريق .

Résorcine, sf. (Chim.) رزورسين ، بر نوع اوكسيفنول .

Résorption, sf. (Physiol.) يكيدن امتصاص ، ارتشاف .

Résoudre, va. (Dr.) فسخ ايتمك .

Respectueux, euse, adj. (Dr.) Actes — كبير اولان اولادك بعض خصوصاتده اصوله تبليغ ايتديردكاری اخطارات .

Respectif, ive, adj. عائد | Retourner à son poste — محل مأموريتنه عودت ايتمك .

Respirateur, sm. (Min.) منفس ، آلت تروح ، تنفس ویرمکه مخصوص بر نوع ماسقه .

Respiration, sf. (Physiol.) تنفس ، نفس | — proprement dite تنفس مطلق | — élémentaire تنفس عنصری .

Respiratoire, adj. (Physiol.) نفسی ، تنفسی | Organes —s اعضای تنفسيه | Acte — فعل تنفس ، امر تنفس | Aliments —s ou de combustion, اغذیهٔ تنفسيه و يا استهلاكيه .

Responsabilité, sf. (Dr.) مسئوليت | — civile مسئوليت ماليه ، مسئوليت بالمال | — pénale مسئوليت جزائيه | — médicale مسئوليت طبيه | Prendre la — مسئوليتی درعهده ايتمك .

Responsable, adj. 2 g. (Dr.) مسئول | Civilement — مسئول بالمال | Rendre — مسئول طوتمق | Etre — مسئول اولمق .

Responsif, ive, adj. (Dr.) جوابی | Mémoire — لايحهٔ جوابيه | (Dipl.) Note —ve نوطهٔ جوابی .

Ressac, sm. (Mar.) دكز صو لوغونی كی چالقلاق ديئور .

Ressaut, sm. (Archit.) بنا قورنيزه‌لرينك چيطه‌لری | (Min.) سد .

Ressort, sm. (Méc.) يايلانمه ، الاستيقيت ، تقوس | (Techn.) يای ، زنبرك ، لزوجه

| Grand — بیوك نوع زنبرك | Petit — شیطانجق یایی | — à boudin اصل | دائرهٔ حکم | قضا (Dr.) | یای ترکیبی | Système de —s زنبرك دینلان حلزونی یای | — de la cour d'appel محکمهٔ استئنافیه‌نك دائرهٔ قضاسی ، دائرهٔ حکمی | Premier — درجهٔ اولا | En premier — بدایةً | Dernier — درجهٔ اخیره ، درجهٔ قطعیه | En dernier — دائرهٔ مأذونیت (Adm.) | قطعیاً ، صوك درجه‌ده .

Ressortir, vn. (Dr.) بر حکومته تابع اولمق | بر محکمه‌نك دائرهٔ حکمنده بولنمق .

Ressortissant, sm. (Dr.) بر محکمه‌نك دائرهٔ حکمنده بولنان .

Ressource, sf. (Fin.) واردات ، منبع واردات | —s fiscales واردات مالیه .

Ressuage, sm. (Min.) معدنلری قال ایتمه عملیاتی .

Restant, ante, adj. et sm. (Post) Poste —e, **V. Poste** | (Comm.) متباقی | قصور ، بقیه .

Restauration, sf. (Archit.) تعمیر و تجدید ، اصلاح و ترمیم .

Reste, sm. (Math.) باقی ، بقیه | مقدار متباقی .

Restiacées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذوالسویدا صنفندن سعدیهٔ آفریقیه فصیله‌سی .

Restiforme, adj. (Anat.) حبلی الشکل | Corps —s اجسام حبلیهٔ الشکل .

Restituable, adj. (Dr.) حال سابقنه ارجاعی قابل | Le mineur est — صغیرك تعهداتی فسخ اولنوب تعهدات واقعه کأن لم یکن عد اولنور .

Restituer, va. (Dr.) رد ایتمك ، اعاده ایتمك .

Restitution, sf. (Dr.) رد و اعاده | استرداد ، اعاده | تعهدات واقعه‌نك فسخ و ابطالی .

Restrictif, ive, adj. (Dr.) Clause —ve قید احترازی .

Restriction, sf. (Gram.) حصر و تحدید | قید | قید احترازی | — mentale تجاهل | (Dr.) — de gage رهنك تنقیصی .

Résultante, sf. (Méc.) قوهٔ محصله .

Résultat, sm. ثمره ، محصول | (Math.) حاصل ، نتیجه ، نتیجهٔ حاصله | — de soustraction ou différence, حاصل طرح و یاخود تفاضل .

Résumé, sm. خلاصه | (Dr.) — du président محکمهٔ جنایت رئیسی طرفندن بیان ایدیلان خلاصه .

Résurrection, sf. (Relig.) بعث ، بعث بعدالموت | — des morts تحشیر ، حشر اجساد | Fête de la — بیوك پاسقالیه یورطیسی .

Rétablissement, sm. (Art mil.) اعاده | — de la paix اعادهٔ صلح | — de l'ordre public اعادهٔ آسایش .

Retard, sm. (Dr.) عوق ، تأخر | تأخیر | Sans — بلا تأخیر و تعویق | — ou retardement de mer سیر سفر اثناسنده واقع اولان تأخرات | Eprouver des —s دوچار تأخر اولمق .

Retenir, va. (Adm.) Opérer une retenue, توقیف آیتمك ، تنقیح ایتمك | (Dr.) — une cause محکمه بر دعوانك وظیفه یا صلاحیتی داخلنده اولدیغنه قرار ویرمك | — une cause دعوایی تعلیق ایجیوب رؤیتنه قرار ویرمك .

Rétention, sf. (Dr.) حبس | Droit de — حق حبس | Jugement de — وظیفه یا صلاحیت قراری | (Méd.) احتباس | — d'urine حصر ، احتباس بول | — de la bile احتباس صفرا .

Rétentionnaire, sm. (Dr.) حق حبسی اولان | حق حبس صاحبی .
Retenue, sf. حفظ و ابقا | ضبط و توقیف | (Fin.) توقیف . pl. توقیفات | موقوفات | (Adm.) — journalière قسط الیوم | (Mar.) ونتو | — de gui یومبا یان متافوره ونتوسی | — de davier متافوره ونتوسی | — de tangon یا اورصه ونتوسی | — de chaine قالومه اولوغی ، قالومه‌یه یاردم ایدن آلت دیش .
Rétépore, sm.(Zool.) حیوانات زهریه فرقه‌سندن حجری مسکنلردن شبکهٔ بحریه نوعی | — cellulose, dentelle de mer ou manchettes de Neptune, دکز دانته‌له‌سی دینلان بر نوع دکز فرچی .
Retercage ou **Retersage,** sm. (Agric.) باغاره ایدیلان ایکنجی چاپه عملیاتی .
Réticence, sf. (Litt.) اختیار سکوت | تلمیح ، تعریض | — poétique تجاهل عارف .
Réticulaire ou **rétiforme,** adj. (Bot.) شبکی | Vaisseaux —s اوعیهٔ شبکیه | (Anat.) Corps — جسم شبکی .
Réticule, sf. (Opt.) شبکهٔ صغیره ، شبیکه .
Réticulé, ée, adj. (Bot.) مشبك | Tissu — نسج مشبك .
Rétif, ive, adj. (Véter.) جامح ، هارین | Cheval — جاح ، هارین آت .
Retila rempek, sm. (Zool.) بوی دینلان بر نوع زهرلی ترلا اوروجکی .
Rétincale, sm. (Bot.) Masse pollinique, کتلهٔ طلعیه .
Rétine, sf. (Anat.) طبقهٔ شبکیه .
Rétinite, sf. (Méd.) التهاب طبقهٔ شبکیه | (Min.) — ou rétinasphalte, رتینیت ، بر نوع فلدسپات .
Rétinoscope, sm. (Opt.) چشمبین .
Rétoire, sm. (Véter.) کاوی بیطاری .
Rétorsion, sf. (Dr.) معامله مثلیه ، جزای بالمثل ، مقابلهٔ بالمثل | (Litt.) رد ، تردید .
Retorte, sf. (Chim.) بر قاچ نوع مغنی کیما کر انبیقلارینه دینور ، قرنی ، قرعه .
Retouche, sf. (Peint.) رسم و تصویر اعمالنده صوکره‌دن واقع اولان تصحیح .
Retour, sm. (comm.) اعاده | Frais de — اعاده مصارفی | — sans frais بلا مصرف اعاده | Compte de — اعاده حسابی | Charge de — عودت حموله‌سی | (Dr.) عودت | Esprit de — عزم عودت | — légal موهوب لهك فوتیله اموال موهوبه‌نك واهبه رجوع و اعاده‌سی | — conventionnel عقد هبه‌ده موهوب لهك فوتیله مال موهوبك واهبه اعاده‌سی شرطی | — ou soulte de partage لاجل تقسیده المعادله ویریلان عوض | (Phys.) رجوع | Choc en — مصادمهٔ رجوعیه | A — de flamme (یوری و یا قزغان) علوه مقابل ، ذواللهب منعکس .
Rétractation, sf. (Dr.) رجوع | جرح ، **V.** aussi **Rétracter.**
Rétracter, va. (Dr.) — un aveu اقراردن رجوع ایتمك | — un jugement قرارك جرحی .
Rétractile, adj. (Zool.) یوزیله‌بیلن ، منکمش ، قابل انکماش .
Rétractilité, sf. (Zool.) قابلیت انکماش .
Rétraction, sf. (Méd.) انکماش ، تکمش ، کزازه .
Retrait, sm. (Dr.) — d'indivision شفعه | — successoral استخلاص ترکه |

— litigieux بیع اولنان مطلوبك شفعه‌سی | (Adm. mil.) — d'emploi ضابطانك
مأموریتدن ال چكدیرلمسی | (Comm.) كیرویه اخذ ، استرداد | (Phys.) قورویه‌رق چكوب
كشاشه ، قلوص ، بوزولمه | (Syl.) كراسته تخته و آغاج قسمی قورویوب بوزولمه ، انقباض .

Retraite, sf. (Comm.) رترت ، اعاده پولیچه‌سی | (Adm. et Dr.) تقاعد | Pension de —, **V. Pension** | Caisse des —s تقاعد صندیغی | Caisse des —s civile متقاعدین ملكیه صندوق | Caisse des — s militaire متقاعدین عسكریه صندوق | En — آچیقده | Admettre à la — تقاعدینی اجرا ایتمك | (Art mil.) رجعت | — offensive رجعت تعرضیه | Ligne de — خط رجعت | Sonner la — رجعت بوریسی چالمق | (Relig.) اعتكاف ، مدت ریاضت ، چله | چله‌كاه ، زاویه .

Retraité, ée, s. (Adm.) متقاعد ، تقاعدی اجرا ایدیلان .

Retraiter, va. (Adm.) تقاعد ایتمك ، تقاعدینی اجرا ایتمك .

Retranchement, sm. (Art mil.) تحصنكاه | طوپ طابیه‌سی | هر نوع طوپراق استحكام و طابیه | قلعه و مترسلرك ایچ طرفلرینه یاپیلان خندق | — d'armée اردو استحكامی | —s intérieurs استحكامات داخلیه | — en tenaille مقرا صواری استحكام |

Retrayant, sm. (Dr.) شفیع .

Rétrécissement, sm. (Méd.) تضیق | قبوع ، بوزولمه .

Rétribution, sf. مكافات ، مثوبه ، اجرت ، اجر .

Rétroactif, ive, adj. (Dr.) ماقبله شمولی اولان | La loi n'a pas d'effet — قانونك ماقبلنه شمولی یوقدر .

Rétroactivité, sf. (Dr.) ماقبله شمول | ماضی‌یه شمول قاعده‌سی .

Rétrocession, sf. (Dr.) ترك بایع اولنان مالك ینه صاحب اولنه ترك و بیعی | (Méd.) ارتداع ، ارتجاع .

Rétroflexion, sf. (Méd.) انثنای خلفی | — avec endométrite cervicale انثنای خلفی مع التهاب غشای داخلی عنق رحم .

Rétrogradation, sf. (Astr.) رجعت ، رجعت حركت كوكب | (Adm. mil.) رفع رتبه جزاسی .

Rétrograde, adj) (Math.) رجوعی | Supputation — حساب رجوعی | (Litt.) Vers —s ou anacycliques, قلب و مقلوب مستوی نوعندن اولان اشعار | Idées — s افكار عتیقه و یا رجوعیه .

Rétrospectif, ive, adj. (Pol.) مرتجع ، قابل ارتجاع | امور و خیالات ماضیه‌یه ناظر اولان | Coup d'œil — نظر ارتجاع .

Rétro-utérin, ine, adj. (Anat.) خلف رحم .

Rétroversion, sf. (Méd.) انقلاب خلفی .

Rets, sm. (Chasse) قوش و اوردك طوتمغه مخصوص آغ كه حباله دینور .

Réunion, sf.(Dr.) | — des parties contractantes dans le but de concure la vente, مجلس بیع | (Méd.) اتحاد ، التهام ، التصاق .

Revaccination, sf. (Méd.) تكرار آشیلامه ، تلقیح مكرر .

Rêvasserie, sf. (Méd.) ضغث ، اضغاث .

Rêve, sf. (Physiol.) رویا ، دوش .

Réveille-matin, sm. (Techn.) اویاندرمه ساعتی | (Bot.) شبرم ، فربیون ، صاری سودلكن .

Réveilleur, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن آوستالیایه مخصوص بر نوع قره قرغه .

Révélation, sf. (Dr.) اخبار ' کشف ، افشاء | — de secrets افشاء سر | (Relig.) — divine وحی ' الهام الهی .

Révélé, ée, adj. (Relig.) ملهم | Religions —s ادیان ملهمه .

Revendeur, sm. (Comm.) مطره‌باز | پراکنده صورتده صاتان | (Bourse) — en bourse چاقون .

Revendication, sf. (Dr.) استحقاق ' استحقاق دعواسی .

Revente, sf. (Comm.) مطره‌بازلق | مجدداً بیع و فروخت | Objets, choses de — مطره‌باز مالی .

Revenu, sm. (Fin.) ایراد ' کلیر | عائده | واردات | —s publics حاصلات میریه ' واردات میریه | — en nature, V. ce mot | —s concédés واردات مخصصه | —s casuels ظهورات نوعندن اولان حاصلات .

Réverbération, sf. (Phys.) انعکاس | — de la lumière et de la chaleur انعکاس ضیا و حرارت .

Reverbère, sm. (Adm.) زقاق فناری | (Techn.) آیینه‌لی فنار | (Phys.) مرآت عاکس ' مرآت انعکاس | (Chim.) Fourneau à —, V. **Fourneau.**

Revers, sm. (Techn.) ظهر ، بر شیئك ترس طرفی | (Mar.) Echelle de — شیطان چارمیخی | Haubans de — ریلی چارمیخلری .

Réversibilité, sf. (Adm.) انتقال قابلیتی و رجوع اولنه صاحب .

Réversible, adj. (Adm.) صاحب اولنه راجع و عائد | — à l'Etat طرف میریه رجوع و انتقالی لازمکلان .

Reversion, sf. (Adm.) صاحب اولنه رجوع و انتقال | طرف میریه اعاده .

Revêtement, sm. (Archit.) اکسا ' هر نوع صیوا و قاپلامه و اورتی | — en maçonnerie اکسای جداری | — en torchis کربیچله قاپلامه | — en pisé چامور صیوا قاپلامه | (Art mil.) — en fascine دمت قاپلامه | — en gabion سپت قاپلامه | — en gazon چیم قاپلامه | (Mar.) طیش قاپلامه .

Revient, sm. (Comm.) بدل اول ' بر شیئك مال اولدیغی بدل | Prix de — فابریقه فیئاتی ' بر شیئك مال اولدیغی فیئات .

Revirement, sm. (Pol.) Changement inattendu, تبدل ' امر برعکس | (Mar.) اورصه آلاباندە | (Comm.) — de parties, de fonds ou de deniers, مطلوبك دورو حواله‌سیله تسویهٔ دین ، بر دینك مطلوبات واسطه‌سیله تسویه‌سی | S'acquitter par des —s مطلوبك دور و حواله‌سیله ایفای دین اتمك ' حواله طریقیله تأدیهٔ دین اتمك .

Réviser, va. (Dr.) — un procès, un compte, بر دعوایی و یا حسابی مجدداً تدقیق تصحیح و رؤیت اتمك .

Révision, sf. (Dr.) — d'un procès بر دعوایی تصحیح و مجدداً رؤیت | — d'un jugement تصحیح قرار | — de compte اعادهٔ محاسبه .

Révivification, sf. (Hist. nat.) استحیاء ' جانلانمه | (Chim.) تحویل .

Révocabilité, sf. (Dr.) قابلیت عزل | قابلیت رجوع | V. aussi **Révocation** pour les différens sens.

Révocable, adj. (Dr.) قابل عزل | قابل رجوع | V. aussi **Révocation.**

Ré vocation, sf. (Adm.) — des fonctionnaires مأمورينك عزلی | (Dr.) — des donations هبه‌دن رجوع | — du mandat وكالتدن عزل | — d'arbitre حكمك عزلی | — des conventions عقودك فسخ يا اقاله‌سی | — de testament وصيتدن رجوع .

Révocatoire, adj. (Dr.) عزل يا رجوعی متضمن ، عزل يا رجوعی مستلزم | Disposition — عزل و رجوعی مستلزم صراحت .

Révolu, ue, adj. (Dr.) تكميل ، تام | Avoir vingt ans —s يكرمی ياشنی اكمال ايتمك .

Révoluté, ée, adj. (Bot.) مطوی | Feuille —e ورق مطوی .

Révolution, sf. (Math.) دوران ، دور | (Astr.) حركت انتقاليه | — sidérale دور منتظم و يابجمی | — synodique دور نسبی | (Géol.) — de la terre انقلاب ارض قطع اشجار دوری (Syl.) | .

Révolver, sm. (Art mil.) روولور ، آلتی پاتلار | — canon روولور طوپی | (Phys.) — photogènique كيجه آن واحدده فوطوغرافيا آلمغه مخصوص بر آلت .

Révoquer, va. (Adm.) عزل ايتمك | (Dr.) — une donation هبه‌دن رجوع ايتمك | V. aussi **Révocation.**

Revue, sf. (Litt.) رسائل موقوته، مجموعه | — mensuelle شهری مجموعه | (Art mil.) رسم چكيد ، چكيد | — militaire عسكری چكيد | Passer une — رسم چكيد اجرا ايتديرمك .

Révulsif, ive, adj. et sm. (Méd. et Pharm.) مصرف .

Révulsion, sf. (Méd.) تصريف ، انصراف ، تبدل حال .

Rez, sm. (Archit.) تسويه ، سطح ارض ، طوپراق حذاسی | سوقاق حذاسی | — mur ديوار يوزی | — de chaussée بر بنانك آلت قاتی .

Rhabdite, sf. (Min.) رابديت ، حجر سمالرده مشاهده اولنمش بر فوسفور مكرر حديد خلقيدر .

Rhachis, sm. (Anat.) عمود فقاری . Syn. de Colonne vertébrale.

Rhacose, sf. (Méd.) استرخاء صفن .

Rhagade, sf. (Méd.) فرجه ، شق ، بزوك چاتلاغی .

Rhamnées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجية منفصله حول المبيض صنفندن عنابيه فصيله‌سی .

Rhamnéine, sf. (Chim.) جهرين ، رامنه‌ئين .

Rhaphanie, sf. (Méd.) داء الفجل .

Rhapis, sm. (Bot.) آغاجی خرما بر مخصوص آمريقه‌يه قبيله‌سندن قميه فصيله‌سندن نخليه .

Rhapontic, sm. (Bot.) اخليج ، راوند بلدی ، پاپاس راوندی ، راونديه فصيله‌سندن .

Rhaponticine, sf. (Chim.) اخلجين ، راپونتيسين .

Rhéélectromètre, sm. (Phys.) مقياس مقناطيس ابره .

Rhéomètre, sm. (Phys.) مقياس غالوانيت ، مقياس مقناطيس .

Rhéophore, sm. (Phys.) سائق جريان ، ناقل سيالهٔ الكتريقيه ، مجرای الكتريق .

Rhéostat, sm. (Phys.) مقياس الجريان الكتريق ، ممسحهٔ جريان الكتريق .

Rhéotome, sm. (Phys.) قاطع جريان الكتريق .

Rhéteur, sm. (Litt.) علم ادب معلمی ، اديب .

Rhétinolé, sm. (Pharm.) دوای راتينجی .

Rhétinyle, sm. (Chim.) راتينجيل ' رتينيل .
Rhétoricien, sm. (Litt.) اديب | علم بيان عالمی .
Rhétorique, sf. (Litt.) علم الاداب ' اصول ادب | فصاحت | علم بيان ' بدايع | Figures de — بدايع ' محسنات لفظيه و معنويه ' وجوه تحسين كلام ' صنايع بديعيه .
Rheumine, sf. (Pharm.) مر راوند .
Rhexie, sf. (Bot.) اسود القميه فصيله‌سندن آمريقهٔ شمالی‌يه مخصوص بر نوع تزيينات فدانی .
Rhinalgie, sf. (Méd.) الم الانف ' بورون آغريسی .
Rhinanthacées, sf. pl. ou **pédiculaires,** sm. pl. (Bot.) Syn. de Scrofulariées, فصيلهٔ خنازريه .
Rhinanthe, sf.(Bot.) بالاده‌كی خنازيريه فصيله‌سندن و اتيده‌كی سمسميه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان خروس ايبكی نوعی ' سمسم .
Rhinanthées, sf. pl. (Bot.) بالاده‌كی خنازريه فصيله‌سندن سمسميه قبيله‌سی .
Rhinemphraxie, sf. (Méd.) انسداد مناخر .
Rhinencéphale, sm. (Térat.) ذو انف النفير (عجائباتدن) .
Rhinenchyte, sf. (Chir.) مرزقهٔ انف ' بورون شرينغه‌سی .
Rhinie ou **rhinopathie,** sf. (Path.) امراض انفيه .
Rhinite, sf. (Méd.) التهاب غشاء انف ' زكام .
Rhinobyon, sm. (Chir.) Sonde de Belloc, مسبار بلوق .
Rhinocarcinie, sf. (Méd.) سرطان مناخر .
Rhinocélie, sf. (Méd.) اورام مناخر .
Rhinocéros, sm. (Zool.) حيوانات ثديه قسمندن خيايه فرقه‌سندن كركدان نوعی ' كركدن | — de mer كركدان بحری ' دكز آيغيری .
Rhino-laryngite, sf. (Méd.) التهاب انفی ' حلقومی .
Rhinolophe, sm. (Zool.) آتيده‌كی ذوالانف هلالی فصيله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان بر نوع يراسه .
Rhinolophidés, sm. pl. (Zool.) حيوانات ثديه قسمندن خفاشيه فرقه‌سندن ذوالانف هلالی فصيله‌سی .
Rhinophymie, sf. (Méd.) ادران مناخر .
Rhinoplastie, sf. (Chir.) تصنيع انف .
Rhinoptie, sf. (Méd.) حول انفی .
Rhinopyoïte, sf. (Méd.) تقيح غشاء انفی .
Rhinorragie, sf. (Méd.) Ou Rhinorrhémie, رعاف ' نزف انفی .
Rhinorrhaphie, sf. (Chir.) خياطهٔ انف .
Rhinorrhée, sf. (Méd.) سيلان انف .
Rhinose, sf. (Méd.) غضوت سلی .
Rhinostelcie ou **rhinostelcosie,** sf. (Méd.) ورم مناخر .
Rhinosténosie, sf. (Méd.) تضيق مناخر .
Rhipiptères, sm. pl. (Zool.) Strepsiptères de Kerby, ذوالجناحين فرقه‌سندن مفروق مروخ الجناح فرقه‌سی .
Rhivucératides, sm. pl. (Zool.) ذات الاظلاف فرقه‌سندن كركدان فصيله‌سی .
Rhizoblaste, adj. (Bot.) Embryon — رشيم ذوالجذر .

Rhizocarpe, sm. (Bot.) زیره‌کی ذات الاثمار جذریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان وقیالر اوزرنده بیتن بر نوع یوصون .

Rhizocarpées, sf. pl. (Bot.) ذات الالقاح خفیه مولد طرفین صنفندن ذات الاثمار جذریه فصیله‌سی .

Rhizoctone, sm. (Bot.) فطریه صنفندن یونجه اوزرنده بولنور بر نوع طفیلی‌منطار .

Rhizome, sm. (Bot.) ساق ترابی ، جذر ترابی | جذر زاحف ، جذر افقی .

Rhizophorées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات منفصله حول المبیض صنفندن ذات الاغصان جذریه فصیله‌سی .

Rhizophyllum, sm. (Bot.) سرخسیه فصیله‌سندن بسفائجیه قبیله‌سندن بر نوع اکرلتی اوتی .

Rhizophyse, sf. (Bot.) ذیل جذر ، بعض جذرك چیقندیلرینه دینور .

Rhizopodes, sm. pl. (Zool.) حیوانات ابتدائیه‌نك ایکنجی صارقودیه صنفی‌که تقیعیهٔ غیر مهدبه و رجلی الجذر فرقه‌یدر .

Rhizopogon, sm. (Bot.) فطور ذات البزیرات اساسیه صنفندن فقعیه فصیله‌سندن یر التنده بولنور بر نوع سیاه منطار .

Rhizopus, sm. (Bot.) فطور ذات البزیرات محفظیه صنفندن متکرجه فصیله‌سندن بیات اتمك اوزرنده پیدا اولان سیاه لکه‌یی حاصل ایدن بر نوع منطار .

Rhizospermées, sf. pl. (Bot.) **V. Marsiléacées.**

Rhizostome, sm. (Zool.) کثیر الرجلیهٔ نجمیه فرقه‌سندن ذوالفم جذری دینلان بر نوع دکز فرجی .

Rhodalose, sf. (Min.) رودالوز ، بر قوبالت مکبرت خلقیدر .

Rhodiole, sf. (Bot.) لحمیه فصیله‌سندن قزیل نوع طام قورونغی .

Rhodium, sm. (Chim.) رودیوم ، نادر بولنور بر نوع متالك و قرمزی جسم بسیط معدنی .

Rhodochrolite, sf. (Min.) رودوقرولیت ، بر مانغانز ذولفحم خلقیدر .

Rhododendrées ou **rhodoracées,** sf. pl. (Bot.) خلنجیه فصیله‌سندن شجر الوردیه قبیله‌سی .

Rhododendron, sm. (Bot.) قاتمر زقوم ، بالاده‌کی شجر الوردیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان شجر الورد دینلان فدان .

Rhodonite, sf. (Min.) Manganèse silicaté. **V. Manganèse.**

Rhodomèle, sm. (Pharm.) کل بالی ، عسل وردی .

Rhodospermées, sf. pl. (Bot.) اشنیهٔ ذات البزور حمرا فصیله‌سی .

Rhombe, sm. (Géom.) معین | (Zool.) هر نه قدر قالقان بالغنه‌ده بو اسم ویریلور ایسه‌ده بحر سفیده مخصوص بر نوع پلاموده اطلاق اولنور .

Rhomboèdre, sm. (Géom.) مکعب معینی ، معین مجسم .

Rhomboïde ou **rhomboïdal, ale,** adj. (Géom.) معینی ، شبه معین | Dodécaèdre — ذوالاثنی عشر المعینیه | (Anat.) Muscle — عضلهٔ مربعهٔ معینیه .

Rhonchus, sm. (Méd.) غطیطه ، شخیره .

Rhubarbe, sf. (Bot.) راوند ، ذوائیه فصله‌سندن راوند نوعی | — aqueuse خلاصه‌سی | — de Louisiane آمریقه راوندی .

Rhum ou **rum,** sm. (Comm.) روم دینلان اچکی .

Rhumatalgie, sf. (Méd.) الم رثی .

Rhumatisant, ante, adj. et sm. (Méd.) ذوالرثيه .

Rhumatismal, ale, adj. (Méd.) رثي .

Rhumatisme, sm. (Méd.) يل ، ريح طيار ، رثيه | — articulaire ، صيزى رثيهٔ مفصليه | — musculaire avec état typhique حال تيفوئيدى ايله مختلط رثيهٔ عضليه .

Rhumb, sm. (Mar.) **V. Rumb** et **Aire**.

Rhume, sm. (Méd.) نوازل ، نزله ، زكام | — de cerveau بين نزلهسى | — de poitrine كوكس نزلهسى .

Rhynchée, sf. (Zool.) طيور مقبقبه ساكن المرزاغ فرقهسندن طويل المنقار فصيلهسندن آسيايه مخصوص بر نوع چولق .

Rhynchène, sm. (Zool.) مغطى الجناح رباعى الارساغ فرقهسندن حامل منقار فصيلهسندن بر نوع اوفق ذخيره قوردى .

Rhynchobotrie, sf. (Zool.) ديدان معائيه فرقهسندن ديدان شريطيه فصيلهسندن كاله رسيده اولمش بعض اسماك دودلرينه دينور .

Rhynchocinètes, sf. pl. (Zool.) حيوانات مقشره عشارى الرجل فرقهسندن طويل الذنب فصيلهسندن لكه قبيلهسندن بر نوع دكز لكهسى .

Rhynchonelle, sf. (Géol.) رينشونل ، ارض سيلوريده بولنان حيوانات ناعمهدن بر نوع مستحاثه .

Rhynchonellidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل زراعيه فرقهسندن منقاريه فصيلهسى .

Rhynchophores, sm. pl. (Zool.) Ou curculionites, مغطى الجناح رباعى الارساغ فرقهسندن حامل منقار فصيلهسى .

Rhyolite, sf. (Min.) ريبوليت ، بر تراشيت قوارصىٔ خنقيدر | — caverneux ريبوليت كهفى .

Rhythme ou **rythme,** sm. (Mus.) هزج | دم تك اصولى | (Litt.) ، وزن نظم | (Méd.) تقطيم .

Rhythmique ou **rhythmopée,** sf. (Mus.) دم تك اصولى ، دم طوتمق اصولى .

Rhythmomètre, sm. (Techn.) Syn. de Chronomètre, **V.** ce mot.

Rhytidome ou **rytidome,** sm. (Bot.) لوحهٔ ميته ، حجرات طبقهٔ ليفيه .

Rhytine ou **stellère,** sf. (Zool.) ثدييهٔ بحريه قسمندن ملائك بحريه فرقهسندن بر نوع دكز آيى بالغى .

Ribesiacées, sf. pl. (Bot.) **V. Grossulariées.**

Riblage, sm. (Techn.) دكرمن طاشلرينى بربرينه سوردرك آشيندرمق عملياتى .

Ribordage, sm. (Mar.) ليمانده بر كيمنك ديكر كمىيه چاتهرق ابقاع ايلديكى ضرر زيانه و بو بابدهكى تضميناته دخى دينور .

Ribords, sm. pl. (Mar.) كمى قرينهسى اوزرندهكى بورده قاپلامهلرينه دينور .

Riccie, sf. (Bot.) آتيدهكى قسم كبديه قبيلهسنك نمونهسى اولان بر نوع شقايق .

Ricciées, sf. pl. (Bot.) ذات الالقاح خفيهدن كبديه فصيلهسندن قسم كبديه قبيلهسى .

Richesse, sf. (Fin.) ثروت ، سامان | La science des — علم ثروت | Circulation des —s ثروتك تداولى | Sources de — منابع ثروت | —s matéri-

elles ثروت ماديه | —s immatérielles ثروت معنويه | —s naturelles ثروت طبيعيه .

Ricin, sm. (Zool.) حيوانات عنكبوتيه قسمندن آقاريه فرقه‌سندن دبقيه فصيله‌سندن قراد | — ixode, V. ce mot | (Bot.) فربيونيه فصيله‌سندن عادى شجر خروع ، حب السلاطين آغاجى | Huille de — commun زيت خروع ، هند ياغى | Semence de — commun حب السلاطين .

Ricinelle, sf. (Bot.) Nom vulg. d'Acalyphe, فربيونيه فصيله‌سندن انجره آمريقه قبيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بر نوع ايصرغان اوتى .

Ricinique, adj. (Chim.) Acide — حامض خروع .

Ricinolique ou **oléoricinique,** adj. (Chim.) Acide — حامض زيت خروع .

Ricinyle, sm. (Chim.) خروعيل .

Ricochet, sm. (Jeux) چوجقلرك قايدراق ديدكلرى اويون | (Art mil.) سكرتمه | Tir à — سكرتمه انداخت .

Ricotte, sf. (comm.) اماله‌نده اول امرده سوددن ياپيلور تلميه ديلور پينير .

Rid, sm. (Sport) هر نوع حيوان وسائره يارشلرينه علمدر | — à cheval آت يارشى .

Ride, sf. (Physiol.) آلده و يوزده حصوله كلان چيزكى و بروشقلق ، انقباض ، غضن ، ثنيه ، اسارير .

Rideau, sm. (Techn.) اورطه تزييناتدن اولان هر نوع پرده | حجاب ، ستر | (Syl.) اورمانلرده طاغلق محللرده و هر نه سببه مبنى اولور ايسه اولسون قطع اولنميوب بوينه ترك اولنان قطعه اورمانكه پرده دينور .

Ridelles, sf. pl. (Techn.) اينك و يوك عربه‌لرينك ايكى طرفنه قويدقلرى يان قورقولقلرينه دينور .

Ridement, sm. (Géol.) — de la croûte terrestre قشر ارضك انقباضى .

Rieuse, sf. (Zool.) V. **Mouette.**

Riflard, sm. (Techn.) ايكى اللى رنده كه مخت دينور | بيوك پياته اكه .

Rigidité, sf. (Hist. nat.) خرق ، عنف ، سرتلك | (Méd.) محول ، محل .

Rigole, sf. (Techn. et Hydr.) قالديرملر كنارنده ويا اورطه‌لرنده | اكرك ، خرق ، آرق ياپيلان صو يوللرى ، دره .

Rigorisme, sm. (Pol.) مسلك عنف .

Rigueur, sm. (Météor.) شدت | — du climat شدت اقليم .

Rime, sf. (Litt.) سجع | قافيه | — masculine قافيهٔ مجرده‌دن اولوب حرف علتدن ماعدا بر حرفله منتهى اولان قافيه | — féminine قافيهٔ مجرده‌دن اولوب حرف علتله منتهى اولان قافيه | — riche قافيهٔ مركبه .

Rimé, ée, adj. (Litt.) مسجع ، مقفى | Phrases —s كلام مسجع .

Rimer, vn. (Litt.) قافيه‌سى اويغون كلك ، مقفى اولمق | —, va. كلامى مقفى قيلق ، انشاد ايتمك | تقفيه ايتمك .

Rimule, sf. (Zool.) نامهٔ مجهول البطن ذوالغلصمة الدرقى فرقه‌سندن ذوالفرجه فصيله‌سندن بر نوع دكز حلزونى .

Rinçage, sm. (Méd.) مضمضه ، چالقلامه .

Rinceau, sm. (Peint.) داللردن عبارت منقوشاته دينور .

Ringard, sm. (Techn.) فرون و اوجاقلرده قوللانيلان خربى .

Ringicule, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن بر نوع قاطر بوینجی .

Ringinelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشتی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Ripe, sf. (Techn.) بعض صنعتکارلرك قوللاندیغی قزاغی .

Riper, va. (Mar.) ایکی خلاطی بربرینه سوروشترمك و قایدرمق .

Ripidolithe ou **ripidolite,** sf. (Min.) ریپیدولیت ، میقا معدننه بکزر بر سیلیسیت آلومینیوم خلقیدر .

Riposte, sf. (Litt.) رد جواب .

Rire, sf. (Physiol.) ضحك ، تبسم ، خنده ، کولمه | — sardonique خندهٔ استهزا آمیز ، زهر خنده ، تبسم صاردونی .

Ris, sm. (Mar.) جادان | Bande de — جادانلق صره‌سی | جادانلق آستاری ، Patte de — جادان متافیونی | Garcette de — جادان خلاطی | Raban de — طانه و صیغر اوزدانی ، موریزه | Prendre un — قاسه ایتمك | (Zool.) — de veau صقاق .

Risban, sm. ou **risberme,** sf. (Archit.) ریزبرم ، ایکی شیو قطعه آره‌سنده‌کی سطح مستوی ، سد دیوارلرینه ایدیلان طوله .

Risée, sf. (Météor. et Mar.) روزکار آنافوری ، آنافور روزکاری .

Risque, sm. (Dr.) تهلکه ، ضرر محتمل | ریزیقو | A ses —s et périls ضرر زیانی کندوسنه عائد اولق اوزره | —s de mer مخاطرات بحریه | —s locatifs ایجاره مستأجرك اجرت ویرمامسی مأجوری تلف ایتمسی کبی خسارت و ضرر | V. aussi **Péril**.

Rissoa, sm. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن صاحلیه فصیله‌سندن بر نوع حلزون بحری .

Rissole, sf. (Culin.) صو بورکی یاخود تاتار بورکی دینلان طعام | (Techn.) کبیاصدی دینلان بیوك نوع طالیان آغی .

Ristorne ou **ristourne,** sf. (Comm.) عکس قید ، عکس قید معامله‌سی | سیغورطه مقاوله‌سنك فسخی | قارشولق کچورمه .

Ristorner ou **ristourner,** va. (Comm.) عکس قارشولق کچورمك | قید ایتمك .

Rit, sm. ou **rite,** sf. (Relig.) آیین ، آیین روحانی | رسوم مذهبیه | مناسك .

Ritournelle, sf. (Mus.) دم طوتمه | نقارت .

Ritte, sf. (Agric.) صبان تیمورینه طاقیلان بیچاق .

Rituel, sm. (Relig.) سبحه ، مناسك ورسوم مذهبیه کتابی .

Rivage, sm. (Mar.) یالی ، دکز قییسی ، ساحل ، لب دریا ، عیقه .

Rivalité, sf. (Pol.) رقابت ، استرقاب ، مغالبه .

Rive, sf. (Géog.) نهر و دکز قییسی ، ساحل | جهت | Les —s du Bosphore, بوغاز ایچینك جهتینی .

Riverain, aine, adj. et sm. (Pol.) نهری ، ساحلی | Les puissances —es دول ساحلیه | (Dr.) نهرده مشارك ، نهرك ساحلنده صاحب اراضی .

Rivet, sm. (Techn.) پرچین چیویسی | — دوز پرچین چیویسی .

Rivetage, sm. (Techn.) پرچین ، پرچینله | — double چیفته پرچین | — sim-

ple بر قات پرچین | — en quinconce بر آشیری پرچین | — des abouts صوغره پرچینله .

Rivière, sf. (Géol.) نهر ، چای ، نهر، اولان منصب منصب بر ایرمغه دیکر اولمیوب دکزه منصب | (Dr.) —s navigables et flottables انهار غیر مملوکه ، سیر سفائنه و صال یورودلمسنه قابل اولان انهار | Droit de prendre une quantité d'eau déterminée dans une — حق شرب .

Rivulaire, adj. (Bot.) نهری | Plantes —s نباتات نهریه .

Rixe, sf. (Art mil.) مصادمه ، چاتشمه .

Riz, sm. (Bot.) ارز ، پرنج نوعی اولان نمونه‌سی قبیله‌سنك ارزیه فصیله‌سندن نخیلیه | Crème de — ou farine de —, پرنج اونی .

Rizière, sf. (Agric.) مزرعهٔ ارز ، پرنجلك ، چلتیك ، پرنج ترلاسی .

Rizoline, sf. (Chim.) ارزین ، زیزولین .

Rob, sm. (Pharm.) ربّ ، مربا .

Robe, sf. (Indust.) روبا ، البسه | قیافت | جامه ، خلعت | (Hist. nat.) — ou poil, حیواناتك تویی و یا طونی .

Robinet, sm. (Techn.) هر نوع موصلقه عملدر | (Phys.) — de rentrée مدخل موصلغی | — atmosphérique هوا موصلغی | — flotteur سابحه‌لی موصلق | (Mar.) — alimentaire فید موصلغی | — à quatre voies درت شعبه‌لی موصلق | — à injection انجکشیون موصلغی | — de vidange بیلوف موصلغی | — d'extraction برایت موصلغی | — souffleur بلاست موصلغی .

Robinier, sm. (Bot.) Ou faux acacia، قراشیه فصیله‌سندن سنط کاذب نوعی ، بیاض سالقم آغاجی .

Roblot ou **sansonnet,** sm. (Zool.) کوچك نوع اسکمری که ونوس دینور .

Roboratif, ive, ou **roborant, ante,** adj. (Pharm.) مقوی .

Robsonie, sf. (Bot.) روبسونی ، زر شکینیه فصیله‌سندن قالیفورنیا آیالتنه مخصوص بر نوع فرنك اوزومی فدانی .

Roburite ou **forcite,** sf. (Chim.) روبوریت ، بر نوع ملینیت .

Roc, sm. (Géol.) هر نوع صخرهٔ عظیمه عملدر ، جندل ، جا . **V.** aussi **Roches.**

Rocaille, sf. (Hydr. et Archit.) صنعی قیا .

Rocambeau ou **racambeau,** sm. (Mar.) زنجیر چوردك .

Rocambole, sf. (Bot.) طاتلی صارمشق .

Roccelline, sf. (Chim.) شیبیه فصیله‌سندن شیب صبغی نوعی .

Roches, sf. pl. (Géol.) صخرات ، صخور | —s minérogènes صخور معدنیه | — zoogènes صخور حیوانیه | — phytogènes صخور نباتیه | — sédimentaires صخور رسوبیه | — moutonnées صخور مدوره | — amygdaloïdes صخور لوزیه — métamorphiques صخور مستحاله | — dolomitiques صخور دولومیتیه | — clastiques صخور مکسوره | — cristallines صخور بلوریه | — éruptives صخور اندفاعیه | — volcaniques صخور برکانیه ویا ناریه | — volcaniques actuelles صخور برکانیهٔ حاضره | — volcaniques anciennes صخور برکانیهٔ عتیقه | — basiques صخور اساسیه | Structure des — بنیهٔ صخور .

Rochée, sf. (Bot.) لحمیه فصیله‌سندن امید بورننه مخصوص بر نوع تزیینات فدانی .

Rocher, sm. (Géol.) صخره ، قیالق | قیا منفرد | (Mar.) Chaîne de —s قیا

ماهٔ ذات الرجل البطی ذوالغلصمة المشطی فرقەسندن (Zool.) | صغره (Anat.) | دوكونديسى فرفريه فصيلەسنك نمونەسى اولان بيوك بر نوع دكز حلزونى .

Rochet, sm. (Techn.) Roue à — ديشلى چرخ .

Rococo, adj. (Archit.) Style — روقوقو طرز معماريسى ، عصر سابقده فرانسەده مستعمل قبا بر طرز معمارى .

Rocou ou **roucou,** sm. (Indust.) آتيەدەكى قزيل بويا آغاجنك تخمى اوزرندن اخراج ايديلان روقو بوياسى ، فس بوياسى .

Rocouyer, sm. (Bot.) فلا فورتيه فصيلەسندن آمريقەنك فس بويامغه مخصوص بر نوع قرمزى بويا آغاجى .

Rod, sm. (Métrol.) انكليز مسحەلرندن اولوب تقريباً يكرمى بش متره مربع سطحنده بر اراضى اولچيسى در .

Rœmeria, sf. (Bot.) خشخاشيه فصيلەسندن بحر سفيد سواحلنه مخصوص بر نوع نبات .

Rogatoire, adj. (Dr.) Commission — استنابه | Par commission — على طريق الاستنابى .

Rogne, sf. (Méd.) جرب ، اويوز | (Bot.) آغاجلرى اويان بعض منطارلره علمدر | (Vétér.) آت اويوزى .

Rogné, ée, adj. (Monnaie) آشينمش ، قرسوده ، سيلك | Pièces —s قرسوده مسكوكات .

Rogner, va. (Jeux.) شطرنجده شاه ايله رخ بيننده آشورمه ياخود آتلامه اجرا ايتمك .

Rognon, sm. (Zool.) اكل ايديلان حيواناتك بوبركنه ديئور | (Min.) بوبرك شكلنده چاقل طاشى .

Rognure, sf. (Techn.) قازندى | براده ، تلاش ، يونغه | حكاكه ، قرندى .

Rohwand ou **Wandstein,** sm. (Min.) روهواند ، آلمانياده ازايه فرونلرنده قوللانيلان بر نوع مذيب .

Roi, sm. (Pol.) قرال | Maison militaire du — قرالك معيت عسكريەسى | Maison civile du — قرالك معيت ملكيەسى | Le — catholique اسپانيا قرالى | (Relig.) Le — des —s سلطان السلاطين اولان جناب الله .

Roideur, sf. (Méd.) صحل ، صحول ، درشتى ، مرتلك .

Roitelet, sm (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقەسندن عندليبه فصيلەسندن چالى قوشى و بوقليجه بلبل نوعى .

Rôle, sm. طومار ، دفتر | (Dr.) دفتر ، فهرست | —s des contributions دفتر اسامى مكلفين | — du tribunal ليسته ، رؤيت اولنەجق دعاوينك جدولى | (Mar.) — de bord ou — d'équipage رولو ، طائفه دفترى | (Théâtre) هر اويونجينك كندى رولى .

Rolle, sm. (Zool.) آتيدەكى غربان فصيلەسندن آلمانيەيه مخصوص برنوع صاقصغان قوشى .

Rollier, sm. (Zool.) عصافير مخروطى المنقار فرقەسندن غربان فصيلەسندن صارى آصمه ديئلان قوش نوعى .

Romain, sm. (Impr.) بر قاچ نوع طباعت حروفلرينه ديئور ، دوز حرف ، رومن .

Romaine, sf. (Métrol.) طوپ صلاطه ديئلان مارول نوعى | (Bot.) عثمانلو قنطارى .

Roman, sm. (Litt.) اثار ادبيەدن اولان حكايه ، رومان | —s historiques اساسى تاريخه مستند اولان اثار ادبيه .

Romance, sf. (Litt.) داستان نوعندن اولان اشعار .

Romancero, sm. (Litt.) قصيده طرزنده منقبه .

Romancier, sm. (Litt.) حكايه نويس ، رومانجى .
Romanes (Langues), sf. pl. (Litt.) السنهٔ لاتينيه ، لاتينجه‌دن مشتق لسانلر .
Romantique, adj. (Litt.) Genre — اصول عتيقه‌دن صرف نظر ايدن اربابك اتخاذ ايتمش اولديغى اصول جديده .
Romarin, sm. (Bot.) سفويه فصيله‌سندن موناردیه قبيله‌سندن بحريه دينلان فدان نوعى | — sauvage, **V. Lédon.**
Roméite, sf. (Min.) رومه‌ئيت ، بر جص ذوآنتيمون خلقيدر .
Rompre, va. (Dr.) — un criminel مجازات عتيقه‌دن جانيلرك قول و بجاق قيرمق ايله چبوق تيمور كيكلريني | — son ban منفادن فرار ايتمك .
Ronce, sf. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن عليقيه قبيله‌سندن بوكرتلن نوعى ، عليق ، مورمى | — des haies, muron ou murier sauvage, يبانى توت ، يبان بوكرتلنى ، قيا بوكرتلنى ، قيا توتى | — des rochers توت شوكى .
Ronciné, ée, adj. et sm. (Bot.) كلابى | Feuille —e ورق كلابى .
Rond, onde, adj. (Anat.) مدور | Muscle — عضلهٔ مدوره | Muscle gros — عضلهٔ واسعهٔ مدوره | (comm.) Compte — يووارلق حساب ، كمرسز يكون | Affaires assez —es اولدقجه مكمل و منتظم معاملات .
Ronde, sf. (Art mil.) قول ، دوريه قولى | Faire une — قول كزمك | (Mus.) ايكى دركلك نوطه شكلى .
Rondeau, sm. (Litt.) اون اوچ مصراعدن مركب و مصراعلرى ايكيشر ايكيشر مقفى بر نوع كوچك شعر | (Mus.) برنجى و ايكنجى و اوچنجى پارچه‌لردن عبارت نغمه .
Ronde-bosse, sf. (Techn.) تكميل قبارتمه و مجسم ايشلره دينور ، مسنم كامل .
Rondelle, sf. (Techn.) رونديلا ، پول ، ماكنه و چرخ و سائره آره‌لرينه قونيلان مدوركو ساله يا معدن پاره‌سى | بر نوع قلبى طاشچيلرك .
Rondier ou **lontar,** sm. (Bot.) نخيليه فصيله‌سندن هندستانه مخصوص بر نوع اوچ چكردكلى خرما آغاجى .
Rondin, sm. (Syl.) Bûche non fendue, كوتوك ، طومروق .
Ronflant, ante, adj. (Méd.) غطيط | Râle — خرخرهٔ غطيطه .
Ronflement, sm. (Méd. et Physiol.) تغطط ، غطيطه ، قبع ، خرخره ، خيرلامه .
Rongeant, ante, adj. et sm. (Méd.) آكل ، قاضم | Les —s مواد قاضمه .
Rongeurs, sm. pl. (Zool.) حيوانات ثديه‌دن دردنجى قواضم فرقه‌سى ، كميريجى حيوان ، حيوانات قضمه | — muricidés مذكور فرقه‌دن قواديه فصيله‌سى .
Roquet, sm. (Zool.) فرانسه‌نك صچاقسز بر نوع كوپك ، فينو كوچك .
Roquette, sf. (Bot.) صليبيه فصيله‌سندن ايكى نوع تره نباتنك اسميدر | — des jardins روقه صلاطه‌سى | — sauvage بر نوع روقه ، يبانى صو تره‌سى | (Art mil.) روكت | — à la Congrève قونغراو روكتى | Fusée à la — هوائى فشنك | — de signal اشارت روكتى .
Rorqual, sm. (Zool.) Baleinoptère ou fausse baleine, ثديهٔ بحريه‌دن قيطيسيهٔ آكل الخشائش فرقه‌سندن كاذب بالنه بالغى يعنى فاليانوس دينلان بالق نوعى .
Ros, sm. (Techn.) مسبح ، طوقومه‌جى و سائره دستكاهلرينك طراغى .
Rosace, sf. (Archit.) كل شكلنده تزيينات معماريه ، تزيينات ورديه ، كوبك | — géométrique اشكال هندسيه نوعندن تزيينات .

Rosacées, sf. pl. (Bot.) ذوالملقتين ذوالوريقات توبجية منفصله حول المبيض صنفندن وردیه فصیله‌سی .

Rosaniline ou **fuchsine,** sf. (Chim.) **V. Fuchsine.**

Rosarique ou **urrosacine,** sf. (Chim.) مادهٔ وردیهٔ بول .

Rosat, adj. m. (Pharm.) وردی | Onguent — مرهم وردی | Miel — عسل وردی.

Rose, sf. (Bot.) ورد ، | — jaune قیصی کلی، صاری کل | — noisette آمریقه کلی | — pompon قرنفیل کلی | — pâle وان کلی | — de Damas مور کل | — à cent feuilles ورد صد برك ، خاص کل | — de Jéricho ou jérose, شامك کل خطمی | — trémière ou passe — — یبان کلی و یا حاجی کلی ، کف مریم | — de Chine ou Ketmie — پنبه خطمی یاخود چین کلی | — rouge ou de Provence, قرمزی اوقه کلی ، فرنك کلی | — de tous les mois ou des quatre saisons, یدی ویرن کلی | Bois de — خشب ورد ، کل آغاجی | (Pharm.) Eau de — کل صویی | (Techn.) الماس نوعندن اولوب روزه دینلان الماس | (Mar.) — des vents روزکار جهتلرینك اسامیسی مبین پوصله ، پوصله دائره‌سی ، پوصله قارتی ، بادنما ، ورد ریاح .

Roseau, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن قصبیه قبیله‌سندن بطاقلق قامیشی نوعی ، قصب ، بوریا | — à quenouille ماصوره قامیشی ، قاندره صازی | — à balais سپورکه صازی | — de l'Inde ou bambou, هند قامیشی | **V.** aussi **Bambou.**

Rosée, sf. (Météor.) طل ، ندی ، ژاله ، شبنم ، چیك .

Rosées, sf. pl. (Bot.) وردیه فصیله‌سندن طلیه قبیله‌سی .

Rose-gorge, sf. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن آمریقه‌یه مخصوص برنوع فیلورجین قوشی .

Roselet, sm. (Zool.) Syn. d'Hermine, **V.** ce mot.

Rosélite, sf. (Min.) روزه‌لیت ، بر جنس ذوالاثر سنیقیت خلقیدر .

Roséole, sf. (Méd.) اکثر خسته‌لکدن صوکره وجودده پیدا اولان سیویلجه ، علت وردیه .

Rosette, sf. روزتا ، نشان فیونفوسی | (Techn.) قباره | قباره چیویسی | شنیطه | فیونغو ، ایلك | En — متراکم .

Rosier, sm. (Bot.) وردیه فصیله‌سنك و طلیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان کل آغاجی | — sauvage ou églantier, یبانی کل آغاجی ، ایت بورونی .

Rosse, sf. (Zool.) قوتسز بیکیر ، هرکله ، خارکله | (Poisson). Syn. de Gardon, **V.** ce mot.

Rossignol, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عند لیبیه فصیله‌سندن بلبل نوعی ، عندلیب | — des murailles, parot ou gorge noir. دیوار بلبلی | (Techn.) میمونجق | (Vétér.) صولوغان آتلرك قوبروق صوقومنه ایدیلان داغ .

Rossolis ou **rosoglio,** sm. (Comm.) اکسیر و عنبریه دینلان ایچکی .

Rostellaire, sm. (Zool.) ناعمة مرجول البطن ذوالفلصمة المشطی فرقه‌سندن مخروطیه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .

Rostellum, sm. (Zool.) رأس تنیانك نهایت شائبه‌سی مخروطی بر استطاله اولوب خرطوم یاخود روستللوم نامی آلور .

Rostre, sm. (Archit.) کمی مهمازی شکلنده نهایت بولان تزییناته دینور | (Bot.) مغزل | (Zool.) منقاری الشکل .

Rot, sm. (Méd.) Syn. d'Eructation, ككرمه ، تجشؤ | (Techn.) — ou ros, بز و قماش دستكاهى طراغى ، منسج .

Rotacé, ée, adj. (Bot.) چرخوارى ، دوارى .

Rotacisme, sm (Physiol.) Grassayement de la lettre (r), لثغه .

Rotang ou **rotin,** sm. (Bot.) تخليه فصيله‌سندن قلميه قبيله‌سندن اسكمله صازى ، بر نوعى دخى باستون قاميشى در | نوعى ؛ قصب الزريره .

Rotateur, adj. et. s. m. (Anat.) مدور | Muscles —s عضالات مدوره .

Rotateurs ou **systolides,** sm. pl. (Zool.) حيوانات مقشره قسمندن حوينات دواره زمره‌سى .

Rotation, sf. (Phys.) دور ، حركت دوريه ، حركت دورانيه | (Astr.) حركت دوريه .

Rotatoire, adj. 2 g. (Phys.) دورى ، دوار | Mouvement — : حركت دواره ، حركت دوريه .

Rote, sf. (Relig.) Tribunal de la — رهبانه تخصيص قلنان جهات حقنده تكون ايدن دعوى‌يى رؤيته مأمور رومادە پاپا خضرتلرينك بر محكمه‌سيدر | Auditeur de — مذكور محكمه‌يى تشكيل ايدن اون ايكى راهب اعضادن هر برينه ويريلان اسمدر .

Rotifères, sm. pl. (Zool.) حوينات دواره زمره‌سندن اوچنجى حوينات حامل دواره فرقه‌سى .

Rôtissoire, sm. (Art cul.) كباب طاندرى ، كباب طولابى | كباب شيشى .

Rotonde, sf. (Archit.) دائره شكلنده و كرلى بنا .

Rotten stone, sm. (Min.) روتن استون ، طربلس طاشى .

Rotule, sf. (Anat.) المأجق ، ديز آغيرشغى ، داغشه ، رصفه .

Rotulien, ienne, adj. (Anat.) رصفى .

Roture, sf. (Pol.) آياق طاقمى ، پسپايه ، عوام ، اسافل ناس .

Roturier, sm. (Pol.) فرومايه ، آياق طاقمندن ، اسفل ناس .

Rouage, sm. (Méc.) بر ماكنه‌نك چرخ طاقمى .

Rouan, ane, adj. (Véter.) (آت و باركير) تيمور قيرى .

Rouble, sm. (Métro.) روسيه‌نك روبله ديلان سكه‌سى | Papier — روبله قائمه‌سى .

Roucoulement, sm. (Zool.) قمرى و كوكرجين آوازى ، هدير | (Méd.) زثير قرقرزى .

Roucouyer, sm (Bot.) Syn. de Rocouyer. **V.** ce mot.

Roue, sf. (Techn.) تكرلك ، دواره | (Méd.) چرخ ، پروانه | — hydraulique آصمه چرخى | — à augets كردللى طولاب | — صو طولابى ، صو چرخى | — pendante — à chevilles چيويلى طولاب | (Pol.) — de scrutin قرعه طولابى | (Adm.) — de la fortune لوتاريا و پيانقولرده مستعمل قرعه طولابى ، چرخ فلك | (Art mil.) — de hausse d'un canon توپلرك ارتفاع طولابى | (Mar.) — de gouvernail دومن طولابى | — à rochet قاستانيوله پورواسى | — barbotin قاپلومبه ، استروماچه ، قورزه اولمش خلاط | — de câble قاپلومبه‌لق ايدن اوست ديش .

Rouennerie, sf. (Indust.) فرانسه‌نك روان شهرنده اعمال اولنور بر نوع باصمه قماش .

Rouet, sm. (Techn.) شهرقه ، كلاوه ، هر نوع چيقريق .

Rouf, rouffle ou **carrosse,** sm. (Mar.) كوكرته قماره‌سى .

Rouge, adj. 2 g. et sm. احمر ، قرمزى ، مبرغ ، قرمزى رنك ، قرمزيلق | — végétal احمر نباتى | غازه ، قزيلجه دوزكونى | — de Hollande فلامنك قرمزيسى ديلان

كوكز بويا ، قزيل بوياسى | — foncé ادرنه‌نك قزيل بوياسى | — d'Andrinople قزيل بويا | كوكز .

Rouge-gorge, sm. (Zool.) Ou Cou rouge, عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن عند ليبيه فصيله‌سندن حق اوران ديكلان بر نوع اسكته قوشى .

Rougeole, sf. (Méd.) حصبه ' قيزاموق خسته‌لكى :

Rouge-queue, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن عند ليبيه فصيله‌سندن قزيل قويروق ديكلان بر نوع چالى بلبلى .

Rouget, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن خانيه فصيله‌سندن تكير بالغى نوعى .

Rouille, sf.(Chim.) پاس، سهك، حمض يكنيم حديد | — de plomb چالخه | (Agric.) بعض نباتاته و مزروعاته عارض اولور پاس و يانيق علق .

Rouillé, ée, adj. پاسلانمش ، پاسلى | (Méd.) مهوك . | Crachats — s نخامات مسهوكه .

Rouillure, sf. (Chim.) پاسلانمه ' تدنس ' توسخ .

Rouissage, sm. (Indust.) كتان و كندر مثللولرك صووده ايصلاتمه عمليانى .

Roulade, sf. (Mus.) ترانه ' ترنم .

Roulage, sm. (Comm.) عربه ايله نقل اشيا | تقليه | اجرت تقليه | — maritime بحراً نقل اشيا | Entrepreneur de — نقليه متعهدى | Maison de — امانتجى مغازه‌سى ، نقليه امانتجيسى مغازه‌سى | (Phys.) يووارلامه ' غلطان .

Roulant, ante, adj. (Techn.) متحرك | Matériel — آلات و ادوات متحركه .

Rouleau, sm. طومار | (Techn.) اسطوانه ' مردانه | (Art cul.) مرقاق ' اوقلاغى | (Impr.) مركب مردانه‌سى و ياكيلندروسى | (Archit.) طاش و سائره طاشيمق ايچون | (Zool.) افعيه فرقه‌سندن حيات مشكوك الذيب فصيله‌سندن بوبلرك آلتنه سوريلن فلنك هندستانه مخصوص بر نوع زهرسز ييلان .

Roulement, sm. (Comm.) — de fonds آقچه جيروسى، آقچه تداولى | Fonds de — مناوبه ' حكامك محاكك اقسام | (Dr.) مصارفات روزمره ايچون لازم اولان آقچه مختلفه‌سنه مناوبه اصولى .

Roulette, sf. (Techn.) اسكمله و سفره آياقلرينه قوللانيلان تكرلك .

Rouleurs, sm. pl. (Zool.) خرـفى الجناح ليلميه فرقه‌سندن متدخرج الجناح يراسه‌لره ديئور .

Rouleuses, sf. pl. (Zool.) ياپراقلرى يووارليوب ايچنده كندولرينى حفظ ايدن متدخرج سرفه‌لره ديئور .

Roulier, sm. (Comm.) عربه‌جى ' مكاره‌جى ' عربه ايله اشيا نقل ايدن ، عربه‌جى .

Roulis, sm. (Mar.) قاريندى ، كمى چالقانديسى كه ياليا اورمه ديئور .

Rouloul, sm. (Zool.) دجاجه فرقه‌سندن دجاج جبليه فصيله‌سندن هندستان شرقينك طرناقسز بر نوع سوكلونى .

Roulure, sf. (Syl.) آغاجلره عارض اولور منفسخه علق .

Roupie, sf. (Métrol.) هند و ايرانه مخصوص آلتون وكوش روپى ديئلان سكه‌سى .

Rousselet, sm. (Bot.) مصطفى پاشا آرمودى نوعى

Rousserolle, sf. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن عند ليبيه فصيله‌سندن چيل اورديج قوشى نوعى .

Roussette, sf. (Zool.) خفاشيه فرقه‌سندن مرحول الجناح فصيله‌سندن ات قناد ديئلان

اسماك غضروفی الجناح ذوالفم منحنی فرقه‌سندن ذوالافواه (Poisson) | اك بیوك نوع براسه اصل كوپك بالغی — rochier | جنبیه فصیله‌سندن كوپك بالغی نوعی .

Rousseur, sf. (Physiol.) بوز رنك | چیلك ، ادبساس ، قینه رنكی .

Roussin, sm. (Zool.) عادی جنس آت و بیكر .

Route, sf. (Pont et Ch.) یول ، جاده | —s impériales شاهراه ، جادهٔ كبیر | — carrossable عربه‌یولی | —s ou chemins de communication طروق اختلاطیه | —`pavée قالدرملی یول | — empierrée شوسه یولی | (Dr.) —s nationales بیوك جاده‌لر | —s départementales ولایات جاده‌لری | (Art mil.) —s militaires ou stratégiques, طرق عسكریه | یول تذكره‌سی | (Mar.) سفینه یولی ، روطه | — au compas پوصله ایله یول سفینه | — corrigée مصحح یول سفینه | — magnétique زاویهٔ مقناطیسی ایله یول سفینه | — vraie حقیقی یول سفینه | Compas de — دومنجی پوصله‌سی .

Routier, ière, sm. et adj. (Mar.) رهبر دریا | Carte —e رهبر خریطه .

Routine, sf. (Adm.) كهنه پسندلك ، ابتذال .

Rouverin, adj. m. (Min.) Fer — نحاس و كبریتی حاوی یومشاق تیمور .

Rouvieux ou **roux-vieux,** sm. (Vétér.) آت و اشك مثللولرك بویونی اوزرنده چیقان اور .

Rouvre, adj. (Syl.) **V. Chêne.**

Royal, ale, adj. قراللغه متعلق، قرالی | Famille — e خاندان قرالی | Prince — ولی عهد قرالی .

Royaliste, sm. (Pol.) قراللق طرافداری .

Royaume, sm. (Pol.) حكومت قرالیه | ممالك قرالیه | (Relig.) — du Ciel ملكوت السما .

Royauté, sf. (Pol.) قرالیت ، قراللق .

Rubace ou **rubicelle,** sf. (Min.) روباس ، آمریقه‌نك بر نوع قبا لعل طاشی .

Ruban, sm. (Comm.) شرید ، قوردلا | نشان شریدی | (Archit.) شرید شكلنده تزیینات معماریه .

Rubané, ée, adj. (Min.) دروننده شرید رسمی بولنان | Agate — e زهلی عقیق | (Art mil.) Canon — صارغی ناملو .

Rubanerie, sf. (Indust.) شرید جیلك صنعتی و تجارتی | شریت فابریقه‌سی .

Rubanier, sm. (Indust.) شریتجی | (Bot.) اسلیه فصیله‌سندن سو شریتی دینلان بر نوع صو فدانی .

Rubasse, sf. (Min.) روباس ، بر نوع قرمزی قوارس معدنی .

Rubéfaction, sf. (Méd.) تحمیر .

Rubéfiant, ante, adj. (Méd.) محمر | Moyens —s وسائط محمره .

Rubellane, sf. (Min.) روبللان ، بر سیلیسیت آلومینیومدن عبارتدر .

Rubelle, sf. (Bot.) یاپراقلری قرمزی و اوزومی سیاه بر نوع باغ چبوغی .

Rubellite, sf. (Min.) روبلیت ، قرمزی طورمالین نوعی .

Rubéole, sf. (Bot.) Syn. de Crucianelle, **V.** ce mot.

Rubiacées ou **étoilées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ متعدده حول المبیض صنفندن فویه فصیله‌سی .

Rubidium, sm. (Chim.) روبیدیوم ، پوتاسه بكزر بر نوع متالیك معدن .

Rubiette, sf. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عند لیبیه فصیله‌سندن هر نوع اسکنه و چالی بلبلنه علمدر .

Rubine, sf. (Chim.) اوائلده فن کیماده هر نوع کبریت مشناره ویریلور اسم ایدی .

Rubis, sm. (Min.) هر نوع یاقوته علمدر | — oriental آل یاقوت ، پنبه یاقوت | —s pinelle طاملہ یاقوت | — balais لعل طاشی | — de Hongrie چمسه دینلان کوك یاقوت .

Ruche, sf. (Agric.) دجیه ، خشا ، قووان یا قوغان | — d'observation فانوسلی قوغان ، جام قواون .

Ruchée, sf. (Agric.) بر قوغانك مجموع آریلری ، بر قوغان خلق .

Rucher, sm. (Agric.) قوغانلق ، قوغانلرك بولندیغی محل .

Rudenture, sf. (Archit.) بعض طاش ستونلرك نصفنه قدر ایدیلان پیوله دینور .

Rudiment, sm. (Hist. nat.) مبنا ، اثر .

Rudimentaire, adj. (Hist. nat.) اثری ، مبنائی | Organes —s اعضای مبنائیه ، حال مبناده بولنان اعضا | A l'état — حالت مبناده ، حال مبناده بولنان .

Rudistes, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل زراعیه قسمندن قصیر الرجل فرقه‌سی .

Rue, sf. (Adm.) سوقاق ، زقاق | Grande — جاده | (Bot.) سدبیه فصیله‌سنك جنس اوزرلك اوتی ، حرمل | — sauvage نمونه‌سی اولان سدف نوعی ، سدب | — des murailles دیوار سدفی | — des prés, **V. Pigamon.**

Ruellie, sf.(Bot.) آتیده‌کی عنبرائیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان ایکده آغاجی نوعی ، عنبراء .

Ruelliées, sf. pl. (Bot.) شائکیه و یا مشوکه فصیله‌سندن عنبرائیه قبیله‌سی .

Rugination, sf. (Chir.) قازیمه ، جرد .

Rugine, sf. (Chir.) مجرد ، جراح قزاغیمی .

Rugissement, sm. (Zool.) آرسلان و امثالنك کوردمه‌سی ، نهم ، همهمه .

Rugosité, sf. (Hist. nat.) بروشقلق ، چیزیکلك | خشونت .

Rugueux, euse, adj. (Hist. nat.) بوروشقلی ، بروشق ، چیزکای | خشین .

Ruine, sf. (Archit.) خرابه‌زار ، خرابه | —s factices انشاآت شبه خرابه .

Ruisseau, sm. (Géog.) بر چای و یا ایرمغه آقان کوچك صو ، کوچك چای .

Rumb, sm. (Mar.) Ou aire de vent, روزکار کرته‌سی .

Rumen, sm. (Zool.) کرش ، حیوانات مجتره‌نك برنجی معده‌سی که اشکنبه دینور .

Rumeur, sf. (Dr.) — publique ولولهٔ ناس | عمومك شایعه‌سی ، شایعه .

Rumex, sm. (Bot.) — patientia ou patience, لباده | — acetoso ou oseille, قوزی قولاغی .

Ruminants, sm. pl. (Zool.) ثدیه قسمندن ذوات الاظلاف فرقه‌سندن حیوانات مجتره تحت فرقه‌سی .

Rumination, sf. (Hist. nat.) نشوار ، کویش ، کوهله ، اجترا .

Rupia, sm. (Méd.) روپیا ، روحیه .

Rupicole, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عنبیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع قیا خروسی .

Ruppie, sf. (Bot.) آتیده‌کی روپیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان روپیه دینلان نبات .

Ruppiées, sf. pl. (Bot.) نایادیه فصیله‌سندن روپیه قبیله‌سی .

Ruptilité, sf. (Méd.) انتفاحیت غیر منتظمه .

Rupture, sf. (Méd.) كسر؛ مزق | (Méc.) انصرام | Coefficient de — امثال انصرام | (Pol.) قطع علاقه | — entre deux Gouvernements حكومتين بيننده قطع مناسبات | — d'un traité عهدنامه‌نك نقضى ، نقض عهد | (Dr.) — de ban منفادن فرار | — d'un voyage de mer **V. Voyage.**

Rural, ale, adj. (Agric.) دشتى ، قيره متعلق ، صحراوى | Chemins —aux تارلالر، اراضى قرا وقصبات يوللرى | Communes —les نواحى | Propriétés —les و چفتلكات | Code — اراضى قانوننامه‌سى و يا نظامنامه‌سى . قرانظاماتى

Ruse, sf. (Dr.) دسيسه ، مكر | خدعه ، حيله | (Art mil.) — de guerre . خدعهٔ حرب

Rusma, sm. (Pharm.) . حمام و سائره‌ده طوتيلان اوت

Rusticité, sf. . خوريارلق ، تيسو | روستاسيه ، كويليلك

Rustique, adj. منشى ، خوربات | روستائى ، كوى و قيره منسوب و متعلق | (Archit.) Ordre — . طرز معمارىٔ روستائى

Rut, sm. (Hist. nat.) حيوانلرك قزغنلق وقتى ، | صراف ، فحالت ، حناه ، نزوان . موسم خراب ، وداقه ، كوسنه

Rutabaga, sm. (Bot.) . لاحنه ايله شلغمك ملزى اولان شلغم لحنه‌سى **V.** aussi **Navet.**

Rutacées, sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتين ذوالوريقات تويجية منفصله تحت المبيض صنفندن . سذابيه فصيله‌سى

Rutèle, sm. (Zool.) مغطى الجناح خامسى الارساغ فرقه‌سندن صفيحى القرن فصيله‌سندن . بر نوع يلايق بوجك

Ruthénium, sm. (Min. et chim.) روته‌نيوم ، اذابه‌سى پك مشكل بر جسم . بسيط معدنى

Rutilant, ante, adj. (Chim.) احمر ناصع | Corps — . جسم احمر ناصع

Rutile ou **titanite,** sm. (Min.) . روتيل ، بر حمض تيطان خلقيدر

Ruyschia, sf. (Bot.) مارقغر اوياسيه فصيله‌سندن آمريقانك كويان ايالتنه مخصوص . بر نوع تزيينات فدانى

Ryacolite, sf. (Min.) . رياقوليت ، فلدسپات انواعندن بر نوع

Rytidome, sm. (Bot.) **V. Rhytidome.**

Rytidophyllum, sm. (Bot.) . جستريه فصيله‌سندن بر نوع تزيينات فدانى

S

S. sm. (Relig.) ولی و عزیز | **St.** ولی و عزیز | **SS.** اولیا ، اعزه | **S. S.** حشمتلو پاپا حضرتلرینك عنوانیدر | **S. M. I.** le Sultan ذات حضرت پادشاهی | **S. M. I.** حشمتلو ایمپراطور حضرتلری | **S. M. R.** حشمتلو قرال حضرتلری **S. A.** پرنسلره | فخامتلو دولتلو صدراعظم حضرتلری **S. A.** le Grand Vézir | ویریلن عنواندر | **SG.** بعض بیوك پیسقپوسلرك عنوانیدر | **SH.** رتبتلو ، پطریقلره ویریلن لقب **Sb.** موسیقیده صولو یعنی بر الت و یا سسله (Mus.) | علی العموم پیسقپوسلره ویریلن عنوان | کبریت و یاکوکرته اشارتدر (Chim. et Min.) | اجرا ایدیلان ترنم و یا نغمه‌یه اشارتدر اجسام بسیطه‌دن **SB.** stibium , آنتیمون ، راستیق طاشی | **Se**, sélénium , سله‌نیوم | **Si**, silicium, سیلیسیوم | **Sn**, stannum, رصاص ، قلای | **Sr**, strontium , استرونسیوم | (Anat.) L'**S** du colon , قولون حرفی | (Mar.) قبله ، جنوب . **V. Sud.**

Sabal, sm. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن قمیه قبیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع خرما آغاجی .

Sabéen, sm. (Relig.) نجمپرست ، صابئی .

Sabéisme ou **astrolatrie,** sf. (Relig.) Sabisme ou Sabaïsme, مذهب صائبیون ، صابئه مذهبی ، نجمپرستی ، صبائیت .

Sabelle, sf. (Zool.) حیوانات حلقیه‌دن حامل حریر فرقه‌سندن دکز بالری اوزرنده آری قوغانه بکزر یووه انشا ایدن بر نوع قوقعهٔ بحریه .

Sabice, sf. (Bot.) فویه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع قناقنا صارمشقی .

Sabine, sf. (Bot.) فصیلهٔ تنوبیه‌دن و قبیلهٔ عرعریه‌دن قره آردج یاخود ساج آغاجی . ارکك قره اردج mâle — | دیشی قره آردج stérile — | نوعی ، ابهل

Sable, sm. (Min.) قوم ، رمل ، ریك | — siliceux ou quartzeux, تراب صوانی ، آلتون قوملری ، رمال ذهبیه s aurifères— | رمل کلسی calcaire — | رمل صوانی طوپوق ، — Banc de (Mar.) | رمال سیاره ، قایشاق دینلان قوملر s mouvants— | قایر . mouvant — | قوم باتاغی

Sablier, sm. (Techn.) قوم ساعتی | قوم قابی ، ریکدان | (Mar.) منوطه ، پتکان ، | (Bot.) — élastique , pet-de-diable ou noyer de la Jamaïque , آمریقه‌نك جامایقه آطه‌سنه مخصوص اولوب فریبونیه فصیله‌سندن بر نوع جوز آغاجی ، فوله شجر مخفط .

Sablière, sf. (Min.) قوم اوجاغی | (Archit.) بنا بولملرنده قوللامه دینلان کرسته .

Sabline, sf. (Bot.) قرانفلیه فصیله‌سندن آناغالیسیه قبیله‌سندن قوم اوزرنده بیتن چایر نوعی .

Sablon, sm. (Min.) آرینه دینلوب امور بیتیه‌ده قوللانیلان بر نوع قوم .

Sablonnière, sf. (Min.) آرنه‌نك چیقارلدیغی محل ، آرنه اوجاغی .

Sabord, sm. (Mar.) لومبار | — de dégagement كوچشته لومبارى | -- de retraite بقالره لومبارى | Faux -- — لومبار قپاغی | — d'aviron كورك لومبارى.

Saborder, va. (Mar.) — un navire بر كمی‌يی باترمق .

Sabot, sm. (Indust.) قاطرغی و هر نوع نعلین مثللو آغاج آياق قابی | (Techn.) — de charriot عربه‌نك صیصه ، چولها مكيكی | — ou navette de tisserand, چولها مكيكی ، صيصه | (Zool.) حيوانات ثديه‌نك قازيقلرك باشنه كچيريلان تيمور چاريق | (Hydr.) تيمور چاريغی | — des solipèdes اظلاف pl. طلف | — des fissipèdes طرناغنه دينور ، سنبك | — des chameaux ou lamas، اخفاف pl. خف .
سم ، حافر |

Sabotier, sm. (Indust.) قاطر و تخته آياق قابی ياپان و صاتان ، نعلينجی .

Sabre, sm. (Art mil.) بر يوزلی قليج ، سيف | اوزون سوارى قليجی | — - baïonnette قسطوره .

Sabretache, sf. (Art mil.) سوارى عسكريتك صارمق چانطه‌سی .

Saburral, ale, adj. (Méd.) وسخی .

Saburre, sf. (Méd.) وسخ .

Sac, sm. (Techn.) طوربه | چانطه | چوال | — en crin غرار ، خرار | (Anat.) | كيسۀ رثيبه | — herniére كيسۀ فتقيه | (Bot.) — embryonnaire كيسه | — de campement اردوكاه طوربه‌سی | (Art mil.) — - à - terre استحكام و مترس ايچون طوپراق چوالی | (Comm.) | بر شهری غارت و يانمه ايتمه | — d'une ville (بر كمی‌يه) چوال يوكی يوكله‌مك | Passe de — Charger en —s (un navire) پاره كيسه‌سی ايچون وريلان بدل |

Saccade, sf. (Méd.) سكمه ، سكمله ، ارتجاج ، رجرجه .

Saccadé, ée, adj. (Méd.) سكه‌سكه ، مرجوج ، ارتجاجی .

Saccharate, sm. (Chim.) سكريت .

Saccharification, sf. (Chim.) شكرلنمه ، تسكر | (Méd.) — animale تسكر حيوانی .

Saccharifié, ée, adj. (Chim.) شكرلنمش ، شكرلی ، مسكر .

Saccharimètre, sm. (Chim.) سكربين ، مقياس سكر .

Saccharimétrie, sf. (Chim.) مقايسۀ سكر .

Saccharin,ine, adj. (Chim.) سكری | Fermentation – e, **V. Fermentation.**

Saccharine, sf. (Chim.) سكرين .

Saccharinite, sm. (Chim.) ساقرينيت ، قابل اختمار اولان مواد سكريه .

Saccharique, adj. (Chim.) Acide — حامض سكری .

Saccharoïte, sm. (Chim.) سكر ناقابل اختمار .

Saccharolé, sm. (Pharm.) دوای سكری .

Saccharomyces, sm. pl. (Bot.) فطور سكريه .

Saccharorrhée, sf. (Méd.) تبول سكر .

Saccharure, sm. (Chim.) سكريت | سكر مدوی ، سكر دوادار | — de lichen سكر شيب .

Saccomys, sm. (Zool.) Ou diplostome, ثديۀ قضمه فرقه‌سندن آمريقه‌يه مخصوص آغزی طوربه‌لی بر نوع صاكسار .

Sacerdoce, sm. (Relig.) پاپاسلق ' وظائف روحانیه ' مسند روحانی | رهبانیت ' صفت رهبانیت که قداس سویله‌مك وعفو خطایا بو صفتك مقتضاسیدر .

Sacerdotal, ale, adj. (Relig.) پاپاسلغه متعلق ' رهبانی | Habit — البسهٔ روحانیه .

Sachet, sm. (Pharm.) کیسه .

Sacre, sm. (Relig.) تقدیس | رسم تقدیس | حکمدارك تقدیسی | پیسقپوس تقدیسی | (Zool.) صقر دینلان دیه‌لی آق طوغان .

Sacré, ée. adj. (Relig.) مقدس ، مبارك ' بهبود | Livres —s ' تورات وانجیل ' کتب مقدسه | Histoire —e تاریخ مقدس | — Collège رومادە قاردینالار | Ordres —s کلیسا مراتبندن پاپاسلق ' شماس و یا شماس شمعدانی هیئتی و یا جمعیت مراتبی | (Anat.) عجزی | Canal — مجرای عجزی .

Sacrement, sm. (Relig.) ربیهٔ مقدسه | بر دینك سری .

Sacrer, va. (Relig.) تقدیس ایتمك . **V. Sacre,** pour les différents sens.

Sacret, sm. (Zool.) صقر دینلان دیه‌لی آق طوغانك ارککی .

Sacrificateur, sm. (Relig.) قربانجی | یهودیلرده قاشرجی خاخام .

Sacrifice, sm. (Relig.) قربان ، ذبح ' نسیکه ' ضحا .

Sacrilège, sm. (Relig.) جنایت علی الدین | اشیا و مواد مقدسه‌یی تلویث و تحقیر ' کفر .

Sacristain, sm. (Relig.) کلیسا جامه‌کاهبانی ، قندیلانفت | کلیسا قیّمی ، وافه .

Sacristie, sf. (Relig.) کلیسا جامه‌کاهی .

Sacro, adj. (Anat. et Méd.) عجزی | — - coccygien, enne, adj. عجزیٔ عصعصی | — - coxalgie الم عجزیٔ عصعصی | — - épineux, euse, adj. عجزیٔ شوکی | — - fémoral, ale, adj. عجزیٔ فخذی | — - iliaque, adj. عجزیٔ حرقفی | — - ili - trochantérien, ienne, adj. عجزیٔ حرقفیٔ مدوری | — - lombaire, adj. عجزیٔ قطنی | — - sciatique, adj. عجزیٔ ورکی — - spinal, adj. et sm. عجزیٔ شوکی | — - trochantérien ou pyramidal de la cuisse, عجزیٔ مدوری | — vértébral, ale, adj. عجزیٔ فقری .

Sacrum, sm. (Anat.) عظم عجزی ' قویروق صوقومی کمیکی .

Safran, sm. (Bot.) ورس ' زعفران نوعی | سوسیه فصیله‌سندن زعفران نوعی | — printanier زغره لاله‌سی دینلان یبان زعفرانی | (Mar.) — de gouvernail دومن یلبازه‌سی .

Safrané, ée, adj. (Pharm.) زعفرانلی | زعفران رنکنده ' زرد ' زعفرانی .

Safre, sm. (Min.) صفر ، حمض قوبالتدن مخرج مائی بویا .

Sagapenum, sm. (Pharm.) Ou gomme séraphique, سکبینج ، آت قصنیسی .

Sage, sm. کامل ' فیلسوف ' صوفی ' حکیم ' خصافتسیر | Les sept —s de la Grèce حکمای یونان .

Sage-femme, sf. قابله ' ابه قادین .

Sagène, sf. (Métrol.) روسیه‌نك طول مقیاسلرندن اولوب ایکی متره اون اوچ سانتیمترو قدر در .

Sagesse, sf. خصافت ' حکمت ، کمالات | تصوف | (Anat.) Dents de — نواجذ ، اضراس حلم ' اسنان حلم .

Sagitta, sm. (Zool.) Ou flèche, ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالمغلمة النواتی فرقه‌سندن قصی الجناح فصیله‌سندن بر نوع کوچك دکز آناسی .

Sagittaire, sm. (Astr.) برج قوس | قوش جملهٔ کوکبیه‌سی | (Bot.) Syn. de Fléchière, **V.** ce mot.

Sagittal, ale, adj. (Anat.) سهمی | Gouttière —e میزاب سهمی .

Sagitté, ée, adj. (Bot.) سهمی ، سهمی الشکل | Feuille —e ورق سهمی الشکل .

Sagou, sm. (Comm.) صاغو ، هند ایرمیکی .

Sagouier ou **sagoutier,** sm. (Bot.) نخلیه فصیله‌سندن قلیه قبیله‌سندن آفریقهٔ وسطی‌ده بولنور صاغو آغاجی .

Sagouins ou **sagoins,** sm. pl. (zool.) Syn. de Géopithèques, **V.** ce mot.

Sagre, sm. (Zool.) مغطی الجناح وباعی الارساغ فرقه‌سندن حسن الرجل فصیله‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بیوك نوع یالابق سینك .

Sagum, sm. ou **saie,** sf. (Art mil.) اوائلده روماليلرك چيكن نوعندن بر نوع قیصه جاکت .

Sahlite, sf. (Min.) ساهلیت ، بر نوع پیروکسن .

Saïga, sm. (Zool.) کیك قطعه‌سنده روسیه چوللرنده بولنور بر نوع بیوك ترهجه .

Saignée, sf. (Chir.) فصد ، قان آلمه .

Saignement, sm. (Méd.) قان کلمه ، سیلان دم .

Saillant, ante, adj. (Pol) کوزه چارپان ، شایان دقت | (Archit.) جونبه‌لی ، کوشه‌لی ، چیقمه‌لی | (Géom.) Angle — زاویه خارجیه ، چیقندیلی |

Saillie, sf. (Dr.) جونبه ، چیقندی ، چیقمه | — sur la voie publique طریق عام اوزرنده چیقندی | (Méd.) — d'esprit قیاع ، دوشونمیه‌رك سوزه آتلمه عطال .

Saïmiri, sm. (Zool.) سبن قبیله‌سندن برهزیلیا ممالکنه مخصوص بر نوع کوچك میمون .

Sain, aine, adj. (Méd.) سلیم ، صاغلام | عقل سلیم صاحبی | (Dr.) — d'esprit تام الشعور ، کال عقلنده | —de corps et d'esprit کال عقل و صحتده .

Sain-bois, sm. (Bot.) **V. Garou.**

Saindoux, sm. (Culin.) شحم خنزیر ، صیرتلاش دوکز یاغی .

Sainfoin, sm. (Bot.) حشیشهٔ معززه ، فراشیه فصیله‌سندن سلاشیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان سجرهٔ سلا ، کیاه معزز ، یونجه | — des prés ou esparcette قبا یونجه نوعی | — à bouquets فزیل یونجه .

Saint, e, adj. et s. 2 g. (Relig.) مبارك ، عزیز ، مقدس | ولی pl. اولیا | Terre —e ارض فلستین ، قدس شریف | Les lieux —s مقامات مبارکه ، مقامات مقدسه | Le — - Père اب مقدس ، پاپا حضرتلری | Le — - Siège کرسی اماکن مقدسه شریف ، پاپا مقامی .

Saint-Augustin, sm. (Impr.) سنت اوغوستین ، بیوك رومن ایله چیچرو دینلان حروفات بیننده اولان بر نوع مطبعه حروفاتی .

Sainte-Barbe, sf. (Mar.) سنتاباربا | کمی جبخانه‌سی .

Sainte-Esprit, sm. (Relig.) روح قدس .

Saintété, sf. (Relig.) قدسیت ، تقدس | ولیلك | Sa — حشمتلو پاپا حضرتلری ، پاپا حضرتلرینه ویریلان لقب .

Saint-simonisme, sm. (Relig.) سن سیمونك مذهب و اصولی .

Saisi, ie, adj. et sm. (Dr.) حجز اولنان ، محجوز | محجوز علیه ، متحجز | Dé-

biteur — اموالی حجز اولنان مدیون | Tiers — (اموال محجوزه یدنده بولنان) شخص ثالث | Objets —s اموال محجوزه .

Saisie, sf. (Dr.) حجز | حجزنامه | Ordonnance de — حجز قراری ، قرارنامه‌سی | Validation de — تصدیق حجز | Mainlevée de — رفع حجز ، فك حجز | — conservatoire حجز تأمینی ، لاجل التأمین حجز | — exécution اجرائك تأمین حجز اجرائی | — revendication بالاستحقاق حجز | — gagerie شخص ثالث یدنده بولنان اموالك حجزی | — arrêt ou opposition استیفاسیچون مأجورده بولنان اموالك حجزی | — bradon ou — des fruits pendants par racine هنوز دیوشیرلمامش اثمارك حجزی | — sur débiteur forain اقامتكاهی داینك بولندیغی قضاده اولمیان مدیون اموالنك حجزی | (Dr. crim.) ضبط | (Mar.) بر طرف سفینه‌نك حجزی .

Saisine, sf. (Dr.) انتقال جبری | (Mar.) لیغادوره ، قوردون | زنجیر لنتیه | — d'ancre قونتره قاپون .

Saisir, va. (Dr.) حجز اجتمك | Pratiquer une saisie, حجز وضع ایتدیرمك | (Dr. crim.) ضبط اجتمك | — mort ou vif حیاً و یا میتاً اخذ و کرفت اجتمك | V. aussi **Saisie.**

Saisissable, adj. (Dr.) قانوناً حجزی جائز اولان ، قابل اولان .

Saisissant, ante, s. (Dr.) حاجز ، حجز ایدن .

Saison, sf. (Météor. et cosmog.) فصل ، موسم | Les quatre —s فصول اربعه | Nouvelle — ایلك بهار | Arrière — صوك بهار | —s inverses فصول معکوسه | (Comm.) Morte — کساد وقت ، موسم کساد | Marchand des quatre —s هر موسمك یمش و سبزوالی صاتان کزدیریجی ، ماناو و سبزواتجی .

Salaire, sm. اجرت ، مزد | آیاق تری | حق | (Ec. pol.) اجرت یومیه ، یومیه .

Salariat, sm. (Ec. pol.) عمله کروهی ، اجرت ایله چالشانلر کروهی .

Salaison, sm. (Comm.) طوزلمه ، تمليح | طوزلانمش ، هر نوع طوزلایجی ایشلری آت بالق و سائره .

Salamandre, sf. (Zool.) ضفدعیهٔ ظاهر الذنب فرقه‌سندن درت آیاقلی بیوك بر نوع کلر ، سمندر .

Salangane, sf. (Zool.) چین دکزلرینه مخصوص بر نوع قیرلانغیج قوشی که یوواسندن الماسیه یاپیلور .

Salant, ante, adj. (Comm.) طوزلی ، مملح | Marais —s طوزله کوللری ، مملحه طاوه‌لری .

Salbande, sf. (Min.) فیلونلری قیالردن تفریق ایدن طبقه‌لره دینور ، صالباند .

Salde, sf. (Zool.) ذوالجناحیت النصف غیر متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن لسانس بریه فصیله‌سندن بعض چایرلرده بولنور بر نوع صیچراق کهله .

Salé, ée, adj. (Comm.) طوزلی ، مملوح | Viande —e طوزلی باصدرمه .

Salénidées, sf. pl. (Zool.) مقنفذ الجلد شبه الجلد مشوك فرقه‌سندن صالهنیده فصیله‌سی .

Salénie, sf. (Géol.) آتیده‌کی صالهنیده فصیله‌سندن طبقهٔ تباشیریه‌ده بولنور بر نوع هوام مستحاثه‌سی .

Salep, sm. (Pharm.) سحلب فدانتك بصله‌سندن استخراج اولنان مادهٔ معلومه ، سالپ ، سحلب .

Saleté, sf. پیسلك ، درن ، وسخ ، نجس | (Mar.) Boîte à —s واپور قازغانك چامور خزینه‌سی .

Saleur, sf. (Comm.) بالق و سائره طوزلایجی .

Salicaire, sf. (Bot.) آتیده‌کی صالیقاریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع اسپانق ، صالیکر .

Salicariées ou **lythrariées,** sf. pl. (Bot.) صالیقاریه فصیله‌سی **V. Lythrariées.**

Salicine, sf. (Chim.) صالیسین ، صفصافین .

Salicinées, sf. pl. (Bot.) سکود و قواق جنسلرینی حاوی اولان صفصافیه فصیله‌سی .

Salicoque, sf. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل طویل الذنب فرقه‌سندن جراد مائی فصیله‌سندن قره‌ویدس دینلان بر نوع دکز قاریدسی .

Salicorne, sf. (Bot.) آتیده‌کی صالیقورنیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان و طوزلالرده حصوله کلان بر نوع قدان .

Salicorniées, sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ اسفناخیه‌دن صالیقورنیه قبیله‌سی .

Salicylate, sm. (Chim.) صفصافیت | — d'ammoniaque صفصافیت آمونیاق | — de phényle ou salol, صالول ، صفصافیت فنیل .

Salicylique, adj. (Chim.) Acide — حامض صفصافی .

Salière, sf. (Art cul.) نمکدان، طوزلق | (Véter.) آت قسمنك کوزی اوزرنده‌کی چقور .

Salifère, adj. (Chim.) حامل ملح .

Salifèrien (Etage), sm. (Géol.) طبقات تریازیه‌نك اك جدیدی که طبقهٔ صالیفریه دینور .

Salifiable, adj. (Chim.) قابل تملح | Bases —s اساس قابل تملح .

Salification, sf. (Chim.) تملح ، طوزلانه .

Saligénine, sm. (Chim.) صالیژه‌نین ، بر نوع کئول صفصافی .

Salin, ine, adj. (Pharm.) طوزلی ملحی | Eaux — es میاه ملحیه ، طوزلی صولر .

Salines, sf. pl. (Comm.) مملحه ، طوزله .

Salinomètre, sm. (Chim.) سالینومترو ، میزان الملح .

Salipyrine, sm. (Chim.) صالیپیرین ، بر نوع انتیپیرین .

Salivaire, adj. (Physiol.) لعابی | (Anat.) Appareil — جهاز لعابی | Conduits —s مجاری لعابیه .

Salivation, sf. (Physiol.) تلعب ، توکورك پیدا اولمه .

Salive, sf. (Physiol.) لعاب ، توکورك .

Salle, sf. صاله | صالون | دیوانخانه | — d'attente تنفسخانه | — d'étude درسخانه | — du trône تخت صالونی , (En Turquie) عرض اوطه‌سی | — d'audience محکمه اوطه‌سی | — (Dans les hôpitaux), خسته‌خانه قغوشی | — d'asile ایتامخانه | — de vente علناً اشیا فروخت اولنان محل ، مزادخانه | (Art mil.) — de police مجازات قغوشی .

Salmiac, sm. (Chim.) نشادر طوزی .

Salmonés ou **salmonidés,** sm. pl. (Zool.) مرخو المسبح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن صوم فصیله‌سی .

Salol, sm. (Chim.) Syn. de Salicylate de phényle. **V. Salicylate.**

Salpes ou **Salpiens**, sm. pl. (Zool.) نامهٔ عدیمة الرأس و القولقه فرقه‌سندن بر نوع یقاموز وی‌ری دکز بوجکی .

Salpêtre, sm. (Chim.) کهرچله .

Salpêtrerie, sf. (Min.) کهرچله معدنی ، کهرچله اوجاغی .

Salpingo, adj. (Anat.) انسی | Muscle — - malléen عضلهٔ انسیهٔ مطرقیه | — - pharyngien, sm. نفیر اوستاکئ بلعومی | — - staphylin ou péristaphylin interne, محیط لهات داخلی .

Salpingite, sf. (Méd.) التهاب محیط رحم | — simple التهاب بسیط محیط رحم .

Salse, sf. (Géol.) چامور برکانی ، صالس یعنی برکان هوائی و یاخود برکان وحلی .

Salsepareille, sf. (Bot.) صپارنائیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان سپارنا .

Salseparine, sf. (Chim.) صالسپارین ، سپارنائین .

Salsifis, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن اسقورچینه ولکه صقالی دیتلان فدان، قمبول .

Saltation, sf. (Géol. et Hist. nat.) وثبه | —s dans l'évolution اصول انقلابده واقع اولان وثبات .

Saltigrades, sm. pl. ou **sauteuses**, sf. pl. (Zool.) عناکب وثویه فرقه‌سندن عناکب نساجه فصیله‌سندن طفار المشی قبیله‌سی .

Saltimbanque, sm. (Jeux) آت جانبازی ، پرنده باز .

Saltique ou **atte**, sf. (Zool.) عناکب وثویه فرقه‌سندن نساجه فصیله‌سندن طفار المشی قبیله‌سندن بر نوع صیچرار اوروبجك .

Salubre, adj. (Méd.) جید ، جیاد ، نافع الصحه .

Salubrité, sf. (Méd.) جیادت ، نافعة الصحت | — de l'air جیادت هوا | — publique صحت عمومیه | Mesures de — تدابیر تنظیفیه و تطهیریه .

Saluer, va. (Art mil.) رسم سلامی ایفا ایتمك | سلام ویرمك ، سلاملامق .

Salut, sm. (Relig.) نجات | (Dr.) سلامت | — commun سلامت عامه | Jet pour le — commun سلامت عامه ایچون دکزه اشیا القاسی | — public سلامت عمومیه | (Art mil.) — militaire تعظیم عسکری ، سلام عسکری | — de mer سلام بحری | — royal حکمدار سلامی | — avec 21 coups de canon یکرمی بر پاره طوپله سلام | Contre - — مقابلهٔ سلام .

Salvadore, sf. (Bot.) سواك آغاجی که کوکنه مسواك دیرلر .

Salvatelle, sf. (Anat.) ورید ناجی .

Salve, sf. (Art mil.) تفنك و طوپ سلامی | — d'artillerie ایفای سلام و یا اعلان مسرت ضمننده طوپ آتلمسی | Feu de — بلوك آتشی | (Pol.) — d'applaudissements سورکلی آلقشلر .

Salvinie, sf. (Bot.) ذوالالقاح خفیهٔ مائیه‌دن مارسیلیاسیه فصیله‌سندن بر نوع صو ترازیانه‌سی .

Samare, sf. (Bot.) ثمرهٔ مجنحه ، ثمر مجنح .

Sambucées, sf. pl. (Bot.) فصیلهٔ بلسانیه‌دن صفصفیه قبیله‌سی .

Samé, sm. (Zool.) نهرلرده بولنور طالقی صو کفالی .

Samole, sm. (Bot.) ربیعیه فصیله‌سندن طاقلق قره قولاغی نوعی | — aquatique ou mouron d'eau صو قاره قولاغی .

Sancir, vn. (Mar.) کمی یلکنله تیمور اوزره ایکن باشدن باتمق .

Sanction, sf. حکمدارك تصدیق و تصویبی | مؤیدیت ، صورت تأییدیه | (En

Turquie) ارادهٔ سنيه | Soumettre à la — Impériale عرض و استيذان ايتمك، | — de la loi قانونك جزا و مكافاتی . عرض ايتمك

Sanctionner, va. تصديق و تصويب ايتمك | — par Iradé Impérial مرعيت احكامنه بالاستيذان ارادهٔ سنيهٔ حضرت پادشاهی شرفصدور بيورلمق .

Sanctuaire, sm. (Relig.) قدس | كاپسا خزينه‌سی | باش اوتاق .

Sandaraque, sf. (Pharm.) صاندالوس ، سندروس .

Sanderling, sm. (Zool.) طيور مقبقبه ساكن المزارع فرقه‌سندن طويل المنقار فصيله‌سندن بر نوع بنكلی قره طاوق .

Sandoric, sm. (Bot.) Vulg. Hantol, قبقبيه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بر نوع تسبيح آغاجی .

Sandre, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشنی الادمه فرقه‌سندن آق بالق ديتلان بر نوع كول بالغی .

Sang, sm. (Physiol.) قان ، دم ، خون | — artériel دم شريانی | — veineux دم وريدی | (Véter.) — de rate طواره عارض اولور صرعه علتی | (Méd.) Coup de — قان قفايه چيقمه | Se faire du mauvais — جان صيقلمه‌سی ، حدتلنمه | (Zool.) Cheval de pur — جنس حيوان ، صوی حيوان | (Dr.) Impôt du — عسكرلك، قان ويركوسی | Prix du — ديت | Princes du — خاندان حكمداری پرنسلری ; (En Turquie), شهزادكان .

Sang-dragon, sm. (Pharm.) قرنداش قانی ، دودن .

Sang-froid, sm. (Physiol.) صغوق قان ، مكانت .

Sangle, sf. (Techn.) حرام ، اكر و پالان قولانی | Large — تپنكی | Anneau de — طارطغی .

Sanglier, sm. (Zool.) ذات الظلف فرقه‌سندن خنزيره تحت فرقه‌سندن يبان طوكزی نوعی .

Sanglot, sm. (Bot.) فغان ، ايچرو چكمه ، شهاق .

Sangsue, sf. (Zool.) حيوانات حلقيه معدوم الرجل فرقه‌سندن علقيه فصيله‌سندن سولوك نوعی ، علق | — médicinale طبابتده قوللانيلان سولوك | - de cheval ou hémopide, **V.** ce mot.

Sanguification, sf. (Méd.) استدماء | تدميم .

Sanguin, ine, adj. (Physiol.) دموی | Système — جملهٔ دمويه | (Méd.) Tempérament — مزاج دموی | Maladies —es امراض دمويه .

Sanguinaire, sf. (Bot.) خشخاشيه فصيله‌سندن ارجنيه قبيله‌سندن عرق الدم نوعی، سانكينر | — de Canada قناده سانكينری .

Sanguine, sf. (Méd.) قرمزی قورشون قلمی معدنی .

Sanguinolent, ente, adj. (Méd.) قانلی ، مدمم .

Sanguisorbe, sf. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن علقيه قبيله‌سندن سنجان نوعی | — commune, **V. Pimprenelle.**

Sanicle, sf. (Bot.) سانيقل ، زيرده‌كی صانيكون قبيله‌سنك نمونه‌سی اولوب فرانسه‌يه مخصوص بر نوع چوبلبه | — de montagne, **V. Saxifrage.**

Saniculées, sf. pl. (Bot.) سيوانيه فصيله‌سندن صانيكون قبيله‌سی .

Sanie, sf. (Méd.) صديد ، يارەلردن چيقان جراحت .

Sanieux, euse, adj. (Méd.) صديدی | Pus — قيح صديدی .

Sanitaire, adj. (Adm.) صحی | Administration — ادارهٔ صحیه ، ادارهٔ امور صحیه | Cordon — صحیه قوردونی ' قرانتنه قوردونی | Office — ou de santé, قرانتنه‌خانه ' ادارهٔ صحیه ' مرکز .

Sanitation, sf. (Méd. et Adm.) صحت عمومیه‌یی محافظه اصولی | Système de — d'nne ville بر شهرك صحت عمومیه‌سی حقنده اتخاذ اولنان تدابیر و اصول .

Sanscrit, sm. (Litt.) سانسقریت ، سانسقروتام لسانی ' هندستانك سندهند لسانی .

Sansevière, sf. (Bot.) صانسیویه‌ر ' زنبقیه فصیله‌سندن صبریه قبیله‌سندن آفریقه‌نك برکوزل چیچکی فدانی .

Samsonnet, sm. (Zool.) اوتلکن قوشی | (Poisson) بر نوع استاوریت دینلان کوچوك اسکومری .

Santal ou **sandal,** sm. (Bot.) صندال ، صاندالوس آغاجی | — blanc آق صندالوس — citrin لیمونی صندالوس .

Santalacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن صندالیه فصیله‌سی .

Santaléine, sf. (Chim.) صندالهئین ' صنتالین .

Santaline, sf. (Chim.) صندالین ، صندالوس آغاجندن مخرج قرمزی بویا .

Santé, sf. (Méd.) صحت ' عافیت ' صاغلق , (Adm.) — ou bureau de —, ادارهٔ صحیه ، ادارهٔ صحیه مرکزی | Office de — قرانتنه‌خانه | Officier de — خسته‌خانه ، دارالشفا | Maison de — قرنتنه صندالی | Canot de — صحیه مأموری | (Art mil.) Service de —, corps de —, مأمورین ، خدمت صحیهٔ عسکریه صحیهٔ عسکریه .

Santoline, sf. (Bot.) مرکبه‌فصیله‌سندن قناریه قبیله‌سندن بحر سفید ساحلرینه مخصوص بر نوع ایلفین .

Santonine, sf. (Chim. et Pharm.) ، صوغلیجان دوشورمکده قوللانیلان صانتونین خرسانی .

Sapajou, sm. (Zool.) آمریقه میمونلرندن سبن فرقه‌سندن صاپاژو دینلان میمون نوعی .

Sape, sf. (Art mil.) استحکام و لغم و تل و خندق حفری عملیاتی .

Sapeur, sm. (Art mil.) استحکام عسکرندن بالطه‌جی نفری ، بالطه‌جی | —s - pompiers اطفائیه افرادی ' طلومبه‌جی نفراتی | Régiment de marins —s - pompiers بحریه اطفائیه آلایی .

Saphène, sm. (Anat.) صافن | — péroniers صافن شظیٔ .

Saphique, adj. (Litt.) اشعار یونانیه‌دن اولوب صافو نام یونان شاعره‌سی طرفندن بالاختراع نامنه منسوب اوله‌رق صافیك دینلان بحر .

Saphir, sm. (Min.) صفیر ، کوك یاقوت نوعی | — mâle لاجورد یاقوت | — femelle اصل کوك یاقوت .

Saphirine, sf. (Min.) صافیرین ' مائی عقیق نوعی .

Sapide, adj. (Pharm.) ذوالطعم ، طاتلی ' لذتلو .

Sapidité, sf. (Pharm.) لذت ، طاد ، طعم .

Sapin, sm. (Syl.) فصیلهٔ صنوبریه‌دن قبیلهٔ تنوبیه‌دن آق چام و کوکنار نوعی ' تنوب | — argenté آق کوکنار | — noir قره کوکنار .

Sapindacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن صبونیه فصیله‌سی .

Sapindées, sf. pl. (Bot.) بالادة صبونيه‌سی فصیله‌سندن شبه صبونیه قبیله‌سی .
Sapinette, sf. (Syl.) آمريقهٔ شمالی‌یه مخصوص بر نوع كوكنار كه‌قره كوكنار دخی دیثور .
Saponacé, ée, adj. (Pharm.) صابونه بكزر ، صابونی .
Saponaire, sf. (Bot.) حشیشة ، فصیلهٔ قرنفلیه‌دن سیلنه قبیله‌سندن چوكن نوعی ، چوغان اشنان — du Levant اشنان ، الصابون | — officinale عود آغاجی چیچکی | — à feuille de basilique شكرجی چوكنی .
Saponification, sf. (Pharm.) صابونلانمه ، تصبن .
Saponine, sf. (Chim.) چوكنين ، صابونين .
Saponulé, sm. (Pharm.) ادويهٔ صابونيه .
Saporifique, adj. (Pharm.) ملذذ ، لذت ويريجی .
Sapotacées ou **sapotées,** sf. pl. (Bot.) فصيلهٔ صاپوتيه .
Sapotillier ou **sapotier,** sm. (Bot.) فصيلهٔ صاپوتيه‌نك جنس نمونه‌سی اولوب آمريقه‌يه مخصوص صيتقه آغاجی نوعی .
Sarbacane, sf. (Art mil.) اوائلده مستعمل تاتار اوق دينلان آلت ، اولوقلی یای ، كانكروه .
Sarcasme, sm. (Litt.) استهزا آميز هجو .
Sarcastique, adj. (Litt.) هجوی ، مستهزيانه .
Sarcelle, sf. (Zool.) اوردك انواعندن باغرتلاق دينلان كوچوك نوعی | — d'hiver ou navette, قيش يبان اوردكی نوعی .
Sarche, sf. (Techn.) قالبور قصناغی ، قاصناق .
Sarcine, sf. (Bot.) اشنیه انواعندن بر نوع طفيلی اشنيه | — de l'estomac اشنئ معده .
Sarclage. sm. (Agric.) تارلالردن مضر اوتلری آييقلامه عملياتی .
Sarcloir, sm. (Agric.) چكمه دنيلان بر نوع چاپو .
Sarcocarpe, sm. (Bot.) — ou chair de fruit, لحم ثمره ، قطعهٔ شحميهٔ ثمره .
Sarcocèle, sm. (Méd.) سرطان خصيه ، قيلهٔ لحم .
Sarcocolle, sf. (Pharm.) كهل فارسی ، عنزروت دينلان صمغ .
Sarcocollier, sm. (Bot.) پنياسيه فصيله‌سندن آفريقهٔ شماليه مخصوص عنزروت آغاجی .
Sarcode, sm. (Physiol.) كريوات شحميه ، صارقود .
Sarcoderme, sm. (Bot.) ادمهٔ لحميه .
Sarco-épiplocèle, sf. (Méd.) قيلهٔ لحميهٔ ثربيه .
Sarco-épiplomphale, sf. (Méd.) فتق سری ثربئ لحمی .
Sarco-hydrocèle, sf. (Méd.) قيلهٔ مائيهٔ لحميه .
Sarcolemme ou **myolemme,** sm. (Anat.) غلاف عضلات .
Sarcologie, sf. (Anat.) مبحث اجزای لينه ، مبحث اجزای ناعمه ،
Sarcomateux, euse, adj. (Méd.) عقلی ، سرطانی .
Sarcome, sm. (Méd.) لحم ، عفل | — cutané سرطان جلدی .
Sarcomphale, sf. (Méd.) سرطان سری .
Sarcophage, sm. (Relig.) صندوقه ، جنفور | (Zool.) آكل اللحوم .
Sarcopte, sm. (Zool.) زيرده‌كی قاطع اللحم فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان ايوز بوجكی نوعی ، هوام الجرب .
Sarcoptidés, sm. pl. (Zool.) عناكب قسمندن اقاريد فرقه‌سندن قاطع‌اللحم فصيله‌سی .

Sarcoramphe, sm. (Zool.) آقبابا انواعندن غاغالی آق بابا نوعی .

Sarcose, sf. (Méd.) تکون لحم .

Sarcostose, sf. (Méd.) سرطان عظم .

Sarcotique, adj. et sm. (Méd.) ملحم ، ملتحم .

Sarcotripsie, sf. (Méd.) خرش حطی ، اتی ازمه .

Sarde, sf. (Min.) صارد ' بر نوع قرمزی عقیق .

Sardine, sf. (Zool.) آتش بالغی ' فصیلهٔ رنکیه‌دن صارده بالغی نوعی .

Sardoine, sf. (Min.) صاردوین ' پورتقال رنکنده عقیق .

Sardonie, sf. (Bot.) صاردونی ، صاردنیا آطه‌سنه مخصوص بر نوع کرید لاله‌سی .

Sardonique, adj. (Physiol.) صاردونی | Rire —, **V. Rire.**

Sardonyx, sm. (Min.) آلت طبقه‌سی قرمزی اولان سلیمانی طاشی .

Sargasse, sf. (Bot.) اشنیهٔ اغبشه شعبه‌سندن بحر محیط اطلانتیکه مخصوص دکز صازی نوعی .

Sargue, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشنی الادمه فرقه‌سندن قره‌کوز فصیله‌سندن صاراغوس بالغی نوعی .

Sarigue, sf. (Zool.) حیوانات کیسه‌یه‌دن آمریقه‌یه مخصوص صاریك نوعی .

Sarment, sm. (Bot.) شطب ، تکاك ' آصمه چبوغنك بر سنه ظرفنده بیوردیکی مقدار | چیلك و امثالی نباتاتك فلیزی .

Sarmenteux, euse, adj. (Bot.) متهافت | Plantes - ses ' نباتات متهافته ، صارمشق کبی اولان فدانلر .

Sarmentacées, sf. pl (Bot.) Syn. d'Empélidées, **V.** ce mot.

Sarracénie, sf. (Bot.) آمریقه‌یه مخصوص بر نوع نیلوفر چیچکی .

Sarrasin, sm.(Bot.) زوائیه فصیله‌سندن راوندیه قبیله‌سندن قره بغدای نوعی ، هلده | — commun قره باشق | — de Tartarie ترکان بغدایی .

Sarrasine. adj. et sf. (Archit.) Architecture — فن معماری عربی | (Art mil.) قلعه قپولرینك تیمور کپنککی ' آصمه قپوسی .

Sarrette ou **serrette,** sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن قرمزی بویا چیچقاریلور بر نوع قنطاریون .

Sarriette, sf. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن سعتریه قبیله‌سندن سعتر نوعی ' ککیك اوتی .

Sas, sm. (Techn.) هر نوع قیل و ایپك الك ' اینجه الك تیبر .

Sassafras, sm. (Bot.) دفلیه فصیله‌سندن صاصفرا نوعی .

Sasse, sf. (Mar.) قایقلرده صو بوشالتمغه مخصوص چاپچاق .

Satellite, sm. (Astr.) شاطر ' تابع ' پیك ' رادفه .

Satiété, sf. (Physiol.) شباعت ، اقناع ، ارتوا ، طوقلق .

Satin, sm. (Indust.) ساطع ، اطلس ، صاتن دینلان قماش .

Satinade, sf. (Indust.) صاتن تقلیدی قماش | اینجه صاتن .

Satinage, sm. (Indust.) کاغد و قماشلری صاتن کبی پرداخت ایچه عملیاتی .

Satire, sf. (Litt.) هجو ' منظومهٔ هجویه .

Satirique, adj. (Litt.) هجو آمیز ' طوقونقلی ، هجوی | Caractère — چکشدریجی طبیعت .

Satisfaction, sf. ترضیه | —morale اجر معنوی | Donner — ترضیه اعطا ایتمك | A la — des deux parties طرفینك موجب خشنودیسی اوله‌جق صورتده .

Satisfaire, va. (Dr.) — ses créanciers اصحاب مطلوبه ایفای دین ایتمك | — à ses obligations تعهداتنی ایفا ایتمك .

Satrape, sm. (Pol.) اوائلده دره‌بکی ، مرزبان .

Saturation, sf. (Chim.) تشبیع | (Phys.) اشباع | Fraction de — کسر اشباع .

Saturé, ée, adj. (Chim.) مشبوع ، مشبع | Série —e سلسلهٔ مشبوعه | Série non —e سلسلهٔ غیر مشبوعه .

Saturéiées ou **saturéinées,** sf. pl. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن سعتریه قبیله‌سی .

Saturne, sm. (Astr.) کیوان ، زحل | Anneau de — حلقهٔ زحل | (Chim.) قورشون ، اسروب .

Saturnie, sf. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن اك بیوك کلبکلر نوعی .

Saturnin, ine, adj. (Chim.) اسربی | Intoxication —e تسمم اسربی .

Satyre, sm. (Litt.) اسکی یونانیلرك تیاترولرنده مستعمل بر نوع قصیده‌لی اویون | (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن بوز رنك کلبکلر نوعی .

Satyriasis, sm. (Méd.) نعوظ ، انعاظ دائم .

Satyrion, sm. (Bot.) ثعلبیه فصیله‌سندن شبه ثعلبیه قبیله‌سندن بر نوع یبانی ثعلب .

Saucier, sm. (Mar.) d'un cabestan ایرغاتك عور زیوانه‌سی .

Saucisse, sf. et **saucisson,** sm. (Art cul.) هر نوع اینجه صوجوق و کودن | (Art mil.) لغم و باروت صوجوغی .

Sauf, prép. (Dr.) — erreur ou omission, سهو و نقصان مستثنا اوله‌رق .

Sauf-conduit, sm. (Adm.) مصونیتنامه | تأمیننامه .

Sauge, sf. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن موناردیه قبیله‌سندن آطه چایی نوعی ، مریمیه | — officinale عجزنی آطه چایی | — des prés یبانی آطه چایی .

Saule. sm. (Bot.) صفصاف ، شجر خلاف ، صفصافیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان سوکوت نوعی | — blanc آق‌چه‌سوکوت | — rouge ou osier rouge, قزیل‌سوکوت | — osier صاز سوکودی | — pleureur صلقم سوکوت | — d'Egypte سورغون ، بان آغاجی .

Saumon, sm. (Zool.) صرخو المسبح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن صوم فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان صوم بالغی نوعی .

Saumoné, ée, adj. (Zool.) Truite —e بیوك نوع آلا بالغی که یاغ بالغی دینور .

Saumure, sm. (Art cul.) صالاموره | Fromage en — صالاموره پینیری .

Saunage, sm. (Comm.) مملوحات ، طوز اعمالی و تجارتی .

Saunerie, sf. (Comm.) طوزله ، طوز فابریقه‌سی .

Saunier, sm. (Comm.) طوزله عمله‌سی | طوزجی .

Saupoudrer, va. (Pharm.) بر شیئك اوزرینه طوز و سائره اکمك ، صفح ایتمك .

Saure ou **saur,** adj. (Comm.) Hareng — توتونلی رینغا بالغی | Cheval — قوصرال آت .

Saure, sm. (Zool.) صرخو المسبح بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن صوم فصیله‌سندن بر نوع صوم بالغی .

Sauriens, sm. pl. (Zool.) زواحف قسمندن اوچنجی ضبابیه فرقه‌سی ، کلر انواعی .

Saurissage, sm. (Comm.) ات و بالق و سائره‌یی توتونله عملیاتی ، تدخین .

Saut, sm. (Méd.) صیچرامه ، وثبه | (Mus.) بر پرده‌دن دیکرینه انتقال | (Jeux) — périlleux طفره ، پرنده .

Saute, sf. (Mar.) — de vent روزکارك بردن بره بر قاچ کرته دکشمه‌سنه دینور .

Sauterelle, sf. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن جراديه فصیله‌سندن جراد قبیله‌سنك مرانفوزلرك قیالور آچیلور کونیه‌سی ، (Techn.) | نمونه‌سی اولان چکرکه نوعی ، جراد ، کاذب کونیه .

Sauteurs, sm. pl. (Zool.) مستقیم الجناح فرقه‌سندن طفار فصیله‌سی .

Sauteuses, sf. pl. (zool.) **V. Saltigrades.**

Sauvage, adj. et sm. (Hist. nat.) یبانی ، وحشی .

Sauvageon, sm (Acrig.) آشیلانمامش فدان ، یبانی فدان .

Sauvagine, sf. (Comm.) کورکجیلرك دلکو وچقال وطوشان مثللو حیوان پوسته‌لرینه ویردیکلری اسمدر .

Sauve, sf. (Bot.) Ou moutarde sauvage, یبانی خردل ، خردل بری .

Sauvegarde, sf. (Adm.) محافظه ، حمایت | تأمین | Lettre de — مصونیت تذکره‌سی | (Zool.) آمریقه‌یه مخصوص بر نوع کلر .

Sauvegarder, va. (Adm.) محافظه اتمك | — ses droits حقوقنی تأمین و محافظه اتمك .

Sauver, va. (Mar.) تخلیص اتمك .

Sauvetage, sm. (Mar.) تخلیص | تخلیصیه | Appareils de — جان قورتاران طاقملری ، تخلیصیه ادواتی | Anneau de — جان قورتاران سمیدی | Ceinture du — جان قورطاران قوشاغی | Canot de — تخلیصیه صندالی | Service de — تخلیصیه اداره‌سی | Fusée de — جان قورتاران روکتی .

Sauveteur, sm. (Mar.) تخلیصیه مأموری ، تخلیص ایدن .

Sauve-vie, sf. (Bot.) Rue des murailles, حرمل ؛ اوزرلك اوتی .

Savaçon, sm. (Zool.) طیور مقهقبه سکیبی المنقار فرقه‌سندن آمریقه نك کیان ممالکنه مخصوص بر نوع بالقجین قوشی .

Savane, sf. (Géog.) آمریقهٔ جنوبی‌نك واسع یایلا و مرعالرینه دینور .

Savant, sm. عالم ، حاکم ، علمدار | Corps des —s انجمن علما .

Saveur, sf. (Physiol.) طعم ، لذت ، طات .

Savon, sm. (Indust.) صابون | — ordinaire عادی صابون | —s de toilette هر نوع قوقولی صابونلر | — à détacher لکه صابونی .

Savonnerie, sf. (Indust.) صابونخانه ، صابون فابریقه‌سی .

Savonnier, sm. (Bot.) صابونیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان آمریقه چوکنی آغاجی .

Sax, sm. (Mus.) اوفله‌مکله چالنان بر قاچ نوع موسیقی بوریلرینه دینور .

Saxatile, adj. (Bot.) صخروی | Plantes —s نباتات صخرویه | (Zool.) کهوی | Annimaux —s حیوانات کهویه .

Saxhorn, sm. (Mus.) صاقسورن دینلان بر نوع بوری چالغیسی .

Saxicave, sf. (Zool.) آتیده‌کی حافر الحجر فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان دکز قیالرنده بولنور بر نوع کوچك قورت .

Saxicavidées, sf. pl. (Zool.) ناقصهٔ عدیمهٔ الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جنس فرقه‌سندن حافر الحجر فصیله‌سی .

Saxifrage, sf. (Bot.) کاسریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان کاسر الحجر نوعی ، طاش

قیران اوتی | — granulée ou sanicle de montagne, یبان چوپلەمی .

Saxifragées ou **Saxifragagées,** sf. pl. (Bot.) کاسربه فصیلەسی .

Saxophone, sm. (Mus.) ساقزوفون دیلان بر نوع بوری چالقیمی .

Saynète ou **sainète,** sf. (Litt.) کوچك قومدیا .

Saxoléine, sf. (Chim.) ساقزولەئین ، خام پترولدن مخرج بر ماده .

Sayon, sm. ou **saie,** sf. (Art mil.) اوائلده جنکجیلرك کیدکلری بر نوع زرهلی چپکن .

Scabellon, sm. (Archit.) بنالر اوزرنده و اطرافنده بولنان کوچك صنم و هیکللر آلتنه قونیلان ایاقلق .

Scabieuse, sf. (Bot.) فصیلهٔ مشطیەدن قوم اوتی نوعی | — officinale کچیك اوتی | — des champs یبانی کچیك اوتی .

Scabieux, euse, adj. (Méd.) جربی .

Scalaire, sf. (Zool.) ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقەسندن ساحلیه فصیلەسندن اوزون نوع دکز بوجکی .

Scalariforme, adj. (Hist. nat.) سلمی الشکل .

Scalène, adj. (Géom.) مختلف الاضلاع | Triangle — مثلث مختلف الاضلاع | (Anat.) —, adj. et sm. اخمیه .

Scalénoèdre, sm. (Géom.) ذوالاسطحة الاخمیه . **V.** aussi **Dodécaèdre.**

Scalite, sf. (Géol.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقەسندن مدورالعضد فصیلەسندن بر نوع قوقعه مستحاثەسی .

Scalope, sm. (Zool.) مدیهٔ آکل الحشارات فرقەسندن آمریقەنك قناده ایالتنه مخصوص کوچك نوع کوستبکی .

Scalpel, sm. (Techn.) اولولقلی قلم | (Chir.) تشریح بچاغی ، تشریح سکین .

Scammonée, sf. (Pharm.) سقمونیا ، محموزه ، محموذیه | — d'Alep حلب محموذیەسی .

Scammonine, sm. (Chim.) سقمونین ، محموذین .

Scandale, sm. (Dr.) مزلقه ، اغوا ، تغریر .

Scander, va. (Litt.) اشعاری تقطیع اتمك .

Scandicinées, sf. pl. (Bot.) صیوانیه فصیلەسندن کزبره قبیلەسی .

Scansion, sf. (Litt.) تقطیع | اصول تقطیع .

Scape, sf. (Bot.) ساق جذری ، سنبل مثللولرك یردن سورن صاپی | (Zool.) هوام قرنلرینك مفصل اولی .

Scaphandre, sm. (Mar.) اسقافاندر ، طالغیج البسەسی ; (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالبرنس مغلصم فرقەسندن بر نوع دکز قوقعەسی .

Scaphandreur, sm. (Mar.) اسقافاندرجی ، دکز طالغیجی .

Scaphoïde, adj. (Hist. nat.) زورقی | (Anat.) Os — عظم زورق .

Scaphoïdo, adj. (Anat.) زورقی | — - astragalien زورقی کعبی | — - cubodien زورقی نردی | — - sus-phalangien ou abducteur court du pouce, زورقی فوق السلامی ابهام .

Scapulaire, adj. (Anat.) کتفی | Veine — ورید کتفی | (Chir.) Bandage — لفافهٔ کتفیه .

Scapulo, adj. (Anat.) کتفی | — · claviculaire کتفی ترقوی | — · huméral کتفی عضدی | — · huméro·olécranien کتفی عضدی مرفقی | — · hyoïdien کتفی لامی | — · radial کتفی کعبری .

Scarabée, sm. (Zool.) زبردەکی خنافس قبیلەسنك نمونەسی اولان خنفسیه نوعی ، طوکزلان بوجکی ، بوق بوجکی .

Scarabéides ou **scarbéiens,** sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح خاسی الارساغ مذکور فرقەسندن ذوالقرن مصفح فصیلەسندن خنافس قبیلەسی | — phyllophages فصیلەدن خنافس آکل الاوراق قبیلەسی .

Scare, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقەسندن ذئب بحری اصیلەسندن بیوك نوع لاپینا که خروسبینا بالغی دینور .

Scarificateur, sm. (Chir.) جامقجی زنبورکی ، مبزغ ، چالقی .

Scarification, sf. (Chir.) خجامت ، بزغ ، چالقی اورمه .

Scarite, sm. (Zool.) مغطی الجناح خاسی الارساغ فرقەسندن آکل الحدوم فصیلەسندن دکز کنارلرنده بولنور بر نوع کیجه بوجکی .

Scarlatine, adj. et sf. (Méd.) Ou fièvre —, قزل خستەلق ، قزل قرمزیه .

Scatophage. sm. (Zool.) بوق بوجکنك اسم فنیسیدر ، آکل النجس .

Sceau, sm. خاتم ، مهر | (Adm.) — officiel مهر رسمی | Garde des —x (فرانزەده) عدلیه ناظری که دولتك مهری کندوسنه تودیع اولنور | Gardien des —x مهردار | Droits du — اصلزادەلك عنوانلری و اسم تبدیلی و تابعیته دخول کبی بعض خصوصاتده آلنان رسوم | Référendaire au — دیوان آمدجی ، آمدی | Grand référendaire au — (En Turqnie) دیوان همایون آمدیسی | (Bot.) — de Salomon مهر سلیمان دینلان چیچك .

Scellé, sm. (Adm.) موم مهر | حکومت جانبندن وضع اولنان مهر | Apposition de —s مهر وضعی ، مهرله ، تمهیر | Levée des —s فك مهر | Bris de —s فك مهر جرمی .

Scellement, sm. (Archit.) برکراسته و یا تیمور و سائرەیی دیکر جسم و ماده درونته کومه .

Scène, sf. (Théât.) صحنه ، تیاترو صحنەسی | Avant · — قبل الصحنه ، صحنه اوکی .

Scepticisme, sm. (Philos.) لابدریلك ، لاادریه مذهبی ، مذهب ریبیون .

Sceptique, adj. (Philos.) ریبی | مذهب لا ادریه منتسبی | Les —s, sm. pl. ریبیون .

Sceptre, sm. (Pol.) عصا ، عصای حکمداری .

Schamœpitys, sm. (Bot.) قیصەجق محمود .

Schéelite, sf. (Min.) بر کلس ذوالتونغستن خلقیدر ، شەئەلیت .

Schéelitine, sf. (Min.) بر رصاص ذوالتونغستن خلقیدر ، شەئەلیتین .

Schelling, sm. (Monn.) انکلیز مسکوکاتندن شیلین دینلان آقچه که تقریباً بش غروش اوتوز پاره قیمتی وار در .

Schématique, adj. (Géom.) منتظم | Figures —s اشکال منتظمه | Figures —s d'anneaux phonéidoscopiques, هر نوع حرکاتی رسم ایدن راسم الصوت حلقەلرك اشکال منتظمەسی .

Schème, sm. (Math.) دستور ، تصور اولنان ترتیب و شکل منتظم . Peu usité .

Schemnitz, sm. (Min.) بر نوع دکرمن طاشی ، شمنیچ .

Schénanthe, sm. (Bot.) Ou jonc odorant. اصل خوشبو ، حزارن چیچکی .
Schérérite, sf. (Min.) ارض ثلثده بولنور بر نوع پارافین ، شەرەریت .
Scherzo, sm. (Mus.) خفیف موسیقی فصلی | اوچ باطوتەلی فصل .
Schyndilèse, sf. (Anat.) مفصل میزابی ، شندیلز .
Schine, sf. (Bot.) بلادریه فصیلەسندن آمریقەنك ببر آغاجی .
Schismatique, adj. et sm. (Relig.) مذهب مختاره تابع اولمیان ، خارجی ، شیزماتیق .
Schisme, sm. (Relig.) تفرقهٔ دینیه ، اعتزال ، خروج .
Schiste, sm. (Min.) قات قات آیریلور اولان قیا طاشلری | — bitumineux شیست قاری | — argileux شیست غضاری .
Schisteux, euse, adj. (Min.) شیستی | Argile — غضار شیستی .
Schistocarpe, adj. (Bot.) **V. Mousse.**
Schizéophone, sm. (Min.) حس واسطەسیله معدن چاللاقلرینی بولمغه مخصوص نوع ایجاد بر الت ، مصوت شقوق .
Schizomycètes, sm. pl. (Zool.) امراض تولید ایدن میقروبلر نوعی ، مرضی میقروبلر نوعی .
Schizopodes, sm. pl. (Zool.) الرجل فرقەسی مشقوق حیوانات مقشرەدن .
Schlich, sm. (Min.) تمیزلنمش و یایقانمش فلزاته دینور ، آلمانجەدن مأخوذ اولوب شلیخ .
Schneider (Membrane de), (Anat.) غشای شنیدر ، غشاء مخاطی .
Schœnus, sm. (Bot.) فصیلهٔ قلقاسیەدن بودرسلوی آغاجی نوعی .
Schoner ou **schooner,** sm. (Mar.) اسقونه دینلان بر نوع سفینه .
Schorl, sm. (Min.) سیاه طورمالین نوعی ، شورل .
Schrapnel, sm. (Art mil.) شرانپل دینلان خمبره .
Schreibersite, sf. (Min.) بر فوسفوریت مکرر حدید ونیکل خلقیدر ، شریبرسیت .
Schwann (Substance blanche de) مادهٔ جوهر ابیض عصبی ، بیضای شوان .
Sciage, sm. (Syl.) کراسته و تخته بیچمه عملیاتی | بیچقیلق ، خزارجیلق .
Sciagraphie, sf. (Astr.) اجرام سماویەنك کولکەسیله کیجه و یا کوندوزك ساعتنی تعیین فنی .
Sciatique, adj. (Anat.) ورکی | Nerf — عصب ورکی | (Méd.) —, sf. ou goutte —, ورکی ، قالچه صیزیسی .
Scie, sf. (Indust. et Techn.) منشار ، دستره | — de long ساقز بیچقیسی ، حزار ، بیچق | Anneau de — de long ساقز بیچقیسی کلپەسی | — circulaire دائره دسترەسی | — de châssis قوللی بیچق | — à main زیوانه ، ال دسترەسی | — de ciselure زمین دسترەسی | — de tenon ou — à dos, سیقاچه | — passe-partout طاشیجی بیچقیسی | — à eau صو بیچقیسی | — à douille قوغانلی بیچق | — à chantourner خوراستار | — à queue کلپەلی بیچق | — à marqueterie قیل دسترەسی | Arc pour — à marqueterie قیل دسترەسی اوی | — à métaux تیمور دسترەسی | — sans fin شرید بیچق | Queue de — مرانقوز | (Zool) غضروفی الجناح ذوالفم منعی فرقەسندن ذوالافواه جنبیه فصیلەسندن دسترەسی بالغی نوعی | Grande — صایان بالغی .
Science, sf. (Philos.) دانش ، بیلگی ، عرفان | Les —s علوم | —s morales et politiques علوم اخلاقیه و سیاسیه | —s occultes علوم موهومه ،

علوم غيبيه | —s positives علوم صحيحه ، علوم جديه | —s philosophiques
علوم فلسفيه ، فلسفيات | —s physiques et naturelles علوم حكميه و طبيعيه
| — divine علم لدن ، لدنيات | — du langage علم ناطقه | Les —s et
les arts علوم و فنون | —s mathématiques علوم رياضيه .

Sciène, sf. (Zool.) زبره‌كى ملكيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان دكز ملائكى و يا دكز
كوزلى ديشلان بالق نوعى ، ملكة البحر .

Sciénoïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه‌سندن ملـّيه فصيله‌سى .

Scientifique, adj. علمى | فنى | (Philos.) Abstractions —s مجردات علميه .

Scier, va. (Techn.) دستره ايله كسمك ، بيچمك | (Mar.) — à culer سيا ايتمك .

Scierie, sf. (Techn.) بيچقيخانه ، خزارخانه | — mécanique بخارلى خزارخانه .

Scieur, sm. (Techn.) بيچقيجى | — de long خزارجى .

Scille, sf. (Bot.) زنبقيه فصيله‌سندن بروافيه قبيله‌سندن آطه صوغانى نوعى ، عنصل .

Scillitique, adj. (Pharm.) عنصلى .

Scincoïdiens ou **lépidosaures**, sm. pl. (Zool.) ضبابيه فرقه‌سندن
سقنقوريه فصيله‌سى .

Scinque, sm. (Zool.) بالاده‌كى سقنقوريه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان سقنقور نوعى .

Scintillation, sf. (Astr.) تموج ضياء كوكب .

Scintillomètre, sm. (Astr.) مقياس تموج ضياء كواكب ، مقياس تموج .

Scion, sm. (Bot.) آغاج بچى | آغاجك كوكندن چيقان سوركون و فشقين كبى آشى‌يه صالح
اولان فليز و شيال ، شاخ مورق .

Scirpe, sm. (Bot.) آيده‌كى عنصليه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان سپت قامشى و اسكمله
صازى نوعى كه قوغالاق دينور .

Scirpées, sf. pl. (Bot.) قلقاسيه فصيله‌سندن عنصليه قبيله‌سى .

Scirrhocèle, sf. (Méd.) اسكير خصيه ، اسكيروس خصيه .

Scirrhophthalmie, sf. (Méd.) رمد جف ، قورى كوز آغريسى .

Scirrhose, sf. (Méd.) سيروز ، تشمع .

Scission, sf. (Pol.) شقاق ، ايكى‌يه آيرلمه ، تفرقه | (Physiol.) Génération
par — ولادت بالشق .

Scissiparité, sf. (Physiol.) تناسل تجزئى .

Scissure, sf (Anat.) شق ، فرجه | — médiane شق متوسط | — de Sylvius
شق سيلويوس .

Sciure, sf. (Techn.) نشاره ، دستره طلاشى | — de bois بيچق طلاشى .

Sciuriens ou **sciuridés**, sm. pl. (Zool.) قواضم فرقه‌سندن سنجابيه فصيله‌سى .

Sclérème, sm. (Méd.) اسقله‌رم ، تيبس جلد نوزاد .

Scléro-conjonctivite, sf. (Méd.) التهاب صلبه و ملتحمه .

Sclérodermes, sm. pl. (Zool.) اسماك عظميه متلاصق الفكين فرقه‌سندن متصلب
الجلد فصيله‌سى .

Sclérodermie, sf. (Méd.) تصلب جلد .

Sclérome, sm. (Méd.) اسقله‌روم ، تصلب ، تخشن .

Sclérophthalmie, sf. (Méd.) رمد يابس .

Sclérosarcome, sm. (Méd.) ورم لثه ، سرطان لثه .

Sclérose, sf. (Méd.) تصلب انسجه :

Sclérostome, sm. (Zool.) متصلب الفم طفيلی' بر نوع المنت فرقه‌سندن غاطوئید .
Sclérotique, sf. (Anat.) Ou cornée opaque, صلبه ، شحمة العين ' بياض العين ' كوز آق .
Sclérotisectomie, sf. (Chir.) خزع صلبه .
Sclérotite, sf. (Méd.) التهاب صلبه .
Sclérysme, sm. (Méd.) تشمع كبد ، سيروز .
Scolaire, adj. مكتبه مخصوص ' تدريسی | Année — مدت تدريسية سنويه ، سنة مكاتبه مخصوص مالزمه — Matériel | كتب تدريسيه Livres — s | تدريسيه .
Scolastique, adj. et sm. تدريسی | (Philos.) متكلم | اصول متكلمين، منطق و حكمتك اصول و سفسطة قديمه‌سی .
Scolex, sm. (Zool.) بزر النطفه ' بر نوع نمو ديدان ، اسقولكس .
Scolézite, sf. (Min.) اسقوله‌زيت ، سيليسيت آلومين و سيليسيت كاسدن عبارت بر معدندر .
Scoliaste, sm. (Litt.) حاشيه نويس ، شارح ' حاشيه يازان .
Scolictes, sm. pl. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حفار فصيله‌سندن مخنيه قبيله‌سی .
Scolie, sf. (zool.) زيرده‌كی مخنيه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع قره بوجك .
Scoliose, sf. (Méd.) تمايل جنبی' سيسا .
Scolopendre, sf. (Zool.) هزارپا فرقه‌سندن ذوالرجل شفويه فصيله‌سندن قرق آياق سرخسيه فصيله‌سندن بسفانجيه قبيله‌سندن لسان غزل يعنی الف | (Bot.) نوعی ' ابوار بعين كيك ديلی ، قورتلیجه اوتی | — commune, vulg. langue de cerf, اوتی نوعی .
Scolopise, sf. (Chir.) درز قحف .
Scolyme, sm. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن هندبيه قبيله‌سندن صاری ديكن ديلان قدان نوعی .
Scolyte, sm. (Zool.) مغطی الجناح رباعی الارساغ فرقه‌سندن آكل الاخشاب فصيله‌سندن ميشه و قره آغاجه عارض اولور بر نوع قورت .
Scombéroïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسيج خرشفی الادمه فرقه‌سندن اسكمری فصيله‌سی .
Scombre, sm. (Zool.) انواع اسكمری بالقلرينه علمدر | — macrophtalme قولیوز بالغی .
Scombrésoce, sm. (Zool.) مرخو المسيج بطنی خرشفی الادمه فرقه‌سندن كراكيه فصيله‌سندن بر نوع طورنه بالغی .
Scopélisme, sm. (Dr.) اواثلده تهديد معناسنه برينك اراضيسنه طاش وضع ايتمك جرمی .
Scops, sm. (Zool.) Syn. de Petit Duc, **V. Duc.**
Scorbut, sm. (Méd.) داء حضر ' اسقوربيت علتی .
Scordium, sm. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن بلوط الارض نوعی ' صارمسق اوتی .
Scorie, sf. (Min.) اسقوری ، جروف ، معدن بوقی .
Scorification, sf. (Min.) تجريف ، معدنی خروفه تبديل .
Scorodite, sf. (Min.) بر حديد ذوالارسنيفيت خلقيدر ' اسقوروديت .
Scorodon, sm. (Bot.) Ou germandrée sauvage, شفويه فصيله‌سندن ثوم بری .
Scorpène, sf. (Zool.) مشوك المسيج خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذوالخدود الدرعيه

اپسوس دیثلان بیوك نوع | Grande — rouge فصیله‌سندن اسقورپیت بالغی نوعی قرمزی اسقورپیت .

Scorpioïde, adj. (Bot.) Cyme — موجبهٔ عنقود شبه عقربی .

Scorpion, sm. (Zool.) زرده‌کی عقربیه فرقه‌سنك نمونه‌سی اولان عقرب نوعی | (Astr.) عقرب جمله‌ٔ کوکبیه‌سنده واقع قلب العقرب دیثلان سیاره .

Scorpionides, sm. pl. (Zool.) حیوانات حلقیه قسمندن حیوانات عنکبوتیه شعبه‌سندن عقربیه فرقه‌سی .

Scorpiure, sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سلائیه قبیله‌سندن بر نوع صو تره‌سی .

Scorsonère ou **scorzonère,** sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن اسقورچینا اوتی .

Scotodinie, sf. (Méd.) دوار مظلم .

Scotome, sm. (Méd.) اسقوطوم ، بر نوع کوز لکه‌سی .

Scriblage, sm. (Comm.) خام یوکی آییرمه و تمیزله عملیاتی .

Scrobicule, sm. (Anat.) حفیرهٔ قلب .

Scrobiculeux, euse, ou **scrobiculé, ée,** adj. (Bot.) ذوالحفیرات .

Scrofulaire, sf. (Bot.) فصیلهٔ خنازیریه‌نك نمونه‌سی اولان صیراجه اوتی | — aquatique صو صیراجه اوتی .

Scrofulariées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیه تحت المبیض صنفندن خنازیریه فصیله‌سی .

Scrofules, sf. pl. (Méd.) داء الخنازیر ، صیراجه .

Scrofuleux, euse, adj. et s. (Méd.) صیراجه‌لی ، خنازیری .

Scrofulide, sf. (Méd.) خنازیر جلدی .

Scrotal, ale, adj. (Anat.) صفنی .

Scrotocèle, sf. (Méd.) فتق صفنی .

Scrotum, sm. (Anat.) صفن ، حیا طوبره‌سی .

Scrupule, sm. وسوسه ، وهم | اعتنا | (Métrol.) اوزان عتیقه‌دن ۲٤ بغدای مقداری بر وزن .

Scrutateur, sm. (Pol.) آرا مأموری ، آرایی طوپلایوب تعداده مأمور اولان .

Scrutin, sm. (Pol.) قرعه اصولی | قرعه‌کشیده‌سی | آرای خفیه | — secret قرعه‌اصولی | آرای خفیه اصولی | Dépouiller le — تحقیق آرا ایتمك | — ballottage ایله اجرا اولنان انتخابده نتیجه حاصل اولمدیغی حالده ایکنجی دفعه تکرار قرعه ایله انتخاب ، تساوی آرا حصولندن طولایی کشیده قلنان قرعهٔ ثانیه | — uninominal ou individuel, قرعهٔ منفرده ، انتخاب اولنه‌جق کسانی برر برر قرعه ایله انتخاب اصولی | — de liste انتخاب اولنه‌جق کسانك منتخبلر طرفندن بر قطعه پوصله یعنی هر بر پوصله‌ده انتخاب اولنه‌جقلرك جمله‌سنك اسمنك یازلمسیله انتخاب .

Sculpteur, sm. (B. arts) هیکلتراش ، نقار | — sur bois نحات ، اویمه‌جی .

Sculpture, sf. (B. arts:) فن نقر ، هیکلتراشلق ، نحت | — sur bois آغاج اوزرینه چیقریقجیلق و طورنوجیلق و حکاکلق و هر نوع ماکنه | — mécanique اویمه ، نحت و چرخ و طورنو ایله ایشلنان اویماجیلق صنعتلرینه دینور .

Scutellaire, sf. (Bot.) شفویه فصیله‌سندن اسکوتللر نوعی ، قره بویا فدانی .

Scutelle, sf. (Bot.) مثمر شبیه .

Scutellère, sf. (Zool.) ذوالجناحية‌النصف غيرمتجانسة الاجنحه فرقه‌سندن طويل الشفه فصيله‌سندن قزيل نوع طوكزلان بوجكى .
Scutibranches, sm. pl. (Zool.) تامة ذات الرجل البطنى ذوالغلصمة الدرق فرقه‌سى .
Scutiforme, adj. (Hist. nat.) مجنى الشكل | (Anat.) —, sm. Syn. de Cartilage thyroïde, غضروف درق .
Scutigère, sm. (zool.) هزارپا شعبه‌سندن ذوالرجل الشفوى فرقه‌سندن حامل درق دينلان بر نوع كيجه بوجكى .
Scyllare, sm. (Zool.) عشارى الرجل طويل الذنب فرقه‌سندن بيوك نوع دكز تكه‌سى .
Scytale, sm. (Zool.) مصريه‌ده فرعون تپه‌لرنده بولنور بر نوع زهرلى ييلان | خطهٔ اسكى اسپارطه‌ليلرك مخابرهٔ خفيه‌سنده مستعمل حروفات و ارقام , sf. — .
Séance, sf. (Pol.) جلسه | انعقاد ، اجتماع | — solennelle اجتماع رسمى | — publique اجتماع علنى | — plénière اجتماع عمومى | Tenir — اجتماع ايتمك | — tenante حاضر بالمجلس ، مجلس حضورنده .
Seau, sm. (Techn.) قوغا | كردل | (Mar.) — à escarbilles واپورلرده كول بانراجى .
Sébacé, ée, adj. (Physiol.) دهنى | Matière —e مادهٔ دهنيه .
Sébacique ou **sébique,** adj. (Chim.) Acide — حامض دهن .
Sébate, sm. (Chim.) دهنيت | —s, املاح دهنيه .
Sébeste, sf. (Bot.) ثمار عتيقهٔ يابسه | مصر نبقى .
Sébestier, sm. (Bot.) فصيلهٔ سنجاريه‌دن مفصول ثوريه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان مصر نبقى آغاجى نوعى .
Sébifère, adj. (Bot.) حامل دهن .
Sébile, sf. (Indust.) هر نوع آغاج قواطه | كشكول .
Séborrhagie, séborrhée ou **stéarrhée,** sf. (Méd.) سيلان دهن .
Sébum, sm. (Chim.) مادهٔ دهنيه ، دهن .
Sec, sèche, adj. خشك ، يابس ، قورى | Temps — قورى و يابس هوا .
Sécante, sf. (Géom.) قاطع | Co-— تمام قاطع .
Sécateur, sm. (Hortic.) باغچيوان مقاصى ، بودامغه مخصوص مقاص .
Sécession, sf. (Pol.) تفريق | Guerre de — ١٨٦١ سنهٔ ميلاديه‌سنده وقوعبولان جماهير آمريقا محاربهٔ داخليه‌سى .
Séchage, sm. (Techn.) تيبيس ، قورتمه | تنشيف | تجديد ، تقديد .
Sèche, sf. (Zool.) **V. Seiche,**
Sécheresse, sf. (Météor.) قوروراق ، يبوست | قوراقلق ، جفاف ، قحول | قحط | يبوست هوا ، هوانك قوراقلغى .
Sécherie, sf. (Techn.) جامه‌شور قوروتمغه مخصوص آلت و محل .
Séchoir, sm. (Indust.) آلت تيبيس ، هر نوع ذخاير و اقمشه و مواد قوروتمغه مخصوص آلتلره دينور .
Second, onde, adj. et sm. (Mar.) ايكنجى ، ثانى | Capitaine en — ou le —, ايكنجى قپودان ، سوارئ ثانى | — officier du bord اوچنجى قپودان | (Art mil.) Officier en — ايكنجى درجه‌ده اولان ضابط .
Secondaire, adj. ثانوى ، ثانى ، تالى ، ايكنجى درجه‌ده اولان | Ecoles —s

مکاتب اعدادیه | Enseignement — تدریسات اعدادیه | Enseignement — spécial خصوصی تدریسات اعدادیه | (Chim.) Alcools —s کئولات ثانیه | (Géol.) Période — دور ثانی .

Seconde, sf. (Métrol.) دقیقه‌نك التمشیبی جزئی اولان ثانیه | (Mus.) ایکی مختلف نوطه‌نك بیننده‌کی فاصله .

Secondine, sf. (Bot.) Ovule végétale, غشاء ثانی ، بییمن .

Secours, sm. اعانه ' یاردم ' معاونت | — pécuniaire اعانهٔ نقدیه | — mutuel اعانهٔ متقابله، معاونت متقابله، تعاون | Société de — mutuel شرکت معاونه | (Art mil.) امداد | — ou troupes de —, عساکر امدادیه ' عساکر معاونه .

Secousse, sf. (Météor.) صادمه ' تزلزل ' ارتجاج .

Secrémentation, sf. (Physiol.) تولد افرازی .

Secret, ète, adj. et sm. راز ' سر | مکتوم ، خفی ، کیزلی | (Dipl.) Traités —s معاهدات خفیه | —s d'Etat سرائر دولت | (Dr.) زندان | — de fabrique اسرار اعمالیه | — professionnel صنعت سری | Mettre au — اختلاطدن منع ایتمك | (Pharm.) Remèdes —s ترکیبی مجهول معالجات .

Secrétaire, sm. (Adm.) کاتب ' یازیجی | Premier — سر کاتب ، باش کاتب | — particulier کاتب خصوصی | — d'ambassade سفارت کاتبی | — général نظارت مکتوبجیسی d'un ministère | — d'Etat ou Ministre — d'Etat بعض ممالکده ناظرلره ویریلان اسم | Sous- — d'Etat بعض ممالکده نظارت مستشارلرینه | (Zool.) دینور طیور جارحهٔ نهاریه‌دن آفریقه‌یه مخصوص بر نوع طوغان قوشی .

Secrétariat, sm. کتابت ، کاتبلك | کتابت دائره‌سی | مکتوبی قلمی .

Sécréteur ou **sécrétoire,** adj. (Physiol.) مفرز | Nerfs —s ou trophiques, اعصاب مفرزه .

Sécrétion, sf. (Physiol.) افراز | —s, مفرزات ، افرازات .

Sectaire, sm. (Relig.) آیری بر مذهب و یا فرقه‌یه تابع اولان ، رافضی ، شیعی .

Sectateur, sm. (Philos.) مرید، مقتدی ' طالب ، بر طریق فلسفه‌یه سالك اولان .

Secte, sf. (Relig.) فرقه ' جماعت ' طریق مذهب ' شیعه | (Philos.) طریق فلسفه .

Secteur, sm. (Géom.) قطاع ' قطاع دائره | — sphérique قطاع کره | (Astr.) — astronomique قطاع شکلنده بر نوع رصد آلتی | (Art mil.) — dépourvu de feux آتشدن آری محل ' زاویهٔ معطله .

Sectile, adj. (Bot.) قابل انقسام .

Section, sf. (Litt.) فصل ، قسم | (Adm.) شعبه، دائره | — civile d'un tribunal بر محکمه‌نك حقوق قسمی ویا دائره‌سی | — correctionnelle جزا قسمی و یا دائره‌سی | — criminelle جنایت قسمی و یا دائره‌سی | (Art mil.) — de l'organisation au département de l'Etat major général ارکان حربیهٔ عمومیه دائره‌سنده تحقیقات شعبه‌سی | — du mouvement حرکت عسکریه شعبه‌سی | — du campement قوناق شعبه‌سی | — du génie فن شعبه‌سی | — d'une compagnie طاقم ' بلوك | (Géom.) فصل مشترك | قطع | مقطع ، قطع | — principale فصل مشترك اصلی | دورتده بری | (Ch. de f.) — d'une ligne de chemin de fer تیمور یولی خطنك بر قسمی | (Chir.) قطع .

Séculaire, adj. (Astro.) پرسین ، بر عصر سورن ، قرنی ، عصری | Année — بر عصرك نهایتندهكی سنه .

Sécularisation, sf. (Relig.) بر راهبك منسوب اولدیغی طریقندن اخراجیله عادی پاپاسلغه ادخالی | — des biens du clergé رهبان املاكنك اموال دولته تحویلی .

Séculier, sm. (Relig.) — ou clergé, prêtre —, هیچ بر طریقت روحانیه و مناستره منسوب اولمیان رهابین و پاپاس .

Sécurité, sf. (Adm.) امن و اسایش ، سلامت | — publique امن و اسایش عمومی ، سلامت عمومیه | Agent de la — publique ضابطه مأموری .

Sédatif, ive, adj. et sm. (Pharm.) دوای مسکن ، مسکن | Eau —ve ماء مسکن.

Sédentaire, adj. (Hyg.) جلوسی ، خانه نشین | Vie — اوطوراق عمری ، عمر مسکنی | (Anat.) وركی | (Art mil.) Garde — عساكر مستحفظه | (Zool.) Araignées —s عناكب مسكنیه .

Sédiment, sm. (Méd.) رسوب | (Géol.) —s, رسوبات | —s minérogènes رسوبات معدنیه | —s phytogènes رسوبات نباتیه | —s zoogènes رسوبات حیوانیه.

Sédimentaire, adj. (Géol.) رسوبی | Terrains —s اراضئ رسوبیه .

Sédimentation, sf. (Géol.) پیغندی حصولی ، ترسب .

Séditieux, euse, adj. (Pol.) مفسد .

Sédition, sf. (Pol.) افساد .

Sedlitz, sm. (Pharm.) Poudre de — ou —, سدلیچ توزی | Eau de — سدلیچ معدن صویی .

Séducteur, trice, adj. et s. (Dr.) مسول ، مغفل | مضل .

Séduction, sf. (Dr.) تسویل ، اغفال | اضلال .

Ségestrie, sf. (Zool.) عناكب انبوبیهٔ مهتشه فرقه‌سندن فرانسه‌ده بولنور بر نوع اورومجك .

Segment, sm. (Géom.) قطعهٔ دائره | — sphérique قطعهٔ كره | (Bot.) قطعهٔ منقسمه ، شرحه .

Segmentation, sf. (Physiol.) Sillonnement ou fractionnement, تلییت ، تجزی ، تكسر .

Seiche ou **sèche,** sf. (Zool.) ناعهٔ مرجول البطن حامل محاجم عشاری الرجل فرقه‌سندن سوبیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان سوبیه بالغی نوعی كه مركب بالغی دخی دینور و عربیده صبید دیرلر .

Seigle, sm. (Bot.) نجیلیه فصیله‌سندن شعیریه قبیله‌سندن چاودار فصیله‌سی و نوعی | — noir قره چاودار .

Seime, sm. (Vétér.) آت و بیكر مثللولرك طیرناغنده حاصل اولان چاتلاق .

Sein, sm. (Anat.) رحم مادر | سینه ، ثدی ، ممه | (Pharm.) Bout de — امزیك .

Seine ou **senne,** sf. (Pêche) ایغریب كبی چوكوتمه دینلان بیوك نوع آغ .

Seing, sm. (Dr.) امضا ، خط | Titres sous — privé سندات عادیه ، غیر مصدق سندات | Sous — privé عادیاً ، مصدق اولمیه‌رق | Blanc -— امضالی بیاض كاغد .

Séjour, sm. (Dr.) مأوا ، مسكن ، قرارگاه ، آرامگاه | آرام ، اقامت | Droit de— حق تمكن ، حق اقامت .

Sel, sm. (Chim.) نمك ، ملح ، طوز | — de cuisine مطبخ طوزی | — marin

دکز طرزی ، طاغی طوز | — gemme ou — de roche, قیا طوزی | — ammoniac, V. ce mot | — volatile ملح طیار | —s neutres املاح معتدله | -s basiques املاح اساسیه | — s acides املاح حامضه | —s doubles املاح مضاعفه .

Sélaciens, sm. pl. (Zool.) غضروفی الجناح فرقه‌سندن ذوالافواه جنبیه فصیله‌سی .

Sélagine, sf. (Bot.) زیرده‌کی سلاسینیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب امید بروننه مخصوص بر نوع تزیینات فدانی .

Sélaginées, sf. pl. (Bot.) وربناسیه فصیله‌سندن مفصول سلاسینیه فصیله‌سی .

Sélection, sf. (Hist. nat.) اصطفاء ، انتخاب | اصول اصطفاء | — naturelle اصطفاء طبیعی | — artificielle اصطفای صنعی .

Sélénhydrique, adj. (Chim) Acide — ou hydrosélénique, موالد الماء ثلنیه ، حامض ثلنما .

Séléniate, sm. (Chim.) ثلنیت .

Sélénieux, euse, adj. (Chim.) Acide -- حامض ثلنیوی .

Sélénique, adj. (Chim.) Acide — حامض ثلنیوم .

Sélénite, sm. (Chim.) ثلنیق | —s, املاح ثلنیومیه .

Sélénium, sm. (Chim.) ثلنیوم دینلان جسم بسیط معدنی .

Séléniure, sm. (Chim.) مرکبات مثنائیهٔ ثلنیوم .

Sélénographie, sf. (Astr.) سطح و وجه قمرك تعریف و ترسیمی .

Sélénographique, adj. (Astr.) قمره منسوب ، قمری | Carte — خریطهٔ قمر .

Sélénose, sf. (Anat.) وبش ، طرناق اوزرنده‌کی بیاض .

Selin, sm. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن صو کوزلکی نوعی، بطاقلق معده نوازی .

Séline, sf. (Méd.) مرض ظفر .

Selle, sf. (Techn.) سرج ، اکر | — d'âne مرکب پالانی | — de chameau دوه هاوتی | (Méd.) — turcique سرج ترکی .

Sellerie, sf. (Indust.) سراجخانه | سراج دکانی | سراجیه | آلات و ادوات سراجیه | (Art mil) Dépôt de —s سراجخانه انباری .

Sellette, sf. (Agric.) صبان اوق یووه‌سی .

Sellier, sm. (Indust.) اکرجی ، سراج .

Seltz (Eau de), (Pharm.) بر نوع غازوز ، سلج صویی .

Semaille, sf. (Agric.) موسم زرع و نثر ، تخم اکمه و صاچمه | مزروعات ، اکین | — à la volée تخمی ال ایله صاچمه | زمانی که قره صبان وقتی دینور | — en lignes اوجاق اوجاق و اوبك اوبك تخم اکمه | — en pots صیره واردی تخم اکمه .

Semaine, sf. (Relig.) اسبوع ، هفته | — sainte بیوك هفته ، بیوك پرهیزك | صوك هفته‌سی | (Dr.) Prêteur à la petite — معامله‌جی ، تفه‌جی .

Sémaphore, sm. (Mar.) اشارت بحریه‌دن سمیفور | Ailes de — سمیفورك قوللری .

Semblable, adj. (Géom.) متشابه | Figures —s اشکال متشابهه | Triangles —s مثلثات متشابهه .

Semblide, sm. (Zool.) عصبی الجناح فرقه‌سندن ذوالریشات مسطحه فصیله‌سندن چامورلرده بولنور بر نوع بوجك ، چامور بوجکی .

Séméiologie ou **séméiotique,** sf. (Path.) Syn. de Sémiologie et de Sémiotique, مبحث الدلائل ، تعریف دلائل .

Semelle, sm. (Techn.) قوندره و پاپوچ مثللولرك آلتی و طبانی | (Mar.) — de l'ancre لنكر پاپوجی ، طرناق پاپوجی .

Semence, sf. (Agric.) تخم ، بزر | — sainte خرسانی .

Semen-contra ou **semence-contra,** sf. (Pharm.) شیخ خرسانی ، خرسانی .

Semi, adj. نیم ، نصف ، یارم | (Anat.) — - amplectif, ive, نصف مستطیل الثنی | — - lunaire, sm. et adj. هلالی | — - amplexicole نصف محیط ساق | — - staminaire مستحیل النصف | (Méd.) — - tierce, sf. حمای غب نصفی | (Bot.) — - double نصف مضاعف | — - flosculeux, euse, ذات زهیرات ناقصه | — - infère نصف سفلی | — - radiant, ante, نصف منشع | (Géom.) — - circulaire نصف دائروی ، حلقوی | — lunaire نصف قمری | — - orbiculaire نیم كروی | (Mus.) — - ton نصف صدا ، سمیطونو | — - ton bref موسیقینك اك زیاده محدود نوطه‌سی در كه شكلی بو وجهله (٥) ترسیم اولنور | — - ton majeur سمیطونو ماجوره | (Pol.) — - officiel نیم رسمی | (Chim.) — - fluide نصف سائل | (Gram.) — - voyelle نیم حركه كه (ی ر ل و) حرفلرینه دیثور .

Séminaire, sm. (Relig.) سمیناریو ، رهبان مكتبی .

Séminal, ale, adj. (Physiol.) نطفی ، منی ، بزری | (Méd.) Perte — e ضیاع منی ، اختلام .

Sémination, sf. (Bot.) نثر ، انتشار .

Séminicule, sf. (Bot.) بزیر .

Séminifère, adj. (Anat.) حامل منی | Conduits — s مجاری منویه .

Séminule, sf. (Bot.) نباتات ذات الالقاح خفیه‌نك بزری .

Sémiphyllidées, sf. pl. (Zool.) ناعمة مرجول البطن ذوالبرنس مغلصم فرقه‌سندن نصف مورقه فصیله‌سی .

Semis, sm. (Agric.) اكلش آغاج و فدان تخمی وحلی | غرس ، آغاج وفدان تخمی غرسی فدان یصدیغی فدانلق .

Sémitique, adj. (Litt.) سمیتی ، سامی | Langues — s عربی و كلدانی وعبرانی مثللو لسانلره دیثور ، السنهٔ سامیه .

Semnopithèques, sm. pl. (Zool.) بر عتیق اقرادی صنفندن اقراد و قوره نوعی كه هندستانه مخصوص میمونلر نوعیدر .

Semoir, sm. (Agric.) تخملق ، تخم طوبره‌سی ، زرعیه ، آلت زرع .

Semoule, sm. (Art cul.) سیمول ، بر نوع پرنج بلغوری كه ایرمیكه بكزر اولور ، سمیدهلی .

Semple, sm. (Techn.) فیلاطور دستكاهنك طراقی .

Sénarmontite, sf. (Min.) سنارمونتیت ، بر آنتیمون محمض خلقیدر .

Sénat, sm. (Pol.) سناتو ، مجلس اعیان .

Sénateur, sm. (Pol.) اعیاندن ، اعیان مجلسی اعضاسی .

Sénatus-consulte, sm. (Pol.) سناتو قرارنامه‌سی .

Senau, sm. (Mar.) یان یلكنی | Bôme de — یان یلكن بومیه‌سی .

Séné, sm. (Bot.) خیارشنبریه فصیله‌سندن سنا نوعی ، سنامكی | — de Tripoli طرابلس سناسی | — de l'Inde هند سناسی .

Sénebière, sf. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن كیك بوینوزی فدانی نوعی .

Sénécionidées, sf. pl. (Bot.) مركبه فصیله‌سندن قناریه قبیله‌سی | — - hélianthées مذكور فصیله‌دن قناریهٔ القانیه تحت قبیله‌سی .

Séneçon, sm. (Bot.) بالاده‌كی قناریه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان قوش اوتی نوعی | — en arbre ou conyze de Virginie, آمریقه‌نك قناریه یمی آغاجی | — commun سلكندی اوتی | — jacobée, vulg. herbe de St-Jacques, **V. Jacobée.**

Sénégali, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن سنه‌غال ایالتنه مخصوص آل قناریه نوعی .

Sénevé, sf. (Pharm.) خردل تخمی .

Sénile, adj. (Path.) شیخوخی | Démence — عته شیخوخی .

Sénonien, ienne, adj. (Géol.) سنونی | Etage — طبقهٔ سنونیه .

Sens, sm. (Physiol.) حاسه ، حس | Les cinq — extérieurs حواس خمسهٔ ظاهره | — commun اذعان | Bon — عقل سلیم | (Gram.) دلالت ، معنی | — propre معنای تعممی ، دلالت تضمنیه | — par extansion معنای حقیقی ، دلالت مطلقه | — figurée معنای مجازی ، دلالت التزامیه | — d'un texte مؤدا ، مضمون ، مفهوم | — forcé تأویل جبری .

Sensation, sf. (Physiol.) احساس ، احتساس | —s مدركات مدرسه | —s externes احساسات ظاهره | —s internes احساسات بطنیه | (Pol.) هیجان .

Sensibilité, sm. (Physiol.) حسیت ، حساسیت | (Méd.) حس | Abolition de la — حسك بطلانی .

Sensible, adj. (Physiol.) حساس ، قابل حس | (Phys.) Balance حساس ترازو | Différence — فرق فاحش .

Sensitif, ive, adj. (Physiol.) حسی | Nerfs —s اعصاب حسیه .

Sensitive, sf. (Bot.) فصیلهٔ مستقیه‌دن و قبیلهٔ سنطیه‌دن بر نوع كوسكن اوتی كه كوسمه دیثور ، نبات حسی .

Sensorial, ale, adj. (Physiol.) مجمع احساسی ، دماغی | Organes —iaux اعضای دماغیه .

Sensorium, sm. (Physiol.) مجمع احساسات ، مركز حسیات دماغ .

Sensualisme, sm. (Philos.) فلسفهٔ حسیون ، مذهب حسیون .

Sensualiste, sm. (Philos.) فلسفهٔ حسیونه متعلق ، حسیوندن .

Sensuel, elle, adj. (Physiol.) شهوانی ، شهوی | Plaisirs —s لذائذ شهوانیه ، شهوات نفسانیه .

Sentence, sf. (Litt.) حكمت ، حكمیات | قول كبار | (Dr.) قرار ، اعلام | — arbitrale ورقهٔ حكمیه ، حكم قراری .

Sentier, sm. (Art mil.) طریق | پاتقا ، دار پیاده یولی .

Sentiment, sm. (Physiol.) حس ، طویغو ، حاسیت | (Litt.) —s de reconnaissance حسیات شكرانیه | —s de justice حسیات عدالتكارانه .

Sentimentalisme, sm. (Philos.) خولیا و خیالات و عشق و محبت ایله امرار اوقات اتمكلك قولی .

Sentine, sf. (Mar.) سنتینه | Eaux de la — سنتینه صویی .

Sentinelle, sf. (Art mil.) نوبتجی ، نوبتجی نفری ، نوبتجی عسكری | نقطه .

Sep, sm. (Agric.) صبانك تیموریی طوتان آغاج كه آنا دیثور | Talon du — صبان اوكجه‌سی .

Sépale, sm. (Bot.) وريق كأس .

Séparation, sf. (Adm.) تفريق ' آيرمه | آيرلمه ، فراق ، مفارقت | انفكاك | (Dr.) طلاق ' تطليق | — de corps زوجينك تفريقى | — de patrimoine مورث و وارث اموالنك يكديكرينه عدم اختلاطى | — de dettes ديونك تقسيمى .

Sépia, sm. (Peint.) سپيا ' مركب بالقندن مخرج قره بويا .

Sépidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول الرأس حامل محاجم عشارى الرجل فرقه‌سندن سوبيه فصيله‌سى .

Sépiole, sf. (Zool.) بالاده‌كى سوبيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان بر نوع سوبيه بالغى .

Seps, sm. (Zool.) ضبابيه فرقه‌سندن صقنقوريه فصيله‌سندن اك اوزون نوع كرتنكله .

Sept, sm. (Math.) يدى ' سبعه ' هفت | (Méd.) Mal de — jours مرض اسبوعى .

Septa, sm. (Zool.) Ou cloison, بعض قوقعه و على الخصوص مرجان درونـده‌كى حاجز كلمى‌يه ديشور .

Septentrion, sm. (Géog.) شمال، جهت شماليه | (Astr.) دب اصغر جملهٔ كوكبيه‌سنه ويريلور بر اسمدر .

Septentrional, ale, adj. (Géog.) شمالى | Pays —aux ممالك شماليه .

Septicémie, sf. (Méd.) عفونت دم | -- gangréneuse عفونت دم غنغرنى .

Septicide, adj. (Bot.) حاجزى | Déhiscence — انفجار حاجزى .

Septième, adj. et sm. (Math.) يدنجى ، سابع | (Mus.) يدى‌پرده بيننده واقع فاصله .

Septifère, adj. (Bot.) حامل حاجز .

Septifrage, adj. (Bot.) انكسارى | Déhiscence — انفجار انكسارى .

Septile, adj. (Bot.) مشيمى .

Septique, adj. et sm. (Méd.) عفنى .

Septum, sm. (Anat.) حاجز ، فاصله .

Septuor, sm. (Mus.) يدى كشى و يا يدى آلت موسيقى ايچون ترتيب اولنمش موسيقى قطعه‌سى .

Sépulcre, sm. (Relig.) Le Saint — كنيسة القمام .

Sépulture, sf. (Dr.) مدفن | دفن | Violation de — مدفنه تعرض .

Séquanien (Etage), (Géol.) طبقهٔ سقانيه .

Séqué, ée, adj. (Bot.) مشروح | Feuille —e ورق مشروح .

Séquestration, sf. (Dr.) — de personnes بر كيمسه‌نك بر محلده حبس اولنمسى جرمى ، اجراسنه مختصدر ، توقيف اشخاص جرمى .

Séquestre, sm. (Dr.) منازع فيهك يد عدلده حفظى | — judiciaire حكماً بر مالك يد عدله توديعى | — ou gardien du —, حافظ، حارث‌قضائى، يد عدل‌قضائى | (Méd.) شظايا pl. شظيه .

Séquestrer, va. (Dr.) عدل قضائى يدينه توديع ايتمك | — des personnes توقيف اشخاص جرمى ايقاع ايتمك .

Sequin, sm. (Métrol.) اوائلده شرقده متداول فندقيق آلتونى | — de Turquie اوائلده متداول زر محبوب دينلان سكه .

Séquoia, sm. (Bot.) مخروطيه فصيله‌سندن آمريقه‌نك مكسيقا وقاليفورنيا ايالتنه مخصوص بر بيوك چام آغاجى | — gigantesque ou Wellingtonia, ممالك مذكورده يوز متره قدر ارتفاع كسب ايدن سه‌قويا آغاجى .

Séran ou **sérançoir,** sm. (Techn.) كندر و كتان طراغى .

Séraphin, sm. (Relig.) ملکۀ کرامدن مقربون زمرهسنه داخل اولان ، اسرافیل .

Serein, sm. (Météor.) نأد ، یاز موسمنده اخشام اوزری دوشن اینجه یاغمورکبی بر نوع چیك .

Sereine (Goutte), sf. (Méd.) کمنه ، قره صو .

Sérénissime, adj. (Pol.) Altesse — تخت نشین اولمیان خاندانه منسوب آلمانیا و بعض سائر ممالك پرنسلرینه ویریلان لقب رسمی .

Séreux, euse, adj. (Anat.) مصلی | Membranes —euses اغشیۀ مصلیه .

Serf, sm. (Pol.) مملوك ، تیمور باش کوله .

Serfouette, sf. (Agric.) طیرمیق ، بوستانجی بیلی .

Serfouissage. sm. (Agric.) طیرمیقلامه ، بوستان بیلیله بیللهمه .

Serge, sf. (Indust.) شیاق و صوف مثللو قماشلره دینور صیه .

Sergent, sm. (Art mil.) اوائلده سرهنك | چاوش | — de ville بلدیه چاوشی | — - major باش چاوش | — fourrier بلوك امینی .

Sérialidées, sf. pl. (Zool.) ناعمة طفیلیه فرقهسندن سریالیده فصیلهسی .

Séricicole, adj. (Agric.) حریری ، حریر محصولنه دائر | Concours — قوزه مسابقه سرکیسی | Production — قوزه محصولی | Station — حریر ، مرکز حریری دارالتعلیمی .

Sériciculteur, sm. (Agric.) قوزه یتشدیرن ، بوجکجی .

Sériciculture, sf. (Agric.) بوجکجیلك ، قوزهجیلق | Ecole de—, **V. Ecole.**

Série, sf. (Math.) سلسله ، ترتیب | — exponentielle سلسلۀ اسیه | — convergente سلسلۀ متقاربه | — divergente سلسلۀ متباعده | Développement d'une fonction en —, **V. Développement** | (Fin.) —s, A. B. C., ا ب ث ترتیباتی | (Syl.) —s d'exploitation قطوع اصنافیه | (Géol.) — antéglaciaire سلسلۀ قبل الجمودیه | — interglaciaire سلسلۀ بین الجمودیه | — postglaciaire سلسلۀ بعدالجمودیه | — glaciaire سلسلۀ منجمده .

Serin, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقهسندن شرشوریه فصیلهسندن قناریا قوشی نوعی | — jonquille جانلیا .

Serinette, sf. (Mus.) آلت تغرید ، قناریه چالغیسی .

Seringot. sm. (Bot.) **V. Syringa.**

Seringue, sf. (Pharm.) شیرینغا .

Sériole, sf. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقهسندن اسکمری فصیلهسندن استاورید آزمانی دینلان بالق نوعی .

Sérique, sf. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقهسنده ذوالقرن مصنع فصیلهسندن و خنافس قبیلهسندن بر نوع یلابق بوجك .

Serment, sm. (Dr.) حلف ، قسم ، یمین | Violation de — نقض یمین | Faux — یالان یره یمین | Prêter — یمین ایتمك ، اجرای تحلیف ایتمك | Déférer et prêter — تحلیف و تحلف ایتمك | Faire prêter — تحلیف ایتمك | — politique مأمورینك رسم تحلیفی | — décisoire ou litis décisoire, یمین حاسم | — supplétoire یمین استظهار .

Sermon, sm. (Relig.) مواعظه ، وعظ .

Sérosité, sf. (Physiol.) مصل ، مادۀ مصلیه .

Sérothérapie ou **sérumthérapie,** sf. (Path.) تداویٔ بالدم صافی ، تداویٔ بالسروم ' تداویٔ بالمصل .
Sérotine, sf. (Zool.) شیطان قوشی دینلان بر نوع یراسه | (Méd.) — caduque غشای ساقط .
Serpe, sf. (Agric.) باغجوان بیچاغی ، دهره ، معضاد | (Zool.) قره کوز بالقنلك اوقق نوعی که صاریا بالغی دینور .
Serpent, sm. (Zool.) Les —s ou Ophidiens, حشارات شعبه‌سندن یلاجیوترم | العمیهٔ دودی الشکل فصیله‌سی —s vermiformes | قسمندن العمیه یاخود خنشیه فرقه‌سی — à sonnettes چینغراقلی یلان | (Mus.) بر نوع بوری چالغیسی .
Serpentaire, sf. (Bot.) لوف ثعبانی ، یلان یصدیغی ' چیان .
Serpenteau, sm. (Art mil.) یلانقوی و صاپسز فیشنك ' دلی فشنك .
Serpentin, sm. (Chim.) ثعبان ، مبرد یاخود انبوبهٔ منحنیه .
Serpentine, sf. (Min.) حجر الحیه ، قویی یشیل و بعضاً قرمزی بنکلی بر نوع صماق | (Bot.) دفلیه فصیله‌سندن چیالجق ، حشب الثعبان .
Serpentineux, euse, adj. (Géol.) Roche —se صخور منحنیه .
Serpette, sf. (Agric.) کوچك باغجی بیچاغی ، کوچك دهره ' مشذب .
Serpigineux, euse, adj. (Méd.) ثعبانی .
Serpigo, sm. (Méd.) جلبهٔ ثعبانیه .
Serpillière, sf. (Comm.) قناویچه مثللو هر نوع قبا بزاره عملدر .
Serpolet, sm. (Bot.) Ou thym bâtard, سعتر بری ' یبانی ککیك اوتی .
Serpulaire, sm. (Géol.) نامیهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مدور العضد فصیله‌سندن بر نوع مستحاثه .
Serpule, sf. (Zool.) حیوانات خراطینیه‌دن حامل حریر فرقه‌سندن بر نوع دکز سولیلنسی .
Serrage, sm. (Techn.) صیقمه ، صیقشدرمه ، تعصیر .
Serran, sm. (Zool.) Perche de mer, دکز خانیه بالغی | Grand — ou Mérou, بیوك نوع خانیه بالغی .
Serratille, adj. (Méd.) Pouls — نبض منشاری .
Serre, sf. (Agric.) لیمونلق ، جامکان | سه‌ر ، کرخانه ، صوبا ، تاوخانه | (Zool.) قوش پنجه‌سی ' قاپشاق | (Mar.) آنه باغی | — de renfort en cornière کوشه بند آنا باغی | — de bouchains قارین آنا باغی | — de renfort de cale استرالیا آنا باغی | — de renfort de côté آلاباندە آنا باغی | — de bauquière کره استاری آنا باغی | — gouttière ایچ یالی کتوکی .
Serre-bosse, sm. (Mar.) قاشقه قاپونی .
Serre-cou, sm. (Méd.) شادة العنق .
Serre-file, sm. (Art mil.) بلوك صف حرب نظامنده طورور ایکن ضابطان صره‌سی ' ضابط صره‌سی .
Serre-fine, sm. (Chir.) مشبك ضام .
Serre-frein, sm. (Ch. de f.) فرنجی ، قطار دومنجیمی .
Serrement, sm. (Art mil.) یاناشمه | — de colonnes قوللرك یناشمه‌سی .
Serre-nœud, sm. (Chir.) شادة العقد .
Serrer, va. (Art mil) یناشدرمق | — les distances (former tête de colonne), قول یناشدرمق | — les intervalles آره‌لقلری یناشدرمق .

Serricornes, sm. pl. (Zool.) Syn. de Priocères, مفطی الجناح خامسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سی .

Serrirostres, sm. pl. (zool.) Syn. de Lamellirostres, صفیحی المنقار فصیله‌سی .

Serrure, sf. (Techn.) کلید ' قفل | — pour porte قپو کلیدی | — pour armoire طولاب و چکمجه کلیدی | — à canon بورولی کلید | — à gorge یایلی کلید | — de malle صندوق کلیدی | — à pêne dormant چاریه‌لی کلید | — à ressort زنبرکلی کلید | — à entailler ou à larder, کومه کلید | — à pompe طلومبه‌لی کلید .

Serrurerie, sf. (Indust.) چیلنکرلك | چیلنکر معمولاتی | هرنوع کلید و متفرعاتی | — en bâtiments اولره متعلق تیمور خردوات | — en voitures عربه تیمور خردواتی .

Serrurier, sm. (Techn.) قفال ، چیلنکر .

Sertir, va. (Bijout.) جواهری میقلامق .

Sertisseur, sm. (Bijout.) میقلایجی .

Sertissure, sf. (Bijout.) طاش اوی و یا قاشی | طاش اوی طیرناغی | مجوهرات طاشلرینی اوطرتمه میقلامه و میقلامه‌نك طرزی .

Sertulaire, sm. (Zool.) حامل القراص پولیپلردن و حیوانات نباتیه‌دن اولوب اشنه اوزرنده بولنور بك صغیر حونانه دیشور .

Sertule, sm. (Bot.) Ou ombelle simple, صیوان بسیط .

Sertulé, ée, adj. (Bot.) ذوالسنین ' مسنون | Fleurs —es اوراق مسنونه .

Sérum, sm. (Physiol.) قان صویی ' مصل | — antidiphthérique مصل مضاد دیفتری .

Sérumthérapie, sf. (Méd.) **V. Sérothérapie.**

Servage, sm. (Pol.) تیمور باش کوللك | استرقاق .

Serval, sm. (Zool.) هره فرقه‌سندن آمریقه‌نك بر نوع یبان کدیسی .

Service, sm. (Indust.) سفره طاقمی | (Adm.) خدمت | امور | معاملات | — public خدمات و یا مصالح عمومیه | — médical خدمت طبیه | — postal ou de la poste, پوسته معاملاتی | Etat de — ترجمهٔ حال ورقه‌سی | — des chemins de fer, tramways, etc. تیمور یول و ترامواى و سائره معاملاتی | Interruption du — آمد و شدك تعطیلی ' معاملاتك تعطیلی | Direction des états de — des fonctionnaires سجل احوال مدیریت عمومیه‌سی | (Dr.) —s fonciers, **V. Servitude** | —s pénitentiaires محبسلر اداره‌سی | Refus de — ایفای خدمتدن استنکاف | Ceux qui louent leurs —s exclusivement à une personne, اجیر خاص | Ceux qui mettent leurs —s à la disposion du public sans les consacrer exclusivement à une seule personne, اجیر مشترك | (Fin.) — des intérêts فائضلرك تسویه‌سی | — de la dette دیون عمومیه‌نك اداره و تسویه‌سی | (Relig.) — divin قداس شریف ، آیین روحانی | — divin pour le repos de l'âme de qn. فلانك استراحت روحی ایچون اجرا ایدیلان آیین روحانی | (Art mil.) خدمت | — militaire خدمت عسکریه | — actif خدمت موظفه | — en campagne خدمت سفریه | — intérieur خدمت داخلیه | — de reconnaissance خدمت استکشافیه | — de sureté خدمت تأمینیه | — de réserve خدمت

— régulier | کمی و واپور سفری ، بحریه سفری ' خدمت سفریه (Mar.) | ردیفه معین سفر .

Servile, adj. (Gram.) Lettres —s لسان عربده‌کی زوائده دینور .

Servitude, sf. (Pol.) رقیت | قسر | —s حقوق قسریه | (Dr.) —s, کلفت ، حقوق مجرده | —s apparentes کلفت ظاهره | —s continues کلفت استمراریه | —s discontinues کلفت غیر مستمره | — de la terre (qui se trouve dans le dominium plenum de son propriètaire), رقبه ، **V.** aussi **Terre.**

Sésame, sm. (Bot.) سمسم ' صوصام نوعی اولان سمسمیه قبیله‌سنك نمونه‌سی آتیده‌کی .

Sésamées, sf. pl. (Bot.) سمسمیه قبیله‌سی فصیله‌سندن بیغنونیاسیه .

Sésamoïde, adj. (Anat.) سمسمی | Os — عظم سمسمی .

Séséli, adj. (Bot.) آتیده‌کی کاشمیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان کاشم یاخود خروس کوزی | — de Marseille ou fenouil torte, رازیانهٔ معوج | — de Crète ou faux persil de Crète, کرید کاشمی ، یلانجی مغدنوس .

Sésélinées, sf. pl. (Bot.) کاشمیه قبیله‌سی فصیله‌سندن صیوانیه .

Sésie, sf. (Zool.) زیرده‌کی سعفیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان سکود و قواق آغاجلرینه مخصوص بر نوع بوجك .

Sésiéides, sm. pl. (Zool.) سعفیه قبیله‌سی فصیله‌سندن فجریه فرقه‌سندن خرشق الجناح .

Sesqui, suf. lat. (Chim.) یکنیم | — chlorure de fer کبریتیت یکنیم حدید .

Sessile, adj. (Bot.) عدیم الذنب | Feuilles —s اوراق عدیمة الذنب .

Session, sf. (Pol.) دورهٔ اجتماع | Clôture de — دورهٔ اجتماعك ختامی .

Sétacé, ée, adj. (Bot.) حریری | Feuille —e ورق حریری .

Sétifère, adj. (Hist. nat.) حامل حریر .

Sétiforme, adj. (Hist. nat.) حریری الشکل .

Séton, sm. (Pharm.) فتیل یاقی ' خیطان یاقیمی ، خزم .

Seuil, sm. (Archit.) اشیك | سووه طاشی | (Mar.) — d'écluse ou de bassin, حوض قپاغی یتاغی .

Sève, sf. (Bot.) نسغ | — élaborée نسغ خالص | — ascendante نسغ صاعد | — descendante نسغ هابط .

Sévérite, sf. (Min.) فرانسه‌ده بولنور بر سیلیسیت الومینیوم بالماء خلقیدر ، سوه‌ریت .

Sévices, sm. pl. (Dr) شدت معاملهٔ ' معامله ، سؤ .

Sevrage, sm. (Physiol.) فطام ' فطم ، فصال ، چوجغی سوتدن کسمه .

Séxagésimale, adj. (Math.) التمشه منقسم | Division — تقسیاتی آلتمشه منقسم اولان تقسیات .

Sexe, sm. (Hist. nat.) جنس | جنسیت | — mâle ذکوریت ، ارکك جنسی | — femelle اناث ، دیشیلك ' دیشی جنسی | Beau — طائفهٔ نساء .

Sextant, sm. (Mar.) سدس دائره ' سکستانت | Limbe du — سکستانت قوشی | Index du — سکستانت تقسیاتی | Vis de pression du — سکستانتك تنظیم ویده‌سی .

Sexennalité, sf. (Hist. nat.) آلتی سنه‌ده بر کره واقع اولمق کیفیتی .

Sexil, ile, adj. (Astr.) Aspect — تسدیس | Année —e ۳۶٦ کوندن عبارت اولان سنه‌یه مقم بش کونه بر کون دها علاوه ایدیلان سنه‌لره دینور .

Sextuor, sm. (Mus.) آلتی کیشی و یا آلتی نوع موسیقی آلتی ایچون یازلمش قطعه .
Sexuel, elle, adj. (Physiol.) تناسلی | جنسی | Organes —s اعضای تناسلیه | (Bot.) Méthode —le de Linné لینه‌نك قاعدهٔ تناسلیه‌سی مشهور .
Sforzando, sm. (Mus.) موسیقی نوطه‌سنده تشدید اشارتی .
Shama, sm. (Zool.) هندستانه مخصوص طیور مغنیه‌دن بر نوع قره طاوق .
Shelling, sm. (Monn.) **V. Schelling.**
Shérardie, sf. (Bot.) فوه‌ یه فصیله‌سندن قیرلرده بولنور بر نوع چیچکلی اوت .
Si, sm. (Mus.) سه‌کاه ، سی، صدانك یدی پردهٔ اصلیه‌سی تشکیل ایدن نوطه‌لردن یدنجیسی | — dièse سی دیه‌ز، پوسلك | — bémol سی‌بامول، سنبله | — aigu تیز سی، تیز .
Siagonagre, sf. (Méd.) رثیهٔ مفصل فکی ، مسهل الریق .
Sialadénite, sf. (Méd.) التهاب غدد لعابیه .
Sialagogue, adj. et sm. (Pharm. et Méd.) مدر العاب .
Sialisme ou **ptyalisme,** sm. (Méd.) Syn. de Salivation, کثرت لعاب .
Sialologie, sf. (Méd.) مبحث اللعاب .
Sialorrhée, sf. (Méd.) سیلان لعاب .
Sibilant, ante, adj. (Physiol.) صفیری ، صفیر .
Sibilation, sf. (Physiol.) Sifflement de la respiration, صفیر ، صفر .
Sibthorpie, sf. (Bot.) زرده‌کی سیبطورپیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان صاری کوچك چیچکلی بر نوع فیدان .
Sibthorpiées, sf. pl. (Bot.) خنازیریه فصیله‌سندن سیبطورپیه قبیله‌سی .
Sibylle, sf. (Mith.) ازمینهٔ قدیمه کاهنه‌سی .
Siccatif, ive, adj. et sm. (Pharm.) قوروتیجی ، مجفف .
Siccité, sf. (Méd.) کرازه ، جفافت ، نشافت .
Sida, sm. (Bot.) زیرده‌کی طالیونیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان بیاض خطمی نوعی .
Sidées, sf. pl. (Bot.) خنازیریه فصیله‌سندن طالیونیه قبیله‌سی .
Sidéral, ale, adj. (Astr.) نجمی، نجومی | Année —e سنهٔ نجمیه | Heure —e ساعت نجمی | Mois — شهر نجمی | Révolution —e دور نجمی .
Sidération, sf. (Méd.) صعقه .
Sidérite, sf. (Min.) Vulg. Crapaudine, **V.** ce mot.
Sidéritine, sf. (Min.) سیده‌ریتین ، بر حدید ذوآر سنیقیت خلقیدر .
Sidérochrome, sm. (Min.) سیده‌روقروم ، بر قروم ذوالحدید خلقیدر .
Sidérodendron, sm. (Bot.) فوه‌یه فصیله‌سندن آمریقه‌نك مارتینیق آطه‌سنه مخصوص تیمور آغاجی نوعی .
Sidéropigues, sf. pl. (Min.) میاه طبیعیهٔ حدیدیه .
Sidéroscope, sm. (Phys.) مقناطیسلرك کیفیاتی مطالعه‌یه مخصوص آلت، حدیدبین .
Sidérose, sf. (Min.) سیده‌روز ، بر حدید ذوالفحمیت خلقیدر .
Sidérostat, sm. (Astr.) سیده‌روستا ، ناقل ضیاء کوکب .
Sidérotechnie, sf. (Techn.) تیمور اعمال ایتمه صنعتی .
Sidéroxyle, sm. (Bot.) جاپونیه فصیله‌سندن مراکشده بولنور بر نوع تیمور آغاجی .
Sidjan, sm. (Zool.) هندستانه مخصوص بر نوع اسکمری بالغی .
Siècle, sm. (Météor.) عصر ، قرن | دهر .

Siège, sm. (Techn.) صنداليه ، اسکمله | (Pol.) محل | مرکز | مقر | موضع ٬ مقام | Le Saint — ou le — Apostolique, پاپالق مقامی ٬ کرسیٔ شریف | (Adm.) صندالیٔ حکومت ٬ کرسی ٬ صندالی | — du Gouvernement مقر حکومت | — de l'administration مرکز اداره | (Dr.) — social بر شرکتك مرکزی | (Art mil.) محاصره | Mettre le — محاصره‌یه آلمق | Lever le — محاصره‌یی قالدرمق | Etat de — ادارهٔ عرفیه | Proclamer l'état de— ادارهٔ عرفیه‌یی اعلان ایتمك | Pièces de — محاصره طوپلری .

Siéger, vn. (Dr.) بر مجلسده حسب المأموریه بولنمق | حاکم صفتیله بولنمق .

Sieste, sf. (Physiol.) قیلوله ٬ مقیل ٬ اوکله‌دن صکره اویقو .

Sifflant, ante, adj. et sf. (Gram.) صافر | Lettres —es حروف صافره | Les —es molles حروف صافرهٔ لینه .

Sifflement, sm. (Physiol.) کشکشه ٬ مکاء ٬ ایصلق چالمه | (Zool.) — du serpent کشیش الافعی ، یلانك خیشردیسی | (Méd.) صفیر .

Siffleur, sm. (Zool.) ایصلق چالان بعض میمونلره دینور ٬ قرد صافر .

Siflet, sm. (Zool.) یالدزلی جنت قوشی .

Sigillé, ée, adj. (Pharm.) Terre — ou sigillaire, طین مختوم .

Sigle, sm. (Mith.) رموز ٬ اوائلده بعض کلمه‌نك برنجی حروفلرینه دینور ایدی .

Sigmoïde, adj. (Anat.) سینی | Valvules —s دسامات سینیه .

Signal, sm. (Mar.) اشارت بیراغی | نشانه ، اشارت | — de reconnaissance تعرف اشارتی | — à bras ال اشارتی | Signaux phoniques ou sirène à phrases, **V. Sirène** | — de nuit آتشلی اشارت | — d'alarme, — de détresse, تهلکه اشارتی ٬ استمداد اشارتی | — numérique حروفات اشارتی | — d'orage فورطنه اشارتی | Feu de — شمشکلی فنار اشارتی | Pavillon de — اشارت فلامه‌سی | Drisse de — اشارت صاولوسی | Amener un — بر اشارتی آشاغی المق | Faire des signaux اشارت چکمك | Hisser un — اشارت قالدیرمق | Code des signaux اشارت دفتری و یاکتابی | Code international des signaux اشارت بین الملل کتابی | (Art mil.) — de rappel رجعت اشارتی | — de ralliement یکیدن بر نظام حرب المه اشارتی .

Signalement, sm. (Adm.) اشکال مخصوصه ٬ اشکال | — d'un esclave بنجك | —s anthropométriques بر کیسه‌نك ابعاد و اشکالی .

Signaler, vn. (Mar.) اشارت ویرمك و یا آلمق ٬ ارشالشمك .

Signataire, adj. et s. (Dr.) صاحب امضا ، ممضی ٬ امضا ایدن | (Pol.) Les Puissances —s دول ممضیه .

Signature, sf. (Dr.) فیرما ٬ امضا | — déniée منکر امضا ٬ انکار اولنان امضا .

Signe, sm. اشارت ٬ علامت | —s d'abréviation رموزات ٬ رموز | — apparent علامت ظاهره | (Math.) —s algébriques اشارات جبریه | (Rel.) — de la Croix اشارة الصلیب ، خاچ اشارتی ٬ استاوروز | (Art mil.) — distinctif اشارهٔ مخصوصه ٬ علامت تفریق | (Méd.) دلیل pl. دلائل | (Astr.) — de zodiaque برج .

Significatif, ive, adj. (Pol.) معنالی ، معنادار .

Signification, sf. معرض ٬ معنا | (Dr.) تبلیغ | — du jugement اعلامك تبلیغی | — à personne ذاته تبلیغ | — au domicile اقامتگاهه تبلیغ | Frais

de — تبليغيه ، خرج تبلغ | Recevoir — تبلغ اجمك .
Signifier, va. (Dr.) تبليغ اجمك .
Silence, sm. خاموشى ، صمت ، سكوت | Garder le — اختيار سكوت اجمك .
Silène, sm. (Bot.) زردهكى سيلنه قبيلهسنك جنس نمونهسى اولان سينك قپان اوتى .
Silénées, sf. pl. (Bot.) قرانفليه فصيلهسندن سيلنه قبيلهسى .
Siler, sm. (Bot.) زردهكى سيلرينه قبيلهسنك جنس نمونهسى اولان بر نوع يبانى يورى چيچكى .
Silérinées, sf. pl. (Bot.) صيوانيه فصيلهسندن سيلرينه قبيلهسى .
Silex, sm. (Min.) عادى كثيف قوارس ، خرده قوارس نوعندن چاقمق طاشى جنسى | — corné بورنوز طاشى | — pyromaque, V. ce mot.
Silhouette, sf. (Opt.) محيط مرئى | (Art mil.) سيلويت ، هدف شخصى | Buts —s اشخاص شكلنده هدفلر .
Silicate, sm. (Chim.) سيليسيت | — de soude سيليسيت سود .
Silicaté, ée, adj. (Chim.) ذوالسيليسيت | Fer — حديد ذوالسيليسيت .
Silice, sf. (Chim.) سيليس ، صوان ، حمض سيليسيوم | چاقمق طاشنك خالص طوپراغى .
Silicerne, sf. (Relig.) طعام المأتم ، وضيمه .
Siliceux, euse, adj. (Chim.) سيليس ، صوانى .
Silicique, adj. (Chim.) Acide — حامض صوانى ، حامض سيليس .
Silicium, sm. (Chim.) اجسام بسيطهدن سيليسيوم .
Siliciure, sm. (Chim.) مركبات مثنائية سيليسيوم .
Silicule, sf. (Bot.) ثمر خرنبى .
Silique, sf. (Bot.) خرنوب ، خرنوبيه ، ثمار خرنوبيه ، يكى بويننوزى كبى يشلره دينور .
Silis, sm. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقهسندن منشارى القرن فصيلهسندن يراعيه قبيلهسندن بر نوع آتش بوجكى .
Sillage, sm. (Mar.) سفينهنك دومن صويى | كيمنك يولى ، دكز يارينتيسى ، صو ايزى .
Sillago, sm. (Zool.) مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقهسندن خانيه فصيلهسندن هند دكزلرينه مخصوص بر نوع خانيه بالغى .
Sillet, sm. (Mus.) كان مثللو چالغيلرك تللرينى قالدرمغه مخصوص كوپرى دينلان آلت .
Sillomètre, sm. (Mar.) ميزان سرعت سفينه ، سفينه دومن صويى يعنى سرعتنى مساحهيه مخصوص آلت .
Sillon, sm. (Agric.) اخرق ، صبان ايزى | نطس ، تداس | (Anat.) ميزاب ، تلم | Les —s du visage اسازير ، ميزابه .
Silo, sm. (Agric.) صاريون ، مطموره ، كندوج ، ير آلتى انبارى | (Anat.) حفره .
Silphales, sm. pl. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقهسندن دبوسى القرن فصيلهسندن مجنبيه قبيلهسى .
Silure, sm. (Zool.) زيردهكى رعاديه فصيلهسنك جنس نمونهسى اولان طاتلى صو ييلان بالغى نوعى .
Siluridés ou **siluroïdes,** sm. pl. (Zool.) مرخو المسبح خرشفى الادمه فرقهسندن رعاديه فصيلهسى .
Silurien, ienne, adj. (Géol.) Terrain — اراضئ سيلوريه .
Simaba, sm. (Bot.) سيمابا ، سيما روبيه فصيلهسندن سيماروبايه مشابه بر نوع آغاج .

Simarouba, sm.(Bot.) زیرده‌کی سیماروبیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان سیماروبا نوعی .

Simaroubacées ou **simaroubées,** sf. pl. (Bot.) سذابیه فصیله‌سندن سیماروبیه قبیله‌سی .

Simbleau, sm. (Techn.) طوغرامه‌جی پرکاری .

Simiesque, adj. (Zool.) میمونه منسوب ، قردی | Langue — میمونلره مخصوص لسان ، لسان قردی .

Similaire, adj. (Géom.) متشابه .

Similia similibus, sm. (Path.) تداوی بالمثل .

Similitude, sf. (Géom.) مماثلت ، تشابه | Centre de — مرکز تشابه | (Litt.) مقایسه ، مشابهت ، تشبیه .

Similor, sm. (Min.) آلتون تقلیدی معدن که هلالی دینور .

Simonée, sf. (Zool.) عناکب قسمندن آقارید فرقه‌سندن قاطع اللحم فصیله‌سندن انسانك یوزنی اوزنده بولنور قورت نوعی .

Simoniaque, adj. et sm. (Relig.)

Simonie, sf. (Relig.) اشیاء مقدسه‌نك غیر مشروع فروختی ، حرام .

Simoun, sm. (Météor.) باد سموم ، سام یلی | ایام بخور ، ریاح خمس .

Simple, adj. et sm. (Hist. nat.) بسیط | Corps —s اجسام بسیطه | (Méd.) Les —s عقاقر ، بسائط | (Pol.) Pur et — مطلق ، بلا قید و شرط | Ordre du jour pur et — بلا قید و شرط جدول مذاکرات | (Dr.) Contravention de — police قباحت | Tribunal de — police قباحتی رؤیته مأمور محکمه | (Litt.) Style — اسلوب ساده .

Simplement, adv. (Math.) مبسوطاً ، بسیطاً | — proportionnel مبسوطاً متناسب .

Simplicipèdes, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آکل اللحوم فصیله‌سندن ذوالرجل بسیط قبیله‌سی .

Simplification, sf. (Math.) اختصار | — des fractions کسوراتك اختصاری .

Simulacre, sm.(Mar.) تقلید | — d'un combat naval بر محاربهٔ بحریه تقلیدی .

Simulation, sf. (Dr.) تقلید ، تصنیع | مواضعه | (Méd.) — de maladie تمارض .

Simulé, ée, adj. (Dr.) مواضع ، مواضعه‌لی .

Simultané, ée, adj. (Phys.) همدم ، هموقت ، عینی وقتده واقع اولان .

Simultanéité, sf. (Phys.) همدمی ، هموقتی ، عینی وقتده وقوع .

Sinapisme, sm. (Pharm.) خردل لپاسی ، ضماد خردل | Papier — خردل کاغدی .

Sincipital, ale, adj. (Anat.) قمة الرأسی .

Sinciput, sm. (Anat.) قمة الرأس ، باش تپه‌سی .

Sindon, sm. (Chir.) تفتیك یوماغی .

Sinémurien (Etage), sm. (Géol.) طبقات ژوراسیه‌دن برنجی سینه موریه طبقه‌سی .

Sine qua non, loc. adv. (Pol.) لازم غیر مفارق | Condition — لازم غیر مفارق حکمنده اولان شرط .

Singes, sm. pl. (Zool.) حیوانات ثدیه شعبه‌سندن ذوالاید اربعه فرقه‌سندن اقرار فصیله‌سی ، میمونلر صنفی | — anthropomorphes ou antropoïdes, مذکور

. بر نوع ایرغاد یعنی جراثقالره دینور (Méc.) | فرقه‌در افراد انسانی الشکل فصیله‌سی

Singler, va. (Archit.) قطعات مضنیه و محدبه و مقعره‌یی اولچمك .

Singliots, sm. pl. (Géom.) محور کبیرینه مساوی اولان برایپ پارچه‌سیله چیزیله‌جك بر قطع ناقصك محرقلرینی ترسیم ایدن ایکی اوجلرینه دینور .

Singulier, ière, adj. et sm. (Gram.) مفرد | Combat — کَنی کنی‌یه حرب | مبارزه .

Singulteux, euse, adj. (Méd.) مثاق ، اینچقره اینچقره .

Sinistre, sm. (Assur.) عاطره ، قضا ، فلاکته طلدر ، هر نوع مثللو و آفات بالقین | — maritime قضای بحری | Payer le — قضازده اولانك قیمتی تضمین ایتمك | Evaluer le — خسارتی تقدیر و تخمین ایتمك .

Sinople, sm. (Min.) سینوپل ، بر نوع قوارس حدیدی .

Sinué, ée, adj. (Bot.) متعیب ، ذوالفصوص مدوره .

Sinueux, euse, adj. (Hist. nat.) معوج ، یپولی .

Sinupaléale, adj. (Zool.) Orthoconques —s تامة عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سی .

Sinus, sm. (Anat.) جیب | — frontaux جیوب جبهیه | (Géom.) جیب | — verse جیب مقلوب ، سهم قوسی | — total جیب تام .

Sinusoïde, sm. (Géom.) شبه جیب .

Siphon, sm. (Phys.) سیفون ، مص ، مصاص | — intermittent مصاص متقاطع | — permanent مصاص دائم الجریان | — flottant سابح سیفون | — capillaire شعری سیفون | Encrier à — طلومبه‌لی مرکب حققه‌سی | (Archit.) — d'aqueduc صو ترازسی .

Siphonaptères, sm. pl. (Zool.) سداسی الرجل قسمندن ایکنجی مص عدیم الجناحیه فرقه‌سی .

Siphonie, sf. (Bot.) **V. Hévé.**

Siphonophores, sm. pl. (Zool.) Acalèphes —, کثیرة الرجلیه فرقه‌سندن حامل مص آقالفلر .

Siphonostomes, sm. pl. (Zool.) ذوالفم مصی ، زارغانا نوعندن اولان بالقلر .

Siponcle, sm. (Zool.) حیوانات حلقیه شعبه‌سندن حیوانات خراطینیه قسمندن ژفیرین انواعندن بر نوع حیوان شعاعی .

Sirène, sf. (Zool.) زیرده‌کی ملائك بحریه فرقه‌سنك نمونه‌سی اولان دکز ملائکی و یا بحریه‌ده مستعمل صدالی (Mar.) | ملکهٔ صدا (Phys.) | بر نوع صو کاری | کوزلی نوعی . اشارت صوتیه ایچون تحت البحر واپور دودوکلرینه دینور | — phrases دودوکلره دینور

Sirénides, sm. pl. (Zool.) حیوانات ثدیهٔ بحریه‌دن ملائك بحریه فرقه‌سی .

Sirex, sm. (Zool.) آتیده‌کی سیریسید قبیله‌سنك نمونه‌سی اولوب چام آغاجلری قوغوقلرنده بولنور بیوك نوع قره بوجك .

Siriase, sf. (Méd.) التهاب دماغ .

Siricides ou **urocères,** sm. pl. (Zool.) غشائی الجناح ذات المثقب فرقه‌سندن حامل منشار فصیله‌سندن سیریسید قبیله‌سی .

Sirius, sm. (Astr.) کلب اکبر جملهٔ کوکبیه‌سنده واقع شعرای یمانیه کوکب ثابتی .

Sirocco. sm. (Météor.) ایتالیاده باطیلو نودوس روزکارینه ویریلان اسمدر .

Sirop, sm. (Pharm.) شروب | —s simples بسیط شروبلر ، عادی شروبلر | —

de sucre شکر شروبی | —s médicamenteux اشربهٔ دوائیه | —s composés اشربهٔ مرکبه | — d'orgeat بادم شروبی ، سوییه .
Sirupeux, euse, adj. (Hist. nat. et Pharm.) شروبی .
Sismique, adj. (Météor.) حرکت ارضه دائر ، تزلزلی | Secousses —s صدمات تزلزلیه .
Sismographe, sm. (Météor.) مشعر تزلزلات ، راقم صدمات .
Sison, sm. (Bot.) Syn. d'Ammi, صیوانیه فصیله‌سندن اناسون مصری ، کفه کیمیونی .
Sistre, sm. (Mus.) اسکی مصریلرك عود دیدکلری آلت لهوی | (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن فرفریه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .
Sisymbre, sm. (Bot.) زیره‌کی رشادیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان رشاد الماء نوعی ، صو تره‌سی .
Sisymbriées. sf. pl. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن رشادیه قبیله‌سی .
Sisyphe, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن مصفح فصیله‌سندن خنافس قبیله‌سندن طوپراق اوزرنده بولنور بر نوع کوچك قره بوجك .
Sitiologie, sf. (Path.) مبحث الاطعمه .
Sittelle, sf. (Zool.) عصافیر فرقه‌سندن رقیق المنقار فصیله‌سندن دیوار قاقان دیدیلان بر نوع آغاج قاقان قوشی .
Situation, sf. (Syl.) وضعیت ، موقع | (Pol.) حال حاضر | — générale احوال عمومیه | — chancelante حال تذبذب | — critique مشکل حال ، زور حال | Dans cette — شو حال وموقعده | Dominer la — احوال حاضره‌یی ید ضبطه آلمق | Exagérer la — احوال حاضره‌یه حددن زیاده اهمیت ویرمك ، حبه‌یی قبه ایتمك | Exposer la — بیان حال ایتمك | — financière احوال مالیه | — grave احوال وخیمه | Etre à la hauteur de la — ایجابات موقعیه ایله محاذی بولنمق | — précaire قرارسزلق ، بیدوام و عدیم الثبات بر حال و موقع .
Sium, sm. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن کرفس النهر ، صو کرفسی .
Sixte, sf. (Mus.) آلتی نوطه بیننده‌کی فاصله‌یه دینور ، سیکست .
Skiff, sm. (Mar.) بر نوع خفیف یلکنلی فلکه ، اسکیف .
Skodique, adj. (Méd.) Bruit — زفیر اسقودی .
Sloop, sm. (Mar.) اشلب دیدیلان خفیف کمی | — de guerre قورشان ناویسی ، حرب ناویسی .
Smalt, sm. (Mus.) قوبالت ماویسی ، کوك ماییسی مینا .
Smaltine, sf. (Min.) بر نوع اسمالت ، اسمالتین . **V. Cobalt.**
Smaragdite, sf. (Min.) بر نوع زمرده‌که زمردین دینور ، اسماراغدیت .
Smectique, adj. (Min.) Argile — یوك تمیزلمکه مخصوص بر نوع آرینا ، کل اسمکتی .
Smegma, sm. (Physiol.) وسخ غلفه ، مادهٔ دهنیهٔ غلفه .
Smérinthe. sm. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن فجریه فصیله‌سندن ابوالهول قبیله‌سندن کوزل و بیوك بر نوع قوی رنکلی کلبك .
Smilace, sf. (Pharm.) — de chine چوب چینی | — officinale قراقاش صپارناسی .
Smilacées ou **smilacinées,** sf. pl. (Bot.) آمریقه‌یه مخصوص نباتات ذات الالقاحدن صپارنائیه فصیله‌سی .

Smille, sf. (Techn.) دیوارجی طوقماغی .

Smithsonite, sf. (Min.) Syn. de Zinc carbonaté, **V. Zinc.**

Smyrnées, sf. pl. (Bot.) میوانیه فصیله‌سندن ازمیریه قبیله‌سی .

Sobole, sf. (Bot.) بعض نباتاتك حالت مبناده بولنان دال و بصیله‌لرینه دینور .

Sobriquet, sm. (Litt.) استهزا آمیز لقب ، لقب .

Soc, sm. (Agric.) مقلب ، صبان تیموری | Talon de —, **V. Talon.**

Sociabilité, sf. (Pol.) قابلیت تمدن ، قابلیت انسیت ، قابلیت استیناس و یا موانست ، میلان اجتماع ، قابلیت اجتماع .

Sociable, adj. (Pol.) مدنی الطبع | قابل اجتماع ، قابل تمدن | الوف ، مستأنس .

Social, ale, adj. (Pol.) مدنی ، اجتماعی | Sciences — es علوم اجتماعیه | Contrat — مقاولهٔ اجتماعیه | Questions — es مسائل اجتماعیه | Organisation — e تشکلات اجتماعیه | (Dr.) شرکته متداثر | Fonds — سرمایهٔ شرکت | Raison — e عنوان شرکت | Signature — e امضای شرکت .

Société, sf. (Pol.) جمعیت ، هیئت اجتماعیه | — savante جمعیت علمیه | — littéraire جمعیت ادبیه | — de secours mutuelle شرکت معاونه ، شرکت اعانه | — chorale جمعیت موسیقیه | — colombophile جمعیت کبوتر نامه‌رس ، پوسته قومپانیه ، شرکت | (Math.) Calcul de — شرکت حسابی | (Dr.) کوکرجینلری جمعیتی | Contracter une — عقد شرکت ایتمك | — anonyme آنونیم شرکت ، تسمیه‌سز شرکت | — en nom collectif, **V. Collectif** | — en commandite قوماندیت شرکتی | — en commandite par action اسهام ایله قوماندیت شرکتی | — en participation حصه‌دارلق وجهله شرکت | — commerciale شرکت تجاریه | — civile شرکت عادیه | — conventionnelle شرکت عقد | — à capital variable متحول سرمایه‌لی شرکت | — à responsabilité limitée مسئولیت محدوده ایله اولان شرکت |

Socinianisme, sm. (Relig.) حضرت عیسانك الوهیتنی انکار و تکذیب ایتمه قولی .

Sociologie, sf. (Philos.) مبحث علم الموانسه ، مبحث هیئات اجتماعیه | — criminelle مبحث الموانسة الجنائیه .

Socle, sm. (Archit.) دیوار سوکه‌سی | هیکل آیاقلغی | دیرك کرسیسی .

Soda, sm. (Méd.) **V. Pyrosis** | (Pharm.) — powder صودا توزی | — water صودا صویی که بر نوع غازوز در .

Sodalite, sf. (Min.) بر نوع یشیل صخور ، صودالیت .

Sodium ou **natrium,** sm. (Chim.) نطرون ، سودیوم دینلان جسم بسیط معدنی .

Sœur, sf. (Dr.) سود قزقرنداش | — de lait قزقرنداش ، اخت ، همشیره ، خواهر | — de père et mère ou — germaine, اخت لابوین | — de père ou — consanguine, اخت لاب | — de mère ou — utérine اخت لام | Belle — اوکه قزقرنداش و بالدیز و کوروجه‌یه ویریلور اسمدر | (Relig.) — ou — de charité حکیم قیز ، راهبه .

Sofa, sm. صفه ، صدیر .

Soffite, sm. (Archit.) طوان کتابه‌سی ، مزین طوان کوبکی و یا رسمی که اکثریا بیضی اولور .

Soie, sf. (Indust.) حریر ، ایپك | ابریشم | Vers à — ایپك ، دودالقز ، بیله

— tissée | قزمشدود ، ابریشم و بوروجك كبی بوكولمش ایپك — retordue | بوجكی خام ایپك، قز — écrue | فیلا تور ایپكی — dévidée | منسوجات حریریه ، ایپك قماشلر | (Techn.) قلیج و سائره پرزوانه‌سی .

Soierie, sf. (Indust.) هر نوع منسوجات حریریه | ایپكجیلك ، قزازلق ، قزازه | —s جانقس مثللو دوز ایپك قماشلر | —s unies ایپك فابریقه‌سی | ایپكجیلك صنعتی façonnées قطیفه و دوشمه‌لك مثللو ایپك قماشلر .

Sol, sm. (Archit.) یر ، ارض ، زمین | Entre — بنانك زمین قاتی | Sous-— زیر زمین ، بنانك یر الق قاتی ، بودروم | (Agric.) تراب ، طوپراق | — argileux كللی تراب ، طوپراق | — marécageux بالچقلی طوپراق ، تراب غضاری | — humide ترات رطیب | — siliceux تراب سیلیسی ، چاقل طاشدن حصوله كلان طوپراق | Principaux composants du — ترابی تشكیل ایدن اجزای اساسیه | (Mus.) صول ، كردانیه ، راست | — dièse شهناز | Clef de — ou de violon, پریمو آناختاری .

Solaire, adj. (Astr.) شمسی | Année — سنهٔ شمسیه | Système — جملهٔ شمسیه مسلك شمسی | Cadran — بسیطهٔ شمسی | (Méd.) **V. Plexus.**

Solandre, sf. (Véter.) یعلقان ، عرته | (Bot.) آمریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع طاطوله .

Solanées, sf. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توییه تحت المبیض صنفندن بادنجانیه فصیله‌سی .

Solanine, sf. (Chim.) بادنجانین ، صولانین .

Solbatture, sf. (Véter.) ظلاع ، قره طبان خسته‌لكی .

Soldanelle, sf. (Bot.) فدانی چیچكی قار طوپی چیچكلی ماثی فصیله‌سندن ربیعیه .

Soldat, sm. (Art mil.) نفر ، عسكر | — de l'infanterie پیاده نفری | — de marine بحریه نفری | — de l'infanterie de marine بحریه سلاح انداز نفری | — de l'artillerie طوپجی نفری | — de l'artillerie de marine ساحل قلعه طوپجیسی | — du train عربه‌جی نفری ، تقلیه نفری .

Solde, sf. (Art mil.) عساكر وضابطان معاشی | اواثلده علوفه | Demi-— نصف معاش | — d'activité خدمت موظفه معاشی | — d'absence غیبوبت معاشی | — de disponibilité معزولیت معاشی .
| — de réforme چوروكه چیقاریلنلرك معاشی | — de réserve احتیاط معاشی .

Solde, sm. (Comm.) صالدو ، حاصل حساب ، بقیهٔ حساب | فرق حساب | — à nouveau حساب جدیده بقیهٔ دین یا مطلوب | — de marchandises امتعه سالدوسی ، خرده مال | Reporter le — à nouveau حاصل حسابی آتی‌یه دور ایتمك .

Soldé, ée, adj. (Comm.) تأدیه اولنمش | سالدو اوله‌رق صاتلمش .

Solder, va. (Comm.) تماماً تأدیه ایتمك | — des articles قالمش یا موده‌سی كچمش امتعه‌یی فروخت .

Sole, sf. (Zool.) دیل بالغی ، سمك موسی | (Véter.) آت قسمنك آیاغی طبانی | (Agric.) اوچ سنه‌ده بر كره ترك ایدیلان تارلا | (Mar.) قرینه‌سز كمیلرك دوز دیبی .

Soléaire, adj. et sm. (Anat.) نعلی | Muscle — عضلهٔ نعلیه .

Solécisme, sm. (Gram.) مخالفت قیاس ، غلط ، نحوه مغایر سهو كه ضعف تألیف دینور .

Solécurte, sf. (Zool.) زیرده‌كی شمسیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان دكز قوملرنده بولنور بر نوع كوچك بوجك .

Solécurtidées, sf. pl. (Bot.) ناقة عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جيبى فرقه‌سندن شمسيه فصيله‌سى .

Soleil, sm. (Astr.) شمس ، كونش ، خورشيد | Disque du — قرص شمس | (Bot.) چرخ فلك ، اى چيچكى .

Solémye, sf. (Zool.) بالاده‌كى شمسيه فصيله‌سندن اولوب پيوك دكزلرده بولنور بر نوع آشيوادس .

Solen, sm. (Zool.) علبة الكمير ، دكز چاقيسى ، ناقة عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جيبى فرقه‌سندن مياسيده فصيله‌سندن سولينس نوعى | — transparent مذكور فصيله‌دن دكز قامشى ديلان بر نوعى .

Solennel, elle, adj. مرسوم ، عموى مطنطن | Fête —le شهر آيين عموى | (Dr.) مرعيق بعض مراسم اجراسنه متوقف مقاولات | Contrats —s | Audience —le صورت رسميه‌ده مثول ، صورت رسميه‌ده ملاقات .

Solennisation, sf. (Pol.) تشهير ، احتفالات لازمه و صورت مطنطنه و مدبدبه ايله اجراى آيين ايلمه .

Solennité, sf. (Pol.) طنطنه ، دبدبه ، | مطنطن صورتده اجرا قلنان شهر آيين | مراسم | شنلك .

Solénodon, sm. (Zool.) ثديية آكل الحشارات فرقه‌سندن (خايق) آطه‌سنه مخصوص بر نوع سيفرى صيچان .

Solénoglyphe, sm. pl. (Zool.) صولينوغليف ، بر نوع انكرك ييلانى .

Solénoïde, sm. (Phys.) Cylindre électro-dynamique, مشعب حلزونى ، شبيه المشعب .

Solénostemme, sm. (Bot.) اسقلبيونيه فصيله‌سندن سناء كاذب نوعى .

Solénostome, adj. et sm. (Zool.) آغزلرى بورو كبى اوزون اولان بالقلره دينور ، ذوالفم انبوبى ، انبوبى الفم .

Solfatare, sf.(Géol.) Ou volcan gazeux, صولفاتار ، صو بخاريله كوكرت بخارى طيران ايدن منبعلر ايله كبريتيق ترسيب ايدن بركان عتيق قراترلرينه ويريلان اسمدر .

Solfège, sm. (Mus.) تحصيل ايچون موسيقى | صولفژ ، دم تك تكه تاهلك اصولى مجموعه‌سى .

Solidaire, adj. (Dr.) يكديكره متكفل ، متسلسل | مشترك | Obligations —s كفالت منجزه ، تعهدات متسلسله و مشتركه | Garantie — كفالت ماليه ، كفالت متسلسله | Garant — كفيل متسلسل .

Solidarité, sf. (Dr.) كفالتده تخيير | تسلسل | كفالت متسلسله .

Solide, adj. et sm. (Géom.) جسم | Les —s مجسمات | Angle — زاويهٔ مجسمه | (Phys.) صلب ، جامد | Les corps —s اجسام صلبه .

Solidification, sf. (Phys.) تصليب ، صلب حالنه ارجاع | تصلب .

Solidisme, sm. (Méd.) مذهب صلبيون .

Solidité, sf. (Méd.) صلابت | (Géom.) Mesures de — اجسام مجسمه‌لرى .

Solin, sm. (Archit.) تخته بنالرك | دوشمه كريشلرى بيننده واقع آره‌لره دينور عملريله دينور .

Solipèdes, sm. pl. (Zool.) ثديية ضخيمة الجلددن ذوات الحافر فصيله‌سى ، ذوى حوافر ، طوپ طيرناقلى حيوانلر صنفى .

Solitaire, adj. et sm. وحيد ، منفرد | (Bijout.) فريده ، تك طاش | (Relig.) خلوتنشين ، منزوى .

Solive, sf.(Archit.) مرتك | طوان ودوشمه كريشى | — de sciage تختەسى قوغوش .

Solo, sm. (Mus.) يالكز بر سس و يا بر آلت ايچون ترتيب اولنمش هوا و مقام .

Solpuges et **solpugides,** sm. pl. (Zool.) **V. Galéode** et **Galéodites.**

Solstice, sm. (Astron.) نقطهٔ انقلاب | — d'hiver انقلاب شتائى | — d'été انقلاب صيفى | Colure des —s دائرهٔ انقلابين و ياخود دائرهٔ استقرارين .

Solsticial, ale, adj. (Astron.) انقلابى | Points —ciaux نقاط انقلابيه .

Solubilité, sf. (Chim.) قابليت انحلال .

Soluble, adj. (Chim.) قابل انحلال | مذاب .

Solutif, ive, adj. et sm. (Méd.) مرخى .

Solution, sf. (Math.) حل | — de continuité تفرق اتصال ، فاصله ، انقطاع | (Chim.) تذويب | — par l'eau تذويب فى الما | — par l'alcool تذويب فى الكئول | (Pharm.) محلول | (Méd.) انحلال ، ختام .

Solvabilité, sf. (Dr.) اقتدار مالى ، قدرت ماليه | اعتبار مالى | Degré de — درجهٔ اقتدار مالى .

Solvable, adj. (Dr.) معتبر ، مقتدر | Garant — معتبر كفيل | Garantie bonne et — كفالت معتبره و قويه .

Somatologie, sf. (Méd.) مبحث البدن .

Sombrer, vn. (Mar.) يلكن كيمى ديوريلوب باتمق .

Sommaire, adj. et sm. (Litt.) مختصر ، مجمل | اجمال ، خلاصه | (Dr.) Matire — مراسم اصوليه‌نك اكثرندن معاف اولان مواد عاديه | Procédure — اصول محاكهٔ مختصره .

Sommation, sf. (Dr.) اخطار ، اخطارنامه | Faire les —s exigées par la loi قانوناً لازم‌كلان اخطاراتى اجرا ايتمك | (Dr. musul.) — pour demander des informations de vie et de mœurs, مستوره .

Somme, sf. (Math.) حاصل جمع ، يكون ، محصل ، مجموع اعداد | — algébrique مجموع جبرى | (Comm.) مبلغ | يوك ، بار ، ثقل | Bête de — مكاره ، يوك حيوانى .

Sommeil, sm. (Physiol.) نوم ، اويقو ، خواب .

Sommelier, sm. (Adm.) بيوك قوناق و مكتب و سائره‌ده كيلارجى‌يه ديثور .

Sommer, va. (Dr.) اخطار ايتمك | تقدم ايتمك .

Sommet, sm. (Géom.) رأس | — d'un angle رأس زاويه | (Géog.) — de montagne ذروهٔ جبل ، طاغ تپه‌سى ، شاهقه .

Sommier, sm. (Comm.) واردات و صرفيات دفترى | (Dr.) — judiciaire محكمه قيد دفترى | (Archit.) قبولرك اوست سوكه‌سى | (Impr.) طبع دستكاهنك آياقلرينه يطاق آلتنه وضع اولنان بر نوع | (Techn.) ارغانون بورولرينك صندوق | (Mus.) دينور | كروەوت كه اكثريا قاريوله‌لرده اولور .

Sommité, sf. علامه | —s médicales متبحرين اطبا | —s littéraires متبحرين ادبا | (Pharm.) قمه .

Somnambule, adj. et s. 2 g. (Path.) سائر فى المنام ، سائر الليل .

Somnambulisme, sm. (Path.) سير فى المنام ، سير الليل .

Somnifère, adj. (Pharm.) اويوديجى، منوم | Propriétés —s خواص منومه.
Somnolence, sf. (Méd.) ايمزغانمه ، سرخواب ، نعاس | طالغينلق ، سنه.
Somptuaire, adj. (Dr.) اسرافاته دائر | Lois —s تحديد اسرافات قوانيني.
Son, sm. (Phys.) سس ، صوت | (Mus.) صدا | — grave قبا صدا | — aigu نحافه ، كيك. | (Gram.) — - voyelle حركه | (Agric.) ايرى صدا
Sonate, sf. (Mus.) برموسيقى آلتى ايله اجرا اولنمق اوزره ترتيب اولنان موسيقى مقامى.
Sondage, sm. (Mar.) اسقانديل ايتمه ، اسقانديل ايله تحقيق عملياتى | اسقانديل ايله تحقيق اولنان و خريطه‌لرده كوستريلان صو عمقلرى.
Sonde, sf. (Chir.) سوندا ، مسبار | — canelée مسبار قنوى | (Mar.) دكز و يا صو اسقانديلى | Grande — درين صو اسقانديل | — à main ال اسقانديلى | Coup de — اسقانديل آتيشى | — de pompe طلومبه اسقانديلى | **V.** aussi **Ligne.**
Sonder, va. (Mar.) اسقانديل آتمق | اسقانديل ايتمك | — coup sur coup بوينه اسقانديل ايتمك | (Pol.) استمزاج ايتمك.
Songe, sm. (Physiol.) حلم ، دوش ، رويا | Interpréter les —s دوش يورمق ، تعبير رويا ايتمك | Interpréte des —s تعبيرنامه.
Sonnant, ante, adj. (Comm.) Pièces —es نقد آقچه.
Sonner, va. (Mus.) چالمق | نفس ايتمك | (Art mil.) بورو اشارتلرينى چالمق ، آته بنين بوريسى چالمق. | بورو چالمق | — à cheval
Sonnerie, sf. (Mus.) چاك طاقمى | كليسا چاكارينك چالغه‌سى | — électrique الكتريق چاكى | (Art mil.) بورو چالمه | بورى اشارتلرى | بورى هوالرى.
Sonnet, sm. (Litt.) اون درت مصراعدن عبارت بر نوع نظم | غزل.
Sonnette, sf. (Mus.) چينغراق | (Archit.) شاهمردان.
Sonomètre, sm. (Phys.) مقياس اهتزازات.
Sonore, adj. (Phys.) رنان ، متصوت ، مصوت | Corps —s اجسام متصوته.
Sonorité, sf. (Phys.) رنانيت ، تصوت.
Sophisme, sm. (Philos.) سفسطه | مغالطه | مصدره على المطلوب.
Sophiste, sm. (Philos.) سفسطائى | سفسطه‌كو | مغالطه‌جى.
Sophistication, sf. (Indust.) تغشيش ، قاتمه خيله ايچكيلره بعض.
Sophistique, sf. (Philos.) منطقك سفسطه و مغالطه‌دن بحث ايدن قسمى.
Sophora, sm. (Bot.) زيرده‌كى صو فوريه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان بر نوع سرت آغاج.
Sophorées, sf. pl. (Bot.) فراشيه فصيله‌سندن صو فوريه قبيله‌سى.
Soporatif, ive, soporifère ou **soporifique,** adj. (Pharm.) منوم.
Soprano, sm. (Mus.) سوپرانو ، سازك نوالى | سازك نوالنه مطابق اولان خواننده سسى.
Sorbe, sf. (Bot.) Ou corme, اوكز.
Sorbet, sm. (Pharm.) شربت.
Sorbetière, sf. (Techn.) شربت شيشه‌سى | شربت اعمالنه مخصوص آلت.
Sorbier, sm. (Bot.) ورديه فصيله‌سندن اوكز آغاجى نوعى.
Sorcellerie, sf. (Relig.) بوكوجيلك ، سحر ، سحربازلق.
Sorcier, ière, s. (Relig.) ساحر ، ساحره ، سحرباز ، سحار ، سحاره.
Sore, sm. (Bot.) بزيره كمه.

Sorédie, sf. (Bot.) اكوام بزريه .

Sorgho, sm. (Bot.) نجيليه فصيله‌سندن هند داریسی ، چوکاری | — à balais جیوه داریسی | — sucré زوره ، سپورکه اوتی .

Soricidés, sm. pl. (Zool.) حیوانات ثدیه‌دن حفار فرقه‌سندن آکل الحشارت فصیله .

Sorite, sm. (Log.) منطقك قیاس مسلسلی | دور و تسلسل .

Sorose, sf. (Bot.) ثمر توتی ، توت شکلنده اولان یمیشلره دینور .

Sorne, sf. (Techn.) توال ، حذل ، تیمور بوقی .

Sort, sm. قسمت ، بخت ، طالع ، شیوهٔ قدر ، قدر | (Art mil.) قرعه | قرعه ایله عسکرلك | Tirer au — قرعه کشیده ایتمك .

Sortie, sf. (Art mil.) خروج ، چیقش | (Comm.) مدفوعات | اخراجات | Les entrées et les — s تحصیلات و مدفوعات | Droit de — خروج ، اخراجات رسمی ، رسمی ، رفتیه .

Sortilège, sm. (Relig.) الفسون ، رقیه | بوکو .

Soubarbe, sf. (Vétér.) آتك چکه آلتی .

Soubassement, sm. (Archit.) اساسی ، بر بنانك تملی .

Soubrelangue, sf. (Bot.) التصاق اللسان .

Soubresaut, sm. (Méd.) نفض | — des tendons نفض الاوتار .

Souche, sf. (Bot.) کتوك ، جذع ارضی ، ساق ارضی | (Adm.) قوچان | Carnet ou registre à —s, قوچانلی دفتر | (Comm.) چتله | (Dr.) Partage par — اصول اعتباری ایله تقسیم ، فریق اعتباری ایله تقسیم .

Souchet, sm. (Bot.) فصیلهٔ قلقاسیه‌دن سعده نوعی | — comestible حب اللذید | — long سعد طویل | — rond سعد مدور ، طوپارلاق حولیجان | (Zool.) یشیل باش دیتلان بر نوع اوردك .

Souci, sm. (Bot.) ou calende, مرکبه فصیله‌سندن نرکس نوعی | — d'eau ou lysimachie, صو نرکسی .

Soude, sf. (Bot.) فصیلهٔ اسفناحیه‌نك نمونه‌سی اولوب دکزده بیتن سوکو اوتی | (Chim.) — du commerce تجارتده فروخت اولنان صودا نوعی | — caustique حمض سودیوم ، سودا | — nitratée, **V. Marianite.**

Souder, va. (Techn.) Fer à — هاویه .

Soudoir, sm. (Techn.) لحیم آلتی ، هاویه .

Soudure, sf. (Techn.) لحیم یری ، اك یری ، لحیم | لحیملمه | (Chir.) لحام ، التحام .

Soufflage, sm. (Techn.) شیشه اوفلمه عملیاتی | (Mar.) سفینه قریته‌سنه ایدیلان ایلغیه قاپلامه .

Soufflantes (Machines), (Techn.) معادن قالخانه‌لرنده مستعمل ماکنه‌لی جسیم کوروکلر .

Soufflards ou **soffioni,** sm. pl. (Géol.) بعض بخار و غاز اندفاع ایدن اراضیه ویریلور بر اسمدر .

Souffle, sm. (Physiol.) نفخه ، صولوق | زفیرنفخی | (Méd.) — amphorique نفخهٔ علبی .

Soufflerie, sf. (Mus.) ارغانونك کوروك طاقمی | (Techn.) بر فابریقه و یا قالخانه‌نك کوروك طاقمی | (Phys.) — acoustique منفاخ الصوت .

Soufflet, sm. (Techn.) منفاخ ، کوروك .

Souffleurs, sm. pl. (Zool.) قیطیسیهٔ ذوی المنخره دینور .

Soufflure, sf. (Techn.) لوله و طوپراق ایشلرنده و جام و شیشه‌لرده بولنان بوشلقکه چپاق دیئور .

Souffrance, sf (Méd.) صیقندی ، اضطراب ، مکابده | (comm.) Laisser en — هنوز قید اولنمامش‌قم | Article en — تأدیه‌سز براقمق ، تأدیه ایتمامك | (Dr.) De — بر حق قانونی‌یه مستند اولمیوب مساعده‌یه مبتنی اولان .

Soufrage, sm. (Agric.) باغ وباغچه‌لری کوکرتله عملیاتی | (Techn.) کبریت مثللولری کوکورته باترمه عملیاتی .

Soufre, sm. (Chim.) کوکورت ، کبریت دینلان جسم بسیط معدنی | — précipité چبوق‌کوکورت | — en bâton کوکورت قایماغی | — en canne لوله کوکورت | — naturel کلوجه کوکورت | — végétal کبریت نباتی | Fleur de — کوکورت چیچکی .

Soufrière, sf. (Min.) کوکورتخانه ، کوکورت معدنی .

Souillard, sm. (Archit.) خانه‌لرده بوری و اولوق مثللولر اوجنده‌کی قورنا طاشی .

Souillure, sf. (Relig.) طیرفا | خفاسه ، سخ ، تلویث | نجس ، نجاست .

Soui-manga, sm.(Zool.) عصافیر رقیق المنقار فرقه‌سندن تقار فصیله‌سندن آمریقه‌نك بر نوع آغاج قاقانی .

Soulcie, sf. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن مونطه دینلان بر نوع فیلورجین قوشی .

Soulèvement, sm. (Géol.) تحدب ، ترفع ، ارتفاع | — et abaissement تحدب و تقعر ، ارتفاع و انحطاط .

Soulte, sf. (Dr.) لاجل المعادله ویریلان مبلغ ، تسویة ، تعویض .

Soumission, sf. (Art mil.) دخالت ، تبعیت ، بیعت | (Adm.) دوائر میریه‌ده مناقصه یاخود مزایده‌یه طلب ، طالب اولمه .

Soumissionnaire, sm. (Adm.) دوائر امیریه متعهدی .

Soumissionner, vn. (Adm.) دوائر امیریه ایچون مزایده ومناقصه‌یه طالب اولمق .

Soupape, sf. (Méd.) سباب ، دسام | — de sureté امنیت سبابی | (Mar.) والف | — athmosphérique هوا والفی | — de vidange بیلوف والفی | — de retour چك والفی | — en chapeau کاسه و والفی | — de sûreté سلامت والفی | — d'échappement اسکیپ والفی | — d'admission ادخال والفی | — d'arrêt استوپ والفی | Boite à — والف صندوق | Porte de — والف قپاغی .

Soupir, sm. (Physiol.) صولوق ، رمق ، تنهد ، شهقه | (Mus.) علامت تنفس | Demi — بر درتلك اس | Quart de — بر سکزلك اس | Hui-tième de — بر اون آلتیلق اس | Seizième de — بر اوتوز ایکیلك اس .

Soupirail, sm. (Archit.) نفسلك ، منفس ، باجه .

Source, sf. (Géol.) عین ، پوکار ، منبع | — d'eau ینبوع | — intermittente متقطع الورود پوکار | — s jaillissantes صو قایناقلری ، منابع فواره .

Sourcil, sm. (Anat.) قاش ، حاجب ، ابرو | Froncer les — s قاشلری چاتمق .

Sourcilier, ière, adj. (Anat.) حاجبی | Arcade — e طاق ابرو ، قوس حاجبی .

Sourd, de, adj. et sm. (Méd.) صاغر ، اصم ، صم | Bruit — بوغوق سس ، زئیر اصم | (Techn.) Lanterne — e خرسز فناری . **V.** aussi **Sourd-muet.**

Sourdine, sf. (Mus.) کمان مثللو چالغیلرك سداسی تنزیله مخصوص الت .

Sourd-muet, sm. (Méd.) دیلسز ، صما ، صم بکم | Ecole des —s دیلسزلر مکتبی .

Souris, sf. (Zool.) ثدییهٔ قاضمه فرقه‌سندن قوادیه فصیله‌سندن فندق صیچانی نوعی، عرسه .

Sous, prépos. (Chim.) تحت | — - carbonate تحت فحمیت | — - sulfate تحت کبریتیت | — - oxydes تحت حموضات | — - sel تحت ملح | (Anat.) — - acromio-huméral تحت الاخرمی عضدی | — - arachnoïdien تحت العنکبوتیه | — - altoïdien تحت الاطلاسی | — - axoïdien تحت المحور | — - clavier تحت الترقوه | — - conjonctival تحت الملتحم | — - costal تحت الضلع | — - cutané تحت الجلد | — - diaphragmatique تحت الحاجز | — - épineux تحت الشوك | — - lingual تحت اللسان | — - maxillaire تحت الفك | — - maxillo cutané تحت الفک جلدی | — - maxillo-labial تحت الفک شفوی | — - mental تحت الذقن | — - occipital تحت القفا | — - orbitaire تحت الحجاج | — - pubien تحت العانه | — - pubio-coccygien تحت العانی عصعصی | — - pubio-fémoral تحت العانی فخذی | — - pubio-prétibial تحت العانی قرب قصبی | — - pubio-trochantérien تحت العانی مدوری | — - scapulaire ou — - scapulo-trochinien تحت الکتف | — - sternal تحت القص | — - trochantérien تحت المدوری | (Hist. nat.) — - embranchement تحت شعبه | — - ordre تحت فرقه، تحت صنف | — - genre تحت الجنس | — - race تحت العرق | (Bot.) — - arbrisseau شبه شجریه | — - fructescent شبه بجیله .

Sous-bande, sf. (Art mil.) طوپك قونداغنه بیندیكی یر كی مویلو یتاغی دینور .

Sous-barbe, sf. (Vétér.) آتك چكه آلتی | (Mar.) **V. Beaupré.**

Sous-bois, sm. (Syl.) اشجار احتیاطیه تحتنده بیتن اغاجلره یعنی مركب تاپیلرده و یا فوته‌لرده كسیله‌جك اشجارك مجموعنه دینور .

Sous-commission, sf. (Adm.) ایكنجی بر هیئت | قومسیون ثانی .

Souscripteur, sm. اعانه و یا استقراض و یا سائره جمع ایچون آچیلان دفتره یازیلان | (Comm.) سند تجاری ممضیسی ، ممضی .

Souscription, sf. دفتر اعانه ، اعانه و یا استقراض جمع ایچون آچیلان دفتره وضع امضا ایتمك | (Fin.) سندات و تحویلات اشتراسنه طلب .

Souscrire, va. دفتر اعانه‌یه قید اولنمق | اسهام و تحویلات اشتراسنه طالب اولمق .

Sous-diacre, sm. (Relig.) دیاقوس یماغی ، دیاقوس معاونی ، شماس شمعدانی .

Sous-entendu, due, adj. (Gram.) مستتر ، مضمر ، مقدر .

Sous-entente, sf. (Gram.) استتار ، اضمار ، تقدیر .

Sous-entrepreneur, sm. (Adm.) ایكنجی ملتزم | متعهد ثانی .

Sous-faîte, sf. (Archit.) چاتی مقاصلامه‌سنی كریشلرینه دینور .

Sous-garde, sf. (Art mil.) طبانجه و تفنك متلولرك تتیك سپری .

Sous-gorge, sf. (Art mil.) پیلان ، آت باشلغنك حیوانك بوینی آلتندن كچن قایشنه دینور .

Sous-jacent, ente, adj. (Géom.) ماتحت .

Sous-juge, sm. (Adm.) حاكم ثانی | نائب .

Sous-lieutenant, sm. (Art mil.) ملازم ثانی .

Sous-locataire, sm. (Dr.) مستأجرك مستأجری ، مستأجر ثانی .

Sous-location, sf. (Dr.) استیجار ثانی | استیجار عن المستأجر ، ایجار المستأجر .

Sous-louer, va. (Dr.) ماجوری استیجار ایجاك ، ماجوری ایجار ایجاك .
Sous-marin, ine, adj. (Mar.) تحت البحر | Câble — تحت البحر قابلو | Défense —e تحت البحر مدافعه .
Sous-multiples, smr. pl. (Math.) اجزاء اصغار .
Sous-normale, sf. (Géom.) تحت ناظم .
Sous-œuvre, sf. (Archit.) اکریق ، طاریق ایش | Reprendre ou étayer en —, (بر بنانی) اکریقیه آلق ، اصقیه المق .
Sous-officier, sm. (Art mil.) کوچك ضابط . V. aussi **Officier.**
Sous-préfecture, sf. (Adm.) فرانسه تقسیمات ملکیه‌سندن اولوب سنجاق و لوایه معادلدر .
Sous-préfet, sm. (Adm.) فرانسه تقسیمات ملکیه‌سندن اولوب لوا متصرفی مسندینه معادلدر .
Sous-président, sm. (Adm.) رئیس ثانی .
Sous-secrétaire, sm. (Adm.) کاتب ثانی | — d'Etat نظارت مستشاوی .
Soussigné, ée, adj. et s. (Dr.) صاحب ، واضع الامضا ، محرر الامضا امضا ، ممضی .
Sous-sol, sm. (Archit.) بر چانك الك آلت قاتی ، بودروم | (Min. et Agric.) طوپراق آلتنده‌کی کسمه .
Sous-tangente, sf. (Géom.) تحت مماس .
Sous-tendante, sf. (Géom.) وتر قوس .
Soustraction, sf.(Math.) طرح اربعه‌دن اعمال ، چیقمه | (Dr.) سرقت ، آشیرمه استراق .
Sous-traitant, sm. (Dr.) متعهد ثانی ، ملتزام ثانی ، ملتزمدن التزام ایدن .
Sous-ventrière, sf. (Véter.) تکلق قولانی ، آتك اکر قولانی .
Soutache, sf. (Indust.) صوطاش دینلان اینجه بر نوع قیطان .
Soute, sf. (Mar.) انبار | — aux poudres جبخانه‌لك | — à lest d'eau موازنت مهد نبی | — aux charbons کمورلك .
Soutènement, sm. (Archit.) تمل | Murs de — تمل دیوارلری ، پاینده دیوارلری .
Soutenu, ue, adj. (Comm. et Fin.) Prix, cours —, یوکسلك فیئات ، کرمیتلی فیئات .
Souterrain, aine, adj. et sm. (Archit.) تحت الارض | Voies —es تحت الارض طرق | یر آلتی ، زمین ، دولج | بودوروم .
Soutien, sm. (Art mil.) — de famille معین .
Soutirage, sm. (Comm.) مسکرات و شراب و سائره‌یی فوچیدن چکمه عملیاتی .
Souverain, aine, adj. et sm. (Pol.) حکمرانی | حکمدار | Droits —s حقوق حکمرانی | Le — Pontife پاپا حضرتلری .
Souveraineté, sf. (Pol.) حاکمیت ، حکمدارلق .
Sozoïdal, sm. (Pharm.) سوزوئیدال .
Spadice, sm. (Bot.) اسپادیس . V. aussi **Régime.**
Spalaxe, sm. (Zool.) ثدیۀ قاضمه فرقه‌سندن قوادیه فصیله‌سندن کوزمز کوستبك نوعی .
Spanopogon, sm. (Méd.) کوسه‌لك ، جرد .

Sparadrap, sm. (Pharm.) شمع طبی ، طالیون یاقیسی .

Sparadrapier, sm. (Pharm.) یاقی آلتی .

Spardeck, sm. (Mar.) قونتره کوکرته | Bâtiment à — قونتره کوکرته‌لی سفینه .

Spare, sm. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقه‌سندن صارپا بالغی نوعی .

Spargelstein, sm. (Mar.) قوش قونماز طاشی ، رنکلی یشیل آپاتیت .

Spargose, sf. (Méd.) انتفاخ ثدی .

Sparoïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسیح خرشفی الادمه فرقه‌سندن قره‌کوز فصیله‌سی .

Spart ou **sparte**, sm. (Bot.) Ou alfa, نجیلیه فصیله‌سندن لامعه قبیله‌سندن حاصر قامشی و یا صازی نوعی .

Sparterie, sf. (Indust.) حاصرجیلق صنعتی | هر نوع حاصر معمولاتی .

Spasme, sm. (Méd.) تشنج ، اسپازموس | — expiratoire تشنج زفیری | — glottique تشنج حزماری .

Spasmodique, adj. (Méd.) تشنجی | Etat — حال تشنجی .

Spasmologie, sf. (Path.) مبحث التشنج .

Spatangidées, sf. pl. (Zool.) متنفذ الجلد تحت شعبه‌سندن شبه الجلد المشوك فرقه‌سندن قلب البحر فصیله‌سی .

Spatangue, sm. (Zool.) بالادکی قلب البحر فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان یورك شکلنده بر نوع دکز قوقعه‌سی .

Spath, sm. (Min.) اسپاط | — fluor اسپاط فلعوری | — en tables, **V. Wollastonite.**

Spathacé, ée, adj. (Bot.) ذواللفافة قرطاسیه .

Spathe, sf. (Bot.) خرما وامثالی صالقملرینك طیش زاری‌که طلع دینور | لفافهٔ قرطاسیه | — de palmier دامغه .

Spathelle ou **spathellule**, sf. (Bot.) لفیف قرطاسی .

Spathification, sf. (Min.) اسپاطه تحول | — des tests قشراصدافك اسپاطه تحولی .

Spatule, sf. (Bot.) اسپاتول ، ملوق | — flexible قابل انحنا اسپاتول | (Pharm.) طیور مقبقبه فرقه‌سندن مصر طورناسی دیتلان بر نوع لکلك | (Zool.) اسپاتول ، مابلاق .

Spatulé, ée, adj. (Bot.) اسپاتولی ، ملوقی .

Speaker, sm. (Pol.) عوام قماره‌سی رئیسی .

Spécial, iale, adj. خاص ، مخصوص | Commerce — اخراجات و ادخالات تجارتی .

Spécialiste, sm. مختص ، متخصص | ارباب اختصاصدن .

Spécialité, sf. اختصاص ، تخصص | خصوصیت | —s pharmaceutiques ادویهٔ مخصوصه ، مستحضرات صیدلانیه | (Fin.) تخصیصاتك ماضع لهه حصری .

Spécification, sf. توضیح و بیان | تعداد و تصریح | برر برر تعداد و تصریح .

Spécifique, adj. (Phys. et Math.) اضافی | Poids — ثقلت اضافیه | (Adm.) Population — نفوس نسبیه | (Méd.) خصوصی ، نوعی | Les —s, sm. pl. مخصوصات ، منوعات .

Spécimen, sm. (Techn.) نمونه ، اورنك .

Spectre, sm. (Phys.) خیاله ، طیف | — solaire طیف شمسی | — lumineux طیف مضی | V. aussi **Phosphorogénique.**

Spectroscope, sm. (Phys.) محلل ضیا آلتی ، طیفبین .

Spectroscopique, adj. (Phys.) طيفيبى | Mesure — حرارت شديدەلرى مساحەيە مخصوص مقياس طيفيبى .

Spéculaire, adj. (Phys.) صفحوى | Pierre — حجر صفحوى .

Spéculateur, sm. (Comm.) معاملەجى | (Bourse) اويونجى ، آليورەجى .

Spéculatif, ive, adj. (Philos.) نظرى، صورى | Sciences —ves علوم نظريە | Médecine —ve طبابت نظريە .

Spéculation, sf. (Philos.) علم النظر | (Fin. et Bourse) اويون ، آليورە | (Comm.) معاملە .

Speculum, sm. (Méd.) آيينە ، منظر .

Speech, sm. (Pol.) علناً ايديلان مختصر نطق .

Spergule, spargoute ou **espargoutte,** sf. (Bot.) قرنفليە فصيلەسندن آناغليسيە قبيلەسندن صنفى چايرلر تأسيمى ايچون اكيلان چاير اوتى نوعى .

Sperkise ou **speerkies,** sf. (Min.) اسپركيز ، برحديد مكبرت ابيض خلقيدر .

Spermaceti, sm. (Pharm.) Syn. de Blanc de baleine, بالق نفسى ، اسپرماجت ، منى الحوت .

Spermacoce, sf. (Bot.) فوية فصيلەسندن بر نوع آلتون كوكى .

Spermatie ou **spermagonie,** sf. (Bot.) جزير ، جرثوم .

Spermatine, sf. (Chim.) مخاط نطفى ، اسپرماتين .

Spermatique, adj. (Physiol.) منوى ، نطفى .

Spermatocèle, sf. (Méd.) امتلاى منى .

Spermatologie, sf. (Path.) مبحث المنى .

Spermatorrhée, sf. (Méd.) سيلان منى .

Spermatozoaires ou **spermatozoïdes,** sm. pl. (Zool.) بزيرات نطفيە ، حوينات منويە ، حوينات منيە .

Sperme, sm. (Hist nat.) منى، نطفە .

Spermine, sf. (Chim.) اسپرمين ، آيغير و بوغا غدد منويەسندن مستخرج بر نوع شبە قلوى .

Spermiole, sf. (Zool.) منظومة بييضات ضفدعيە ، قوربغە يموطەسى دزيسى .

Spermolithe, sf. (Méd.) حصات منوى .

Spermophile ou **zizel,** sm. (Zool.) قواضم فرقەسندن سنجابيە فصيلەسندن لهستان و آلمانياى شماليدە بولنور بر نوع كوستبك .

Sphacèle, sf. (Méd.) غانغرن ، تموت .

Sphaigne, sf. (Bot.) اشنة ذات الجنب قسمندن بطاقلقلردە بولنور بياض نوع يوصون .

Sphège ou **sphex,** sm. (Zool.) زيردەكى مضيقيە قبيلەسنك نمونەسى اولان مائى بوجك نوعى .

Sphégides, sm. pl. (Zool.) غشائى الجناح ذات اللسان فرقەسندن حفار فصيلەسندن مضيقيە قبيلەسى .

Sphène, sf. (Zool.) ناعمة عديمة الرأس مستقيم القوقعە ذوالبرنس جيبى فرقەسندن غرابى الشكل فصيلەسندن دكز قوملرندە بولنور بر نوع دكز بوجكى | (Min.) — ou titanite, تيتانيت ياخود اسفن ، بر سيليسيت قالسيوم ايلە تيتانيت قالسيومدن عبارتدر .

Sphénencéphale, adj. et sm. (Tórat.) (عجبائباتدن) ذوالوتد مخروف .

Sphénique, adj. (Bot.) **V. Epithélium,**

Sphénisque, sm. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقه‌سندن عديم الطير فصيله‌سندن امید بروننه مخصوص بر نوع اوردك .

Sphéno, adj. (Anat.) وتدی | — - épineux, euse, adj. وتدیٔ شوکی | — - maxillaire وتدیٔ فکی | | — - orbitaire وتدیٔ حجاجی | — - palatin وتدیٔ حنکی | — - pariétal وتدیٔ جداری | — - ptérigo-palatin وتدیٔ جناحیٔ حنکی | — - temporal وتدیٔ صدغی .

Sphénoèdre, adj. et sm. (Géom.) ذولا سطحهٔ و تدیه .

Sphénoïdal, ale, adj. (Anat.) وتدی | Epine —e شوك وتدی .

Sphénoïde, sm. (Anat.) عظم خفاشی ، عظم و تدی .

Sphère, sf. (Géom.) کره | — droite کرهٔ قائم | — oblique کرهٔ مائل | — parallèle کرهٔ موازی | (Astr.) — terrestre کرهٔ ارض | — céleste قبهٔ سماویه، کرهٔ سما | — armillaire کرهٔ مشبکه | (Pol.) دائره | Etendre la — d'activité توسیع دائرهٔ نفوذ اتمك .

Sphéricité, sf. (Géom.) کرویت | (Astr.) Aberration de — انحراف کرویت، تنقط کرویت .

Sphéridie, sf. (Zool.) زیرده‌کی کرویه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب چوپ و کبره اوزرنده بولنور بر نوع قره بوجك .

Sphéridiotes, sf. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن لامسه فصیله‌سندن کرویه قبیله‌سی .

Sphérie, sf (Bot.) فطور ذات البزیرات محفظیه صنفندن آغاج قبوقلری اوزرنده بولنور بر نوع منطار .

Sphérique, adj. (Géom.) کروی | مستدیر | Zône — منطقهٔ کره | Calotte — قطعهٔ کره | Segment — قطاع کره .

Sphéristique, sf. (Jeux.) اوائلده تربیهٔ بدن ایچون اویناتیلان اویونلردن طوپ اویونی انواعنه دینور ایدی .

Sphéroïdal, ale, adj. (Géom.) شبه کروی .

Sphéroïde, sm. (Géom.) شبه کره .

Sphérome, sm. (Zool.) حیوانات مقشره ذوالعین زغبی فرقه‌سندن متصاویهٔ الرجل کرویه نوعندن یوزولور بر نوع دکز سونکری .

Sphéromètre, sm. (Phys.) Ou bathomètre, مقیاس کره .

Sphiggure, sf. (Zool.) حیوانات قاضمه فرقه‌سندن دلدلیه فصیله‌سندن ذوالذنب مضیق قسمی .

Sphincter, sm. (Anat.) بوزوك ، عاصره ، معصره | — de l'anus دبر حلقه‌سی، فلقه .

Sphingides, sm. pl. (zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن فجریه فصیله‌سندن ابوالهول قبیله‌سی .

Sphinx, sm. (Myth.) ابولهول | (Zool.) اوزوم کلبکی کبی بعض بیوك وکوزل رنکلی کلبکلره دینور ، خرطیط .

Sphragistique, sf. (Techn.) علم خاتم ، مهر و تمغا مثللولرك علمی .

Sphygmique, adj. (Méd.) نبضی .

Sphygmographe ou **sphygmomètre,** sm. (Méd.) نبضنویس .

Sphygmophone, sm. (Méd.) مصوت نبض .

Sphyrène, sf. (Zool.) مشوك المصبح حرشفي الادمه فرقه‌سندن خانیه فصیله‌سندن عریده
. سنال و ترکیده دکز طورناسی دینلان بالق نوعی

Spic, sm. (Bot.) Ou lavande commune, عادی لوانطه چیچکی .

Spica, sm. (Chir.) اسپیقا ، لفافهٔ سنبلیه .

Spicanard, sm. (Bot.) Ou nard indien, نجیلیه فصیله‌سندن ذوالنحیه قبیله‌سندن
. سنبل هندی نوعی

Spicilège, sm. (Litt.) نمونهٔ منشاآت ، هر نوع اوراق رسمیه و ذاتیه مجموعه‌سی .

Spicule, sf. (Zool.) شطیبه ، حیوانات اسفنجیه‌نك بدنی تشکیل ایدن اینجه چبوقلره
دینور | — à six rayons آلتی نصف قطرلی شطیبه .

Spilanthe, sf. (Bot.) آمریقه اسپیلانتی ، مرکبه فصیله‌سندن (پاره) تره‌سی نوعی .

Spile, sm. (Bot.) اسپیل ، سرهٔ ثمار نجیلیه .

Spina bifida, sm. (Méd.) انشقاق شوکی ، استسقای شوکی .

Spina ventosa, sm. (Méd.) انتفاخ عظم .

Spinal, ale, adj. (Anat.) شوکی | Artères —es شرایین شوکیه .

Spinelliane, sf. (Min.) اسپینللان ، بر سیلیسیت آلومینیوم و سودیوم خلقیدر .

Spinelle, adj. et sm. (Min.) قبا لعل طاشی | Rubis — خالص لعل طاشی | —
noir, **V. Pléonaste.**

Spinescent, ente, adj. (Bot.) شویکی .

Spini. adj. (Anat.) شوکی | — - axoïdo-occipital شوکیٔ محوریٔ قفوی |
— - axoïdo-trachéli-altoïdien شوکیٔ محوریٔ شزنیٔ اطلاسی .

Spiniforme, adj. (Hist. nat.) شوکی الشکل .

Spinosisme, sm. (Philos.) مذهب اسپینوزه .

Spinthéromètre, sm. (Phys.) مقیاس شرارات .

Spinthérapie, sf. (Méd.) رؤیت شراره .

Spiral, ale, adj. et sm. (Géom.) حلزونی | حلزون | (Techn.) ساعت پاندولی .

Spirale, sf. (Géom.) حلزون | — hyperbolique حلزون قطع زائدی | (Bot.)
— génératrice حلزون مولد .

Spiratelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی مرجول الجناح فرقه‌سندن ذوالقوقعهٔ
. زجاجیه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی

Spire, sf. (Géom.) دورهٔ حلزون | (Hist. nat.) حلزون | (Bot.) بعض قامشلر دروننده
. بولنور سازلره دیشور

Spirée, sf. (Bot.) زیرده‌ ، قندولیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان ارکچ صقالی نوعی | —
ulmaire ou ormière, اصل ارکچ صقالی .

Spirées, sf. pl. (Bot.) ورديه فصیله‌سندن قندولیه قبیله‌سی .

Spiricule, sf. (Hist. nat.) کوچك حلزون ، حلیزون .

Spirifère, sm. (Géol.) ارض سیلوریه‌ده بولنان وحامل حلزون دینلان بر نوع مستحاثه .

Spirigère, sm. (Géol.) ایسپیریژر ، طبقهٔ صالیفریه‌ده بولنور بر نوع ناعمه مستحاثه‌سی .

Spirille, sf. (Zool.) ایسپیریل ، میقروب حلزونی | — cholérigène مولد هیضه
. میقروب حلزونی

Spirite, sm. (Relig.) کویا ارواح امواتله مناسبتی اولان کمسنه .

Spiritisme, sm. (Relig.) ارواحك استجوابیله استخراج غیب ایتمك اعتقاد و مذهبی .

Spiritualisme, sm. (Philos.) مذهب مادیونك ضدی اولان مذهب روحانیون .

Spiritualiste, sm. (Hist. nat.) مذهب روحانیون اهلی ، روحانیوندن .
Spirituel, elle, adj. (Relig.) روحی ، روحانی | Chef — رئیس روحانی | — et corporel روحانی و جسمانی .
Spiritueux, euse, adj. et sm. pl. (comm.) کئولی | کئولات | اسپرتولر ، مسکرات .
Spiro-annulaire, adj. (Bot.) حلزونیٔ حلقوی | Vaisseaux —s اوعیهٔ حلزونیٔ حلقویه .
Spirochœtœ ou **spirochœte,** sm. (Zool.) خیطی میقروب .
Spirogyre, sm. (Bot.) اشنهٔ حضرا قسمندن خیطی الشکل اشنه‌یه دینور .
Spiroïde, adj. (Anat.) شبه حلزون .
Spirolobé, ée, adj. (Bot.) ملتویٔ حلزونی | Embryon — رشیم ملتویٔ حلزونی .
Spiromètre, sm. (Méd.) مقیاس تنفس .
Spirorbe, sm. (zool.) حیوانات خرطینیه‌دن حامل حریر فرقه‌سندن دکز یوصونلری اوزرنده بولنور غایت اینجه بوجکلره دینور .
Spirule, sf. (Zool.) زیرده‌کی شبه حلزونیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع کوچك آشیوادس .
Spirulidées, sf. pl. (Zool.) ناععهٔ رجول الرأس حامل محاجم عشاری الرجل فرقه‌سندن شبه حلزونیه فصیله‌سی .
Spizaète, sm. (Zool.) قرتال قوشی انواعندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع طوغان .
Splachne, sm. (Bot.) اشنهٔ ذات القمه فصیله‌سندن صو کنارلرنده بولنان اینجه یوصونلر نوعی .
Splanchnique, adj. (Bot.) احشائی ، حشوی | Cavité — جوف حشوی .
Splanchnographie, sf. (Anat.) توصیف الاحشائی .
Splanchnotomie, sf. (Anat.) خزع الاحشاء .
Spleen, sf. (Path.) سودا ، مراق ، مراق علتی .
Splénalgie, sf. (Méd.) الم طحال .
Splénemphraxie, sf. (Méd.) سدهٔ طحالیه .
Splénie ou **splénopathie,** sf. (Path.) امراض طحال ، طحاله .
Splénification ou **splénisation,** sf. (Méd.) تطحل .
Splénique, adj. (Anat.) طحالی .
Splénite, sf. (Méd.) التهاب طحال .
Splénius, sm. (Anat.) عضلهٔ طحالیه .
Splénocèle, sf. (Méd.) فتق طحال .
Splénoclasie, sf. (Méd.) تمزق طحال .
Splénographie, sf. (Anat.) توصیف طحال .
Splénologie, sf. (Path.) مبحث الطحال .
Splénomalaxie, sf. (Math.) استرخاء طحال .
Splénotomie, sf. (Chir.) خزع طحال .
Spode, sm. (Chim.) اسپود ، حمض توتیا .
Spoliarum, sm. (Archit.) اواثلده حماملرده واقع حلوت محلی .
Spondée, sm. (Litt.) لاتین و یونان اشعاری تفعله‌سندن اولوب وتد مجموعه مقیسدر .

Spondias, sm. (Bot.) بلادریه فصیله‌سندن اسپانیانك اریك آغاجی نوعی .
Spondyle, sm. (Anat.) فقره | (Zool.) — ou podopside, ناجمة عديمة الرأس ذات الجنب قوقی فرقه‌سندن مشطیه فصیله‌سندن بر نوع آشیوادس .
Spongiaires ou **amorphozoaires,** sm. pl. (Zool.) حیوانات ابتدائیه‌دن حیوانات اسفنجیه شعبه‌سی .
Spongilles, sf. pl. (Zool.) بالاده‌کی حیوانات اسفنجیه شعبه‌سندن حوینات اسفنجیهٔ نهریه فرقه‌سی .
Spongioles, sf. pl. (Bot.) اجسام اسفنجیه | — radicales, syn. de chevelu, اسفنجیه ، اسفنج جذر .
Spontané, ée, adj. (Hist. nat.) بالبداهه ، بنفسه .
Spontanéité, sf. (Hist. nat.) بداهت ، کینونت ، فجاة .
Spontépariste, sm. (Physiol.) مذهب انتشاریت بذرك ضدی اولان مذهب بداهت تخم منتسبی .
Sporadique, adj. (Méd.) متفرق ، منفرد | Maladie — مرض منفرد .
Sporange, sm. (Bot.) کیسهٔ بزر | محفظهٔ بزور .
Spore, sf. (Bot.) بزر ، اسپور .
Sporidies, sf. pl. (Bot.) حویصلات بزریه .
Sporocarpe, sm. (Bot.) محفظهٔ بزر .
Sporocyste, sm. (Zool.) حبهٔ حویصلیه دینلان بر نوع تره ماتوط .
Sport, sm. (Jeux) چیمناستیق و یاریش و ولوسیپد اویونلری و بونلره مماثل اویونلر .
Sporozoïde, sm. pl. (Zool. e. Bot.) اسپور حیوانی | —s, حوینات بزریه .
Sporule, sf. (Bot.) شبه بزر .
Sprat, sm. (Zool.) بر نوع ریشفا بالغی . **V. Espart.**
Spumeux, euse, adj. (Hist. nat.) رغاوی ، متزبد .
Spumosité, sf. (Hist. nat.) قابجاقلانمه ، کوپوکلنمه ، تزبد .
Sputation, sf. (Méd.) توکورمه ، تبزق .
Squale, sm. (Zool.) زجر ، غضروفی الجناح فرقه‌سندن ذوالافواه جنبیه فصیله‌سندن بیوك نوع کوپك بالغی که جام کوز دینور .
Squame, sf. (Bot. et Méd.) خرشف .
Squamelle, sf. (Bot.) خرشف صغیر ، خریشف .
Squameux ou **squammeux, euse,** adj. (Hist. nat.) خرشفی .
Squamifère, adj. (Hist. nat.) حامل خرشف .
Squamiforme, adj. (Hist. nat.) خرشفی الشکل | Appendices —s استطالات و یا انبساطات خرشفیة الشکل .
Squamipennes ou **squammipennes,** sm. pl. (Zool.) مشوك المصبع خرشفی الادمه فرقه‌سندن خرشفی الاجنحه فصیله‌سی .
Squamodermes, sm. pl. (Zool.) اسماك شعبه‌سندن مشوك المسبع خرشفی الادمه فرقه‌سی .
Squamule, sf. (Bot.) شبه خرشف .
Squarreux, euse. adj. (Bot.) خشین .
Squatarole, sm. (Zool.) اسقاطرون دینلان بر نوع قوش .
Squelette, sf. (Hist. nat.) اسکلت ، قدید .

Squelettique, adj. (Zool.) قديدى | Eléments —s des spongiaires, حيوانات اسفنجيه‌نك عناصر قديديه‌سى .
Squelettologie, sf. (Anat.) مبحث اسكلت ، مبحث القديد .
Squelettopée, sf. (Anat.) تنظيم اسكلت .
Squille, sf. (Zool.) حيوانات مقشره مرجول الفم فرقه‌سندن وذوالعيون رجليه نوعندن بر نوع قره ويدس .
Squine, sf. (Pharm.) Ou smilax de Chine, چوب چينى .
Squirre ou **squirrhe,** sf. (Méd.) اسكيروس ' اور ، قاتى شيش .
Squirreux ou **squirrheux, euse,** adj. (Méd.) اسكيروسى .
Squirrhogastrie, sf. (Méd.) اسكيروس معده .
Squirrhosité, sf. (Méd.) اسكيروسيت .
Stabulation, sf. (Agric.) سميزلمك اوزره حيوانلرك آخورلرده آليقونمه‌سى اصولى .
Staccato, sm. (Mus.) استاقاطو ، نوطه‌لرك تفريقنى مبين علامت .
Stachyde, sf. (Bot.) زيره‌دكى حزاميه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان جزاى نوعى ، قره باش اوتى .
Stachydées, sf. pl. (Bot.) شفويه فصيله‌سندن حزاميه قبيله‌سى .
Stade, sf. (Métrol.) اسكى يونانيلرك كورش | اوائلده التيوز قدم طولنده بر مخمسه و يارش ميدانى .
Stadia, sm. (Géom.) استاديا ، تخمين مسافه آلتى .
Stadimètre ou **stadiomètre,** sm. (Géom.) ايكى نوايجاد استاديالره ديثور .
Stage, sm. (Adm.) عماله ' ملازمت | Durée du — مدت ملازمت ، مدت عماليه .
Stagiaire, sm. ou adj. ملازم ، بملازمت ايدن | ملازم اووقات .
Stagnant, ante, adj. (Agric.) راكد | Eau —e چوراق، ماء راكد | (Comm.) طورغون ' كاسد .
Stagnation, sf. (Agric.) ركودت | (Comm.) طورغونلق ، كساد .
Stalactite, sf. (Géol.) استالاقتيت ' مقطرهٔ فوقانيه ' يوقاريدن آشاغى صارقان طاملـه طاشى .
Stalagmite, sf. (Géol.) استالاغميت ' مقطرهٔ تحتانيه ' آشاغيدن يوقارى چيقان طامله طاشى .
Staminaire, adj. (Bot.) اتاميندن منقلب اولان | Pétale — ورق توبج اتاميى .
Staminal, ale, adj. (Bot.) اتامينه متعلق ، اتاميى ، عضو تذكيرى .
Staminifère, adj. (Bot.) حامل عضو تذكيرى ، حامل اتامين .
Staminiforme, adj. (Bot.) اتاميى الشكل ' تذكير الشكل .
Staminode, sm. (Bot.) —s, آثار تذكيريه .
Stance, sf. (Litt.) شعرده بر قاچ بيتدن عبارت قطعه .
Stand, sm. (Jeux) نشان انداخت وجمناستيق وسائر تعليملرينه مخصوص ميدان، محل .
Stangue, sm. (Mar.) Ou tige de l'ancre, لنكر آناسى .
Stannate, sm. (Chim.) مركبات مثنائيهٔ رصاص | رصاصيت .
Stannine, sf. (Chim.) استانين ' رصاصين .
Stapélie, sf. (Bot.) اسقلبيوسيه فصيله‌سندن قوريغه اوتى نوعى .
Staphisaigre, sf. (Bot.) شقيقيه فصيله‌سندن بت اوتى نوعى | Dauphinelle — موزك ديشلان اوت .

Staphyléacées, sf. pl. (Bot.) عنابيه فصيله‌سندن منفصول فصيلهٔ عنبيه .
Staphylier, sm. (Bot.) بالاده‌كی عنبيه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان تسبيح آغاجی نوعی .
Staphylin, line, adj. (Anat.) لهاتی | (Zool.) —, sm. مغطی الجناح خماسی الاوساغ فرقه‌سندن قرمزی نوع قولاغه قاچان .
Staphylococcus ou **staphylocoque,** sm. (Zool.) سود ويرن قاديلرك ممه‌لرينه عارض اولور مولد قيح ميقروب .
Staphylôme, sm. (Méd.) عنبه .
Staphylorraphie, sf. (Méd.) خياطهٔ لهات .
Starie ou **estarie,** sf. (Mar.) Jours de planche, ايام توقف ، استاريا ، استاليا .
Stase, sf. (Méd.) ركودت .
Statice, sf. (Bot.) زيره‌كی امربيه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان هند مركله‌سی ، شيطرج هندی .
Staticées, sf. pl. (Bot.) شيطرجيه فصيله‌سندن امربيه قبيله‌سی .
Station, sf. (Ch. de f.) ستاسيون ، موقف | (Mar.) توقف | —s de sauvetage هر خسته‌لك ايچون مواقف تخليصيه | (Physiol.) قيام | (Méd.) — climatérique حال توقف ، وقف | (Astr.) تعيين اولنان موقع اقليمی .
Stationnaire, adj. et sm. (Méd.) ساكن ، مستقر | (Mar.) قره‌غول كيمی | — d'ambassade سفارت حميت واپوری | (comm.) Prix, cours —, طورغون فيئات ، بر قرار فيئات .
Stationnement, sm. (Hist nat.) آرام ، توقف .
Statique, adj. et sf. (Mec.) فن موازنت ، موازنت | Electricité — الكتريق ساكن .
Statistique, sf. et adj. علم اجمال ، فن استاتستيق | استاتستيق | — médicale استاتستيق طبی .
Statuaire, sm. (B. arts) نقار ، هيكلتراش .
Statue, sf. (B. arts.) صنم ، هيكل | — équestre, V. ce mot.
Statuer, vn. (Adm.) فصل و رؤيت ، فصل ايتمك | تذكر ايتمك | حكم ايتمك .
Statu quo, l. adv. (Pol.) استاتوقو حالی ، كاكان ، حال حاضر | — ante ou ante bellum, محاربه‌دن مقدم اولان حال .
Stature, sf. (Physiol.) بوی ، اندام ، قد ، قامت .
Statut, sm. (Dr.) قوانين احكام | — personnel قوانين احكام شخصيه | — réel غير منقولات قوانينی | (Comm.) —s d'une société نظامی بر شركتك نظامنامهٔ داخليمی .
Statutaire, adj. (comm.) نظامنامهٔ داخليه متعلق | Réserve — نظامی احتياط آقچه‌سی .
Stauntonie, sf. (Bot.) ذات البزور هلاليه فصيله‌سندن چينك بر نوع كوزل قوقولی صارمشقی .
Staurotide, sf. (Min.) استاروتيد ، حجر صليب ، بر سيليوسيت بالاماء الومين خلقيدر .
Steam, steamer ou **steam-boat,** sm. (Mar.) استيمبوط ، هر نوع واپورلره علمدر .
Stéarate, sm. (Chim.) استعاريت | — de potasse استعاريت پوتاسيوم .

Stéarine, sf. (Chim.) استعارين .
Stéarinerie, sf. (Techn.) اسپرماچت موم فابریقه‌سی .
Stéarique, adj. (Chim.) Acide — حامض استعارين | (Indust.) Bougies —s اسپرماچت موملری .
Stéaschiste, sm. (Géol.) Ou talcite. استه آشیست ، طلقلی بر نوع شیست .
Stéatite, sf. (Min.) استه‌آتیت ، صابون طاشی ، بر سیلیسیت بالماء مغنزیوم خلقیدر .
Stéatome, sm. (Méd.) ورم دهنی .
Steeple-chase, sm. (Jeux) انکلتره‌ده حیوان یاریشنه دینور .
Stéganographie, sf. (Techn.) شفره خروفاتی تعریف فنی .
Stéganopode, sm. (Anat.) کرشاه ، دوز طبان .
Stegnose, sf. (Méd.) تقبض .
Stegnotique, adj. (Méd.) قابض .
Stèle, sf. (Archit.) ستون شکلنده هیکل | لوحه ستونی | محکومینی تشهیر ایتـدکلری دار آغاجی .
Stellage, sm. (Bourse) استیلانس دینلان هوا اویونی .
Stellère, sf. (Zool.) **V. Rhytine.**
Stellérides, sm. pl. (Zool.) **V. Echinodermes.**
Stelliforme, adj. (Hist. nat.) نجمی الشکل | Corps — بدن نجمی الشکل .
Stellion, sm. (Zool.) آتیده‌کی وردانیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان وردان یعنی بوزکلرکه بیلانه زهر ویرن دنیلان بیواه نوع کلر در .
Stellionat, sm. (Dr.) کتم رهن ، بیع و یا رهن فضولی .
Stellionataire, sm. (Dr.) کتم رهن ایدن ، فضولی بیع و یا ترهین ایدن .
Stellionides, sm. pl. (Zool.) ضبابیه فرقه‌سندن ایغوانیه فصیله‌سندن وردانیه قبیله‌سی .
Stellites ou **astroïtes,** sf. pl. (Géol.) کثیرة الرجلیهٔ مرجانیه فرقه‌سندن بعض بیاض نجمی الشکل مرجانلره دینور .
Stemmates, sm. pl. (Zool.) بعض حیوانات مفصلیه‌نك بسیط کوزلرینـه دینور ، عیون بسیطه .
Sténanthère, sm. (Bot.) فصیلهٔ خالنجیه‌دن مفصول اپاقریده فصیله‌سـندن بر نوع چام آغاجی .
Sténélytres, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح مختلف الرسغین فرقه‌سـندن ذوالجناح الضیق فصیله‌سی .
Sténocarpe, sm. (Bot.) پروتئاسیه فصیله‌سـندن آوسـترالیه‌یه مخصوص بر نوع پورتقال آغاجی .
Sténochile, sm. (Bot.) مثقوب الاوراق فصیله‌سـندن آوسترالیایه مخصوص بر نوع تزیینات فدائی .
Sténographe, sm. استنوغراف ، اشارتله یازان | — téléphoniste تلفونده ماهر اولوب سائرلری ایچون تلفونله کورشمکه واسطه اولان تلغرافجی مأموری .
Sténographie, sf. استنوغرافیا ، اشارت مختصره ایله یازی یازمق فنی .
Sténorhynque, sm. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل قصیرالذنب فرقه‌سندن ذوالمنقا رالحاد فصیله‌سندن بحر محیطه مخصوص بر نوع چغانوس .
Stentor, sm. (Zool.) Ou alouate, سپن فرقه‌سـندن آفریقه‌یه مخصوص استنتور دینلان بر نوع میمون .

Stéphanomètre, sm. (Phys.) شمس و قمر اطرافنده بولنان اکلیلری تشکیل ایدن صو طملهلرینك تحنی مساحهیه مخصوص آلت ، مقیاس قطرات .

Stéphanomie, sf. (Zool.) حیوانات انجبوریهٔ بحریهدن حامل شمس فرقهسندن بحر محیط شرقیه مخصوص بیوك نوع دکز قرنجی .

Stéphanoscope, sm. (Phys.) شمشك اکلیلرینی معاینه ایتمکه مخصوص آلت ، اکلیل بین .

Stéphanotis, sm. (Bot.) اسقلبیوسیه فصیلهسندن مداغسفار آطهسنه مخصوص بر نوع زنبق چیچکی .

Steppe, sm. (Géog.) روسیه و تاتارستانده کائن واسع چوللره دینور .

Stercoraire ou **stercoral, ale,** adj. (Méd.) ثفلی | Fistule —e ناسور ثفلی | (Zool.) Insectes —es هوام ثفلیه .

Sterculiacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالورقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض فرقهسندن شجر صائف فصیلهسی .

Sterculiées, sf. pl. (Bot.) بالادهکی شجر صائف فصیلهسندن استرکولیه قبیلهسی .

Sterculier, sm. (Bot.) بالادهکی شجر صائف فصیلهسنك نمونهسی اولوب هندده نبت ایدر سودان جوزی آغاجی نوعی .

Stère, sm. (Métrol.) اسنر ، اوروپاده اودون اولچمکه مخصوص بر نوع انبار | (Syl.) Bois de — ou de corde, اختطابه مخصوص اودون ، چکی اودونی .

Stéréobate, sm. (Archit.) ستون | بیوك بنالرك تزییناتسز اولان تملرینه دینور . کرسیسی تملی .

Stéréochromie, sf. (Archit.) آوروپاده بنالرك طیش طرفنه ایدیلان غایت طیانقلی بر نوع بویا و نقش .

Stéréographie, sf. (Géom.) فن سطیح ، جسماتی مسطح اوزرنده رسم ایتمه فنی .

Stéréographique, adj. (Astr.) Projection —, **V. Projection.**

Stéréométrie, sf. (Géom.) هندسهٔ مجسمه .

Stéréoscope, sm. (Opt.) مسنبین ، استره وسقوپ .

Stéréotomie, sf. (Géom.) هندسهٔ رسمیه اقسامندن اولوب قطوع مجسماتدن باحث در .

Stéréotypie, sf. (Impr.) دیزلمش باصمه حروفاتك آلچیایله یکپاره قالبلری چیقاریلهرق باصمه حروفاته بدل بو لوحهلرك استعمالی فنی .

Stérigmate, sm. (Bot.) استریغمات ، دعامه .

Stérile, adj. (Méd. et Hist. nat.) حائل ، قصیر ، عقیر ، عقیم .

Stérilisation, sf. (Méd.) تعقیر ، تعقیم | — des spores اصول تعقیم بزرات میقروبیه .

Stérilisé, ée, adj. (Méd.) معقر، معقم | Vases —s اوعیهٔ معقره .

Stérilité, sf. (Méd.) عقر ، عقم .

Sterlet, sm. (Zool.) مرسین بالغنك اوفق جنسی که چوقه بالغی دینور .

Sterling, sm. (Mon.) Livre — انکلیز لیراسی ، انکلیز آلتونی .

Sternal, ale, adj. (Anat.) قصی | Appendice — ذیل قصی .

Sternalgie, sf. (Méd.) Angine de poitrine, الم قصی .

Sternbergie, sf. (Bot.) فصیلهٔ نرجسیهدن بر نوع لحلاح فدانی .

Sterne, sf. (Zool.) طیور متکففة الرجل فرقهسندن طویل الریشات فصیلهسندن دکز قیرلانغیجی دینلان قوش نوعی .

Sterno, adj. (Anat.) قصى | — - claviculaire قصى ترقوى | — - clido-mastoïdien قصى ترقوى حلمى | — - costal ou triangulaire du sternum, قصى ضلعى | — - costo-clavi-huméral قصى ضلعى ترقوى عضدى | — - huméral قصى عضدى | — - hyoïdien قصى لامى | — - masdoïdien قصى حلمى | — - pubien قصى عانى | — - thyroïdien قصى درقى .

Sternopage, sm. (Térat.) ذو الصدرين متحده (عجائباتدن) .

Sternum, sm. (Anat.) قص ' عظم قصى ' كوكس تختهسى كميكى .

Sternutation, sf. (Méd.) عطس ' اكصريق ' الصيرمه .

Sternutatoire, adj. et sm. (Méd.) معطس ' اكصيرديجى .

Sterteur, sf. (Méd.) شخير .

Stertoreux, euse, adj. (Méd.) شخيرى | Respiration —se تنفس شخيرى .

Stéthoscope, sm. (Méd.) مسمع .

Stéthoscopie, sf. (Méd.) استقصاء بالمسمع .

Sthénie, sf. (Méd.) تزايد قوه .

Stibiation, sf. (Chim.) تعاطى انتيمون .

Stibiconise, sf. (Min.) استيبيقونيز ' بر آنتيمون محمض خلقيدر .

Stibié, ée, adj. (Pharm.) آنتيمونى | Tartre — طرطير آنتيمونى . **V.** aussi **Emétique.**

Stibine, sf. (Min.) استيبين ' بر آنتيمون مكبرت خلقيدركه مطبعه حروفاتى بو خليطهدن ياپيلور .

Stigmate, sm. (Méd.) داغ ' وسم | (Bot.) استغمات ' رأس عضو تأنيث | (Pharm.) — de maïs مصر بغدايى پوسكولى | (Zool.) هوامك ثقبهٔ تنفسيهسى .

Stigmatique, adj. (Hist. nat.) استغماتى .

Stil, sm. (Peint.) — de grain بر نوع لقا صارى رنكده آچيق صارى ' صارى بويا .

Stilbène, sm. (Chim.) استيلبن ' هوا غازندن مستخرج بر نوع بويا .

Stilbite, sf. (Min.) استيلبيت ' بر سيليسيت آلومينيوم خلقيدر .

Stillation, sf. (Phys.) تقاطر ' طاملامه .

Stillingie, sf. (Bot.) فربيونيه فصيلهسندن بر نوع سوتلكن آغاجى .

Stimulant, ante, adj. et sm. (Pharm.) موقظ ' منبه | Contre - —, **V.** ce mot.

Stimulation, sf. (Méd.) تنبيه ' تيقيظ .

Stimulus, sm. (Méd.) انباه | قوهٔ منبهه .

Stipacées, sf. pl. (Bot.) نجيليه فصيلهسندن جذعيه قبيلهسى .

Stipe, sm. (Bot.) جذع | (Bot.) —, sf. بر نوع جذعيه قبيلهسنك نمونهسى اولان بالادهكى يبانى و تويلى نبات .

Stipelle, sf. (Bot.) هديب | —s اذينات صغيره .

Stipiforme, adj. (Bot.) جذعى ' جذعى الشكل .

Stipulaire, adj. (Bot.) هدبى .

Stipulation, sf. (Dr.) شرط ' عقد | احكام ' مواد مندرجه | (Bot.) هدبيت .

Stipule, sf. (Bot.) هدب | —s اذينات .

Stipulé, ée, (Dr.) مشروط ' مقرر | (Bot.) مهدب ' ذو الهدب .

Stipuler, va. (Dr.) شرط قوشمق .
Stipulifère, adj. (Bot.) حامل هدب .
Stirator, sm. (Peint.) وسامليك كاغدلريني كرمكه مخصوص چارچيوه و كركيلري .
Stock, sm. (Comm.) موجود ' پياسه‌ده موجود مال | — métallique موجود نقدی | (Bourse) —s, فوندو .
Stock-fisch, sm. (Comm.) قوری مورينا بالغی كه بقاليارو دخی ديئور .
Stockwerk, sm. (Géol.) اصتوقورك ' فيلونلرك بربرينه تقرب ايتـدكلرندن يونلرك تفوذ ايتدكلری كتله‌يه ديئور .
Stoff, sm. (Comm.) استوفه ديئلان قماش .
Stoïcien, sm. (Philos.) رواقی ' رواقيون' اربابی ' مذهب ييقيدی | مذهب صاحبی متين فكر .
Stoïcisme, sm. (Philos.) مسلك اولان مبنی اوزرينه وييقيدی متانت زنونك مشهور فلسفه‌سی ' مذهب ييقيدی ، مذهب رواقيون .
Stoléphore, sm. (Zool.) **V. Melette.**
Stolon, sm. (Bot.) ساق حياتی | فرخ ' فليز | —s prolifères اسواق حياتية متناسله .
Stolonifère, adj. (Bot.) حامل ساق حياتی | Plantes —s حامل ساق حياتی نبـاتات .
Stomacal, ale, adj. (Anat.) معدی .
Stomacardiasie, sf. (Méd.) توسع افواه قلب .
Stomachique, adj. (Pharm.) معدوی ' معدی | Elixir — اكسير معدی .
Stomalgie, sf. (Méd.) الم فم ' آغيز آغريسی .
Stomadopes, sm. pl. (Zool.) مرجول فرقه‌سندن رجليه ذوالعيون مقشره حيوانات الفم تحت فرقه‌سی .
Stomate, sm. (Bot.) فوهه ' مسامه .
Stomatelcie, sf. (Méd.) تقرح فم .
Stomatie, sf. (Méd.) مرض فم .
Stomatique, adj. (Anat.) فمی .
Stomatite, sf. (Méd.) التهاب فم ' آغيز شيشمه‌سی .
Stomatocarcinie, sf. (Méd.) سرطان فم .
Stomatocéphale, sm. (Térat.) (عجايباتدن) ذات الرأس فمی .
Stomatophymie, sf. (Méd.) درون فم .
Stomatoplastie, sf. (Chir.) تشكيل فم ' تصنيع فم .
Stomatoscope, sm. (Chir.) دهانبين ' فمبين .
Stomo-gastrique, adj. et sm. (Anat.) معدی اكايلی .
Stomoxe, sm. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصيله‌سندن قونوبسير قبيله‌سندن بر نوع آت سينكی كه كوكم ديئور .
Stop, adv. (Mar.) قيودانلك چرخجی‌يه ويرديكی استوپ اشارتی .
Stoppeur ou **compresseur,** sm. (Mar.) قاپلوميغه .
Storax, sm. (Pharm.) بلسام ميعه ' ميعه ' قره بخور | — calamite بخور مريم | — liquide قره كونلك ياغی .
Store, sm. (Indust.) اسطور ' قالقار اينر پرده | — peint الوان ويا باصمه استور .
Stourne, sm. (Zool.) عصافير مضربی المنقار فرقه‌سندن سودانيه فصيله‌سندن آمريقه‌نك كينه مما لكنه مخصوص بر نوع هما قوشی .

Stourneile, sf. (Zool.) فرقه‌سندن آمریقه‌نك بر نوع عصافیر مخروطی المنقار صیغرجق قوشی .

Strabique, adj. (Méd.) احول ، شاشی ، گچبین .

Strabisme, sm. (Méd.) حول ، شاشیلق ، گچبیق | — convergent حول متقارب | — divergent حول متباعد | — supérieur حول فوقانی | — inférieur حول تحتانی .

Strabotomie, sf. (Chir.) خزع حول ، عملیات حول .

Strameine ou **stramonium,** sm. (Bot.) بادنجانیه فصیله‌سندن طاطوله ، جوز ماثل .

Strangulation, sf. (Méd.) اختناق ، خنق ، بوغمه .

Strangurie, sf. (Méd.) تقاطر بول ، اسر ، سیدیك زوری .

Stranpotin, sm. (Techn.) ایاز پکه‌سی قالقار جهتنده اوك عربه‌لرنده بینك .

Strass, sm. (Min.) اعمال اولنان صیرچه نوعی ساخته طاشلر ، استراس .

Stratagème, sm. (Art mil.) مکیده ، خرب خدعه‌سی .

Strate, sf. (Géol.) Ou couche , طبقه .

Stratégie, sf. (Art mil.) سوق الجیش فن حربدن .

Stratégique, adj. (Art mil.) سوق الجیشی | Routes —s طرق سوق الجیشیه | Points —s نقاط حربیه | Chemins de fer —s عسکری تیمور یوللری .

Stratification, sf. (Géol.) وضعیت منظمه | تطبیق | — concordante تطبیق متوافق | — discordante تطبیق غیر متوافق | — en éventail تطبیق مروحی | — inégale تطبیق غیر موازی | (Phys.) — de la lumière électrique ضیای الکتریقینك تطبیق .

Stratigraphie, sf. (Géol.) توصیف طبقات الارض .

Stratiome, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن مشوك الظهر فصیله‌سندن بوینوزلی سینك نوعی .

Stratiote, sm. (Bot.) فصیلهٔ مجهزهٔ مائیه‌دن پات چیچکی نوعی .

Stratus, sm. (Météor.) اکثریا اوزون طبقه شکلنده و کنارلری آلتلش پاموق پاره‌لری کبی اولان بلوطلره دینور ، عارضه ، سماحیق .

Strelitzia, sf. (Bot.) موزیه فصیله‌سندن اورانیه قبیله‌سندن امید بورننه مخصوص بر نوع لاله چیچکی .

Strepsiptères, sm. pl. (Zool.) **V. Rhipiptères.**

Streptocoex ou **streptococcus,** sm. (Zool.) یىلانجق و حماء نفاسینك میقروبی ، استرپتوقوقس .

Strette, sf. (Mus.) بعض نغمه تقراتنك پسدن تیزه کچمه‌سنه دینور .

Strie, sf. (Hist. nat.) خط ، تلیم | (Archit.) ستون یبوی .

Strié, ée, adj. (Bot.) مخطط ، مضلع | Tige —e ساق مخطط | (Archit.) یبولی | Colonne —e ستون مضلع .

Strigiliforme, adj. (Hist. nat.) قرجونی الشکل ، قشاغی شکلنده .

Strigocéphale, sm. (Géol.) ناعمهٔ ذوالرجل ذراعیه فرقه‌سندن منقاریه فصیله‌سندن طبقهٔ دوونیه‌ده بولنور بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .

Strigops, sm. (Zool.) آوسترالیانك قلامنك جدید ایالتنه مخصوص بر نوع آغاج قاقان قوشی .

Strobile, sm. (Bot.) صنوبر ٬ مخروط | (Physiol.) بييضات ملحقهٔ تنيانك اجتماعنه استروبيل دينور .

Strogilation, sf. (Méd.) دلك بالمسفره ، قورجالاتمه .

Stromatée, sm. (Zool.) مشترك المسح خرشفي الادمه فرقه‌سندن اسكومری فصيله‌سندن بحر سفيده مخصوص بيوك نوع قره گوز بالغی .

Strombe, sm. (Zool.) تامهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن بر نوع دكز صاليانغوزی .

Stroméyérine, sf. (Min.) استرومه‌يرين ، بر نحاس مكبرت و مفضض خلقيدر .

Stromnite, sf. (Min.) استرومنيت ٬ فحميت استرونسيان ايله كبريتيت باريتدن مركب بر بلور در .

Strongle, sm. (Zool.) زيروده‌كی ديدان كليه قسمندن استرونغل يعنی دودكلی نوعی .

Strongylidées, sf. pl. (Zool.) نماطوئيد فرقه‌سندن ديدان طفيليه‌دن ديدان كايه قسمی .

Strontiane, sf. (Min.) ايسترونسيان ، ايسترونسيوم ايله مولدالحموضه‌دن مركب بر اساس معدنيدر .

Strontianite, sf. (Min.) ايسترونسيانيت ٬ بر ايسترانسيان مفحم خلقيدر .

Strontium, sm. (Chim.) ايسترونسيوم ديلان جسم بسيط متاليكی در .

Strophe, sf. (Litt.) قطعه ، مقطعات نوعندن اولان اشعارك بر قاچ مصراعلق بندی .

Strophulus, sm. (Méd.) ديش چيقاران چوجقلره عارض اولور قزارتی ٬ علت احمراريه .

Structure, sf. (Hist. nat. et Anat.) تركيب بدن ، بنيه ٬ انشاء | — anatomique بنيهٔ تشريحيه .

Struméé, sf. (Bot.) Syn. de Ficaire, V. ce mot.

Strychnées, sf. pl. (Bot.) لوغانياسيه فصيله‌سندن استريكنيه قبيله‌سی .

Strychnine, sf. (Chim.) استريكنين .

Strychnique, adj. (Chim.) Acide — حامض استريكنين .

Strychnisme, sm. (Méd.) تسمم بالاستريكنين ٬ استريكنينيت .

Strychnos, sm. (Bot.) لوغانيه‌سيه فصيله‌سندن استريكنيه قبيله‌سنك نمونه‌سی اولان جوز مقيء نوعی .

Stuc, sm. (Archit.) اول چامور ايله | آلچی و كيرج و مرمردن عبارت چامور و صيوا بعض طوان و ديوارلره ايديلان قبارتمه رسم و تزيينات .

Stupéfaction, sf. (Méd.) استحاره ، تخدر ، دهشه .

Stupéfiant. ante, adj. (Méd. et Pharm.) مخدر ٬ مستحير .

Stupeur, sf. (Méd.) خدر عومی ٬ وله ٬ بهت .

Stupide, adj. et s. 2 h. (Méd.) وغد ، غمر ، بليد ، بودالا .

Stupidité, sf. (Méd.) وغودت ٬ غماره ، بلادت ٬ بودالالق .

Stupre, sm. (Dr.) زنا ٬ فعل زنا .

Sturioniens, sm. pl. (Zool.) غضروفی الجناح ذوالفم مغنی فرقه‌سندن مرسين قصيله‌سی .

Sturnidés, sm. pl. (Zool.) عصافير مخروطی المنقار فرقه‌سندن زرزوريه فصيله‌سی .

Style, sm. (Litt.) اسلوب ٬ شيوهٔ لسان | — simple اسلوب ساده | — tempéré حسن انسجام | — coulant اسلوب عالی | — sublime اسلوب مزين | —

— | طرز معماری ، اصول معماریه (Archit.) | اصول انشا و کتابت épistolaire gothique اصول معماریه‌سی غوتیق | (Phys.) — de cadran بسیطهٔ شمسك مرقمی ، میلی | (Bot.) ابره | En chronologie, تاریخ | Vieux — تاریخ رومی | Nouveau — تاریخ افرنجی .

Stylet, sm. (Techn.) اوج یوزلی قما ، خنجر | (Chir.) محراف .

Stylidiées, sf. pl. (Bot.) آوستراليا ممالکنه مخصوص نباتات عشبیه‌دن ابریه فصیله‌سی .

Stylidier, sm. (Bot.) مارالذکر ابریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آوسترالیایه مخصوص بر تزیینات شجیره‌یدر .

Stylo, adj. (Anat.) ابری | —- hyoïdien ابریهٔ لامعه | —- glosse ابریهٔ لسانیه | —- mastoïdien ابریهٔ حلمیه | —- maxillaire ابریهٔ فکیه .

Stylobate, sm. (Archit.) صره دیرکلرك کرسیسی .

Styloïde, adj. (Anat.) ابری | (Hist. nat.) شبه ابروی .

Stylospore, sm. (Bot.) ابرهٔ مبزره .

Styphélie, sf. (Bot.) اپاقریده فصیله‌سندن آوسترالیایه مخصوص بر نوع تزیینات شجیری .

Stypticité, sf. (Méd.) انقباضلق ، قبضلق ، تقبض .

Styptique, adj. et sm. (Pharm.) Syn. d'Astringent, قابض ، بورو شدریجی .

Styracées ou **styracinées,** sf. pl. (Bot.) ابنوسیه فصیله‌سندن منفصول استرکیه و یاخود میعیه فصیله‌سی .

Styracine, sf. (Chim.) میعین ، استراسین .

Styrax, sm. (Bot.) استرك ، بالاده‌کی میعیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان قره کونلك آغاجی | (Pharm.) میعه | — liquide میعهٔ سائل ، قره کونلك یاغی | — benjoin آق ایلغین .

Styrol ou **styrole,** sm. (Pharm.) عطر میعه .

Styx, sm. (Myth.) فلق ، اساطیر اولینده جهنمده واقع بر نهرك اسمیدر .

Suage, sm. (Mar.) سفینه کوکرته‌سنه و یا محل سائره‌سنه سوریلان یاغه دینور .

Suaire, sm. (Relig.) کفن .

Subalterne, sm. (Adm.) مادون ، معیت مأموری | دون رتبه‌ده اولان .

Subapennin, nine, adj. (Géol.) Etage — ou pliocène, اراضیٔ ثلثه‌دن اك صوك طبقه‌سی اولان پلیوسیه طبقه‌سی .

Subbrachiens, sm. pl. (Zool.) اسماك شعبه‌سندن مرخو المسح تحت العضدی فرقه‌سی .

Subcordiforme, adj. (Hist. nat.) شبه قلبی .

Subcylindrique, adj. (Géom.) شبه اسطوانی | (Hist. nat.) Coquille — قوقعهٔ شبه اسطوانی .

Subdélirium, sm. (Méd.) هذیان خفیف ، هجر خفیف .

Subdivision, sf. تقسیم درجهٔ ثانیه‌ده ، تقسیمات صغیره | قطعه | (Art mil.) —s d'infanterie پیاده‌نك جزؤ صغیرلری .

Subéreux, euse, adj. (Bot.) فلینی | Enveloppe —se منطار طبقه‌سی ، طبقهٔ فلینیه .

Subérine, sf. (Chim.) فلینین ، مادهٔ فلینیه .

Subérique, adj. (Chim.) Acide — حامض فللين .
Subfusiforme, adj. (Hist. nat.) شبه منزلی | Coquille — قوقعهٔ شبه مغزليه .
Subglobuleux, euse, adj. (Hist. nat.) شبه كروی | Coquille — قوقعهٔ شبه كرويه .
Subinflammation, sf. (Méd.) التهاب خفيف .
Subintrant, ante, adj. (Méd.) متداخل | Fièvre —e حمای متداخلة النوبات.
Subjectif, ive, adj. (Philos.) تصوری ، تخيلی | معنوی | ابتدائی | شخصی .
Subjection, sf. (Litt.) جواب قبل الاعتراض | سؤال مقدره جواب .
Subjonctif, sm. (Gram.) صيغهٔ انشائيه | — turc صيغهٔ التزاميه ' افعال التزامی .
Sublet, sm. (zool.) مشوك المسج خرشنی الادمه فرقه‌سندن ذئب بحری فصيله‌سندن بر نوع اسطاوريد بالغی .
Sublimation, sf. (Chim.) تصعيد .
Sublime, adj. et sm. (Philos.) جليل | علو | (Anat.) سطحی ' عالی | Muscle — عضلهٔ عاليه .
Sublimé, sm. (Chim.) سلمن | — corrosif آق سلمن | — doux طاتلی سلمن .
Sublingual, ale, adj. (Anat.) تحت اللسانی .
Sublunaire, adj. (Astr.) تحت القمری | Monde — تحت القمر عالم كه كرهٔ ارضدر .
Subluxation, sf. (Méd.) ياريم چيقيق ' خلع ناقص .
Submental, ale, adj. (Anat) تحت الذقن .
Submergé, ée, adj. (Bot.) منغطوس | Plantes —es نباتات مغطوسه .
Submersible, adj. (Bot.) قابل انغطاس | Plantes —s قابل انغطاس نباتات .
Submersion, sf. (Hist. nat.) غرق ، غطس ' صويه باتمه | (Relig.) تغطيس .
Subordination, sf. (Hist. nat.) تسلسل ' تقدم ، تبعيت .
Subornation, sf. (Dr.) — de témoins افساد شهود ' اطماع شهود | — de fille اضلال ، اغفال .
Subrécargue, sm. (Mar.) آرمادور وكيلی .
Subrogation, sf. (Dr.) داين مقامنه قائم اولمه .
Subrogé, sm. (Dr.) داين مقامنه قائم اولان | — tuteur لاجل الخصومه تعيين اولنان وصی .
Subroger, va. (Dr.) داين يأخود صاحب حقوق مقامنه قائم ايتمك .
Subsides, sm. pl. (Art mil.) اعانه ' امداد ' اعانهٔ حربيه ، اعانهٔ عسكريه .
Subsidiaire, adj. (Dr.) احتياطی | Moyens —s دلائل اعتراضات احتياطيه | Hypothèque — تأمين رهن ايچون ويريلن ديكر رهن .
Subsistance, sf. نفقه ، قوت ' كفاف نفس ، توشه | Moyens de — اسباب تعيش | (Art mil.) —s militaires, ارزاق عسكريه .
Substance, sf. (Philos.) قائم بالذات | ذات | جوهر | (Hist. nat.) ماده | (Anat.) — blanche du cerveau دماغك مادهٔ ابيضی | — grise ou corticale du cerveau دماغك مادهٔ قشريه‌سی .
Substantiel, elle, adj. (Méd.) معدی ، حاوی مواد مغذيه‌يی | (Dr.) Formalités —les مراسم اساسيه .

Substantif, ive, adj. et sm. (Gram.) موصوفه دائر، اسمی | موصوف، اسم | اسم |
Le — et l'adjectif موصوفله صفت | Le verbe — فعل ناقص .

Sustitué, ée, adj.(Dr.) Héritir — مشروطله اولان وارث | Biens—s بالمشروطه
انتقالی لازم کلان اموال .

Substituer, va. (Dr.) بر دائنك یا بر شیئك مقامنه قائم اجتمك | آخرینی
توکیل اجتمك .

Substitut, sm. (Dr.) — du procureur général تمییز و استثنافی مدعی عمومی
معاونی | — du procureur impérial (En Turquie), بدایت مدعی عمومی معاونی .

Substitution, sf. (Dr.) مشروطیت وجهله انتقال | توکیل | تجدید، تبدیل | —
de débiteur مدیونك تبدیلی، حواله | — de mandat بالوکاله اخرینی توکیل | —
d'enfant بر صبینك یرینه دیکرینی قویه‌رق دکشدرمك جرمی | (Méd.) بدل، تعویض |
(Math.) Méthode de — جبرده تبدیل ایله حذف قاعده‌سی .

Substratum, sm. (Philos.) هیولا .

Substruction, sf. (Archit.) تحت الارض ابنیه | اوزرلرینه ابنیهٔ جدیده یاپیلش
اولان ابنیهٔ عتیقه‌یه دینور .

Subtilité, sf. (Litt.) دقیقه، نکته، لفظ رقیق | —s, دقایق، نکات .

Subulé, ée, adj. (Bot.) محصفی، مخرزی .

Subulicornes, sm. pl. (Zool.) عصابی الجناح فرقه‌سندن شرید القرن فصیله‌سی .

Subulipalpes, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آکل النجوم
فصیله‌سندن سرید اللوامس بعض هوامه دینور .

Subulirostres, sm. pl. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن سرید
المنقار فصیله‌سی .

Subvention, sf. اعانهٔ نقدیه | مخصصات، اعانهٔ مخصوصه | — de guerre
اعانهٔ حربیه .

Subventionné, ée, adj. حکومت و یا سائر اداره و شرکتلردن اعانه‌یه مظهر
اولان | اعانهٔ نقدیه‌یه مظهر اولان .

Subventionner, va. اعانه تخصیص اجتمك، اعانهٔ نقدیه اعطا اجتمك | Subventionné par le Gouvernement دولتدن مظهر اعانه اولان .

Suc. sm. (Physiol.) عصاره، صو، اوز | s végétaux عصارات نباتیه | —s
extractifs عصارات خالصه | – s animaux عصارات حیوانیه .

Succédanné, ée, adj. et sm. (Pharm.) خلف، تبابعی .

Succéder, vn. (Dr.) خلف اولمق | وارث اولمق، توارث اجتمك | Se —, vpr.
یکدیکرینی توالی و تتابع اجتمك .

Successeur, sm. (Dr.) وارث | خلف .

Successibilité, sf. (Dr.) قابلیت توارث .

Successible, adj. et sm. (Dr.) Dégré — وارث اوله‌جق درجه | وارث .

Successif, ive, adj. (Dr.) ارثی | Droits —s حقوق ارثیه | Délits —s,
syn. de délits continus, **V. Continu.**

Succession. sf. (Dr.) توارث، ارث، توریث | میراث، مخلفات | Ordre de —
اصول وفروع بیننده ترتیب توارث | — collatérale عن کلاله وراثت | — directe
وراثت | — régulière ارث بنسب | | — bénéficiaire, **V. Bénéfice** | —
testamentaire ارث بالوصایه | Administration musulmane qui recueille

toutes les —s et toutes les parts de —s vacantes (En Turquie), بيت المال .

Successoral, ale, adj. (Dr.) ارثى | Retrait — استقلاص تركه .

Succin, sm. (Comm.) صاوى كهربا .

Succinate, sm. (Chim.) كهربائيت .

Succinique, adj. (Chim.) كهربائى | Acide — حامض كهربا .

Succinite, sf. (Min.) سوسنيت ' بر نوع سليان طاشى .

Succion, sf. (Physiol.) امه ' مص ، امتلاج | — artificielle امتلاج صنعى .

Succursale, adj. (Adm.) شعبه | — d'une banque بر بانقه شعبه سى .

Succussion, sf. (Méd.) صارصمه ' رعص ' هز ' رج .

Suceurs, sm. pl. (Zool.) عضردفى الجناح ذوالفم مستدير فرقه سندن ماصيه فصيله سى .

Suçoir, sm. (Zool.) ماصه ' ممص | (Bot.) ناشفه ' مرضعه | —s radicellaires نواشف جذريه .

Sucrate, sm. (Chim.) سكريت | — de chaux سكريت كلسى .

Sucre, sm. (Indust.) شكر ' سكر | — candi قند ' نبات شكرى | — sablé سكر مرمل | — rosat كلبشكر ' سكر ورد | — brut ou cassonade, خام شكر | — de canne قامش شكرى | — de pomme سكر تفاح | — d'orge سكر شعير | — tors چكلمش شكر | — de lait سود شكرى .

Sucré, ée, adj. (Pharm.) طاتلى | شكرلى ، مقنود .

Sud, sm. (Géog.) جنوب | (Mar.) — ou **S.** قبله | **S. S. E.** قبله كشيشله | **S.** quart **S. E.** قبله كرته كشيشله | **S. E.** quart **S.** كشيشله كرته قبله | **S. E.** كشيشله | **S E.** quart **E.** كشيشله كرته كون طوغريسى | **S.** quart **S O.** قبله كرته لدوس | **S. S. O.** قبله لدوس | **S. O.** quart **S.** لدوس كرته قبله | **S. O.** لدوس | **S. O.** quart **O.** لدوس كرته پاطى .

Sudamina, sm. pl. (Méd.) حويصلات عرقيه ' جبيبات عرقيه .

Sudorifique, adj. et sm. (Pharm.) ترلديجى ' معرق .

Sudoripare, adj. (Méd.) مفرز عرق | Follicules —s اجربهٔ مفرزة العرق .

Sudorique, adj. (Chim.) Acide — حامض عرق .

Sucssonien (Etage), sm. (Géol.) اراضى ثلثه طبقاتندن برنجى سوئه سونيه طبقه سى .

Suette, sf. (Méd.) — militaire داء العرق ، حماى عرق .

Sueur, sf. (Physiol.) ترَ ' عرق | — froide صغوق تر ' عرق بارد | — de sang قان ترى ، عرق دمى .

Suffixe, sm. (Gram.) لاحقه | —s formatifs ou dérivatifs, لواحق اشتقاقيه | —s péjoratifs لواحق تحقيريه | —s diminutifs لواحق تصغيريه | —s augmentatifs لواحق توفيريه .

Suffocant, ante, adj. (Méd.) بوغان ' خانق ' مخنق | Catarrhe — نزلهٔ خانقه .

Suffragant, adj. m. (Relig.) صاحب رأى | Evêques —s سر پيسقپوسلره تابع اولان پيسقپوسلر .

Suffrage, sm. (Pol.) رأى | — universel آراى عموميه | Dépouillement des —s آرانك تعدادى .

Suffructescent, ente, adj. (Bot.) شبه بجيله | تحت شجيره | Plantes —es تحت شجيره نوعندن نباتات .
Suffusion, sf. (Méd.) Syn. d'épanchement, انصباب ، انسکاب .
Suggestibilité, sf. (Physiol.) قابليت تلقين .
Suggestion, sf. (Phys.) تلقين | — verbale تلقين شفاهي | Auto — بنفسه تلقين .
Sugillation, sf. (Méd.) کدمهٔ خفيفه .
Suicide, sm. (Dr.) انتحار | Tentative de — تصدئ انتحار .
Suie, sf. (Techn.) هباب ، قوروم | ايس | زفير .
Suif, sm. (Comm.) ايچ ياغي ، دسم اللحم ، ورك | — fondu ou — de place, چرويش ياغي | — en branche طوك ياغي ، مراغ | — de Russie ou de Sibérie, ساده ياغ ، سبير ياغي | — de mouton قويون ايچ ياغي .
Suin, sm. (Techn.) آتشده اريديلان جامك اوزرينه چيقان کفي ، کوپوکی .
Suint, sm. (comm.) کيرلی يپاغنك ياغي ، راشخه | Laine en — کيرلی يپاغی .
Suintement, sm. (Min.) صيزمه ، ترشح ، رشح | صيز يندی .
Suite, sf. (Pol.) معيت | تتبعه | خدم و حشم | مابعد. | Officier à la — معيت عين اوزرينه تعلق ايدن حق که عين هرکيمك يدنده بولنسه اندن | (Dr.) Droit de — ضابطي طلب اولنور ، حق تعقيب .
Suivre, va. (Adm.) Faire تبديل مکان ايدنلره کوندريلان مکاتيب و سائره نك يکی اقامتلرينه ارسال ايتمك .
Sujet, sm. (Philos.) نفس | جوهر | موضوع | (Adm.) تابع | —s تبعه | (Archit.) —s, اجزا | (Gram.) مسنداليه ، مبتدا | Le — d'un verbe passif, qui est le complément direct logique du verbe actif d'où ce verbe passif dérive, نائب فاعل .
Sujétion, sf. (Adm.) تبعيت .
Sulfate, sm. (Chim.) کبريتيت | — de fer کبريتيت حديد ، زاج قبريس | — de cuivre — کبريتيت نحاس ، کوز طاشی | — de zinc کبريتيت توتيا ، توتيا طوزی | (Pharm.) — de quinine کبريتيت کينين ، صولفاتو | — de magnésie کبريتيت مغنزيوم ، انکليز طوزی .
Sulfhydrate, sm. (Chim.) Ou hydrosulfate, کبريت مائيت | — d'éthyle, **V. Mercaptan.**
Sulfhydrique, adj. (Chim.) Acide — حامض کبريت ماء .
Sulfhydromètre, sm. (Chim.) معيار حامض کبريت ماء .
Sulfide, sm. (Chim.) کبريتيد .
Sulfite, sm. (Chim.) کبريتيق | — de chaux کبريتيق جاص .
Sulfobase, sm. (Chim.) اساس کبريتي .
Sulfobenzoïque, adj. (Chim.) Acide — حامض کبريت عسلبند .
Sulfocyanure, sm. (Chim.) کبريت کيانوس .
Sulfonal, sm. (Chim.) سولفونال .
Sulfovinique, adj. (Chim.) **V. Ethylsulfurique.**
Sulfure, sm. (Chim.) کبريت مثلی | — de fer کبريت حديد | — de potasse ou foie de soufre, کبد کبريتي ، کوکرت جکری .
Sulfuré, ée, adj. (Chim.) مکبرت | Hydrogène —, **V. Hydrogène.**

Sulfureux, euse, adj. (Chim.) كبريتى | Acide — حامض كبريتى .
Sulfurine, sf. (Chim.) كبريتين .
Sulfurique, adj. (chim.) Acide — زاج ياغى، حامض كبريت | Ether — لقمان روحى .
Sumac, sm. (Bot.) بلادريه فصيله‌سندن سماق نوعى ، لغى | — batard سماق شمعى .
Superbe, adj. et sm. (Anat.) رافعهٔ عين | Muscle — عضلهٔ رافعهٔ عين .
Supercherie, sf. (Dr.) مكر ، خدعه ، حيله .
Supère, adj. (Bot.) اعلا | Ovaire — مبيض اعلا .
Superfétation, sf. (Méd.) حمل على الحمل كبه‌لك اوزرينه كبه‌لك .
Superficiaire, adj. (Dr.) ارضك مافوقنه دائر ، هوائى | Propriété — هوائى تملك | L'établissement — (propriété pleine dans le droit ottoman) est nommé expressément (mulk) ملك .
Superficie, sf. (Dr.) ارضك مافوق | Droit de — ارضك مافوقنه ملكيت | La — cède au fond بر يره مالك اولان مافوقنه دخى مالكدر | (Géom.) مساحه ، سطحيه .
Superficiel, elle, adj. (Géom.) مساحهٔ سطحيه‌يه دائر | سطحى .
Superlatif, ive, adj. et sm. (Gram.) تفضيل | مبالغهٔ صفت | — absolu مبالغهٔ مطلقه | — relatif مبالغهٔ نسبيه | — arabe اسم تفضيل | Adjectif — صفت مبالغه .
Superposition, sf. (Géol.) طبقه‌لرك يكديكرى اوزرينه وضعيق ، تواضع | (Géom.) تواضع ، تطبيق .
Superstition, sf. (Relig.) اعتقاد باطل ، باطله | تطير | سمه .
Supin, sm. (Gram.) لاتينجه‌ده افعالدن مشتق اسم مصدر | — turc لسان تركيده فرع فعله دينور .
Supinateur, adj. et sm. (Anat.) مستلق | Long — مستلق طويل | Court —, **V. Epicondylo.**
Supination, sf. (Physiol.) استلقاء .
Suppléance, sf. (Adm.) ملازمت .
Suppléant, sm. (Adm. Juge — ملازم اعضا | Professeur — معلم معاونى .
Supplément, sm علاوه | (Fin.) — de crédit تخصيصات ضمى | (Gram.) ضميمه ، منضم ، متمم .
Supplémentaire, adj. (Fin.) Crédit — تخصيصات منضمه | (Géom.) منضم | Angle — زاويهٔ منضمه .
Supplétoire, adj. (Dr.) Serment — مدعى‌يه حاكم طرفندن ويريلان يمين يمين استظهار كبى .
Supplice, sm. (Dr.) عقوبت، عذاب | مجازات بدنيه | Dernier — اعدام جزاسى .
Supplicié, ée, s.(Dr.) عقوبت ومجازاته دوچار اولان | اعدام جزاسنه محكوم اولانك نعشى .
Supplique, sf. (Adm.) عرضحال ، استرحامنامه .
Support, sm. (Archit.) هر نوع دستك و آياقلق ، رائمه .
Suppositif, ive, adj. (Litt.) فرضى | Langue —ve لسان حال .
Supposition, sf. (Log.) قياس ، فرض | (Dr.) — d'enfant ou de part, فرض مولود ، ولادت مفروضه ، بر قادينك توليد ايتمامش اولديغى چوجغى آندن تولد ايتمش

یرینه قویمق | — de nom فرض اسم ، اسم و شهرت تغییری | — de personne تغییر شخصی ، بر کیمسه‌یی دیکر بر کیمسه فرضیله اولان ساخته‌کارلق .

Suppositoire, sm. (Pharm.) قمع الشرج ، شاف | — creux شاف مجوف | — vaginal شاف مهبلی | — médicamenté شاف دوائی .

Suppression, sf. (Adm.) فسخ ، ابطال | الغاء ، لغو | (Dr.) — d'écrit اوراق اخفاسی | — de part ou d'enfant, کتم مولود | (Méd.) انقطاع .

Suppuratif, ive, adj. et sm. (Méd.) مقیح .

Suppuration, sf. (Méd.) تقیح | (Pharm.) تقییح .

Suppuré, ée, adj. (Méd.) ایرینلی ، متقیح ، مقیح .

Supputation, sf.(Math.) حساب ، تعداد ، جمع | — rétrograde حساب معکوس .

Supranaturalisme, sm. (Philos.) فلسفهٔ فوق الطبیعه .

Supra-sensible, adj. (Physiol.) فوق الحساس | Actions —s افعال مافوق الحس .

Suprématie, sf. (Pol.) تفوق ، تقدم .

Sural, ale, adj. (Anat.) سمانة الساق ، ساقی | Artère —e شریان سمانة الساق .

Surannation, sf. قارتلانمه ، طاوسامه | مرور زماناله حکممز قالمه . باردلشمه .

Suranné, ée, adj. قارتلانمش ، طاوسامش | مرور زماناله حکممز اولان . بارد اولان .

Surarbitre, sm. (Dr.) حکم ثالث ، حکم دیکر | اوجنجی حکم ، اوجنجی ممیز .

Surard ou **surat,** adj. m. (Culin.) Vinaigre — موروور سرکه‌سی .

Surbaissé, ée, adj. (Archit.) باصیق | Voûte —e باصیق کمر .

Surbaissement, sm. (Archit.) باصیقلق ، درجهٔ انحنامی بعض کمرلرك .

Surbau, sm. (Mar.) Ou hiloire, چارچیوه ، مزارنه | — d'écoutille آنبار آغزی مزارنه‌سی .

Surcharge, sf. (Dr.) چیقندی | علاوه | افراط ، فرط | (Gram.) ثقلت ، تعذر | — produite par la rencontre de deux lettres quiescentes (en arabe) التقاء ساکنین تعذری .

Surchauffé, ée, adj. (Chim.) فوق المسخن | Vapeur —e بخار فوق المسخن .

Surchauffement, sm. (Chim.) فوق التسخین .

Surcostal, ale, adj. (Anat.) فوق الضلع | Muscle — عضلهٔ فوق الضلع .

Surcroît, sm. (Syl.) فضل ، فضلهٔ تنبت .

Surdent, sm. (Physiol.) سن زائد ، فضله دیش ، شایفه ، ثعل .

Surdi-mutité, sf. (Méd.) ابکمیت ، دیلمزلك ، صم و بکم .

Surdité, sf. (Méd.) صم ، طرش ، صاغرلق .

Surdos, sm. (Techn.) آرابه حیوانتك صیرت قولانی .

Sureau, sm. (Bot.) فصیلهٔ بیلسانیه‌دن صلصفیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان مرور نوعی ، بیلسان | — à grappes صالقم موروور | — à feuilles panachées ابرو مرور | — noir قره مرور | Baies de — مرور تخمی .

Surelle, sf. (Bot.) Ou alleluia, کوچك قوزی قولاغی نوعی ، حماض صغیر .

Surenchère, sf. (Adm.) تکرار مزایده ، مزایدهٔ قطعیه | — de 5 % یوزده بش ضمی .

Surenchérir, vn. (Adm.) تکرار مزایده‌یه پی ویرمك | پی سورمك ، ضم ایتمك .

Surenchérisseur, sf. (Adm.) پی سورن | صوك طالب .

Sur-épaisseur, sf. (Art mil.) طوب وجبره نامللوری درونده بولنان چیقندی محلی .
Surépineux, ou **sus-épineux, euse,** adj. (Anat.) **V. Sus.**
Surérogation, sf. (Relig.) تطوع ، تنفل ، نفل .
Surérogatoire, adj. (Relig.) متنفل ، نافله .
Surestarie, sf. (Mar.) قونترا استاریا ، سوبرا استالیا ، ضمیمهٔ ایام توقف .
Suret, rette, adj. (Comm.) بروشیقو ، میخوش | Vin — بروشیقو شراب .
Sureté, sf. (Adm.) امنیت | — publique امنیت عمومیه .
Surexcitation, sf. (Méd.) کثرت تنبه ، کثرت تهیج .
Surface, sf. (Géom.) سطح | — courbe سطح منحنی ، سطح معوج | — plane سطح مستوی | — mixte سطح مختلط | — ronde ou circulaire, سطح مستدیر .
Surfaix, sm. (Techn.) راختوان | بنك آتك اکری آلتنه قونیلان تکلق .
Surfilet, sm. (Techn.) چیرپمه .
Surfusion, sf. (Phys.) فرط ذوبان ، بر جسم مایعك تصلب ایلدیکی نقطه‌نك تحتنده مایع حالنده بولنمسی کیفیتی .
Surhumain, aine, adj. (Relig.) خارق‌العاده ، فوق البشر .
Surge, sf. (Comm.) تجارتده صاتیلان کیرلی یوك یاپاغی .
Surgeon, sm. (Bot.) فرع طالع ، شاخ ، سورکون ، فشقین .
Surhydrogéné, ée, adj. (Chim.) فوق‌المولد المائی | Principes —s اساس فوق المولد المائیه .
Surintendant, sm. (Adm.) رأس کتخدایان | کتخدا ، ناظر .
Surirritation, sf. (Méd.) تخرش شدید .
Surjet, sm. (Techn.) کنار دیکیشی .
Surliure, sf. (Mar.) قاویلیا .
Surmenage, sm. (Méd.) فرط اشتغال | — physique فرط اشتغال بدنی | — intellectuel فرط اشتغال عقلی ، فرط اشتغال معنوی ، ذهن فرسائی .
Surmulet, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضمه فرقه‌سندن قوادیه فصیله‌سندن لغم صیچانی ، جارطیل صیچان نوعی .
Surnaturel, elle, adj. (Relig.) فوق الطبیعی ، فوق الطبیعت .
Surnom, sm. (Adm.) لقب ، مخلص | Nom et — اسم و شهرت .
Surnuméraire, adj. et sm. (Adm.) ملازم | (Térat.) Doigt — فضله پارمق ، اصبع زائد .
Surnumérariat, sm. (Adm.) ملازمت | مدت ملازمت .
Suros, sm. (Vétér.) آتك بجاغنه ایکن قره صو ، ورم عظمی .
Suroxydation, sf. (Chim.) فرط تحمض .
Suroxyde, sm. (Chim.) فوق حمض ، فرط حمض | — de plomb فوق حمض رصاص.
Suroxygéné, ée, adj. (Chim.) فوق مولدالحموضه | Principes —s اساس فوق المولدالحموضه .
Surpeau, sm. (Anat.) Syn. d'Epiderme, بشره .
Surplomb, sm. (Archit.) اکریلك ، دیوار و بنا و سائره‌نك میل و انحناسی .
Surplus, sm. (Math.) فضله | زیاده ، تفاضل ، فرق زائد .
Surprise, sf. (Art mil.) باصقین | (Jeux.) مغابصه ، تغفل .
Surrénal, ale, adj. (Anat.) فوق الکلیه | Capsules —es, **V. Capsule.**

Sursaturation, sf. (Chim.) فرط اشباع .

Sursaut, sm. (Méd.) اشمئزاز ، یردنبره اویقودن اویانمه .

Surséance, sf. (Dr.) Sursis, ابقا ، تأخیر | تأخیر و تعلیق .

Sursel, sm. (Chim.) ملح حامض | فرط ملح ، فوق ملح .

Sursis, sm. (Dr.) امهال ، تمهیل | مهلت | V. aussi **Surséance**.

Surtaxe, sf. (Adm.) رسم منضم | — de pavillon اجنبی سفائن ایله ادخال اولنان امتعه‌یه طرح اولنان کمرک رسمی .

Surveillance, sf. (Adm.) نظارت ، تبصر | — de la haute police ضابطه نظارتی (جزاسی) | Etre placé sous la — de la haute police ضبطیه نظارتی تحتنده بولنمق .

Surveillant, sm. (Adm.) ناظر ، مبصر | مکاتب مبصرلرینه دینور .

Survenance, sf. (Dr.) ظهور یکیدن ، بداهت | — d'enfant چوجق طوغمسی .

Survie, sf. (Dr.) بقا ، عمر ، تمادی | Présomption de — غرق وهدم کبی حادثه‌لرده یردن فوت اولنانلرک موتلرنده تقدیم و تأخیر قواعد قانونیه‌سی .

Survivance, sf. (Dr.) برکیسه‌نك وفاتنده دیکر برکسنه‌نك حیاتده قالمسی .

Sus, adv. (Anat.) فوق | — -épineux فوق الشوك | — -hépatique فوق الکبدی | — -hyoïdien فوق اللامی — -maxillaire فوق الفك | — -maxillo-labial فوق الفك شفوی | — -maxillo-nasal فوق الفك انفی | — -métacarpo-latéri-phalangien فوق المشطی جنبی سلامی | — -métatarsien فوق المشطی قدمی | — -métatarso-latéri phalangien فوق العانی فخذی | — -tarsien فوق المشطی القدم .

Susceptible, adj. (Physiol.) سریع الانفعال ، وهام ، متوهم | (Dr.) قابل ، مقدور | — d'être délivré مقدور التسلیم | — d'appel قابل استیناف .

Susceptibilité, sf. (Physiol.) سوءظن ، وهم ، انفعال سرعت .

Susciter, va. (Pol.) ایقاع اتمك | — des difficultés ایقاع مشکلات اتمك .

Suscription, sf.(Dr.) — d'écrit عنوان ، بر ورقه یا ظرف اوزرینه یازیلان عنوان .

Suspect, ecte, adj. et sm. (Méd.) شبهه‌لی | Maladie —e شبهه‌لی خسته‌لك | Cas — شبهه‌لی مصاب | (Pr.) مظنهٔ سوء اولان | Lois des —s مظنهٔ سوء اولانلر قانونی .

Suspendre, va. (Adm.) تعطیل اتمك | ایشدن ال چکدرمك | — ses payements تعطیل تأدیات اتمك .

Suspenseur, adj. m. (Anat.) معلق | Ligament — du foie رباط معلق کبد .

Suspensif, sive, adj. (Dr.) تأخیری موجب ، اجراسی مستلزم تأخیر | Appel — اجرایی تأخیر ایدن استیناف | (Gram.) Points —s نقاط معلقه .

Suspension, sf. (Adm.) تعطیل | تعلیق | ایشدن ال چکدرمه | — de paiements تعطیل تأدیات | — de poursuite تعقیباتك ختامی ، توقیفی | — d'un journal غزته تعطیلی | — de prescription مرور زمانك توقیفی | (Art mil.) — d'armes تعطیل مخاصمات | (Phys.) تعلیق | — à la Cardan قاردان اصولی اوزره تعلیق .

Suspensoir ou **suspensoire,** sm. (Chir.) لفافهٔ معلقه ، خایه باغی ، حفاض .

Suspente, sf. (Mar.) حمائل | — d'une poulie مقاره حمائلی | Balancine de — متافوره ونتوس .

Suspicion, sf. (Dr.) شبهه ، سوء مظنة | — légitime اسباب مقبوله نظاميه‌دن نشأت ايدن شبهه .

Suspireux, euse, adj. (Physiol.) شهقوی ، تنده‌ی | Respiration — se تنفس شهقوی .

Suttee ou **suttie**, sm. (Relig.) هندده زوجلرینك وفاتندن صكره قادینلرك كندیلرینی احراق بالنار ایتمه‌سی اصولی .

Suturaire, adj. (Chir.) درزی .

Suture, sf. (Anat.) دیكیش ، درز ، خیاطه | —s du crâne دروزقحف | (Chir.) — entrecoupée خیاطهٔ متفرقه | — enchevillée خیاطهٔ مرودیه | — entortillée خیاطهٔ ملفیه | — à point passé خیاطهٔ شلالیه | — à anse خیاطهٔ عروبه | — en pelletier خیاطهٔ فرویه .

Suzerain, aine, adj. et sm. (Pol.) متبوع | حكمدار | حكمرانی | Droits —s حقوق حكمرانی .

Suzeraineté, sf. (Pol.) متبوعیت | تصدر .

Swiéténie, sf. (Bot.) ماهون آغاجی ، شجرالماثون ماهونیه فصیله‌سندن .

Sycée, sf. (Monn.) چینده آقچه‌یه بدل تداول ایدوب نصف كره شكلنده تمغالی آلتون و كوش سكه‌لره دینور .

Sycomore, adj. et sm. (Bot. et Syl.) Erable — ou — , فرنكستان چناری | Figuier — انجیریه فصیله‌سندن فرعون انجیری آغاجی كه چیز آقچه آغاجی دینور مصرك بر نوع بادنجان انجیریدر .

Sycone, sm. (Bot.) ثمر تینی ، انجیره بكزر یمشلر .

Sycose, sf. ou **sycosis**, sm. (Méd.) قوبة الذقن ، زیقوزیس .

Syénite, sf. (Min.) صوانه ، احمر مصری ، غزانیت سیه‌نیت .

Syllabaire, sm. (Gram.) تهجی كتابی ، هجالكه مخصوص جزؤ .

Syllabe, sf. (Gram.) هجاء | — bilittère ثنائی الحرف هجا | — trilittère ثلاثی الحرف هجا | — polylittère كثیرالحرف هجا | — réduplicative (des langues indo-européennes) , السنهٔ آریه‌ده اولان هجاء مكرر | — ouverte هجاء مفتوحه كه بر حرف و بر حركه‌دن عبارتدر | — fermée هجاء مسدوده كه بر حركه ایله بر حرف یاخود ایكی حرف ایله اورطه‌سنده بر حركه‌دن عبارت اولور .

Syllabique, adj. (Gram.) هجائی | Augment —, **V. Augment.**

Syllepse, sf. (Gram.) صنایع لفظیه‌دن تعقید صنعتی | (Litt.) مغالطهٔ معنویه وتوریه .

Syllis, sf. (Zool.) حیوانات خراطینیه‌دن حامل حرير فرقه‌سندن ذوالغلصمة الظهریه تحت فرقه‌سندن ابوار بعین بحری فصیله‌سندن بر نوع اوزون قورت .

Syllogisme, sm. (Philos.) قیاس منطق | — conjonctif قیاسی استثنائی | — catégorique قیاس اقترانی .

Syllogistique, adj. (Philos.) قیاسی ، قیاس منطقیه منسوب | Chaîne — ou sorite, قیاس مركب .

Sylphe, sm. ou **sylphide**, sf. (Mith.) اساطیر اولینده هوا پریلرینه ویریلن اسمدر .

Sylvains, sm. pl. (Zool.) طیور قسمندن مشجریه فرقه‌سی .

Sylvane, sm. (Min.) **V. Tellurure.**

Sylvanite, sf. (Min.) **V. Tellure.**

Sylvestre, adj. (Syl.) مشجری | Pin —, **V. Pin.**
Sylviadés, sm. pl. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عندلیبه فصیله‌سی .
Sylvicole, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن آمریقه‌یه مخصوص اسکته قوشی نوعی .
Sylviculture, sf. قطع اشجار وزرع وغرس کبی شیلردن بحث ایدن فن، فن اورمان .
Sylvine, sf. (Min.) Syn. de Potasse muriatée, **V. Potasse.**
Symbiose, sf. (Bot.) Ou consortium, اتحاد طفیلی .
Symblépharose, sf. (Méd.) التصاق اجفان .
Symblépharon, sm. (Méd.) التصاق اجفان .
Symbole, sm. (Relig.) علامت ظاهره | — des apôtres حواریونلرك علامتی | (Méd.) رموزات .
Symèle, sm. (Térat.) (عجائباتدن) ذات الرجلین ملتصقین .
Symétrie, sm. (Géom.) تناظر | (Mus.) تناسب تام | (Méd.) تناظر، تناسب، تماثل .
Symétrique, adj. (Géom.) تناظری | Figures —s اشکال تناظریه | (Méd.) متماثل ، متناظر .
Sympathie, sf. (Physiol.) علاقه ، حسن توجه | (Méd.) علاقه، اشتراك، امتزاج .
Sympathique, adj. et sm. (Physiol. et Méd.) علقوی ، اشتراکی | Grand — عصب علقوی کبیر | Nerf petit — عصب علقوی صغیر .
Sympétalique, adj. (Bot.) ذوالوریقات تویجیهٔ ملتصقه .
Symphonie, sf. (Mus.) اهنك ، اهنك صدا | تکمیل چالغیلر ایچون ترتیب اولنان مقام و هوا .
Symphonisation, sf. (Gram.) تصویت ، بالعموم السنه‌ده واقع اولوب حرکاتك حروفاته تبدلی کیفیتی .
Symphorèse, sf. (Méd.) تراکم دم .
Symphorine, sf. (Bot.) یلسانیه فصیله‌سندن آمریقه‌نك قارولین ایالتنه مخصوص بر نوع قارطوپی آغاجی .
Symphysandrie, sf. (Bot.) تلاصق الذکور ، متلاصق الذکور .
Symphyse, sf. (Anat.) ارتفاق .
Symphyséotomie, sf. (Chir.) خزع الارتفاق .
Sympiézomètre ou **thermo-baromètre,** sm. (Phys.) تجربه‌ده مستعمل بر نوع جیوه‌سز میزان الهوا .
Symploque, sm. (Bot.) میمیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبیه‌نك بر نوع چای آغاجی .
Sympolypes, sm. pl. (Zool.) Ou polypes à polypier, کثیرة الرجلیهٔ مسکنیه یاخود ذوالمسکن اولان بولیپلر قسمی .
Symptomatique, adj. (Méd.) عرضی | Paralysie —, **V.** ce mot | Fièvre —, **V.** ce mot.
Symptomatologie, sf. (Path.) مبحث الاعراض .
Symptome, sm. (Méd.) علامت مرض ، عرض ، عارضه .
Symptose, sf. (Méd.) Syn. d'Atrophie, آتروفیا ، ضمور .
Synadelphe, sm. (Térat.) (عجائباتدن) توءمین متحدین بالجسد .
Synagogue, sf. (Relig. héb.) قهر ، سیناغون ، خاورا .
Synalèphe, sf. (Gram.) کلمات مخلوطه‌ده واقع اولان حذف | معدول ، اسم مخلوط .

Synallagmatique, adj. (Dr.) Contrat — ou bilatéral, عقد معاوضه ، معاوضه .

Synancée, sm. (Zool.) مشوك المسبع خرشفي الادمه فرقه‌سندن ذوالحدود درعيه فصيله‌سندن هند دكزلرينه مخصوص بر نوع اسقوربيت بالغی .

Synanthérées, sf. pl. (Bot.) Syn. de Composées, مركبه فصيله‌سی .

Synanthérie, sf. (Bot.) — et Corysanthérie, التصاق الحشفات و افتراق الحشفات .

Synanthies, sf. pl. (Bot.) ملتصق الازهار .

Synaptase, sf. (Chim.) قيق لوز ، آلبومين لوز .

Synapticule, sf. (Zool.) بعض حيوانات ابتدائيه و مرجانيه‌لرك صفظهٔ كلسيه‌لری درونده‌كی حاجزلری يكديكرينه ربط ايدن استطالهٔ افقيه‌لره ديثور .

Synarthrose, sf. (Anat.) مفصل غير متحرك ، مفصل موثوق .

Syncarpe, sm. (Bot.) Ou fruit syncarpé, ثمار ملتصق .

Syncarpies, sf. pl. (Bot.) ثمرين ملتصقين ، ايكيز ميوه .

Synchitonitis, sf. (Méd.) التصاق غشاء ملتحمه .

Synchondrose, sf. (Méd.) ارتباط غضروفی .

Synchondrotomie, sf. (Chir.) خزع الغضاريف .

Synchrone ou **synchronique,** adj. (Litt.) هموقت ، مشترك الزمان .

Synchronisme, sm. (Litt.) هموقتی ، اشتراك الزمان .

Synchysis, sm. (Méd.) استرخای جسم زجاجی .

Syncopal, ale, adj. (Méd.) غشيانی ، غشی .

Syncope, sf. (Méd.) غشيان ، غشی | (Gram.) حذف وسطی | (Mus.) Syn. de ligature **V.** ce mot.

Syncranien, ienne, adj. (Anat.) فك اعلائی ، فلا اعلايه دائر .

Syncrétisme, sm. (Philos.) مذهب متخالفين .

Syncritique, adj. (Méd.) قابض .

Syncrotopigues, sf. pl. (Géol.) منابع غير صافيه .

Syndactyles, sf. pl. (Zool.) عصافير سريد المنقار فرقه‌سندن متصل الاصابع حيوانات مكيسه فرقه‌سندن متصل الاصابع فصيله‌سی | Marsupiaux — فصيله‌سی .

Syndérèse, sf. (Relig.) وجدان اخلاق ، تذهيب وجدان .

Syndernie, sf. (Méd.) داء جل الياف .

Syndesmographie, sf. (Anat.) توصيف اربطه .

Syndesmologie, sf. (Anat.) مبحث اربطه .

Syndesmose, sf. (Méd.) ارتباط عظام .

Syndesmotomie, sf. (Chir.) خزع اربطه .

Syndic, sm. (Adm.) — d'une ville بلديه مديری | (Dr.) افلاس وكيلی ، سنديك | — provisoire موقت سنديك | — définitif اصالت سنديكی .

Syndical, ale, adj. (Dr.) سنديكه متدائر | سنديكلره منسوب | (Adm.) Chambre —e لونجه اوطه‌سی | (Fin.) سنديقه‌يه متعلق .

Syndicat, sm. (Fin.) هيئت صرافيه ، سنديقه | (Adm.) —s professionnels اصناف لونجه‌لری ، اصناف هيئتلری | — de corporation اصناف لونجه‌سی هيئتی ، اصناف لونجه اوطه‌لری .

Syndicataire, sm. (Adm.) سنديقه اعضامی .

Syndrome, sm. (Méd.) عدوىٔ مشترك | — d'une dégénérescence mentale اندراس عقلينك عدوىٔ مشتركى .
Synecdoche ou **synecdoque,** sf. (Litt.) كليت و جزئيت علاقه‌سى مفيد اولان مجاز مرسل صنعت بديعه‌سى .
Synéchie, sf. (Méd.) التصاق قزحيه .
Synérèse, sf. (Gram.) اتحاد هجائين ، معدول ، نحط .
Synergie, sf. (Méd.) موافقت افعال .
Syngame, sm. (Zool.) نماتوئيد فرقه‌سندن قوشلرك بغرصاقلرنده بولنور برنوع طفيلكه ملتصق الالقاح دينور .
Syngénèse ou **syngénésique,** adj. (Bot.) متلاصق الانترات ، ملتصق الحشفات .
Syngénésie, sf. (Bot.) تلاصق الحشفات ، التصاق حشفات | — monogamie تلاصق الحشفات وحيد الزوجيه يعنى مزاوج مستقل | — polygamie تلاصق الحشفات مزاوجه .
Syngnathe ou **syphostome,** sm. (Zool.) Anguille de mer , اسماك ادمهٔ عظميه فرقه‌سندن متعشكلة الغلصمه فرقه‌سندن زارغانا بالغى ديشلان اينجه بالق .
Synizésis, sf. (Méd.) انسداد حدقه .
Synnévrose, sf. (Méd.) ارتباط عظام .
Synodal, ale, adj. (Relig.) جمعيت روحانيه‌يه دائر ، سينوده متعلق .
Synode, sm. (Relig.) جمعيت روحانيه ، رؤساى روحانيه جمعيتى ، سينود | Le Saint — جماعت متروپوليدان .
Synodique, adj. (Astr.) نسبى | Révolution —, V. ce mot.
Synonyme, adj. et sm. (Gram.) همعنى ، مرادف ، مترادف | Mots —s الفاظ مترادفه .
Synonymie, sf. (Gram. et Litt.) مرادفه ، ترادف .
Synonymique, adj. (Gram.) مرادفى ، ترادفى .
Synoptique, adj. (Techn.) شرحلى ، موضح ، عمومى | Tableau — جدول عمومى .
Synoque, adj. (Méd.) Fièvre — حماى التهابيه ، حماى دائمه .
Synostéographie, sf. (Anat.) توصيف مفاصل و اربطه .
Synostéologie, sf. (Anat.) مبحث اربطه و مفاصل .
Synostéotomie, sf. (Chir.) تشريح مفاصل .
Synostose, sf. (Méd.) قرب مفصلى ، ورم عظمى .
Synovial, ale, adj. (Physiol.) زلالى | Glandes —es غدد زلاليه .
Synovie, sf. (Physiol.) زلال | — articulaire زلال مفصلى .
Synovite, sf. (Méd.) التهاب غشاء زلالى | — tendineuse التهاب غشاء زلالىٔ وترى .
Synsporées, sf. pl. (Bot.) اشنيه فصيله‌سندن اشنيهٔ ذات البزيرات متصله قبيله‌سى .
Syntaxe, sf. (Gram.) علم معانى ، علم نحو ، نحو | — intérieure علم لغت .
Syntaxique, adj. (Gram.) نحوى .
Synthèse, sf. (Chim.) تلفيق | (Log.) تركيب | (Chir.) التئام ، تأليف ، تركيب .
Synthétique, adj. (Chim.) تلفيقى | (Log.) تركيبى | (Gram.) Méthode — اصول تركيب و تأليف .

Synthétisme, sm. (Chir.) تجبير عظام | (Philos.) اصول تركيب .
Syntonine, sf. (Chim.) Ou musculine, عضلين ، ماده عضليه .
Synzygie, sf. (Bot.) نقطهٔ اتحاديهٔ فلقتين .
Syphidermie, syphilidermie ou **dermosyphilie,** sf. (Méd.) داء افرنج جلدى .
Syphilide, sf. (Méd.) علت افرنجيهٔ جلديه ، فرنكى دينلان درى خسته‌لكى .
Syphilis, sf. (Méd.) فرنكى علتى ، داء الافرنج | — héréditaire علت افرنجيهٔ ارثيه | — héréditaire tardive علت افرنجيهٔ ارثيهٔ متأخره .
Syphilisation, sf. (Méd.) تشبع افرنجى .
Syphilitique, adj. et s. 2 g. (Méd.) افرنجى | فرنكيلى | Maladies —s علل افرنجيه .
Syphilographe, sm. (Méd.) مصنف داء الافرنج | معلم داء الافرنج | طبيب افرنجى شناس .
Syphilographie, sf. (Path.) توصيف داء الافرنج | فرنكى رساله‌سى .
Syphiloïde, adj. (Méd.) شبه افرنجى. شبه داء الافرنج .
Syringa ou **seringat,** sm. (Bot.) اخيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان ليلاق | — odorant فول بهار | آغاجى نوعى .
Syringine ou **lilacine,** sf. (Chim.) جوهر موثر ليلاق ، بالغين .
Syrphe, sm. (Zool.) زيرده‌كى سيرفيد قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان فرنك اوزوى كلبكى نوعى .
Syrphides, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن ذوالقرن حادى فصيله‌سندن سيرفيد قبيله‌سى .
Systaltique, adj. (Physiol.) انقباضى | Mouvement — حركت انقباضيهٔ قلب .
Systématique, adj. (Techn.) اصولى | بر قاعده تحتنده اولان | اصولى وجهله اجرا اولنان .
Systématisation, sf. (Adm.) تشريع ، انهاج، ترتيب | بر اصول و ترتيبه وضع .
Système, sm. اصول ، ترتيب ، قاعده | سيستم | (Géol.) — des montagnes اصول جبال | — des couches مجموعهٔ طبقات ، اصول طبقات | (Physiol.) — vasculaire جملهٔ وعائيه | — artériel جملهٔ شريانيه | — veineux جملهٔ وريديه | — nerveux جملهٔ عصبيه | — musculaire جملهٔ عضليه | (Astr.) — solaire جملهٔ شمسيه، منظومهٔ شمسيه، مسلك شمسى | — de Copernic قوپرنيك مسلكى | — de Ptolémée بطلميوس مسلكى | — planétaire منظومهٔ سيارات | (Math.) — métrique ذراع اعشارى اصولى. مترو اصولى | — décimal اصول اعشاريه | (Bot.) — de Linné لينه‌نك اصولى | (Méc.) — matériel جملهٔ ماديه | (Gram.) — phonique اصول صوتيه | — phonétique اصول تصويتيه | — graphique اصول تخطيطيه و يا تحريريه | (Pol.) — continental محاصرهٔ بريه اصولى | (Min.) — cubique جملهٔ مكعبيه و يا منتظمه | — tétragonal ou quadratique, جملهٔ مربعيه | — rhombique ou orthorhombique, جملهٔ معينيه | — monoclinique ou clinorhombique, جملهٔ واحدة الفراش | — clinoédrique ou triclinique, جملهٔ ثلثة الفراش | — hexagonal جملهٔ مسدسيه | (Ch. de f.) — de chemins de fer تيمور يوللر اصولى | — de chemins de fer monorail, **V.** ce dernier mot | — birail de Decauville (دهقوويل) ك ايكى رايلى كوچك نوع تيمور يولى اصولى |

(Adm.) — des égouts دائما تعفن ایدن موادك دفع وازالەسیچون تحت الارض انشا اولنان لغملر وطرقك فنه موافق صورتده وجوده کتورلمسی وصو یوللرینك انثای جریانده مواد مضره قارشمیەجق بر حالده بولندرلمسی اصولی | (Philos.) مسلك فلسفی ، مسلك — de Platon افلاطونك مسلك فلسفەسی | — d'Aristote ارسطونك مسلك فلسفەسی .

Systole, sf. (Physiol.) انقباض قلب .

Systolides, sm. pl. (Zool.) Syn. de Rotateurs, حیوانات حلقیه و مقشره بینی تشکیل ایدن حیوانات زهریه فرقەسی .

Systolique, adj. (Physiol.) انقباض قلبه متعلق ، انقباضی .

Systyle, adj. (Archit.) (بنا) ستونلری یکدیکرندن ایکی قطر مقداری مفروق بولنان .

Syzygie, sf. (Astr.) بر سیارەنك و علی الخصوص قمرك شمسله اولان اقتران وتقابلنه قران وبدر تام قمر | دینور .

T

T, sm. | **TF.** کورك جزاسی | **T. P.** مؤبد کورك جزاسی | (Chim.) **Ta.** طانتال | **Te.** تللور | **Th.** طوریوم | **Tha.** طاللیوم | **The** تربیوم | **Ti.** تیطان | **Tu.** تونغوستن .

Tabac, sm. (Bot.) بادنجانیه فصیلەسندن توتون فدانی نوعی ، دخان | — auricule قوقولی توتون ، دخان خوشبوی | — suave قولاقلی توتون ، دخان ذوالاذن | — persique اکری توتون ، دخان منحنی | — recourbé عجم تنباکیسی ، تنباکی | (Comm.) — à priser قیلش توتون ، صحیاق توتون | — haché صفوط ، بورون اوتی ، النفیه | — en feuilles یاپراق توتون | — fabriqué ou manufacturé, اعمال اولنمش توتون ، توتون معمولاتی | — à mâcher چیکنمه توتونی ، توتون فیرەسی | Déchet de — آغز توتونی | Régie des —s انحصار دخان ، دخان رژی ادارەسی .

Tabaniens, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحین فرقەسندن قمعیه فصیلەسی .

Tabernacle, sm. (Relig.) خرستیانلرده کلیسا محرابنده بولنان و بعض اشیای مقدسەیی حاوی اولان طولاب | اوائلده اسرائیلیلرك سکنه دیدکلری برنوع صندوق | Fête des —s قامش بایرامی .

Tabes, sm. (Méd.) کانبك علق ، سل | — dorsal سل ظهری .

Tabide, adj. (Méd.) سلی ، دق .

Tablature, sf. (Mus.) بعض آلت موسیقینك علی الخصوص فلاووطه و قلارنطه مثللولرك نوطەسی .

Table, sf. (Techn.) طابله | سفره ، ماصه | (Adm.) جدول | — de mortalité صفیحه وفیات جدولی | (Relig.) Les —s de la loi الواح تورات | الواح ' (Anat.) اذناب، | (Math.) — de multiplication ضربات جدولی | — des logarithmes ازیاج pl. زیج — astronomique (Astr.) | پلانچته تختهسی (Géom.) | لوغارتمه جدولی | — trigonométrique مثلثات جدولی | (Litt.) — chronologique تقویم التواریخ | — des matières فهرست مواد | (Art cul.) — d'hote لوقانطهلرده وقت معینده اکل اولنان طعام .

Tableau, sm. (Techn.) طابله ، لوحه | (Peint.) طابلو ، رسم ، منظره | (Théât.) تیاتزولرده بعضکره انسانلردن ترتیب اولنور تصویر مجسم — vivant | (Adm.) جدول | —s synoptiques جداول عمومیه | (Archit.) قپو و پنجره آیینهسی | (Mar.) آیینهلق | قیچ آیینهلغی ، — d'arrière | کمینك باشنده بولنان تصویر ، صورت ، کتابه ویا لوحه مورفیدار .

Tabletier, sm. (Indust.) چیقریقچی | صدفجی | هزارفند .

Tablette, sf. (Archit.) پنجرهلر | قورقولق دیوارلری اوزرینه قونیلان یوفقه طاش | (Pharm.) اغزینه قونیلان دکزلك طاشی مربع و یا بقلاوه شکلنده کسیلان بعض معالجه‌یه | (Géom.) پلانچته‌نك آلت تختهسی | دینور .

Tabletterie, sf. (Indust.) چیقریقچیلق صنعتی | چیقریقچی معاملاتی | صدفجیلك | صنعتی | صدف و فیل دیشی معمولاتی .

Tablier, sm. (Techn.) فوطه ، دستمال | پروستلا | (P. et ch.) — d'un pont کوپری دوشمهسی | دوشمه ، کوپری دوشمهسی | (Mar.) یلکنك آلت آستاری | — de passerelle محرمه ، محرم | (Bot.) وارده صولی .

Tabouret, sm. (Techn.) اسکمله | (Phys.) — électrique طارقهٔ الکتریقیه .

Tac, sm. (Véter.) قویون و کوپکاره عارض اولور اویوز علتی .

Tacamahaca ou **tacamaque,** sm. (Pharm.) آمریقهنك بر نوع صمغی که طقامقا دینور .

Tacca, sf. (Bot.) زیردهکی طاقیه فصیلهسنك جنس نمونهسی اولان بر نوع پتاتس .

Taccacées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه‌دن طاقیه فصیلهسی .

Tacco, sm. (Zool.) Vulg. Vieillard, طیور متسالقه فرقهسندن ابوالامدانیه فصیلهسندن یاغمور قوشی نوعی .

Tacet, sm. (Mus.) بر فصلك اجراسی آنده بر قسمنك سکوتنه مخصوص اشارت .

Tache, sf. (Techn.) هر نوع لکه‌یه علدر | (Astr.) شائبه | Les —s du soleil وجودده صاك شوائب شمس | (Méd.) لطخه ، شلل | شامات و یا | — de rousseur دینلان لکه .

Tâche, sf. (Adm.) کوتری ایش ، قبالا ، | A la — کوتری اولهرق ، کوتری پازار .

Tachéomètre, sm. (Géom.) تاکه ئومترو ، استقامتلرك طولی مساحه‌یه و خریطه اخذینه مخصوص نوایجاد دوربین .

Tâcheron, sm. (Adm.) قبالهجی ، کتوری پازار ایش اوزرینه الان ایشجی باشی .

Tachomètre, sm. (Ch. de f.) طاقومترو ، ماکنهلرك سرعتنی مساحه‌یه مخصوص بر آلت .

Tachygraphie, sf. (Techn.) استنوغرافیایه ویریلان بر اسمدر .

Tachylite, sf. (Min.) طاشیلیت ، بر سیلیسیت آلومینیوم خلقیدر .

Tacite, adj. (Dr.) ضمنی | Aveu — اقرار ضمنی | Consentement — رضای ضمنی | Reconduction — عقد ایجارك ضمناً تجدیدی .

Tacitement, adv. (Dr.) ضمناً .

Taciturnité, sf. (Méd.) سکوت ، صمت .

Tacou, sm. (Agric.) زعفرانك صوغانه عارض اولور بر نوع خسته‌لك .

Tact, sm. (Physiol.) لمس ، قوهٔ لامسه | (Pol.) درایت و فطانت .

Tacticien, sm. (Art mil.) تعبیة الجیش عالمی .

Tactile, adj. (Physiol.) لمسی .

Tactilité, sf. (Physiol.) قابلیت لمس ، خواص لمسیه .

Tactique, sf. (Art mil.) تعبیه ، علم تعبیه ، تعبیة الجیش فنی | — linéaire صفلر تعبیه‌سی | — de parade رسم گچید تعبیه‌سی | —, adj. تعبیوی | Unité — تعبیه جزؤ تامی | (Mar.) — navale فن حرب بحری | — à voiles یلکن سفائنی ایچون فن حرب بحری | — à vapeur واپور سفائنی ایچون فن حرب بحری | (Pol.) حذاقت سیاسیه | — d'observation ایراث موانع پولتقه‌سی .

Tadorne, sm. (Zool.) یبان اوردکی انواعندن یشیل باش نوعی .

Taël, sm. (Métrol.) چینك سکز قرانق قیمتنده بر سکه‌سیله برده وزنی .

Tænia, sm. (Méd.) Syn. de Ténia, **V.** ce mot.

Tænifuge, adj. (Méd.) طارد دود وحید .

Tænioïdes, sm. pl. (Zool.) Syn. de Ténioïdes, **V.** ce mot.

Taffetas, sm. (Comm.) جانفس دیبلان قماش | (Pharm.) جانفس یاقی .

Tafia, sm. (Comm.) طافیه ، شکر قامشی شیره‌سندن اخراج اولنان بر نوع دوز راقی .

Taie, sf. (Méd.) نقطه ، کوزده مسافر | (Comm.) — d'oreiller یوز یصدیغی یوزی .

Taillanderie, sf. (Techn.) هر نوع تیمور و چلیك آلت و ادوات اعمالی صنعتی .

Taillandier, sm. (Techn.) تیمور و چلیك آلاتی یاپان آلاتجی .

Taillant, sm. (Techn.) سلاح و بیچاق مثللولرك آغزی ویا یوزی که کسکی دخی دینور .

Taille, sf. (Anat.) بوی ، قد ، قامت ، اندام | (Techn.) کسیم ، چالم | طاش ، یونتمه | سوکه طاشی ، یونتمه طاش | Pierre de — حکاکت ، قلم ایله یونتمه | — douce یونتمه | (Chir.) خزع مثانه | (Agric.) آغاج بودامه | (Mus.) تەنور سمی .

Taille-mer, sm. (Mar.) کمی طالیاماری | قایق تیغی .

Tailleur, sm. (Techn.) درزی ، حیاط | — de pierre طاشجی .

Taillis, sm. (Syl.) طابی ، اودون ایچون کسیلان اورمان | — ou bois — محتطب ، بالطه‌لق | — composé ou — sous-futaie مرکب طابی | — simple بسیط طابی ، **V.** aussi **Futaie.**

Tain, sm. (Techn.) آیینه صیری .

Talc, sm. (Min.) طلق ، اورن پولی .

Talcite, sf. (Min.) Syn. de Stéaschiste, **V.** ce mot.

Talent, sm. درایت ، اهلیت ، مهارت | (Métrol.) اوائلده بر طاقم اوزان و مسکوکات اسمی .

Talin, sm. (Bot.) طالان ، آمریقه‌یه مخصوص بر نوع سمیز اوتی .

Talion, sm. (Dr.) قصاص | جزای مثل | Peine du — جزای قصاص .

Talisman, sm. طلسم | رقیه ، نسخه .

Talitre, sm. (Zool.) هندستان دکزلرینه مخصوص بر نوع تکه .

Talle, sf. (Agric.) فیشقین ، سورکون .

Tallé, ée, adj. (Agric.) بغدای وسائر ذخائر بر یوزینه یاصلانوب اولامش اولانه دینور، فیشقرمش ، اولامش ، منبسط .

Talmud, sm. (Relig. israél.) یهودیلرك طالمود و یا تلمود دیدیکلری کتابی .

Talon, sm. (Anat.) طبان ، پشنیا ، کعب | (Techn.) قوندره و سائره اوکچه‌سی | قوچانلی دفترینك زمه‌لی محلی | (Adm.) قوچان | Registre à — قوچانلی دفتر | صبان اوکچه‌سی (Agric.) — de soc | آرمودی دیلان تزیینات معماریه (Archit.) | کمی اومورغه‌سنك آرد چکه‌سی (Mar.) .

Talonner, va. (Mar.) قپین قپین کتمك | قیچه طوغری یاتمق .

Talonnière, sf. (Mar.) دومن کبیرك آلت چکه‌سی .

Talpidés, sm. pl. (Zool.) ثدیه قسمندن آکل الحشارات فرقه‌سندن جرذیه فصیله‌سی .

Talus, sm. (Archit.) شیو ، میل | (Ch. de f.) شیو قطعه ، سطح مائل | Les — des chambres d'emprunt حفریاتدن طولایی حاصل اولان چقورلرك سطح مائللری و یا شیولری | (Art mil.) — naturel شیو طبیعی | — extérieur شیو خارجی | — de banquette پیاده قدمه شیوی | — d'escarpe آستار شیوی .

Tamandua, sm. (Zool.) ثدیهٔ وحیدالمشیه شعبه‌سندن عدیم الاسنان فرقه‌سندن آکل النمل فصیله‌سندن بر نوع میمونی آمریقهٔ وسطینك .

Tamanoir, sm. (Zool.) ثدیهٔ وحیدالمشیه شعبه‌سندن عدیم الاسنان فرقه‌سندن آمریقهٔ وسطینك آکل النمل فصیله‌سندن بطی الحرکه بر نوع بیوك میمونی .

Tamarin, sm. (Bot.) تمر هندی | (Zool.) سبن فرقه‌سندن خیالین فصیله‌سندن سنجاب قطعه‌سنده برزیلیا ایالتنه مخصوص بر نوع میمون .

Tamarinier, sm. (Bot.) خیار شنبریه فصیله‌سندن تمر هندی آغاجی .

Tamaris, tamarisc ou **tamarix,** sm. (Bot.) زیردوکی طرفائیه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان ایلغین آغاجی نوعی | — à manne طرفاء ، آق ایلغین | — oriental آجی ایلغین .

Tamariscinées ou **tamaricacées,** sf. pl. (Bot.) فرلغیه فصیله‌سندن منفصول طرفائیه فصیله‌سی .

Tamatia, sm. (Zool.) طیور متسالقه فرقه‌سندن ذوالمنقار ملحی فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع آغاج قاقان .

Tambour, sm. (Mus.) طبل ، طاول | طبلزن ، طاولجی ، طبال | — de basque دف ، دائره | (Art mil.) ترنپته | — major طامبورمجار ، ترنپته چاوشی | — d'un canon لاجل المحافظه طوپلرك طوردرلدیغی محلبه انشا اولنان سپر و اوروقیه تامبور دینور | (Mar.) دونبلك ، طاولونباز | Elongie de — (خارجی) شافت یتاقلغی | Jardin de —, V. ce mot | (Méc.) بر چرخك قایش کچورلدیکی چنبری .

Tambourin, sm. (Mus.) دونبلك دیلان چالغی آلتی .

Tamia, sm. (Zool.) طامیا ، آمریقهٔ شمالی‌یه مخصوص بر نوع سنجاب .

Taminier, tame ou **tamier,** sm. (Bot.) ایغنام فصیله‌سندم آمریقه‌یه مخصوص بر نوع کراس آغاجی .

Tamis, sm. (Techn.) الك ، هر نوع الکه علدو | — de grin قیل الك .

Tampon, sm. (Techn.) طامپون ، قالقان ، مصادمه سپری | (Ch. de f.) قپاق ، طپا | (Pol.) Etat - — ایکی حکومت اراضیسی بیننده بیطرف براغیلان قطعهٔ اراضی | (Méd.) لوچه موریله‌یمی | تفتیك و سائره‌دن یاپیلان طاپه (Mar.) — d'écubier .

Tamponnement, sm. (Ch. de f.) ایکی قطارك بیننده وقوعه کلان مصادمه | (Méd.) سد .
Tam-tam, sm. (Mus.) طامطام ، عرب و هند دنبلکی .
Tan, sm. (Comm.) چام قبوغی توزی | تان ، مدقوق قشر بلوط ، میشه قبوغی توزی و پلاموود خلاصه‌سی کبی غبار دباغت .
Tanacétique, adj. (Chim.) Acide — حامض طرخون .
Tanaisie, sf. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن طرخون نوعی ، نوزله اوتی .
Tanche ou **tenche,** sf. (Zool.) مرخو المسبح بطنی حرشفی الادمه فرقه‌سندن سازان فصیله‌سندن بر نوع یشیل سازان بالغی .
Tandem, sm. (sport) ایکی تکرلکلی و بر حیوانلی | ایکی کشیلك وەلوسیپید خفیف عربه .
Tangage, sm. (Mar.) سفینه‌نك باش و قیچ اورمه‌سی .
Tangara, sm, (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن بالع ذباب قبیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع سرچه قوشی .
Tangence, sf. (Géom.) تماس | Point de — نقطهٔ تماس .
Tangent, ente, adj. et sf. (Géom.) مماس | خط مماس .
Tangibilité, sf. (Physiol.) ملموسیت | محسوسیت ، حساسیت .
Tangible, adj. (Physiol.) ملموس | محسوس ، حساس .
Tangon, sm. (Mar.) یان متاوورەس .
Tangue ou **tanque,** sf. (Agric.) کوبره مقامنده قوللانلق اوزره دکز کنارندن اخراج اولنان چوراق .
Tannage, sm. (Techn.) دباغلق صنعتی | اندباغ ، دباغت .
Tannate, sm. (chim.) تانیت | — de bismuth تانیت بیزموت .
Tanne, sf. (Méd.) تن ، برون قپاقلری اوزرنده و سائر محالده حصوله کلان سیویلجه‌که دروننده قورت کبی بر شی چیقار .
Tannée, sf. (Indust.) مستعمل تان ، قوللانیلش میشه قبوغی توزی .
Tannerie, sf. (Techn.) مدبغه ، دباغخانه .
Tanneur, sm. (Techn.) دباغ .
Tannin ou **tanin,** sm. (Indust.) تانن ، | چام قبوغی و پلاموت خلاصه‌سی ماذو جوهری .
Tannique, adj. (Chim.) Acide — حامض تانن .
Tanque, sf. (Agric.) **V. Tangue.**
Tantalate, sm. (Chim.) تانتالیت | — de manganèse تانتالیت حمض مانغانز | — d'yttria ou yttrotantale, تانتالیت ایتریا .
Tantale, sm. (chim.) Syn. de Colombium, تانتال یاخود قولومبیوم دنیلان جسم بسیط معدنی | (Zool.) طیور مقبقبه سکنی المنقار فرقه‌سندن آفریقه‌نك بیوك بر نوع سقا قوشی که ابوالبرقش دینور .
Tantalite, sm. (Min.) تانتالیت ، بر تانتالیت حدید مانغانز خلقیدر .
Tanysiptère, sm. (Zool.) Syn. de Martin-chasseur, **V. Martin.**
Tanystomes, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن واسع الفم فصیله‌سی .
Taon, sm. (zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن قمعیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان صغیر سینکی نوعی ، بوکالك ، قمعه ، نعره .

Tapage, sm. (Dr.) كورلدى | — nocturne ليلا وقوع بولان كيجه وقتى شماته ، كورلدى .

Tapaye, sm. (Zool.) آمريقهٔ حاره يه مخصوص ضبابيه فرقه سندن ايغوانيه فصيله سندن بر نوع بيوك كلر . V. aussi **Phrynosome.**

Tape, sf. (Techn.) طپا ، طاپه ، منظار ، منظار قپاق ، طيقاج | (Art mil.) طوپك آغز طاپه سى | (Mar.) Syn. de Tampon | — de lumière فونيه كوز طاپه سى | — d'écubier, **V. Tampon.**

Tapecu, sm. (Mar.) بوجورم يلكنى .

Tapé, sm. (Peint.) بر نوع رسم ياپدقلرى اووروجه سنه رسامك فورچه يى | Tableau — اولوجهله ياپيلان طابلو .

Taper, va. (Peint.) رسم ياپمق اووروجه سنه رسامك فورچه يى .

Tapioca ou **tapioka,** sm. (Comm.) طاپيوقا ، آمريقه سحلبى ، مانيوق آغاجى كوكندن اخراج اولنور بر ماده ٔ دقيقيه .

Tapir, sm. (zool.) هند اولوب نمونه سى جنس فصيله سنك طاپيريده آتيده كى طاپير ، و آمريقه اورمانلرينه مخصوص بر نوع جسيم طوكز .

Tapir (se), vpr. (zool) بوزولمك ، (كيرپى مثللو حيواناتده اولديغى كبى) قبوع ايتمك .

Tapiridés. sm. pl. (Zool.) ذات الاظلاف فرقه سندن طاپيريده فصيله سى .

Tapis, sm. (Comm. et Indust.) هر نوع خالى وكيليم و سجاده يه علمدر | — en عشاق خاليسى | — velouté انكليز خاليسى | — moquette كبه ، كچه خالى | — feutre | — vert بيلاردو | — de Perse عجم خاليسى | — turc قاليچه | — مثللو قطيفه لى خالى | (Anat.) جزؤ مجلاى طبقه ٔ مشيه | و كاغد ماصه لرى اوزرينه قونيلان يشيل چوقه .

Tapisserie, sf. (Indust.) هر نوع قناوه و كاركفده ياپيلان ايپكلى و صرمه لى ال اورتو و ديوار پرده لرى ايچون قوللانيلان ايپكلى وصرمه لى وقماشلره شال | خانه ديوارلرينه ياپشديريلان | خانه ديوارلرينه كاغد ياپشدرمه صنعتى | ايشلرينه دينور | تقليدلرينه دينور | ديوارلره قونيلان هر نوع خالى طاقمى .

Tapissier, sm. (Techn.) خاليجى | خاليجيلق صنعتى | كاغد — décorateur طاپيسر .

Tapissière, sf. (Techn.) يوك عربه سى | (Zool.) —s, اوسق اورتولى عنا كب قسمندن عنا كب نساجه فصيله سندن سجاجه قبيله سى .

Tapure, sf. (Art mil.) اوبوس و سائره يه صو ويرلديكى زمان چليكك جدارلرنده قالان هوا بابى يعنى بجقلره دينور .

Taque, sf. (Comm.) تجارتده فروخت اولنان تيمور صاج لوحه لرينه دينور .

Taquet, sm. (Archit.) شاهينچيلرك قوش | (Techn.) مرانغوزلرك قوللانديغى طاقوز | بر استقامت اخذى ايچون قوللانيلان قازيق | (Topog.) چاغرمغه مخصوص يوفتره لرى | — pour latte . ارغاد تيمور تيريزى | — du cabestan دوه بويونى ، مايه | (Mar.) — de bossoir | جونده باستقه سى | — de bout-de vergue مزارنه قانجه لرى | — de tournage, **V.** ce mot. ايشقه متافوره سى |

Taquoir, sm. (Impr.) ديزلمش صحيفه لرى دووهرك حروفاتلرى دوزلتمكه مخصوص غايت دوز تخته طوقمق .

Taquon, sm. (Impr.) ديكرلرندن آلچق قالان حروفلرك آلتنى بسلهمك ايچون قوللانيلان كاغد و سائره يه دينور .

Tarare, sm. (Agric.) دانەلری صمانندن و چوپندن آییرمق ایچون قالبور ماکنەسی .
Taraud, sm. (Techn.) ویده باشی و سائره آچقه مخصوص قلاغوز ، یاقته .
Taraxis, sf. (Opt.) تکدر بصر .
Tardif, ive, adj. (Agric.) مؤخر ، جتوم ، صوك طورفانده اولان | Fruits —s صوك طورفانده یتیشلر .
Tardigrades, sm. pl. (zool.) Syn. de Paresseux, **V.** ce mot | حیوانات زهریه و یا حیوانات دوارەدن حیوانات حلقویهٔ خردەبینیه فصیلەسی .
Tare, sf. (Comm.) طاره | نقصان | — d'usage معتاد اولان طاره | فیره .
Taré, ée, adj. (comm.) متغیر ، چوروك ، بوزوق | Marchandises —es بوزوق مال .
Tarentisme, sm. (Méd.) داء تارانتاکه بر نوع داء الرقصدر .
Tarentule, sf. (Zool.) عناکب رتویه فرقەسندن عناکب نساجه فصیلەسندن تارانتا اوروجکی که قنا ایصیرر .
Tarer, va. (Dr.) بوزمق | فیره حاصل ایتمك | طارەسنی آلمق .
Taret, sm. (Zool.) نامهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقەسندن وریه فصیلەسندن دکزلرده سفینه کراستەلرینی و اسکله تختەلرینی دلان بیوك بر نوع قورتدر .
Targe ou **tarque,** sf. (Art mil.) اواثلده ترس دینلان بر نوع قالقان .
Targette, sf. (Techn.) قپو پنجره سورمەسی | — à entailler کومه سورمه | Bouton de — سورمه دوکمەسی .
Tari, sm. (Pharm.) طاری ، اواثلده هندستان جوزی و قاقائودن چیقاریلوب طبیه استعمال اولنان بر نوع شراب .
Tarière, sf. (Techn.) اولوقلی بورغی ، بیوك بورغی | — à vis ویدەلی بورغی | — torse آمریقه کاری بورغی | — articulée مفصللی بورغی | (Hist. nat.) بعض نامهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی (Zool.) | هوامك بطننده کوریلان سلاه بطنی فرقەسندن شبه زیتونیه فصیلەسندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع حلزون .
Tarif, sm. (Dr.) خرج تعرفەسی | — civile مواد حقوقیه خرج تعرفەسی | — criminel مواد جزائیه خرج تعرفەسی | (Fin.) تعرفه | — maxima ou maximum, اعظمی تعرفه ، حد اعظم تعرفەسی | — proportionnel, نسبی تعرفه ، تعرفهٔ نسبیه | — réduit تنزیلاتلی تعرفه | — conventionnel عهدی تعرفه ، عقدی تعرفه ، مقاولەلی تعرفه | — autonome مطرد تعرفه ، نظامی تعرفه | —s des douanes کمرك تعرفەلری | — général عمومی تعرفه | Double — مضاعف تعرفه اصولی | — international بین الدول تعرفه ، اتحاد تعرفەسی | — différentiel تفاضلی تعرفه .
Tarifé, ée, adj. (Fin.) معرف ، تعرفەیه ادخال ایدیلان | Non — غیر معرف .
Tarifer, va. (Fin.) تعرفه تنظیم ایتمك | تعرفەیه چکورمك ، تعرفەیه ربط ایتمك .
Tarin, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقەسندن شرشوریه فصیلەسندن فیلوریا قوشی نوعی .
Tarlatane, sf. (Indust.) غازه ، تارلاتان دینلان بر نوع موسیلین قماشی .
Tarole, sf. (Mus.) طارولە ، عسکری موسیقەسنده مستعمل بر نوع یتصی طاول .
Tarots, sm. pl. (Jeux.) ایتالیاده مستعمل اوزون نوع اویون کاغدلری .
Taroupe, sf. (Physiol.) بلچه ، ایکی قاش آرەسی و آنده بیتن قیللر | Celui ou celle qui a une — ابرو بلیل .
Tarque, sf. (Art mil.) **V. Targe.**

Tarse, sm. (Anat.) وسغ القدم ' آیاق طراقی | (Zool.) قوشلرك آیاسی ، وسغ الساق .

Tarsien, ienne, adj. (Anat.) رسغ القدمی | Os —s عظام رسغ القدميه .

Tarsier, sm. (Zool.) ثدية ذوالايد اربعه فرقه‌سندن طيفيه فصيله‌سندن (بورنه‌ئو) آطه‌لرينه مخصوص بر نوع كوچوك ميمون .

Tarsipède, sm. (Zool.) اوستراليايه مخصوص حيوانات مكيسه‌دن بر نوع كه رسغی القدم دينور .

Tarso, adj. (Anat.) رسغ القدمی | —-métatarsien رسغ القدمی مشطی | —-métatarsi-phalangien du pouce, syn. d'Abducteur du gros orteil, رسغ مشطی سلامی ابهام قدم | —-phalangien du pouce, syn. de fléchisseur court du gros orteil, رسغی سلامی ابهام قدم | —-sous-phalangien du petit orteil, syn. de fléchisseur court du petit orteil, رسغی تحت السلامی اصبع صغير قدم .

Tarsorrhaphie, sf. (Chir.) خياطة غضاريف رسغ القدم .

Tartan, sm. (Comm.) طارطان ، شطرنجلی و آلاجه بر نوع يوك قماش .

Tartarique, adj. (Anat.) Glandes —s غدد طرطيريه .

Tarte. sf. (Art cul.) طورتا دينلان بر نوع بورك .

Tartrate, sm. (Chim.) طرطيريت | — ferricopotassique طرطيريت حديد پوتاس | — acide de potasse طرطيريت حامض پوتاس ، قريم طارطار .

Tartre, sm. (Chim.) طرطير | Crème de — قريم طارطار | — stibié, V. **Emétique.**

Tartrimètre, sm. (Chim.) مقياس طرطير .

Tartrique ou **tartrylique,** adj. (Chim.) Acide — حامض طرطير .

Tartroglycérique, adj. (Chim.) Acide — حامض طرطير غليسرين .

Tassard, sm. (Zool.) مشوك الاصبع غرشقی الادمه فرقه‌سندن اسكمری فصيله‌سندن بحر محيطلره مخصوص طوريك بالغی .

Tassement, sm. (P. et ch.) كوچمه | چوكمه ' چكوكيم ، اكتناز .

Tassettes, sf. pl. (Art mil.) زرهك بوطلق دينلان قسمی تشكيل ايدن زره پارچه‌لری .

Tâtevin, sm. (Comm.) چشنی بالمق اوزره فوچيدن شراب چكمكه مخصوص اينجه اعتاره چبوغی .

Tâtonnement, sm. (Pol.) تفتيش ، ال ايله يوقلامه | Par voie de —s تفتيش طريقيله .

Tatou, sm. (Zool.) Syn. de Dasype, ثدية عديمة الاسنان فرقه‌سندن طاطو فصيله‌سی كه آمريقه اورمانلرنده بولنور بر نوع دوكز در | Grand — ou priodonte, بيوك نوع طاطو .

Tatouage, sm. وشم ، نوره ' توشيم ' بدنك بر جهتی و يا كافهٔ جهاتنی .

Taumatrope, sm. (Phys.) دائرهٔ مقطوعهٔ دواره .

Taupe, sf. (Zool.) ثديهٔ آكل الحشارات فرقه‌سندن جرزيه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان كوستبك نوعی ، جرز | — aveugle كوزسز كوستبك | (Chir.) سلعه .

Taupe-grillon, sm. (Zool.) V. **Courtilière.**

Taupin, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصيله‌سندن مندفعيه قبيله‌سندن بر نوع چيچك بوجكی .

Taupinière, sf. (Zool.) كوستبكك اوبك اوبك ايشديكی يركه ارض جرزه دينور .

Taure, sf. (zool.) Syn. de Génisse, دوکه ، طوغورمامش اینك .
Taureau, sm. (Zool.) اوغوز ، بوغا ، ثور | (Astr.) برج ثور | ثور جملهٔ کوکبیه‌سی | Oeil de — جملهٔ ثورده واقع عین الثورکوکبی .
Taurillon, sm. (Zool.) طوسون دیشلان کنج بوغا .
Taurine, sf. (Chim.) طورین ، صفراده بولنور بر مادهٔ بلوریه در .
Taurocholique, adj. (Chim.) Acide — حامض صفرائی .
Tautochrone, adj. (Géom.) متساوی الزمان | Courbe — منحنیٔ متساوی الزمان .
Tautogramme, sm. (Litt.) صنایع شعریه‌دن متکلف اولوعندن مصرعلری عین حروفله باشلانان اشعاره دینور .
Tautologie, sf. (Litt.) تکریر مردود .
Taux, sm. (Dr.) مقدار فائض ، فائض حدی | — légal فائضك حد نظامیسی | — usuraire فاحش فائض ، فائضك حد نظامیسندن فضله‌سی | (Fin.) — de l'émission قیمت اخراجیه ، بدل اخراجی | — nominal فائض اعتباری | — réel فائض حقیقی | — de capitalisation رأس المال اتخاذی مقداری | (Comm.) نرخ | سعر | تنزیل فیئاتی | — du fret نولك مقطوع فیئاتی | — de réduction نما | فی میری | Mettre le — à une marchandise برمتاعه نرخ وضع ایتمك | — de l'escompte اسقونطو مقداری | Au — de 6 p. % سنوی یوزده آلتی فائضله .
Tauzin, sm. (Syl.) — ou chêne — فرانسه‌نك طوزن میشه‌سی .
Tavelé, ée, adj. (Zool.) منقوط ، بنکلی | Léopard — بنکلی قاپلان .
Taxateur, sm. (Adm.) نرخ مأموری | واضع نرخ | — de poste پول مأموری | (Dr.) مصارف محاکه‌یی تعیین ایدن | Juge — مصارف محاکه‌یی تعیین ایدن اعضا .
Taxation, sf. (Adm.) نرخ اورمه ، تسعیر ، وضع نرخ | (Dr.) مصارف محاکه‌یی تعیین .
Taxe, sf. (Adm.) نرخ | رسم | Direction générale des dîmes et —s اعشار و رسومات امانت عمومیه‌سی | (Dr.) مصارف ، مصارف محاکه‌نك تعیین مقداری | (Fin.) ویرکو ، تکلیف | — militaire بدل عسکری | — de prestation طوغریدن طوغری‌یه تحصیل اولنان تکالیفه آنغریه بدلاتی | —s assimilés تشبیه اولنان وسوم متنوعه | — différentielle رسم تفاضلی | — professionnelle اصناف ویرکوسی | (Mar.) — d'amarrage بندیه رسمی ، بندیه ، پلامار رسومی .
Taxer, va. (Adm.) نرخ وضع ایتمك | (Fin.) ویرکو طرح ایتمك | (Dr.) مصارف محاکه‌یی تعیین ایتمك .
Taxicornes, sm. pl. (Zool.) مغطی الجناح مختلف الرسغین فرقه‌سندن ذوالقرن | مصنف فصیله‌سی | — diapérales فصیلهٔ مذکوره‌دن ذوالرأس ظاهری قبیله‌سی | — cossyphènes, **V.** ce mot.
Taxidermie, sf. (Techn.) حیوان طولدرمه ، حیوان بچارلامه و بالسامه‌لامه صنعتی . **V.** aussi **Empaillement.**
Taxinées ou **taxacées,** sf. pl. (Bot.) صنوبریه فصیله‌سندن قاضیه قبیله‌سی .
Taxis, sm. (Chir.) ردالفتق .
Taxodium, sm. (Bot.) فصیلهٔ تنوبیه‌دن مکسیقا ایالتنه مخصوص برنوع سروی آغاجی .
Taxologie, taxonomie ou **taxinomie,** sf. (Bot.) مبحث تصنیف نباتات .
Tchetvert, sm. (Métrol.) روسیه‌نك چتور دیشلان ۲۰۹ لیترەلق بر نوع کیله‌سی .
Tchèque, adj. et sm. (Litt.) آوستریانك بوهمیا ایالتنه مخصوص چك لسانی .

Té, sm. (Géom.) حرف فرانسز (T) شكلنده جدول تختهسى . ته ، هندسهده مستعمل

Technique, adj. et sf. فنى ، فن و اصطلاحاته متعلق | قواعد فنيه | Mots ou termes —s اصطلاحات فنيه .

Technologie, sf. مبحث فنون و صنايع | فن حرف | — des plantes نباتاتك حرف و صنايعده استعمالى .

Teck, sm. (Bot.) V. **Tek.**

Técome, sm. (Bot.) بيغنونياسيه فصيلهسندن آفريقهيه مخصوص بر نوع صارمشق .

Tectibranches, sm. pl. (Zool.) ذات الرجل البطنى قسمندن ذوالبرنس نامهٔ مغلصم فرقهسى .

Tectrices, sf. pl. (Hist. nat.) قوش قنادينك ركبى مرتبهده اولان يلكلرى | اباهر ، Les petites — قوش يلكلرندن مناكب دينلانلر | Les grandes — قوش يلكلرندن كلى دينلانلر | Les moyennes — قوادم .

Te deum, sm. (Relig.) تشكر دعاسى .

Tégenaire, sm. (Zool.) عناكب قسمندن عناكب نساجه فرقهسندن خانهلره مخصوص بولنان عادى اوروجك نوعى .

Tégument, sm. (Anat.) لحاف | (Bot.) لحاف ، بغداى و اوزوم مثللولرك قابى كه ذوات دخى دينور .

Tégumentaire, adj. (Hist. nat.) لحافى .

Teigne, sf. (Méd.) كلك ، كلشك ، سعفه | — tonsurante سعفهٔ جزار | (Zool.) خرشفى الجناح فرقهسندن سوسيه قبيلهسنك غونهسى اولان و حبوباته تعرض ايدن اوفق قورت و بيت نوعى | — des tapisseries هرنوع قماش وحاليلره عارض اولور بياض باشلو كوكه نوعى | — des pelleteries كوركره دوشن كوشى رنك كوكه | — des grains بغداى و هر نوع حبوباته دوشن قورت و بيت نوعى .

Teigneux, euse, adj. et s. (Méd.) اسعف ، كل ، كلش .

Teillage ou **tillage,** sm. (Techn.) كتان و كنوير صاپلرينى آيبروب قوروتدقدن صكره اسكولى چيقارمق عمليانى .

Teint, sm. (Physiol.) لون ، رنك | تن ، بكز ، مصبغ .

Teinte, sf. (Peint.) لون ، بويا رنكى | Demi -— نصف لون ، خفيف رنك | — plate دوز رنك .

Teinture, sf. (Peint.) قماش بوياسى | (Pharm.) صبغ | —s alcooliques روحلر، آى چيچكى صبغى . | —s éthérées صبغات اتريه | — de tournesol صبغات كئوليه

Teinturerie, sf. (Techn.) تلوين | فن تنويص، قماش و بز مثللولرى بويامه صنعتى | مصبغ ، بوياخانه .

Teinturier, sm. (Techn.) صباغ ، البسه و قماش بوياجيسى .

Tek ou **teck,** sm. (Bot.) تيق آغاجى ، ورنباسه فصيلهسندن هند ميشهسى نوعى .

Télamons, sm. pl. (Archit.) شاهنشين و بالقون وكر مثللولرك آلتنه بعضا ياپيلان تصويرلى قرشلره دينور .

Télangiecturie, sf. (Méd.) توسع اوعيهٔ شعريه .

Télautographie, sf. (Phys.) Reproduction de l'écriture à distance, | تلوطوغراف ، خط دست و سائرهنك مسافات بعيدهيه عينيله نقل اولنمسى اصول و فنى | Bureau télautographique تلوطوغرافخانه .

Télégramme, sm. (Adm.) تلغرافنامه | — chiffré شفره‌لی تلغرافنامه .

Télégraphe, sm. (Phys.) تلغراف ، دورتويس | — électrique الكتريق تلغرافی | — aérien هوائی تلغراف | — sous-marin تحت البحر تلغراف | — militaire عسكری تلغراف | — pneumatique حالا لونده و پارسده موجود اولوب بوریلر واسطه‌سیله اجرا اولنور بر نوع مخابره | Administration des postes et —s پوسته و تلغراف نظارتی .

Télégraphie, sf. (Phys.) تلغراف فنی | تلغرافیه | اصول تلغراف | — optique دوربین | اصول تلغرافیهٔ بين الدول | — internationale ایله اجرا قلنان اصول تلغرافیه | Département de la — militaire دائرهٔ عسكریه تلغراف شعبه‌سی .

Télégraphique, adj. (Adm.) تلغرافی | Lignes —s خطوط تلغرافیه | Dépêche — تلغرافنامه | Bureau — تلغراف مركزی | Agence — تلغراف آجنته‌خانه‌سی .

Téléiconographie, sf. (Phys.) دوربین مصور .

Télémètre, sm. (Phys.) تخمين مسافه آلتی : مقیاس الابعاد .

Télémétrie, sf. (Phys.) تخمين مسافه فنی | مقایسهٔ الابعاد | — optique تخمين مسافه قواعدی .

Télémétrique, sf. (Phys.) تخمين مسافاته دائر | Règles —s تخمين مسافه قواعدی .

Téléologie, sf. (Philos.) بحث اسباب غائیه ، علم الغایات .

Téléosaure, sm. (Géol.) ته‌له‌ئوصور ، حیوانات ضبابیه‌دن بر نوع كلر مستحاثه‌سی .

Télépathie, sf. (Physiol.) انتقال حسیات ، امرار حسیات .

Télépathique, adj. (Physiol.) ممر حسیان ، منتقل الحسیات | Hallucination —, V. ce mot.

Téléphone, sf. (Phys.) ته‌له‌فون ، ناقل صدا | — à haute voie, employé comme récepteur ou bitéléphone, مضاعف ته‌له‌فون ، یوكسك صدالی مخذهٔ تلوفون | — à charbon كورلی ته‌له‌فون .

Téléphonie, sf. (Phys.) ته‌له‌فون فنی | ته‌له‌فون اصولی | ته‌له‌فونله مخابره | — urbaine شهر تلفونی .

Téléphonique, adj. (Phys.) ته‌له‌فونه دائر | Message —, V. ce mot | Réseau — شبكهٔ تلفونیه | Lignes —s خطوط ته‌له‌فونیه | Récepteur —, V. ce mot | Crachement — تقشع ته‌له‌فونی | Graphophone — عینی عباره‌یی الی نهایه تكرار ایتمكه مخصوص بر نوع فونوغراف .

Téléphoniste, sm. (Adm.) ته‌له‌فون مأموری ، ته‌له‌فونجی | V. aussi **Sténographie** .

Téléphore, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن یراعیه قبیله‌سندن بر نوع آتش بوجكی .

Télépsychique, adj. (Physiol.) Faits —s, c-à-d. faits où une action est exercée à distance, خارجاً یعنی بر معین مسافه‌یه قدر تأثیر ایدن افعال روحیه .

Télescope, sm. (Astr.) مرصد ، آلت رصد ، رصد دوربینی ، رصد | — de Grégory انعكاس دوربینی .

Télescopique, adj. (Astr.) رصدي | Astres —s كواكب رصديه .

Télésie, sf. (Min.) تهلزى ، قورندونك انواعندن تميز و ذيقيمت اولانلره ديرلر .

Téléstéréoscope, sm. (Phys.) مسنم بعيدبين .

Telline, sf. (Zool.) زردهکی تللينيده فصيلەسنك جنسی غونەسی اولان يتمه ميديا نوعى .

Tellinidées, sf. pl. (Zool.) ناجية عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذوالبرنس جنسی فرقەسندن تللينيده فصيلەسى .

Tellurate, sm. (Chim.) تلوريت ، تللوريت .

Tellure, sm. (Chim.) بر جسم بسيط معدنيدر ، تللور ، تلور | — graphique ou sylvanite, سيلوانيت ، كموش ايله مخلوط بر نوع معدن .

Tellurhydrique, adj. (Chim.) Acide — حامض تلورماء .

Tellurique, adj. (Chim.) Acide — حامض تلور .

Tellurure, sm. (Chim.) تللور مثنى | — d'argent ou d'or, or graphique ou sylvane, سيلوان ، آلتون وكموش ايله مخلوط بولنور بر نوع بياض معدن .

Télodynamique, adj. (Méc.) بعيد قوى | Transmission — انتقال بعيد قوى .

Telphuse, sf. (Zool.) **V. Thelphuse**.

Téméraire, adj. (Relig.) متهور ، كستاخ | Jugement — سوء ظن .

Témoignage, sm. (Dr.) شاهدلك ، شهادت | Le — des hommes شهرت شايعه | Faux — يالان يره شهادت ، شهادت كاذبه | La personne en faveur de qui le — est fait, مشهود اليه | La personne en défaveur de qui le — est fait مشهود عليه | Le droit qui fait l'objet du — مشهود به | Appeler en — استشهاد ايتمك .

Témoigner, vn. (Dr.) شهادت ايتمك ، اداى شهادت ايتمك .

Témoin, sm. (Dr.) شاهد | Faux — شاهد زور ، يالان شاهدى | — irréprochable مظنونك عليهنده قابل طعن اوليان شاهد | — à charge مدافعه شاهدى | — à décharge اولان شاهد ، اتهام شاهدى | —s instrumentaires شهود الحال | — auriculaire شاهد بالسماع | — oculaire رأى العين مشاهده ايدن شاهد | Produire des —s شهود اقامه ايتمك | Prendre à — استشهاد ايتمك .

Tempe, sf. (Anat.) صدغ ، طولون ، شقاق .

Tempérament, sm. (Méd.) مزاج | — bileux مزاج صفراوى | — lymphatique مزاج لنفاوى | — nerveux مزاج عصبى | — sanguin مزاج دموى | (Mus.) نصف صدالرك اعتدالى .

Tempérance, sf. (Relig.) عفت ، اعتصام | اعتدال حركت .

Tempérant, ante, adj. et sm. (Méd.) معتدل ، ملطف | قاطع الحراره .

Température, sf. (Phys.) حرارت ، سخونت | درجهٔ حرارت | (Cosmog.) درجهٔ حرارت هوا | — moyenne درجهٔ حرارت متوسطه .

Tempéré, rée, adj. (Cosmog.) معتدل | Climats —s اقاليم معتدله | (Litt.) Style — شيوهٔ معتدله و ملينه .

Tempête, sf. (Cosmog.) بحرى فورطنه ، دكز فورطنەسى ، عاصفه .

Temple, sm. (Relig.) معبد | على‌العموم پروتستان كليسالرينه دينور | (Techn.) طوقومه‌جى دستكاهنك قماشى كرمكه مخصوص چيبار ديلان آلت .

Templophone, sm. (Phys.) تامپلوفون ، كليسالرده اجرا ايديلان آيين روحانى‌يى محال سائره‌دن استماعه مخصوص بر نوع تلفون .

Temporaire, adj. (Astr.) موقت | Etoile — كوكب موقت | Heure — طلوع و غروب شمس ارەسنده‌كى مدتك اون ايكى‌يه تقسيمى ايله اولان ساعت .

Temporal, ale, adj. et sm. (Anat.) صدغى | Le — ou os —, عظم صدغى .

Temporel, elle, adj. (Relig.) جسمانى ، دنيوى | Pouvoir — حكومت جسمانيه .

Temporisateur, adj. et sm. (Pol.) مؤخر ، متمهل | Système — سورونجه‌ده براقمق اصولى ، اصول استمهال .

Temporisation, sf. (Pol.) تعويق و تأخير و استمهال ايتمه ، وقت قازانمه ، امرار وقت ايتمه .

Temporo, adj. (Anat.) صدغى | — - auriculaire صدغى اذنى | — conchinien صدغى صيوانى | — - maxillaire صدغى فكى .

Temps, sm. (Astr.) وقت | زمان | Unité de — زمان واحد قياسيسى | — vrai ou astronomique وقت حقيقى | — moyen وقت متوسط | — sidéral وقت نجمى | — civil وقت اصطلاحى | — solaire وقت شمسى | — apparent وقت ظاهرى | Equation du — تعديل زمان | (Mar.) هوا | Mauvais — فنا هوا | — clair آچيق هوا | — sec يابس هوا ، قورى هوا | — embrumé سيسلى هوا | — épais پوصلى هوا | — à grain بورالى هوا | — orageux ou d'orage, فورطنه‌لى هوا ، سرت هوا | — incertain قرارسز هوا | — permettant مساعد هوا | (Mus.) تمپو ، باطوته ، بر قاچ اصول صدا | Mesure à deux, trois, etc. —, V, **Mesure** | (Gram.) زمان | — simples ازمنۀ بسيطه | — composés ازمنۀ مركبه | — périphrastiques ازمنۀ مطنبه | — réels ازمنۀ حقيقيه .

Tenace, adj. (Phys.) متين ، مرتبط .

Tenacité, sf. (Phys.) متانت ، ارتباطيت ، قوۀ ارتباطيه .

Ténaculum, sm. (Chir.) تناكولوم ، شريان ايكنه‌سى .

Tenaille ou **tenailles,** sf. sing. ou pl. (Techn.) كلبتين | Petite — قيصاج | Mors de la — كلبتينك هر بر چكه‌سى | (Art mil.) مقراضى طابيه | Double — زاويۀ خارجيه‌لى مقراضى طابيه | (Hist. nat.) بعض هوامك مقراضلرينه دينور ، ملقاط .

Tenancier, ière, s. (Agric.) چفتلك ملتزمى .

Tenant, ante, adj. (Dr.) Séance —e مجلس حاضر اولديغى حالده ، حضور مجلسده ، بلا فاصله | Délibérer séance —e بلا فاصله مذاكره ايتمك .

Tenant, sm. (Dr.) Les —s et aboutissants (اراضى و املاكك) حدود و مجاورى .

Tendance, sf. (Pol.) ميل ، تمايل ، تمايلات | —s pacifiques تمايلات صلحجويانه .

Tendelet, sm. (Mar.) وارداصول | فلكه تنته‌سى .

Tender, sm. (Ch. de f.) تندر ، تابع ، لوقوموتيف ايچون آرقه‌سنه باغلى كمور و صو عربه‌سى .

Tendeuses, sf. pl. (Zool.) Ou orbitèles, عناكب رتبه‌سى فرقه‌سندن عناكب مسكنيه فصيله‌سندن عناكب ناسجه و يا نساجه قبيله‌سى .

Tendineux, euse, adj. (Anat.) وتری .

Tendoir, sm. (Techn.) قماش دستگاهلرینك كوكیسی كه چارمیخ دخی دینور .

Tendon, sm. (Anat.) وتر ، عجایه | — d'Achille وتر كعب ، عرقوب ، اكریجه ، دیشلان اوكجه سكری .

Tendu, due, adj. (Comm.) مشكل ، كركین | Prix — كركین فیئات | (Pol.) Rapports, relations —s, كركین مناسبات .

Ténèbres, sf. pl. (Relig.) ظلمت ، غاضیه ، دجاه .

Ténébrion, sm. (Zool.) زیروهكی مظله فصیلهسنك جنس نمونهسی اولوب فرونلر و بودرومارده بولنور حمام بوجكی نوعی .

Tenébrionites, sf. pl. (Zool.) مغطی الجناح مختلف الرسغین فرقهسندن مظله فصیلهسی .

Ténesme, sm. (Méd.) زحیر ، نیلك .

Ténettes, sf. pl. (Chir.) ملقط حصات .

Teneur, sf. (Litt.) مندرجات ، مضمون | (Comm.) —, sm. — de livres دفتر طوتان ، محاسب ، دفتر مأموری .

Ténia ou **tænia,** sm. (Zool. et Méd.) دیدان شریطیه فرقهسندن بر نوع هلمنت ، دودالوحید ، انسانك باغرصاقلرینه عارض اولان طنا بورنی ، دودشریطی | تهنیا — | armé de l'homme عریضی تنیا | — étendu تنیا غراسیقول | — crassicol — bourdé بوردهلی تنیا | — en scie منشاری تنیا | — inerme de l'homme تنیا سنور | — nègre اسود تنیا | — cénure تنیا ساجیفاتا كه بر نوع طنابوریندر — échinocoque تنیا اشینوقوق | — cucumérin تنیا كوكومرین | — bothryo-céphale آمریقهنك بوتریوسفال تنیاسی .

Ténioïdes, sm. pl. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقهسندن شبه شریطیه فصیلهسی .

Tenir, va. (Comm.) — les livres دفتر طوتمق | — la caisse وزنه معاملاتنه مأمور اولمق ، وزنهیی اداره ایتمك ، قاصهیی طوتمق | — compte d'une somme à qlqn. بر مبلغی بركمسهنك حسابنه مطلوب قید ایتمك | (Art mil.) — garnison بر محل و یا بر شهرده ارامساز اولمق .

Tennantite, sf. (Min.) تنانتیت ، بر نحاس مكبرت آرسنیقی خلقیدر .

Tenon, sm. (Archit.) یووا دیشیسی | چكمه اركك | قما | قلاغوز | (Min.) زیوانه .

Tenor, sm. (Mus.) انسان سسنك اك تیزی | تنور ، كمانك مثلث تلنك سسی | تنور ، بو سسده اولان .

Ténorraphie, sf. (Chir.) خیاطة الاوتار .

Ténotome, sm. (Chir.) مخزع وتر .

Ténotomie, sf. (Chir.) حزع وتر .

Tenrec ou **tamrec,** sm. (Zool.) ثدییهٔ آكل الحشارات فرقهسندن قنافذ فصیلهسندن ماداغسقار آطهسنه مخصوص بر نوع كیرپی .

Tenseur, eure, adj. et sm. (Anat.) ممدد | Muscles —s عضلات ممدده | (Méc.) Cric — des fils télégraphiques تلغراف تللرینی كرمكه مخصوص كركیجه دیشلان منكنه .

Tensif, ive, adj. (Méd.) موتر | Douleur —ive الم موتر ، الم شاد .

Tension, sf. (Phys.) توتر | استقواس | — électrique ou électricité de —, توتر الكتريقى | — maximum توتر اعظمى | — des vapeurs توتر ابخره .
Tenson, sm. (Litt.) تشاعر ، عاشقلرك يكديكرله سويلشدكلرى اشعاره دينور .
Tentacules, sm. pl. (Hist. nat.) لوامس ، لواحق لامسه .
Tentaculifères, sm. pl. (Zool.) ناعمة مرجول الرأس قسمندن حامل لوامس فرقه‌سى .
Tentation, sf. (Relig.) اماره ، نفس اماره | — du démon اغواى شيطانى ، همزات شياطين .
Tentative, sf. (Dr.) تشبث ، تشبث جرم | تصدى | — de suicide تصدى انتحار | — d'assassinat تصدى قتل | — d'infraction تشبث جرم .
Tente, sf. (Art mil.) چادر ، خيمه | Dresser une — بر چادرى قورمق ويا ديكمك | (Mar.) تنته | وارداصول | Araignée de — قاز آياغى | Chandelier de — استيليوز ، وارداوله ديورى | — d'une rouffle passerelle كوپرى اوستى تنته‌سى | — de gaillard d'avant باش قصره تنته‌سى | Milieu d'une — تنته صيرتى | (Chir.) خزمهٔ نسا | (Anat.) — du cervelet خيمهٔ دماغچه .
Tenter, va. (Dr.) تشبث ايتمك | تصدى ايتمك .
Tenthrède, sm. (Zool.) زيره‌كى سرفهٔ كاذبه قبيله‌سنك جنس نمونه‌سى اولان بر نوع آغاج بوجكى .
Tenthrédiniens, sm. pl. (Zool.) غشائى الجناح ذات المثقاب فرقه‌سندن حامل منشار فصيله‌سندن سرفهٔ كاذبه قبيله‌سى .
Tentigo, sm. (Méd.) نعوظ مؤلم .
Tenture, sf. (Techn.) ديوار و سائره‌يه كريلان هر نوع اورتى | (Relig.) جنازه‌لرده كليساده و طابوت اوزرينه اورتيلان سياه اورتى .
Ténu, nue, adj. (Gram.) رقيق ، مرقق , **V.** aussi **Consonne** et **Ténue** | (Mus.) Note —e بر قاچ باطوته صورن نوطه .
Tenu, nue, adj. (Fin. et comm.) Prix, cours —s, طولغون فيئات .
Tenue, sf. (Comm.) — des livres اصول دفترى | — des livres en partie simple عادى اصول دفترى | — des livres en partie double مضاعف اصول دفترى | **V.** aussi **Livre** | (Pol.) — d'une assemblée, d'un congrès, بر مجلسك بر قونغره‌نك اجتماعى | (Art mil.) — militaire اونيفورمه ، قيافت عسكريه ، عسكرى قورمه | Grande — الاى البسه‌سى ، بيوك قورمه | Petite — كوچك قورمه | — de services عادى قورمه ، خدمت قورمه‌سى | En grande — بيوك قورمه‌سى لابس اولديغى حالده .
Ténue, sf. (Gram.) Les —s حروف مهموسه | —s pures حروف مهموسهٔ خالصه | —s aspirées حروف مهموسهٔ متنفسه , **V.** aussi **Consonnes.**
Ténuirostres, sm. pl. (Zool.) عصافير خادم الاصابع فرقه‌سندن رقيق المنقار فصيله‌سى .
Ténuité, sf. (Hist. nat.) رقت ، يوفقه‌لق ، اينجه‌لك .
Tenure, sf. (Dr.) (خاص و تيمار و زعامت جقنده) اراضينك صورت اداره‌سى .
Téorbe ou **théorbe,** sm. (Mus.) اوائلده مستعمل بر نوع عود آلتى .
Téphrine, sf. (Min.) تفرين ، اسكى بركان لاوه‌لرندن عبارت بر نوع فلدسپات .
Téphrite, sm. (Zool.) ذوالجناحين فرقه‌سندن ذوالقرن حادى فصيله‌سندن ذبابه قبيله‌سندن قيريرقلى سينك نوعى .

Téphrosie, sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سوسیه قبیله‌سندن کچی صقالی دینلان نبات نوعی .

Tératologie, sf. (Path.) مبحث المسخات ، مبحث العجائبات .

Tératologique, adj. (Path.) عجائبی ، مسخی .

Tératopius, sm. (Zool.) Syn. de Bateleur, قویروقسز طوشانجیل قوشی .

Terbium ou **therbium,** sm. (Chim.) تربیوم ، یکی کشف اولنمش بر جسم بسیط معدنی .

Tercet, sm. (Litt.) اوچر مصراعدن عبارت قطعه .

Tercine, sf. (Hist. nat.) غشاء ثالثهٔ بیض .

Térébelle, sf. (Zool.) حیوانات حراطینیه‌دن حامل حرير فرقه‌سندن بر نوع دکز صوغلجانی .

Terebellum, sm. (Chir.) مثقب قحف .

Térébène, sm. (Chim.) ترمبن ، ترمنتی یاغندن مخرج بر فحم مائیت در .

Térébenthine, sf. (Comm.) ترمنتی ، ترمنتین | Essence de — زیت طیار ترمنتی ، نفت یاغی | — de mélèze سود ترمنتینی .

Térébinthacées, sf. pl. (Bot.) ترمنتینیه و یا ترمنتیه فصیله‌سی .

Térébinthe, sm. (Bot.) شجر لطم ، ترمنتین آغاجی . V. aussi **Pistachier.**

Térébrants, sm. pl. (Zool.) **V. Hyménoptères.**

Térébratelle, sf. (Zool.) زیروه‌کی خارز العضد فصیله‌سندن بر نوع یتصی میدیا .

Térébratule, sf. (Zool.) زیروه‌کی خارز العضد فصیله‌سندن بر نوع دکز صدفی .

Térébratulidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عضد رجلیه قسمندن ذوالنتؤ عضدی فرقه‌سندن خارز العضد فصیله‌سی .

Térébratuline, sf. (Géol.) ارض طباشیریه‌ده بولنور بر نوع آشیو ادس مستحاثه‌سی .

Térébrirostre, sf. (Géol.) بالاده‌کی خارزالعضد فصیله‌سندن اراضیٔ طباشیریه‌ده بولنور بر نوع حلزون مستحاثه‌سی .

Térédine, sf. (Géol.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن بر نوع حلزون مستحاث .

Térédyles, sm. pl. (Zool.) بعض هوامیون طرفندن مغطی الجناح فرقه‌سندن اولان کافهٔ آغاج دلان قورتلره دینور ، خارز الاخشاب .

Tergéminé, ée, adj. (Bot.) ثلاثی التوأم | Feuille —e ورق ثلاثی التوأم .

Terme, sm. (Math.) حد pl. حدود | Les —s d'un polynôme بر قوکثیر الحدودك حدلری | —s semblables حدود متشابهه | — moyen حد وسطی | — principal حد اول | —s extrêmes et —s moyens d'une proportion بر تناسبك طرفینی ایله وسطینی | (Dr.) اجل | وعده | مدت | — légal مدت نظامیه | Sans — | مدت تأدیه | وعده | (Comm.) تقسیط | اوزون وعده | Long — حال ، معجل | de rigueur وعده ایله صاتمق | صوك وعده ، مهلت و یا وعدهٔ قطعیه | Vendre à — | مدت معینه ایچون منعقد شرکت | Marché à — وعده‌لی صاتش | Société à — وعدهٔ معتاده | En deux —s égaux ایکی متساوی تقسیطله | Au — d'usage حلولنده | Au — d'échéance وعده‌سی حلولنده | Contrat à long — مداهره | Par —s مقسطاً | (Bourse) Opérations à — وعده‌لی معاملات | (Log.) —s d'un syllogisme قیاس منطقینك حدودی | Grand — حد اکبر ، کبری | Petit —

—s | اصطلاح | تعبير | حد (Gram.) | حد اوسط — Moyen | حدا صفر ، صفری
techniques اصطلاحات فنيه | —s usuels تعبيرات مأنوسه .

Terminaisons, sf. pl. (Gram.) Ou désinences, المـاله عارض اولان لواحق و زوائد .

Terminal, ale, adj. (Hist. nat.) انتهائی | Bourgeon — زر انتهائی .

Terminologie, sf. (Litt.) مبحث اصطلاحات ، توصيف مصطلحات .

Terminus, sm. (Ch. de f.) تيمور يولنك منتها نقطه‌سی | Station — باش موقف .

Termite, sm. (Zool.) عصبی الجناح فرقه‌سندن مستوی الريشات فصيله‌سندن بياض بر نوع تخته قوردی ، ارضه — belliqueux | قارينجه نوعی ، ديوبك .

Ternaire, adj. (Hist. nat.) مثلث .

Terne, sm. (Jeux) زار و طاولوده دوسه | پيانقوده بردن قازانان اوچ نومرو .

Terné, ée, adj. (Bot.) حلقوی ثلاثی | Feuilles —es اوراق حلقويهٔ ثلاثيه .

Ternstrœmiacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجيهٔ منفصله تحت المبيض صنفندن چايه فصيله‌سی .

Terpine, sm. (Chim.) ته‌ربين ، ترمنتين ياغندن مخرج بر ماده در .

Terpinol, sm. (Chim.) ته‌ربينول ، ترمنتين مشتقاتندن بر ماده در .

Terrage, sm. (Agric.) شكری بياضلاتمق ايچون | باغ چبوقلرينه بوغاز ويرمه عمليانی اوزرينه بر باغلی طوپراق اورتمه .

Terrain, sm. زمين | بر | طوپراق ، ارض ، تراب | محل | عرصه | — uni دوز زمين ، ارض مستوی | — vague خالی عرصه ، بنا عرصه‌سی | (Géol.) ارض | —s sédimentaires اراضئ رسوبيه | —s ignés ou plutoniens, اراضئ ناريه و يا پلوتونيه | —s métamarphiques اراضئ مستحاله | —s de transition اراضئ متوسطه | —s primitifs اراضئ ابتدائيه | —s primaires اراضئ اوليه | — silurien ou primaire moyen, ارض سيلوریٔ متوسط ياخود ارض ابتدائی متوسط | — dévonien ارض ابتدائينك طبقهٔ علياسی اولان ارض دوونی | — houillier ou carbonifère ارض فحمی ياخود حامل فحم | —s secondaires اراضئ ثانيه | — permien ou pénéen, ارض پرمی ياخود پنيق | — nummulitique ارض نموليق | — madréporique ارض مادره‌پوری | —s volcanique ou pyroïques اراضئ بركانيه ياخود اراضئ شبه ناريه | — basaltique ارض بازالق | — trachitique ارض تراشيق | —s agalysiens اراضی آغاليزيه | — trapéen ارض ترابه‌ئی | — ophiolithique ارض حجر ثعبانی | — porphyrique ارض پورفيری | — granitique ارض غرانيق | —s neptuniens اراضئ نپتونيه | — cristallophylien ارض قرستالوفيلی | — cambrien ou cumbrien, ارض قمبری يا كومبری | —s tertiaires اراضئ ثالثه | — triasique ارض تريازی | — jurasique ارض ژورازی | — oolithique ارض ژورازينك اوزرينه موضوع اولان ارض بيضی | — crétacé ارض طباشيری | — wealdien ارض نه‌ئوقوميه ياخود ارض والديه ياخود ارض طباشيریٔ سفلی | — néocomien ارض ئه‌ئوسن ياخود ارض غرهٔ اصفر سفلی | — dilluvien ارض طوفانی | — éocène ارض ثالث سفلی | — miocène ارض ميئوسنی | — pliocène ارض پليئوسن | —s erratiques اراضئ سياره | —s modernes اراضئ جديده | — tufacé ارض توفی | — alluvien ارض كهقی | — détritique ارض بقيوی | — tourbeux ارض طوربی | —s quaternaires اراضئ رابعه .

Terrasse, sf. (Archit.) مهتابیه ، | تخته پوش ' کوشك | سد | دوز طام | تراچه
چارطاق .

Terrassement, sm. (Ch. de f.) تسویهٔ ترابیه | Travaux de — عملیات
ترابیه .

Terrassier, sm. (P. et Ch.) قازمه‌جی و کورکجی مثللو عمله | — à vapeur
عملیات ترابیه ماکنه‌سی ، حفار واپوری .

Terre, sm. (Hist. nat.) زمین ' یر | تراب ' ارض ' خاك ' طوپراق | (Astr.)
کره' ارض | دنیا | (Agric.) تراب ' طوپراق | — forte قوتلی طوپراق | —
froide تراب بارد | — glaise اوزلی طوپراق | — franche خالص تراب | —
végétale تراب نباتی | — vierge تراب باکر ' خام طوپراق | — argileuse بالچقلی
طوپراق ، کللی طوپراق | (Peint.) نقاش و رساملرك قوللاندیغی بعض بویالره دینور | —
verte de Vérone یشیل طوپراق بویا | — de Sienne آشی بویاسی | (Techn.) —
de pipe لوله‌جی طوپراغی | — à foulon لکه طوپراغی | (Pharm.) — sigillée
طین مختوم .

Terreau, sm. (Agric.) تراب نباتی ' تراب عارضی | فیشقیلی طوپراق ، مهار .

Terre-cuite, sf. (Indust.) اوانیٔ ترابیه ' سمالین ' صیرسز هر نوع چناق
و چوملك و اوانی .

Terre-neuve, sm. (Zool.) آمریقه‌نك (ترنوو) ایالتنه مخصوص بیوك نوع مقبول
کوپکی .

Terre-noix, sm. (Bot.) قرامان کیمیونی فداننك کوکی .

Terre-plein, sm. (P. et ch.) سطح زمین | طوله | (Art mil.) استحکام سکردیسی .

Terrestre, adj. (Géog.) ارضی | بری | Globe — کره' ارض | کره' مصنعه .

Terrette, sf. (Bot.) Ou lierre terrestre, بر صارمشق .

Terreux, euse, adj. (Min.) ترابی، ارضی | Sable — طوپرقلی قوم ، رمل ترابی .

Terrier, sm. (Zool.) مکوم ' یتاغی ' ایق و طوشان ، ثعلب و دلکو و مثللولرینك کوستبك .

Terrine, sf. (Art cul.) کوکچ ' طنار .

Territoire, sm. (Pol.) أولکا | ممالك | اراضی | قلمرو ، کشور | — maritime
قلمرو بحری | Cession de — ترك اراضی .

Territorial, ale, adj. et sm. (Art mil.) بری | Armée —e اردوی مستحفظه |
عساکر بریه | Les —iaux عساکر مستحفظه | (Dr.) Mer —e قره دکزی .

Territorialité, sf. (Dr.) محلیت | Principe de la — des lois pénales
قوانین جزائیه‌نك محلیت قاعده‌سی .

Terrorisme, sm. (Pol.) عنف و شدت اصول سیاسیه‌سی .

Tertiaire, adj. (Géol.) ثالث | Période — دور ثالث | Terrains —s, V.
Terrain.

Tertre, sm. (Géog.) تپه ' کثیب | تل .

Test ou **têt,** sm. (Zool.) قشر اصداف | عاج ، ذبل | سلحفات بحریه‌نك قبوغی ، |
(Anat.) توأم خصی | (Bot.) قشر بزر | (Chim.) معدنلری تجربه ایچون اریتمك قوللانیلان مقلا ،
بر نوع قال پوطه‌سی .

Testacelle, sf. (Zool.) نامهٔ ذات الرجل البطنی ذولغلصمة الرئویه فرقه‌سندن بذاقیه
فصیله‌سندن فرانسه ده بولنور بر نوع صموکلو بوجك .

Testacé, ée, adj. (Hist. nat.) صدفی | مقشر | سلحفی .
Testacés, sm. pl. (Zool.) حیوانات صدفیه ، سلحفات | سلحفیه فرقه‌سی .
Testament, sm. (Dr.) وصیت | وصیتنامه | ایصا | — authentique ou solennel, رسمی وصیتنامه | — olographe موصینك خط دستیله محرر و ممضی وصیتنامه | — mystique ou secret, موصی طرفندن امضالنوب مظروفاً و ممهوراً بر مأمور رسمی‌یه ویریلان وصیتنامه | (Relig.) L'Ancien — تورات ، عهد عتیق | — Le Nouveau — انجیل ، عهد جدید .
Testamentaire, adj. (Dr.) وصیته متعلق | Exécuteur — وصی مختار ، موصی طرفندن وصیتك اجراسنه مأمور ایدیلان | Héritier — بالوصایه وارث .
Testateur, trice, s. (Dr.) موصی ، وصیت ایدن کمسنه .
Tester, va. (Dr.) ایصا ایتمك ، وصیت ایتمك .
Testes, sm. pl. (Anat.) حدبتین توئمین ساقلین .
Testi ou **testif,** sm. (Zool.) وبر ، دوه توکی ویا یوکی .
Testiculaire, adj (Anat.) خصی .
Testicule, sm. (Anat.) خصیه ، حیا .
Testimonial, ale, adj. (Dr.) شهادته متعلق | Preuves —es بینات شخصیه ، شهود شخصیه .
Testudo, sf. (Méd.) قیلومبغه قبوغنه مشابه بر ورمدر ، ورم سلحفاتی .
Tétanique, adj. (Méd.) کزازی .
Tétanocère, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن ذبابیه قبیله‌سندن بر نوع آغاج سینکی .
Tétanos, sm. (Méd.) چکه کتلنمسی علتی ، سکرلرك طوتلمسی ، کزاز .
Tétard, sm. (Zool.) ضفیدع ، ضفدع ، صغیرهٔ ضفدع ، دعبل ، قوربغه یاوریسی .
Tête, sf. (Anat.) باش ، رأس ، سر ، (Méc.) — de bielle قروزمت | (Ch. de f.) — de ligne تیمور یولی خطنك ایکی باشی | (Dr.) Succéder par —, venir par —, عدد رؤس ، عدد ابدان اعتباری ایله توارث ایتمك | (Art mil.) — à droite ! صاغه باق (قوماندهسی) | — droite ! صاغ باش ایلری (قوماندهسی) | — gauche ! صوله باق (قوماندهسی) | — de colonne قولون باشی | — d'amorce حلقه‌لی صاپ | — de point سر کوپری | (Mar.) — de gouvernail دومن باشی | — de cabestan ایرغات باشلغی | Travers de — قروز هید | — de bordage کمی کرسته‌سنك صوغراسی .
Têtière, sf. (Techn.) اوربان ، اکر باشلغی | (Mar.) سرن یقامی .
Tétrabranchiaux, sm. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول الرأس شعبه‌سندن ذوالاربعة الغلصمة فرقه‌سی | — fossiles مستحاثات ذوالاربعة الغلصمه .
Tétracoralliaires, sm. pl. (Zool.) مسکی پولیپلردن ذوالاربعة الحواجز مرجانیه فرقه‌سی .
Tétracorde, sm. (Mus.) اوائلده مستعمل درت تللی بر نوع قوپوز .
Tétractinellides, sm. pl. (Zool.) حیوانات اسفنجیه شعبه‌سندن ذوعناصر قدیدیهٔ اربعه فرقه‌سی .
Tétradactyle, adj. (Zool.) رباعی الاصابع .
Tétradyname, adj. (Bot.) ذواربعهٔ قوی ، رباعیت القوه .

Tétradynamie, sf. (Bot.) رباعیت القوه ، رباعیٔ قوی .
Tétraèdre, sm. (Géom.) ذوالاربعة السطوح ، ذوالاربعة الوجوه ‖ — pyramidé ذوالثنی عشرالمثلثه
Tétragnathe, sf. (Zool.) عناکب رتبه‌سی فرقه‌سندن عناکب مسکنیه فصیله‌سندن عناکب ناسجه قبیله‌سندن نهر کنارلرنده بولنور بر نوع بوز اورمجك .
Tétragone, sm. (Géom.) ذوالاربعة الاضلاع ، رباعی الاضلاع .
Tétragonie, sf. (Bot.) کرفنیه فصیله‌سندن امید بورونده مخصوص صاری چیچکلو بر نوع صو ترمسی .
Tétragyne, adj. (Bot.) رباعی الاعضای تأنیث .
Tétragynie, sf. (Bot.) رباعیت الاعضای تأنیث ، ذواربعهٔ اعضای تأنیث .
Tétrakishexaèdre, sm. (Min.) Ou cube pyramidé, ذوالستة الاسطحة الرباعیه ، مکعب اهرامی .
Tétramères, sm. pl. (Zool.) رباعی الارساغ فرقه‌سی مغطی الجناح .
Tétrandre, adj. (Bot.) رباعی التذکیر ، رباعی اعضای تذکیر .
Tétrandrie, sf. (Bot.) رباعیت التذکیر ، ذواربعهٔ اعضای تذکیر .
Tétrapétale, adj. (Bot.) رباعیٔ وریقات تویجیه .
Tétrapharmacon (Onguent), sm. (Pharm.) قصاب مرهمی .
Tétraphylle, sm. (Bot.) رباعی الاوراق ، رباعی الاوراق .
Tétrapode, adj. (Zool.) رباعی القدم ، چارپا ، درت ایاقلی .
Tétraptère, adj. (Zool.) رباعی الجناح ، درت قنادلی .
Tétrarhynque, adj. (Zool.) دیدان معائیه فرقه‌سندن دیدان شریطیه فصیله‌سندن بعض اسماککده بولنور بر دود در ، تترارنك .
Tétras, sm. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن دجاج جبلیه فصیله‌سی که طاغ خروسی و طاوغنی حاویدر .
Tétrasperme, adj. (Bot.) رباعی البزور ، درت تخملی .
Tétrastique, sm. (Litt.) رباعی ، شعر رباعیسی .
Tétrastyle, adj. et sm. (Archit.) (بنا) اوکی درت دیرکلی .
Tétratomicité, sf. (Chim.) رباعیت الذرات .
Tétratomique, adj. (Chim.) رباعی الذرات | Métaux —s, **V. Métal.**
Tétradon, sm. (Zool.) ادمهٔ عظمیه متلاصق الفکین فرقه‌سندن ذوالاسنان معری فصیله‌سندن نیلده بولنور بر نوع آی بالغی .
Tétryles, sm. pl. (Chim.) Syn. de Butyles, تتریل ، رباعی الاساس بعض کئولر ایله مشتقاتنه دینور .
Tettigomètre, sm. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن صرصریه فصیله‌سندن بر نوع جرجر بوجکی .
Tettigone, sf. (Zool.) Ou cicadelle, ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن صرصریه فصیله‌سندن یشیل جرجر بوجکلری نوعی .
Tétu, sm. (Archit.) واریوس ، دیوارجی طوقماغی .
Teuthidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ مرجول الرأس شعبه‌سندن حامل محاجم فرقه‌سندن شبه محبریه فصیله‌سی .
Texte, sm. { نص ، متن کتاب | مؤدا ، متن | محرره ، بر مولفك لفظی و یا کلامی |

Le — de la loi نص قانون ، قانونك متنى | (Impr.) Gros —, Petit —, طباعتده مستعمل ایکی نوع حروفات .

Textile, adj. (Comm.) قابل نسج | Matières —s قابل نسج مواد ، منسوجاته الویرشلی مواد .

Textuel, elle, adj. متنی | Traduction —le عیناً ترجمه ، حرفیاً ترجمه .

Texture, sf. (Comm.) انتساج ، بر قماشك طوقومه‌سی ، هیئت نسجیه‌سی | (Hist. nat) انتظام انسجه ، انتساج | (Min.) — grenue انتساج حبوبی | — saccharoïde انتساج شبه سکری | — lamellaire انتساج مفیحی | — feuilletée انتساج ورق | — cristalline انتساج بلوری | — cristalline anormale انتساج بلوری غیر طبیعی | — fibreuse انتساج لیفی | — radiée انتساج شعاعی | — granitoïde انتساج شبه غرانیتی | — porphyroïde انتساج شبه پورفیری | — amygdaloïde انتساج شبه لوزی | — schistoïde انتساج شبه شیستی | — stratoïde انتساج شبه طبقی | — globuleuse انتساج کروی | — massive انتساج مصمت | — celluleuse انتساج حجروی | — bulleuse انتساج فقاعی | — scoriacée انتساج اسقورتی | — conglomérée انتساج متکتب | — grésiforme انتساج غروی الشکل | — poudingiforme انتساج پودنغی الشکل | — bréchiforme انتساج کساری الشکل | — organique انتساج عضوی | — meuble انتساج متحرك | — terreuse انتساج ترابی | — arénacée انتساج رملی | — graveleuse انتساج مقطضی | — caillouteuse انتساج حجری | — blocailleuse انتساج رضامی .

Thalame, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن اولان نباتاتك ذنب زهره‌لرینك محل توسعی اولان قطعهٔ مزهرکه مثمر دینور .

Thalamiflores, sm. pl. (Bot.) (قاندول)ك تصنیفنجه ذوالفلقتین کثیرالوریقات تحت المبیض صنفندن فراشی الازهار فصیله‌سی .

Thalassidrome, sm. (Zool.) طیور متکففة الرجل فرقه‌سندن طویل الریشات فصیله‌سندن دکز طویغاری نوعی .

Thalassites ou **thalassochéliens,** sm. pl. (Zool.) Tortues de mer, سلحفیه فرقه‌سندن سلحفات بحریه فصیله‌سی .

Thaler, sm. (Monn.) آوستریانك قوشلی و طالر دینلان سکه‌سی .

Thalie, sf. (Bot.) فصیلهٔ حوبجانیه‌دن آمریقهٔ حاره‌یه مخصوص قزیل چیچکلی تزیینات فدانی .

Thalle, sf. (Bot.) احزاز یعنی شیبلرك آلت امنبته‌سنه یاخود عضومنبتنه دینور .

Thalline, sm. (Chim.) تاللین ، طالیومدن مخرج بر ماده .

Thallite, sf. (Min.) سیلیسیت انواعندن بر نوع یشیل طاش . **V. Delphinite.**

Thallium, sm. (Chim.) طالیوم دینلان جسم بسیط معدنیدر .

Thalweg, sm. (Géog.) انهار جریانلرینك مائله‌لری وسطی | Ligne de — خط اجتماع میاه .

Thapsie, sf. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن ایتالیای جنوبیه‌یه مخصوص بر نوع تزیینات اوتی .

Thaumantiadées, sf. pl. (Zool.) حیوانات شعاعیه‌دن حامل اقراص قسمندن نجم البحر فرقه‌سندن مجزیه فصیله‌سی .

Thaumasite, sf. (Min.) طومازیت ، (نورد نسکیولد) طرفندن مکشوف بعض حامضی حاوی بر نوع معدندر .

Thaumaturge, sm. (Relig.) صاحب يد بيضى ، معجز ، صاحب معجزات .

Thé, sm. (Bot.) چاییه فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان چای فدانی نوعی | — de caravane روسیه چایی | Rose-— چای کوکی | — noir قره چای | — vert یشیل چای | — hyson بخارانك عیزون چایی | — poudre à canon حبوبات صغیره لؤلؤلی چای ، قوقولی اسمر یشیل چای | — impérial ou perle صورتده باروت چایی | — congo سیاهممی قونغو چایی | — péko آق قوروق، پوقو چایی | — orange péko پورتقالممسی پوقو چایی | — de Labrador, **V. Lédon** | Fleur de — چای چیچکی .

Théâtre, sm. تیاترو | خیالخانه ، تماشاخانه | — subventionnée حکومتدن مظهراعانه اولان تیاترو | (Art mil.) — de la guerre میدان محاربه ، دارالحرب .

Théatrophone, sm. (Phys.) تیاتروده اجرا ایدیلان لعبیات و نغماتك استماعنه مخصوص بر نوع تلفون .

Thébaïne, sf. (Chim.) تباثین ، آفیوندن مخرج بر شبه قلویدر .

Thébaïque, adj. (Chim.) Extrait — تباثین خلاصه‌سی .

Thécaphore, adj. et sm. (Bot.) حامل انا .

Thécasporées, sf. pl. (Bot.) فطور ذات البزرات محفظیه صنفی | — pyrénomycètes صنف مذکوردن فطور نواتیه قبیله‌سی | — gastromycètes صنف مذکوردن فطور مغشیه قبیله‌سی | — hyménomycètes صنف مذکوردن فطور بطنیه قبیله‌سی .

Thécidées, sf. pl. (Zool.) ناجمۀ عضد رجلیه‌دن وسلوکیه فرقه‌سندن تسیده فصیله‌سی .

Théine, sf. (Chim.) چاثین ، چایدن مخرج بر شبه قلویدر .

Théiotopigues, sf. pl. (Min.) کوکورتلی اولان قاپلوجه‌لر .

Théiothermes, sm. pl. (Min.) میاه کبریتیۀ حاره‌یی حاوی قاپلوجه‌لر .

Théisme, sm. (Philos.) فلسفۀ الهیه | (Relig.) ایمان بالله .

Théiste, sm. (Philos.) فلسفۀ الهیه منتسبی | (Relig.) مؤمن بالله .

Thélite, sf. (Méd.) التهاب حلمه .

Thélodermite, sf. (Méd.) التهاب حلمیات جلدیه .

Thélorrhagie, sf. (Méd.) نزف حلمه .

Thelphuse ou **telphuse,** sf. (Zool.) حیوانات مقشره عشاری الرجل فرقه‌سندن ذوالجبهۀ سفلی فصیله‌سی .

Thélygone, sm. (Bot.) الجریه فصیله‌سندن بحر سفید قیالری یاریقلرنده نشو ونما ایدر بر نوع ایصرغان اوتی .

Thélyphones, sm. pl. (Zool.) عقربیه فرقه‌سندن ذوالذنب خیطی فصیله‌سی که زهرسز و بیوك نوع عقربلردن عبارتدر .

Thème, sm. (Litt.) مبنی علیه ، موضوع الیه | (Gram.) تمرین ، شاکردانك کندو لساننده تحصیل ابتدیکی لسانه ترجمه‌سی | — verbal مادۀ اصلیۀ افعالك مادۀ اصلیه‌سی | — nominal مادۀ اسمیه ، مادۀ اصلیۀ اسمیه | (Log.) دعوا ، مدعا | (Mus.) — ou motif, موسیقیده اساس طوتیلان مقام ، اساس پرده | (Astrologie) — céleste قران سعادت انجام .

Thénar, sm. (Anat.) Eminence — شاخۀ وحشیه .

Théobromine, sf. (Chim.) تئوبرومین ، قاقائودن مخرج بر اساسدر .

Théocratie, sf. (Pol.) حکومت اصولی ، اجرای حکومت صفت روحانیه وجهله روحانیه .

Théodicée, sf. (Philos.) حكمتك وحدانيت و الوهيت مبحثى | (Relig.) Ou théologie naturelle, علم صفات الهيه ' عدالت الهيه . **V.** aussi **Théologie.**

Théodolite, sm. (Géom.) تەئودوليت ' زوايانك افقه تحويلنى مساحه ايدر بر آلت • دوربيندر

Théogonie, sf. (Mith.) وجه بدايت عالم بحثى .

Théologal, ale, adj. (Relig.) اعمال دينيه‌يه متعلق ، علم كلامه دائر | Vertus —es اعمال دينيه ' فضائل اساسيه كه قتولكلرجه اميد ايمان و مرحمتدن عبارتدر .

Théologie, sf. (Relig.) علم الهى ' علم توحيد و الصفات | علم كلام | — naturelle ou théodicée, علم كلامدن علم دلائل طبيعيه | — scolastique علم كلام | Etudiants en — طلبهٔ علوم .

Théologien, sm. (Relig.) علم كلام عالمى ، متكلم .

Théophilanthropie, sf. (Philos.) حق تعالى و نوع بشره عشق و محبت اساسى اوزرينه مبنى بر مذهب فلسفى .

Théophraste, sm. (Bot.) زيرده‌كى تئوفراسته فصيله‌سنك جنس نمونه‌سى اولان • آمريقه‌يه مخصوص بر نوع مرسين آغاجى

Théophrastées, sf. pl. (Bot.) مرسينيه فصيله‌سندن مفروق تئوفراسته فصيله‌سى .

Théorème, sm. (Math.) دعواى نظرى .

Théorétique, sm. (Philos.) نظرياته متعلق ' نظرى .

Théorie, sf. نظريه ، نظريات | En — et en pratique نظريات و تطبيقاتجه ' نظريات و اجراتجه ' نظريات و عملياتده | (Phys.) — ondulatoire فرض تلاطم | (Méd.) نظريات ، تصورات .

Théorique, adj. نظرى | — et pratique نظرى و عملى | (Méd.) تصورى .

Théosophie, sf. (Philos.) علم تصوف .

Thèque, sf. (Bot.) Syn. d'Elytre, انا | (Zool.)— ou muraille, محفظهٔ كليسيه .

Thérapeutique, adj. et sf. (Méd.) متداوى' دوائى | فن تداوى | Action — تأثير دوائى ' فعل تداوى .

Thérapeutiste, sm. (Méd.) مداوى pl. مداويون .

Théraphoses, sf. pl. (Zool.) حيوانات عنكبوتيه قسمندن عناكب نساجه فرقه‌سندن فن تداوى | قصير الرأس قبيله‌سى .

Thérapie, sf. (Méd.) مداواة ' تداوى .

Thériacal, ale, adj. (Pharm.) ترياقى .

Thériaque, sf. (Pharm.) ترياق | — supérieure آلتون باش ترياق .

Théridion, sm. (Zool.) حيوانات عنكبوتيه قسمندن عناكب نساجه فرقه‌سندن • اوزوم و اوزوم چبوقلرى اوزرنده بولنور بر نوع اوروبجك

Thermal, ale, adj. (Géol.) حارى ' حار | Eaux —es قاپلوجه صولرى ' مياه طبيعيهٔ حاره .

Thermes, sm. pl. (Géol.) ايليجه حمامى ، ايليجه ، قاپلوجه .

Thermique, adj. (Météor.) درجهٔ حرارت متوسط اعظمى ' اعظمى الحراره | Elévation — ارتفاع درجهٔ حرارت متوسط اعظمى | Equateur — خط استواء اعظمى الحراره .

Thermobaromètre, sm. (Phys.) Syn. de Sympiézomètre, **V.** ce mot.

Thermochimie, sf. (Chim.) كيمياى بالحراره .
Thermochroïque, adj. (Phys.) ممر اشعهٔ حراره ، قابل مرور اشعهٔ حاره | Corps —s اجسام ممرهٔ اشعهٔ حاره .
Thermochrose, sf. (Phys.) تلون بالحراره | قابليت مرور اشعهٔ حاره .
Thermodynamique, sf. (Chim.) قوئ حار ' قوئ بالحراره .
Thermo-électricité, sf. (Phys.) Ou thermo-magnétisme, الكتريقيت بالحراره .
Thermo-électrique, adj. (Phys.) Courant — بالحراره جريان الكتريق | Pile — بالحراره منظومهٔ الكتريقيه .
Thermogène, adj. (Phys.) مولد الحراره | Appareil — جهاز مولد الحراره .
Thermographie, sf. (Phys.) استنساخ بالحراره اصولى .
Thermologie, sf. (Phys.) مبحث الحراره .
Thermo-magnétisme, sm. (Phys.) Syn. de thermo-électricité, **V.** ce mot.
Thermomanomètre, sm. (Méc.) ترمومانومترو ' بالحراره مقياس التضييق .
Thermomètre, sm. (Phys.) ترمومترو ' مقياس الحراره ' ميزان الحراره | — à mercure زيبقلى مقياس الحراره | — à alcool كئولى ميزان الحراره | — centigrade سانتيغراد ترمومترو ' مقياس عشيرى الحراره | — Réaumur رهئومور ترمومترو | — de Fahrenheit فارنايت ترمومترويى | — à poids مقياس الحرارت بالوزن | — différentiel تفاضلى ترمومترو | — à maxima et à minima, **V. Maxima** et **Minima.**
Thérmométrique, adj. (Phys.) حرارى ' مقياس حرارى ' حرى | Distance — مباينت حريه ، مسافهٔ حراريه .
Thermométrographe, sm. (Phys.) Ou thermomètre enregistreur, حرارت نويس ' مقيد مقياس حرارت .
Thermomultiplicateur, sm. (Phys.) ترمومولتيپليقاتور ، منظومهٔ مكثره .
Thermoscope, sm. (Phys.) حرارت بين ، محس الحراره .
Thermosiphon, sm. (Phys.) ماء حاره ايله اولان بر نوع مقياس نارى ' مصاص الحراره .
Thèse, sf. مدعا | مطلب | تز ' امتحانامه | Soutenance de la — تز امتحانى ورمه ، پكورمه .
Thésion, sm. (Bot.) صنداليه فصيلهسندن اورمان كنارلرنده بولنور بر نوع صندال فدانى .
Théurgie, sf. (Relig.) طلسم كبى بعض الفاظ و آيين ايله گويا روحانيونه حل ايدوب انسانك مراديته كوره رام و مطيع ايتمك فن موهوى .
Thiacétique, adj. (Chim.) Acide — حامض تياسق ' حامض خل كبريتى .
Thialdine, sm. (Chim.) تيالدين ، حامض كبريت مأدن مخرج بر اساس عضويدر .
Thibaude, sf. (Indust.) خاليلرك طوقونديغى اثنـاده استار مقامنده قونيـلان توى و قبا يوك .
Thiol, sm. (Chim.) تيئول ' بر نوع پرافين .
Thiosilamine, sm. (Chim.) تيئوسيلامين ، بر نوع تيئول .

Thlaspi, sm. (Bot.) زیرەکی رشادیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان یبانی تره نوعی که قوش اککی دخی دیرلر .

Thlaspidées, sf. pl. (Bot.) صلیبیه فصیله‌سندن رشادیه قبیله‌سی .

Thlipsie, sf. (Chir.) تضییق وعا ، ضغط .

Tholos, sm. (Archit.) بنا و سائره‌نك چاتی کراسته‌لرینك بتشدیکی طولوس .

Thomise, sf. (Zool.) حیوانات عنکبوتیه قسمندن عناکب نساجه فرقه‌سندن عناکب مسکنیه فصیله‌سندن چالی و چیچك اوزرنده بولنور اوروجك نوعی .

Thon, sm. (Zool.) مشوك المسبح حرشفی الادمه فرقه‌سندن اسکومری فصیله‌سندن آلتی پارمق و پاچوطه دینلان بیوك نوع پلاموت .

Thonaire, sf. (Pêche) پلاموت ایغریبی ، پلاموت آغی .

Thonine, sf. (Zool.) لاکرده یاپیلان پالاموت نوعی .

Thoracentèse, sf. (Chir.) تبزیل صدر .

Thoracique, adj. (Anat.) صدری | Membres —s اعضای صدریه | (Zool.) Les —s, sm. pl. اسماك عظمیه فرقه‌سندن اسماك صدریه فرقه‌سی .

Thoracodynie, sf. (Méd.) رثیهٔ جنبیه .

Thoraco-facial, ale, adj. et sm. (Anat.) صدریٔ وجهی .

Thorax, sm. (Anat. et Hist. nat.) صدر ، کوکس .

Thorine, sf. (Chim.) حمض طوریوم ، طورین .

Thorite. sf. (Min.) Thorine silicatée, طورین ذوالسیلیسیت ، طوریت .

Thorium ou **douarium,** sm. (Chim.) طوریوم دینلان جسم بسیط معدنی .

Thracie, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقه‌سندن آناتیده فصیله‌سندن بر نوع یتصی میدیا .

Thridace, sf. (Pharm.) عصارهٔ خس ، تریداس ، آجی مارول خلاصه‌سی .

Thrips, sm. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن متصف الجناحیه فصیله‌سندن تغدی ترلالرنده بولنور بر نوع اوفق سینك .

Thrombose, sm. (Méd.) سد دم .

Thrombus, sm. (Méd.) جمود دم ، علقه .

Thulite, sf. (Min.) تولیت ، نوروجیاده بولنور بر نوع سیلیسیت مغنزیای خلقیدو .

Thur, sm. (Géol.) تور ، جنس بقرك جنس نمونه‌سی اولوب الان محو اولمش اولان بقر مستحاث .

Thuya, sm. (Bot.) صندالوس سرویه فصیله‌سندن تویا ، مازو آغاجی | — articulé آغاجی ، عربستانك سدره آغاجی .

Thylacotherium, sm. (Géol.) تیلاقوتریوم ، ارض ژوراسینك طبقهٔ سفلاسنده بولنان ذات الرحمین بر مستحاثه در .

Thym, sm (Bot.) سفویه فصیله‌سندن سعتریه قبیله‌سندن ککیك اوتی نوعی ، ریغانی دینلان وطعاملرده قوللانیلان اصل ککیك اوتی | — commun مازریون | — bâtard ou serpolet, **V. Serpolet.**

Thymacétine, sm. (Chim.) تیماستین ، سعتردن مخرج بر ماده .

Thymélé, sm. (Bot.) مازریون اصفر .

Thyméléées, sf. pl. (Bot.) Syn. de Daphnoïdées et de Daphnacées, ذوالفلقتین ذوالوریقات تویجیهٔ منفصله حول المبیض صنفندن مازریونیه فصیله‌سی .

Thymène, sm. (Chim.) تیمن، سمتردن مخرج برفحم مائیت درکه عطریاتدن معدود در .
Thymiatechnie, sf. (Indust.) صنعت عطریات ، مسکیجیلك .
Thymol, sm. (Chim.) تیمول ، بالاده‌کی تیمندن مخرج بر نوع کافور در .
Thymus, sm. (Anat.) تیموس .
Thyréo ou **thyro,** adj. (Anat.) درقی | — - aryténoïdien درقیٔ طرجهالی | — - épiglottique درقیٔ لسان مزماری | — - hyoïdien درقیٔ لامی | — - pharyngien درقیٔ بلعومی | — staphylin درقیٔ لهاتی .
Thyréocèle, sf. (Méd.) جدره .
Thyréoïdien ou **thyroïdien, ienne,** adj. (Anat.) درقی . V. aussi **Thyroïde.**
Thyréoïdite, sf. (Méd.) التهاب درق .
Thyréoncie, sf. (Méd.) تورم درق .
Thyréosarcome, sm. (Méd.) سرطان درق .
Thyroïde, adj. (Anat.) Cartilage — ou scutiforme, vulg. pomme d'Adam, غضروف درق ، خرتلاق | Corps — جسم درق .
Thyrse, sm. (Bot.) عنقود هرمی .
Thysanoptères, sm. pl. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن منتصف الجناحیه فصیله‌سندن اولان حیواناته دینور ، ذوالاجنحهٔ مهدبه .
Thysanoures, sm. pl. (Zool.) حشارات قسمندن ذوالذنب مهدب فرقه‌سی .
Tiare, sf. (Relig.) اوچ قدمه‌لی تاج ، پاپا تاجی .
Tibia, sm. (Anat.) اینجیك کمیکی ، عظم قصبه .
Tibial, ale, adj. (Anat.) قصبی | Artères — es شرایین قصبیه .
Tibio, adj. (Anat.) قصبی | — - calcanéen قصبیٔ عقبی | — - malléolaire قصبیٔ کعبی | — - péronéi-calcanien قصبیٔ شظییٔ عقبی | — - péronéo-tarsien ou péronier latéral (long), قصبیٔ شظییٔ رسغ القدمی | — - sous-phalangettien commun ou fléchisseur commun (long) des orteils, قصبیٔ تحت سلامییٔ صغیرییٔ مشترك | — - sous tarsien ou jambier postérieur, قصبیٔ تحت رسغ قدمی | — - sus tarsien ou jambier antérieur, قصبیٔ فوق‌الرسغ قدمی | — - tarsien قصبیٔ رسغ قدمی .
Tic, sm. (Méd.) زیغ ، وجودك وعلی الخصوص یوز سکرلرندن بریدن چکمه کبی عادت | (Art vét.) یل یوتان ، قبیحه و بد خوی ، تیك .
Tical, sm. (Monn.) هندستان شرقینك بر نوع سکه‌سی ، طیقال | — d'or آلتون طقال بر انکلیز آلتونی قیمتنده طیقال | — d'argent کموش طیقال که اون ایکی غروش قدر قیمتی اولور .
Tichodrome, sm. (Zool.) عصافیر رقیق المنقار فرقه‌سندن طیور متسالقه فصیله‌سندن دیوار آغاج قاقانی نوعی .
Ticket, sm. (Adm.) تیکت ، بعض اداره‌لرده مستعمل دخولیه بیلتی .قـامنده معدن مانغر کبی پرنج پاره‌سی | مقوه واپور و سائره بیلتی .
Tic-tac, sm. (Techn.) اصواتدن اولوب بعض ساعت و دکرمن و سائره‌نك منتظم سسنه دینور ، جعجعه .
Tiède, adj. (Pharm.) ایلق ، فاتر | Eau — ماء فاتر ، ایلیق صو .
Tierce, sf. (Math.) ثالثه | (Impr.) صوك تصحیح | (Art mil.) تعلیمنده قلیچ و

, موسيقيده بر نوطه‌نك اوچ درجه تيز ويايس اولاى (Mus.) | اوچنجى حركت V. aussi **Tiers** | (Dr.) **V. Tiers.**

Tiercelet, sm. (Zool.) طيور جارحه‌نك اركككلرينه ويريلور اسمدر | — d'autour اركك آلا طوغان .

Tiercement, sm. (Agric.) تارلالرى اوچ سنه‌ده بركره دينلندرمك اصولى | (Art mil.) ضابطانك اجراى يجاشى | .

Tiers, tierce, adj. et sm. (Math.) بر اوچده بر ، ثلث | اوچنجى ، ثالث | (Dr.) Un — ou tierce personne, شخص ثالث | —ce opposition اعتراض الغير | —ce opposition principale اعتراض الغير اصلى | —ce opposition incidente اعتراض الغير طارى | — opposant معترض الغير ، اعتراض الغير ايدن | — arbitre اوچنجى مميز و يا حكم | — intervention دخالت دعوا | (Méd.) Fièvre —ce حماى غب .

Tiers-point, sm. (Archit.) بيضى قبه تپه‌سى | (Géom.) بر مثلث متساوى الاضلاعك رأس نقطه‌سى .

Tige, sf. (Bot.) آغاجك كوكده‌سى ، فدانك صاپ و يا بالدرى ، ساق | — aérienne ساق هوائى | — rampante ساق زاحف | — volubile ساق متهافت | — herbacée ساق حشيشى | — ligneuse ساق خشبى | Pseudo — ساق كاذب | (Mar.) — de l'ancre ou stangue, لنكر آناسى | — de tiroir, **V.** ce mot | (Techn.) — de botte چيزمه قونجى .

Tigelle ou **caulicule,** sf. (Bot.) سويق .

Tigette, sf. (Archit.) Syn. de caulicole, **V.** ce mot.

Tigre, sm. et **tigresse,** sf. (Zool.) ثدية آكل اللحوم فرقه‌سندن هره فصيله‌سندن قاپلان نوعى ، نمر ، پلنك | — royale ou ordinaire, بنكلى تورنجى قاپلان | — d'Amérique ou — noir, syn. de Jaguar, **V.** ce mot.

Tigré, ée, adj. (Hist. nat.) قاپلان كبى بنكلى و آلاجه ، موشا ، انمر .

Tigridie, sf. (Bot.) سوسنيه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص طاوس قويروغى دينلان بر نوع سوسن .

Tilbury, sm. (Techn.) ايكى تكرلكلى بر نوع آچيق بينك عربه‌سى ، تيلبورى .

Tiliacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالوريقات تويجية منفصله تحت المبيض صنفندن زيزفونيه فصيله‌سى .

Till, sm. (Géol.) انكلتره‌ده بولنور رسوبات طوفانيه‌يه ويريلان اسمدر ، تيل .

Tillac, sm. (Mar.) قصره اوسق ، كوكرته اوسق .

Tillandsie, sf. (Bot.) تيلاندسى ، فصيلة اخناسيه‌دن بر نوع قيل كبى اوت ويرن آمريقه نباتى .

Tille ou **teille,** sf. (Indust.) اخلامور قبوغندن چيقاريلان ليفه دينور .

Tilleul, sm. (Bot.) زيزفونيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان اخلامور آغاجى نوعى ، زيزفون | — argentée بياض اخلامور | — d'Europe عادى اخلامور | — sauvage يبانى اخلامور | (Pharm.) Fleurs de — اخلامور چيچكى .

Tilstone, sm. (Géol.) تيلسطون ، طبقة سيلوريده بولنان شيستاره ويريلان انكليزجه اسمدر .

Timbales, sf. pl. (Mus.) طاربوقه و عرب دونبلكى دينلان چالغى آلتى .

Timbrage, sm. (Adm.) (مكاتيب و سائره‌یه) پوسته | تمغا اورمه | تمغالامه | تمغالاغه تمغالانمسی | پول وضعی ، الصاق | Papiers qui doivent être présentés au — لازمكلان اوراق | Papiers qui ne portent ni l'empreinte du — ni le timbre mobile تمغالانمامش و پول یاپشدرلمامش اوراق .

Timbre, sm. (Techn.) چاك طاسی | ساعت چاكی | (Phys.) لحن ، تكون صوت | (Mus.) طاوك دربسی آلتنده موضوع كرشلره ریشور | چاك و سائره‌نك صدا و اصولی | (Adm.) مقطوع رسم تمغا ، مقطوع رسم تمغا | تمغا | تمغا پولی | پول اداره‌سی | — fixe | — mobile تمغا پولی | — sec صفوق تمغا | — humide مركبلی تمغا | — proportionnel تمغای منضم و یا مضموم ، نسبی رسم تمغا | — à surcharge نسبی پول | — de dimension استعمال اولنان ورقه‌نك قطعه‌سی نسبتنده پول | — - poste پوسته پولی | .

Timbré, ée, adj. (Adm.) پوسته پولی وضع | تمغالی ، پوللی | پوللانمش | تمغالانمش اولنمش | Papier— ورقهٔ صحیحه | Non - — پولسز، تمغالانمامش | Papier non - — عادی ورقه .

Timbrer, va. (Dr.) پول وضع و الصاق ایتمك | تمغالامق .

Timbreur, sm. (Adm.) پول وضع ایدن ، پول و تمغا مأموری ، تمغا اوران .

Timon, sm. (Techn.) عربه اوقی | (Agric.) — de charrue صبان اوقی | (Mar.) دومن یكه‌سی .

Timonerie, sf. (Mar.) دومن قماره‌سی | اشارت اداره‌سی | Chef de — اشارت مأمورلری رئیسی | Caisson de — سنجاق طولابی .

Timonier, sm. (Mar.) دومنجی ، سر دومن | اشارت مأموری ، وارده باندره .

Tin, sm. (Mar.) قلفاتچیلرك اثنای تعمیرده قایق و سفینه آلتنه سوردكلری فلنك .

Tinamou, sm. (Indust.) مواد لونیه و الوان صبغیه‌یه دینور .

Tinctorial, ale, adj. (Indust.) تلوینی | Substances ou couleurs —es هر نوع نقش بویالری و مواد تلوینیه .

Tine, sf. (Agric.) اوزوم و شیره وضع ایتمكه مخصوص لازه .

Tinéides, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لپلیه فصیله‌سندن سوسیه قبیله‌سی .

Tinette, sf. (Indust.) اوزوم فوطه‌سی یعنی واریلی | تره یاغی فوچیجی .

Tingis, sm. (Zool.) ذوالجناحیة النصف متجانسة الاجنحه فرقه‌سندن قسافس بریه فصیله‌سندن غشائیه قبیله‌سندن بر نوع مازو حصوله كتورن و آرمود و سائره یمشلره عارض اولان بوجكلر نوعی .

Tinkal ou **tinka,** sm. (Comm.) Borax brut de l'Inde, تنكال ، هند تنكاری .

Tinocéras, sm. (Géol.) تینوسراس ، آمریقه‌ده مكشوف بر نوع فیل مستحاثه‌سی .

Tintement, sm. (Méd.) طنطنه ، چیكیله | — d'oreille قولاق ، طنین ، اهتفاف اوغولدامه‌سی ، قولاق چیكیله‌سی .

Tintenague ou **toutenague,** sm. (Indust.) هند و چیندن ورود ایدن بر نوع طومباق ، طوتناق .

Tintouin, sm. (Méd.) Syn. de Paracousie, **V.** ce mot.

Tipulaires, sm. pl. ou **tipules,** sf. pl. (Zool.) ذوالجناحین خیطی القرن فرقه‌سندن عناكب مائیه فصیله‌سی كه بیوك نوع سیفری سینكلر در .

Tique, sf. (Zool.) حیوانات مفصلیه‌دن عناكب فرقه‌سندن كنه و صاقرغه مثللو بعض حیواناته یاپشور ، قراد ، خیرکی ، تیله .

Tiquet, sm. (zool.) Syn. d'Atise, سبزواتە عارض اولور بر نوع يشيل پيره .

Tiqueur, euse, adj. (Méd.) يوزينك سكرلرندن برى چكيلان ، خويلى ، تيكلى | (Art vét.) Cheval — خويلى آت .

Tir, sm. (Art mil.) نشان آلنان محل | انداخت ، رمى | — à blanc قورى صيق آتمه | Exercice de — انداخت تعليمى ، نشان تعليمى | — à la cible هدفه انداخت | Champ de — انداخت ميدانى ، نشان تعليمى ميدانى | Champ de — d'une arme à feu, ارتفاع قوسى | Champ de — horizontal دريسه قوسى | Ecole de — انداخت مكتبى | — oblique يانلامه نشان ، انداخت مائل | — à surcharge يوكسك زاويه ايله انداخت | Angle de — زاويۀ رمى | — perpendiculaire عمودى انداخت ، ديكنه نشان | — indirect بالواسطه انداخت | — sur but invisible غير مرئى هدفه انداخت | — plongeant صاپلانيجى انداخت | — à ricochet, V. ce mot | — de campagne محاربه انداختى | — de siège محاصره انداختى | — fusant مرمينك استنيلان محلده و هواده پاتلامەسيله اجرا ايديلان انداخت | Rapidité du — سرعت انداخت | — optique انداخت بصرى | Canon à — rapide سريع آتشلى طوپلر .

Tirage, sm. (Impr.) طبع ، دفعۀ طبع | طوپدن طبع اولنان نسخەلر مجموعى | (Art mil.) — au sort قرعەكشيدەسى | — au sort des conscrits de la chasse de l'année... فلانجه سنه اسنان اربابنك نومروكشيدەسى معاملاتى | (Adm.) — d'une loterie پيانقو كشيدەسى | (Indust.) — des métaux معادن كاوچەلرينى حادەدن چكوب تل | — de la soie ايپكى چكمه عملياتى | پاپعه عملياتى ، حادەدن چكمه عملياتى | (Techn.) — des cheminées باجه و اوجاقلرك توتونى و دومانى چكمه قوتى .

Tirailleur, sm. (Art mil.) آوجى | سلاح انداز نفرى ، نشانجى نفرى | Ligne des —s آوجى خطى | Se déployer en —s آوه يايلق .

Tirant, sm. (Techn.) — d'une bourse كيسه بوزمەسى | — d'une chaussurre, d'une botte, چيزمه و قوندره قولاغى (Archit.) چاتى قوشاغى | — en fer تيمور قوشاق | (Mar.) — d'eau (سفينەنك) چكديكى صو ، ماء مستغرج | — d'eau sur lest حمولەسز صو چكمەسى | — d'eau chargé حمولەلى صو چكمەسى | — d'eau égal باشده قيچده بر صولى .

Tirasse, sf. (Chasse.) بيلدرجين ككلك چاير قوشى مثللو قوشلرى آولامغه مخصوص آغ .

Tiré, sm. (Dr.) اوزرينه پوليچه كشيده اولنان ، مخاطب .

Tire-balle ou **tire-bourre,** sm. (Chasse) طوكز اياغى يا قاز اياغى ، جار بندق ، قورشون چيقارەجق آلت | (Chir.) تفنك حربيسى .

Tire-bord, sm. (Mar.) بورده قاپلامەلرندن برندن آيرلمش اولانى يرينه كتورمكه مخصوص منكنه .

Tire-botte, sm. (Techn.) چيزمه و قوندره كيكمكه مخصوص آلت كه چكەجك دينور .

Tire-bouchon, sm. (Pharm.) خروس آياغى ، جار سداد ، طپا و منطار چيقارەجق آلت .

Tire-bourre, sm. (Chasse) V. **Tire-balle.**

Tire-bout, sm. (Mar.) اسقوط خلاطى .

Tire-fond, sm. (Techn.) طوانده آويزه خلقەسى | — ou tirtoir, قوچيچى

درت کوشه باشلی آغاج — à tête carrée | آغاج ویده‌سی | آلاتندن برادوه دینلان آلت
آلتی کوشه باشلی آغاج ویده‌سی — à tête à six pans | ویده‌سی .

Tire-lait, sm. (Méd.) جذب لبن ، سودی چکمکه مخصوص شیشه .

Tire-ligne, sm. (Dess.) جیز کی چیزمکه مخصوص تیرلین ، جدول قلمی .

Tirelire, sf. (Techn.) قومباره ، چوجقلرك پاره خبره‌سی .

Tire-pied, sm. (Techn.) قوندره چکه‌جکی | قوندره‌جیلرك قوندره دیکمك ایچون دیزلرینه کچوردکلری قایش که پازوال دینور .

Tirer, va. (Dr.) کشیده ایتمك | — une lettre de change sur qlqn. بر کسنه اوزرینه پولیچه کشیده ایتمك | — à l'ordre de qlqn. بر کسنه‌نك امرینه پولیچه کشیده ایتمك | (Art mil.) چکمك ، رمی ایتمك ، انداخت ایتمك | — à blanc بیاضه انداخت ایتمك ، بوشه چکمك ، قوری صیقی آتمق | — au sort قرعه کشیده ایتمك | (Physiol.) — son origine نشأت ایتمك | (Astrologie) — l'horoscope اشرف ساعتی بولمق ، تفأل ایتمك .

Tiret, sm. (Gram.) تیره یا کشیده دینلان (-) اشارت .

Tireur, sm. (Dr.) کشیده‌جی ، پولیچه کشیده ایدن | (Techn.) حاده‌جی .

Tire-veilles, sm. (Mar.) یکه دونانمی | قورقولق خلاطی | Barre à — یوروندراق یکه , **V. Pomme.**

Tiroir, sm. (Techn.) هر نوع چکمجه‌یه علدر | (Mar.) مقسم بخار ، سلاید والف | Tige de — مقسم بخار قولی ، سلاید والف رود | (Litt.) Pièces à — مضمنه و آقتورلری یکدیکرینه شمولی اولمیان تیاترو پیه‌سلری .

Tirtoir ou **tiretoir,** sm. (Techn.) Syn. de Tire-fond, **V.** ce mot | (Chir.) نازعه ، دیشجیلرك بر نوع کلبتینی .

Tisane, sf. (Pharm.) مغلی pl. مغلیات .

Tisiphone, sm. (Zool.) خیات زبیبیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع بوز رنك آکلرك ییلانی .

Tison, sm. (Techn.) کوسکو و اوکمی دینلان یانمش اودونکه بر نوع مارصیق در .

Tissage, sm. (Techn.) نساجت ، نسج ، طوقومه عملیاتی .

Tisserand, sm. (Techn.) نساج ، ناسج ، طوقومه‌جی | — drapant چولها ، حیاك ، جلاه .

Tisseranderie, sf. (Techn.) جلاهلق ، حیاکه ، طوقومه‌جیلق .

Tisserin, sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن شرشوریه فصیله‌سندن هند و آمریقه‌یه مخصوص طیور ناسجه نوعی .

Tissu, sm. (Indust.) هر نوع منسوجات و اقمشه‌یه علدر | —s simples هر نوع بز هر نوع یوکلی و پامقلی و قاریشق قماشلر ، خاصه‌لر ، منسوجات عادیه | —s composés دماسقو و قاشمیر و شرید و قوردله مثللو | منسوجات مرکبه | —s croisés ou brochés, انکلیز حالیسی و خاولی قماشلر و قطیفه مثللو منسوجات | —s à poils قماشلر | —s foulés ou demi feutrés, نیم کچه‌لی قماشلر یعنی چوقه و قازمیر وفانله مثللو منسوجات | —s mixtes منسوجات مختلطه ، ایپکله یوك قاریشق قماشلر | —s imperméables مشمع نوعندن قماشلر ، هر نوع صو کچمز قماشلر | (Anat.) نسج | —s constituants انسجهٔ مکونه | —s produits انسجهٔ متصله | — osseux نسج عظمی | — musculaire نسج عضلی | — nerveux نسج عصبی | — spongieux نسج اسفنجی | (Méd.)

— vivant نسج حی | —s accidentels ou morbides, انسجهٔ عارضه | — dartroïde ou tartoïde, منسوج الكماشی | (Bot.) — élémentaire primitif, نسج عنصری ابتدائی | — secondaire ou dérivé, نسج مشتق | — cellulaire نسج حجری | — ligneux نسج خشبی | — fibreux نسج لیفی | — vasculaire نسج وعائی | — spongieux نسج اسفنجی | — cribleux نسج غربالی | — végétal نسج نباتی .

Titanate, sm. (Chim.) تیتانیت | — de fer تیتانیت حدید .

Titane, sm. (Chim.) تیتان دینلان جسم بسیط معدنی .

Titanides, sm. (Min.) صخور تیتانیه | — oxydés صخور تیتانیهٔ محمضه | — titanatés صخور تیتانیهٔ ذوتیتانیت | — silicato titanatés صخور تیتانیهٔ ذوسیلیسیت و تیتانیت .

Titanique, adj. (Chim.) Acide — ou titane oxydé, حامض تیتان .

Titanite, sm. (Min.) Syn. de Sphène, **V.** ce mot.

Tithonique, adj. (Géol.) Formation — طبقات ژوراسیه‌نك صوك طبقه‌سنه دینور ؛ تشکلات تیطونیه .

Tithymale, sm. (Bot.) Syn. d'Euphorbe, **V.** ce mot.

Titillation, sf. (Méd.) نغمشه ، غیجیقلانمه .

Titrage, sm. (Chim.) تقدیر ؛ تعیین مقدار .

Titre, sm. (Litt.) — d'un livre, etc. اسم ؛ عنوان | سرلوحه | لقب | pl. القاب | — officiel لقب رسمی | En — اصالةً (مأموریتده) | (Dr.) حجت ؛ سند | — authentique سند رسمی | — de propriété ملك ؛ تصرف سندی | — translatif de propriété ناقل ملکیت اولان سند | —s définitifs سندات قطعیه | — possessoire délivré aux acquéreurs des terres (miriées) qui relèvent entièrement du domaine public, طاپو | — officiel de propriété délivré par l'Administration des Fondations pieuses, تمسك | جهت ؛ سبب | A — onéreux بدل معین مقابلنده ؛ بالمعاوضه | A — gratuit تبرعاً ، بلا بدل | A — d'impôt ویرکو نامی ایله | (Fin.) —s ou -s de rente, اسهام ؛ اسهام دولت | (Comm.) سند | — au porteur حاملنه عائد سند .

Titré, ée, adj. (Chim.) مقدر ؛ تقدیر اولنمش | Liqueur —e مایع مقدر | (Monn.) عیارلانمش ، عیارلی .

Titubation, sf. (Astr.) Syn. de Nutation, **V.** ce mot.

Titulaire, sm. (Adm.) بر منصب یا مأموریتك بالكز لقب و یا پایه‌سنه متصرف اولان | اصالةً مأمور ؛ اصل | صاحب مسند .

Tmèse, sf. (Gram.) تقدیم و تأخیردن طولایی واقع اولان تعقید لفظی .

Toarcien (Etage), sm. (Géol.) طبقات ژوراسیه‌دن اولوب طبقهٔ باژوسیه‌یی تعقیب ایدن طبقهٔ طوارسیه .

Toast, sm. (Pol.) مشاربه ؛ ادارهٔ اقداح | Proposer un — ادارهٔ اقداح تکلیف ایتمك .

Toaster, va. (Pol.) بریسی ایچون ادارهٔ اقداح ایتمك .

Toccate, sf. (Mus.) ارغانون و پیانو ایچون ترتیب اولنمش نوطه .

Tocologie, sf. (Path.) نظریات فن قباله .

Tocsin, sm. جرس فریاد ، یانغین و یا سائره ایچون چالنان فریاد و یا امداد چاکی .
Todier, sm. (Zool.) عصافیر سرید المنقار فرقه‌سندن متصل الاصابع فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع دکز قیرلانغیجی .
Tofana (Aqua), sm. ou **acquetto,** (Pharm.) زعاف طوفانا ، ماء طوفانا که بر سم در .
Toge, sf. (Relig.) ردا ، دواج ، بنیش و یا جبه رسمی بر نوع .
Toile, sf. (Indust.) هر نوع کتان و کندیر و پاموق بزلرینه عملدر | — de lin کرباس ، کتان بزی | — de chanvre قناویچه ، کندیر بزی | —s peintes ou imprimées, پاموق و کتان باصمه‌لری | — à voiles یلکن بزی | — cirée مشمع | — métallique تل قفسی | (Pharm.) — Gauthier بر نوع یاقی ، لاصقه غوتیه | — de mai بر نوع یاقی ، لاصقهٔ مای | (Zool.) — d'araignée, V. ce mot.
Toilerie, sf. (Comm.) هر نوع بز و خاصه | بز فابریقه‌سی | بزازستان ، بزستان و کرپاس تجارتی ، بزازلق .
Toilette, sf. توالت | Savon de — قوقولو صابون .
Toise, sf. (Métrol.) قولاج | فرانسه‌نك مقیاسات عتیقه‌سندن بر مترو ۹٤ سانتیمترو یعنی آلتی قدم .
Toison, sf. (Comm.) کرك قویونك و کرك تفتیك کچیسنك باغلادیغی کوملك دینلان توکی و تفتیکی .
Toit, sm. (Archit.) چاتی ، بنا سقیفه‌سی ، دواق | طام ، بنا اورتوسی | — à un seul égout بر طامله‌لقلی چاتی | — à deux égouts ایکی دره‌لی و یا طامله‌لقلی چاتی | — en selle دوز چاتی ، بالق سیرتی چاتی که خارپوشته دینور | — plat .
Toiture, sf. (Archit.) چاتی انشاسی ، چاتی‌یی تشکیل ایدن کراسته و سائره‌نك مجموعی تسقیف .
Tole, sf. (Indust.) تیمور لوحه ، صاج | — perforée دلیکلی صاج | — piquée en râpe تورپیلی صاج | — galvanisée غالوانیزلی صاج | (Mar.) لوحه | — varangue, V. ce mot | — étambrai de mât دیرك اسقاچه لوحه‌سی | — de bordée بورده صاج قاپلامه‌سی | Bordée en — صاج قاپلامه | — d'arcasse قیچ آنا باغ لوحه‌سی | — gouttière یاترمه لوحه‌سی .
Tolérance, sf. (Adm.) مساعده | مسامحه | تجویز | Maison de — عموخانه | (Méd.) تحمل | (Relig.) — religieuse سربستی مذهب و آیین قاعده‌سی .
Tolérantisme, sm. (Pol.) امور مذهبیه و سربستی آیینده مساعده و مسامحه کوسترمه اصولی .
Tôlerie, sf. (Indust.) ساجخانه ، صاج فابریقه‌سی | هر نوع صاج اعمالی صنعتی .
Tolet, sm. (Mar.) کورك اسقارموزی .
Toletière. sf. (Mar.) اسقارموزلق | کورك یری .
Tolu (Baume de), sm. (Pharm.) طولو پلسنکی .
Toluème, sm. (Chim.) طولوین ، طولو پلسنکندن مخرج متساوی الترکیب بر ماده‌در .
Tomaison, sf. (Impr.) فورمه‌لرك آلتنه قنغی جلد و فورمه اولدیغنی اشارت ایتمه عملیاتی .
Toman ou **tumen,** sm. (Monn.) ایران مسکوکاتندن تقریباً ایکی لیرای عثمانی قیمتنده اولان تومن .

Tomate, sf. (Bot.) Ou pomme d'amour, بادنجانیه فصیله‌سندن طوماتس فدانی و میوه‌سی .

Tombac, sm. (Indust.) طومباق دینلان معدن که هلالی دخی دینور .

Tombereau, sm. (Techn.) تنظیفات عربه‌سی ، چوپ و مولوز مثللولری طاشیمغه مخصوص عربه ، بوشالتمه عربه .

Tomenteux, euse, adj. (Bot.) وبری | Feuille — se ورق وبری .

Tomisme ou **thomisme,** sm. (Philos.) سن طومانك طریق فلسفه‌سی .

Tomogère ou **anostome,** sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة الرئویه فرقه‌سندن حلزونیه فصیله‌سندن ممالك حاره نهرلرنده بولنور بر نوع کوچك حلزون .

Tomoptérides, sm. pl. (Zool.) حیوانات حلقیه شعبه‌سندن حیوانات خراطینیه تحت شعبه‌سندن مقطوع الجناح قسمی .

Ton, sm. (Mus.) طونو ، صدا | پرده ، پردهٔ صدا | انسان سسنك و چالغی آلاتنك طونو majeur — | ایکی صدا بیننده‌کی تفاوت | پرده‌سی که تیزلك و پسلکدن عبارتدر سمیطونو ، — - Demi | طونومینوره ، ناقص صدا mineur — | ماجوره ، تام صدا ناطورل naturel — | سمیطونو ماجوره Demi - — majeur | نصف صدا ، نیم پرده | دینلان صدا | (Méd.) قوت | (Mar.) قولومبور پایی ، قولومبور .

Tonalité, sf. (Mus.) موسیقی اصولی | بر طونو یعنی صدا پرده‌سنی دیکرندن تفریق موسیقی صدالرینی یکدیکریله s— | بر موسیقی مقام و یا فصلنك ماهیق | ایدن کیفیت اهنکلشدیروب امتزاج ایتدیرمك اصوللرینه دینور .

Tondage, sm. (Comm.) چوقه مثللو قماشلرك توی وخاولرینی صندیلرله قیرقمه عملیاتی .

Tondaille, sf. (Comm.) قداذات ، قیرپندی | قیرقیلان یپاغی یوك و سائره قیرقندی .

Tondeuse, sf. (Indust.) چوقه و سائره صندیسی | — à chevaux آت و بیکر صاچ ما کنه‌سی ، صاچ کسمکه مخصوص ماکنه | — à cheveux قسمنك توکنی قیرقمغه مخصوص آلت .

Tondin, sm. (Techn.) تنکه‌جیلرك تنکه وچینقو یوو ارلاتمغه مخصوص تیمور یا اودون سیلندری .

Tonicité, sf. (Physiol.) قوه | — artérielle قوهٔ شریانیه .

Tonique, adj. et sm. (Méd.) مقوی | Les —s astringents مقویات قابضه | (Mus.) — sf. موسیقی مقامنك سر پرده‌سی ، آنا نوطه‌سی | (Gram.) Accent — اساسیه .

Tonka, sm. (Pharm.) هند فصولیه‌سی | (Bot.) طونقا آغاجی .

Tonlieu, sm. (Adm.) اوائلده النان جزیه و باج و طوپراق باصـدی مثللو تکالیفه دینور ایدی .

Tonnage ou **tonnelage,** sm. (Mar.) حجم استیعابی ، استیعاب ، کمینك غیر صافی طونیلاطه brut — | طونیلاطه حسابی ، طونیلاطه‌لق | طونیلاطه جنسنك حجمی صافی طونیلاطه net — | (Comm.) مقدار طونو | Droit de — طونیلاطه رسمی .

Tonne, sf. (Mar.) Ou tonneau de mer, طونو ، طونیلاطه , **V.** aussi **Tonneau** | — française فرانسز طونیلاطوسی ، بیك کیلو | — anglaise بیك اوتوز طون ، چکی' اعشاری ، ou tonneau métrique, — | کیلو ، انکلیز طونیلاطه‌سی بیك کیلو | (Zool.) Ou Dolium , ناعمهٔ مرجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن ذوالمغفر فصیله‌سندن بیوك بر نوع دکز حلزونی .

Tonneau, sm. (Indust.) هر نوع فوچی‌یه عائددر | (Mar.) — de mer, **V. Tonne,** دکز طونیلاطه‌سی | — ottoman pesant 792 kilos, ۷۹۲ کیلو ثقلتنده عثمانلو طونیلاطه‌سی .

Tonnelage, sm. (Mar.) **V. Tonnage** | (Comm.) Marchandises de — فوچی مالری ، فوچی امتعه‌سی .

Tonnelier, sm. (Techn.) فوچیجی | واریلجی .

Tonnellerie, sf. (Techn.) فوچیجیلك ، فوچیجی صنعتی .

Tonnerre, sf. (Météor.) تندر ، کوك کورله‌سی | رعد ، وزم ، کوك کورلدیسی | (Art mil.) آتیم یاپی ، نامِلو مجفنده اتیم محلی .

Tonomètre, sm. (Mus.) طونومترو ، مقیاس صدا .

Tonsillaire, adj. (Anat.) لوزی | Artère — شریان لوزی .

Tonsille, sf. (Anat.) Syn. d'Amygdale, لوز .

Tonsillotome, sm. (Chir.) Syn. d'Amygdalotome, مخزع لوز .

Tonsure, sf. (Relig.) قتولیك راهبلرندن بعضلرینك باشلری تپه‌سندهکی یوواراق تراش ، مفرق محلوق .

Tontine, sf. (Fin.) اعصار سابقه‌ده بعض حکومتلرك مستقرضلره قید حیات اوزره اموال مشترکه‌نك برحیات قلان شرکانك | ایراد تخصیصی ایله عقد ایتدکلری استقراض عمومی مالی اولمق اوزره عقد اولنان شرکت .

Tontinier, ière, adj. (Fin.) tontine معاملاتنه دائر | بالاده محرر Emprunt — طونتین صورتیله عقد اولنان استقراض .

Tontisse, sf. (Indust.) قیرقندی ، قماشلرك قیرقیلان خاولری ، داراز .

Tonture, sf. (Indust.) قماشلری دارازلامه عملیاتی ، عمله | (Mar.) یورده قوسی | یورده قوسلك خطی .

Topaze, sf. (Min.) طوپاز، زبرجد، قبرس الماسی جنسی، بر سیلیسیت آلومینیوم خلقیدر | — orientale یاقوت اصفر ، صاری یاقوت .

Topazolite, sf. (Min.) طوپازولیت ، مجار اوزومی شکلنده بر نوع سلیمان طاشی .

Tophacé, ée, adj. (Méd.) کلسی ، حجری ، متجمد | Concrétions —es تجمدات عظمیه .

Tophus, sm. (Méd.) Ou concrétions tophacées, **V. Tophacé.**

Topinambour, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن قناریه اوتی قبیله‌سندن یرالماسی نوعی .

Topique, adj. et sm. (Pharm.) وضعی | موضوع | —s, موضوعات | —s liquides موضوعات مایعه | —s solides موضوعات صلبه | —s mous موضوعات لینه .

Topographie, sf. (Math.) طوپوغرافیا ، تخطیط اراضی .

Topographique, adj. (Math.) موقعی | Carte — خریطهٔ موقعیه .

Torche, sf. (Techn.) طورچه ، مشعله ، چراغ | چنبر طاقی | بر فوچینك تکمیل قوندره‌جیلرك استعمال ایتدیکی چام صاقزی .

Torche-nez, sm. (Véter.) براماز آتلرك بروننه قویدقلری لواشه و بورونساق .

Torchepin, sm. (Syl.) Syn. de Pin mugho, ممالك شمالیه‌یه مخصوص بر نوع چام آغاجی .

Torchère, sf. (Techn.) چراغدان ، مشعله سهپاسی .

Torchis, sm. (Archit.) کرپیچ | صمانلو قبا صیوا .

Torcol, sm. (Zool.) Ou Yunx, طیور متسالقه فرقه‌سندن تقاریه فصیله‌سندن یونده قوشی نوعی .
Tordage, sm. (Techn.) لف ، بورمه | بوکه عملیاتی ، تقلید | قلد ، بوکه .
Tordeuses, sf. pl. (Zool.) سرفات ملفوفه .
Tordyle, sm. (Bot.) صیوانیه فصیله‌سندن خنزیریه قبیله‌سندن بر نوع شام کاشمی | — officinal ou Séséli de Crète, کرید کاشمی .
Tore, sm. (Archit.) سموت | — inférieur سموت‌سفلا | — supérieur سموت‌علیا | (Géom.) طور | (Bot.) سموت .
Toréador, sm. (Jeux) اسپانیه‌ده بوغا ایله کورشنلره ویریلان اسمدر ، طوره آدور .
Toreutique, sf. (Techn.) اودون کوش و سائره اوزرینه ایدیلان هر نوع اویمه‌جیلق ، فن نحت .
Tormentille, sf. (Bot.) وردیه فصیله‌سندن قورد پنچه‌سی اوتی ، انجبار اوتی ، عرق انجبار .
Tornado, sm. (Météor.) بر نوع قصیرغه ، ریاح دواره انواعندن ریاح مقتله .
Tornatelle ou **actéon,** sm. (Zool.) ناعمهٔ مجول البطن ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .
Toron, sm. (Mar.) اسپارچینه | خلاط قولی .
Torpeur, sf. (Méd.) خدر ، اویوشقلق .
Torpille, sf. (Zool.) غضروفی الجناح فرقه‌سندن ذوالافواه جنبیه فصیله‌سندن بارسام رعاد ، بالغی نوعی | (Mar.) طورپیل ، طورپیدو | — sous-marine تحت البحر طورپیدو | — automatique ذات الحرکه طورپیل | — fixe تماس طورپیدوسی | — mobile اقندی طورپیدوسی | — de fond قعریه طورپیدوسی | — lancée ou automobile قابل سوق سیار طورپیل | — portative کوندری طورپیدوسی | — dirigeable اولان طورپیدو | — de remorque یدك طورپیلی | Contre - — ou chasse - —, باستون طورپیدو | طورپیدو کچر | Espars de — طورپیدو کوندرلری | Porte - —s, طورپیدو انداخت قوغانی ، طورپیدو قوغانی | Tube lance - - s, استمبوطی .
Torpilleur, sm. (Mar.) طورپیدو ، طورپیدو بوت ، طورپیدو استمبوطی | Flottille de —s طورپیدو فلوسی .
Torréfacteur, sm. (Min.) محمص | (Techn.) قهوه قاوراجغی ، قهوه طولابی .
Torréfaction, sf. (Min.) معدن فلزاتك تحمیصی | (Techn.) تحمیص ، قهوه و سائره‌یی قاورمه .
Torréfié, ée, adj. (Min.) محمص | (Techn.) قاورلمش .
Torrélite, sf. (Min.) طوره‌لیت ، بر طانتالیت بالمای حدید و مانغانز خلقیدر .
Torrent, sm. (Géol.) عیاب ، سیل صویی ، سیلاب .
Torride, adj. (Géog.) حار | Zône — منطقهٔ حاره .
Tors, se, adj. (Hist. nat.) بوکولمش ، قیوریملی ، قیوریم | ملتوی ، ملوی ، مقلود | (Indust.) Soie —e ایپك قیوریجق | ابریشم و قیطان مثللو قیوریجق | (Pharm.) Sucre — ou pénide, قامش حلواسی | (Archit.) Colonne —e ستون ملتوی | (Méd.) Bouche —e آغزی چارپیق ، ترشرو .
Torsade, sf. (Comm.) پرده و دوشمه‌لرده قوللانیلان فتیلك قیطان .
Torse, sf. (B. arts.) بدن صنم ، قولسز و باشسز صنم قطعه‌سی که کوکده‌سی دیمکدر .
Torsion, sf. (Phys.) فتل ، التوا ، تلویه | Balance de — میزان الفتل | (Physiol.)

— des fibres التواى اليافى | (chir.) — des artères تلوية شرايين .

Tort, sm. (Dr.) فضولى ، ناحق يره — A | قباحت ، قصور | غدر ، زيان ، ضرر |
Causer du — à qlqn. بريني اضرار ايتمك .

Torticolis, sm. (Méd.) بويون طوتلسى و آغريسى ، اجل .

Tortile, adj. (Bot.) قابل التوا | Feuille — ورق قابل التوا .

Tortillard, sm. (Bot.) عادى قره آغاج جنسندن بورغاجلى نوعى .

Tortillement, sm. (Hist. nat.) تجعد ، بكولمه | بورغاج ، بوكاوم .

Tortillon, sm. (Techn.) باشلرى اوزونده طبله و سائره طاشيانلرك باشلرينه قويدقلرى سميد .

Tortu, ue, adj. (Hist. nat.) معوج ، بوكرى ، اكرى ، كج .

Tortue, sf. (Zool.) قاپلومبغه ، طوسبغه | Les —s زواحف شعبه‌سندن برنجى سلحفيه فرقه‌سى | —s de terre ou chersites, سلحفيه فرقه‌سندن سلحفات بريه فصيله‌سى كه قاپلومبغه‌لر نوعيدر | —s de mer, chélonées, thalassites ou thalassochéliens, سلحفيه فرقه‌سندن سلحفات بحريه فصيله‌سى | —s de fleuve ou d'eau douce, potamides, سلحفيه فرقه‌سندن سلحفات نهريه فصيله‌سى | —s des marais. émydes ou élodites, **V. Emydes** | (Art mil.) اوائلده طوكز عربه‌سى ديلان حرب آلتى كه مترس كبى قوللانيلر بر نوع عربه ايدى .

Tortueux, euse, adj. (Hist. nat.) متعوج ، طولاشقلى ، طولامباجلى .

Torture, sf. (Relig.) اشكنجه ، عقوبت ، عذاب .

Torulacées, sf. pl. (Bot.) قطور مفصلى البزور فرقه‌سندن قطور عاريه و يا معرى فصيله‌سى .

Toruleux, euse, adj. (Bot.) ذات العقد | Fruit — ثمر ذات العقد

Tory, sm (Pol.) طورى فرقه‌سى ، انكلتره‌ده امور حكومتك هر بر خصوصنده اصول عتيقه‌دن آيرلمامق مسلكنى اختيار ايدن فرقه ، انكلتره‌ده محافظه‌كاران فرقه‌سى .

Toscan, ane, adj. (Archit.) Ordre — طرز طوسقان اصول معماريه‌سى ، معمارئ طوسقانى .

Total, sm. (Math.) مجموع اعداد ، حاصل جمع ، مجموع | جمع ، يكون | — des totaux مجموع يكون ، جمعاً يكون .

Totalité, sf. (Math.) كليت | مجموع | En — ou en partie كلياً و يا قسماً .

Totipalmes, sm. pl. (Zool.) طيور متكففة الرجل فرقه‌سندن متكففة تامه فصيله‌سى .

Touage, sm. (Mar.) ايپله | سفينه و قايق مثللولرى لاوه ايتديرمه ، قالومه ويرمه ، چكمه و چكدرمه ، يدمه .

Toucan, sm. (Zool.) طيور متسالقه فرقه‌سندن آمريقهٔ جنوبيه‌يه مخصوص يشيل ويا سياه و يك بيوك نوع پاپاغان .

Touchaux, sm. (Techn.) عيار ايچون قوللانيلان آلتون آلچه .

Touche, sf. (Mus.) طوش ، پيانو و ارغانون مثللولرك ال بصامقلرندن بهرى | Instruments à —s پيانو و ارغانون مثللو بصامقلى آلات موسيقيه | (Techn.) آلتون و كموشك عيارينه باقمه ، مهكه اورمه | Pierre de — مهك طاشى .

Toucher, sm. (Physiol.) Ou tact, لمس ، قوهٔ لامسه .

Toue, sf. (Mar.) نهرلرده مستعمل صال ، كلك .

Touée, sf. (Mar.) Syn. d'Encâblure, **V.** ce mot | La grande — طونوز خلاطی .

Touline, sf. (Mar.) یدکجی چیمه‌سی | یدك خلاطی .

Toupet, sm. (Hist. nat.) طوارك آلینی صاچی ، پرچم | عطره ، تپه پرچی .

Toupie, sf. (Jeux) خذروف، طوباچ | (Techn.) اینجه مرانغوزلرك دستره دستگاهی .

Tour, sm. دور | چوره ، محیط | بعض خانه‌لرده اولور دونر طولاب | — de force طورنو | دواره (Méc.) | مناوبه ، نوبت صیره‌سی | — de rôle منصوبه ، ال چابکلکی | (Indust.) باقرجی و چوملکجی چرخی | خراط دواره‌سی ، چیقریقجی دستگاهی | — à pointes طورنو ، طورنو دستگاهی | — à fileter طم چرخی | — d'Espagne چیقریق | (Mar.) غابیه | Deux —s پیان | — mort خلاطك ولطه‌سی | Pièce de —, **V. Pièce** | (Art mil.) Demi — à droite ! (بلوك) صاغدن کیری (قوماندە‌سی) | Demi — à gauche ! (بلوك) صولدن کیری (قوماندە‌سی) .

Tour, sf. (Archit.) برج ، قله | (Art mil.) — blindée زرهلی قله | (Jeux) Aux échecs, شطرنجده رخ .

Touraco, sm. (Zool.) طیور متسالقه فرقه‌سندن آمریقه‌یه مخصوص برنوع آغاج قاقان .

Tourbe, sf. (Géol.) تراب نطفی ، کسك | یر کموری ، فحم مستحاث ، طورب .

Tourbière, sf. (Géol.) طوربیه‌ر ، یر کموری معدنی ، طورب حوضه‌سی کسکخانه .

Tourbillon, sm. (Météor.) کرداب ، کبکه ، | قاصرغه ، دردور ، ریح دوار | دکزلرده شیطان اقندیسی | صویك چیوندیسی | (Anat.) اوعیهٔ معوجه | — vital کرداب حیات .

Tourelle, sf. (Fortif.) کوچك قله و یا برج ، کنکره | (Mar.) — blindée سفائنده زرهلی قله | — tournante متحرك قله | — de fanaux بورده فنارلکی .

Touret, sf. (Méc.) ماکنه‌لرده بولنور کوچك چرخ | (Techn.) حکاك و ایپجی چیقریغی .

Tourie, sf. (Comm.) تجارتده مستعمل طوپراق قوانوس و دامیجانه مثللولره دینور .

Tourillon, sm. (Méc.) چرخ و ایرغات و بوجرغات و پروانه مثللولرك میلی ، محور | (Art mil.) طوپك قوللری که مویلو دینور .

Touriste, sm. ارباب تفرج ، سیاح ، بر مملکتدن دیکرینه سیاحت ایدن سیاحه دینور .

Tourmaline, sf. (Min.) طورمالین ، بور ایله سیلیسیت ذوالآلومین خلقیدر .

Tourmentin, sm. (Mar.) فرطنه یلکنی ، **V.** aussi **Trinquetin.**

Tournage, sm. (Techn.) چیقریق و طورنودن چکمه عملیاتی | (Mar.) آرمادوره | Cheville de — آرمادوره چلیکی | Taquet de — قوچ بوینوزی .

Tournant, ante, adj. et sm. طولامباج | قایشاق | — d'eau شیطان آقندیسی ، کرداب | (Art mil.) Mouvement — چیورمه حرکتی | (ch. de f.) Plaque —e لوحهٔ دورانیه

Tournasin ou **tournassin,** sm. (Techn.) چوملکجیلرك پرداخت آلتی .

Tourne-à-gauche, sm. (Techn.) مرانغوز و طوغرامه‌جیلرك دستره چاپراسقی | بورجی و صوله چیوریکه دیدکاری آلت .

Tournebroche, sm. (Art cul.) کباب شیشی چیورمکه مخصوص زنبورك .

Tournée, sf. (Adm.) دور | — d'inspection دور و تفتیش | Etre en —, faire sa —, دوره چیقمق .

Tourne-fil, sm. (Art cul.) ماسات و پوسات دینلان بیلیکو آلتی .

Tourne-oreille, sm. (Agric.) مقرك قولاقلى صبان .
Tourne-pierre, sm. (Zool.) طيور مقبقبه ساكن المرزاع فرقه‌سندن يالموز قوشى . قصيله‌سندن طاش قوشى نوعى .
Tournesol, sm. (Bot.) آى چيچكنك بين العوام اسميدر | (Chim.) Teinture de — صبغ عباد الشمس ، آى چيچكى بوياسى .
Tourneur, sm. (Techn.) طورنوجى | — en bois چيقريقجى .
Tournevire, sm. (Mar.) قوالته خلاطى و زنجير .
Tournevis, sm. (Techn.) فلكى ، طورناويده .
Tourniole, sf. (Méd.) طولامه ديلان ياره ، داحس .
Tourniquet, sf. (Ch. de f.) شمندوفر و تونل مشهورلرده يولجيلرك بر بر كچمه‌سنه مخصوص تيمور طولاب | (Indust.) طوپلوجيلرك كل چيقريغى | (Art mil.) — d'arc شصت ، زهكير مستعمل ايچون اوق اواتلده | (Phys.) دواره | — hydraulique دواره ، صو فيرلدلغى | — électrique دوارهٔ الكتريق | (Chir.) مضغط شراين ماء .
Tournis, sm. (Art vét.) طواره عارض اولور صرصه‌لق علتى ، دولاب علتى .
Tournoi, sm.(Art mil.) اواتلده ياريش وكورش مثللو عسكرى شنلكلره ديتورايدى .
Tournoiement, sm. (Méd.) دور ، سماع ، دونمه .
Tournure, sf. (Litt.) صورت تركيب | طرزافاده ، شيوهٔ لسان | (Pol.) Donner une — politique à une question بر مسئله‌يه پولتقه رنكى ويا سوسى ورمك | (Techn.) طورنور ، قادينلرك استعمال | چيقريق و طورنو تالاشى | — de femme ايتديكى حشو ، زنجبه .
Tourte, sf. (Culin.) طورتا ديلان بر نوع بورك .
Tourteau, sm. (Culin.) هر نوع حبوبات و اثمارك صيقلمسندن متباقى كوسبه وپوصه | — de sésame كوفتون | (Zool.) شمالى فرانسه‌ده ياغوريه‌يه ويريلان بر اسمدر .
Tourtereau, sm. (Zool.) اوكيك پلاسى .
Tourterelle, sf. (Zool.) قومرى انواعندن اوكيك و حق اوران نوعى ، فاخته .
Toussaint, sm. (Relig.) عموم انبيا و اوليا يورطى‌سى .
Toute-épice, sf.(Bot.) Piment de Jamaïque, جامايقا فلفلى .
Toutenague, sm. (Min.) **V. Tintenague.**
Toux, sf. (Méd.) سعال ، اوكسورك | — sèche قورى اوكسوروك | — humide بلغملى اوكسورك .
Toxicologie, sf. (Méd.) مبحث السموم .
Toxique, adj. et sm. (Pharm.) سمى ، زهرلى | سم ، زهر .
Tracanoir, sm. (Techn.) صيرمه‌كشلرك استعمال ايتديكى بر نوع چيقريق .
Traçant, ante, adj. (Bot.) منسبب ، متفرع | Racine —e جذر متفرع ، قازيق .
Trace, sf. (Dr.) اثر ، ايز | (Art mil.) — à tenailles خطوط مقراضى .
Tracé, sm. (Géom.) رسم مسطح ، رسم مسنم | (Ch. de f.) كذركاه و انك خريطه‌سى | Etablir le — ou faire le — تعيين كذركاه ايتمك | — primitif ميل و استقامت اصليه كذركاهى .
Trachéal, ale, adj. (Anat.) قصبى ، شزنى .
Trachée, sf. (Anat.) Ou trachée-artère, قصبه ، شريان شزن | (Zool.) —

des insectes قصبات هوام | (Bot.) —s des plantes ou vaisseaux spéciaux, قصبات نباتيه ياخود اوعيهٔ حلزونيه | Fausses —s اوعيهٔ حلزونيهٔ كاذبه .

Trachéemphraxie, sf. (Méd.) انسداد قصبه .

Trachéennes, sf. pl. (Zool.) حيوانات عنكبوتيه قسمندن ذوالقصبات فرقه‌سى .

Trachéie ou **trachéopathie,** sf. (Path.) مرض قصبه .

Trachéite, sf. (Méd.) التهاب قصبه ، ذات القصبه .

Trachéli-altoïdo-basilaire, sm. (Anat.) Ou droit latéral de la tête, مستقيمهٔ جنبيهٔ رأس .

Trachélides, sf. pl. (Zool.) مغطى الجناح مختلف الرسغين فرقه‌سندن رقبيه فصيله‌سى .

Trachélie, sf. (Zool.) شعرى الشكل زمره‌سندن بر نوع نقيعيهٔ مهدبه .

Trachélien, ienne, adj. (Anat.) رقبى .

Trachélo, adj. (Anat.) رقبى | — - altoïdo-occipital ou petit oblique de la tête, مفترقهٔ صغيرهٔ رأس | — - basilaire ou — - sous occipital, رقبيهٔ تحت القفويه | — - cervical رقبىٔ عنق | — - costal رقبىٔ ضلعى | — dia-phragmatique رقبىٔ حاجزى | — - dorsal ou nerf spinal, رقبىٔ شوكى ياخود عصب شوكى | — - mastoïdien رقبيهٔ حلميه | — - sous-cutané رقبىٔ تحت الجلدى .

Trachéobronchite, sf. (Méd.) زكام ، نزله .

Trachéocarcinie, sf. (Méd.) سرطان قصبه .

Trachéocèle, sf. (Méd.) ورم قصبه .

Trachéophymie, sf. (Méd.) درن قصبه .

Trachéorrhémie ou **trachéorrhagie,** sf. (Méd.) نزف قصبه .

Trachéosténie ou **trachéosténosie,** sf. (Méd.) تضييق قصبه .

Trachéotomie, sf. (Chir.) خزع قصبه .

Trachyde, sm. (Zool.) مغطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن منشارى القرن فصيله‌سندن كوچك نوع آت سينكى .

Trachyte, sf. (Min.) تراخيت ، تراشيت | — caverneuse دليكلى تراشيت | — quartzifère ou rhyolite, تراخيت قوارسى | — amphibolite, تراشيت آمفيبولى .

Traction, sf. (Méc.) جر | Double — جر مضاعف | Force de — قوهٔ جريه | — mécanique ماكنه واسطه‌سيله جر | (Ch. de f.) تيمور يوللر اداره‌سنده واغون و لوقوموتيف و آلات و ادوات جريه | Système de — اصول جريه .

Tradition, sf. عنعنه ، مأثره | (Dr.) تسليم و تسلم | (Rel. mus.) حديث | نقل ، روايت .

Traditionnaire ou **traditionniste,** sm. راوى ، اهل آثار | (Rel. mus.) محدث ، اهل حديث .

Traducteur, sm. (Adm.) مترجم | — assermenté مترجم محلف (محكمه نزدنده) .

Traduction, sf. (Litt.) ترجمه | — littérale حرفياً ترجمه | — libre سربست ترجمه ، مآلاً ترجمه | — interlinéaire, V. ce mot.

Traduire, va. (Litt.) ترجمه ايتمك | (or.) — devant un trubinal, un juge, بر محكمه، بر حاكم خصوريته احضار ايتمك | — en justice تحت محاكمه‌يه آلمق .

Trafic, sm. (Comm.) تجارت ، اخذ و اعطا | احتكار | Faire le — de quel-

que chose بر مال تجارتیله مشغول اولمق | Se mettre dans le — تجارتله اشتغال ایتمك | (Ch. de f.) اشیا منقلاتی | خطك ایشلدلمسی .

Tragédie, sf. (Théat.) تراژەدی • فاجعه • هائله .

Tragédien, ienne, s. (Théat.) تراژدی آقتوری و یا آقتریسی، هائله‌باز .

Tragi-comédie, sf. (Théat.) فاجعه‌لی قومدیا ، هائلهٔ مضحکه .

Tragopon, sm. (Zool.) دجاجیه فرقه‌سندن تدارج فصیله‌سندن هندستانه مخصوص بر نوع سوكلون .

Tragus, sm. (Anat.) خنطه • طراكوس .

Trahison, sf. (Dr.) خیانت .

Train, sm. (Ch. de f.) تیمور یول قطاری • ترەن | — à grande vitesse سیر سریع قطاری | — à petite vitesse سیر خفیف قطاری | — de marchandises یوك قطاری ، اشیا قطاری | — de voyageurs یولجی قطاری | — mixte مختلط قطار | — spécial قطار مخصوص | — express, **V.** ce mot | — conventionnel قونوانسیونل قطاری ، مقاوله‌لی قطار | — — omnibus • اومنیبوس ترەنی | (Art mil.) طوپ و عربه و مهمات حربیه طاقمی | — de l'armée اوردونك تقلیه‌سی | اوج موقعلی قطار | Colonne de — تقلیه قولی | — des équipages militaires | Soldat du — تقلیه نفری • عربه‌جی نفری | — des parcs d'artillerie طوپك | Avant — —, **V. Avant** | Arrière — — عربه‌سی | (Syl.) — de bois اودون وكراسته صالی | (Impr.) طبع ماكنه‌سنك فورمه‌یی | Mise en —, **V. Mise** | (Zool.) Avant — — ، كوكده قویدقلری چكمه‌سی | Arrière — — بدن اسفل | (Comm.) — de commerce تیمور باش اشیا • بدن اعلا

Traînant, ante, adj. (Bot.) ذوائی | Racine —e جذر ذوائی .

Traînard, sm. (Art mil.) كیروده قالان نفر ، دوكوندی •

Traînasse, sf. (Bot.) جذور ذوائیه‌یی حاوی اولان نباتاته و علی‌الخصوص اكایج نام نباته دینور .

Traîne, sf. (Techn.) خلاط بوكولدیكی صره‌ده اوجنه اصیلان تكرلك | (Mar.) كمینك یانده بر شی آصونه مخصوص اینجه چیه .

Traîneau, sm. (Techn.) هر نوع قیراغی‌یه عجلهر | (Pêche) سورونمه آغی .

Traîner, va. (Adm.) اوزاتمق ، سوركله‌مك | — une affaire en longueur بر ایشی سوروبجمه‌ده براقمق ، لیت لعل‌یه براقمق | (Art mil.) —, vn. (نفر حقنده) كیروده قالمق .

Trait, sm. (Art mil.) تیر • سهم • اوقلی، پیكانلی | قوشوم | قوشوم قایشلری | Harnachement de — قوشوم حیوانی ، عربه قوشوی | Cheval de — ، عربه حیوانی | (Archit.) خط ، طرامه خطی | كشیده | (Gram.) — d'union خط وصل | (Anat.) اساریر | اوكور .

Traitant, sm. (Adm.) ویركو و تكالیف ملتزمی .

Traite, sf. (Pol.) Ou — des nègres ou — des noirs, استبعاد ، اسرای زنجیه تجارتی | (Comm.) پولیچه • سفتجه ؛ حواله‌نامه | Faire — پولیچه كشیده ایتمك | Faire — à vue sur qulqn. بر كیمسه اوزرینه اوزرینه اوزره اولمق تأدیه اولنمق كوننده اوازی | Faire honneur à une — بر پولیچه‌یی تأدیه ایتمك | —s et remises پولیچه كشیده ایتمك • قارشولقمز پولیچه‌لر كشیده‌سیله وعده‌لرنده مخاطبلرینه بدللرینی كوندرمك معاملاتی .

Traité, sm. (Litt.) علوم و فنونه دائر مبحث | (Dr.) مقاوله | مقاوله‌نامه | (Pol.)

— | تجارت عهدنامه‌لری ، معاهدات تجاریه —s de commerce | معاهده ، عهدنامه de paix صلحنامه ، معاهدهٔ صلحیه | —s secrets معاهدات خفیه | —s éventuels احتمالات و ظهوراته تابع معاهدات .

Traitement, sm. (Adm.) معاش | مأمورین حکومت معاشی | (Pol.) معامله | — de la nation la plus favorisée اك زیاده مظهر مساعده اولان ملت معامله‌سی | (Méd.) تداوی ، مداوات | Mode de — اصول تداوی .

Traiter, va. (comm.) بازارلق ایتمك ، بازارلشمق | — le blé à tant l'hectolitre بوزده ایکی بچق حنطه‌نك یکی کیله‌سی شو قدره بازارلشمق | — à 2 ½ p. % بر مقدار مالك حسابیله عقد معامله ایتمك | — d'une quantité de marchandises شو قدره آلتوب صاتلق مبایعه‌سی حقنده مذاکراته کیرشمك | Se — à . . . .

Trajectoire, sf. (Art mil.) محرك مرمی | قوس مرتسم مرمی .

Trajet, sm. (Mar.) مسافه ، منزل ، معبر | کچید | سفر .

Tramail ou **trémail,** sm. (Pêche) کوچك نوع بالق آغی .

Trame, sf. (Techn.) آتقی ، تار | ارغاج ، پود | مکیك ایپلکی .

Tramontane, sf. (Mar.) شمال روزکاری ، یلدز روزکاری .

Tramway, sm. (P. et ch.) ترامواى ، ترامواى آرابه‌سی | Ligne de — | ترامواى خطی | — à vapeur بخارلی ترامواى | — électrique الکتریقلی ترامواى | Bâteau -— اوروپاده بعض نهرلرده نوع ایجاد یاتصی واپورکه قرهده دخی ترامواى یرینه استعمال اولنقده در .

Tranchant, sm. (Techn.) چالم ، یوز ، حد ، تیزنا | Hâche à deux —s ایکی یوزلی بالطه .

Tranchant, ante, adj. (Techn.) کسکین ، حاسم ، صارم ، تیز .

Tranche, sf. (Géom.) شرحه ، دیلیم | — de sphère دیلیم کره | (Techn.) قلم ، کسکی | — à froid تیمور کسمکه مخصوص صفوق کسکی .

Tranchée, sf. (Archit.) خندق | یارمه | حفر | — de mur دیوارلرده خاطل یوی | (Art mil.) حفره ، حفر خندقلری | خندق | آوجی خندق | —- abri سیر خندق | (Méd.) —s, قضاع ، کسکن سنجو | —s intestinales قداد .

Tranchefile, sf. (Techn.) کتاب شیرازه‌سی | قوندره آلتنه قونیلان و واردولو قنطارمه‌نك صولوق زنجیری | دیکیلان شرید کوسله .

Tranche-gazon, sm. (Agric.) چیم پارهلرینی کسمکه و دوزتمکه مخصوص بر نوع کورك و ماکنه .

Tranche-pierre, sm. (Chir.) Ou litholabe, مقبضهٔ حصات .

Tranchet, sm. (Techn.) قوندره‌جی بیچاغی که قالسته دینور | تیمورجی مقاصی .

Tranchoir, sm. (Techn.) قیمه تخته‌سی | (Archit.) ستون باشلغنك مربع طبله‌سی | (Zool.) مشوك المسح خرشنی الادمه فرقه‌سندن خرشنی الاجنحه فصیله‌سندن هند دکزلرینه مخصوص بر نوع قالقان بالغی .

Trans, prép. lat. (Gram.) بعض فرانسز کلماتنك اولنده بولنوب ورا و ماورا معناسنی افاده ایدر .

Transaction, sf. (Dr.) صلح | صورت تسویه | — sur aveu عن اقرار صلح | — sur désaveu عن انکار صلح | — qui intervient quand le défendeur garde le silence, عن سکوت صلح | (Comm.) معامله | —s commerciales معاملات تجاریه .

Transatlantique, adj. et sm. (Géog.) ماورای بحر محیطغربی | آمریقه‌یه سیاحت ایدن جسیم واپور .

Transbordement, sm. (Mar.) یولجی یا اموالك بر سفینه‌دن دیکرینه آقتارمه‌سی ، آقتارمه .

Transcendant, ante, adj. (Math.) عالی | غیر جبری | Géométrie —e هندسهٔ علیا | Equation —e معادلهٔ غیر جبریه .

Transcendantal, ale, adj. (Phys.) Philosophie —e فلسفهٔ علیه .

Transcendantalisme, sm. (Philos.) Ou Métaphysique transcendantale, اولیات معلومات بصریه‌یه دائر مؤخراً کیهده شیوع بولمش بر نوع فلسفه .

Transcription, sf. (Litt.) صورت انتقاش و ارتسام ، بر لسانك آلفاظنی دیکر بر لسان حروفیله تحریر و ترسیم ایتمه | (Dr.) قید و تسجیل | املاك معاملاتنك عیناً دفتر مخصوصنه قیدی .

Transept, sm. (Archit.) کلیسانك جناحیی یعنی ایکی قوللری .

Transférable, adj. (Dr.) قابل دور و فراغ | قابل فراغ | قابل انتقال | (Comm.) قابل دور و حواله .

Transférer, va. (Dr.) نقل ایتمك | فراغ ایتمك .

Transfert, sm. (Dr.) قابل دور و فراغ | فراغ | نقل ، انتقال | (Comm.) دور و حواله | — de fonds ou de valeurs اسهام و یا تحویلات حواله‌سی | Opérer un — بر دور و حواله معامله‌سی اجرا ایتمك .

Transfiguration, sf. (Relig.) تمثّل | Fête de la — عید تجلّی .

Transfilage, sm. (Mar.) تیرله .

Transformateur, sm. (Phys.) الکتریق قوتنی تبدیل ایدیورمکه مخصوص آلت ، مبدل | (Relig.) مصلح .

Transformation, sf. (Phys.) تحویل ، تبدیل | تحول ، تبدل | (Log.) — des propositions قضایانك عکس و تبدیلی | (Géom.) تحویل ، اختصار | (Physiol.) استحاله .

Transformisme, sm. (Philos.) جنسیتك ثبوتنی انکار ایله مبادئ تصوراتك تبدلنه قائل اولمق قول و مذهبی .

Transfuge, sm. (Art mil.) دوشمنه فرار ایدن ، عسکر قچاغی ، فراری .

Transfusion, sf. (Méd.) — du sang نقل دم .

Transgangétique, adj. (Géog.) ماورای گنگه .

Transgression, sf. (Relig.) اخلال ، پایمال .

Transhumance, sf. (Agric.) یاز موسمنده طواری یایلا و اووه‌لره چیقارمه .

Transiger, vn. (Dr.) مصالحه ایتمك ، اوزلاشمق ، صلح اولمق .

Transissement, sm. (Hist. nat.) کجه‌لنمه ، اوروشمه .

Transit, sm. (Ec. pol.) ترانسیت | Marchandises en — ترانسیت مالی .

Transitaire, adj. (Ec. pol.) Commerce — ترانسیت تجارتی .

Transiter, vn. (Ec. pol.) ترانسیت طریقیله امرار ایتمك .

Transitif, ive, adj. (Gram.) متعدی | Verbe — فعل متعدی .

Transition, sf. (Litt.) ارجاع دینلان صنعت بدیعیه | بر بحثدن دیکرینه انتقال ، وجه انتقال | (Mus.) بر پرده‌دن دیکرینه کچمه اصولی | (Géol.) دور ، انقلاب | Période de — زمان انقلاب | (Zool.) — entre les batraciens et les poissons اسماك ایله ضفادعیه بیننده‌کی انقلاب .

Transitoire, adj. (Dr.) موقت | Dispositions —s احكام موقته ، مواد موقته .
Translateur, sm. (Phys.) بر تلغرافنامه‌نك بر قاچ مركزدن بلاقيد كچورلمكه مخصوص آلت ' منتقل .
Translatif, ive, adj. (Dr.) ملكيتى نقل ايدن ، ناقل | — de propriété ناقل ملكيت .
Translation, sf. (Dr.) نقل | نقل ملكيت | (Hist. nat.) مشى و حركت | سير و حركت | (Méc. et Astr.) حركت انتقاليه .
Translucide, adj. (Phys.) شبه شفاف .
Translucidité, sf. (Phys.) شبه شفافت .
Transmetteur, sm. (Phys.) موصل . V. aussi **Microphonique,**
Transmigration, sf. (Géog.) هجرت اهالى | (Relig.) — des âmes تناسخ ارواح .
Transmissible, adj. (Phys.) قابل توصيل | (Dr.) قابل انتقال .
Transmission, sf. (Phys.) نقل ' توصيل | (Dr.) تداول | انتقال | — par héritage انتقال ارثى .
Transmutabilité, sf. (Min.) استحاله | قابليت انتقال .
Transparence, sf. (Phys.) شفافت ، شفافيت ' شفوفى .
Transparent, ente, adj. et sm. (Phys.) شفاف | (Techn.) مسطر .
Transpiration, sf. (Physiol.) ترله ' تحلب ، تعرق | — cutanée تعرق جلدى | — pulmonaire تحلب رئوى .
Transplantation, sf. (Agric.) نقل الاغراس | اچه عملياتى قدانلرى شاشيرتمه .
Transport, sm. (Dr.) | — de créance آلەجق دور و حوالەسى | — | مميز و اهل وقوف و مأمورين عدليه خرج راهلرى | معاينۀ عليه ، محلنه عزيمت de dette حواله | — limité حوالۀ مقيده | — absolu حوالۀ مطلقه | (Comm.) نقل pl. نقليات ' مناقلات | نقل يكون | Moyens de — وسائط نقليه | Frais de — مصارف نقليه | —s par terre et par mer براً وبحراً نقليات | Faire le — d'une somme au folio suivant بر مبلغى صحيفۀ آتيه‌يه نقل اتمك | (Impr.) ترانسپورت | (Méd.) هذيان | (Mar.) نقليه ' نقليه واپورى .
Transportation, sf. (Dr.) مستملكاته نفى و اجلا جزاسى .
Transporté, ée, adj. et s. (Dr.) منقول | منفى | Créancier à qui est due la dette —e, محال له | Chose faisant l'objet de la dette —e, محال به | Celui qui prend à sa charge la dette —e d'autrui, محال عليه .
Transporter, va. (Comm.) ديكر صحيفه‌يه نقل ايتمك ، نقل ايتمك | — un solde à nouveau بقيۀ حسابى ' حساب جديده نقل و قيد ايتمك | A — صحيفۀ آتيه‌يه نقل اولنه | (Dr.)
Transporteur, sm. (Phys.) ناقل , V. aussi **Protélectrique.**
Transpositeur, sm. (Mus.) پرده و صداسى محرر نوطه‌لر خارجنده بولنان هرنوع پرده و صداى اصليه‌سنى تغيير ايدن تواپجاد پيانو — Piano موسيقى آلتلرينه دينور .
Transposition, sf. (Gram.) تقديم و تأخير | (Méd.) تغيير الموضع | (Mus.) بر موسيقى نوطه‌سنى ديكر پرده ده چالمق .
Transsubstantiation, sf. (Relig.) استحالۀ جوهر ' خرستيانلر اعتقادنجه اكمك و شرابك قداس اثناسنده حضرت عيسى لحم و دمنه تحولى .
Transsudation, sf. (Pharm.) ارتشاح ' ترشح .

Transvasement, sm. (Pharm.) قابدن قابه نقل اجلك ، تبديل وعا اتمك .

Transversaire, adj. et sm. (Anat.) مستعرض ، مستعرضه | — cervical مستعرضهٔ رقبيه .

Transversal, ale, adj. et sm. (Anat.) مستعرض | مستعرضه | — du nez مستعرضهٔ انفيه | (Géom.) مستعرضی | عرضانی | بكديكرينه عمود .

Transversale, sf. (Géom.) خط عرضانی ، خط مستعرضی .

Transverse, adj. (Anat.) مستعرض | Artères —s شرايين مستعرضه .

Trapèze, adj. et sm. (Géom.) منحرف | (Anat.) Os — عظم منحرف | منحرفه .

Trapéziforme, adj. (Anat.) منحرف الشكل .

Trapézoèdre, sm. (Géom.) ذو السطوح منحرفه .

Trappe, sf (Archit.) پرده مخزن و سائره قپاقی كه طوانا دينور | (Chasse) بيوك حيواناتی طوتمغه مخصوص طوزاق و قپان .

Trapps, sm. pl. (Zool.) تراپ ، صخور بركانيه‌دن فلدسپات و پيروكسنی حاوی برمعدندر .

Traquenard, sm. (Art vét.) اشكنی ايله يورغه آره‌سنده اولان يورويش كه ارتجال دينور .

Traquet, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقه‌سندن عند ليبه فصيله‌سندن بر نوع | (Techn.) دكرمن چاقلداغی | قويروق قاقان قوشی .

Trass, sm. (Min.) تراس ، توف اسفنجی كه چيمنتو مقامنده استعمال اولنور .

Traumate, sf. (Min.) ترومات ، فلدسپات و قوارسدن عبارت بر معدندر .

Traumatique, adj. (Méd.) جرحی | Fièvre — حمای جرحيه .

Traumatisme, sm. (Méd.) جرح .

Travail, sm. et **travaux,** sm. pl. (Ec. pol.) عمل ، شغل ، ايش | اعمال ، چالشمه | امر ، مصلحت | Division du — تقسيم اعمال | (Dr.) — forcés كورك جزاسی ، خدمات شاقه | — forcés à temps موقت كورك | — forcés à perpétuité مؤبد كورك | Incapacité de — ايشدن قالمه ، عملمانده اولمه | (Adm.) — publics امور نافعه | (Ch. de f.) — d'arts اعمالات صناعيه | Mode d'exécution des — اعمالاتك صورت اجرائيه‌سی | (Art mil.) — de défense عمليات تدافعيه ، استحكامات | — de construction عمليات انشائيه | (Méc.) — mécanique عمل ميخانيكی | — moteur عمل محرك | — utile عمل نافع | — résistant عمل متقل ، عمل مقاوم | (Méd.) چوجق كتورمه آغريسی ، مخاض .

Travée, sf. (Archit.) كوپری كوزی | —s de pont كر آرقوريلری قوغوش ، | كپريش طاقی .

Traverse, sf. (Archit.) قوشاق | ديوار خاطلی | (Ch. de f.) تراورس ، طبان آغاجی | — en bois اخشاب طبان | — métallique معدنی طبان | (Art mil.) آره سپری .

Traversée, sf. (Mar.) دكز يولجيلغی | كچيد | سير و سفر .

Traversière, adj. et sf. (Archit.) كركی قوشاغی و يا خاطلی | (Mar.) لشقه | Barre — غورچته | Davier de — لشقه منافوره‌سی | Palan de — لشقه پلانقه‌سی .

Traversin, sm. يوز يصديغی آلتنه قونيلان باش يصديغی | (Techn.) كركی آغاجی | (Mar.) آرقوری كراسته | — d'écoutille آنبار آغزی كره‌سی | — de panneau آنبار آغزی چليكی .

Travertin, sm. (Min.) Ou tuf calcaire, تراورتن ، توف كلسى ' روما جوارنده بولنور بر نوع كلس منجمد خلقيدر .
Travestissement, sm. (Pol.) تبديل قيافت ' تنكير | تنكر ' شهرنع .
Trayon, sm. (zool.) امجيك ' امجيكى طوارك .
Trébuchet, sm. (Techn.) قيومجى وزنه‌سى ' آلتون و جواهر وزنه‌سى .
Tréfilage, sm. (Indust.) تيمور جليك و سائره‌يى تل حالنه قويمق اوزره ماده‌دن چكمه عملياتى .
Tréfilerie, sf. (Indust.) ماده دستگاهى ' ماده فابريقه‌سى ، تلخانه .
Trèfle, sm. (Bot.) بقليه فصيله‌سندن سوسپه قبيله‌سندن ترفيل نوعى كه بر نوع يونجه‌در ، برسيم | — rampant اولامه يونجه | — mousseux آق قوزه | — nidifique طاوشان پاچه‌سى | — spumeux طاوشان بييغى | — incarnat قيزيل يونجه | — blanc آق يونجه | — noir قره يونجه | — jaune صارى يونجه | — musqué, **V. Mélilot.**
Tréfonds, sm. (Dr.) ارضك تحتانيسى .
Treillage, sm. (Agric.) اصمه و سائره‌يى طوتمغه مخصوص چارداق و كروت .
Treille, sf. (Agric.) آصمه چارداغى و آصمه‌لق ' معرش .
Treillis, sm. (Comm.) چوال ايچون مستعمل قناويچه | (Techn.) شباكه ' مشبك .
Tréma, sm. (Gram.) اوروپا لسانلرندن بعضلرينك اوزرينه وضع اولنان ايكى نقطه اشارتى .
Trématodes, sm. pl. (Zool.) المنت قسمندن شعرى الشكل ديدان امعا صنفى ' ترماتود , **V.** aussi **Plathelmintes** | — distomes ايكى محجملى ترماتودلر | — tristomes اوچ محجملى ترماتودلر | — polystomes محجم قداميسى چفت و خلفيسى تك ياخود متعدد اولان ترماتودلر .
Tremblant, ante, adj. (Méd.) مرتعش ، لرزان | (Vétér.) Maladie —e رافشه (اغنامه عارض اولور) .
Tremble, sm. (Bot.) **V, Peuplier.**
Tremblement, sm. (Méd.) دتره‌مه ' لرزه ، رعشه | (Géol.) — de terre حركت ارض ' زلزله .
Trembleur, sm. (Phys.) رافش ، بر نوع قاطع جريان الكتريق .
Trémelle, sf. (Bot.) فطريه ذات البزيرات اساسيه صنفندن فطور معشيه فصيله‌سندن آغاج كوكلرنده تورەين بر نوع صارى منطار .
Trémie, sf. (Indust.) مجفن ' آرد ' دكرمن خونيسى و يا سيق .
Trémière, adj. et sf. (Bot.) **V. Rose.**
Trémolite, sf. (Min.) ترەموليت ' بر نوع آق آمفيبول .
Trémolo, sm. (Mus.) نغمه‌ده بر پرده اوزرينه اجرا ايديلان ديترمه .
Trempage, sm. (Techn.) ترطيب' ايصلاتمه | (Impr.) مطبعه‌لرده كاغدلرى طاولامه عملياتى .
Trempe, sf. (Techn.) صو ويرمه ، طاولامه ، سقى معدن .
Tremplin, sm. (Jeux.) ژيمناستيق و آتلامه اويونلرنده قوللانيلان سپا و يا سهپا تخته‌سى .
Trépan, sm. (Techn.) زمين دستره‌سى ' ال زمبى | مادى مثقب | Chir.) مثقاب منشارى .

Trépanation, sf. (Chir.) تثقیب ، ثقب منشاری .

Trépied, sm. (Techn.) منقب ، هر نوع سیپا و صاجایاق و آیاقلقه عملدر .

Trépoint, sm. ou **trépointe,** sf. (Techn.) قوندره جیلرک | کوسله شرید واردولوسی .

Trésor, sm. (Fin.) خزینه | اوراق مخزنی ، خزینهٔ اوراق | مهمه اوطه‌سی | — public ou — de l'Etat, خزینهٔ دولت | (Dr.) دفینه ، کنز .

Trésorerie, sf. (Fin.) انکلتراده مالیه نظارتی | خزینهٔ مالیه | Service de —, opérations de — خزینهٔ دولتك معاملات صرافیه‌سی .

Trésorier, sm. (Adm.) خزینه‌دار | صندوق امینی ، صندوقکار | (Fin.) — payeur général دفتردار ولایت ، دفتردار .

Tressaillement, sm. (Méd.) جأش ، قورقودن دترمه .

Tresse, sf. (Techn.) اوررو ، اورکو | (Mar.) تیرنکه ، قنفال .

Tréteau, sm. (Techn.) کروت و صال مثللولر آلتنه قونیلان سیپا .

Treuil, sm. (Techn.) بوجرغات | (Méc.) — différentiel ابرغات تفاضلی : (Mar.) ونج | — à vapeur استیم و ینج .

Trêve, sf. (Pol.) تعطیل مخاصمات | متارکهٔ عمومیه ، متارکه .

Tri, suf. lat. (Hist. nat.) لاتینجه‌دن مأخوذ و اوچ معناسنی مفید اولوب بر خیلی کلمات فنیه اوائلنه داخل اولور لاحقه‌در .

Triadelphe, adj. (Bot.) ثلاثی الاخوه ، ثلاثی الاخ .

Triage, sm. (Poste) (مکاتیب حقنده) تفریق | Bureau de — تفریق دائره‌سی .

Triakisoctaèdre, sm. (Phys.) (بللورلر حقنده) ذوالثمانیة الاسطحة الثلاثیه .

Triandre, adj. (Bot.) ثلاثی التذکیر ، ثلاثی الذکور .

Triandrie, sf. (Bot.) ثلاثیة التذکیر ، ثلاثیة الذکور .

Triangle, sm. (Géom.) مثلث | — équilatéral مثلث متساوی الاضلاع | — scalène مثلث مختلف الاضلاع | — rectangle مثلث قائم الزاویه | — acutangle مثلث حادالزوایا | — isocèle مثلث متساوی الساقین | — obtusangle مثلث منفرج الزاویه | — sphérique مثلث کروی | — plan مثلث مستوی | (Astr.) — boréal مثلث شمالی | — austral مثلث جنوبی | Petit — مثلث صغیر | (Mus.) عسکر موسیقه‌سنده قوللانیلان اوچ کوشه چلیك چالغی ، مثلث .

Triangulaire, adj. et sm. (Géom.) مثلثی | (Anat.) مثلثی | — du nez مثلثیٔ انفی .

Triangulation, sf. (Géom.) مثلثات ایله مساحه | مثلثات اساسیه .

Trias, sm. (Géol.) Syn. de Formation triasique, تریاز ، تشکلات تریازیه .

Triasique, adj. (Géol.) تریازیه | Formation —, **V. Trias.**

Triatomique, adj. (Chim.) ثلاثی الذرات , **V. Métal.**

Triatomicité, sf. (Chim.) ثلاثیت الذرات .

Tribasique, adj. (Chim.) ثلاثی الاساس ، اساس مثلث | Bioxyde de mercure — حمض ثانیٔ زیبق اساس مثلث .

Tribord, sm. (Mar.) سنجاق | یوجه | Hanche de — سنجاق قیچ اوموزلغی | — toute ! (قوماندەسی) آلابانده سنجاق | Ne venez pas sur le — ! قاچه سنجاغه (قوماندەسی) .

Tribu, sf. (Géog.) قبیله | عشیرت | سبط | Les —s قبائل، عشایر .
Tribulcon, sm. (Chir.) جار برسی .
Tribule, sm. (Bot.) زیغوفلیه فصیله‌سندن تیمور دیکنی دینلان قدان ، اخله .
Tribunal, sm. (Dr.) محکمه | هیئت محکمه | — ordinaire محکمهٔ عادیه و یا نظامیه | — du Chéri محکمهٔ شرعیه | — civil حقوق محکمه‌سی | — pénal جزا محکمه‌سی | — de commerce تجارت محکمه‌سی | — maritime بحریه محکمه‌سی | — de première instance بدایت محکمه‌سی | — de paix محکمهٔ صلحیه ، صلح محکمه‌سی | — des fondations pieuses Impériales اوقاف همایون مفتشلکی دائره‌سی | (Pol.) — des conflits فصل منازعات محکمه‌سی .
Tribune, sf. (Relig.) محفل | کرسیٔ خطابت .
Tribut, sm. (Pol.) خراج | (Adm.) جزیه ، ویرکو | تکلیف امیری .
Tributaire, adj. (Pol.) خراجکذار | Etats —s خراجکذار اولان امارات .
Tricapsulaire, adj. (Bot.) ثلاثی المحفظه ، ثلاثی العلب .
Tricarbonate, sm. (Chim.) ثالث فحمیت ، فحمیت مثلث .
Tricéphale, adj. et sm. (Térat.) (عجائباتدن) ثلاثی الرأس .
Triceps, sm. (Anat.) (عضله) ذات الرؤس ثلثه | — crural ذات الرؤس ثلثهٔ فخذیه .
Trichauxe, sm. (Physiol.) ضخامهٔ اشعار .
Trichiasis, sm. (Méd.) شعره .
Trichilie, sf. (Bot.) زیرده‌کی ترکیلیه قبیله‌سنک نمونه‌سی اولان و آمریقه‌یه مخصوص بولنان بر نوع مسك اغاجی .
Trichiliées, sf. pl. (Bot.) قبقابیه یاخود قبقبیه فصیله‌سندن ترکیلیه قبیله‌سی .
Trichine, sf. (Zool.) دیدان معائیهٔ خیطیه صنفندن تریشینك نوعی ، دود شعری .
Trichinose, sf. (Méd.) عضویت بشریه‌ده و یاخود حیواناتده تریشینك بولنمه‌سنه تریشینوز دینلور بر علتدر .
Trichisme, sm. (Méd.) انشقاق عظام ، کسر شعری .
Trichocéphale, sm. (Zool.) دیدان معائیهٔ خیطیه صنفندن ذات الرأس شعری نوعی | — de l'homme ذات الرأس الشعری بشری | (Poisson) کیرخوس آزمانی دینلان بالق .
Trichode, sm. (Zool.) زیرده‌کی شعری الشکل زمره‌سنك جنس نمونه‌سی اولان بر نوع تقیعیه ، تریشود .
Trichodesmium, sm. (Bot.) اشنیهٔ احضریه‌دن مفصلیه صنفندن اشنیات ناوسه نوعندن بعض دکزلرده بولنور قرمزی نوع دکز یوصونی .
Trichodiens, sm. pl. (Zool.) تقیعیهٔ مهدبه فرقه‌سندن شعری الشکل زمره‌سی .
Trichodon, sm. (Zool.) مشوك المسیح خرشنی الادمه فرقه‌سندن خانیه فصیله‌سندن بر نوع طراقونیه بالغی .
Trichogyne, adj. (Bot.) شعر التأنیث .
Trichoma, sm. (Méd.) Ou plique, داء الشعر .
Trichomatique, adj. (Méd.) داء الشعری .
Trichomie, sf. (Path.) امراض اوبار .
Trichomonas, sm. pl. (Zool.) تقیعیهٔ البیهس .

Trichophyte, sm. (Bot.) قطور خرده‌بینیه‌دن قطر خیطی ، نبات خیطی | — sporuloïde قطر خیطی شبه بزری | — des ulcères قطر خیطی قروحی .

Trichoptères, sm. pl. (zool.) Syn. de Phryganiens. V. ce mot.

Trichosporées, sf. pl. (Bot.) فطور خیطی البزور فرقه‌سی .

Trichroïsme, sm. (Min.) اوچ رنكلی اولمقلق ، ثلاثة الالوان .

Tricilicate, sm. (Chim.) سیلیسیت مثلث | — de soude سیلیسیت مثلث سود .

Triclasite, sf. (Min.) Fahlunite tendre, تریقلازیت ، بر ثانی سیلیسیت بالماء آلومینیوم خلقیدر .

Tricoises, sf. pl. (Techn.) نعلبند و مرانفوز كلبتانی .

Tricot, sm. (Indust.) تریقو ، اورمه ، شیشله اورمه و ایشله .

Trictrac, sm. (Jeux.) طاوله ، نرد | طاوله اویونی .

Tricuspide, adj. (Anat.) ثلاثی الشرافه | Valvules —s ou triglochines, دسامات ثلاثی الشرافه .

Tricycle, sm. (Sport) تریسكل ، اوچ تكركلكی ولوسیبد .

Tridactyle, adj. et sm. (Zool.) ثلاثی الاصابع | مستقیم الجناح فرقه‌سندن طفار فصیله‌سندن زله قبیله‌سندن بر نوع قوم بوجكی .

Trident, sm. اوچ دیشلی یابا | (Myth.) اساطیر الاولینده دكز الهی نپتونك دیرغی .

Trièdre, adj. et sm. (Géom.) ثلاثی الوجوه | Angle — ou —, زاویهٔ مجسمه .

Trifacial ou **trijumeau,** adj. m. (Anat.) Nerf — عصب زوج خامس یاخود توءم ثلثه .

Trifide, adj. (Bot.) ثلاثی الشقوق ، ذو الشقوق ثلثه | Calice — كاس ثلاثی الشقوق .

Triflore, adj. (Bot.) ثلاثی الازهار .

Trifolié, ée, adj. (Bot.) ثلاثی الاوراق .

Trigame, adj. et s. 2 g. (Relig.) مثلث ، اوچ قاریسی اولان ، مثلثة | اوچ دفعه اری فوت اولمش عورت ، مثلثه .

Trigle, sm. (zool.) مشوك المسح خرشفی الادمه فرقه‌سندن ذوالخدود درعیه فصیله‌سندن تریغلا یعنی قیرلانغیچ بالغی نوعی .

Triglochine, adj. (Anat.) Syn. de tricuspide, V. ce mot.

Triglyphe, sm. (Archit.) دوریك طرز معماری بنالرك پروازی آلتنده ترتیب اولنور اوچ عمودی اولوقلی و درت كوشه‌لی بر نوع كتابه .

Trigone, sm. (Anat.) مثلث الزوايا ، مثلث | — cérébral مثلث دماغی .

Trigonelle, sf. (Bot.) فراشیه فصیله‌سندن سوسیه قبیله‌سندن بر نوع بوی چیچكی .

Trigonie, sf. (Zool.) ناجمة عديمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس تام فرقه‌سندن مثلثیه فصیله‌سندن بر نوع اشیوادس .

Trigonocéphale, sm. (Zool.) حیهٔ مثلث الرأس ، آمریقه‌نك بر نوع زهرلی اوق ییلانی .

Trigonométrie, sf. (Math.) فن مثلثات ، مثلثات | — rectiligne مثلثات مستویه ، — sphérique مثلثات كرویه .

Trigonométrique, adj. (Math.) مثلثاتی | Lignes —s خطوط مثلثاتیه .

Trigyne, adj. (Bot.) ثلاثی التأنیث .

Trijumeau, adj. m. (Anat.) **V. Trifacial.**
Trilatère, adj. (Géom.) ثلاثى الاضلاع ، اوچ ضلعلى .
Trilingue, adj. (Litt.) اوچ لسان اوزره محرر و یا مرتب .
Trilittère, adj. et sm. (Gram.) ثلاثى الاحرف | (Gram. arabe) Les —s simples ثلاثىٔ مجرد (افعال) | Les —s dérivés ثلاثىٔ مزید فیه .
Trille, sf. (Mus.) زمزمه ، دترمه ، موسیقیده سسك دترهمسى .
Trilobé, ée, adj. (Bot.) ثلاثى الفصوص .
Trilobites ou **paléades,** sf. pl. (Géol.) دور حیوانىٔ عتیقه مخصوص اولوب حیوانات مرجول البطنه قریب بر نوع حیوانات قشریه مستحاثاتى ، ذوالثلاثة الفصوص .
Triloculaire, adj. (Bot.) ثلاثى المسكن .
Trilogie, sf. (Litt.) اوچ فصلدن عبارت قصیده و نظم .
Trimères, sm. pl. (Zool.) **V. Coléoptères.**
Trimestre, sm. (Adm.) ربع سال ، شهور ثلثه ، اوچ آیلق .
Trimorphe, adj. (Phys.) ثلاثى الاشكال .
Trimorphisme, sm. (Phys.) ثلاثیة الاشكال ,
Trin, ine, adj. (Astr.) تثلیثى | Aspect — تثلیث (منظاره) .
Trinervé, ée, adj. (Bot.) ثلاثى الاورده ، ثلاثى العصبیات .
Tringle, sm. (Techn.) قبریز | خالى و سائره ایچون شیش | پرده شیشى .
Trinitaire, adj. (Relig.) اقانیم ثلثهیه متعلق .
Trinité, sf. (Relig.) تثلیث ، اقانیم ثلثه | Dimanche de la — اقانیم ثلثه یورتیسى .
Trinôme, sm. (Math.) ذوالثلثة الحدود ، ذوالحدود ثلثه .
Trinquet, sm. (Mar.) تریكته سرنى .
Trinquette, sf. (Mar.) تریكته یلكنى | Bras de — براسه تریكت .
Trinquetin ou **tourmentin,** sm. (Mar.) كوچك تریكت یلكنى | وله بارقه فلوق .
Trio, sm. (Mus.) اوچ كیشینك سسنه كوره ترتیب اولنمش موسیقى مقامى ، مثلث .
Triodon, sm. (Zool.) ادمهٔ عظمیه متلاصق الفكین فرقهسندن ذوالاسنان معرى فصیلهسندن بر نوع آى بالغى .
Triœcie, sf. (Bot.) مشهور (لینه) نك تصنیفنجه ثلاثى المسكن صنفى .
Triolet, sm. (Litt.) فرانسز اشعارندن اولوب سكز مصرعدن عبارت اولانه دیشور | (Mus.) تریول ، اوچله .
Triomphe, sm. (Art mil.) ظفر ، مظفریت | Arc de — **V. Arc** | (Jeux) قوز دیثلان كاغد اویونى .
Trionyx, sm. (Zool.) سلحفات نهریه قسمندن بر نوع قاپلوبغه | — du Nil اوچ طرناقلى نیل نهرى قاپلوبغهسى .
Triorchide, adj. et sm. (Térat.) ذوالثلاثة الخصیه .
Triostée, sf. (Bot.) یپلسانیه فصیلهسندن لونیسریه قبیلهسندن بر نوع تسبیح آغاجى .
Tripartite, adj. (Bot.) ذوالاقسام ثلثه .
Tripe, sf. (Art cul.) اشكنبه | (Comm.) — de velours یوكلى قطیفه نوعى .
Tripenné, ée, adj. (Bot.) ثلاثى الریشات .

Triperie, sf. (Comm.) اشکنبه‌جی دکانی | اشکنبه‌جیلك تجارت و صنعتی .
Tripétalé, ée, adj. (Bot.) ثلاثی الوریقات تویجیه .
Triphane, sf. (Min.) تریفان ، فلدسپات انواعندن آلومین و لیتنیدن مرکب بر مخور در .
Triphthongue, sf. (Gram.) ذوالاصوات ثلثه .
Triphylle, adj. (Bot.) ثلاثی الوریقات | Calice — کأس ثلاثی الوریقات .
Triphylline, sf. (Min.) تریفیلین ، لیتین و حدید ومانغانزدن عبارت بر فوسفوریت خلقیدر .
Triple, adj. (Math.) مثلث ، اوچ قات | (Pol.) — alliance اتفاق مثلث | (Méd.) — expansion (ماکنه) بخارك اوچ دفعه انبساطیله متحرك | (Mus.) — croche اوتوز ایکیلك نوطه شکلی .
Triplette, sf. (Sport.) تریپلت ، اوچ کشیلك نوایجاد ولوسیپد .
Triplicata, sm. (Dr.) نسخهٔ ثالثه | اوچ نسخه .
Tripoli, sm. (Min.) تریپولی ، طرابلس طاشی .
Triptote, adj. (Gram. arabe) منصرف | Les vocables arabes sont ou diptotes ou —s قابل انصراف اولان اسمای عربیه یا غیر منصرف یاخود منصرفدر .
Triqueballe, sf. (Art mil.) بوغامه دینلان آلت .
Trirème, sm. (Mar.) اواثلده اوچ صره کورکلی قادرغه .
Trisection, sf. (Géom.) تثلیث | — d'un angle بر زاویه‌نك تثلیثی .
Trisel, sm. (Chim.) ملح مثلث حامض .
Trismus, sm. (Méd.) چکه کیتلمه‌سی ، کزاز فکی .
Trisperme, adj. ثلاثی البزور .
Trisplanchnique, adj. (Anat.) عصب حشوی الثلاثه
Trissyllabe, adj. et sm. (Gram.) ثلاثی الهجا .
Tristéophye, sf. (Méd.) حمای غب ، حمای ثلاثیه .
Tritoméningite, sf. (Méd.) التهاب ام رقیق .
Triton, sm. (Zool.) جفداعیه قسمندن ظاهر الذنب فرقه‌سندن سقنقور دینلان حیوان ، ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن فرفریه فصیله‌سندن | ورك مائی بیوك نوع قاطر بونجغی .
Tritonie, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المعری فرقه‌سندن کوچك نوع دکز صلیانقوزی .
Tritoxyde, sm. (Chim.) حمض ثالث | — de fer حمض ثالث حدید .
Trituration, sf. (Pharm.) هوانده ازمه ، دوومه ، تهوین .
Triumvirat, sm. (Pol.) اسکی رومالولرك اوچ کشیدن مرکب هیئت حکومتی .
Trivalve, adj. (Hist. nat.) ثلاثی المصارع ، ثلاثی المصراع .
Trivelin, sm. (Chir.) Ou langue de carpe, بر نوع دیشچی کلبتانی ، لسان شوط .
Troc, sm. (Dr.) مبادله | مقایضه ، ترامپه .
Trocart, sm. (Chir.) Ou trois-quarts, بازله .
Trochalus, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن مصفع فصیله‌سندن خنافس أکل الاوراق قبیله‌سندن آفریقه‌یه مخصوص بر نوع بوق بوجکی .
Trochanter, sm. (Anat.) اویلق کیکنك قالچه‌ده اولان یومری یری ، طروخانتر .

مدور قفغذ | Grand — طروخانتر کبیر ، مدور کبیر | Petit — ou trochantin, طروخانتر صغیر ، مدور صغیر .

Trochantérien, ienne, adj. (Anat.) طروخانتری ، مدوری | Cavité —ne جوف مدوری .

Trochantin, sm. (Anat.) **V. Trochanter.**

Trochantinien, ienne, adj. (Anat.) مدور صغیری .

Trochée, sf. (Litt.) Ou chorée, یونان و سائر السنه اشعارنده مستعمل وتد مفروق خمدن یتشمه آغاجدن حاصل اولوب کسیلان قطعه‌سی | (Syl.) کبی بر تفعله .

Trochet, sm. (Bot.) حزمهٔ اثمار .

Trochidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مدور العضد فصیله‌سی .

Trochiscation, sf. (Pharm.) تدویر ، قرص شکلنه صوقمه .

Trochisques, sm. pl. (Pharm.) طروشیك ، هر نوع قرص شکلنده علاج و دوایه دینور .

Trochiter, sm. (Anat.) مدور عضد .

Trochitérien, ienne, adj. (Anat.) مدور عضدی .

Trochléateur, sm. (Anat.) Ou grand oblique de l'œil, عضلهٔ منحرفهٔ کبیرهٔ عین .

Trochlée, sf. (Anat.) بکره .

Trochocères, sf. pl. (Géol.) تروخوسر ، ارض سیلوریده بولنان مرجول الرأس حیواناتدن بر نوع مستحاثه .

Trochoïde, adj. (Anat.) دوری | Articulation — مفصل مدوری .

Trochus, sm. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مدور العضد فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع دکز حلزونی .

Troène, sm. (Bot.) زیتونیه فصیله‌سندن زیتیه قبیله‌سندن قورق باغری دینلان فدان نوعی .

Troglodyte, sm. (Zool.) اقراد | اوائلده مغاره‌نشین بر نوع میمونه دینور ایمش | عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن | انسانی الشکلدن ساکن الکهو ایکی نوع میمون مشجریه فصیله‌سندن بر نوع چالی قوشی .

Trognon, sm. (Bot.) لخنه و مارول مثللولرك کوبکی و قوچانی .

Trois, sm. (Math.) اوچ ، سه ، ستة ، ثالث | Règle de —, **V. Règle.**

Trois-mâts, sm. (Mar.) اوچ دیرکلی | اوچ انبارلی کمی | — carré قبا صورتا دیرکلی سفینه | — barque بارقو ، تجار ناوسی .

Trois-quarts, sm. (Techn.) اوچ کوشه اکه | (chir.) Syn. de Trocart, **V.** ce mot.

Trois-six, sm (Comm.) تجارتده ۳۳ غرادو اسپرتویه ویریلان اسمدر .

Troie ou **trolle,** sm. (Bot.) شقیقیه فصیله‌سندن خربقیه قبیله‌سندن آلتون طوپ چیچکی نوعی .

Trolley, sm. (Ch. de f.) طروله ، تیمور یول اوزریشه الکتریقله متحرك نوایجاد بر نوع واغونلره علاوه اولنان مقاره شکلنده آلت الکتریقیه .

Trombe, sf. (Météor.) عصره ، دکزه ایشان خرطوم قصیرغه‌سی | — de terre قره‌ده واقع اولان قصیرغه ، زوبعه .

Trombididés, sm. pl. (Zool.) عناكب قسمندن آقاریه فرقه‌سندن ذوالخرطوم فصیله‌سی .

Trombidion, sm. (Zool.) بالاده‌کی ذوالخرطوم فصیله‌سنك نمونه‌سی قرمزی بر نوع طاغ اوروجکی .

Tromblon, sm. (Art mil.) طرومبلون دینلان آغزی کنکیش پیشطوف .

Trombone, sm. (Mus.) طرومبون دینلان بر نوع بوری چالغیسی .

Trompe, sf. (Chasse) آوجی بوریسی | (Mar.) سیس بوریسی | (Hist. nat.) فیلك خرطومی | بعض ناعمه‌نك ممصی | (Anat.) نفیر ، مجرا | — d'Eustache نفیر اوستاکی ، کر چیقندیسی | — de Fallope مجرای فالوپ | (Archit.) آصقی ، مجرای اوستاش کر قطعه‌سی .

Trompe-l'œil, sm. (Peint.) اثمار و اشجار مثللو موادی عیناً ارائه ایدن طابلولره دینور .

Tromperie, sf. (Dr.) آلداتمه ، تغریر | الغفال .

Trompette, sf. (Mus.) بر قاچ نوع بوری چالغیلرینه عملدر | (Bol.) آصمه قباغی | (Art mil.) بوری و تیرامپته | —, sm. بوریزن افرادی ، بوروزن .

Tronc, sm. (Bot.) کتوك ، جذع | (Anat.) بدن ، کوکده | (Géom.) مقطع | — de pyramide اهرام مقطوع | — de cône مخروط مقطوع | — de prisme triangulaire ناقص منشور مثلثی .

Troncatelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مرزغیه فصیله‌سندن بر نوع حلزون .

Tronçon, sm. (Bot.) جذعه | (Ch. de f.) تیمور یول خطنك بر قسمنه دینور .

Trône, sm. (Pol.) تخت ، سریر ، اریکه | Discours du — نطق قرالی و پادشاهی | Salle du — عرض اوطه‌سی ایمپراطوری .

Tronqué, ée, adj. (Géom. et Hist. nat.) مقطوع | Cône — مخروط مقطوع .

Trope, sm. (Litt.) بدایع لفظیه ، محسنات لفظیه ، صنایع بدیعیه‌دن هرنوع مجاز وانواع تشبیهه عملدر .

Tropéolées ou **tropæolées,** sf. pl. (Bot.) ابریه فصیله‌سندن مفصول خنجریه فصیله‌سی .

Trophée, sm. (Art mil.) غنیمت | سلب ، چلنك | (Archit.) اسلحه و موسیقی و سائره طاقمی ارائه ایدن تزیینات معماریه .

Trophosperme, sm. (Bot.) مشیمهٔ نبات .

Tropical, ale, adj. (Cosmog.) مداری | Régions —es نواحی مدارین .

Tropique, adj. et sf. (Cosmog.) مدار ، انقلابین دائره‌لرندن هبری | Les deux —s مدارین | — du Cancer مدار سرطان | — du Capricorne مدار جدی |

Tropologie, sf. (Litt.) محسنات بدیعیه و تعبیرات مجازیه علمی .

Trop-plein, sm. (Hydr.) طاشقین بندی | فضله بوریسی | فضله صو . **V. Canal** et **Tuyau.**

Troque, sf. (Comm.) آفریقه‌نك سنه‌غال ایالتنده مبادله و ترامپه ایله اجرا ایدیلان تجارته دینور .

Troscart, sm. (Bot.) خیزرانیه فصیله‌سندن دکز کنارلرنده نشو و نما بولور بر نوع صازلق .

Trot, sm. (Art vét.) آت یوریوشندن بر نوع ، یورغه | — dur لنك | — franc

طيريس | — raccourci نقللامه | Petit — اشكين | Grand — آچيق اشكين .

Trottoir, sm. (Archit.) ياپا قالدريمى | سوقاغك يان طرافلرينه دينور .

Trou, sm. (Hist. nat.) ثقبه ، دليك | (Anat.) — de Botal ثقبهٔ بوطال | — obturateur, **V.** ce mot | — optique. **V.** ce mot | (Min.) — de loup قورت قيوسى | (Mar.) — du chat اسقاچه دليكى ، بو ناوله دليكى .

Troubadour, sm. (Mus.) داستانسرا ، شاعره دينور و عاشق كزان دريدر .

Trouble, sm. (Pol.) اغتشاش ، قاريشقلق ، خلل | (Dr) تجاوز ، مداخله و تجاوز .

Troupe, sf. (Art mil.) عساكر | —s de ligne عساكر نظاميه ، عساكرى پياده | Hommes de — نفرات عسكريه ، نفرات | —s de marine عساكر بحريه | نظام عسكرى (Théat.) تياترو اويونجيلرينك تكميل طاقمى .

Troupeau, sm. كله ، طاوار سوريسى | (Relig.) بر دائرهٔ روحانيه‌يه منسوب جماعت .

Troupiale, sm. (Zool.) عصافير مخروطى المنقار فرقه‌سندن زرزوريه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بر نوع صغيرجق قوشى .

Trousse, sf. (Chir.) جراحه مخصوص اسطوج طاقمى .

Trousseau, sm. جهاز ، جهاز طاقمى | (Anat.) حزمهٔ اليافى .

Trousssequin, sm. (Techn.) اكرك آرد قاشى ، تركيسى .

Troussoire, sm. Ou relève-moustache, پالابيقلرك بيق يصديغى .

Trouvaille, sf. (Dr.) دفينه | لقطه .

Trouvé, ée, adj. (Dr.) Enfant — لقيط .

Trox, sm. (Zool.) منطى الجناح خماسى الارساغ فرقه‌سندن ذوالقرن مصفح فصيله‌سندن خنافس قبيله‌سندن ترلا طوكزلان بوجكى .

Truc, sm. اوسته‌لق ، فند ، منصوبه | (Ch. de f.) يوك ايچون درت تكرلكلى و اوستى دوز واغون .

Truelle, sf. (Techn.) صيوه‌جى و ديوارجى مالاسى .

Truffe, sf. (Bot.) فطور ذات البزيرات محفظيه صنفندن انبوبيه قبيله‌سندن فطر ترابى طومالاق ، دوكز الماسى | — noir ou comestible, نوعى ، كمئه .

Truie, sf. (Zool.) خنزيره ، ديشى طوكز .

Truite, sf. (Zool.) مرخو المسبح بطنى خرشفى الادمه فرقه‌سندن صوم فصيله‌سندن آلا بالغى نوعى | — saumonée, **V.** **Saumoné.**

Trumeau, sm. (Culin.) صغير پاچه‌سى | (Archit.) ايكى پنجره ارمه‌سنده واقع ديوار قطعه‌سى .

Trusquin ou **trousquin,** sm. (Techn.) مهنكر ، ميانكر .

Tsétsé, sm. (Zool) ذو الجناحين فرقه‌سندن ذوالقرن حادى فصيله‌سندن قونوبسر قبيله‌سندن آفريقه‌يه مخصوص بر نوع كوكس سينكى .

Tube, sm. (Techn.) زيوانه ، بورى | (Chim.) انبوبه ، بورى | (Méc.) — de sureté امنيت بوريسى | (Anat.) — digestif انبوبهٔ هضميه | — nerveux, **V.** ce mot | (Phys.) — sonore انبوبهٔ متصوته | —s parlants انابيت مخبره | —s fulgurites ou fulminaires, اعصاى متصادمه .

Tubercule, sm. (Zool.) كمراره ، حدبه | (Anat.) درن | —s quadrijumeaux, **V.** ce mot | (Méd.) —s cutanés ادران جلديه .

Tuberculeux, euse, adj. et sm. (Méd.) درنى | مسلول .

Tuberculine, sf. (Méd.) درنين ، توبركولين .

Tuberculose, sf. (Méd.) توبركولوز ، تسلل ، تدرن رئه .
Tuberculum, sm. (Méd.) Tuberculose localisée. تدرن رئهٔ محصور .
Tubéreuse, sm. (Bot.) زنبقيه فصيله‌سندن برارقيه قبيله‌سندن چوقه چیچکی نوعی | —des jardins لالهٔ تبر .
Tubéreux, euse, adj. (Anat.) درنی ، حدبی | (Bot.) مكمر | Racine —se جذر مكمر .
Tubérosité, sf. (Anat.) حدبه | حدبيت .
Tubicoles, sm. pl. (Zool.) حيوانات حلقيه‌دن عناكب انبوبيه نوعی | ناعمهٔ عديمة الرأس فرقه‌سندن ساكن انبوبه نوعی .
Tubipore, sm. (Zool.) مادره‌پور انواعندن حيوانات مرجانيه فرقه‌سندن حامل انبوبه نوعی .
Tubiporiens, sm. pl. (Zool.) حيوانات مرجانيهٔ مشطيه فرقه‌سندن حامل انبوبه شكلنده بر نوع قوقعه .
Tubitèles, sf. pl. (Zool.) عناكب نساجه فرقه‌سندن انبوبيهٔ محقشه فصيله‌سی كه خانه‌لرده بولنور عادی اوروجك نوعيدر .
Tubulaire, adj. (Hist. nat.) انبوبی ، انبوبی الشكل | (Méc.) Chaudière — بوريلی قازغان | (Bot.) — , sm. كثيرة الرجلية نجميه فرقه‌سندن بحر سفيده مخصوص انبوبی الشكل بر نوع فرج بحری .
Tubulé, ée, adj. (Pharm.) اغزيكلی ، ذات الافواه ، ذوالفوه .
Tubuleux, euse, adj. (Hist. nat.) انبوبی | Fleur —se زهر انبوبی .
Tubulibranches, sm. pl. (Zool.) (كوبه)نك كدنيغنجه ناعمهٔ مرجول البطن قسمندن انبوبی الغلصمه فرقه‌سی .
Tubuliflores, sm. pl. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن ذات الازهار انبوبيه قبيله‌سی .
Tubulure, sf. (Chim.) شيشه و بوری مثللولرك اغزيكی ، فم ، فوهه .
Tue-chien, sm. (Bot.) Colchique d'Automne, خانق الكلب خربق ، صوك بهار چيكدی .
Tuf, sm. (Min.) آياق طاشی ، ينار طاغلردن حصوله كلور بر نوع سونكر طاشی ، توف | — sulfureux توف كبريتی .
Tufau ou **tuffeau,** sm. (Min.) توفو ، طبقهٔ تباشيريه‌دن صاری نوع تباشيره دينور .
Tuilage, sm. (Indust.) چوقه‌لره ويريلان صوك پرداخت .
Tuile, sf. (Archit.) كرەميت | — plate توايجاد ياتصی يا دوز كرەميت | — faitière ou courbe, اسكی اصول كرميت و توايجاد صيرت كرەميتی .
Tuilée, sf. (Archit.) **V. Faîtière.**
Tuilerie, sf. (Techn.) كرەميتلك ، كرميتقانه .
Tulipacées, sf. pl. (Bot.) زنبقيه فصيله‌سندن حزاميه قبيله‌سی .
Tulipe, sf. (Bot.) لاله ، لالان حزام نوعی | بالادەكی حزاميه قبيله‌سنك نمونه‌سی — à fleurs pointues ou œil de Soleil, دلبند لاله‌سی | — sauvage اشك لاله‌سی .
Tulipier, sm. (Bot.) مانيولياسيه فصيله‌سنك آمريقه‌يه مخصوص لاله آغاجی نوعی ، شجر حزام .
Tulle, sm. (Comm.) تول دينلان معلوم اينجه بورونجك .
Tuméfaction, sf. (Méd.) شيشمه ، شيش ، تورم .

Tumescence, sf. (Méd.) خفيف شیشکنلك ، ورم خفيف .
Tumescent, ente, adj. (Méd.) شیشکین ، متورم .
Tumeur, sf. (Méd.) ورم ، شیش | — blanche ورم ابیض .
Tumulaire, adj. (Relig.) لحدی ، مرقدی | Pierre — لحد ، مزار طاشی .
Tumulus, sm. (Relig.) اواٸلده مزار مقامنده طوپراق و یا طاشدن یاپیلان بر نوع سیفری بنا .
Tungstate, sm. (Chim.) تونکوستیت | — de plomb تونکوستیت رصاصی .
Tungstène, sm. (Comm.) تونکوستن دینلان جسم بسیط معدنی .
Tungstique, adj. (Chim.) Acide — حامض تونکوستن .
Tuniciers, sm. pl. (Zool.) ناعمه قسمندن عديمة الرأس والقوقعه فرقه‌سی .
Tunicine, sf. (Chim.) بالاده‌کی عديمة الرأس و القوقعه‌دن مخرج بر نوع نسجه‌که تونیسین دینور .
Tunique, sf. (Hist. nat.) طبقه ، زار ، قمیص .
Tuniqué, ée, adj. (Hist. nat.) زارلی ، ذوالقمیص ، قمیصی .
Tunnel, sm. (Archit.) تونل ، تحت الارض کچید و کمرلره دینور .
Tupaia, sm. (Zool.) ثدیۀ آکل الهوام فرقه‌سندن قنافذ فصیله‌سندن هند آطه‌لرینه مخصوص بر نوع سنجاب .
Turban, sm. صارق ، عمامه | (Bot.) صارق شکلنده بر نوع لاله .
Turbellariés, sm. pl. (Zool.) دیدان شریتیه فرقه‌سنه قریب شریتیۀ بحریه فصیله‌سی .
Turbine, sf. (Hydr.) توربین ، مخروطی چرخ و بوری .
Turbiné, ée, adj. (Hydr.) مخروطی الشکل ، بورمالی | (Hist. nat.) مخروطی .
Turbinelle, sm. (Zool.) ناعمۀ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مغزلیه فصیله‌سندن بر نوع اوزون حلزون .
Turbith, sm. (Chim.) — minéral تربیت معدنی | (Bot.) Racine de — تربیت نباتی .
Turbo, sm. (Zool.) ناعمۀ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مدور العضید فصیله‌سندن بر نوع دکز حلزونی .
Turbonille, sf. (Zool.) ناعمۀ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن ساحلیه فصیله‌سندن بر نوع اوزون دکز حلزونی .
Turbot, sm. (Zool.) مرخو المسح تحت العضدی فرقه‌سندن ذوالجنب سابح فصیله‌سندن قالقان بالغی ، حرشف ، شبوط .
Turbotière, sf. (Culin.) قالقان بالغی پیشورمکه مخصوص بر نوع سغن .
Turcie, sf. (Archit.) شهر کنارلرینه یاپیلان قالدیرم یاخود شوسه .
Turcique, adj. (Anat.) Selle — سرج ترکی .
Turcos, sm. pl. (Art mil.) فرانسه‌نك جزایر ممالکنده ترتیب ایتدیکی یرلی پیاده عسکرینه دینور .
Turdidés, sm. pl. (Zool.) عصافیر مضربی المنقار فرقه‌سندن سودانیه فصیله‌سی .
Turf, sf. (Sport.) آت یاریشنه مخصوص میدان و آت یاریشی .
Turgescence, sf. (Méd.) شیشمه ، التفلح ، تورم .
Turgescent, ente, sf. (Méd.) شیشمش ، متورم ، منتفخ ،

Turion, sm. (Bot.) هر بینه کوکلش سووکون ، عسلوج .
Turneps, sm. (Bot.) **V. Rabioule.**
Turnérite, sf. (Min.) اسفن انواعندن بر نوع شفاف طاشدر .
Turnix, sm. (Zool.) طیور مقبقبه کبیر الاصابع فرقه سندن آوسترالیا جزایرینه مخصوص بر نوع بیلدرجین .
Turonien, ienne, adj. (Géol.) طبقهٔ سنومانیه ایله طبقهٔ سنونیه آره سنده بولنان تورونیه طبقه سی
Turquette, sf. (Bot.) Nom, vulg. de l'Herniaire glabre, حشیشة الفتق، قاصیق اوتی .
Turquie, sf. (Géog.) ترکیه ، ممالک محروسهٔ شاهانه | — d'Europe روم ایلی شاهانه | — d'Asie آناطولی شاهانه | (Comm.) Blé de — ، قوقوروز مصر بغدایی .
Turquoise, sf. (Min.) فیروزه طاشی | — vielle roche ou calaïte, بر بالماء فوسفوریت آلومینیوم خلقیدر ، ایی جنس فیروزه | — nouvelle roche ou odontolithe, صو فیروزه سی ، عادی فیروزه .
Turrilite, sf. (Géol.) ناعمهٔ مرجول الرأس حامل لوامس فرقه سندن حصان البحر فصیله سندن طبقهٔ سینه موریه دن طبقهٔ سنونیه یه قدر بولنور بر نوع حلزون مستحاثه سی ، تورریلیت .
Turritelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه سندن ساحلیه فصیله سندن بر نوع دکز حلزونی .
Tursiops, sm. (Zool.) یونوس بالغی انواعندن طورنا بالغی که استاورید آزمانندن کوچرک در .
Tussilage, sm. (Bot.) مرکبه فصیله سندن حشیشة السعال ، اوکسوروک اوتی ، دوه طبانی .
Tutélaire, adj. (Dr.) وصایته دائر | Comptes —s وصی محاسبه سی .
Tutelle, sf. (Dr.) وصایت | — dative وصایت منسوبه | — légitime, légale ou naturelle, ولایت | — officieuse معاقله | — testamentaire وصایت مختاره | Etre en — تحت وصایتده بولنمق .
Tuteur, tutrice, s. (Dr.) وصی ، وصیه | — ad hoc وصی قائمقامی | Subrogé — , **V. Subrogé** | — légitime ou naturel, ولی | — datif وصیٔ منسوب | — testamentaire وصیٔ مختار .
Tutie ou **tuthie,** sf. (Chim.) خام توتیا ، حمض توتیا .
Tuyau, sm. (Techn.) هر نوع بوری ، اولوق ، کنک مثللوره عملدر | — de conduite صو یولی بوریسی ، مجرا بوریسی | (Phys.) —x sonores انابیب مصوته | (Mus.) —x d'orgue ارغانون بوریلری | (Mar.) — d'aspiration امه بوریسی | — souffleur بلاست بوریسی | — de vidange بیلوف بوریسی | — de refoulement دیلبوری بوریسی | — d'échappement استیم یعنی فرار بوریسی | — alimentaire قیت بوریسی | — de trop plein فضله بوریسی | — de vide واقوم بوریسی .

Tuyère, sf. (Mar.) ماکنه‌لرده استیم مانیولهسی | (Techn.) تیمورجی اوجاغنك كوروك آغزلغی .
Tylome, sm. (Physiol.) ثفن .
Tylos, sm. (Zool.) حیوانات مقشره متشابهة الارجالدن دیار مصر و جزائر ممالکنده بولنور بر نوع تسبیح بوجکی .
Tylosis, sf. (Méd.) ثفن قدم ، ضخامت جفن .
Tympan, sm. (Anat.) طبل | (Hydr.) صو چرخی | (Méc.) فنارلی چرخك فناری | (Archit.) مطبعه ماکنه‌سنك بر چارچوه‌سی | (Impr.) بنا عنوانك مثلث قطعه‌سی .
Tympanique, adj. (Anat.) طبلی .
Tympanite, sf. (Méd.) Syn. de Météorisation, انتفاخ بطن .
Tympanon, sm. (Mus.) قانون دینلان آلت لهو .
Type, sm. (Techn.) طرز ، اصل ، صورت اصلیه | نمونه ، اورنك ، مثال | (Gram.) وزن | (Hist. nat.) صفحه | صفت | نسل | — grec صفحهٔ یونانیه | (Zool.) جنس | Genre — جنس نمونه‌سی | (Litt.) مثال مجسم | صندید و شجیع ودهی و عالیشان ذاتلره | (Dr.) — criminel شخص جانی | —s spéciaux اشکال مخصوصه | — visuel شخص بصری | (Ch. de f.) خریطه | — des travaux d'art اعمالات صناعیه خریطه‌سی | (Impr.) Syn. de Caractère, دوکه ، حروفاتی | مطبعه حروفاتی (Comm.) نوع، جنس | Affaires de même - برنوع‌مال اوزرینه اولان‌معاملات تجاریه .
Typhacées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذوالسویدا فرقه‌سندن اسلیه فصیله‌سی .
Typhique, adj. (Méd.) تیفوسی ، عفنی | Etat — حال تیفوئیدی .
Typhlite ou **typhlocntérite,** sf. (Méd.) التهاب اعور .
Typhlo-diclidite, sf. (Méd.) التهاب دسامهٔ اعور .
Typhlopidés, sm. pl. (Zool.) افعیه فرقه‌سندن حیات غیر زبیبه یعنی زهرسز یلانلر فصیله‌سی .
Typhlops, sm. (Zool.) افعیه فرقه‌سندن افعیهٔ دودی الشکل فصیله‌سندن بوز رنك وكلر قطعه‌سندن کوچرك زهرسز بر نوع یلان .
Typhoïde, adj. (Méd.) تیفوئیدی | Forme — شکل تیفوئیدی | Fièvre — حمای تیفوئیدی | Fièvre — à forme rhumatismale, رثیوی الشکل حمای تیفوئیدی .
Typhomanie, sf. (Méd.) هذیان تیفوسی ، هجر تیفوسی .
Typhon, sm. (Météor.) بحر محیط کبیرده ظهوره کلوب طایفون دینلان شدید قصیرغه‌یه دینور .
Typhus, sm. (Méd.) تیفو علتی ، تیفوس | (Véter.) — des bêtes bovines تیفوس بقری .
Typique, adj. (Techn.) اصلی | (Gram.) Formes —s des verbes اوزان افعال .
Typographe, sm. (Impr.) مطبعه‌جی ، صاحب مطبعه | Ouvrier — مطبعه ایشجیسی .
Typographie, sf. (Techn.) فن طباعت ، باصمه‌جیلق | حروفات ، باصمه خانه ، مطبعه‌سی | — et lithographie ou typo lithographie, طاش وحروفات مطبعه‌سی .
Typoplastie, sf. (Techn.) تمویهٔ بالحروفات .
Typoplastique adj. (Techn.) **V. Imprimerie.**
Tyran, sm. (Pol.) جبار ، متجبر ، ظالم | (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن بالع ذباب فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع انجیر قوشی .

Tyranneau. sm. (Zool.) عصافیر مخروطی المنقار فرقه‌سندن پاریدیه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع اسکته قوشی .
Tyroglyphe, sf. (Zool.) عناکب قسمندن آقارید فرقه‌سندن قطع اللحم فصیله‌سندن پینیر قوردی نوعی ، عنکبوت جبنی .
Tyrosine, sf. (Chim.) (۱۸٤٦) سنهٔ میلادیه‌سنده (لیه بیک) طرفندن بعض اعضای بدنده مکشوف بر مادهٔ بلوریه در ، تیروزین .
Tzar, sm. **Tzarine,** sf. et **Tzarowitz, V. Czar, Czarine** et **Czarowitz.**

U

U, sm. (Chim.) اورانیوم دینلان جسم بسیط معدنی‌یه اشارتدر .
Ubiquiste ou **ubiquitaire,** sm. (Relig.) حضرت عیسانك دم و لحمی هر محالده معاً موجود اولمسی کیفیتنه معتقد اولان .
Ubiquité, sf. (Relig.) جناب حقك هر محالده آن واحدده موجود اولمسی کیفیتی .
Udomètre, sm. (Phys.) Syn. de Pluviomètre, **V.** ce mot.
Uhlan, sm. (Art mil.) اولان ، (آلمانیا عسکرندن) مزراقلی سواری .
Ukase, sm. (Adm.) امرنامهٔ چاری ، روسیه چارینك امرنامه‌سی .
Ulcération, sf. (Méd.) خفیف چبان ، قرحهٔ سطحیه | یاره پیدا اولمه ، تقرع .
Ulcère, sm. (Méd.) قرحه ، یاره | — externe قرحهٔ خارجیه .
Ulcéré, ée, adj. (Méd.) یاره‌لنمش ، یاره‌لی ، مقرح ، متقرح .
Ulcéreux, euse, adj. (Méd.) یاره‌یه دائر ، قرحی .
Uligineux, euse, adj. (Bot.) ارطب ، رطوبتلو ارضده و بطاقلقده نشو ونما بولان | Sol — ارض ارطب .
Ulite, sf. (Méd.) التهاب مخاط لثه .
Ulloa (Cercle d') sm. (Météor.) بعض عجائب علاماتدن اولمق اوزره سماده کوریلان دوائر نورانیه‌لر اطرفنده بولنان دائرهٔ ابیض .
Ullobore, sm. (Zool.) عناکب فرقه‌سندن عناکب مسکنیه فصیله‌سندن فرانسه‌یه مخصوص بر نوع اوروجك .
Ulluque, sm. (Bot.) قرفخیه فصیله‌سندن آمریقه‌نك (پهرو) ممالکنه مخصوص بر نوع پاتاتس فدانی .
Ulmacées, sf. pl. (Bot.) Ou Celtidées, انجریه فصیله‌سندن منفصول درداریه فصیله‌سی .

Ulmaire. sf. (Bot.) Ou Reine des prés, ورديه فصيله‌سندن ارکچ مقالى نوعى ، لحية التيس .

Ulmine, sf. (Min.) Syn d'humine, **V.** ce mot.

Ulmique, adj. (Min.) **V. Humique.**

Ulnaire, adj. (Anat.) زندى .

Uloncie, sf. (Méd.) خراج لثه .

Ulorrhagie, sf. (Méd.) نزف لثى .

Ulotrique, adj. et sm. (Physiol.) متجعد الاشعار ، صاچلرى قيوريجق .

Ultième, sm. (Gram.) حرف اخير | (Litt.) حرف روى .

Ultimatum, sm. (Pol.) تكليف اخير قطعى ، اولتيماتوم .

Ultra-libéralisme, sm. (Pol.) سربستيت مفرطه اصولى .

Ultramontain, sm. (Relig. et Pol.) اولترامونتن ، زيرده‌كى مذهب و اصولى التزام ايدن .

Ultramontanisme, sm. (Relig. et Pol.) | پاپانك لايخطى لكى مذهبى اولترامونتانيزم ، پاپانك حكومت مطلقه‌سى .

Ultra-petita, sm. (Dr.) استدعادن فضله ، طلبدن فضله ، مافوق الدعوا .

Ulvacées, ulvées ou **ulvaires,** sf. pl. (Bot.) اشنيهٔ احضريه صنفندن اشنىٔ ليفيه فصيله‌سى .

Ulve, sf. (Bot.) | بالاده‌كى اشنىٔ ليفيه فصيله‌سنك نمونه‌سى اولان اشنيهٔ ليفيه نوعى — palmée اشنىٔ كفى | — laitue اشنىٔ خسى .

Unanimité, sf. (Pol.) اتفاق ، اتفاق آرا | Décider à l'— متفقاً و يا بالاتفاق قرار ويرمك .

Unau, unaus ou **unaeu,** sm. (Zool.) **V. Bradype** et **Paresseux.**

Unguéal, ale, adj. (Anat.) ظفرى .

Unguifère, adj. (Hist. nat.) حامل ظفر .

Unguiforme, adj (Hist. nat.) ظفرى الشكل | Ecailles —s خرشفات ظفرى الشكل .

Unguis, sm. (Anat.) عظم ظفرى .

Uni, unie, adj. (Géog.) متفق ، متحد | Etats —s حكومت مجتمعه | Etats - —s d'Amérique ممالك مجتمعهٔ آمريقه | (Relig.) قطوليك مذهبنه تابع .

Uniates, sm. pl. (Relig.) قطوليك مذهبنه تابع اولان روملر .

Unicellulaire, adj. (Zool.) وحيدالحجره | Animaux —s حيوانات وحيدالحجره .

Unification, sf. (Fin. et Adm.) توحيد | — de la Dette Publique ديون عموميه‌نك توحيدى .

Unifié, ée, adj. (Fin. et Adm.) توحيد ايدلمش ، موحد | Dette —e ديون موحده .

Uniflore, adj. (Bot.) وحيد الزهره | Plante — نباتات وحيد الزهره .

Unifolié, ée, adj. (Bot.) وحيد الورق

Uniforme, adj. et sm. (Hist. nat.) يكسياق ، يكنسق | (Art mil.) قيافت ، البسهٔ رسميه ، اونيفورمه ، فورمه .

Unilabié, ée, adj. (Bot.) وحيد الشفه .

Unilatéral, ale, adj. (Bot.) وحيد الجانب | (Fr.) بالكز برطرفك تعهدينى متضمن | Contrat — بالكز بر طرفك تعهدينى متضمن اولان مقاوله .

Unilobé, ée, adj. (Bot.) وحيد الفص .

Uniloculaire, adj. (Bot.) وحيد المسكن ، وحيد البويت .

Union, sf. (Pol.) اتحاد | — personnelle ايكى (اسوج و نوروچده اولديغى كبى) | اونيون، الهجقليلرك اتفاق (Dr.) | آيرو مملكتك بر حكمدارك زير حكومتنده بولنمسى اصولى | (Adm.) — postale اتحاد پوستهلرى، هيئت مجموعهسى، پوستهلرك اتحادينى قبول ايدن حكومتلرك | (Fin.) — latine آوروپانك لاتين حكومتلرى آرهسنده عقد اولنان مسكوكات اتحادى .

Unionidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ عديمة الرأس مستقيم القوقعه ذو البرنس تام فرقهسندن اتحاديه فصيلهسى .

Unipare, adj. (Bot.) وحيد الجانب | Cyme — موجبهٔ عنقود وحيد الجانب .

Unipersonnel, elle, adj. (Gram.) وحيد الشخص | Verbe — فعل وحيد الشخص .

Unipétale, adj. (Bot.) وحيد الوريق تويجى | Corolle — تويج وحيد الوريق .

Uniradiculé, ée, adj. (Zool.) وحيد الجذر | Dents —es اسنان وحيد الجذر .

Unisexué, ée, ou **unisexuel, elle,** adj. (Bot.) وحيد الجنس | Fleurs —es ازهار وحيد الجنس .

Unissant, ante, adj. (Méd.) منضم ، ضام | Matière —e مادهٔ منضمه .

Unisson, sm. (Mus.) اتحاد صدا ، موسيقيده ايكى سسك يكنسق اولمسى كه ديزلك ويسلكده عدم تفاوتدن عبارتدر .

Unitaire, adj. et sm. (Relig.) اقانيم ثلثه يى انكار ايدن خرستيان | (Térat.) Monstres —s عجائبات وحيديه .

Unitarisme, sm. (Relig.) اقانيم ثلثه مذهبنى انكار ايدن خرستيانلرك قول و مذهبى .

Unité, sf. (Relig.) وحدت | — de Dieu وحدانيت | (Art mil.) جزؤ تام | — tactique تعبيه جزؤ تامى | La plus grande — de bataille et de marche سوق الجيش و تعبيهنك اك بيوك جزؤ تامى | — de guerre واحد حربى | — de bataillon طابورك جزؤ تامى | — minima جزؤ تام اصغر | (Math.) واحد | —s de différents ordres احاد مختلفه ، مراتب مختلفهٔ اعداد | — des classes جملهٔ احاديه | (Phys.) واحد قياسى | — de capacité واحد اقتدار | — de courant واحد جريان | — de champ magnétique واحد حد مقناطيسيت | — de quantité électrique ou coulomb, قوهٔ فاعلهٔ الكتريقيهنك مقدارى يعنى وحيد قياسيسى كه قولومب دينور | — de chaleur ou Calorie, **V. Calorie,** واحد قياسىٔ حرارت | (Géom.) — de mesure وحيد قياسىٔ مساحه | — de longueur واحد قياسىٔ طول | — de superficie وحيد قياسىٔ سطوح ، واحد قياسىٔ مسحات | — de capacités واحد قياسىٔ اكيال | — de poids وحيد قياسى اوزان | — des poids et mesures وحيد قياسىٔ اوزان و اكيال | — linéaire واحد قياسىٔ خطى | (Philos.) — mathématique وحيد رياضى | — physique وحيد مادى | — spirituelle وحيد معنوى | (Hist. nat.) — de composition وحيد قياسىٔ تشكلات .

Univalve, adj. (Zool.) وحيد المصرع .

Univers, sm. (Géog.) دنيا | كائنات ، عالم ، جهان ، كشور .

Universalisme, sm. (Relig.) جميع ناسك بالاخره جنته داخل اولهجغى قول ومذهبى .

Universalité, sf. (Log.) كلى، كليات | عموميت | بر قضيه‌نك كليت جهتيله اولان كيفيتى | (Dr.) — des biens جميع اموال .

Universaux, sm. pl. (Log.) مبادئ تصوراتدن اولان كليات | Les cinq — كليات خمسى .

Universel, elle, adj. (Log.) كلى | عمومى | Proposition —le قضيهٔ كليه | (Pol.) Suffrage — آراى عموميه، آراى عموميه اصولى | (Litt.) Histoire —le تاريخ عمومى .

Universitaire, adj. (Adm.) دارالفنونه عائد، متعلق .

Université, sf. (Adm.) دار الفنون، اونيورسيته .

Upas, sm. (Bot.) جاوا آطه‌سنه مخصوص بر نوع صارمشق كه زهر آغاجى ديثور .

Uraconise, sf. (Min.) Syn. de Urane sesquioxyde, **V. Urane.**

Urane, sm. (Min.) اوران، حمض اورانيومدن عبارت بلورى بر نوع معدن | — oxydulé, syn. de Péchurane, **V.** ce mot | — phosphaté jaune ou Uranite, اورانيت، اوران اصفر ذوالفوسفور خلقيدر | — phosphaté vert ou Chalkolite, شالقوليت، اوران احضر ذوالفوسفور خلقيدر | — sesquioxyde ou Uraconise, اوراقونيز، حمض يكنيم اوران خلقيدر .

Uranicoplastie, sf. (Chir.) تصنيع شراع حنك .

Uranie, sf. (Zool.) خرشفى الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سيله نهاريه فصيله‌سى بيننده و ماداغسقار آطه‌سنه مخصوص كلبكلر نوعى .

Uraniées, sf. pl. (Bot.) موزيه فصيله‌سندن اورانيه قبيله‌سى .

Uranite, sm. (Min.) **V. Urane** | (Géol.) —s, صخور اورانيوميه | —s oxydés صخور اورانيوميهٔ محمضه .

Uranium, sm. (Chim.) اورانيوم، اوراندن مخرج بر جسم بسيط متاليكى در .

Uranographie, sf. (Astr.) توصيف فلكيات .

Uranorama, sm. (Astr.) سيارات وكواكبك دور و حركتلرينى مشعر هر نوع كره، كرهٔ مجسمهٔ سما .

Uranus, sm. (Astr.) سيارات كبيره‌دن اورانوس، هرشل يلدزى .

Urao, sm. (Min.) اوراثو، ايرنده بولنور بر نوع بياض بلور كه بر ثالث فحميت نطرون بالماء خلقيدر .

Urate, sm. (Chim.) بوليت | — de soude بوليت سود .

Urbain, aine, adj. (Dr.) شهرى، شهر داخلنده اولان | عرصه‌يه دائر | Maisons —es, propriétés —es, شهر داخلنده اولان مسقفات و اراضى | Terrain — عرصه .

Urcéolaires, sm. pl. (Zool.) نقيعيهٔ مهدبه انواعندن ومتساوى الاهداب فصيله‌سنه قريب بر نوع حوينات جلجليه .

Urcéolé, ée, adj. (Bot.) جلجلى، متنمنج .

Urédinées, sf. pl. (Bot.) فطور طفيليه فرقه‌سندن اوره‌دينه يعنى سهكيه فصيله‌سى .

Uredo, sm. (Bot.) Rouille des blés, etc. بالاده‌كى سهكيه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سى اولوب بغداى و سائره پاصى تشكيل ايدن صغير منطارلره ديثور .

Urée, sf. (Chim.) اوره، جوهر بول .

Urémie, sf. (Méd.) دم مبول .

Urène, sf. (Bot.) خبازيه فصيله‌سندن مخبزه قبيله‌سندن آمريقهٔ وسطى‌يه مخصوص بر نوع ابه كومجى .

Urétéralgie, sf. (Méd.) الم حالب .

Urétère, sm. (Anat.) حالب .
Urétérite, sf. (Méd.) التهاب حالب .
Urétérolithiase, sf (Méd.) حصات حالب .
Uréthral, ale. adj. (Anat.) احليلى ، مجراى بولى .
Uréthralgie, sf. (Méd.) الم احليل ، الم مجراى بول .
Urèthre ou **Urètre,** sm. (Anat.) احليل ، مجراى بول .
Uréthrite, sf. (Méd.) التهاب احليل ، التهاب مجراى بول .
Uréthro, adj. (Anat.) احليلى | — -périnéal احليلى عجانى | (Méd.) — -blennorrhée سيلان احليل .
Uréthrophraxie, sf. (Méd.) انسداد مجراى بول .
Uréthrorrhagie, sf. (Méd.) نزف مجراى بول .
Uréthrorrhée, sf (Méd.) سيلان مجراى بول ، سيلان احليل .
Uréthroscope, sm. (Méd.) احليل بين .
Uréthrosténie, sf. (Méd.) ضيق احليل .
Uréthrotome, sm. (Chir.) مخزع احليل .
Uréthrotomie, sf. (Chir.) خزع احليل .
Urgence, sf. (Pol.) مجبوريت قطعيه ، لزوم قطعى ، وجوب ، مستعجليت | Demander l'— بر تكليفك سريعاً موقع مذاكره يه وضعنى طلب ايتمك ، بر تكليفك مواد مستعجله صورتنده تذكرينى طلب ايتمك ، مستعجليت قرارينى طلب ايتمك ، بر سؤالك استيضاحى مستعجلاً مذاكره يه كيرلمسنى طلب و بيان | Déclarer l'— قطعى حاله وضعنى طلب ايتمك | En cas d'— حين حاجتده ، لزوم عاجل | D'— مستعجلاً ، مجبوريت قطعيه ده ايتمك تقديرنده .
Urgent, ente, adj. (Pol.) مستعجل ، درجهٔ وجوبده اولان | Besoin — لزوم قطعى .
Urgonien (Etage), sm. (Géol.) طبقهٔ اورغونيه يعنى طبقهٔ نه‌ئوقوميهٔ اعلا .
Uridrose, sf. (Méd.) عرق بولى .
Urinaire, adj. (Physiol.) بولى | Voies —s مجارئ بوليه .
Urinal, sm. (Méd.) تفسره ، اوردك ديثلان بر نوع سيديك دوكمكه مخصوص آلت .
Urination, sf. (Physiol.) تبول ، ايشمه .
Urine, sf. (Physiol.) بول ، سيديك | — de cheval, mulet ou âne, قاشان .
Urinoire, sf. (Pharm.) قاروره ، مبول | بولخانه .
Urinomètre, sm. (Méd.) مقياس بول .
Urique, adj. (Chim.) Acide — حامض بول .
Urne, sf. (Pol.) قرعه چكمجه‌سى | — électorale انتخاب چكمجه‌سى | (Bot.) محفظهٔ بزورواشنه ، مقرع بزور .
Urocystite, sf. (Méd.) التهاب مثانه .
Urodèles, sm. pl. (Zool.) ضفادعيه قسمندن ظاهرالذنب فرقه‌سى .
Urodialyse, sf. (Méd.) انقطاع بول .
Urodynie, sf. (Méd.) وجع تبول .
Urolithe, sf. (Chir.) حصات بول .
Urorrhée, sf. (Méd.) بوال .
Uroscope, sf. (Méd.) مقياس بول ، بولبين .

Uroscopie, sf. (Méd.) بولبینی ، مقایسهٔ بول .
Urose, sf. (Path.) امراض طرق بولیه .
Urostigmate, sm. (Bot.) هندستانه مخصوص پنغاله انجیریکه بر نوع فرعون انجیریدر .
Ursidés, sm. pl. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقه‌سندن دبیه فصیله‌سی .
Urson, sm. (Zool.) حیوانات قاضمه فرقه‌سندن دلدلیه فصیله‌سندن آمریقه‌نك بر نوع اوقلی کرپیسی .
Urticacées ou **urticées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالورقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض فرقه‌سندن انجریه فصیله‌سی .
Urticaire, sf. (Méd.) قورد اشنی ، شری ، انجری .
Urticant, sm. (Pharm.) دوای انجری ، متأنجر .
Urtication, sf. (Méd.) کیجیشمه ، تأنجر .
Urticées, sf. (Bot.) **V. Urticacées.**
Urubu, sm. (Zool.) عقابین فرقه‌سندن آمریقهٔ جنوبیه‌یه مخصوص بر نوع صاری بشکلی قره اقبابا .
Urus, sm. (Géol.) بقر مستحاثه‌لرندن بقر ابتدائی مستحاثه‌سی .
Us, sm. (Dr.) عرف ، عادت بلده ، عادت | — et coutumes d'un lieu عرف و عادات بلده | (Pharm.) استعمال .
Usage, sm. (Dr.) عرف ، عادت | استعمال | حق احتطاب و حق رعی | حقّ — général عرف عام ، عادت متعارفه | Droit d'— حق استعمال | —s locaux عادات محلیه | Prêt à — عاریت | Mettre hors d'— ابطال استعمال | (Adm.) Cérémonies d'— مراسم معتاده | (Pharm.) صورت استعمال .
Usager, sm. (Dr.) حق احتطاب ورعی صاحبی .
Usance, sf. (Dr.) (پولیچه حقنده) اوتوز کونلك وعده | Lettre de change à trois —s طقسان کون صکره تأدیه‌سی مشروط پولیچه | Traite à deux —s آلتمش کونلك پولیچه .
Usine, sf. (Indust.) دارالصناعه اعمالاتخانه | فابریقه | تیمورخانه | — de fonderie دوکمخانه | — des fusées فشنکخانه .
Usité, ée, adj. (Gram.) مأنوس الاستعمال ، مستعمل ، زبانزد .
Usnée, sf. (Bot.) شیبیه فصیله‌سندن آغاج کوکلرنده بولنور بر نوع یوصون | — du crâne humaine شیب قحفِ ادمی | — entrelacée شیب مشبك .
Ustensile, sm. (Techn.) آلات و پوساط ، عده و عتاد | —s de ménage اثات بیت ، مجملات ، خانه لوازماتی | —s de cuisine مطبخ طاقمی .
Ustilaginée, sf. pl. (Bot.) فطور طفیلیه فرقه‌سندن فطور حرفیه فصیله‌سی .
Ustion, sf. (Méd.) Syn. de cautérisation et de combustion, حرق .
Usucapion, sf. (Dr.) حق قرار .
Usufruit, sm. (Dr.) انتفاع | حق انتفاع | بر مالدن قید حیات حق انتفاع | — légal صغیر اموالنده پدر و والده‌سنك حق انتفاعی | — conventionnel حق انتفاع عقدی .
Usufruitier, ière, s. (Dr.) حق انتفاع صاحبی .
Usuraire, adj. (Dr.) فاحش فائضه متعلق | Intérêt — فاحش فائض | Taux — حد نظامیسندن فضله کذشته .

Usure, sf. (Dr.) فاحش کذشته ، فاحش فائض ، مرابحه | Prêter à — فاحش کذشته | (Méd.) لیاط ، اشیفه ، فرسوده‌کی ، لیاط ، دلك ، احتکاك (Phys.) | ایله اقراض ایتمك
— anormale des dents لیاط غیر طبیعی اسنان .

Usurier, sm. (Dr.) تفه‌جی ، معامله‌جی ، مرابحه‌جی .

Usurpateur, sm. (Dr.) غاصب .

Usurpation, sf. (Dr.) غصب | — de titres, de fonctions, بلا صلاحیت و مأذونیت صفت رسمیه‌ده بولنه .

Utéralgie, sf. (Méd.) الم رحمی .

Utérin, ine, adj. (Anat.) همشکم ، رحمی | Artère —e شریان رحمی | (Dr.) اخت لام ، لام قزقرنداش | Sœur —e اخ لام ، لام قرنداش | Frère — لام .

Utérus, sm. (Anat.) Syn. de Matrice, رحم .

Utile, adj. (Dr.) Délai — قانوناً معین اولان مهل | Jours —s مهل قانونی داخلنده‌کی ایام .

Utilitaire, sm. pl. (Philos.) Système — حسن و قبحك منفعت عمومیه‌یه مستند اولمسی فلسفه‌سی .

Utilité, sf. (Dr.) نافعیت ، منفعت ، فائده | — publique منفعت عمومیه | Expropriation pour cause d'— publique منافع عمومیه ایچون استملاك .

Utopie, sf. (Philos.) ترتیبی ناقابل تطبیق | حکومت موهومه ، حکومت کاملهٔ مخیله ، بر طاقم تأسیسات فکریه ، فرضیات غیر ممکنه ، محالات ، مخیلات .

Utriculaire, adj. (Bot.) قریبی ، حجروی | —, sf. نباتات مائیه‌دن بطاقلق صولری اوزرنده یوزر بر نوع نباتدر .

Utriculariées ou **utriculariacées,** sf. pl. (Bot.) نباتات مائیه صنفندن قریبیه فصیله‌سی .

Utricule, sm. (Bot.) Syn. de Cellule, قریبه ، حجره .

Utriculé, ée, ou **utriculeux, euse,** adj. (Bot.) ذوالقریبه ، ذوالحجره .

Uva ursi, sm. (Bot.) عنب‌الدب ، آیی اوزومی .

Uvaire, sf. (Bot.) آنوناسه فصیله‌سندن بر نوع بیان اوزومی .

Uvée, sf. (Anat.) عنبیه .

Uvéite, sf. (Méd.) التهاب عنبیه .

Uvulaire, adj. (Anat.) لهاتی | (Bot.) —, sf. syn. de Streptopus, چینه مخصوص قزیل چیچکلی بر نوع تزیینات فدانی .

Uwarowite, sf. (Min.) اوواروویت ، روسیه‌نك اورال طاغلرینه مخصوص بر نوع زمردی سیلان طاشی .

V

V, sm. حساب و علومه دائر کتب و رسالهلرده و اوراق و سائر تاریخلرده بش عددینه اشارتدر
نظارته لقب اولان حضرتلرینه **V. E.** | پاپا حضرتلرینه ویریلان لقبه اشارتدر **V. S.** |
اشارتدر | (Chim.) وانادیوم جسم بسیطنه اشارتدر .

Vacance, sf. (Adm.) تعطیل ، واقانسه ' ایام تعطیلیه | حل ' منحل اوله ، منحلیت |
— des tribunaux تعطیل محاکم | (Dr.) — des succession ترکهنك مستحق
خانهنك خالی و بوش قالهسی — de maison | اولمامه حالی ' محلولیت ترکه .

Vacant, ante, adj. (Adm.) منحل ' بوش | (Dr.) Biens —s اموال متروکه ،
وارث معروفی بولنمیان ترکه Succession —e | صاحبسز اموال .

Vacarme, sm. (Art mil.) قارغشه ' جلبه ' غلغله ' تالاج .

Vacation, sf. (Adm.) مأمورینك یا اهل وقوفك بهر مجلسی و یا اجتماعی | — des experts ممیزلرك اجتماعی | ممیز و دعوی وکیللری اجرتی | Honoraires payés par — ویزیته اصولی ایله اجرت تأدیهسی , Chambre des —s تعطیل محاکم زماننده دعاوی مستعجلهیی رؤیته مأمور محکمه .

Vaccaire, sf. (Bot.) قرنفلیه فصیلهسندن سیلنه قبیلهسندن حلواجی چوکی دینلان نبات نوعی .

Vaccin, sm. (Méd.) آشی ' مادهٔ بقریه ' مادهٔ ملقحه .

Vaccinal, ale, adj. (Méd.) جدریٔ بقری ، تلقیحی .

Vaccination, sf. (Méd.) تجدیر ' آشیلامه ، تلقیح بقری ' تلقیح .

Vaccine, sf. (Méd.) جدریٔ بقری | Fausse — جدریٔ بقریٔ کاذب .

Vaccinelle ou **vaccinoïde,** sf. (Méd.) شبه جدریٔ بقری .

Vacciniacées ou **vacciniées,** sf. pl. (Bot.) ذرالفلقتین ذوالوریقات
توبجیه حول المبیض صنفندن خلنجیه فصیلهسندن جدریه فصیلهسی .

Vaccinier, sm. (Bot.) Syn. d'Airelle, **V.** ce mot.

Vaccinogène, adj. (Méd.) Propriétés —s, خواص تلقیحیه | Institut — دار التلقیح .

Vache, sf. (Zool.) ثدیه قسمندن ذوات الظلفین مجتره فرقهسندن بقریه فصیلهسندن اینك
اینك ویدللوسی ' بقر ' کاو | نوعی | (Comm.) اینك دریسی و اکته دینلان — vernie |
روغن ، لوستربن — cirée | و سختیانی .

Vacherie, sf. (Agric.) اینك آخوری | ماندره ' سودخانه .

Vacillant, ante, adj. (Phys.) مهتز ، مهتزع .

Vacillation, sf. (Phys.) اهتزاز ' اهتزاع .

Vade mecum, sm. استوج مجموعه .

Va-et-vient, sm. (Méc.) امدشد ، ماكنه‌لرده كيدوب كله حركتى ، حركت متناوبهٔ منتظمه .

Vagabond, sm. (Dr.) سرسرى .

Vagabondage, sm. (Dr.) سرسريلك .

Vagin, sm. (Anat.) مهبل ، رحم يولى .

Vaginal, ale, adj. (Anat.) مهبلى .

Vaginalite, sf. (Méd.) التهاب غشاء مهبلى .

Vaginelle, sf. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنى مرجول الجناح فرقه‌سندن ذوالقوقعة زجاجيه فصيله‌سندن بر نوع دكز حلزونى .

Vaginite, sf. (Méd.) التهاب مهبل .

Vagino, adj. (Anat.) مهبلى | — -péritonéal مهبلئ صفاق | — -rectal مهبلئ سرمى ، مهبلئ مستقيمى | — -uréthral مهبلئ مجراى بولى | — -vésical مهبلئ مثانى .

Vaginocèle, sf. (Méd.) فتق مهبلى | — antérieure فتق مهبلئ قدامى | — postérieure فتق مهبلئ خلفى .

Vaginule, sf. (Anat.) غميد مقره .

Vagissement, sm. (Physiol.) صراخ نوزاد .

Vague, sf. (Mar.) دكز طالغه‌سى ، طالغه ، موج .

Vague, adj. (Anat.) **V. Nerf** | (Dr.) Terrain -- اراضئ خاليه | حدودى غير معين اراضى .

Vaguemestre, sm. (Art mil.) الاى پوسته‌جيسى .

Vaigrage, sm. (Mar.) ديپ ايچ قاپلامه‌لرى مجموعى | كمينك ايچ قرينه‌سى .

Vaigre, sf. (Mar.) كمينك ايچ تخته وقاپلامه واستارى | — de bouchain چاپه قاپلامه‌سى .

Vain, aine, adj. (Dr.) Terre —e et vague اراضئ خاليه ، اراضئ غير مزروعه | —e pâture بعدالحصاد چيت و ديوارله محاط اولميان اراضيده حق رعى .

Vairon, adj. m. (Physiol.) اخيف ، ورون ، كوزلرينك رنكلرى بشقه بشقه مثلا بر كوزى كوك و بر كوزى سياه اولانه ياخود كوزلرى چاقر اولانه دينور .

Vaisseau, sm. (Mar.) كشتى ، هر نوع كمى و سفينه‌يه علمدر | —x de guerre سفائن حربيه | —x blindés سفائن اهنين | — rasé مزه قپاق | — de ligne قاليون سفينه | — -école تعليم سفينه‌سى ، مكتب كميسى | — -école des canonniers طوپچى سفينه‌سى | — -amiral سنجاق و يا قوماندان سفينه‌سى | — dépôt de la réserve مركز اتخاذ اولنمش سفينه | — à trois ponts اوچ انبارلى | — à deux ponts قپاق | — fantôme متروك سفينه | Capitaine de — بحريه مير آلايى | Enseigne de — بحريه ملازم اولى | (Chim.) Syn. de Récipient, **V.** ce mot | (Hist. nat.) وعا ، مجرا | —x aquifères اوعيهٔ مائيه | (Bot.) وعا | —x capillaires اوعيهٔ شعريه | (Anat.) وعا | —x lymphatiques اوعيهٔ لنفاويه | —x sanguines اوعيهٔ دمويه | —x scalariformes اوعيهٔ سلمى الشكل | —x ponctués اوعيهٔ منقوطه ، اوعيهٔ نقطويه | —x ordinaires اوعيهٔ عاديه | —x laticifères اوعيهٔ لبنيه | (Astr.) Syn. d'Argo, نصف كرهٔ جنوبيه‌ده واقع سفينه جملهٔ كوكبيه .

Vaisselle, sf. (Indust.) اوانى | سفره طاقمى مجموعى | — d'or et d'argent اوانئ سيم وزر | — plate كموش سفره طاقمى مجموعى .

Vakouf, sm. (Dr.) Ou fondation pieuse, وقف | —s ou propriétés dédiées dans certaines conditions spéciales, اوقاف مشروطه | Ministère des —s اوقاف همايون نظارتی | Admistration des biens —s توليت .

Valable, adj. (Dr.) معتبر ، مرعی | قانوناً مقبول | صالح احتجاج | Excuse — عذر شرعی .

Valérate ou **valérianate,** sm. (Chim.) والريت ياخود والريانيت .

Valériane, sf. (Bot.) زیرده‌کی سنوریه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولان کدی اوتی نوعی ، حشیشة الهره | — officinale مخزنی کدی اوتی | — phu ou grande —, بیوك کدی اوتی | — celtique ou nard celtique, سنبل رومی | — locuste ou valérianelle, V. ce mot.

Valérianées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توجیه حول المبیض صنفندن سنوریه فصیله‌سی .

Valérianelle, sf. (Bot.) Ou valériane locuste, syn. de Mâche, V. ce mot.

Valérianique ou **valérique,** adj. (Chim.) Acide — حامض والهریك .

Valet, sm. (Chir.) — à Patin ملقط پاتین | (Jeux) باجاق .

Valétudinaire, adj. et s. 2 g. (Méd.) علیل المزاج ، ممراض .

Valeur, sf. (Adm.) قیمت | — cadastrale قیمت مخمنه | — nominale قیمت اعتباریه | — réelle قیمت حقیقیه | — extrinsèque قیمت موضوعه | — absolue قیمت مطلقه | — relative قیمت نسبیه | (Dr.) بدل | — reçue اخذ اولنمش بدل | — en compte محسوبی اجرا اولنمش بدل ، حسابه ادخال اولمش بدل | — fournie اعطا اولنان ، کوندریلان بدل | (Comm.) Non — — فروختی ممتنع قیمتسز امتعه | — déclarée مقداری پوسته‌یه بیلدریلان نقد یاخود اوراق نقدیه | —s négociables, V. ce mot | (Bourse) —s, تحویلات | —s à lots اکرامیه‌لی تحویلات | —s mobilières اسهام و تحویلات | — à ce jour بو کونکی قیمت | Echantillon sans — قیمتسز اشیا نمونه‌سی | (Dr. musul.) — des constructions et plantations d'arbres d'un terrain, tant qu'elles se trouvent debout, قائماً قیمت | — des matériaux après la démolition des constructions ou du bois, après le déracinement des arbres, مقلوعاً قیمت | — des matériaux ou bois, après déduction des frais de démolition ou de déracinement, مستحق القلع اولەرق قیمت .

Validation, sf. (Dr.) تصدیق | — de saisie تصدیق حجز | (Pol.) — des pouvoirs انتخاباتك تصدیقی .

Valide, adj. 2 g. (Dr.) معتبر ، قانوناً مقبول | معمول به .

Valider, va. (Pol.) تصدیق ایتمك ، انتخابی تصدیق ایتمك .

Validité, sf. (Dr.) صحت | مرعیت | — des conventions عقودك صحت و مرعیتی .

Valise, sf. (Adm.) چانطه ، خورج | — s postales پوسته چانطه‌لری ، خورجلری | — diplomatique سفارت پوسته چانطه‌سی .

Vallée, sf. (Géog.) دره ، وادی .

Vallisnérie, sf. (Bot.) فصیلۀ جهرۀ مائیه صنفندن نهرلرده بولنور برنوع صو فدانی .

Valonnée, sf. (Comm.) Syn. d'Avelanède, **V.** ce mot. دباغ پلاموزی .
Valoir, vn. (Dr.) Faire — اراضینك طوغریدن طوغری‌یه صاحبی طرفندن ایشلدلمسی | (Comm.) A — محسوباً .
Value, sf. (Dr. et Comm.) **V. Plus** - — et **Moins** - — .
Valvaire, adj. (Anat.) مصرعی | (Bot.) Préfloraison — مقدم تزهر مصرعی .
Valve, sf. (Hist. nat.) مصرع | (Zool.) — pectiniforme مشطی الشکل مصرع | (Méc.) والف ، طلومبه بقراجنلك دیلی که آچیلور قپانور .
Valvé, ée, adj. (Hist. nat.) ذوالمصرع .
Valviforme, adj. (Hist. nat.) مصرعی الشکل .
Valvule, sf. (Anat.) دسامه | — bicuspide ou mitrale, دسامهٔ منشق | — tricuspide ou triglochine, دسامهٔ ثلاثی الشرافه | — connivente, **V.** ce mot.
Vampire, sm. (Relig.) خورتلاق | (Zool.) خفاشیه فرقه‌سندن ذوالفم ورق فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص غایت بیوك بر نوع یراسه .
Van, sm. (Agric.) خرمان صاوورمغه مخصوص یابا دینلان آلت .
Vanadate, sm. (Chim. et Min.) واناديت | — de plomb, syn. de Vanadine, **V.** ce mot.
Vanadine, sf. (Min.) وانادین ، وانادیوم ایله قورشوندن عبارت بر معدن .
Vanadique, adj. (chim.) Acide — حامض و انادیوم .
Vanadite, sm. (Chim.) وانادیق .
Vanadium, sm. (Min.) وانادیوم دینلان جسم بسیط معدنی .
Vandalisme, sm. (Pol.) علوم و فنوندن نفرت ایجه قول و مذهبی .
Vande, sf. (Bot.) زبرده‌کی وانده قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان بر نوع تزیینات فدانی .
Vandées, sf. pl. (Bot) سحلبیه فصیله‌سندن وانده قبیله‌سی .
Vandoise, sf. (zool.) Ou dard, vulg. chiffe et soëfre, فرانسه نهرلرنده بولنور بر نوع کموش بالغی .
Vanesse, sf. (Zool.) خرشفی‌الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن شبه فراشیه قبیله‌سندن الك کوزل رنکلی کلبکلر نوعی .
Vanga, sm. (Zool.) عصافیر مضرس المنقار فرقه‌سندن عقایق فصیله‌سندن ماداغسقار جزیره‌سنه مخصوص بر نوع ییلورجین قوشی .
Vanille, sf. (Pharm) وانلیا | — légitime ou de Ley, عادی وانلیا | — palmée کفی وانلیا | — guyanaise کویانا وانلیاسی .
Vanillier, sm. (Bot.) سحلبیه فصیله‌سندن وانلیا فدانی نوعی | — officinal مخزنی وانلیا فدانی .
Vanilline, sf. (chim.) وانللین ، وانلیادن مخرج بر اساس کیمیوی‌در .
Vanité, sf. (Relig.) تفخر ، غرور ، هوا و هوس | Tirer — مغرور اولمق .
Vannage, sm. (Agric.) خرمان صاورمه عملیاتی ، اکینلری یابالامه ایشی .
Vanne, sf. (Hydr.) صواق ، بند قپوسی | حاجز ، حرق قپاغی | — de décharge بند و سائره صولرینی بوشاتمغه مخصوص آنا موصلقی | Eaux —s کهرز صولری | (Zool.) —s ou vanneaux, قوش قنادی یلکلرندن الك بیوکلری که قوادم دینور .
Vanneau, sm. (zool.) طیور مقبقبه ساکن المزاع فرقه‌سندن حضراتیه فصیله‌سندن قیز قوشی نوعی .
Vannerie, sf. (Indust.) کوفه و سپتجیلك صنعتی و تجارتی .

Vantail, sm. (Archit.) pl. vantaux, چیفته قنادلی قپولرك بهر قنادی .

Vapeur, sm. (Mar.) ou bateau à —, وابور ، بخارلی سفینه | — postal پوسته وابوری .

Vapeur, sf. (Phys.) بخار | غیر ثابت غازلره دینور | — d'eau صو بخاری | (Mar.) اسلیم ، استم | Machine à — بخارلی ماکنه | (Méd.) —s, ریاح رحمیه .

Vaporisation, sf. (Phys.) تبخر | تبخیر ، بخار حالنه ارجاع .

Varaigne, sf. (Hydr.) دکزدن ملحه حوضلرینه صویی ایصال ضمننده یاپلمش قنال و یا یول .

Varan, sm. (Zool.) واران ، زیرده‌کی وارانیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب جاوه آطه‌سنه مخصوص بر نوع کوچك تمساخ .

Varangue, sf. (Mar.) کمینك قبورغه اکریلرینه دینور ، دوشك | Maîtresse — آنا دوشك | — acculée اکسز دوشك | — plate چتال بوکه | Demi- — یارم دوشك | Tôle — دوشك لوجه‌سی .

Varaniens, sm. pl. (Zool.) ضباییه فرقه‌سندن ذواللسانین فصیله‌سندن مفصول وارانیه فصیله‌سی .

Vare ou **barre,** sf. (Métr.) اسپانیانك ۸۵ سانتیمتره طولنده بر نوع آرشونی .

Varec ou **varech,** sm. (Bot.) اشنی ، دکزك قییلره آتدیغی دکز یوصونی و صازی | — corné اشنیٔ قرنی | — vésiculeux اشنیٔ حویصالی | که کتانجك دینور .

Varenne, sf. (Géog. et Agric.) کامیا دینلان خالی و غیر مزروع وادیلره دینور .

Vari, sm. (Zool.) ثدییهٔ ذوالایدی اربعه فرقه‌سندن طیفیه فصیله‌سندن بر نوع میمون .

Variable, adj. et sf. (Math.) قابل تحویل | متحول .

Variante, sf. (Ch. de f.) انحراف کذرکاه .

Variation, sf. (Météor.) تحول ، تبدل | —s atmosphériques تبدلات هوائیه | (Astr.) انحراف ، اختلاف | — de la lune اختلاف حرکت قمر | (Math.) بر متحول و یا تابعك تزایدات منفیه و یا مثبته‌سنه دینور | (Mar.) Syn. de Déclinaison, انحراف طبیعی | Compas de —s سمت پوصله‌سی | (Mus.) —s, موسیقیده اساس طوتیلان بر مقامك صنعت ایله ترتیب اولنان مختلف سرعتلی هوالری .

Varice, sf. (Méd.) طمار شیشکنلکی ، دوال | anévrismale دوالیٔ ام الدمی .

Varicelle, sf. (Méd.) جدریٔ کاذب ، صو چیچکی .

Varicocèle, sf. (Méd.) دوالیٔ صفن .

Varicomphale, sm. (Méd.) دوالیٔ سره .

Variété, sf. (Hist. nat.) تنوع ، تنوع جنس | نوع .

Varigère, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمهٔ الرأس ذات الجنب قوتپی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن بر نوع حلزون .

Variolaire, sf. (Bot.) شیبیه فصیله‌سندن قیالر و آغاجلر اوزرنده تورمین بر نوع یوصون .

Variole, sf. (Méd.) چیچك علتی ، جدری | — discrète ou bénigne, جدریٔ سلیم | — confluente جدریٔ مجتمع | — noire ou hémorrhagique, جدریٔ نزفی | (Zool.) مشوك المسبح خرشنی الادمه فرقه‌سندن نیل و سائر بیوك نهرلرده بولنور بر نوع پلاموط بالغی .

Variolique, adj. et sm. (Méd.) چیچکلی ، جدیری .

Variolite, sf. (Géol.) واریولیت ، فلدسپات عقده‌لرندن متشکل بر نوع صخره .

Variqueux, euse, adj. (Méd.) دوالی | Veine —se ورید دوالی .
Varlope, sf. (Techn.) مرانغوزلرك بيوك نوع كوشترەسیکه پلانیا دیرلر | Demi - — يارم پلانيا .
Varre, sf. (Pêche) دکز قاپلومبغەسی طوتمغه مخصوص بر نوع زیقین .
Vasculaire ou **vasculeux, euse,** adj. (Anat.) وعائی | Système — جلهٔ وعائیه | (Bot.) Tissu — نسج وعائی .
Vascularité, sf. (Physiol.) وعائیت .
Vase, sm. (Techn.) وعا ، هر نوع کاسه و قابه علمدر | - s antiques عده و عتاد | ظرفین متواصلین | (Phys) ظرف | —s communiquants اوانئ عتیقه ، عتيقه | — de Mariotte جریان منتظم ایچون بلبلهٔ ماریوط | — de Tantale طنتال کاسەسی .
Vase, sf. (Min) چوراق ، صلصال | — de mer دکز چوراغی .
Vaseline, sf. (Pharm.) وازلين دينلان نوايجاد بر نوع مرهم .
Vaseux, euse, adj. (Min.) چوراقلی ، صلصلی .
Vasiducte, sm. (Bot.) Syn. de Raphé, **V.** ce mot.
Vasistas, sm. (Archit.) کپنك ، قپو پنجرەسی .
Vaso-moteurs (Nerfs), sm. pl. (Bot.) بعضاً اوردهٔ علقویەیه ویریلور بر اسمدر .
Vasque, sf. (Archit.) هر بر قورنه و اوفق باغچه حوضلرینه وسقیلره ویریلور بر اسمدر.
Vassal, ale, adj. et sm. (Pol.) تابع | Etats —aux دیکر بر حکومته تابع بولنان حکومات صغیره ، بکلکلر ، امارات .
Vassalité, sf. (Pol.) تبعیت | تابعیت .
Vastringue, sf. (Techn.) ویچق .
Vatéric, sf. (Bot.) فصیلهٔ دیپتروقارپەدن هنده مخصوص بر نوع کونلك آغاجی .
Vatican, sm. (Pol.) پاپا حضرتلرینك مقری اولان رومادہ کائن واتیقان سرایی .
Vauchérie, sf. (Bot.) Syn. d'Ectospermé, **V.** ce mot.
Vaudeville, sm. (Théâtre) وودویل ، شرقیلی بر نوع تیاترو اویونی .
Vauquelinite, sf. (Min.) ووکیلینیت ، بر قرومیت مکرر نحاس ورصاص خلقیدر .
Vautour, sm. (Zool.) نسر ، آقبابا ، طیور جارحهٔ نهاریه فرقەسندن عقابین ذسیلەسی | — dressé pour la chasse عتاق | — fauve ou griffon, کرکس دینلان بر نوع آقبابا | — noir اوشاق قپان دينلان بر نوع قره اقبابا .
Vayvode ou **voyvode,** sm. (Pol.) ویووده ، ویوودکه اوائلده دولت عثمانیەیه تابع بعض امارات رئیسلرینه دینور ابدی .
Veau, sm. (Zool.) عجل ، طانه | — de lait صغیر بوزاغیسی | (Comm.) ویدله | — verni روغانلی ویدله | (Hist.) — d'or عجل سامری .
Vecteur (Rayon), sm. (Géom.) خط شعاع .
Vedette, sm. (Art mil.) سواری نوبتجیسی .
Végétal, ale, adj (Bot.) نباتی ، نابت | Règne — نباتات | —, sm. نبات . **V** . aussi **Végétaux.**
Végétarien, sm. (Méd.) آکل نبات ، انجق نباتاتله متعیش اولان کیمسنه .
Végétarisme, sm. (Méd.) اکل نباتات اصولی ، آنجق نباتاتله تعیش ایتمه قاعدەسی .
Végétatif, ive, adj. (Bot.) نابت ، منبت | Force —ive قوه منبته .

Végétation, sf. (Bot.) تنبت ، انبات | نباتاتی عموم برمحلك | (Méd.) لحم نابت، تنبت .

Végétaux, sm. pl. (Bot.) نباتات | — vasculaires نباتات وعائيه | — cellulaires نباتات خجرويه | — ligneux نباتات خشبيه | — aquatiques نباتات مائيه | — vasculaires exogènes نباتات وعائية متنمئ خارجى | — vasculaires endogènes نباتات وعائية متنمئ داخلى .

Végéto-minérale (Eau), sf. (Pharm.) قورشون توزى محلولى . ماء نباتی معدنی .

Véhicule, sm. (Techn.) التِ نقليه ، هر نوع عربه و وسائط نقليه يه عملدر | محمل | (Phys.) سایق | (Physiol.) ناقل | (Méd.) سواغ ، محمل .

Veille, sf. (Relig.) اخشام ، دون گیجه ، دوش | ساهور | (Méd.) سهر ، یقظه .

Veilleur, sm. (Adm.) — de nuit گیجه بکجیسی .

Veine, sf. (Anat.) ورید ، رك ، طمار | — cave ورید اجوف | — cave supérieure ou thoracique, ورید اجوف عالی | — cave inférieure ou abdominale, ورید اجوف سافل | —s pulmonaires ou système veineux pulmonaire اوردهٔ رئويه | — -porte ورید باب | — -porte abdominale ورید باب بطنی | — -porte hépatique ورید باب کبدی | (Min.) معدن طماری .

Veineux, euse, adj. (Anat.) وریدی | Système — جلهٔ وریدیه | Système — général جلهٔ وریدیهٔ عمومیه | Système — abdominal جلهٔ وریدیهٔ بطنیه .

Veinule ou **vénule,** sf. (Anat.) ورید صغیر ، ورید .

Vélani, sm. (Syl.) — ou chêne — دباغلرك استعمال ایتدیکی پلاموت میشه‌سی .

Vélar, sm. (Bot.) Syn. de Eyrsimum, صلیبیه فصیله‌سندن رشادیه قبیله‌سندن چالقیجی اوتی نوعی .

Vélelle, sf. (Zool.) حیوانات شعاعیه‌دن آقالف انواعندن مائی رنك فرج بحریلر نوعی .

Vêler, vn. (Zool.) (اینك حقنده) بوزاغیلامق .

Vélin, sm. (Indust.) ترشه | Papier — اعلا بیاض کاغده دینور .

Vélique, adj. (Mar.) یلکنه منسوب | Point — یلکنك مقاومت نقطه‌سی .

Vélo, sm. (Techn.) اوائلده مستعمل بر نوع وهلوسیپد .

Vélocifère, sm. (Techn.) اوائلده سریع بعض کرا عربه‌لرینه علم ایدی .

Vélocipède, sm. (Techn.) وهلوسیپد ، آیاق آرابه‌سی ، جین عربه‌سی .

Vélocipédie, sf. (Techn.) هر نوع وهلوسیپدکه اصول مشی و حرکت ایتمه فنی .

Vélocemen, sm. (Techn.) وهلوسیپد قوللانان ، وهلوسیپدجی .

Vélocimane, sm. (Techn.) ال ایله تحریك اولنور بر نوع وهلوسیپد .

Vélodrome, sm. وهلودروم ، وهلوسیپد ایچون قوشی میدانی .

Velours, sm. (Indust.) هر نوع قطیفه‌یه عملدر | — de soie اصل ایپك قطیفه | — de coton پاموق قطیفه‌که قلبا دینور | — de laine کجفا مشلو و یوك قطیفه .

Velouté, sf. (Indust.) قطافت ، خاولیلق .

Velouté, ée, adj. (Hist. nat.) مقطف ، قطیفه‌لی ، خاولی | Papier — دیوار کاغدندن قطیفه کبی کاغد .

Véloximètre, sm. (Mar.) مقیاس سرعت ، مساحه‌سنه مخصوص آلت ، کمی صوینك .

Velture, sf. (Mar.) ایکی دیرك و یا سرنی ربط ایتمکه مخصوص باغ .

Velu, ue, adj. (Hist. nat.) وابر ، تویلی | (Bot.) اهلب ، قطیفی | Tige —e ساق قطیفی .

Venaison, sf. (Chasse.) یابان طوکزی وکیك متقلولرك سمیز اولدیغی وقت که بونلرك آولاندیغی زمانلر | آو حیوانی اتی .

Vénal, ale, adj. (Dr.) Valeur —e پیاسه رایجی .

Vendange, sf. (Agric.) باغ بوزومی زمانی | قطاف ، باغ بوزومی | Bans de — باغ بوزومی زمانی تعیین ایچون اعلان رسمی .

Vendetta, sf. اخذ ثار | مصالحهٔ دم | قان دعواسی .

Vendeur, euse, s. (Comm.) صاتیجی | (Dr.) بایع | Le — et l'acheteur متبایعان .

Vendre, sm. (Dr.) صاتمق ، فروخت ایتمك ، بیع ایتمك | (Bourse) — à découvert هوا صاتمق ; — quelqu'un مدیونك اموالنی فروخت ایتمك .

Vendu, ue, adj. (Dr.) صاتلمش ، فروخت ایدلمش ، مبیع | Chose —e مبیع .

Vénéneux, euse, adj. (Méd.) ذیبی ، سمناك ، سمی | Substances —ses مواد سمیه .

Vénerie, sf. (Chasse) هر نوع کوپکله آو آولامق فنی ، تکلیب .

Vénérien, enne, adj. (Méd.) زهروی ، باهی | Maladies —nes امراض زهریه

Veneur, sm. مکلب | Grand — آوجی باشی .

Vengence, sf. (Dr.) انتقام ، ثار | Théorie de la — انتقام نظریاتی .

Véniel, elle, adj. (Relig.) Péchés —s صغائر | خطیئات عرضیه .

Vénimeux, euse, adj. (Méd.) ذوالذبیب | (Zool.) ذیبی ، زهرلی (حیوانات دیذور) .

Venin, sm. (Méd.) سم | (Zool.) ذبیب ، سم ، حیواناته مخصوص اولان زهر .

Vent, sm. (Météor.) ریح ، باد ، هر نوع روزکاره عملدر | —s réguliers ou constants, ریاح منتظمه | —s irréguliers ریاح غیر منتظمه | —s périodiques موسم روزکارلری ، ریاح موقوته | —s alizés آلیزه ، ریاح دائمه | —s étésiens خصوصی روزکارلر | (Mar.) — frais ریح قوی | — impétueux ریح عاصف | Grand — ریح شدید | Coup de — بوره | Lit de — دیکنه روزکار | — contraire مخالف روزکار | — grand frais قرطنه‌لی روزکار | — debout ou pointu, پرووه‌دن روزکار — variable قرارسز روزکار | Saute de — روزکارك دونمه‌سی | — d'amont ou de terre, ملتم | - de mer امباط | — de traverse بورده‌دن روزکار | — du Nord یلدز روزکاری | — du Nord Est پویراز | — de l'Est کشیشله | — du Sud کون طوغریسی روزکاری | — du Sud-Est قبله روزکاری | — du Sud-Ouest لدوس | — de l'Ouest باطی روزکاری | — du Nord-Ouest قره یل | Côté sous le — روزکار آلتی بورده‌سی | Côté du — روزکار اوستی بورده‌سی | Avantage du — ou le plus au —, اك زیاده روزکار اوستی بولنمق | (Méd.) ریح ، یل | (Art mil.) هوا یایی .

Vente, sf. (Dr.) صاتش ، صاتمه ، فروخت ، بیع | — parfaite بیع منعقد | — valable بیع صحیح | — annulable بیع فاسد | — à livrer سلم | — forcée اشیای محجوزه فروختی | — de la chose d'autrui بیع فضولی | — qui n'est pas subordonnée au consentement ou à la ratification d'un tiers, بیع نافذ | — qui est subordonnée au consentement d'un tiers, بیع موقوف | — imparfaite بیع غیر منعقد | — nulle

بیع باطل | — révocable بیع غیر لازم | — irrévocable بیع لازم | — définitive بیع بات | —à réméré بیع الوفاء | — à terme contre le payement au comptant ou à livrer, **V.** plus haut | Essence du contrat de — رکن البیع | — par échange, بیع تعاطی | **V.** aussi **Réunion** | (comm.) Etre de —, de bonne - , سورومی اولمق : قوللای صاتلق | Permis de — بیعیه تذکرهسی | Hôtel des —s مزادخانه | — sur folle enchère مزایده | لیکیداسیونده اجرا اولنهجق صاتیش | (Bourse) — à livrer قطعیه ایله بیع و فروخت | — à découvert هوا صاتیشی .

Venteux, euse, adj. (Méd.) مکون ریح .

Ventilateur, sm. (Techn.) آلت و طولاب نفسلك | مجدد هوا ، هوا کوروکی | (Mar.) هوا مانیقهسی .

Ventilation, sf. (Techn.) ترویح ، تهویه | قپو و سائرهده بولنان عملیه هواورمه | بر مالك مجموع قیمتنه نسبتله اجزای مشتملهسنك تعیین (Dr.) | بر محلك هواسی تجدید ایتمه | و تقدیر قیمتلری .

Ventiler, va. (Archit.) بر محلك هواسی تجدید ایتمك | ترویج و تهویه ایتمك | (Dr.) بر مالك مجموع قیمتنه نسبتله اجزای مشتملهسنك قیمتلرینی تعیین و تقدیر ایتمك .

Ventouse, sf. (Hist. nat.) محجم | (Hydraul.) نافذه ، و انتوز تعبیر اولنور منفذ | (chir.) حجامت شیشهسی محجم | و یا محجم | — sèche قوری بوینوز | — humide ou — scarifiée حجامتلی بوینوز .

Ventral, ale, adj. (Anat.) بطنی ، قارینه دائر .

Ventre, sm. (Anat.) بطن ، قارن

Ventriculaire, adj. (Anat.) بطینی .

Ventricule, sm. (Anat.) بطین . — droit بطین ایمن | — gauche بطین ایسر | —s du cerveau بطینات دماغ | (Zool.) — succenturié ou second estomac des oiseaux, طیورك جریه دینلان ایکنجی معدهسی | — chylifique ou second estomac des insectes, هوامك ایکنجی معدهسی که قورساغی در .

Ventrière, sf. (Techn.) ا کرك آلت قوللانی .

Ventriloque, adj. et s. 2 g (Térat.) عبماب ، قارننك ایچندن لاقردی سویلین .

Ventriloquie, sf. (Térat.) عبمابیت ، قارننك ایچندن لاقردی سویلمه و سسلر چیقارمه .

Ventru, ue, adj. (Méd.) بطین ، بیوك قارینلی .

Venturon, sm. (Zool.) یشیلمترك قناریه قوشی نوعی .

Vénule, sf. (Anat.) ورید ، کوچك طمار .

Vénus, sf. (Myth.) اساطیر یونانیهده حسن و جمال الههسی اولان زهره نام پری | (Astr.) زهره دینلان سیاره | (Zool.) زردهکی زهریه فصیلهسنك نمونهسی اولان بر نوع | ناعمه | — croisée ou clovisse, بحر سفیده مخصوص بر نوع طراق .

Vénusidées, sf. pl. (Zool.) ناعمة عدیمة الرأس مستقیم القوقعه ذوالبرنس جیبی فرقهسندن زهریه فصیلهسی .

Ver, sm. (Zool.) دود ، هر نوع قورت و صوغلیجانلره عملدر | — à-soie دودقز ، ایپك بوجکی | —s intestinaux دیدان معائیه | —s rubanés دیدان شریطیه | —

solitaire دود وحيد ، دانا بورى ديلان اوزون نوع صوغليجان | — de Guinée ou de Médine, syn. de Dragonneau ، حبل مدنى ، عرق مدنى ، حبل عن .

Véracité, sf. (Dr.) صدق | بر ، موثوقيت .

Véranda, sm. (Archit.) هند وآمريقه‌يه مخصوص بر نوع كوشك و بالقون وشاهنشين .

Vératre ou **veratrum,** sm. (Bot.) ذيرده‌كى خربقيه قبيله‌سنك نمونه‌سى اولان خربق نوعى | — blanc خربق ابيض .

Vératrées, sf. pl. (Bot.) لاحلاحيه فصيله‌سندن خربقيه قبيله‌سى .

Vératrinate, sm. (Chim.) خربقيت .

Vératrine, sf. (Chim.) خربقين ، وراترين .

Verbal, ale, adj. (Diplom.) شفاهى | Note — امضاسز نوطه ، تقرير شفاهى | (Dr.) Convention —e عقد شفاهى | (Gram.) فعلى | Racine —e مشتق منه فعلى | Adjectif — صفت مشتقه .

Verbaliser, vn. (Dr.) ژورنال اجمك ، ضبط اجمك | ضبط اجمك ، صبطنامه تحرير اجمك | تنظيم اجمك .

Verbe, sm. (Relig.) كلمة الله ، اقانيم ثلثه‌دن ايكنجيسى | (Philos.) نفس ناطقه | (Gram.) فعل | — être français فرانسز لسانته مخصوص اولان فعل ناقص | — substantif فعل ناقص | — transitif فعل متعدى | — intransitif فعل لازم | — réfléchi فعل مطاوعت | — passif فعل مجهول | — actif فعل معلوم | — neutre français فرانسز لسانته مخصوص فعل لازم | — pronominal français, فرانسزجه‌يه مخصوص فعل ضميرى | —s impersonnels ou unipersonnels français, فرانسزجه‌يه مخصوص افعال غير شخصيه ويا وحيد الشخص | — réciproque فعل مشاركت | —s auxiliaires افعال انصاريه ياخود افعال اعانه | —s interrogatifs افعال استفهاميه | — interrogatif négatif فعل استفهامئ انكارى | — négatif فعل منفى | — positif فعل مثبت | — attributif, V. ce mot | (Gram. turq.) —s primitifs, افعال حقيقيه | —s secondaires افعال عرفيه | —s causatifs افعال تصييريه | —s dérivés افعال مشتقه | —s simples افعال بسيطه | —s composés افعال مركبه | —s intensifs افعال تكثيريه | —s potentiels افعال اقتداريه | —s négatifs potentiels افعال عديمة الاقتدار | —s accélérés افعال تعجيليه | —s de continuité افعال استمراريه | —s de proximité افعال مقاربه | —s diminutifs افعال مصغره | —s auxiliaires افعال عامه | —s abstraits افعال مجرده | —s concrets افعال جامده | —s spécificatifs افعال تعليميه | —s dénominatifs افعال اسميه و وصفيه | —s onomatopiques افعال صوتيه | —s conjonctifs افعال صله | (Gram. arabe) —s trilittères افعال ثلاثى مجرده | —s trilittères dérivés افعال ثلاثئ مزيد فيها | —s quadrilittères افعال رباعئ مجرده | —s quadrilittères dérivés افعال رباعئ مزيد فيها | —s bilittères ou redoublés, افعال مضاعفه | —s itératifs افعال رباعيه‌دن مطابقلره ديرلر | —s creux اجوف فعللر | —s infirmes افعال ناقصه | —s assimilés مثال اولان فعللر | —s hamzas افعال مهموزه | —s défectifs معتلات ، افعال معتله | —s doublement infirmes افعال لفيفه | —s inchoatifs افعال انشائيه | —s énonciatifs افعال اخباريه | —s de cœur افعال القلوب .

Verbénacées, sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتين ذوالورقات توبجيه تحت المبيض صنفندن وربناسه ياخود بارسطاريونيه فصيله‌سى .

Verbération, sf. (Phys.) انعكاس صدادن تولد ايدن اهتزاز هوا .

Ver-coquin, sm. (Zool.) باغاره عارض اولوب حلقه‌لى ديثلان بر نوع مارطيل

Verdet, sm. (Chim.) Ou vert de-gris, ژنكار ، جنكار | — ou acétate de cuivre, خليت نحاس , **V.** aussi **Vert-de-gris.**

Verdict, sm. (Dr.) هيئت عدول قرار و حكمى .

Verdier, sm. (Zool.) يشيل يلوه قوشى .

Verdure, sf. (Agric.) سبزوات | چاير و چمن ، يشيللك .

Vérétille, sf. (Bot.) كثيرة الرجلية مرجانيه‌دن بحر سفيده مخصوص بر نوع دكز صازلغى .

Verge, sf. (Anat.) ذكر ، قضيب | (Techn.) ميل | (Bot.) — d'or مركبه فصيله‌سندن بعض نباتاته دينور ، آلتون عصا .

Vergé, ée, adj. (Indust.) Papier — بياض و طونوق چيزگيلى كاغد .

Verger, sf. (Agric.) ميوه باغچه‌سى ، ميوه‌لك .

Vergettures, sf. pl. (Méd.) سرليه ، كدما .

Vergeure, sf. (Techn.) كاغد فابريقه‌لرنده بعض كاغد قالبلرينه قونيلان تللر كه كاغدى چيزگيلى كوسترر و بو چيزگيلره دخى دينور .

Verglas, sm. (Météor.) طوكش قيراغو ، جرت ، جد زجاجى .

Vergne ou **verne,** sm. (Syl.) قزيل آغاجك عوام بيننده‌كى اسميدر .

Vergue, sf. (Mar.) آرته | سرن | Grande — مايستره سرنى | —s basses آنا سرنلرى | — de misaine تربنكت سرنى | — du petit hunier غابيه پرووه سرنى | — du petit perroquet پرووه پاپا فنغو سرنى | — du grand perroquet غراندى پاپافنغو سرنى | — du grand cacatois غراندى قونتره سرنى | — du perroquet de fougue ميزانه غابيه سرنى | — du perroquet de misaine پاپافنغو پرووه سرنى | — de perruche ميزانه پاپافنغو سرنى | — du cacatois de perruche ميزانه قونتره سرنى | — du cacatois de misaine قونتره پاپافنغو پرووه سرنى | —s de l'arrière ميزانه سرنلرى | —s de l'avant پرووه سرنلرى | —s de cacatois قونتره پاپافنغو سرنلرى | —s de hunier غابيه سرنلرى | —s de perroquet پاپافنغو سرنلرى | — de la brigantine رانده يلكنك اوست سرنى | — barrée قوطا سرنى | Bout d'une — برسرنك جونده‌سى | Brasser les —s سرنلرى براسيه ايتمك | Apiquer les —s سرنلرى غارغا جونده ايتمك | Croiser les —s سرنلرى آلبورا ايتمك | Amener les —s سرنلرى آشاغى آلبورا ايتمك | Guinder les —s سرنلرى يوقارى البورا ايتمك | Brasser carré les —s سرنلرى براسيه پوپايه آلمق | Contre-brasser les —s سرنلرى براسيه قوانجه ايتمك | Brasser à masquer les —s سرنلرى براسيه صوبرا ايتمك .

Véricle, sf. (Techn.) صيرچه ، ذى قيمت طاشلرك تقليدينه دينور .

Vérificateur, sm. (Adm.) مميز | معاينه مأمورى | تحقيق و تدقيق مأمورى .

Vérification, sf. (Adm.) تمييز | معاينه | تحقيق و تدقيق | — douanière كمرك معاينه‌سى | (Diplo.) — des pouvoirs رخصتنامه‌لرك معاينه و تدقيق | (Dr.) — d'écritures تدقيق خط و خاتم | — de créances تحقيق ديون | — de poids et mesures اوزان و اكيالك تحقيق صحتى .

Vérifier, va. (Adm.) معاينه ايتمك | تحقيق و تدقيق ايتمك | **V. Vérification.**

Vérin, sm. (Mar.) سفینه‌لرده مستعمل بوجورغات | — hydraulique هایدرولیك میچاچو .

Véritas, sm. (Mar.) Ou bureau —, سفائن و مواد بحریه‌یه دائر اعطای معلومات ایدن بر هیئت اسمیدر .

Vérité, sf. (Log.) حقیقت | Les —s premières حقایق ابتدائیه .

Verjus, sf. (Bot.) قوروق ، حصرم | قوروق صویی .

Verlion, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن وسیع الفم فصیله‌سندن فرانسه‌نك جنوبنده بولنور بر نوع كوشی رنك بوجك .

Vermeil, sm. (Techn.) آوانیده مستعمل منوشلی و سواد رنكده كوشــه دینور | قرمز بویاسی | كوش اوزرینه التون یالدیز | ورمل یالدزی .

Vermeil, eille, adj. (Peint.) قویی قرمزی ، لعلكون ، كل كون ، شرابی .

Vermeille, sf. (Min.) آتشی لعل طاشی .

Vermet, sm. (Zool.) ناعمة ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن ساحلیه فصیله‌سندن كافهٔ دكزلرده بولنور غایت كوچك بر نوع حلزون .

Vermicelle, sf. (Art cul.) شعریه | — oriental اوریشته .

Vermiculaire, sf. (Zool.) دودی | (Méd.) Pouls — نبض دودی | (Bot.) —, sf. حشیشة الدود | — brulante آجی قیا قوروغی .

Vermiculé, sf. (Archit.) تزیینات دودیه ، كرفت تزیینات .

Vermiforme, adj. (Anat.) دودی الشكل ، دودی | Eminence — شاخصهٔ دودیه .

Vermifuge, adj. et sm. (Méd.) Ou anthelmintique, طارد دیدان | سوغلیجان علاجی .

Vermillon, sm. (Chim.) زنجفره ، كبریت احمر زیبق .

Vermine, sf. (Zool.) دواد ، هر نوع پیره تخته‌كهله‌سی و بیت وكهله مثللولره عملدر .

Vermineux, euse, adj. (Méd.) دودی ، دیدانی | Maladies —ses امراض دیدانیه .

Vermis, sm. (Anat.) Lobe moyen du cervelet, دوده .

Vermisseau, sm. (Zool.) دوید ، هر نوع كوچك قورتلره عملدر .

Vermoulu, ue, adj. (Comm.) قوردلی ، قورت ینیكلی ، مسوس .

Vermoulure, sf. (Comm) قورت ینیكی ، تسوس ، تسویس .

Vermout, sm. (Comm.) ورموت دینلان معلوم ایچكی .

Vernaculaire, adj. (Litt.) Langue — آنا دیلی ، وطن لسانی .

Vernal, ale, adj. (Méd.) ربیعی | Fiévre —e حمای ربیعیه | (Astr.) Point — نقطهٔ ربیعیه .

Vernation, sf. (Bot.) مقدم تورق ، مقدم توریق .

Vernier, sm. (Géom.) تقسیمات صغیره مقیاسی و آلتی ، ورنیه .

Vernis, sm. (Peint.) ورنیك ، روغن ، ورنیچ | هر نوع جلا | — à l'alcool اسپرطولی ورنیك | — à l'essence نفتلی ورنیك | — gras بزرلی ورنیك | (Bot.) — de Japon جاپونك بر نوع صوماق آغاجی .

Vernoniacées, sf. pl. (Bot.) مركبه فصیله‌سندن ورنونیاسیه قبیله‌سی .

Vernonie, sf. (Bot.) بالاده‌كی ورنونیاسیه قبیله‌سنك غونه‌سی اولان ورنونی دینلان تزییناتك فدانی .

Vérole, sf. (Méd.) فرنكی علتی ، داء الافرنجی | Petite — چیچك علتی ، جدری .

Véronicées, sf. pl. (Bot.) خنازیریه فصیله‌سندن شیحیه قبیله‌سی .

Véronique, sf. (Bot.) بالادهکی شیحیه قبیله‌سنك نمونه‌سی اولان یاوشان اوتی نوعی ، شیح ، ورونیقه — officinale | آت ترەسی ، بقابونغه ورونیقه‌سی — becabunga | سنبلی یاوشان — à épi | دیکنلی کاسر، یاوشان آغاجی — petite chène | اوروپا چایی | — des bois دیشی یاوشان اوتی .

Verrat, sm. (Zool.) طامزلق طوکز ' خنازیر فحل ، اركك دوكز .

Verre, sm. (Indust.) زجاج ' جام | قدح | — à vitres پنجره جامی | — commun قرسبال ، بللور | — à vitres, cristal آیینه جامی | — à glaces عادی پوقال جامی | — double دوپیو یعنی ایکی قاتلی جام | — simple برقاتلی جام ، اینجه عادی جام | — à vitres, mât بوزلی جام | — à vitres mousseline چیچکلی جام | — surmat چیچکلی بوزلی جام | —s colorés رنکلی جاملر | — armé (drahiglas) c-à-d, verre qu'on a renforcé en y insérant au moyen d'un laminoir un treillage de fer à mailles; il est employé aux serres et à la toiture, جام کبی استعمال اولنور دراخیغلاس جامی ، تللی جام | — de Moscovie سونپاره | Papier de — قابل انحلال یاخود اریر جام | — soluble بر نوع میقا معدنی کاغدی | (Opt.) —s de lunettes هر نوع دوربین و کوزلك جاملری | —s périscopiques, **V.** ce mot | (Pharm.) — d'antimoine حمض آنتیمون ، زجاج آنتیمون | (Techn.) — trempé صو ویرلمش جام ' قیرلمز جام .

Verrerie, sf. (Techn.) شیشه‌خانه | جام فابریقه‌سی | (Indust.) شیشه معمولاتی ، آوانیٔ زجاجیه | (Comm.) امتعهٔ زجاجیه | — ordinaire هر نوع عادی اشیای زجاجیه | — polie هر نوع ایشلنمش شیشه و بللور و الماستراش معمولاتی .

Verrière, sf. (Techn.) باغچیوانلرك فدانلری اورتمك ایچون قوللاندقلری رنکا رنك جامکان و فانوس | جامع و کلیسا جامکانلری .

Verroterie, sf. (comm.) بیله‌زك و کوپه و یوزوك و تسبیح دانه‌سی کبی عادی بونجقلر ' معمولات زجاجیهٔ عادیه .

Verrou, sm. (Techn.) مدتك ، سورکو ' قپو سورکوسی | — à ressort زنبرکلی سورکو .

Verrucaria, sf. (Bot.) زیرده‌کی شکلیه فصیله‌سندن طاش و طوپراق اوزرنده حصوله کلان بر نوع یوصون .

Verrucariées, sf. pl. (Bot.) شیبیهٔ ذوالاثمار مظروف فصیله‌سندن شکلیه قبیله‌سی .

Verrue, sf. (Méd.) سیکیل ، ثؤلول ، شکل | — des paupières چاپاق ' توته .

Verruqueux, euse, adj. (Méd.) سکلی ، ثؤلولی .

Vers, sm. (Litt.) هر نوع شعره علمدر | — métrique اسکی یونان ولاتین لسانلرنده و اشعار عثمانیه‌ده اولدیغی کبی جزؤ و تفعله اوزرینه مبنی اولان شعر | — syllabique کلام مسجع کبی اوروپا لسانلرنده اولدیغی کبی هجا اوزرینه مبنی اولان شعر | — blancs مسمط نوعندن اولوب اوزانی مختلف نظم | — libres قافیه سز نظم | — alexandrin فرانسه لساننده هر بر مصراعی آلتی هجا اولمق اوزره ابیات مختلفه وجهله تقطیع اولنان اشعاره دینور .

Versant, sm. (Géog.) مائله .

Verse, adj. (Géom.) Sinus —, **V. Sinus.**

Verseau, sm. (Cosmog.) برج دلو | (Astr.) دلو جلهٔ کوکبیه‌سی .

Versement, sm. (Fin.) تقسيط | تأديه ٬ آلچه تأديمسی | Par plusieurs —s تقاسيط مختلفه اوزره ، مقسطاً .

Verset, sm. (Relig.) آيت .

Versification, sf. (Litt.) علم عروض و قوافی | انشاد ٬ ترتيب شعر | نظم ٬ صنعت شعر .

Version, sf. (Litt.) ترجمه | ترجمهٔ تورات و انجيل | (Gram.) مكتبلرده شاكردانك لسانلرينه يابدقلری ترجمه | لسان آخردن كندو لسانلرينه يابدقلری ترجمه | (Chir.) انقلاب | (Pol.) شق ٬ روايت .

Verso, sm. (Litt.) ظهری ٬ كاغد ياپراغنك آرقه صحيفه‌سی .

Versoir, sm. (Agric.) صبانك قولاغی .

Verste, sm. (Métrol.) بيك بشيوز آرشونه معادل اولان روسيه‌نك برطول مسافه‌سی .

Vert, sm. (Phys.) سبز ٬ يشيل ٬ احضر ٬ طيف شمسينك مركب اولنديغی يدی اشعهٔ ملونه‌دن بری | (Agric.) يشيلك | (Chim.) — de Chine چين يشيلی | — de chrome يشيل بويا | — de gris ou verdet, ژنكار | — de gris en pain كلوچه ژنكار | — raffiné قلم ژنكار | (Min.) — antique مصرك ٬ احضر عتيق ، يشيل پورفير بر نوع يسيل صوماقيسی .

Vertébral, ale, adj. (Anat.) فقری ، فقاری | Colonne —e ou rachis, عمود فقاری | Artères —es شرايين فقاريه | (Méd.) Mal — de Pott, داء فقاری .

Vertèbre, sf. (Anat.) فقره ، اومورغه كميكلرندن بيری | —s cervicales فقرات رقبيه | —s dorsales فقرات ظهريه | —s lombaires فقرات قطنيه | — biconcave فقرهٔ مقعرهٔ مضاعفه .

Vertébré, ée, adj. (Hist. nat.) فقری ٬ ذو الفقرات ٬ ذو الفقره | Animaux —s حيوانات فقريه .

Vertébrés, sm. pl. (Zool.) حيوانات فقريه | Embranchement des —s شعبهٔ حيوانات فقريه .

Vertébro-illaque, adj. (Anat.) فقاریٔ حرقفی .

Vertex, sm. (Anat.) مفرق ٬ قمةالرأس .

Vertical, ale, adj. et sf. (Géom.) شاقولی ، افقه عمود اولان ٬ خط شاقولی | — سطح شاقولی .

Verticalité, sf. (Géom.) شاقوليت .

Verticille, sm. (Bot.) حلقويه | Faux — حلقويهٔ كاذبه .

Verticillé, ée, adj. (Bot.) حلقوی ، فلكی | Feuilles —es اوراق فلكيه .

Vertige, sm. (Méd.) دوار ٬ باش طولانمسی .

Vertigo, sm. (Art vét.) آت و طوار قسمنه عارض اولور باش دونمه‌سی علتی .

Vertu, sf. (Phil.) فضيلت ٬ مزيت | (Relig.) —s morales فضائل اخلاقيه | Les —s théologales فضائل اصليهٔ اربعه | Les —s, ملائكهٔ مقربوندن بر صنف .

Verve, sf. (Litt.) جوربزه ٬ وسعت قريحه .

Verveine, sf. (Bot.) بارسطاريونه فصيله‌سنك نمونه‌سی اولان بارسطاريون چيچكی كه مكسيقا چيچكی ديلان بر نوع تزيينات چيچكی | — à bouquets مينا چيچكی در | — citronelle ou lippia, **V.** ce dernier mot.

Verveux, sm. (Pêche) چكمه ديلان طاليان آغی نوعی .

Vésanie, sf. (Méd.) علل عقليه‌دن هر برينه ديلور .

Vesce, sf. (Bot.) جلبانیه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان جلبان نوعی ، کرسنه ، | — cultivée قره بورچاق ، آق بورچاق .
Vésical, ale, adj. (Anat.) مثانی | Trigone — مثلث مثانی .
Vésicant, ante, adj. (Pharm.) قباردیجی ، منفط .
Vésicants, sm. pl. (Zool.) Ou cantharides مغطی الجناح مختلف الرسغین فرقه‌سندن رقبیه فصیله‌سندن ذروحیه قبیله‌سی .
Vésication, sf. (Méd.) تنفط ، قبارتی .
Vésicatoire, sm. (Méd.) پهلوان یاقیسی و هرنوع آچیلان یاق یاره‌سی | (Pharm.) پهلوان یاقیسی ، لصق منفط .
Vésico, adj. (Anat.) مثانی | — - inguinal مثانی مغبنی | — - prostatique مثانی پرواستاتی | — - pubien مثانی عانی .
Vésiculaire, adj. (Hist. nat.) حویصلی | Animaux —s حیوانات حویصلیه Glandes —s غدد حویصلیه | (Phys.) Etat — ou sphéroïdal, حال حوایصلی و یاکروی .
Vésicule. sf. (Anat.) حویصل | — biliaire حویصل صفراوی | — allentoïde حویصل عصبی | — ombilicale حویصلی سروی ! (Zool.) — aérienne حویصلی هوائی .
Vésiculeux, euse, adj.(Méd.) حویصلی | Maladies —ses امراض حویصلیه .
Vesou, sm. (Indust.) عصاره‌ٔ نای ، شکر قامشی صویی | شکر کسبه‌سی .
Vesper, sm. (Astr.) اخشام کوکبی که زهره سیاره‌سی دیمکدر .
Vespertilion, sm. (Zool.) زیرده‌کی خفاشیهٔ عادیه فصیله‌سندن کوچك نوع یراسه‌لره دینور .
Vespertilionidés, sm. pl. (Zool.) خفاشیه فرقه‌سندن خفاشیهٔ عادیه فصیله‌سی .
Vesse-de-loup, sf. (Bot.) کبریتیه فصیله‌سندن قورت منطاری نوعی .
Vessie, sf. (Anat.) سیدیك قاوغی | (Zool.) — natatoire کیس مسبحی ، کیس سبحی | (Pharm.) — à glace خسته‌لرك باشنه قویدقلری بوز کیسه‌سی | (Phys.) Crève - — شق غشادیلان آلت .
Vessigon, sm. (Art Vét.) قره صو ، آتك بجاغی یانلرنده ظهوره کلان بر نوع شیش ورم زلالی .
Vesta, sf. (Astr.) وسطا سیاره‌سی | (Myth.) آتش الهه‌سی ، اساطیرده الههٔ بیتیه‌دن اولان وسطا .
Vestales, sf. pl. (Myth.) هربده ، زمان جاهلیتده آتشکده خدمتیلرندن اولان قادینلره دینور ایدی .
Vestiaire, sm. (Théat.) تیاترو و مجمع ناس اولان محلرده ملبوسات اوطه‌سی ، جامه‌دان .
Vestibulaire, adj. (Anat.) دهلیزی | Fenêtre — روزن دهلیزی .
Vestibule, sm. (Archit.) قاعه ، آولی ، دهلیز | (Zool.) — commun ou cloaque, مقزره | (Anat.) دهلیز .
Vestiture, sf. (Térat.) اعضای ردیفه .
Vétéran, sm. (Art mil.) قدملی نفر .
Vétérinaire, adj. et sm. بیطری | فن بیطری | بیطر | Ecole — بیطر مکتبی | Art — ou Médecine —, فن بیطری | Aide — بیطر معاونی .

Vétiver, sm. (Bot.) **V. Pétivérie.**
Veto, sm. (Pol.) رد ، عدم قبول .
Veuf, veuve, adj. et s. (Dr.) طول ، ارمل ، ايمان ؛ طول اركك ؛ ارمل ، طول ارمله ؛ طول قادين .
Veuvage, sm. (Dr.) ترمل ، طولق ، تأيم | **V.** aussi **Viduité.**
Veuve, sf. (Zool.) عصافير مخروطي المنقار فرقه‌سندن شرشوريه فصيله‌سندن جزاير بحر محيطه و آفريقيه مخصوص بر نوع كتان قوشي .
Viabilité, sf. (Physiol.) قابليت حيات | (Pts. et Ch.) طرقك حسن حالده محافظه‌سی .
Viable, adj. (Physiol.) قابل حيات .
Viaduc. sm. (Ch. de f.) ويادوق . تيمور يولنه مخصوص كرلی كوپری .
Viager, ère, adj. (Dr.) قيد حياتله مشروط ، مادام الحيات | Rente —e قيد حيات ايراد | Pension —e قيد حيات شرطيله معاش .
Viande, sf. (Art cul.) كوشت ، لحم ، ات | Grosse — ou — de boucherie, قصاب اتلری كه قويون صيغر و طانا مثللولرك اتلری | Menue — طاوق قاز هندی و قوشلرك اتلری | — crue چيك ات .
Vibices, sf. pl. (Méd.) كدمات سؤطيه .
Vibord, sm. (Mar.) پرواز تختەسی ، كوپشته تختەسی .
Vibrant, ante, adj. (Phys.) هازز ، متهزز | (Zool.) Mouche —e, **V. Ichneumon.**
Vibratile, adj. (Physiol.) قابل اهتزاز | Mouvements —s حركات اهتزازيه | Cils —s اهداب اهتزازيه .
Vibratilité, sf. (Physiol.) قابليت اهتزاز .
Vibration. sf. (Phys.) اهتزاز | — des rayons lumineux اشعهٔ مضيه اهتزازاتی .
Vibratoire. adj. (Phys.) اهتزازی .
Vibrion, sm. (Zool.) ابتدای نقيعی ، حوين نقيعی | —s septiques حوينات نقيعيهٔ عفنيه .
Vibrisses. sf. pl. (Anat.) اشعار انف .
Vibroscope, sm. (Phys.) اهتزازبين ، صدانما .
Vicaire, sm. (Relig.) — de Jésus-Christ حضرت عيسی وكيلی اولان پاپا — | پاپانك مأموريت مخصوصه ايله كوندرديكی مأمور | — apostolique حضرتلری | — général پسقپوس وكيلی ، پسقپوس معاونی | — d'un curé راهب معاونی .
Vicariat, sm. (Relig.) وكالت ، معاونلك .
Vice, sm. (Physiol.) قصور ، عيب | كوتو خوی ، شره | —s de conformation عيوب بدنيه | — de prononciation نقيصهٔ تلفظ ، لعذر لسان | (Dr.) عيب | — latent ظاهر اولميان عيب | — rédhibitoire بيع فسخنی موجب اولان عيب (حيوان حقنده) | — ancien, — qui existait déjà au moment de la vente dans la chose vendue, عيب قديم | — survenu à la chose vendue après qu'elle a passé entre les mains de l'acheteur عيب حادث | Droit d'option pour cause de — خيار عيب | خطا | — de forme خطای اصولی .
Vice-amiral, sm. (Mar.) بحريه فريق | پطرونه .

Vice-consul, sm. (Adm.) قونسلوس وكيلى ، شهبندر وكيلى .
Vice-président, sm. (Adm.) رئيس ثانى ، رئيس وكيلى .
Vice-roi, sm. (Pol.) — d'Egypte خديو مصر .
Vicié, ée, adj. (Dr.) معيوب | (Méd.) متعفن | Air — متعفن هوا .
Viciées, sf. pl. (Bot.) فراشيه فصيله‌سندن جلبانيه قبيله‌سى .
Vicier, va. (Dr.) عيبلاندرمق | افساد اتمك .
Vicieux, euse, adj. (Dr.) عيبلى | Cheval — عيبلى حيوان ، خويلى حيوان |
(Log.) Cercle —, **V. Cercle.**
Vicinal, ale, adj. (Dr.) جار | Chemin — ايكى قريه بيننده اولان يول | Retrait — شفعه .
Vicinalité, sf. (Dr.) قريه يول حالى | Voies de grande — نواحى يوللرى .
Victime, sf. (Relig.) قربان ، ذبيحه | (Figuré.) فلاكتزده ، مصاب ، افتزده |
—s d'incendie حريقزدكان .
Victoria, sf. (Bot.) نيلوفريه فصيله‌سندن آمريقهٔ وسطى نهرينه مخصوص جسيم ياپراقلرى اولور بر تزيينات فدانيدر .
Victuaille, sf. (Art cul.) قومانيه | هر نوع مأكولات .
Vidange, sf. (Techn.) لغمدن چركابى بوشالتمه ، تخليه | —s, چركاب | (Syl.) اورمانلردن معمولات و اشجارى تخليه | Voies de — تخليه و نقليه طريقلرى .
Vidangeur, sm. (Techn.) لغمجى .
Vide, sm. (Phys.) خلا | Le — et le plein خلا و ملا | Faire le — خلا حاصل اتمك | — artificiel خلاى صنعى | Fontaine dans le — فوارهٔ متخليه .
Vider, va. (Dr.) — les lieux, تخليه اتمك | فصل اتمك | — l'incident حادثه‌يى فصل اتمك .
Vidien, enne, adj. (Anat.) خباص | Conduits — s ou ptérygoïdiens, مجارئ خباصه .
Vidimer. va. (Dr.) مقابله اتمك ، بالمقابله تصديق اتمك .
Vidimus, sm. (Dr.) مقابله شده .
Viduité, sf. (Physiol.) طول قالمه ، طول اولمه | (Dr.) Retraite de — عدت .
Vie, sf. (Physiol.) عمر ، حيات | — animale ou — de relation, حيات حيوانى | — végétative حيات نباتى | — latente حيات مختفيه .
Vieillesse, sf. (Physiol.) شيخوخت ، اختيارلق .
Vielle, sf. (Mus.) ال ايله تحريك اولنور بر نوع قانون .
Vierge, sf. بكر | (Relig.) La — حضرت مريم ، مريم عذرا ، عذر | (Astr.) | Constellation de la — سنبله جلهٔ كوكبيه‌سى | Signe de la — سنبله برجى |
Epi de la — سنبله كوكبى .
Vierge, adj. 2 g. (Physiol.) بتول ، باكره ، باكر ، بكر | (comm.) Cire — خام بال موى | Huile — طوربه ياغى | Parchemin — قوزى تيرشه‌سى | Métaux — s ايشلنمامش و خام معدنلر ، معادن نقيمه | Vigne — چيلك اوزومى چبوغى | (Syl.) Forêts —s اولو اورمانلر ، بالطه سسى ايشتمامش اورمانلر .
Vieux-mal, sm. (Méd.) مرض قديم .
Vif, vive, adj. (Dr.) حياتده اولان ، حى ، برحيات اولان | Donation entre —s هبه ، وصيت طريقيله اولميان هبه | De —vevoix شفاهاً ، آغزدن .

Vif-argent, sm. (Chim.) Syn. de Mercure, **V.** ce mot.
Vigie, sf. (Mar.) جیوادره نوبتچیسی .
Vigile, sf. (Relig.) طارفه | —s, ماتم چاکی ، اولی چاکی .
Vigne, sf. (Bot.) رز ' کرم ، آغاجی نوعی اوزوم اولان نمونه‌سی جنس کرمیه‌نك فصیلهٔ | آصمه | رزچون ، باغ | Plant de — باغ چبوغی ' آصمه چبوغی | — vierge, **V.** ce mot.
Vignette, sf. (Impr.) کتابلرده فصللر و بابلرك اولنه و صوکنه باصیلان اوفق چیچکلر و کوچك رسملره دینور .
Vignoble, sm. (Agric.) باغلق ' باغ ' باغستان .
Vigogne, sf. (Zool.) ویغون ، آمریقهٔ جنوبینك جلیه فصیله‌سندن اولان ... مذ کور ... معمول قماش | ییوك کچیسی .
Vigueur, sf. (Dr.) مرعیت | ... re en — مرعی الاجرا قلمق | La mise en — مرعیت احکامی .
Vilebrequin, sm. (Techn.) مثقب طولابی | مثقب | کمانه مثقب | دلیك بورغوسی | — de sculpteurs مثقب منشاری | (Méc.) تحویل حرکت دیرسکی .
Vilité, sf. (Dr.) — de prix تعدد غبن فاحش .
Villarsie, sf. (Bot.) جنطیانیه فصیله‌سندن نوالازهار ضفیره قبیله‌سندن نیلوفر کاذب قدانی .
Villarsite, sf. (Min.) ویللارسیت ، بر مغنزیوم ذوالسیلیسیت خلقیدر .
Ville, sf. (Géog. et Comm.) شهر ' بلده | مدینه ، محروسه | — de commerce تجارت شهری ' تجارتکاه اولان شهر | — d'entrepôt ترانسیت شهری | Hôtel ou maison de — بلدیه دائره‌سی | Sergent de — بلدیه چاوشی .
Villeux, euse, adj. (Anat.) زغابی .
Villosité, sf. (Anat.) زغابه .
Vimaire, sf. (Sylv.) اورمانلرده قصیرغه وصاعقه وآفات سائره‌دن متولد خساره دینور .
Vin, sm. (Comm.) شراب ، خمر ' آونو | — cuit قاینانمش شراب | —s médicinaux خمور طبیه .
Vinaigre, sm. (Comm.) سرکه ، خل | — fort کسکین سرکه ، خل ثقیف | (Pharm.) —s médicinaux خلول طبیه | — aromatique خل معطر | — camphré خل کافوری | — de Saturne قورشون سرکه‌سی .
Vinaigrier, sm. (Techn.) سرکه‌جی | (Art cul.) سرکه شیشه‌سی | (Zool.) Syn. de Carabe doré یالابوق طوکزلان بوجکی .
Vindas. sm. (Méc.) Syn. de Cabestan, **V.** ce mot.
Vineux, euse, adj. (Pharm. et Méd.) خمری ' شرابلی .
Vinifères, sm. pl. (Bot.) فصیلهٔ عنبیه و یاکرمیه .
Vinification, sf. (Indust.) شراب اعمالی | شرابجیلق صنعتی .
Vinique, adj. (Chim.) **V. Ether.**
Viol, sm. (Dr.) جبراً فعل شنیع | — d'une fille ازالهٔ بکر .
Violacées ou **violariées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات توجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن بنفشویه و یا بنفسجیه فصیله‌سی .
Violane, sm. (Min.) ویولان ' آق آنفیبول انواعندن بر نوع .
Violation, sf. (Dr.) مغایر حرکت ' قانون شکنلك ' پایمال | — d'un traité

نقض عهد ، عهد شكنلك | — des frontières تجاوز حدود | — de forme مراسم مدفن | — de domicile مسكنه تعارض | — de sépulture اصوليه‌يه عدم رعايت و قبره تعرض | — de serment حنث .

Viole, sf. (Mus.) سينا كانی كبی بر نوع يدی تللی كمان .

Violence, sf. شدت | عنف | جبر | (Dr.) اكراه | — directe اكره عليه اولان تهديد و | — indirecte اكراه اولان اقربا و تعلقاتنه اولان اكراه | — morale مكرهك اقربا و تعلقاتنه | — physique اكراه ابدن اكراه | بدنه تعلق ايدن اكراه | — ordinaire اخافه‌دن عبارت اولان اكراه | — extra-ordinaire اكراه ملجی | اكراه غير ملجی | Personne qui à subi la — مكره | Acte obtenu par la — مكره عليه .

Violent, ente, adj. شديد | عنيف | (Dr.) Mort —e اجل قضا .

Violer, va. (Dr.) مغاير حركت ايتمك ، نقض ايتمك | — un traité عهدی پايمال ايتمك ، معاهده‌يی نقض ايتمك | — un serment حانث اولمق .

Violette, sf. (Bot.) بالاده‌كی بنفشويه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان بنفشه نوعی ، فرفير | — odorante قوقولی بنفشه | — tricolore ou pensée هرجائی بنفشه | — double قاطمر بنفشه .

Violier, sm. (Bot.) **V. Matthiole.**

Violine, sf. (Chim.) ويبولين ، بنفشين .

Violon, sm. (Mus.) هر نوع كمانه عملدر .

Violoncelle, sf. (Mus.) باصو كمانی ، بيوك نوع كمان .

Viorne, sf. (Bot.) بلسانيه فصيله‌سندن قارطوپی آغاجی | — cotonneuse ou mancienne, اوكسه آغاجی .

Vioulte, sf. (Bot.) **V. Erythrone.**

Vipère, sf. (Zool.) زيرده‌كی حيات زيبيبه فصيله‌سنك جنس نمونه‌سی اولان انكرك ، يلانی ، افعی | — cornue ou céraste, **V.** ce mot | — ocellée, syn. d'Aspic, **V.** ce mot | — à lunettes, syn. de Naya, **V.** ce mot | (Astr.) — ou hydre femelle, نصف كرهٔ جنوبيه‌ده واقع الشجاع جملهٔ كوكبيه‌سی .

Vipéridés, sm. pl. (Zool.) خنشيه ارقه‌سندن حيات زيبيبه يعنی زهرلی يلانلر فصيله‌سی .

Vipérine, sf. (Bot.) فصيلهٔ سنجاريه‌دن انكرك اوتی نوعی ، يبانی صغر اوتی .

Virement, sm. (Fin.) نقل حساب ، مناقله | — de parties ايراد مصرف | (Mar.) ويره ايتمه ، تيره‌موله ايتمه .

Virer, vn. (Fin.) مناقله اجرا ايتمك ، نقل ايتمك | (Mar.) تيره‌موله ايتمك ، ويره ايتمك | — vent pour vent اورصه آلاباندا ايتمك | — lof pour fof ou — cap pour cap, پوجه آلاباندا ايتمك | — au cabestan ويره ايرغات ايتمك | Cesser de — au cabestan ايرغاتی دوره يوس ايتمك .

Vireux, euse, adj. (Méd.) كريه ، سمدار ، مؤذی | Substances —ses مواد مؤذيه .

Vireveau ou **virevaut,** sm. (Mar.) يلكن قابقلارنده تيمور قالديرمغه مخصوص كوچك بر نوع ايرغات .

Virgilier, sm. (Bot.) بقليه فصيله‌سندن آفريقه‌يه مخصوص بر نوع صاری بقام آغاجی .

Virginité. sf. (Physiol.) قيزلق ، بتوله ، بكر ، بكاره .

Virgule, sf. (Gram.) فاصله ، مفرز ، ویرکول | Point et —, نقطه مفرزه ! (Zool.) — ou coma, ویرکول میقروبی .
Virgulien, adj. m. (Géol.) Terrain — اراضئ مفرزه .
Viril, ile, adj. (Dr.) بلوغی | Age — سن بلوغ | Portion —e حصهٔ ارثیهٔ متساویه | (Physiol.) فحلی ، رجلی .
Virilité, sf. (Physiol.) بلوغ | فحالت ، رجلیت .
Virole, sf. (Techn.) بیلەزك ، حلقه | آغرشق | — du fuseau ایك آغرشاقی .
Virtualité, sf. (Gram.) مقدریت ، تقدیریت ، تقدیر .
Virtuel, elle, adj. (Gram.) مقدر ، تقدیری | (Méc.) Moment — d'une force بر قوتك آن مقدری | Vitesse —le سرعت مقدره | (Phys.) Images —les تماثیل مرئیه ، تماثیل مقدره .
Virtuose, s. 2 g. (Mus.) موسیقیده مهارت کاملهسی اولان .
Virulence, sf. (Méd.) درجهٔ سرایت ، ویروسیت .
Virulent, ente, adj. (Méd.) مادهٔ سارهیی حاوی ، ویروسی | Maladies —es امراض ویروسیه .
Virure, sf. (Mar.) بر صره قاپلامه | — de gabord دیپ صره قاپلامهسی | — d'hiloire باغ لوچهسی | — des barrots de pont کره باغ لوچهسی | — bretonne کره آلاباندە آلت آستاری .
Virus, sm. (Méd.) مادهٔ مولدهٔ امراض ، مادهٔ ساریه ، ویروس | — rabique ویروس کلبی .
Vis, sf. (Méc.) هر نوع ویدهیه علدر | بورغولی باصق | منکنه | Pas de —, **V. Pas** | Ecrou de —, **V. Ecrou** | Filet de — ویده دیشی | — à lit بشیك ویدهسی | — sans fin نهایتسز ویده | Cric à — میچاچو | (Phys.) — d'Archimède آرشیمدك طلومبهسی | — micrométrique مقیاس اصغری ویدهسی | (Zool.) نامهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمهٔ المشطی فرقهسندن قرنیه فصیلهسندن سورنا و بوری یاپیلور بر نوع بیوك حلزون .
Visa, sm. (Adm.) ویزا | صح | — pour timbre رسم تمغانك ویرلدیکنی مبین صح ، تمغا .
Visage, sm. (Anat.) یوز ، وجه ، روی | چهره ، صورت ، سیما ، لقا .
Viscache, sm. (Zool.) Syn. de Lagostome, ثدیهٔ قاطعه فرقهسندن آمریقهیه مخصوص بر نوع دلکو .
Viscéral, ale, adj. (Anat.) حشوی .
Viscère, sm. (Anat.) حشو | Transposition de —s تبادل احشاء .
Viscosité ou **viscidité,** sf. (Pharm.) لزوجت ، تلزج ، یاپشقانلق .
Viser, va. (Adm.) ویزه ایتمك | صحلامق | (Art mil.) نشان آلمق .
Visible, adj. (Phys.) مرئی ، ظاهر | Les objets —s اشیای مرئیه .
Visibilité, sf. (Phys.) مرئیت ، قابلیت رؤیت .
Visière, sf. (Art mil.) آریهجق | — à crémaillère قره مایرلی نشانگاه | — du casque مغفر یوزلکی .
Visiomètre, sm. (Opt.) مقیاس قوهٔ بصریه .
Vision, sf. (Opt.) نظر | منظر | (Relig.) رؤیت | — en Dieu رؤیت الله .
Visitation, sf. (Relig.) — ou — de la Vierge, زیارت حضرت مریم .
Visite, sf. (Bot.) ویزیتا ، زیارت | — de cérémonie زیارت رسمیه | — de con-

doléance تعزيه زيارتى | (Dr.) — domiciliaire تحرئ مسكن | — de douane كمرك يوقلامه‌سى | (Mar.) — médical معاينهٔ طبيه .

Visiteur, sm. (Adm.) كمرك آرايجيسى | (Relig.) دور و تفتيشه چيقان مأمور روحانى ، روحانى مفتش .

Vison, sm. (Zool.) دلقيه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص صو صمورى نوعى .

Visqueux, euse, adj. (Pharm.) ياپشقان ، لزوجتكر ، لزوجى ، لزجى .

Visuel, elle, adj. (Opt.) نظرى، بصرى | Force —le قوهٔ بصريه | Rayon — شعاع مرئى | Angle — زاويهٔ مرئيه .

Vitacées, sf. pl. (Bot.) Syn. d'Ampélidées, **V.** ce mot.

Vital, ale, adj. (Physiol.) حياتى | Force —e قوهٔ حياتيه | Fonctions —les وظائف حياتيه | Principe — مادهٔ حياتيه .

Vitaline, sf. (Méd.) ويتالين ، ورم علتنه قارشو يكى كشف اولنمش بر علاج .

Vitalisme, sm. (Philos. et Méd.) مذهب حياتيون .

Vitalistes, sm. pl. (Philos. et Méd.) حياتيون .

Vitalité, sf. (Physiol.) قابليت حياتيه ، حركت حياتيه | ماده حياتيه .

Vitellin, line, adj. (Anat.) سفارئ بيض | Membrane —e عشاى اصفر بيض .

Vitelline, sf. (Anat.) اصفر بيضدن مخرج بر ماده ، ويتللين .

Vitellus, sm. (Anat.) يومورطه صاريسى ، اصفر بيض | Fractionnement du — تجزئ اصفر بيض .

Vitelotte ou **viquelotte,** sf. (Bot.) اوزون و قرمزى بر نوع پتاتس .

Vitesse, sf. (Phys.) سرعت | — restante سرعت اخيره | — acquise سرعت مكتسبه | — d'arrivée سرعت غايه | — initiale سرعت ابتدائيه | — absolue سرعت مطلقه | — moyenne سرعت متوسطه | — virtuelle سرعت مقدره | — angulaire سرعت اصليه | (Ch. de f.) Grande — سير سريع | Petite — سير عادى .

Viticulture, sf. (Agric.) باغجيلق صنعتى ، باغجيلق .

Vitiligo, sm. (Méd.) آبراش ، برص .

Vitrage, sm. (Techn.) بر بنانك جام طاقمى | جام طاقمه عملياتى .

Vitrail, sm. et **Vitraux,** sm. pl. (Archit.) جوامع و معابد وكنائيسده موجود بيوك و رنكلى جامكانلره ديثور .

Vitre, sf. (Indust.) هر نوع جام و چرچيوه جامى | Verre à —, **V. Verre.**

Vitré, ée, adj. (Indust.) جامكانلى ، جاملى | (Anat.) — ou vitreux, زجاجى | Humeur —e خلط زجاجى | Corps — جسم زجاجى | (Phys.) Electricité —e الكتريقيت زجاجيه .

Vitrerie, sf. (Indust.) جام فابريقه‌سى | جا[illegible]لق | جام معمولاتى .

Vitrificable ou **vitrescible,** adj. [illegible] قابل استزجاج | Silicates —s سيليسيات قابل استزجاج .

Vitrification, sf. (Chim.) جامه تبديل | جام كسلمه ، جا[illegible] ، استزجاج ، تزجج ، اتقه ، تزجيج .

Vitrine, sf. (Techn.) دكانلرك اوك جامكانى ، ويترينا | (Zool.) ناعمهٔ صوجول البطن

ذوالفلصمة الرئويه فرقەسندن حلزونلر ایله صالیسانغوزلرك یعنی تشکیل ایدن حیوانات زجاجیه‌یه دینور .

Vitriol, sm. (Chim.) زاج | — blanc ou de Goslar, کوز طاشی' آق زاج | — vert ou martial, زاج قبریس | Huile de — زاج یاغی ' حامض کبریت .

Vivace, adj. (Bot.) طویل العمر ' خالد | Plates —es نباتات خالده .

Vivacité, sf. (Physiol.) دینجلك ' شرمت | — d'esprit فکر ثقیب ، سرعت انتقال

Vivandier, ière, s. (Art mil.) اردو بقالی | —. sf. صفر طاسی .

Vivant, ante, adj. (Hist. nat.) حی ' صاغ ' دیری | (Litt.) Langues —es, **V. Langue.**

Vive, sf. (Zool.) مشوك المسیح خرشنی الادمه فرقەسندن خانیه فصیله‌سندن طراقونیا بالغی نوعی | — commune ou dragon de mer, دکز طراقونیا بالغی | — à taches noires بارسام بالغی .

Viverridés, sm. pl. (Zool.) ثدیهٔ آکل اللحوم فرقەسندن زبادیه فصیله‌سی .

Vivianite, sf. (Min.) ویویانیت ' فوسفورلی تیمور ' بر بالماء فوسفوریت حدید خلقیدر .

Vivier, sm. (Pêche) کوچك حوض | دکزده بالق حفظنه مخصوص لیوار .

Vivipare, adj. et sm. (Zool.) متولدالحی | Ovipares et —s سکا و شرقا .

Vivisection, sf. (Chir.) تشریح ذی روح .

Vivres, sm. (Art mil.) ازراق | مأکولات .

Vizir ou **vézir,** sm. (Adm.) وزیر | Grand — صدراعظم | Doyen des —s شیخ الوزرا .

Vizirat, sm. (Adm.) وزارت | Grand — صدارت عظما .

Viziriel, elle. adj. (Adm.) سامی' وزیره منسوب | Lettre —le تذکرهٔ علیه ، تحریرات سامیه .

Vocable, sm. (Gram.) اسم موصوف | Les —s arabes کلمات معربه .

Vocabulaire, sm. (Litt.) بر لسانك کافهٔ کلمات و الفاظنی مبین لغت کتابی، لهجه .

Vocal, ale, adj. (Physiol.) صوتی | Cordes —es حبال صوتیه | (Mus.) Musique —e نغمه ایچون ترتیب اولنان نوطه .

Vocalique, adj. (Gram.) صوتی | Harmonie — , syn. d'Epiphonie, لسان ترکیه مخصوص اولان آهنك حروف و حرکات . **V.** aussi **Epiphonie.**

Vocalisation, sf. (Mus.) موسیقینك تحصیل نغمه فننده تغنی مشکلاتنی رفع ضمننده | (Gram.) سسی تجربه ایجه بر لسانك (وویل) یعنی حرکاتنجه عارض اولان تبدل صداٸیکه تصدیه دنیلوب اکثریا اوروپا لسانلرنده واقع اولور .

Vocalises, sf. pl. (Mus.) تحصیل نغمه فننده تغنی مشکلاتنی دفع ضمننده سسی تجربه ایتمك ایچون احضار ایدلمش اولان نغمه تعلیملری و مشقلر .

Vocatif, sm. (Gram.) منادی ' احوال اسمادن اولوب بعض لسانلره مخصوص بر مفعولدر .

Vocation, sf. (Relig.) هدایت ربانیه | الهام | انقیاد ' عهد و پیمان .

Vocératrice, sf. (Relig.) سالقه ، نباحه .

Vochysia, sf. (Bot.) زیردەکی ووشیزیه فصیله‌سنك نمونه‌سی اولوب آمریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع چام آغاجی .

Vochysiées ou **vochysiacées,** sf. pl. (Bot.) ذوالفلقتین ذوالوریقات

توبجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن وو شیرنیه فصیله‌سی که آمریقهٔ جنوبینك کافهٔ چام آغاجلری انواعنی شاملدر .

Vœu, sm. (Relig.) نذر | عهد | نیت .

Voie, sf. (Anat.) مجرا | —s aériennes مجاری هوائیه | —s digestives مجاری هضمیه، طرق هضمیه | —s urinaires مجاری بولیه | (Chim.) طریق | — humide طریق راطب | — sèche طریق یابس | (Dr.) —s de droit طرق قانونیه | —s de fait معاملهٔ جبر و شدت | — de fait غصب ، معاملهٔ غصبیه | — s de fait employés مکروبه | Par — parée قابل اجرا اوله‌جق صورتده | (P. et Ch.) طریق، یول | طرق اختلاطیه —s de communication | طریق عام — publique | ساهراه ، جاده | (Adm.) — d'affermage التزام طریق | Par — d'affermage ou directement par l'Administration, التزاماً و یا امانةً | (Astr.) — lactée حبیکه ، حاجیلر یولی ، مجره ، کهکشان ، صمان اوغریسی | Nébuleuses résolubles qui forment la — lactée, آثار الغیم | (Ch. de f.) — ferrée تیمور یولی ، شمندوفر | — de débarquement تنزیل خطی | — d'embarquement تحمیل خطی | — d'évitement احتراز خطی | — de garage, V. ce mot. توقف خطی | —morte چیقماز خط | —s de chargement et de déchargement تحمیل و تخلیه خطلری | —s monorail et bi-rail, V. **Monorail** | (Métrol.) — de charbon فرانسه‌ده مستعمل ایکی یوز کیلو ثقلتنده کمور مکیالی | (Mar.) — d'eau صو ایدن دلیك .

Voile, sm. نقاب، باش اورتیسی | دواق | یاشمق | (Anat.) — du palais شراع الحنك .

Voile, sf. (Mar.) یلکن ، شراع ، بادبان | Basses —s آنا یلکنلری | — de perroquet پاپا فنغو یلکنی | — de cacatois قونتره پاپافنغو یلکنی | — de misaine پرووه‌نك رانده یلکنی . V. aussi **Misaine** | — du petit hunier پرووه غابیه یلکنی | — du petit perroquet پرووه پاپافنغو یلکنی | — du petit cacatois پرووه قونتره یلکنی | — du flèche-en cul قونتره پیق یلکنی | Grande — مایستره یلکنی | — du grand hunier غراندی غابیه یلکنی | — du grand perroquet غراندی پاپا فنغو یلکنی | — du grand cacatois غراندی قونتره یلکنی | — du perroquet de fougue میزانه غابیه یلکنی | — de perruche میزانه پاپافنغو یلکنی | — du cacatois de perruche میزانه قونتره یلکنی | — d'étai استرالیا یلکنی ، ولهنه یلکنی | — d'étai du petit cacatois پرووه استرالیاسی | — d'étai du grand cacatois غراندی استرالیاسی | Grande — d'étai غراندی ولهنه یلکنی | — d'étai du grand hunier غراندی غابیه ولهنا یلکنی | — d'étai du grand perroquet غراندی باستارده‌لی یلکنی | — d'étai de la perruche میزانه باستارده یلکنی | — barrée فوغا یلکنی | — goëlette یان یلکنی | Grande — goëlette پوقرووا یلکنی | —s de l'arrière قیچ یلکنلری | —s de l'avant پرووه یلکنلری | — latine لاتین یعنی اوچ کوشه یلکن | —s auriques یان یلکنلری | —s de rechange یدکلك یلکنلر | —s carrées صرن یلکنلری | — de hunier غابیه یلکنی | —s supplémentaires (بونطه کبی) زاید یدك یلکنلری | — à gui بومبه‌لی یلکن | — à corne کیز یلکنی | — à bourcet آشیرمه‌لی یلکن | — de houri صاقوله‌را ، آچه‌رله ، کوندرلی اوچ کوشه‌لی رانده یلکنی | — à baleston غراندی رانده‌سی ، فورطنه یلکنی | — de sétie یورالی لاتین یلکنی | — de cape یلکن | Bord d'une — یلکن یاقه‌سی | Sein d'une — یلکن خزینه‌سی | Capot de — یلکن کوملکی | Parties d'une — یلکن اقسامی | Jeu de — طاقم یلکن |

Fond d'une — آلتا باشو يقاسى ، يلكن حاشيه | Guindant d'une — يلكنك يكسكلكى | Chute au point d'une — قرادين يقاسى ، اورمه يقاسى | Renfort d'une — يلكن استارى | Border les —s يلكن باغلق | Serrer les —s يلكن صارمق ، Amener les —s يلكنلرى مايناه ايتمك | Mettre les —s ou sec قوروده ايتمك .

Voilé, ée, adj. (Hist. nat.) اورتولى ' غلدر | مستور | (Méd.) Voix —e بوغوق سس ، صداى مقطيه .

Voilerie, sf. (Indust.) يلكن ، يلكن بزى | يلكنخانه | يلكن بزى فابريقه سى معمولاتى .

Voilier, sm. (Mar.) يلكنجى | يلكن فابريقه توزى | Grands —s بيوك يلكن سفاينى | Petits —s كوچك يلكن كيلرى ، يلكنلى قايقلر | (Zool.) Syn. d'Histiophore, مشوك المسبح خرشفى الادمه فرقه سندن اسكومرى فصيله سندن يلكنلى قليج بالغى نوعى | Les —s يوكسك اوچان قوشلر ، طيور ذات الشراع | Grands —s, **V.** aussi **Longipennes**.

Voilure, sf. (Mar.) بر سفينه نك يلكن طاقمى .

Voirie, sf. (Adm.) اداره ' طرق | Grande — طرق كبيره و آنك ادارەسى | Petite — ازقه و طرق عامه و جاده لر و انك ادارەسى | — souterraine تحت الارض طرق و انك ادارەسى | Syn. de réceptacle, من شهر جوارنده كائن چوپلك و مزبله لك .

Voiture, sf. (Techn.) هر نوع عربه يه عجلدر | مزين عربه لر | —s de luxe مزين عربه لر | —s de gala, **V.** ce mot | —s de transport نقليه عربه لرى | —s de place (زقاقلرده قوناق عربه لرى ، زقاق عربه لرى ، يوللنان) كرا عربه لرى | —s privées خصوصى عربه لر | — d'ambulance خسته عربه سى | — de remise كونلك يا ايلق كيرالنان | — découverte آچيق عربه | (Comm.) نقل اشيا | Lettre de — نقليه قائمه سى ، ارساليه سندى .

Voiturier, sm. (Comm.) عربه جى | امانتجى ' قره امانتجيسى .

Voix, sf. (Physiol.) صوت ' صدا ' انسان سسى | — brute ou cri, حيوان سسى ' صوت حيوانى | — articulée صوت هجائى ، لفظ ، كلام | — modulée ou chant, تغنى ، ازكى ، تركى | (Mus.) — aiguë تيز سس | — moyenne, تيز ايله بس اراسى ' وسط صدا | (Gram.) Les — des verbes ابنية الافعال | — transitive بناء متعدى | — intransitive بناى لازم | — active بناى معلوم | — passive بناء مجهول | — réfléchie بناى مطاوعت | — négative بناى نفى | — causative بناى تصييرى | — réciproque بناى مشاركت | (Pol.) راى | — délibérative, **V.** ce mot | — consultative, **V.** ce mot | Compter les — آرايى تعداد ايتمك .

Vol, sm. (Dr.) خرسزلق ، سرقت | — à mains armées مسلحاً سرقت | — qualifié اسباب مشدده ايله سرقت | (Chasse) اوچه ، طيران | A — d'oiseau قوش اوچيشيله وياقتاوله | طيور بلند پرواز يعنى يوكسك اوچان قوشلر | Oiseaux de haut — طيور كتاه پرواز يعنى يره يقين اوچان قوشلر | Chasse au — هوا آوى ' آو قوشلرى ايله ايديلان او .

Volaille, sf. (Art culin.) طاوق هندى قاز و اوردك مثللو كومس حيوانلى .

Volant, sm. (Méc.) پروانه چرخى | ماكنه پروانه سى | —s de moulin à vent

قونتره پاپافنغو قونتره‌سی | (Mar.) — du perroquet یل دکرمنلرینك قنادی . یعنی یلکنی

Volapük, sm. (Litt.) وولاپوك لسانی، دوقتور (شلهیر) طرفندن احداث اولنان لسان عموی .

Volatil, ile, adj. (Chim.) طیار | Alcali — قلوی طیار | Huile —e زیت طیار .

Volatilisable, adj. (Chim.) قابل طیران .

Volatilisation, sf. (Chim.) تطایر | اطاره .

Volatilité, sf. (Chim.) قابلیت طیران .

Vol-au-vent, sm. (Art culin.) قیمه‌لی بورك ، مانطی .

Volcan, sm. (Géol.) کوه آتشفشان ، برکان ، یننار طاغ | —s en activité براکین فاعله | —s éteints براکین منطفه | —s sous-marins تحت البحر براکین | — gazeux, syn. de Solfatare, **V.** ce mot | — de vapeur ou fumarole, برکان بخاری ، بخار اخراج ایدن منبعاره دینور .

Volcanique, adj. (Géol.) ناری ، برکانی | Roches —s صخور برکانیه | Eruptions —s اندفاعات برکانیه | Bombes —s خمبرات برکانیه | Tufs —s توفات برکانیه | Phénomènes —s علائم برکانیه .

Volcanisme, sm. (Géol.) Le — de la terre, برکانیت ارض .

Volée, sf. (Chasse) قوش اوچوشی ، طیران | قوش سوریسی ، کومه‌سی | قولوچقه الاپانده آتشی | (Techn.)— d'une voiture عربه فلاقه‌سی | (Mar.) پایلم آتشی | طاقمی | — d'un canon طوپك آغز طرفی .

Volerie, sf. (Chasse) اقتناص ، اواتلده چاقرجیلق و طوغانجیلق و شاهینجیلك کبی آوجیلق .

Volet, sm. (Archit.) پنجره قنادی | دکان کپنکی | — en acier ondulé اولوقلی صاجدن قنات .

Voleur, sm. (Dr.) خرسز ، سارق | —s des grands chemins قطاع طریق .

Volière, sf. (Techn.) بیوك قوش قفسی ، کومس | کوکرجینلك .

Volige, sf. (Techn.) قوطی و سائره یاپمق ایچون اینجه چام و قواق پداوره‌سی .

Volition, sf. (Philos.) نفس ناطقه‌نك جله اعمالنه دینور ، خرم .

Volkamier, sm. (Bot.) وولقامیه ، بارسطاریرنیه فصیله‌سندن بر نوع تزیینات فدانی .

Volontaire, adj. et sm. (Anat.) ارادی ، اختیاری | (Art mil.) کوکلی عسکر ، | — d'un an کوکلی بالامتحان اثبات اهلیت ایدوب یالکز برسنه خدمت عسکریه ایله مکلف اولان .

Volontariat, sm. (Art mil.) کوکلی عسکرلك .

Volonté, sf. (Philos.) روحك اراده دینلان فعلی | (Dr.) اختیار . | Acte de dernière — وصیت .

Volt, sm. (Phys.) وولت ، واحد قیاسی فرض اولنان قوه فاعلهٔ الکتریقیه‌یه دینور | Un courant de 100 —s یوز وولتلق بر جریان الکتریق .

Voltaïque, adj. (Phys.) Arc — قوس وولطه | Courant — جریان غالوانیزمه .

Voltaïsme, sm. (Phys.) الکتریق وولطائی .

Voltamètre, sm. (Phys.) مقیاس وولطه ، مقیاس جریان غالوانیزمه .

Volte, sf. (Manège) آته اجرا ایدیلان چرخه .

Volte-face, sf. (Art mil.) کر ، رجعت قهقری .

Voltige, sf. (Jeux) آت جانبازلرینك آت | ایپ جانبازلرینك اوزرنده اوینادقلری ایپ اوزرنده اجرا ایلدکلری هر نوع پرده .
Voltigeur, sm. (Art mil.) طلیعه ، چرخه‌جی عسکری .
Volubile, adj. (Bot.) متهافت | — de gauche à droite صولدن صاغه متهافت | — de droite à gauche صاغدن صوله متهافت .
Volubilis, sm. (Bot.) بوری چیچکی معلو بعض صارمشق نوعندن اولان چیچکره دینور .
Volubilité, sf. (Litt.) کثرت کلام | — de langage طلاقت لسان .
Volucelle, sf. (Zool.) ذوالجناحین فرقه‌سندن ذوالقرن حادی فصیله‌سندن سیر فید قبیله‌سندن کل چیچکنه مخصوص بر نوع سینك .
Volume, sm. (Impr.) کتاب جلدی | (Phys.) حجم | (Métrol.) حجم | Mesures des —s اکیال | (Géom.) —s géométriques et non-géométriques اجسام هندسیه و غیر هندسیه | Mesure des —s مساحهٔ اجسام | (Chim.) Loi des —s اجسام قانونی .
Voluménomètre, sm. (Hist. nat.) مقیاس اجسام مسامیه .
Volumètre, sm. (Phys.) بر نوع آره‌ومترو ، مقیاس حجم .
Volumineux, euse, adj. (Comm.) جسیم ، چوق بر طوتان ، حوالهلی .
Volupté, sf. (Philos.) خظوظ نفسانیه و شهوات و لذائذ نفسانیه‌یه دینور .
Voluptuaire, adj. (Dr.) تزیینات تعمیراته متعلق .
Volute, sf. (Archit.) حلزون نوعندن اولان باشلق تزییناتی | (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن شبه زیتونیه فصیله‌سندن بیوك نوع مهره بو نجفه‌دینور .
Volutidées, sf. pl. (Zool.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن مهریه فصیله‌سی .
Volva, sm. (Bot.) بعض منطارلرك اوزرنده‌کی زار ، غلاف فطر .
Volvaire, sm. (Géol.) ناعمهٔ ذات الرجل البطنی ذوالغلصمة المشطی فرقه‌سندن اهرامیه فصیله‌سندن اسطوانی الشکل بر قوقمه مستحاثه‌سی .
Volvoce, sm. (Zool.) حیوانات ابتدائیه ایله نباتات ابتدائیه بیننده مشکوك بولنان کرویات احضریه‌یه دینور .
Volvulus, sm. (Méd.) Syn. de Passion ilalique ou Iléus, **V.** ce mot.
Volzine, sm. (Min.) Syn. de Zinc oxy-sulfuré, **V. Zinc.**
Vomer, sm. (Anat.) عظم میکعه | (Zool.) مشوك المسبح خرشنی الادمه فرقه‌سندن اسکومری فصیله‌سندن آی بالغی نوعی .
Vomique, adj. et sm. (Pharm.) Noix —, **V. Noix** | (Méd.) قیح قئ .
Vomiquier, sm. (Bot.) قرغه بوکن آغاجی ، شجر جوز مقیئ .
Vomissement, sm. (Méd.) استفراغ | قئ ، تقیؤ | — de sang, syn. d'Hématémèse, **V. Gastrorragie.**
Vomitif, ive, adj. et sm. (Pharm.) مقیئ | —s, مقیئات ، قوصدوریجی علاجلر .
Vomiturition, sf. (Méd.) تقیؤ خفیف .
Vorace, adj. (Zool.) سبعی ، پاره‌لیجی (حیوانلر حقنده) .
Voracité, sf. (Zool.) سبعیت .
Vorticelles, sf. pl. (Zool.) نقیعیهٔ مهدبه‌دن بر نوع که وورتیسیل دینور .
Votant, sm. (Pol.) قرعه آتان ، قرعه صاحبی | صاحب رأی .

Vote, sm. (Pol.) قرعه | رأى | — de confiance اعتماد رأيى، امنيت قرعه‌سى | Demander un — de confiance امنيت رأيى طلب ايتمك | — plural (Système de), مكرر قرعه اصولى | — de blâme عدم امنيت قرعه‌سى، تقبيح قرعه‌سى.

Voter, vs. (Pol.) قبول ايتمك | — le budjet بودجه‌يى قبول ايتمك | —, vn. رأى ويرمك | قرعه كشيده ايتمك.

Votif, ive, adj. (Relig.) نذره متعلق، نذرى.

Vouède, sf. (Bot.) Syn. de Pastel, **V, Guède.**

Voussoir, sm. (Archit.) طاش كمرلرك هر اقسامى، كمر پارچه‌سى | بر قبه‌يى تشكيل ايدن اناختار طاشلرندن هرى.

Voussure, sf. (Archit.) كمرلرك خارجده اولان قسمى كه اكثريا اوزرينه طاوان ياپيلور.

Voûte, sf. (Archit.) طونوس، كمر | Clef de — كمر آناختارى ديلان اورطه طاشى | — de plein cintre طاق، مقوس طونوس | — plate ou anse de panier, طولانى طونوس | — surélevée رواق طونوس | — d'ogive, **V.** ce mot | Dimensions des —s كمرلرك مداخل و مخارجى | (Anat.) سقف، طاق، قبه | — du crâne سقف قحف | — du palais قبهٔ دماغ | (Mar.) قورروز، قروس | Sous la — كفچه.

Voûté, ée, adj. (Archit.) كمرلى، طونوسلى | قبه‌لى، مقبب.

Voyage, sm. (Comm.) سفر | سياحت، يولجيلق | — au long cours سياحت مديده، سفر مديد، **V.** aussi **Cours** | Rupture de — سفرك تعطيلى، فسخى، تركى | Louer au — سفر تام اوزره طوتمق، سفر اوزره طوتمق.

Voyageur, sm. (Comm.) سياح، يولجى | Commis — تجار يولجيسى، **V.** aussi **Commis.**

Voyant, sm. (Géom.) — de mire, تسويه شاخصى اوزرنده آشاغى يوقارى حركت ايدن هدف.

Voyelle, sf. (Gram.) حرف صوتى، حركه يرينى طوتان صوت | (Gram. arabe) Point — حركه | — longue حرف ممدود، حركهٔ ممدوده | — brève حرف قصير، حركهٔ مقصوره.

Voyer, sm. (Adm.) ديده‌بان، يول بكجيمى، طريق محافظى | Agent — يول امينى.

Voyvode ou **voïvode,** sm. (Pol.) Syn. de Vayvode, **V.** ce mot.

Vrac. sm. (Comm.) دوكمه، ييغمه | En — غير مظروف، دوكمه و يا ييغمه اولەرق | Chargement en — (سفينه‌يه) دوكمه، ييغمه تحميل.

Vrai, aie, adj. (Astr.) حقيقى | Jour — يوم حقيقى | Temps — وقت حقيقى.

Vrille, sf. (Techn.) هر نوع ال بورغوسنه عملدر | (Bot.) سلك، pl. سلوك.

Vrillerie, sf. (Techn.) قويومجى سلاحجى و مارنغوز مثللولرك آواداناق طاقمى، آلات و ادوات طاقمى.

Vrillette, sf. (Zool.) مغطى الجناح حماسى الارساغ فرقه‌سندن منشارى القرن فصيله‌سندن ووريشيه قبيله‌سندن خانه‌لرده اثاث بيت تخته‌لرينه عارض اولور بر قورت.

Vu, sm. (Adm.) قيد شده، كورلمشدر معناسنى افاده ايدر.

Vue, sf. (Physiol.) بصر، قوهٔ باصره | — longue, syn. de Presbytie, **V.** ce mot | — courte, syn. de Myopie, **V.** ce mot | — faible, syn. de

Amblyopie, V. ce mot | — double, syn. de Diplopie, V. ce mot | — louche, syn. de Strabisme, V. ce mot | — diurne, syn de Héméralopie, V. ce mot | — nocturne, syn. de Nyctalopie V. ce mot | Privation de —, syn. de Cécité, V. ce mot | Portée de la — مدای بصر ، مطمح العين ، كوز ایریمی | (Opt.) منظره | Longue — —, V. **Lunette** | (Archit.) منظره | ایدینلق ، ایشیقلق | باجه | پنجره | — extérieure d'un édifice بر بنانك منظره خارجیه‌سی | — faitière طام باجه‌سی ، دیه پنجره‌سی | (Dr.) نظارت ، پنجره | هر نوع مملكت و قصبه و سائره رسم و منظرطری (Print.) A — آویسته | Payable à — كورولدكده ، ابرازنده , V. aussi **Payable** | A tant de jours de — كورلدكدن شو قدر كون صكره | (Pol.) Echange de —s entre gouvernements بين الدول تعاطئ افكار .

Vulcain, sm. (Mythol.) اساطیر یونانیه‌ده نار و صنایع حدیدیه الهی | (Astr.) شمس | (Zool.) خرشق الجناح فرقه‌سندن نهاریه فصیله‌سندن | ایله صریح بیننده کائن وولکن سیاره‌سی . شبه فراشیه قبیله‌سندن اك كوزل رنكلی كلبكلردن بر نوع

Vulcaniens, sm. pl. (Géol.) طبقات ارضك نار تأثیریله حصوله كلدیكی قول ومذهبنی التزام ایدن ارضیون .

Vulcanisation, sf. (Indust.) وولقانیزمه عملیاتی ، لاستیق یعنی قاوچوقك كوكرتله تربیه‌سی عملیاتی .

Vulcanisme, sm. (Géol.) طبقات ارضك نار و بركانلرك تأثیریله حصوله كلدیكی قول و مذهبی ، اصول بركانیه .

Vulgarisation, sf. (Litt.) انتشار ، تعمیم | كسب عمومیت ، استقراء ، تعمیم .

Vulgate, sf. (Relig.) انجیل شریفك لاتینجه ترجمه‌سی .

Vulnéraire, adj. et sm. (Méd.) نافع الجرح | —s, ادویهٔ نافعة الجرح .

Vulpin, sm. (Zool.) نجیلیه فصیله‌سندن وولپین دیلان بر نوع چاودار .

Vulselle, sf. (Zool.) ناعمهٔ عدیمة الرأس فرقه‌سندن هند دكزینه مخصوص بر نوع قوقعه .

Vultueux, euse, adj. (Méd.) قرارتیلی ، كوكلیم (یوز حققنده) .

Vulturidés, sm. pl. (Zool.) طیور جارحهٔ نهاریه فرقه‌سندن نسریه فصیله‌سی .

Vulvaire, sf. (Zool.) اسفناحیه فصیله‌سندن حشیشة الفرج نوعی | (Anat.) —, adj. فرجی .

Vulve, sf. (Anat.) فرج ، كس .

Vulvite, sf. (Méd.) التهاب فرج .

Vulvo-utérin, ine, adj. (Méd.) فرجیٔ رحمی .

Vulvo-vaginal, ale, adj. (Anat.) فرجیٔ مهبلی .

W

W. sm. (Mar.) تحول | (Chim.) تونغستن .

Wachendorfie, sf. (Bot.) Syn. de Pédilonie, اميد بروننه مخصوص بر نوع تزيينات فدانی .

Wacke, sm. (Min.) واكه ، پيروقسن و فلدسپاتدن مركب بر صخور در .

Wagnérite, sf. (Min.) واكنه‌ريت ، فلعور و فوسـفورله مغنزيادن مركب بر جسم معدنيـدر .

Wagon, sm. (Ch. de f.) شمندوفر واغونی | — de transport نقليه واغونی | — -lit يتاقلی واغون | (Art mil.) — blindé زرهلی واغون .

Wagonnet, sm. (Ch. de f.) طار خطلی تيمور يوللرنده مستعمل كوچك نوع واغون .

Wahlenbergie, sf. (Bot.) جرسيه فصيله‌سندن نصف كرهٔ جنوبيه‌يه مخصوص بوری چيچكلری انواعنه دينور .

Wajach, sm. (Zool.) ثدية آكل اللحوم فرقه‌سـندن دلقيه فصيله‌سـندن وشق ديشلان حيوان نوعی .

Walhalla, sm. (Mythol.) اسكی اسقانديناو اهاليسنك اعتقاد ايلدكلری جنت اسمی .

Walidda, sf. (Bot.) Syn. de Wrightie antidyssentérique de Ceylan, **V. Wrightie.**

Wandstein, sm. (Min.) **V. Rohwand.**

Warrant, sm. (Comm.) عمومی امتعه انبارلرندن وريلان ووارنت تعبير اولنان امتعه رهننامه‌سی .

Warwickite, sf. (Min.) واروكيت ، بر فلموريت و تيتانيت حديد خلقيدر .

Water-closet, sm. خلا .

Waterproof, sm. ياغمورلق ، بارانی .

Watsonie, sf. (Bot.) واتسونی، سوسنيه فصيله‌سندن قزيل چيچكلی بر تزيينات فدانی .

Watt, sm. (Phys.) قوهٔ فاعلهٔ الكتريقيه‌نك عملی واحد قياسيسی كه بر آمپرك بر وولتله حاصل ضربنه وات دينور | D'une puissance de 10000 —s اون بيك وات قوتنده ، **V.** aussi **Volt.**

Watt-heure, sm. (Phys.) وات ساعتی ، بر آمپرك بر وولتله بر سـاعتده حاصل ايتديكی جريان الكتريقی .

Wavellite, sf. (Min.) واولليت ، بر آللومين ذوفلعور و فوسفور بالماء خلقيدر .

Wéaldien (Etage), (Géol.) اراضی نئوقوميه قاعده‌سنده بولنور طبقهٔ وه‌آلديه

Webstérite, sf. (Min.) Syn. d'Aluminite, وبستريت ياخود آلومينيت، بر تحت كبريت آلومينيوم خلقيدر .

Wédelie, sm. (Bot.) مركبه فصيله‌سندن قناريهٔ آفتابيه قبيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص صارى چيچكلى بر نوع تزيينات فدانى .

Wéga, sm. (Astr.) شلياق جلهٔ كوكبيه‌سنده واقع النسر الواقع ديلان برنجى صنف كوكب .

Weigélie, sf. (Bot.) وجه‌لى، حيازيه فصيله‌سندن چينه مخصوص بر نوع تزيينات فدانى .

Weissite, sf. (Min.) وايسيت ، بر سيليسيت آلومينيوم و مغنزيوم خلقيدر .

Weisstein, sm. (Min.) Syn. de Leptynite, **V.** ce mot.

Wellingtonia, sm. (Bot.) Syn. de Sequoia gigantesque, **V. Sequoia.**

Wernérite, sf. (Min.) ورنه‌ريت ، بر سيليسيت آلومينيوم وجص خلقيدر .

Wharf, sm. (Mar.) واپور اسكله‌سى ، تيمور ياخود ماش اسكله‌سى .

Whigs, sm. pl. (Pol.) انكلتراده محافظه‌كاران فرقه‌سنك خصم فرقه‌سى و فرقهٔ مذكوره طرفدارلرى ، ويغ فرقه‌سى .

Whiskey, sm. (Comm.) انكلتراده مستعمل ويسكى ديلان بر نوع راقى .

Whist, sm. (Jeux.) ويست ديلان معلوم كاغد اويونى .

Wichtyne, sf. (Mus.) ويشتين ، بر سيليسيت آلومينيوم‌له بر سيليسيت مثلث سوددن مركب بر معدندر .

Willémite ou **wilhelmine,** sf. (Min.) Zinc silicaté, ويلهميت ، توتياى ذوسيليسيت خلقيدر .

Wilouite, sf. (Min.) Idocras de Sibérie, ويلويت ، سبريا ايدوقرازى يعنى يشيل نوع ايدوقراز ، بر سيليسيت آلومينله بر سيليسيت جصدن مركب بر معدندر .

Winter, sm. (Bot.) مانيولياسيه فصيله‌سندن آمريقه‌يه مخصوص بر نوع مانيوليا آغاجى | (Pharm.) Ecorce de — قشرونتر طبده مستعمل .

Wistérie, sf. (Bot.) ويسته‌رى ، فراشيه فصيله‌سندن لوبابيه قبيله‌سندن بر نوع تزيينات فدانى .

Withamite, sf. (Min.) ويتاميت ، بر سيليسيت بالماء آلومينيوم خلقيدر .

Withérite, sf. (Min.) Baryte carbonaté, ويته‌ريت ، باريت مفحم خلقيدر .

Wœrthite, sf. (Min.) وورتيت ، بر نوع بياض حجر ليفيدركه بر سيليسيت بالماء آلومينيوم خلقيدر .

Wolfram, sm. (Min.) وولفرام ، بر تونغستيت حديد خلقيدر ، رنكى اسمر سياه چيزكيلى بر نوع الماسدر .

Wolframite, sf. (Min.) وولفراميت ، بر تونغستيت حديد و مانغانز خلقيدر ، نيم متاليكى لمانلى سياه بر نوع الماسدر .

Wolfsbergite, sf. (Min.) وولفسبرژيت ، بر كبريتيت مكرر آنتيمون و رصاص خلقيدر .

Wolkonskoïte, sf. (Min.) وولقونسقوئيت ، بر قروم و سيليسيت بالماى حديد و مغنزياى خلقيدر .

Wollastonite, sf. (Min.) Syn. de Spath en table, **V. Grammite.**

Wombat. sm. (Zool.) Syn. de Phoscolome, **V.** ce mot.

Wootz (Acier), sm. (Indust.) Ou acier indien, شرق جهتلرنده مستعمل اولان چليكه دينور .

Workhouse, sm. (Adm.) انكلترهده دار العجزه .

Wormiens (os), sm. pl. (Anat.) عظام ورميه .

Wrightie, sf. (Bot.) زيردهكى ورايتيه قبيلهسنك جنس نمونهسى اولان بر نوع نيل آغاجى | — antidyssentérique de Ceylan, syn. de Walidda, سيلانك وريق ديثلان صجرى .

Wrightiées, sf. pl. (Bot.) دفليه فصيلهسندن ورايتيه قبيلهسى .

Wrisberg (Ganglion de), sm. (Anat.) عقدهٔ وريسبرك .

Writ, sm (Dr.) انكلترهده جلبنامه و يا محكمهلرك امرنامهلرينه دينور .

Wurst, sm. (Art mil.) طوپجى نفراتنك نقلنه مخصوص بر نوع طوپارلق | (Techn.) درت تكرلكلى بر نوع فيطون .

X

X, sm. تواريخ و علوم و فنونه متعلق كتب و رسائلده اون عددينه دلالت ايدر | (Math.) جبرده مجهول اشارتيدر .

Xanthe, sm. (Zool.) حيوانات مقشره عشارى الرجل قصير الذنب فرقهسندن ذولجبهٔ مستديره فصيلهسندن چغانوس قبيلهسندن اوفق بر نوع چغانوس .

Xanthie, sf. (Zool.) خرشفى الجناح فرقهسندن ليليه فصيلهسندن مستقيم الساعق قبيلهسندن بر نوع پروانه .

Xanthine, sf. (Chim.) غوانودن مخرج بر مادهٔ ملونه در | (Min.) قسانتين، برسيليسيت كلس و ساٸرهدن مركب بر معدندر .

Xanthogène, sm. (Chim.) قسانتوژن ، بر قاربون كبريت خلقيدر .

Xanthogénique, adj. (Chim.) Acide — حامض قسانتوژن .

Xanthophylle, sf. (Chim.) قسانتوفيل ، مادهٔ مصفره .

Xanthorhize, sm. (Bot.) شقيقيه فصيلهسندن آمريقهيه مخصوص مغداونس آغاجى نوعى .

Xanthornus ou **carouge**, sm. (Zool.) عصافير مضرس المنقار فرقهسندن فيلوريه فصيلهسندن آمريقهيه مخصوص فيلورجين نوعى .

Xanthorrhée, sf. (Bot.) زنبقيه فصيلهسندن برواقيه قبيلهسندن آوستراليايه مخصوص بر نوع غوملاقه فدانى .

Xanthoxyle, sm. (Bot.) زیرده‌کی خشب اصفر فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولوب یوایه یارار و آفریقه و آمریقه‌ده بولنور بر آغاجدر .

Xanthoxylées, sf. pl. (Bot.) ذو الفلقتین ذو الوریقات تویجیهٔ منفصله تحت المبیض صنفندن خشب اصفر فصیله‌سی .

Xénopus, sm. (zool.) Syn. de Dactylèthre, **V**. ce mot,

Xénotime, sf. (Min.) Syn. d'Yttria phosphatée, **V**. **Yttria.**

Xéranthème, sm. (Bot.) مرکبه فصیله‌سندن بر نوع مائی قره باش چیچکی .

Xérasie, sf. (Méd.) قسه‌رازی ، شعرهٔ یابسه .

Xérophagie, sf. (Méd.) قسه‌روفاژی ، اکل یابس .

Xérophthalmie, sf. (Méd) رمدیابس ، رمد خاف .

Xérotribie, sf. (Méd. et Chir) دلك یابس .

Xiphodyme, sm. (Térat.) متعدة الجذعین (عجائباتدن) .

Xiphoïde, adj. (Anat.) Appendice —, vulg fourchette, رهابهٔ خنجری .

Xiphoïdien, ienne, adj. (Anat.) رهابی | Ligament — رباط رهابی .

Xiphosures, sf. pl. (Zool.) حیوانات مقشره فرقه‌سندن ذو الذنب سیفی فصیله‌سی .

Xyline, sf. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن بر نوع پروانه .

Xylobalsamum, sm. (Pharm.) مکه بلسنکی آغاجنك دالریشه دینور .

Xylocope, sm. (Zool.) غشائی الجناح ذات اللسان فرقه‌سندن حامل عسل فصیله‌سندن و نحلیه قبیله‌سندن بیوك نوع بیان آریسی .

Xylographie, sf. (Techn.) فن نقر ، آغاج حکی فنی ، آغاج اوزرینه رسم و یازی اغاج قالب اعمالی فنی | حکی فنی .

Xylographique, adj. (Techn.) آغاج حکنه و آغاج قالب اعمالنه منسوب | Impression — آغاج حروفاتله و آغاج قالبله یز و سائره اوزرینه تمثیل ایمه فنی ، چاپله اورمه فنی .

Xylol ou **xylène,** sm. (Chim.) قسیلن ، قسیلول ، طاش کوری قطرانندن مستخرج و بنزینه مشابه بر مادهٔ متساویة الترکیبدر .

Xylophage, adj. (Hist. nat.) آکل الاخشاب | —s, sm. pl. مغطی الجناح رباعی ذو الجناحین فرقه‌سندن مشوك الظهر sm. ,— | الارساغ فرقه‌سندن آکل الاخشاب فصیله‌سی فصیله‌سندن آغاج کتوکلری چوروکلرنده بولنور بر نوع بوجك .

Xylophotographie, sf. (Phys.) شمشیر اوزرینه فوطوغرافیا اخراجی فنی .

Xylosteum, sm. (Bot.) Syn. de Camerisier, بر نوع خانم الی فدانی که آغاجی پك سرت اولور .

Xylotrogus, sm. (Bot.) Syn. de Lime bois, **V**. ce mot.

Xyridées, sf. pl. (Bot.) نباتات ذات الفلقه ذو السویدا فرقه‌سندن قسیریده فصیله‌سی .

Xyris, sm. (Bot.) بالاده‌کی قسیریده فصیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولوب اوستر الیایه مخصوص بر نوع سوسن .

Xyste, sm. (P. et Ch.) رومالیلر زماننده ایکی جهتی اشجار ایله محدود و مزین طریقلره دینور ایدی .

Y

Y, sm. (Chim.) **Yt,** syn. d'Yttrium, **V.** ce mot.

Yacht, sm. (Mar.) کیسی یلکن تنزه یا یاریش ، یات ، یاش .

Yacou, sm. (Zool.) Syn. de Pénélope guan, **V. Pénélope.**

Yak ou **Yack,** sm. (Zool.) تبت طاغلرینه مخصوص آت قویروقلی بقر جنسی که سیاه بیزونه مشابهتی واردر .

Yapock, sm. (Zool.) Ou chironecte oyapock, حیوانات مکیسه فرقه‌سندن ذو الیدین سابحه فصیله‌سندن آمریقه‌یه مخصوص بر نوع صاریك .

Yard, sm. (Métrol.) طقسانبر سانتیمتره یعنی عثمانلی آرشونی حسابیله (۲۹) پارمغه مساوی انکلترانك یارده دینلان بر مقیاسی .

Yawou ou **yaws,** sm. (Méd.) آفریقه‌نك کینه ایالتنه مخصوص بر نوع ابراش علتی ، داء العلیق .

Yèble, sf. (Bot.) Syn. d'Hièble, **V.** ce mot.

Yed, sm. (Astr.) فرس اکبر جملهٔ کوکبیه‌سنده واقع الید کوکبی که غایت پارلاقدر .

Yeomanry, sm. (Art mil.) انکلترا‌ده بر نوع عساکر ملیه سواریسنه دینور .

Yeuse, sf. (Bot.) Syn. de Chêne vert, میشه انواعندن پورنار میشه‌سی ، یوز میشه‌سی .

Yeux, sm. pl. (Anat.) کوزلر ، عیون | — d'écrevisse یڭکچ کوزی که اوقلده طبابتده استعمال اولنور ایمش .

Yole, sf. (Mar.) کیك صندالی | بحریه‌ده مستعمل بش چفته کیك .

Youyou, sm. (Mar.) کوچك نوع کیك که بر چفته پتالیه در .

Ypoléine, sf. (Min.) ایپوله‌ئین ، بر نحاس ذوالفوسفور خلقیدر .

Yponomeute, sf. (Zool.) زبرده‌کی حفریه قبیله‌سنك جنس نمونه‌سی اولوب الما و کراس آغاجلری یاپراقلرینه عارض اولور بر نوع بوجکدر .

Yponomeutides, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن لیلیه فصیله‌سندن حفریه قبیله‌سی .

Ypréau, sm. (Syl.) Syn. de Peuplier blanc, **V. Peuplier.**

Ysar ou **isard,** sm. (Zool.) Syn. de Chamois, **V.** ce mot.

Ytterbite, sf. (Min.) ایتربیت ، بر سیلیسیت ایترپای خلقیدر , **V. Gadolinite.**

Yttria, sf. (Chim.) ایتریا | (Min.) — phosphatée, ou xénotime, قسه نوتیم ، ایتریای ذوالفوسفور خلقیدر .

Yttrite, sm. (Chim.) **V. Gadolite.**

Yttrium, sm. (Chim.) ایتریوم ، ایتریاده موجود بر جسم معدنی و متالیکی در .

Yttrotantale, sm. (Chim.) Syn. de Tantalate d'Yttria, **V. Tantalate.**

Yucca, sm. (Bot.) زنبقیه فصیله‌سندن آمریقه‌نك ممالك حاره‌سنه مخصوص بر نوع بیاض زنبق .

Yunx, sm. (Zool.) Syn. de Torcal, **V.** ce mot.

Z

Z, sm. (Mus.) **Za,** سی بامول اشارتیدر | (Chim.) **Zn.** توتیا | **Zr.** زرقونیوم .

Zabre, sm. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن آكل اللحوم فصیله‌سندن بر نوع زهرلی بوجك .

Zacinthe, sf. (Bot.) مركبه فصیله‌سندن هندبیه قبیله‌سندن بر نوع شبراق اوتی .

Zagaie ou **sagaie,** sf. (Art mil.) اوقیانوس آطه‌لری وحشیلرینك استعمال ایلدیكی بر نوع جرید .

Zain, adj. m. (Zool.) طوكی بیاض لكه‌دن عاری اولان (آت) ، یكرنك (آت) .

Zamie, sf. (Bot.) سیقاسیه فصیله‌سندن آمریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع خرما آغاجی كه عربلر ظمیان دیرلر .

Zapanie, sf. (Bot) بارسطاریونیه فصیله‌سندن لیمون قوقولی لیپیا نوعی كه بر نوع اوغل اوتیدر .

Zauschnérie, sf. (Bot.) خاریه فصیله‌سنك مكسیقا ایالتنه مخصوص بر نوع تزیینات فدانی .

Zèbre, sm. (Zool.) آفریقهٔ جنوبیه مخصوص بر نوع یبان اشكی ، زرد ، حمار وحشی .

Zébré, ée, adj. (Hist. nat.) دریسی و رنكی چبوقلی چبوقلی و منوشلی اولان ، كون حمار وحشی .

Zébrure, sf. (Hist. nat.) بعض حیواناتك پوست و طوكی اوزرنده بولنان چبوق چبوق زه و منوشلر .

Zébu, sm. (Zool.) صیغر انواعندن هنده مخصوص هوركوجلی صیغر نوعی .

Zechstein, sm. (Min.) زشتین ، بر كلس مغلزیٔ خلقیدر .

Zédaron, sm. (Astr.) صدر ذات الكرسی .

Zédoaire, sf. (Pharm.) زدوار ، جدوار | (Pharm.) Racine de — جذر جدوار .

Zée, sf. (Zool.) مشوك المسبح خرشفی الادمه فرقه‌سندن و اسكمری فصیله‌سندن دوركو بالغی نوعی .

Zend, sm. (Litt.) زند لسانی | — - avesta زند آوستا یعنی هندلیلرك كتاب مقدسی كه زردوشتق مذهبی جامعدر .

Zendicisme, sm. (Philos.) زندیقلق ، زندقه .

Zendik, sm. (Philos.) زندیق .

Zénith, sm. (Astr.) سمت الرأس .

Zénithal, ale, adj. (Astr.) سمت الرأسه منسوب | Distance —e سمت الرأس مسافه‌سی .

Zénonisme, sm. (Philos.) حكمای یونانیه‌دن زنونك مذهب فلسفیسی ، فلسفهٔ رواقیون .

Zéolithe, sf. (Min.) زه‌ئوليت ، بر سيليسيت آلومينيوم بالماء خلقيدر | — cubique ou Chabasie, **V.** ce mot | — bleue ou lapis-lazuli, **V. Lapis.**

Zéphyr, zéphyre ou **zéphire,** sm. (Météor.) نسيم ، باد صبا .

Zéphyrien, adj. m. (Hist. nat.) Œuf — مخمسز يمورطه .

Zerda, sm. (Zool.) **V. Fennec.**

Zéro, sm. (Math.) صفر | Le — à pour logarithme l'infini négatif, صفرك لوغاريتمه‌سى ناقص اعظم تا متناهيدر .

Zérumbet, sm. (Pharm.) زرنباد : هند خوليجانك معطر كوكنه وبريلور بر اسمدر .

Zest ou **zeste,** sm. (Bot.) جوزك دروننده‌كى چوپ | (Pharm.) قشر معطر ليمون | ليمون و پورتقال مثللولرك اوست قبوغى .

Zététique, adj. (Philos.) Méthode — طرق و يا اصول استنتاجيه | (Math) Méthode — بر سؤالك حلى ايچون اكثريا استعمال اولنان اصول تحليليه .

Zeuglodon, sm. (Géol.) آمريقه‌نك آلاباما ممالكنده واقع اراضئ ثالثه‌ده مكشوف آكل الحشايشدن بر نوع قيطيسيه مستحاثه‌سى .

Zeugme, sm. (Litt.) صنايع لفظيه‌دن حذفيت علاقه‌سى .

Zeuzère, sf. (Zool.) خرشفى الجناح فرقه‌سندن ليليه فصيله‌سندن دودقزيه تبيله‌سندن الما و آرمود آغاجلرى اوزرنده بولنور بوجك نوعى .

Zézaiement ou **zézayement,** sm. (Gram.) (ژ) حرفنى (ز) كبى تلفظ ايتمكدن حاصل اولان تعذر لسان .

Zibeline, sf. (Zool.) سمور دينلان حيوان **V.** aussi **Marte.**

Zibet ou **zibeth,** sm. (Zool.) Civette d'Inde, هند زبادى .

Ziguéline, sf. (Min.) Cuivre oxydulé, زيكه‌لين ، بر نحاس محمض خلقيدر .

Zigzag, sm. زيقزاق ، طولامباج | (Méd.) اوره‌كده اولديغى كبى بعض ماكنه‌لرده مستعمل و بر قاچ پارچه‌لردن متشكل ويكديكرينه مربوط اولوب آچيلوب قپانور قطعه‌لره دينور | (Art mil.) طولامباج خندق | Lignes en — خطوط منشاريه .

Zinc, sm. (Chim.) توتيا ، چينقو ، بر جسم بسيط متالكيدر | — alumineux, syn. de Gahnite, **V.** ce mot | — carbonaté ou Smithsonite, اسميتسونيت ، آنقراميت ، بر توتياى مفحم خلقيدر | — oxydé ou Ancramite, بر توتياى محمض خلقيدر | — oxy-sulfuré ou Volzine, وولزين ، بر توتياى محمض و مكبرت خلقيدر | — sélénié, coulebrasine ou culébrite, **V.** ces mots | — silicaté, willémite ou wilhelmine, **V. Willémite** | — silicaté hydraté ou calamine, تيمور بوزان ، توتيا طاشى ، اشمد . **V.** aussi **Calamine** | — sulfuré hydraté ou Gallitzinite, غاليزينيت ، توتياى مكبرت بالماء خلقيدر . **V.** aussi **Gallitzinite** | — sulfuré ou Blende, بلاند ، بر توتياى مكبرت خلقيدر | — sulfuré cadmifère ou Przibramite, پرزيبراميت ، توتياى مكبرت حامل قادميوم خلقيدر .

Zincides, sm. pl. (Min.) صنور توتيه و يا جنقيه | — séléniurés صنور جنقيهٔ | — صنور توتيهٔ محمضه | — sulfurés صنور جنقيهٔ مكبرته | — oxydés للنيوميه | — hydratés صنور توتيهٔ بالما | — ferratés صنور جنقيهٔ ذوحديديت | — aluminatés صنور جنقيهٔ ذوآلومينيت | — silicatés صنور توتيهٔ ذوسيليسيت | — carbonatés صنور توتيهٔ ذوفحميت .

Zincographie, sf. (Techn.) زینقوغرافیا ، فن حك توتیا .
Zinconise, sf. (Min.) زینقونیز . بر فحمیت توتیای بالماء خلقیدر .
Zingage, sm. (Indust.) بعض معدنلری توتیا ایله یالدزلامه ، توتیا قاپلامه | تیموری چاتی و سائرهیی چینقو ایله قاپلامه | (Techn.) غالوانیزمه ایتمه .
Zingel, sm. (Zool.) Ou Apron cinglé, بر نوع خاص بالغی طونه نهرینه مخصوص .
Zingibéracées, sf. pl. (Bot.) Drymyrhizées ou Scitaminées, نباتات ذات الفلقه ذوالسویدا قسمندن زنجبلیه فصیلهسی .
Zingueur, sm. (Techn.) تنكهجی ، چینقوجی ، چینقو قاپلایجی | چینقودن اوانی یاپان و صاتان .
Zinkénite, sf. (Min.) بر آنتیمون مکبرت حامل رصاص خلقیدر ، زنکهنیت .
Zinnie, sf. (Bot.) بر نوع مخصوص آمریقهیه قبیلهسندن قناریهٔ افتابیه فصیلهسندن مرکبه تزیینات چیچکی .
Zinzolin, sm. (Dess.) منوش رنکی ، موشی ، بادنجانی ، مور رنك چالار قرمزییه .
Ziphius, sm. (Zool.) بر نوع بحر سفیدده بولنور فرقهسندن ذوی الاسنان قیطایسیهٔ قادرغه بالغی .
Zircon, sm. (Min.) زیرقون یعنی سیلیسیت زیرقونیوم | هر نوع صیرچه طاشلره دینور | — ou jargon, خام الماس .
Zircone, sf. (Min.) زیرقونیومدن عبارتدر صیرچهنك معدنی ترابی که حمض .
Zirconite, sf. (Min.) Syn. d'Eudialyte, **V.** ce mot.
Zirconium, sm. (Chim.) زیرقونیوم جسم بسیط معدنی | Oxyde de —, syn. de Zircone, **V.** ce mot.
Zist, sm. (Pharm.) ایچ قبوغی که بیاض اولور یورطقالك طبده مستعمل .
Zizanie, sf. (Bot.) قنادا ایالتنه مخصوص آمریقهنك قبیلهسندن ارزیه فصیلهسندن نجیلیه بیان پرنجی نوعی .
Zizel, sm. (Zool.) Syn. de Spermophile, **V.** ce mot.
Zizi, sm. (Zool.) Bruant des haies چالی یلوه قوشی .
Zizyphées, sf. pl. (Bot.) عنابیه فصیلهسندن کبرخونیه قبیلهسی .
Zoanthaires, sm. pl. (Zool.) **V. Polypes.**
Zoanthe, sm. (Zool.) مکسیقا کورفزینه مخصوص فرقهسندن زهریه کثیرة الرجلیهٔ بر نوع پولیپ .
Zoanthropie, sf. (Méd.) بر علت جنت اولوب بوکا مبتلا اولان مانیسای بهیمه ، ادم کندینی حیوان صورتنده کورر ایمش .
Zodiacal, ale, adj. (Cosmog.) منطقة البروجه منسوب و متعلق | Constellations —es منطقة البروجده کائن جمل کوکبیه | برجلر | Lumière —e منطقة البروجده بعضاً مشاهده اولنور بر علامت نورانیهدر .
Zodiaque. sm. (Cosmog.) منطقة البروج | Les signes du — منطقة البروجك منشکل بولندیغی بروجی ارائهیه مخصوص علامات و اشارات .
Zodion, sm. (Zool.) ذوالجناحین فرقهسندن ذوالقرن حادی فصیلهسندن قونوپسر قبیلهسندن بر نوع جایر بوجکی .
Zoïzite ou **zoïsite,** sf. (Min.) زوئیزیت ، اسامی کلدن عبارت بر اپیدوت معدنیدر .
Zokor, sm. (Zool.) ثدیهٔ قاضمه فرقهسندن سیبریا ممالکنه مخصوص بر نوع کوستبك .

Zollverein, sm. (Pol.) المانیا کمرکلرینك اتحادی ایله آلمانیا حدود خارجیه‌سنده یالکز . بر کمرك خطی تشکیلنه دائر عقد اولنان اتحاد ' کمرکلر اتحادی

Zona, sm. (Méd.) Ou feu persique, امراض جلدیه‌دن بر نوع تمرکی که زنار دینور .

Zone, sf. (Géog.) منطقه | — torride منطقهٔ حاره | —s tempérées مناطق معتدله | —s glaciales مناطق منجمده | (Géom.) منطقه | — sphérique منطقهٔ کرویه | (Pol.) — d'influence دائرهٔ نفوذ | — neutre خط حدود بیطرفی .

Zoocarpées, sf. pl. (Bot.) اشنیهٔ حضرادن مفصلیه صنفندن ثمریه قبیله‌سی .

Zoochimie, sf. (Chim.) کیمیای حیوانی .

Zoogène, sm. (Chim.) زوئوژن ، مولد حیوان .

Zooglœs, sm. (Zool.) حوینات نقیعیهٔ متحرکه .

Zoogommite, sm. (Chim.) لزوج حیوانیه .

Zoographie, sf. (Hist. nat.) توصیف حیوانات .

Zoolâtrie, sm. (Relig.) عبادة الحیوان ، حیوانپرستی .

Zoolithe, sf. (Géol.) هر نوع مستحاثات حیوانیه‌یه دینور .

Zoologie, sf. (Hist. nat.) علم حیوانات ' مبحث الحیوانات | — médicale علم حیوانات طبیه | — descriptive, syn. de Zoographie, **V.** ce mot | — générale علم حیوانات عمومیه .

Zoologique, adj. (Hist nat.) علم حیواناته منسوب ' حیوانی | Classifications —s تصنیفات حیوانیه .

Zoologiste, sm. (Hist. nat.) علم حیوانات منتسبی ویا عالمی | حیوانیوندن اولان .

Zoomagnétisme, sm. (Phys.) Ou magnétisme animal, مقناطیسیت حیوانیه .

Zoomorphisme, sm. (Hist. nat.) استحالهٔ حیوانیه .

Zoonomie, sf. (Physiol.) علم منافع الاعضای حیوانیه | علم حیات حیوانیه .

Zooparasites, sm. pl. (Zool.) طفیلیات حیوانیه .

Zoophytes, sm. pl. (zool.) Syn. d'Actinozoaires, **V. Rayonnés** | — gélatineux حوینات نباتیهٔ هلامیه .

Zoopsodermie, sf. (Méd.) جرب ، اویوز .

Zoopsore, sm. (Zool.) زوئوپسور ' جربیه ' اویوز بوجکی .

Zoospermes, sm. pl. (Zool.) حوینات منویه .

Zoosporange, sm. (Bot.) بعض اشنیه‌نك زوئوسپوریلی حامل اولان حجرهٔ جسیمات مولده .

Zoospore, sf. (Bot.) زوئوسپور ، بعض اشنیه‌نك جسیمات مولده‌سنه دینور .

Zoosporées, sf. pl. (Bot.) اشنیهٔ ذات البزیرات حوینیه زمره‌سی | — alimentaires اشنیهٔ ذات البزیرات حوینیهٔ مغذیه | — parasites اشنیهٔ ذات البزیرات حوینیهٔ طفیلیه .

Zootechnie, sf. (Techn.) زوئوتخنی ، اصول تربیهٔ مواشی .

Zoothèque, sf. (Bot.) زوئوتك ، خشیفهٔ نبات .

Zootomie, sf. (Anat.) Syn. d'Anatomie animale, تشریح الحیوانات ' تشریح حیوانی .

Zorille, sm. (Zool.) آمریقهٔ جنوبیه‌نك قوقارجه نوعندن بر حیوانی .

Zoroastrie, sf. (Relig.) . زردوشت مذهبی ' دین پهلوی

Zoster, sm. (Méd.) Syn. de Zona, **V.** ce mot.

Zostère, sf. (Bot.) -- marine ou crin végétal, **V. Crin.**

Zostérées, sf. pl. (Bot.) . ناعدیه فصیله‌سندن زناریه قبیله‌سی

Zouave, sm. (Art mil.) . صارقلی زواف نفری ' زواف عسکری

Zygène, sm. (Zool.) زیرده‌کی مطرقیه قبیله‌سندن مائی قنادلی کلبك سرفه‌سی که یونجه‌لر اوزرنده بولنور | Syn. de Marteau, **V.** ce mot.

Zygénides, sm. pl. (Zool.) خرشفی الجناح فرقه‌سندن فجریه فصیله‌سندن مطرقیه قبیله‌سی .

Zygie, sf. (Zool.) مغطی الجناح خماسی الارساغ فرقه‌سندن منشاری القرن فصیله‌سندن میلیرید قبیله‌سندن بنا کراسته و تخته‌لرنده بولنور بر نوع قورت .

Zygnémées, sf. pl. (Bot.) اشنیهٔ حضرادن مفصلیه صنفندن و ذوالالیاف مزاوجه فصیله‌سندن طاتلو صولرده بولنور بر نوع صاز .

Zygodactyles, sm. pl. (Zool.) مزوج الاصابع ، **V.** aussi **Grimpeurs.**

Zygoma, sm. (Anat.) — ou os jugal, . عظم عزاری ' عظم وجنی

Zygomatique, adj. (Anat.) عزاری ' وجنی | Apophyse — . نتؤ وجنی

Zygomato, adj. (Anat.) عزاری ، وجنی | -- - auriculaire عزاری اذنی | -- - labial عزاری شفوی | -- - maxillaire . عزاری فکی

Zygophyllées, sf. pl. (Bot.) سذابیه فصیله‌سندن مفصول مزوج الاوراق یاخود زیغوفیله فصیله‌سی .

Zygospore, sm. (Bot.) . زیغوسپور ، بزر مزدوج

Zymase, sm. (Chim.) . هر نوع قابل حل خمیرهٔیه دینور

Zymique, adj. (chim.) Acide — . حامض زیمیك

Zymogène, adj. (Zool.) **V. Microbe.**

Zymologie, sf. (Chim.) . مبحث اختمار

Zymome, sm. (Chim.) . خمیره ، مایه

Zymosimètre, sm. (Chim)) . مقیاس اختمار

Zimotechnie, sf. (Chim.) . صنعت تخمیر

Zimotique. adj. (Chim. et Méd.) خمیری ' اختماری | Maladies —s امراض اختماریه .

Zythogale, sf. (chim.) . سودلی آرپه صویی

Fin du deuxième et dernier volume.

